॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

ਸਙ੍ਗਹ ਮਹਾਟੀਕਾ ਪਾਠ

ਗਨ੍ਥਾਰਬ੍ਭਕਥਾ

[ਕ]

ਉਦਯਾ ਯਸ੍ਸ ਏਕਸ੍ਸ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਰੰਸਿ ਜਾਲਿਨੋ।
ਪਬੁਜ੍ਝਿੰਸੁ ਜਨਮ੍ਬੁਜਾ, ਜਾਤਿਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇ ਮਹਾਸਰੇ॥

[ਖ]

ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਤੰ ਮਹਾਸੂਰੰ, ਮਹਾਮੋਹ ਤਮੋਨੁਦੰ।
ਸਞ੍ਜਾਤੰ ਸੋ ਹਦਯੇ ਮਯ੍ਹੰ, ਤਮੋਖਨ੍ਧੰ ਪਨੂਦਤੰ॥

[ਗ]

ਪੋਰਾਣਕੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞੂਹਿ, ਵਣ੍ਣਿਤਾ ਵਣ੍ਣਨਾ ਬਹੂ।
ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਇਧ ਲੋਕਮ੍ਹਿ, ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹੇ॥

[ਘ]

ਨ ਤਾਹਿ ਤੁਟ੍ਠਿੰ ਵਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਯੇ ਸਾਰਤ੍ਥਾ ਭਿਮਾਨਿਨੋ।
ਤੇ ਮੰ ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਪਰਮਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦੀਪਨੰ॥

[ਙ]

ਮਹਣ੍ਣਵੇ ਰਤਨਾਨਿ, ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਦਿਪਵਾਸਿਨੰ।
ਯਥਿਚ੍ਛਕੰਪਿ ਦਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁੰ, ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾਵ ਊਨਤਾ॥

[ਚ]

ਤਥੇਵੇਤ੍ਥ ਵਿਪੁਲਤ੍ਥਾ, ਅਣ੍ਣਵੇ ਰਤਨੂਪਮਾ।
ਸਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰਪਿ ਵਣ੍ਣੇਯ੍ਯੁੰ, ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਾ ਨ ਹੇਸ੍ਸਰੇ॥

[ਛ]

ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਸੁ ᩅਣ੍ਣਨਾਸੁ, ਸਾਰਮਾਦਾਯ ᩅਣ੍ਣਨਂ।
ਨਾਨਾਸਾਰਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪੁਣ੍ਣਂ, ਉਤ੍ਤਾਨ ਪਦਬਜਞ੍ਜਨਂ॥

[ਜ]

ਨਾਤਿਸਙ੍ਖੇਪ ᩅਿਤ੍ਥਾਰਂ, ਮਨੂਬੁਦ੍ਧਿਪ੍ਪਬੋਧਨਂ।
ਕਰਿਸ੍ਸਂ ਤਂ ਪਰਮਤ੍ਥੇਸੁ, ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਪਾਟᩅਤ੍ਥਿਨੋਤਿ॥

ਪਥਮਗਾਥਾ-ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧. ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਤ੍ਥੇਰੋ ਸਙ੍ਗਹਾਰਬ੍ਭੇ ਤਾਵ ਸਪ੍ਪਯੋਜਨੇ ਪਞ੍ਚਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੇ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਦਿਗਾਥ ਮਾਹ। ਪਞ੍ਚਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥਾਨਾਮ ਰਤਨਤ੍ਤਯਵਨ੍ਦਨਾ, ਗਨ੍ਥਾਭਿਧੇਯ੍ਯੋ, ਗਨ੍ਥਪ੍ਪਕਾਰੋ, ਗਨ੍ਥਾਭਿਧਾਨਂ, ਗਨ੍ਥਪ੍ਪਯੋਜਨਂ। ਤਤ੍ਥ ਤੀਸੁ ਰਤਨੇਸੁ ਨਿਪ੍ਪਚ੍ਚੁਕਾਰਕਰਣਂ ਰਤਨਤ੍ਤਯਵਨ੍ਦਨਾਨਾਮ। ਸਾ **ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਮਤੁਲਂ ਸਸਦ੍ਧਮ੍ਮਗਣੁਤ੍ਤਮਂ ਅਭਿਵਾਦਿਯਾ**ਤਿ ਏਤੇਹਿ ਪਦੇਹਿ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। ਸਕਲੇਨ ਗਨ੍ਥੇਨ ਅਭਿਹਿਤਾ ਪਧਾਨਤ੍ਥਭੂਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਾ ਗਨ੍ਥਾਭਿਧੇਯ੍ਯੋ। ਸੋ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਨ੍ਤਿਪਦੇ **ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥ** ਸਦ੍ਦੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤੋ।

[੧] **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

> ਸਙ੍ਗਹਿਤਭਾਵੋਪਿ ਅਭਿਧੇਯ੍ਯੋਯੇਵਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਧੇਯ੍ਯੋ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਪਦੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤੋਤਿਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਸੋ ਅਪ੍ਪਧਾਨਤ੍ਥਭੂਤੋ ਸਙ੍ਗਹਿਤਭਾਵੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥਦਸ੍ਸਨੇ ਅਭਿਧੇਯ੍ਯੋ ਨਾਮ ਭਵਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯਚ ਟੀਕਾਯਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਇਮਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ ਦ੍ਵੀਸੁ ਸੀਹਲਟੀਕਾਸੁ ਪਥਮਾਟੀਕਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਵਿਭਾਵਨਿਯਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਏਤਰਹਿ ਪਾਕਟਾ ਦੁਤੀਯਾ। ਟੀਕਾਸੂਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ। ਮਹਾਟੀਕਾਯਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਮਹਾਟੀਕਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਯਞ੍ਚ ਵਚਨਂ ਵਿਭਾਵਨਿਯਂਪਿ ਆਗਤਂ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥਾਪਿ ਆਗਤਂ, ਤਂਪਿ ਇਧ ਵਿਭਾਵਨਿਯਂਤ੍ਵੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਆਸਨ੍ਨਤ੍ਤਾਤਿ। ਸਭਾਗਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਹਵਸੇਨ ਗਨ੍ਥਵਿਧਾਨਾਕਾਰੋ ਗਨ੍ਥਪ੍ਪਕਾਰੋ। ਸੋ ਪਨ **ਸਙ੍ਗਹ** ਸਦ੍ਦੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤੋ।

[੨] **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

> ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਪਦੇਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਦ੍ਦੋ ਗਨ੍ਥਵਿਧਾਨਾਕਾਰਂ ਦੀਪੇਤੀਤਿ। ਅਤ੍ਥਾ ਨੁਗਤਾ ਗਨ੍ਥਸਮਞ੍ਞਾ ਵਨ੍ਥਾਭਿਧਾਨਂ। ਤਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਹਪਦੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤਂ। ਸਙ੍ਗਹਗਨ੍ਥੇ ਕਤੇ ਸਤਿ ਤਦੁਗ੍ਗਹਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਦਿਵਸੇਨ ਅਨਾਯਾਸਤੋ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਰੂਪਾਵਬੋਧਾਦਿਕਂ ਅਨੁਪਾਦਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਥਸ੍ਸ ਫਲਾਨੁਫਲਂ ਗਨ੍ਥਪ੍ਪਯੋਜਨਂ ਤਂਪਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਪਦੇਨੇਵ ਸਾਮਤ੍ਥਿਯਤੋ ਦਸ੍ਸਿਤਂ।

[੩] **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

> ਸਙ੍ਗਹਸਦ੍ਦੇਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਦ੍ਦੇਨ ਵਿਨਾ ਅਨਾਯਾਸਤੋ ਸਂਸਿਦ੍ਧਿਮਤ੍ਤਦੀਪਕੇਨ ਸਙ੍ਗਹਸਦ੍ਦਮਤ੍ਤੇਨ ਤਾਦਿਸੋ ਅਨੁਪਾਦਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤੋ ਪਯੋ ਜਨਵਿਸੇਸੋ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁਂ, ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮ ਸਙ੍ਗਹਾਨਂਪਿ ਲੋਕੇ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨਤੋਤਿ।

੨. ਤਤ੍ਥ ਰਤਨਤ੍ਤਯਵਨ੍ਦਨਾ ਤਾਵ ਅਸਙ੍ਖੇਯ੍ਯਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਪ੍ਪਯੋਜਨਾ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਹ –

ਤੇ ਤਾਦਿਸੇ ਪੂਜਯਤੋ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਅਕੁਤੋ ਭਯੇ।
ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪੁਞ੍ਞਂ ਸਙ੍ਖਾਤੁਂ, ਯਮੇਤ੍ਥ ਮਪਿ ਕੇਨਚੀਤਿ॥

ਯ ਮੇੱਤਮਪੀਤਿਏੱਤ ਯੇਨਕੇਨਚਿ ਅਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਨਵਾ ਦੇਵੇਨਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾਵਾ ਸਙ੍ਖਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਟੀਕਾਕਾਰਾਪਿ ਤੰ ਪਯੋਜਨੰ ਤੱਤ ਤੱਤ ਬਹੁਧਾ ਪਪਞ੍ਚੇਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਗਹਕਾਰਾ ਪਨ ਅਨ੍ਤਰਾਯਨੀਵਾਰਣਮੇਵ ਵਿਸੇਸਤੋ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਗਹਕਾਰਾ ਤਿਚ ਬੁਦ੍ਧਘੋਸਤ੍ਥੇਰਾਦਯੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਚਰਿਯਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

> ਨਿਪ੍ਪਚ੍ਚਕਾਰਸ੍ਸੇਤਸ੍ਸ,
> ਕਤਸ੍ਸ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ।
> ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਸੋਸੇਤ੍ਵਾ,
> ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ ਅਸੇਸਤੋਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੁੰ॥

੩. ਕਥਞ੍ਚ ਰਤਨਤ੍ਤਯਵਨ੍ਦਨਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾਯਨੀਵਾਰਣੰ ਹੋਤੀਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ-ਰਤਨਤ੍ਤਯਵਨ੍ਦਨਾ ਹਿ ਨਾਮ ਵਨ੍ਦਨਾਕਿਰਿਯਾਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦਕੋ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਨ੍ਦੋ ਪੁਞ੍ਞਪ੍ਪਵਾਹੋ। ਸੋ ਚ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਸੁ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇਸੁ ਸੰਵਡ੍ਢਿਤਤ੍ਤਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਚ ਉਲਾਰਚ੍ਛਨ੍ਦਸਦ੍ਧਾਬੁਦ੍ਧਿਗੁਣੇਹਿ ਪਰਿਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਮਹਾਜੁਤਿਕੋ ਮਹਪ੍ਫਲੋ ਮਹਾਨਿਸੰਸੋ ਚ ਪੁਞ੍ਞਾਤਿਸਯੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਸਯੰ ਪਯੋਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਭਾਵੇ ਠਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਿਪਤ੍ਤਿਪਚ੍ਚਯੇ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਚ੍ਚਯੇ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ਅਤਿਪਣੀਤਉਤੁਚਿਤ੍ਤਾਹਾਰ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਨੰ ਸਰੀਰਟ੍ਠਕਧਾਤੂਨੰ ਉਪਬ੍ਰੂਹਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਲਦ੍ਧੋ ਕਾਸਸ੍ਸ ਜਨਕਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਬਲੰ ਦੇਤਿ। ਅਲਦ੍ਧੋਕਾਸਸ੍ਸ ਚ ਪੁਞ੍ਞਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਓਕਾਸਲਾਭੰ ਕਰੋਤਿ। ਅਥ ਲਦ੍ਧਾਨੁਬਲੇਨ ਲਦ੍ਧੋ ਕਾਸੇਨ ਚ ਤਦੁਭਯੇਨ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਰੂਪਾਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਥੇਰਸਨ੍ਤਾਨੇ ਯਮਕਮਹਾਨਦਿਯੋ ਵਿਯ ਬਲਵਬਲਵਨ੍ਤਿ ਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਇਟ੍ਠਫਲਘਨਪਰਿਪੂਰਿਤੇ ਥੇਰਸਨ੍ਤਾਨੇ ਅਨਿਟ੍ਠਫਲਭੂਤਾਨੰ ਰੋਗਾਦਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਨੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਓਕਾਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਇਟ੍ਠਫਲਸਨ੍ਤਾਨਵਿਬਾਧਕਾਨਿ ਅਨਿਟ੍ਠਫਲਸਨ੍ਤਾਨਜਨਕਾਨਿ ਚ ਅਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਾਨਿ ਦੂਰਤੋ ਅਪਨੀਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਹਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿਨਾਮ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਅਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਓਕਾਸੇ ਅਸਤਿ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਆਯੁਵਣ੍ਣਾ ਦਯੋ ਇਟ੍ਠਫਲਧਮ੍ਮਾ ਯਾਵ ਗਨ੍ਥਨਿਟ੍ਠਾਨਾ ਯਾਵ ਆਯੁਕਪ੍ਪਪਰਿਯੋ ਸਾਨਾਪਿ ਵਾ ਵਡ੍ਢਨਪਕ੍ਖੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ਅਭਿ ਵਾਦਨਸੀਲਿਸ੍ਸ, ਨਿਚ੍ਚੰ ਵੁਡ੍ਢਾਪਚਾਯਿਨੋ।
> ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਧਮ੍ਮਾ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ, ਆਯੁਵਣ੍ਣੋ ਸੁਖੰ ਬਲਨ੍ਤਿ॥

ਏਵੰ ਤਾਯ ਵਨ੍ਦਨਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾਯਨੀਵਾਰਣੰ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਗਹਾਰਬ੍ਭੇ ਰਤਨਤ੍ਤਯਵਨ੍ਦਨਾਕਰਣੰ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨਾ ਆਰਬ੍ਭ ਮਾਨਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਪਰਿਸਮਾਪਨਤ੍ਥੰ। ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਥੇਰਸ੍ਸੇਵ, ਸੋਤੂਨਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਹੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨੰ ਆਦਿਮ੍ਹਿਯੇਵ ਰਤਨਤ੍ਤਯ ਵਨ੍ਦਨਾ ਸਿਦ੍ਧਿਤੋ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਗਹਣ ਕਿਚ੍ਚਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨਤ੍ਥਨ੍ਤਿ।

[੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਸਤ੍ਤਸੁ ਜਵਨੇਸੁ ਪਥਮਜਵਨ ਵਸੇਨੇਵ ਵਨ੍ਦਨਾ ਪਯੋਜਨੰ ਵਿਭਾਵਿਤੰ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵੇਦਨੀਯਭੂਤਾ''ਤਿ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸੇਵ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਸ ਚ ਸਤ੍ਤਸੁਪਿ ਜਵਨੇਸੁ ਉਪਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਆਹਾਰਰੂਪਸ੍ਸ ਦ੍ਵੀਸੁ ਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਓਜਟ੍ਠਮਕਰੂਪਜਨਨਕਿਚ੍ਚੰ ਪਰਿਤ੍ਤਕੰ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੰ ਹੋਤਿ। ਚਤੁਸ੍ਸਨ੍ਤ ਤਿਰੂਪੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਕਿਚ੍ਚਮੇਵ ਮਹਨ੍ਤੰ ਅਧਿਮਤ੍ਤੰ। ਤਥਾਹਿ ਪਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਤਦੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਕਿਚ੍ਚਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਬਲੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਇਮਸ੍ਸ ਕਾਯਸ੍ਸ ਆਹਾਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਵਿਭਙ੍ਗਵਾਰੋ ਵਿਭਤ੍ਤੋ। ਏਵਮੇਵੰ ਇਧਪਿ ਪਥਮਜਵਨਸ੍ਸ ਅਵੁਨਾਵ ਵਿਪਾਕਜਨਨਕਿਚ੍ਚੰ ਪਰਿਤ੍ਤਕੰ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੰ ਹੋਤਿ। ਅਹੇਤੁਕਵਿਪਾਕਮਤ੍ਤੰ ਜਨੇਤੀਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਕਿਚ੍ਚਮੇਵ ਮਹਨ੍ਤੰ ਅਧਿਮਤ੍ਤੰ। ਤਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਸੁਪਿ ਜਵਨੇਸੁ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ ਯੇਵਾਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ

ਪਨ ਗਣ੍ਹਾਭਿਧੇਯਜੇ ਗਣ੍ਹਪ੍ਪਕਾਰੇ ਗਣ੍ਹਪ੍ਪਯੋਜਨੇ ਚ ਆਦਿਤੋ ਵਿਦਿਤੇਸਤਿ ਸੋਤੁ ਜਨਾਨਂ ਗਣ੍ਹਸ੍ਸਵਨੇ ਉਸ੍ਸਾਹੋ ਜਾਯਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਗਣ੍ਹਾ ਭਿਧੇਯਜਾਦੀਨਂ ਦਸ੍ਸਨਂ ਗਣ੍ਹੇ ਉਸ੍ਸਾਹਜਨਨਤ੍ਥਂ। ਗਣ੍ਹਾਭਿਧਾਨਦਸ੍ਸਨਂ ਵੋਹਾਰਸੁਖਤ੍ਥਨ੍ਤਿ। ਇਦਮੇਤ੍ਥ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥਦਸ੍ਸਨਂ।

੪. ਅਯਂ ਪਨ ਪਦਤ੍ਥੋ। ਸਮ੍ਮਾਚ ਬੁਜ੍ਝਿ ਸਾਮਞ੍ਚ ਬੁਜ੍ਝੀਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਸਮ੍ਮਾਸਦ੍ਦੋ ਅਵਿਪਰੀਤਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਸੋ ਬੁਜ੍ਝਿਤਬ੍ਬੇਸੁ ਞੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੇਸੁ ਬੁਜ੍ਝਨਕ੍ਰਿਯਾਯ ਅਸੇਸਬ੍ਯਾਵਿਭਾਵਂ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਥਾਹਿ ਪਦੇਸਞਾਣੇ ਠਿਤਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਦਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯੇ ਏਵ ਅਵਿਪਰੀਤਂ ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਅਵਿਸਯੇ ਪਨ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਪਵਿਟ੍ਠਾਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਵਿਸਯੋ ਚ ਤੇਸਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋਵ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਵਿਸਯਂ ਉਪਾਦਾਯ ਯਥਾ ਹਤ੍ਥ ਪੁਟੇ ਆਕਾਸੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋਵ ਅਜਟਾਕਾਸਂ ਉਪਾਦਾਯਾਤਿ। ਤੇ ਹਿ ਫਸ੍ਸਾਦੀਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਏਕਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਤੋ ਬੁਜ੍ਝਿਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨ ਅਵਿਸਯੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਤ੍ਥ ਤੇ ਵਿਪਰੀਤਂ ਬੁਜ੍ਝੇਯ੍ਯੁਂ। ਤੇ ਹਿ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸਂਸਾਰੇ ਅਨਨ੍ਤਾਸੁ ਚ ਲੋਕਧਾਤੂਸੁ ਤਿਯਦ੍ਧਗਤੇ ਅਦ੍ਧਮੁਤ੍ਤਕੇ ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਹਤ੍ਥਮਣਿਕੇ ਵਿਯ ਸਮਸਮੇ ਕਤ੍ਵਾ ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਞਾਣਮੁਖੇ ਆਪਾਤ ਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਞਾਣਮੁਖੇਤਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਮਹਾਭਵਙ੍ਗੇ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਸਬ੍ਬਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ ਸਮ੍ਮਸਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾ ਪਨ ਯਤ੍ਤਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਵਿਚਾਰੇਤੁਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਤਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਵਜ੍ਜਨਾਯ ਵਿਸੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਵਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਾਰੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਨਨੁ ਧਮ੍ਮਾ ਮਹਨ੍ਤਾ ਭਵਙ੍ਗੇ ਪਰਿਤ੍ਤਕਨ੍ਤਿ ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬਮੇਤਂ। ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਞ੍ਹਿ ਪਰਮੁਕ੍ਕਂਸਪਤ੍ਤਾਨਂ ਏਸ ਆਨੁਭਾਵੋਤਿ। ਸਂਸਦ੍ਦੋ ਪਨ ਸਾਮਨ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੇ ਉਪਸਗ੍ਗੋ। ਸੋ ਭਗਵਤੋ ਪਟਿਵੇਧਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਨਾਚਰਿਯਕਤਂ ਦੀਪੇਤਿ। ਨ ਮੇ ਆਚਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਨੁ ਭਗਵਤੋ ਤਤੀਯਚਤੁਤ੍ਥਾਰੁਪ੍ਪ ਸਮਾਪਤ੍ତਿਯੋ ਆਲ਼ਾਰੁਦਕਮੂਲਿਕਾਤਿ। ਸਚ੍ਚਂ। ਤਾ ਪਨ ਅਨਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਮਤ੍ਤਾਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡਿਤਤ੍ਤਾ ਪਚ੍ਛਾ ਬੁਜ੍ਝਨਕ੍ਰਿਯਾਯ ਪਾਦਕਮਤ੍ਤਾਪਿ ਨਹੋਨ੍ਤਿ। ਕੁਤੋ ਪਟਿਵੇਧਧਮ੍ਮਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾ ਭਗਵਤੋ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵੇ ਸਾਚਰਿਯਕਤਂ ਨ ਸਾਧੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਪਾਲ਼ਿ ਅਨੁਗਤੋ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾਹ –

> ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਨੁਸ੍ਸੁਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਾਮਂ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਿ। ਤਤ੍ਥ ਚ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਬਲੇਸੁ ਚ ਵਸਿਭਾਵਂ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ।

ਤਤ੍ਥਾਤਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਭੁਮ੍ਮਂ। ਬਲੇਸੂਤਿ ਦਸਬਲ ਞਾਣੇਸੁ। ਵਸਿਭਾਵਨ੍ਤਿ ਇਸ੍ਸਰਭਾਵਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਪੁਬ੍ਬੇ। ਲ। ਸਾਮਨ੍ਤਿਏਤੇਨ ਸਂਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤ੍ਥਾਤਿਆਦਿਨਾ [ਸਮ੍ਮਾਸਦ੍ਦਸ੍ਸਅਤ੍ਥਨ੍ਤਿ। ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਪਦਂ]

੫. ਇਦਾਨਿ ਥੇਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਨ੍ਦਨਂ ਸੁਟ੍ਠਬਲਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਤੁਲਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਨੇਕਗੁਣਪਦਵਿਸਯਾ ਹਿ ਵਨ੍ਦਨਾ ਸੁਟ੍ਠੁਤਰਂ ਬਲਵਤੀ ਹੋਤੀਤਿ। ਨਨੁ ਏਕਗੁਣਪਦਵਿਸਯਾਪਿ ਵਨ੍ਦਨਾ ਅਨ੍ਤਰਾ ਯਨੀਵਾਰਣੇਸਮਤ੍ਥਾ ਸਿਯਾਤਿ ਕਿਂ ਦੁਤੀਯੇਨਾਤਿ। ਨ ਨ ਸਮਤ੍ਥਾ। ਵਿਞ੍ਞੁਜਾਤਿਕਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਗੁਣਞ੍ਞੋਮਨੇ ਮਤ੍ਤਕਾਰਿਨੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ । ਥੇਰੋ ਚ ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ। ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਅਵਿਞ੍ਞੁਜਾਤਿਕੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਤ੍ਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਚੋਦੇਸੀਤਿ। ਅਪਿਚ। ਨ ਕੇਵਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਯਨੀਵਾਰਣਮੇਵ ਵਨ੍ਦਨਾਯ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਅਥਖੋ ਪਞ੍ਞਾਪਾਟਵਾਦਿਅਤ੍ਥੋਪਿ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋਯੇਵ। ਸੋਪਿ ਹਿ ਅਨਾਯਾਸੇਨ ਗਣ੍ਹ ਨਿਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਗਣ੍ਹਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਯਾ ਚ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਅਨੁਸ੍ਸਤਿਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਭਾਵਨਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਾਨਾਵਹਾ ਹੋਤਿ। ਚਿਤ੍ਤ ਸਮਾਧਾਨੇ ਚ ਸਤਿ ਪਞ੍ਞਾਤਿਕ੍ਖਾਸੂਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਹਤਿ। ਸਮਾਹਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਤ੍ਥਾਯਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਨ੍ਦਨਾ ਸੁਟ੍ਠ ਬਲਵਤੀ ਕਾਤਬ੍ਬਾਯੇਵਾਤਿ।

[੫] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ''ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਵਚਨਤ੍ਥ ਯੋਗੇਪਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਭਗਵਤਿ ਸਮਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਤੁਲਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਿਸੇ ਸੇਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਮਹਨ੍ਤ੍ਵਿ ਸਤ੍ਥੁਗੁਣਪਦਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਏਤਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਪਦਂ, ਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਤਾਰਕਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਸਭਾਵਨਿਰੁਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਨ੍ਤਾਨਂਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਾਵਤ੍ਥਸੁਦ੍ਵਂ ਸਤ੍ਥਸਮਞ੍ਞਾਮਤ੍ਤਂ ਭਵਿਤੁਂ ਨਾਰਹਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪਨ ਪਦਸਹਸ੍ਸਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਂਪਿ ਸਤ੍ਥ ਸਮਞ੍ਞਾਮਤ੍ਤਮੇਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਤੁਲਯਿਤਬ੍ਬੋ ਅਞ੍ਞੇਨ ਸਹ ਪਮਿਤਬ੍ਬੋਤਿ ਤੁਲੋ। ਨ ਤੁਲੋ **ਅਤੁਲੋ**, ਨਤ੍ਥਿਤੁਲੋ ਸਦਿਸੋ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਵਾ ਅਤੁਲੋ। ਭਗਵਾ। ਨ ਹਿ ਅਤ੍ਥਿ ਭਗਵਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸੋ ਕੋਚਿ ਲੋਕਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ਨ ਮੇ ਆਚਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਦਿਸੋ ਮੇ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
> ਸਦੇਵਕਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕਸ੍ਮਿਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋਤਿ॥

ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਞ੍ਚੇਤਂ, ਯਂ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਸ੍ਸ ਅਤੁਲਤ੍ਤਂ। ਸਮ੍ਪਤਿਜਾਤਸ੍ਸਪਿ ਪਨਸ੍ਸ ਅਤੁਲਤਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਸਮ੍ਪਤਿਜਾਤੋਵ ਸਮਾਨੋ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸਾਭਿਮੁਖੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਿਸਾ ਭਾਗੇ ਅਨਨ੍ਤਾਨਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲਾਨਿ ਏਕਙ੍ਗਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇਸੁ ਠਿਤਾ ਦੇਵਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸ ਇਧ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦਿਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਕੁਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋਤਿ ਪਰਮਾਯ ਪੁਜਾਯ ਪੂਜੇਸੁਂ। ਏਵਂ ਸੇਸਦਿਸਾਸੁਪਿ। ਤਦਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਬ੍ਬਲੋਕਗ੍ਗਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗੋਹਮਸ੍ਮਿ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਸੇਟ੍ਠੋਹਮਸ੍ਮਿਲੋਕਸ੍ਸ, ਜੇਟ੍ਠੋਹਮਸ੍ਮਿਲੋਕਸ੍ਸ ਅਯਮਨ੍ਤਿ ਮਾਜਾਤਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਦਾਨਿ ਪੁਨਬ੍ਭਵੋਤਿ ਏਵਂ ਅਛਮ੍ਭਿਵਾਚਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਸੀਤਿ। ਇਦਂਪਿ ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਯਂ ਪਚ੍ਛਿਮਭਵਂ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤੁਲਤ੍ਤਂ। ਯਦਾ ਪਨ ਸੋ ਸੁਮੇਧਭੂਤੋ ਦੀਪਙ੍ਕਰਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਯਤਬਜਾਕਰਣਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਦਾਪਿ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਾਰਮਿਤਾਗੁਣੇਹਿ ਤੇਨ ਸਦਿਸੋ ਕੋਚਿ ਨਤ੍ਥੇਵ। ਨਤ੍ਥਿਭਾਵੋਚਸ੍ਸ ਤਦਾ ਪਵਤ੍ਤੇ ਹਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਕਮ੍ਪਨਾਦੀਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਹਿ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂਪਿ ਪਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿਯੇਵ। ਕੁਤੋ ਸਾਵਕਬੋਧਿ ਸਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਤਦਾ ਪਵਤ੍ਤਿਪਾਰਮਿਪਵਿਚਯਞ੍ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਥਞ੍ਞਾਣਗਤਿਕਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਾਵਕਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਪਿ ਹਿ ਯਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੋਧਿਯਾ ਅਨੁਰੂਪੇ ਸਮ੍ਭਾਰਧਮ੍ਮੇ ਸਯਮੇਵ ਜਾਨਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਾਨੁਸਾਰਿਮਹਾਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭਾਵਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਭੂਮਿਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਨਿਯਤਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਪਰਾਯਨਾ ਚ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਏਵ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਮ੍ਮੁਖਿਭਾਵੇ ਸਤਿ ਨਿਯਤਬਜਾਕਰਣਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਸੁ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥੀਤਿ।

[੬] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਸਮਿਤਤ੍ਥੇ ਯਜਕਾਰਸ੍ਸ ਅਕਾਰਸ੍ਸ ਵਾ ਵਸੇਨ ਏਤਂ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਤੁਲਸਦ੍ਦੋ ਧਾਤੁਸਿਦ੍ਧੋ ਕਮ੍ਮਸਾਧਨੇ ਚ ਭਵਿਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਤੁਲਯਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੋਤਿ ਅਤੁਲੋ। ਅਪ੍ਪਮੇ ਯ੍ਯੋਤਿ ਹਿ ਟੀਕਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤੇਨ ਤੁਲਸਦ੍ਦੋ ਕਮ੍ਮਸਾਧਨੇਤਿ ਦਿਪੇਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਕਮ੍ਮਸਾਧਨੇਨੇਵ ਤਦਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਤੋ ਕਿਂ ਤਤੋ ਸਮਿਤਤ੍ਥੇ ਯਜਕਾਰਸ੍ਸਅਕਾਰਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਨ੍ਤਾਯਾਤਿ। ਵਤ੍ਤਿਚ੍ਛਾਨੁਗਤੋ ਸਦ੍ਦਪ੍ਪਯੋਗੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚੇ। ਨ। ਯਥਾ ਸੁਤਂ ਯੁਤ੍ਤਂ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕਪ੍ਪਨਾਯ ਪਯੋ ਜਨਾਭਾਵਤੋਤਿ। [ਅਤੁਲ ਪਦਂ]

੬. ਇਮੇਹਿ ਪਨ ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਦੇਹਿ ਸਤ੍ਥੁ ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਮ੍ਪਦਾ ਵਿਭਾ ਵਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਦਾ ਫਲਸਮ੍ਪਦਾ ਸਤ੍ਤੁਪਕਾਰਸਮ੍ਪਦਾਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਥੁ ਮਹਾਕਰੁਣਾ ਸਮਙ੍ਗਿਤਾ ਬੋਧਿਸਮ੍ਭਾਰਸਮ੍ਭਰਣਞ੍ਚ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਦਾਨਾਮ। ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਪਵਤ੍ਤਿਤਾ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਕੋਟਿਸਭਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾ ਮਹਾਵਜਿਰਞ੍ਞਾਣਸਙ੍ਖਾਤਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਮਹਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਿ ਏਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ। ਸਾ ਹਿ ਮਹਾਬੋਧਿਯਾ ਪਦਟ੍ਠਾਨ ਭੂਤਾਤਿ। ਪਹਾਨ ਸਮ੍ਪਦਾਯਮੇਵ ਵਾ ਸਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਫਲਸਮ੍ਪਦਾ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ ਪਹਾਨਸਮ੍ਪਦਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਦਾ ਆਨੁਭਾਵਸਮ੍ਪਦਾ ਰੂਪਕਾਯਸਮ੍ਪਦਾ ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਹ ਵਾਸਨਾਯ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨਂ ਪਹਾਨਸਮ੍ਪਦਾ ਨਾਮ। ਪਹਾਨਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਪਾਰਿਪੂਰਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ, ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗਞ੍ਞਾਣਮੇਵ ਵਾ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤ ਞ੍ਞਾਣ ਦਸਬਲਞ੍ਞਾਣਾਦੀਨਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਦਾ।

[੭] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਏਤਾਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਸਮ੍ਪਦਾਸੁ ਞਾਣਸਮ੍ਪਦਾ ਪਥਮਂ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਤੋ ਪਹਾਨਸਮ੍ਪਦਾ। ਪਹਾਨਸਮ੍ਪਦਾਯੇਵ ਪਨ ਪਥਮਂ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ। ਸਾ ਹਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਦਾਯਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਭੂਤਾ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤਾ ਚ। ਮਹਾਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਸਾਯੇਵ ਪਥਮਂ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ।

[੮] ਯਞ੍ਚ ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ

''ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਪਦਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗਞ੍ਞਾਣ''ਨ੍ਤਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਦਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗਞ੍ਞਾਣਞ੍ਹਿ ਪਹਾਨਸਮ੍ਪਦਾ ਏਵ ਭਵਿਤੁਂ ਅਰਹਤਿ। ਨ ਹਿ ਮਗ੍ਗਞ੍ਞਾਣਤੋ ਅਞ੍ਞਾ ਪਹਾਨਸਮ੍ਪਦਾਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਕੋਚਿ ਵਦੇਯ੍ਯ ਮਗ੍ਗਞ੍ਞਾਣਂ ਞਾਣਞ੍ਚ ਹੋਤਿ ਪਹਾਨਞ੍ਚ। ਤਸ੍ਮਾ ਉਭਯਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਂਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਸਮ੍ਪਦਾਸਙ੍ਕਰੋ ਹੋਤੀਤਿ।

[੯] ਤਥਾ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

ਞਾਣਸਮ੍ਪਦਾਯਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਸਬ੍ਬਪਥਮਂ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂਪਿ ਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨਨੁ ''ਤਮ੍ਮੂਲਕਾਨਿ ਚ ਦਸਬਲਾਦਿ ਞ੍ਞਾਣਾਨੀ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂਪਿ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਚੇ। ਤਂਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਅਪ੍ਪਧਾਨਂ ਸਰੂਪਤੋ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਧਾਨਂ ਪਾਕਟਂ ਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਞਾਯਾਗਤਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਅਚਿਨ੍ਤੇਯ੍ਯਜਾਨੁਭਾਵੇਹਿ ਸੀਲਾ ਦਿਗੁਣੇਹਿ ਇਦ੍ਧਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚ ਸਮ੍ਪਦਾ ਆਨੁਭਾਵਸਮ੍ਪਦਾ। ਲਕ੍ਖਣਾ ਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪ੍ਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਰੂਪਕਾਯਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਰੂਪਕਾਯਸਮ੍ਪਦਾ। ਸਤ੍ਤੂਪਕਾਰੋਦੁਵਿਧੋ ਆਸਯਸਮ੍ਪਦਾ, ਪਯੋਗਸਮ੍ਪਦਾ ਚ। ਅਜ੍ਝਾਸਯਸ੍ਸ ਉਲ਼ਾਰਤਾ ਕਾਯਵਚੀਪਯੋਗਸ੍ਸ ਚ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਦੇਵਦਤ੍ਤਾਦੀਸੁ ਵਿਰੋਧਿਸਤ੍ਤੇਸੁਪਿ ਨਿਚ੍ਚਂ ਹਿਤਜ੍ਝਾਸਯਤਾ ਆਸਯ ਸਮ੍ਪਦਾ। ਲੋਕੇ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾਨਂ ਰਾਜੂਨਂ ਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤਾਨਂ ਸੇਟ੍ਠਿ ਗਹਪਤੀਨਂ ਦੇਵਰਾਜੂਨਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਾਦਿ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖਤਾਵਸੇਨ ਦੇਸਨਾਪਯੋਗਸੁਦ੍ਧਿ ਪਯੋਗਸਮ੍ਪਦਾ। ਤਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਪਹਾਨਞਾਣਸਮ੍ਪਦਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਪਦੇਨ ਵਿਭਾਵਿਤਾ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਆਨੁ ਭਾਵਰੂਪਕਾਯਸਮ੍ਪਦਾਹਿ ਸਹ ਦ੍ਵੇ ਸਤ੍ਤੂਪਕਾਰਸਮ੍ਪਦਾ ਅਤੁਲਪਦੇਨ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਦਾ ਪਨ ਦ੍ਵੀਹਿਪਿ ਪਦੇਹਿ ਸਾਮਤ੍ਥਿਯਤੋ ਵਿਭਾਵਿਤਾ। ਨ ਹਿ ਤਾਦਿਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਦਾਯ ਵਿਨਾ ਇਤਰਾਸਂ ਪਵਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। [ਸਮ੍ਪਦਾ]

੭. ਪੁਨਪਿ ਥੇਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਨ੍ਦਨਂ ਬਲਵਤਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਸਦ੍ਧਮ੍ਮਗਣੁਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਏਤੇਨ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਘਾਨਂਪਿ ਵਨ੍ਦਨਾ ਕਤਾ ਹੋਤਿ। ਦੂਰਤੋਹਂ ਨਮਸ੍ਸਿਸ੍ਸਂ, ਸਸਙ੍ਘਂ ਲੋਕਨਾਯਕਨ੍ਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਪਿ ਨਮਨਕ੍ਰਿਯਾਪਤ੍ਤਿ ਸਹਸਦ੍ਦੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਏਵ ਮਿਦਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਨਮਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨਮਸ੍ਸਿਂ।

[੧੦] ਯਮ੍ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਗੁਣੀਭੂਤਾਨਂਪਿ ਹਿ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਘਾਨਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤਬ੍ਬ ਭਾਵੋ ਸਹਯੋਗੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਅਭਿਵਾਦੇਤਬ੍ਬ ਭਾਵੋਤਿ ਨਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ। ਅਭਿਵਾਦਿਤਭਾਵੋਤਿ ਪਨ ਅਭਿਵਾਦਨਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਸ੍ਸ ਕ੍ਰਿਯਾ ਸਮਵਾਯਸ੍ਸ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਘਾਨਂਪਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਨ੍ਦਨਾ ਕ੍ਰਿਯਾਪਤ੍ਤਿ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਇਤਰਥਾ

ਤਬ੍ਬਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸ ਅਰਹੱਤ੍ਤਦੀਪਨਤੋ ਅਭਿਵਾਦਨਾ ਰਹਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤ ਗੁਣਸਮਵਾਯੋ ਵੁੱਤੋ ਸਿਯਾ। ਸੋਚ ਇਧ ਨਾਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਅੱਤੁਨੋ ਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਚ ਸਹ ਨ ਸਮੇਤਿ ਸਪੁੱਤੁਦਾਰੋ ਆਗਤੋਤਿ।

ਅਪਿਚ ਥੇਰੋ ਇਮਂ ਗਨ੍ਥਂ ਰਚਯਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇਯੇਵ ਤੀਣਿ ਰਤਨਾਨਿ ਵਨ੍ਦਿ, ਅਥ ਤਂ ਅੱਤੁਨੋ ਵਨ੍ਦਨਂ ਗਨ੍ਥਪ੍ਪਟਿਵ੍ਵਾਯ ਸਹ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਰਚਯੀਤਿਪਿ ਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵੱਤੁਨ੍ਤਿ। ਤਥਾਹਿ ਅਭਿਵਾਦਿਯਾਤਿ ਵੁੱਤਂ। ਨ ਅਭਿਵਾਦਿਯਾਮੀਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਅਵ੍ਵਤ੍ਥਪਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਨ ਚ ਗਣੁੱਤੁਮੇਨ ਚ ਅੱਤੁਨਾ ਨਿਮ੍ਮਿਤੇਨ ਸਕਲਲੋਕਸ੍ਸ ਸਰਣਭੂਤੇਨ ਸਹ ਵੱਤੁਤੀਤਿ ਸਸਦ੍ਧਮ੍ਮ ਗਣੁੱਤੁਮੋ। ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਨ ਹਿ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤੇਨ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਨ ਗਣੁੱਤੁਮੇਨ ਚ ਸਹਿਤਾ ਸਾਵਕਾ ਸਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਚ ਸਗਣੁੱਤੁਮਾਤਿ ਚ ਵੁੱਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਨ ਚ ਅੱਤੁਨੋਏਵ ਸਰਣਭੂਤੇਨ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਗਣੁੱਤੁਮੇਨ ਚ ਸਹਿਤਾ ਪੱਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਤਥਾ ਥੋਮਨਂ ਅਰਹਨ੍ਤੀਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਂਪਿ ਸੱਤ੍ਥ ਅਸਾਧਾਰਣਗੁਣਪਦਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਦੱਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਤਤ੍ਥ ਧਾਰੇਤੀਤਿ ਧਮ੍ਮੋ। ਕੇ ਧਾਰੇਤਿ, ਅੱਤਾਨਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤੇ। ਧਮ੍ਮੋ ਹਵੇ ਰਕ੍ਖਤਿ ਧਮ੍ਮਚਾਰਿਨ੍ਤਿ ਹਿ ਵੁੱਤਂ। ਕਥਞ੍ਚ ਧਾਰੇਤਿ, ਚਤੂਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਵੱਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖੇਸੁਚ ਅਪਤਮਾਨੇ ਕਰੋਨ੍ਤੋ। ਕਿਞ੍ਚ ਧਾਰਣਂਨਾਮ, ਯੇਸਂ ਵਸੇਨ ਸੱਤਾ ਅਪਾਯੇਸੁਵਾ ਵੱਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖੇਸੁਵਾ ਪਤਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਏਕਦੇਸੇਨਵਾ ਸਬ੍ਬਸੋਵਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਂ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅੱਤ੍ਥੇ ਚੱਤਾਰੋ ਅਰਿਯਮੱਗਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਤੋ ਧਮ੍ਮੋਨਾਮ। ਅਰਿਯਮੱਗਾ ਹਿ ਕਿਲੇਸੇ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਸਹੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਨ ਵਿਨਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਯੇਵ ਪਞ੍ਚ ਏਕਨ੍ਤੁਤੋ ਧਮ੍ਮੋਨਾਮਾਤਿ। ਪਰਿਯੱਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੋ ਪਨ ਧਾਰਣੂਪਾਯੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਚੱਤਾਰਿ ਸਾਮਵ੍ਵਫਲਾਨਿਚ ਧਾਰਣਫਲਾਨਿਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਵਸੇਨ ਪਵੱਤੁੱਤਾ ਧਾਰਣਾਨੁਕੂਲਪ੍ਪਵੱਤਾਨਿ ਚ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਤੇ ਪਞ੍ਚ ਪਰਿਯਾਯਧਮ੍ਮਾਯੇਵਾਤਿ। ਅਥਵਾ , ਧਾਰੀਯਤੀਤਿ ਧਮ੍ਮੋ। ਧਾਰਣਾਰਹੋਤਿ ਵੁੱਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਹਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਂ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮੋਚੇਤਿ। ਅੱਗ੍ਗਸੁਖੇਚ ਪਤਿੱਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਸੋਯੇਵ ਧਾਰਣਾਰਹੱਤਾ ਇਧ ਧਮ੍ਮੋਨਾਮਾਤਿ। ਕੋਪਨ ਸੋਤਿ, ਯਥਾ ਪੁੱਤੁਧਮ੍ਮਾਯੇਵ। ਤੇਹਿ ਕੇਚਿ ਭਾਵਨਾ ਵਸੇਨ ਕੇਚਿ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਵਸੇਨ ਕੇਚਿ ਦਿੱਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਵਸੇਨ ਕੇਚਿ ਉੱਗ੍ਗਹ ਧਾਰਣਵਸੇਨ ਧਾਰੀਯਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਚ ਏਵਂ ਧਾਰੀਯਮਾਨਾ ਧਾਰੇਨ੍ਤਂ ਯਥਾਰਹਂ ਅਪਾਯਦੁਕ੍ਖਤੋ ਵੱਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਤੋਚ ਮੋਚੇਨ੍ਤਿ, ਅੱਗ੍ਗੇਚ ਫਲਸੁਖੇਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸੁਖੇਵਾ ਪਤਿੱਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਧਾਰੇਨ੍ਤਿਵਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਜਨਾ ਅਪਾਯੇਸੁ ਵੱਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖੇਸੁਚ ਅੱਤਾਨਂ ਅਪਤ ਮਾਨਂ ਵਹਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਧਮ੍ਮੋ। ਧਰਨ੍ਤਿਵਾ ਏਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਦੀਪਾ ਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਸਰਣਾ ਜਨਾ ਲਦ੍ਧਪ੍ਪਤਿੱਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਧਮ੍ਮੋਤਿਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮੋ ਦਸਵਿਧੋਵ ਵੁੱਤੋ। ਨਨੁ ਪਟਿਪੱਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇਨ ਸਹ ਏਕਾਦਸਵਿਧੋਵ ਵੱਤੁਬ੍ਬੋਤਿ। ਸੱਚਂ। ਸੋਪਨ ਪਟਿਪੱਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੋ ਮੱਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਪ੍ਪਟਿਪਦਾਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਪੁਬ੍ਬਚੇਤਨਾ ਵਿਯ ਦਾਨੇ ਮੱਗ੍ਗੇ ਏਵ ਸੋ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮੋ ਦਸਵਿਧੋਵ ਸਬ੍ਬੱਤ੍ਥ ਵੁੱਤੋਤਿ ਦੱਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਅਪਿਚ, ਯਦੱਗ੍ਗੇਨ ਪਰਿਯੱਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੋ ਇਧ ਧਮ੍ਮਸ੍ਮਿਂ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋ। ਤਦੱਗ੍ਗੇਨ ਪਰਿਯੱਤ੍ਤਿਧਾਰਕੋਪਿ ਸਙ੍ਘੇ ਵਨ੍ਦਨੇਯਜੇ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋਤਿ ਯੁੱਤੋ। ਯਦੱਗ੍ਗੇਨਚ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਕਲ੍ਯਾਣਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਸੇਕ੍ਖੇਸੁ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋ। ਤਦੱਗ੍ਗੇਨ ਤਸ੍ਸ ਕਲ੍ਯਾਣਹੇਤੁਭੂਤੋ ਪਟਿਪੱਤ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮੋਪਿ ਧਮ੍ਮੇ ਵਨ੍ਦਨੇਯਜੇ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋਤਿ ਦੱਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਸੋ ਹਿ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭੂਤੋਪਿ ਯੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੱਤਾ ਸੇਖੇ ਸੋਤਾਪੱਤ੍ਤਿ ਫਲਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੇ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋ। ਤੇ ਪਨ ਧਮ੍ਮਾ ਸੇਕ੍ਖੇ ਸੋਤਾਪੱਤ੍ਤਿਮੱਗ੍ਗੇ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵੱਤੁਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਯੇ ਵਦਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਂ ਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਾਮੀਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨ ਕਲ੍ਯਾਣਕੋ ਸਙ੍ਘੇ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤੋ। ਨ ਹਿ ਤਂਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁਸ੍ਸ ਸਰਣਗਮਨਂ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਤੇਸਂ ਤਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿੱਤਂ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਪਨ ਵੱਤੁਬ੍ਬੋ, ਯੋ ਵੋ ਆਨਨ੍ਦ ਮਯਾ ਧਮ੍ਮੋਚ ਵਿਨਯੋਚ ਦੇਸਿਤੋ ਪਵ੍ਵੱਤੋ, ਸੋ ਵੋ ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਸੱਤ੍ਥਾਤਿ ਏਵਂ ਸੱਤ੍ਥੁਠਾਨੇ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਾ ਸਂਵਣ੍ਣਿਤੋ ਪਰਿਯੱਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੋ ਧਮ੍ਮਸਰਣੇ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋਤਿ ਯੁੱਤੋ, ਤਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤੋਪਨ ਕਲ੍ਯਾਣਪ੍ਪਟਿਪੱਤ੍ਤਿਯਂ ਠਿਤੋਪਿ ਅੱਤ੍ਥਿ। ਅੱਟ੍ਠਿਤੋਪਿ ਅੱਤ੍ਥਿ। ਯੋ ਅੱਟ੍ਠਿਤੋ, ਸੋ ਅੱਤੁਨੋਪਿ ਸਰਣਂ ਨਹੋਤਿ। ਕੁਤੋ ਪਰਸ੍ਸ। ਸੱਤ੍ਥਾਰਾ ਚ ਅਨੇਕੇਸੁ ਸੁੱਤੁਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਸੋ ਗਰਹਿਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਸਙ੍ਘਸਰਣੇ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤੋ। ਇਤਰੋਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋਤਿ ਯੁੱਤੋਤਿ।

ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋ। ਸਮਿਤਕਿਲੇਸਾਨਂ ਤਤੋਯੇਵ ਪਸੱਤ੍ਥਾਨਂ ਪੂਜਿਤਾਨਂ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਅੱਤ੍ਥੋ। ਯੋਚ ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਸੋਪਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸਨ੍ਤੋਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਸਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੋਤਿਪਿ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋ। ਪਸੱਤ੍ਥੋ ਪੂਜਿਤੋ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਅੱਤ੍ਥੋ। ਸੱਚੋ ਵਾ। ਅਯਞ੍ਹਿ

ਅਵ੍ਵਤਿਤ੍ਥਿਯਧਮ੍ਮੋ ਵ◌ਿਯ ਧਾਰੇਨ੍ਤੰ ਨਵ◌ਿਸੰਵ◌ਾਦੇਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਅਯੰ ਮੇ ਹਿਤੋਤਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਹਿਤੋਯੇਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਯੰ ਪਨ ਤਥਾਧਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿਤੋਯੇਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। [ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪਦੰ]। ਗਣੁਤ੍ਤਮਪਦੇ ਲੋਕੇ ਸਮਾਨ ਦਿਟ੍ਠਿਸੀਲਾਨੰ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਾਨੰ ਸਮੂਹੋ ਗਣੋਤਿ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਉਤ੍ਤਮੇਹਿ ਸੀਲਾਦਿਗੁਣੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਤੋ ਸਾਵਕਸਙ੍ਘੋ ਉਤ੍ਤਮੋਚ ਸੋ ਗਣੋਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੇਨ ਉਤ੍ਤਮਗਣੋਨਾਮ। ਸੋਯੇਵ ਇਧ ਗਣੁਤ੍ਤਮੋਤਿ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ ਯਥਾ ਮੁਨਿਸੇਟ੍ਠੋ ਮੁਨਿਵਰੋਤਿ।

[੧੧] ਵ◌ਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

‘‘ਗਣਾਨੰ ਗਣੇਸੁਵ◌ਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਦਿਸਮੂਹੇਸੁ ਉਤ੍ਤਮੋ ਗਣੁਤ੍ਤਮੋ’’ਤਿ ਚ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਏਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਉਤ੍ਤਮਸਦ੍ਦੋ ਪਧਾਨਭੂਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋਚ ਗੁਣਮ੍ਹਿਯੇਵ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਤੇਨ ਇਧ ਅਰਿਯਸਙ੍ਘੋ ਵ◌ੁਤ੍ਤੋਤਿ ਨਸਿਜ੍ਝਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਗਣੋਤਿ ਸਙ੍ਘੋਯੇਵ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੋਚ ਸਙ੍ਘੋ ਦੁਵ◌ਿਧੋ ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਙ੍ਘੋ, ਦਕ੍ਖਿਣੇਯਜਸਙ੍ਘੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਤੰ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਕਮ੍ਮੰ ਸਮ੍ਮੁਤਿਨਾਮ। ਤਾਯ ਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਭੂਮਿੰ ਪਤ੍ਵ◌ਾ ਠਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਙ੍ਘੋਨਾਮ। ਸੋ ਵ◌ਿਨਯਕਮ੍ਮੇਸੁ ਪਸਿਦ੍ਧੋ। ਦਕ੍ਖਿਣੇਯਜਸਙ੍ਘੋ ਨਾਮ ਅਟ੍ਠ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਸਮੂਹੋ। ਸੋਪਨ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਙ੍ਘੇਪਿ ਅਨ੍ਤੋਗਧੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਥਾਪਿ ਸਰਣਗਮਨ ਵਨ੍ਦਨਾ ਮਾਨ ਪੂਜਾਸਕ੍ਕਾਰਾਨੁਸ੍ਸਤਿਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਅਨੁਤ੍ਤਰ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤ ਵ◌ਿਸੇਸ ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਤ੍ਥੰ ਭਗਵਤਾ ਤਥਾ ਤਥਾ ਸੰਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸੋ ਵ◌ਿਸੁੰ ਵ◌ੁਤ੍ਤੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸਙ੍ਘੋਹਿ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੰ ਸਮਾਨੇਪਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੰ ਨਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ। ਸਾਲਿਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇ ਤਿਣਾਨੰ ਵ◌ਿਯ ਖੇਤ੍ਤਦੁਟ੍ਠਾਨੰ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ ਵ◌ਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਨੁਸਯਾਨੰ ਸਬ੍ਭਾਵ◌ਾਤਿ। ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤਭਾਵ◌ੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮੇ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪਦੇ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। [ਸਸਦ੍ਧਮ੍ਮਗਣੁਤ੍ਤਮਪਦੰ]

੮. ਅਭਿਵ◌ਾਦਿਯਾਤਿ ਵ◌ਿਸੇਸਤੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਅਯੰ ਲੋਕੇ ਸੀਲਾਦਿਗੁਣਯੁਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠੋ ਵਨ੍ਦਨੇਯਜੋਤਿ ਏਵ◌ੰ ਸੇਟ੍ਠ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਵ◌ਿਸੇਸਤੋ ਵਨ੍ਦਤੀਤਿ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ। ਵਨ੍ਦਨਾ ਪਨ ਤਿਵ◌ਿਧਾ ਕਾਯਵਨ੍ਦਨਾਦਿਵਸੇਨ। ਯਥਾਹ –

ਤਿਸ੍ਸੋ ਇਮਾ ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ ਵਨ੍ਦਨਾ, ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ। ਕਾਯੇਨ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਵ◌ਾਚਾਯ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਮਨਸਾ ਵਨ੍ਦਤੀਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਸੇਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਜਾਣੁਦ੍ਵਯ ਕਪ੍ਪਰਦ੍ਵਯ ਨਲਾਟ ਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਭੂਮਿਯੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਵਨ੍ਦਨੇਯਜਾਨੰ ਅਭਿਮੁਖੰ ਨਿਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਕਾਯੇਨ ਵਨ੍ਦਤਿਨਾਮ। ਯੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪਞ੍ਚਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ। ਯਾਯਚ ਅਵਨ੍ਦਿਯਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ। ਗੁਣਪਦਾਨਿ ਵ◌ਾਚਾਯ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਵ◌ਾਚਾਯ ਵਨ੍ਦਤਿਨਾਮ। ਨਮੋ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ, ਨਮਤ੍ਥੁ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ, ਨਮੋ ਵ◌ਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ, ਨਮੋ ਵ◌ਿਮੁਤ੍ਤਾਨੰ, ਵ◌ਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਨਮਤ੍ਥੂਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁਪਿ ਵ◌ਾਚਾ ਵਨ੍ਦਨਾਯੇਵ। ਗੁਣਪਦਾਨਿ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਗੁਣੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋ ਮਨਸਾ ਵਨ੍ਦਤਿਨਾਮਾਤਿ।

੯. ਭਾਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਕਾਮਞ੍ਚ ਥੇਰੋ ਇਮੰ ਸਙ੍ਗਹੰ ਰਚਯਨ੍ਤੋ ਪੋਤ੍ਥਕਾਰੁਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾਵ ਰਚਯਿਸ੍ਸਤਿ। ਗਨ੍ਥਕਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਵ◌ਾਚਾਕਮ੍ਮੇਸੁ ਪਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਭਾਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

੧੦. ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਨ੍ਤਿ ਪਦੇ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਾ। ਤੇ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਏਤੇਨਾਤਿਵ◌ਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹੋ। ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਨ੍ਤਿਤਿਚ ਥੇਰੇਨ ਸੰਖਿਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਗਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਕਥੀਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਭਿਧਮ੍ਮੇਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਅਭਿਅਤਿਰੇਕੋ ਅਭਿਵ◌ਿਸੇ ਸੋਚ ਧਮ੍ਮੋ ਅਭਿਧਮ੍ਮੋ। ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਚ ਵ◌ਿਨਯਪਾਲ਼ਿਤੋ ਅਞ੍ਞੰਪਾਲ਼ਿ ਦ੍ਵਯੰ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ। ਯੋ ਵ◌ੋ ਆਨਨ੍ਦ ਮਯਾ ਧਮ੍ਮੋਚ ਵ◌ਿਨਯੋਚ ਦੇਸਿਤੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੋਤਿ ਹਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ। ਤਞ੍ਚ ਪਾਲ਼ਿਦ੍ਵਯੰ ਆਣਾਵ◌ਿਧਾਨਸਙ੍ਖਾਤੰ ਵ◌ਿਨਯਨ ਕਿਚ੍ਚੰ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵ◌ਾ ਕੁਸਲਾਦਿਕੇ ਯਥਾਪਵਤ੍ਤੇ ਪਰਮਤ੍ਥਧਮ੍ਮੇ ਏਵ ਦੀਪੇਤੀਤਿ। ਏਵ◌ੰ ਦੀਪੇਨ੍ਤੇਸੁਚ ਤੇਸੁ ਦ੍ਵ◌ੀਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਯੋ ਇਤਰਤੋ ਅਤਿਰੇਕੋਚ ਹੋਤਿ ਵ◌ਿਸੇਸੋਚ। ਅਯਮੇਵ ਅਭਿਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ। ਇਤਰੋਪਨ ਧਮ੍ਮੋਯੇਵ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਧਮ੍ਮੇ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਵ◌ਿਨਯੇ ਅਭਿਵ◌ਿਨਯੋਤਿ ਇਦੰ ਚਤੁਕ੍ਕੰ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮੋਨਾਮ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਪਿਟਕਂ। ਅਭਿਧਮ੍ਮੋਨਾਮ ਯਤ੍ਤਪਕਰਣਾਨਿ। ਵਿਨਯੋਨਾਮ ਉਭਤੋ ਵਿਭਙ੍ਗੋ, ਅਭਿਵਿਨਯੋਨਾਮ ਖਨ੍ਧਕਪਰਿਵਾਰਾਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਤਿਰੇਕਵਿਸੇਸਤਾ ਚੇਤ੍ਥ ਕੁਸਲਾਦਿ ਵਸੇਨ ਖਨ੍ਧਾਦਿਵਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਾਦਿਵਸੇਨ ਤਥਾ ਤਥਾ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਪ੍ਪਕਾਰਾਨਂ ਅਨਵਸੇਸਵਿਭਤ੍ਤਿਵਸੇਨਵਾ ਸੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾਧਿਟ੍ਠਾਨ ਦੇਸਨਾਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਤੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾ ਇਮਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਦੇਵੇਸੁਏਵ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਨ ਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਏਵਰੂਪਂ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਪਵਤ੍ਤਨਯੋਗਜਂ ਕਥਾਮਗ੍ਗਂ ਏਕੇਨ ਇਰਿਯਾਪਥੇਨ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਨਚ ਏਵ ਰੂਪੋ ਏਕਮਾਤਿਕਾਨੁਬਨ੍ਧੋ ਕਥਾਮਗ੍ਗੋ ਨਾਨਾਖਣੇਸੁ ਨਾਨਾਜਨਾਨਂ ਦੇਸੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਕੇਚਿਪਨ ਵਿਨਯਪਾਲ਼ਿਤੋਪਿ ਅਭਿਰੇਕਵਿਸੇਸਤਂ ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਾ ਨ ਸਮੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਧਮ੍ਮਨਾਮਿਕਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪਾਲ਼ੀਨਂ ਮਜ੍ਝੇਏਵ ਅਯਂ ਅਤਿਰੇਕਵਿਸੇਸਤਾ ਵਿਚਾਰਿਤਾ। ਨਚ ਯੁਜ੍ਜਤਿ ਵਿਨਯੇਨ ਸਹ ਤਥਾ ਵਿਚਾਰੇਤੁਂ ਅਸਮਾਨਕਿਚ੍ਚਵਿਸਯਤ੍ਤਾ। ਵਿਨਯੋ ਹਿ ਕਾਯਵਾਚਾਨਂ ਵਿਨਯਨਕਿਚ੍ਚੋ, ਅਜ੍ਝਾਚਾਰਵਿਸਯੋਚ। ਧਮ੍ਮੋ ਪਨ ਧਮ੍ਮਵਿਭਾਗਕਿਚ੍ਚੋ ਧਮ੍ਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਵਿਸਯੋਚਾਤਿ। ਕੇਚਿਪਨ ਵਦਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਵਿਨਯੋ ਏਵ ਸਬ੍ਬਜੇਟ੍ਠਕੋ ਸਿਯਾ। ਵਿਨਯਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ। ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਾਪਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਾਤਿ, ਤਂ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਵਿਨਯੋ ਹਿ ਆਣਾਚਕ੍ਕਂ। ਧਮ੍ਮੋਚ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ। ਤਤ੍ਥ ਵਿਨਯਂ ਵਿਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਆਣਾਚਕ੍ਕੇ ਪਹਾਰਂ ਦੇਤਿ। ਸਤ੍ਥਰਿ ਅਗਾਰਵੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਯਸ੍ਸਚ ਸਤ੍ਥਰਿ ਅਗਾਰਵੋ, ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਘੇਸੁ ਤੀਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸੁਚ ਅਗਾਰਵੋ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਨਯ ਵਿਵਣ੍ਣਨੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੀ ਹੋਤਿ। ਨ ਸਬ੍ਬਜੇਟ੍ਠਕਤ੍ਤਾਤਿ। ਅਪਿਚ, ਵਿਨਯੋਨਾਮ ਸਾਸਨਸ੍ਸ ਮੂਲਂ। ਵਿਨਯੇ ਅਟ੍ਠਿਤੇ ਸਾਸਨਂ ਨਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾਸਨਸ੍ਸ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਤ੍ਥਂਪਿ ਵਿਨਯਵਿਵਣ੍ਣਨੇ ਮਹਤੀ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਤਿ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾ ਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਯ ਪਥਮਗਾਥਾਯ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਦੁਤੀਯਗਾਥਾ-ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧੧. ਏਵਂ ਆਦਿਗਾਥਾਯਤਂਤਂ ਪਯੋਜਨ ਸਹਿਤੇ ਪਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੇ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤੇ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਉਦ੍ਦੇਸਤੋ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਦੁਤੀਯਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਭਾਸਿਸ੍ਸਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਹਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਪਦੇ ਮਯਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਾ ਸਬ੍ਬਥਾਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਚਤੁਧਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਚ -

[੧੨] ਟੀਕਾਯਂ ਤਾਵ

ਤਤ੍ਥ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਪਕਰਣੇਤਿਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥ ਪਦੇਤਿਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇਤਿਵਾ ਤਸਦ੍ਦਤ੍ਥੋ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋ। ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇਤਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਨਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਹਪਕਰਣੇ ਮਯਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਾਤਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਪਕਰਣਂਪਿ ਹਿ ਉਪਰਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਨਤੁ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕੁਤੋ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਾਤਿ। ਨ ਚ ਸਂਵਣ੍ਣਨਾਪਕਰਣੇਸੁ ਆਦਿਮ੍ਹਿਯੇਵ ਤਾਵ ਤਸਦ੍ਦੋ ਅਪ੍ਪਧਾਨਪਦਾਨਿ ਪਚ੍ਚਾਮਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਕੇਨ ਟ੍ਠੇਨ ਅਭਿਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਾਕ੍ਯੇਵਿਯ ਇਧ ਤਸਦ੍ਦਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ –

[੧੩] ਟੀਕਾਸੁ

ਸਬ੍ਬਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਯੋਜਨਾਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ।

ਸਾ ਹਿ ਵਕ੍ਖਮਾਨੇਹਿ ਸਬ੍ਬਯਾਪਿ ਦ੍ਵਾਦਸ, ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਾਤਿਆਦੀਹਿ ਨਸਮੇਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਤੁ **ਸਬ੍ਬਥਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਣਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਕੁਸਲਾਦਿਨਾ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਕਾਰੇਨਪਿ ਚਤੁਧਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਵਿਭਤ੍ਤੇ ਨ ਖਨ੍ਧਾਦਿਨਾ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਕਾਰੇਨਪਿ ਚਤੁਧਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਧਾਤੁ ਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੇਨਾਤਿਆਦਿਨਾਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

੧੨. ਪਰਮਤ੍ਥਤੋਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥ ਸਚ੍ਚਤੋ। ਦ੍ਵੇ ਹਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਚ੍ਚਂ, ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤ ਪੁਗ੍ਗਲ ਅਤ੍ਤ ਜੀਵਾਦਿਕਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਅਤ੍ਥਾ ਸਭਾਵਤੋ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਵਵਤ੍ਥਾਨਞ੍ਞਾਣਰਹਿਤਾਨਂਪਨ ਮਹਾਜਨਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਮਹਨ੍ਤਮਹਨ੍ਤਾਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਤੇਚ ਮਹਾਜਨਾ ਸਮਗ੍ਗਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਤਥਾ ਵੋਹਰਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿਚ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਮਹਾਜਨੇਹਿ ਸਮਗ੍ਗੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਤ੍ਤਾਤਤੋਯੇਵਚ ਵਚੀਸਚ੍ਚਵਿਰਤਿਸਚ੍ਚਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤਤ੍ਤਾਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਚ੍ਚੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬ ਲੋਕਿਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋਚ ਸਬ੍ਬਬੋਧਿਸਮ੍ਭਾਰ ਧਮ੍ਮੇਚ ਆਰਾਧੇਨ੍ਤਿ। ਮਿਚ੍ਛਾਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾ ਅਪਾਯਪੂਰਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਮਹਨ੍ਤਞ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚਂ ਪਨ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਚ੍ਚਮੇਵ ਨਹੋਤਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਯਂ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂਯੇਵ ਸਮਾਨਂ ਮਹਾਜਨੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਨ੍ਤ੍ਵੇਵ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤਿ। ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿਦਿਟ੍ਠਿ ਤਿਵਿਧਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠੀਨਂ ਵਤ੍ਥੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਾਲਜਨਾਨਂ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਤੋ ਨਿਯਜਾਤੁਂ ਨਦੇਤਿ। ਏਵਂ ਵਿਪਰੀਤਞ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਚ੍ਚਂ। ਏਵਂ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜਞ੍ਚਾਤਿ। ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚਂਪਨ ਦੁਵਿਧਂ ਸਭਾਵਸਚ੍ਚਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਣਿਆਦੀਸੁ ਸਤ੍ਤਸੁ ਪਕਰਣੇਸੁ ਵਿਭਤ੍ਤਾ ਕੁਸਲਾਦਯੋ ਧਮ੍ਮਾ ਸਭਾਵਸਚ੍ਚਂਨਾਮ। ਤੇ ਹਿ ਸਯਂ ਸਭਾਵਤੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਤਾ ਕੁਸਲਾਨਾਮ ਧਮ੍ਮਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਨਾਮ ਵੇਦਨਾ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਨ ਵਿਸਂਵਾਦੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਸਚ੍ਚਂਪਿ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਤਥਾਹਿ ਅਨੁਭਵਨਭੇਦਮਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਾਯੇਵ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਤੋ ਸੁਖਭੂਤਤ੍ਤਾ। ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਪਨ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ ਸਙ੍ਖਤਤਾਦੀਹਿ ਅਨੇਕਸਤੇਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਵੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾਏਵ। ਤਥਾ ਅਨਵਜ੍ਜਸੁਖਵਿਪਾਕਟ੍ਠੇਨ ਕੁਸਲਭਾਵੋਪਿ ਅਕੁਸਲਂ ਉਪਾਦਾਯੇਵ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਹਿ ਤੇਭੂਮਕਾ ਕੁਸਲਸਮ੍ਮਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਾਸਵਤਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਤਾ ਓਘਨਿਯ ਯੋਗਨਿਯ ਉਪਾਦਾਨਿਯਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਵਜ੍ਜੇਹਿ ਸਾਵਜ੍ਜਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਭੂਤਾਨਞ੍ਚ ਵਿਪਾਕਾਨਂ ਜਨਨਟ੍ਠੇਨ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖਵਿਪਾਕਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਞ੍ਚ

ਸਬ੍ਬਲੋਕਿਯਸਮ੍ਮਤੰ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਹਿ ਚਤੁਬ੍ਭੂ ਮਕਧਮ੍ਮਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਾਪਿਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਕੁਤੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਨਾਮ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਪਰਤੋ ਪਸ੍ਸਾਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਯੰ ਨਯੋ ਸੇਸਤ੍ਤਿਕ ਦੁਕਧਮ੍ਮੇਸੁਪਿ ਯਥਾਰਹੰ ਨੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਰਿਯ ਸਚ੍ਚੰਨਾਮ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਤੇਭੂਮਕਧਮ੍ਮਾਨੰ ਏਕਨ੍ਤ ਦੁਕ੍ਖਭਾਵੋ ਤਣ੍ਹਾਯ ਏਕਨ੍ਤ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯ ਭਾਵੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸੇਵ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧ ਭਾਵੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸੇਵ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਮਗ੍ਗਭਾਵੋਚਾਤਿ। ਇਧਮੇਵ ਹਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧੀਨੰ ਅਰਿਯਾਨੰ ਞਾਣੇ ਅਚਲਮਾਨੰ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਸਚ੍ਚੰ ਹੋਤੀਤਿ। ਤੇਸੁ ਇਧ ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਚ੍ਚੰ ਨਿਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋਤਿ ਇਦ ਮਾਹ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚਤੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦੁਵਿਧੋ ਸਭਾਵਸਿਦ੍ਧੋਚ ਪਰਿਕਪ੍ਪਸਿਦ੍ਧੋਚ। ਤਤ੍ਥ ਯੋ ਵਿਨਾ ਅਞ੍ਞਾਪਦੇਸੇਨ ਕੇਵਲੰ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਦ੍ਧੋ। ਸੋ ਚਿਤ੍ਤਾਦਿਕੋ ਅਤ੍ਥੋ ਸਭਾਵਸਿਦ੍ਧੋਨਾਮ। ਯੋਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੋਯੇਵ ਨਹੋਤਿ। ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਸ੍ਸਪਨ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਨਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤਿਆਕਾਰੇ ਉਪਾਦਾਯ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਸਵਿਗ੍ਗਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤੋ ਚਿਤ੍ਤਮਯੋ ਚਿਤ੍ਤਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੇਏਵ ਉਪਲਬ੍ਭਮਾਨੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਸਤ੍ਤਪੁਗ੍ਗਲਾਦਿਕੋ ਅਤ੍ਥੋ ਪਰਿਕਪ੍ਪਸਿਦ੍ਧੋ ਨਾਮ। ਤੇਸੁ ਸਭਾਵਸਿਦ੍ਧੋਯੇਵ ਪਰਮਤ੍ਥੋਨਾਮ। ਸੋ ਹਿ ਸਨ੍ਤਿ ਭਵਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਿਸਦ੍ਦਾ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਕਨ੍ਤਵਿਜ੍ਜਮਾਨਟ੍ਠੇਨ ਇਤਰਤੋ ਪਰਮੋ ਉਕ੍ਕੰਸਗਤੋ ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥੋ। ਅਪਿ ਚ, ਯੇ ਅਯੰ ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੰ ਉਪਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯਜਸ੍ਸ ਅਭਿਞ੍ਞਤ੍ਥਾਯ, ਪਰਿਞ੍ਞੇਯਜਸ੍ਸ ਪਰਿਞ੍ਞਤ੍ਥਾਯ, ਪਹਾਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਪਹਾਨਤ੍ਥਾਯ, ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਰਣਤ੍ਥਾਯ, ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਭਾਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਤਦਤ੍ਥਸਾਧਨੇ ਅਵਿਸੰਵਾਦਕਟ੍ਠੇਨ ਪਰਮੋ ਉਤ੍ਤਮੋ ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥੋ। ਇਤਰੋਪਨ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਅਭਿਞ੍ਞਾਦਿਅਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਨੰ ਤਦਤ੍ਥਸਾਧਨੇ ਵਿਸੰਵਾਦਕੋਯੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਨਪਨ ਤਦਤ੍ਥੰ ਸਾਧੇਸ੍ਸ ਤੀਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥੋਤਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਨਾਰਹਤੀਤਿ।

[੧੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

''ਪਰਮਸ੍ਸਵਾ ਉਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਞਾਣਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਗੋਚਰੋਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥੋ''ਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਪਰਮਸਦ੍ਦੋਞਾਣੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਨਚ ਅਤ੍ਥਸਦ੍ਦੋ ਗੋਚਰੇਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਅਨੁਟੀਕਾਯੰ ਸਚ੍ਚਮੇਵ ਸਚ੍ਚਿਕੰ। ਸੋ ਏਵ ਅਤ੍ਥੋ ਅਵਿਪਰੀਤਸ੍ਸ ਞਾਣਸ੍ਸ ਵਿਸਯਭਾਵਟ੍ਠੇਨਾਤਿ ਸਚ੍ਚਿਕਟ੍ਠੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਅਵਿਪਰੀਤੇਨ ਞਾਣੇਨ ਅਰਣੀਯਤੋ ਉਪਗਨ੍ਤਬ੍ਬ ਤੋ ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਨਪਰਮਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਨ੍ਤਿ। [ਪਰਮਤ੍ਥਪਦੰ]

੧੩. **ਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚਿਨ੍ਤੇਤੀਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ। ਏਤ੍ਥਚ ਚਿਨ੍ਤਨਕ੍ਰਿਯਾ ਨਾਮ ਨਿਚ੍ਚੰ ਆਰਮ੍ਮਣਾਪੇਕ੍ਖਾ ਹੋਤਿ। ਨ ਹਿ ਸਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇਨ ਵਿਨਾ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਆਰਮ੍ਮਣਗ੍ਗਹਣ ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਲਦ੍ਧਿਯੇਵ ਇਧ ਚਿਨ੍ਤਨਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਭਵਙ੍ਗਸਮਯ ਵਿਸਞ੍ਞਿਸਮਯੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੇਨ ਵਿਨਾਪਿ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਏਵੰ ਵਾਦੀਨੰ ਵਾਦੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਸਨ੍ਤੇਸੁਪਿਚ ਨਿਸ੍ਸਯ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਦੀਸੁ ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਤੇਹਿ ਨਾਮੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਪਚ੍ਚਯਵਸੇਨੇਵਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣਗ੍ਗਹਣਕਿਚ੍ਚੇ ਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਭੂਤਨ੍ਤਿ ਤੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨੇਵ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ। ਚਿਨ੍ਤਨਮਤ੍ਤੰਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਹਿ ਧਮ੍ਮਾ ਤੰਤੰ ਕ੍ਰਿਯਾਮਤ੍ਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਤੇਸੁ ਦਬ੍ਬੰਵਾ ਸਣ੍ਠਾਨੰ ਵਾ ਵਿਗ੍ਗਹੋਵਾ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ। ਪਚ੍ਚਯਾਯਤ੍ਤ ਵੁਤ੍ਤਿਨੋ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਥਾਮੇਨਵਾ ਬਲੇਨਵਾ ਵਸੇਨਵਾ ਸਤ੍ਤਿਯਾਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁੰਪਿ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਪਗੇਵ ਚਿਨ੍ਤੇਤੁੰਵਾ ਫੁਸੇਤੁੰਵਾਤਿ। ਖਣਮਤ੍ਤਟ੍ਠਾਯਿਨੋਚ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਕਦਾਚਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੁ ਇਦੰ ਦਬ੍ਬੰ, ਅਯੰ ਸਤ੍ਤਿ, ਅਯ ਕ੍ਰਿਯਾਤਿ ਏਵੰ ਵਿਭਾਗੋ ਨਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਪਰਮਤ੍ਥਪਦੇਸੁ ਏਕੰ ਭਾਵਸਾਧਨਮੇਵ ਪਧਾਨਤੋ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਤਦਞ੍ਞ ਸਾਧਨਾਨਿਪਨ ਪਰਿਯਾਯਤੋਵ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਦਬ੍ਬਾਦਿਵਸੇਨ ਅਭੇਦਸ੍ਸ ਚਿਨ੍ਤਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਵਿਸੇਸਞਾਪਨਤ੍ਥੰ ਵਿਭਾਗ ਕਪ੍ਪਨਾਵਸੇਨ ਭੇਦਕਰਣੰ ਪਰਿਯਾਯਕਥਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਯਥਾ ਸਿਲਾ ਪੁਤ੍ਤਕਸ੍ਸਸਰੀਰਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਕਰਣਞ੍ਚ ਤੰ ਤੰ ਕ੍ਰਿਯਾਸਙ੍ਖਾਤ ਧਮ੍ਮਵਿਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਪਰਿਕਪ੍ਪਿਤਸ੍ਸ ਕਾਰਕਭੂਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤ ਜੀਵ ਸਤ੍ਤ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਭਾਵਦੀਪਨਤ੍ਥੰ। ਸਤਿ ਹਿ ਅਤ੍ਤਾਦਿਮ੍ਹਿ ਕਿੰ ਅਭੇਦਸ੍ਸ ਭੇਦਕਪ੍ਪਨਾਯਾਤਿ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਸਸਵਿਸਾਣਂ ਵਿਯ ਅਭੂਤਸ੍ਸ ਭੂਤ ਕਪ੍ਪਨਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਮਸ੍ਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ-ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਕਤ੍ਤਾਵਾ ਕਾਰੇ ਤਾਵਾ ਕੋਚਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਲੋਕੇਪਨ ਅਤ੍ਤੁਪ੍ਪਧਾਨੋ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨਿਪ੍ਫਾਦਕੋ ਕਤ੍ਤਾਨਾਮ ਸਿਦ੍ਧੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਨਕਿਚ੍ਚੇ ਅਤ੍ਤੁਪ੍ਪਧਾਨਤਾ ਦੀਪਨਤ੍ਥਂ ਤਂ ਕਤ੍ਤੁਭਾਵਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਤੀਤਿ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਚ ਬਲੇਨ ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਚ੍ਚੇ ਤਦਨੁਕੂਲਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਦੀਪਨਤ੍ਥਂ ਪੁਨਕਰਣਭਾਵਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਕਤ੍ਤੁਭਾਵਞ੍ਚ ਤੇਸੁ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਪਿ ਚੇਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਸਦ੍ਦੋ ਵਿਚਿਤ੍ਤਤ੍ਥਵਾਚਕੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇ ਤਂ ਸਂਯੁਤ੍ਤਕੇ –

ਦਿਟ੍ਠਂ ਵੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਚਰਣਂਨਾਮ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਭਨ੍ਤੇ। ਤਮ੍ਪਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਚਰਣਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਚਿਨ੍ਤਿਤਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਪਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਚਰਣੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਚਿਤ੍ਤਤਰਨ੍ਤਿ, ਨਾ ਹਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਅਞ੍ਞਂ ਏਕਨਿਕਾਯਂਪਿ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਾਮਿ ਯਂ ਏਵਂ ਚਿਤ੍ਤਂ। ਯਥਯਿਦਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ ਪਾਣਾ। ਤੇਪਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ ਪਾਣਾ ਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਚਿਤ੍ତਿਕਤਾ। ਤੇਹਿਪਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨ ਗਤੇਹਿ ਪਾਣੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਚਿਤ੍ਤਤਰਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਚਰਣਂਨਾਮ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਯਤ੍ਥਵਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਬ੍ਬਵਿਮਾਨਾਦੀਨਿ ਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਪੁਞ੍ਞਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਇਧਚਿਧਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ । ਤਸ੍ਸ ਪਟਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਚਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕੇ ਕਰਣਵਚਨਂ। ਯਥਯਿਦਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਇਮੇ। ਚਿਤ੍ਤਿਕਤਾਤਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾ ਕਤਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਚਿਤ੍ਤਵਿਚਿਤ੍ਤਕਾਯ ਸਞ੍ਞਾਵਿਚਿਤ੍ਤਾ। ਸਞ੍ਞਾਵਿਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਿਤ੍ਤਾ। ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਕਮ੍ਮਵਿਚਿਤ੍ਤ ਤਾਯ ਯੋਨਿਯੋ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾ। ਯੋਨਿਵਿਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਤੇਸਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾ ਨਗਤਾਨਂ ਵਿਚਿਤ੍ਤਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। [ਵਚਨਤ੍ਥੋ]

ਤਂ ਤਂ ਸਭਾਵੋ ਲਕ੍ਖਣਂ, ਕਿਚ੍ਚਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਰਸੋ।
ਗਯ੍ਹਾਕਾਰੋ ਫਲਂਵਾਪਿ, ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨ ਸਞ੍ਞਿਤਂ॥
ਆਸਨ੍ਨਕਾਰਣਂ ਯਂ ਤਂ, ਪਦਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਤਂ ਮਤਂ।
ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਵਤ੍ਥਾਨਾਯ, ਅਲਂ ਏਤੇ ਵਿਬੁਦ੍ਧਿਨੋ॥

ਆਰਮ੍ਮਣਵਿਜਾਨਨਲਕ੍ਖਣਂ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਰਸਂ, ਸਨ੍ਧਾਨਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਦਟ੍ਠਾਨਂ। [ਚਿਤ੍ਤਂ]

੧੪. **ਚੇਤਸਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚੇਤਸਿ ਭਵਂ ਤਦਾਯਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿਤਾਯਾਤਿ ਚੇਤਸਿਕਂ। ਫਸ੍ਸਾਦਿ ਧਮ੍ਮਜਾਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਤਦਾਯਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਨਾਮ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਤਾਦੀਹਿ ਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹ ਏਕੀ ਭੂਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਪਵਤ੍ਤਿ। ਏਤੇਨ ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਿ। ਸਾਏਵ ਫਸ੍ਸਾਦੀਨਂ। ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜਰਾ, ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਰਣਂ, ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂ, ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ, ਤਦੇਵ ਫਸ੍ਸਾਦੀਨਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਏਕਪੁਪ੍ਫ ਮਞ੍ਜਰਿਯਂ ਏਕਵਣ੍ਟੁਪਨਿਬ੍ਬਨ੍ਧਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਵਿਯ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹ ਏਕਜਾਤਿਯਾਦਿ ਉਪਨਿਬ੍ਬਨ੍ਧਾ ਫਸ੍ਸਾਦਯੋ ਧਮ੍ਮਾ ਇਧ ਚੇਤਸਿਕਂਨਾਮਾਤਿ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂਪਿ ਤੇਹਿ ਫਸ੍ਸਾਦੀਹਿ ਸਹ ਤਥੇਵ ਆਯਤ੍ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਤਂਪਿ ਫਸ੍ਸਿਕਂ ਵੇਦਨਿਕਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਚੇ। ਨ। ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਜੇਟ੍ਠਕਤ੍ਤਾ। ਮਨੋਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਮਨੋਸੇਟ੍ਠਾ ਮਨੋਮਯਾਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਮਨੋਮਯਾਤਿ ਮਨਸਾਏਵ ਪਕਤਾ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਰਿਯਾ ਭੂਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਤੇ ਫਸ੍ਸਾਦਯੋ ਧਮ੍ਮਾ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਨਾ ਨੁਪਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਂਪਨ ਤੇਹਿ ਕੇਹਿਚਿ ਵਿਨਾਪਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿਯੇਵ। ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣ ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿਤੇਹਿ ਕੇਹਿਚਿ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦੀਹਿ ਵਿਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਤਦਾਯਤ੍ਤ ਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ।

[੧੫] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਏਕਾਲਮ੍ਬਣਤਾ ਮਤ੍ਤੇਨ ਤੇਸਂ ਤਦਾਯਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿਤਂ ਚੇਤਸਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਭਾਵੇਤਿ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਏਕਾਲਮ੍ਬਣਤਾਮਤ੍ਤੇਨ ਚੇਤਸਿਕਂਨਾਮ ਜਾਤਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਲੋਕੇ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣਧਾਤੁਯੋ ਉਦਕੇ ਘਂਸਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥਮ੍ਹਿ ਨਾਨਾ ਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਥਮ੍ਹਿ ਫਰਣਂ ਬਨ੍ਧਨਞ੍ਚ ਉਦਕਸ੍ਸੇਵ ਕਿਚ੍ਚਂ, ਨ ਵਣ੍ਣਧਾਤੂਨਂ। ਨਾਨਾਰੂਪ ਦਸ੍ਸਨਂ ਵਣ੍ਣਧਾਤੂਨਮੇਵ ਕਿਚ੍ਚਂ, ਨ ਉਦਕਸ੍ਸ। ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਥਂਵਿਯ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਉਦਕਂਵਿਯ ਚਿਤ੍ਤਂ। ਨਾਨਾ ਵਣ੍ਣਧਾਤੁਯੋਵਿਯ ਚੇਤਸਿਕਧਮ੍ਮਾਤਿ। [ਚੇਤਸਿਕਂ]

੧੫. **ਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਰੁਪ੍ਪਤੀਤਿ ਰੂਪਂ। ਸੀਤੁਣ੍ਹਾਦੀਹਿ ਵਿਰੋਧਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਵਿਸਮ ਪਵਤ੍ਤਿ ਵਸੇਨ ਵਿਕਾਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤੇਹਿ ਵਾ ਵਿਕਾਰਂ ਆਪਾਦੀਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾਹ –

> ਰੁਪ੍ਪਤੀਤਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਸ੍ਮਾ ਰੂਪਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕੇਨ ਰੁਪ੍ਪਤਿ। ਸਿਤੇਨਪਿ ਰੁਪ੍ਪਤਿ। ਉਣ੍ਹੇਨਪਿ ਰੁਪ੍ਪਤਿ। ਜਿਘਚ੍ਛਾਯਪਿ ਰੁਪ੍ਪਤਿ। ਵਿਪਾਸਾਯਪਿ ਰੁਪ੍ਪਤਿ। ਡਂਸ ਮਕਸ ਵਾਤਾਤਪ ਸਰਿਂ ਸਪ ਸਪ੍ਫਸ੍ਸੇਹਿਪਿ ਰੁਪ੍ਪਤੀਤਿ। ਰੁਪ੍ਪਤੀਤਿਚ ਰੁਪ੍ਪਤਿ, ਕੁਪ੍ਪਤਿ, ਘਟ੍ਟੀਯਤਿ, ਪਿਲ਼ੀ ਯਤਿ, ਭਿਜ੍ਜਤੀਤਿ।

ਮਹਾਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੋ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾਚ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਪ੍ਪਟਿਘਸਭਾਵਾਚ। ਤੇਸਵ੍ਵੇਵ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇਸੁ ਵਿਰੋਧਿਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਸਮਾਗਮੋਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਨਪਨਵ੍ਵੇਸਂ ਪਰਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਸਭਾਵਾਨਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਅਪ੍ਪਟਿਘਸਭਾਵਾਨਂ ਸੁਖੁਮ ਰੂਪਾਨਂਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਸੀਤਾਦੀਹਿ ਸਮਾਗਮੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਕੁਤੋ ਪਰਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਂ ਅਪ੍ਪਟਿਘਸਭਾਵਾਨਞ੍ਚ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਨ੍ਤਿ। ਯਦਿਏਵਂ ਸੁਖੁਮਰੂਪਾਨਂ ਅਰੂਪਤਾਪਤ੍ਤਿ ਸਿਯਾਤਿ। ਨਸਿਯਾ। ਓਲ਼ਾਰਿਕਰੂਪੇਹਿ ਸਮਾਨਗਤਿ ਕਤ੍ਤਾ। ਤਾਨਿਹਿ ਓਲ਼ਾਰਿਕੇਸੁ ਰੁਪ੍ਪਮਾਨੇਸੁ ਰੁਪ੍ਪਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਸਮਾਗਮੋਚ ਨਾਮ ਇਧ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਆਪਾਤਗਮਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਕਰਣਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵਿਰੁਦ੍ਧਾਨਂ ਠਿਤਿਪਤ੍ਤਾਨਂ ਓਲ਼ਾਰਿਕਰੂਪਾਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਮੇਵਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਾਭਿਘਟ੍ਟਨਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਰੁਪ੍ਪਤਿ ਘਟ੍ਟੀਯਤਿ ਪੀਲ਼ੀਯਤੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਰੁਪ੍ਪਨਞ੍ਚਨਾਮ ਪਰਸੇਨਾਯੁਦ੍ਧੇਨ ਰਟ੍ਠਖੋਭੋਵਿਯ ਕਲਾਪਨ੍ਤਰਗਤਧਾਤੂਨਂ ਕੁਪ੍ਪਨਂ ਭਿਜ੍ਜਨਂਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕੁਪ੍ਪਤਿ ਭਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਕੁਪ੍ਪਤੀਤਿ ਖੋਭਤਿ ਚਞ੍ਚਲਤਿ, ਭਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵਿਕਾਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਵਿਰੋਧਿਪਚ੍ਚਯਸਮਾਗਮਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਯਂਪਿ ਵਿਕਾਰਪਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਓਮਤ੍ਤਾਧਿਮਤ੍ਤਰੂਪਸਨ੍ਤਤੀਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਪਿਚੇਤ੍ਥ ਰੁਪ੍ਪਨਂ ਦੁਵਿਧਂ ਵਡ੍ਢਨਂ, ਹਾਯਨਞ੍ਚ। ਤਦੁਭਯਂਪਿ ਕਪ੍ਪਵੁਟ੍ਠਾਨੇ ਕਪ੍ਪਸਣ੍ਠਾਨੇ ਨਾਨਾਆਯੁਕਪ੍ਪ ਸਂਵਚ੍ਛਰ ਉਤੁ ਮਾਸ ਰਤ੍ਤਿ ਦਿਵਾਦੀਨਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨੇਚ ਪਾਕਟਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਰੂਪਨ੍ਤਿ ਨਾਮਂ ਘਟ੍ਟਨਵਸੇਨ ਰੁਪ੍ਪਨਧਮ੍ਮਾਨਮੇਵ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਮੇਵ ਸਵਿਗ੍ਗਹਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਹਿ ਸਮੂਹਸਣ੍ਠਾਨਾਦਿ ਭਾਵਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਵਿਗ੍ਗਹਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਮੇਵ ਰੁਪ੍ਪਨਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋਪਿ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪਾਕਟਨ੍ਤਿ ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਰੂਪਨ੍ਤਿ ਨਾਮਂ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਪਨ ਅਵਿਗ੍ਗਹਾਤਿ ਨ ਤੇਸਂ ਵਿਕਾਰੋ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਰੂਪਵਿਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਯੇਵ ਵਾ ਸੋ ਲੋਕੇਨ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਰਚਿਤ੍ਤਵਿਦੂਹਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਰੂਪਤਾਪਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ।

[੧੬] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਤੇਸਂ ਰੂਪਤਾਪਤ੍ਤਿਪ੍ਪਸਙ੍ਗੋ ਸੀਤਾਦਿਗ੍ਗਹਣ ਸਾਮਤ੍ਥਿਯੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਵੋਹਾਰੋਨਾਮ ਲੋਕੋਪਚਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਨਸਿਜ੍ਝਤਿ। ਲੋਕੋਪਚਾਰੋਚ ਪਾਕਟਨਿਮਿਤ੍ਤਵਸੇ ਨੇਵ ਪਵਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਸੀਤਾਦਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਵਿਨਾਪਿ ਤਪ੍ਪਸਙ੍ਗਨਿਵਤ੍ਤਿ ਲੋਕਤੋਵ ਸਿਦ੍ਧਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਕਾਯਵਿਕਾਰ ਵਚੀਵਿਕਾਰਾ ਚ ਇਦ੍ਧਿਵਿਕੁਪ੍ਪਨਾਵਸਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾ ਨਾਨਾਰੂਪਵਿਕਾਰਾਚ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤੇਚ ਏਕੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਰੁਪ੍ਪਨਾਕਾਰਾਏਵ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਵਸੇਨ ਤਤ੍ਥ ਰੂਪਾਨਂ ਰੂਪਤਾਸਿਦ੍ਧਿ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਰੂਪਯਤਿ ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾਵੇਨ ਪਕਾਸਤੀਤਿ ਰੂਪਂ। ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਹਿ ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾਵੇਨ ਪਾਕਟਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯੇਨੇੵ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ । ਇਦੰ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾੵੇਨੇੵ ਪਾਕਟੰ ਪਞ੍ਚੵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿਪਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਰੂਪਾਨੰਪਿ ਉਜੁ ਕਤੋੵ ਰੂਪਤਾਸਿਦ੍ਧਿ ਹੋਤੀਤਿ।

[੧੭] ੵਿਭਾੵਨਿਯੰ ਪਨ

ਅਨੁਗ੍ਗਾਹਕਾਨੰ ਸੀਤਾਦੀਨੰ ੵਸੇਨ ਤੰ ਸਭਾੵਾ ਨਾਤਿੵਤ੍ਤੁਨ ੵਸੇਨਚ ਤਤ੍ਥ ਰੂਪਤਾਸਿਦ੍ਧਿ ੵਿਭਾੵਿਤਾ। ਯਸ੍ਮਾਪਨ ਸੀਤੇ ਨਾਪਿ ਉਣ੍ਹੇਨਾਪੀਤਿਆਦਿੵਚਨੰ ਨਿਦਸ੍ਸਨਮਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਕਮ੍ਮ ਚਿਤ੍ਤਾਹਾਰਾਨੰਪਿ ੵਸੇਨ ਰੁਪ੍ਪਨਸ੍ਸ ਸਮ੍ਭੵਤੋ, ਤਥਾਹਿ ਸਞ੍ਞਾ ੵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿਪਿ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਰਸਾਰਮ੍ਮਣੇਹਿ ਏੵ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ। ਨ ਹਿ ਸਞ੍ਞਾ ਰੂਪੰਏੵ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ। ਨ ਚ ੵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਰਸ ਮੇੵ ੵਿਜਾਨਾਤਿ। ਨਿਦਸ੍ਸਨਮਤ੍ਤੇਨ ਦੇਸਨਾ ਹੋਤੀਤਿ ੵਿਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੀਤਾਦਿਗ੍ਗਹਣੰ ਅਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ੵਾੵ ਤਤ੍ਥ ਰੂਪਤਾਸਿਦ੍ਧਿੵਿਭਾੵਨੇਨ ਪਯੋਜਨ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। [ਰੂਪੰ]

੧੬. **ਨਿਬ੍ਬਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ੵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸਨ੍ਤਾਪਾ ਏਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ। ਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਯੇ ਕਿਲੇਸਾੵਾ ਖਨ੍ਧਾੵਾ ਅਭਾੵਿਤਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਆਯਤਿੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਾਰਹਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਯੇੵ ਭਾੵਿਤਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਾਰਹਪਕ੍ਖੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨ ਹਿ ਖਣਤ੍ਤਯੰ ਪਤ੍ੵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਅਤੀਤਧਮ੍ਮਾ ਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਆਯਤਿੰ ਅੵਸ੍ਸੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁਚ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ੵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇੵ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ੵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸਨ੍ਤਾਪਾਤਿ ਕਿਲੇਸੵਟ੍ਟ ਕਮ੍ਮੵਟ੍ਟ ੵਿਪਾਕੵਟ੍ਟ ਦੁਕ੍ਖਸਨ੍ਤਾਪਾ। ਨ ਹਿ ਤਿੵਿਧ ੵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸਨ੍ਤਾਪਰਹਿਤਾਨੰ ਰੁਕ੍ਖਾਦੀਨੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ੵਿਸਯੇ ਭੁਮ੍ਮੰ। ਯਥਾ ਆਕਾਸੇ ਸਕੁਣਾ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤੀਤਿ। ਯੇਹਿ ਤੇ ਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਤਬ੍ਬਿਨਿਮੁਤ੍ਤੰ ਅਞ੍ਞੰ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿਟ੍ਠਾਨੰਨਾਮ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ ੵਾ ਅਰਿਯਜਨਾ ਏਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ। ਨਿਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਧੀਰਾ ਯਥਯੰ ਪਦੀਪੋਤਿ ਹਿ ੵੁਤ੍ਤੰ। ਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਤੰ ਤੰ ਕਿਲੇਸਾਨੰੵਾ ਖਨ੍ਧਾਨੰੵਾ ਪੁਨ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਭਾੵੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਕਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ੵਿਸਯੇਏੵ ਭੁਮ੍ਮੰ, ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਅਧਿ ਗਤੇਤਿਪਿ ਯੋਜੇਨ੍ਤਿ। ਟੀਕਾਸੁਪਨ ਭੵਾਭੵੰ ੵਿਨਨਤੋ ਸੰਸਿਬ੍ਬਨ ਤੋ ੵਾਨੰ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ਤਣ੍ਹਾ। ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ੵੁਤ੍ਤੰ।

[੧੮] ੵਿਭਾੵਨਿਯੰ ਪਨ

''ਨਿਬ੍ਬਾਭਿੵਾ ਏਤੇਨ ਰਾਗਗ੍ਗਿਆਦਿਕੋਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ ੵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਮਗ੍ਗੇੵਿਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਕਤ੍ਥਚਿ ਕਰਣਸਾਧਨੰ ਦਿਟ੍ਠੰ, ਨਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿ ਕ੍ਰਿਯਾਸਾਧਨੇ ਰਾਗਾਦਿਕਸ੍ਸ ਕਤ੍ਤੁਨੋ ਸਹ ਕਾਰਿਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। [ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ]

ਦੁਤੀਯਗਾਥਾਯ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਗਹ-ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧੭. ਇਦਾਨਿ ਉਦ੍ਦੇਸਕ੍ਕਮੇਨ ਚਿਤ੍ਤੰ ਤਾਵ ਨਿਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥੇਸੁ। **ਤਾਵ** ਪਥਮੰ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਿਧਾ ਪਕਾਰਾ ਯਸ੍ਸ ਤੰ **ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੰ**।

੧੮. **ਕਾਮਾਵਚਰ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਾਮੀਯਤੀਤਿ ਕਾਮੋ। ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਵਾ ਏਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾ ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਕਾਮਰਾਗਤ੍ਤਾ ਕਾਮਰਤਿਯਾਏਵ ਰਮਨ੍ਤਿ। ਨ ਉਪਰਿਭੂਮੀਸੁ ਵਿਯ ਝਾਨਰਤਿਯਾਤਿ ਕਾਮੋ। ਏਕਾਦਸਵਿਧਾ ਕਾਮਭੂਮਿ। ਨਨੁ ਚੇਤ੍ਥ ਝਾਨਲਾਭਿਨੋਪਿ ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਨ ਨ ਸਨ੍ਤਿ। ਤੇਪਨ ਕਦਾਚਿ ਦੇਵਾਤਿ ਨਤ੍ਥੇਤ੍ਥ ਦੋਸੋ। ਅਵੀਚਿਨਿਰਯਾਦਯੋ ਕਥੰ ਕਾਮੀਯਨ੍ਤਿ। ਕਥਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾ ਕਾਮਰਤਿਯਾ ਰਮਨ੍ਤੀਤਿ। ਨਿਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨਵਾ ਭਵਨਿਕਨ੍ਤਿਵਸੇਨਵਾਤਿ। ਮਰਣਕਾਲੇ ਹਿ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ ਨਿਰਯਗ੍ਗਿਜਾਲਾ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾਵਿਯ ਖਾਯਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਰਣਮਞ੍ਚੇ ਨਿਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੰ ਭੋ ਗਚ੍ਛਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸਪਨ ਅਵੀਚਿਨਿਰਯੇ ਅਗ੍ਗਿਜਾਲਾ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਸੋ ਭੋ ਆਚਰਿਯਾ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਆਹ। ਏਸ ਭੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੋ। ਤਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਕਾਲਙ੍ਕਤ੍ਵਾ ਅਵੀਚਿਮ੍ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਏਵੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨ ਤੇ ਕਾਮੀਯਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰਪਿ ਭਵਨਿਕਨ੍ਤਿਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ। ਅਪਿਚ, ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਕਾਮਰਾਗਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਓਕਾਸੇ ਸਤਿ ਕਾਮਰਤਿਯਾ ਰਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯੇਵਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਮੇ ਅਵਚਰਤੀਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰੰ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਵਚਰਤੀਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਸੋ ਹਿ ਅਤ੍ਥੋ ਪਾਲ਼ਿਯਾਚ ਨਸਮੇਤਿ। ਨਾਨਾਦੋਸਯੁਤ੍ਤੋਚ ਹੋਤੀਤਿ। ਯੰ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਤ੍ਥਾਵਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਤਿ ਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਯਦਿ ਚੇਤ੍ਥ ਸੋ ਅਤ੍ਥੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਸਿਯਾ। ਏਵੰ ਸਭਿ ਏਤ੍ਥਾਵਚਰਾ ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾ। ਨਪਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨਚ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਸਦ੍ਦੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਦ੍ਦੇਨ ਸਹ ਸਮਾਨਤ੍ਥੋਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁੰ। ਨ ਹਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਨਿਪਿ ਤਤ੍ਰ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਿਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਵੰ ਤਾਵ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਨਸਮੇਤੀਤਿ।

ਯਦਿਚ ਸੋ ਅਤ੍ਥੋ ਗਹਿਤੋ ਸਿਯਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਮੇ ਯੇ ਮਹਗ੍ਗਤ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰਪਿ ਕਾਮਾ ਵਚਰਤਾਪਤ੍ਤਿਦੋਸੋ ਰੂਪਾਵਚਰਤਾਦਿ ਮੁਤ੍ਤਿਦੋਸੋਚ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯੇਚ ਕਾਮਾਵਚਰਧਮ੍ਮਾ ਰੂਪਾਰੂਪਭੂਮੀਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਞ੍ਚ ਰੂਪਾਰੂਪਾ ਵਚਰਤਾ ਪਤ੍ਤਿਦੋਸੋ ਕਾਮਾਵਚਰਤਾ ਮੁਤ੍ਤਿਦੋਸੋਚ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਨਨੁ ਯੇਭੁਯ੍ਯਵੁਤ੍ਤਿਵਸੇਨਪਿ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਨਾਮਲਾਭੋ ਹੋਤਿ। ਯਥਾ ਵਨਚਰਕੋ ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧਪਿ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭੁਮ੍ਮੀਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਬਹੁਲਤ੍ਤਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾਦਿ ਨਾਮਲਾਭੇ ਸਤਿ ਨ ਕੋਚਿ ਦੋਸੋਤਿ।ਨ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਕਾਮਾਵਚਰਤਾਦਿ ਮੁਚ੍ਚਨਤ੍ਥੰ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਮਿ ਵਿਸੁੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਸਿਯਾ। ਨ ਚ ਸਾ ਨਾਮਭੂਮਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਯਤ੍ਥ ਤੇ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ। ਤੇਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾ ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਏਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੰ ਕਾਮ ਰੂਪਾਰੂਪਾਵਚਰਤਾਪਤ੍ਤਿਦੋਸੋ ਦੁਨ੍ਨਿਵਾਰੋ ਸਿਯਾਤਿ। ਏਵੰ ਨਾਨਾਦੋਸਯੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾਸ੍ਸ ਤਥਾ ਅਤ੍ਥੰ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥਾਵਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਤਿ ਭਗਵਤਾ ਸੰਵਣ੍ਣਿਤੇਨ ਪਾਲ਼ਿਨਯੇਨੇਵਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਅਯਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾਮੇ ਅਵਚਰਤਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਭਾਵੇਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਜ੍ਝੋਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਚਰਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਭਾਵੋਚਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਧਾਰਭੂਤੇਨ ਤੇਨ ਕਾਮੇਨ ਸਹ ਸਮਾਨਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਨਾਮਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਪਰਿਤੋਭਾਗੇਹਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਮੇ ਆਪਨ੍ਨਭਾਵੋ ਅਨੁਪ੍ਪਵਿਟ੍ਠ ਭਾਵੋ। ਅਨ੍ਤੋਗਧਭਾਵੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਸੋਚ ਤਥਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਭਾਵੋ ਪਰਿਗ੍ਗਾਹਿਨਿਯਾ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਯ ਕਤੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਯੇਧਮ੍ਮਾ ਰੂਪਾਰੂਪਸਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਭੂਤਾਪਿ ਮਯ੍ਹੰ ਏਤੇਤਿ ਕਾਮ ਤਣ੍ਹਾਯ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ ਕਾਮੇ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਕਾਮਾਵਚਰਾਨਾਮਾਤਿ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਰੂਪਾਰੂਪਾ ਵਚਰੇਸੁਪਿ ਅਯੰ ਨਯੋ ਨੇਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਸੁਪਨ ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ ਅਰੂਪਤਣ੍ਹਾਚ ਪਰਿਗ੍ਗਾਹਿਨੀ ਤਣ੍ਹਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

ਯੇਪਨ ਧਮ੍ਮਾ ਤਿਣ੍ਣੰ ਤਣ੍ਹਾਨੰ ਪਰਿਗ੍ਗਹਵਿਮੁਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਪਿ ਤਤ੍ਰ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮ ਜਾਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਆਰੁਪ੍ਪੇ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੰ ਨੀਵਰਣੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਨੀਵਰਣਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਅਰੂਪਸਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇਪਿ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਯ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਰੂਪਾਰੂਪ ਭੂਮੀਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕਾਮਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਰਿਗ੍ਗਾਹਿਨੀਤਣ੍ਹਾ

ਰੂਪਾਰੂਪਸਤ੍ਤੁਸਨ੍ਤਾਨ ਗਤਾਪਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਨੀਵਰਣਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਨੀਵਰਣਜਾਤਿਕਤ੍ਤਾ ਵੁੱਤੰ। ਨ ਹਿ ਝਾਨਭੂਮੀਸੁ ਏਕਨ੍ਤਨੀਵਰਣਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਨੀਵਰਣਾਨਿ ਸਕ੍ਕਾ ਲਦ੍ਧੁਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਰ ਕਾਮਭੇਦੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਦ੍ਵੇਕਾਮਾ ਕਿਲੇ ਸਕਾਮੋਚ, ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੋਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਰੂਪਾਰੂਪਰਾਗੇ ਅਵ੍ਵੇਾ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਲੋਭੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਚਤੁਬ੍ਭੂਮਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇ ਕਿਲੇ ਸਕਾਮੋਨਾਮ। ਥਪੇਤ੍ਵਾਚ ਰੂਪਾਰੂਪਾਵਚਰਧਮ੍ਮੇ ਅਵ੍ਵੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕਾਮਾਵਚਰਧਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੋਨਾਮਾਤਿ। ਯੰਪਨ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯੰ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇਭੂਮਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੋਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਤੰ ਮਹਾਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਹਿ ਰੂਪਾਰੂਪਾਵਚਰਧਮ੍ਮਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਕਾਮਨਾਮੇਨ ਵੁੱਤਾ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। [ਕਾਮਾਵਚਰਪਦੰ]

੧੯. **ਰੂਪਾਵਚਰੰ ਅਰੂਪਾਵਚਰ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਰੂਪਾਰੂਪਸਦ੍ਦਾ ਤਾਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਨਿਰੁਲ਼੍ਹਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਅਪਿਚ ਦ੍ਵੇ ਭੂਮਿਯੋ ਰੂਪਭੂਮਿ, ਅਰੂਪਭੂਮੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਰੁਪ੍ਪਨਲਕ੍ਖਣੰ ਰੂਪੰ ਯਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਾ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ ਭੂਮ੍ਮਿ ਅਰੂਪਭੂਮਿਨਾਮ। ਸੇਸਾ ਸਤ੍ਤਵੀਸਤਿਵਿਧਾ ਭੂਮ੍ਮਿ ਰੂਪਭੂਮਿਨਾਮ। ਤਤ੍ਥਚ ਹੇਟ੍ਠਾ ਏਕਾਦਸਵਿਧਾ ਭੂਮ੍ਮਿ ਓਲ਼ਾਰਿਕੇਨ ਕਾਮੇਨ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਮ ਭੂਮੀਤਿ ਵੁੱਤਾ। ਉਪਰਿ ਸੋਲ਼ਸਵਿਧਾ ਭੂਮ੍ਮਿ ਰੂਪਭੂਮਿਇਚ੍ਚੇਵ ਵੁੱਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਯਤ੍ਥਪਨ ਤਣ੍ਹਾਵਾ ਝਾਨਾਨਿਵਾ ਰੂਪਾਰੂਪਸਦ੍ਦੇਹਿ ਵੁੱਤਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਸ੍ਸਯਸ੍ਸਨਾਮੰ ਨਿਸ੍ਸਿਤੇ ਆਰੋਪਨਵਸੇਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋਪਚਾਰੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਤ੍ਥਚ ਕਾਮਾਵਚਰਾਦਿਸਦ੍ਦੇਹਿ ਭੂਮਿਏਵ ਵੁੱਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਨਿਸ੍ਸਯੇ ਆਰੋਪਨਵਸੇਨ ਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਪਚਾਰੋਤਿ। ਯਮੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਤੰ ਕਾਮਾਵਚਰਪਦੇ ਵੁੱਤਨਯਮੇਵਾਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਤੇਭੂਮਕ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇ ਪਾਲ਼ਿਅਨੁਗਤਾ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ। ਯਥਾਹ –

> ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਅਵੀਚਿਨਿਰਯੰ ਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਤੋ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਦੇਵੇ ਅਨ੍ਤੋ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯੰ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਤ੍ਥਾਵਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਖਨ੍ਧਧਾਤੁਆਯਤਨਾ ਰੂਪਾ ਵੇਦਨਾ ਸਵ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਵਿਵ੍ਵਾਣੰ। ਇਮੇਧਮ੍ਮਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੰ ਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਤੋ ਅਕਨਿਟ੍ਠੇ ਦੇਵੇ ਅਨ੍ਤੋ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯੰ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਤ੍ਥਾਵਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸਵਾ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨੁਪਗੇ ਦੇਵੇ ਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਤੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾ ਨਾਸਞ੍ਞਾ ਯਤਨੁਪਗੇ ਦੇਵੇ ਅਨ੍ਤੋ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯੰ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਅਨ੍ਤਰੇ। ਲ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾਤਿ।

[੧੯] ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ

> ਯਥਾਵੁੱਤੰ ਸੁਵਿਸਦੰ ਪਾਲ਼ਿਨਯੰ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਵਚਨਤ੍ਥਾਚ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਚ ਏਤ੍ਥ ਵੁੱਤਾ। ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਸਾਰਤੋ ਨ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਾਤਿ।

ਨਨੁ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਮੇਵ ਤੇਚ ਅਞ੍ਞੇਚ ਅਤ੍ਥਾ ਵੁੱਤਾਤਿ। ਸਚ੍ਚੰ। ਭੂਤੰਪਨ ਸੁਵਿਸਦੰ ਪਾਲ਼ਿਅਨੁਗਤੰ ਅਤ੍ਥੰ ਥਤ੍ਵਾ ਕਿੰਵਿਕ੍ਖੇਪੇਨਾਤਿ।

੨੦. **ਲੋਕੁੱਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਲੁਜ੍ਜਨਪਲੁਜ੍ਜਨਟ੍ਠੇਨ ਲੋਕੋ ਵੁੱਚਤਿ ਯਥਾਵੁੱਤੋ ਤੇਭੂਮਕਧਮ੍ਮੋ। ਯਥਾਹ ਲੁਜ੍ਜਤਿ ਪਲੁਜ੍ਜਤੀਤਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਸ੍ਮਾ ਲੋਕੋਤਿ ਵੁੱਚਤੀਤਿ। ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਲੋਕੁੱਤਰਧਮ੍ਮਾਨੰਪਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਵਜ੍ਜਾਨੰ ਲੋਕਤਾਪਤ੍ਤਿ ਸਿਯਾ। ਕਸ੍ਮਾ, ਤੇਸੰਪਿ ਲੁਜ੍ਜਨਪਲੁਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾਤਿ। ਨਸਿਯਾ। ਯਤ੍ਥ ਹਿ ਨਿਚ੍ਚੋ ਧੁਵੋ ਸਸ੍ਸਤੋਤਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਮਿਚ੍ਛਾਗਾਹੋ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਤਤ੍ਥੇਵ ਤਸ੍ਸ ਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥੰ ਅਯੰ ਲੋਕਸਮਞ੍ਞਾ ਨਿਯਮੀਯਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਮਿਚ੍ਛਾਗਾਹਵਿਮੁੱਤਾਨੰ ਤੇਸੰ ਲੋਕਤਾਪਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਯੇਸੰਵਾ ਲੁਜ੍ਜਨੰਪਲੁਜ੍ਜਨਞ੍ਚ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਾਕਟੰ। ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਲੋਕਤਾਸਿਦ੍ਧੀਤਿ ਨਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁੱਤਰਾਨੰ ਲੋਕਤ੍ਤਪ੍ਪਸਙ੍ਗੋਤਿ। ਲੋਕਤੋ ਉਤ੍ਤਰਤੀਤਿ ਲੋਕੁੱਤਰੰ। ਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤੰ। ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਲੋਕੁੱਤਰੰ। ਫਲਚਿਤ੍ਤੰ। ਨਿਬ੍ਬਾਨੰਪਨ ਇਧ ਨਲਬ੍ਭਤੀਤਿ। ਉਤ੍ਤਰਣਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਤਣ੍ਹਾਤ੍ਤਯਗ੍ਗਾਹ

ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੀਸੁ ਲੋਕੇਸੁ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਭਾਵੋਯੇਵ। ਸੋਚ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਭਾਵੋ ਕੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨ ਭੂਤੋਵਿਯ ਗਯ੍ਹਤੀਤਿ ਵਿਸੁਂ ਏਕਾ ਚਤੁਤ੍ਥੀ ਅਵਤ੍ਥਾਭੂਮਿਨਾਮਾਤਿ।

ਚਤੁਬ੍ਭੂਮਿਵਿਭਾਗਸ੍ਸ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨੧. ਏਵਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਭੂਮਿਭੇਦੇਨ ਹੀਨਪਣੀਤਾ ਨੁਕ੍ਕਮਤੋ ਚਤੁਧਾ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤਦੇਵ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਯਥਾਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਕ੍ਕਮੇਨ ਵਿਭਜਨ੍ਤੋ ਪਥਮਂ ਕਾਮਾਵਚਰਚਿਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥਚ ਹੀਨਂ ਅਸੋਭਣਚਿਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥਚ ਸਬ੍ਬਹੀਨਂ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ ਤਾਵ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹ ਗਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਏਤ੍ਥਚ ਕਾਮਾਵਚਰਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਅਕੁਸਲਾਹੇਤੁਕ ਸਹੇਤੁਕਾਨੁਕ੍ਕਮੋ ਹੀਨ ਪਣੀਤਾਨੁਕ੍ਕਮਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

[੨੦] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਉਪਰਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾਨਂ ਬਹੂਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਸੋਭਣਸਞ੍ਞਾਕਰਣਸੁਖਤ੍ਥਂ ਅਪ੍ਪਕੇ ਪਾਪਾਹੇਤੁਕੇਯੇਵ ਪਥਮਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਤਦਤ੍ਥੋ ਹਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਹੀਨਾਦਿਕ੍ਕਮੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ।

[੨੧] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

> ਤੇਸੁ ਤੇਸੁਚ ਭਵੇਸੁ ਗਹਿਤਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਦਿਤੋ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਲੋਭਸਹਗਤ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਨ ਮੇਵ ਸਮ੍ਭਵਤੋ ਤੇਯੇਵ ਪਥਮਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਆਦਿਤੋ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਾ ਵਜ੍ਜਨਸ੍ਸੇਵ ਸਬ੍ਬਪਥਮਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋਤਿ। ਅਕੁਸਲੇਸੁ ਪਨ ਲੋਭਮੂਲ ਚਿਤ੍ਤਂ ਬਹੁਕਞ੍ਚ ਹੋਤਿ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਵਟ੍ਟਮੂਲੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਧਾਨਂ ਪਾਕਟਞ੍ਚ ਹੋਤੀਤਿ ਤਦੇਵ ਪਥਮਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

੨੨. ਤਤ੍ਥ ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਮਨੋਤਿ ਸੁਮਨੋ। ਸਿਨਿਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਂ। ਨ ਹਿ ਅਨਵਜ੍ਜਟ੍ਠੇਨ ਸੁਨ੍ਦਰਤਾ ਇਧ ਯੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਮਨੋ ਏਤਸ੍ਸਾਭਿਵਾ ਸੁਮਨੋ। ਸਿਨਿਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਸਮਙ੍ਗੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ। ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ। ਮਾਨਸਿਕਸੁਖਵੇਦਨਾਯੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਭਾਵੋਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਪੁਗ੍ਗਲੇਵਾ ਸੁਮਨਾਭਿਧਾਨਸ੍ਸਵਾ ਅਯਂ ਸੋ ਸੁਮਨੋਤਿ ਸੁਮਨਬੁਦ੍ਧਿਯਾਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਭਾਵੋਤਿ ਹਿ ਅਭਿਧਾਨਬੁਦ੍ਧੀਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਭਵਨ੍ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਭਿਧਾਨਬੁਦ੍ਧਿਯੋ ਏਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਏਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਚ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਭੁਮ੍ਮਂ। ਯਥਾ ਨਾਗੋ ਦਨ੍ਤੇਸੁ ਹਞ੍ਞਤੇਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਨ੍ਤਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਦਨ੍ਤਯੁਤ੍ਤੇ ਨਾਗੇ ਹਨਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਏਵਮਿਧਪਿ ਤਂ ਵੇਦਨਾਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਵੇਦਨਾਯੁਤ੍ਤੇ ਮਨਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇਵਾ ਅਭਿਧਾਨਬੁਦ੍ਧਿਯੋ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਭਵਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਿਸਦ੍ਦਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਭਾਵੋਤਿਚ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਤਸ੍ਮਾਤਿ ਚ ਅਪਰੇ। ਸੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਸਹ ਏਕਤੋ ਗਤਂ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ। ਸੋਮਨਸ੍ਸਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦਸ੍ਸਨਂ ਦਿਟ੍ਠਿ। ਸਾ ਪਨ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਾ। ਇਧ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਯੁਤ੍ਤਾ। ਅਕੁਸਲਾਧਿਕਾਰਤ੍ਤਾ। ਦਿਟ੍ਠਿਯੇਵ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ। ਯਥਾ ਗੂਥਗਤਂ ਮੁਤ੍ਤਗਤਨ੍ਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੇਨ ਸਮਂ ਪਕਾਰੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ **ਦਿਟ੍ਠਿਗਤ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ**। ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੇਨ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਤਾਦੀਹਿ ਪਕਾਰੇਹਿ ਸਮਂ ਏਕੀਭੂਤ ਮਿਵ ਯੁਤ੍ਤਂ ਸਂਸਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਮੇਕਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਮੇਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖਾਰੋਤਿ ਪੁਬ੍ਬਾਤਿਸਙ੍ਖਾਰੋ। ਸੋਚ ਦੁਵਿਧੋ ਪਯੋਗੋ, ਉਪਾਯੋਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾਵਾ ਅਜ੍ਝੇਸਨਾਯਵਾ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਇਦਂ ਕਰੋਹੀਤਿ ਪਰੇਹਿ ਕਤੋ ਕਾਯਵਚੀਪਯੋਗੋ ਪਯੋਗੋਨਾਮ। ਆਣਤ੍ਤਾਦਿਨਾਪਨ ਵਿਨਾਵ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਤ੍ਥਂ ਤਂ ਤਂ ਉਪਾਯਂ ਪਰੇ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਅਕਰਣੇ ਆਦੀਨਵਂ ਕਰਣੇਚ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਕਤਿਕਂਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਦਣ੍ਡਂਵਾ ਥਪੇਨ੍ਤਿ, ਸਯਮੇਵ ਵਾ ਤਂ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤਿ, ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਤਿ। ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਉਪਾਯੋ ਅਨੇਕਵਿਧੋ। ਸੋ ਦੁਵਿਧੋਪਿ ਇਧ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਨਾਮ। ਸਙ੍ਖਰੋਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਕਤਿਯਾ ਕਾਤੁਂ ਅਨਿਚ੍ਛਮਾਨਂ

ਚਿਤ੍ਤੁ ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਕਾਤੁੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਸੰਵਿਦਹਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਮ੍ਮੇ ਪਯੋਜੇਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਯੋਪਨ ਪਚ੍ਚਯਗਣੋ ਤੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਵਿਰਹਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਅਸਙ੍ਖਾਰੋ। ਯੋਪਨ ਤੇਨਸਹਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਸਸਙ੍ਖਾਰੋਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ –

ਸਹ ਸਙ੍ਖਾਰੇਨਾਤਿ ਸਸਙ੍ਖਾਰੋ। ਤੇਨ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਸਪ੍ਪਯੋਗੇਨ ਸਉਪਾਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯਗਣੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋਤਿ।

ਏਤ੍ਥਚ ਪਚ੍ਚਯਗਣੋਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਦਿਕੋ ਸਾਧਾਰਣੋ ਪਚ੍ਚਯ ਗਣੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਅਸਾਧਾਰਣੋਪਨ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮੇਸੁ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੁਪਨਿਸ੍ਸਯਾਦਿਕੋ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸੁਪਨਿਸ੍ਸਯਾਦਿਕੋ ਪਚ੍ਚਯਗਣੋ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਸੋਪਨ ਯਦਾ ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਸਯਮੇਵ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਅਸੰਸੀਦਮਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਤਦਾ ਸੋਅਸਙ੍ਖਾਰੋਨਾਮ। ਯਦਾਪਨ ਤੇਨ ਵਿਨਾ ਸਯਮੇਵ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤੁੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਸਙ੍ਖਾਰੰ ਸਹਾਯੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾਵ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਦਾ ਸੋ ਸਸਙ੍ਖਾਰੋਨਾਮ। ਇਤਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰੋ ਸਸਙ੍ਖਾਰੋਤਿਚ ਇਦੰ ਪਚ੍ਚਯ ਗਣਸ੍ਸੇਵ ਨਾਮੰ। ਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ। ਚਿਤ੍ਤੁੰਪਨ ਅਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਸੁਦ੍ਧੇਨ ਪਚ੍ਚਯਗਣੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕੰ। ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਪਚ੍ਚਯਗਣੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕੰ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚ ਹਿ ਅਯੰ ਇਕਪਚ੍ਚਯੋਤਿ। ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੁੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨਾਤਿ ਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਪਚ੍ਚਯਗਣੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤੀਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਪਦੇਸੁ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ।

[੨੨] ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ

ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁਮੇਵ ਅਸਙ੍ਖਾਰੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰਨ੍ਤਿ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੁੰ, ''ਨਤ੍ਥਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰੰ। ਤਦੇਵ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕੰ। ਸਹ ਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਸਸਙ੍ਖਾਰੰ। ਸਸਙ੍ਖਾਰਮੇਵ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਨ੍ਤਿ ਚ। ਸੋ ਯਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੰ ਅਸਙ੍ਖਾਰੰ। ਤਦੇਵ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕੰ। ਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਸਹਿਤੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿ ਕਨ੍ਤਿ ਚ''। ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

[੨੩] ਯਞ੍ਚ **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ**

ਸਙ੍ਖਰੋਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਤਿਕ੍ਖਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਮਣ੍ਡਨਵਿਸੇਸੇਨ ਸਜ੍ਜੇਤਿ। ਸਙ੍ਖਰੀਯਤਿਵਾ ਤੰ ਏਤੇਨ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਸਜ੍ਜੀਯਤੀਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਤੰਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਪਿ ਚਿਤ੍ਤੁੰ ਤਿਕ੍ਖੰਨਾਮ ਸਿਯਾਤਿ।

[੨੪] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

''ਸੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇਚੇਵ ਪਰਸਨ੍ਤਾਨੇਚ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਤੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਿਕ੍ਖਭਾਵ ਸਙ੍ਖਾਤੋ ਵਿਸੇਸੋਵ ਇਧ ਸਙ੍ਖਾਰੋਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਤੰਪਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਪਦਾਨੰ ਵਚਨਤ੍ਥੇਸੁ ਵਿਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਦਨੁ ਰੂਪਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਪਰਿਕਪ੍ਪਨਾਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਨਯੁਤ੍ਤਮੇਵ।

[੨੫] ਏਤੇਨ

ਪੁਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗਸਮ੍ਭੂਤੋ, ਵਿਸੇਸੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਭਪੀ।
ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਤੰ ਵਸੇਨੇਤ੍ਥ, ਹੋਤਜਾਸਙ੍ਖਾਰਿਕਾਦਿਤਾਤਿ॥

ਸਾਧਕਗਾਥਾਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਹੋਤੀਤਿ।

[੨੬] ਯਞ੍ਚ **ਤਞ੍ਚ**

‘‘ਅਥਵਾ, ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕੰ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਨ੍ਤਿ ਚੇ ਤੰ ਕੇਵਲੰਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਭਾਵਾਭਾਵੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨਤਸ੍ਸ ਸਹਪਵਤ੍ਤਿਸਬ੍ਭਾ ਵਾ ਭਾਵਤੋਤਿ। ਭਿਨ੍ਨਸਨ੍ਤਾਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਨੋਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਇਧਮਤ੍ਥਿਤਾਯ ਤੰ ਵਸੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕੰ। ਸਲੋਮਕੋ ਸਪਕ੍ਖਕੋਤਜਾਦੀਸੁਵਿਯ ਸਹ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਥਪਰਿਦੀਪਨਤੋ। ਤਬ੍ਬਿਪਰੀਤਮ੍ਪਨ ਤਦਭਾਵਤੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਪਾਲ਼ਿਅਟ੍ਠਕਥਾਸਿਦ੍ਧੰ ਉਜੁੰ ਵਿਸਦੰ ਅਤ੍ਥੰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਕਪ੍ਪਨਾ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਮੇਵ।

ਏਤ੍ਥਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਚ੍ਛਾਯ ਵਿਨਾ ਪਰੇਸੰ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾਵਾ ਅਜ੍ਝੇ ਸਨਾਯਵਾ ਯਾਚਨਾਯਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਯੋਗਸਮੁਟ੍ਠਿਤੰ ਨਾਮ। ਤਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਚ੍ਛਾਯ ਵਿਨਾ ਪਰੇਸੰ ਭਯੇਨਵਾ ਲਜ੍ਜਾਯਵਾ ਗਾਰਵੇਨਵਾ ਕਥਿਕਾਯਵਾ ਦਣ੍ਡਭਯੇਨਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਉਪਾਯਸਮੁਟ੍ਠਿਤੰ ਨਾਮ। ਸਯਮੇਵਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲੀਨੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਤੇਨ ਉਪਾਯੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾਵਾ ਤੰ ਤੰ ਉਪਾਯੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਾਯਸਮੁਟ੍ਠਿਤੰ ਨਾਮ। ਇਦਞ੍ਚ ਨਯਦਸ੍ਸਨਮੇਵਾਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੇਨ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ **ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ**। ਉਦਾਸਿਨਭਾਵੇਨ ਪੇਕ੍ਖਤਿ ਅਨੁਭਵਨਾਕਾਰੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ **ਉਪੇਕ੍ਖਾ**। ਉਪਪਤ੍ਤਿਤੋ ਯੁਤ੍ਤਿਤੋ ਇਕ੍ਖਤਿ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ। ਯਥਾਹਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਅਧਿਮਤ੍ਤਤੋ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਯਤੋ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇਨ ਵਿਯੋਗੇ ਵਿਕਾਰਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਤੋਚ ਤੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇਨ ਸੰਯੋਗੇ ਵਿਕਾਰਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਤਥਾ ਅਯੰ, ਅਯੰ ਪਨ ਯੁਤ੍ਤਿਤੋਵ ਪਸ੍ਸਤਿ ਨ ਆਰਮ੍ਮਣਸੰਯੋਗ ਵਿਯੋਗਹੇਤੁ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਵਿਕਾਰੰ ਪਾਪੇਤੀਤਿ। ਕੇਚਿਪਨ ਉਪਪਤ੍ਤਿਤੋ ਯੁਤ੍ਤਿਤੋ ਇਕ੍ਖਤੀਤਿ ਇਦੰ ਇਧ ਨਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਨ ਹਿ ਅਕੁਸਲੰ ਯੁਤ੍ਤਰੂਪੰ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਹਗਤਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ।

੨੩. ਏਤ੍ਥਚ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਫਸ੍ਸਾਦਯੋ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਯੋ ਮੋਹਾਦਯੋਚ ਧਮ੍ਮਾ ਇਮਿਨਾ ਸਕਲੇਨ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹ ਗਤਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਚ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਨ ਤੇ ਵੇਦਨਾਵਿਯ ਸਯੰਪਿ ਭੇਦਵਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨਚ ਦਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਖਾਰਾਨੰ ਵਿਯਤੇਸੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਚਿਤ੍ਤੇ ਕਤ੍ਥਚਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਥਚਿਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਯੰ ਵਿਕਪ੍ਪੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾਤੇ ਇਮਸ੍ਸਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭੇਦਕਰਾ ਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਇਧ ਨਗਹਿਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਲੋਭੋਪਨ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਇਮਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਵਿਧਸ੍ਸ ਭੇਦਕਰੋ ਹੋਤਿ। ਵੇਦਨਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾਚ ਇਮਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭੇਦਕਰਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਏਵ ਇਧ ਗਹਿਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਨਨੁ ਪੀਤਿ ਮਾਨ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਾਨਿਪਿ ਭੇਦਕਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤਾਨਿਪਿ ਇਧ ਸਪੀਤਿਕੰ ਅਪੀਤਿਕਨ੍ਤਿ ਮਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਮਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ ਨੀਤਿ। ਨ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸੇ ਗਹਿਤੇ ਪੀਤਿ ਗਹਿਤਾਵ ਹੋਤਿ। ਇਤਰਾਨਿਚ ਤੀਣਿ ਅਨਿਯਤਯੋਗੀਨਿਚ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਯੇਵਾਪਨ ਕਾਨਿਚਾਤਿ ਨਗਹਿਤਾਨੀਤਿ।

[੨੭] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਫਸ੍ਸਾਦਿਵਿਤਕ੍ਕਾਦਿਮੋਹਾਦਿਧਮ੍ਮਾ ਇਤੋ ਅਞ੍ਞੇਹਿਪਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਹਿ ਯੁਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨਤੇ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਇਮਸ੍ਸ ਵਿਸੇਸੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਇਧ ਨ ਗਹਿਤਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞੇਸੁਪਿ ਫਸ੍ਸਾਦੀਸੁ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾਦਿਭਾਵੋਵ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਦੀਨਮੇਵ ਅਸਾਧਾਰਣ ਭਾਵਤੋਤਿ। ਫਸ੍ਸਾਦਯੋਹਿ ਕੇਚਿ ਸਬ੍ਬਚਿਤ੍ਤ ਸਾਧਾਰਣਾ ਕੇਚਿ ਕੁਸਲਾਦਿ ਸਾਧਾਰਣਾ। ਮੋਹਾਦਯੋਚ ਸਬ੍ਬਾ ਕੁਸਲਸਾਧਾਰਣਾਤਿ ਨ ਤੇਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਸੇਸੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬੰ।

ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪੇਕ੍ਖਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਪਿ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਪਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਇਮਸ੍ਸ ਵਿਸੇਸੰ ਨਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਪਿ ਇਧ ਨਗਹੇਤਬ੍ਬਾ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ।

੨੪. ਏਤ੍ਥਚ ਸੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਤਾ, ਅਗਮ੍ਭੀਰਪ੍ਪਕਤਿਤਾ, ਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਸਮਾਯੋਗੋ, ਬ੍ਯਸਨਮੁਤ੍ਤਿਚ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸ੍ਸ ਕਾਰਣਂ। ਸੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕੋਹਿ ਸਦਾ ਭਵਙ੍ਗਸੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਪਰਿਭਾਵਿਤ ਸਨ੍ਤਾਨੋ ਹੋਤੀਤਿ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਂ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਅਗਮ੍ਭੀਰਪ੍ਪਕਤਿਕੋਚ ਹੀਨਜ੍ਝਾਸਯੋ ਅਪ੍ਪਕਂਪਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਮਞ੍ਞਤਿ। ਹੀਨਂਪਿ ਪਣੀਤਂ ਮਞ੍ਞਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸਪਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਂ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਸਮਾਯੋਗੋਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਇਚ੍ਛਿਤੇਨ ਹੀਨੇਨਵਾ ਪਣੀਤੇਨਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇਨ ਸਮਾਯੋਗੋ। ਬ੍ਯਸਨਮੁਤ੍ਤੀਤਿ ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨਾਦਿਤੋ ਮੁਤ੍ਤਿ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਤਾ, ਗਮ੍ਭੀਰਪ੍ਪਕਤਿਤਾ, ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਸਮਾਯੋਗੋ, ਬ੍ਯਸਨਮੁਤ੍ਤਿਚ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਕਾਰਣਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਗਮ੍ਭੀਰਪ੍ਪਕਭਿਤਾਨਾਮ ਮਹਜ੍ਝਾਸਯਤਾ। ਤਾਦਿਸੋ ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਹਨ੍ਤਂਪਿ ਅਪ੍ਪਕਂ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਪਣੀਤਂਪਿ ਹੀਨਂ ਮਞ੍ਞਤੀਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਜ੍ਝਾਸਯਤਾ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਨ੍ਨਪੁਗ੍ਗਲਸੇਵਨਾ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਵਿਮੁਖਤਾ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਿਤਕ੍ਕਬਹੁਲਤਾ, ਅਯੋਨਿਸੋ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਨਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਕਾਰਣਂ। ਤਤ੍ਥ ਦਿਟ੍ਠਜ੍ਝਾਸਯਤਾਤਿ ਕਾਣਾਰਿਟ੍ਠਸ੍ਸਵਿਯ ਸੁਨਕ੍ਖਤ੍ਤਸ੍ਸਵਿਯਚ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਦਿਟ੍ਠਿ ਗਤਿਕਭਾਵੇਨ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇਪਿ ਸਸ੍ਸਤੁਚ੍ਛੇਦਾਸਯ ਭਾਵੋ। ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਵਿਮੁਖਤਾਤਿ ਚਿਰਂਪਿ ਕਾਲਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਾ ਆਗਤਤਾ। ਮਿਚ੍ਛਾਵਿਤਕ੍ਕਬਹੁਲਤਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਵਿਸਯੇਸੁ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਵਿਸਯੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤਾਪਸੁਤਵਸੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਵਿਤਕ੍ਕਬਹੁਲਭਾਵੋ। ਅਯੋਨਿਸੋ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾਦਿਟ੍ਠਕਾਰਣਮੇਵ ਸਾਰਤੋ ਸਚ੍ਚਤੋ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਨਂ। ਤਬ੍ਬਿਪਰੀਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾਰਣਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਕਮ੍ਮਜਨਿਤਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਕਤਾ, ਕਲ੍ਲਕਾਯ ਚਿਤ੍ਤਤਾ, ਖਨ੍ਤਿ ਬਹੁਲਤਾ, ਪੁਰਿਸਕਾਰੇਸੁ ਦਿਟ੍ਠਾਨਿਸਂਸਤਾ, ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਸੁਤਤਾ, ਉਤੁਭੋਜਨਾਦਿ ਸਪ੍ਪਾਯ ਲਾਭੋਤਿ ਇਦਂ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਕਾਰਣਂ। ਤਤ੍ਥ ਖਨ੍ਤਿਬਹੁਲਤਾਤਿ ਸੀਤੁਣ੍ਹਾਦੀਨਂ ਖਮਨਬਹੁਲਤਾ। ਪੁਰਿਸਕਾਰੇਸੂਤਿ ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੇਸੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ। ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਸੁਤਭਾਤਿ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਣ੍ਣਵਸਿਤਾ। ਤਬ੍ਬਿਪਰੀ ਤੇਨ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਕਾਰਣਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਮੇਸਂਪਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਵਿਧਾਨਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਅਟ੍ਠਪੀਤਿ ਪਿਸਦ੍ਦੇਨ ਨੇਸਂ ਲਬ੍ਭਮਾਨਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦਤੋ ਕਾਲ ਸਨ੍ਤਾਨਾ ਰਮ੍ਮਣਾਦਿ ਭੇਦਤੋਚ ਅਨੇਕਵਿਧਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡੇਤੀਤਿ।

ਲੋਭਮੂਲਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਤ੍ਥਦਿਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨੫. **ਦੋਸਮੂਲਚਿਤ੍ਤੇ** ਦੁਟ੍ਠਮਨੋਭਿ ਦੁਮ੍ਮਨੋ। ਵਿਰੂਪਂ ਚਿਤ੍ਤਂ। ਦੁਟ੍ਠਮਨੋ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿਵਾ ਦੁਮ੍ਮਨੋ। ਵਿਰੂਪਚਿਤ੍ਤਸਮਙ੍ਗੀਪੁਗ੍ਗਲੋ। ਦੁਮ੍ਮਨਸ੍ਸ ਭਾਵੋ **ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ**। ਮਾਨਸਿਕਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾਯੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਸਾ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹਗਤੇ ਚਿਤ੍ਤੇਵਾ ਤਂ ਸਮਙ੍ਗੀਪੁਗ੍ਗਲੇਵਾ ਦੁਮ੍ਮਨਾ ਭਿਧਾਨਸ੍ਸਵਾ ਅਯਂ ਸੋ ਦੁਮ੍ਮਨੋਤਿ ਦੁਮ੍ਮਨਬੁਦ੍ਧਿਯਾਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਸੇਸਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। ਦੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਸਹ ਗਤਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਪਟਿਹਞ੍ਞਤੀਤਿ **ਪਟਿਘੋ**। ਦੋਸੋ। ਸੋਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਪਿ ਪਟਿਹਨਤਿ। ਲੂਖੇ ਸਨ੍ਤਤ੍ਤੇ ਕਰੋਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਪਿ ਪਟਿਹਨਤਿ। ਹਦਯਪ੍ਪਦੇਸਂ ਦਹਤਿ। ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਦੁਮ੍ਮੁਖਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਰਮ੍ਮਣਂਪਿ ਪਟਿਹਨਤਿ। ਤਂ ਬਾਧਯ ਮਾਨੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਟਿਘੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

੨੬. ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ। ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਤਾਵ ਇਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭੇਦ ਕਰੋਤਿ ਤਸ੍ਸ ਇਧ ਗਹਣਂ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਵੇਦਨਾ ਪਟਿਘਾਪਨ ਭੇਦਕਰਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇ ਇਧ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਦੋਮਨਸ੍ਸਗ੍ਗਹਣਂ ਤਾਵ ਇਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਦਾਚਿ ਅਞ੍ਞਵੇਦਨਾਯੋਗਤਾ ਪਸਙ੍ਗਨਿਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥਨ੍ਤਿ। ਯਦਾਹਿ ਰਾਜਾਨੋ ਹਸਮਾਨਾਯੇਵ ਚੋਰਵਧਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਯਦਾਚ ਜਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਰੀਨਂ ਮਰਣੇ ਤੁਟ੍ਠਿਂ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤਿ। ਮਰਣਂ ਅਭਿਨਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਯਦਾਚ ਬਾਲਜਨਾ ਹਸਮਾਨਾਵ ਮਿਗਪਕ੍ਖਿਨੋ ਮਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਇਦਂ ਨੁਖੋ ਸੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੇਵ ਪਸਙ੍ਗੋ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਯੋਗੇਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਪ੍ਪਸਙ੍ਗਨਿਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਗ੍ਗਹਣਨ੍ਤਿ। ਪਟਿਘਗ੍ਗਹਣਂਪਿ ਅਞ੍ਞਧਮ੍ਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਤਾ ਪਸਙ੍ਗਨਿਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥਂ। ਤਥਾਹਿ ਯੇ ਨਤ੍ਥਿਕਾਹੇਤੁਕਾ ਕਿਰਿਯਮਿਚ੍ਛਾ ਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਪਾਣਵਧੇ ਅਪੁਞ੍ਞਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਯੇਚ ਮਨੁਸ੍ਸਪਾਣ ਵਧੇਏਵ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਹੋਤਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਪਾਣਵਧੇ ਅਪੁਞ੍ਞਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਯੇਚ ਪਾਣਵਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਨ੍ਤਾਨਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪੁਞ੍ਞਂ ਹੋਤਿ, ਦਿਬ੍ਬਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਨ੍ਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਾ ਪਾਣਵਧਂ ਸਯਂਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਵਾ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਇਦਂ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾਪਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾਤਿ ਪਸਙ੍ਗੋ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਯੇਪਨ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕੇਸੁ ਬਾਲਾ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ, ਤੇ ਕਦਾਚਿ ਤੇਸਂ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾਨਂ ਲਦ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਣਂ ਵਧਨ੍ਤਾ ਆਦਿਤੋ ਵੇਮਤਿਕਜਾਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਾਤੇਸਂ ਇਦਂ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯਪਿ ਯੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾਤਿ ਪਸਙ੍ਗੋ ਹੋਤਿ।

ਤਪ੍ਪਸങ്ഗ ਨਿਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥੰ ਪਟਿਘਗ੍ਗਹਣਨ੍ਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਪੁਰਿਮ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲੋਭਸਹਗਤਭਾਵੋਵਿਯ ਇਮਸ੍ਸ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਭਾਵੋ ਚੂਲ਼ਨਿਗਮੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ ਤੇਸੰ ਗਹਣੰ ਨਿਰਤ੍ਥਕੰ ਸਿਯਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਇਸ੍ਸਾਮਚ੍ਛਰਿਯਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਨੰ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਸ੍ਸਚ ਅਗ੍ਗਹਣੰ ਪੁਰਿਮਚਿਤ੍ਤੇ ਮਾਨਥਿਨਮਿਦ੍ਧਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ।

[੨੮] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ **ਮਹਾਟੀਕਾਯਞ੍ਚ**

''ਅਸਾਧਾਰਣ ਧਮ੍ਮਵਸੇਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਲਕ੍ਖਣਤ੍ਥੰ ਦੋਮਨਸ੍ਸਗ੍ਗਹਣ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਅਸਾਧਾਰਣਧਮ੍ਮਵਸੇਨਾਤਿ ਇਦੰ ਤਾਵ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ।

[੨੯] ਸਤਿਪਿ ਇਮਸ੍ਸ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਭਾਵੇ ਅਨਞ੍ਞਸਾਧਾਰਣੇਨੇਵ ਦੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਇਮਸ੍ਸ ਉਪਲਕ੍ਖਣਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਆਪਜ੍ਜਨਤੋ। ਯਥਾਤੰ ਸਤਿਪਿ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਇਮਸ੍ਸਚ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੋਹਸਹਗਤਭਾਵੇ ਅਨਞ੍ਞਸਾਧਾਰਣੇਨੇਵ ਲੋਭੇਨ ਪਟਿਘੇਨਚ ਉਪਲਕ੍ਖਣਤ੍ਥੰ ਲੋਭਸਹਗਤਪਟਿਘ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗ੍ਗਹਣਨ੍ਤਿ। ਉਪਲਕ੍ਖਣਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਚ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਪਾਕਟੇਨ ਦੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਅਪਾਕਟਾਨੰ ਅਞ੍ਞਵੇਦਨਾ ਨੰਪਿ ਇਧ ਲਦ੍ਧਭਾਵੰ ਉਪਲਕ੍ਖੇਤੀਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯਥਾ ਲਦ੍ਧਾਤਪਤ੍ਤੋ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋਤਿ।

[੩੦] ਯਞ੍ਚ **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ**

''ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਭਾਵੋਪਨ ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਏਕਨ੍ਤ ਸਹਚਾਰਿਤਾ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਇਮਸ੍ਸ ਚੂਲ਼ਨਿਗਮੇਨੇਵ ਤਦਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਤੋਤਿ।

੨੭. ਏਤ੍ਥਚ ਦੋਸਜ੍ਝਾਸਯਤਾ, ਅਗਮ੍ਭੀਰਪ੍ਪਕਤਿਤਾ, ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਕਤਾ, ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੁਸਮਾਯੋਗੋਵਾ, ਅਨਿਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਸਮਾਯੋ ਗੋਵਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਟਿਘਸ੍ਸਚ ਕਾਰਣੰ। ਤਤ੍ਥ ਦੋਸ ਬਹੁਲ ਭਾਵਤੋ ਆਗਤਵਸੇਨ ਦੋਸਜ੍ਝਾਸਯਤਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਅਗਮ੍ਭੀਰਪ੍ਪਕਤਿਤਾ ਹੀਨਜ੍ਝਾਸਯਤਾ। ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸਚ ਅਨਿਟ੍ਠ ਲੋਕ ਧਮ੍ਮੇਹਿਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਤੰਕੁਤੇਤ੍ਥਲਬ੍ਭਾਤਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਇਮੇਸਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਿਧਾਨੰ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਪਿਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋਪਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੋਏਵਾਤਿ।

ਦੋਸਮੂਲਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਤ੍ਥਦਿਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨੮. ਮੋਹਮੂਲਚਿਤ੍ਤੇ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੁਦ੍ਧਚ੍ਚਾਨੰ ਪਦਤ੍ਥੋ ਉਪਰਿ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਪਨ ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮੂਲਨ੍ਤਰਵਿਰਹੇਨ ਲਦ੍ਧੋਕਾਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠਬਲਵਨ੍ਤੇਨ ਮੋਹੇਨਚੇਵ ਸੰਸਪ੍ਪਮਾਨਵਿਕ੍ਖਿਪਮਾਨੇਹਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੁਦ੍ਧਚ੍ਚੇਹਿ ਚ ਯੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਵੇਦਨਾਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਅਧਿਮਤ੍ਤਤੋ ਅਨੁਭਵਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਵੇਦਨਾਵ ਯੁਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਦੋਮਨਸ੍ਸ ਸਹਗਤਾਨੰਪਿ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦੁਭਯਵੇਦਨਾਹਿਪਿ ਇਦੰ ਯੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾਤਿ ਪਸങ੍ഗੋ ਹੋਤੀਤਿ ਤਪ੍ਪਸങ੍ഗਨਿਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥੰ ਇਧ ਉਪੇਕ੍ਖਾਗਹਣੰ ਕਤੰ। ਅਨਞ੍ਞਚਿਤ੍ਤਸਾਧਾਰਣੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਯਮਨਤ੍ਥੰ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਗਹਣੰ। ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲੇਸੁ ਯੁਤ੍ਤੰਪਿ ਇਧ ਲਦ੍ਧੋਕਾਸੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਟ੍ਠ ਬਲਵੰ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਇਧੇਵ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਤੇਨੇਵਹਿ ਧਮ੍ਮਸങ੍ഗਣਿਯੰ ਧਮ੍ਮੁਦ੍ਦੇਸਵਾਰੇ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਪਾਪਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਸਰੂਪਤੋ ਅਨੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਯੇਵਾਪਨਕਭਾਵੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਨ੍ਤਿਮਚਿਤ੍ਤੇਏਵ ਸਰੂਪਤੋ ਉਦ੍ਧਟਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਇਦੰਚਿਤ੍ਤਦ੍ਵਯੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਕਤਿਸਭਾਵਭੂਤਨ੍ਤਿ ਪਯੋਗੇਨ ਵਾ ਉਪਾਯੇਨ ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਬ੍ਬਕਾਲਮ੍ਪਿ ਭਵങ്ഗਚਿਤ੍ਤੰਵਿਯ ਅਨੋਸਕ੍ਕਮਾਨੰ ਅਸੰਸੀਦਮਾਨੰ ਅਕਿਚ੍ਛੇਨ

ਅਕਸਿਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਇਧ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੋ ਨ ਗਹਿਤੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤੇਨੇਵਚ ਪਾਲ਼ਿਯਂਪਿ ਪੁਰਿਮਚਿਤ੍ਤੇਸੁਵਿਯ ਇਧ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨਾਤਿ ਦੁਤੀਯਚਿਤ੍ਤਵਾਰੋ ਨਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ।

[੩੧] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਤਿਸਮ੍ਮੁਲ਼੍ਹਤਾਯ ਅਤਿਚਞ੍ਚਲਤਾਯ ਚ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਪਿ ਰਜ੍ਜਨਦੁਸ੍ਸਨਰਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਸਹਗਤਾਨੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਰਜ੍ਜਨ ਸਹਿਤਾਨਂਪਿ ਲੋਭਮੂਲ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਯੋਗਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾਤਿ।

[੩੨] ਯਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ **ਮਹਾਟੀਕਾਯਞ੍ਚ**

''ਤਤੋਯੇਵਚ ਸਭਾਵਤਿਕ੍ਖਤਾਯ ਉਸ੍ਸਾਹੇਤਬ੍ਬਤਾਯਚ ਅਭਾਵਤੋ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੋਪਿ ਨੇਸਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਸਭਾਵਤਿਕ੍ਖਤਾਯ ਅਭਾਵਤੋਤਿ ਇਮਿਨਾ ਇਮਸ੍ਸ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਭਾਵਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। ਉਸ੍ਸਾਹੇਤਬ੍ਬਤਾਯ ਅਭਾਵਤੋਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਭਾਵਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। ਤਦੁਭਯੇ ਪਨ ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਦ੍ਵਯਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਙ੍ਖਾਰਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਪਿ ਤਾਵ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਵਿਭਙ੍ਗਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੇਨ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਦੁਵਿਧਭਾਵੋਵ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਯਦਿਚ ਇਦਂਦ੍ਵਯਂ ਸਙ੍ਖਾਰਮੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾ। ਏਵਂ ਸਤਿ ਇਧ ਮੋਹੋਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰਮੁਤ੍ਤੋ ਸਿਯਾ। ਸੋਚ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯੇਵਾਤਿ ਤਿਵਿਧਭਾਵੋਵ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਨਚ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਏਵਂ ਤਾਵ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਨਸਮੇਤਿ।

[੩੩] ਯਸ੍ਮਾਚ ਇਧ ਤਿਕ੍ਖਭਾਵੋਨਾਮ ਵਿਨਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਕੇਵਲਂ ਪਕਤਿ ਪਚ੍ਚਯ ਗਣ ਵਸੇਨੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨਸਮਤ੍ਥਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਂ ਤਥੇਵ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਂ ਸਭਾਵਤਿਕ੍ਖਂ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

ਲਦ੍ਧੋਕਾਸੇਨ ਮੋਹੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮੁਯ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਮੋਹਮੂਹਾਨੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਨਿਰੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਮੋਮੂਹਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੨੯. ਇਚ੍ਚੇਵਨ੍ਤਿਆਦਿ ਮਹਾਨਿਗਮਨਂ। ਤਤ੍ਥ **ਇਚ੍ਚੇ**ਵਨ੍ਤਿ ਇਤਿ ਏਵਂ। ਨਿਪਾਤਸਮੁਦਾਯੋ ਹੇਸ। ਪਚ੍ਛਿਮੋਵਾ ਏਵਂ ਸਦ੍ਦੋ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਇਤਿਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਵਚਨੋ। ਇਚ੍ਚੇਵਨ੍ਤਿਵਾ ਵਿਸੁਂ ਏਕੋ ਨਿਪਾਤੋ। ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਇਮਿਨਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਇਦਞ੍ਚ ਦ੍ਵਾਦਸਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵਿਸੇਸਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਸਬ੍ਬਥਾਪੀ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਣੀਯਂ ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਪਕਾਰੇਨਾਪਿ ਦ੍ਵਾਦਸੇਵ। ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਵਿਭਤ੍ਤੇਨ ਪਕਾਰੇਨਾਪਿ ਦ੍ਵਾਦਸੇਵ। ਧਾਤੁਕਥਾਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਪਕਾਰੇਨਾਪਿ ਦ੍ਵਾਦਸੇਵ। ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਪਕਾਰੇਨਾਪਿ ਦ੍ਵਾਦਸੇਵ। ਕਾਲਦੇਸ ਸਨ੍ਤਾਨਾਦਿ ਭੇਦਭਿਨ੍ਨੇਨ ਪਕਾਰੇਨਾਪਿ ਦ੍ਵਾਦਸੇਵ। ਕਥਂ ਦ੍ਵਾਦਸੇਵਾਤਿ। ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਦ੍ਵਾਦਸੇਵਾਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ।

[੩੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਯੋਗਾਦਿ ਆਕਾਰੋਵ ਵਿਭਾਵਿਤੋ। ਸੋਪਨ ਇਚ੍ਚੇਵਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾਵ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ।

ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਕੁਸਲਪਟਿਵਿਰੁਦ੍ਧਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਲਦ੍ਧਨਾ ਮਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਾਦਯੋਏਵ ਕੁਸਲਾਨਾਮ। ਮੋਹਾਦਯੋਏਵ ਅਕੁਸਲਾ ਨਾਮ। ਚਿਤ੍ਤਂਪਨ ਫਸ੍ਸਾਦਯੋ ਵਿਯ ਅਞ੍ਞਸਮਾਨਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣ ਵਿਜਾਨਨਂਵਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਮੁਯ੍ਹਨਾਦਿਵਿਯ ਸਾਵਜ੍ਜਂਵਾ ਹੋਤਿ। ਸਦ੍ਦਹਨਾਦਿਵਿਯ ਅਨਵਜ੍ਜਂਵਾਤਿ। ਤਂਪਨ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਂ ਅਕੁਸਲਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਕੁਸਲੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤੁਂ ਕੁਸਲਨ੍ਤਿ। ਸਦ੍ਧਾਦੀਨਂਪਨ ਮੋਹਾਦੀਨਞ੍ਚ ਪਟਿਵਿਰੁਦ੍ਧਭਾਵੋ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਪਹਾਯਕਪਹਾਤਬ੍ਬਭਾਵੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾਹਿ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸੁਵਣ੍ਣਪ੍ਪਟਿਰੂਪਕਾਵਿਯ ਫੇਗ੍ਗੁਭੂਤਾ ਅਭਾਵਨਾਰਹਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਆਸੇਵੀਯਮਾਨਾਪਿ ਚਞ੍ਚਲਨ੍ਤਿਯੇਵ ਵਿਕ੍ਕਿਰਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਨਿਯਾਮਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾਪਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂਭਵੇ ਏਵ ਅਪਾਯਭਾਗਿਤਾਯ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਨਪਨ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤੇ ਵਟ੍ਟਸੋਤਨਿਯਤੇ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾਪਨ ਬਲਵਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਜਾਤਿਸੁਵਣ੍ਣਾਵਿਯ ਸਾਰਭੂਤਾ ਭਾਵਨਾਰਹਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਆਸੇਵੀਯਮਾਨਾ ਥਿਰਤਰਪਤ੍ਤਾ ਲੋਕਿਯੇਸੁ ਯਾਵ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਾਨਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇਸੁਚ ਯਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਾ ਵੁਦ੍ਧਿਵਿਰੁਲ੍ਹੀਧਮ੍ਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨਿਯਾਮਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਅਪਾਯਸੋਤਂਵਾ ਵਟ੍ਟਸੋ ਤਂਵਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨਭਾਗਿਤਾਯ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੁਸਲ ਧਮ੍ਮਾਏਵ ਪਹਾਯਕਾਨਾਮ। ਇਤਰੇਪਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾਏਵ ਨਾਮਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਪਿਚ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾਨਾਮ ਅਨੁਮਸੋ ਆਲੋਪਭਿਕ੍ਖਾ ਦਾਨਮਤ੍ਤਾਪਿ ਲੋਕੇਭੇਸਜ੍ਜਵਿਧਾਨਾਨਿਵਿਯਅਕੁਸਲਪ੍ਪਹਾਨਾਯ ਏਵ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿਪਞ੍ਞਪੀਯਨ੍ਤਿ ਕਰੀਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਏਵ ਪਹਾਯਕਾ। ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾਪਨ ਲੋਕੇ ਨਾਨਾਰੋਗਜਾਤਿਯੋਵਿਯ ਸਕਲਲੋਕਸ੍ਸ ਪਕਤਿਸਭਾਵਭੂਤਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾਏਵਾਤਿ। ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਅਨਵਸੇਸਤੋ ਆਦਿਯਿਂਸੁ ਗਣ੍ਹਿਯਿਂਸੂਤਿ ਸਮਤ੍ਤਾਨਿ। ਅਪਿਚ **ਸਮਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿਵਾ। **ਅਟ੍ਠਧਾ**ਤਿਆਦਿਸਙ੍ਗਹਗਾਥਾ। ਲੋਭੋਮੂਲਂ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ। **ਦ੍ਵਾਦਸਾ ਕੁਸਲਾ ਸਿਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਪਦਂ ਇਧ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਕੁਸਲ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸ ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਯ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦਿਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩੧. ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਨਿਹੀਨਂ ਅਕੁਸਲਂ ਸਙ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਹੇਤੁਕਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥਚ ਸਬ੍ਬਨਿਹੀਨਂ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕਂ ਤਾਵ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

[੩੫] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਤਂ ਅਕੁਸਲ ਵਿਪਾਕਤ੍ਤਾਯੇਵ ਅਕੁਸਲਾਨਨ੍ਤਰਂ ਪਥਮਂ ਦਸ੍ਸਿਤਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਤੇਸਂ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾ ਦਿਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧਭਾਵੇਪਿ ਅਕੁਸਲਾਨਨ੍ਤਰਂ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕੇਯੇਵ ਵਿਭਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾਨਿਪਿ ਕੁਸਲਾ ਨਨ੍ਤਰੇਏਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨਿ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ।

੩੧. ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਾਦੀਨਂ ਪਦਤ੍ਥੋ ਉਪਰਿ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਵਿਜਾਨਾਤੀਤਿ **ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ**। ਯਥਾਹ-ਵਿਜਾਨਾਤਿ ਵਿਜਾਨਾਤੀਤਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੋ ਤਸ੍ਮਾਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ **ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ**। ਚਕ੍ਖੁਨਾਵਾ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤੇਨ ਜਨਿਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਕਮ੍ਮੇਨਵਾ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਉਪਨੀਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਚਕ੍ਖੁਤੋਵਾ ਜਾਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸਵਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਭਾਵੇਨ ਸਾਮਿ ਭੂਤਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਮਿਂਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਏਸਨਯੋ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਾਦੀਸੁਪਿ। ਪਾਲ਼ਿਯਂਪਨ ਮਹਾ ਤਣ੍ਹਾਸਙ੍ਖਯਸੁਤ੍ਤੇ –

> ਸੇਯਜਥਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖਵੋ ਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਗ੍ਗਿ ਜਲਤਿ। ਕਟ੍ਠਗ੍ਗੀਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਕਲਿਕਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਗ੍ਗਿ ਜਲਤਿ। ਸਕਲਿ ਕਗ੍ਗੀਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਿਣਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਗ੍ਗਿ ਜਲਤਿ। ਤਿਣਗ੍ਗੀ ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਗੋਮਯਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਗ੍ਗਿ ਜਲਤਿ। ਗੋਮਯਗ੍ਗੀਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਥੁਸਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਗ੍ਗਿ ਜਲਤਿ। ਥੁਸਗ੍ਗੀਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਙ੍ਕਾਰਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਗ੍ਗਿ ਜਲਤਿ। ਸਙ੍ਕਾਰਗ੍ਗੀਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਮੇਵਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੋ ਚਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ

ਰੂਪੇਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੋਤਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਦ੍ਦੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਘਾਨਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਗਨ੍ਧੇਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਜਿਵ੍ਹਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਰਸੇਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਕਾਯਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਮਨਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਮਨੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤੇਵ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤਥਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਨ੍ਤਿ ਪਦੰ ਆਕਡ੍ਢਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਯਤੀਤਿ **ਦੁਕ੍ਖਂ**। ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਤੰ ਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲਂਵਾ ਬਾਧਤਿ ਹਿੰਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦੁਟ੍ਠੁਵਾ ਖਨਤਿ ਕਾਯਿਕਸੁਖਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਂ। ਦੁਕ੍ਕਰੇਨਵਾ ਖਮਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਂ। ਦੁਕ੍ਕਰੰ ਓਕਾਸਦਾਨੰ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ। ਕਾਯਿਕਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾਯੇਵ ਨਾਮਂ। ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਟਿਮੁਖਞ੍ਚ ਇਚ੍ਛਤੀਤਿ **ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਂ**। ਸੁਟ੍ਠੂਤਿ ਅਮੁਞ੍ਚਮਾਨਂ। ਪਟਿਮੁਖਨ੍ਤਿ ਅਨਞ੍ਞਾਪੇਕ੍ਖਂ। ਇਚ੍ਛਤੀਤਿ ਕਾਮੇਤਿ ਅਭਿਨਨ੍ਦਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਤਿ। ਤੇਨੇਵਹਿ ਭਾਸਿਤੰ ਅਭਿਨਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਂ ਸੂਤਿ ਵਣ੍ਣਯਿੰਸੁ। ਸੁਟ੍ਠੁ ਤੀਰੇਤਿ ਤੁਲੇਤਿ ਵਿਚਾਰੇਤੀਤਿ **ਸਨ੍ਤੀਰਣਂ**। ਟੀਕਾਯਂ ਤੀਰੇਤਿ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਤੀਰੇਤਿ ਵੀਮੰਸਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

੩੨. ਏਤ੍ਥਚ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਤਾ, ਆਲੋਕ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯਪ੍ਪਟਿਲਾਭੋ, ਰੂਪਾਨਂ ਆਪਾਤਾਗਮਨਂ, ਮਨਸਿਕਾਰੋਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚਯਾ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਰਣਾਨਿ। ਸੋਤਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਤਾ ਆਕਾਸਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯਪ੍ਪਟਿਲਾਭੋ, ਸਦ੍ਦਾਨਂ ਆਪਾਤਾਗਮਨਂ ਮਨਸਿਕਾਰੋਤਿ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ। ਘਾਨਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਤਾ, ਵਾਯੁਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯਪ੍ਪਟਿਲਾਭੋ, ਗਨ੍ਧਾਨਂ ਆਪਾਤਾਗਮਨਂ ਮਨਸਿਕਾਰੋਤਿ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ। ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਤਾ ਆਪੋਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯਪ੍ਪਟਿਲਾਭੋ। ਰਸਾਨਂ ਆਪਾਤਾਗਮਨਂ, ਮਨਸਿਕਾਰੋਤਿ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ। ਕਾਯਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਤਾ, ਪਥਵਿਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯਪ੍ਪਟਿਲਾਭੋ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਆਪਾਤਾਗਮਨਂ, ਮਨਸਿਕਾਰੋਤਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਆਲੋਕ ਆਕਾਸਾਦੀਨਂ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯਾਨਂ ਗਹਣਂ ਤੇਹਿ ਵਿਨਾ ਰੂਪਾਦੀਨਂ ਪਸਾਦੇਸੁ ਆਪਾਤਾਗਮਨਸ੍ਸੇਵ ਅਭਾਵਤੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ, ਨ ਹਿ ਆਲੋਕੇ ਸਤਿ ਰੂਪਾਨਿ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਾਨਿਪਿ ਚਕ੍ਖੁਮ੍ਹਿ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪੀਤਿ। ਯਂਪਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ -

> ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਮਿਂਪਨ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨੇਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੇ ਆਪਾਤੰ ਅਨਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਪਿ ਆਲੋਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯੇ ਅਸਤਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤੰ ਵਿਨਾ ਆਲੋਕੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਭਾਵਦਸ੍ਸਨਪਰਂ। ਨਪਨ ਆਪਾਕਾਗਮਨਂਨਾਮ ਆਲੋਕੇ ਅਸਤਿਪਿ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸਨਪਰਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਇਤਰਥਾ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇਪਿ ਰੂਪਾਨਿ ਚਕ੍ਖੁਮ੍ਹਿ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਅਕੁਸਲ ਵਿਪਾਕਾਨਿ।

੩੩. ਏਤ੍ਥਾ ਕੇਨਟ੍ਠੇਨ **ਵਿਪਾਕਂਨਾਮਾ**ਤਿ। ਵਿਪਚ੍ਚਨਟ੍ਠੇਨ। ਕਿਞ੍ਚ ਵਿਪਚ੍ਚਨਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਲੋਕੇ ਅਮ੍ਬਫਲਾਦੀਨਂ ਤਰੁਣਭਾਵਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਪਰਿਣਤਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਿਪਚ੍ਚਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਇਧਪਿ ਵਿਪਚ੍ਚਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਚਤੂਹਿ ਸਮਙ੍ਗੀਤਾਹਿ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਚਤਸ੍ਸੋਹਿ ਸਮਙ੍ਗੀਤਾਨਾਮ ਚੇਤਨਾਸਮਙ੍ਗਿਤਾ, ਕਮ੍ਮਸਮਙ੍ਗਿਤਾ, ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਮਙ੍ਗਿਤਾ, ਵਿਪਾਕਸਮਙ੍ਗਿਤਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤੰ ਤੰ ਕਮ੍ਮਾਯੂਹਨਕਾਲੇਯਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਚੇਤਨਾਯ ਖਣਤ੍ਤਯਸਮਙ੍ਗਿਤਾ। ਅਯਂ ਚੇਤਨਾਸਮਙ੍ਗੀਤਾਨਾਮ। ਸਾਪਨ ਚੇਤਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਆਯਤਿਂਪਨ ਵਿਪਾਕਪਾਤੁਭਾਵਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਪਰਿਪੂਰਂ ਕ੍ਰਿਯਾਵਿਸੇਸਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾਵ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਸੋਚ ਕ੍ਰਿਯਾਵਿਸੇਸੋ ਯਾਵ ਓਕਾਸਂ ਨਲਭਤਿ। ਤਾਵ ਕਪ੍ਪਸਂਤਸਹਸ੍ਸਂਪਿ ਤਂਸਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਗਤੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਧਮ੍ਮਪਦੇ –

ਨ ਹਿ ਪਾਪਂ ਕਤਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਸਜ੍ਜੁਖੀਰਂਵ ਮੁਚ੍ਚਤਿ।
ਦਹਨ੍ਤਂ ਬਾਲਮਨ੍ਵੇਤਿ, ਭਸ੍ਮਾ ਛਨ੍ਨੋਵ ਪਾਵਕੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ॥

ਸੋਪਨ ਵਿਸੁਂ ਏਕੋ ਪਰਮਤ੍ਥਧਮ੍ਮੋਤਿਪਿ ਸਙ੍ਖਜੰ ਨਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਨੁਸਯਧਾਤੁਯੋਵਿਯਾਤਿ। ਅਯੰ ਕਮ੍ਮਸਮਙ੍ਗਿਤਾਨਾਮ। ਸੋਪਨ ਯਦਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਰੂਪੇ ਪਚ੍ਚਯੇ ਲਭਤਿ। ਤਦਾ ਵਿਪਚ੍ਚਨਤ੍ਥਾਯ ਓਕਾਸੰ ਕਰੋਤਿ। ਕਥੰ ਕਰੋਤੀਤਿ। ਸੋ ਆਸਨ੍ਨਮਰਣਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਾਨੰਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੰਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਸੋਚ ਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਅਮੁਞ੍ਚਮਾਨੋ ਯਦਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਤਦਾ ਓਕਾਸੰ ਲਭਤਿ। ਅਯੰ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਮਙ੍ਗਿਤਾਨਾਮ। ਤੰ ਅਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਚੁਤਸ੍ਸਪਨ ਚੁਤਿਅਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਸੋ ਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤੋ ਕ੍ਰਿਯਾ ਵਿਸੇਸੋ ਵਿਸੁਂ ਏਕੋ ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਪਰਮਤ੍ਥਧਮ੍ਮਰਾਸਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਭਵੰ ਪੂਰਯਮਾਨੋ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ, ਏਕੰ ਭਵੰ ਪੂਰਯਮਾਨੋਤਿਚ ਯਾਵ ਤਾਯੁਕੰ ਭਵਙ੍ਗਕਿਚ੍ਚੰ ਛਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਤੰ ਤੰ ਦ੍ਵਾਰਿਕਵਿਪਾਕਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਚੁਤਿਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ ਸਾਧਯਮਾਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਮਙ੍ਗੀਤਾ ਤਰੁਣਾ ਵਤ੍ਥਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਵਿਪਾਕਸਮਙ੍ਗੀਤਾ ਪਰਿਣਤਾਵਤ੍ਥਾਨਾਮਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਇਤਿ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਮੁਦੁਤਰੁਣਾਵਤ੍ਥੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਣਕਾਵਤ੍ਥਸਙ੍ਖਾਤੰ ਵਿਪਕ੍ਕਭਾਵੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੰਪਿ ਕਟਤ੍ਤਾਰੂਪਾਨੰ ਵਿਪਾਕਪਦੇ ਅਗ੍ਗਹਣੰ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਾਨਿਹਿ ਕਮ੍ਮਸਨ੍ਤਾਨਤੋ ਵਿਸੁਂ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਵਿਸੁਂ ਕਮ੍ਮਤੋ ਜਾਤਾਨਿਯੇਵ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨਵਿਪਕ੍ਕਾਨਿ ਨਾਮਾਤਿ। ਅਞ੍ਞੰਹਿ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਨ੍ਤਾਨੰ। ਅਞ੍ਞੰ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਨ੍ਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਵਿਪਾਕਪਦੇ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ।

ਯੇਪਨ ਅਰੂਪਭਾਵੇਨ ਸਾਰਮ੍ਮਣਭਾਵੇਨਚ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸਦਿਸ ਤਾਮਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਮੇਵ ਵਿਪਾਕਤ੍ਤੰ ਸਾਧੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਵਿਪਾਕਸਦ੍ਦੋ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੁ ਰੁਲ੍ਹੀਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਸਾਲਿਬੀਜਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸੁ ਨਾਲ਼ਪਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਫਲੇਸੁ ਬੀਜਸਦਿਸਾਨੰ ਫਲਾਨਮੇਵ ਸਾਲਿਫਲਸਾਲਿਪਕ੍ਕਨਾਮੰ ਸਿਦ੍ਧੰ ਵਿਯਾਤਿ ਉਪਮੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ, ਸਾਪਿ ਨਸਮੇਤਿ। ਨ ਹਿ ਫਲਾਨਿਪਿ ਤਰੁਣਕਾਲੇ ਪਾਕਨਾਮੰ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਨਚ ਨਾਲ਼ਪਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਾਨਿਪਿ ਪਰਿਣਤਕਾਲੇ ਪਾਕਨਾਮੰ ਨਲਭਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਾਨਿ ਪਿਹਿ ਤਦਾ ਨਾਲ਼ੰ ਪਕ੍ਕੰ, ਪਤ੍ਤੰ ਪਕ੍ਕੰ, ਪੁਪ੍ਫੰ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਨ ਨਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ। ਸੁਖਯਤੀਤਿ ਸੁਖੰ, ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਤੰਸਮਙ੍ਗੀਪੁਗ੍ਗਲੰਵਾ ਲਦ੍ਧਸਾਤੰ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੩੪. ਸੁਟ੍ਠੁਵਾ ਖਨਤਿ ਕਾਯਿਕਦੁਕ੍ਖੰ। ਸੁਖੇਨਚ ਖਮਿਤਬ੍ਬੰ। ਸੁਕਰੰ ਓਕਾਸਦਾਨੰ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿਵਾ ਸੁਖੰ। ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ ਹੇਤੁਵਿਰਹਤੋ ਅਹੇਤੁਕਾਨਿਚਾਤਿ ਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾ ਹੇਤੁਕ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ।

[੩੬] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਸਹਜਾਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਹੇਤੁਨਾਪਿ ਇਧ ਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਸਹੇਤੁਕਤਾਪਸਙ੍ਗੋਕਤੋ। ਸੋ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੋ।

ਨ ਹਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਸਹਜਾਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਹੇਤੁਨਾ ਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਸਹੇਤੁਕਾਹੇਤੁਕਤਾ ਸਮ੍ਭਵੋਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਸਤਿਚ ਸਮ੍ਭਵੇ ਬਜਭਿਚਾਰਸ੍ਸਪਿ ਅਭਾਵਤੋ ਸੋ ਪਸਙ੍ਗੋ ਨਿਰਤ੍ਥਕੋਵਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਬਜਭਿਚਾਰਸ੍ਸਾਤਿ ਪਸਙ੍ਗਸ੍ਸ ਇਚ੍ਚੇਵਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾਨੰ ਸਯੰ ਅਬਜਾਕਤਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਲੋਭਾਦੀਹਿ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂਹਿਚ ਸਯੰ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕਤ੍ਤਾ ਅਲੋਭਾਦੀਹਿ ਅਨਵਜ੍ਜਹੇਤੂਹਿਚ ਸਹੇਤੁਕਤਾ ਸਮ੍ਭਵੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਸਤਿ ਚ ਤੰ ਸਮ੍ਭਵੇ ਤੇਸੰ ਅਹੇਤੁਕਭਾਵੋ ਅਬਜਭਿਚਾਰੋਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਤਤ੍ਥ ਅਹੇਤੁਕਗ੍ਗਹਣੰ ਨ ਕਤੰ। ਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾਨੰ ਪਨ ਸਯੰ ਕੁਸਲਵਿਪਾਕਤ੍ਤਾਯੇਵ ਅਲੋਭਾਦੀਹਿ ਕੁਸਲਾ ਬਜਾਕਤਯੋਗੀਹਿ ਅਨਵਜ੍ਜਹੇਤੂਹਿ ਸਹੇਤੁਕਤਾ ਸਮ੍ਭਵੋ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਸਤਿਚ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮ੍ਭਵੇ ਤੇਸੰ ਅਹੇਤੁਕਭਾਵੋ ਬਜਭਿਚਾਰਸਹਿਤੋ ਹੋਤੀਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਹੇਤੁਕਗ੍ਗਹਣੰ ਕਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

੩੫. ਚਕ੍ਖਾਦਿਕੇ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਆਵਜ੍ਜਨੰ **ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨੰ,** ਤਞ੍ਹਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਘਟ੍ਟਿਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਵਜ੍ਜਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਭਵਙ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤੇ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਆਵਜ੍ਜਨੰ **ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨੰ**। ਤਞ੍ਹਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਵਜ੍ਜਨ੍ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਸਕਲੰ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

[੩੭] ਯੰਪਨ **ਟੀਕਾਯੰ**

ਤਾਵ ''ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਆਵਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤੰ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਦੇਵ ਦ੍ਵਾਰੰ ਆਵਜ੍ਜਨਜਵਨਾਦਿ ਥਿਚਿਤ੍ਤ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਮੁਖਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਯਞ੍ਚ **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ**

''ਆਵਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤੰ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੰ, ਪੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਭਾਵਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਸਬ੍ਬੰਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਯਦਿਹਿ ਯਸ੍ਸ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰੰ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਦੇਵ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਤੇਸੰ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਤ੍ਤਾ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੰਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਨ ਤਤੋ ਪੁਰਿਮਾਨੀਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਸਿਯਾ। ਏਵਞ੍ਚਸਤਿ ਯੇਸੁ ਚਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਰੂਪਾ ਦੀਨੰ ਘਟ੍ਟਿਤਤ੍ਤਾ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਾਨੇਵ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਤੇਸੰ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਰਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਾਨੀਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਨਚ ਤਾਨਿ ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਯਾਨਿ ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਦ੍ਵਾਰਰੂਪਾਨਿਨਾਮ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਉਪਰਿ ਦ੍ਵਾਰ ਸਙ੍ਗਹੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਹਸਨੰ ਹਸਿਤੰ। ਮੁਖਸ੍ਸ ਪਹਟ੍ਠਾਕਾਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ। ਤੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ ਜਨੇਤੀਤਿ **ਹਸਿਤੁਪ੍ਪਾਦੋ**। ਤੰਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਹਸਿਭੁਪ੍ਪਾਦੋ। ਤੰਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਹਸਿਤੁਪ੍ਪਾਦੋ। ਸੋਏਵ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਖੀਣਾਸਵਾਨੰ ਅਨੋਲਾਰਿਕੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਯੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਿਤੰ ਪਾਤੁਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ। ਨ ਹਿ ਖੀਣਾਸਵਾ ਲੋਕਿਯ ਮਹਾ ਜਨਾਵਿਯ ਰਜ੍ਜਨੀਯਾਦਿ ਭਾਵੇਨ ਓਲਾਰਿਕੇਸੁ ਹਸਨਿਯ ਵਤ੍ਥੂਸੁ ਹਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੰ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਹਸਿਤੁਪ੍ਪਾਦਨ੍ਤਿ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ ਸਿਯਾਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਹੇਤੁਕਾਨਿਚ ਤਾਨਿ ਵਿਪਚ੍ਚਨ ਵਿਪਾਕੁਪ੍ਪਾਦਨ ਕਿਚ੍ਚਰਹਿਤਤ੍ਤਾ ਤੰ ਤੰ ਕ੍ਰਿਯਾਮਤ੍ਤਭੂਤਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿਚਾਤਿ ਅਹੇਤੁਕਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਵੀਥਿਮੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਿਚ੍ਚਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿ ਵਤ੍ਥੁਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਾਦੀਨਿਚ ਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਸ੍ਸਾਹੇਨ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲੰ ਵਿਪਚ੍ਚਨਮਤ੍ਤੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵਿਪਾਕਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਾਨਿਪਨ ਬਲਵਕਿਚ੍ਚਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਸ੍ਸਾਹੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਆਯਤਿੰਚ ਵਿਪਾਕੁਪ੍ਪਾਦਨਤ੍ਥੰ ਉਸ੍ਸਾਹਸਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਾਨਿ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਵਿਪਚ੍ਚਨਮਤ੍ਤੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਸ੍ਸਾਹੇਨੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਆਵਜ੍ਜਨਦ੍ਵਯੰ ਵਿਪਾਕਸਨ੍ਤਾਨਤੋ ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਤ੍ਤਾ ਥੋਕੰ ਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵਤੋ ਇਤਰਾਨਿਚ ਨਿਰਾਨੁਸਯਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਪਾਕੁਪ੍ਪਾਦਨਤ੍ਥੰ ਉਸ੍ਸਾਹਰਹਿਤਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਕ੍ਰਿਯਾਨਿਨਾਮ ਜਾਤਾਨੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

੩੯. ਇਦਾਨਿ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵੇਦਨਾਵਿਚਾਰਣਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਥਾਹਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਾਦੀਨੰ ਤਾਵ ਵਤ੍ਥੂਨਿਚ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿਚ ਉਪਾਦਾਰੂਪਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਉਪਾਦਾਰੂਪਾਨਞ੍ਚ ਵਿਚੁਪਿਣ੍ਡਕਾਨੰਵਿਯ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸਙ੍ਘਟ੍ਟਨੰ ਦੁਬ੍ਬਲਮੇਵਾਤਿ ਤਾਨਿ ਇਟ੍ਠੇ ਅਨਿਟ੍ਠੇਚ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਸਹਗਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸਪਨ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਮਹਾਭੂਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਯਥਾ ਅਧਿਕਰਣਿਮਤ੍ਥਕੇ ਥਪਿਤੰ ਪਿਚੁਪਿਣ੍ਡਕੰ ਅਯੋਕੂਟੇਨ ਪਹਰਨ੍ਤਾਨੰ ਅਯੋਕੂਟਸ੍ਸ ਪਿਚੁਪਿਣ੍ਡਕੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਖਿਕਰਣਿਘਟ੍ਟਨੰ ਬਲਵਤਰੰ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਤੇਸੰ ਆਰਮ੍ਮਭੂਤਾਨੰ ਕਾਯਵਤ੍ਥੁੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਕਾਯਨਿਸ੍ਸਯ ਭੂਤੇਸੁ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟਨੰ ਬਲਵਤਰੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਇਟ੍ਠੇ ਸੁਖਸਹਗਤੰ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਦੁਖਸਹਗਤੰ ਹੋਤੀਤਿ। ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਚਿਤ੍ਤੰਪਨ ਸਬ੍ਬਦੁਬ੍ਬਲਾਨੰ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੰ ਅਨਨ੍ਤਰੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਨਿਚ੍ਚੰ ਦੁਬ੍ਬਲੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਮੇਵਾਤਿ। **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ ਅਸਮਾਨਨਿਸ੍ਸਯੇ ਹਿ ਤੇਹਿ ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਤਾਵਸੇਨ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵਿਭਾਵਿਤੋ, ਸਨ੍ਤੀਰਣੰਪਨ ਸਯੰਪਿ ਬਲਵਵਤ੍ਥੁੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਾਦਿਸੇਨਚ ਬਲਵਵਤ੍ਥੁਨਿਸ੍ਸਯੇਨ ਪੁਰਿਮਚਿਤ੍ਤੇਨ ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯੰ ਹੋਤੀਤਿ ਥੋਕੰ ਬਲਵੰ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੰ ਕੁਸਲਵਿਪਾਕੰ ਇਟ੍ਠੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਅਭਿਇਟ੍ਠੇ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਹੋਤਿ। ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕੰਪਨ ਅਨਿਟ੍ਠੇਪਿ ਅਭਿਅਨਿਟ੍ਠੇਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਇਤਿਚੇ। ਯਦਿਹਿ ਤੰ ਅਤਿਅਨਿਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ ਵੇਦਨਾ ਭੇਦਯੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾ। ਦੁਕ੍ਖੇਨਵਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸੇਨਵਾ ਯੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾ। ਤਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਤਾਵ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ, ਕਸ੍ਮਾ, ਏਕਨ੍ਤਕਾਯਿਕਤ੍ਤਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਾਤਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸੇਨਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਪਟਿਘੇਨ ਪਟਿਹਞ੍ਞਤ੍ਤਾਏਵ ਦੋਮਨਸ੍ਸਭਾਵੰ ਪਤ੍ਤਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਵੇਦਨਾ ਪਟਿਘੇਨ ਵਿਨਾ ਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਏਕਨ੍ਤਾਕੁਸਲਭੂਤੇਨ ਪਟਿਘੇਨ ਨਿਚ੍ਚਯੋਗਿਨੋ ਦੋਮਨਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਬਜਾਕਤੇਸੁ ਅਸਮ੍ਭਵਤੋਤਿ।

ਆਵਜ੍ਜਨਦ੍ਵਯੰਪਨ ਸਨ੍ਤੀਰਣਤੋਪਿ ਥੋਕੰ ਬਲਵੰ ਹੋਤਿ। ਵਿਪਾਕਾਨਞ੍ਹਿ ਪਵਤ੍ਤਿਤੁੰਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਸ੍ਸਾਹਬਲੰਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਬਲਵਨ੍ਤੇਹਿਪਨ ਕਮ੍ਮਾਦਿਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਜਾਤਾਨਿ ਬਲਵਨ੍ਤਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਦੁਬ੍ਬਲੇਹਿ ਜਾਤਾਨਿ ਦੁਬ੍ਬਲਾਨਿ ਨਾਮਾਤਿ। ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਤੰ ਆਵਜ੍ਜਨਦ੍ਵਯੰ ਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵਤੋਚ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪਾਕਸਨ੍ਤਾਨਤੋਚ ਪਚ੍ਚਯੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਦੁਬ੍ਬਲਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਸਦਾਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਮੇਵਾਤਿ।

[੩੮] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

> ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕੇਨਚਿ ਅਗ੍ਗਹਿਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਏਕਵਾਰਮੇਵ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨਞ੍ਚ ਵਿਸਦਿਸਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਪਰਾਵਤ੍ਤਨਵਸੇਨ ਬ੍ਯਾਪਾਰਨ੍ਤਰਸਾਪੇਕ੍ਖਤ੍ਤਾ ਆਰਮ੍ਮਣਰਸੰ ਅਧਿਮਤ੍ਤਤੋ ਅਨੁਭਵਿਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪਿ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾਯੁਤ੍ਤਮੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਬ੍ਯਾਪਾਰਨ੍ਤਰਸਾਪੇਕ੍ਖਤ੍ਤਾਤਿ ਇਦੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਬਲਵਦੁਬ੍ਬਲਤਾਵਿਸੇਸੋਅਤ੍ਤਨੋਪਚ੍ਛਾ ਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁੰ। ਅਤ੍ਤਨੋਪਨ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿਏਵ ਸੋ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਸਨ੍ਤੀਰਣਸ੍ਸਪਿ ਬ੍ਯਾਪਾਰਨ੍ਤਰਸਾਪੇਕ੍ਖਤਾ ਸਿਯਾ। ਤੰਪਿ ਹਿ ਵਿਸਦਿਸਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਤਨਾਪਰੰ ਵਤ੍ਤੇਤਿ ਯੇਵਾਤਿ।

੩੭. ਇਮਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਕਤਿ ਪਚ੍ਚਯਗਣਸਮਾਯੋਗੇ ਸਤਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਾਨੇਵਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਮੂਲਟੀਕਾਯੰ ਪਨ ਵਿਪਾਕੁਦ੍ਧਾਰੇ –

> ਅਹੇਤੁਕਵਿਪਾਕਾਨੰ ਅਪਰਿਬ੍ਯਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕ ਕਮ੍ਮ ਵਿਰੁਦ੍ਧੋ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਭਾਵੋਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਕਮ੍ਮਵਿਰੁਦ੍ਧੋ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਕਾਵੋਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੰ ਉਭਯਕਮ੍ਮੇਨਪਿ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਥੇਰੇਨ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਏਤੇਨ ਤਿਣ੍ਣੰ ਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤਾਨੰਪਿ ਤਦੁਭਯਭਾਵਾਭਾਵੋ ਵੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਾਨਿਪਿਹਿ ਅਪਰਿਬ੍ਯਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਨਿਯੇਵਾਤਿ। ਅਥਵਾ। ਰੂਪਦਸ੍ਸ ਨ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸਵਨਾਦੀਨਿ ਸਤ੍ਤਾ ਕਦਾਚਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਚ੍ਛਾਯ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਕਦਾਚਿ ਪਰੇਹਿ ਉਸ੍ਸਾਹਿਤਾ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋਵ ਸਿਦ੍ਧਮੇਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਯਦਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਚ੍ਛਾਯ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਦਾ ਪਰੇਹਿ ਉਸ੍ਸਾਹਿਤਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਦ੍ਵਾਰ ਵਿਮੁਤ੍ਤੇਸੁਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਨ੍ਤੀਰਣੇਸੁ ਅਟ੍ਠਮਹਾਵਿਪਾਕੇਸੁਵਿਯ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਇਤਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਅਹੇਤੁਕਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਤੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੇਨ ਪਚ੍ਚੇਕੰ ਭਿਨ੍ਨਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਅਪਰਿ ਬ੍ਯਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਤ੍ਤਾਯੇਵ ਤੇਸੰ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੋ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਨਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੩੮. ਯਸ੍ਮਾਪਨ ਹੇਤੁਯੋਨਾਮ ਮਹਨ੍ਤਧਮ੍ਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਦੁਬ੍ਬਲਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸੁ ਦੁਬ੍ਬਲਵਤ੍ਥੁਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨੇਸੁਚ ਇਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੰ ਪਾਪਕਮ੍ਮੰ ਵਿਕ੍ਖੇਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸਯੰਪਿ ਚਞ੍ਚਲਤਿ ਦੁਬ੍ਬਲੰ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੰ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਤਿਕੰਪਿ ਸਮਾਨੰ ਕਾਲਨ੍ਤਰੇ ਹੇਤੁਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਪਾਕੰ ਜਨੇਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਿਹੇਤੁਕਕਮ੍ਮੰਪਿ ਸਮਾਨੰ ਦੁਬ੍ਬਲੇਸੁ ਚਕ੍ਖਾਦਿਵਤ੍ਥੂਸੁਚ ਦਸ੍ਸਨਾਦੀਸੁ ਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨੇਸੁਚ ਹੇਤੁਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਪਾਕੰ ਜਨੇਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਆਵਜ੍ਜਨਹਸਨਕਿਚ੍ਚਾ ਨਿਚ ਦੁਬ੍ਬਲਕਿਚ੍ਚਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਹੇਤੁਰਹਿਤਾਨਿ ਜਾਤਾਨੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

੩੯. ਸਬ੍ਬਥਾਪੀਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

[੩੯] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਸਬ੍ਬਥਾਪੀਤਿ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕ ਕੁਸਲਵਿਪਾਕ ਕ੍ਰਿਯਭੇਦੇ ਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਸੋਹਿ ਭੇਦੋ ਇਚ੍ਚੇਵਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾਵ ਗਹਿਤੋਤਿ। ਸਙ੍ਗਹਗਾਥਾਯਂ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾਨਿ ਵਤ੍ਥੁਕਿਚ੍ਚਭੇਦੇਨ ਸਤ੍ਤ, ਪੁਞ੍ਞਪਾਕਾਨਿ ਵਤ੍ਥੁਕਿਚ੍ਚਵੇਦਨਾਭੇਦੇਨ ਅਟ੍ਠਧਾ, ਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਿਚ੍ਚਦ੍ਵਾਰਭੇਦੇਨ ਤੀਣੀਤਿ ਅਹੇਤੁਕਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਪੁਞ੍ਞਪਾਕੇਸੁ ਵੇਦਨਾਭੇਦੋਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਇਤਰਥਾ ਸਨ੍ਤੀਰਣਸ੍ਸ ਅਭੇਦੋ ਸਿਯਾ। ਤਥਾ ਕ੍ਰਿਯਾਸੁ ਦ੍ਵਾਰਭੇਦੋਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਅਞ੍ਞਥਾ ਆਵਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਅਭੇਦੋ ਸਿਯਾਤਿ। ਟੀਕਾਸੁਪਨ ਸੋ ਨ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ।

ਅਹੇਤੁਕਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ।

੪੦. ਇਦਾਨਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਅਸੋਭਣਨਾਮਂ ਉਪਰਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾਨਞ੍ਚ ਸੋਭਣਨਾਮਂ ਥਪੇਨ੍ਤੋ ਗਾਥਮਾਹ। ਉਪਰਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾਨਞ੍ਹਿ ਸੋਭਣਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤੇ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਅਸੋਭਣਤਾ ਅਵੁਤ੍ਤਾਪਿ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਪਾਪਾਹੇਤੁਕਮੁਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਪਾਪੇਹਿ ਅਹੇਤੁਕੇਹਿਚ ਮੁਤ੍ਤਾਨਿ ਏਕੂਨਸਟ੍ਠਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਅਥਵਾ। ਏਕਨਵੁਤਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਸੋਭਣਾਨੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਰੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਤਤ੍ਥ ਪਾਪੇਹੀਤਿ ਅਕੁਸਲੇਹਿ। ਅਕੁਸਲਾਨਿਹਿ ਅਤ੍ਤਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਸਤ੍ਤੇ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤੇਯੇਵ ਅਪਾਯਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਾਪਾਨੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਏਤੇਨ ਪੁਞ੍ਞਾਨਂਪਿ ਸੁਗਤਿਪਾਪਨਟ੍ਠੇਨ ਪਾਪਤਾ ਪਸਙ੍ਗੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਹਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਪਾਪਨੇ ਪਾਪਨਬ੍ਯਾਪਾਰੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਲਾਮਕਟ੍ਠੇਨਵਾ ਤਾਨਿਯੇਵ ਪਾਪਾਨੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ। ਸੋਭਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਾਦਿਗੁਣਧਮ੍ਮੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤਤੋਯੇਵ ਚ ਸਯਂਪਿ ਸੋਭਗ੍ਗਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸੋਭਣਾਨੀਤਿ।

੪੧. ਇਦਾਨਿ ਤਾਨਿ ਸੋਭਣਾਨਿ ਹੀਨ ਪਣੀਤਾ ਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਞਾਣਂ, ਯਾਥਾਵਤੋ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਞਾਣੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਨਤ੍ਥਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰੋ। ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਸਸਙ੍ਖਾਰੋ। ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੁਪਨਿਸ੍ਸ ਯਾਦਿਕੋ ਕੁਸਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਕਤਿਪਚ੍ਚਯਗਣੋ। ਸੋਹਿ ਯਦਾ ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੇਨ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਤਦਾ ਅਸਙ੍ਖਾਰੋਨਾਮ। ਸੋਯੇਵ ਯਦਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੇਨ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਸਹਾਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਵ ਤਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਤਦਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੋਨਾਮ। ਅਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ **ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਂ**। ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ **ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਏਤ੍ਥਚ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਦੀਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਰਣਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਅਪਿਚ ਸਦ੍ਧਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਤਿ ਏਵਮਾਦਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਕਾਰਣਂ, ਤਬ੍ਬਿਪਰੀਤਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਕਾਰਣਂ। ਯਾਨਿਚ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸਚ ਕਾਰਣਾਨਿਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਤਾਨਿਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ। ਪਞ੍ਞਾ ਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕ ਕਮ੍ਮੁਪਨਿਸ੍ਸਯਤਾ, ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜਲੋਕੁਪਪਤ੍ਤਿਤਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਰਿਪਾਕਤਾ, ਕਿਲੇਸਦੂਰਤਾਚ ਞਾਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਰਣਂ। ਤਿਹੇਤੁਕਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਤਾ, ਅਮੋਹਜ੍ਝਾਸਯਤਾ, ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤਪੁਗ੍ਗਲਸੇਵਨਾ। ਸੁਤਚਿਨ੍ਤਾਪਸੁਤਾਤਿਪਿਵਤ੍ਤੁਂ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਯਾਨਿਚਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾਨਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਤਾਨਿਪਿ ਇਧ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਤਬ੍ਬਿਪਰੀਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾਰਣਂ। ਸਙ੍ਖਾਰਕਾਰਣਂਪਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਯਾਨਿਚ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸਚ ਕਾਰਣਾਨਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਤਾਨਿਪਿ ਇਧ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ। ਇਮੇਸਂਪਿ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਵਿਧਾਨਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਗਹੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

੪੨. **ਅਟ੍ਠਪੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਿਸਦ੍ਦੋ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੋ। ਤੇਨ ਇਮੇਸਂ ਇਧ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਤੋ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਪਕਾਰੇਹਿ ਅਨੇਕਵਿਧਤਂ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡੇਤਿ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਨਯੋ। ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਸਹਿ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਰਿਯਾਵਤ੍ਥੂਹਿ ਗੁਣਿਤਾਨਿ ਅਸੀਤਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਤਾਨਿ ਛਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇਹਿ ਗੁਣਿਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿਸਤਾਨਿਚੇਵ ਅਸੀਤਿ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਤਾਨਿ ਤੀਹਿ ਕਮ੍ਮੇਹਿ ਗੁਣਿਤਾਨਿ ਸਹਸ੍ਸਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਂਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਤਾਨਿ ਤੀਹਿ ਹੀਨਮਜ੍ਝਿਮਪਣੀਤੇਹਿ ਗੁਣਿਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸਤਾਨਿ ਵੀਸਤਿਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਇਮਾਨਿ ਸੁਦ੍ਧਿਕਾਨੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਥਪੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਤਤੋ ਏਕਂ ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਧਾ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਦ੍ਵੇਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤਂ ਸਟ੍ਠਿਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ। ਪੁਨ ਤਤ੍ਥ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਚਤੂਹਿ

ਅਧਿਪਤੀਹਿ ਗੁਣਿਤਾਨਿ ਅਟ੍ਠਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਂਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿਪਨ ਵੀਮਂਸਾਵਜ੍ਜਿਤੇਹਿ ਤੀਹਿ ਅਧਿਪਤੀਹਿ ਗੁਣਿਤਾਨਿ ਛਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿਸਤਾਨਿ ਅਸੀਤਿਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਤਦੁਭਯਾਨਿ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਿਤਾਨਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਂ ਪਞ੍ਚਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤਂ ਵੀਸਤਿਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਤਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਸੁਂ ਥਪਿਤੇਹਿ ਸੁਦ੍ਧਿਕੇਹਿ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਿਤਾਨਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਂ ਨਵਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਞ੍ਚ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਯਂਪਨ ਟੀਕਾਯਂ ਇਧ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਸੁਦ੍ਧਿਕਾਨਿਚ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਵਿਸੁਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਰਿਯਾਦੀਹਿ ਸਮਂ ਗੁਣਿਤਾਨਿ ਸਤ੍ਤਰਸ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਸਤਾਨਿ ਅਸੀਤਿਚ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

[੪੦] ਯਞ੍ਚ ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ

ਸੁਦ੍ਧਿਕਾਨਿ ਵਿਸੁਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿਏਵ ਵਿਸੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਗੁਣਿਤਾਨਿ ਵੀਸ ਸਤਾਧਿਕ ਪਨ੍ਨਰਸ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ।

ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਾਨਿ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧਿਪਤਿਕਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਯਤਾਧਿਪਤਿਕਾਨਿਨਾਮ ਭਵੇਯ੍ਯੁਂ। ਨਚ ਇਮਾਨਿ ਉਪਰਿ ਮਹਗ੍ਗਤ ਕੁਸਲਾਨਿ ਵਿਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਨਿ ਵਿਯ ਚ ਨਿਯਤਾ ਧਿਪਤਿਕਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਟੀਕਾਨਯੇਨਪਨ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਵੀਮਂਸਾਸਹਗਤਾਨੀਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਯਥਾਵਾ ਕੋਸਲ੍ਲਸਮ੍ਭੂਤਟ੍ਠੇਨ ਕੁਸਲਾਤਿਏਤ੍ਥ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਕੋਸਲ੍ਲੇਨ ਨਾਨਾਵਜ੍ਜਨਵੀਥਿਯਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਞਾਣੇਨ ਸਮ੍ਭੂਤਤ੍ਤਾ ਕੁਸਲਾਨਿ ਏਵ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵਮਿਧਾਪਿ ਤਾਨਿ ਤੇਨੇਵ ਵੀਮਂਸਾਧਿਪਤਿਭੂਤੇਨ ਸਮ੍ਭੂਤਤ੍ਤਾ ਵੀਮਂਸਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਾਨਿਪਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਤਾਨਿ ਵਿਸੁਂ ਅਕਤਾਨਿ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ। ਏਵਂਸਨ੍ਤੇਪਿ ਕਾਮਕੁਸਲਾਨਿਨਾਮ ਅਧਿਪਤਿਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਿ ਏਵ ਬਹੁਤਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਨਸਕ੍ਕਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਕਾਮਕੁਸਲਾਨਿ ਵੀਮਂਸਾਧਿਪਤਿਮੂਲਿਕਾਨਿ ਭਵਿਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

੪੩. ਕਾਮਾਵਚਰਾਨਿਚ ਤਾਨਿ ਕੁਸਲਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿਚਾਤਿ ਵਿਗ੍ਗਹੋ। ਤਤ੍ਥ ਕੇਨਟ੍ਠੇਨ ਕੁਸਲਾਨੀਤਿ। ਆਰੋਗ੍ਯਟ੍ਠੇਨ, ਸੁਨ੍ਦਰਟ੍ਠੇਨ, ਛੇਕਟ੍ਠੇਨ, ਅਨਵਜ੍ਜਟ੍ਠੇਨ, ਸੁਖਵਿਪਾਕਟ੍ਠੇਨਚਾਤਿ। ਰਾਗਾਦਯੋਹਿ ਧਮ੍ਮਾ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਰੁਜ੍ਜਨਟ੍ਠੇਨ ਰੋਗਾਨਾਮ। ਅਹਿਤਟ੍ਠੇਨ ਅਸੁਨ੍ਦਰਾ ਨਾਮ। ਅਨਿਪੁਣਟ੍ਠੇਨ ਅਛੇਕਾਨਾਮ। ਗਾਰਯ੍ਹਟ੍ਠੇਨ ਵਜ੍ਜਾਨਾਮ। ਅਨਿਟ੍ਠ ਵਿਪਾਕਟ੍ਠੇਨ ਦੁਕ੍ਖਵਿਪਾਕਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਮਾਨਿਪਨ ਤੇਹਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਕੁਸਲਾਨਿਨਾਮ ਅਰੋਗਾਨਿ ਨਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖਤ੍ਤਾਚ ਸੁਨ੍ਦਰਾਨਿ ਛੇਕਾਨਿ ਅਨਵਜ੍ਜਾਨਿ ਸੁਖਵਿਪਾਕਾਨਿ ਚ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਕੁਚ੍ਛਿਤੇ ਪਾਪਧਮ੍ਮੇ ਸਲਯਨ੍ਤਿ ਚਾਲੇਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਪੇਨ੍ਤਿ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਕੁਸਲਾਨਿ**। ਕੁਚ੍ਛਿਤੇਨਵਾ ਆਕਾਰੇਨ ਸਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਸੇਨ੍ਤਿ ਅਨੁਸੇਨ੍ਤੀਤਿ ਕੁਸਾ। ਰਾਗਾਦਯੋ। ਤੇ ਲੁਨਨ੍ਤਿ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੀਤਿ ਕੁਸਲਾਨਿ। ਕੁਸਂਵਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਞਾਣਂ ਕੁਚ੍ਛਿਤਾਨਂ ਸਾਨਟ੍ਠੇਨ ਤਨੁਕਰਣਟ੍ਠੇਨ ਅਨ੍ਤਕਰਣਟ੍ਠੇਨਵਾ। ਕੁਸੇਨ ਲਾਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ ਕੁਸਲਾਨਿ। ਕੁਸਾਵਿਯ ਹਤ੍ਥਪ੍ਪਦੇਸਂ ਸਂਕਿਲੇਸਪਕ੍ਖਂ ਲੁਨਨ੍ਤੀਤਿਵਾ ਕੁਸਲਾਨਿ। ਅਪਿਚ, ਕੁਚ੍ਛਿਤੇ ਪਾਪਧਮ੍ਮੇ ਸਰਨ੍ਤਿ ਹਿਂਸਨ੍ਤੀਤਿ ਕੁਸਲਾਨਿ। ਰਕਾਰਸ੍ਸ ਲਕਾਰੋ। ਕੋਸਲ੍ਲਸਮ੍ਭੂਤਟ੍ਠੇਨਵਾ ਕੁਸਲਾਨੀਤਿ।

੪੪. **ਮਹਾਵਿਪਾਕੇਸੁ** ਪਦਤ੍ਥਤੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਵੇਦਨਾਭੇਦੋ ਆਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਤਾਨਿਹਿ ਅਤਿਇਟ੍ਠੇ ਇਟ੍ਠਮਜ੍ਝਤ੍ਤੇ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਚ ਯੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ। ਸਮ੍ਪਯੋਗਭੇਦੋ ਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਜਵਨਵਸੇਨਚ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਤਾਨਿਹਿ ਬਲਵਕਮ੍ਮੇਨ ਜਨਿਤਾਨਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਦੁਬ੍ਬਲਕਮ੍ਮੇਨ ਜਨਿਤਾਨਿ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਕਦਾਚਿਪਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਤਿਹੇਤੁਕਜਵਨਾਨੁਬਨ੍ਧਾਨਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਤਰਜਵਨਾਨੁਬਨ੍ਧਾਨਿ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੋਪਿ ਕੇਹਿਚਿ ਆਚਰਿਯੇਹਿ ਕਮ੍ਮਵਸੇਨੇਵ ਕਥਿਤੋ। ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਕਮ੍ਮਜਨਿਤਾਨਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਾਨਿ। ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਕਮ੍ਮਜਨਿਤਾਨਿ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਾਨੀਤਿ। ਸਙ੍ਗਹਕਾਰੇਨਪਨ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਪਚ੍ਚਯਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਾਨਿਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਂ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ ਞਾਤਕਾਦੀਹਿ ਤੇਨ ਤੇਨ ਪਯੋਗੇਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਿਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਦਿਸੇਨ ਪਯੋਗੇਨ ਵਿਨਾ ਸਯਮੇਵ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਕਾਲੇਪਨ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਜਵਨਾਨੁਬਨ੍ਧਾਨਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਾਨਿਨਾਮ। ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕ

ਜਵਨਾਨੁਬਨ੍ਧਾਨਿ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਾਨਿ ਨਾਮਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੋ ਵਿਸਦੋ। ਤੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣਛਕ੍ਕ ਹੀਨਤ੍ਤਿਕਵਸੇਨੇਵ ਕਾਲਦੇਸ ਸਨ੍ਤਾਨਾਦਿਵਸੇਨਚ ਤੇਸਂ ਅਨੇਕਭੇਦਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡੇਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤਾਨਿ ਦਾਨਾਦਿਵਸੇਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮਾਦਿਵਸੇਨ ਛਨ੍ਦਾਦੀਨਿ ਧੁਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚ ਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਰਿਯਾਵਤ੍ਥੂਨਂ ਕਮ੍ਮਾਧਿਪਤੀਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਵਡ੍ਢਨਂ ਨਲਭਨ੍ਤੀਤਿ।

[੪੧] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਇਮਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਾਭਾਵਤੋ ਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰ ਵਸੇਨ ਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਵਿਪਾਕਸਭਾਵਤੋਚ ਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਨਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

ਹੇਟ੍ਠਾਹਿ ਕੁਸਲੇਸੁ ਕਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਵਸੇਨੇਵ ਵਡ੍ਢਨਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਪਨ ਵਿਸੁਂ ਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਵਸੇਨ। ਕਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਞ੍ਚਨਾਮ ਤਿਵਿਧ ਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰ ਵਸੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ। ਨਨੁ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਯੋਹਿ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲੇਸੁ ਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰ ਕਮ੍ਮਪਥ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਰਿਯਾਵਤ੍ਥੁਭੇਦੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਇਧ ਨਤ੍ਥਿ। ਕਸ੍ਮਾ। ਅਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਜਨਕਤੋ ਅਵਿਪਾਕ ਧਮ੍ਮਤੋ ਤਥਾ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾਚਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਚ੍ਚਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਅਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਜਨਕਤੋ ਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰ ਭੇਦੋ ਇਧ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਏਤੇਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਭੇਦਸ੍ਸ ਅਭਾਵਂ ਵਦਤਿ। ਅਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਤੋ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦੋ ਇਧ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਏਤੇਨ ਦਸਵਿਧਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦਸ੍ਸ ਅਭਾਵਂ ਵਦਤਿ। ਇਧਪਨ ਕੁਸਲੇਸੁਪਿ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਿਵਿਧਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰ ਭੇਦਭਿਨ੍ਨਂ ਕਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਮੇਵ ਗਹਿਤਂ। ਤਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਾ ਭਾਵਤੋ ਤਿਵਿਧਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਵਸੇਨ ਨਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾਵ ਸਿਦ੍ਧਂ। ਯਦਿਚ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕੁਸਲੇਸੁਪਿ ਦਸਵਿਧਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦਵਸੇਨ ਵਿਸੁਂ ਵਡ੍ਢਨਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾ। ਏਵਂਸਤਿ ਇਧਪਿ ਅਵਿਪਾਕਸਭਾਵਤੋ ਕਮ੍ਮਪਥਵਸੇਨ ਨਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵਾਤਿ।

੪੫. ਮਹਾਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤੇਸੁਪਿ ਮਹਾਵਿਪਾਕੇਸੁਵਿਯ ਆਰਮ੍ਮਣ ਵਸੇਨੇਵ ਵੇਦੇਨਾਭੇਦੋ ਉਪਰਿ ਸਯਮੇਵ ਵਕ੍ਖਤਿ। ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ, ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤ, ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕ, ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਭੇਦੋਪਨ ਯਥਾਰਹਂ ਕੁਸਲੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

[੪੨] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਤਥਾ ਅਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤਾਨਂਪਿ ਕੁਸਲੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਯਥਾਰਹਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਸਹਗਤਾਦਿਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਸਬ੍ਬਥਾਪੀਤਿ ਪਦਾਨਂ ਅਤ੍ਥੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ। **ਸਹੇਤੁਕ ਕਾਮਾਵਚਰ ਕੁਸਲ ਵਿਪਾਕ ਕ੍ਰਿਯ ਚਿਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਹੇਤੁਕਗ੍ਗਹਣਂ ਕੁਸਲ ਸਦ੍ਦ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੇ ਭੂਤਕਥਨ ਵਿਸੇਸਨਂ। ਤੇਨੇਵਹਿ ਤਂ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਚੂਲ਼ਨਿਗਮੇਨ ਗਹਿਤਂ। ਵਿਪਾਕ ਕ੍ਰਿਯ ਸਦ੍ਦਸਮ੍ਬਨ੍ਧੇਪਨ ਬ੍ਯਵਚ੍ਛੇਦਕਵਿਸੇਸਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

[੪੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਸਕ੍ਖਰਕਥਲਿਕਂਪਿ ਮਚ੍ਛਗੁਮ੍ਬਂਪਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਂਪਿ ਚਰਨ੍ਤਂਪਿ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਸੁਤ੍ਤਪਦੇ ਵਿਯ ਇਧ ਯਥਾਲਾਭ ਯੋਜਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸਮੇਤਿ। ਤਤ੍ਥਹਿ ਸਕ੍ਖਰਕਥਲਿਕਂਨਾਮ ਨਚਰਤੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਇਧਪਨ ਕੁਸਲਂ ਸਹੇਤੁਕਂ ਨਹੋਤੀਤਿ ਨਯੁਤ੍ਤਮੇਤਨ੍ਤਿ।

੪੬. ਸਙ੍ਗਹਗਾਥਾਯਂ **ਵੇਦਨਾ ਞਾਣ ਸਙ੍ਖਾਰ ਭੇਦੇਨਾ**ਤਿ ਵੇਦਨਾਭੇਦੇਨ, ਞਾਣਭੇਦੇਨ, ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੇਨਚ। ਤਤ੍ਥ ਵੇਦਨਾ ਭੇਦੇਨਾਤਿ ਵੇਦਨਾਭੇਦਸਿਦ੍ਧੇਨ ਚਿਤ੍ਤਭੇਦੇਨ, ਞਾਣਭੇਦੇਨਾਤਿ ਞਾਣਯੋਗਾ ਯੋਗਸਿਦ੍ਧੇਨਚਿਤ੍ਤਭੇਦੇਨ। ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੇਨਾਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਸਹਚ ਪਵਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯਗਣਭੇਦਸਿਦ੍ਧੇਨ ਚਿਤ੍ਤਭੇਦੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਸਮਾਸਪਦਾਨਂ ਸਾਮਤ੍ਥਿਯਂ, ਯਦਿਦਂ ਸੁਵਿਞ੍ਞਾਤਾਨਂ ਨਾਨਾਪ੍ਪਕਾਰਾਨਂ ਪਦਤ੍ਥਾਨਂ ਅਪ੍ਪਕੇਨ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਨ ਦੀਪਨਸਮਤ੍ਥਤਾਤਿ।

[੪੪] ਏਤੇਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

ਸਯਂ ਅਭਿਨ੍ਨਾਨਂ ਞਾਣਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਭੇਦਵਚਨੇ ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਭੇਦਕਰ ਭਾਵੇ ਚ ਚੋਦਨਾਯ ਅਨੇਕਾਸਤਾ ਸਾਧਿਤਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਯੋਜਨਾ। ਸਹੇਤੁ ਕਾਮਾਵਚਰ ਪੁਞ੍ਞਪਾਕਕ੍ਰਿਯਾ ਵੇਦਨਾਞਾਣਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੇਨ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਛਚ ਦ੍ਵਾਦਸਚ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਚ ਮਤਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ –

ਵੇਦਨਾਞਾਣਸਙ੍ਖਾਰ, ਭੇਦੇਨੇਤਾਨਿ ਅਟ੍ਠਧਾ।
ਪੁਞ੍ਞਪਾਕਕ੍ਰਿਯਾਭੇਦਾ, ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧਾ ਮਕਾ ਤਿਪਿ॥

ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਅਤ੍ਥਗਤਿਚ ਵਿਸਦਾ ਹੋਤਿ। ਉਪਰਿ ਵਕ੍ਖ, ਮਾਨਾਹਿਚ ਸਙ੍ਗਹਗਾਥਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮੇਤੀਤਿ।

੪੭. **ਕਾਮੇ**ਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਕਾਮਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹਗਾਥਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਾਮੇ ਕਾਮਭੂਮਿਯਂ ਪਾਕਾਨਿ ਸਹੇਤੁਕਾਹੇਤੁਕਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵਿਪਾਕਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਤੇਵੀਸ। ਪੁਞ੍ਞਾਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾਨਿਚ ਵੀਸਤਿ। ਕ੍ਰਿਯਾਚ ਸਹੇਤੁਕਾਹੇਤੁਕਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਨ ਏਕਾਦਸ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਚਤੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾਸ ਹੋਨ੍ତੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸਬ੍ਬਥਾਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਵਿਸਦ੍ਦੋ ਲੁਤ੍ਤ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋ। ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਣਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਕਾਰੇਨਪਿ ਚਤੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾਸਏਵ। ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਵਿਭਤ੍ਤੇਨ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਕਾਰੇਨਪਿ ਚਤੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾਸ ਏਵਾਤਿਆਦਿਨਾ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵਾਤਿ।

[੪੫] ਏਤੇਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

ਇਧ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਕੁਸਲਾਦੀਨਂ ਅਨ੍ਨੋਗਧਭੇਦਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਵਿਭਾਵਨਾ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ।

[੪੬] ਯਞ੍ਚ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

ਕਾਮੇ ਭਵੇਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

ਭਵਸਦ੍ਦੋ ਹਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਕਮ੍ਮੇਸੁ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸੁਚ ਵਿਪਾਕ ਕਟਤ੍ਤਾਰੂਪੇਸੁ ਵਤ੍ਤਮਾਨੋ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਦਿਟ੍ਠੋ। ਨ ਤਦਞ੍ਞੇਸੁ ਨਾਮਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੂਥਿ। ਭੂਮਿਪਰਿਯਾਯੋਚ ਇਧ ਕਾਮਸਦ੍ਦੋ। ਭੂਮੀਤਿਚ ਸਹੋਕਾਸੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਦ੍ਧਧਮ੍ਮਸਮੂਹੋ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਕਾਮੇ ਕਾਮਭੂਮਿਯਨ੍ਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਭਵੋਤਿਵਾ ਭੂਮਿਏਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਪਰਿਯਾਯੇਨ ਭਵਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਚਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਏਸਨਯੋ ਪਰਤ੍ਥਪੀਤਿ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਯ ਕਾਮਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪੮. ਏਵਂ ਕਾਮਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਗਹਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯਥਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਰੂਪਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਗਹਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਪੀਤਿਸੁਖੇਕਗ੍ਗਤਾਸਹਿਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਵਿਤਕ੍ਕੋਚ ਵਿਚਾਰੋਚ ਪੀਤਿਚ ਸੁਖਞ੍ਚ ਏਕਗ੍ਗਤਾਚਾਤਿ ਦ੍ਵਨ੍ਦੋ। ਤਾਹਿ ਸਹਿਤਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਪੀਤਿਸੁਖੇ ਕਗ੍ਗਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤੇਨਸਮੁਦਿਤੇਨਪਥਮਜ੍ਝਾਨੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ

ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਕੇਨਟ੍ਠੇਨਪਥਮਂ, ਕੇਨਟ੍ਠੇਨਚ ਝਾਨਨ੍ਤਿ। ਆਦਿਤੋ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ **ਪਥਮਂ**। ਕਸਿਣਾਦਿਕਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸਚ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਨਤੋ ਪਚ੍ਚਨੀਕਧਮ੍ਮਾਨਞ੍ਚ ਝਾਪਨਤੋ ਦਯ੍ਹਨਤੋ **ਝਾਨਂ**। ਇਮੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਤ੍ਥੇਸੁ ਏਕਗ੍ਗਤਾਏਵ ਸਾਤਿ ਸਯਯੁਤ੍ਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਸਾਹਿ ਏਕਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਸਙ੍ਖਾਤੋ ਏਕੋ ਅਗ੍ਗੋਕੋਟਿਕੋਟ੍ਠਾਸੋਵਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੇਨ ਏਕਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਥਾਪਵਤ੍ਤਨੇ ਆਧਿਪਚ੍ਚਗੁਣਯੋਗੇਨ **ਏਕਗ੍ਗਤਾ**ਤਿ ਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸਾਯੇਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਵਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਯੇਵਾਰਮ੍ਮਣੇ ਪਟਿਪਕ੍ਖਧਮ੍ਮਾਨਂ ਦੂਰੀਭਾਵੇਨ ਸਮ੍ਮਾਚ ਆਧਿਯਤਿ ਥਪੇਤਿ। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਞ੍ਚ ਸਮਭਾਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਲੀਨੁਦ੍ਧਚ੍ਚਾਭਾਵਾਪਾਦਨੇਨ ਸਮਞ੍ਚ ਆਧਿਯਤਿ ਥਪੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੇਨ ਸਮਾਧੀਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸਾਯੇਵਚ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਅਵਿਸਾਹਾਰੋ ਸਣ੍ਠਿਤਿ ਅਵਟ੍ਠਿਤੀਤਿ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਯੋਪਿ ਪਨ ਤਸ੍ਸਾ ਸਾਤਿਸਯਂ ਉਪਕਾਰਕਤ੍ਤਾ ਝਾਨਨ੍ਤੇਵ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਤਾਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਵਸੇਨ ਓਸਕ੍ਕਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਦਲ੍ਹਂ ਆਰਮ੍ਮਣਾਭਿਮੁਖਮੇਵ ਕਰੋਤਿ। ਆਰਮ੍ਮਣਾਭਿਨਿਰੋਪਨ ਲਕ੍ਖਣੋਹਿ ਵਿਤਕ੍ਕੋ। ਥਿਨ ਮਿਦ੍ਧਨੀਵਰਣਸ੍ਸਚ ਉਜੁਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖੋਤਿ। ਵਿਚਾਰੋਚ ਨਂ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਸਂਸਪ੍ਪਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਦਲ੍ਹਂ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨੁਬਨ੍ਧਮੇਵ ਕਰੋਤਿ। ਆਰਮ੍ਮਣਾਨੁਮਜ੍ਜਨਲਕ੍ਖਣੋ ਹਿ ਵਿਚਾਰੋ ਪਞ੍ਞਾਪਕਤਿਕੋ। ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਨੀਵਰਣਸ੍ਸਚ ਉਜੁਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖੋਤਿ। ਪੀਤਿਚ ਚਿਤ੍ਤਂ ਬਜਾਪਾਦਵਸੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਰਿਤੁਟ੍ਠਮੇਵ ਕਰੋਤਿ। ਆਰਮ੍ਮਣਸਂਪਿ ਯਾਯਨਲਕ੍ਖਣਾ ਹਿ ਪੀਤਿ। ਬਜਾਪਾਦਨੀਵਰਣਸ੍ਸਚ ਉਜੁਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖਾਤਿ। ਤਥਾ ਸੁਖਞ੍ਚ ਨਂ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਵਸੇਨ ਅਵੂਪਸਮਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਲਦ੍ਧਸਾਤਂ ਉਪਬ੍ਰੂਹਿਤਂ ਕਰੋਤਿ। ਸਾਕਲਕ੍ਖਣਞ੍ਹਿ ਸੁਖਂ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਨੀਵਰਣਸ੍ਸਚ ਉਜੁਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖਨ੍ਤਿ।

ਉਪੇਕ੍ਖਾਚ ਸਨ੍ਤਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਸੁਖੇਏਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ। ਏਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਚ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਟ੍ਠੁ ਏਕਗ੍ਗਭਾਵਤ੍ਥਾਯਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕਗ੍ਗਭਾਵੋਤਿਚ ਏਕਗ੍ਗਤਾਯੇਵ। ਸਾਚ ਏਕਗ੍ਗਤਾ ਤੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਤਥਾ ਅਨੁਗ੍ਗਹਿਤਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਬਲਵਤੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਵਸੇਨ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਵਿਧਾਵਨਂ ਨੀਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਿਕੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਨਿਚ੍ਚਲਂ ਠਤ੍ਵਾ ਤਂਆਰਮ੍ਮਣਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਜ੍ਝਾਯਤਿ ਓਲੋਕੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਨਟ੍ਠੇਨਪਿ ਝਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਤੇਸੁਚ ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਨੀਕਾ ਨੀਵਰਣਧਮ੍ਮਾ ਓਕਾਸਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਨਸ੍ਮਿਂਪਿ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਝਾਪਿਤਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਪਚ੍ਚਨੀਕਜ੍ਝਾਪਨਟ੍ਠੇਨਪਿ ਝਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਯਸ੍ਮਾ ਝਾਨ ਮਗ੍ਗ ਸਮ੍ਬੋਧਿਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਤੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਧਮ੍ਮਸਾਮਗ੍ਗੀ ਪਧਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਅਙ੍ਗਾਨਂ ਸਮਗ੍ਗਭਾਵੇਏਵ ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯ ਨਾਦਿ ਕਿਚ੍ਚਸਂਸਿਦ੍ਧਿਤੋ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਏਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵਿਸੁਂਵਿਸੁਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਪਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਨਿਚ੍ਚਲਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਤਂ ਏਕਮੇਵ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਨਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਰਥਙ੍ਗਾਨਂ ਸਮੁਦਾਯੇਏਵ ਰਥਵੋਹਾਰੋਵਿਯ ਤੇਸਂ ਸਮੁਦਾਯੇਏਵ ਝਾਨ ਵੋਹਾਰੋ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਰੇਪਨ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂਪਿ ਤੇਸਂ ਆਰਮ੍ਮਣਾਭਿਨਿਰੋਪਨਾਦੀਨਿ ਯਥਾਸਕਂ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿਯੇਵ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਨਕਿਚ੍ਚਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਝਾਨਪਚ੍ਚਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਝਾਨਪਚ੍ਚਯਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂਪਿ ਝਾਨਾਨਿਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਯਥਾਚ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਸੀਲਂ ਦਸਙ੍ਗਿਕਂ ਸੀਲਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਸਮੁਦਿਤਾਦੀਨਿ ਤੇਸਂ ਸੀਲਾਨਂ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਾ ਦਿਨਾਮਲਾਭਸ੍ਸੇਵ ਕਾਰਣਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਸੀਲਭਾਵਸ੍ਸ। ਨ ਹਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣਾਦਿਕਂ ਏਕਂਪਿ ਸਮਾਨਂ ਸੀਲਂਨਾਮ ਨ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਇਧਪਿ ਪਞ੍ਚਸਮੁਦਿਤਾਦੀਨਿ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਾਦਿ ਭਾਵਸ੍ਸੇਵ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਾਦਿ ਭਾਵਸ੍ਸੇਵਚ ਕਾਰਣਾਨਿ। ਨਪਨ ਝਾਨਭਾਵਸ੍ਸਾਤਿ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁਂ। ਇਤਰਥਾ ਝਾਨਪਚ੍ਚਯੇ ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਿ ਪਚ੍ਚਨਿਯਾਨਿਯੇਵ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਤਿਪਿ ਇਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਫਸ੍ਸਾਦੀਹਿਪਿ ਸਹਿਤਭਾਵੇ ਤੇਸਂ ਤਥਾਵਿਧਕਿਚ੍ਚਵਿਸੇਸਾਭਾਵਾ ਇਧ ਅਗ੍ਗਹਣਨ੍ਤਿਪਿ ਸਿਦ੍ਧਂ ਨਹੋਤੀਤਿ। ਵਿਚਾਰਪੀਤਿਸੁਖੇਕਗ੍ਗਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਏਵਂ ਸੇਸੇਸੁਪਿ।

੪੯. ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ। ਕੇਨਪਨ ਇਮੇਸਂ ਝਾਨਾਨਂ ਅਙ੍ਗਭੇਦੋ ਕਤੋਤਿ। ਪੁਗ੍ਗਲਜ੍ਝਾਸਯੇਨ ਕਤੋਤਿ। ਯੋਹਿ ਵਿਤਕ੍ਕਸਹਾਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਸੀਭਾਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨਵਿਤਕ੍ਕੇ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਿਤਕ੍ਕਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਅਧਿਗਨ੍ਤੁਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯੋ ਸਣ੍ਠਾਤਿ। ਤਦਾ ਸੋ ਤਮੇਵ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਪਾਦਕਭਾਵਤ੍ਥਾਯ

ਦਲ੍ਹੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਸਯੇਨ ਸਹੇਵ ਪੁਨਭਾਵਨੰ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕੰ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕੰ ਝਾਨੰ ਅਧਿਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਾ ਭਾਵਨਾਸਯੰ ਵਿਤਕ੍ਕਯੁਤ੍ਤਾਪਿ ਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਸਯੇਨ ਪਰਿਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗ ਭਾਵਨਾਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਭਾਵਨਾਯ। ਬਲੇਨ ਤੰ ਝਾਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜ ਮਾਨੰ ਅਵਿਤਕ੍ਕੰ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੇਸਜ੍ਝਾਨਾਧਿਗਮੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵਨਯੋਤਿ। ਏਵੰ ਪੁਗ੍ਗਲਜ੍ਝਾਸਯੇਨ ਤੇਸੰ ਝਾਨਾਨੰ ਅਙ੍ਗਭੇਦੋ ਕਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਉਤ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨਾ ਧਿਗਮਨੇ ਪਾਦਕਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਪੁਰਿਮਪੁਰਿਮਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨੰ ਅਵਸ੍ਸੰ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੰ। ਹੇਟ੍ਠਿਮੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮੰ ਪਗੁਣਜ੍ਝਾਨੰ ਉਪਰਿਮਸ੍ਸ ਉਪਰਿਮਸ੍ਸ ਪਦਟ੍ਠਾਨੰ ਹੋਤੀਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਜ੍ਝਾਸਯਬਲੇਨਪਨ ਉਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੰ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਸਦਿਸੰ ਨਹੋਤਿ। ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਤੋਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲਜ੍ਝਾਸਯੋਵ ਬਲਵਤਰੋ। ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ ਇਜ੍ਝਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸੀਲਵਤੋ ਚੇਤੋਪਣਿਧਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਉਪਰਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਚਿਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

੫੦. ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ। ਕਸ੍ਮਾ ਇਧ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੋ ਨਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਪਾਲ਼ਿਯਮੇਵ ਅਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਕਸ੍ਮਾਚ ਸੋ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਅਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਪਟਿਪਦਾ ਭੇਦਵਚਨੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾਤਿ। ਤਥਾਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸੰਪਿ ਲੋਕਿਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨਾਨੰ ਸੁਖਪ੍ਪਟਿਪਦਭਾਵੇ ਸਿਦ੍ਧੇ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਭਾਵੋ ਸਿਦ੍ਧੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਪਦਭਾਵੇਚ ਸਿਦ੍ਧੇ ਤੇਸੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਭਾਵੋ ਸਿਦ੍ਧੋਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਕਥੰ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਚੇ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਦਸ੍ਸਨਤੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯੰ -

> ਯੋ ਆਦਿਤੋ ਕਿਲੇਸੇ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਨ੍ਤੋ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਸਪ੍ਪਯੋਗੇਨ ਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪਟਿਪਦਾ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਕਿਲੇਸੇ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਨ੍ਤੋ ਸੁਖੇਨ ਅਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੁਖਾਪਟਿਪਦਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਤਥਾ ਸਮ੍ਮੋਹਵਿਨੋਦਨੀ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇਸੁਪੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਪੁਬ੍ਬਵਾਕ੍ਯੇ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਸਪ੍ਪਯੋਗੇਨਾਤਿ ਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਪਰਵਾਕ੍ਯੇਪਿ ਸੁਖੇ ਨ ਅਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਅਪ੍ਪਯੋਗੇਨਾਤਿ ਦਿਟ੍ਠਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਸਪ੍ਪਯੋਗੇਨਾਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਪ੍ਪਯੋਗਸਹਿਤੇਨ ਕਾਮਾਦੀਨਵਦਸ੍ਸਨਾਦਿਨਾ ਪਚ੍ਚਯਗਣੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਪਦਜ੍ਝਾਨਾਨੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਭਾਵੋ ਵੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਅਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਅਪ੍ਪਯੋਗੇਨਾਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਪ੍ਪਯੋਗਰਹਿਤੇਨ ਤੇਨੇਵ ਪਚ੍ਚਯਗਣੇਨ। ਏਤੇਨ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਸੁਖਪ੍ਪਟਿਪਦਜ੍ਝਾਨਾਨੰ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਭਾਵੋ ਵੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਜ੍ਝਾਨਾਨੰਪਿਹਿ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਪਦਭਾਵੇ ਸਤਿ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਤਾਵ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਦਨ੍ਧਭਿਞ੍ਞਜ੍ਝਾਨਾਨੰਪਿ ਸੁਖਪ੍ਪਟਿਪਦਭਾਵੇ ਸਤਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਤਾਵ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ। ਯਦਿਏਵੰ ਪਟਿਪਦਾਰਹਿਤਾਨੰ ਮਗ੍ਗ ਸਿਦ੍ਧਉਪਪਤ੍ਤਿਸਿਦ੍ਧਜ੍ਝਾਨਾਨੰ ਕਥੰ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੋ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ। ਤੇਸੰਪਿ ਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕਾਲੇ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਪ੍ਪਟਿਬਨ੍ਧਕਾਨੰ ਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਾ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਵਸੇਨ ਦੁਕ੍ਖਸੁਖਪ੍ਪਟਿਪਦਭਾਵਸਮ੍ਭਵੋ ਹੋਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਮਗ੍ਗਸਿਦ੍ਧਜ੍ਝਾਨੰਨਾਮ ਸੁਦ੍ਧਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯਾਨਿਕਾਨੰ ਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਸਹੇਵ ਸਿਦ੍ਧਜ੍ਝਾਨੰ। ਤੰ ਦੁਵਿਧੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਮਗ੍ਗਸਿਦ੍ਧੰ, ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਸਮਯਸੁਤ੍ਤੇ ਆਗਤਾਨੰ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਝਾਨੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮ ਮਗ੍ਗਸਿਦ੍ਧੰ। ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਝਾਨੰ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਸਿਦ੍ਧੰ। ਯੰਪਿ ਅਨਾਗਾਮੀਨੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸਤ੍ਥੇਨ ਹਨਿਤ੍ਵਾ ਸਹਸਾ ਮਰਨ੍ਤਾਨੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ। ਤੰਪਿ ਮਗ੍ਗਸਿਦ੍ਧਗਤਿਕੰ। ਯੋਪਨ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੂਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਯੋ ਤਤ੍ਥ ਪਾਕਤਿਕਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਦੰ ਉਪਪਤ੍ਤਿਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ। ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇਪਿ ਹਿ ਲਦ੍ਧਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕਾਲੇ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਪਚ੍ਚਯਵਸੇਨ ਨਾਨਾਪਟਿਪਦਾਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਝਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਪ੍ਪਟਿਪਦਾ ਰਹਿਤਤ੍ਤਾਵਾ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਜ੍ਝਾਨੇਸੁ ਤੇਸੰ ਸਙ੍ਗਹੋ ਯੁਤ੍ਤੋ ਸਿਯਾਤਿ। ਅਪਿਚ, ਨੇਤ੍ਤਿਪਾਲ਼ਿਯੰ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਲੋਕਿਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸਮਾਧੀਨੰ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੋ ਸਰੂਪਤੋਵ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋ। ਯਥਾਹ-ਦ੍ਵੇ ਸਮਾਧਯੋ ਸਸਙ੍ਖਾਰੋ ਸਮਾਧਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰੋ ਸਮਾਧੀਤਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਸੁਖਪ੍ਪਟਿਪਦਾ ਪੁਬ੍ਬਕਾਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਸਮਾਧੀਨੰ ਅਸਙ੍ਖਾਰਭਾਵੋ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਪਦਾ ਪੁਬ੍ਬਕਾਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰਭਾਵੋਚ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਮਹਗ੍ਗਤਲੋਕੁਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਵਸੇਨ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਦੁਵਿਧਭਾਵੋ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਪਨ ਅਯੰ ਸਙ੍ਖਾਰਵੋਹਾਰੋ ਅਕੁਸਲਾਨੰਪਿ ਸਾਧਾਰਣੋ। ਪਟਿਪਦਾਵੋਹਾਰੋਪਨ ਵਿਸੇਸੇਨ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇਸ੍ਵੇਵ ਪਾਕਟੋ। ਮਹਗ੍ਗਤ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾਚ ਏਕਨ੍ਤੰ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਾਏਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੰ ਭੇਦੰ ਸਙ੍ਖਾਰਵਸੇਨ ਅਵਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਦਾਵਸੇਨੇਵ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਣਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰਪਿ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ।

੫੧. **[੪੭]** ਯੰਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

''ਸਬ੍ਬਸ੍ਸਪਿ ਞਾਨਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਪੁਬ੍ਬਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲੰ ਅਧਿਕਾਰਵਸੇਨ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਨ੍ਤਿਪਿ। ਅਧਿਕਾਰੇਨਚ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲੰ ਪਰਿਕਮ੍ਮਾਭਿਸਙ੍ਕਾਰਵਸੇਨੇਵ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਨ੍ਤਿਪਿ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤ।ਲ। ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਨ੍ਤਿਪਿ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਤਾਵ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤ ਪੁਬ੍ਬਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੇ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਏਵਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਞਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਕਤਿਪਚ੍ਚਯ ਭੂਤਤ੍ਤਾ, ਤਥਾਹਿ ਲੋਕੇ ਸਾਸਨੇਚ ਸਬ੍ਬੰਪਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲ ਕਮ੍ਮੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਰੂਪੇਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤ ਪੁਬ੍ਬਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਆਲੋਪਭਿਕ੍ਖਾਦਾਨਮਤ੍ਤੰਪੀਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤੰ ਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਰੂਪੇਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਪੁਬ੍ਬਾ ਭਿਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਕਤਿਪਚ੍ਚਯਗਣੇਏਵਅਨ੍ਤੋ ਗਧੋ ਹੋਤਿ। ਞਾਨਾਨਿਚ ਲੋਕਿਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਭੂਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਰੂਪੇਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਭਾਵਨਾ ਭਿਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਸੋ ਤੇਸੰ ਪਕਤਿਪਚ੍ਚਯਗਣੇਸੁਏਵ ਅਨ੍ਤੋਗਧੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਸਬ੍ਬੰਪਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲ ਕਮ੍ਮੰ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕੰ ਨਾਮਨਤ੍ਥੀਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ।

[੪੮] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

ਅਧਿਕਾਰੇਨਚ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲੰ।ਲ। ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਨ੍ਤਿਪਿ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਨ ਹਿ ਲੋਕਿਯਜ੍ਞਾਨਾਨਿਨਾਮ ਅਧਿਕਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਕੇਵਲੰਪਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਮਥਕਮ੍ਮੇਸੁ ਕਤਾਧਿਕਾਰਸ੍ਸ ਸੁਖਪ੍ਪਟਿਪਦਜ੍ਞਾਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਕਤਾਧਿਕਾਰਸ੍ਸਪਨ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਪਦਜ੍ਞਾਨਨ੍ਤਿ ਏਵਮੇਵ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਆਗਤੰ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਯੋਚ ਸਮਥੇ ਅਕਤਾਧਿਕਾਰੋ। ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪਟਿਪਦਾ ਹੋਤਿ। ਕਤਾਧਿਕਾਰਸ੍ਸਸੁਖਾਤਿ। ਅਪਿਚ, ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਸਿਦ੍ਧੰ ਅਧਿਕਾਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਧ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦਵਿਚਾਰਣਾਪਿ ਨਯੁਤ੍ਤਾਏਵ। ਕੁਸਲਕ੍ਰਿਯਜ੍ਞਾਨੇਸੁ ਹਿ ਸਨ੍ਨਿ ਹਿਤਪਚ੍ਚਯਵਸੇਨੇਵ ਤਬ੍ਬਿਚਾਰਣਾ ਯੁਤ੍ਤਾਤਿ।

[੪੯] **ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ**

ਅਥਵਾਤਿਆਦਿਕੋ ਪਚ੍ਛਿਮ ਵਿਕਪ੍ਪੋਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਏਵ ਹੋਤੀਤਿ।

੫੨. ਏਤ੍ਥ ਞਾਨੰ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਤੋ ਪੁਬ੍ਬੰ ਪਟਿਪਦਾਯ ਖੇਤ੍ਤੰ, ਪਚ੍ਛਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਖੇਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਰੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤੇਨ ਕਿਲਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤੋ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਾਵਨਾ ਪਟਿਪਦਾ ਦੁਕ੍ਖਾਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਅਕਿਲਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਖਾ। ਪਚ੍ਛਾਚ ਦਨ੍ਧੰ ਅਪ੍ਪਨੰ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਾਵਨਾਭਿਞ੍ਞਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਾਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਖਿਪ੍ਪੰ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਾਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੁਕ੍ਖਾ ਪਟਿਪਦਾ ਪਚ੍ਛਾ ਦਨ੍ਧੰਵਾ ਖਿਪ੍ਪੰਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਞਾਨੰ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਪਦੰਨਾਮ ਕਰੋਤਿ। ਸੁਖਾਪਨ ਸੁਖਪ੍ਪਟਿਪਦੰਨਾਮ ਕਰੋਤੀਤਿ। ਦੁਤੀਯਜ੍ਞਾਨਾਦੀਸੁਪਨ ਪੁਰਿਮਜ੍ਞਾਨੇ ਨਿਕਨ੍ਤਿ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸੁਖਤਾਵਸੇਨ ਪਟਿਪਦਾਭੇਦੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋਪਨ ਏਤਰਹਿ ਗਹਟ੍ਠੋਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਵਾ ਪੁਬ੍ਬਭਵੇ ਅਕਤਾਧਿਕਾਰੋਪਿ ਅਨੁਰਾਯਿਕਧਮ੍ਮਮੁਤ੍ਤੋ ਕਲ੍ਯਾਣਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯੰ ਠਿਤੋ ਛਿਨ੍ਨਪਲਿਬੋਧੋ ਪਹਿਤਤ੍ਤੋ ਞਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਞਾਨਭਾਵਨਾ ਨਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨਿਟ੍ਠਮੇਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। [ਕੁਸਲਜ੍ਞਾਨੰ]

੫੩. ਵਿਪਾਕਜ੍ਞਾਨੇ ਕਾਮਕੁਸਲੰ ਅਪ੍ਪਨੰ ਅਪਤ੍ਤੰ ਮੁਦੁਭੂਤੰ ਦੁਬ੍ਬਲੰ ਹੋਤਿ। ਪਰਿਤ੍ਤੇਸੁ ਨਾਨਾਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨੇਸੁਚ ਹੀਨੇਸੁਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁਚ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਸਦਿਸੰਪਿ ਵਿਪਾਕੰ ਜਨੇਤਿ। ਮਹਗ੍ਗਤਕੁਸਲੰਪਨ ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤੰ ਤਿਕ੍ਖੰ ਬਲਵੰ ਹੋਤਿ। ਉਲ਼ਾਰੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਭਾਵੇ ਭਵਙ੍ਗਟ੍ਠਾਨੇਸੁਯੇਵ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੰ ਸਦਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸਮੇਵ ਵਿਪਾਕੰ ਜਨੇਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਪੀਤਿ ਸੁਖੇਕਗ੍ਗਤਾ ਸਹਿਤਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਵਿਪਾਕੰਪਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਕੁਸਲ ਸਦਿਸਮੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

[੫੦] ਅਨਨ੍ਤਰਭਵੇਯੇਵ ਫਲਦਾਨਤ੍ਤਾ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸਮੇਵ ਵਿਪਾਕਂ ਜਨੇਤੀਤਿਚ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਕਾਮਕੁਸਲਂਪਿ ਸਤ੍ਤਮਜਵਨਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸਵਿਪਾਕ ਮੇਵ ਜਨੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਕੁਸਲਮੇਵ ਨਿਰਨੁਸਯਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤਂ ਕ੍ਰਿਯਜ੍ਝਾਨਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤਂਪਿ ਕੁਸਲ ਸਦਿਸਮੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

੫੪. **ਪਞ੍ਚਧਾ**ਤਿਆਦਿਸਙ੍ਗਹਗਾਥਾ। ਤਤ੍ਥ **ਝਾਨਭੇਦੇਨਾ**ਤਿ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਾਦੀਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਝਾਨੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗਭੇਦੇਨ। ਰੂਪਾਵਚਰਮਾਨਸਂ ਝਾਨਭੇਦੇਨ ਪਞ੍ਚਧਾ ਹੋਤਿ। ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਿਕਂ, ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਿਕਂ, ਤਤੀਯਜ੍ਝਾਨਿਕਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਿਕਂ, ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਿਕਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧਂ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਮੇਵ ਪੁਞ੍ਞਪਾਕਕ੍ਰਿਯਾਭੇਦੇਨ ਪਞ੍ਚਦਸਧਾ ਭਵੇਤਿ ਯੋਜਨਾ।

[੫੧] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

ਝਾਨਭੇਦੇਨਾਤਿ ਝਾਨਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗਭੇਦੇਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਅਞ੍ਞੋ ਹਿ ਝਾਨਭੇਦੋ। ਅਞ੍ਞੋ ਝਾਨਙ੍ਗਭੇਦੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਥਮਂ ਝਾਨਂ ਦੁਤੀਯਂ ਝਾਨਨ੍ਤਿਆਦਿਝਾਨਭੇਦੋ। ਪਥਮਜ੍ਝਾਨੇ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰੀਤਿਆਦਿ ਝਾਨਙ੍ਗਭੇਦੋ। ਤੇਸੁ ਇਧ ਝਾਨਭੇਦੋਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਨ ਝਾਨਙ੍ਗਭੇਦੋ। ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਝਾਨਭੇਦੇ ਨੇਵ ਪਞ੍ਚਵਿਧਂ ਹੋਤਿ। ਨਝਾਨਙ੍ਗਭੇਦੇਨ। ਝਾਨਮੇਵ ਪਨ ਝਾਨਙ੍ਗਭੇਦੇਨ ਪਞ੍ਚਵਿਧਨ੍ਤਿ।

[੫੨] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

''ਪਞ੍ਚਧਾਤਿ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕਂ ਤਿਵਙ੍ਗਿਕਂ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਪੁਨ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਝਾਨਮੇਵ ਹਿ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਾਦਿ ਹੋਤਿ। ਨ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਾਵਚਰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਤ੍ਥਧੀਪਨਾ।

੫੫. ਇਦਾਨਿ ਯਥਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਰੂਪਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾ ਯਤਨਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਭੁਸੋ ਕਾਸਤਿ ਦਿਬ੍ਬਤੀਤਿ **ਆਕਾਸੋ**। ਸੋ ਹਿ ਸਯਂ ਸਰੂਪਤੋ ਅਨੁਪਲਬ੍ਭਮਾਨੋਪਿ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯੋਭਾਸਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਅਤਿਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨੋਵਿਯ ਖਾਯਤੀਤਿ। ਨਕਸ੍ਸਤਿ ਛੇਦਨ ਭੇਦਨ ਵਸੇਨ ਨ ਵਿਲੇਖੀਯਤੀਤਿ ਅਕਾਸੋ। ਅਕਾਸੋਏਵ ਆਕਾਸੋ ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਅਜਟਾਕਾਸੋ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਕਾਸੋ ਕਸਿਣੁਗ੍ਘਾਟਿਮਾਕਾਸੋ ਰੂਪਕਲਾਪਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾਕਾਸੋਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਇਧ ਕਸਿਣੁਗ੍ਘਾਟਿਮਾਕਾਸੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਸੋ ਹਿ ਅਨਨ੍ਤੇਨ ਅਜਟਾਕਾਸੇਨ ਸਹ ਏਕੀਭੂਤੋਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਯੋਗਿਨਾਚ ਅਨਨ੍ਤਭਾਵੇਨ ਫਰੀਯਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਨਨ੍ਤੋ ਆਕਾਸੋਤਿ ਆਕਾਸਾਨਨ੍ਤੋ। ਨਾਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਨ੍ਤੋਵਾ ਵਯਨ੍ਤੋਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਅਨਨ੍ਤੋਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸੋਯੇਵ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਂ। ਸਕਤ੍ਥੇ ਯਕਾਰੇਨ ਸਹ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ। ਯਥਾ ਪਨ ਦੇਵਾਨਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਤ੍ਥੁ ਦੇਵਾਯਤਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਥਾ ਇਧਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਤਦੇਵ ਆਯਤਨਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਤਿ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਂ ਆਯਤਨਮਸ੍ਸਾਤਿ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ। ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਰਾਸਿ।

ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾ ਯਤਨਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾ ਯਤਨਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸਵਾ ਚਿਤ੍ਤ ਚੇਤ ਸਿਕਾਧਮ੍ਮਾਤਿ ਹਿ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨੇ ਪਵਤ੍ਤਂ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ **ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ**। ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂਨਾਮ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਚਿਤ੍ਤਮੇਵ। ਤਂਪਨ ਸਯਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਦਿ ਅਨ੍ਤਵਨ੍ਤਂਪਿ ਅਨਨ੍ਤਸਞ੍ਞਿਤੇ ਆਕਾਸੇ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ ਅਨਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਕੋਟ੍ਠਾਸਤ੍ਤੇਵਾ ਅਨੁਸਦ੍ਦੋ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਾਦਾਦੀਸੁ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਏਕਦੇਸੇ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸ੍ਸ ਫਰਣਵਸੇਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ ਅਨਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਨਨ੍ਤਸਞ੍ਞਿਤੇਵਾ ਆਕਾਸੇ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ ਅਨਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਨਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਨਨ੍ਤਸਞ੍ਞਿਤੇਵਾ ਆਕਾਸੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਫਰਣਾਕਾਰ ਵਸੇਨਪਿ ਅਨਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਅਨਨ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਨ੍ਤੰ। ਤਮੇਵ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਨਯੇਨ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚੰ ਆਯਤਨੰ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨੰ**। ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨ ਸਙ੍ਖਾਤੇ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਪਵਤ੍ਤੰ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿਸਮਾਸੋ।

ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨੰ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸਵਾਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸਵਾਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਧਮ੍ਮਾਤਿਹਿ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤੰ।

[੫੩] **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ **ਮਹਾਟੀਕਾਯਞ੍ਚ**

''ਦੁਤੀਯਾ ਰੁਪ੍ਪ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਨ ਅਞ੍ਚਿਤਬ੍ਬੰ ਪਾਪੁਣਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਅਨਨ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਤਦੇਵ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਞਾਣੇਨ ਫੁਟ੍ਠੰ ਮਨਸਿਕਰੋਤਿ, ਅਨਨ੍ਤੰ ਫਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਨਨ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤੀਤਿਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਤੇਨ ਚ ਤੰਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਅਨਨ੍ਤਵਿਸੇਸਨਯੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤੀਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ। ਤਮੇਵ ਆਕਾਸਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਿਞ੍ਚਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕੰ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਨਾਮੰ। ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚਨੰ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੰ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਭਙ੍ਗਮਤ੍ਤੰਪਿ ਅਵਸਿਟ੍ਠੰ ਅਸ੍ਸ ਪਥਮਾ ਰੁਪ੍ਪਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸਾਤਿ ਅਕਿਞ੍ਚਨੰ। ਅਕਿਞ੍ਚਨਸ੍ਸ ਭਾਵੋ **ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞੰ**। ਪਥਮਾਰੁਪ੍ਪਵਿਞ੍ਞਾਣਾਭਾਵੋ। ਸੋ ਹਿ ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚੀਤਿ ਮਨਸਿਕਾਰ ਵਸੇਨ ਤੰਨਾਮੰ ਲਭਤੀਤਿ। ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞੰ ਆਯਤਨਮਸ੍ਸਾਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। **ਨੇਵਸਞ੍ਞਾ ਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਓਲ਼ਾਰਿਕ ਸਞ੍ਞੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਨੇਵਤ੍ਥਿ ਸਞ੍ਞਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਨੇਵਸਞ੍ਞੰ। ਸੁਖੁਮਸਞ੍ਞੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਨਚ ਨਤ੍ਥਿ ਸਞ੍ਞਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਨਾਸਞ੍ਞੰ, ਨੇਵਸਞ੍ਞਞ੍ਚ ਤੰ ਨਾਸਞ੍ਞਞ੍ਚਾਤਿ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾ ਨਾਸਞ੍ਞੰ ਮਜ੍ਝੇ ਦੀਘੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਚਿਤ੍ਤ ਚੇਤਸਿਕਰਾਸਿਏਵ। ਤਮੇਵ ਯੋਗਿਨੋ ਸੁਖਵਿਸੇਸਾਨੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਆਯਤਨਨ੍ਤਿ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾ ਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨੰ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਵਤ੍ਤੰ ਕੁਸਲ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਅਥਵਾ। ਸਞ੍ਞਾਯੇਵ ਪਟੁਸਞ੍ਞਾਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਚ ਹੋਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਾਵਸੇਸ ਸੁਖੁਮਭਾਵੇਨ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਤਾ ਅਸਞ੍ਞਾਚ ਨਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾ ਸਞ੍ਞਾਨਾਮ, ਸਾਯੇਵ ਆਯਤਨੰ, ਤੇਨਚ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਕੁਸਲ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਸ੍ਮਾ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਓਲ਼ਾਰਿਕੇ ਨੀਵਰਣਧਮ੍ਮੇ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਿਕੇਚ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ ਸੇਸਧਮ੍ਮੇਚ ਭਾਵਨਾ ਬਲੇਨ ਉਪਰੁਪਰਿ ਸੁਖੁਮਭਾਵੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾ ਸੁਖੁਮਟ੍ਠੇਨ ਲੋਕਿਯਧਮ੍ਮੇਸੁ ਮੁਦ੍ਧਭੂਤੰ ਇਮੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਚਿਤ੍ਤੰਪਿ ਨੇਵਚਿਤ੍ਤਨਾਚਿਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਫਸ੍ਸੋਪਿ ਨੇਵ ਫਸ੍ਸਨਾਫਸ੍ਸੋਏਵ ਹੋਤਿ, ਤਥਾ ਵੇਦਨਾਦਯੋਪੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧਸਞ੍ਞਾਗ੍ਗਹਣੰ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਵਿਪਾਕੇਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਪਥਮਾਰੁਪ੍ਪਕੁਸਲ ਵਿਞ੍ਞਾਣਮੇਵ। ਤਞ੍ਚ ਅਤੀਤਾਨਨ੍ਤਰਭਵੇ ਪਵਤ੍ਤੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਅਕਿਞ੍ਚਨ ਭਾਵੋਚ ਤਸ੍ਸੇਵ ਨਤ੍ਥਿ ਭਾਵੋਤਿ। ਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਪਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨਾਮ ਕੁਸਲਭੂਤੰ ਕ੍ਰਿਯਭੂਤਞ੍ਚ ਦੁਵਿਧੰ ਪਥਮਾਰੁਪ੍ਪਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਅਕਿਞ੍ਚਨਭਾਵੋਚ ਤਸ੍ਸੇਵ ਦੁਵਿਧਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਅਭਾਵੋ ਯੇਵਾਤਿ।

੫੬. ਸਙ੍ਗਹਗਾਥਾਯੰ **ਆਰਮ੍ਮਣਪ੍ਪਭੇਦੇਨਾ**ਤਿ ਆਲਮ੍ਬਿ ਤਬ੍ਬਾਨੰ ਕਸਿਣੁਗ੍ਘਾਟਿਮਾਕਾਸਾਦੀਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨੰ ਪਭੇਦੇਨ। ਦੁਵਿਧੰਹਿ ਇਧ ਆਰਮ੍ਮਣਚਤੁਕ੍ਕੰ, ਅਤਿਮਿਕ੍ਕਤਬ੍ਬ ਚਤੁਕ੍ਕੰ, ਆਲਮ੍ਬਿ ਤਬ੍ਬ ਚਤੁਕ੍ਕਞ੍ਚ। ਤਤ੍ਥ ਪਥਮਾਰੁਪ੍ਪੇ ਰੂਪਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣ ਭੂਤੰ। ਕਸਿਣਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿ ਤਬ੍ਬੰਨਾਮ। ਤੰ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧੰ ਆਕਾਸੰ ਆਲਮ੍ਬਿਤਬ੍ਬੰ ਨਾਮ। ਦੁਤੀਯਾਰੁਪ੍ਪੇ ਪਥਮਾਰੁਪ੍ਪਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤੰ ਆਕਾਸੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੰਨਾਮ। ਪਥਮਾਰੁਪ੍ਪਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਆਲਮ੍ਬਿ ਤਬ੍ਬੰਨਾਮ। ਤਤੀਯਾਰੁਪ੍ਪੇ ਤੰਪਥਮਾਰੁਪ੍ਪਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੰਨਾਮ। ਤਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਿਭਾਵੋ ਆਲਮ੍ਬਿਤਬ੍ਬੰਨਾਮ। ਚਤੁਤ੍ਥਾਰੁਪ੍ਪੇ ਸੋ ਨਤ੍ਥਿ ਭਾਵੋ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬੰ ਨਾਮ। ਤਤੀਯਾਰੁਪ੍ਪਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਆਲਮ੍ਬਿ ਤਬ੍ਬੰ ਨਾਮਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਇਮੰ

ਆਰੁਪ੍ਪਮਾਨਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿ ਤਬ੍ਬਾਨਂਪਿ ਭੇਦੇਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਹੋਤਿ, ਤਥਾਪਿ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯ ਤਨਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਇਧ ਆਲਮ੍ਬਿਤਬ੍ਬਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸਰੂਪਤੋ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਤੇਸਂ ਭੇਦੇਨ ਇਮਸ੍ਸ ਭੇਦੋ ਪਾਕਟੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਆਰੁਪ੍ਪਮਾਨਸਂ ਆਲਮ੍ਬਣਪ੍ਪਭੇਦੇਨ ਚਤੁਧਾ ਠਿਤਂ। ਤਦੇਵ ਪੁਞ੍ਞਪਾਕ ਕ੍ਰਿਯਭੇਦੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਧਾ ਠਿਤਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ।

ਅਰੂਪਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ।

੫੭. ਇਦਾਨਿ ਯਥਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਚਿਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਸਵਤਿ ਸਨ੍ਦਤਿ ਅਨਿਵਤ੍ਤਗਮਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਸੋਤੋ, ਗਙ੍ਗਾਦੀਸੁ ਜਲਪ੍ਪਵਾਹੋ। ਸੋਹਿ ਪਭਵਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਾ ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਨਿਵਤ੍ਤ ਮਾਨੋ ਸਵਤਿ ਸਨ੍ਦਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਸੋਤੋਵਿਯਾਤਿ ਸੋਤੋ। ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ, ਯਥਾਹ-ਯੋਖੋ ਆਵੁਸੋ ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ, ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਲ। ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਾਵੁਸੋ ਸੋਤੋਤਿ। ਅਯਂਪਿਹਿ ਯਦਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਆਨੁਭਾਵਫਰਣਵਸੇਨ ਯਾਵਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਨਿਵਤ੍ਤਮਾਨੋਯੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਵਤਿ ਸਨ੍ਦਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਯਥਾਹ -

> ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਯਾਕਾਚਿ ਮਹਾਨਦਿਯੋ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ। ਗਙ੍ਗਾ, ਯਮੁਨਾ, ਅਚਿਰਵਤੀ, ਸਰਭੂ, ਮਹੀ। ਸਬ੍ਬਾ ਤਾ ਸਮੁਦ੍ਦਨਿਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਮੁਦ੍ਦਪੋਣਾ ਸਮੁਦ੍ਦਪਬ੍ਭਾਰਾ। ਏਵਮੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਿਯਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਬਹੁਲਿਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪੋਣੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨ ਪਬ੍ਭਾਰੋਤਿ।

ਏਤ੍ਥਚ ਤੇਨ ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਪਹੀਨਾਨਂ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਪੁਨ ਅਨੁਪਗਮਨ ਵਸੇਨ ਸਦ੍ਧਾਦੀਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਪਾਕਗਮਨਵਸੇਨਚ ਅਨਿਵਤ੍ਤਗਮਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਯਥਾਹ -

> ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਘਟੋ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜੋ ਵਮਤੇਵ ਉਦਕਂ। ਨੋਪਚ੍ਚਾਵਮਤਿ। ਏਵਮੇਵਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਅਰਿਯਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਬਹੁਲਿਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਮਤੇਵ ਪਾਪਕੇ ਅਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮੇ। ਨੋਪਚ੍ਚਾਵਮਤੀਤਿ। ਯਥਾਚਾਹ-ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਞ੍ਞਾਣੇਨ ਯੇ ਕਿਲੇਸਾ ਪਹੀਨਾ, ਤੇ ਕਿਲੇਸੇ ਨਪੁਨੇਤਿ ਨਪਚ੍ਚੇਤਿ ਨਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਤੀਤਿਆਦਿ।

ਯਥਾਚ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ ਪਹੀਨੇਪਿ ਕਿਲੇਸੇ ਪੁਨ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਿਹੇ ਤੁਕਭੂਤਾਪਿ ਪੁਨ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਾਹੇਤੁਕਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਯਤੋ ਤੇ ਉਪਰਿਭਵਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਪਿ ਪੁਨ ਅਪਾਯੇਸੁ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਪਿ ਪੁਨ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਮਾਹਿਤਾਪਿ ਪੁਨ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਵਾ ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਞ੍ਞਵਾਪਿ ਪੁਨ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾ ਏਲਮੂਗਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨਤਥਾ ਅਰਿਯਾ। ਤੇਪਨ ਤੇਨ ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਪਹੀਨੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪੁਨ ਨਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭਾਵਂਵਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਰਿਯ ਭਾਵਂਵਾ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਦ੍ਧਾਦੀਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਪਰਿਪਕ੍ਕਭਾਵਮੇਵ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇਤਂ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਸ੍ਸੇਵ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਸੋਤੋਤਿਨਾਮਂ ਮੂਲਪ੍ਪਭਵਭੂਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇਏਵ ਨਿਰੁਲ੍ਹਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤਸ੍ਸ ਸੋਤਸ੍ਸ ਆਦਿਤੋ ਪਜ੍ਜਨਂ ਪਾਪੁਣਨਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਧਿਗਮਮਾਨੋ ਮਗ੍ਗੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੋ। ਅਥਵਾ, ਧਮ੍ਮਸੋਤ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ ਅਰਿਯੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਅਰਿਯਸਨ੍ਤਾਨਗਤਾ ਲੋਕਿਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਭੂਤਾ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਧਮ੍ਮਾ ਉਪਰਿ ਸਮ੍ਬੋਧਿਪਰਾ ਯਨਤਾਵਸੇਨ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨ ਪਰਾਯਨਤਾਵਸੇਨਚ ਅਨਿਵਤ੍ਤ ਗਤਿਯਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਥੇਨ ਸੋਤੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸੋਤਂ ਆਦਿਤੋ ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯ ਪਟਿਪਦਾਯਾਤਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਚ ਸਾ ਮਗ੍ਗੋਚਾਤਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੋ, ਪਥਮਮਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿ ਯਙ੍ਗਨ੍ਤਿਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਮਗ੍ਗੋਤਿਚ ਪਥੋ ਉਪਾਯੋ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਮਗ੍ਗੇਤਿ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਤ੍ਥਿਕੇਹਿ ਮਗ੍ਗੀਯਤਿ, ਕਿਲੇਸੇ ਮਾਰੇਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਮਗ੍ਗੋਤਿਚ ਵਦਨ੍ਤਿ।

[੫੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਸੋਤਸ੍ਸ ਆਦਿਤੋ ਪਜ੍ਜਨਂ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿ। ਪੁਗ੍ਗਲੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਪਵੱਤੋ ਸੋਤਾਪੱਤਿਸਦ੍ਦੋ ਕੱਥਚਿ ਦਿਟ੍ਠੋਤਿ।

[੫੫] ਏਤੇਨ ਤਸ੍ਸ ਮੱਗੋ ਸੋਤਾਪੱਤਿਮੱਗੋਤਿ ਇਦੰਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

ਸੋਤਾਪੱਤਿਮੱਗੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁੱਤੰ ਚਿੱਤੰ ਸੋਤਾਪੱਤਿਮੱਗਚਿੱਤੰ।

[੫੬] ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ

ਸੋਤਾਪੱਤਿਯਾ ਲਦ੍ਧੰ ਮੱਗਚਿੱਤੰ ਸੋਤਾਪੱਤਿ ਮੱਗਚਿੱਤਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਚਿੱਤਸਦ੍ਦਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਸੋਤਾਪੱਤਿਸਦ੍ਦੋ ਕੱਥਚਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਦਿਟ੍ਠੋਤਿ।

੫੮. ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਸਕਿੰ ਇਮੰਲੋਕੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਸੀਲੇਨਾਤਿ **ਸਕਦਾਗਾਮੀ**। ਦੁਤੀਯਫਲਟ੍ਠੋ। ਸੋ ਹਿ ਅਸਮੁਚ੍ਛਿੰਨਕਾਮ ਰਾਗਾਨੁਸਯੱਤਾ ਕਾਮਲੋਕਾਗਮਨ ਕਿਲੇਸਸਬ੍ਭਾਵੇਨ ਤੰ ਸਭਾਵਾਨਾਤਿ ਵੱਤੁਨਤੋ ਉਪਰਿ ਭਵੱਗੇ ਠਿਤੋਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਪੁਨ ਇਮੰ ਕਾਮਧਾਤੁੰ ਆਗਮਨਪ੍ਪਕਤਿਕੋਏਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਵੁੱਤਞ੍ਹੇਤੰ ਚਤੁੱਕਨਿਪਾਤੇ -

ਇਧ ਸਾਰਿਪੁੱਤ ਏਕਚ੍ਚੱਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਓਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ ਅਪ੍ਪਹੀਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਦਿਟ੍ਠੇਵਧਮ੍ਮੇ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪੱਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਸੋ ਅਪਰਿਹੀਨੋ ਕਾਲੰ ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਨੇਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾ ਯਤਨੁਪਗਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਜਤੰ ਉਪਪੱਜਤਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਆਗਾਮੀ ਹੋਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇੱਥੱਤੰ। ਇਧ ਪਨ ਸਾਰਿਪੁੱਤ ਏਕਚ੍ਚੱਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਓਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ ਪਹੀਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਦਿਟ੍ਠੇਵ਼ਲ। ਸੋ ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਅਨਾਗਾਮੀ ਹੋਤਿ ਅਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇੱਥੱਤਨ੍ਤਿ।

ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਇੱਥੱਤਨ੍ਤਿ ਇਮੰ ਕਾਮਾਵਚਰ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧ ਭਾਵਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਅਯਞ੍ਚ ਅੱਥੋ ਕਿਲੇਸਗਤਿਵਸੇਨ ਵੁੱਤੋ। ਨ ਪੁਗ੍ਗਲ ਗਤਿਵਸੇਨ। ਨ ਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਭੂਤਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨ ਸਕਦਾ ਗਾਮਿਨੋ ਪਟਿਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਹੇਟ੍ਠਿਮੰਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਕੁਤੋ ਕਾਮ ਲੋਕੰ। ਕਥੰ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਚੇ। ਅਨੁਸਯਯਮਕੇ –

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਚੁਤਸ੍ਸ ਰੂਪਧਾਤੁੰ ਅਰੂਪਧਾਤੁੰ ਉਪਪੱਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸੱਤਅਨੁਸਯਾ ਅਨੁਸੇਨ੍ਤਿ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਞ੍ਚਅਨੁਸਯਾ ਅਨੁਸੇਨ੍ਤਿ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਤਯੋ ਅਨੁਸਯਾ ਅਨੁਸੇਨ੍ਤੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰੂਪ ਧਾਤੁਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚੁਤਸ੍ਸ ਕਾਮਧਾਤੁੰ ਉਪਪੱਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੱਤੇਵ ਅਨੁਸਯਾ ਅਨੁਸੇਨ੍ਤੀਤਿ।

ਵੁੱਤੱਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਤੱਥ ਪੁਰਿਮਵਾਕਜੇ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਸੱਤ। ਦ੍ਵਿੰਨ੍ਨੰ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸਕਦਾਗਾਮੀਨੰ ਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚ। ਅਨਾਗਾਮਿਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਕਯੋਤਿ ਵੁੱਤੰ, ਪਚ੍ਛਿਮਵਾਕਜੇਪਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਭੂਤਾਨੰ ਸੋਤਾ ਪਨ੍ਨਸਕਦਾਗਾਮਿਅਨਾਗਾਮੀਨੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਕਾਮਲੋਕੰ ਗਮਨਸ੍ਸ ਨੱਥਿਤਾਯ ਕੇਵਲੰ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸੇਵ ਵਸੇਨ ਸੱਤੇਵਾਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਧਮ੍ਮਹਦਯ ਵਿਭਙ੍ਗਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ –

''ਰੂਪਾਵਚਰੇ ਨਿਬ੍ਬੱਤਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ ਨਪੁਨ ਇਧਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੱਥੇਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ। ਏਤੇਹਿ ਝਾਨਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਚ। ''ਨਵਸੁ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬੱਤਅਰਿਯ ਸਾਵਕਾਨੰ ਤੱਤ੍ਰਪ ਪੱਤਿਪਿ ਹੋਤਿ ਉਪਰੂਪਪੱਤਿਪਿ। ਨਹੇਟ੍ਠ ਪਪੱਤਿ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨੰਪਨ ਤੱਤ੍ਰਪਪੱਤਿਪਿ ਹੋਤਿ ਉਪਰੂਪਪੱਤਿ ਹੇਟ੍ਠਪਪੱਤਿਪੀ''ਤਿ ਚ।

ਵੁੱਤੰ। ਤਞ੍ਚਖੋ ਅਨਾਗਮਨੰ ਮੱਗਸਹਾਯੇਨ ਝਾਨਾਨੁਭਾਵੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧੰ। ਨਮੱਗਾਨੁਭਾਵੇਨਾਤਿ। ਏੱਥਚ ਇਮੰ ਲੋਕਨ੍ਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ਇਮੰ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਨ੍ਤਿ ਵਾ ਇਮੰ ਕਾਮਾਵਚਰਲੋਕਨ੍ਤਿਵਾ ਦ੍ਵਿਧਾਪਿ ਅੱਥੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁੱਤੋ। ਤੱਥ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿੰ ਅੱਥੇ ਸਤਿ ਆਗਚ੍ਛਤੀਤਿ

ਏਤਸ੍ਸ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅੱਥੋ। ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਤੋਪਿ ਚ ਆਗਚ੍ਛਤੀਤਿ। ਪਾਲ਼ਿਯੰਪਨ ਪਚ੍ਛਿਮੱਥੋਵ ਵੁੱਤੋਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਵੁੱਤੁਞ੍ਹੇਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲਪਞ੍ਞੱਤਿਯੰ ਅਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇੱਥੱਤੰ ਅਨਾਗਾਮੀ ਤੇਨ ਦੱਠਬ੍ਬੋ। ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇੱਥੱਤੰ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸਕਦਾ ਗਾਮਿਨੋ ਤੇਨ ਦੱਠਬ੍ਬਾਤਿ। ਏੱਥਚ ਅਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇੱਥੱਤਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਇਮੰ ਕਾਮਾਵਚਰਲੋਕੰ ਨ ਆਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਨਾਗਾਮੀਤਿ ਅੱਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇੱਥੱਤਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾਪਨ ਦ੍ਵੇਪਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ ਸਕਿੰ ਪੁਨ ਇਮੰ ਕਾਮਾਵਚਰਲੋਕੰ ਆਗਾਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋਤਿ ਅੱਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਨਿਰਨ੍ਤਰਵਾਕ੍ਯੇਸੁ ਠਿਤਾਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰਇੱਥੱਤੁ ਸਦ੍ਦਾਨੰ ਨਾਨਾੱਥਾ ਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਮਜ੍ਝਿਮਪਣ੍ਣਾਸੇਚ ਕਣ੍ਣਕੱਥ ਸੁੱਤੇ -

> ਯੋ ਸੋ ਮਹਾਰਾਜ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸਬ੍ਯਾਪਜ੍ਝੋ, ਸੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਆਗਨ੍ਤਾ ਇੱਥੱਤੰ। ਯੋਸੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਝੋ, ਸੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਅਨਾਗਨ੍ਤਾ ਇੱਥੱਤਨ੍ਤਿ।

ਭਗਵਤਾ ਵੁੱਤੰ। ਤੱਥ ਸਬ੍ਯਾਪਜ੍ਝੋਤਿ ਏਤੇਨ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੇਨ ਸਹ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸਕਦਾਗਾਮਿਭੂਤਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਗਹਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਹਿ ਪਟਿਘਾਨੁਸਯਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਹੀਨੱਤਾ ਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖਸਙ੍ਖਾਤੰ ਬ੍ਯਾਪਜ੍ਝੰਪਿ ਅਪਹੀਨਮੇਵਾਤਿ ਸਬ੍ਯਾਪਜ੍ਝਾਨਾਮ। ਆਗਨ੍ਤਾ ਇੱਥੱਤਨ੍ਤਿ ਇਮੰ ਕਾਮਲੋਕੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਪੁਨ ਆਗਮਨਸੀਲੋ ਆਗਮਨਪ੍ਪਕਤਿਕੋਤਿ ਅੱਥੋ। ਤਬ੍ਬਿਪਰੀਤੇਨ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਵਾਕ੍ਯਸ੍ਸ ਅੱਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਸੁਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਸਕਦਾਗਾਮੀਸੁ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਅਨਞ੍ਞਸਾ ਧਾਰਣੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬਪਥਮੰ ਅਰਿਯ ਮੱਗ ਸੋਤਾਧਿ ਗਮਨ ਗੁਣੇਨ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮੰ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਦੱਠਬ੍ਬੰ। ਪੁਗ੍ਗਲਗਤਿਵਸੇਨ ਪਨੇੱਥ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਠਿਤਾਨੰ ਸੱਤੁਕ੍ਖੱਤੁਪਰਮਤਾਦਿਭਾਵੋਵਿਯ ਸਕਦਾਗਾਮਿਭਾਵੋਪਿ ਨੱਥਿ। ਪਥਮਦੁਤੀਯਫਲੱਠਾਪਿਹਿ ਤੱਥ ਅਨਾਗਾਮਿਸਙ੍ਖਜਮੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਕਦਾਗਾਮੀਤਿ ਇਦੰ ਕਾਮਜਾਤਿਕਾ ਨੰਏਵ ਦੁਤੀਯਫਲੱਠਾਨੰ ਸਿਦ੍ਧੰ ਨਾਮਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਕਾਮਲੋਕੇ ਏਵ ਹੇੱਠੁਪਰੁਪਪੱਤਿ ਵਸੇਨ ਸਕਿੰ ਆਗਮਨੰ ਅੱਠਕਥਾਸੁ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿ ਦੱਠਬ੍ਬੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਲ਼ਿਯੰਪਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਇਧ ਨਿੱਠਾ ਸੱਤੁਕ੍ਖੱਤੁਪਰਮਸ੍ਸ ਕੋਲੰਕੋਲਸ੍ਸ ਏਕਬੀਜਿਸ੍ਸ ਸਕਦਾਗਾਮਿਸ੍ਸ ਯੋਚ ਦਿੱਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਅਰਹਾਤਿ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿ। ਸੋਪਨ ਛਬ੍ਬਿਧੋ ਹੋਤਿ। ਇਧਪਤ੍ਵਾ ਇਧਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ, ਤੱਥ ਪਤ੍ਵਾ ਤੱਥ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ, ਇਧਪਤ੍ਵਾ ਤੱਥ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ, ਤੱਥ ਪਤ੍ਵਾ ਇਧ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ, ਇਧਪਤ੍ਵਾ ਤੱਥਨਿਬ੍ਬੱਤਿਤ੍ਵਾ ਇਧ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ। ਤੱਥਪਤ੍ਵਾ ਇਧਨਿਬ੍ਬੱਤਿਤ੍ਵਾ ਤੱਥਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀਤਿ। ਤੱਥ ਇਧ ਪਤ੍ਵਾ ਇਧ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀਤਿ ਇਧ ਮਨੁਸ੍ਸਭਵੇ ਸਕਦਾਗਾਮਿਮੱਗੰ ਪਤ੍ਵਾ ਇਧਮਨੁਸ੍ਸ ਭਵੇਯੇਵ ਅਰਹੱਤਮੱਗੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨਧਮ੍ਮੋ। ਤੱਥ ਪਤ੍ਵਾ ਤੱਥ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰਦੇਵਲੋਕੇ ਸਕਦਾਗਾਮਿਮੱਗੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਦੇਵਲੋਕੇਯੇਵ ਅਰਹੱਤਮੱਗੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨਧਮ੍ਮੋ। ਨਿਬ੍ਬੱਤਿਤ੍ਵਾਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਵਸੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ। ਯੇਸੰ ਪਨ ਇਮੰ ਲੋਕਨ੍ਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ਇਮੰ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਨ੍ਤਿ ਅੱਥੋ। ਤੇਸੰ ਸੋ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋਯੇਵ ਵੁੱਤੋ, ਨ ਛੱਠੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਞ੍ਚ

> ''ਪਞ੍ਚਸੁ ਸਕਦਾਗਾਮੀਸੁ ਪਞ੍ਚਮਕੋਵ ਇਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤੋ, ਸੋ ਹਿ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਕਿੰ ਇਧ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਵੁੱਤੰ।

ਮਹਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨ ਸੁੱਤੱਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਮਹਾਵੱਗ ਸੰਯੁੱਤੱਠਕਥਾ ਯਞ੍ਚ ਸੋਪਿ ਛੱਠੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਕਿੰ ਆਗਮਨੱਠੇਨ ਆਗਤੋਯੇਵ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਪਿ ਯਾਵ ਉਪਰਿਮੱਗੋ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਾਵ ਪਥਮਫਲੱਠਭੂਤਾ ਸੱਤੁਕ੍ਖੱਤੁ ਪਰਮਤਾਯੰਵਿਯ ਦੁਤੀਯਫਲੱਠਭੂਤਾ ਸਕਿੰ ਆਗਮਨਪ੍ਪਕਤਿਯੰ ਸਣ੍ਠਿਤਾਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਕੋਚਿ ਦੁਤੀਯਫਲੱਠੋ ਸਕਿੰ ਆਗਮਨੱਠੇਨ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਸਕਦਾ ਗਾਮੀਨਾਮ ਨ ਨਹੋਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਸੋ ਛਬ੍ਬਿਧੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਇਧ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਸਕਦਾਗਾਮਿਯੇਵਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਦੱਠਬ੍ਬੋ। ਸਕਦਾ ਗਾਮਿਸ੍ਸ ਮੱਗੋ ਸਕਦਾਗਾਮਿਮੱਗੋ। ਸੋ ਹਿ ਸਯੰ ਜਨਕਭੂਤੋ ਸਕਦਾਗਾਮੀਨੰ ਜਨੇਤਬ੍ਬੰ ਜਨੇਤੀਤਿ ਇਧ ਜਨੇਤਬ੍ਬ ਜਨਕਸਮ੍ਬਨ੍ਧੇਨ ਵਿਸੇਸਨ ਵਿਸੇਸਿਤਬ੍ਬਤਾ ਞਾਯਾਗਤਾ ਏਵ ਹੋਤਿ। ਯਥਾ ਤਿਸ੍ਸਮਾਤਾ ਫੁਸ੍ਸਮਾਤਾਤਿ।

[੫੭] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਸਾਵਾਯਾਗਤਾਏਵ ਨਹੋਤਿ। ਪਯੋਜਨਂ ਪਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਪਯੋਜਨਵਸੇਨ ਅਵਿਰੁਦ੍ਧਾ ਹੋਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਮਗ੍ਗਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਤਥਾਗਮਨਾਸਮ੍ਭਵਤੋ ਫਲਟ੍ਠੋਯੇਵ ਸਕਦਾਗਾਮੀਨਾਮ। ਤਸ੍ਸਪਨ ਕਾਰਣਭੂਤੋ ਪੁਰਿਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਗ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਨ੍ਤਰਾਵਚ੍ਛੇਦਨਤ੍ਥਂ ਫਲਟ੍ਠੇਨ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੋਤਿ। ਏਵਂ ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੋ''ਤਿ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਸਕਦਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ।

੫੯. ਓਰਮ੍ਭਾਗਿਯਸਂਯੋਜਨਾਨਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਪੁਨ ਇਮਂ ਕਾਮਲੋਕਂ ਨ ਆਗਚ੍ਛਤੀਤਿ **ਅਨਾਗਾਮੀ**। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਨੋਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਞ੍ਚ ਕੇਵਲਂ ਇਮਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵਵਸੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਉਪਰਿਮਗ੍ਗ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਪਨ ਆਗਤਾਯ ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇਯੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਪਰਾਯਨੋਪਿ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਅਨਾਗਾਮਿਸ੍ਸ ਤਤੀਯਫਲਟ੍ਠਸ੍ਸਮਗ੍ਗੋ। ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਿਗ੍ਗਹੋ।

੬੦. ਮਹਪ੍ਫਲਕਾਰਿਤਾਗੁਣਯੋਗੇਨ ਪੂਜਾਵਿਸੇਸਂ ਅਰਹਤੀਤਿ **ਅਰਹਾ**। ਖੀਣਾਸਵੋ ਚਤੁਤ੍ਥਫਲਟ੍ਠੋ। ਅਰਹਤੋ ਭਾਵੋ ਅਰਹਤ੍ਤਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਫਲਂ। ਤਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗੋ। ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਚਨਂ। ਪਿਸਦ੍ਦੇਨ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਵਿਭਤ੍ਤੇ ਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਭੇਦੇ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਣਿਯਂ ਤਾਵ ਪਥਮਮਗ੍ਗੇ ਝਾਨਨਾਮੇਨ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਾਰੇਸੁ ਪਥਮੇ ਸੁਦ੍ਧਿਕਪਟਿਪਦਾਵਾਰੇਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਚਤੁਕ੍ਕਪਞ੍ਚਕਨਯਾਨਂ ਵਸੇਨ ਨਵਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਸੁਦ੍ਧਿਕਸੁਞ੍ਞਤਾਯ ਸੁਞ੍ਞਤਪ੍ਪਟਿਪਦਾਯ ਸੁਦ੍ਧਿਕਪ੍ਪਣਿਹਿਤੇ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਪ੍ਪਟਿਪਦਾਯਚਾਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਾਰੇਸੁ ਦਸਨ੍ਨਂ ਨਯਾਨਂ ਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਚਤ੍ਤਾਲੀਸਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਮਗ੍ਗਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾਦੀਹਿ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਯਾ ਨਾਮੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਾਰੇਸੂਤਿ ਵੀਸਤਿਯਾ ਨਾਮੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਵਾਰਸਤੇ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਨਯਸਤਾਨਂ ਵਸੇਨ ਨਵਚਿਤ੍ਤਸਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਚਤੂਹਿ ਅਧਿਪਤੀਹਿ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਵਾਰਸਤੇਸੁ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਨਯਸਤਾਨਂ ਵਸੇਨ ਤੀਣਿ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸਤਾਨਿਚ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਵਂ ਪਥਮਮਗ੍ਗੇ ਨਯ ਸਹਸ੍ਸਵਸੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰਿਚਿਤ੍ਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਞ੍ਚਚਿਤ੍ਤ ਸਤਾਨਿਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਸੇਸਮਗ੍ਗੇਸੁਪੀਤਿ ਏਵਂ ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਨਯ ਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਮਗ੍ਗ ਚਿਤ੍ਤ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਚ੍ਚਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨ ਵਿਭਙ੍ਗੇਸੁ ਪਨ ਵੀਸਤਿਨਯ ਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਵਸੇਨ ਨਵੁਤਿਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। ਮਗ੍ਗਵਿਭਙ੍ਗੇ ਅਟ੍ਠਵੀਸਤਿਯਾ ਨਯ ਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਵਸੇਨ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਛਬ੍ਬੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚ ਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁਪਨ ਨਯਭੇਦਾਏਵ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਨਚਿਤ੍ਤ ਭੇਦਾਤਿ।

[੫੮] ਯਂਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

ਪਿਸਦ੍ਦੇਨ ਸਚ੍ਚਵਿਭਙ੍ਗੇ ਆਗਤਂ ਸਟ੍ਠਿਸਹਸ੍ਸਭੇਦਂ ਨਯਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕੁਸਲਨਿਗਮੇ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਸੋਹਿ ਸਟ੍ਠਿਸਹਸ੍ਸਭੇਦੋ ਨਯੋ ਵਿਪਾਕਟ੍ਠਾਨੇਏਵ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਆਗਤੋਤਿ।

[੫੯] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

ਪਟਿਪਦਾਭੇਦਂ ਅਨਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਸੁਞ੍ਞਤੋ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿ ਤੋਤਿ ਦ੍ਵਿਧਾ ਵਿਭਤ੍ਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਪਾਲ਼ਿਯਞ੍ਹਿ ਪਟਿਪਦਾਭੇਦੋ ਆਦਿਮ੍ਹਿਯੇਵ ਆਗਤੋਤਿ। ਨਚ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਸੁਞ੍ਞਤੋ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੋਤਿ ਦ੍ਵਿਧਾ ਵਿਭਤ੍ਤੋ ਨਿਰਨ੍ਤਰਵਾਰੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ।

[੬੦] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

ਸੁਞ੍ਞਤੋ ਏਕੋ ਨਯੋ, ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੋ ਏਕੋ, ਪਟਿਪਦਾ ਵਿਸਿਟ੍ਠਾ ਸੁਞ੍ਞਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ, ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸਨਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਏਵਂ ਞਾਨ ਨਾਮੇਨ ਦਸਧਾ ਵਿਭਤ੍ਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਨ ਹਿ ਸੁਞ੍ਞਤਾਦਯੋ ਇਧ ਨਯਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਪਨ ਏਕੇ ਕਸ੍ਮਿਂ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਚਤੁਕ੍ਕਪਞ੍ਚਕਨਯਾਏਵ ਇਧ ਨਯਾਨਾਮਾਤਿ। ਏਤੇਨ ਤਥਾ ਮਗ੍ਗਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਿਚ੍ਚਾਦਿਕਂਪਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤੀਤਿ। [ਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਂ]

੬੧. ਫਲਚਿਤ੍ਤੇ **ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਕਭੂਤੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕ ਮਗ੍ਗੋ। ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਸਮੂਹੋਵਾ। ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਧਿਗਤਂ ਫਲਂ। ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਤਤ੍ਥਵਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿ ਫਲ ਚਿਤ੍ਤਂ। ਏਸਨਯੋ ਦੁਤੀਯਤਤੀਯੇਸੁਪਿ। ਅਰਹਤ੍ਤਞ੍ਚ ਤਂ ਫਲਞ੍ਚਾਤਿ **ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ**। ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂਵਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿ।

੬੨. ਸਙ੍ਗਹਗਾਥਾਯਂ **ਚਤੁਮਗ੍ਗਪ੍ਪਭੇਦੇਨਾ**ਤਿ ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾਨਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗਾਨਂ ਪਭੇਦੇਨ। ਕਸ੍ਮਾਪਨ ਤੇ ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ। ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੇ ਤਾਵ ਸਦ੍ਧਾਦੀਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਮੁਦੂਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਏਵ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਪਨ ਕਾਮਰਾਗਬ੍ਯਾਪਾਦੇਪਿ ਤਨੁਭੂਤੇਪਿ ਕਾਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਦੁਤੀਯਮਗ੍ਗੇ ਤਾਨਿ ਥੋਕਂ ਪਟੂਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਕਾਮਰਾਗਬ੍ਯਾਪਾਦੇ ਤਨੁਭੂਤੇ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਪਨ ਨਸਕ੍ਕੋਹਿਯੇਵ। ਤਤੀਯਮਗ੍ਗੇ ਤਾਨਿ ਪਟੁਤਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਕਾਮਰਾਗਬ੍ਯਾਪਾਦੇ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਰੂਪਾਰੂਪ ਰਾਗਮਾਨੁਦ੍ਧਚ੍ਚਾਵਿਜ੍ਜਾਯੋਪਨ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿਯੇਵ। ਚਤੁਤ੍ਥ ਮਗ੍ਗੇਪਨ ਤਾਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਟੁਤਮਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਤਾਚ ਅਞ੍ਞੇਚ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪਾਪਧਮ੍ਮੇ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਏਵਂ ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਏਵ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਕਿਚ੍ਚਤ੍ਤਾ ਤੇ ਮਗ੍ਗਾ ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਚਤੁਮਗ੍ਗਪ੍ਪਭੇਦੇਨ ਚਤੁਧਾ ਮਤਂ। ਪਾਕਂਪਿ ਤਸ੍ਸ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਫਲਤ੍ਤਾ ਤਥਾ ਚਤੁਧਾਮਤਂ। ਇਤਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਧਾ ਮਤਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਨਤ੍ਥਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਤ੍ਤਰਂ ਅਧਿਕਂ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ **ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ**।

੬੩. ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤਂਨਾਮਨ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ, ਕ੍ਰਿਯਾਨੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾਤਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਪਨਸ੍ਸ ਅਭਾਵੋਤਿ। ਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕਤ੍ਤਾਤਿ। ਯਦਿ ਹਿ ਤਂ ਲੋਕਿਯਕੁਸਲਂਵਿਯ ਨਾਨਾਕ੍ਖਣੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਤਦਾ ਨਿਰਨੁਸਯਸਨ੍ਤਾਨੇਪਿ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਕ੍ਰਿਯਾਨੁਤ੍ਤਰਂਨਾਮ ਸਿਯਾਤਿ। ਕਸ੍ਮਾਪਨ ਤਂ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਮਹਾਨੁਭਾਵਤ੍ਤਾਤਿ। ਕਥਞ੍ਚ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ। ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋਹਿ ਨਾਮ ਸਕਿਂ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੋਯੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪੁਨ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਧਮ੍ਮਤਂ ਆਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਜਹਤਿ। ਅਯਮਸ੍ਸ ਏਕੋ ਆਨੁਭਾਵੋ। ਵਿਪਾਕਞ੍ਚ ਕੁਸਲਕ੍ਰਿਯਜਵਨਂਵਿਯ ਜਵਨਕਿਚ੍ਚ ਯੁਤ੍ਤਂ ਯਦਾ ਕਦਾਚਿ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਕ੍ਖਮਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਨ੍ਤਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਨੇਤਿ। ਅਯਮਸ੍ਸ ਦੁਤੀਯੋ ਆਨੁਭਾਵੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨਤ੍ਥਾਯਪਿ ਪੁਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਥਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਾਯਪੀਤਿ। ਸਚੇਪਿ ਹਿ ਕੋਚਿ ਅਹਂ ਫਲਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਾਮਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਲਦ੍ਧਂ ਮਗ੍ਗਮੇਵ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਤਦਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਕਿਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾਨੁਭਾਵੇਨ ਫਲਚਿਤ੍ਤਮੇਵ ਪਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਨ ਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਂ। ਕਸ੍ਮਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਬਾਹਿ ਯਾਨੁਭਾਵਤ੍ਤਾ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਮਗ੍ਗਾਨੁਭਾਵੋਨਾਮ ਕੇਨਚਿ ਛਨ੍ਦੇਨ ਵਾ ਵਸੇਨਵਾ ਅਜ੍ਝਾਸਯੇਨਵਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮੇਨਵਾ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੋਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ।

੬੪. **ਦ੍ਵਾਦਸਾਕੁਸਲਾਨੇ**ਵਨ੍ਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਚਤੁਬ੍ਭੂਮਕ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਜਾਤਿਵਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹੋ। ਏਵਂ ਇਮਿਨਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਅਕੁਸ ਲਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸੇਵਹੋਨ੍ਤਿ। ਕੁਸਲਾਨਿ ਏਕਵੀਸਤਿਏਵ। ਵਿਪਾਕਾਨਿਛਤ੍ਤਿਂ ਸੇਵ। ਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਵੀਸਤਿਏਵਾਤਿ ਟੀਕਾਯਂ ਯੋਜੀਯਤਿ। ਕੇਚਿਪਨ ਕੁਸਲਾਨਂ ਵਿਪਾਕਾਨਞ੍ਚ ਉਪਰਿਵਡ੍ਢਮਾਨਤ੍ਤਾਏਵਸਦ੍ਦਂ ਆਦਿਅਨੁਪਦੇਸ੍ਵੇਵ ਯੋਜੇਸੁਂ। **ਚਤੁਪਞ੍ਞਾਸਧਾ**ਤਿਆਦਿ ਭੂਮਿਵਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹੋ। ਕਾਮੇਪਰਿਯਾ ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਚਤੁਪਞ੍ਞਾਸਧਾ ਈਰਯੇ ਕਥੇਯ੍ਯ। ਰੂਪੇ ਪਨ੍ਨਰਸ। ਅਰੂਪੇ ਦ੍ਵਾਦਸ। ਤਥਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਟ੍ਠਧਾ ਈਰਯੇਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਭੂਮਿਯਂ। ਸਾ ਪਨ ਦੁਵਿਧਾ ਸਙ੍ਖਤਭੂਮਿ, ਅਸਙ੍ਖਤਭੂਮੀਤਿ। ਸਙ੍ਖਤਾਪਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ। ਯਥਾਹ –

ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵ◌ੇਤਿ ਪਥਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ।ਲ। ਦੁਤੀਯਾਯ।ਲ। ਤਤੀਯਾਯ।ਲ। ਚਤੁਤ੍ਥਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਭੂਮੀਤਿ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਪਥਮਮਗ੍ਗਫਲਯੁ ਗਲਂਵ◌ਾ ਪਥਮਭੂਮਿ॥ਲ। ਚਤੁਤ੍ਥ ਮਗ੍ਗਫਲ ਯੁਗਲਂ ਚਤੁਤ੍ਥਭੂਮੀਤਿ ਏਵ◌ਂਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਅਤ੍ਥਤੋਪਨ ਰਾਗਤ੍ਤਯਪਰਿਗ੍ਗਹਵ◌ਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਭੂਮਕਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਅਵਤ੍ਥਾ ਵ◌ਿਸੇਸੇਨ ਯੁਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਵ◌ਿਸੇਸੋ। ਸੋਚ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨ ਵ◌ਿਸੇਸੇਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ ਜਾਤੋਤਿ।

[੬੧] ਵ◌ਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

ਇਤਰਭੂਮਿਯੋਵ◌ਿਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਭੂਮਿਨਾਮ ਵ◌ਿਸੁਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਨਵ ਵ◌ਿਧਧਮ੍ਮਸਮੂਹੋਏਵ ਤੇਸਂ ਭੂਮਿਪਰਿਯਾਯੋਤਿ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਯਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ''ਕਤ੍ਥਚਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਿ ਨਵਵ◌ਿਧਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਧਮ੍ਮਸਮੂਹੇਕਦੇਸਭੂਤਾਨਿ ਰੁਕ੍ਖੇ ਸਾਖਾ ਤਜਾਦੀਸੁ ਵ◌ਿਯ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾਨੀ''ਤਿ। ਤਂ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਦੁਵ◌ਿਧਾਹਿ ਭੂਮਿ ਅਵਤ੍ਥਾਭੂਮਿ, ਓਕਾਸਭੂਮੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਵਤ੍ਥਾ ਭੂਮਿਏਵ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਭੂਮਿ। ਨ ਇਤਰਾ। ਸਾ ਹਿ ਓਕਾਸਭੂਮਿਨਾਮ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਤਂ ਤਂ ਅਵਤ੍ਥਾਵ◌ਿਸੇਸਵਸੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧਾਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਅਵਤ੍ਥਾ ਵ◌ਿਸੇਸੋਤਿਚ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਕਾਮਾਵਚਰਤਾਦਿ ਅਵਤ੍ਥਾ ਵ◌ਿਸੇਸੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਅਪਿਚ ਏਕਤ੍ਤਿਂਸਭੂਮਿਯੋਪਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾਨਂ ਹੀਨਪਣੀਤਓਲ਼ਾਰਿਕਸੁਖੁਮਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਅਵਤ੍ਥਾਵ◌ਿਸੇਸੇਹਿਏਵ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ।

੬੫. ਏਵ◌ਂ ਚਤੁਬ੍ਭੂਮਕ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ਵ◌ਾ ਇਦਾਨਿ ਪੁਨ ਵ◌ਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਨਿਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਤਿਆਦਿਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਯੋਜਨਾ। ਅਥਵ◌ਾਪਨ ਇਤ੍ਥਂ ਯਥਾਵ◌ੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਏਕੂਨਨਵ◌ੁਤਿਪ੍ਪਭੇਦਂ ਮਾਨਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਏਕਵ◌ੀਸਸਤਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਚਕ੍ਖਣਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਵ◌ਿਭਜਨ੍ਤੀਤਿ।

[੬੨] ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ

ਗਾਥਾਯ ਪੁਬ੍ਬਦ੍ਧਂ ਪੁਰਿਮਗਾਥਾਨਂ ਨਿਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਅਪਰਦ੍ਧਮੇਵ ਆਰਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਯੋਜੇਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਕਥਮੇਕੂਨ ਨਵ◌ੁਤਿਵ◌ਿਧਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਏਕਵ◌ੀਸਸਤਂ ਹੋਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨਸਮੇਤੀਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਏਕਵ◌ੀਸਸਤਵ◌ਿਭਾਗਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਕਥਂ॥ਲ। ਹੋਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਤਕ੍ਕਵ◌ਿਚਾਰਪੀਤਿ ਸੁਖੇਕਗ੍ਗਤਾ ਸਹਿਤਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪਥਮਜ੍ਝਾਨ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇਨ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨੇਨ ਯੁਤ੍ਤੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੋ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੋ। ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ।

[੬੩] ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ

''ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਞ੍ਚ ਤਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ ਯੋਜੇਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ।

ਨ ਹਿ ਝਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਨਚ ਚਿਤ੍ਤਂ ਝਾਨਂ। ਅਞ੍ਞਞ੍ਹਿ ਝਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

[੬੪] ਯਞ੍ਚ ਵ◌ਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਝਾਨਙ੍ਗਵਸੇਨ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨ ਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਞ੍ਚਾ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ।

ਨ ਹਿ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨਂ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਸਦਿਸਟ੍ਠੇਨ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਂ ਲਭਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਯਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਭਾਵੇਨ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਤੋ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਝਾਨਂਨਾਮ ਲੋਕਿਯਂਵਾ ਹੋਤੁ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂਵਾ। ਯਂ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਸਯਮੇਵ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਨ੍ਤਿ ਸਿਦ੍ਧਂ। ਯਂ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕਂ। ਤਿਯਙ੍ਗਿਕਂ। ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ। ਪੁਨ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ। ਤਂ ਸਯਮੇਵ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਨ੍ਤਿ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇਵਾ ਦੁਤੀਯਾਦਿਭਾਵਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕ੍ਕਮਵਸੇਨ ਅਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

[੬੫] ਯਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ

> ਸਦਿਸਭਾਵੇਨੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇ ਤੇਸਂ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਾਦੀਨਂ ਝਾਨ ਵੋਹਾਰਸਿਦ੍ਧਤਾਦੀਪਨਤ੍ਥਂ। ‘‘ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨ ਸਮ੍ਮਸਿਤਜ੍ਝਾਨ ਪੁਗ੍ਗਲਜ੍ਝਾਸਯੇਸੁ ਹਿ ਅਞ੍ਞਤਰਵਸੇਨ ਤਂ ਤਂ ਝਾਨਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਿਅਙ੍ਗਪਾਤੁਭਾਵੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਮਗ੍ਗਾ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਾਦਿ ਵੋਹਾਰਂ ਲਭਨ੍ਤਾ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਪਞ੍ਚਧਾ ਵਿਭਜਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਮ੍ਪਿ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਨ ਹਿ ਮਗ੍ਗਾ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਾਦਿ ਵੋਹਾਰਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞੋ ਹਿ ਮਗ੍ਗੋ, ਅਞ੍ਞਂ ਝਾਨਨ੍ਤਿ। ਅਪਿਚ, ਯਦਿ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਨਟ੍ਠੇਨ ਪਚ੍ਚਨੀਕਜ੍ਝਾਪਨਟ੍ਠੇਨਚ ਝਾਨਂਨਾਮ ਸਿਯਾ। ਤਦਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨਾਨਿਏਵ ਸਾਤਿਸਯਤੋ ਝਾਨਾਨਿਨਾਮ ਸਿਯੁਂ। ਨ ਇਤਰਾਨਿ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਕਸਿਣਾਦਿਨਿਮਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਂ ਉਪੇਚ੍ਚ ਨਿਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਚਨੀਕਧਮ੍ਮੇਚ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨਮਤ੍ਤੇਨ ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਨਿਯੇਵਪਨ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰਂ ਅਭਿਦੁਦ੍ਦਸਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਉਪੇਚ੍ਚ ਨਿਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਚਨੀਕਧਮ੍ਮੇਚ ਸਮੂਲੇ ਸਾਨੁਸਯੇ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਵਸੇਨ ਝਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਪ੍ਪਨਾਝਾਨਾਨਂ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਭਾਵੋਨਾਮ ਪਕਤਿਯਾ ਏਵ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤੀਤਿ ਨ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਿਕੇਸੁ ਮਗ੍ਗਫਲੇਸੁ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾ ਨਾਦਿਨਾ ਪਚ੍ਚਯਵਿਸੇਸੇਨ ਕਿਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ। ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕਾਦਿ ਭਾਵੋ ਪਨ ਤੇਨ ਪਚ੍ਚਯਵਿਸੇਸੇਨ ਵਿਨਾ ਨ ਸਿਜ੍ਝਤਿ। ਅਸਤਿਹਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਬ੍ਬਂਪਿ ਝਾਨਂ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਮੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਲੋਕਿਯਜ੍ਝਾਨੇਸੁ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਦੁਤੀਯਾਦਿਕਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਭੂਤਾ ਭਾਵਨਾ ਸਯਂ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਿਯੁਤ੍ਤਾ ਸਮਾਨਾਪਿ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦੀਸੁ ਆਦੀਨਵਦਸ੍ਸਨਞ੍ਞਾਣੇਨਚੇਵ ਇਦਾਨਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਵਿਚਾਰਂ ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਪਵਤ੍ਤੇਨ ਅਜ੍ਝਾਸਯ ਵਿਸੇਸੇਨਚ ਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਕਾਚਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਕਾਚਿ ਵਿਚਾਰ ਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾ ਨਾਮ। ਕਾਚਿ ਪੀਤਿਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾ ਨਾਮ। ਕਾਚਿ ਸੁਖਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਨਾਮ। ਕਾਚੀ ਰੂਪਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਨਾਮ। ਅਸਞ੍ਞਿਗਾਮੀਨਂ ਪਨ ਸਞ੍ਞਾਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਝਾਨਂ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂਵਾ ਅਵਿਚਾਰਂਵਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਂਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹ ਗਤਂਵਾ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਝਾਨੇਸੁ ਵਸੀਭੂਤਕਾਲੇਪਨ ਆਦੀਨਵਦਸ੍ਸਨਞ੍ਞਾਣੇਨ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਮਤ੍ਤੇਨ ਯਂਯਂ ਝਾਨਂ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਏਵਮੇਵਂ ਇਧਪਿ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਭੂਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਸਙ੍ਖਾਤਾ ਭਾਵਨਾ ਸਯਂ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਿਯੁਤ੍ਤਾ ਸਮਾਨਾਪਿ ਨਾਨਾਸਤ੍ਤਿਯੁਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਕਾਚਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਨਾਮ। ਕਾਚਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾ ਨਾਮ। ਕਾਚਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਪੀਤਿ ਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਨਾਮ। ਕਾਚਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿ ਚਾਰਪੀਤਿਸੁਖਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਯਾ ਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਿਰਾਜੇਤੁਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸਾ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਨਾਮ। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸਾਸੁਪੀਤਿ।

੬੬. ਕਸ੍ਸਪਨ ਬਲੇਨ ਸਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਨਾਨਾਸਤ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਬਲੇਨਾਤਿ ਏਕੋ ਥੇਰਵਾਦੋ। ਸਮ੍ਮਸਿਤਜ੍ਝਾਨ ਬਲੇਨਾਤਿ ਏਕੋ। ਪੁਗ੍ਗਲਜ੍ਝਾਸਯ ਬਲੇਨਾਤਿ ਏਕੋ। ਤਤ੍ਥ ਯਂ ਯਂ ਝਾਨਂ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਪਾਦਕਤ੍ਥਾਯ ਆਸਨ੍ਨੇ ਸਮਾਪਜ੍ਜੀਯਤਿ। ਤਂਤਂ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਂਨਾਮ। ਤਂਚੇ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਪਾਕਤਿਕਾਏਵ। ਸਚੇ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਸਤ੍ਤਿਯੁਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਮਗ੍ਗੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਝਾਨਂ ਨਿਯਾਮੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੇਸੂਤਿ ਅਯਂ ਪਾਦਕਵਾਦੋ। ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੇ ਸਤਿ ਤਂਸਦਿਸਮੇਵ ਮਗ੍ਗੇ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਅਸਤਿਪਨ ਮਗ੍ਗੋ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਸਮ੍ਮਸਿ ਤਜ੍ਝਾਨਂਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਜ੍ਝਾਸਯੋਵਾ ਮਗ੍ਗੇ ਝਾਨਙ੍ਗਂ ਨਿਯਮੇਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋਤਿ। ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੇ ਸਤਿ ਤਂਵਾ ਅਞ੍ਞਂਵਾ ਯਂਯਂ ਝਾਨਂ ਸਮ੍ਮਸੀਯਤਿ। ਤਂਚੇ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਪਾਕਤਿ ਕਾਏਵ। ਸਚੇ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਸਤ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਮਗ੍ਗੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਝਾਨਂ ਨਿਯਾਮੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ

ਸਮ੍ਮਸਿਤਜ੍ਝਾਨੇਸੂਤਿ ਅਯਂ ਸਮ੍ਮਸਿਤਵਾਦੋ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਆਰਮ੍ਮਣਭਾਵੇਨ ਸਹ ਚਰਿਤਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਸਿਤਜ੍ਝਾਨਮੇਵ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਤੋ ਅਜ੍ਝਾਸਯਤੋਚ ਬਲਵਤਰਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋਤਿ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਾਦਕਂ ਕਿਞ੍ਚਿਝਾਨਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਾਦੇ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੇ ਸਤਿ ਤਂਵਾ ਅਞ੍ਞਂਵਾ ਮਗ੍ਗੇ ਯਂਯਂਝਾਨਂ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਤਂਤਂ ਝਾਨਂ ਇਜ੍ਝਤਿ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਿ ਇਚ੍ਛਾਨੁਰੂਪਂ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਾਦਿਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤਾ ਹੋਤੀਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲਜ੍ਝਾਸਯਵਾਦੋ। ਯਥਾ ਲੋਕਿਯਜ੍ਝਾਨੇਸੁ ਆਸਨ੍ਨੇ ਵੁਟ੍ਠਿਤਜ੍ਝਾਨਂ ਉਪਰਿਜ੍ਝਾਨੁਪਚਾਰ ਭਾਵਨਾਯ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਮਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਨ ਪਨ ਉਪਰਿਜ੍ਝਾਨੇ ਝਾਨਂ ਅਤ੍ਤਸਦਿਸਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਜ੍ਝਾਸਯੋਏਵ ਉਪਰਿਜ੍ਝਾਨੇ ਝਾਨਙ੍ਗਂ ਨਿਯਾਮੇਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਇਧਪਿ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਤਿਕ੍ਖ ਵਿਸਦਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਬਲਵੁਪਨਿਸ੍ਸ ਯੋ ਹੋਤਿ। ਅਜ੍ਝਾਸਯੋਏਵ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਾਦਿਭਾਵਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੇ ਝਾਨਙ੍ਗਂ ਨਿਯਾਮੇਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋਤਿ। ਯੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿਵਿਪਸ੍ਸਨਾਏਵ ਮਗ੍ਗੇ ਝਾਨਙ੍ਗਂ ਨਿਯਾਮੇਤੀਤਿ ਮਹਾਟ੍ਠਕਥਾ ਵਾਦੋ। ਤਤ੍ਥਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲਜ੍ਝਾਸਯਵਿਸੇਸਬਲੇਨ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਾਦਿਸਤ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਯੁਤ੍ਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਏਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਕਾਮਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂ ਇਮੇਸਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਥੇਰਵਾਦਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਵਿਰੋਧੋ ਵੁਤ੍ਤੋਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਮੇਪਨ ਵਾਦਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਂਸਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਾ ਨਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਸਬ੍ਬਂ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਨਸਕ੍ਕਾ ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵਿਰੋਧੋ ਪਰਿਹਰਿਤੁਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਝਾਨਲਾਭੀਨਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਮ੍ਮੇ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਸਮਾ ਪਜ੍ਜਨਂਨਾਮ ਭਗਵਤਾਏਵ ਸੁਟ੍ਠੁਵਿਹਿਤਂ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਚੂਲਸੁਞ੍ਞਤਸੁਤ੍ਤੇ –

ਇਧਾਨਨ੍ਦ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਪਥਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਦੁਤੀਯਂ ਝਾਨਂ। ਤਤੀਯਂ ਝਾਨਂ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਸੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਮਨਸਿਕਰੋਤਿ। ਤਸ੍ਸਚੇਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂਸੁਞ੍ਞਤਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਪਕ੍ਖਨ੍ਦਤਿ। ਨਪਸੀਦਤਿ। ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਧਿਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਮੇਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਣ੍ਠਪੇ ਤਬ੍ਬਂ, ਸਨ੍ਨਿਸਾਦੇਤਬ੍ਬਂ, ਏਕੋਦਿ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਮਾਦਹਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿਆਦਿ।

ਤਤ੍ਥ ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਮਨਸਿਕਰੋਤੀਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਮ੍ਮਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਧਿਨਿਮਿਤ੍ਤੇਤਿ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਸਮਾਧਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ। ਨਵਨਿਪਾਤੇਚ –

ਪਥਮਂ ਪਾਹਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇਝਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਸਵਾਨਂ ਖਯਂ ਵਦਾਮਿ।ਲ। ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਪਾਹਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਝਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਸਵਾਨਂ ਖਯਂ ਵਦਾਮੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੬੭. ਇਮੇਸੁਪਨ ਤੀਸੁਵਾਦੇਸੁ ਪੁਗ੍ਗਲਜ੍ਝਾਸਯਵਾਦੋ ਬਲਵਤਰੋਵਿਯ ਖਾਯਤਿ। ਲੋਕਿਯਜ੍ਝਾਨੇਸੁਪਿ ਹਿ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਂਨਾਮ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਤਞ੍ਚ ਉਪਰਿਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਭਾਵਨਾਯ ਤਿਕ੍ਖਵਿਸਦ ਭਾਵਤ੍ਥਾਯਏਵ ਹੋਤਿ। ਅਜ੍ਝਾਸਯੋਏਵਪਨ ਉਪਚਾਰ ਭਾਵਨਾਯ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਾਦਿਭਾਵਂ ਸਾਧੇਤਿ। ਉਪਚਾਰਭਾਵਨਾਏਵ ਉਪਰਿਜ੍ਝਾਨੇ ਝਾਨਙ੍ਗਂ ਨਿਯਾਮੇਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਇਧਪਿ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਬਲੇਨ ਤਿਕ੍ਖਵਿਸਦ ਭਾਵਪਤ੍ਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਏਵ ਅਜ੍ਝਾਸਯਵਿਸੇਸਬਲੇਨ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਾਦਿਸਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸਯੁਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੇ ਨਾਨਾਝਾਨਾਨਿ ਸਾਧੇਤਿ। ਅਸਤਿ ਪਨ ਅਜ੍ਝਾਸਯਵਿਸੇਸੇ ਤਂਤਂ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਾਨੁਰੂਪਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਸਾਮਞ੍ਞਂਸਣ੍ਠਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਜ੍ਝਾਸਯਵਿਸੇਸੇ ਅਸਤਿ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਮੇਵ ਪਮਾਣਂ ਹੋਤਿ। ਸਤਿਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸੋਏਵ ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਇਚ੍ਛਿ ਤਿਚ੍ਛਿਤ ਲੋਕਿਯਜ੍ਝਾਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ ਸਦਿਸਞ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬਜ੍ਝਾਨੇਸੁ ਚਿਣ੍ਣਵਸੀਭੂਤਾਨਂ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਇਚ੍ਛਿਤਜ੍ਝਾਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਨ੍ਤਿ। ਯੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਵਿਸੇਸੋ। ਸੋ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਵਿਸੇਸਤ੍ਥਾਯ ਏਵ ਹੋਤਿ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਵਿਸੇਸੋਏਵ ਮਗ੍ਗੇ ਝਾਨਙ੍ਗਂ ਨਿਯਾਮੇਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ ਮਗ੍ਗੇਚ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵ ਪਮਾਣਂ

ਕਤ੍ਵਾਵੁਤ੍ਤਾ। ਸੋ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਵਿਸੇਸੋ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੇਨ ਵਿਨਾ ਨਸਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਵਿਭਙ੍ਗਮਗ੍ਗਸੰਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠ ਕਥਾਸੁ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੰ ਏਵ ਪਮਾਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਪਾਲ਼ਿਯੰ –

> ਇਧ ਗਹਪਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ। ਲ। ਪਥਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਸੋ ਇਤਿ ਪਟਿਸਞ੍ਚਿਕ੍ਖਤਿ। ਇਦੰਪਿ ਖੋ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤੰ ਅਭਿਸਞ੍ਚੇਹਯਿਤੰ ਯੰਖੋਪਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤੰ ਅਭਿਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤੰ। ਤਦਨਿਚ੍ਚੰ। ਤੰ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਆਸਵਾਨੰ ਖਯੰ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਲ। ਦੁਤੀਯੰ ਝਾਨੰ, ਤਤੀਯੰ ਝਾਨੰ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ, ਮੇਤ੍ਤਾ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿੰ। ਕਰੁਣਾ, ਮੁਦਿਤਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਚੇਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿੰ, ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾ ਯਤਨੰ।ਲ। ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾ ਯਤਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਸੋ ਇਤਿ ਪਟਿਸਞ੍ਚਿਕ੍ਖਤਿ। ਅਯੰਪਿਖੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾ ਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਾ ਅਭਿਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਾ। ਯੰ ਖੋਪਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤੰ।ਲ। ਖਯੰ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ।

ਏਵਂਏਕਾਦਸਨਿਪਾਤੇ –

> ਇਧਾਨਨ੍ਦ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕੰ ਸਵਿਚਾਰੰ ਵਿਵੇਕਜੰ ਪੀਤਿਸੁਖੰ ਪਥਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਸੋ ਯਦੇਵ ਤਤ੍ਥ ਹੋਤਿ ਰੂਪਗਤੰ ਵੇਦਨਾਗਤੰ ਸਞ੍ਞਾਗਤੰ ਸਙ੍ਖਾਰਗਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਗਤੰ, ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਆਸਵਾਨੰ ਖਯੰ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਨੋ ਚੇ ਆਸਵਾਨੰ ਖਯੰ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਧਮ੍ਮਰਾਗੇਨ ਤਾਯ ਧਮ੍ਮਨਨ੍ਦਿਯਾ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਓਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨੰ ਸੰਯੋਜਨਾਨੰ ਪਰਿਕ੍ਖਯਾ ਉਪਪਾਤਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ ਅਨਾਵਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੋ ਤਸ੍ਮਾ ਲੋਕਾਤਿ।

ਆਦਿਨਾ ਮਾਲੁਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤ ਅਨੁਪਦਸੁਤ੍ਤਾਦੀਸੁਚ ਅਨੇਕੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਏਕੇਕਾਯ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਵੁਟ੍ਠਿਤਸਮਾਪਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮਸਨਮੇਵ ਆਗਤੰ। ਨਪਨ ਅਞ੍ਞਜ੍ਝਾਨ ਸਮ੍ਮਸਨੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਤਿਪਿ ਯੋਗੀਨੰ ਇਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਤੋ ਅਞ੍ਞਜ੍ਝਾਨਸਮ੍ਮਸਨੇ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਮੇਵ ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਮ੍ਮਸਿਤਵਾਦੋ ਸਬ੍ਬਦੁਬ੍ਬਲੋਤਿ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਯੇਪਨ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭਿਨੋਪਿ ਝਾਨੰ ਪਾਦਕੰ ਅਕਤ੍ਵਾਵ ਮਗ੍ਗੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਮੇਵਵਾ ਪਾਦਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਸਯਵਿਸੇਸੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਮਤ੍ਤਲਾਭਿਨੋਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਪਾਦਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਯੇਚ ਸੁਕ੍ਖਵਿਪਸ੍ਸਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਿਕੋਵ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਿਚ ਯੇ ਪਕਤਿਯਾਵ ਅਟ੍ਠਸੁ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਚਿਣ੍ਣਵਸੀਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਵਿਨਾਪਿ ਆਸਨ੍ਨਪਾਦਕੇਨ ਯੰਯੰਝਾਨੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੰਤੰ ਝਾਨੰ ਤੇਸੰ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਨਸਮਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ।

੬੬. [੬੬] ਯੰਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

> ''ਸਚੇਪਨ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਤਥਾਵਿਧੋ ਅਜ੍ਝਾਸਯੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਹੇਟ੍ਠਿਮਹੇਟ੍ਠਿਮਜ੍ਝਾਨਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਉਪਰੁਪਰਿਜ੍ਝਾਨਧਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਮਗ੍ਗੋ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੰ ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਸਿਤਜ੍ਝਾਨਸਦਿਸੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬੰ।

ਨ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣਮਤ੍ਤਭੂਤੰ ਸਮ੍ਮਸਿਤਜ੍ਝਾਨੰ ਉਪਰਿਮੰਪਿ ਸਮਾਨੰ ਆਸਨ੍ਨੇ ਵੁਟ੍ਠਿਤਜ੍ਝਾਨਤੋ ਬਲਵਤਰੰ ਭਵਿਤੁੰ ਅਰਹਤਿ। ਆਸਨ੍ਨੇ ਵੁਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸੇਵ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੰ ਵਿਸੇਸੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਭਾਵਤੋ। ਤਤੋ ਯੇਵਹਿ ਸੋ ਸਮ੍ਮਸਿਤਵਾਦੋ ਸਬ੍ਬਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਕੇਚਿਵਾਦਪਕ੍ਖੇ ਏਵ ਥਪਿਤੋਤਿ। ਨਨੁ ਪੁਗ੍ਗਲਜ੍ਝਾਸਯਵਾਦੋਪਿ ਤਥਾਥਪਿਤੋਏਵਾਤਿ। ਸਚ੍ਚੰ, ਸੋਪਨ ਲੋਕਿਯਜ੍ਝਾਨਾਨੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਿਧਾਨੇਨ ਸਹ ਸੰਸਨ੍ਦਿਕਤ੍ਤਾ ਯੁਤ੍ਤਤਰੋਏਵ ਹੋਤੀਤਿ।

[੬੭] ਏਤੇਨ ਯੰ **ਤਤ੍ਥ** ਵੁੱਤੰ।

> ''ਉਪਰੁਪਰਿਜ੍ਝਾਨਤੋ ਪਨ ਵੁੱਟ੍ਠਾਯ ਹੇਟ੍ਠਿਮ ਹੇਟ੍ਠਿਮਜ੍ਝਾਨ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਮਗ੍ਗੋ ਸਮ੍ਮਸਿਤਜ੍ਝਾਨੰ ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦ ਕਜ੍ਝਾਨਸਦਿਸੋ ਹੋਤਿ। ਹੇਟ੍ਠਿਮਹੇਟ੍ਠਿਮਜ੍ਝਾਨਤੋਹਿ ਉਪਰੁ ਪਰਿਜ੍ਝਾਨੰ ਬਲਵਤਰ''ਨ੍ਤਿ। ਤੰਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

ਨ ਹਿ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੰ ਉਪਰਿਮ ਭੂਤਤ੍ਤਾਯੇਵ ਬਲਵਤਰੰ ਹੋਤਿ। ਪਾਦਕਭੂਤਤ੍ਤਾਯੇਵ ਪਨ ਬਲਵਤਰੰ ਹੋਤੀਤਿ।

[੬੮] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

> ਮਗ੍ਗੇ ਵੇਦਨਾਨਿਯਮੋਪਨ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਾਦੀਨੰ ਵਸੇਨ ਨਸਿਦ੍ਧੋ। ਅਞ੍ਞਥਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਯਾਯਕਾਯਚਿਵੇਦਨਾਯ ਯੁਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਨਿਯਮਿਤਾਯ ਏਕੇਕਾਯ ਮਗ੍ਗਵੇਦਨਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ ਘਟਿ ਯੇਯਜਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ''ਵੇਦਨਾਨਿਯਮੋਪਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਪਿ ਵੁੱਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਨਿਯਮੇਨ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਾਦੀਨੰ ਵਸੇਨੇਵ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਸਹ ਵੇਦਨਾਨਿਯਮਸ੍ਸ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ। ਤਥਾਹਿ ਤੰਤੰ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਤੋ ਵੁੱਟ੍ਠਾਯ ਵਿਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਆਦਿਤੋ ਕਦਾਚਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾਵਾ ਹੋਤਿ। ਕਦਾਚਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾਵਾ। ਮਗ੍ਗਵੁੱਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇਪਨ ਯਦਿਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੰ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜ੍ਝਾਨੰ ਹੋਤਿ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸੋਮਸ੍ਸਸਹ ਗਤਾਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਘਟਿਯਤੀਤਿ। ਵੁੱਤਞ੍ਹੇਤੰ ਸਲ਼ਾਯਤਨ ਵਿਭਙ੍ਗਸੁਤ੍ਤੇ –

> ਤਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਯਾ ਛ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸ੍ਸਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ। ਤਾ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਾ ਆਗਮ੍ਮ ਯਾਨਿ ਛ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸ੍ਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ। ਤਾਨਿ ਪਜਹਥ। ਤਾਨਿ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਥ। ਏਵਮੇਤੇਸੰ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤਿ। ਏਵਮੇਤੇਸੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਸੁ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਪਥਮਾਦਿਨਿਚ ਤੀਣਿਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਸੁਦ੍ਧਸਙ੍ਖਾਰੇਚ ਪਾਦਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਆਰਦ੍ਧਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਵਾ ਹੋਤਿ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹ ਗਤਾਵਾਵੁੱਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨੀਪਨ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾਵ ਹੋਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਾਦੀਨਿ ਪਾਦਕਾਨਿਕਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਆਰਦ੍ਧਾਨੰ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਪੁਰਿਮ ਸਦਿਸਾਵ। ਵੁੱਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨੀਪਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾਵ ਹੋਤਿ। ਇਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯਯਾ ਛਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸ੍ਸਿਤਾ। ਲ। ਪਜਹਥਾਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਅਜ੍ਝਾਸਯਵਿਸੇਸੇਨ ਸਹ ਮਗ੍ਗਵੁੱਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਏਸੇਵਨਯੋ। ਬਲਵਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਾਲੇ ਹਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਰਤਿਨਾਮ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਣੀਤਤਰਾ ਹੋਤਿ। ਸਕਲਸਰੀਰੰ ਫਰਮਾਨਾ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਮਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰੇ ਪਵਿਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ।
> ਅਮਾਨੁਸੀ ਰਤਿ ਹੋਤਿ, ਸਮ੍ਮਧਮ੍ਮੰ ਵਿਪਸ੍ਸਤੋਤਿ॥

ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਾ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਵਿਸੇਸੇਨਵਾ ਅਜ੍ਝਾਸਯਵਿਸੇਸੇਨ ਵਾ ਵਿਨਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਨ ਹੋਤਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਪਨ ਸਬ੍ਬਜ੍ਝਾਨੇਸੁ ਵਸੀਭੂਤਸ੍ਸ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਏਕੰ ਝਾਨੰ ਪਾਦਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਾ ਅਞ੍ਞੰਵਾ ਮਗ੍ਗੇਯਯੰ ਝਾਨੰ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਮਗ੍ਗਵੁੱਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ ਅਜ੍ਝਾਸਯਬਲੇਨ ਤੰਤੰਝਾਨਾਨੁਰੂਪੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯਚ ਮਗ੍ਗੇਚ ਵੇਦਨਾ ਪਰਿਣਾਮੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਨਪਨ ਵੇਦਨਾਨਿਯਾਮੋਨਾਮ ਵਿਸੁੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ।

੬੭. ਸਙ੍ਗਹਗਾਥਾਯੰ ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ ਅਟ੍ਠਵਿਧੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਝਾਨਙ੍ਗਯੋਗਭੇਦੇਨ ਏਕੇਕੰ ਪਞ੍ਚਧਾ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਿਧਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁੱਚ੍ਚਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਇਦਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾ ਨੁਤ੍ਤਰਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇ ਝਾਨ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਸਙ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਯਥਾਚ

ਰੂਪਾਵਚਰਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਯਥਾ ਰੂਪਾਵਚਰਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਥਮਾਦਿਜ੍ਝਾਨਭੇਦੇ ਗਯ੍ਹਤਿ। ਝਾਨ ਭੇਦਸਿਦ੍ਧੇ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਿਕਚਿਤ੍ਤਾਦਿਕੇ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇ ਚਿਤ੍ਤਭੇਦੇ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤਿ, ਤਥਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਥਮਾਦਿਜ੍ਝਾਨਭੇਦੇ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤਿ। ਆਰੁਪ੍ਪਞ੍ਚਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪਕ੍ਖੇਕਗ੍ਗਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨੇਨ ਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚਮੇ ਝਾਨੇ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਿਕਚਿਤ੍ਤਭੇਦੇ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਕੇਕਂ ਪਤਮਾਦਿਕਂ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਿਕਚਿਤ੍ਤਾਦਿਕਂ ਝਾਨਂ ਝਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਏਕਾਦਸ ਵਿਧਂ ਹੋਤਿ। ਅਨ੍ਤੇਤੁ ਅਨ੍ਤਿਮਭੂਤੇ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਿਕਚਿਤ੍ਤਭੇਦੇਪਨ ਝਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਤੇਵੀਸਤਿਵਿਧਂ ਭਵੇਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਝਾਨਸਦ੍ਦੇਨ ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਮੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਨ ਹਿ ਝਾਨਂ ਏਕਾਦਸਵਿਧਂਵਾ ਤੇਵੀਸਤਿਵਿਧਂਵਾ ਹੋਤੀਤਿ।

[੬੯] ਯਂਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

‘‘ਰੂਪਾਵਚਰਚਿਤ੍ਤਂ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿਚ ਆਰੁਪ੍ਪਞ੍ਚਾਪਿ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਵੋਹਾਰਂ ਲਭਤੀ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਨਚ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਵੋਹਾਰਂ ਲਭਤੀਤਿ।

[੭੦] ਯਾਚ ਇਮਿਸ੍ਸਾਗਾਥਾਯਂ ਅਪਰਾਪਿ ਯੋਜਨਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸਾਪਿ ਨ ਯੁਤ੍ਤਾਏਵ।

ਤਥਾ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਪਥਮਾਦਿਜ੍ਝਾਨਭੇਦੇਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪਠਿਤਤ੍ਤਾਤਿ। ਏਵਂ ਯਥਾ ਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬੇ ਏਕਦੇਸੇ ਵਿਭਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਂ ਏਕੂਨਨਵੁਤਿਵਿਧਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਏਕਵੀਸਸਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਭਤ੍ਤਂਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤਂਸਙ੍ਗਹਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਿਮਗਾਥਮਾਹ। ਪੁਞ੍ਞਂ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਵਿਧਂ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਪਾਕਂ ਦ੍ਵਿਪਞ੍ਞਾਸਵਿਧਂ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਏਕੂਨਨਵੁਤਿਵਿਧਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਏਕਵੀਸਸਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬੁਧਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਆਹੁ ਕਥੇਸੁਂ। ਕਥੇਨ੍ਤਿਵਾ ਵਿਭਜਨ੍ਤਿ ਵਿਚਕ੍ਖਣਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤੀਤਿ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਯ ਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬੮. ਏਵੰ ਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਗਹੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਨੁਪਤ੍ਤੰ ਚੇਤਸਿਕ ਸਙ੍ਗਹੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਚਤੂਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਸਹ ਵਚਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸਰੂਪਤ੍ਥਞ੍ਚ ਤਾਵ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਆਦਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧਾਚਏਕਾਲਮ੍ਬਣਵਤ੍ਥੁਕਾ**ਤਿ ਚਤੁਸ੍ਸਮ੍ਪਯੋਗਲਕ੍ਖਣਦਸ੍ਸਨੰ। **ਚੇਤੋਯੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਵਚਨਤ੍ਥਦਸ੍ਸਨੰ। ਚੇਤਸਿਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਤਸਾਵਾ ਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਤਸਿਕਾਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤੋ। **ਦ੍ਵਿਪਞ੍ਞਾਸਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਰੂਪਦਸ੍ਸਨੰ। **ਚੇਤਸਿਕਾ**ਤਿ ਪਨ ਸਿਦ੍ਧਪਦ ਦਸ੍ਸਨੰ। ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨਾਗਤਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਾ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਤੋ ਉਦ੍ਧੰ ਪਜ੍ਜਨੰ ਗਮਨੰ ਸਰੂਪਤੋ ਪਾਤੁਭਵਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦੋ। ਜਾਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਸਬ੍ਬੇਪਿਹਿ ਸਙ੍ਖਤ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨਾਗਤਭਾਵਪੁਬ੍ਬਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਪਚ੍ਚਯਸਾਮਗ੍ਗਿੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭਾਵੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਭਾਵੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ। ਨਿਰੁਜ੍ਝਨੰ ਨਿਰੋਧੋ। ਸਰੂਪਵਿਨਾਸੋ ਭਙ੍ਗੋ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ ਮਰਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਿ, ਸਾਯੇਵ ਫਸ੍ਸਾਦੀਨੰ। ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜਰਾ, ਯੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਰਣੰ, ਯੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਵਤ੍ਥੁ। ਤਦੇਵ ਫਸ੍ਸਾਦੀਨਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਏਕੋ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਾ। ਏਕੋ ਨਿਰੋਧੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਏਕਨਿਰੋਧਾ। ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਾਚ ਤੇ ਏਕਨਿਰੋਧਾਚਾਤਿ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧਾ। ਉਤ੍ਤਰਪਦੇ ਏਕਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਲੋਪੋ। ਏਵੰ ਪਰਤ੍ਥਪਿ। ਏਕੰ ਆਲਮ੍ਬਣੰ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਏਕਾਲਮ੍ਬਣਾ। ਏਕੰ ਵਤ੍ਥੁ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਏਕਵਤ੍ਥੁਕਾ। ਏਕਾਲਮ੍ਬਣਾਚ ਤੇ ਏਕਵਤ੍ਥੁਕਾਚਾਤਿ ਏਕਾਲਮ੍ਬਣਵਤ੍ਥੁਕਾ। ਆਲਮ੍ਬਣੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਏਕਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਬਹੁਦੇਵ ਹੋਤਿ। ਏਕਤ੍ਤੰਪਨ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਆਲਮ੍ਬਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

[੭੧] **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

''ਏਕਤੋ ਉਪ੍ਪਾਦੋਚ ਨਿਰੋਧੋਚ ਯੇਸੰ, ਤੇ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਏਕਤੋ ਉਪ੍ਪਾਦਮਤ੍ਤੇਨ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਤਾ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਅਥਖੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਮੂਲਟੀਕਾਯੰ –

ਏਕਕਲਾਪਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਰੂਪਾਨੰਸਹੇਵਉਪ੍ਪਾਦਾਦਿਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਤੋ
ਏਕਸ੍ਸਕਲਾਪਸ੍ਸਉਪ੍ਪਾਦਾਦਯੋ ਏਕੇਕਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ॥

ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਯੋਜਨਾ। ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧਾਚ ਏਕਾਲਮ੍ਬਣਵਤ੍ਥੁਕਾ ਚ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੇਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤੋਯੁਤ੍ਤਾ। ਤੇ ਦ੍ਵਿਪਞ੍ਞਾਸਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਸਿਕਾ ਮਤਾਤਿ। ਭਾਵਪਧਾਨੰਪਿਵਾ ਏਤ੍ਥ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਵਿਸੇਸਨੇਚ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕਵਚਨੰ। ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧਭਾਵੇਨ ਏਕਾਲਮ੍ਬਣ ਵਤ੍ਥੁਕ ਭਾਵੇਨਚ ਯੇਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤੋਯੁਤ੍ਤਾ। ਤੇ ਦ੍ਵਿਪਞ੍ਞਾਸਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਸਿਕਾਨਾਮ ਮਤਾ ਞਾਤਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਯੇ ਚੇਤੋਯੁਤ੍ਤਾ। ਤੇ ਚੇਤਸਿਕਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਰੂਪਾਨਿਪਿ ਤਦਾਯਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿਤਾਯ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਬਨ੍ਧੀਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚੇਤੋਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਚੇਤਸਿਕਾਨਿ ਨਾਮ ਸਿਯੁੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੰ ਨਿਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥੰ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧਾਚ, ਏਕਾ ਲਮ੍ਬਣਵਤ੍ਥੁਕਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਾਨਿਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਖਣਤੋ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਪਿ ਭਿਨ੍ਨਸਨ੍ਤਾਨਤ੍ਤਾ ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਿ, ਸਾਏਵ ਤੇਸਨ੍ਤਿ ਇਮੰ ਲਕ੍ਖਣੰਪਿ ਨਾਨੁਭੋਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞੰਹਿ ਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨੰ। ਅਞ੍ਞੰ ਅਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ। ਫਸ੍ਸਾਦੀਨੰਪਨ ਉਪ੍ਪਾਦਮਤ੍ਤਮੇਵ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹ ਏਕੰ ਨਹੋਤਿ। ਅਥਖੋ ਨਿਰੋਧੋਪਿ ਆਲਮ੍ਬਣੰਪਿ ਵਤ੍ਥੁਪਿ ਸਬ੍ਬੰ ਏਕਮੇਵਾਤਿ ਞਾਪਨਤ੍ਥੰ ਏਕ ਨਿਰੋਧਾਦਿਗ੍ਗਹਣੰ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਨ ਹਿ ਏਵੰ ਅਵੁਤ੍ਤੇ ਸਕ੍ਕਾ ਤਥਾ ਜਾਨਿਤੁਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਪਨ ਯਥਾ ਬਹੁਜਨਸਨ੍ਤਕੋ ਏਕੋ ਗੋਣੋ ਤਿਸ੍ਸਸ੍ਸ ਗੋਣੋ ਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੋਣੋਤਿ ਏਵੰ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਏਵਮੇਵੰ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਨਿਰੋਧੋਚ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਰੂਪਾਰੂਪਕਲਾਪੇ ਏਕੋਵਸਮਾਨੋਪਿ ਫਸ੍ਸਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਵੇਦਨਾਯ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਪਥਵਿਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਆਪੋਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦੋਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁ –

ਵੇਦਨਾਯ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਵਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਠਿਕਾਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਸਞ੍ਞਾਯ। ਸਙ੍ਖਾਰਾਨੰ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ। ਲ। ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਥਾ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਪਥਵਿਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਠਿਤਿਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਪਾਤੁਭਾਵੋ। ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸੇਸੋ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਰੋਗਾਨੰ ਠਿਤਿ ਜਰਾ ਮਰਣਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ। ਯੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਆਪੋਧਾਤੁਯਾ। ਯੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤੇਜੋ ਧਾਤੁਯਾ। ਯੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਵਾਯੋਧਾਤੁਯਾ। ਯੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ।ਲ। ਮਨਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ।ਲ। ਜਰਾਮਰਣਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋਤਿ।

ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਇਤਰਥਾ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਦੀਨਪਿ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਲਾਪੇ ਬਹੁਭਾਵੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਸਿਯਾ। ਯੋ ਅਰੂਪੀਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਆਯੁ ਠਿਤਿ ਅਵਟ੍ਠਿਤੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਥਾ ਵਿਕਾਰਰੂਪਾਨੰ। ਸਬ੍ਬੇਸੰਪਿ ਵਾ ਚਕ੍ਖਾਦੀਨੰ ਉਪਾਦਾਰੂਪਾਨੰ। ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਚਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪਨ੍ਤਿਚ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਕਾਯਲਹੁਤਾ ਚਿਤ੍ਤਲਹੁਤਾਦਯੋਪਨ ਅਤ੍ਥਵਿਸੇਸਦੀਪਨਤ੍ਥੰ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸੋਚ ਅਤ੍ਥਵਿਸੇਸੋਉਪਰਿ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ।

[੭੨] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਯਦਿ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਚੇਤੋਯੁਤ੍ਤਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਤਦਾ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾਨੰ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਮ੍ਪਿ ਚੇਤੋਯੁਤ੍ਤਤਾ ਆਪਜ੍ਜੇਯਜਾਤਿ ਏਕ ਨਿਰੋਧਗ੍ਗਹਣੰ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦ੍ਵਯਸ੍ਸ ਪਸਙ੍ਗੋ ਨਸਕ੍ਕਾ ਨੀਵਾਰੇਤੁੰ। ਤਥਾ ਏਕਤੋ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਵਾ ਨਿਰੋਧੋਵਾ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧਾਤਿ ਪਰਿਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੇਤਰਮੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾਨਮ੍ਪਿ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਨ੍ਤਿ ਏਕਾਲਮ੍ਬਣਗ੍ਗਹਣੰ। ਯੇ ਏਵਂ ਤਿਵਿਧਲਕ੍ਖਣਾ। ਤੇ ਨਿਯਾਮਤੋ ਏਕਵਤ੍ਥੁਕਾ ਯੇਵਾਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ। ਏਕਵਤ੍ਥੁਕਗ੍ਗਹਣਨ੍ਤਿ। ਅਲਮਤਿਪਪਞ੍ਚੇਨਾ''ਤਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਨਿਰਤ੍ਥਕਮੇਵ।

੬੯. ਕਥਞ੍ਚ ਦ੍ਵਿਪਞ੍ਞਾਸ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਥਮਂ ਦ੍ਵਿਪਞ੍ਞਾਸ ਸਰੂਪਂ ਤੀਹਿ ਰਾਸੀਹਿ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਕਥਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਫੁਸਤੀਤਿ **ਫਸ੍ਸੋ**। ਫੁਸਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਫਸ੍ਸੋ। ਫੁਸਨਮਤ੍ਤਮੇਵਵਾ ਏਤਨ੍ਤਿ ਫਸ੍ਸੋ। ਫੁਸਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਰਸਂ ਆਹਚ੍ਚ ਉਪਹਚ੍ਚ ਗਹਣਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਯਤੋ ਤਦਨੁਭਵਨ੍ਤਿ ਵੇਦਨਾ ਪਾਤੁਭਵਤਿ। ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸ੍ਵਾਯਂ ਫੁਸਨਲਕ੍ਖਣੋ। ਨਨੁਚਾਯਂ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮੋ। ਨਚ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਅਪ੍ਪਟਿਘਸਭਾਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਫੁਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਚ੍ਚਂ, ਅਯਂਪਨ ਫੁਸਨਾ ਕਾਰੇਨਚ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਫੁਸਨ੍ਤੇਹਿ ਸਾਧੇਤਬ੍ਬਂ। ਤਞ੍ਚ ਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਂ ਫਸ੍ਸੋਤਿਚ ਫੁਸਨਲਕ੍ਖਣੋਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਕਿਂਪਨ ਸਾਧੇਤੀਤਿ। ਆਰਮ੍ਮਣਰਸਾਨੁਰੂਪਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਕਾਰਪਤ੍ਤਿ। ਵੇਦਨਾਵਿਸੇਸੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂਵਾ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਅਮ੍ਬਿਲਖਾਦਾਦਿਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਪਰਸ੍ਸ ਖੇਲ਼ੁਪ੍ਪਾਦਾਦੀਸੁ ਪਾਕਟੋਤਿ।

[੭੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਖੇਲ਼ੁਪ੍ਪਾਦਾਦਿਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਵਞ੍ਚਸਤਿ ਇਦਂ ਉਪਮਾ ਮਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾ। ਅਤਿਪਾਕਟਾਯਪਨ ਫਸ੍ਸਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨ ਮਿਦਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

੭੦. ਵੇਦਯਤੀਤਿ **ਵੇਦਨਾ**। ਆਰਮ੍ਮਣਰਸਂ ਅਨੁਭਵਤਿ। ਅਵਿਦਿਤਂਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਰਸਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੰ ਤਂਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਵਾ ਵਿਦਿਤਂਪਾਕਟਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿਵ ਏਤਾਯ ਸਤ੍ਤਾ ਸਾਤਂਵਾ ਅਸਾਤਂਵਾ ਲਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਨਾ। ਵੇਦਯਿਤਮਤ੍ਤਮੇਵਵਾ ਏਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਨਾ। ਪਾਲ਼ਿਯਂਪਨ –

ਵੇਦਯਤਿ ਵੇਦਯਤੀਤਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਸ੍ਮਾ ਵੇਦਨਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਿਞ੍ਚ ਵੇਦਯਤਿ, ਸੁਖਂਪਿ ਵੇਦਯਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਂਪਿ ਵੇਦਯਤਿ। ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂਪਿ ਵੇਦਯਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਨਨੁ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਆਰਮ੍ਮਣਰਸਾਨੁਭਵਨਪ੍ਪ ਕਤਿਕਾਏਵਾਤਿ ਤੇਪਿ ਵੇਦਨਾਨਾਮ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ। ਨਸਿਯੁਂ। ਤੇਹਿ ਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਰਬਜਾਵਟਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਆਰਮ੍ਮਣਰਸਂ ਉਜੁਂ ਅਨੁਭਵਿਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਵ ਏਕਦੇਸਮਤ੍ਤੇਨ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿ। ਵੇਦਨਾਯੇਵਪਨ ਅਨਞ੍ਞਕਿਚ੍ਚਤਾਯ ਅਨੁਭਵਨਕਿਚ੍ਚੇ ਆਧਿਪਚ੍ਚਯੋਗਤਾਯਚ ਇਸ੍ਸਰਭਾਵੇਨ ਅਨੁਭਵਤੀਤਿ ਸਾਏਵ ਵੇਦਨਾਨਾਮ ਭਵਿਤੁਂ ਅਰਹਤੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚਕਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗ੍ਗਭੋਜਨ ਰਸਾਨੁਭਵਨੇ ਤੇਸਂ ਸੂਦਸਦਿਸਤਾ ਵੇਦਨਾਯਏਵਚ ਰਾਜਸਦਿਸਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ।

੧੧. ਸਞ੍ਜਾਨਾਤੀਤਿ **ਸਞ੍ਞਾ**। ਪੁਨ ਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਸਞ੍ਞਾਣਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਹਿਤਸਞ੍ਞਾਨੇਨ ਸਞ੍ਜਾਨਨਕਾਲੇਪਿ ਪੁਨ ਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਸਞ੍ਞਾਣਂ ਕਰੋਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਸਾਹਿ ਏਵਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਞ੍ਞਾਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਥਿਰਸਞ੍ਞਾਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂਪਿ ਭਵਨ੍ਤਰਂ ਪਤ੍ਵਾਪਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਪ੍ਪਮੁਟ੍ਠਭਾਵਂ ਸਾਧੇਤਿ। ਮਿਚ੍ਛਾ ਭਿਨਿਵੇਸਸਞ੍ਞਾਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾਚ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁ ਬੁਦ੍ਧੇਹਿਪਿ ਬੋਧੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੇ ਕਰੋਤੀਤਿ। ਤਥਾਹਿ ਸਾ ਪੁਨ ਸਞ੍ਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਕਰਣੇ ਦਾਰੁਤਚ੍ਛਕਸਦਿਸਾਤਿਚ। ਯਥਾਗਹਿਤ ਨਿਮਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਅਭਿਨਿਵੇਸਕਰਣੇ ਹਤ੍ਥਿਦਸ੍ਸਕ ਅਨ੍ਧਸਦਿਸਾਤਿਚ। ਉਪਟ੍ਠਿਤਵਿਸਯਗ੍ਗਹਣੇ ਤਿਣਪੁਰਿਸਕੇਸੁ ਮਿਗਪੋਤਕਸਦਿਸਾਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਪਾਲ਼ਿਯਂਪਨ –

> ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤੀਤਿਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਸ੍ਮਾ ਸਞ੍ਞਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਿਞ੍ਚ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ। ਨੀਲਂਪਿ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ। ਪੀਤਕਂਪਿ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤੀਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

੧੨. ਚੇਤਯਤੀਤਿ **ਚੇਤਨਾ**। ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇਵਾ ਕਿਚ੍ਚੇਵਾ ਅਭਿਸਨ੍ਦਹਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਘਟੇਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਪਬਨ੍ਧਵਸੇਨ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਕਪ੍ਪੇਤਿ ਵਾ ਤੇ। ਸਂਵਿਦਹਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਪਟਿਲਾਭਾਯਵਾ ਕਮ੍ਮਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਤਿ। ਆਯੂਹਤਿਵਾ ਤੇ। ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡੇਤਿ ਏਕਤੋ ਸਮੋ ਸਰਨ੍ਤੇ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਥਾਹਿ ਸਾ ਆਯੂਹਨਰਸਾਹਿਚ ਸਂਵਿਧਾਨਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨਾਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਾਯਹਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਨ ਬਜਾਪਾਰਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਤਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਥੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਸਾ ਸਕਿਚ੍ਚ ਪਰਕਿਚ੍ਚ ਸਾਧਕ ਜੇਟ੍ਠਸਿਸ੍ਸ ਮਹਾਵਡ੍ਢਕਿ ਆਦਿਸਦਿਸਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ।

[੨੪] **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

> ਚੇਤੇਤਿ ਸਙ੍ਖਤਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣੇ ਬਜਾਪਾਰਮਾਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਦਤ੍ਥਸਾਧਨਤ੍ਥਂ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨਿਯੇ ਸਙ੍ਖਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਵਿਭਜਨ੍ਤੇਨ ਸਙ੍ਖਤਮਤਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ''ਤਿ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨਿਯੇ ਸਙ੍ਖਤਮ ਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ। ਖਨ੍ਧਸਂਯੁਤ੍ਤਕੇ ਪਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

੧੩. ਏਕਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਸਙ੍ਖਾਤੋ ਅਗ੍ਗੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਕੋਟਿ ਵਾ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਏਕਗ੍ਗਂ। ਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਸ੍ਸ ਭਾਵੋ **ਏਕਗ੍ਗਤਾ**। ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਏਕਂਪਿ ਨਾਨਾਸਭਾਵਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਏਕਸ੍ਸਪਿ ਨਾਨਾਸਭਾਵੇਸੁ ਵਿਕ੍ਖੇਪਂ ਅਪਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਭਾਵੇ ਖਣਮਤ੍ਤਂਪਿ ਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਯੋਨਿਚ੍ਚਲਾਕਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ ਅਯਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਏਕਗ੍ਗਾਭਿਧਾਨਸ੍ਸ ਏਕਗ੍ਗਬੁਦ੍ਧਿਯਾਚ ਪਵਤ੍ਤਿਹੇਤੁਭਾਵੇਨ ਗਯ੍ਹਤੀਤਿ। ਤੇ ਨੇਵ ਹਿ ਸਾ ਨਿਵਾਤੇ ਦੀਪਚ੍ਚੀਨਂ ਠਿਤਿਵਿਯ ਚੇਤਸੋ ਠਿਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ।

[੨੫] **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

> ''ਏਕਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਅਗ੍ਗਂ ਇਮਸ੍ਸਾਤਿ ਏਕਗ੍ਗ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥਪਿ ਅਗ੍ਗਸਦ੍ਦੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਵਾ ਕੋਟਿਯਂਵਾ ਪਵਤ੍ਤੋਤਿ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਕੇਚਿਪਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਵਤ੍ਤੋਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਅਗ੍ਗਸਦ੍ਦੋ ਆਰਮ੍ਮਣਪਰਿਯਾਯੋ ਕਤ੍ਥਚਿ ਦਿਟ੍ਠੋਤਿ।

੧੪. ਜੀਵਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਜੀਵਿਤੰ। ਇਨ੍ਦੋਤਿ ਇਸ੍ਸਰੋ। ਇਧ ਪਨ ਇਸ੍ਸਰਭਾਵੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਨ੍ਦੰ ਇਸ੍ਸਰਭਾਵੰ ਕਾਰੇਤੀਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ। ਜੀਵਿਤਞ੍ਚ ਤੰ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਞ੍ਚਾਤਿ **ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ**। ਤਞ੍ਹਿ ਮਯਾ ਵਿਨਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਜੀਵਿਤੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਜੀਵਨਕਿਚ੍ਚੇ ਮੰ ਇਸ੍ਸਰੰ ਕਰੋਥਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਮਿਵ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮੇ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ ਪਦੁਮੁਪ੍ਪਲਾਨੁਪਾਲਕਮੁਦਕੰ ਵਿਯਾਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਯਾਵ ਖਨ੍ਧਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਾ ਅਨੁਪ੍ਪਬਨ੍ਧਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿ ਪਵਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿਨਾਮ। ਅਧਿਪਤਿਭਾਵੋ ਆਧਿਪਤੇਯ੍ਯੰ। ਪਵਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿਯੰ ਆਧਿਪਤੇਯ੍ਯੰ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਨਿਰੁਦ੍ਧੰਪਿ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੰ ਤਸ੍ਸ ਬਲੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਜੀਵਨ੍ਤੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਖਨ੍ਧਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਪਵਤ੍ਤਤਿਯੇਵ।

ਨ ਹਿ ਜੀਵਿਤਰਹਿਤੇਸੁ ਅਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਦ੍ਧਧਮ੍ਮੇਸੁ ਤਾਦਿਸੋ ਪਵਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿ ਵਿਸੇਸੋਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ।

੧੫. ਮਨਸ੍ਮਿੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਅਸੁਞ੍ਞੰ ਮਨਂਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਨਿਚ੍ਚਨਿਨ੍ਨੰ ਕਰੋਤੀਤਿ **ਮਨਸਿਕਾਰੋ**। ਸੋ ਪਨ ਤਿਵਿਧੋ ਵੀਥਿਪਟਿਪਾਦਕੋ ਜਵਨਪਟਿਪਾਦਕੋਆਰਮ੍ਮਣਪਟਿਪਾਦਕੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨੰ ਵੀਥਿ ਪਟਿਪਾਦਕੋ ਨਾਮ। ਤਞ੍ਹਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿੰ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਟਿਪਾਦੇਤਿ ਯੋਜੇਤੀਤਿ। ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨੰ ਜਵਨਪਟਿਪਾਦਕੋ ਨਾਮ। ਤੰਪਿ ਜਵਨ ਸਨ੍ਤਤਿੰ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਟਿਪਾਦੇਤਿ ਯੋਜੇਤੀਤਿ। ਇਦਮੇਵ ਦ੍ਵਯੰ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋਤਿਚ ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ ਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਪਕਤਿਯਾ ਸਮੁਦਾਚਿਣ੍ਣਨਿਨ੍ਨਨਿਯਾਮਿਤਾਦੀਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਹਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਿਤੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੰ ਯੋਨਿਸੋ ਅਯੋਨਿਸੋਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਨਿਨ੍ਨੰ ਕਰੋਤੀਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਤੋ ਪਨ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾਪਿ ਪੁਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਯਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਅਸਤਿ ਕਾਰਣਵਿਸੇਸੇ। ਸੋ ਆਰਮ੍ਮਣਪਟਿਪਾਦਕੋਨਾਮ। ਅਯਮਿਧਾ ਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤੰਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਟਿਪਾਦੇਤਿ ਯੋਜੇਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਯੰ ਸਾਰਣ ਲਕ੍ਖਣੋਤਿ ਚ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣੇਨ ਸੰਪਯੋਜਨਰਸੋਤਿਚ ਆਰਮ੍ਮਣਪਟਿਪਾਦਕਟ੍ਠੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੰ ਸਾਰਥੀਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਸਾਰਣਲਕ੍ਖਣੋਤਿ ਸਾਰਥੀਵਿਯ ਅਸ੍ਸਾਨੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਜੁੰ ਆਰਮ੍ਮਣਾਭਿਮੁਖੰ ਪਵਤ੍ਤਯਨਲਕ੍ਖਣੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਮੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿਤਿ ਸਾਧਾਰਣਾ। ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਸਾਧਾਰਣਾ ਸਬ੍ਬਚਿਤ੍ਤਸਾਧਾਰਣਾ।

੧੬. ਵਿਤਕ੍ਕੇਤੀਤਿ **ਵਿਤਕ੍ਕੋ**। ਤਥਾ ਤਥਾ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਆਰੋਹਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਤੰ ਕਥਾ ਆਰੋਹਨ੍ਤੇ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਪਿ ਤੰ ਆਰੋਹਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਸੋਯੇਵ ਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਅਭਿਨਿਰੋਪੇਨ੍ਤੋਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਾ ਭਿਨਿਰੋਪਨਲਕ੍ਖਣੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਰਾਜਵਲ੍ਲਭੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜਨਪਦਗਾਸਿਨੋ ਰਾਜਗੇਹਾਰੋਹਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਨਿਦਸ੍ਸਨੰ। ਅਵਿਤਕ੍ਕੰਪਿ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਸਵਿਤਕ੍ਕਧਮ੍ਮਸਨ੍ਤਾਨੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇਨ ਸਹ ਪਵਤ੍ਤਪਰਿਚਯ ਬਲੇਨ ਆਰੋਹਨਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੇਨ ਅਤਿਨਿਰੋਵਿਤਮੇਵਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ। ਅਪਿਚ, ਅਵਿਤਕ੍ਕੰਪਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟਨਵਸੇਨ ਆਰੋਹਤਿ। ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਾਦੀਨਿਚ ਉਪਚਾਰਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਆਰੋਹਨ੍ਤਿ। ਮਜ੍ਝਿਮਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਕਿਂਵਾ ਏਤਾਯ ਯੁਤ੍ਤਿਯਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਚਿਤ੍ਤੰਪਿ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਆਰੁਹਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਨਿਚ੍ਚੰ ਸਹਾਯੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਸਤਿ ਤੰ ਨਿਯਾਮਕਰਹਿ ਤਾ ਨਾਵਾਵਿਯ ਯਂਵਾਤੰਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਇਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਮਨਸਿਕਾਰਸਹਾਯੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਰਮ੍ਮਣਵਿਜਾਨਨਸਤ੍ਤਿਵਸੇਨੇਵ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਆਰੋਹਤਿ। ਅਕੁਸਲੰ ਪਤ੍ਵਾ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੰਪਿ ਲੋਭਾਦਯੋਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਰੁਹਨੇ ਥਾਮਵਤਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਾਪਸ੍ਮਿੰ ਰਮਤੇ ਮਨੋਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨ ਚਿਤ੍ਤਾਦੀਨਿਚ ਮਨਸਿਕਾਰ ਵੀਰਿਯਸ੍ਸਤੀਨੰਪਿ ਵਸੇਨ ਆਰੋਹਨ੍ਤਿ। ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਪਨ ਤਥਾ ਤਥਾ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਸਹਿਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਮ੍ਮਣਾਰੁਹਨੇ ਸੁਟ੍ਠਤਰੰ ਬਲਵਨ੍ਤੇ ਕਰੋਤਿ। ਇਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਿਚ੍ਚੇ ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਸਾਤਿਸਯਬ੍ਯਾਪਾਰਤਾਯਏਵ ਅਯੰ ਵਿਤਕ੍ਕੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਏਵਂ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਨਨੁ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਸਭਾਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਆਰੋਹਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਚ ਪਨ ਕਸ੍ਮਾ ਅਯਮੇਵ ਵਿਤਕ੍ਕੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਪਨ ਆਰੁਹਨੰ ਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਰਯੋਗਵਸੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧੰ। ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਇਤੋ ਅਞ੍ਞੰ ਕਿਚ੍ਚੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਮੇਵ ਤਥਾ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ।

੭੭. ਵਿਚਰਤੀਤਿ **ਵਿਚਾਰੋ**। ਵਿਚਾਰੇਤਿਵਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕੇਧਮ੍ਮੇ, ਤੇ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਵਿਚਾਰੋ। ਵਿਚਰਣਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਵਿਤਕ੍ਕਾ ਰੁਲ਼੍ਹੇ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਸਭਾਵਾਕਾਰਪਾਤੁਭਾਵਤ੍ਥੰ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਅਨੁਮਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਓਲ਼ਾਰਿਕੋ ਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮੋ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਥਮਾਭਿਨਿਪਾਤਭੂਤੋਚ ਹੋਤੀਤਿ ਘਣ੍ਡਾਭਿਘਾਤੋ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਵਿਚਾਰੋ ਸੁਖੁਮੋ ਅਨੁਚਰੋ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨਭੂਤੋ ਚ ਹੋਤੀਤਿ ਘਣ੍ਡਾਨੁਰਵੋਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋਤਿ।

੭੮. ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਂ **ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ**। ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਏਵਂ ਨੁਖੋ ਨੋ ਨੁਖੋਤਿ ਏਵਂ ਪਵਤ੍ਤੰ ਸਂਸਪ੍ਪਨਂ ਅਧਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਕੋ ਮੁਚ੍ਚਨਵਸੇਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਸੋ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਲਕ੍ਖਣੋਤਿ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਨਿਚ੍ਚਲਭਾਵੇਨ ਇਨ੍ਦਖੀਲਸਦਿਸੋਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤੋ।

੭੯. ਵੀਰਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸੂਰਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਕਮ੍ਮਵਾ **ਵੀਰਿਯਂ**। ਤਂਸਮਙ੍ਗੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਹਿ ਕਮ੍ਮਸੂਰੋ ਹੋਤਿ। ਮਹਨ੍ਤਂਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਅਪ੍ਪਕਤੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਦੁਕ੍ਕਰਂਪਿ ਸੁਕਰਤੋ, ਭਾਰਿਯਂਪਿ ਅਭਾਰਿਯਤੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਅਤ੍ਤਕਿਲਮਥਂ ਨਗਣੇਤਿ। ਕਮ੍ਮਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਗ੍ਗਹਿਤ ਕਾਯ ਚਿਤ੍ਤੋਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਤਥਾਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਹੇਤੁਭਾਵੋਚੇਵ ਤਥਾਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਕਾਯ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਰਿਯਾਭੂਤਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਵਿਧਿਨਾਵਾ ਨਯੇਨ ਉਪਾਯੇਨ ਵੀਰਿਯਵਤੋ ਕਿਂ ਨਾਮਕਮ੍ਮਂ ਨ ਸਿਜ੍ਝਤੀਤਿਆਦਿਕੇਨ ਪੁਬ੍ਬਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਈਰਯਿਤਬ੍ਬਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯਂ। ਵਿਸੇਸੇਨਵਾ ਸਕਪਰਹਿਤਹੇਤੁ ਈਰਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਪਨ੍ਤਿ ਤਂ ਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਏਤੇਨਾਤਿ ਵੀਰਿਯਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਵੀਰਿਯੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਿਤਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾ ਸਦਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਧੁਰਾ ਪਗ੍ਗਹਿਤਸੀਸਾਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਉਸ੍ਸਾਹਜਾਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁਚ ਤਥਾਹੋਨ੍ਤੇਸੁ ਤਂਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋਵਾ ਪਰੇਸਂਵਾ ਹਿਤਹੇਤੁ ਨਿਚ੍ਚਂ ਬਜਾਵਟਕਾਯਚਿਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਈਰਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਪਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਤਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਚ ਪਗ੍ਗਹਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਚ ਉਸ੍ਸਾਹਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਚ ਗੇਹਸ੍ਸ ਥੂਣੂਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨ ਸਦਿਸਨ੍ਤਿ ਚ ਸਮ੍ਮਾ ਆਰਦ੍ਧਂ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਨਂ ਮੂਲਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

੮੦. ਵਿਨਯਤਿ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤੰ ਤਪ੍ਪੇਤਿ, ਤੁਟ੍ਠਂ ਸੁਹਿਤਂ ਜਨੇਤਿ, ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਪਦੁਮਂਵਿਯਵਾ ਵਡ੍ਢੇਤੀਤਿ **ਪੀਤਿ**, ਵਿਨਨ੍ਤਿਵਾ ਏਤਾਯ ਤਂ ਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋਵਿਯ ਵਿਰੋਚਮਾਨ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਪੀਤਿ। ਸਾ ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ ਖੁਦ੍ਦਿਕਾ ਪੀਤਿ, ਖਣਿਕਾਪੀਤਿ, ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿਕਾ ਪੀਤਿ, ਉਬ੍ਬੇਗਾ ਪੀਤਿ, ਫਰਣਾਪੀਤੀਤਿ।

੮੧. ਛਨ੍ਦਨਂ **ਛਨ੍ਦੋ**। ਇਚ੍ਛਾ ਪਤ੍ਥਨਾ ਅਭਿਸਨ੍ਧੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਸੋਪਨ ਦੁਵਿਧੋ ਤਣ੍ਹਾਛਨ੍ਦੋ, ਕਤ੍ਤੁਕਮਜਤਾ ਛਨ੍ਦੋਤਿ। ਇਧ ਕਤ੍ਤੁਕਮਜਤਾ ਛਨ੍ਦੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਕਤ੍ਤੁੰ ਕਾਮੇਤਿ ਇਚ੍ਛਤੀਤਿ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ। ਛਨ੍ਦਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲੋ। ਤਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਕਤ੍ਤੁਕਮਜਂ। ਤਦੇਵ ਕਤ੍ਤੁਕਮਜਤਾ, ਯਥਾ ਦੇਵੋਯੇਵ ਦੇਵਤਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਕਤ੍ਤੁਸਦ੍ਦੋ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਧਾਤੁਸਦ੍ਦਾਨਂ ਅਤ੍ਥੇ ਸਙ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਤ੍ਤੁਕਮਜਤਾਤਿ ਏਤੇਨ ਕਥੇਤੁਕਮਜਤਾ ਚਿਨ੍ਤੇਤੁਕਮਜਤਾ ਦਟ੍ਠੁਕਮਜਤਾ ਸੋਤੁਕਮਜਤਾਤਿ ਏਵਮਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬ ਕ੍ਰਿਯਾਪਦਾਨਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਸੋ ਪਨ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਤਣ੍ਹਾ ਵਿਯ ਅਸ੍ਸਾਦਨ ਰਜ੍ਜਨ ਲਗ੍ਗਨ ਵਸੇਨ ਨਇਚ੍ਛਤਿ। ਯੇਨ ਯੇਨ ਪਨ ਅਤ੍ਥਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਅਤ੍ਥਂ ਆਰਾਧੇਤੁ ਕਾਮਤਾਵਸੇਨੇਵ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਯਥਾ ਰਞ੍ਞੋ ਇਸ੍ਸਾਸਾ ਧਨੇਨਵਾ ਯਸੇਨਵਾ ਅਤ੍ਥਿਕਾ ਰਾਜਵੇਰੀਨਂ ਵਿਜ੍ਝਨਵਸੇਨ ਛਡ੍ਡਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੇਪਿ ਸਰੇ ਬਹੂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਏਵਮੇਵਂ ਅਯਂਪਿ ਪਰਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤ ਕਾਨਿਪਿ ਦਾਨਵਤ੍ਥੂਨਿ ਅਲਦ੍ਧਾਨਿਪਿ ਲਦ੍ਧੁਂ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਲਦ੍ਧਾਨਿਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਤੀਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਭਾਵਨਿਯਂਪਿ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ।

ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ **ਤਤ੍ਥ**

ਦਾਨਵਤ੍ਥੁਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਕਾਲੇਪਿ ਚੇਸ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿ ਤਬ੍ਬੇਨ ਤੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕੋਯੇਵ। ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਉਸੂਨਂ ਗਹਣੇ ਅਤ੍ਥਿਕੋ ਇਸ੍ਸਾਸੋਵਿਯਾਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਯਦਗ੍ਗੇਨ ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਦਾਨਵਤ੍ਥੁਪਰਿਯੇਸਨਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਚੇਤਨਾ ਦਾਨਵਤ੍ਥੁਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ ਸਙ੍ਕਾਤੇ ਦਾਨੇ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਤਦਗ੍ਗੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਚੇਤਨਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੋ ਇਧ ਦਾਨਵਤ੍ਥੁ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤ ਕਾਲੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੇਨਾਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ ਯੁਤ੍ਤਕੇਨ। ਤੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕੋਯੇਵ ਪਰਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਤ੍ਥਾਯਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਉਸੂਨਂ ਗਹਣੇਤਿ ਤੇਸਂ ਅਕਤਾਨਂ ਕਰਣਵਸੇਨ ਅਲਦ੍ਧਾਨਂ ਪਰਿਯੇਸਨਵਸੇਨ ਗਹਣੇ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਕੇਚਿ ਇਸ੍ਸਾਸੋ ਉਸੂਨਿਖਿਪਿਤ੍ਵਾਪਿ ਲਭਮਾਨੇ ਤੇਹਿ ਉਸੂਹਿ ਅਤ੍ਥਿਕੋਯੇਵਾਤਿ ਏਵ ਮਤ੍ਥਂ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਖਿਪਿਤਉਸੂਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾ। ਯਥਾ ਕਥਿਤਂ ਲਪਿਤਂ ਤਥਾਗਤੇਨਾਤਿ। ਤਥਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੇ ਨਾਤਿ ਏਤ੍ਥਾਪੀਤਿ। ਕੇਚਿ ਇਸ੍ਸਾਸੋ ਉਸੂਹਿ ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਨਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਿਕੋਯੇਵ ਸਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞਂ ਆਨਿਸਂਸਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਖਿਪਤੀਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਥਂ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋਪਿ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਉਸੂਹਿ ਅਤ੍ਥਿਕੋਯੇਵ ਤਾਨਿ ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਇਸ੍ਸਾਸੋਵਿਯਾਤਿਵੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾਤਿ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਤਦੁਭਯਂਪਿ ਅਵਹਸਿਤਬ੍ਬਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਛਨ੍ਦਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਂ ਛਨ੍ਦਵਸੇਨ ਅਤਿ ਇਚ੍ਛਮਾਨਂ ਵਿਯ ਵਿਲੁਪ੍ਪਮਾਨਂ ਵਿਯ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਂ ਆਰਮ੍ਮਣਗ੍ਗਹਣੇ ਚੇਤਸੋ ਹਤ੍ਥਪ੍ਪਸਾਰਣਂਵਿਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਹਤ੍ਥਪ੍ਪਸਾਰਣਂਵਿਯਾਤਿ ਇਦਂ ਅਭੂਤਪਰਿਕਪ੍ਪਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਨ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੋਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਤ੍ਥਵਿਸੇਸਪਾਕਟਤ੍ਥਂ ਪਨ ਅਭੂਤਂਪਿ ਭੂਤਂ ਵਿਯ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਪਿਚ, ਅਯਂ ਛਨ੍ਦੋਨਾਮ ਥਾਮਪਤ੍ਤੋ ਤਣ੍ਹਾਯ ਬਲਵਤਰੋ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਹੇਸ ਅਧਿਪਤਿਭੂਤੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਭੂਤੋਚ ਹੋਤੀਤਿ। ਯਦਿ ਹਿ ਸੋ ਤਣ੍ਹਾਯ ਸਮਾਨਬਲੋ ਸਿਯਾ। ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਤਣ੍ਹਾਯ ਹਤ੍ਥੇ ਠਿਤਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਧਨਭੋਗਰਜ੍ਜਸੁਖਾਨਿਵਾ ਦਿਬ੍ਬਬ੍ਰਹ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਤੋ ਨਿਯ੍ਯਾਤੁਂ ਨਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯੇਵਾਤਿ।

੮੨. ਸੋਭਣਾ ਸੋਭਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਪਕਿਰਨ੍ਤੀਤਿ ਪਕਿਣ੍ਣਾ। ਕੇਏਵ **ਪਕਿਣ੍ਣਕਾ**। ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂਵਾ ਸਮਾਨਾ **ਅਞ੍ਞਸਮਾਨਾ**। ਯਦਾ ਸੋਭਣਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਯੁਤ੍ਤਾ, ਤਦਾ ਤੇਹਿ ਅਸੋਭਣਤੋ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਸਮਾਨਾ। ਯਦਾ ਅਸੋਭਣਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਯੁਤ੍ਤਾ, ਤਦਾ ਤੇਹਿ ਸੋਭਣਤੋ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਸਮਾਨਾ ਸਦਿਸਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਅਞ੍ਞਸਮਾਨਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ।

੮੩. ਇਦਾਨਿ ਅਕੁਸਲਰਾਸਿਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਮੋਹੋਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਮੁਯ੍ਹਤੀਤਿ **ਮੋਹੋ**। ਮੁਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤੇਨਾਤਿਵਾ ਮੋਹੋ। ਮੁਯ੍ਹਨਮਤ੍ਤਂਵਾ ਮੋਹੋ, ਚਤੁਰਙ੍ਗਤਮਸ੍ਸ ਵਿਯ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਕਲ੍ਯਾਣਪਕ੍ਖਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਧਭਾਵਕਰਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਪਾਪਪਕ੍ਖਂ ਪਨ ਪਤ੍ਵਾ ਸੋ ਞਾਣਗਤਿਕੋ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਥਾ ਹੇਸ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਮਿਚ੍ਛਾਞਾਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁਚ ਮਿਚ੍ਛਾਞਾਣਨ੍ਤਿ ਪਾਪਕ੍ਰਿਯਾਸੁ ਉਪਾਯਚਿਨ੍ਤਾਵਸੇਨਪਵਤ੍ਤੋ ਮੋਹੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਵਿਜ੍ਜਾਯਚ ਅਪ੍ਪਟਿਪਤ੍ਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਪਟਿਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਭਾਵੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਪ੍ਪਟਿਪਤ੍ਤੀਤਿ ਕਲ੍ਯਾਣਪਕ੍ਖੇ ਅਞ੍ਞਾਣਮੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਮਿਚ੍ਛਾਪਟਿਪਤ੍ਤੀਤਿ ਪਾਪਪਕ੍ਖੇ ਮਿਚ੍ਛਾਞਾਣਮੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ, ਤਥਾ ਹਿ ਪਾਪਪਕ੍ਖਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਧਮ੍ਮਾ ਞਾਣਗਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਮੋਹੋ, ਲੋਭੋ, ਦਿਟ੍ਠਿ, ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਚਾਰੋਤਿ। ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਛਬ੍ਬਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਹਿ ਪਕਤਿਯਾ ਵਿਞ੍ਞੁਜਾਤਿਕੇਸੁ ਸੁਤਪਰਿਯਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਾਪਕ੍ਰਿਯਾਸੁ ਤਂ ਤਂ ਉਪਾਯਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਤੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਛੇਕਭਾਵਂ ਪਟਿਬਲਭਾਵਞ੍ਚ ਸਾਧੇਨ੍ਤੀਤਿ।

੮੪. ਨਹਿਰਿਯਤਿ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦੀਹਿ ਨਲਜ੍ਜਤਿ ਨਜਿਗੁਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਹਿਰੀ। ਹਿਰਿਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖਾਵਾ ਅਹਿਰੀ, ਸਾਏਵ **ਅਹਿਰਿਕਂ**। ਤਞ੍ਹਿ ਪਾਪ ਕ੍ਰਿਯਾਸੁ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਸੁ ਹਿਰਿਯਾ ਓਕਾਸਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਤਾਸੁ ਰੁਚਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਤਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦੀਹਿ ਅਜਿਗੁਚ੍ਛਨਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿਚ ਅਲਜ੍ਜਾਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੮੫. ਨਓਤ੍ਤਪ੍ਪਤੀਤਿ ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ। ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦੀਹਿ ਨਭਾਯਤਿ ਨਉਤ੍ਰਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖਂਵਾ **ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ**। ਤਂਪਿ ਹਿ ਤਾਸੁ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਸੁ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਤਾਸੁ ਅਸਾਰਜ੍ਜਮਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਹੇਤਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿ ਤਾਦੀਹਿ ਅਸਾਰਜ੍ਜਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਚ ਅਨੁਤ੍ਤਾਸਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਚ –

ਅਜੇਗੁਚ੍ਛੀ ਅਹਿਰਿਕੋ, ਪਾਪਾਗੂਥਾਵ ਸੂਕਰੋ।
ਅਭੀਰੁਚ ਅਨੋਤ੍ਤੁਪ੍ਪੀ, ਸਲਭੋ ਵਿਯ ਪਾਵਕਾਤਿ॥

੮੬. ਉਦ੍ਧਰਤੀਤਿ ਉਦ੍ਧਟਂ। ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠ ਗੇਣ੍ਡੁਕੋ ਵਿਯ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਂ ਚਿਤ੍ਤੁਂ, ਉਦ੍ਧਟਸ੍ਸ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਰਣਾਕਾਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ**। ਤਂ ਪਨ ਵਾਤੇਰਿਤਂ ਜਲਂ ਵਿਯ ਧਜਪਟਾਕਾ ਵਿਯਚ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

੮੭. ਲੁਬ੍ਭਤੀਤਿ **ਲੋਭੋ**, ਲੁਬ੍ਭਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਏਤੇ ਨਾਤਿ ਲੋਭੋ, ਲੁਬ੍ਭਨਮਤ੍ਤੁਮੇਵਵਾ ਏਤਨ੍ਤਿ ਲੋਭੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਲੁਬ੍ਭਨਂਨਾਮ ਆਰਮ੍ਮਣਾਭਿਸਜ੍ਜਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਸੋਪਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਲਗ੍ਗ ਨਟ੍ਠੇਨ ਮਕ੍ਕਟਾਲੇਪੋਵਿਯ ਅਭਿਕਙ੍ਖਟ੍ਠੇਨ ਤਤ੍ਤੁਕਪਾਲੇ ਖਿਤ੍ਤੁਮਂਸ ਪੇਸਿ ਵਿਯ ਅਪਰਿਚਾਗਟ੍ਠੇਨ ਤੇਲਞ੍ਜਨ ਰਾਗੋਵਿਯ ਤਣ੍ਹਾਨਦਿਭਾਵੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਪਾਯਾਵਹਟ੍ਠੇਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਸੁਕ੍ਖਕਟ੍ਠ ਸਾਖਾਪਲਾਸ ਤਿਣਕਸਟਾਨਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਵਹਨ੍ਤੀ ਸੀਘਤੋਤਾ ਨਦੀ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

੮੮. ਦਸ੍ਸਨਂ **ਦਿਟ੍ਠਿ**। ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਯਾਥਾਵਸਭਾਵੇਸੁ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ ਵਿਯ ਤੇਸਮੇਵ ਅਯਾਥਾਵਸਭਾਵੇਸੁ ਮਿਚ੍ਛਾਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਸਾਹਿ ਏਕਚ੍ਚਾਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਮਾਨੀਨਂ ਮਿਚ੍ਛਾਵਿਤਕ੍ਕਬਹੁਲਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਥਾਮਗਤਾ ਅਯਾਥਾਵਪਕ੍ਖੇ ਪਟਿਵੇਧਞ੍ਞਾਣਗਤਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਸਾਪਨ ਮਿਚ੍ਛਾਭਿਨਿਵੇਸਲਕ੍ਖਣਾ ਪਰਮਂਵਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੮੯. ਮਞ੍ਞਤੀਤਿ **ਮਾਨੋ**। ਅਹਂ ਲੋਕੇ ਏਕੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਸ੍ਮਿ। ਨ ਕਟ੍ਠਕਲਿਙ੍ਗਰੋਵਿਯ ਅਵਮਞ੍ਞਨਾਰਹੋਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਲ੍ਹਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋਪਨ ਜਾਤਿ ਕੁਲਧਨ ਭੋਗ ਯਸ ਇਸ੍ਸਰਿਯਾਦੀਹਿ ਚੇਵ ਸੀਲ ਸੁਤ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਾ ਦੀਹਿਚ ਗੁਣੇਹਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਿਤੋ ਅਤਿਰੇਕਤਰਂ ਵਦ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਜਨਮਜ੍ਝੇ ਕੇਤੁਂਵਿਯ ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤਂ ਮਞ੍ਞਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਉਨ੍ਨਤਿਲਕ੍ਖਣੋਤਿਚ ਉਮ੍ਮਾਦੋਵਿਯਾਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤੋ।

੯੦. ਦੁਸ੍ਸਤੀਤਿ **ਦੋਸੋ**। ਸੋਪਨ ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕਟ੍ਠੇਨ ਪਹਤਾ ਸਿਵਿਸੋਵਿਯ ਵਿਸਪ੍ਪਨਟ੍ਠੇਨ ਅਸਨਿਪਾਤੋਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਸ੍ਸਯ ਦਹਨਟ੍ਠੇਨ ਦਾਵਗ੍ਗਿਵਿਯ ਦੁਸ੍ਸਨਟ੍ਠੇਨ ਲਦ੍ਧੋਕਾਸੋ ਸਪਤ੍ਤੋਵਿਯ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਹਿਤਰਾਸਿ ਭਾਵਟ੍ਠੇਨ ਵਿਸ ਸਂਸਟ੍ਠ ਪੂਤਿਮੁਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

੯੧. ਇਸ੍ਸਤੀਤਿ **ਇਸ੍ਸਾ**। ਪਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਉਸ੍ਸੂਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਾਹਿ ਪਰੇਸਂ ਪਕਤਿਯਾ ਲਦ੍ਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾਵਾ ਨਸਹਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਪਤ੍ਤਿਂ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਕਙ੍ਖਤਿ। ਅਸੁਕੋ ਇਦਂਨਾਮ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ਨਸਹਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਲਾਭਂ ਇਚ੍ਛਤਿ ਆਕਙ੍ਖਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਪਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਨਂ ਉਸ੍ਸੂਯਨਲਕ੍ਖਣਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ।

੯੨. ਮਮ ਏਵ ਇਦਂ ਗੁਣਜਾਤਂਵਾ ਵਤ੍ਥੁਵਾ ਹੋਤੁ। ਮਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਾਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਹੇਤੁ ਅਵਿਪ੍ਫਾਰਿਕਤਾਵਸੇਨ ਚਰਤਿ ਪਵਤ੍ਤੁਤੀਤਿ ਮਚ੍ਛਰਂ, ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ। ਮਚ੍ਛਰਸ੍ਸ ਭਾਵੋ **ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ**। ਇਦਂਚ ਇਸ੍ਸਾ ਵਿਯ ਦੁਵਿਧਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਲਭਿਤਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਵਸੇਨ। ਤਤ੍ਥ ਪਕਤਿਯਾ ਲਦ੍ਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਤਾਵ ਤਂ ਪਰੇਹਿ ਸਾ ਧਾਰਣਂਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿਵਾ ਕਾਰਣੇਨ ਅਤ੍ਤਸਨ੍ਤਕਭਾਵਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪਰੇਸਂ ਸਨ੍ਤਕਭਾਵਂ ਗਮਿਸ੍ਸਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨੋ ਹੋਤਿ, ਲਭਿਤਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂਪਿ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਦੇਸੇ ਵਾਕਾਲੇਵਾ ਇਦਂਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾਵਾ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਲਦ੍ਧੁਂ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਲਾਭਂ ਨਇਚ੍ਛਤਿ। ਅਞ੍ਞੇ ਲਭਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾਵਾ ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਹੇਤਂ ਲਦ੍ਧਾਨਂਵਾ ਲਭਿਤਬ੍ਬਾਨਂਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਨਂ ਨਿਗ੍ਗੂਹਨਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਲਭਿਤਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਯਸ੍ਸ ਲਾਭਂ ਨਇਚ੍ਛਤਿ। ਸੋਲਭਤੀਤਿਵਾ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀਤਿਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁਵਿਘਾਤੋ ਇਸ੍ਸਾਨਾਮ। ਯਂ ਯਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧੁਂ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਲਬ੍ਭਮਾਨਕਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁਵਿਘਾਤੋ ਮਚ੍ਛਰਿਯਂਨਾਮ। ਨ ਹਿ ਏਤੇ ਦ੍ਵੇ ਏਕਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ।

੯੩. **ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਿਰਿਯਾ ਕਤਂ। ਕੁਚ੍ਛਿਤਂ ਕਤਨ੍ਤਿ ਕੁਕਤਂ। ਕੁਚ੍ਛਿਤਕਿਰਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਨਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬੋ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਅਕਤਂ ਵਤ ਮੇ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਕਤਂ ਪਾਪਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਨੁਸੋਚਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋਯੇਵ, ਸੋ ਹਿ ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੋਪਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਕਤਂਵਾ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਪੁਨ ਕਤਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਂ ਵਾ ਪਾਪਂ ਪੁਨ ਅਕਤਂ ਕਾਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਥਖੋ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਪਰਿਯਾਦਾਨਾਯੇਵ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੁਚ੍ਛਿਤਕਿਰਿਯਾ ਮਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਕੁਕਤਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਅਟ੍ਠ ਕਥਾਯਂ ਕਤਾਕਤਸ੍ਸ ਸਾਵਜ੍ਜਾਨਵਜ੍ਜਸ੍ਸ ਅਭਿਮੁਖਗਮਨਂ ਪਟਿਸਾਰੋਨਾਮ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਸੋ ਕਤਂਵਾ ਪਾਪਂ ਅਕਤਂ ਨਕਰੋਤਿ। ਅਕਤਂਵਾ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਕਤਂ ਨਕਰੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਰੂਪੋ ਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਵਾ ਪਟਿਸਾਰੋਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚ ਮੇਵ। ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੇਚ ਕੁਚ੍ਛਿਤੇ ਸਤਿ ਤਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋਪਿ ਕੁਚ੍ਛਿਤੋਯੇਵ। ਯੇਨਚ ਕਾਰਣੇਨ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਕੁਚ੍ਛਿਤਂਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਕਾਰਣੇਨ ਸੋ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋਪਿ ਕੁਚ੍ਛਿਤੋਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸੋ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋਵ ਕੁਕਤਪਦੇ ਗਹੇਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੁਦਿਨ੍ਨਕਣ੍ਡਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਉਜੁਕਤੋਵ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਯਥਾਹ-ਵਿਞ੍ਞੂਹਿ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬਤਾਯ ਕੁਚ੍ਛਿਤਕਿਰਿਯਾਭਾਵਤੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

[੭੬] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਕੁਚ੍ਛਿਤਂ ਕਤਨ੍ਤਿ ਕੁਕਤਂ। ਕਤਾਕਤ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸੁਚਰਿਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਏਤੇਨ ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ** ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਅਕਤਂਪਿ ਹਿ ਕੁਕਤਨ੍ਤਿ ਵੋਹਰਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਮਯਾ ਅਕਥਂ। ਤਂ ਕੁਕਤਨ੍ਤਿਚ। ਇਧ ਪਨ ਕਤਾ ਕਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋ ਕੁਕਤ’’ਨ੍ਤਿਚ। ਤਂਪਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ।

ਕੁਕਤਸ੍ਸ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਸ੍ਸ ਤਥਾਪਵਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁਭਾਵੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ। ਅਪਿਚ, ਧਾਤੁਪਾਠੇਸੁ ਕੁਚਸਦ੍ਦੋ ਸਙ੍ਕੋਚਨ ਮਨੋ ਵਿਲੇਖਨਤ੍ਥੇਸੁ ਪਠਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੁਚ੍ਛਿਤੇਨ ਆਕਾਰੇਨ ਕੋਚਤਿ ਸਙ੍ਕੋਚਤਿ ਨ ਪਾਪਜਿਗੁਚ੍ਛਨਾਕਾਰੇਨਾਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚੋ। ਕੁਚ੍ਛਿਤੇਨਵਾ ਆਕਾਰੇਨ ਕੋਚਤਿ ਵਿਲਿਖਤਿ ਨਕਿਲੇਸਸਲ੍ਲੀਖਨਾ ਕਾਰੇਨਾਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚੋ। ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤਧਮ੍ਮਸਮੂਹੋ। ਸੋਹਿ ਕੁਚ੍ਛਿਤੇਨ ਅਕਤਂ ਵਤ ਮੇ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਕਤਂ ਪਾਪਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ ਅਨੁਤ੍ਥੁਨਨਾਕਾਰੇਨ ਸਙ੍ਕੋਚਤਿ। ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਿਤੁਂਪਿ ਨਦੇਤਿ। ਮਨਂਵਾ ਵਿਲੇਖਤਿ। ਸਦ੍ਧਾਦੀਨਂ ਸਾਰਧਮ੍ਮਾਨਂ ਤਨੁਕਰਣੇਨ ਚਿਤ੍ਤਂ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨੇ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਥਾਮਬਲਂ ਕਰੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੁਕ੍ਕੁਚੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯੇਨ ਪਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸੋ ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂਨਾਮ ਕੁਕ੍ਕੁਚਸ੍ਸ ਭਾਵੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਤਂ ਪਨ ਯਸ੍ਮਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਕਤਞ੍ਚ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਕਤਞ੍ਚ ਪਾਪਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨੁਤਾਪਨਵਸੇਨ ਅਨੁਸੋਚਨਵਸੇਨਚ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਾਤਂ ਪਚ੍ਛਾਨੁਤਾਪਲਕ੍ਖਣਂ ਕਤਾਕਤਾਨੁਯੋਚਨ ਰਸਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਪਚ੍ਛਾਨੁਤਾਪਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਲ੍ਯਾਣਞ੍ਚ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਾਪਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਕਾਲੇ ਅਨੁਤਾਪਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਸ੍ਸ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਤਾ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਤਾਚ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧਾਤਿ। ਕਤਾਕਤਾ ਨੁਸੋਚਨਰਸਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਤਞ੍ਚ ਪਾਪਂ ਅਕਤਞ੍ਚ ਕਲ੍ਯਾਣਨ੍ਤਿ ਯੋ ਜੇਤਬ੍ਬਂ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਮਹਾਨਿਦ੍ਦੇਸੇ –

> ਦ੍ਵੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਕਤਤ੍ਤਾ ਚ ਅਕਤਤ੍ਤਾ ਚ। ਕਥਞ੍ਚ ਦ੍ਵੀਹਾ।ਲ। ਅਕਤਤ੍ਤਾਚ। ਅਕਤਂ ਮੇ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਂ। ਕਤਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ। ਅਕਤਂ ਮੇ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤਂ।ਲ। ਕਤਂ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ। ਅਕਤਾਮੇ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ। ਕਤੋ ਪਾਣਾਤਿ ਪਾਤੋਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ।ਲ। ਅਕਤਾ ਮੇ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਕਤਾ ਮਿਚ੍ਛਾਮਿਟ੍ਠੀਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਏਤੇਨ ਪਨ ਅਕਤਸੁਚਰਿਤਾ ਰਮ੍ਮਣਤਾਯ ਕਤਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾ ਰਮ੍ਮਣਤਾਯਚ ਵਸੇਨ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਸ੍ਸ ਦ੍ਵਿਧਾਭਾਵੋਯੇਵ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਦ੍ਵੀਹਾਕਾਰੇਹੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸੋਚ ਖੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਾਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਪਾਯਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਅਪਾਯੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਹੋਤਿ। ਨਅਞ੍ਞੇਸਂ, ਅਕਤਂ ਮੇ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਂ। ਕਤਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਨ੍ਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਥਾ ਪਨ ਮਾਨੋ ਦੁਵਿਧੋ

ਹੋਤਿ ਯਾਥਾਵਮਾਨੋ ਅਯਾਥਾਵਮਾਨੋਤਿ। ਤਥਾ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰਪਿ, ਯਾਥਾਵਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ, ਅਯਾਥਾਵ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧੰ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਯਾਥਾਵ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰਪਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੰ ਦ੍ਵੀਹਾਕਾਰੇਹੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਅਕਤੰ ਵਤ ਮੇ ਕਲ੍ਯਾਣੰ ਕਤੰ ਪਾਪਨ੍ਤਿ। ਕਤਮੰ ਪਨ ਤਨ੍ਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮੇਪਿ ਪਾਪਸਞ੍ਞੀ ਪਾਪਦਿਟ੍ਠਿ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇਪਿ ਕਲ੍ਯਾਣਸਞ੍ਞੀ ਕਲ੍ਯਾਣਦਿਟ੍ਠਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨੁਸੋਚਨਵਸੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਲ੍ਯਾਣੇ ਕਲ੍ਯਾਣਸਞ੍ਞੀ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪਾਪਸਞ੍ਞਿਨੋ ਪਾਪੇਚ ਪਾਸਞ੍ਞੀ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਕਲ੍ਯਾਣਸਞ੍ਞਿਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਇਦੰ ਅਯਾਥਾਵਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰਨਾਮ। ਅਨਵਜ੍ਜੇ ਸਾਵਜ੍ਜਸਞ੍ਞੀ, ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞੀ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯੰ ਆਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀਤਿਆਦਿਨਾਪਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ। ਇਦਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੰ ਦ੍ਵੀਹਾ ਕਾਰੇਹੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਦ੍ਵੀਸੁਏਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਯੰ ਪਨ ਮਹਾਨਿਦ੍ਦੇਸੇਯੇਵ ਹਤ੍ਥਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੰਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ। ਪਾਦਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੰਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ। ਹਤ੍ਥਪਾਦਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੰਪਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ। ਤੰ ਅਸੰਯਤ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰਨਾਮ। ਯੰ ਪਨ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿੰਸੂਤਿ ਵਿਨਯੇ ਆਗਤੰ। ਯਞ੍ਚ ਕਥੰ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਪ੍ਪਕਤਤਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾਤਿ ਆਗਤੰ। ਤੰ ਵਿਨਯਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰਨਾਮ। ਤੰਪਨ ਵਿਨਯਸੰਸਯੋਏਵ। ਸੋਚ ਖੋ ਅਤ੍ਥੇ ਅਵਿਸਯੇ ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੁਖੋ ਨੋਨੁਖੋਤਿ ਸੰਸਪ੍ਪਨਾਕਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਕੁਸਲ ਕ੍ਰਿਯ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋ। ਸੋਪਨ ਯੇਸੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤੇਸੁ ਯੇ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤੇ ਤੰਕਮ੍ਮੰ ਨਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾ ਨਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿੰਸੂਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਯੇ ਪਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤੇ ਕਪ੍ਪਿਯਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਪ੍ਪਕਤਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

੯੪. ਥਿਯਤਿਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨ੍ਦਮਨ੍ਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਤੀਤਿ **ਥਿਨੰ**। ਥਿਯਿਯਨਾ ਥਿਯਿਤਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਹਿ ਪਾਲਿਯੰ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ।

੯੫. ਮੇਧਤਿ ਚੇਤਸਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਅਕਮ੍ਮਞ੍ਞਭੂਤੇ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਿੰ ਸਤੀਤਿ **ਮਿਦ੍ਧੰ**। ਤਥਾ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਵਿਪ੍ਫਾਰਵਸੇਨ ਤੰ ਤੰ ਇਰਿਯਾ ਪਥੰ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਸੁ ਮੁਗ੍ਗਰੇਨ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣਤੋ ਓਲਿਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਰਿਯਾਪਥੰਪਿ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁੰ ਅਸਮਤ੍ਥੇ ਕਤ੍ਵਾ ਥਿਨੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਅਭਿਭਵਤਿ। ਮਿਦ੍ਧੰ ਚੇਤਸਿਕੇਤਿ।

੯੬. ਵਿ**ਚਿਕਿਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ। ਚਿਕਿਚ੍ਛਨੰ ਚਿਕਿਚ੍ਛਾ। ਞਾਣਪ੍ਪਟਿਕਾ ਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤੁੰ ਦੁਕ੍ਕਰਤਾਯ ਵਿਗਤਾ ਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਏਤਾਯਾਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ। ਸਭਾਵੰ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤਾ ਕਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿਵਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ। ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿਵਾ ਦ੍ਵੇਲ੍ਹਕਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ। ਸਾ ਨੀਵਰਣਭੂਤਾ, ਪਟਿਰੂਪਕਾਤਿ ਦੁਵਿਧਾ। ਤਤ੍ਥ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਵਤ੍ਥੁਸੁ ਵਿਮਤਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਨੀਵਰਣਭੂਤਾ। ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਾਪਨ ਅਸਬ੍ਬਞ੍ਞੂਨੰ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਕਥੰ ਨੁਖੋ ਏਵੰ ਨੁਖੋ ਇਦੰਨੁਖੋਤਿ ਵੇਮਤਿਕਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਪਟਿਰੂਪਕਾਨਾਮ। ਸਾ ਪਨ ਕੁਸਲਾਪਿ ਹੋਤਿ, ਅਕੁਸਲਾਪਿ ਖੀਣਾ ਸਵਾਨੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ ਕ੍ਰਿਯਾਬਜਾਕਤਾਪੀਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤਾਕੁਸਲਭੂਤਾ ਨੀਵਰਣਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਕਾਤਿ।

ਅਕੁਸਲਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ।

੯੭. ਸਦ੍ਦਹਤੀਤਿ **ਸਦ੍ਧਾ**। ਯਥਾ ਅਚ੍ਛੰ ਪਸਨ੍ਨੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਉਦਕੰ ਚਨ੍ਦ ਸੂਰਿਯਾਦੀਨਿ ਰੂਪਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਤ੍ਤਨਿ ਦਹਤਿ। ਏਵੰ ਅਯੰ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਾ ਦੀਨਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਤ੍ਤਨਿ ਦਹਤਿ ਧਾਰੇਤਿ ਥਪੇਤਿਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤਿਵਾ ਏਤਾਯਾਤਿ ਸਦ੍ਧਾ। ਸਦ੍ਦਹਨਮਤ੍ਤਮੇਵਵਾ ਏਤਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਧਾ। ਸਾਪਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਦੀਸੁ ਸਦ੍ਧੇਯਜਵਤ੍ਥੁਸੁ ਅਕਾਲੁਸ੍ਸਿਯਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਏਵ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਾਪਨ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਸੁਵਾ ਤਿਤ੍ਥਿਯਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਅਸਦ੍ਧੇਯਜਵਤ੍ਥੁਸੁ ਸਦ੍ਦਹਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਸਦ੍ਧਾ ਪਟਿਰੂਪਕਾਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸਾ ਪਨ ਅਤ੍ਥਤੋ ਮਿਚ੍ਛਾਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਯੇਵਾਤਿ। ਯਥਾ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਹਤ੍ਥੇ ਅਸਤਿ ਰਤਨਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿ-ਗਹੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਵਿਤ੍ਤੇ ਅਸਤਿ ਤੇਸੰ ਸਬ੍ਬਭੋਗਾ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਬੀਜੇ ਅਸਤਿ ਸਸ੍ਸਾਦੀਨਿ ਨਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਸਦ੍ਧਾਯ ਅਸਤਿ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਰਿਯਾਵਤ੍ਥੂਨਿ ਨਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਸਾ ਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਤਬੀਜ ਸਦਿਸਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ।

੯੮. ਸਰਤੀਤਿ **ਸਤਿ**। ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਾਨਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨਿ ਚ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਾਵਾ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਾਦੀਨਿਵਾ ਅਪ੍ਪਮਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਉਪਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਾਪਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਸਤਿ ਦੁਵਿਧਾ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਇਤਰਾ ਪਨ ਸਤਿਯੇਵ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਤਸ੍ਸ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਸ੍ਸਚ ਪਾਪਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਮਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਸਤਿਪਟਿਰੂਪਕੋ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋਯੇਵ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਸਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇਹਿਚ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇਹਿਚ ਯੋਜੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਿਕ ਮਹਾਅਮਚ੍ਚੋ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਤਿ। ਸਤਿਂਖ੍ਵਾਹਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਿਕਂ ਵਦਾਮੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

੯੯. ਹਿਰਿਯਤੀਤਿ **ਹਿਰਿ**। ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦੀਹਿ ਲਜ੍ਜਤਿ ਜਿਗੁਚ੍ਛਤਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੦੦. ਤੇਹਿਯੇਵ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਤੀਤਿ **ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ**। ਉਬ੍ਬਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਹਿਰਿਓਤ੍ਤਪ੍ਪਪ੍ਪਟਿਰੂਪਕਾਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ –

ਲਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੇ ਨਲਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਲਜ੍ਜਿਯੇਸੁ ਲਜ੍ਜਰੇਤਿ ਚ।
ਭਾਯਿਤਬ੍ਬੇ ਨਭਾਯਨ੍ਤਿ, ਅਭਯੇ ਭਯਦਸ੍ਸਿਨੇਤਿ ਚ॥

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ ਹਿਰਿਯਾ ਅਤ੍ਤਨਿ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪੇਨਚ ਪਰੇਸੁ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾਦੀਸੁ ਗਾਰਵਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਾਪਤੋ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਲੋਕਪਾਲਧਮ੍ਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ।

੧੦੧. ਲੋਭਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖੋ **ਅਲੋਭੋ**। ਸੋ ਹਿ ਯੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਿਤਸਞ੍ਞਿਤੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਲੋਭੋ ਲਗ੍ਗਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਤਂ ਲੋਭਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਲੋਭਵਤ੍ਥੁਭੂਤਾ ਭਵਭੋਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਗੂਥਰਾਸਿਂਵਿਯ ਹੀਲੇਤ੍ਵਾ ਜਿਗੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਏਕਾਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮ ਧਾਤੁਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ।

੧੦੨. ਦੋਸਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖੋ **ਅਦੋਸੋ**। ਸੋਪਿ ਹਿ ਯੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਹਿਤਸਞ੍ਞਿਤੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਦੋਸੋ ਦੁਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਤਂਦੋਸਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਸਦਿਸਂ ਸੋਮ੍ਮਹਦਯਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕਾ ਅਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਅਯਮੇਵਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਮੋਹੋਪਿ ਇਧ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਮੋਹਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖੋ **ਅਮੋਹੋ**। ਸੋਪਿ ਹਿ ਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁਵਾ ਅਤ੍ਥੇਸੁਵਾ ਚਤੂਸੁ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੇਸੁਵਾ ਮੋਹੋ ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਤਂ ਮੋਹਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਸਹਸ੍ਸਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋਵਿਯ ਵਿਜ੍ਜਾਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ।

੧੦੩. **ਤਤ੍ਰਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਭਾਵੋ। ਲੀਨੁਦ੍ਧਚ੍ਚਾਦੀਨਂ ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਵਿਸਮਪਕ੍ਖਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਪਵਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾ। ਸਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਸਮੂਹੋ। ਤਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਮਜ੍ਝਕ੍ਕਤਾ। ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ ਤਤ੍ਰਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁਵਾ ਹਿਤਕਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ ਤਤ੍ਰਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਸਾ ਸਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਨਵਸੇਨ ਸਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਆਜਾਨੇਯ੍ਯਾਨਂ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਨਸਾਰਥੀਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਯਮੇਵਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ।

੧੦੪. ਕਾਯਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਾਦੀਸੁ ਕਾਯੋਤਿ ਵੇਦਨਾਦਿਕ੍ਖਨ੍ਧਤ੍ਤਯ ਸਙ੍ਖਾਤੋ ਚੇਤਸਿਕਸਮੂਹੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸੋਭਣਚਿਤ੍ਤਂ। ਕਾਯਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ **ਕਾਯਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ**। ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ **ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧੀ**ਤਿਆਦਿਨਾ ਸਮਾਸੋ। ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਂ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ। ਸਨ੍ਤਸੀਤਲਭਾਵੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯੇਸਂ ਇਦਂ ਦ੍ਵਯਂ ਦੁਬ੍ਬਲਂ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸੁਖਂ ਨਪਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਏਵ ਨੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਤਿ। ਸਨ੍ਤਤ੍ਤੇ ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇ ਥਪਿਤਮਚ੍ਛੋਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਯੇਸਂ ਪਨ ਬਲਵਂ ਹੋਤਿ। ਤੇਯੇਵ ਤਤ੍ਥ ਤਂ ਵਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸੀਤਲੇ ਉਦਕੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤ ਮਚ੍ਛੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ।

੧੦੫. ਲਹੁਭਾਵੋ **ਲਹੁਤਾ**। ਅਗਰੁਤਾ ਅਦਨ੍ਧਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯੇਸਂ ਇਦਂ ਦੁਬ੍ਬਲਂ। ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪੁਵ੍ਵਕਮ੍ਮੇਸੁ ਨਪਸਾਰੇਤਿ ਸਙ੍ਕੋਚਤਿ। ਤਤ੍ਤਪਾਸਾਣੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਪਦੁਮਪੁਪ੍ਫਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਯੇਸਂ ਪਨ ਬਲਵਂ। ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਪਸਾਰੇਤਿ। ਸੀਤਲੇ ਉਦਕੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਪਦੁਮਪੁਪ੍ਫਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ।

੧੦੬. ਮੁਦੁਭਾਵੋ **ਮੁਦੁਤਾ**। ਯੇਸਂ ਇਦਂ ਦੁਬ੍ਬਲਂ। ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪੁਵ੍ਵਕਮ੍ਮੇਸੁ ਥਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਵੇਰੀਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਗਤਮਹਾਯੋਧੋਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਯੇਸਂ ਪਨ ਬਲਵਂ। ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਮੁਦੁ ਹੋਤਿ। ਵਿਯਵ੍ਵਾਤੀਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਗਤਮਹਾਯੋਧੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ।

੧੦੭. ਕਮ੍ਮਨਿ ਸਾਧੁ ਕਮ੍ਮਵ੍ਵਂ। ਤਦੇਵ **ਕਮ੍ਮਵ੍ਵਤਾ**। ਯੇਸਂ ਇਦਂ ਦੁਬ੍ਬਲਂ। ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪੁਵ੍ਵਕਮ੍ਮੇਸੁ ਯਥਿਚ੍ਛਿਤਂ ਥਪੇਤੁਂ ਨਲਬ੍ਭਤਿ, ਵਿਕ੍ਕਿਰਤਿ। ਪਟਿਵਾਤੇ ਖਿਤ੍ਤਥੁਸਮੁਟ੍ਠਿਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਯੇਸਂ ਪਨ ਬਲਵਂ। ਤੇਸਂਯੇਵ ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਯਥਿਚ੍ਛਿਤਂ ਥਪੇਤੁਂ ਲਬ੍ਭਤਿ ਨਵਿਕ੍ਕਿਰਤਿ। ਪਟਿਵਾਤੇ ਖਿਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋਵਿਯ ਹੋਤਿ।

੧੦੮. ਪਗੁਣਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਪਾਗੁਵ੍ਵਂ। ਤਦੇਵ **ਪਾਗੁਵ੍ਵਤਾ**। ਯੇਸਂ ਇਦਂ ਦੁਬ੍ਬਲਂ। ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪੁਵ੍ਵਕਮ੍ਮੇਸੁ ਵਿਕਮ੍ਪਤਿ ਵਿਹਵ੍ਵਤਿ। ਗਮ੍ਭੀਰੇ ਉਦਕੇ ਖਿਤ੍ਤਵਾਨਰੋਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਯੇਸਂ ਪਨ ਬਲਵਂ, ਤੇ ਸਂ ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਨਵਿਕਮ੍ਪਤਿ ਨਵਿਹਵ੍ਵਤਿ। ਗਮ੍ਭੀਰੇ ਉਦਕੇ ਖਿਤ੍ਤ ਕੁਮ੍ਭਿਲੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ।

੧੦੯. ਉਜੁਏਵ ਉਜੁਕਂ, ਉਜੁਕਸ੍ਸ ਭਾਵੋ **ਉਜੁਕਤਾ**। ਯੇਸਂ ਇਦਂ ਦੁਬ੍ਬਲਂ। ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪੁਵ੍ਵਕਮ੍ਮੇਸੁ ਵਿਸਮਗਹਿਕਂ ਹੋਤਿ। ਕਦਾਚਿ ਲੀਨਂ। ਕਦਾਚਿ ਉਦ੍ਧਟਂ। ਕਦਾਚਿ ਓਨਤਂ। ਕਦਾਚਿ ਉਨ੍ਨਤਂ। ਸੁਰਾਮਦਮਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਗਮਨਂ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਯੇਸਂ ਪਨ ਬਲਵਂ, ਤੇਸਂ ਤਂ ਵੁਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯ ਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

੧੧੦. ਏਤ੍ਥਚ ਸਿਦ੍ਧੇਸੁਪਿ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਾਦਿਕੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਵਿਸੁਂ ਕਾਯਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਾਦੀਨਂ ਵਚਨਂ ਤੇਸਂ ਵਸੇਨ ਰੂਪਕਾਯਸ੍ਸਪਿ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਾਦਿ ਦੀਪਨਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਤਂ ਤਂ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗੇਲਵ੍ਵਵੁਟ੍ਠਾ ਨਾਦੀਸੁ ਰੂਪਕਾਯਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਭਾਵੋ ਪਾਕਟੋ ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਆਕਾਸਗਮਨਾਦੀਸੁ ਲਹੁ ਭਾਵੋ। ਕਾਯਂ ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਮ੍ਮਿਨਨੇਸੁ ਮੁਦੁਭਾਵੋ। ਅਨ੍ਤੋਪਥਵਿਯਂਵਾ ਅਨ੍ਤੋਪਬ੍ਬਤੇ ਸੁਵਾ ਅਸਜ੍ਜਮਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਮਨਾਦੀਸੁ ਕਮ੍ਮਵ੍ਵਭਾਵੋ। ਨਾਗਵਣ੍ਣਂਵਾ ਗਰੁਲਵਣ੍ਣਂਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਮ੍ਮਿਨਨਾਦੀਸੁ ਪਗੁਣਭਾਵੋ ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਯਥਾਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸੇਨ ਚਿਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਭਾਵੇਸੁ ਉਜੁਕਭਾਵੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਮਂ ਧਾਰੇਨ੍ਤੀਤਿ ਸਾਧਾਰਣਾ, ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਸੋਭਣਚਿਤ੍ਤੇਹਿ, ਤੇਸਂਵਾ ਸਾਧਾਰਣਾ **ਸੋਭਣ ਸਾਧਾਰਣਾ**।

੧੧੧. **ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਤਿਵਿਧਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ ਕਥਾ, ਚੇਤਨਾ, ਵਿਰਤਿਵਸੇਨ, ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾ ਸੁਭਾਸਿਤਾ ਵਾਚਾ ਕਥਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾਨਾਮ। ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਕੁਸਲਕ੍ਰਿਯਚੇਤਨਾ ਚੇਤਨਾਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾਨਾਮ। ਯਾ ਪਨ ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣਾਦੀਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਮਾਦਿਯਨ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਪਾਪਵਿਰਮਣਾਕਾਰੇਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਵਿਰਤਿ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾਨਾਮ। ਸਾ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਸਮ੍ਮਾ ਵਦਨ੍ਤਿ ਏਤਾ ਯਾਤਿ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ। ਏਤਾਯਾਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਹੇਤੁਅਤ੍ਥੇ ਵਾ ਕਰਣਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਵਾਚਾਯ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਮਾਦਿਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮਾਦਾਨਵਚਨਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਕਰਣਤ੍ਥੋ ਹੇਤੁਅਤ੍ਥੋ ਚ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਤਤੋ ਯਥਾਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾਨਿਵਾ ਯਥਾਧਿਟ੍ਠਿਤਾਨਿਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸੁਟ੍ਠੁਰਕ੍ਖਾਮਾਤਿ ਯਾਨਿ ਅਨਵਜ੍ਜਾਨਿਏਵ ਵਚਨਾਨਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਕਰਣਤ੍ਥਾਨੁਕੂਲੋ ਹੇਤੁ ਅਤ੍ਥੋਯੇਵ ਯੁਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਅਥਵਾ, ਤਥਾ ਵਦਨ੍ਤੁਵਾ ਮਾਵਾ। ਅਯਂਪਨ ਵਦਮਾਨੇਸੁ ਸਤਿ ਤੇਸਂ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤੁਂਏਵ ਦੇਤਿ। ਨਮਿਚ੍ਛਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾ ਵਾਚਾਤ੍ਵੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਪਿਚ, ਅਯਂ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਂ ਪਜਹਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰਸੁਦ੍ਧਿਯਾ ਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

੧੧੨. **ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ**ਪਿ ਤਿਵਿਧੋ ਕ੍ਰਿਯਾ, ਚੇਤਨਾ, ਵਿਰਤਿ ਵਸੇਨ। ਤਤ੍ਥ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਅਨਵਜ੍ਜਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯਿਕਕ੍ਰਿਯਾ ਕ੍ਰਿਯਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋਨਾਮ। ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਚੇਤਨਾ ਚੇਤਨਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਨਾਮ। ਯਾ ਪਨ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣਾਦੀਨਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਮਾਦਿ ਯਨ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਪਾਪਵਿਰਮਣਾਕਾਰੇਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਵਿਰਤਿ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਨਾਮ। ਸਮ੍ਮਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਂ, ਤਦੇਵ ਸਮ੍ਮਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੋ ਵਨਨ੍ਤੋਵਿਯ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

੧੧੩. **ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ**ਪਿ ਵੀਰਿਯ, ਵਿਰਤਿਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਕਤਿਯਾ ਅਨਵਜ੍ਜਾਨਿ ਕਸਿਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਾਦੀਨਿਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਾਨਂ ਉਟ੍ਠਾਨਬਲਸਙ੍ਖਾਤੋ ਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋਨਾਮ। ਯਾ ਪਨ ਆਜੀਵਸੁਦ੍ਧਿਂ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਜੀਵਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਕਾਰਣਾਨਿ ਕਾਯਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ ਪਜਹਨ੍ਤਾਨਂ ਪਾਪਵਿਰਮਣਾਕਾਰੇਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਵਿਰਤਿ ਆਜੀਵੋਨਾਮ। ਅਯਮਿਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਸਮ੍ਮਾ ਆਜੀਵਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

੧੧੪. ਏਕੇਕਾਪਿ ਚੇਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤ ਵਿਰਤਿ, ਸਮਾਦਾਨ ਵਿਰਤਿ, ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਿਰਤਿਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧਾ। ਤਤ੍ਥ ਯਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਅਸਮਾ ਦਿਯਿਤ੍ਵਾਵਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾਨਿਪਿਵਾ ਤਾਨਿ ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਹਿਰਿ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਬਲੇਨੇਵ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਿਰਤਿ। ਅਯਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਵਿਰਤਿਨਾਮ। ਸਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਯੇਵ। ਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾ ਪਦਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਾ ਪਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਮਾਦਿ ਯਨ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਯਥਾਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾਨਿਵਾ ਯਥਾਧਿਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਵਾ ਸੁਟ੍ਠੁਰਕ੍ਖਾਮੀਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤ ਵਤ੍ਥੁਂ ਅਪੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਅਯਂ ਸਮਾਦਾਨਵਿਰਤਿਨਾਮ। ਸਾ ਪਨ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਵਾ ਹੋਤਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਵਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਇਦਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਵਿਰਤਿਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਂ ਪਚ੍ਚਯਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਿਰਤਿਨਾਮ। ਸਾ ਪਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾਏਵ। ਫਲਵਿਰਤਿਪਿ ਏਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਲੋਕਿਯਵਿਰਤਿਯੋ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਦੀਨਿ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਵਤ੍ਥੂਨਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ ਵਿਰਮਿਤਬ੍ਬਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪਜਹਨ੍ਤਿ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਵਿਰਤਿਯੋ ਪਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿਯੇਵ ਵਿਰਮਿਤਬ੍ਬਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪਜਹਨ੍ਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

੧੧੫. ਪਰਦੁਕ੍ਖੇ ਸਤਿ ਕਾਰੁਣਿਕਾਨਂ ਹਦਯਖੇਦਂ ਕਰੋਤੀਤਿ **ਕਰੁਣਾ**। ਕਿਰਤਿਵਾ ਪਰਦੁਕ੍ਖਂ ਵਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਕਿਣਾਤਿਵਾ ਪਰਦੁਕ੍ਖਂ ਹਿਂਸਤੀਤਿ ਕਰੁਣਾ। ਕਿਰੀਯਤਿ ਦੁਕ੍ਖਿਤੇਸੁ ਪਸਾਰੀਯਤੀਤਿਵਾ ਕਰੁਣਾ। ਅਪਿਚ ਕਲਿ ਉਣਾਤਿ ਛੇਦੋ। ਕਲੀਤਿ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਯਥਾ-ਕਲਿ ਸਮ੍ਭਵੋ ਭਵੋਤਿ। ਕਲੀਤਿਵਾ ਪਾਪਪਿ ਪਰਾਜਯੋਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪਾਪੇ ਕਲਿ ਪਰਾਜਯੇਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇਤਂ ਕਾਰੁਣਿਕਾ ਨਂ ਕਾਰੁਞ੍ਞਹੇਤੁਭੂਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਕਲਿਂ ਦੁਕ੍ਖਂਵਾ ਪਾਪਂਵਾ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਪਰਾਜਯਂਵਾ ਸਤ੍ਤੇਹਿ ਅਵਨ੍ਤਿ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਸਤ੍ਤੇਵਾ ਤਤੋ ਵਿਧਕਲਿਤੋ ਅਵਨ੍ਤਿ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਕਾਰੁਣਿਕਾ ਜਨਾ ਏਤਾਯਾਤਿ ਕਰੁਣਾ।

੧੧੬. ਪਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੋਦਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ **ਮੁਦਿਤਾ**। ਨਤ੍ਥਿ ਪਮਾਣਂ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ, ਸਤ੍ਤਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਸੁ ਭਵਾਤਿ **ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾ**। ਏਤਾਹਿ ਏਤ੍ਤਕੇਸੁਯੇਵ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤੇਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਇਤੋ ਅਞ੍ਞੇਸੂਤਿ ਏਵਂ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਪ੍ਪਮਾਣਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਤ੍ਤੇ ਪਵਤ੍ਤਾਪਿ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਏਵਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ।

[੭੭] ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ

ਅਪ੍ਪਮਾਣਸਤ੍ਤਾ ਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਤਾਏਵ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

੧੧੭. ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨ੍ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੋ ਅਮੋਹੋਏਵ। ਸੋ ਹਿ ਪਜਾਨਨਟ੍ਠੇਨ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਧਿਪਤਿਯਟ੍ਠੇਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਞ੍ਚਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

੧੧੮. ਏਤ੍ਤਾਵਤਾਤਿਆਦਿ ਤਿਣ੍ਣਂ ਰਾਸੀਨਂ ਸਙ੍ਗਹੋ। ਏਵਂ ਦ੍ਵਿਪਵ੍ਵਾਸ ਸਰੂਪਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਚੇਤੋਯੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਤੇਸਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਇਤੋ ਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਸਰੂਪਦਸ੍ਸਨਤੋ ਪਰਂ ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਾਵਿਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਵਿਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਸਮ੍ਪਯੋਗੋ ਤਥਾਯੋਗਂ ਵੁਚ੍ਚਤੇਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੂ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਇਚ੍ਚੇਵ ਅਤ੍ਥੋ। ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਚੇਤਸਿਕਾ ਏਤੇਸੂਤਿ ਉਪ੍ਪਾਦਾ। ਚਿਤ੍ਤਾਨਿਏਵ ਉਪ੍ਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਦ੍ਵਿਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਬ੍ਬਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਤੇਸੁ ਛ ਪਕਿਣ੍ਣਕਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਭਾਵਨਾਬਲੇਨ ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਿਕਾਦੀਸੁ, ਵਿਚਾਰੋ ਤਤੀਯਜ੍ਝਾਨਿਕਾਦੀਸੁ, ਪੀਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਿਕਾਦੀਸੁ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਸਭਾਵੇ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਵੀਰਿਯਂ ਬਲਨਾਯਕਤ੍ਤਾ ਦੁਬ੍ਬਲੇਸੁ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨਾ ਦੀਸੁ ਸੋਲ਼ਸਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਪੀਤਿ ਸਮ੍ਪਿਯਾਯਨਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪੇਕ੍ਖਾ ਸਹਗਤੇਸੁ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਛਨ੍ਦੋ ਇਚ੍ਛਾਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਇਚ੍ਛਾਰਹਿਤੇਸੁ ਅਹੇਤੁਕੇਸੁ ਮੋਮੂਹਚਿਤ੍ਤੇਸੁਚ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਆਹ **ਪਕਿਣ੍ਣਕੇਸੁਪਨ ਵਿਤਕ੍ਕੋ।ਲ। ਮੋਮੂਹਵਜ੍ਜਿਤਚਿਤ੍ਤੇਸੂ**ਤਿ। ਤੇ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾ ਪਕਿਣ੍ਣਕਵਿਵਜ੍ਜਿਤਾ ਸਪਕਿਣ੍ਣਕਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ।

੧੧੯. ਅਕੁਸਲੇਸੂਤਿ ਅਕੁਸਲਚੇਤਸਿਕੇਸੁ। ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲ ਸਾਧਾਰਣਾਨਾਮ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਸੁਪਿ ਦ੍ਵਾਦਸਾਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

[੭੮] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਸਮਤ੍ਥਨਵਚਨਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਇਦਞ੍ਹਿ ਠਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਲਬ੍ਭਮਾਨਤਾਦਸ੍ਸਨਪਧਾਨਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਇਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਵਿਨਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਨ ਹਿ ਤਾਨਿ ਪਾਪੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਨਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਨਚ ਤੇਹਿ ਲਜ੍ਜਾਯਵਾ ਭਯੇਨਵਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾਨਂ। ਨਾਪਿ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਮਾਹਿਤਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਤੇਸੁ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਦਿਟ੍ਠਿਮਾਨਾ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਸ੍ਸਾਦਂ ਅਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾਵ ਤੇਸੁ ਤਥਾ ਤਥਾ ਆਮਸਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਲੋਭਮੂਲਚਿਤ੍ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਸੁ ਪਨ ਤੇਸੁ ਦਿਟ੍ਠਿ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹਂ ਦਲ਼੍ਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਤ੍ਤਂ ਨਿਚ੍ਚਾਦੀਹਿ ਮਿਚ੍ਛਾਸਭਾਵੇਹਿਏਵ ਪਰਾਮਸਨ੍ਤੀ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਮਾਨੋ ਪਨ ਖਨ੍ਧੇ ਅਹਨ੍ਤਿ ਦਲ਼੍ਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਹਿਤਾਕਾਰਂ ਸੇਯ੍ਯ ਤਾਦੀਹਿਏਵ ਆਮਸਨ੍ਤੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਆਮਸਨਾਕਾਰਤੋ ਅਸਦਿਸਵੁਤ੍ਤਿਨੋਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਆਹ। **ਦਿਟ੍ਠਿਚਤੂਸੁ।ਲ। ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਸੂ**ਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਿਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਯਥਾਗਹਿਤਂ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਅਹਨ੍ਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂਪਿ ਦਿਟ੍ਠਿਮਾਨਾ ਆਮਸਨਾਕਾਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਸਦਿਸਵੁਤ੍ਤਿਕਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਹਿ ਮਾਨਸ੍ਸ ਵਿਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਤ੍ਤ ਸਂਪਗ੍ਗਹਣੇ ਬ੍ਯਾਪਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਨ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਵਿਯ ਮਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਯਾਥਾਵਪਕ੍ਖਪਰਿਕਪ੍ਪਨੇਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਅਹਂਗਾਹੋ ਮਾਨੋ ਅਨਾਗਾਮੀਨਂਪਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਅਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹਭੂਤਾ ਪਨ ਦਿਟ੍ਠਿ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨ ਮੇਵਾਤਿ।

[੭੯] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ''ਮਾਨੋਪਿ ਅਹਂਮਾਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿਸਦਿਸੋਵ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਹ ਏਕਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇ ਨਪਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕੇਸਰ ਸੀਹੋ ਪਮਾਯ ਤਂ ਅਤ੍ਥਂ ਸਾਧੇਤਿ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਸਦਿਸਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਹਿ ਨਾਮ ਸਹਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਏਵ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ। ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਸੁ ਲਗ੍ਗਨਲੋਭਸਮੁਟ੍ਠਿਤਂਪਿ ਤਾਸਂ ਪਰੇਹਿ ਸਾਧਾਰਣਭਾਵਂ ਅਸਹਨਾਕਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪ ਯੁਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਦੋਸੇ।ਲ। ਚਿਤ੍ਤੇਸੂ**ਤਿ। ਅਕਮ੍ਮਞ੍ਞ ਲਕ੍ਖਣਂ

ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਕਮ੍ਮਵ੍ਵਸਭਾਵੇਸੁ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕੇਸੁ ਨਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕ ਚਿਤ੍ਤੇਸੂ**ਤਿ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਬ੍ਬਾ ਕੁਸਲਸਾਧਾਰਣਾ। ਤਯੋ ਲੋਭ ਦਿਟ੍ਠਿਮਾਨਾ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦੋਸਾਦਯੋ। ਦ੍ਵਯਂ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ। **ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਚਿਤ੍ਤੇਚਾ**ਤਿ ਚਸਦ੍ਦੋ ਅਵਧਾਰਣੇ। ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਚਿਤ੍ਤੇਏਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਚਤੁਦ੍ਦਸ ਅਕੁਸਲ ਚੇਤਸਿਕਾ।

੧੨੦. ਸੋਭਣੇਸੂਤਿ ਸੋਭਣਚੇਤਸਿਕੇਸੁ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗੇ ਤੀਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਨਾਮ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਪਚ੍ਛਿਮਕੋਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਾਦਿਵਸੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸਤਿਪਿ ਪਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨਪਰਿਹਾਯਤਿ। ਸੀਲਸਮਾਧਿਕ੍ਖਨ੍ਧਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਨ ਏਕੋ ਏਕਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਸਾਧੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਮਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਙ੍ਗਿਕਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਨਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਆਹ **ਵਿਰਤਿਯੋ ਪਨ ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ।ਲ। ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਨਿਯਤਾਵ ਏਕਤੋਵ ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਤਤ੍ਥ **ਨਿਯਤਾ**ਵਾਤਿ ਨ ਲੋਕਿਯੇਸੁਵਿਯ ਕਦਾਚਿਏਵ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਅਥਖੋ ਸਬ੍ਬਦਾਪਿ ਨਿਯਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾਵ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾਨਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸੀਲੇਸੁ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰਿਤਾਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਨ ਹਿ ਤੇ ਲੋਕਿਯਾ ਵਿਯ ਕਦਾਚਿ ਦਾਨਵਸੇਨ ਕਦਾਚਿ ਸੁਤਪਰਿਯਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਕਦਾਚਿ ਕਸਿਣਭਾਵਨਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਕਤੋ ਵਾਤਿ ਨਲੋਕਿਯੇਸੁ ਵਿਯ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਅਥਖੋ ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾਵ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਅਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਾ। ਨ ਹਿ ਤੇ ਲੋਕਿਯਾ ਵਿਯ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਵਤ੍ਥੁਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਦੀਨਿ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਆਰਬ੍ਭ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਏਕਂਪਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ ਆਰਬ੍ਭਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। **ਸਬ੍ਬਥਾਪੀ**ਤਿ ਨ ਲੋਕਿਯੇਸੁ ਵਿਯ ਏਕਦੇਸਪ੍ਪਹਾਨਵਸੇਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਅਥਖੋ ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ ਅਨਵਸੇਸ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤ ਦੁਰਾਜੀਵਪ੍ਪਹਾਨਾਕਾਰੇਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਲੋਕਿਯੇਸੁਹਿ ਸਕਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾਨਿ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਏਕਤੋ ਪਜਹਿਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਮੁਸਾਵਾਦਵਿਰਤਿ ਮੁਸਾਵਾਦਮੇਵ ਪਜਹਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਨ ਇਤਰਾਨਿ। ਮੁਸਾਵਾਦਂਪਿ ਸਮੂਲਂ ਸਾਨੁਸਯਂ ਪਜਹਿਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਥਾ ਪਿਸੁਣਵਾਚਾ ਵਿਰਤਿ ਪਿਸੁਣਵਾਚਮੇਵ ਪਜਹਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਨ ਇਤਰਾਨਿ। ਪਿਸੁਣਵਾਚਂਪਿ ਸਮੂਲਂ ਸਾਨੁਸਯਂ ਪਜਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇਸੁ ਪਨ ਸਕਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ ਸਮੂਲਾਨਿ ਸਾਨੁਸਯਾਨਿ ਪਜਹਤਿ। ਸਕਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ ਸਮੂਲਾਨਿ ਸਾਨੁਸਯਾਨਿ ਪਜਹਤਿ। ਸਕਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਆਜੀਵਹੇਤੁਕਾਨਿ ਕਾਯਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ ਸਮੂਲਾਨਿ ਸਾਨੁਸਯਾਨਿ ਪਜਹਤਿ। ਇਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇਸੁਏਵ ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ। ਵਿਸਦ੍ਦੋ ਅਵਯਵਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੋ। ਸਕਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਏਕਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ ਮੁਸਾਵਾਦਪ੍ਪਹਾਨਵਸੇਨਾਪਿ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਨਕੇਵਲਞ੍ਚ ਤਪ੍ਪਹਾਨਵਸੇਨੇਵ। ਅਥਖੋ ਪਿਸੁਣਵਾਚਾਪਹਾਨਵਸੇਨਪਿ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ ਸਮੂਲਾਨਿ ਸਾਨੁਸਯਾਨੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਾਯਵਚੀਚੋਪਨ ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਕਾਮਰਾਗਾਨੁਸਯਾਦੀਨਿ ਉਪਰਿਮਗ੍ਗਵਜ੍ਝਾਨਿ ਕਿਲੇਸਜਾਤਾਨਿ ਅਰੂਪਸੇਕ੍ਖਾਨਂਪਿ ਸਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਕਾਮਰੂਪਸੇਕ੍ਖਾਨਂ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਪਜਹਨਵਸੇਨ ਉਪਰਿਮਗ੍ਗ ਫਲਵਿਰਤੀਨਂ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਪ੍ਪਹਾਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲੇਸ੍ਵੇਵ, ਨਪਨ ਕਾਮਾਵਚਰਵਿਪਾਕਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤੇਸੁ, ਨਾਪਿਮਹਗ੍ਗਤਚਿਤ੍ਤੇਸੂਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲੇਸੁਪਿ ਕਾਮਭੂਮਿਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁਏਵ, ਨਰੂਪਾਰੂਪਭੂਮਿਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ। ਨ ਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਵਿਰਮਿਤਬ੍ਬਵਤ੍ਥੁ ਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਕਾਯਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਨਚ ਲੋਕਿਯਵਿਰਤਿਯੋ ਵਿਰਮਿਤਬ੍ਬ ਵਤ੍ਥੁਰਹਿਤੇਸੁ ਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਉਪਰਿ ਛਕਾਮਾਵਚਰਦੇਵੇਸੁਪਿ ਨਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਕਥਾਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਵਿਚਾਰਿਤਮੇਵ। ਯਦਿ ਏਵਂ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇਪਿ ਤੀਸੁ ਹੇਟ੍ਠਿਮਫਲਟ੍ਠੇਸੁ ਤਾਸਂ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਨ ਹਿ ਤੇਸਂਪਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ ਵਿਰਮਿਤਬ੍ਬਵਤ੍ਥੂਨਿਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਸਚ੍ਚਂ, ਇਧ ਪਨ ਸਤ੍ਤਵਿਧਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਪਿ ਵਿਰਮਿਤਬ੍ਬਵਤ੍ਥੁਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤਾ। ਤਥਾ ਤਿਵਿਧਕੁਹਨਵਤ੍ਥੂਨਿਚ। ਤਾਨਿਚ ਕਾਨਿਚਿ ਤੇਸਂ ਫਲਟ੍ਠਾਨਂਪਿ ਸਾਧਾਰਣਾਨਿਏਵ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਯਾਨਿ ਕਾਨਿਚਿ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੂਨਿਪਿ ਵਿਰਮਿਤਬ੍ਬਵਤ੍ਥੂਨਿਏਵ। ਯਾਨਿਪਿ ਕਾਮਸੇਕ੍ਖਾਨਂ ਕਾਯਵਾਚਾ ਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਨਕਰਾਨਿ ਕਿਲੇਸਜਾਤਾਨਿ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਵਿਰਤੀਨਂ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤਾਨਿ ਸਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਤੇਸਂ ਤਦਙ੍ਗ ਵਿਰਤੀਨਂਪਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿਏਵਾਤਿ। **ਕਦਾਚਿ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਮਾਦਾਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਵਿਰਤੀਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਕਾਲੇਏਵ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸ ਮਾਨਾਪਿ ਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਾ ਨਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁ**ਨ੍ਤਿ। ਵਿਸੁਂਵਿਸੁਂ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾਪਿ ਏਕੇਕਦੁਚ੍ਚਰਿਤਪ੍ਪਹਾਨਵਸੇਨੇਵ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਨ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇਸੁ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਥਾਪੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

੧੨੧. ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤਾਨੰ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਨੰ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਭਾਵੋਵ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਵਜ੍ਜਿਤਮਹਗ੍ਗਤਚਿਤ੍ਤੇਸੂ**ਤਿ। ਏਤਾਹਿ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨੰ ਹੇਤੁ ਅਧਿਮਤ੍ਤਬ੍ਯਾਪਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਤਿਸਨ੍ਤਾਯ ਨਿਬ੍ਯਾਪਾਰਾਯ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨੁਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਹ ਨਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਪ੍ਪਨਾਪੁਬ੍ਬਭਾਗਭੂਤਾਨੰ ਪਨ ਤਾਸੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਵੇਦਨਾਯਪਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਕਾਮਾਵਚਰ।ਲ। ਚਿਤ੍ਤੇਸੁਚਾ**ਤਿ। **ਕਦਾਚੀ**ਤਿ ਕਾਰੁਞ੍ਞਪ੍ਪਕਤਿਕਸ੍ਸ ਅਨਿਸ੍ਸੁਕਿਨੋਚ ਪਰੇਸੰ ਵਿਪਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਕਾਲੇ। **ਨਾਨਾਹੁਤ੍ਵਾ ਜਾਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇਸੰ ਵਿਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਕਾਲੇ ਅਨੁਕਮ੍ਪਨਵਸੇਨ ਕਰੁਣਾ ਏਵ ਜਾਯਤਿ, ਨਮੁਦਿਤਾ। ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਕਾਲੇ ਪਨ ਮੋਦਨਵਸੇਨ ਮੁਦਿਤਾਵ ਜਾਯਤਿ, ਨਕਰੁਣਾਤਿ ਏਵੰ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤਾ ਦੋਸਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਨੰ ਵਿਹਿੰਸਾ ਅਰਤੀਨੰ ਨਿਸ੍ਸਰਣਭੂਤਾਤਿ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਪਟਿਪਕ੍ਖਞ੍ਚਸੋ ਮਨਸ੍ਸਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਸੰ ਅਪ੍ਪਨਾਪੁਬ੍ਬਭਾਗਭੂਤਾਨੰਪਿ ਨਿਚ੍ਚੰ ਸੋਮਨਸ੍ਸਯੋਗਮੇਵ ਕੇਚਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਸੁ।ਲ। ਕੇਚਿ ਵਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਤੇਸੰ ਵਾਦੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਪਿ ਸਹ ਵਿਰੁਦ੍ਧੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੰ ਬਹੂ ਵਿਞ੍ਞੂਨੋ ਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸੋਵਾਦੋ ਥੇਰੇਨ ਕੇਚਿਵਾਦੋਨਾਮ ਕਤੋ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਸਬ੍ਬੇਸੰਪਿ ਲੋਕਿਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨਾਨੰ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗ ਭਾਵਨਾ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਨਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇਏਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜ੍ਝਾਨਾਨੰ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਜ੍ਝਾਨਾਨੰ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਨਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਸੰਪਿ ਤੇਸੰ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਾ ਕਦਾਚਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ, ਕਦਾਚਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਵਾਦੋ ਕੇਚਿਵਾਦੋਵ ਕਾਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਭਾਵਨਾਚਿਤ੍ਤਾਨਿਨਾਮ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾਨਿਏਵ ਭਵੇਯ੍ਯੁੰ, ਯਦਿਪਿ ਤਾਨਿ ਆਦਿਤੋਯੇਵ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਜਾਤਾਨਿ ਸਿਯੁੰ। ਤਦਾ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਸੋ ਮਨਸ੍ਸਜਾਤੇਸੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਅਨਭਿਰਤਾਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਞ੍ਞੰ ਕਮ੍ਮੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਭਾਵਨਾਕਮ੍ਮਮੇਵ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਛਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਵਨਾਯ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਿਯਵਿਸੇਸਦਸ੍ਸਨਕਾਲੇਏਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਸਹਜਾਤਾਨਿ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਪਟਿਕੂਲਾ ਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਪਨ ਅਸੁਭਭਾਵਨਾਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਦੁਕ੍ਖਿਤਸਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁਚ ਕਰੁਣਾਭਾਵਨਾਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਪਿਚ ਇਮਾ ਕਰੁਣਾਮੁਦਿਤਾਨਾਮ ਪਕਤਿਕਾਲੇਪਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਾਸੁ ਪਨ ਮੁਦਿਤਾ ਤਾਵ ਇਟ੍ਠਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਿਸਯਾਤਿ ਸਾਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਸਹਜਾਤਾਤਿ ਯੁਤ੍ਤਮੇਤੰ। ਕਰੁਣਾ ਪਨ ਅਨਿਟ੍ਠਵਿਪਤ੍ਤਿਵਿਸਯਾਤਿ ਸਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਜਾਤਾ ਏਵ ਸਿਯਾ। ਨਚ ਏਤਾ ਪਰਸਤ੍ਤਹੇਤੁ ਅਧਿਮਤ੍ਤ ਬ੍ਯਾਪਾਰਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਵੇਦਨਾਯ ਸਹ ਵਿਰੁਦ੍ਧਾਏਵਾਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁੰ। ਸਾ ਹਿ ਅਪ੍ਪਨੰ ਅਪਤ੍ਤਾ ਵੇਦਨੁਪੇਕ੍ਖਾਨਾਮ ਆਰਮ੍ਮਣਰਸਾਨੁਭਵਨੇਏਵ ਨਿਬ੍ਯਾਪਾਰਾਹੋਤਿ। ਨ ਅਞ੍ਞਕਿਚ੍ਚੇਸੁ। ਤਥਾ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤ ਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਅਦਿਨ੍ਨੰਪਿ ਆਦਿਯਨ੍ਤਿ, ਦਾਨੰਪਿ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਪ੍ਪਨਾ ਪਤ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਤਾਸੰ ਵੇਦਨੁਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਹ ਵਿਰੁਦ੍ਧਭਾਵੋ ਵਤ੍ਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤੋਤਿ।

[੮੦] ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ**

‘‘ਕਰੁਣਾਮੁਦਿਤਾ ਭਾਵਨਾਕਾਲੇ ਅਪ੍ਪਨਾਵੀਥਿਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਰਿਚਯਵਸੇਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤੇਹਿਪਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਤੰ ਪਗੁਣਗਨ੍ਥੰ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਦਾਚਿ ਅਞ੍ਞਵਿਹਿ ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਸਜ੍ਝਾਯਨੰ, ਯਥਾਚ ਪਗੁਣਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸਕਦਾਚਿ ਪਰਿਚਯਬਲੇਨ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਹਿਪਿ ਸਮ੍ਮਸਨਨ੍ਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਸਹਗਤਕਾਮਾਵਚਰੇਸੁ ਕਰੁਣਾ ਮੁਦਿਤਾਨੰ ਅਸਮ੍ਭਵਵਾਦੋ ਕੇਚਿਵਾਦੋ ਕਤੋ’’ਤਿ। ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਕਸਿਣਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਅਗਮ੍ਭੀਰਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾਪਿ ਯੋਗਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਾਨਬਲੇਨ ਕਿਲੇਸ ਦੂਰੀਭਾਵੇਨਚ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਞਾਨਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਞਾਣੰ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਵਤ੍ਤ ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਆਹ **ਸਬ੍ਬੇਸੁਪਿ ਪਞ੍ਚ।ਲ। ਚਿਤ੍ਤੇਸੁਚਾ**ਤਿ।

੧੨੨. ਤਯੋ ਵਿਰਤਿਧਮ੍ਮਾ। ਦ੍ਵਯੰ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੁਗਲੰ। ਏਵੰ ਸੋ ਭਣਚੇਤਸਿਕਾ ਸੋਭਣੇਸ੍ਵੇਵ ਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਚਤੁਧਾ ਚਤੂਹਿ ਪਕਾਰੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਇਦਾਨਿ ਸਬ੍ਬੇਸੰਪਿ ਚੇਤੋ ਯੁਤ੍ਤਾਨੰ ਨਿਯਤਾ ਨਿਯਤਯੋਗਿਵਿਭਾਗੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਇਸ੍ਸਾਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਕਰੁਣਾ ਆਦਿ ਯਸ੍ਸਾਤਿ ਕਰੁਣਾਦਿ। ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾ ਦ੍ਵਯੰ। ਇਸ੍ਸਾਮਚ੍ਛੇਰਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਨਿਚ ਵਿਰਤਿਯੋਚ ਕਰੁਣਾਦਿਚ **ਇਸ੍ਸਾਮਚ੍ਛੇ**

ਰਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਵਿਰਤਿਕਰੁਣਾਦਯੋ। ਤੇ ਨਾਨਾਚ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਕਦਾਚਿਚ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਮਾਨੋਚ ਕਦਾਚਿਏਵ ਜਾਯਤਿ। ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਞ੍ਚ ਤਥਾ ਕਦਾਚਿ ਏਵ ਜਾਯਤਿ। ਜਾਯਮਾਨਂ ਪਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਹੇਵ ਜਾਯਤਿ। ਨਨਾਨਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਵਿਰਤੀਨਂ ਨਾਨਾ ਕਦਾਚਿ ਯੋਗੋ ਹੇਟ੍ਠਾਚ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਉਪਰਿਚ ਵਕ੍ਖਤਿ। ਇਸ੍ਸਾਦੀਨਂਚ ਉਪਰਿ ਵਕ੍ਖਤਿ। ਮਾਨਥਿਨਮਿਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨ ਇਧ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਮਾਨੋ ਚਤੂਸੁ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਲਬ੍ਭਮਾਨੋਪਿ ਕਦਾਚਿ ਤੇਸਂ ਸੇਯਜੋ ਹਮਸ੍ਮੀਤਿਆਦਿਨਾ ਪਵਤ੍ਤੁਕਾਲੇਏਵ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਨਅਞ੍ਞਦਾ। ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕੇਸੁ ਲਬ੍ਭਮਾਨਂਪਿ ਕਦਾਚਿ ਤੇਸਂ ਨਿਦ੍ਦਾਤਿਭੂਤਵਸੇਨ ਅਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇਏਵ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਨ ਅਞ੍ਞਦਾ। ਤਦਾ ਲਬ੍ਭਮਾਨਂਪਨ ਦ੍ਵਯਂ ਸਹੇਵ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਨ ਨਾਨਾਤਿ।

[੮੧] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

> ''ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਕਦਾਚਿ ਇਸ੍ਸਾਮਚ੍ਛੇਰਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੇਹਿਚੇਵ ਮਾਨੇਨਚ ਸਹ ਜਾਯਤਿ। ਕਦਾਚਿ ਤੇਹਿ ਤੇਨਚ ਨਾਨਾ ਜਾਯਤੀ''ਤਿ ਯੋਜਨਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸਾ ਸਾਰਤੋ ਨ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਾ।

ਨ ਹਿ ਤੇਹਿ ਤੇਨਚ ਤਸ੍ਸ ਸਹਭਾਵੋ ਨਾਨਾਭਾਵੋਚ ਕਿਚ੍ਚਾਰਮ੍ਮਣਵਿਰੋਧਾਵਿਰੋਧਭਾਵੇਨ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ।

ਯਾਚ **ਟੀਕਾਯਂ**

> ਮਾਨੋਚ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਞ੍ਚ ਕਦਾਚਿ ਨਾਨਾ ਜਾਯਤਿ। ਕਾਰਣਂ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਯੋਜਨਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸਾਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਾ। ਕਦਾਚਿ ਸਹਜਾਯਤੀਤਿ।

ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਾਨੁਸਾਰੇਨਾਤਿ ਸਤ੍ਤੁਸਬ੍ਬਤ੍ਥਯੁਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਅਨੁਸਾਰੇਨ **ਸੇਸਾ**ਤਿ ਏਕਾਦਸਹਿ ਅਨਿਯਤ ਯੋਗੀਹਿ ਅਵਸੇਸਾ ਏਕਚਤ੍ਤਾਲੀਸਧਮ੍ਮਾ। ਤੇ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਾਨੁਸਾਰੇਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਬ੍ਭਮਾਨ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ ਅਨਿਯਤਯੋਗਿਨੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੨੩. ਏਵਂ ਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਯੋਗਟ੍ਠਾਨਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਵਸੇਨ ਸਮ੍ਪਯੋਗਨਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਰਾਸਿਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਵਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹ ਨਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸਙ੍ਗਹਞ੍ਚਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਸਙ੍ਗਹਞ੍ਚ ਯਥਾਰਹਂ ਪਵਕ੍ਖਾਮੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਛਤ੍ਤਿਂਸਾ**ਤਿਆਦਿ ਸਙ੍ਗਹਨਯਸ੍ਸ ਉਦ੍ਦੇਸਗਾਥਾ। ਸਤ੍ਤਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾ ਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਵਜ੍ਜਿਤਾ**ਤਿ ਤਥਾ ਅਟ੍ਠਸੁ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਿਕਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਵਿਤਕ੍ਕਵਜ੍ਜਾ ਅਞ੍ਞਸਮਾਨਾ ਦ੍ਵਾਦਸਚੇਤ ਸਿਕਾ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਵਜ੍ਜਿਤਾ ਤੇਵੀਸਤਿ ਸੋਭਣਚੇਤਸਿਕਾਚੇਤਿ ਪਞ੍ਚਤ੍ਤਿਂਸ ਧਮ੍ਮਾ ਸਙ੍ਗਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿਆਦਿਨਯਂ ਤਥਾਸਦ੍ਦੇਨ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। **ਤੇਏਵਾ**ਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕ ਵਿਚਾਰ ਪੀਤਿਸੁਖਵਜ੍ਜਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਤੇ ਏਵ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸਧਮ੍ਮਾ। **ਅਟ੍ਠਸੂ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਚ ਅਟ੍ਠਚ ਅਟ੍ਠਾਤਿ ਏਕਸੇਸਨਿਦ੍ਦੇਸੋ, ਵਿਚ੍ਛਾਲੋਪਨਿਦ੍ਦੇਸੋਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਪਞ੍ਚਕਜ੍ਝਾਨ ਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਪਞ੍ਚਕਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਝਾਨਭੇਦਸ੍ਸ ਵਸੇਨ, ਚਤੁਕ੍ਕਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਝਾਨਭੇਦਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਪਨ ਚਤੁਧਾਵ ਸਙ੍ਗਹੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਦ੍ਵੀਸੁ ਰੂਪਪਥਮਜ੍ਝਾਨਲਾਭੀਸੁ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੇਸੁ ਮਨ੍ਦੋ ਵਿਤਕ੍ਕਮੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕਂ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞੋ ਪਨ ਵਿਤਕ੍ਕ ਵਿਚਾਰੇ ਏਕਤੋ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਿਯਙ੍ਗਿਕਂ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਯਂ ਤੇਸਂ ਨਯਾਨਂ ਵਿਸੇਸੋ।

੧੨੪. ਕਿਚ੍ਚਾਰਮ੍ਮਣਵਿਰੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਵਿਰਤਿਯੋ ਮਹਗ੍ਗਤੇਸੁ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਆਹ **ਵਿਰਤਿਤ੍ਤਯਵਜ੍ਜਿਤਾ**ਤਿ। ਵਿਰਤਿਯੋ ਹਿ ਕਾਯਵਚੀ ਵਿਸੋਧਨਕਿਚ੍ਚਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਮਹਗ੍ਗਤਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਪਨ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਕਾਯਵਚੀ ਪਯੋਗਸ੍ਸੇਵ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸੋਧਨਕਿਚ੍ਚਾਨਿ। ਵਿਰਤਿਯੋਚ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬ ਵਤ੍ਥੁਂਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂਵਾ ਆਰਬ੍ਭ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਮਹਗ੍ਗਤਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਪਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਯੇਵਾ ਮਹਗ੍ਗਤਧਮ੍ਮੇਵਾਤਿ।

੧੨੫. ਕਿਚ੍ਚਾਰਮ੍ਮਣਵਿ ਰੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯੇਵ ਵਿਰਤਿਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾ ਵਿਰਤਿਯੋ ਪਨੇਤ੍ਥ।ਲ। ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾ**ਤਿ। ਵਿਰਤਿਯੋ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਦੁਸ੍ਸਿਲਜਪ੍ਪਹਾਨ ਕਿਚ੍ਚਤ੍ਤਾ ਤਪ੍ਪਹਾਨ ਕਿਚ੍ਚਰਹਿਤੇਸੁ ਲੋਕਿਯਾਬਜਾਕਤੇਸੁ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਵਿਰਤਿਵਜ੍ਜਿਤਾ**ਤਿ। ਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾ ਕੁਸਲਾਯੇਵਾਤਿ ਹਿ ਪਾਲਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਦਞ੍ਚ ਲੋਕਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਨਂ ਸਤ੍ਤਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਾ ਮਹਾਵਿਪਾਕਾਨਞ੍ਚ ਏਕਨ੍ਤ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਾ ਤਾਸਂ ਤੇਸੁ ਸਮ੍ਭਵੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾ ਵਿਰਤਿਵਜ੍ਜਿਤਾ**ਤਿ। ਨਨੁ ਕਾਮਕੁਸਲਂ ਸਤ੍ਤਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਦਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂਪਿ ਹੋਤੀਤਿ ਤਬ੍ਬਿਪਾਕੇਨਪਿ ਤੇਨ ਸਦਿਸਾ ਰਮ੍ਮਣੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਨ। ਵਿਕਪ੍ਪਰਹਿਤਤ੍ਤਾ। ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ ਹਿ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਤਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਨੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾਚ ਸਣ੍ਹਸੁਖੁਮਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਤਥਾ ਤਥਾ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾਵਾ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਕੁਸਲਾਦੀਨਂ ਏਵ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਕਾਮਵਿਪਾਕਾਨਿ ਪਨ ਸਯਂ ਅਤਿਦੁਬ੍ਬਲਤਾਯ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਗਹੇਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਕੁਤੋ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤੁਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋਵਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਨੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੇਵਾ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਮਹਗ੍ਗਤਵਿਪਾਕਾਨਿ ਪਨ ਵਿਕਪ੍ਪਰਹਿਤਾਨਿਪਿ ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤਕਮ੍ਮਵਿਸੇ ਸਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਨਾਬਲਨਿਮ੍ਮਿਤਾਨਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸਾਨਿ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ।

[੮੨] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਧਿਨਕਮ੍ਮਜਨਿਤਤ੍ਤਾ ਕਾਮਵਿਪਾਕਾਨਿ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਯ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤੇ ਕਾਮਧਮ੍ਮੇਏਵ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਲਭਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ‘‘ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਧਿਨਸ੍ਸ ਫਲਭੂਤਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਪੁਤ੍ਤੋਪਮਾਯ ਤਦਤ੍ਥਂ ਵਿਭਾਵੇਤਿ। ਤਂ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਮਹਗ੍ਗਤਵਿਪਾਕਾਨਿਪਿ ਰੂਪਾਰੂਪਤਣ੍ਹਾਧਿਨ ਕਮ੍ਮਜਨਿਤਾਨਿ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤਾਨਿਪਿ ਰੂਪਾਰੂਪਤਣ੍ਹਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤੇ ਮਹਗ੍ਗਤ ਧਮ੍ਮੇਏਵ ਆਲਮ੍ਬੇਯਜੁਨ੍ਤਿ। ਅਪਿਚ, ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਪਿ ਕਾਮਧਮ੍ਮੇਏਵ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਰੋਤਿ। ਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਨਚ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਾਦਿ ਹਤ੍ਥ ਪਾਦਾਦਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਸੁ ਅਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਤਣ੍ਹਾ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਨਾਮ ਨਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥਿ। **ਸੁਭੇ**ਤਿ ਕੁਸਲੇ। **ਮਨੇ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਧਾਰਣੇ ਭੁਮ੍ਮਂ। ਸੁਭੇ ਕ੍ਰਿਯੇ ਪਾਕੇਤਿ ਨਿਦ੍ਧਾਰਣੀਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਸਹੇਤੁ। ਲ। ਮਨੇ ਦ੍ਵਾਦਸਧਾਵ ਸਙ੍ਗਹੋਤਿਵਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। **ਨਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਵਜ੍ਜਿਤਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹੋ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸੋਭਣਚਿਤ੍ਤੇਸੁ। **ਦ੍ਵਯ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਰਤਿਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਦੁਕਂ। **ਅਨੁਤ੍ਤਰੇ**ਤਿ ਵਿਸੇਸਕਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹੋ। **ਝਾਨ ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਯੋ। ਮਜ੍ਝਿਮੇ ਮਹਗ੍ਗਤੇ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਚ ਝਾਨਧਮ੍ਮਾ ਚ। ਪਰਿਤ੍ਤੇਸੁ ਕਾਮਸੋਭਣੇਸੁ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਚ ਵਿਰਤਿ ਞਾਣਪੀਤਿ ਯੋਚ ਵਿਸੇਸਕਾ, ਸਙ੍ਗਹਨਯ ਭੇਦਕਾਰਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੨੬. ਸਤ੍ਤਰਸਧਮ੍ਮਾ ਲੋਭਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਗਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਪੀਤਿਵਜ੍ਜਿਤਾ ਅਞ੍ਞਸਮਾਨਾ ਦ੍ਵਾਦਸ ਚੇਤਸਿਕਾ ਅਕੁਸਲਸਾਧਾਰਣਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋਚਾਤਿ ਸੋਲ਼ਸਧਮ੍ਮਾ ਲੋਭਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਸਹ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਗਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਇਸ੍ਸਾਮਚ੍ਛਰਿਯ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਨਿ ਕਿਚ੍ਚਤੋ ਆਰਮ੍ਮਣਤੋ ਚ ਭਿਨ੍ਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਇਸ੍ਸਾ।ਲ। ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾਨੀ**ਤਿ। ਸਬ੍ਬੇਸੁਪਿ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਤੋ ਅਸਦਿਸਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗਣਨਤੋ ਪਨ ਏਕਚ੍ਚੇ ਏਕਚ੍ਚੇਹਿ ਸਦਿਸਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਦ੍ਵਾਦਸ।ਲ। ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਭਵਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਪਞ੍ਚਸੁ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕੇਸੁ ਪਥਮਦੁਤੀਯੇਸੁ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ। ਤਤੀਯਚਤੁਤ੍ਥੇਸੁ ਅਟ੍ਠਾਰਸ। ਪਞ੍ਚਮੇ ਵੀਸਤਿ। ਪਞ੍ਚਸੁ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕੇਸੁ ਪਥਮਦੁਤੀਯੇਸੁ ਏਕਵੀਸਤਿ। ਤਤੀਯਚਤੁਤ੍ਥੇਸੁ ਵੀਸਤਿ। ਪਞ੍ਚਮੇ ਦ੍ਵਾਵੀਸਤਿ। ਮੋਮੂਹਦ੍ਵਯੇ ਪਨ੍ਨਰਸਾਤਿ ਏਵਂ ਅਕੁਸਲੇਸੁ ਸਤ੍ਤ ਸਙ੍ਗਹਾ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਹ ਏਕੂਨਵੀਸਾਤਿਆਦਿਂ। **ਸਾਧਾਰਣਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾ ਕੁਸਲਸਾਧਾਰਣਾ। **ਸਮਾਨਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਸਮਾਨਾ। **ਅਪਰੇ**ਤਿ ਛਨ੍ਦਪੀਤਿਅਧਿਮੋਕ੍ਖੇ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ।

੧੨੭. **ਹਸਨਚਿਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਹਸਿਤੁਪ੍ਪਾਦਚਿਤ੍ਤੇ। **ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨੇ**ਤਿ ਮਨੇਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨੇ। **ਸੁਖਸਨ੍ਤੀਰਣੇ**ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤੀਰਣੇ। **ਮਨੋ ਧਾਤੁਤ੍ਤਿਕਾ ਹੇਤੁਕ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਯੁਗਲ਼ੇ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਦ੍ਵਯਸਙ੍ਖਾਤੇ ਮਨੇਧਾਤੁਤ੍ਤਿਕੇਚੇਵ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਸਨ੍ਤੀਰਣ

ਦ੍ਵਯਸਙ੍ਖਾਤੇ ਅਹੇਤੁਕ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੁਗਲ਼ੇਚ। ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਅਹੇਤੁਕੇਸੁ ਸਤ੍ਤ, ਤਤੋ ਸੇਸਾ ਪਕਿਣ੍ਣਕਾ ਪਨ ਯਥਾਰਹਂ ਯੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਇਤਿ ਤੇਤ੍ਤਿੰਸ ਵਿਧਸਙ੍ਗਹੋ ਮਯਾ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੨੮. ਇਦਾਨਿ ਅਯਂ ਚੇਤਸਿਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਏਕਸ੍ਸਪਿ ਚੇਤਸਿਕਸ੍ਸ ਭੂਮਿਜਾਤਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗਾਦਿ ਭੇਦੇਨ ਵਿਭਾਗੋ ਕਥੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਅਨ੍ਤਿਮਗਾਥਮਾਹ। ਇਤ੍ਥਂ ਇਮਿਨਾ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਚਿਤ੍ਤਾਵਿਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਸੋਲ਼ਸਵਿਧਂ ਸਮ੍ਪਯੋਗਞ੍ਚ ਤੇਤ੍ਤਿੰਸਵਿਧਂ ਸਙ੍ਗਹਞ੍ਚ ਞਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਯਥਾ ਯੋਗਂ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮਂ ਭੇਦਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਫਸ੍ਸੋ ਤਾਵ ਏਕੂਨਨਵੁਤਿਯਾ ਏਕਵੀਸਸਤੇਸੁਵਾ ਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਏਕੂਨਨਵੁਤਿ ਏਕਵੀਸਸਤਵਿਧੋਵਾਤਿ ਏਵਂ ਦ੍ਵਿਪਞ੍ਞਾਸਚੇਤਸਿਕੇ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਯੋਗਂ ਭੂਮਿਜਾਤਿਸਮ੍ਪਯੋਗਾਦਿਭੇਦੇਹਿ ਤੇਸਂ ਵਿਭਾਗਂ ਕਥੇਯਜਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਯ ਚੇਤਸਿਕ ਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਕਿਣ੍ਣਕ ਸਙ੍ਗਹ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧੨੯. ਏਵੰ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨੰ ਨਿਦ੍ਦੇਸੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਪੁਨ ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਨਿਦ੍ਦੇਸੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਯਥਾਯੋਗ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਯਥਾਯੋਗੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਭਾਵਤੋ ਤੇਪਞ੍ਞਾਸ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਮਯਾ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ। ਇਦਾਨਿ ਯਥਾ ਰਹੰ ਤੇਸੰ ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਸਙ੍ਗਹੋਨਾਮ ਨਿਯਜਤੇਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਵੋ ਸਭਾਵੋ। ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਆਵੇਨਿਕਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਚਿਤ੍ਤੰ ਤਾਵ ਭੂਮਿਜਾਤਿਸਮ੍ਪਯੋਗਾਦਿਭੇਦੇਨ ਏਕੂਨ ਨਵੁਤਿਵਿਧੰਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਰਮ੍ਮਣ ਵਿਜਾਨਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਆਵੇਨਿਕਲਕ੍ਖਣੇਨ ਏਕਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਫਸ੍ਸੋਪਿ ਭੂਮਿਜਾਤਿਸਮ੍ਪਯੋ ਗਾਦਿਭੇਦੇਨ ਏਕੂਨਨਵੁਤਿਵਿਧੋਪਿ ਫੁਸਨਲਕ੍ਖਣੇਨ ਏਕੋਵ ਹੋਤਿ ਤਥਾ ਵੇਦਨਾਸਞ੍ਞਾਦਯੋਤਿ ਏਵੰ ਸਭਾਵਤੋ ਤੇਪਞ੍ਞਾਸ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਤੋ ਕਿਚ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਲਮ੍ਬਣਵਤ੍ਥੁਤੋ ਪਵਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਗਹੋਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਤਤ੍ਥ **ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਤੋ**ਤਿ ਵੇਦਨਾਭੇਦ ਹੇਤੁਭੇਦਤੋ। ਏਵੰ ਕਿਚ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਲਮ੍ਬਣ ਵਤ੍ਥੁਤੋਤਿ ਏਤ੍ਥਪਿ। **ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਵਸੇਨੇ**ਵਾਤਿ ਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨੇਵ ਨਿਯਜਤੇਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਏਵਸਦ੍ਦੇਨ ਚੇਤਸਿਕੇ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਛਨ੍ਨੰ ਪਕਿਣ੍ਣਕਸਙ੍ਗਹਾਨੰ ਵਚਨਤ੍ਥੋ ਇਧੇਵ ਤਾਵ ਥੇਰੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਹੋਤਿ ਵੇਦਨਾਭੇਦੇਨ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨੰ ਸਙ੍ਗਹੋ ਵੇਦਨਾਸਙ੍ਗਹੋ, ਹੇਤੁਭੇਦੇਨ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨੰ ਸਙ੍ਗਹੋ ਹੇਤੁਸਙ੍ਗਹੋਤਿਆਦਿਨਾ।

[੮੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

> ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਸਦ੍ਦੇਨ ਚੇਤਸਿਕਧਮ੍ਮੇਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਨਿਵਤ੍ਤੇ ਤਬ੍ਬੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ''ਨ ਕਤ੍ਥਚਿ ਤੰਵਿਰਹੇਨਾ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਤੰ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਨ ਹਿ ਇਧ ਏਤ੍ਤਕਾ ਚੇਤਸਿਕਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਏਤ੍ਤਕਾ ਦੁਕ੍ਖ ਸਹਗਤਾਤਿਆਦਿਨਾ ਏਕੋਪਿ ਸਙ੍ਗਹੋ ਚੇਤਸਿਕੇਹਿ ਨੀਤੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੁਖਸਹਗਤੰ ਕੁਸਲਵਿਪਾਕੰ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਮੇਕਮੇਵਾਤਿਆਦਿਨਾ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨਏਵ ਨੀਹੋਤਿ। ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਨ ਸਿਦ੍ਧੇ ਚੇਤ ਸਿਕਾਪਿ ਸਿਦ੍ਧਾਏਵਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਵਸੇਨੇਵਾਤਿ ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

੧੩੦. ਤਤ੍ਥਾਤਿ ਤੇਸੁ ਛਸੁ ਸਙ੍ਗਹੇਸੁ। ਵੇਦਨਾਭੇਦੇਨ ਤੰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੰ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨੰ ਸਙ੍ਗਹੋ **ਵੇਦਨਾਸਙ੍ਗਹੋ**।

[੮੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

> ''ਸੁਖਾਦਿਵੇਦਨਾਨੰ ਤੰਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਨਞ੍ਚ ਵਿਭਾਗਵਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹੋ ਵੇਦਨਾਸਙ੍ਗਹੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਚਸਦ੍ਦੇਨ ਵੇਦਨਾਸਙ੍ਗਹੋਚ ਵੇਦਨਾਸਹਗਤ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦ ਸਙ੍ਗਹੋਚਾਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਵੇਦਨਾਸਙ੍ਗਹੋਤਿ ਏਕਸੇਸਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਇਧ ਹਿ ਵੇਦਨਾਭੇਦੋ ਇਮਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਯਧਮ੍ਮਪਰਿਗ੍ਗਹਤ੍ਥੰਏਵ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਨ ਵੇਦਨਾਨੰਚ ਵਿਸੁੰ ਸਙ੍ਗਹਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ**ਤਿਵਿਧਾ ਵੇਦਨਾ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨਨੁ ਸੰਯੁਤ੍ਤਕੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ ਪਞ੍ਚਪਿ ਛਪਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਪਿ ਛਤ੍ਤਿੰਸਪਿ ਅਟ੍ਠਸਤੰਪਿ ਵੇਦਨਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਸਚ੍ਚੰ। ਅਨੁਭਵਨਲਕ੍ਖਣੇਨ ਪਨ ਵੇਦਨਾ ਤਿਵਿਧਾਏਵ ਹੋਤਿ। ਯੇ ਹਿ ਕੇਚਿ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤੰ ਸਾਤਤੋਵਾ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿ ਅਸਾਤਤੋਵਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤੋਵਾ। ਤਤੋ ਅਞ੍ਞੋ ਪਕਾਰੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਅਞ੍ਞੇ ਪਨ ਪਭੇਦਾ ਤੇਨ ਤੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਯਥਾਹ-ਕਤਮਾਚ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਦ੍ਵੇ ਵੇਦਨਾ ਕਾਯਿਕਾਚ ਚੇਤਸਿਕਾਚਾਤਿ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖ ਵਸੇਨਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖੰ ਸੁਖੇ ਸਙ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ। ਯਥਾਹ-ਦ੍ਵੇ ਵੇਦਨਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ ਸੁਖਾਵੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾਵੇਦਨਾ। ਯਾਯੰ ਭਨ੍ਤੇ ਅਦੁਕ੍ਖ ਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ। ਸਨ੍ਤਸ੍ਮਿੰ ਏਸਾਪਣੀਤੇ ਸੁਖੇ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾਤਿ।

ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

ਅਨਵਜ੍ਜਪਕ੍ਖਿਕਂ ਉਪੇਕ੍ਖਂ ਸੁਖੇ ਸਾਵਜ੍ਜਪਕ੍ਖਿਕਞ੍ਚ ਦੁਕ੍ਖੇ ਸਙ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਅਨਾਗਤਂਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਭੇਦਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚ। ਫਸ੍ਸਭੇਦਵਸੇਨ ਛ। ਉਪਵਿਚਾਰਭੇਦ ਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਾਰਸ। ਛ ਗੇਹਸ੍ਸਿਤਾਨਿ ਛ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸ੍ਸਿਤਾਨੀਤਿ ਏਵਂ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਦ੍ਵਾਦਸਨ੍ਨਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਦੋਮਨਸ੍ਸਉਪੇਕ੍ਖਾਨਂ ਵਸੇਨ ਛਤ੍ਤਿਂਸ। ਤਾਯੇਵ ਕਾਲਤ੍ਤਯਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਸਤਂ ਵੇਦਨਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਕਞ੍ਚਿ ਸੁਤ੍ਤੇ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵੇਦਯਿਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖਤਾਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਭੇਦਵਸੇਨ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਇਧਾਪਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਭੇਦਵਸੇਨੇਵ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਙ੍ਗਹੇਤੁਂ ਪੁਨ **ਸੁਖਂ।ਲ। ਪਞ੍ਚਧਾ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਆਧਿ ਪਚ੍ਚਵਸੇਨ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਕਾਯਿਕ ਮਾਨਸਿਕਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਤ੍ਤਾ ਤਾਨਿਪਿ ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਧਾ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਪਨ ਆਧਿਪਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਭੂਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮਾਨਸਿਕਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿਸਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨ੍ਤਿ ਏਕਧਾਵ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਅਪਿਚ, ਤੇਪਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਦੁਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਚਕ੍ਖਾਦਿਪਸਾਦਕਾਯ ਨਿਸ੍ਸਿਤਾਨਂਪਿ ਸਬ੍ਭਾਵਤੋ। ਵੇਦਨਾਪਨ ਏਕਰਸਤ੍ਤਾ ਏਕਧਾਵ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ।

ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

''ਕਾਯਿਕ ਮਾਨਸਿਕ ਸਾਤਭੇਦਤੋ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਨਿ ਦ੍ਵਿਧਾ ਵੁਤ੍ਤਾਨੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ ਸਭਾਵਤੋ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ ਨੁਭਵਨਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਸੁਖ ਦੁਕ੍ਖਾਨਿ। ਸਭਾਵਤੋਵਾ ਪਰਿਕਪ੍ਪਨਤੋਵਾ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾਨੁਭਵਨ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਇਤਰਾਨੀਤਿ। **ਸੇਸਾਨੀ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮਨਸ੍ਸ ਦੋਮਨਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸੇਸਾਨਿ ਬਾਤ੍ਤਿਂਸ ਕਾਮਾਵਚਰਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਤੇਵੀਸਤਿ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਿਕਚਿਤ੍ਤਾਨਿਚਾਤਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਞ੍ਚਪਞ੍ਞਾਸਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। **ਏਕਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਚਿਤ੍ਤੇ। ਇਤਰਾ ਹਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਵੇਦਨਾ।

੧੩੧. ਹੇਤੂਨਂ ਭੇਦੇਨ ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨ ਸਙ੍ਗਹੋ **ਹੇਤੁਸਙ੍ਗਹੋ**।

[੮੫] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

''ਲੋਭਾਦਿਹੇਤੂਨਂ ਵਿਭਾਗਵਸੇਨ ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਵਸੇਨਚ ਸਙ੍ਗਹੋ ਹੇਤੁਸਙ੍ਗਹੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਕਾਰਣਂ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਹੇਤੂਨਾਮ ਛਬ੍ਬਿਧਾ ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਹੇਤੁਕਿਚ੍ਚਂਨਾਮ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵ ਸਾਧਨਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲਾਨਿ ਸਯਂ ਅਨ੍ਤੋ ਪਥਵਿਯਂ ਵਦ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਰਸੇਚ ਆਪੋਰਸੇਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਯਾਵ ਅਗ੍ਗਾ ਅਭਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਵਾਤੇਵਾ ਮਹੋਘੇਵਾ ਆਗਤੇ ਰੁਕ੍ਖਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਰੁਕ੍ਖੋ ਵੁਦ੍ਧੋ ਵਿਰੂਲ੍ਹੋ ਵਿਪੁਲੋ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੋਚ ਹੋਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਇਮੇਪਿ ਧਮ੍ਮਾ ਸਯਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਥਿਰਪਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਤਤ੍ਥ ਵੁਦ੍ਧੇ ਵਿਰੂਲ੍ਹੇ ਵਿਪੁਲੇ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕੇਚ ਸਾਧੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਹੇਤੁਕਚਿਤ੍ਤਾਨਿਪਨ ਜਲਤਲੇ ਅਮੂਲਕਸੇਵਾ ਲਾਨਿ ਵਿਯ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਪਰੇ ਪਨ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵਸਾਧਨਂ ਹੇਤੁਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਵਂਸਨ੍ਤੇ ਯੇਸਂ ਸਹਜਾਤਹੇਤੁ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਸਂ ਅਕੁਸਲਭਾਵੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਭਾਵੋਚ ਨਸਮ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਯਾਨਿਚ ਲਦ੍ਧਹੇਤੁਪਚ੍ਚਯਾਨਿ ਰੂਪਾਨਿ। ਤੇਸਞ੍ਚ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵੋ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂਵਾਦਂ ਪਟਿਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਪਨ ਲੋਕੇ ਅਨ੍ਧਕਾਰੋਨਾਮ ਕੇਨਚਿ ਪਚ੍ਚਯ ਵਿਸੇਸੇਨ ਸਾਧੇਤਬ੍ਬੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਯਤ੍ਥ ਆਲੋਕੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਤ੍ਥ ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਮੁਯ੍ਹਨਕ੍ਰਿਯਾਭੂਤੋ ਮੋਹਨ੍ਧਕਾਰੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਏਵ ਅਕੁਸਲੋ ਭਵਿਤੁਂ ਅਰਹਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਇਚ੍ਛਾਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਸਾਮੁਯ੍ਹਨਕ੍ਰਿਯਾਯ ਯੁਤ੍ਤਾ ਲਗ੍ਗਨਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਲੋਭੋ

ਅਕੁਸਲੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸਦ੍ਧਾਯ ਯੁਤ੍ਤਾ ਪਨ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨ੍ਦਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕੁਸਲਚ੍ਛਨ੍ਦੋਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਸਾਪਿ ਮੁਯ੍ਹਨ ਕ੍ਰਿਯਾਯ ਯੁਤ੍ਤਾ ਪਟਿਘਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦੋਸੋ ਅਕੁਸਲੋਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸਦ੍ਧਾਯ ਯੁਤ੍ਤਾ ਪਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕਂ ਨਾਧਿਵਾਸੇਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਾਪਧਮ੍ਮ ਪਾਪਾਰਮ੍ਮਣ ਵਿਰੋਧਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਲੋਭੋ ਕੁਸਲੋਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਮੁਯ੍ਹਨਕ੍ਰਿਯਾ ਪਨ ਅਸੁਕੇਨ ਯੁਤ੍ਤਾ ਅਕੁਸਲੋਨਾਮ। ਅਸੁਕੇਨ ਯੁਤ੍ਤਾ ਕੁਸਲੋਨਾਮਾਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਮ੍ਬਿਲਤ੍ਥਾਯ ਅਞ੍ਞੇਨ ਸਂਯੋਗਕਿਚ੍ਚਰਹਿਤੋ ਜਾਤਿਅਮ੍ਬਿਲਰਸੋ ਵਿਯ ਏਕਨ੍ਤਅਕੁਸਲਜਾਤਿਕਾਏਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਯੋਚ ਧਮ੍ਮੋ ਕੁਸਲੋ ਅਕੁਸਲੋਚ ਨ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਭਾਵਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਕਾਰਣਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਹੇਤੁਕਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਰੂਪਨਿਬ੍ਬਾਨਾਨਞ੍ਚ ਅਬ੍ਯਾਕਤਭਾਵੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮ ਤਾਯਏਵ ਸਿਦ੍ਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਮੋਹੋ ਸੇਸਮੂਲਾਨਂਪਿ ਮੂਲਂ ਹੋਤਿ। ਰਜ੍ਜਨਦੁਸ੍ਸਨਾਨਿਪਿ ਹਿ ਮੁਯ੍ਹਨਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਲੋਭਾਦੀਨਞ੍ਚ ਕੁਸਲਭਾਵੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨੁਸਯੇਨ ਸਹੇਵ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ। ਤਾਨਿ ਪਨ ਲੋਭਾਦੀਨਿ ਲੋਭਸਹਗਤਾਦੀਨਂ ਵਿਸੇਸਮੂਲਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਰਜ੍ਜਨਾਦਿ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਾਨਿ ਹਿ ਦਿਟ੍ਠਿਮਾਨਾਦੀਨਿ। ਅਰਜ੍ਜਨਾਦਿਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਾਨਿ ਚ ਸਦ੍ਧਾਦੀਨੀਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਹੇਤੁਯੋਨਾਮ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪਧਾਨਧਮ੍ਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਹੇਤੁਕਵਿਪਾਕਕ੍ਰਿਯਾਨਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਭਾਵੋ ਪਨ ਹੇਤੁ ਮੁਖੇਨਪਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤੋ।

[੮੬] ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਅਪਰੇ ਪਨ ਕੁਸਲਾਦੀਨਂ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵਸਾਧਨਂ ਹੇਤੁ ਭਾਵੋ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸਤਿ ਹੇਤੂਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵਸਾਧਨੋ ਅਞ੍ਞੋ ਹੇਤੁ ਮਗ੍ਗਿਤਬ੍ਬੋ ਸਿਯਾ। ਅਥ ਸੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਹੇਤੁਪਟਿਬਦ੍ਧੋ ਤੇਸਂ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵੋ, ਏਵਮ੍ਪਿ ਮੋਮੂਹ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹੇਤੁਨੋ ਅਕੁਸਲ ਭਾਵੋ ਅਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੋ ਸਿਯਾ। ਅਥ ਤਸ੍ਸ ਸਭਾਵਤੋ ਅਕੁਸਲਭਾਵੋਪਿ ਸਿਯਾ। ਏਵਂਸਤਿ ਸੇਸਹੇਤੂਨਮ੍ਪਿ ਸਭਾਵਤੋ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵੋਤਿ ਤੇਸਂ ਵਿਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ ਧਮ੍ਮਾਨਮ੍ਪਿ ਸੋ ਹੇਤੁਪਟਿਬਦ੍ਧੋ ਨਸਿਯਾ, ਯਦਿਚ ਹੇਤੁਪਟਿਬਦ੍ਧੋ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵੋ। ਤਦਾ ਅਹੇਤੁਕਾਨਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਭਾਵੋ ਨਸਿਯਾਤਿ ਅਲਮਤਿਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਨੇਨਾਤਿ ਤਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਯਥਾਚ ਲਦ੍ਧਜ੍ਝਾਨਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਰੂਪਾਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੁ ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਿ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੁਏਵ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਨਟ੍ਠਂ ਫਰਨ੍ਤਿ, ਨ ਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੁ। ਤੇ ਪਨ ਝਾਨਧਮ੍ਮ ਸਮੁਟ੍ਠਿ ਤਤ੍ਤਾਏਵ ਝਾਨਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਏਵਮੇਵ ਹੇਤੁਯੋਪਿ ਅਰੂਪ ਧਮ੍ਮੇਸੁਏਵ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵਂ ਫਰਨ੍ਤਿ। ਨ ਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੁ। ਤੇ ਪਨ ਹੇਤੁ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾਏਵ ਹੇਤੁਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਨ ਤੇਸਂ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵਾਪਤ੍ਤਿ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬਾਤਿ।

[੮੭] ਯਞ੍ਚ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵੋ ਪਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਯੋਨਿਸੋ ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰਪਟਿਬਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਵਿਚਾਰੇ ਤਬ੍ਬਂ।

ਤਥਾ ਹਿ ਸੂਰਿਯਾਲੋਕੇ ਆਗਤੇ ਦਿਵਾ ਬਲਾਨਂ ਹਂਸਾਦੀਨਂ ਓਕਾਸੋ ਹੋਤਿ। ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਲੇ ਆਗਤੇ ਰਤ੍ਤਿਬਲਾਨਂ ਉਲੂਕਾਦੀਨਂ ਓਕਾਸੋ ਹੋਤਿ। ਨਚ ਤੇ ਆਲੋਕਨ੍ਧਕਾਰਾ ਤੇਸਂ ਵਣ੍ਣਾਦਿਵਿਸੇਸਂ ਸਾਮੇਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਤੇਸਂ ਯੋਨਿਯੋਏਵ ਸਾਧੇਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਆਲੋਕੋ ਵਿਯ ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਵਿਯ ਇਤਰੋ। ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ। ਵਣ੍ਣਾਦਿਵਿਸੇਸੋ ਵਿਯ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵੋ। ਯੋਨਿਯੋ ਵਿਯ ਹੇਤੁਯੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਤਿ। ਅਬ੍ਯਾਕਤਾਨਂ ਪਨਾਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਯੋ ਧਮ੍ਮੋ ਕੁਸਲੋ ਅਕੁਸਲੋਚ ਨ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪਕ੍ਖੇ ਪਤਤਿਯੇਵਾਤਿ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਹੇਤੁਸਙ੍ਗਹੇ। ਸਹੇਤੁਕਾਨਂ ਪਰਿਗ੍ਗਹਸੁਖਤ੍ਥਂ ਇਧ ਵਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਅਹੇਤੁਕਾਨਿ ਪਥਮਂ ਉਦ੍ਧਟਾਨਿ। ਤੇਨਾਹ **ਸੇਸਾਨਿ ਪਨ। ਲ। ਸਹੇਤੁਕਾ ਨੇ**ਵਾਤਿ। ਤੇਸਂਵਾ ਅਹੇਤੁਕਨਾਮਂਪਿ ਹੇਤੂਨਂ ਵਸੇਨੇਵ ਵਿਸੁਂ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂਪਿ ਇਧ ਸਙ੍ਗਹਣਂ ਅਵਿਰੁਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਤੇਨਾਹ **ਅਹੇਤੁ ਕਾਟ੍ਠਾਰਸੇਕਾ**ਤਿਆਦਿ। ਸਭਾਵ ਭੇਦੇਨ ਛਬ੍ਬਿਧਾਪਿ ਹੇਤੁਯੋ ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਾ ਬ੍ਯਾਕਤਜਾਤਿਭੇਦੇਨ ਨਵਧਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਲੋਭੋ ਦੋਸੋਚਾ**ਤਿਆਦਿ।

੧੩੨. ਚੁਦ੍ਦਸਨ੍ਨਂ ਕਿਚ੍ਚਾਨਂ ਭੇਦੇਨ ਤਂਕਿਚ੍ਚਵਨ੍ਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹੋ **ਕਿਚ੍ਚਸਙ੍ਗਹੋ**।

[੮੮] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

> ‘‘ਪਟਿਸਨ੍ਧਾਦੀਨੰ ਕਿਚ੍ਚਾਨੰ ਵਿਭਾਗਵਸੇਨ ਤੰਕਿਚ੍ਚਵਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹੋ ਕਿਚ੍ਚਸਙ੍ਗਹੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਯੇਨ ਏਕਕਮ੍ਮੇਨ ਏਕੋ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਰਸੇਨਵਾ ਲਦ੍ਧਵਿਬਾਧਨੇਨਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣੇ ਸੋ ਭਵੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਓਕਾਸੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤ ਭਵਤੋ ਚੁਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾ ਖਣਮਤ੍ਤੰਪਿ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧੋਕਾਸੇਨ ਏਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਪੁਨ ਭਵਨ੍ਤਰਾਦਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਾਨ ਵਸੇਨ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ **ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਿਚ੍ਚੰ**। ਤਥਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਯਾਵ ਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਨਖਿਯਜਤਿ। ਤਾਵ ਅਵਿਚ੍ਛੇਦ ਪਵਤ੍ਤਿਪਚ੍ਚਯਙ੍ਗਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿ **ਭਵਙ੍ਗਕਿਚ੍ਚੰ**। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਸਤਿ ਆਯੁਪਬਨ੍ਧਾਚ ਉਸ੍ਮਾ ਪਬਨ੍ਧਾਚ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਏਤੇ ਤਯੋ ਧਮ੍ਮਾ ਇਮੰ ਕਾਯੰ ਅਭਿਜ੍ਜਮਾਨੰ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੀਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ਆਯੁ ਉਸ੍ਮਾਚ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਯਦਾ ਕਾਯੰ ਜਹਨ੍ਤਿ ਮੰ।
> ਅਪਵਿਦ੍ਧੋ ਤਦਾ ਸੇਤਿ, ਨਿਰਤ੍ਥੰਵ ਕਲਿਙ੍ਗਰਨ੍ਤਿ॥

ਆਵਜ੍ਜਨੰ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਆਵਟ੍ਟਨੰ, ਤੰਵਾ ਆਵਜ੍ਜੇਤਿ ਆਵਟ੍ਟੇਤਿ, ਆਵਟ੍ਟਤਿਵਾ ਤੰ ਏਤ੍ਥ ਏਤੇਨਾਤਿਵਾ **ਆਵਜ੍ਜਨੰ**। ਭਵਙ੍ਗ ਵੀਥਿਤੋ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਰਾਭਿਮੁਖੰ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਆਵਜ੍ਜੇਤਿਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਰੇ ਆਭੋਗੰ ਕਰੋਤੀਤਿ ਆਵਜ੍ਜਨੰ। ਦਸ੍ਸਨਾਦੀਨਿ ਪਾਕਟਾਨਿ। ਵੋ**ਟ੍ਠਬ੍ਬਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਸੁੰ ਅਵਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਥਪਨੰ ਇਦੰ ਨੀਲਨ੍ਤਿਵਾ ਪੀਤਕਨ੍ਤਿਵਾ ਸੁਭਨ੍ਤਿਵਾਅਸੁਭਨ੍ਤਿਵਾ ਅਸਙ੍ਕਰਤੋਥਪਨੰ ਨਿਯਮਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਜਵਨਨ੍ਤਿਵਾ ਜਵੋਤਿਵਾ ਵੇਗੋਤਿਵਾ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕੰ। ਅਸਨਿਨਿਪਾਤੋ ਵਿਯ ਵੇਗਸਹਿਤਸ੍ਸ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਪਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿ **ਜਵਨਕਿਚ੍ਚੰ**।

[੮੯] ਯੰਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

> ‘‘ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਤੰਤੰਕਿਚ੍ਚਸਾਧਨਵਸੇਨ ਅਨੇਕਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਏਕਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰਵਾ ਜਵਮਾਨਸ੍ਸ ਵਿਯ ਪਵਤ੍ਤਿ ਜਵਨਕਿਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਜਵਮਾਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਵਾਰਮਤ੍ਤੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਮਗ੍ਗਾਤਿਞ੍ਞਾਜਵਨਾਨਿਪਿ ਹਿ ਏਕਾਵਜ੍ਜਨਪਰਿਕਮ੍ਮਚਿਤ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਕਵੇਗੇਨ ਪਵਤ੍ਤਜਵਮਾਨਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਪਤਿਤਾਨਿ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਪਨ ਤਾਨਿ ਵਿਸੁੰ ਸਿਦ੍ਧੇਨ ਜਵੇਨ ਜਵਨ੍ਤੀਤਿ।

[੯੦] ਤਤ੍ਥ ਚ

> ਜਵਮਾਨਸ੍ਸ ਵਿਯ ਪਵਤ੍ਤੀਤਿ ਏਤੇਨ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਨੰ ਖਣਿਕਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸੀਘਗਮਨਸਙ੍ਖਾਤੋ ਜਵੋਨਾਮ ਵਿਸੁੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਬਹੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਨ ਸੀਘਗਚ੍ਛਨ੍ਤਪੁਰਿਸ ਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਏਵ ਜਵਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸਿਤੰ ਹੋਤਿ। ਤੰਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਅਸਨਿਨਿਪਾਤੋ ਵਿਯ ਵੇਗਸਹਿਤਸ੍ਸ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਜਵਨਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਹਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਦੀਘੰ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤੰਪਿ ਨਦਿਸੋਤੇ ਵੁਯ੍ਹਮਾਨੰ ਸੁਕ੍ਖਪਣ੍ਣੰ ਵਿਯ ਵੇਗਰਹਿਤੰ ਹੋਤਿ। ਜਵਨਚਿਤ੍ਤੰ ਪਨ ਏਕਮੇਕੰਪਿ ਸਮਾਨੰ ਇਨ੍ਦੇਨ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠ ਵਜਿਰੰ ਵਿਯ ਵੇਗਸਹਿਤਮੇਵ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ **ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ**। ਯੰ ਜਵਨੇਨ ਗਹਿਤੰ, ਤਦੇਵਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਯੰ ਜਵਨੇਨ ਗਹਿਤਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਨਾਮਾਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਸ੍ਸਵਾ ਜਵਨਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਅਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਇਧ ਪਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਭਾਵੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਾਨਭਵਤੋ

ਵਚਨੰ ਮੁਚ੍ਚਨੰ ਪਰਿਗਲ਼ਨੰ **ਚੁਤਿ**। ਇਦਾਨਿ ਤਾਨਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਅਨਿਯਮਤੋ ਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਠਾਨਨਿਯਮੇਨੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਠਾਨਭੇਦੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿ ਤੰਤੰ ਕਿਚ੍ਚਵਨ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਠਾਨੰ**। ਓਕਾਸੋ। ਤੰਤੰ ਅਨ੍ਤਰਾਕਾਲੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਕਾਲੋਪਿ ਹਿ ਕਾਲਵਨ੍ਤਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਸਯਤ੍ਤਾ ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਠਾਨੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਟ੍ਠਾਨੰ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਕਾਲੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਸੇਸੇਸੁਪਿ।

[੯੧] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

> ''ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਠਾਨੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕਾਮੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਿਨਿ ਮੁਤ੍ਤੰ ਠਾਨੰਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੁਖਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥੰ ਪਨ ਸਿਲਾ ਪੁਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਸਰੀਰਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਿਯ ਅਭੇਦੇਪਿ ਭੇਦਪਰਿਕਪ੍ਪਨਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ।

ਕਾਲੋ ਹਿ ਨਾਮ ਸਭਾਵਤੋ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨੋਪਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਸੁੰ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤੋ ਏਕੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੋ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਇਮੇਸੰ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨੰ ਮਹਾਵਿਪਾਕਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਪਚ੍ਚਨਟ੍ਠਾਨੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਏਤਾਨਿ ਹਿ ਚਤੂਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰ ਭਵਙ੍ਗੇ ਚੁਤਿਯੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੇਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ੍ਤੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਕਾਲੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜੰਪਿ ਆਯੁ ਕਾਲੰ ਭਵਙ੍ਗੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਰਣ ਕਾਲੇ ਚੁਤਿ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਕਾਲੋਵ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਵਿਯ ਠਾਨਾਨਿਪਿ ਚੁਦ੍ਦਸਵਿਧਾਨਿਏਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨਿ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ। ਠਾਨਾਨੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰਭੇਦੋ ਪਨ ਉਪਰਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਪਵਤ੍ਤਿਵਿਧਾਨਾਨੁਸਾਰੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਓਮਕੰ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਕੁਸਲੰ ਸਯੰ ਸੋ ਮਨਸ੍ਸਯੁਤ੍ਤੰਪਿ ਸਮਾਨੰ ਅਤਿਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਦਾਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਨ੍ਤੀਰਣੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਨਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਦ੍ਵੇਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਸਨ੍ਤੀਰਣਾਨਿਚੇ**ਵਾਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਪੀਤਿਸਹਗਤਤ੍ਤਿਕੇ ਪਟਿਚ੍ਚਵਾਰੇ ਹੇਤੁਪਚ੍ਚਨਿਕੇ ਤੰ ਪਟਿ ਸਨ੍ਧਿਟ੍ਠਾਨੇਨ ਉਦ੍ਧਟਨ੍ਤਿ। ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨੰ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇਵਾ ਅਵਿਭੂਤਾ ਰਮ੍ਮਣੇਵਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰਪਿ ਵਿਪਾਕ ਸਨ੍ਤਾਨਤੋ ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਭਾਵੇਨ ਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਜਵਨਵੇਗਰਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਆਵਜ੍ਜਨ ਦ੍ਵਯ ਵਜ੍ਜਿਤਾਨੀ**ਤਿ।

[੯੨] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

> ''ਆਰਮ੍ਮਣਰਸਾਨੁਭਵਨਾ ਭਾਵਤੋ''ਤਿ ਕਾਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਅ ਕਾਰਣੰ।

ਨ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣ ਰਸਾਨੁਭਵਨੰ ਜਵਨਕਿਚ੍ਚ ਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਜਵਨਨਾਮ ਲਾਭਸ੍ਸਚ ਕਾਰਣੰ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਪਨ ਜਵਨਕਿਚ੍ਚਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਫਲਮੇਵਹੋਤੀਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਫਲਚਿਤ੍ਤੰ ਆਸੇਵਨਭਾਵਰਹਿਤੰਪਿ ਮਗ੍ਗ ਚੇਤਨਾਯ ਮਹਾਨੁਭਾਵਤ੍ਤਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮਭਾਵਨਾਬਲੇਨ ਚ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਵੇਗਸਹਿਤਮੇਵ ਪਤਤੀਤਿ ਤਸ੍ਸਜਵਨੇਸੁ ਗਹਣੰਕਤੰ।

[੯੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

> ਮਗ੍ਗਾਭਿਞ੍ਞਾਜਵਨਾਨੰ ਏਕਵਾਰਮੇਵ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਜਵਨਕਿਚ੍ਚੰ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ''ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕੰਪਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਮਗ੍ਗਾਦਿਤੰ ਤੰਸਭਾਵਨ੍ਤਤਾਯ ਜਵਨਕਿਚ੍ਚੰ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੋਪਮਾਯ ਤਮਤ੍ਥੰ ਵਿਭਾਵੇਤਿ। ਤੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਇਦਾਨਿ ਸਮਾਨਕਿਚ੍ਚਗਣਨਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਙ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਤੇਸੁ ਪਨਾਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਾਦਯੋ ਨਾਮ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ।

[੯੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਨਾਮਕਿਚ੍ਚਭੇਦੇਨਾਤਿਪਿ ਯੋਜੇਤਿ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨਾਮਭੇਦਸ੍ਸ ਵਿਸੁਂ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾਭਾਵਤੋਤਿ। ਏਕਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨ ਦ੍ਵਿਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨ ਤਿਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨ ਚਤੁਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨ ਪਞ੍ਚਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਅਟ੍ਠਸਟ੍ਠਿਚ ਤਥਾ ਦ੍ਵੇਚ ਨਵਚ ਅਟ੍ਠਚ ਦ੍ਵੇਚ ਨਿਦ੍ਦਿਸੇਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੩੩. ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਂ ਦ੍ਵਾਰਾਨਂ ਭੇਦੇਨ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹੋ **ਦ੍ਵਾਰਸਙ੍ਗਹੋ**।

[੯੫] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

‘‘ਦ੍ਵਾਰਾਨਞ੍ਚ ਦ੍ਵਾਰਪਵਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹੋ ਦ੍ਵਾਰਸਙ੍ਗਹੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਅਰਨ੍ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਦ੍ਵਾਰਂ। ਨਗਰਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਜਨਾ ਬਹਿਜਨਾਚ ਯੇਨ ਛਿਦ੍ਦਮਗ੍ਗੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿਚ, ਤਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਅਰਨ੍ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿਪੀ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਅਪਿਚ, ਦੁਵਿਧਂ ਦ੍ਵਾਰਂ ਆਕਾਸਦ੍ਵਾਰਂ ਮਣ੍ਡਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਆਕਾਸਦ੍ਵਾਰਂਨਾਮ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੋ ਛਿਦ੍ਦਮਗ੍ਗੋ। ਮਣ੍ਡਦ੍ਵਾਰਂਨਾਮ ਆਦਾਸ ਪਟ੍ਟਮਯੋ ਆਲੋਕਮਗ੍ਗੋ। ਤਂ ਪਨ ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤਾਨਂ ਗੇਹੇਸੁ ਯੋਜੀਯਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਤੇਸੁ, ਤਥਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਰੀਰੇਸੁਪਿ ਦ੍ਵੇਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨਵਦ੍ਵਾਰੋ ਮਹਾਵਣੋਤਿ ਹਿ ਛਿਦ੍ਦਦ੍ਵਾਰਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਵਨਵੁਤਿਲੋਮਕੂਪਸਹਸ੍ਸਾ ਨਿਪਿ ਛਿਦ੍ਦਦ੍ਵਾਰਾਨਿਏਵ। ਇਧ ਪਨ ਆਦਾਸਪਟ੍ਟਸਦਿਸਂ ਮਣ੍ਡਦ੍ਵਾਰਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਤਂਪਿ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣਿਕਧਮ੍ਮਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮਾਨਞ੍ਚ ਨਿਗ੍ਗਮਨ ਪਵਿਸਨ ਮੁਖਪਥਭਾਵਤੋ ਦ੍ਵਾਰਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਰੂਪਮਣ੍ਡ ਦ੍ਵਾਰਂ ਅਰੂਪਮਣ੍ਡਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧਂ। ਰੂਪਮਣ੍ਡਦ੍ਵਾਰਂਪਿ ਕਮ੍ਮਵਿਸੇਸਮਹਾਭੂਤ ਵਿਸੇਸਸਿਦ੍ਧੇਨ ਮਣ੍ਡਭਾਵਵਿਸੇਸੇਨ ਪਞ੍ਚਵਿਧਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਚਕ੍ਖੁਮੇਵਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਚਕ੍ਖੁਮ੍ਹਿ ਚਨ੍ਦ ਮਣ੍ਡਲਾਦੀਨਿ ਰੂਪ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ। ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿਚ ਯਮ੍ਹਿ ਪਞ੍ਞਾਤਾਨਿ ਤਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦੇਵ ਚਕ੍ਖੁ ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਵਿਸਯਵਿਸ ਯਿਭਾਵੁਪਗਮਨਸ੍ਸ ਮੁਖਪਥਭੂਤਤ੍ਤਾ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਂਨਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥਵਾ, ਯੇਨ ਚਕ੍ਖੁਮਣ੍ਡੇਨ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਾਦੀਨਿ ਰੂਪਾਨਿ ਅਨ੍ਤੋ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਂ ਵਿਸਯਭਾਵਂ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਯੇਨਚ ਅਨ੍ਤੋ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਤੇਸਂ ਰੂਪਾਨਂ ਵਿਸਯਿਭਾਵਂ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਮੇਵ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤ ਕਾਰਣੇਨ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਂ ਨਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਂ ਸੇਸੇਸੁਪਿ।

[੯੬] ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ

‘‘ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਂ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਭਾਵਤੋ ਦ੍ਵਾਰਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਰਾਨੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਰੂਪਾਦੀਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਂਪਿ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਭੂਤਤ੍ਤਾ। ਵਕ੍ਖਤਿ ਹਿ ਛਬ੍ਬਿਧਾ ਵਿਸਯਪਵਤ੍ਤਿਯੋਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਵਿਸਯਾਨਂ ਰੂਪਾਦੀਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਆਪਾਤਾ ਗਮਨ ਸਙ੍ਖਾਤਾ ਪਵਤ੍ਤਿਯੋ **ਵਿਸਯਪਵਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਚਕ੍ਖੁਮੇਵ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਂ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਤਥਾ **ਸੋਤਾਦਯੋ ਸੋਤ ਦ੍ਵਾਰਾਦੀਨੀ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਸੋਤ ਮੇਵ ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਂ। ਲ। ਮਨੋਏਵ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਂ। ਨ ਮਨਾਨਂ ਦ੍ਵਾਰਂ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਅਤਿਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਮਨਸ੍ਸ ਬਹੁਵਿਧਤ੍ਤਾ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ ਮਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਂ ਪਨ ਭਵਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

[੯੭] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

‘‘ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਂ ਮਨਾਨਂ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਕਾਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੰ ਏਕੂਨਨਵੁਤਿਵਿਧੰਪਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰ ਮੇਵਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਉਪਪਤ੍ਤਿਦ੍ਵਾਰਮੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਭਵਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵਤਾਯੁਕੰ ਨਦਿਸੋਤਮਿਵ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਵਿਧੰ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤਮੇਵ ਇਧ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਕਥੀਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

[੯੮] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਯਥਾ ਗਾਮਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰੰਨਾਮ ਗਾਮਾਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨੰ ਮਨਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਟ੍ਠੇਨ ਦ੍ਵਾਰੰਨਾਮ ਆਵਜ੍ਜਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਭਵਙ੍ਗਮੇਵ ਸਿਯਾ। ਨ ਤਤੋ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਭਵਙ੍ਗਾਨੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਭਵਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਆਵਜ੍ਜਾਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਭਵਙ੍ਗ''ਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਯੇਸੁ ਚਕ੍ਖੁਪਸਾਦਾਦੀਸੁ ਰੂਪਾਦੀਨਿ ਆਪਾਤੰ ਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿਪਿ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨੰ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਾਨਿ ਏਵ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਾਨਿਨਾਮ ਨਸਿਯੁੰ। ਨ ਚ ਤਥਾ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁੰ। ਪਾਲ਼ਿਯਮੇਵ ਤੇਸੰ ਦ੍ਵਾਰਰੂਪਭਾਵਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਇਧਚ ਵਕ੍ਖਤਿ ਪਸਾਦਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤੰ ਸਤ੍ਤਵਿਧੰਪਿ ਦ੍ਵਾਰਰੂਪੰਨਾਮਾਤਿ।

[੯੯] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

ਸਾਵਜ੍ਜਨੰ ਭਵਙ੍ਗਨ੍ਤੁ, ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ –
ਸਾਧਕਵਚਨੰ ਆਹਟੰ। ਤੰਪਿ ਇਧ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ॥

ਤਞ੍ਹਿ ਆਵਜ੍ਜਨੰਪਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਪਕ੍ਖਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦੀਪੇਤੀਤਿ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਚਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਰੂਪੇਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਸੋਤਞ੍ਚ। ਲ। ਮਨਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥੇਵ ਤੰ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚਤੂਸੁ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਚਕ੍ਖੁਰੂਪਾਨਿ ਏਵ ਸਰੂਪਤੋ ਵੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਇਤਰੇ ਆਵਜ੍ਜਨਞ੍ਚ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਪਚ੍ਚਯਾ ਚਸਦ੍ਦੇਨ ਗਹਿਤਾ, ਏਵੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਾਦੀਸੁਪਿ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣੇ ਪਨ ਮਨਞ੍ਚਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹ ਆਵਜ੍ਜਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਸਦ੍ਦੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਗਹਿਤਾ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਚਤ੍ਤਾ ਰੋਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਧਾਤੁਵਿਭਙ੍ਗਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚਾਤਿ ਨਾਮ ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਆਵਜ੍ਜਨੰ ਵਿਸੁੰ ਨਕਾਤਬ੍ਬੰ। ਭਵਙ੍ਗਨਿਸ੍ਸਿਤਕਮੇਵ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਮਨੋਤਿ ਸਹਾਵਜ੍ਜਨਕੰ ਭਵਙ੍ਗੰ। ਮਨੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਜਵਨਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਪਟਿਚ੍ਚਾਤਿਨਾਮ ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇਤਿ ਏਤੇਨ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਪਨ ਆਵਜ੍ਜਨੰ ਦ੍ਵਾਰਪਕ੍ਖਿਕੰ ਨਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਸਿਦ੍ਧੰ ਹੋਤਿ। ਪਟਿਚ੍ਚਾਤਿ ਆਗਤਤ੍ਤਾਯੇਵਚ ਭਵਙ੍ਗੰਪਿ ਆਵਜ੍ਜਨਾ ਨਨ੍ਤਰੰ ਭਵਙ੍ਗਦ੍ਵਯਮੇਵ ਇਮਿਸ੍ਸੰ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਏਵ ਤਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਤ੍ਤਾਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਦ੍ਵਾਰਭਾਵਾ ਰਹਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਉਪਪਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੰ ਭਵਙ੍ਗ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। ਨ ਹਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਵਙ੍ਗੰ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਯੰ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਭਾਵਾਰਹੰ ਨ ਸਿਯਾਤਿ ਨਿਟ੍ਠਮੇਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਧਾਰਣੇ ਭੁਮ੍ਮੰ, ਤੇਸੁ ਛਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਚਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵਾਰੇਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਯਥਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਮਿਪੁਗ੍ਗਲਮਨਸਿਕਾਰਾ ਦੀਨੰ ਅਨੁਰੂਪਵਸੇਨ। **ਸਬ੍ਬਥਾਪੀ**ਤਿ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਛਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਭੇਦਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਸਬ੍ਬਪਕਾਰੇਨਪਿ ਅਗਹਿਤ ਗਹਣ ਵਸੇਨ, ਚਤੁਪਞ੍ਞਾ ਸਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਸਬ੍ਬਥਾਪੀਤਿਵਾ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਪਰਿਯੋ ਸਾਨਵਸੇਨ ਅਨੇਕਕਿਚ੍ਚਭੇਦਯੁਤ੍ਤੇਨ ਸਬ੍ਬਪਕਾਰੇਨਪਿ, ਕਾਮਾਵਚਰਾਨੇਵਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਯਾਨਿ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਦ੍ਵਾਰਵਿਕਾਰੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਕਿਚ੍ਚਵਨ੍ਤਾਨਿਏਵ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਯੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੇਨ ਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਭਵਙ੍ਗ ਚੁਤਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿਪਨ ਦ੍ਵਾਰਵਿਕਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲੰ ਕਮ੍ਮਵਸੇਨੇਵ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੰਕਿਚ੍ਚਵਨ੍ਤਾਨਿ ਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿਨਾਮ ਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਏਕੂਨ।ਲ। ਦ੍ਵਾਰਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚ ਦ੍ਵਾਰਵਿਕਾਰੋਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨੰ ਆਪਾਤਾਗਮਨਵਸੇਨ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਚਲਨੰ, ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੁਪ੍ਪਾਦਨ ਸਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸ ਯੋਗੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

[੧੦੦] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ‘‘ਚਕ੍ਖਾਦਿਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਅਪਵਤ੍ਤਨਤੋ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਸਙ੍ਖਾਤ ਭਵਙ੍ਗਤੋ ਆਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਰਗਹਣਵਸੇਨ ਅਪਵਤ੍ਤਿਤੋਚ ਦ੍ਵਾਰਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਪਿ ਸਹ ਨਸਮੇਤਿ।

ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਭਵਙ੍ਗ ਚੁਤਿ ਵਸੇਨਾਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤੇਨ ਹਿ ਕਿਚ੍ਚਸੀਸੇਨੇਵ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਦ੍ਵਾਰਿਕ ਦ੍ਵਾਰਵਿਮੁਤ੍ਤਭਾਗੋ ਥੇਰੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤੋ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਹੇਟ੍ਠਾਪਿ **ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨ।ਲ। ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨਾ**ਤਿਆਦਿਨਾ ਕਿਚ੍ਚਸੀਸੇਨੇਵ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਿਕਾਦਿਭਾਵੋ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਨਨੁ ਚਕ੍ਖਾਦਿਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਅਪਵਤ੍ਤਨਤੋਤਿ ਇਮਿਨਾ ਏਤਦਤ੍ਥੋਵ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਚੇ। ਨ। ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਤ੍ਥਵਿਰਹਸ੍ਸ ਅਪਸਙ੍ਗ ਨਿਵਤ੍ਤਕਸ੍ਸਚ ਸਂਵਣ੍ਣਨਾ ਵਾਕਜਸ੍ਸ ਪਯੋਜਨਾਭਾਵਤੋਤਿ। ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿਚੇਵ ਸਨ੍ਤੀਰਣ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਕਿਚ੍ਚਾਨਂ ਵਸੇਨ ਦ੍ਵਾਰਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਿਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਾਦਿਕਿਚ੍ਚਾਨਂ ਵਸੇਨਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿਚ ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿਚ **ਪਞ੍ਚਛਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿ**। ਕਦਾਚਿ ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿਚੇਵ ਤਾਨਿ ਕਦਾਚਿ ਦ੍ਵਾਰਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਿਚਾਤਿ **ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਿ**। ਦ੍ਵਾਰਸਦ੍ਦੋ ਚੇਤ੍ਥਅਧਿਕਾਰਵਸੇਨ ਯੋਜੀਯਤਿ।

[੧੦੧] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ‘‘ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿਚ ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਿਚਾ’’ਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਹੇਟ੍ਠਾ ਚੁਣ੍ਣਿਯਵਾਕਜੇ ਤਥਾ ਅਸੁਤਤ੍ਤਾਤਿ। ਏਕਦ੍ਵਾਰਿਕਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਲ। ਸਬ੍ਬਥਾ ਦ੍ਵਾਰਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਿਚ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਛਤ੍ਤਿਂਸਤਿ।ਲ। ਨਵਧਾ ਚੇਤਿ ਪਞ੍ਚਧਾ ਪਰਿਦੀਪਯੇਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੩੪. ਰੂਪਾਦੀਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਭੇਦੇਨ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹੋ **ਆਰਮ੍ਮਣਸਙ੍ਗਹੋ**।

[੧੦੨] ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ

> ‘‘ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਸਰੂਪਤੋ ਵਿਭਾਗਤੋ ਤਂਵਿਸਯਚਿਤ੍ਤਤੋ ਚ ਸਙ੍ਗਹੋ ਆਰਮ੍ਮਣਸਙ੍ਗਹੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਅਯਞ੍ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਏਵ ਸਙ੍ਗਹੋ। ਨ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਨ੍ਤਿ। ਰੂਪਾਦੀਨਂ ਵਚਨਤ੍ਥੋ ਉਪਰਿ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਦੁਬ੍ਬਲਪੁਰਿਸੇਨ ਦਣ੍ਡਾਦਿਵਿਯ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕੇਹਿ ਆਲਮ੍ਬੀਯਤਿ ਅਮੁਞ੍ਚਮਾਨੇਹਿ ਗਣ੍ਹੀਯਤੀਤਿ ਆਲਮ੍ਬਣਂ। ਆਰਮ੍ਮਣਸਦ੍ਦੇ ਪਨ ਸਤਿ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਰਮਨ੍ਤੀਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂ।

[੧੦੩] ਯਂਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

> ‘‘ਦੁਬ੍ਬਲਪੁਰਿਸੇਨ ਦਣ੍ਡਾਦਿਵਿਯ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕੇਹਿ ਆਲਮ੍ਬੀਯਤਿ। ਤਾਨਿਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਰਮਨ੍ਤੀਤਿ ਆਲਮ੍ਬਣ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਵਿਸੁਂ ਸਿਦ੍ਧਾਨਿ ਹਿ ਏਤਾਨਿ ਪਦਾਨੀਤਿ। **ਰੂਪਮੇਵਾ**ਤਿ ਵਣ੍ਣਾਯਤਨਮੇਵ। ਪਞ੍ਚਾਰਮ੍ਮਣਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਜਾਤਂ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂਪਿਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂਪਿ ਭੂਤਂਪਿ ਅਭੂਤਂਪਿ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ। ਤਂ ਪਨ ਸਭਾਗ ਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਮਾਨਂ ਛਬ੍ਬਿਧਂ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪਨ।ਲ। ਛਧਾ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤੀ**ਤਿ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਛਸੁ। ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰੇ ਘਟ੍ਟਯਮਾਨ ਰੂਪਾਨੁਸਾਰੇਨੇਵ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਿਕਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਨਲਭਨ੍ਤਿ। ਰੂਪਾਨਿਪਿ ਘਟ੍ਟਨਰਹਿਤਾਨਿ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਾਨਿ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਨਲਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਿਕਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਰੂਪਮੇਵ ਆਰਮ੍ਮਣਂ। ਤਞ੍ਚ**

ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ। **ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਿਕਾ ਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵਨਯੋ**। ਤਤ੍ਥ ਤਂ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ। ਵਤ੍ਤਮਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਛਬ੍ਬਿਧਂਪੀ**ਤਿ ਰੂਪਾਦਿਵਸੇਨ ਛਬ੍ਬਿਧਂਪਿ। ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਭਾਵਂ ਇਤਂ ਗਤਂ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ **ਅਤੀਤਂ**। ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਆਗਚ੍ਛਿਤ੍ਥਾਤਿ ਆਗਤਂ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਅਤੀਤਞ੍ਚ। ਨ ਆਗਤਨ੍ਤਿ **ਅਨਾਗਤਂ**। ਉਪ੍ਪਾਦਜਾਤਿਕਾ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਏਵ ਤੀਸੁ ਕਾਲੇਸੁ ਅਨੁਪਤਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਾਦਰਹਿਤਾ ਅਸਙ੍ਖਤਭੂਤਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ ਕਾਲਵਿਮੁਤ੍ਤਂਨਾਮਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

[੧੦੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਵਿਨਾਸਾਭਾਵਤੋ ਅਤੀਤਾਦਿਕਾਲਵਸੇਨ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਚ ਕਾਲਵਿਮੁਤ੍ਤਂਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਹਿ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾ ਅਨਾਗਤਭਾਵ ਪੁਬ੍ਬਕਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਯਦਾ ਪਚ੍ਚਯਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਪਕ੍ਖੇ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਅਨਾਗਤਾਨਾਮ। ਯਦਾ ਪਚ੍ਚਯਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਯਦਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਾਮ। ਯਦਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ, ਤਦਾ ਅਤੀਤਾਨਾਮ। ਏਵਂ ਉਪ੍ਪਾਦਜਾਤਿਕਾਨਞ੍ਞੇਵ ਉਪ੍ਪਾਦਮੂਲਿਕਾ ਤੇਕਾਲਿਕਤਾ ਸਿਦ੍ਧਾ। ਉਪ੍ਪਾਦਰਹਿਤਾਨਂ ਪਨ ਅਨਾਗਤਾਵਤ੍ਥਾਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਕੁਤੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤੀਤਾ ਵਤ੍ਥਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਨਂ ਕਾਲਤ੍ਤਯ ਵਿਮੁਤ੍ਤਤਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਵਿਨਾਸਾਭਾਵਤੋਤਿ ਇਦਂ ਪਨ ਅਤੀਤਕਾਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾਏਵ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਨ ਤੇਨ ਤਾਸਂ ਇਤਰਕਾਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਂ ਸਾਧੇਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਯਥਾਰਹਵਿਭਾਗੋ ਪਨ ਇਧੇਵ ਤੇਸੁਤਿਆਦਿਨਾ ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਦ੍ਵਾਰਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਛਬ੍ਬਿਧਂਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਹੋਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਯਥਾ ਪਨ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਂ ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਭਵਨ੍ਤਰੇਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇਪਿ ਪੁਰਿਮਭਾਗੇ ਕੇਨਚਿ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਗਹਿਤਂਪਿ ਅਗਹਿਤਂਪਿ ਹੋਤਿ। ਨ ਤਥਾ ਇਮੇਸਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਛਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਭਵਵਿਸੇਸਞ੍ਹਿ ਪਤ੍ਥੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਭਵਨ੍ਤਰੇਪਿ ਕੇਨਚਿ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਗਹਿਤਂਪਿ ਹੋਤਿ ਯੇਵਾਤਿ।

[੧੦੫] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਤਂ ਪਨ ਨੇਸਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਨ ਆਵਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਵਿਯ ਕੇਨਚਿ ਅਗਹਿਤਮੇਵ ਗੋਚਰਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਛਦ੍ਵਾਰ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾ ਵਜ੍ਜਨਸ੍ਸਪਿ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕੇਨਚਿ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਰੇਨ ਗਹਿਤਂਪਿ ਅਗਹਿਤਂਪਿ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਤਥਾ ਹਿ ਇਦਂ ਨਾਮ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਹਿਤਂ ਪਚ੍ਛਾ ਆਵਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਨ ਨ ਹੋਤੀਤਿ। ਨਚ ਏਕਾਵਜ੍ਜਨਵੀਥਿਯਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕੇਨਚਿ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਗਹਿਤਭਾਵੋ ਇਧ ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਏਕਨ੍ਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਿਕਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਤੇਕਾਲਿਕਂਵਾ ਕਾਲਵਿਮੁਤ੍ਤਸਾ ਮਞ੍ਞਂਵਾ ਹੋਤਿ। ਨ ਤਥਾ ਇਮੇਸਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮਤੀਤਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਭੂਤਂ**ਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਥਾ ਚ ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਆਗਮਸਿਦ੍ਧਵੋਹਾਰਯੁਤ੍ਤਂਪਿ ਤਬ੍ਬੋਹਾਰਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤਂਪਿ ਹੋਤਿ। ਨ ਤਥਾ ਇਮੇਸਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਕਮ੍ਮ ਕਮ੍ਮ ਨਿਮਿਤ੍ਤ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤ ਸਮ੍ਮਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

[੧੦੬] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਨਾਪਿ ਨੇਸਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਤੋ ਪੁਰਿਮਭਾਗਜਵਨਾਨਂ ਵਿਯ ਕਮ੍ਮਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਿਵਸੇਨ ਆਗਮਸਿਦ੍ਧਵੋਹਾਰਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਕਮ੍ਮਾਲ। ਸਮ੍ਮਤਨ੍ਤਿ ਆਹਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਮਰਣਾ ਸਨ੍ਨਤੋ ਪੁਰਿਮਭਾਗੇਪਿ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮੰਵਾ ਚੇਤਿਯਾਦੀਨਿ ਕਮ੍ਮ, ਪਕਰਣਾਨਿਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਦਾਪਿ ਹਿ ਕਮ੍ਮੰ ਕਮ੍ਮਮੇਵ, ਕਮ੍ਮੁਪਕਰਣਾਨਿਚ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿਯੇਵ। ਕਮ੍ਮ ਸਿਦ੍ਧਿਯਾਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਰਾਜਾ ਵਿਯਚ ਸੁਪਿਨਦਸ੍ਸਨਾਦਿਵਸੇਨ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਰਾਜਾ ਹਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਪਿਤਰੰ ਮਾਰੇਤਿ। ਮਾਰਿਤਕਾਲਤੋਚ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਯਥਾਸਮ੍ਭ**ਵਨ੍ਤਿ ਤੰ ਤੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਾਦੀਨੰ ਛਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤਾਦਿਵਸੇਨ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪਤੋ। ਯਥਾਸਮ੍ਭਵਵਿਭਾਗੋ ਪਨ ਉਪਰਿ ਮਰਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯੰ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। **ਯੇਭੁਯਜੇਨਾ**ਤਿ ਬਾਹੁਲ੍ਲੇਨ। **ਭਵਨ੍ਤਰੇ**ਤਿ ਅਤੀਤਾਨਨ੍ਤਰਭਵੇ ਤਤ੍ਥਚ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ। **ਛਦ੍ਵਾਰ ਗਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਛਹਿ ਦ੍ਵਾਰੇਹਿ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਜਵਨੇਹਿ ਗਹਿਤੰ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਯੇਭੁਯਜੇਨਾਤਿ ਏਤੇਨ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਛਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਵਿਧਾਨਸ੍ਸ ਅਨੇਕੰਸਭਾਵੰ ਵਿਸੇਸੇਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ। ਅਗਹਿਤਸ੍ਸਪਿ ਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਯਞ੍ਹਿ ਅਸਞ੍ਞਿਭਵਤੋ ਚੁਤਾਨੰ ਕਮ੍ਮ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤ ਸਮ੍ਮਤੰ ਅਰੂਪਭਵਤੋ ਚੁਤਾਨਞ੍ਚ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਸਮ੍ਮਤੰ ਕਾਮਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਭਵਙ੍ਗਚੁਤੀਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ। ਤੰ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਕੇਨਚਿ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਅਗਹਿਤ ਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਸ੍ਮਾ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਅਰੂਪਭਵੇ ਦੁਵਿਧੋਪਿ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧੋ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁਚ ਤਤੋ ਚੁਤਾਨੰ ਕਾਮਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਤਾਪਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਨਾਮ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ ਦੀਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੰ ਕਾਮਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾਪਿ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਸਮ੍ਮਤੰ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਕੇਨਚਿ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਅਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਅਪਿਚ, ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਕਮ੍ਮਾਦੀਨੰ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰਨਾਮ ਯੇਭੁਯਜੇਨ ਸੰਮੁਲ੍ਹਮਰਣੇਨ ਮਰਨ੍ਤਾਨਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਇਤਰੇਸੰ ਪਨ ਪਰੇਸੰ ਪਯੋਗਬਲੇਨਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਕਤਿਯਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਆਸੇਵਿਤਾਨੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਣਬਲੇਨਪਿ ਧਮ੍ਮਿਕਉਪਾਸਕਾਦੀਨੰ ਵਿਯ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਆਨੁਭਾਵੇਨਪਿ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਨਿਰਯਪਾਲਾਪਿ ਨਿਰਯਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਰੇਵਤਿਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਨਿਰਯਪਾਲਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਥਮੰ ਤਾਵਤਿੰਸਾਭਵਨੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਰਯੰ ਨਯਿੰਸੁ। ਤੇ ਹਿ ਯਕ੍ਖ ਜਾਤਿਕਤ੍ਤਾ ਵੇਸ੍ਸਵਣਪਰਿਸਾਵਿਯ ਤਾਵਤਿੰਸਾ ਭਵਨੰਪਿ ਗਨ੍ਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਯਮਸ੍ਸ ਦੂਤਾ ਦ੍ਵੇ ਯਕ੍ਖਾਤਿ ਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਵੇਸ੍ਸਵਣਦੂਤਾ ਇਧ ਯਮਸ੍ਸ ਦੂਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੇ ਕਸਿਣਾਸੁਭਾਦੀਨਿ ਸਮਥਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਆਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਉਪਚਾਰਜ੍ਝਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤਾਨੇਵ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਰਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰਪਿ ਕਾਮਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਕੇਨਚਿ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਅਗਹਿਤਮੇਵ ਸਿਯਾ। ਉਪਚਾਰਜ੍ਝਾਨਬਲੇਨੇਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਤੋ ਇਧਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਨੰਪਿ ਏਸੇਵਨਯੋਤਿ।

ਯੰਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

''ਕੇਵਲੰ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨੇਵ ਤੇਸੰ ਅਸਞ੍ਞਿਭਵਤੋ ਚੁਤਾਨੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਿਕੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਉਪਟ੍ਠਾਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਿਕਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ ਕਮ੍ਮੰਪਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬ ਮੇਵ। ਨ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਅਗਹਣੇ ਕਾਰਣੰ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਤਾਨਿ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਕੇਵਲੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨੇਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਅਨਾਗਤੰ ਪਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਉਪਟ੍ਠਹਮਾਨੰ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਮੇਵ ਸਿਯਾ। ਨਚ ਤਸ੍ਸ ਵਿਸੁੰ ਉਪਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੰ ਅਤ੍ਥਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਸਿਦ੍ਧੇ ਸਿਦ੍ਧਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮਤੀਤੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਭੂਤੰ**ਵਾਤਿ।

[੧੦੭] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

''ਅਨਾਗਤੰਨਾਮ ਅਤੀਤੰ ਵਿਯ ਅਨੁਭੂਤਞ੍ਚ ਨ ਹੋਤਿ। ਨਚ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਵਿਯ ਆਪਾਤਮਾਗਤ''ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਅਕਾਰਣੰ।

ਪਸങ്ഗസ੍ਸ ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਤਤ੍ਤਾ। ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਨੁਭੂਤਂ ਨ ਹੋਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨੇਵ ਆਪਾਤਮਾਗਤਂ। ਏਵਂਸਨ੍ਤੇ ਅਨਾਗਤਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਆਪਾਤਮਾਗਤਮੇਵ ਸਿਯਾਤਿ ਅਯਂ ਪਸਙ੍ਗੋ ਪਾਕਤਿਕੋਏਵ ਹੋਤੀਤਿ। **ਤੇਸੂ**ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣਿਕਚਿਤ੍ਤੇਸੁ। ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਏਕੇਕਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਰੂਪਾਦੀਨਿ ਪਞ੍ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਵਿਗ੍ਗਹੋ। **ਸੇਸਾਨੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ ਦ੍ਵਯਤੋ ਸੇਸਾਨਿ ਸਨ੍ਤੀਰਣ ਮਹਾਵਿਪਾਕਾਨਿ। **ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਲਮ੍ਬਣਾਨੇ**ਵਾਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਨਾਨਾਕਿਚ੍ਚੇਹਿ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤੇਨ ਸਬ੍ਬ ਪਕਾਰੇਨਪਿ ਕਾਮਾਵਚਰਾਲਮ੍ਬਣਿਕਾਨਿਯੇਵ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਪਿ ਵਿਕਪ੍ਪਸਤ੍ਤਿਰਹਿਤਤ੍ਤਾ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇਚ ਸੁਖੁਮੇ ਮਹਗ੍ਗਤਧਮ੍ਮੇਚ ਗਮ੍ਭੀਰੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੇਚ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਤੀਰਣਤ੍ਤਯਂ ਤਾਵ ਸਨ੍ਤੀਰਣਕਿਚ੍ਚਵਸੇਨ ਰੂਪਾਦਿਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣੇ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਦਿਵਸੇਨ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਏਕਾਦਸਵਿਪਾਕਾਨਿ ਛਸੁ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ।

[੧੦੮] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

> ''ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਤਾਵ ਸਨ੍ਤੀਰਣਾਦਿਵਸੇਨ ਰੂਪਾਦਿਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਤੀਰਣਾਦਿਵਸੇਨਾਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸਨ੍ਤੀਰਣਵਸੇਨ ਇਚ੍ਚੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਯੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਭਾਗੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਸੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਕਣ੍ਡੇ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰਤ੍ਤਾ ਞਾਣਸ੍ਸੇਵ ਵਿਸਯਭੂਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਕੁਸਲ।ਲ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ** ਵ**ਜ੍ਜਿਤ ਸਬ੍ਬਾ ਰਮ੍ਮਣਾਨੀ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਾਨਿ ਲਦ੍ਧਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲੇਏਵ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ। ਤੇਸੁਚ ਦ੍ਵੇ ਦੋਸਮੂਲਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲੇਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਞਾਣਮ੍ਪਿ ਅਨਧਿਗਤਾਨਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਨਿ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ।ਲ।** ਵ**ਜ੍ਜਿਤਸਬ੍ਬਾ ਰਮ੍ਮਣਾਨੀ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾਮਕੁਸਲਾਨਿ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨਂ ਅਜ੍ਝਾਨਲਾਭੀਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਸਹ ਕਾਮਾਵਚਰਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ। ਤਾਨੇਵ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਤੋ ਪੁਰੇ ਗੋਤ੍ਰਭੁਕ੍ਖਣੇ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ। ਞਾਨਲਾਭੀਨਂ ਤਾਨੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾਕੁਸਲਞ੍ਚ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿਪਿ। ਹੇਟ੍ਠਿਮਫਲਟ੍ਠਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਧਿਗਤ ਮਗ੍ਗਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨਾ ਰਮ੍ਮਣਾਨਿਪੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਯਥਾ ਚੇਤ੍ਥ ਅਰਿਯਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਧਿਗਤ ਮਗ੍ਗਫਲਾਨਿਯੇਵ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਞਾਨਲਾਭਿਨੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਧਿਗਤਜ੍ਝਾਨਾਨਿਏਵ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ-ਯੇ ਚ ਞਾਨਾਨਿ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ। ਞਾਨਪਰਿਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਯੇਚ ਞਾਨਸੁਤ੍ਤਾਨਿ ਸਂਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਅਲਾਭਿਨੋ ਮਹਗ੍ਗਤਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਹਿ ਞਾਨਾਨਿਨਾਮ ਏਵਂ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾਨਿ ਏਵਂ ਮਹਾਨਿਸਂਸਾਨੀਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾਵਾ ਸੁਤਪਰਿਯਤ੍ਤਿਬਲੇਨ ਸਿਦ੍ਧੇ ਆਕਾਰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਞ੍ਞਾਣੇ ਠਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਨੁਮਾਨਵਸੇਨੇਵ ਤਾਨਿ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਸੁਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਸਂਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਪਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੇ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ, ਮਗ੍ਗਪਰਿਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਮਗ੍ਗਫਲ ਨਿਬ੍ਬਾਨਵਚਨਾਨਿਵਿਕਥੇਨ੍ਤਿ ਸਂਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਾ ਏਵ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਞਾਨਾਦੀਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਗੁਣੇ ਏਵ ਅਨੁਭੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਪਣੀਤਧਮ੍ਮਾਨਞ੍ਹਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋਪਿ ਪਣਿਤਰੂਪਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਹਿ ਪਰਚਿਤ੍ਤਵਿਦੂ। ਮਾਰੋ ਦੇਵ ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਰੂਪਜ੍ਝਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਵਟ੍ਟਨਿਸ੍ਸਿਤਮੇਵ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਵਿਵਟ੍ਟਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਅਰੂਪਜ੍ਝਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਪਨ ਵਟ੍ਟਨਿਸ੍ਸਿਤਮ੍ਪਿ ਨਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇ ਨਵਨਿਪਾਤੇ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯੇ ਪਨ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗਫਲਾਨਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਞ੍ਞਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾਮਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਿ ਕ੍ਰਿਯਾਭਿਞ੍ਞਾਜਵਨਞ੍ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨੁਰੂਪਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਸਹ ਚਤੁਬ੍ਭੁਮਕਧਮ੍ਮੇਸੁ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਾਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਥਾ ਤੇਸਂ ਪੁਰੇਚਾਰਿ ਕਮਨੋਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨਞ੍ਚਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਠਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ।ਲ। ਸਬ੍ਬਥਾਪਿਸਬ੍ਬਾ ਰਮ੍ਮਣਾਨੀ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਥਾਪੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਾਮਾਵਚਰ ਸਬ੍ਬਮਹਗ੍ਗਤ ਸਬ੍ਬਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਸਬ੍ਬਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਦਿ ਪਕਾਰੇਨਪੀਤਿਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਪਚ੍ਚੇਕ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਪਿ ਪਦੇਸਸਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਏਕਂ ਪਥਵਿਧਾਤੁਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਅਨਵਸੇਸਪਕਾਰੇਹਿ ਜਾਨਿਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਆਰੁਪ੍ਪੇਸੁ ਦੁਤੀਯਚਤੁਤ੍ਥਾਨਿ ਪਥਮਤਤੀਯਾਰੁਪ੍ਪ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾ ਰਮ੍ਮਣਾਨਿ। **ਸੇਸਾਨੀ**ਤਿ

ਅਭਿਵ੍ਵਾ ਦ੍ਵਯ ਦੁਤੀਯਚਤੁਤ੍ਥਾਰੁਪ੍ਪੇਹਿ ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਏਕਵੀਸਤਿਵਿਧਾਨਿ ਮਹਗ੍ਗਤਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਸਿਣਾਦਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਞ੍ਚਵੀਸਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨ ਤੇਵੀਸਤਿ ਕਾਮਵਿਪਾਕ ਹਸਨਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਪਰਿਤ੍ਤਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਲਮ੍ਬਣੇ ਏਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਞ੍ਹਿ ਅਪ੍ਪਾਨੁਭਾਵਤੋ ਪਟਿਬਨ੍ਧਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਪਰਿਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦੀਯਤਿ ਅਵਖਣ੍ਡੀਯਤਿ ਨਿਤ੍ਤੇਜਭਾਵਂ ਪਾਪੀਯਤੀਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

੧੩੫. ਚਕ੍ਖਾਦੀਨੰ ਵਤ੍ਥੂਨੰ ਭੇਦੇਨ ਤਬ੍ਬਤ੍ਥੁਕਾਨੰ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿ ਕਾਨੰ ਸਙ੍ਗਹੋ **ਵਤ੍ਥੁਸਙ੍ਗਹੋ**।

[੧੦੯] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਵਤ੍ਥੁਵਿਭਾਗਤੋ ਤਬ੍ਬਤ੍ਥੁਕਚਿਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨਚ ਸਙ੍ਗਹੋ ਵਤ੍ਥੁਸਙ੍ਗਹੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਵਸਨ੍ਤਿਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਏਤੇਸੂਤਿਵਤ੍ਥੂਨਿ, ਚਕ੍ਖੁਵਤ੍ਥੁਚ। ਲ। ਕਾਯਵਤ੍ਥੁਚਹਦਯਵਤ੍ਥੁਚਾਤਿਯੋਜਨਾ। ਚਕ੍ਖੁਮੇਵ **ਚਕ੍ਖੁਵਤ੍ਥੁ** ਤਥਾ ਸੋਤਾਦੀਨਿਯੇਵ ਸੋਤਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ। ਵਾਕ੍ਯਸਙ੍ਖੇਪੋ ਹੇਸ ਪਾਠੋ। ਪੇਯ੍ਯਾਲਨਯੋਤਿਪਿ ਅਨੁਦੀਪਕਨਯੋਤਿਪਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਦ੍ਵਨ੍ਦਸਮਾਸਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਚਸਦ੍ਦੋ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਪਰਤੋ ਵਤ੍ਥੁਸਦ੍ਦੋ ਚਸਦ੍ਦੋਚ ਪੁਬ੍ਬਪਦੇਸੁ ਆਨੇਤਬ੍ਬੋਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਹਦਯਵਤ੍ਥੁਤਿ ਸਮਾਸਪਦਂ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਅਵਿਭਤ੍ਤਿਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋਤਿਪਿ ਅਪਰੇ। **ਤਾਨਿ ਕਾਮਲੋਕੇ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਧਿਨ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵਾਨੰਏਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਤਾ ਸਮ੍ਭਵਤੋ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਤਾਨਿ ਛ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਾਮਲੋਕੇਏਵ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਚਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਵਤ੍ਥੂਸੁ ਸਨ੍ਤੇਸੁ ਏਵਰੂਪਾਦੀਨੰ ਪਰਿਭੋਗੋ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਕਾਮਵਤ੍ਥੂਸੁ ਅਭਿਰਤਾ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਸਦਾ ਚਕ੍ਖਾਦੀਨੰ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਤ੍ਥੂਨੰਪਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਥੇਤਿਯੇਵ। ਯਥਾਚ ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਿਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਸਦਾ ਰਞ੍ਞੋ ਇਚ੍ਛਮੇਵ ਪੂਰਯਮਾਨੋ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਰਾਜਕਮ੍ਮਾਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ। ਏਵਮੇਵ ਕਾਮਾਵਚਰਕਮ੍ਮੰਪਿ ਸਦਾ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਯ ਇਚ੍ਛਮੇਵ ਪੂਰਯਮਾਨਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਧਿਨਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਕਾਮਸਤ੍ਤਾਏਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਦਸ੍ਸਨਸਵਨਾਨੁਤ੍ਤਰਿਯ ਧਮ੍ਮਭੂਤਾਨਿ ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਾਨਿ ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਾ ਦਿਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਯਾਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਤਥਾ ਘਾਨਾਦਿਤ੍ਤਯਂ। ਤਂ ਪਨ ਕੇਵਲਂ ਕਾਮਪਰਿਭੋਗਤ੍ਥਾਯਏਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਕਾਮਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸੁ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁ ਨਉਪਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਰੂਪਲੋਕੇ ਪਨ ਘਾਨਾਦਿਤ੍ਤਯਂ ਨਤ੍ਥੀ**ਤਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਪਸਾਦਰੂਪਤ੍ਤਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਸਮ੍ਭਾਰਘਾਨ ਜਿਵ੍ਹਾ ਕਾਯ ਸਣ੍ਠਾਨਾਨਿਪਨ ਸੁਟ੍ਠੁਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। **ਅਰੂਪਲੋਕੇਪਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਨਸਂਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਰੂਪਵਿਰਾਗ ਭਾਵਨਾ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਸਨ੍ਤਾਨੇਸੁਪਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਰੂਪਪਵਤ੍ਤਿਯਾਏਵ ਅਭਾਵਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਸੁਦ੍ਧੇ ਆਕਾਸਤਲੇਏਵ ਚਿਤ੍ਤਪਬਨ੍ਧਮਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਙ੍ਗਹੇ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਤ੍ਤਵਿਞ੍ਞਾਣ ਧਾਤੁਵਸੇਨ ਗਹੇਤੁਂ **ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯੋ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਛਸੁ ਵਤ੍ਥੂਸੁ। ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿ ਏਵ ਨਿਸਤ੍ਤਨਿਜੀਵਟ੍ਠੇਨ ਧਾਤੁਯੋਤਿ ਵਿਗ੍ਗਹੋ। ਏਵਂ ਸੇਸੇਸੁਪਿ। ਵਿਜਾਨਨਕਿਚ੍ਚਾਭਾਵਤੋ ਮਨਨਮਤ੍ਤਾ ਧਾਤੂਤਿ **ਮਨੋਧਾਤੁ**। ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਆਵਜ੍ਜਨਮਤ੍ਤ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਮਤ੍ਤ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਹਿ ਵਿਸੇਸਜਾਨਨ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿ ਪਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਸ੍ਸਨਾਦਿਵਸੇਨ ਥੋਕਂ ਵਿਸੇਸਜਾਨਨਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਵਸੇਸਾ ਪਨ ਸਨ੍ਤੀਰਣਾਦਯੋ ਆਰਮ੍ਮਣਸਭਾਵ ਵਿਚਾਰਣਾ ਦਿਵਸੇਨ ਅਤਿਰੇਕ ਵਿਸਿਟ੍ਠਜਾਨਨਕਿਚ੍ਚਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਨ ਮਨੋਧਾਤੁਯੋ ਵਿਯ ਮਨਨਮਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨਾਪਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯੋਵਿਯ ਵਿਜਾਨਨ ਮਤ੍ਤਾ। ਅਥਖੋ ਮਨਨਟ੍ਠੇਨ ਮਨੋਚ ਤਂ ਵਿਜਾਨਨਟ੍ਠੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯੋਨਾਮ। ਅਤਿਸਯ ਵਿਸੇਸਜਾਨਨ ਧਾਤੁਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਰਿਯਾਯਪਦਾਨਞ੍ਹਿ ਵਿਸੇਸਨ ਸਮਾਸੇ ਅਤਿਸਯਤ੍ਥੋ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਯਥਾ ਪਦਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ।

[੧੧੦] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਮਨੋਯੇਵ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਵਾ। ਮਨਸੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਮਨੋਯੇਵ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਤਾਵ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰੇਕਟ੍ਠਦੀਪਕੇ ਪਦਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿਆਦਿਕੇ ਵਿਸੇਸਨਸਮਾਸੇ ਅਵਧਾਰਣ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਕਤ੍ਥਚਿ ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਚਾਤਿ।

[੧੧੧] ਮਨਸੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਇਦੰਪਿ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਮਨਸੋਤਿ ਹਿ ਮਨੋਧਾਤੁਤ੍ତਿਕਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਮਨਸ੍ਸ। ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਦ੍ਵਯੰ ਸਨ੍ਤੀਰਣਾਦਿਕਸ੍ਸ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਪਬਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤੰ ਹੋਤਿ। ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨੰ ਪਨ ਪਰਤੋ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਰੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਪਬਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤੰ ਹੋਤੀਤਿਕਤ੍ਵਾ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤਸ੍ਸ ਚੇਵ ਅਨ੍ਤੇ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਰੇ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤਸ੍ਸ ਚ ਮਨਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥਵਾ, ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਵਜ੍ਜਿਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿ ਮਨਨਕਿਚ੍ਚਤ੍ਤਾ ਮਨੋਨਾਮ। ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਨ ਅਭਿਨਿਪਾਤ ਮਤ੍ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿ ਮਨਨਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸਨਾਦੀਨਿ ਏਵ ਨਾਮ। ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨਞ੍ਚ ਮਨਤੋ ਜਾਤੰਪਿ ਮਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਨਹੋਤਿ। ਦਸ੍ਸਨਾਦੀਨੰ ਏਵ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਦ੍ਵਯਞ੍ਚ ਮਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਨ੍ਤੰਪਿ ਮਨਤੋ ਜਾਤੰ ਨਹੋਤਿ। ਦਸ੍ਸਨਾਦਿਤੋ ਏਵ ਜਾਤੰ। ਸਨ੍ਤੀਰਣਾਦੀਨਿ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਰੇ ਪਚ੍ਛਾਪਵਤ੍ਤਾਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਮਨਾਨੰ ਏਵ ਮਜ੍ਝੇ ਜਾਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਯ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤਸ੍ਸ ਮਨਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣੰਪਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਮਨੋਧਾਤੂਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਮਨਸੋ ਪਚ੍ਚਯ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਸਿਯਾਤਿ।

[੧੧੨] ਟੀਕਾਯੰ ਪਨ

ਮਨਤੋ ਜਾਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਅਵਸੇਸਾ ਪਨ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਙ੍ਖਾਤਾਚ ਸਨ੍ਤੀਰਣ।ਲ। ਪਨ੍ਨਰਸਰੂਪਾਵਚਰਵਸੇਨ ਤਿੰਸਧਮ੍ਮਾ ਹਦਯੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਚਸਦ੍ਦੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਵਸੇਸਾਨੰ ਛਸਤ੍ਤਤਿ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਭਾਵੰ ਸਮ੍ਭਾਵੇਤਿ।

[੧੧੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਨ ਕੇਵਲੰ ਮਨੋਧਾਤੁਯੇਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਅਵਸੇਸਾਚ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਙ੍ਖਾਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾਤਿ।

[੧੧੪] ਯਾਚ **ਟੀਕਾਸੁ**

ਸਨ੍ਤੀਰਣ।ਲ। ਰੂਪਾਵਚਰਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣ ਧਾਤੁਸਙ੍ਖਾਤਾਚ ਤਿੰਸ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸਾਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਾ।

ਅਤ੍ਥਗਤਿਯਾ ਅਵਿਸਦਤ੍ਤਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਸ੍ਮਾ ਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਆਰੁਪ੍ਪੇਸੁ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ, ਕਸ੍ਮਾਚ ਤਤ੍ਥ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੇ। ਸਨ੍ਤੀਰਣਮਹਾਵਿਪਾਕਾਨਿ ਤਾਵ ਤਤ੍ਥ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਦ੍ਵਾਰਾਨੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚਾਨਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਅਭਾਵਤੋ। ਪਟਿਘਚਿਤ੍ਤਦ੍ਵਯੰਪਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਨੀਵਰਣਾਵਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਟਿਘਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ। ਏਕਨ੍ਤ ਨੀਵਰਣਾਨਞ੍ਚ ਝਾਨਭੂਮੀਸੁ ਅਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਯਦਿ ਅਨੀਵਰਣਾਵਤ੍ਥੋ ਪਟਿਘੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨੇਏਵ ਦੋਮਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸ੍ਸ ਅਪਰਿਸੇਸਨਿਰੋਧਵਚਨੰ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁਚ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨੂਪਚਾਰੇ ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵਵਚਨੰ ਵਿਰੁਦ੍ਧੰ ਸਿਯਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਹਾਯਪਚ੍ਚਯ ਭੂਤਸ੍ਸ ਓਲ਼ਾਰਿਕਸ੍ਸ ਕਾਮਰਾਗਸ੍ਸ ਝਾਨਭੂਮੀਸੁ ਅਭਾਵਤੋ ਪਟਿਘਚਿਤ੍ਤਦ੍ਵਯੰ ਤਤ੍ਥ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਟੀਕਾਕਾਰਾਪਨ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨੂਪਚਾਰੇ

ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵ ਵਚਨਂ ਪਰਿਕਪ੍ਪਵਚਨਮਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਕਾਰਣਮੇਵ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਪਨੇਤਂ ਪਰਿਕਪ੍ਪਵਚਨਮਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾ ਪਾਲ਼ਿਵਚਨਂਪਿ ਪਰਿਕਪ੍ਪਵਚਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਸਿਯਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਚ੍ਛਿਮਕਾ ਰਣਮੇਵ ਯੁਤ੍ਤਰੂਪਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਖਨ੍ਤਿ। ਹਸਨਚਿਤ੍ਤਂਪਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਅਰੂਪੀਨਂ ਹਸਨਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ। ਕਾਯਾਭਾਵਤੋਤਿਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਂਪਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਪਰਤੋਘੋਸਾਭਾਵੇਨ ਤਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯਾਭਾਵਤੋ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਤਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਅਟ੍ਠਸੁ ਅਕ੍ਖਣਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਰੂਪਾਵਚਰਚਿਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਤਤ੍ਥ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਰੂਪਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਯ ਰੂਪਨਿਮਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਤੇਸਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਤ੍ਤਾਤਿ।

ਅਵਸੇਸਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਙ੍ਖਾਤਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਕ੍ਰਿਯਾਨੁਤ੍ਤਰਵਸੇਨ ਦ੍ਵੇ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਧਮ੍ਮਾ ਹਦਯਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯਵਾ ਅਨਿਸ੍ਸਾਯਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਨਿਸ੍ਸਾਯਵਾ ਪਞ੍ਚਵੋਕਾਰੇ ਅਨਿਸ੍ਸਾਯਵਾ ਚਤੁਵੋਕਾਰੇਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਕੁਸਲਾਨਿਚ ਅਕੁਸਲਾਨਿਚ ਕ੍ਰਿਯਾਨਿਚ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾਨਿਚਾਤਿ ਵਿਗ੍ਗਹੋ। ਤਤ੍ਥ **ਕੁਸਲਾਨੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਰੂਪ ਕੁਸਲਤੋ ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸਲੋਕਿਯਕੁਸਲਾਨਿ। **ਅਕੁਸਲਾਨੀ**ਤਿ ਪਟਿਘਦ੍ਵਯਤੋ ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਦਸਅਕੁਸਲਾਨਿ। **ਕ੍ਰਿਯਾਨੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਵਜ੍ਜਨ ਹਸਨ ਪਞ੍ਚਰੂਪਕ੍ਰਿਤੋ ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਤੇਰਸਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। **ਅਨੁਤ੍ਤਰਾਨੀ**ਤਿ ਪਥਮਮਗ੍ਗਤੋ ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਸਤ੍ਤਅਨੁਤ੍ਤਰਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਕਾਮੇ ਛਵਤ੍ਥੁਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਸਤ੍ਤਧਾਤੁਯੋ ਮਤਾ। ਰੂਪੇ ਤਿਵਤ੍ਥੁਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ ਧਾਤੁਯੋ ਮਤਾ। ਆਰੁਪ੍ਪੇ ਕਿਞ੍ਚਿਵਤ੍ਥੁਂ ਅਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਏਕਾ ਧਾਤੁ ਮਤਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਤੇਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣ ਮਨੋਧਾਤੁਤ੍ਤਿਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਤੀਰਣਾਦਿਕੇ ਤਿਂਸਧਮ੍ਮੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਯ ਪਕਿਣ੍ਣਕਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਵੀਥਿ ਸਙ੍ਗਹ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧੩੬. ਏਵਂ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਭੇਦ ਸਙ੍ਗਹੋ, ਚੇਤਸਿਕਪ੍ਪਭੇਦ ਸਙ੍ਗਹੋ, ਉਭਯਪ੍ਪਭੇਦ ਸਙ੍ਗਹੋਤਿ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਕਯੋਪਭੇਦ ਸਙ੍ਗਹੇ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੋ ਵੀਥਿਮੁਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੋਤਿ ਤੇ ਸਵ੍ਵੇਵ ਦ੍ਵੇ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਨਮਿਚ੍ਚੇ**ਵਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਉਪ੍ਪਾਦਾ। ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਵ੍ਵਸ੍ਸ ਅਸੁ ਤਤ੍ਤਾਚਿਤ੍ਤੇ ਇਚ੍ਚੇਵ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਇਤਿ ਚਿਤ੍ਤਵ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤੇਉਪ੍ਪਾਦਾਚਾਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾ। ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਨਂ। **ਇਚ੍ਚੇ**ਵਨ੍ਤਿਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਨ। **ਸਙ੍ਗਹਮੁਤ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਤਿਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਯਂ। ਉਤ੍ਤਰੇ ਉਤ੍ਤਮੇ ਤਯੋ ਪਭੇਦਸਙ੍ਗਹੇ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਭੂਮਿਪੁਗ੍ਗਲਭੇਦੇਨਾ**ਤਿ ਸਹਤ੍ਥੇ ਕਰਣਵਚਨਂ। ਕਾਮਾਵਚਰਾਦਿਭੂਮਿਭੇਦੇਨ ਦੁਹੇਤੁਕਾਦਿ ਪੁਗ੍ਗਲਭੇਦੇਨ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਨਿਯਾਮਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਵ੍ਵਾਣਾਦਿ ਪੁਬ੍ਬ ਚਿਤ੍ਤਾਪਰਚਿਤ੍ਤਾਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਨਿਯਾਮਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਿਤਂ। **ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹਂਨਾਮਾ**ਤਿਪਿ ਜਾਤਿਨਿਦ੍ਦੇਸੋਯੇਵ। ਏਵਂ ਨਾਮਕੇ ਦ੍ਵੇ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਪਵਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਪਵਤ੍ਤੀਸੁ। ਵਚਨਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਹੇਸ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾਲੇਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾਲੇ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹਵ੍ਚ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹਵ੍ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਗਹੇਪਵਤ੍ਤਿ ਪਵਕ੍ਖਾਮੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਅਯਵ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਉਪਰਿਸਙ੍ਗਹੇ ਆਰਬ੍ਭ ਗਾਥਾਯ ਪਾਕਟੋ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਨਿਦ੍ਧਾਰਣੇ ਭੁਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਵਂਸਤਿ ਉਪਰਿ ਸਙ੍ਗਹੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਸਙ੍ਗਹੋਨਾਮ ਸਿਯਾ। ਨ ਪਵਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਗਹੋ ਨਾਮ। ਏਵਵ੍ਚ ਸਤਿ ਉਪਰਿ ਵੀਥਿਮੁਤ੍ਤਸਙ੍ਗਹੇ ਆਰਬ੍ਭ ਗਾਥਾਯਂ ਸਨ੍ਧਿਯਂ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੋਨਾਮ ਇਦਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨ ਸਮੇਤਿ।

[੧੧੫] ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ

> ‘‘ਉਤ੍ਤਰਂ ਵੇਦਨਾਸਙ੍ਗਹਾਦਿਵਿਭਾਗਤੋ ਉਤ੍ਤਮ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

ਏਵਵ੍ਹਿ ਸਤਿ ਪਕਿਣ੍ਣਕਸਙ੍ਗਹੋਵ ਇਧ ਸਙ੍ਗਹਸਦ੍ਦੇਨ ਗਹਿਤੋ ਸਿਯਾਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਪਨ ਤਿਣ੍ਣਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਵ੍ਚ ਪਭੇਦਸਙ੍ਗਹਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਯਂ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਗਾਥਾ ਪਵਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਯੋਪਿ ਪਭੇਦਸਙ੍ਗਹਾ ਇਧ ਸਙ੍ਗਹਸਦ੍ਦੇਨ ਗਹੇਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਅਯਂ ਪਨ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੋ ਵਤ੍ਥੁਦ੍ਵਾਰਾਲਮ੍ਬਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੋ ਸੁਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਤਾਨਿ ਤੀਣਿ ਛਕ੍ਕਾਨਿਪਿ ਪੁਨ ਇਧ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿ।

[੧੧੬] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ‘‘ਵਤ੍ਥੁਦ੍ਵਾਰਾਲਮ੍ਬਣ ਸਙ੍ਗਹਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਾਪਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਪੁਨ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਸਕਲਾ ਵਤ੍ਥੁਦ੍ਵਾਰਾਲਮ੍ਬਣਸਙ੍ਗਹਾ ਇਧ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਤਿ। ਵਿਸਯਾਨਂ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਿ **ਵਿਸਯਪਵਤ੍ਤਿ**। ਏਤ੍ਥਚ ਪਵਤ੍ਤੀਤਿ ਆਪਾਤਾਗਮਨਮੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਵਕ੍ਖਤਿ ਹਿ **ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾ ਤੀਤਾਨਿ**ਵਾਤਿਆਦਿਂ। ਸਾ ਪਨ ਕਾਚਿ ਸੀਘਤਮਾ, ਕਾਚਿ ਸੀਘਤਰਾ, ਸੀਘਾ, ਦਨ੍ਧਾ, ਦਨ੍ਧਤਰਾ, ਦਨ੍ਧਤਮਾਤਿ ਛਧਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਕਮ੍ਮਾਦੀਨਂ ਵਿਸਯਾਨਂ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਪਾਤਾਗਮਨਂ ਵਿਸਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ। ਵਕ੍ਖਤਿ ਹਿ **ਕਮ੍ਮਂਵਾ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਂਵਾ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂਵਾ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਛਨ੍ਨਂ ਦ੍ਵਾਰਾਨਂ ਅਵ੍ਵਤਰਸ੍ਮਿਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਤੀ**ਤਿ।

[੧੧੭] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ‘‘ਵਿਸਯੇਸੁਚ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿ ਵਿਸਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤੀ’’ਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਅਤਿਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇ ਵਿਸਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਨਾਮ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਛਕ੍ਕੇਸੁ। ਧਾਤੁਭੇਦੰ ਪਤ੍ਵਾਧਾਤੁਨਾਨਤ੍ਤੰ ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ ਮਨਨੰ ਵਿਜਾਨਨਤੋ ਵਿਸੁੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨੋਧਾਤੁ ਵਿਸੁੰ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਭੇਦੰ ਪਤ੍ਵਾ ਪਨ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਮਨਨੰ ਵਿਜਾਨਨੇ ਅਞ੍ਞੋ ਗਧਮੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ।ਲ। ਛਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੀ**ਤਿ ਛਵੀਥਿਯੋ ਪਨ ਦ੍ਵਾਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾ ਚਿਤ੍ਤਪਵਤ੍ਤਿਯੋ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਾ ਵੀਥਿ **ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਵੀਥਿ**। ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਵਿਕਾਰੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਵਤ੍ਤੋ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਬਨ੍ਧੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵੰ ਸੇਸੇਸੁ। ਅਸਾਧਾਰਣੇਨ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੇਨ ਉਪਲਕ੍ਖਿਤਾ ਵੀਥਿ **ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿ**। ਸੁਦ੍ਧੋ ਪਨ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਪਬਨ੍ਧੋ **ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿ**।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

‘‘ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਨੀ ਵੀਥਿ ਤੇਨ ਸਹ ਏਕਾਰਮ੍ਮਣ ਏਕ ਦ੍ਵਾਰਿਕਤਾਯ ਸਹ ਚਰਣਭਾਵਤੋ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣ ਵੀਥੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਦ੍ਵਾਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾਤਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਤੰ ਤੰ ਦ੍ਵਾਰਵਿਕਾਰੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਪਬਨ੍ਧਾ। **ਅਤਿਮਹਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਮਿ ਅਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨੰ। ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿ।ਲ। ਅਤਿਪਰਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਚਾਤਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਚਤੁਧਾ। ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਨ ਵਿਭੂਤਸ੍ਸ ਛਲਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿ ਅਵਿਭੂਤਸ੍ਸ ਛਲਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਚਾਤਿ ਦ੍ਵਿਧਾਤਿ ਛਧਾਵਿਸਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾਦਿਭਾਵੋ ਚੇਤ੍ਥ ਆਲੋਕਾਦਿ ਪਚ੍ਚਯ ਵਸੇਨਵਾ ਵਤ੍ਥੁ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾਦਿਵਸੇਨਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਥ ਸਣ੍ਹਸੁਖੁਮਂਪਿ ਦੂਰਂਪਿ ਰੂਪਾਦੀਨੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਤ੍ਥੁਨਾਮ ਆਲੋਕਾਦਿ ਪਚ੍ਚਯ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਤਿ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਮੇਵ। ਤਥਾ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਥਮਾਤਿ ਨੀਹਾਰਕਾਲਾਦੀਸੁ ਲੋਕ ਵਿਵਰਣ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਪਵਤ੍ਤਿ ਕਾਲੇ ਅਵੀਚਿਨਿਰਯੇਪਿ ਅਕਨਿਟ੍ਠੇਪਿ ਪਰਚਕ੍ਕਵਾਲੇਸੁਪਿ ਸਣ੍ਹਸੁਖੁਮਾਨਿਚ ਦੂਰਾਨਿਚ ਰੂਪਾਨਿ ਇਧ ਠਿਤਾਵ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਉਲ਼ਾਰੋ ਓਭਾਸੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪਥਵਿਸਿਨੇਰੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ ਸਿਲੁਚ੍ਚਯਾਦਯੋ ਜਾਤਿਫਲਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਵਿਯ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਮਹਨ੍ਤੋ ਉਲ਼ਾਰੋ ਓਭਾਸੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ ਅਤਿਕਮ੍ਮਦੇਵਾਨੰ ਦੇਵਾਨੁਭਾਵਨ੍ਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਬ੍ਰਹ੍ਮਾਦੀਨੰ ਪਨ ਪਸਾਦਨਿਸ੍ਸਯਭੂਤਾਨੰ ਓਭਾਸਜਾਤਤਾਯਪਿ ਪਥਵਿਪਬ੍ਬਤਾਦਯੋ ਚਕ੍ਖੁਰੂਪਾਦੀਨੰ ਅਨ੍ਤਰੰ ਕਾਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਦੂਰੇਪਿ ਪਬ੍ਬਤਾਦਿਰੂਪਾਨਿ ਵਤ੍ਥੁ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯ ਤਾਰਕਾਦਿ ਰੂਪਾਨਿ ਵਿਸਯ ਵਤ੍ਥੁ ਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਓਭਾਸ ਜਾਤਤਾਯ ਚ ਅਤਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਆਲੋਕਾਦਿਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਪਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਤ੍ਥੁਨਞ੍ਚ ਦੁਬ੍ਬਲ ਦੁਬ੍ਬਲਤਰ ਦੁਬ੍ਬਲਤਮਾਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਮਹਨ੍ਤਾਦਿਭਾਵੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਯਾਨਿ ਪਨ ਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣਾਨਿ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿਨਾਮ। ਯਾਨਿ ਦ੍ਵਿਤ੍ਤਿਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ, ਤਾਨਿ ਮਹਨ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ। ਯਾਨਿ ਚਤੁ ਪਞ੍ਚ ਛ ਸਤ੍ਤ ਅਟ੍ਠ ਨਵ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ, ਤਾਨਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ। ਯਾਨਿਪਨ ਦਸੇਕਾਦਸਦ੍ਵਾਦਸ ਤੇਰਸ ਚੁਦ੍ਦਸ ਪਨ੍ਨਰਸ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਅਤਿਪਰਿਤ੍ਤਾ ਰਮ੍ਮਣਾਨੀਤਿ। ਪਕ੍ਖਤਿਚ **ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤਾਨਿ**ਵਾਤਿਆਦਿ। **ਵਿਭੂਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਾਕਟਸ੍ਸ, **ਅਵਿਭੂਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਪਾਕਟਸ੍ਸ। ਏਵੰ ਛਛਕ੍ਕਾਨਿ ਸਰੂਪਤੋ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਏਕਤੋ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ੍ਤੋ ਕਥਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪਾਰੂਪਾਨੰ ਤਾਵ ਅਦ੍ਧਾਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਉਪ੍ਪਾਦਟ੍ਠਿਤੀ**ਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਕਥ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਪਕਾਰੇਨ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

[੧੧੮] **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

‘‘ਕਥਨ੍ਤਿ ਕੇਨ ਪਕਾਰੇਨ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾਦਿਵਸੇਨ ਵਿਸਯ ਵਵਤ੍ਥਾਨੰ ਹੋਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਵਸੇਨ ਤੰ ਪਕਾਸੇਤੁੰ ਉਪ੍ਪਾਦਟ੍ਠਿਤੀਤਿਆਦਿ ਆਰਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਯ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿਆਦਿਤੋ ਪਞ੍ਚੁਨ੍ਨਂ ਛਕ੍ਕਾਨਂ ਓਕਾਸੋਨਾਮ ਨਸਿਯਾ। ਨਚ ਉਪ੍ਪਾਦਟ੍ਠਿਤਿ।ਲ। ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਮਾਯੂਤਿ ਇਦਂ ਵਿਸਯ ਵਵਤ੍ਥਾਨਤ੍ਥਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁਨ੍ਤਿ। ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੋ। ਸਭਾਵ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਠਾਨਂ ਠਿਤਿ। ਯਥਾਲਦ੍ਧਸਭਾਵਸ੍ਸ ਅਨਿਵਤ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਭਞ੍ਜਨਂ ਭਙ੍ਗੋ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਂਨਾਮਾ**ਤਿ ਏਕਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਖਣੋਨਾਮ। ਸੋ ਪਨ ਖਣੋ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਟਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖਿਨਿਮ੍ਮਿਲਨਕ੍ਖਣਸ੍ਸਚ ਅਨੇਕਕੋਟਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਭਾਗੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਾਟਕ੍ਖਣੇ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਮਤੇਨ ਪਨੇਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਾਦਭਙ੍ਗ ਵਸੇਨਖਣਦ੍ਵਯਂ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਂਨਾਮਾਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਲੋਕੇ ਵਿਜ੍ਜੁਨਾਮ ਵਦ੍ਧਨਾਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਨ ਪਨਸ੍ਸਾ ਵਦ੍ਧਨਸ੍ਸ ਭਿਜ੍ਜਨਸ੍ਸਚ ਅਨ੍ਤਰਾ ਠਿਤਿਨਾਮ ਵਿਸੁਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਉਦ੍ਧਂ ਉਜੁਂ ਖਿਤ੍ਤਂ ਲੇਡ੍ਡੁ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤਤਿ। ਨ ਪਨ ਉਪ੍ਪਤਨਸ੍ਸ ਪਤਨਸ੍ਸ ਚ ਅਨ੍ਤਰਾ ਠਿਤਿਨਾਮ ਵਿਸੁਂ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਚਿਤ੍ਤਂਪਿ। ਤਂਪਿ ਹਿ ਉਦਯ ਭਾਗਾਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਵਯਭਾਗੇ ਪਤਤਿ। ਨ ਪਨਸ੍ਸ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਯ ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਭਾਗਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਵਿਸੁਂ ਏਕੋ ਗਣਨੂਪਗੋ ਠਿਤਿਭਾਗੋਨਾਮ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਯਮਕੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਭਙ੍ਗਾਵ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਵਿਸੇਸਤੋ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਯਮਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਨ੍ਤਿ। ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ। ਨੋ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਂ। ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਞ੍ਚਾਤਿਆਦਿਨਾ ਭਙ੍ਗੁਪ੍ਪਾਦਾਵ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਕਥਾਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿਚ ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਆਮਨ੍ਤਾ। ਉਪਡ੍ਢਦਿਵਸੋ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੋ। ਉਪਡ੍ਢਦਿਵਸੋ ਵਯਕ੍ਖਣੋਤਿ। ਨ ਹੇਵਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ। ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਦ੍ਵੇ ਦਿਵਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਆਮਨ੍ਤਾ। ਏਕੋ ਦਿਵਸੋ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੋ। ਏਕੋ ਦਿਵਸੋ ਵਯਕ੍ਖਣੋਤਿ ਨਹੇਵਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ। ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦਿਵਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਆਮਨ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਦਿਵਸਾ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੋ। ਦ੍ਵੇ ਦਿਵਸਾ ਵਯਕ੍ਖਣੋਤਿ ਨ ਹੇਵਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ।ਲ। ਮਾਸਂ। ਦ੍ਵੇ ਮਾਸੇ। ਚਤ੍ਤਾਰੋਮਾਸੇ।ਲ। ਸਂਵਚ੍ਛਰਂ, ਦ੍ਵੇ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ। ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ।ਲ। ਕਪ੍ਪਂ। ਦ੍ਵੇ ਕਪ੍ਪੇ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕਪ੍ਪੇਤਿਆਦਿਨਾ ਦ੍ਵੇ ਉਪ੍ਪਾਦਵਯਭਾਗਾਵ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਠਿਤਿਭਾਗੋ। ਯਦਿ ਸੋ ਵਿਸੁਂ ਉਪਲਬ੍ਭੇਯ੍ਯ। ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਆਮਨ੍ਤਾ। ਦਿਵਸਸ੍ਸ ਪਥਮੋ ਭਾਗੋ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੋ। ਦੁਤੀਯੋ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੋ। ਤਤੀਯੋ ਵਯਕ੍ਖਣੋਤਿ ਏਵਂ ਮਹਾਥੇਰੇਨ ਵਿਚਾਰਿਤੋ ਸਿਯਾ। ਤਯੋ ਦਿਵਸੇ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਤੀਣਿ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਤਯੋ ਕਪ੍ਪੇਤਿ ਇਮਾਨਿਪਿ ਅਵਜ੍ਜੇ ਤਬ੍ਬਾਨਿਏਵ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਨਨੁ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁ ਤੀਣਿ ਮਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਙ੍ਖਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਤ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿਤੀਣਿ, ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਵਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਠਿਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਥਾ ਵੇਦਨਾਯ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਵਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਠਿਤਾਯ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਸਞ੍ਞਾਯ। ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ।ਲ। ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਤੀਯੋ ਠਿਤਿਭਾਗੋ ਵਿਸੁਂ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ ਯੇਵਾਤਿ।ਨ। ਪਬਨ੍ਧਠਿਤਿਯਾ ਏਵ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾਤਿ। ਕਥਂ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਚੇ, ਉਪ੍ਪਾਦਵਯੇ ਪਥਮਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪੁਨ ਵਿਸੁਂ ਠਿਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਠਿਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਵਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾਤਿ। ਨਨੁ ਪਬਨ੍ਧਠਿਤਿ ਨਾਮ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ। ਸਾਚ ਅਸਙ੍ਖਤਾ, ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਾਨਿਚ ਸਙ੍ਖਤ ਲਕ੍ਖਣ ਵਿਸਯਾਨਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਪਬਨ੍ਧਟ੍ਠਿਤਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁਨ੍ਤਿ ਚੇ। ਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ। ਅਭਿਧਮ੍ਮੇਪਿ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਨਿਦ੍ਦੇਸੇਸੁ ਸਮੂਹ ਸਣ੍ਠਾਨ ਸਨ੍ਤਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਹਿਪਿ ਨਿਦ੍ਦੇਸਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਰੂਪਾਯਤਨਨਿਦ੍ਦੇਸਾਦੀਸੁ ਦੀਘਂ ਰਸ੍ਸਂ ਸਣ੍ਹਂ ਥੁਲ੍ਲਂ ਵਟ੍ਟਂ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਚਤੁਰਸ੍ਸਂ ਛਲ਼ਂਸਂ ਅਟ੍ਠਂਸਂ ਸੋਲ਼ਸਂਸਂ ਨਿਨ੍ਨਂ ਥਲਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ, ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਚ ਕੇਸਾ ਲੋਮਾ ਨਖਾ ਦਨ੍ਤਾਤਿਆਦਿਨਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਸੇਨ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ। ਈਦਿਸੇਸੁ ਹਿ ਠਾਨੇਸੁ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾਪਿ ਦੇਸਨਾ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਮੇਵ ਆਹਚ੍ਚ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਉਪ੍ਪਾਦਭਙ੍ਗਾਨਂ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਏਕੇਕੋ ਖਣੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਨ ਤਥਾ ਠਿਤਿਯਾਤਿ। ਅਯਂ ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇ ਰਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਅਯਞ੍ਚ ਵਾਦੋ ਸਂਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਏਵ ਆਗਤੋ। ਸੋਚ ਸਙ੍ਗਹਕਾਰੇਨ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ, ਅਪਰੇ ਪਨ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਜਰਾਖਣੋਨਾਮ ਨਸਕ੍ਕਾ ਪਞ੍ਞਪੇਤੁਂ। ਸਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਚ ਵੇਦਨਾਯ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਵਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਠਿਤਾਯ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂਪਿ ਤੀਣਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਞ੍ਞਪੇਤਿ। ਭਾਨਿਅਤ੍ਥਿਕ੍ਖਣਂ ਉਪਾਦਾਯ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ –

ਅਤ੍ਥਿਤਾ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਠਿਤਿਨਾਮ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ।
ਤਸ੍ਸੇਵ ਭੇਦੋ ਮਰਣਂ। ਸਬ੍ਬਦਾ ਸਬ੍ਬਪਾਣਿਨਨ੍ਤਿ॥

ਇਮਾਯ ਆਚਰਿਯਗਾਥਾਯ ਤਮਤ੍ਥੰ ਸਾਧੇਨ੍ਤਿ। ਅਥਵਾ, ਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨ ਠਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿਚ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਸੁਤ੍ਤੇ ਅਯਂ ਵਿਸੇਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਆਚਰਿਯਗਾਥਾਯ ਸੁਤ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਟਿਬਾਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਮੇਵ ਪਮਾਣਂ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਜਰਾਖਣੋਨਾਮ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਵਿਸੁਂ ਜਰਾਯ ਖੇਤ੍ਤਭੂਤੋ ਠੀਤਿਕ੍ਖਣੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਵ੍ਵਥਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਜਰਾਏਵ। ਅਤ੍ਥਿਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਖਣਦ੍ਵਯਮੇਵ। ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਪਿ ਪਨ ਅਯਂ ਵਾਦੋ ਕਥਾਵਤ੍ਥੁ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਮੇਤਿਯੇਵ। ਅਪਿਚ, ਉਦ੍ਧਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤਸ੍ਸ ਲੇਟ੍ਟੁਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤਨਨਿਵਤ੍ਤਿ ਵਿਯ ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦਯਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਵਡ੍ਢਨਸ੍ਸ ਨਿਵਤ੍ਤਿਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਨ ਹਿ ਉਦਯੇ ਅਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇ ਵਯੋਨਾਮ ਸਮ੍ਭਵਤਿਤੀ। ਸਾ ਏਵ ਉਦਯ ਪਰਿਯਨ੍ਤਮਤ੍ਤਭੂਤਾ ਇਧ ਠਿਤਿਪਰਿਯਾਯੋਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਸੋ ਪਨ ਵਿਸੁਂ ਗਣਨੂਪਗੋ ਏਕੋ ਖਣੋਨਾਮ ਨਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਦ੍ਵੇਏਵ ਖਣਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਉਦਯਭਾਗਸ੍ਸ ਪਨ ਆਦਿ ਕੋਟਿਂ ਵਯਭਾਗਸ੍ਸਅਨ੍ਤਕੋਟਿਞ੍ਚ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝੇਭਾਗਦ੍ਵਯਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਪਰਿਪਚ੍ਚਨ ਲਕ੍ਖਣਾ ਜਰਾਨਾਮ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂਪਿ ਲਬ੍ਭਤਿਯੇਵ। ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਧਾਤੁਕਥਾਯਂ ਜਰਾਦ੍ਵੀਹਿਖਨ੍ਧੇਹਿਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

[੧੧੯] ਯਂ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

> ''ਉਪ੍ਪਾਦਭਙ੍ਗਾਵਤ੍ਥਾਹਿ ਭਿਨ੍ਨਾ ਭਙ੍ਗਾਭਿਮੁਖਾਵਤ੍ਥਾਪਿ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਾ ਠਿਤਿਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਕਥਾਵਤ੍ਥੁਪਾਲ਼ਿਯਾ ਸਹ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਉਪਦ੍ਧਦਿਵਸੋ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੋ। ਉਪਦ੍ਧਦਿਵਸੋ ਵਯਕ੍ਖਣੋ। ਪਥਮੋ ਦਿਵਸੋ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੋ। ਦੁਤੀਯੋ ਵਯਕ੍ਖਣੋਤਿ ਹਿ ਵਿਚਾਰੇਨ੍ਤੇਨ ਉਪ੍ਪਾਦਭਙ੍ਗਾਵਤ੍ਥਾ ਹਿ ਭਿਨ੍ਨਾ ਤਤੀਯਾ ਅਵਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸਂ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ।

[੧੨੦] ਏਤੇਨ ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

> ''ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਪਨ ਵੇਨੇਯਜਜ੍ਝਾਸਯਾ ਨੁਰੋਮਤੋ ਨਯਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਸਾ ਨ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਤਿਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਪਿ ਹਿ ਕਦਾਚਿ ਵੇਨੇਯਜਜ੍ਝਾਸਯਾਨੁਰੋਧੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਥਾ, ਰੂਪਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਉਪਚਯੋ ਸਨ੍ਤਤੀਤਿ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦੇਸਿਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਵਿਭਾਗਾਰਹਸ੍ਸ ਹਿ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਭਾਗਕਰਣਂਨਾਮ ਵੇਨੇਯਜਵਸੇਨਾਤਿਪਿ ਧਮ੍ਮਵਸੇਨਾਤਿਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਸਤਿ ਵਿਸੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਅਵਚਨਂ ਪਨ ਵੇਨੇਯਜਵਸੇਨਾਤਿ ਨ ਯੁਤ੍ਤਮੇਤਨ੍ਤਿ।

[੧੨੧] ਯਮ੍ਪਿ **ਤਤ੍ਥ**

> ''ਸੁਤ੍ਤੇਚ ਤੀਣਿ ਮਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਙ੍ਖਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਤਲਕ੍ਖਣਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ। ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਵਯੋ ਪਞ੍ਞਾ ਯਤਿ। ਠਿਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਏਵਂ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਸ੍ਸੇਵ ਲਕ੍ਖਣਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਦੀਨਂ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਨਸਕ੍ਕਾ ਪਬਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿਸਭਾਵਸ੍ਸ ਅਸਙ੍ਖਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮੇਪਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿਸੀਸੇਨ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਨਿਦ੍ਦੇਸਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾਤਿ।

[੧੨੨] ਯਮ੍ਪਿ **ਤਤ੍ਥ**

> ''ਉਪਸਗ੍ਗਸ੍ਸਚ ਧਾਤ੍ਵਤ੍ਥੇਯੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ।

ਯਥਾਨੁਲੋਮਸਾਸਨਞ੍ਹਿ ਸੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਵਿਨੇਯ੍ਯਜਾਨਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਵ੍ਵਾਯਨਮੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਨ੍ਤਿ। ਅਰੂਪਂ ਅਰੂਪਿਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਲਹੁਪਰਿਣਾਮਂ। ਰੂਪਂ ਪਨ ਰੂਪਿਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾਯੇਵ ਦਨ੍ਧਪਰਿਣਾਮਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਤਾਨਿਪਨ।ਲ। ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨ ਮਾਯੂ**ਤਿ।

[੧੨੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਗਾਹਕਗਹੇਤਬ੍ਬ ਭਾਵਸ੍ਸ ਤਂਤਂ ਖਣਵਸੇਨ ਨਿਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ''ਤਿ ਕਾਰਣਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਅਕਾਰਣਂ।

ਨ ਹਿ ਗਾਹਕਂ ਅਰੂਪਂ ਗਹੇਤਬ੍ਬਞ੍ਚ ਰੂਪਂ ਗਹਣਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨਤ੍ਥਂ ਲਹੁਂ ਪਰਿਣਮਤਿ ਗਰੁਂ ਪਰਿਣਪਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਤਾਦਿਸਾਨਿ ਸਤ੍ਤਰਸਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਖਣਾਨਿ ਸਤ੍ਤਰਸਵਾ ਤਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਰੂਪ ਧਮ੍ਮਾਨਮਾਯੂਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸਤ੍ਤਰਸ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਸਮਪਮਾਣਾਨਿ ਖਣਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਰੂਪਲਕ੍ਖਣ ਰੂਪਵਜ੍ਜਾਨਂ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਆਯੁਨਾਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਖਣਮਤ੍ਤਤੋ ਪਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਨਯੇਨ ਏਕਪਞ੍ਞਾਸਖਣਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮੂਲਟੀਕਾਨਯੇਨ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਖਣਾਨਿ। ਤਤ੍ਥਚ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਖਣਾਨਿ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਏਕਂ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣਮੇਵ। ਅਨ੍ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਏਕਂ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣਮੇਵ। ਮਜ੍ਝੇ ਅਟ੍ਠਚ੍ਤਾਲੀਸ ਖਣਾਨਿ ਤੇਸਂ ਏਕਂ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣਮੇਵਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਨ ਹਿ ਦਨ੍ਧਪਰਿਣਤਾਨਂ ਰੂਪਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਭਙ੍ਗਾਪਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਲਹੁਕਾ ਭਵਿਤੁਂ ਅਰਹਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦ੍ਵਯਂ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕਂ। ਉਪਚਯਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਉਪ੍ਪਾਦਮਤ੍ਤਾ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ ਭਙ੍ਗਮਤ੍ਤਾ। ਜਰਤਾ ਰੂਪ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣਮਤ੍ਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਮੂਲਟੀਕਾਨਯੇਨ ਪਨੇਤ੍ਥ ਤਾਨਿ ਪਨ ਸੋਲ਼ਸਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਮਾਯੂਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਟੀਕਾਚਰਿਯੋ ਹਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਵਿਭਙ੍ਗੇ ਆਗਤਂ ਮਹਾਟ੍ਠਕਥਾਵਚਨਂ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਸੋਲ਼ਸਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਯੁਕਭਾਵਂ ਸਮ੍ਭਾਵੇਤਿ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਖਨ੍ਧ ਵਿਭਙ੍ਗੇਯੇਵ ਤਾਵ ਰੂਪਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧਵਿਧਾਨਸ੍ਸ ਮਹਾਅਟ੍ਠਕਥਾ ਵਾਦਸ੍ਸ ਯਮਕਪਾਲ਼ਿਵਿਰੋਧਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਗਹਕਾਰੇਨ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਂ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤੁਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਾਦੇ ਹਿ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧੇ ਤਤ੍ਥ ਆਗਤਾ ਸੋਲ਼ਸਾਯੁਕਤਾਵਾ ਅਤਿਰੇਕਸੋਲ਼ਸਾਯੁਕਤਾਵਾ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧਾਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ।

[੧੨੪] ਯਂ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

ਤਂ ਟੀਕਾਨਯਂ ਤਯਿਦਮਸਾਰਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਦਤ੍ਥਂ ਸਾ ਧੇਨ੍ਤੇਨ ''ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਰੂਪਂ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਤ੍ਤਰਸਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਰੂਪਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸਮਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਮੇਵ ਸਤ੍ਤਰਸਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਆਗਤਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਕਾਰਣਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਯਞ੍ਹਿ ਸਙ੍ਗਹਕਾਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਰਸਾਯੁਕਵਚਨਂ ਟੀਕਾਕਾਰੇਨ ਵਿਚਾਰਿਤਂ। ਤਦੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਟੀਕਾਨਯੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਤਿ ਨ ਯੁਤ੍ਤਮੇਤਨ੍ਤਿ। ਏਕਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਖਣਂ ਵਿਯ ਖਣਂ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਂ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਅਭਿਨ੍ਨਂਪਿ ਹਿ ਖਣਂ ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਇਦਂ ਰੂਪਾਨਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਨਾਵਸੇਨ ਭਿਨ੍ਨਂ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਚਰੀਯਤੀਤਿ। ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਂ ਅਤੀਤਂ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤਾਨਿ**। ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਭੂਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ।

[੧੨੫] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਏਤਾਨਿਵਾ ਤਂ ਅਤੀਤਾਨੀਤਿ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀ ਕਾਨੀ''ਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਨਿਰੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਵਿਸਯੋ ਅਤੀਤਸਦ੍ਦੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਂ ਆਗਤਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਰੂਪਾਨਿ ਦੀਪੇਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਬਹੂਨਿ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਅਤੀਤਾਨਿ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਬਹੁਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤਾਨਿ**। ਮਹਨ੍ਤਾਦਿ ਭੂਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ। ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਨ ਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸ੍ਵੇਵ ਆਪਾਤਾਗਮਨੇ ਥੋਕਂ ਬਲਵਨ੍ਤਤਾ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ। ਤੇਚ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਪਚ੍ਚਯੁਪਲਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਲਵਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਠਿਤਿਪਤ੍ਤਾਨੇਵਾ**ਤਿ। ਏਵਸਦ੍ਦੇਨ ਟੀਕਾਕਾਰਸ੍ਸ ਵਾਦਂ ਨੀਵਾਰੇਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਮੇਵ ਰੂਪਂ ਪਸਾਦੇ ਘਟ੍ਟੇਤੀਤਿ ਇਚ੍ਛਤੀਤਿ। **ਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣਾਨਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਰੂਪਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤ ਵਸੇਨ ਇਤਰਾਨਿਚ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਵਸੇਨ ਗੋਚਰਭਾਵਂ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਵਿਸੇਸੋਘਟ੍ਟਨਵਿਸੇਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਪੁਰਿਮਾਨਿਹਿ ਦ੍ਵੇ

ਨਿਮਿਤ੍ਤਵਸੇਨੇਵ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਨ ਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨ। ਪਚ੍ਛਿਮਾਨਿ ਪਨ ਤੀਣਿਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਵਸੇਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤਘਟ੍ਟਨਞ੍ਚਨਾਮ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਨ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਂ। ਵਤ੍ਥੁਘਟ੍ਟਨਂ ਪਨ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ। ਨੋ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਨਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਤੀਰੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂਸਰੀਰਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿ ਯਾਉਦਕੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਦਕੇ ਓਰੋਹਨ੍ਤਾਨਂ ਪਨ ਤਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਨ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਵ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਰੂਪਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਨਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਵਿਸਯਵਿਸਯੀਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਆਲੋਕਸ੍ਸ ਆਕਾਸਸ੍ਸਚ ਅਭਾਵੇਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤੋਕਾਸਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ। ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿਯੇਵ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਟ੍ਠਾਪਨਵਸੇਨ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਨਿਮਿਤ੍ਤੋਕਾਸਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ। ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਤੀਣਿ ਯਥਾਜਾਤਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨੇਵ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿਯੇਵ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਨੋ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਾਨਿ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿਯੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਸਯਂ ਦੂਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤ ਅਪ੍ਪਨਾਵਸੇਨ ਘਟ੍ਟਿਤਤ੍ਤਾ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਪਸਾਦੇ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲ ਸੂਰਿਯ ਮਣ੍ਡਲਾਦਿਵਸੇਨ ਅਸਨਿਸਦ੍ਦਮਣ੍ਡਲ ਮੇਣ੍ਡਸਦ੍ਦਮਣ੍ਡਲਾਦਿਵਸੇਨ ਚ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿਪਿ ਬਹੂਨਿਪਿ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਤੀਣਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿਯੇਵ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੀਤਿ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਪਸਾਦੇ ਏਕੇਕਮੇਵ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਇਦਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮਨੋ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿਯੇਵ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇਤਿ ਇਦਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਦ੍ਵਾਰਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਾਨਿ ਪਨ ਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣਾਨਿ ਯਦਾਸਕਸਕਦ੍ਵਾਰੇ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਪਿ ਅਪਾਤ ਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਏਕੇਕਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਅਪਾਤ ਮਾਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਦਾ ਚਨ੍ਦਂਵਾ ਸੂਰਿਯਂਵਾ ਪਬ੍ਬਤਂਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂਵਾ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਚਕ੍ਖੁਪਸਾਦੇ ਏਕੇਕਾਨਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕਾਨਿ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਾਦੀਨਿ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਸੇਸਾਰਮ੍ਮਣੇ ਸੂਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਪਾਤਾਗਮਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਲਞ੍ਛਕਾਨਂ ਤਾਲਪਣ੍ਣੇ ਲਞ੍ਛਨਖਨ੍ਧਂ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰੇਨ ਪਹਰਣਕਾਲੇ ਲਞ੍ਛਨਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਤਾਲਪਣ੍ਣੇ ਆਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖਰੁਪਟ੍ਠਾਪਨਂ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਯਤੋ ਦ੍ਵਾਰਾਨਂ ਵਿਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ।

[੧੨੬] ਯਂ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

‘‘ਆਭੋਗਾਨੁਰੂਪਂ ਅਨੇਕਕਲਾਪਗਤਾਨਿ ਆਪਾਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਆਭੋਗਾਨੁਰੂਪਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

ਯਤ੍ਤਕਾਨਿ ਹਿ ਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣਾਨਿ ਚਕ੍ਖਾਦਿਪਥੇ ਆਲੋਕਾਦਿ ਸਹਿਤਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਤਕਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਵਿਸਞ੍ਞਿ ਭੂਤਸ੍ਸਪਿ ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤਸ੍ਸਪਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਝਾਨਂਵਾ ਫਲਂਵਾ ਨਿਰੋਧਂਵਾ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਆਭੋਗੇਨ ਵਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਨਕੇਵਲਂ ਅਤ੍ਤਨੋਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਏਵ। ਅਥਖੋ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਪਿ। ਨਕੇਵਲਂ ਭਵਙ੍ਗਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਏਵ। ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਸੁ ਪਨ ਚਤੁਬ੍ਭੂਮਕ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤੇਸੁਪਿ ਆਪਾਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਅਯਂਨਾਮ ਮਨੋ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਂ ਨਹੋਤੀਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ ਹਿ ਦ੍ਵਾਰਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੋ ਕਣ੍ਟਕੋਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਾਠੇਨ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਹਿ ਸਦ੍ਦੋ ਸੋਤਮ੍ਹਿ ਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਤੇ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਦਾ ਝਾਨਚਿਤ੍ਤ ਸਨ੍ਤਤਿ ਚਲਿਤ੍ਵਾ ਵੋਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ। ਝਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪਨ ਅਪ੍ਪਕੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਨਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਅਧਿਮਤ੍ਤਸਦ੍ਦੇਨ ਪਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿਯੇਵ। ਨ ਹਿ ਤਾਨਿ ਆਨੇਞ੍ਜਪਤ੍ਤਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਰੂਪਜ੍ਝਾਨਾਨਿਏਵ ਪਨ ਆਨੇਞ੍ਜਪਤ੍ਤਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਧਿਮਤ੍ਤਸਦ੍ਦੇਨਪਿ ਨਵੁਟ੍ਠਾਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਤੇਸੁ ਪਨ ਤਥਾ ਆਪਾਤਮਾਗਤੇਸੁ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਭਵਙ੍ਗ ਸਨ੍ਤਤਿਯਾਵਾ ਜਵਨਸਨ੍ਤਤਿਯਾਵਾ ਵੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਯ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਵੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਯ ਨਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨਿਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾ ਧਿਮਤ੍ਤਾਦਿਵਸੇਨ ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਵਿਸੇਸੇ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇਏਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਨ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਪਞ੍ਚਸੂਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਤ੍ਥਵਸਾ ਵਿਭਤ੍ਤਿ ਪਰਿਣਾਮੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤਾਨਿ ਠਿਤਿਪਤ੍ਤਾਨੇਵ ਪਞ੍ਚਾ ਲਮ੍ਬਣਾਨਿ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤੇ ਠਿਤਿਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਏਵ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਬਹੁ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤਾਨਿ ਬਹੁਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤੇਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ।

[੧੨੭] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

‘‘ਤੇ ਪਨ ਪਸਾਦਾ ਭਵਙ੍ਗਚਲਨਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਭੂਤੇਨ ਭਵਙ੍ਗੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਏਵਂ ਪਨ ਸਤਿ ਬਹੁਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤਾਨਿਪਿ ਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣਾਨਿ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤੇਏਵ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਤ ਰਹਿ ਪਨ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਞ੍ਞੇਵ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਘਟ੍ਟਨਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਵਾ ਪਨ ਹੋਨ੍ਤੁ ਨਾਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਵਾ, ਬਲਵਭਾਵੋਯੇਵ ਪਮਣਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਖਨ੍ਤਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ।

[੧੨੮] ਯਂ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

‘‘ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਅਪਰੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਅਞ੍ਞਦੇਵ ਪਞ੍ਚਾਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਆਪਾਤਾਗਮਨਵਤ੍ਥੁ। ਅਞ੍ਞਦੇਵ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਯਵਤ੍ਥੂਤਿ ਏਵਂ ਵਿਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਆਪਜ੍ਜਨਤੋਤਿ। ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਵਿਸਯਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਆਦਿਲਕ੍ਖਣਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਸਬ੍ਬਪਾਰਿਪੂਰਂ ਵਿਸਯਪਵਤ੍ਤਿਵਿਭਾਗਂ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਪਵਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਾਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਤਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਪਾਤਾਗਮਨਪਚ੍ਚਯਾ। ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਪਾਤਾਗਮਨੇਨ ਸਹੇਵ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸਪਿ ਆਪਾਤਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂਭਵਙ੍ਗੇਚਲਿਤੇਤਿ**। ਚਲਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਯਥਾ ਗਹਿਤਂ ਕਮ੍ਮਾਦਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਆਪਾਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਅਭਿਨਵਾਰਮ੍ਮਣਂ ਗਹੇਤੁਂ ਉਸ੍ਸਾਹਜਾਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਭਵਙ੍ਗਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਵਿਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਪਾਤਾਗਮਨਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਏਵ ਕਾਰਣਂ। ਨ ਆਵਜ੍ਜਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ। ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਆਪਾਤਾਗਮਨਮੇਵ ਪਨ ਆਵਜ੍ਜਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਪਿ ਕਾਰਣਂ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

[੧੨੯] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਪਿ ਆਪਾਤਾਗਮਨਂ ਵਿਸੁਂ ਅਪਤ੍ਵਾ ਰੂਪਾਦੀਨਂ ਚਕ੍ਖਾਦਿਸੁ ਘਟ੍ਟਨਂਨਾਮ ਯੋਗ੍ਯਦੇਸਾਵਟ੍ਠਾਨਂ ਏਵ। ਤਮੇਵਚ ਭਵਙ੍ਗ ਪਚ੍ਛੇਦਸ੍ਸਪਿ ਕਾਰਣਂ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਞ੍ਚਸੁ ਹਿ ਪਸਾਦੇਸੁ ਯੋਗ੍ਯਦੇਸਾਵਟ੍ਠਾਨ ਵਸੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਘਟ੍ਟਿਤੇ ਪਸਾਦਘਟ੍ਟਨਾਨੁਭਾਵੇਨ ਭਵਙ੍ਗਸਨ੍ਤਤਿ ਵੋਚ੍ਛਿਜ੍ਜਮਾਨਾਤਿਆਦਿ’’ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਤਥਾ ਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਨ ਹਿ ਯੋਗ੍ਯਦੇਸਾਵਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਘਟ੍ਟਨਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਯੋਗ੍ਯਦੇਸੇਪਨ ਠਤ੍ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤਘਟ੍ਟਨਵਸੇਨ ਵਤ੍ਥੁਘਟ੍ਟਨਵਸੇਨਚ ਅਸਨਿ ਨਿਪਾਤੋਵਿਯ ਪਸਾਦੇਸੁ ਯੁਜ੍ਝਨਂ ਮਨ੍ਥਨਂ ਖੋਭਕਰਣਂ ਘਟ੍ਟਨਨ੍ਤਿ ਚ ਆਪਾਤਾਗਮਨਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਯਂਪਿ ਏਕੋ ਧਮ੍ਮਨਿਯਾਮੋਯੇਵਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾ ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਸਹੇਵ ਆਪਾਤਾਗਮਨਂ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਂ। ਰੂਪਾਦਿਨਾ ਪਸਾਦੇ ਘਟ੍ਟਿਤੇ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਸੇਵ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਚਲਨਂ ਸਿਯਾ। ਕਥਂ ਪਨ ਹਦਯਵਤ੍ਥੁਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਸ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸਾਤਿ ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

[੧੩੦] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

ਤਮੇਵ ਚੋਦਨਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੋ ‘‘ਸਨ੍ਤਤਿ ਵਸੇਨ ਏਕਾਬਦ੍ਧਤ੍ਤਾ’’ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨਾਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸਣ੍ਠਾਨਵਸੇਨਾਤਿ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇਤਂ ਸਾਰਤੋ ਨ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਂ।

ਕਸ੍ਮਾ, ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਅਨੁਕ੍ਕਮਚਲਨਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਮੇਵ ਦਲ੍ਹਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਏਕੇਕਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਤੀਤਿ। ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਞ੍ਹਿ ਚਕ੍ਖੁਪਸਾਦਂ ਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਤਙ੍ਖਣੇਯੇਵ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਾਤਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਭਵਙ੍ਗਚਲਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਦ੍ਦ ਗਨ੍ਧ ਰਸ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਸਕੁਣੋ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗੇ ਨਿਲੀਯਮਾਨੋਵ ਰੁਕ੍ਖਸਾਖਞ੍ਚ ਘਟ੍ਟੇਤਿ। ਛਾਯਾਚਸ੍ਸ ਪਥਵਿਯਂ ਪਟਿਹਞ੍ਞਤਿ। ਸਾਖਾਘਟ੍ਟਨ ਛਾਯਾਫਰਣਾਨਿ ਅਪੁਬ੍ਬਂ

ਅਚਰਿਮਂ ਏਕਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਰੂਪਾਦੀਨਂ ਚਕ੍ਖੁਪਸਾਦਾਦਿਘਟ੍ਟਨਞ੍ਚ ਭਵਙ੍ਗਚਾਲਨ ਸਮਤ੍ਥਤਾਯਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਆਪਾਤਾਗਮਨਞ੍ਚਅਪੁਬ੍ਬਂ ਅਚਰਿਮਂ ਏਕਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਂ ਸਕੁਣੋਪਮਾਯ ਸਹਤਙ੍ਖਣੇਯੇਵਾਤਿ ਚ ਅਪੁਬ੍ਬਂਅਚਰਿਮਂ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਯੇਵਾਤਿਚ ਵਤ੍ਵਾ ਦਲ੍ਹਂ ਪਟਿਭਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਤਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮਚਲਨਂ ਅਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਨਿਯਾਮਵਸੇਨ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰਚਲਨਮੇਵ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। **ਭਵਙ੍ਗਸੋਤਂਵੋਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਭਵਙ੍ਗਪਵਾਹਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਵਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਆਵਜ੍ਜਨ੍ਤ**ਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾਵ ਕਿਂਨਾਮੇਤਨ੍ਤਿ ਆਵਜ੍ਜ ਮਾਨਂ। **ਪਸ੍ਸਨ੍ਤ**ਿ ਅਤ੍ਤ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕੁਰੁਮਾਨਂ। **ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤ**ਿ ਮੁਞ੍ਚਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠਂ ਰੂਪਂ ਪਟਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਂ। **ਸਨ੍ਤੀਰਯਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਤੀਰੇਨ੍ਤਂਵਿਚਾਰੇਨ੍ਤਂ। ਵ**ਵਤ੍ਥਪੇਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਸਙ੍ਕਰਤੋ ਥਪੇਨ੍ਤਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰਾਦਿਵਸੇਨ ਲਦ੍ਧੋਪਚ੍ਚਯੋ ਯੇਨਾਤਿ **ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਂ**। ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਜਵਨਂ ਜਵਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਤਂ ਪਨ ਜਵਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਕਾਲੇਵਾ ਮੁਚ੍ਛਾ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇਸੁਵਾ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮੇਵਵਾ ਜਵਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨਾ**ਤਿ। **ਜਵਤੀ**ਤਿ ਅਸਨਿਨਿਪਾਤਸਦਿਸੇਨ ਜਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਥਮਜਵਨਂ ਅਲਦ੍ਧਾ ਸੇਵਨਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਦੁਬ੍ਬਲਂ ਹੋਤਿ। ਤਤੋ ਦੁਤੀਯਂ ਬਲਵਂ। ਤਤੋ ਤਤੀਯਂ। ਤਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ। ਇਦਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਬਲਵਂ ਮੁਦ੍ਧਪਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਮਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਸਤ੍ਤਮਵਾਰੇ ਗਤੇ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਜਵਂ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਜਵਨਾ ਨੁਬਨ੍ਧਾਨਿ**ਤਿ ਯਥਾ ਪਟਿਸੋਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਂ ਨਾਵਂ ਉਦਕਂ ਥੋਕਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਤਿ ਅਨੁਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਂ ਜਵਨਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਾਨਿ। ਦ੍ਵੇ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਪਾਕਾਨੀਤਿ ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਵਿਪਾਕਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। **ਯਥਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਜਵਨ ਸਤ੍ਤਾਨੁਰੂਪਂ। **ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤਿਹਨ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇ ਆਵਜ੍ਜਨਤੋ ਪਥਮਭਵਙ੍ਗਚਲਨਤੋਯੇਵਵਾ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਟ੍ਠਿਤਂ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਂ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਂ ਯਾਵਚਤੁਤ੍ਥਜਵਨਾ ਸਮੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਜਵਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਤਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਵੇਗਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਪਰਿਕ੍ਖੀਣਤਾਯ ਪਤਿਤਨ੍ਤਿ ਨਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਦੁਤੀਯਤਦਾਰਮ੍ਮਣਤੋ ਪਰਂ ਪਨ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਵੇਗਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਤ੍ਤਾ ਤਦਾ ਏਵ ਤਂਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤਿਤਂਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਤਨਂ ਪਾਤੋ। ਭਵਙ੍ਗਭਾਵੇਨਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਪਾਤੋ ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋ, ਭਵਙ੍ਗਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਾਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਭਵਙ੍ਗਕਿਚ੍ਚੇ ਭਵਙ੍ਗਟ੍ਠਾਨੇ ਭਵਙ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੇਚ ਪਾਤੋ ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋਤਿਵਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਦੋਵਾਰਿਕੋਪਮਾ, ਗਾਮਿਲ੍ਲੋਪਮਾ, ਅਮ੍ਬੋਪਮਾਚ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਾਸਬ੍ਬਾਪਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਰਿਪੂਰੇਪਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਛਛਕ੍ਕਯੋਜਨਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਯਤ੍ਥ ਹਿ ਰੂਨ੍ਤਿ ਰਮ੍ਮਣਂ ਘਟ੍ਟੇਤਿ। ਤਂ ਚਕ੍ਖੁਵਤ੍ਥੁਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਤ੍ਥ ਘਟ੍ਟਿਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਮਨੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤੀਤਾਨਨ੍ਤਰਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹਦਯਵਤ੍ਥੁਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਮੇਵਾਰਮ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਦ੍ਵਾਰਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਵੀਥਿ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਵੀਥੀਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੇਨ ਉਪਲਕ੍ਖਿਤਤ੍ਤਾ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥੀਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਘਟ੍ਟਨਸਮਤ੍ਥੇ ਅਤਿਬਲਵਾ ਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣ ਵੀਥੀਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਤ੍ਤਕਾਨਿ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਚਕ੍ਖੁਪਥੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਤਤ੍ਤਕਾਨਿ ਠਿਤਿਪ੍ਪਤ੍ਤੇਸੁ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਭੂਤੇਸੁ ਏਕੂਨ ਪਞ੍ਞਾਸਪਰਿਮਾਣੇਸੁ ਚਕ੍ਖੁਪਸਾਦੇਸੁ ਕਿਸ੍ਮਿਂਚਿ ਨਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੀਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਤੇਸੁ ਪਨ ਯਦੇਵ ਏਕਂ ਚਕ੍ਖੁ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਵੀਥਿਯਾ ਯਥਾਰਹਂ ਵਤ੍ਥੁਭਾਵਂ ਦ੍ਵਾਰਭਾਵਞ੍ਚ ਸਾਧੇਤਿ। ਯਤ੍ਥਚ ਘਟ੍ਟਿਤਂ ਰੂਪਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਯਂ ਵੀਥਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਏਤਦੇਵ ਕਿਚ੍ਚ ਸਾਧਨਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਯਂ ਮਜ੍ਝਿਮਾਯੁਕਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਮੋਘ ਵਤ੍ਥੂਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਯਾਨਿਮਨ੍ਦਾਯੁਕਾਨੀਤਿਅਮਨ੍ਦਾਯੁਕਾਨੀਤਿਚ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿਪਨ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤ ਕਿਚ੍ਚ ਸਾਧਨਤੋ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਪਚ੍ਛਿਮਾਨੀਤਿ ਦੁਵਿਧਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਦੁਭਯਾਨਿਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਠਿਤਿਭਾਵੇਨ ਲਬ੍ਭਮਾਨਾਨਿ ਅਟ੍ਠਚਤ੍ਤਾਲੀਸਮਤ੍ਤਾਨਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ। ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਪਨ ਤਤੋ ਪੁਰਿਮਤਰਾਨਿ ਪਚ੍ਛਿਮਕਰਾਨਿਚ ਲਦ੍ਧਘਟ੍ਟਨਾਨਿਪਿ ਵਤ੍ਥੁਦ੍ਵਾਰਕਿਚ੍ਚਸਿਦ੍ਧਿਭਾਵੇ ਅਨਾਸਙ੍ਕਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਇਧ ਨਗਹਿਤਾਨੀਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ ਇਮਾਯ ਵੀਥਿਯਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਸਮਯੇ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਹਂ ਇਦਂ ਨਾਮ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ। ਨਜਾਨਾਤਿ। ਕਦਾ ਪਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ। ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਵੀਥਿਯਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ। ਤਥਾ ਹਿ ਸਬ੍ਬਪਥਮਂ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਵੀਥਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਤੋ ਤਦਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਵੀਥਿ। ਤਤੋ ਸਮੁਦਾਯਗਾਹਿਕਾ। ਤਤੋ ਵਣ੍ਣਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਾ। ਤਤੋ ਵਤ੍ਥੁਗਾਹਿਤਾ। ਤਤੋ ਵਤ੍ਥੁਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਾ ਤਤੋ ਨਾਮਗਾਹਿਕਾ। ਤਤੋ ਨਾਮਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਣ੍ਣਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਾਯ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਅਹਂ ਨੀਲਵਣ੍ਣਂ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿਆਦਿਨਾ ਵਣ੍ਣਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਿ। ਵਤ੍ਥੁਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਾਯ ਸਣ੍ਠਾਨਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਿ। ਨਾਮ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਾਯ ਨਾਮਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤੀਤਿ। ਇਤਿ ਤਂਤਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਵੀਥਿ ਯਾ

ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯਏਵ ਤੰਤੰਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਜਾਨਾਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਲਾਤਚਕ੍ਕਸ੍ਸ ਗਾਹਿਕਾਵਿਯ ਪੁਰਿਮਾਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਵੀਥੀਹਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਗਹਿਤਾਨੰ ਰੂਪਾਨੰ ਸਮੁਦਾਯਤੋ ਗਾਹਿਕਾ ਤਤੀਯਾ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਵੀਥਿ ਸਮੁਦਾਯ ਗਾਹਿਕਾਨਾਮ, ਨ ਹਿ ਸਮੁਦਾਯਗਹਣੇਨ ਵਿਨਾ ਪਰਿਬਜਤ੍ਤਵਣ੍ਣਗਹਣੰ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ। **ਯਾਵ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਾਦਾ ਪਨ ਅਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤਾਤੀਤਕ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਯਾਵ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਾਦਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੁੰ ਅਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਦ੍ਵਤ੍ਤਿਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕੰ। ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਦ੍ਵੇਵਾ ਤੀਣਿਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਅਤੀਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਯਾਵ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਾਦਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੁੰ ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਏਵੰ ਅਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪਾਤਮਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰੇ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਚ ਆਪਾਤੰ ਆਗਤੰ। **ਨਤ੍ਥਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਾਦੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸ ਤੀਣਿ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਅਤੀਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਚੁਦ੍ਦਸ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਯੁਕਾਵਸੇ ਸਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਮਜਵਨੇਨ ਸਹੇਵ ਨਿਰੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਤ੍ਥਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਾਦੋਤਿ ਯੁਤ੍ਤਮੇਤੰ। ਨ ਹਿ ਏਕਾਵਜ੍ਜਨਵੀਥਿਯੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਧਮ੍ਮਵਸੇਨ ਵਿਯ ਕਾਲਵਸੇਨਾਪਿ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਚਰਿਯਾਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਅਤੀਤਾਨਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤ੍ਤਮਜਵਨਤੋ ਪਰੰ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਯੁਕਾਵਸੇਸੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਏਕੇਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਚੇ।ਨ। ਨ ਹਿ ਤਾਦਿਸੰ ਨਿਰੋਧਾ ਸਨ੍ਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਏਕਵਾਰੰਪਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯੋ ਭਵਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਮਹਾਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵਿਪਾਕੁਦ੍ਧਾਰੇ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਗਣਨਾਯੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਦ੍ਵੇਤਿ ਦ੍ਵੇਏਵ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਵਾਰਾ ਆਗਤਾਤਿ।

ਯੰ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

> ''ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮੇਵ ਹਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਨਿਯਮਿਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਪਾਲ਼ਿਯਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਤਨ੍ਤਿੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਹਿ ਸਾ ਨਾਮ ਪਾਲ਼ਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਤ੍ਥ ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਤਦਾ ਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਨਿਯਮਿਤਾਤਿ।

ਮਜ੍ਝਿਮਭਾਣਕਾਪਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਏਕੰਪਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਗਹਕਾਰੇਨ ਪਨ ਤੰ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਇਧਪਿ ਤੰ ਥੇਰੇਨ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਯਦਿ ਏਵੰ ਕਸ੍ਮਾ ਪਰਮਤ੍ਥਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਸਕਿਂਦ੍ਵੇਵਾ ਤਦਾਲਮ੍ਬਨ੍ਤਿ ਥੇਰੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਮਜ੍ਝਿਮਭਾਣਕਾਨੰ ਮਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ਏਕੰਪਿ ਇਚ੍ਛਤਿਯੇਵ। ਯਥਾ ਹਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਵਙ੍ਗੰ ਏਕੰ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਥਾ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰਪਿ ਏਕੰ ਨਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁੰ। ਯਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਗਣਨਾਯੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਦ੍ਵੇਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਨ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਯਾਵ ਜਵਨੁਪ੍ਪਾਦਾਪਿ ਪਵਤ੍ਤਿਤੁੰ ਅਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤਾਤੀਤਕਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਯਸ੍ਸ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਞ੍ਚ ਛ ਸਤ੍ਤ ਅਟ੍ਠਨਵ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਅਤੀਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਯਾਵ ਜਵਨੁਪ੍ਪਾਦਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੁੰ ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਅਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਵਨੰਪਿ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵ**ਾਤਿ ਜਵਨਸ੍ਸਪਿ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਤ੍ਵਾਪਚ੍ਚਯੋ ਭਾਵਤ੍ਥੇਏਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਨ ਕਤ੍ਤੁਅਤ੍ਥੇ। ਕਸ੍ਮਾ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਧਾਨਕ੍ਰਿਯਾਯ ਸਮਾਨਕਤ੍ਤੁਕਤਾਯ ਅਭਾਵਤੋਤਿ।

[੧੩੧] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

> ''ਹੇਤੁਮ੍ਹਿਚਾਯੰ ਤ੍ਵਾਪਚ੍ਚਯੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਬਾਹਿਰਤ੍ਥਭੂਤੋ ਹੇਤੁਅਤ੍ਥੋ ਕਿਤਕਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਵਿਸਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਭਾਵਤ੍ਥੇਏਵ ਤ੍ਵਾਪਚ੍ਚਯੋ। ਤਤੋਚ ਹੇਤੁਅਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਏਤੇਨ ਯਾ ਲਕ੍ਖਣੇ ਹੇਤੁਮ੍ਹਿਚਮਾਨਨ੍ਤੁਪਚ੍ਚਯਾਨੰਪਿ ਪਵਤ੍ਤਿ ਕਤ੍ਥਚਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸਾਪਿਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਨਹਿ ਬਾਹਿਰਤ੍ਥਭੂਤਾ ਲਕ੍ਖਣਹੇਤੁਯੋ ਤੇਸੰ ਵਿਸਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਨਵਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਅਤੀਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਵਸੇਸ ਅਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾ ਯੁਕਸ੍ਸ ਦੁਤੀਯ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨੇਨ ਸਹੇਵ ਨਿਰੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਜਵਨੰਪਿ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਤਿ ਯੁਤ੍ਤਮੇਤੰ। ਕਾਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਚਤ੍ਤਾਰਿ।ਲ। ਅਟ੍ਠਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਨਿ ਅਤੀਤਾਨਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਜਵਨੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਚੇ।ਨ। ਅਵਸੇਸਛਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਯੁਕੰਪਿ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਜਵਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯੋ ਭਵਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਜਵਨਞ੍ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੰ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਵਤ੍ਤਿਤੁੰ ਪਹੋਨਕੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਏਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਪਕਤਿਨਿਯਾਮੇਨ ਜਵਨਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁ ਪਰਮਤਾਯ ਸਮ੍ਭਵਤੋਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਯਥਾ

ਵਿਸਵ੍ਵਿਕਾਲ ਮੁਚ੍ਛਾਕਾਲ ਮਰਣਕਾਲੇਸੁ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਅਵਿਸਦਤਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲਤਾ ਯਚ ਜਵਨਂ ਛਪਞ੍ਚਵਾਰੇਪਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਥਾ ਪਕਤਿਕਾਲੇਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵੇ ਸਤਿ ਛਪਞ੍ਚਵਾਰੇਪਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿਯੇਵਾਤਿ। **ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂਵਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਏਕਂਵਾ ਦ੍ਵੇਵਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਆਸੇਵਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਜਵਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਭਵਙ੍ਗਂ ਓਤਰਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਤਤੋ ਆਸੇਵਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਜਵਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾਤਿ ਏਤੇਨ ਤਤੀਯਸ੍ਸ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਏਕਂਵਾ ਦ੍ਵੇਵਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਭਵਙ੍ਗਂ ਓਤਰਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾਤਿ। ਏਕਂਵਾਤਿ ਪਨ ਵਾਚਾ ਸਿਲਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਦਿਰਤ੍ਤ ਤਿਰਤ੍ਤਂਤਿ। ਅਥਵਾ, **ਤਤੋ**ਤਿ ਏਕਚਿਤ੍ਤਤੋਵਾ ਦ੍ਵਿਚਿਤ੍ਤਤੋਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਥਮੇਨ ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਦੁਤੀਯੇਨ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਆਸੇਵਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਤਿ ਇਦਂ ਪਨ ਉਪਚਾਰਵਚਨਮਤ੍ਤਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਨ ਹਿ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਸ੍ਸ ਆਸੇਵਨਤਾ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੇਨ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਤੋ ਪਰਂ ਚਤੁਪਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਵਸੇਸੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਚਤੁਪਞ੍ਚਜਵਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਏਵ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਵਾਰੋ ਇਚ੍ਛਿਤੋ। ਨ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨ ਪਰਿਯੋਸਾਨਵਸੇਨ। ਪਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਭਵਙ੍ਗਂ ਆਵਜ੍ਜਨਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ ਤ੍ਵੇਵਵੁਤ੍ਤੋ। ਨ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤੋ ਆਵਜ੍ਜਨਾ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਮੁਚ੍ਛਾਮਰਣਕਾਲੇਸੁ ਵਤ੍ਥੁਦੁਬ੍ਬਲਤਾਯ ਛ ਪਞ੍ਚਜਵਨਵਾਰਾ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਥਾ ਇਧਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਦੁਬ੍ਬਲਤਾਯਾਤਿ ਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਸਨ੍ਤੀਰਣਤੋ ਪਰਂ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾ ਵਸੇਸੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਏਕਂ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਂ ਦ੍ਵਿਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਵਸੇਸੇ ਦ੍ਵੇ ਤਦੁਤ੍ਤਰਿ ਤੀਣੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾ। ਏਤਰਹਿ ਪਨ ਦ੍ਵਿਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਿਕਾ ਛਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਵੀਥਿਯੋਤਿ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਿਕਾ ਪਞ੍ਚਾਤਿ ਯੋਜੇਸੁਂ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਕੀਦਿਸੇ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇ ਦ੍ਵਿਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਿਕਾ, ਕੀਦਿਸੇ ਤਿਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਿਕਾਤਿ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬਾ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਹੋਨਕਂ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਆਵਜ੍ਜਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਪਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਤਤ੍ਥ ਭਵਙ੍ਗਚਲਨਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਨਤ੍ਥਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਭਵਙ੍ਗਚਲਨਮੇ**ਵਾਤਿ ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਚਲਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰੇ**ਤਿ ਇਤਿ ਏਵਂ ਯਦਿ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤਕਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਅਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰੇ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਵਾਰਾਨਂ ਵਸੇਨ ਚਤੁਧਾ ਵਿਸਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਤਥਾ ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਾਦੀਸੁ ਚਾਤਿਯੋਜਨਾ। ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਚਤੁਧਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਅਤਿਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਂਪਿ ਆਪਾਤਾਗਤਮਤ੍ਤੇਨ ਮੋਘਵਾਰਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਨ ਆਰਮ੍ਮਣਕਰਣਵਸੇਨ। ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਉਭਯਥਾਪਿ ਇਤਰੇਸਂ ਵਾਰਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਵਾਰਾਨਂ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਾ**ਤਿ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਾਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਅਤਿਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਞ੍ਹਿ ਮੋਘਵਾਰ ਪਵ੍ਵਾ ਪਨਾਯ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਯਥਾਰਹਂ ਕਿਚ੍ਚਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤੇਵ। ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਖਣਵਸੇਨ ਚਤੁਦ੍ਦਸ। ਵਿਤ੍ਥਾਰਾ ਚਿਤ੍ਤਸਰੂਪਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਚਤੁਪਵ੍ਵਾਸਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਜਵਨਵਾਰੇ।

੧੩੭. ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਨ ਆਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਤ੍ਤਖਣਾਪਿ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਾਪਿ ਕਾਲਵਿਮੁਤ੍ਤਾਪਿ ਆਪਾਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤਾਨਿਵਾ ਬਹੁਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤਾਨਿਵਾ ਠਿਤਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੇਵ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਵਿਧਾਨਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਪਨ ਯਦਿਵਿਭੂਤਮਾਲਮ੍ਬਣਂ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ**ਤਿ ਸੁਦ੍ਧਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ। ਚਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਹਿ ਘਟ੍ਟਨੇਨ ਸਹੇਵ ਯਤ੍ਥ ਅਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਂ ਮਿਸ੍ਸਕਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਸੁਦ੍ਧਮੇਵਾ ਧਿਪ੍ਪੇਤਨ੍ਤਿ। ਤਂਪਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਾਨੁਬਨ੍ਧਕਂ ਵਿਸੁਂ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਘਣ੍ਡੇ ਦਣ੍ਡਕੇਨ ਏਕਵਾਰਂ ਪਹਟੇ ਘਣ੍ਡਸਰੀਰਭੂਤਾ ਰੂਪ ਕਲਾਪਾ ਚਿਰਂਪਿ ਕਾਲਂ ਅਵ੍ਵਮਵ੍ਵਂ ਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਰਵਸਦ੍ਦਸਨ੍ਤਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇਨ ਏਕਵਾਰਂ ਘਟ੍ਟਿਤੇ ਪਞ੍ਚ ਦ੍ਵਾਰਿਕਵੀਥਿਯਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾਯਪਿ ਅਤੀਤਂ ਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣਂ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਯਥਾ ਪਾਤਾਗਤਮੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਾਨਿਪਿ

ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਿਕਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤ ਸਨ੍ਤਾਨਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿਯੇਵ। ਤੇਸੰ ਪਨ ਦ੍ਵਾਰਭੂਤੰ ਭਵਙ੍ਗਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਨੁਬਨ੍ਧਕੰਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਾਨਿਚ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਕਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਘਟ੍ਟਨਾ ਨੁਬਨ੍ਧਭਾਵੇਨ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲੰ ਤਥਾ ਤਥਾ ਛਲਾਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮਾ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਵਿਸੁੰ ਸਿਦ੍ਧੰ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਕਥੰ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਸੁੰ ਸਿਦ੍ਧੇ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਆਰਮ੍ਮਣ ਧਮ੍ਮਾ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ। ਦਿਟ੍ਠਤੋ ਦਿਟ੍ਠਸਮ੍ਬਨ੍ਧਤੋ ਸੁਤਤੋ ਸੁਤਸਮ੍ਬਨ੍ਧਤੋ ਸਦ੍ਧਾਯ ਰੁਚਿਯਾ ਆਕਾਰਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੇਨ ਦਿਟ੍ਠਿਨਿਜ੍ਝਾਨਖਨ੍ਤਿਯਾ ਨਾਨਾਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਨਾਨਾਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਧਾਤੁਕ੍ਖੋਤ ਵਸੇਨ ਦੇਵਤੋਪਸੰਹਾਰਵਸੇਨ ਅਨੁਬੋਧਵਸੇਨ ਪਟਿਵੇਧਵਸੇਨਾਤਿ ਏਵਮਾਦੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਦਿਟ੍ਠੰਨਾਮ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਞ੍ਚਹਿਦ੍ਵਾਰੇਹਿ ਗਹਿਤੰ ਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣੰ। ਤੰਪਿ ਕਾਲਨ੍ਤਰੇ ਕਾਰਣਲਾਭੇ ਸਤਿ ਸੁਦ੍ਧੇ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿਯੇਵ। ਦਿਟ੍ਠਸਮ੍ਬਨ੍ਧੰਨਾਮ ਦਿਟ੍ਠਸਦਿਸੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਹਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਅਨੁਮਾਨੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਦਿਟ੍ਠੰਪਿ ਤੰਸਦਿਸੰ ਅਤੀਤੰਪਿ ਅਨਾਗਤੰਪਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰਪਿ ਬਹੁਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿਯੇਵ। ਸੁਤੰਨਾਮ ਪਰਤੋ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤੰ ਛਲਾਰਮ੍ਮਣੰ। ਤੰ ਪਨ ਮਹਾਵਿਸਯੰ ਹੋਤਿ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤੰ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਸੁਤਸਮ੍ਬਨ੍ਧੰਨਾਮ ਸੁਤਸਦਿਸੰ। ਸਦ੍ਧਾਨਾਮ ਪਰਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੂਹਨਾ। ਰੁਚਿਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਤਿ। ਆਕਾਰ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਚ੍ਛਾਯੰ ਬਜਞ੍ਜਨਚ੍ਛਾਯੰ ਕਾਰਣਚ੍ਛਾਯਞ੍ਚ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਥਾ ਤਥਾ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਨੰ। ਦਿਟ੍ਠਿਨਿਜ੍ਜਾਨਖਨ੍ਤਿਨਾਮ ਪਞ੍ਞਾਯਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਦ੍ਧਿਯਾਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮੇਵਾਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਣੰ। ਸੇਸੰ ਪਾਕਟਮੇਵ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਨਨ੍ਤਰੂਪਨਿਸ੍ਸਯ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵੋਨਾਮ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਮਹਾਵਿਪ੍ਫਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਸਕਿੰਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਸੁਟ੍ਠ ਆਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਸ੍ਸਸਤੇਪਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਭਵਨ੍ਤਰੇਪਿ ਤੰਆਰਮ੍ਮਣੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਭਵਙ੍ਗ ਚਲਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚਨਾਮ ਦਿਟ੍ਠਾਦੀਹਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਕਾਰਣੇਹਿ ਸੰਵਦ੍ਧਿਤੰ ਮਹਾਵਿਪ੍ਫਾਰੰ ਹੋਤਿ। ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸੇਸੁਪਿ ਦਿਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਫਰਮਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤੇਹਿਚ ਕਾਰਣੇਹਿ ਨਿਚ੍ਚੰ ਚੋਦੀਯਮਾਨੰ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੰ ਕਾਯਗੇਲਞ੍ਞਾਦਿਕੇ ਚਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਬਲਪਚ੍ਚਯੇ ਅਸਤਿ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲੰਪਿ ਭਵਙ੍ਗਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਤੁੰ ਅਜ੍ਝਾਸਯਯੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਨ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤੰਨਾਮ ਅਵਿਭੂਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਰਮਤਿ। ਵਿਭੂਤੇਏਵ ਰਮਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਵਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਭਵਙ੍ਗੰ ਚਾਲੇਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਆਵਜ੍ਜਨੰ ਨਿਯੋਜੇਤਿਯੇਵ। ਤਦਾ ਤਾਨਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਤਦਭਿਨਿਨ੍ਨਾਕਾਰ ਪਵਤ੍ਤਮਨਸਿਕਾਰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਵਙ੍ਗ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਨ ਹਿ ਅਞ੍ਞੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਰੇ ਅਭਿਨਿਨ੍ਨਾਕਾਰੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। **ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਪਾਕਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਇਦੰ ਕਾਮਸਤ੍ਤਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਰੂਪਾਰੂਪਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਨ ਵਿਭੂਤਾਰਮ੍ਮਣੇਪਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਾਦੋ ਨਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਯਥਾ ਚੇਤ੍ਥ। ਏਵੰ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇਪਿ ਰੂਪਸਤ੍ਤਾਨੰ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਾਦੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। **ਅਵਿਭੂਤੇ ਪਨਾ ਲਮ੍ਬਣੇ ਜਵਨਾਵਸਾਨੇ ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋਵ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਞਾਣਵਿਭਙ੍ਗਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਅਵਿਭੂਤੇ ਆਲਮ੍ਬਣੇ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਵਾਰੋਪਿ ਆਗਤੋ। ਯੋਚ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇਭਵਙ੍ਗਚਲਨਮਤ੍ਤਵਸੇਨ ਮੋਘਵਾਰੋ ਨਾਮ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਵਾਰੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੋਪਿ ਇਧ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਸੁਦ੍ਧਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਪਿ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਆਪਾਤਮਾਗਤੇ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤੰ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਭਵਙ੍ਗੇ ਚਲਿਤੇ ਨਿਵਤ੍ਤਨਕਵਾਰਾਨੰ ਪਮਾਣੰ ਨਭਵਿਸ੍ਸਤਿਯੇਵ, ਵਿਸਯੇਚ ਆਪਾਤਾਗਤੇ ਭਵਙ੍ਗੇਚ ਚਲਿਤੇ ਸਤਿ ਵਿਸਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਨਾਮ ਨ ਨ ਹੋਤੀਤਿ। ਇਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਪਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਜਵਨ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨ ਮੋਘਵਾਰ ਸਙ੍ਖਾਤਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਵਾਰਾਨੰ ਯਥਾਕ੍ਕਮੰ ਆਰਣਭੂਤਾ ਵਿਸਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਚਤੁਧਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਵਾਰਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਾ ਅਭਿਵਿਭੂਤਾਨਾਮ ਜਵਨ ਵਾਰਸ੍ਸ ਵਿਭੂਤਾਨਾਮ। ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਵਾਰਸ੍ਸ ਅਵਿਭੂਤਾਨਾਮ। ਮੋਘਵਾਰਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਾ ਅਤਿਅਵਿਭੂਤਾਨਾਮਾਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾ।

ਏਤ੍ਥਚ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਅਤਿਬਲਵਤਾਯ ਅਭਿਵਿਭੂਤਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਦੁਬ੍ਬਲੇਪਿ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਥਵਿਪਬ੍ਬਤਾਦਿਵਸੇਨ ਅਤਿਬਲਵਨ੍ਤੁੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਅਤਿਵਿਭੂਤੰਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਅਤਿਬਲਵਨ੍ਤੇ ਚ ਚਿਤ੍ਤੇ ਅਤਿਸੁਖੁਮੰਪਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਅਤਿਵਿਭੂਤੰਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵੰ ਸੇਸੇਸੁਪੀਤਿ। ਵਾਰਭੇਦੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਨੁਬਨ੍ਧਕੋ, ਵਿਸੁੰ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ ਦੁਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਬਨ੍ਧਕੋ ਚਕ੍ਖੁਦ੍ਵਾਰਾਨੁਬਨ੍ਧਕਾਦਿਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋ। ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਅਤੀਤਗਹਣੰ, ਸਮੁਦਾਯ ਗਹਣੰ, ਵਤ੍ਥੁਗਹਣੰ, ਨਾਮਗਹਣਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਾਰਾ। ਤੇਸੁਚ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਵਾਰਾਦਯੋ ਯਥਾਰਹੰ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾ। ਵਿਸੁੰ ਸਿਦ੍ਧੋ ਪਨ ਦਿਟ੍ਠ ਵਾਰੋ, ਦਿਟ੍ਠਸਮ੍ਬਨ੍ਧਵਾਰੋ,

ਸੁਤਵਾਰੋ, ਸੁਤਸਮ੍ਬਨ੍ਧਵਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਵਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਸਮ੍ਬਨ੍ਧਵਾਰੋਤਿ ਛਬ੍ਬਿਧੋ ਹੋਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਸਦ੍ਧਾ ਰੁਚਿ ਆਕਾਰ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਾਦਿ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਵਾਰਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤਵਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਤ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਵਾਰੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂ ਪਨ ਸਦ੍ਧਾਰੁਚਿਯਾਦਿਵਸੇਨ ਗਹਿਤਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਤਥਾਪਿ ਹੋਤਿ। ਅਞ੍ਞਥਾਪਿ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਨ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਥਾਵਾ ਹੋਤੁ ਅਞ੍ਞਥਾਵਾ। ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਸਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਤਤ੍ਥ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂਵਾਰੇ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਵਾਰਾਦਿਵਸੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਾਰਾ। ਤੇਸੁਚ ਕਾਮ ਮਹਗ੍ਗਤਾ ਨੁਤ੍ਤਰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤੀਤਾਨਾਗਤਕਾਲ ਵਿਮੁਤ੍ਤਵਸੇਨਚ ਆਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮਾ ਯਥਾਰਹਂ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਏਤਰਹਿ ਪਨ ਅਤੀਤਭਵਙ੍ਗਵਸੇਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ ਚ ਵਾਰਭੇਦਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਤੀਤਭਵਙ੍ਗਵਸੇਨ ਵਾਰਭੇਦਕਪ੍ਪਨਂ ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ। ਨ ਹਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਵਿਯ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਖਣਵਸੇਨ ਬਲਵ ਦੁਬ੍ਬਲਤਾ ਸਮ੍ਭਵੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਤਦਾ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਨਂਪਿ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਾਨਂ ਕਾਲਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਆਪਾਤਾਗਮਨਤੋਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਏਕਾਵਜ੍ਜਨਵੀਥਿਯਾ ਆਰਮ੍ਮਣਂਨਾਮ ਧਮ੍ਮਤੋਚ ਕਾਲਤੋਚ ਅਭਿਨ੍ਨ ਮੇਵ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਚਰਿਯਾ। ਇਮੇਚ ਸਤ੍ਤਾ ਤਂ ਤਂ ਆਕਾਰਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਪਰਚਿਤ੍ਤਵਿਦੁਨਿਯੋ ਪਨ ਦੇਵਤਾ ਆਕਾਰਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਵਿਨਾਪਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਰਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਜਾਨਨਕਾਲੇ ਆਵਜ੍ਜਨਂ ਭਾਵਯਂ ਪਰਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ। ਤਂ ਵਾ ਆਵਜ੍ਜਤਿ। ਉਦਾਹੁ ਪਰਤੋ ਤਂ ਤਂ ਜਵਨੇਨ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂਵਾ। ਜਵਨਾਨਿਚ ਯਂ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਤਂ ਵਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਛੇਕਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂਵਾਤਿ। ਕਿਞ੍ਚੇਤ੍ਥ, ਯਦਿ ਤਾਵ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਆਵਜ੍ਜਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿਚ। ਏਵਂ ਸਤਿ ਧਮ੍ਮਤੋ ਅਭਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਕਾਲਤੋ ਭਿਨ੍ਨਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਆਵਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਜਵਨਾਨਂ ਪਨ ਅਤੀਤਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਪਚ੍ਛੇਕਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਆਵਜ੍ਜਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿਚ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਕਾਲਤੋ ਅਭਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਧਮ੍ਮਤੋ ਭਿਨ੍ਨਮੇਵ। ਅਥਪਿ ਯਂ ਪਚ੍ਛੇਕਂ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਦੇਵ ਆਵਜ੍ਜਤਿ। ਏਵਂਪਿ ਭਿਨ੍ਨਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਤਾਵ ਯਂ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ। ਤਦੇਵ ਆਵਜ੍ਜਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿਚਾਤਿ ਧਮ੍ਮਤੋ ਅਭਿਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਰੁਦ੍ਧਂਪਿ ਅਦ੍ਧਾਵਸੇਨ ਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨਚ ਗਹਿਤਂ ਜਵਨਾਨਂਪਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ। ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਤੁਮਤੇਨ ਪਨ ਪਰਸ੍ਸ ਤਂ ਤਂ ਆਕਾਰਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਤਂ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਜਾਨਨਕਾਲੇ ਆਵਜ੍ਜਨਜਵਨਾਨਿ ਪਚ੍ਛੇਕਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਆਵਜ੍ਜਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਚ। ਨ ਚੇਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਤੋ ਕਾਲਤੋਚ ਭਿਨ੍ਨਂਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਚਿਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚਾਤਿ। ਨਚ ਜਵਨਾਨਿ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਆਵਜ੍ਜਨੇਨਪਿ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤੇਵ ਆਵਜ੍ਜਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਜਵਨਾਨਿਚ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤੇਵ ਜਾਨਨ੍ਤੀਤਿ। ਯਦਿ ਪਨ ਆਵਜ੍ਜਨੇ ਨ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਆਵਜ੍ਜਿਤੇ ਜਵਨਾਨਿ ਰੂਪਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਰੂਪਨ੍ਤਿਵਾ ਆਵਜ੍ਜਿਤੇ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਨੀਲਨ੍ਤਿਵਾ ਆਵਜ੍ਜਿਤੇ ਪੀਤਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸਤਿ ਜਵਨਾਨਿ ਧਮ੍ਮਤੋ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਾਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਅਤੀਤਨ੍ਤਿ ਆਵਜ੍ਜਿਤੇ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਤਾਨਿ ਕਾਲਤੋ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਅਤੀਤੋ ਧਮ੍ਮੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਖਣਵਸੇਨੇਵ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਨ ਅਦ੍ਧਾਸਨ੍ਤਤਿ ਵਸੇਨਾਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਸਬ੍ਬ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਵਾਰੇਸੁਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਅਤੀਤਾਦਿਭਾਵੋ ਅਦ੍ਧਾਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਸਿਯਾਤਿ। ਗਾਥਾਯਂ **ਤੀਣੇਵਾ**ਤਿ ਕਿਚ੍ਚਵਸੇਨ ਤੀਣਿ ਏਵ। **ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾ ਦਸੇਰਿਤਾ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣਵਸੇਨ ਦਸ ਈਰਿਤਾਨਿ ਕਥਿਤਾਨਿ। **ਵਿਤ੍ਥਾ ਰੇਨਾ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸਰੂਪਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ। **ਏਕਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਮਨੋਧਾਤੂਹਿ ਵਜ੍ਜਿਤਾਨਂ ਕਾਮਾਵਚਰਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਵਸੇਨ ਏਕਚਤ੍ਤਾਲੀਸਂ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਜਵਨਵਾਰੇ।
[ਪਰਿਤ੍ਤਵਾਰੋ]

੧੩੮. ਵਿਭੂਤਾਵਿਭੂਤਭੇਦੋ ਨਤ੍ਥਿ ਏਕਂ ਵਿਭੂਤਮੇਵ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਨ ਹਿ ਅਵਿਭੂਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਅਪ੍ਪਨਾਨਾਮ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਾਦੋਚ ਨਤ੍ਥਿ। ਨ ਹਿ ਅਤਿਸਨ੍ਤਤਰਂ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਂ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਛਬ੍ਬੀਸਤਿ ਮਹਗ੍ਗਤ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਜਵਨੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਜਵਨਂ ਅਪ੍ਪਨਾਵੀਥਿਮੋਤਰਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਞਾਣਰਹਿਤਂ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਜਵਨਂ ਅਥਿਰਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਨਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰੂਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਨਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ ਕਾਮਾਵਚਰਜਵਨਾਨਮਟ੍ਠਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ। **ਪਰਿਕਮ੍ਮੋਪਚਾਰਾਨੁਲੋਮਗੋਤ੍ਰਭੁਨਾਮੇਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮਤਾਦੀਹਿ ਪਰਿਤੋਭਾਗੇਹਿ ਅਪ੍ਪਨਾ ਕਰੀਯਤਿ ਸਜ੍ਜੀਯਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ। ਅਪ੍ਪਨਂ ਉਪੇਚ੍ਚ ਚਰਤੀਤਿ ਉਪਚਾਰੋ। ਸਮੀਪਚਾਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਮੀਪਚਰਣਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਆਸਨ੍ਨੇਕਾਲੇ ਅਪ੍ਪਨਾਵਹਸਮਤ੍ਥਭਾਵੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਯਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚਿਰਂ ਕਾਲਂ ਅਪ੍ਪਨਾ ਸਮ੍ਭਵੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਅਨੁਲੋਮਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਨਾਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਨੀਕਧਮ੍ਮਵਿਧਮਨੇਨ

ਅਪ੍ਪਨਾਯ ਅਨੁਕੂਲਂ ਅਪ੍ਪਨਾਹਿਤਂ ਅਪ੍ਪਨਾ ਵਹਨ੍ਤਿਚ੍ਚੇਵ ਅਤ੍ਥੋ, ਯਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਨਾ ਵਿਬਨ੍ਧਕੋ ਪਚ੍ਚਨੀ ਕੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਗਮੀਯਤਿ ਬੁਜ੍ਝੀਯਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਏਤੇਨਾਤਿਵੋ। ਅਭਿਧਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਿਚ। ਤਂ ਦੁਵਿਧਂਪਿ ਗਵਂ ਤਾਯਤਿ ਰਕ੍ਖਤੀਤਿ ਗੋਤ੍ਤਂ। ਪਰਿਤ੍ਤ ਜਾਤਿਸਙ੍ਖਾਤੋ ਅਨ੍ਵਯੋ। ਗੋਤ੍ਤਂ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯਤਿ ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਗੋਤ੍ਰਭੂ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਚਤ੍ਤਾਰਿਪਿ ਜਵਨਾਨਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਜਵਨਾਨੀਤਿ ਵਾ ਉਪਚਾਰਜਵਨਾਨਿਤਿਵਾ ਅਨੁਲੋਮਜਵਨਾਨੀਤਿਵਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਗੋਤ੍ਰਭੂਤਿ ਪਨ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸੇਵ ਨਾਮਂ। ਇਧ ਪਨ ਚਤੁਨ੍ਨਂਪਿ ਨਾਮਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹਣਤ੍ਥਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮੋ ਪਚਾਰਾਨੁਲੋਮ ਗੋਤ੍ਰਭੂਨਾਮੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ਪਥਮਮੇਵ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂਨਾਮ। ਨਨੁ ਇਤਰਾਨਿਪਿ ਅਪ੍ਪਨਂ ਪਰਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਏਵਮਾਦਿਕਾ ਚੋਦਨਾ ਅਨੋਕਾਸਾ ਹੋਤੀਤਿ। **ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮੇ**ਵਵਾਤਿ ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮੇਵਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮੇਵਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਪਥਮੇਨ ਏਵ ਸਦ੍ਧੇਨ ਪਞ੍ਚਮਂ ਗੋਤ੍ਰਭੁਸਮ੍ਭਵੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਜਵਨਂ ਪਤਿਤਂਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਪਵੇਧਤਿ ਕਮ੍ਪਤਿ। ਕਾਮਗੋਤ੍ਤਂ ਅਭਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਭੂਮਨ੍ਤਰਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯੋ ਭਵਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ। ਦੁਤੀਯੇਨ ਦੁਤੀਯਂ ਗੋਤ੍ਰਭੁ ਸਮ੍ਭਵੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਅਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਂ ਅਨੁਲੋਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਗੋਤ੍ਰਭੁਭਾਵਂ ਪਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ। ਏਤੇਨੇਵ ਪਞ੍ਚਮਤੋ ਪਰਂ ਚਤੁਤ੍ਥਤੋਚ ਓਰਂ ਅਪ੍ਪਨਾਯ ਅਸਮ੍ਭਵੋ ਸਾਧਿਤੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਵਾਸਦ੍ਧੇਨ ਪਨ ਮਨ੍ਦਪਞ੍ਞਸ੍ਸ ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮੇਵ। ਨ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ। ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞਸ੍ਸ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮੇਵ। ਨ ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂ ਪਨ ਮਨ੍ਦਮਜ੍ਝਿਮ ਮਹਾਪਞ੍ਞਵਸੇਨ ਤਿਧਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂਪਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਜਵਨਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਤਰਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਪਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਸਾ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾਵਾਤਿ।

ਯਂ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

"ਛਟ੍ਠਂ ਸਤ੍ਤਮਂ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨਭਾਵੇਨ ਪਪਾਤਾਸਨ੍ਨਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਅਪ੍ਪਨਾਵਸੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ"ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨਭਾਵੇਨਾਤਿ ਭਵਙ੍ਗਭਾਵਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨ ਭਾਵੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਞ੍ਚਮਜਵਨਤੋ ਹਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਵਨਸਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਜਵਂ ਹੋਤਿ। ਭਵਙ੍ਗਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਪਰਿਣਮਤੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪਪਾਤਾਸਨ੍ਨਪੁਰਿਸੋਪਮਾਪਿ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤੀਤਿ। **ਨਿਰੁਦ੍ਧਾਨਨ੍ਤਰਮੇ**ਵਾਤਿ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਅਨਨ੍ਤਰਮੇਵਾਤਿ ਪਦਚ੍ਛੇਦੋ। ਕਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਸੁਤਤ੍ਤਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਲਦ੍ਧਮੇਵਾਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਪ੍ਪਨਾਨਾਮ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਤੋਵਾ ਪਞ੍ਚਮਤੋਵਾ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਨ ਛਟ੍ਠਤੋਵਾ ਸਤ੍ਤਮਤੋਵਾ। ਸਾਹਿ ਵਸੀਭੂਤਾਪਿ ਚਤੁਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਮੇਸੁ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਲਭਮਾਨਾ ਪਨ ਦਿਵਸਂਪਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਪਵਤ੍ਤਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂਵਾ ਪਞ੍ਚਮਂਵਾਤਿ ਇਦਂ ਆਦਿਮਤ੍ਤਨਿਯਮਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ **ਅਪ੍ਪਨਾਵੀਥਿਮੋਤਰਤੀ**ਤਿ ਚ **ਤਤੋਪਰਂ ਅਪ੍ਪਨਾਵਸਾਨੇ ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋਵ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਚ ਵਕ੍ਖਤੀਤਿ। ਯਦਿ ਪਨ ਪਞ੍ਚਮਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਵਨਂ ਪਤਿਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਸਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਤਨਖੇਤ੍ਤੇ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਂ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਹਤ੍ਥੇ ਥਪਿਤਲੇਙ੍ਡੁਸ੍ਸ ਪਤਨਖੇਤ੍ਤਂਨਾਮ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਹਤ੍ਥਬਲੇਨ ਖਿਪਿਤਂ ਲੇਙ੍ਡੁ ਦੂਰਂਪਿ ਗਚ੍ਛਤਿਯੇਵ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਲੇਙ੍ਡੁਸ੍ਸ ਜਵੋਨਾਮ ਹਤ੍ਥਜਵਮੂਲਕੋ ਹੋਤਿ। ਹਤ੍ਥਜਵੋਚ ਸਰੀਰਬਲਮੂਲਕੋ। ਤਤ੍ਥ ਲੇਙ੍ਡੁ ਵਿਯ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਲੇਙ੍ਡੁਸ੍ਸ ਪਤਨਖੇਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਚਤੁਤ੍ਥਤੋ ਪਚ੍ਛਾਕਾਲੋ। ਹਤ੍ਥਜਵੋਵਿਯ ਗੋਤ੍ਰਭੁਜਵੋ। ਸਰੀਰਬਲਂ ਵਿਯ ਪੁਰਿਮਾਨਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਜਵਨਾਨਂ ਬਲਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਉਤ੍ਤਾਨਸੇਯ੍ਯਕਸ੍ਸ ਬਾਲਦਾਰਕਸ੍ਸ ਬਲਂ ਵਿਯ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਵੀਥਿਯਂ ਕਾਮਜਵਨਾਨਂ ਬਲਂ। ਵੁਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸਬਲਂ ਵਿਯ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵੀਥਿਯਂ ਕਾਮਜਵਨਾਨਂ ਬਲਂ। ਯਥਾ ਚ ਬਾਲਦਾਰਕੇਨ ਖਿਤ੍ਤਂ ਲੇਙ੍ਡੁ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇਪਿ ਪਤਤਿ। ਏਵਂ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਵੀਥਿਯਂ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਂ ਏਕਵਾਰਂ ਜਵਿਤ੍ਵਾ ਪਤਤਿ। ਯਥਾਵੁਦ੍ਧਿਪਤ੍ਤੇਨ ਖਿਤ੍ਤਂ ਲੇਙ੍ਡੁ ਪਤਨਖੇਤ੍ਤੇਪਿ ਅਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦੂਰਂਪਿ ਦੂਰਤਰਂਪਿ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਥਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵੀਥਿਯਂ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਂ ਚਿਰਂਪਿ ਚਿਰਤਰਂਪਿ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਮੂਲਟੀਕਾਯਂ ਪਨ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਂ ਪਤਨਖੇਤ੍ਤੇ ਪਵਤ੍ਤਂਪਿ ਭੂਮਨ੍ਤਰਪਤ੍ਤਿਯਾਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਰਲਦ੍ਧਿਯਾਵਾ ਪਤਿਤਂਨਾਮ ਨਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਪਞ੍ਚਮਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਵਨਂ ਪਤਿਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਨੁ ਅਪਤਿ ਤਤ੍ਤਾ ਏਵ ਸੁਟ੍ਠੁ ਬਲਵਭਾਵਤੋ ਸਤ੍ਤਮਜਵਨਚੇਤਨਾ ਸੀਘਂ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਭਵੇ ਵਿਪਾਕਦਾਯਿਨੀਚ ਆਨਨ੍ਤਰਿਯਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਹੋਤਿ। ਮਜ੍ਝੇ ਪਞ੍ਚਚੇਤਨਾ ਤਥਾ ਬਲਵਭਾਵਾਭਾਵਤੋ ਚਿਰੇਨ ਤਤੀਯਭਵਾਦੀਸੁ ਵਿਪਾਕਦਾਯਿਨੀਚ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਨਨ੍ਤਰਿਯਭਾਵਞ੍ਚ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ। ਨਖੋ ਪਨੇਤਂ ਏਵਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਯਦਿ ਹਿ ਸੀਘਂ ਵਿਪਾਕਦਾਨਤਾਯ

ਬਲਵਤੀਨਾਮ ਸਿਯਾ। ਏਵੰ ਸਤਿ ਪਠਮਚੇਤਨਾ ਸਬ੍ਬਬਲਵਤੀਨਾਮ ਸਿਯਾ। ਸਾ ਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਭਵੇ ਵਿਪਾਕੰ ਦੇਤੀਤਿ। ਇਦੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨੰ। ਏਕ ਵਸ੍ਸਜੀਵੀਨੰ ਤਿਣਰੁਕ੍ਖਾਨੰ ਪਰਿਣਾਮੋਵਿਯ ਪਥਮਚੇਤਨਾਯ ਪਰਿਣਾਮੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਦ੍ਵਿਵਸ੍ਸਜੀਵੀਨੰ ਵਿਯ ਸਤ੍ਤਮਚੇਤਨਾਯ। ਮਹਾਸਾਲਾਨੰ ਵਿਯ ਮਜ੍ਝਿਮਚੇਤਨਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਕਵਸ੍ਸਜੀਵਿਨੋ ਤਿਣਰੁਕ੍ਖਾਨਾਮ ਅਸਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਸਾਰਤ੍ਤਾਚ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਅਨਦ੍ਧਨਿਯਾ ਅਚਿਰਟ੍ਠਿਕਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੰ ਸੀਘਤਰਪਰਿਣਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਹਿ ਸੀਘਤਰੰ ਰੁਹਨ੍ਤਿ। ਵੁਦ੍ਧਿੰ ਵਿਰੁਲ੍ਹਿੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸੀਘਤਰੰ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ ਫਲਨ੍ਤਿ ਪਤਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਨ੍ਤਿ। ਏਕੰ ਨਿਦਾਘਸਮਯੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਦੁਤੀਯੰ ਵਸ੍ਸੰ ਨ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਨਿਦਾਘਸਮਯੋ ਵਿਯ ਮਰਣਕਾਲੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਦ੍ਵਿਵਸ੍ਸਜੀਵਿਨੋ ਪਨ ਥੋਕੰ ਸਾਰਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਾਰਭੂਤਤ੍ਤਾਚ ਥੋਕੰ ਬਲਵਨ੍ਤਾ ਅਦ੍ਧਨਿਯਾ। ਤਤੋ ਯੇਵਚਤੇਸੰ ਚਿਰਪਰਿਣਾਮੋ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਹਿ ਪਥਮੰ ਵਸ੍ਸੰ ਰੁਹਨ੍ਤਿ ਵੁਦ੍ਧਿੰ ਵਿਰੁਲ੍ਹਿੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਪੁਪ੍ਫਿਤੁੰਵਾ ਫਲਿਤੁੰਵਾ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਦੁਤੀਯਵਸ੍ਸੇਏਵ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ ਫਲਨ੍ਤਿ ਪਤਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਨ੍ਤਿ। ਦੁਤੀਯੰ ਪਨ ਨਿਦਾਘ ਸਮਯੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤਤੀਯੰ ਵਸ੍ਸੰ ਨ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਮਹਾਸਾਲਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬਸਾਰਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਬਲਵਨ੍ਤਾ ਚਿਰਤਰਟ੍ਠਾਯਿਨੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਸਣਿਕਮੇਵ ਪਰਿਣਾਮੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਹਿ ਏਕ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਦਤ੍ਥਿਰਤਨਮਤ੍ਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਵੁਦ੍ਧਿੰ ਵਿਰੁਲ੍ਹਿੰ ਨਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਪੁਪ੍ਫਿਤੁੰਵਾ ਫਲਿਤੁੰਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਅਤਿਚਿਰਟ੍ਠਾਯਿਨੋ ਪਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਛ ਪਞ੍ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਠਤ੍ਵਾਵ ਪਤਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਵ ਪਥਮਜਵਨਚੇਤਨਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਤਾਯ ਅਸਾਰਾ ਅਬਲਾ ਹੋਤਿ। ਵਿਸੁੰ ਏਕੰ ਭਵੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁੰ ਏਕਞ੍ਚ ਮਰਣਕਾਲੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇਏਵ ਵਿਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾਵਾ ਅਵਿਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾਵਾ ਖਿਯਜਤਿ। ਸਤ੍ਤਮ ਜਵਨਚੇਤਨਾ ਪਨ ਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਤਾਯ ਥੋਕੰ ਸਾਰਭੂਤਾ ਹੋਤਿ। ਵਿਸੁੰ ਏਕੰ ਭਵੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸਾਰਭੂਤਤ੍ਤਾ ਯੇਵਚ ਸਣਿਕਮੇਵ ਪਰਿਣਾਮੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ ਵਿਪਚ੍ਚਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਭਵਨ੍ਤਰੰ ਪਤ੍ਵਾਵ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ। ਪਤਿਤਜਵਨੇਸੁ ਪਨ ਅਨ੍ਤਿਮ ਜਵਨਤਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਦੁਤੀਯੰ ਮਰਣਕਾਲੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਦੁਤੀਯਭਵੇਏਵ ਵਿਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾਵਾ ਅਵਿਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾਵਾ ਖਿਯਜਤਿ। ਅਵਸੇਸਾਨੰ ਪਨ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮਚੇਤਨਾਨੰ ਸੁਟ੍ਠ ਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਾਨੰ ਸਣਿਕ ਤਰ ਪਰਿਣਤਭਾਵੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੁਸਾਰੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਨੰ ਕੇਵਲਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਤਿਣ ਰੁਕ੍ਖੋ ਪਮਾਯ ਪਾਣੋਪਮਾਯਾਪਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੇਹਿਕੇਚਿ ਗਬ੍ਭਸੇਯਜਕਾ ਪਾਣਾ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਜਾਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸੀਘਤਰੰ ਗਬ੍ਭਵਾਸੰ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਸੀਘਤਰੰ ਵਿਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗਾਨਿਚ ਨੇਸੰ ਸੀਘਤਰੰ ਥਾਮਗਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿਚ ਸੀਘਤਰੰ ਪਰਿਪਾਕਗਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਹੇਵ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਗੋਚਰੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯੇ ਸੀਘਤਰੰ ਵਿਞ੍ਞੁਤੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸੀਘਤਰੰ ਜਿਣ੍ਣਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਮਰਨ੍ਤਿ। ਦੀਘਾਯੁਕਜਾਤਿਕਾਨੰ ਪਨ ਗਬ੍ਭਵਾਸਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਸਣਿਕ ਮੇਵ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਮਹਗ੍ਗਤ ਕੁਸਲਾਨਿ ਸਤ੍ਤਮ ਜਵਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤਾਨੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਪਰਿਕਮ੍ਮਜਵਨਾਨਿ ਹਿ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਟ੍ਠੇਨ ਸੁਪਕ੍ਕ ਸਾਲਿਧਞ੍ਞਸਦਿਸਾਨਿ। ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਾਨਿ ਅਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਟ੍ਠੇਨ ਸੁਪਕ੍ਕ ਸਾਲਿਭਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੀਤਿ ਤਾਨਿਪਿ ਅਚਿਰਤਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਦੁਤੀਯੇ ਭਵੇ ਵਿਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾਵਾ ਅਵਿਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾਵਾ ਖਿਯਜਨ੍ਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇਪਿ ਅਪ੍ਪਕੇਨ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਾਦਿਨਾ ਪਚ੍ਚਨੀਕਧਮ੍ਮੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਵਿਪਾਕਭਾਵੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾਤਾਨਿ ਤੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਦੁਬ੍ਬਲਾਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ।

ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਆਨਨ੍ਤਰਿਯਕਮ੍ਮਾਨੰ ਫਲਦਾਨਨਿਯਤਤਾਨਾਮ ਕਾਲਨਿਯਮੇਨ ਵਿਨਾ ਨ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਕਾਲਨਿਯਮੋਚਨਾਮ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸਤ੍ਤਮਜਵਨਸ੍ਸੇਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਮਜ੍ਝਿਮਜਵਨਾਨੰ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇਏਵ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵੰ ਨਿਯਮੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਦੁਵਿਧਸ੍ਸ ਨਿਯਮਸ੍ਸ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਏਵ ਸਤ੍ਤਮਜਵਨਚੇਤਨਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਿਯਕਮ੍ਮਤਾ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ। ਨ ਬਲਵਤਰਤਾਯਾਤਿ ਨਿਟ੍ਠਮੇਤ੍ਥਗਨ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਮੂਲਟੀਕਾਯੰ ਪਨ ਨਨੁਚ ਸਤ੍ਤਮਜਵਨਚੇਤਨਾਯ ਬਲਵਤਾਯ ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯਭਾਵੋ ਹੋਤਿ ਆਨਨ੍ਤਰਿਯਤਾਪੀਤਿ ਚੋਦਨੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਸਿਯਾ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਭਾਵਿਨੋ ਵਿਪਾਕਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਭਾਵੇਨ ਅਨ੍ਤਿਮਜਵਨਚੇਤਨਾਯ ਸੁਸਙ੍ਖਤਤ੍ਤਾਸਾ ਸਤ੍ਤਮਜਗਨਚੇਤਨਾ ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯਾ ਆਨਨ੍ਤਰਿਯਕਾਚ ਹੋਤਿ। ਨ ਅਪਤਿਤਜਵਨਚੇਤਨਾ ਵਿਯ ਬਲਵਤਾਯਾਤਿ ਉਤ੍ਤਰੰ ਵਦਤਿ। ਤੰ ਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਯ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਪਥਮਜਵਨਚੇਤਨਾ ਕਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਭਾਵੇਨ ਸੁਸਙ੍ਖਤਤ੍ਤਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵੇਦਨੀਯਾਨਾਮ ਜਾਤਾਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਮਹਾਟੀਕਾਯੰ ਪਨ ਦੁਬ੍ਬਲਾਪਿ ਅਨ੍ਤਿਮਜਵਨ ਚੇਤਨਾ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਕਿਚ੍ਚਵਿਸੇਸਯੁਤ੍ਤਤਾਯ ਫਲਵਿਪਚ੍ਚਨੇ ਸਤ੍ਤਿਵਿਸੇ ਸਯੁਤ੍ਤਾ ਹੋਤੀਤਿ ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯਾ

ਆਨਨ੍ਤਰਿਯਕਾਚ ਸਾ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਯਥਾਰਹਨ੍ਤਿ** ਤੰ ਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨੁਰੂਪੰ। **ਯਥਾਭਿਨੀਹਾਰ ਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਭਾਵਨਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਸਿਣਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਦੀਸੁਵਾ ਅਨਿਚ੍ਚਲਕ੍ਖਣਾਦੀਸੁਵਾ ਅਭਿਨੀਹਰਣਾਨੁਰੂਪੰ। **ਅਪ੍ਪਨਾਵੀਥਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਨਾਪਬਨ੍ਧੰ। ਇਦਞ੍ਚ ਅਨੇਕਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਾਨੰ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਾਨੰ ਸਙ੍ਗਹਣਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੇਨੇਵਾਹ ਤਤੋਪਰੰ ਅਪ੍ਪਨਾਵਸਾਨੇ ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਤਤੋ**ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਤੋਵਾ ਪਞ੍ਚਮਤੋ ਵਾ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਪਞ੍ਚਮੇਵਾ ਛਟ੍ਠੇਵਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋ ਹੋਤੀਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਨ **ਅਪ੍ਪਨਾਵਸਾਨੇ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋਵਹੋਤਿ। ਨਤ੍ਥਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਾਦੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

''ਕਤ੍ਥਚਿ ਅਪ੍ਪਨਾਵਾਰੇ ਸਤ੍ਤਜਵਨ ਪਰਿਪੂਰਣਤ੍ਥੰ ਅਪ੍ਪਨਾਵਸਾਨੇਪਿ ਕਾਮਾਵਚਰਜਵਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਵਦਨ੍ਤਾਨੰ ਨਿਕਾਯਨ੍ਤਰਿਕਾਨੰ ਵਾਦੋ ਇਧ ਏਵਸਦ੍ਦੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤਤ੍ਥਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਵਾਰੇ। ਨਿਰਨ੍ਤਰਪਵਤ੍ਤਾਨੰ ਜਵਨਾਨੰ ਭਿਨ੍ਨਵੇਦਨਤਾਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤ ਜਵਨਾ ਨਨ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ।

[੧੩੨] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

''ਭਿਨ੍ਨਵੇਦਨਾਨੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਆਸੇਵਨਪਚ੍ਚਯਭਾਵਸ੍ਸ ਅਨੁਦ੍ਧਟਤ੍ਤਾ''ਤਿਕਾਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਇਧ ਆਸੇਵਨਪਚ੍ਚਯਭਾਵੋ ਪਮਾਣੰ। ਕਸ੍ਮਾ, ਆਸੇਵਨ ਪਚ੍ਚਨਿਕਾਨੰ ਫਲਜਵਨਾਨੰਪਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਜਵਨੇਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਞ੍ਚ ਅਭਿਨ੍ਨਵੇਦਨਤਾਯ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾਤਿ। **ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਅਵਸ੍ਸੰ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ।

[੧੩੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

''ਪਸੰਸਿਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਤਾਦਿਸੋ ਸੰਵਣ੍ਣਨਾਪਦੇਸੋ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਅਰਹਤ੍ਤ ਫਲੇ ਮਗ੍ਗਵੀਥਿਯੰ ਮਗ੍ਗਕੁਸਲਾਨਨ੍ਤਰੰ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਪਿ ਅਯੰ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰ ਨਿਯਮੋ ਪਰਿਕਮ੍ਮਜਵਨੇਹਿ ਏਵ ਸਹ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਾਨੰ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ **ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸੁਖਪੁਞ੍ਞਮ੍ਹਾ ਪਰੰ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਾਨਿ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤਿ। ਉਪੇਕ੍ਖਕਾ ਪੁਞ੍ਞਮ੍ਹਾ ਪਰੰ ਦ੍ਵਾਦਸ, ਸੁਖਿਤਕ੍ਰਿਯਤੋ ਪਰੰ ਅਟ੍ਠ। ਉਪੇਕ੍ਖਕਾ ਕ੍ਰਿਯਤੋ ਪਰੰ ਛ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਾਨਿ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਤਤ੍ਥ **ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਾ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸਬ੍ਬਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਵਜ੍ਜਿਤਾਨੰ ਚਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਰੂਪਕੁਸਲਾਨੰ ਸੋਲ਼ਸਨ੍ਨੰ ਮਗ੍ਗਕੁਸਲਾਨੰ ਦ੍ਵਾਦਸਨ੍ਨੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਫਲਾਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸ। **ਦ੍ਵਾਦਸਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਿਕਾਨੰ ਰੂਪਾਰੂਪਮਗ੍ਗਕੁਸਲਾਨੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਫਲਾਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸ। **ਅਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਵਜ੍ਜਿਤਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਰੂਪਕ੍ਰਿਯਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਾਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠ। **ਛਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਿਕਾਨੰ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਰੂਪਾਰੂਪਕ੍ਰਿਯਾਨੰ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਸ੍ਸਚ ਵਸੇਨ ਛ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨੰ ਸੇਕ੍ਖਾਨਞ੍ਚ ਕਾਮਪੁਞ੍ਞਤਿਹੇਤੁਤੋ ਪਰੰ ਚਤੁਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਅਪ੍ਪਨਾ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤਿ। ਵੀਤਰਾਗਾਨੰ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨੰ ਤਿਹੇਤੁਕਾਮਕ੍ਰਿਯਤੋ ਪਰੰ ਚੁਦ੍ਦਸ ਅਪ੍ਪਨਾ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

੧੩੯. **ਸਬ੍ਬਥਾਪੀ**ਤਿ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾਦਿਨਾ ਸਬ੍ਬਪਕਾਰੇਨਪਿ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਸੁ। ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪਿ ਪਨ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਤਿਵਾ ਪਾਠੋ। ਤੇਨੇਵ ਟੀਕਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪੀਤਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਪੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਇਟ੍ਠੰ। ਕੇਨ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨੇਨ। ਤਤ੍ਥ ਚ ਅਤਿਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇ ਅਤਿਦੁਗ੍ਗਤੇਚ ਜਨੇ ਅਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਕੇਨ ਮਹਾਜਨੇਨ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਾਨੰ ਸੁਟ੍ਠੁਵਵਤ੍ਥਾਨੰ ਹੋਤੀਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਯਸ੍ਮਿੰ ਆਰਮ੍ਮਣੇਕੁਸਲ ਵਿਪਾਕੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਦੇਵ ਇਟ੍ਠੰਨਾਮ। ਯਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਦੇਵ ਅਨਿਟ੍ਠੰਨਾਮ। ਨ ਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਇਟ੍ਠੰਵਾ ਅਨਿਟ੍ਠੰਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਵਿਪਾਕਚਿਤ੍ਤੰ

ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਚ। ਅਪਿਚ ਦ੍ਵਾਰਵਸੇਨਾਪਿ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਦ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਗਤੇ ਏਕੇ ਕਸ੍ਮਿਂ ਰੂਪਕਲਾਪੇ ਵਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਕਿਞ੍ਚਿ ਇਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ। ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਨਿਟ੍ਠਂ। ਕਦਾਚਿ ਇਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ। ਕਦਾਚਿ ਅਨਿਟ੍ਠਂ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿ ਇਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਨਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪੁਪ੍ਫੇ ਵਣ੍ਣੋ ਇਟ੍ਠੋ। ਗਨ੍ਧੋ ਅਨਿਟ੍ਠੋ, ਰਸੋ ਅਨਿਟ੍ਠੋ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੋ ਅਨਿਟ੍ਠੋ, ਖਰਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ। ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਵਣ੍ਣੋਪਿ ਇਟ੍ਠੋ, ਗਨ੍ਧੋਪਿ ਇਟ੍ਠੋ, ਰਸਾਦਯੋ ਅਨਿਟ੍ਠਾਯੇਵ। ਤਥਾ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਰੀਰਗਤੇਪਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਲਾਪੇ ਵਣ੍ਣੋ ਇਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ। ਗਨ੍ਧੋ ਅਨਿਟ੍ਠੋ। ਮਤਕਕ੍ਕੁਸੁਨਖਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਸਰੀਰੇਪਿ ਵਣ੍ਣੋ ਇਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ। ਗਨ੍ਧੋ ਅਨਿਟ੍ਠੋ। ਸੋ ਹਿ ਵਣ੍ਣੋ ਯਦਿ ਨਿਵਤ੍ਥਪਾਰੁਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥਸ੍ਸ ਭਵੇਯ੍ਯ। ਤਂ ਵਤ੍ਥਂ ਮਹਗ੍ਘਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਕਦਾਚਿ ਇਟ੍ਠਂ ਕਦਾਚਿ ਅਨਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਨਾਮ ਹੇਮਨ੍ਤੇ ਇਟ੍ਠੋ ਸੁਖਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਗਿਮ੍ਹੇ ਅਨਿਟ੍ਠੋ ਦੁਕ੍ਖਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਸੀਤੁਦਕਂ ਗਿਮ੍ਹੇ ਇਟ੍ਠਂ। ਹੇਮਨ੍ਤੇ ਅਨਿਟ੍ਠਂ। ਤਥਾ ਸੁਖ ਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ ਵਤ੍ਥਂ ਪਕਤਿਕਾਯੇ ਇਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ। ਵਣਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਨਿਟ੍ਠਂ। ਤੇਨੇਵਾ ਸਵਿਕਂ ਫੁਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠਂ, ਗਾਲ੍ਹਂ ਫੁਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। ਨਇਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਨਿਟ੍ਠਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨਿਟ੍ਠੇ। **ਇਟ੍ਠੇ**ਤਿ ਇਟ੍ਠਮਜ੍ਝਤ੍ਤੇ, ਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾਨਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ ਸਨ੍ਤੀਰਣ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਸਨ੍ਤੀਰਣ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਚੇਤ੍ਥ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾਨਿਏਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਤੇਨੇਵਾਹ ਅਤਿਇਟ੍ਠੇਪਨਾਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਅਤਿਇਟ੍ਠੇ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣ ਰਜਤ ਮਣਿਵਣ੍ਣਾਦਿਕੇ ਹਰਿਤਾਲਵਣ੍ਣਾਦਿਕੇ ਕੋਸੇਯ੍ਯ ਵਤ੍ਥਵਣ੍ਣਾਦਿ ਕੇ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਵਣ੍ਣਾਦਿਕੇਚ ਅਤਿਵਿਯ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨੇਨ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੇ ਛਲਾਰਮ੍ਮਣੇ। ਯਸ੍ਮਾ ਚੇਤ੍ਥ ਅਨਿਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣ ਸਮਾਯੋਗੋ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਸ੍ਸੇਵ ਵਿਪਚ੍ਚਨੋਕਾਸੋ ਹੋਤਿ। ਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਸਮਾਯੋਗੋਚ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਸ੍ਸੇਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾਨੇਵ। ਇਟ੍ਠੇ ਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾਨੇਵਾਤਿ ਅਯਂ ਨਿਯਮੋ ਸਿਦ੍ਧੋ। ਵੇਦਨਾਨਿਯਮੋ ਪਨ ਆਦਾਸੇ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਸ੍ਸਾਹ ਬਲੇਨ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲਂ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਪਾਕਾਨਂ ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਤਥਾ ਤਥਾ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਣਾ ਭਾਵਤੋ ਯਥਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਵਿਪਾਕਾਨਂ ਏਵ। ਅਥਖੋ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸਰਹਿਤੇ ਖਿਣਾਸਵਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਕਾਮਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਂ ਵਿਯਥਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ ਵੇਦਨਾਯੋਗੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਵਸਾਨੇ ਤਿਆਦਿ। **ਤਤ੍ਥਾਪੀ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਵਿਪਾਕੇਸੁਪਿ। **ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤ ਕ੍ਰਿਯ ਜਵਨਾ ਵਸਾਨੇ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਾਦਿਕੇ ਅਤਿਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣੇ ਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਸਹਗਤ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਂ ਅਵਸਾਨੇ। **ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤ ਕ੍ਰਿਯ ਜਵਨਾ ਵਸਾਨੇ**ਤਿ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਇਟ੍ਠਮਜ੍ਝਤ੍ਤੇਚ ਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਂ ਅਵਸਾਨੇ। ਅਯਞ੍ਚ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਵਸਾਨੇ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਨਿਯਮੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂਪਿ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਕਾਮਾਵਚਰ ਤਿਹੇਤੁਕ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਸਹਗਤਕ੍ਰਿਯਦ੍ਵਯਂ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤ ਵਿਪਾਕਾਨਂ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੋਤਿਆਦਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਪਕਤਿਨੀਹਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਂ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਥਾ ਰੂਪੇਨ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਾਤਿਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਂ ਇਟ੍ਠੇਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਵੇਦਨਾਯੋਗੋ ਅਨਿਟ੍ਠੇਪਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਯੋਗੋ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਯਥਾਹ –

> ਕਥਞ੍ਚਾਨਨ੍ਦ ਅਰਿਯੋ ਹੋਤਿ ਭਾਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ। ਇਧਾਨਨ੍ਦ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਨਾਪਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਅਮਨਾਪਂ। ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਨਾਪਾਮਨਾਪਂ। ਸੋ ਸਚੇ ਆਕਙ੍ਖਤਿ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲੇ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਤਿ। ਸਚੇ ਆਕਙ੍ਖਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੂਲੇ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲ ਸਞ੍ਞੀ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਤੀਤਿ।

ਸਬ੍ਬਂ ਉਪਰਿਪਣ੍ਣਾਸਕੇ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਭਾਵਨਾਸੁਤ੍ਤਂ ਆਹਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਨਾਪਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਅਮਨਾਪਂ। ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਨਾਪਾਮਨਾਪਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨ ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਕਾਮਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਂ ਪਕਤਿਨੀਹਾਰੇਨ ਇਟ੍ਠੇ ਸੋ ਮਨਸ੍ਸਯੋਗੋ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਯੋਗੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋਸਚੇ ਆਕਙ੍ਖਤਿ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲੇ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ। ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਪਨ ਤੇਸਂ ਤਥਾਰੂਪੇ ਚਿਤ੍ਤਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੇ ਸਤਿ ਇਟ੍ਠੇਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯੋਗੋ ਅਨਿਟ੍ਠੇਪਿਸੋਮਨਸ੍ਸ ਯੋਗੋ ਵੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਸਤਤਵਿਹਾਰਸੁਤ੍ਤੇ ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨੇਵ ਸੁਮਨੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਦੁਮ੍ਮਨੋ। ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਵਿਹਰਤਿ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋਤਿਆਦਿਨਾ ਛਸੁਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਤੇਸਂ ਤਥਾ ਰੂਪਚਿਤ੍ਤਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਬਾਹੁਲ੍ਲਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਸ੍ਮਾ ਵਾ ਖੀਣਾਲਵਾਪਿ ਬੁਦ੍ਧਰੂਪਦਸ੍ਸਨਾਦੀਸੁ ਪਧਾਨਸਾਰੁਪ੍ਪਟ੍ਠਾਨਦਸ੍ਸਨਾਦੀਸੁ ਚ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੇਵਲਂ

ਰਾਗਾਦਿਵਤ੍ਥੁ ਭੂਤਾਨਿ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾਦੀਨਿ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥ ਚ। ਕਥਂ ਪਟਿਕੂਲੇ ਅਪ੍ਪਟਿਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਵਿਹਰਤਿ। ਅਨਿਟ੍ਠਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਵਾ ਫਰਤਿ। ਧਾਤੁਤੋ ਵਾ ਉਪਸਂਹਰਤਿ। ਏਵਂ ਪਟਿਕੂਲੇ ਅਪ੍ਪਟਿਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਵਿਹਰਤਿ। ਕਥਂ ਅਪ੍ਪਟਿਕੂਲੇ ਪਟਿਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਵਿਹਰਤਿ ਇਟ੍ਠਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਅਸੁਭਾਯ ਵਾ ਫਰਤਿ। ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਵਾ ਉਪਸਂਹਰਤਿ। ਏਵਂ ਅਪ੍ਪਟਿਕੂਲੇ ਪਟਿਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਵਿਹਰਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗਨਯੇਨ ਇਧ ਤਥਾਰੂਪੋ ਚਿਤ੍ਤਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ ਨਾਮ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਰੇ ਪਨ ਵਦਨ੍ਤਿ-ਖੀਣਾਸਵਾ ਯਦਾ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾ ਵਣ੍ਣਾਦਿਕਂ ਅਤਿਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਂ ਆਪਾਤਮਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਦਾ ਤਤ੍ਥ ਅਸੁਭਾਯ ਵਾ ਫਰਨ੍ਤਿ। ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਵਾ ਉਪਸਂਹਰਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਅਨਿਟ੍ਠਭੂਤਂ ਅਸੁਭ ਲਕ੍ਖਣਂ ਵਾ ਅਨਿਚ੍ਚਲਕ੍ਖਣਂ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਕ੍ਰਿਯ ਜਵਨਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਹੋਤਿ। ਨ ਅਤਿਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਭੂਤਂ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਵਣ੍ਣਾਦਿਕਂ।

ਤਥਾ ਯਦਾ ਕੁਧਿਭਕੁਟ੍ਠਸਰੀਰਾਦਿਕਂ ਅਤਿਅਨਿਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਂ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਦਾ ਤਤ੍ਥ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਵਾ ਫਰਨ੍ਤਿ। ਧਾਤੁਤੋ ਵਾ ਉਪਸਂਹਰਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਇਟ੍ਠਭੂਤਂ ਅਵੇਰਤਾਵਾਦਿਲਕ੍ਖਣਮੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਹੋਤਿ। ਨ ਅਤਿਅਨਿਟ੍ਠਭੂਤਂ ਕੁਧਿਤ ਕੁਟ੍ਠਸਰੀਰਾਦਿਕਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਜਵਨਾਨਿ ਕਾਮਵਿਪਾਕਾਨਿ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਦਾਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨੁਰੂਪਮੇਵ ਵੇਦਨਾਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਂ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਨ ਹਿ ਤਾਨਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਵਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਵਿਨਾ ਵਿਸੁਂ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਤੇਹਿ ਪਨ ਸਹੇਵ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਆਨਿਸਂਸਦਸ੍ਸਨੇਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਿਯਵਿਸੇਸਦਸ੍ਸਨੇਨਚ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਕਾਦੀਸੁ ਅਤਿ ਅਨਿਟ੍ਠੇਸੁਪਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਯਥਾਚ ਮਹਾ ਮੋਗ੍ਗਲਾਨਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸੁਬੁਦ੍ਧਤਾਦਸ੍ਸਨੇਨ ਅਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨੇਨਚ ਅਨਿਟ੍ਠਭੂਤੇਪਿ ਅਟ੍ਠਿਕਙ੍ਕਲਿਕਪੇਤਰੂਪੇ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਯਥਾ ਚ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਤਥਾਰੂਪੇਨ ਚਿਤ੍ਤਾਭਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਕੁਟ੍ਠਿਨੋ ਹਤ੍ਥਤੋ ਲਦ੍ਧੇ ਅਨਿਟ੍ਠਭੂਤੇ ਪੂਤਿਕੁਮ੍ਮਾਸੇਪਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਏਵਮੇਵਂ ਇਧਪਿ ਅਸੁਭਫਰਣਾਦਿਕੋ ਚਿਤ੍ਤਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਤਿਇਟ੍ਠੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾਜਵਨਾਨਂ ਅਤਿਅਨਿਟ੍ਠੇਚ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਵਨਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ତਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਂ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਭਾਵੋਨਾਮ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨਾਨਂ ਇਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ ਅਗਮ੍ਭੀਰੋ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸਧਮ੍ਮਾਨਂ ਕਿਲੇਸਾਨਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤੋ। ਯਥਾਹ-ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਹੀਨਂ। ਯਂ ਰੂਪਂ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਉਞ੍ਞਾਤਂ ਅਵਞ੍ਞਾਤਨ੍ਤਿਆਦਿ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮਾਨਂ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਭਾਵੋ ਨਾਮ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨ ਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਹੀਨਵਿਪਲ੍ਲਾਸਾਨਂ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨਾਨਂ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਵਣ੍ਣਾ ਦੀਸੁ ਅਤਿ ਇਟ੍ਠੇਸੁ ਅਤਿਇਟ੍ਠਾਕਾਰਤੋ ਗਹਣਂ। ਯਞ੍ਚ ਬੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਾ ਦੀਸੁ ਅਤਿਇਟ੍ਠੇਸੁ ਅਨਿਟ੍ਠਾਕਾਰਤੋ ਗਹਣਂ। ਤਦੁਭਯਂਪਿ ਤੇਸਂ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸਵਸੇਨੇਵ ਹੋਤਿ। ਯਂਪਨ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨਂ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਵਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਅਨਿਟ੍ਠਾਕਾਰਤੋ ਗਹਣਂ। ਯਞ੍ਚ ਬੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਅਤਿਇਟ੍ਠਾਕਾਰਤੋ ਗਹਣਂ। ਤਦੁਭਯਂਪਿ ਪਞ੍ਞਾਬਲੇਨੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

[੧੩੪] ਯਂ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

> ''ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਪਨ ਅਪ੍ਪਹੀਨਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਸੁ ਸਨ੍ਤਾਨੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਅਤਿਇਟ੍ਠੇਪਿ ਇਟ੍ਠਮਜ੍ਝਤ੍ਤਅਨਿਟ੍ਠਾਕਾਰਤੋ ਅਨਿਟ੍ਠੇਪਿ ਇਟ੍ਠਇਟ੍ਠਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾਕਾਰਤੋ ਗਹਣਂ ਹੋਤੀਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

> ''ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਲ੍ਲਾਸਾਭਾਵੇਨ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਿਪਿ ਯਥਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬਮੇਵ।

ਯੇ ਹਿ ਤੇ ਧਮ੍ਮ ਚਕ੍ਖੁਰਹਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਯੇਵ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸ ਵਸੇਨ ਚਿਤ੍ਤਵਸਾਨੁਗਾ ਆਰਮ੍ਮਣਵਸਾਨੁਗਾਚ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਾਨਿਯੇਵ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਯਥਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਨ ਪਨ ਕ੍ਰਿਯ ਜਵਨਾਨਿ। ਨ ਹਿ ਖੀਣਾਸਵਾ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਵਸਾਨੁਗਾ ਆਰਮ੍ਮਣਵਸਾਨੁਗਾਚ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ਰੂਪਾ ਸਦ੍ਦਾ ਗਨ੍ਧਾ ਰਸਾ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਚ ਮਨੋਰਮਾ।
> ਇਟ੍ਠਧਮ੍ਮਾ ਅਨਿਟ੍ਠਾਚ, ਨ ਪਵੇਧਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਤਿ॥

ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਕ੍ਰਿਯ ਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰਪਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪੇਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਏਵ ਸਿਯੁੰ। ਤਥਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰਪੀਤਿ। ਮੂਲਟੀਕਾਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਟ੍ਠਾਨੇ-ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੇ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਵਿਪਾਕੋ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਤਾਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਕੁਸਲਕੁਸਲਾਨਨ੍ਤਰੰ ਏਵ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨ ਅਬਜਾਕਤਾਨਨ੍ਤਰੰ ਨਚ ਕਤ੍ਥਚਿ ਕ੍ਰਿਯਾਨਨ੍ਤਰੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੰ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਚ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਵਚਨੇ ਕਾਰਣੰਨਤ੍ਥਿ। ਭਵਙ੍ਗਞ੍ਹਨਾਮੇਤੰ ਨਦਿਸੋਤੋਵਿਯ ਪਟਿਸੋਤਗਾਮਿਨਾਵਾ ਸਵਿਪ੍ਫਾਰਿਕੰ ਏਵਜਵਨੰ ਅਨੁਬਨ੍ਧਤੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਨ ਪਨ ਛਲ਼ਙ੍ਗੁਪੇਕ੍ਖਾਵਤੋ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿਕ੍ਰਿਯਜਵਨੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਵਿਧਾਨੰ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਪਨ ਕੁਸਲਤ੍ਤਿਕੇ ਪਞ੍ਹਾ ਵਾਰੇ ਆਰਮ੍ਮਣਪਚ੍ਚਯਵਿਭਙ੍ਗੇ ਤੀਸੁ ਅਬਜਾਕਤਪਦਾਵਸਾਨਵਾਰੇਸੁ ਸੇਕ੍ਖਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ ਪਧਾਨੰ ਹੋਤਿ। ਨ ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਜਵਨੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਦ੍ਵੀਸੁਪਿ ਵਾਰੇਸੁ ਸੇਕ੍ਖਾਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਵਾ ਕੁਸਲੰ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਕੁਸਲੰ ਅਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤੀਤਿਆਦਿਕੰ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨਚ ਕੁਸਲੇ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਅਕੁਸਲੇ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਵਿਪਾਕੋ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਤਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਰਹਤੋ ਪਨ ਜਵਨੰਪਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰਪਿ ਪਧਾਨ ਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਰਹਾ ਕੁਸਲੰ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਤਿ ਇਚ੍ਚੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨਪਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ਕ੍ਰਿਯਾਬਜਾਕਤੇ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਵਿਪਾਕੋ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਤਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਯਦਿ ਚੇਤੰ ਵੁਚ੍ਚੇਯ੍ਯ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ ਪਧਾਨੰ ਕਤੰਨਾਮ ਸਿਯਾ। ਅਵੁਤ੍ਤੇਪਿਚ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰਪਿ ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਕੁਸਲਾ।ਲ। ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨ ਅਬਜਾਕਤਾਨਨ੍ਤਰਨ੍ਤਿਚ। ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਚ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਵਚਨੇ ਕਾਰਣੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਵਿਭਙ੍ਗੇਸੁ ਪਨ ਕੁਸਲੰ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਅਕੁਸਲੰ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਕ੍ਰਿਯੰ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸਾਤਿਚ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ ਖਨ੍ਧਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਨੇਵਵਿਪਾਕ ਨਾਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ ਖਨ੍ਧਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸਾਤਿਚ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਭਵਙ੍ਗੇਨ ਸਹ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸਪਿ ਵੁਟ੍ਠਾਨਨਾਮੇਨ ਵੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੰ ਦਿਸ੍ਸਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਞ੍ਚ ਵੁਤ੍ਤੰ ਨ ਕਤ੍ਥਚਿ ਕ੍ਰਿਯਾਨਨ੍ਤਰੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੰ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਤੰਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਨਚ ਛਲ਼ਙ੍ਗੁਪੇਕ੍ਖਾਵ ਤੋ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿਪਿ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨੰ ਸਵਿਪ੍ਫਾਰਿਕੰ ਨ ਹੋਤਿ। ਕੁਸਲਜਵਨਸ੍ਸ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸਪਿ ਓਲ਼ਾਰਿਕਕਾਯਵਚੀ ਪਯੋਗਸਮੁਟ੍ਠਾ ਪਨਤੋਤਿ।

[੧੩੫] **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

> ਟੀਕਾਵਾਦਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰੰ ਵਦਨ੍ਤੇਨ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਯਦਿ ਅਬਜਾਕਤਾ ਨਨ੍ਤਰੰਪਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵੁਚ੍ਚੇਯ੍ਯ। ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਾ ਨਨ੍ਤਰੰਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਤਦਾ ਰਮ੍ਮਣੰ ਨ ਵੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਇਦੰਨਾਮ ਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਅਵੁਤ੍ਤੰਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਨ ਚ ਅਰਹਾ ਕੁਸਲੰ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਚਾਰਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਪਞ੍ਹਦ੍ਵਾਰਿਕ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣ ਵਾਰਪਸਙ੍ਗੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। **ਦੋਮਨਸ੍ਸ।ਲ। ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਸਹਗਤਾਨੇਵ ਭਵਨ੍ਤਿ**। ਨ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾਨਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵਿਰੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਤੇਸੰ ਇਤਰੀਤਰਾਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਤਾ ਨਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨ ਦੋਮਨਸ੍ਸਜਵਨਾਨ ਮੇਵ ਅਨਨ੍ਤਰੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਨਿਯਮੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਨ ਥੇਰੇਨ ਇਤਰੇਸੰ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਜਵਨਾਨੰ ਅਨਨ੍ਤਰੰ ਪਨ ਤਾਦਿਸੋ ਨਿਯਮੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨੰ ਕਾਮਕੁਸਲਾਨੰ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨੰ ਲੋਭਮੂਲਾਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਮੋਹਮੂਲਾਨਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨੰ ਜਵਨਾਨੰ ਅਨਨ੍ਤਰੰ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨੁਰੂਪੰ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਭਵਙ੍ਗਾਨਿ ਚ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਪਨ ਅਕੁਸਲਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਅਹੇਤੁਕਮੇਵ। ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਮੇਵ। ਤਿਹੇਤੁਕਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਤਿਹੇਤੁਕਮੇਵਾਤਿ ਅਯੰ ਯੇਭੁਯ੍ਯਨਿਯਮੋ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਾਨਿਵਾ ਤਿਹੇਤੁਕਾਨਿਵਾ ਕੁਸਲਜਵਨਾਨਿ ਬਹੁਲੰ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਦਾਚਿ ਅਕੁਸਲਜਵਨੇਸੁ ਜਵਿਤੇਸੁ ਅਕੁਸਲਾਨਨ੍ਤਰੰਪਿ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਾਨਿਵਾ ਤਿਹੇਤੁਕਾਨਿਵਾਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਅਕੁਸਲਜਵਨਾਨਿ ਬਹੁਲੰ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਦਾਚਿ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕੇਸੁਵਾ

ਤਿਹੇਤੁਕੇਸੁਵਾ ਕੁਸਲਜਵਨੇਸੁ ਜਵਿਤੇਸੁ ਕੁਸਲਾਨਨ੍ਤਰੰਪਿ ਅਹੇਤੁਕਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਪਟ੍ਠਾਨੇ-ਅਹੇਤੁਕੇ ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ।ਲ। ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੇ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਸਹੇਤੁਕੋ ਵਿਪਾਕੋ ਤਦਾ ਰਮ੍ਮਣਤਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਹੇਤੁਕੋ ਵਿਪਾਕੋ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਤਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਏਕਾਨਿਹਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿਨਾਮ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕੇਨ ਏਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਨਾਨਾਵੀਥੀਸੁ ਨਾਨਾਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਵਤ੍ਤਿ ਵਿਪਾਕਜਨਕੇਹਿ ਪਨ ਨਾਨਾਕਮ੍ਮੇਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸੁ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾਤਿ** ਯਸ੍ਮਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਨ੍ਤਰੰ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਸੋਮਨਸ੍ਸਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਚਤੂਸੁ ਸੋਮਨਸ੍ਸਮਹਾ ਵਿਪਾਕੇਸੁ ਏਕਮੇਕੇਨ ਗਹਿਤ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਤਦਾ ਰਮ੍ਮਣਸਮ੍ਭ**ਵੋਤਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਕਾਰਣੰ। ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਯੇਵਵਾ। **ਯੰਕਿਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਭੂਤੇਸੁ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾਦੀਸੁ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ। **ਪਰਿਚਿਤਪੁਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇਯੇਵ ਤਙ੍ਖਣਤੋ ਪੁਰਿਮਖਣੇਸੁ ਗਹਣ ਬਹੁਲਤਾ ਵਸੇਨ ਪਰਿਚਿਤੰ। ਅਭਿਣ੍ਹਸੇਵਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮਭੂਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ। **ਆਰਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਆਲਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ। **ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤ ਸਨ੍ਤੀਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਸਨ੍ਤੀ ਰਣੇਸੁ ਇਟ੍ਠੇ ਕੁਸਲਵਿਪਾਕੰ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਸਹਗਤ ਸਨ੍ਤੀਰਣੰ। ਯੇਸੰ ਪਨ ਪਕਤਿਯਾ ਇਤਰਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤ ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਬਹੁਲੰ ਪਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਤਾਨਿਪਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਵਙ੍ਗੰ ਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਮਹਾਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤਤ੍ਥੇਰਵਾਦੇ ਯੇਭੁਯ੍ਯਜਨਿਯਮਸੋਤੇ ਪਤਿਤਤ੍ਤਾ ਅਕੁਸਲਜਵਨਾਨੁਰੂਪੰ ਅਹੇਤੁਕੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਸਨ੍ਤੀਰਣ ਦ੍ਵਯ ਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਪਰਤੋ ਥੇਰਵਾਦਾਨੰ ਵਿਚਾਰਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਕੁਸਲਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਅਹੇਤੁਕ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਮੇਵ ਦੀਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਥੇਰਵਾਦਸ੍ਸ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵਾਦਭਾਵੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਯਦਾ ਕੁਸਲਜਵਨਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਅਕੁਸਲੰ ਜਵਤਿ, ਤਦਾ ਕੁਸਲਾਵਸਾਨੇ ਆਚਿਣ੍ਣ ਸਦਿਸਮੇਵ ਅਕੁਸਲਾਵਸਾਨੇ ਸਹੇਤੁਕੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੇਚਯੁਤ੍ਤੇ ਏਤੰਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਛਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਵਿਪਾਕਾਨਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਵਙ੍ਗੰ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਏਤ੍ਥਚ ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਤਾਵ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾਤਿ ਵਿਭੂਤੇਸੁਪਿ ਬੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਅਭਿਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਸਮ੍ਭਵੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸ ਜਵਨਾਨਨ੍ਤਰੰ ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋਵ ਹੋਤਿ। ਸੋਮਨਸ੍ਸਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਸੁਪਿ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਭੂਤੇਸੁ ਮਹਨ੍ਤੇਸੁ ਅਵਿਭੂਤੇਸੁਚ ਛਲਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਦੋਮਨਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨੇਵ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਸਮ੍ਭਵੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਨਚਮੂਲਭਵਙ੍ਗ ਸਮ੍ਭਵੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਨ੍ਤਰੰ ਛਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਵਿਪਾਕੇਸੁ ਯਥਾਰਹੰ ਏਕੰ ਆਗਨ੍ਤੁਕ ਭਵਙ੍ਗਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਥਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਬੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਅਤਿਇਟ੍ਠਭੂਤੇਸੁ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤੇਸੁ ਅਤਿਵਿਭੂਤੇਸੁਚ ਛਲਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁਵਾ ਮਹਗ੍ਗਤਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਸੁਵਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਯਸ੍ਮਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਧਾਤੁਵਿਭਙ੍ਗੇ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇਸੁਵਾ ਪਨ ਪਥਮ ਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਮਹਾਹਤ੍ਥਿਪਦੋਪਮ ਸੁਤ੍ਤੇਚ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿ ਕਞ੍ਚੇਵ ਆਵੁਸੋ ਚਕ੍ਖੁ ਅਪਰਿਭਿਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ। ਬਾਹਿਰਾਚ ਰੂਪਾਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਨੋਚ ਤਜ੍ਜੋ ਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਨੇਵ ਤਾਵ ਤਜ੍ਜਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਭਾਗਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ। ਯਤੋਚ ਖੋ ਆਵੁਸੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਞ੍ਚੇਵ ਚਕ੍ਖੁ ਅਪਰਿਭਿਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ। ਬਾਹਿਰਾਚ ਰੂਪਾ ਆਪਾਤ ਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਜ੍ਜੋਚ ਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਤਜ੍ਜਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਭਾਗਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਞ੍ਚੇਵ ਆਵੁਸੋ ਸੋਤੰ।ਲ। ਘਾਨੰ।ਲ। ਜਿਵ੍ਹਾ।ਲ। ਕਾਯੋ।ਲ। ਮਨੋ ਅਪਰਿਭਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਬਾਹਿਰਾਚ ਧਮ੍ਮਾ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਨੋਚ ਤਜ੍ਜੋ ਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਨੇਵ ਤਾਵ ਤਜ੍ਜਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਭਾਗਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ। ਯਤੋਚ ਖੋ ਆਵੁਸੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੋਚੇਵ ਮਨੋ ਅਪਰਿਭਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਬਾਹਿਰਾਚ ਧਮ੍ਮਾ ਆਪਾਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਜ੍ਜੋਚ ਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਤਜ੍ਜਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਭਾਗਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿਨਾਮ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨਵਿਨਾਨਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਧਮ੍ਮਤੋਵਾ ਕਾਲਭੋਵਾ ਯੰਯੰ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਆਵਜ੍ਜਿਤੰ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਤਦੇਵ ਤਾਨਿਪਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਅਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਆਵਜ੍ਜਿਤੰ ਹੋਤਿ। ਤਾਨਿਪਿ ਆਵਜ੍ਜਿ ਤਪ੍ਪਕਾਰਮੇਵ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਨ ਪਨ ਏਕਾਵਜ੍ਜਨ ਵੀਥਿਯੰ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰਵਾ ਧਮ੍ਮਤੋਵਾ ਕਾਲਤੋਵਾ ਭਿਨ੍ਨਾ ਲਮ੍ਬਣਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ। ਯਦਿ ਚੇ ਤੰ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਵਙ੍ਗੰ ਏਕਵੀਥਿਯੰ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਆਵਜ੍ਜਿਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਅਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਯੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਰਿਚਿਤਪੁਬ੍ਬੰ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੰ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਵੰ ਸਤਿ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨੰਨਾਮ ਏਤੰ ਸਿਯਾ। ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਹਿਚ ਸਦ੍ਧਿੰ ਧਮ੍ਮਤੋ ਕਾਲਤੋ ਚ ਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੰਨਾਮ ਸਿਯਾਤਿ। ਸਚ੍ਚੰ, ਯਥਾ ਪਨ ਮਗ੍ਗਵੀਥਿਯੰ ਗੋਤ੍ਰਭੁਵੋਦਾਨਾਨਿ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵੀਥਿਯੰ

ਫਲਾਨਿ ਨਿਰੋਧਤੋ ਵੁਟ੍ਠਹਨੁਸ੍ਸਚ ਫਲਚਿਤ੍ਤੁੰ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਮੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ ਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸਪਿ ਨਤ੍ਥਿ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਤਾਯ ਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਤਾਯਚ ਦੋਸੋਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਏਕਸ੍ਮਿਭਵੇ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਸਹ ਧਮ੍ਮਤੋਚ ਆਰਮ੍ਮਣ ਤੋਚ ਅਭਿਨ੍ਨਤ੍ਤੁੰ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਤੰਪਿ ਮੂਲਭਵਙ੍ਗੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਇਦਞ੍ਚ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਵਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ ਦੋਸੋਤਿ। **ਤਮਨਨ੍ਤੁਰਿਤ੍ਵ**ਾਤਿ ਤੰ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਵਙ੍ਗੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੰ ਕਤ੍ਵਾ। ਵਦਨ੍ਤਿ ਆਚਰਿਯਾ। ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਪਨ ਮਹਾਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰਚ ਏਤੰ ਵਿਧਾਨੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਕਾਮਾਵਚਰਜਵਨਾਵਸਾਨੇਯੇਵ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਨ ਮਹਗ੍ਗਤਾਨੁਤ੍ਤੁਰਜਵਨਾਵਸਾਨੇ। ਕਸ੍ਮਾ ਇਤਿ ਚੇ। ਕਾਮਾਵਚਰ ਜਵਨਾਨੰ ਏਵ ਸਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਨਤ੍ਤਾ। ਇਤਰੇਸਞ੍ਚ ਅਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਨਤ੍ਤਾ।

[੧੩੬] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

> ''ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਨਿਦਾਨ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੁਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਕਾਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਤੰ ਅਕਾਰਣੰ।

ਅਪਿਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵਜ੍ਜਿਤਾਨਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਨੁਤ੍ਤੁਰਜਵਨਾਨਿ ਅਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਪਨ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨੇਵਾਤਿ ਨਤੇਸੰ ਅਵਸਾਨੇ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਪਸਙ੍ਗੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਭਿਞ੍ਞਾਜਵਨਾਨਿਚ ਕਾਨਿਚਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿਪਿ ਸਨ੍ਤਤਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਸੰਪਿ ਅਵਸਾਨੇ ਤਦੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥਿਯੇਵਾਤਿ।

[੧੩੭] ਏਤੇਨ

> ਅਜਨਕਤ੍ਤਾ ਜਨਕ ਸਮਾਨਤ੍ਤਾਭਾਵਤੋਤਿਆਦਿਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁੰ ਹੋਤਿ।

ਕਾਮਾਵਚਰਸਤ੍ਤਾਨੰਏਵ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਨ ਰੂਪਾਰੂਪਸਤ੍ਤਾਨੰ। ਨ ਹਿ ਤੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨੰਪਿ ਕਾਮਾਵਚਰਜਵਨਾਨੰ ਅਵਸਾਨੇ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੂਪ ਨਿਸ੍ਸਯਸ੍ਸ ਕਾਮ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ ਮਹਗ੍ਗਤ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਚ ਸਨ੍ਤ ਤਰਸ੍ਸ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਕਿਚ੍ਚਾ ਭਾਵਤੋਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣ ਸੋਤ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿ ਪਨ ਰੂਪਸਤ੍ਤਾਨੰ ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਪਵਤ੍ਤਿਆਨੁਭਾਵਤੋ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਸਨ੍ਤੀਰਣਾਨਿਚ ਦ੍ਵਾਰਵੀਥਿਭੇਦੇ ਚਿਤ੍ਤਨਿਯਮਸਿਦ੍ਧਿਤੋ ਰੂਪਸਤ੍ਤੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਯੇਵਾਤਿ। ਕਾਮਾਵਚਰਧਮ੍ਮੇਸ੍ਵੇਵ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤੇਸੁ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਨ ਮਹਗ੍ਗਤਾਨੁਤ੍ਤੁਰਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇਸੁ। ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਾ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨੰ। ਤੇਸੰ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਤ੍ਤਾ ਰਮ੍ਮਣਭਾਵੇ ਕਾਰਣੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵਾਤਿ।

[੧੩੮] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

> ''ਅਪਰਿਚਿਤਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਕਾਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਤੰ ਅਕਾਰਣੰ।

ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਵਿਕਪ੍ਪਬਲੇਵਾ ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤਭਾਵਨਾਕਮ੍ਮਵਿਸੇਸੇ ਵਾ ਸਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਵਿਯ ਅਪਰਿਚਿਤੇਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਵਤ੍ਤਤਿਯੇਵਾਤਿ।

[੧੩੯] ਯਞ੍ਚ **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ**

> ''ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਯਤ੍ਤਕਮ੍ਮਜਨਿਤਤ੍ਤਾਪੀ''ਤਿ ਕਾਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਤੰਪਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮੇਵ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਕਿੰਵਾ ਏਤਾਯ ਯੁਤ੍ਤਿਚਿਨ੍ਤਾਯਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਵੁਤ੍ਤ ਕਾਰਣਾਨਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੀਤਿ।

ਕਾਮੇ ਜਵਨ ਸਤ੍ਤਾਲਮ੍ਬਣਾਨੰ ਨਿਯਮੇਸਤੀਤਿ ਕਾਮਭੂਮਿਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਜਵਨਾਨੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧੇ ਨਿਯਮੇ ਸਤਿ। **ਵਿਭੂਤੇ ਤਿਮਹਨ੍ਤੇਚ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਮੀਰਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰਨਾਮ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਵਿਭੂਤਾਰਮ੍ਮਣੇਵਾ

ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇ ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਯਮੇਵ ਨਿਯਮੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ। ਨ ਪਨ ਯਤ੍ਥ ਤਦਾ ਰਮ੍ਮਣਂ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਏਤਦੇਵ ਵਿਭੂਤਞ੍ਚ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਞ੍ਚ ਨਾਮਾਤਿ ਨਿਯਮੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਉਲ਼ਾਰਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਸੁਵਿਸਦਵਤ੍ਥੁਕਾਨਂ ਰੂਪਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਵੀਥਿਯੋ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਵਿਭੂਤਾਰਮ੍ਮਣਾਏਵ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾ ਰਮ੍ਮਣਾਏਵਚ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਰੂਪਾਰੂਪਭੂਮੀਸੁ ਵਿਭੂਤਾਰਮ੍ਮਣਵੀਥਿਯੋ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਵੀਥਿਯੋਚ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। [ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਨਿਯਮੋ]।

੧੪੦. ਜਵਨੇਸੁਚਾਤਿ ਚਸਦ੍ਦੋ ਪਨ ਸਦ੍ਦਤ੍ਥੋ। ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁ ਮੇਵਵਾ ਜਵਨ੍ਤਿ। ਪਕਤਿਕਾਲੇਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵੇ ਸਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂਪਿ ਹਿ ਪਕਤਿਕਾਲੇ ਆਰਮ੍ਮਣਦੁਬ੍ਬ ਲਟ੍ਠਾਨੇਏਵ ਕਾਮਾਵਚਰਜਵਨਾਨਂ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਵਤ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਮੁਚ੍ਛਾਕਾਲਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। **ਮਨ੍ਦਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ ਬਹੁਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਤੀਤਕਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਇਤਰਕਾਲੇਸੁਚ ਮੁਦੁਤਰਭਾਵੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਪਦ੍ਦੂਤ ਭਾਵੇਨ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟਭਾਵੇਨਚ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਤਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਾਨਂ ਜਵਨਾਨਂ ਮਨ੍ਦੀਭੂਤਵੇਗਤਾ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ। **ਮਰਣਕਾਲਾਦੀਸੂ**ਤਿ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ ਮੁਚ੍ਛਾਕਾਲੇ ਵਿਸਞ੍ਞਿਭੂਤ ਕਾਲੇ ਅਤਿਤਰੁਣਕਾਲੇਚ, ਤਤ੍ਥ ਮੁਚ੍ਛਾਕਾਲੋਨਾਮ ਅਸਯ੍ਹ ਰੂਪੇਹਿ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਤਿਭੂਤਾਨਂ ਅਧਿਮਤ੍ਤਤੋ ਕਰਜਕਾਯਸ੍ਸ ਵਿਹਞ੍ਞਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਲੋ। ਵਿਸਞ੍ਞਿ ਭੂਤਕਾਲੋਨਾਮ ਪੀਤਿਵੇਗੇਨਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਭਿਭੂਤਤਾਯਵਾ ਯਕ੍ਖਗਹਣੇਨਵਾ ਸੁਰਾਮਦਾਦਿ ਵਸੇਨਵਾ ਪਕਤਿਸਞ੍ਞਾਯ ਵਿਗਤਕਾਲੋ। ਅਤਿਤਰੁਣਕਾਲੋਨਾਮ ਗਬ੍ਭਗਤਸ੍ਸਵਾ ਸਮ੍ਪਤਿਜਾਤਸ੍ਸਵਾ ਦਾਰਕਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤ ਵਤ੍ਥੂਨਂ ਅਤਿਮੁਦੁਕਾਲੋ। ਤਾਦਿਸੇਸੁ ਹਿ ਕਾਲੇਸੁ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਵੀਥਿਯੋ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਪਿ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਜਵਨਵਾਰਾ ਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਿਕਾਵਾ ਚਤੁਪਞ੍ਚਜਵਨਿਕਾਏਵਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਿਕਵਾਰਾ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਚਤੁਪਞ੍ਚ ਜਵਨਿਕਵਾਰਾ ਮੂਲਟੀਕਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਪਞ੍ਚਵਾਰਮੇ**ਵਾਤਿ ਇਦਂ ਪਨ ਮਰਣਾ ਸਨ੍ਨਕਾਲਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਮੁਚ੍ਛਾਕਾਲਾਦਿਵਸੇਨ। ਤਞ੍ਚ ਖੋਪਾਕਤਿਕਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਸੇਨੇਵ। ਯੇ ਪਨ ਝਾਨਸਮਨਨ੍ਤਰਂਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣ ਸਮਨਨ੍ਤਰਂਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸਮਨਨ੍ਤਰਂਵਾ ਚਵਨ੍ਤਿਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿਵਾ। ਤੇਸਂ ਝਾਨਾਦੀਨਿਯੇਵ ਪਞ੍ਚਵਾਰਤੋ ਅਧਿਕਾਨਿਵਾ ਊਨਾਨਿਵਾ ਮਰਣਾ ਸਨ੍ਨਜਵਨਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਉਪਰਿ ਮਰਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। **ਭਗਵਤੋ ਪਨ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯ ਕਾਲਾਦੀਸੂ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞੇਸਂਪਿ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰਾਦੀਨਂ ਏਵਰੂਪੋ ਲਹੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੋ ਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਅਯਂ ਪਨ ਮਤ੍ਥਕਪਤ੍ਤਾ ਵਸੀ ਭਗਵਤੋ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਸਂਵਾ ਏਵਰੂਪੇ ਕਾਲੇਤਿ। ਸਕਲੇਨ ਪਨ ਵਾਕ੍ਯੇਨ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਸਦਿਸਂ ਲਹੁਕ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਭਗਵਤੋਪਿ ਛਵਾ ਸਤ੍ਤਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਞ੍ਚਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਭਵਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਭਗਵਤੋਪਿ ਲਹੁਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਂ ਪਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਲਹੁਕਤਰਪਵਤ੍ਤਿਯਂ ਚਤ੍ਤਾਰੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

ਭਗਵਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪਞ੍ਚਪੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਭਗਵਾ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧਉਦਕ ਧਾਰਾਦੀਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥਂ ਪਥਮਂ ਤੇਜੋਕਸਿਣੇ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ। ਤਤੋ ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿ। ਤਤੋ ਉਪਰਿਮਕਾਯਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤੂਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਸਿਣੇ ਅਭਿਞ੍ਞਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ। ਅਭਿਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਉਪਰਿਮਕਾਯਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਤੋ ਆਪੋਕਸਿਣੇ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ। ਤਤੋ ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿ। ਤਤੋ ਹੇਟ੍ਠਿਮਕਾਯਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੂਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਸਿਣੇ ਅਭਿਞ੍ਞਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ। ਅਭਿਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਹੇਟ੍ਠਿਮ ਕਾਯਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਯਮਕੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਲਹੁਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਇਚ੍ਛਿਤਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਵਾਰਾ ਚਤੁਪਞ੍ਚਜਵਨਿਕਾਏਵ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਞ੍ਚ ਜਵਨਵਾਰਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਦ੍ਵੇ ਏਵ ਭਵਙ੍ਗਾਨਿ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿਚ ਦ੍ਵੇ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤਰਹਿ ਪਨ ਕੇਚਿ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਜ੍ਝਾਨਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣੇਸੁਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਞ੍ਚਵਾਜਵਨਾਨਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ

ਯੋਗਕਮ੍ਮਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਨਿਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ। ਪਥਮਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਪ੍ਪਨਾ ਪਥਮਕਪ੍ਪਨਾ। ਤਸ੍ਸਂ ਪਥਮਕਪ੍ਪਨਾਯਂ। ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਅਪ੍ਪਨਾਵੀਥਿਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਮਹਗ੍ਗਤਜਵਨਾਨਿ ਪੁਨ ਆਸੇਵਨਾਭਾਵਤੋ ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਏਕਵਾਰਮੇਵ ਜਵਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਭਿਞ੍ਞਾਜਵਨਾਨਿ ਪਨ ਇਦ੍ਧਿਵਿਕੁਬ੍ਬਨਾਦਿ। ਕਿਚ੍ਚਸਿਦ੍ਧਿਯਾਏਵ ਪਯੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਕਿਚ੍ਚਸਿਦ੍ਧਿਤੋ ਪਰਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਭਾਵਤੋ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਕਾਲੇਪਿ ਵਸੀਭੂਤਕਾਲੇਪਿ ਏਕਵਾਰਮੇਵ ਜਵਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਅਭਿਞ੍ਞਾਜਵਨਾਨਿਚ ਸਬ੍ਬਦਾਪੀ**ਤਿ। ਯਥਾਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਜਵਨਾਦਿ ਏਵਂ ਮਗ੍ਗਜਵਨਾਨਿਪਿ ਤਂ ਤਂ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨਕਿਚ੍ਚਸਿਦ੍ਧਿਤੋ ਪਰਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਭਾਵਤੋ ਏਕਵਾਰਮੇਵ ਜਵਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਨ।ਲ। ਏਕ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕਾਵਾਤਿ। ਅਥਵਾ, ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾਯ ਅਨਨ੍ਤਰਿਕਫਲਤ੍ਤਾ ਸਕਿਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਯੇਵ ਮਗ੍ਗੇ ਫਲਸ੍ਸਵਾਰੋ ਆਵਤੋਤਿ ਨਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਓਕਾਸੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਨ।ਲ। ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕਾ**ਵਾਤਿ। ਜਵਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਕਤਿਯਾ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖੁਪਰਮਤ੍ਤਾ ਮਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਮਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਮਗ੍ਗਤੋ ਪਰਂ ਦ੍ਵੇ ਫਲਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਿਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਮਗ੍ਗਤੋ ਪਰਂ ਤੀਣੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਤਤੋ ਪਰਂ।ਲ। ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਪਨ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇਯੇਵ ਤਾਦਿ ਸਸ੍ਸ ਪਯੋਗਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਵਾਰਾਨਂ ਉਪਰਿ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਨਿਰੋਧ।ਲ। ਜਵਤੀ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ **ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠ ਨਿਦ੍ਦੇਸਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਕਂਵਾ ਦ੍ਵੇਵਾ ਚਿਤ੍ਤਵਾਰੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਚਿਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਚਤੁਤ੍ਥਾਰੁਪ੍ਪਜਵਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਕੁਸਲਭੂਤਂ ਅਰਹਤੋ ਕ੍ਰਿਯਭੂਤਂ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾ ਯਤਨ ਜਵਨਂ। ਵੁਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇਚ ਨਿਰੋਧਸ੍ਸ ਨਿਸਨ੍ਨਮਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਏਕਵਾਰਮੇਵ ਵਜਨਂ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਵੁਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇਚਾ**ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨਾਗਾਮਿ ਫਲਂਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ**ਵਾਤਿ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੇਵਾ। ਭਾਵੇਨ ਭਾਵਲਕ੍ਖਣੇ ਹੇਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ। ਤੇਨਾਹ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇਤਿ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪਿ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵੀਥਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਸਕਲਾਯਪਿ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵੀਥਿਯਂ। **ਭਵਙ੍ਗਸੋਤੋਵਿਯ ਵੀਥਿਨਿਯ ਮੋ ਨਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਇਦਂ ਚਿਣ੍ਣਵਸੀਭੂਤਕਾਲਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਕਤਾ ਧਿਕਾਰਸ੍ਸ ਪਨ ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਂ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ ਚਤ੍ਤਾਰੀਤਿਆਦਿਨਾ ਝਾਨਜਵਨਾਨਿ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵਦ੍ਧਮਾਨਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਕਤਾ ਧਿਕਾਰਾਨਂ ਪਨ ਮਹਾਪੁਰਿਸਜਾਤਿਕਾਨਂ ਪਟਿਲਦ੍ਧਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਿਣ੍ਣਵਸੀਭਾਵਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਫਲਜਵਨਾਨਿਚ ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਫਲਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਬਹੂਨਿਪੀ**ਤਿ ਪਿਸਦ੍ਦੋ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੋ। ਤੇਨ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਕਾਲਾਦੀਸੁ ਏਕਵਾਰਾਦਿਵਸੇਨਪਿ ਅਵਸੇਸਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡੇਤੀਤਿ। [ਜਾਨਨਿਯਮੋ]।

੧੪੧. ਏਵਂ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਨਿਯਾਮਵਸੇਨ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਪੁਗ੍ਗਲਭੇਦਵਸੇਨ ਭੂਮਿਭੇਦਵਸੇਨਚ ਤੇਸਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਦੁਹੇਤੁਕਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਿਞ੍ਞਾਣਸਹਗਤਾ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੁਯੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਦੁਹੇਤੁਕਾ। ਚਤੂਹਿ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪ ਯੁਤ੍ਤਮਹਾਵਿਪਾਕੇਹਿ ਗਹਿਤਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਨ ਅਹੇਤੁਕ ਵਿਪਾਕੇਹਿ ਗਹਿਤ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾ ਅਹੇਤੁਕਾ ਨਤ੍ਥਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਹੇਤੁ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂਪਿ ਵਿਪਾਕਾਵਰਣਸਬ੍ਭਾਵਤੋ ਮਹਗ੍ਗ ਤਜ੍ਝਾਨਾਨਿਪਿ ਤਾਵ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਕੁਤੋ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਨਿ। ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਿ ਪਨ ਖੀਣਾਸਵਾਨਮੇਵ ਆਵੇਨਿਕ ਭੂਤਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਿ ਚੇਵਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਾਨਿਚ ਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਿਪਾਕਾ ਵਰਣਂ ਨਾਮ ਅਹੇਤੁਕ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਤਾ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਤਾਚ। **ਤਥਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵਿਪਾਕਾਨਿਚ ਸੁਗਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਗਤਿ ਭਵੇ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਤਥਾ ਞਾਣਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਮਹਾਵਿਪਾਕਾਨਿਚ ਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਸੁਗਤਿਯਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨ ਦੁਗ੍ਗਤਿਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਅਹੇਤੁਕ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਨ ਹਿ ਤੇਸਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਾਕਜੇ ਇਤਰੇਸਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾਨਿ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵਿਪਾਕਾਨਿਪਿ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ। ਤੇਨਾਹ **ਦੁਗ੍ਗਤਿ ਯਂ ਪਨਾ**ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਦੁਗ੍ਗਤਿਯਂ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਅਹੇਤੁਕਾਨਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵਿਪਾਕਾਨਿਚ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਮਹਾਵਿਪਾਕਾਨਿਚ ਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣ ਯੋਜਨਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸੁਗਤਿਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਅਹੇਤੁਕਾਨਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਵਿਪਾਕਾਨਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਪਿ ਸਹੇਤੁਕ ਮਹਾਵਿਪਾਕਾਨਿ ਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਨੁ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਸਹੇਤੁਕਂ ਭਵਙ੍ਗਂ ਅਹੇਤੁਕਸ੍ਸ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਏਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਦਾਚਿ ਸਹੇਤੁਕਂ ਭਵਙ੍ਗਂ ਕਦਾਚਿ ਅਹੇਤੁਕਂ ਭਵਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਮੂਲਭਵਙ੍ਗੇ ਪਵਤ੍ਤਿਭੇਦੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਹੇਤੁਕਂ ਭਵਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਸਙ੍ਖਾਤਂ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਵਙ੍ਗਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਸਹੇਤੁਕਨ੍ਤਿਚ ਸਾਮਞ੍ਞਵਚਨਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਂ ਤਿਹੇਤੁਕਞ੍ਚ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਿਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਅਹੇਤੁਕਸ੍ਸ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸਾਤਿ ਇਧ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਮੂਲਭਵਙ੍ਗਮੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਇਧਪਿ ਸਾਮਞ੍ਞਵਚਨਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅ- ਅਹੇਤੁਕਭਵਙ੍ਗੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ

ਗਹੇਤਬ੍ਬਮੇਵਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਅਹੇਤੁਕਾਨੰਪਿ ਅਟ੍ਠਸਹੇਤੁਕ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿਪਿ ਲਬ੍ਭਮਾਨਾਨਿਏਵ ਸਿਯੁੰ। ਦੁਹੇਤੁਕਾਨੰ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਅਹੇਤੁ ਕੇਸੁ ਤਾਵ ਦੁਗ੍ਗਤਿਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਸਹੇਤੁਕਤਦਾਰਮ੍ਮਣਸਮ੍ਭਵੋ ਸਬ੍ਬਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਹੇਤੁਕਸ੍ਸ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦੰ ਕੁਸਲਵਿਪਾਕਭੂਤੰ ਅਹੇਤੁਕਭਵਙ੍ਗੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਧਮ੍ਮਤਾ। ਯਦਿਦੰ ਯਥਾਲਾਭਗਹਣਨ੍ਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਸਬ੍ਬਅਟ੍ਠਕਥਾਵਿਰੋਧੋ ਸਿਯਾਤਿ। ਯਥਾਚ ਕੁਸਲਾਨੰ ਯੋਗਸਾਧਨੀਯਤ੍ਤਾ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰਪਿ ਯੋਗਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਞਾਣਯੋਗੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਤਥਾ ਵਿਪਾਕਾਨੰ। ਤੇਸੰ ਪਨ ਅਯੋਗਸਾਧਨੀ ਯਤ੍ਤਾ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਭਵਙ੍ਗਞਾਣਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਞ੍ਞਾਣੇਨ ਵਿਨਾ ਞਾਣਯੋਗੋ ਨ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਹੇਤੁਕੰ ਭਵਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਇਧਪਿ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਭੂਤੰ ਸਹੇਤੁਕਤਦਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ ਗਹੇਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਾਨੰ ਅਹੇਤੁਕਾਨਞ੍ਚ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਥੇਰੇਨ ਕਤੋਤਿ। ਆਚਰਿਯਬੁਦ੍ਧਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੇਨ ਪਨ ਯੇਨ ਵਿਪਾਕਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਸਦਿਸੰ ਵਾ ਤਤੋ ਹੀਨੰ ਵਾ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਤੇਸੰ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਨ ਪਣੀਤਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰਪਿ ਅਹੇਤੁਕਾਨੰ ਅਟ੍ਠਮਹਾਵਿਪਾਕਾਨਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਤਿੰਸਚਿਤ੍ਤਪਟਿ ਲਾਭੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਪਨ ਯਥਾ ਵੁਤ੍ਤਪਟ੍ਠਾਨਪਾਲ਼ਿਯਾ ਵਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਅਪਰੇ ਪਨ ਯਥਾ ਅਹੇਤੁਕਾਨੰ ਸੁਗਤਿਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਾਨੰਪਿ ਤਿਹੇਤੁਕਤਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਯੁਤ੍ਤੰਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਹਿ ਕਤ੍ਥਚਿ ਤੇਸੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰਪਿ ਅਵਿਸੇਸੇਨ ਅਟ੍ਠਮਹਾਵਿਪਾਕਪਵਤ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਿਞ੍ਞਾਣ ਸਹਗਤਾ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਤਿਹੇਤੁਕਾ। ਤੇ ਪਨ ਕਾਮਰੂਪਾਰੂਪਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੇ ਅਟ੍ਠਅਰਿਯਾਚਾਤਿ ਨਵਵਿਧਾ। ਤੇਸੁ ਖੀਣਾਸਵਾਨੰ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲ ਜਵਨਾਨਿਚ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਨੁਸਯਪਹਾਨੇਨ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨੰ ਸਹ ਨਿਰੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਅਨੁਸਯ ਪਟਿਬਦ੍ਧੋ ਹਿ ਤੇਸੰ ਤਬ੍ਭਾਵੋਤਿ। ਤਥਾਸਦ੍ਦੂ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤਰਤ੍ਥੋ। ਅਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਕਿਚ੍ਚਤਾਯ ਸਿਕ੍ਖਨਸੀਲਯੁਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਅਰਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾਨਾਮ। ਇਧ ਪਨ ਤਯੋ ਹੇਟ੍ਠਿਮਫਲਟ੍ਠਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਆਦਿਤੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਨੰ ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਤੰ ਸਹਗਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਜਵਨਾਨਿ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਨਾਗਾਮਿਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਪਨ ਪਟਿਘਜਵਨਾਨਿਚ ਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੇਨ ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ। ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਨ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕਤ੍ਤਾ। ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਗ੍ਗਟ੍ਠਾਨੰ ਪਚ੍ਚੇਕੰ ਯਥਾਸਕੰ ਮਗ੍ਗਜਵਨਾਨਿਏਵ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਉਪਰਿਮਾਨਞ੍ਚ ਫਲਾਨੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮੇਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇਹਿ ਅਨਧਿਗਤਤ੍ਤਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਨਞ੍ਚ ਉਪਰਿਮੇਸੁ ਪੁਗ੍ਗਲਨ੍ਤਰੇਸੁ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਫਲਟ੍ਠਾਨੰਪਿ ਪਚ੍ਚੇਕੰ ਯਥਾਸਕੰ ਫਲਜਵਨਾਨਿਏਵ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ।ਲ। ਸਮੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਉਪਰਿਮਗ੍ਗੇ ਆਗਤੇ ਹੇਟ੍ਠਿਮਮਗ੍ਗਾਨੁਭਾਵਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਟਿਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਵਸੇਨ ਉਪਰਿਮਾਨੰ ਪੁਗ੍ਗਲਨ੍ਤਰਤਾਸਿਦ੍ਧਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਪਾਰਿਸੇਸਤੋ ਲਬ੍ਭਮਾਨਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਗਾਥਮਾਹ। ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿ ਤਸਿਕ੍ਖਾਕਿਚ੍ਚਤ੍ਤਾ ਨਤ੍ਥਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੰ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ। ਖੀਣਾਸਵਾ। ਤੇਸੰ ਤੇਵੀਸਤਿਕਾਮਵਿਪਾਕ ਵੀਸਤਿਕ੍ਰਿਯ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲ ਵਸੇਨ ਚਤੁਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਮ੍ਭਵਾ ਯਥਾਸਮ੍ਭਵੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇ। ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਸੇਕ੍ਖਾਨੰ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਜਵਨਵਜ੍ਜਿਤਾਨੰ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਏਕਵੀਸਤਿਯਾ ਕੁਸਲਾਨੰ ਤੇਵੀਸਤਿਯਾ ਕਾਮਵਿਪਾਕਾਨੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਫਲਾਨੰ ਆਵਜ੍ਜਨਦ੍ਵਯਸ੍ਸਚ ਵਸੇਨ ਛਪਞ੍ਞਾਸ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਮ੍ਭਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸੇ। ਅਵਸੇਸਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨੰ ਕਾਮਵਿਪਾਕ ਲੋਕਿਯਕੁਸਲਾਕੁਲਾਵਜ੍ਜਨ ਦ੍ਵਯਵਸੇਨ ਚਤੁਪਞ੍ਞਾਸ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਮ੍ਭਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸੇਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਪੁਗ੍ਗਲ ਭੇਦੇਨ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਭੇਦੋ ਪੁਗ੍ਗਲਭੇਦੋ।

੧੪੨. ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਉਪਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਦ੍ਵਾਰਾਨਞ੍ਚ ਏਤ੍ਥੇਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਮ੍ਭਵਤੋ। **ਯਥਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਤੰ ਭੂਮਿਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਅਰਹਾਨੁਰੂਪੰ। ਰੂਪਾਵਚਰਭੂਮਿਯੰ ਵਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੇਸੁ ਸੋਲ਼ਸਵੀਥਿ ਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਛਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਉਪਰਿਵਾਕਜੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਤ੍ਤਾ ਪਟਿਘਜਵਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਵਜ੍ਜਿਤਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਰੂਪਾਵਚਰਭੂਮਿਯੰ ਪਥਮਮਗ੍ਗ ਰੂਪਾਵਚਰਹਸਨ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਰੁਪ੍ਪਵਜ੍ਜਿਤਾਨਿ ਪਟਿਘਜਵਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਵਜ੍ਜਿਤਾਨਿਚ ਵੀਥਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਵਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੇਸੁ ਅਟ੍ਠਤਿੰਸ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਸੋਲ਼ਸਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਉਪਰਿਵੁਚ੍ਚਮਾਨਤਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਸੁਪਿ ਰੂਪਾਰੂਪਭੂਮੀਸੁ। **ਤੰਤੰ ਪਸਾਦਰਹਿਤਾਨੰ ਤੰਤੰਦ੍ਵਾਰਿਕ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੇ**ਵਾਤਿ ਰੂਪਾਵਚਰਭੂਮਿਯੰ ਤਾਵ ਘਾਨਾਦਿਤ੍ਤਯੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਘਾਨਜਿਵ੍ਹਾਕਾਯਪਸਾਦ ਰਹਿਤਾਨੰ ਰੂਪੀਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਘਾਨ ਜਿਵ੍ਹਾਕਾਯਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿ ਛ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤੇਵ। ਯਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਛਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਉਪਰਿਵਾਕਜੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਤ੍ਤਾਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਰੂਪਭੂਮਿਯੰ ਪਨ ਪਞ੍ਚਪਿ ਪਸਾਦਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿ

ਦ੍ਵਿਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣ ਮਨੋਧਾ ਤੁਤ੍ਤਿਕ ਸਨ੍ਤੀਰਣਤ੍ਤੁਯਵਸੇਨ ਸੋਲ਼ਸਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤੇਵ। ਯਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸੋਲ਼ਸਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਉਪਰਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਕਾਮਭੂਮਿਯੰ ਪਨ ਤੰਤੰ ਪਸਾਦਰਹਿਤਤਾ ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾਦੀਨੰ ਵਸੇਨ ਯੋ ਜੇਤਬ੍ਬਾ। ਕਾਮੇ ਅਸੀਤਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਯਥਾਰਹੰ ਲਬ੍ਭਰੇ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਰੂਪੇ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿ ਤਥਾ ਯਥਾਰਹੰ ਲਬ੍ਭਰੇ। ਅਰੂਪੇ ਦ੍ਵੇ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਯਥਾਰਹੰ ਲਬ੍ਭਰੇਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇਵਾ ਉਪਰਿ ਛਕਾਮਾਵਚਰ ਦੇਵਲੋਕੇਸੁਵਾ ਅਨਿਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਰੂਪਾਵਚਰਭੂਮਿਯੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਅਕੁਸਲਵਿਪਾਕਾਨੰ ਲਬ੍ਭਮਾਨਤਾਵਚਨੰ ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾਵਾ ਇਧ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵਾ ਇਧ ਅਨਟ੍ਠੇਹਿ ਰੂਪਸਦ੍ਦੇਹਿ ਸਮਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨੰ ਵਸੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਇਧ ਆਗਤਾਨੰਯੇਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਅਨਿਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਸਮਾਯੋਗੋ ਹੋਤੀਤਿ ਥਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਰੂਪਭੂਮਿਯੰ ਲਦ੍ਧਾਨਿਨਾਮ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਸਟ੍ਠਿਯੇਵ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਇਧ ਆਗਤਾਨੰਯੇਵ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਭਾਵੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਇਚ੍ਚੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। ਨਚ ਤਤ੍ਥ ਠਿਤਾਪਿ ਇਧ ਅਨਿਟ੍ਠਾਨਿ ਨਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਦੂਰੇਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਗਹੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਨ੍ਤਿ।

[੧੪੦] ਯਞ੍ਚ ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ

> ਤਸ੍ਸ ਵਾਦਸ੍ਸ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਇਧ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾਪਿ ਇਮੰ ਲੋਕੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਨਿਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਭਵੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਲੋਕੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਲਦ੍ਧਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਧ ਆਗਤਾਨੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਇਧ ਲਦ੍ਧਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੰ ਹੋਤਿ। ਤਞ੍ਚ ਨ ਯੁਤ੍ਤੰ।

ਤੰ ਤੰ ਭੂਮਿਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਸਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿਏਵ ਤੰਤੰਭੂਮਿਯੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੀਤਿ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ। **ਇਚ੍ਚੇ**ਵਨ੍ਤਿਆਦਿ ਮਹਾਨਿਗਮਨੰ। **ਯਥਾਸਮ੍ਭ**ਵਨ੍ਤਿ ਤੰ ਤੰ ਭੂਮਿਪੁਗ੍ਗਲਦ੍ਵਾਰਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਸਮ੍ਭਵਾਨੁਰੂਪੰ। ਭਵਙ੍ਗੇਨ ਅਨ੍ਤਰਿਤਾ ਭਵਙ੍ਗਨ੍ਤਰਿਤਾ। **ਯਾਵਤਾਯੁਕ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ ਭਵਨਿਕਨ੍ਤਿ ਵੀਥਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਜੀਵਿਤਸਨ੍ਤਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਬ੍ਭੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ ਅਸਤਿ ਨਿਰੋਧ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਯ ਵੀਥਿ ਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਵੀਥਿਮੁਤ੍ਤ ਸਙ੍ਗਹ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧੪੩. ਏਵੰ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਆਦਿਗਾਥ ਮਾਹ। ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੋਨਾਮ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਉਦੀਰਿਤੋਕਥਿਤੋ। ਇਦਾਨਿ ਸਨ੍ਧਿਯੰ ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹੋ ਨਾਮ ਵੀਥਿਮੁਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਵਸੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਕਥਿਤਾਯ ਤਤੋ ਪਰੰ ਭਵਙ੍ਗਕਾਲੇਚ ਚੁਤਿਕਾਲੇਚ ਤੇਸੰ ਪਵਤ੍ਤਿ ਕਥਿਤਾਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਧਿਯਮਿਚ੍ਚੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ।

[੧੪੧] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਪਰਤੋ ਮਰਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯੰ ਪਥਮੰ ਚੁਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਵਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਾ ਇਧ ਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਅਤੀਤਾ ਨਨ੍ਤਰ ਚੁਤਿਪਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਤਦਾਸਨ੍ਨਤਾਯ ਤੰਗਹਣੇਨੇਵ ਗਹਿਤਚੁਤਿਕਾਲੇਚਾ''ਤਿ। ਤੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਵੀਥਿਮੁਤ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ ਵਿਸਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਨਾਮ ਅਤੀਤਾਨਨ੍ਤਰਭਵੇ ਮਰਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯੰਏਵ ਸਿਦ੍ਧਾਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ ਵਿਸਯਪ੍ਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਹ ਤੇਸੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਪਮੁਖਾਨੰ ਵੀਥਿਮੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰਏਵ ਤਾਯ ਅਤੀਤਾਨਨ੍ਤਰਚੁਤਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਮਰਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਿਧਾਨੰ ਥੇਰੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤਨ੍ਤਿ। ਭਵਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਚ ਏਤਾਸੂਤਿ **ਭੂਮਿਯੋ**। ਅਯੋਤਿ ਵਡ੍ਢਿ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਸੁਖੰਚ ਸੁਖਹੇਤੁ ਸੁਖਪਚ੍ਚਯਾਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਤਤੋ ਅਯਤੋ ਅਪਗਤਾ ਏਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਅਪਾਯੋ। ਸੋਏਵ ਭੂਮੀਤਿ ਅਪਾਯਭੂਮਿ। ਓਲ਼ਾਰਿਕੇਨ ਕਾਮਰਾਗੇਨ ਕਾਮੀਯਤੀਤਿ ਕਾਮੋ। ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਾ ਉਪਗਨ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ ਗਤਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਥਾਤਿਵਾ ਗਤਿ। ਅਨੇਕਵਿਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਨੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਤਾਯ ਸੋਭਣਾਗਤਿ **ਸੁਗਤਿ**। ਕਾਮੋਚ ਸੋ ਸੁਗਤਿਚਾਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਨਤ੍ਥਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੋ ਅਯੋ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਨਿਰਯੋ**। ਨਿਚ੍ਚੰ ਵਾ ਰਯਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਪਨ੍ਤਿ ਫਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਨਿਰਯੋ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਯ ਉਦ੍ਧੰ ਉਚ੍ਚਾ ਅਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਰੋ ਅਞ੍ਚਿਤਾ ਆਯਤਾਤਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾ। ਯੁਵਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾ ਵਣ੍ਣਸਣ੍ਠਾਨਾਪਿ ਸਤ੍ਤਾ ਸਮਾਨਜਾਤਿਤਾਯ ਏਕੀਭੂਤਾਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਯੋਨਿ। ਜਾਤਿ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨੰ ਯੋਨਿ **ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿ**। ਪੇਚ੍ਚ ਇਤਾ ਗਤਾਤਿ ਪੇਤਾ। ਇਤੋ ਅਪਕ੍ਕਮ੍ਮ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਗਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯੇਕੇਚਿ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾ। ਦਿਵਙ੍ਗਤਾਪਿ ਹਿ ਲੋਕੇ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾ ਪੇਤਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਸੁਖਸਮੁਸ੍ਸਯਤੋ ਪੇਚ੍ਚ ਪਕਟ੍ਠੰ ਪਵਾਸੰ ਦੂਰੰ ਗਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੇਨ ਯਾਵ ਤਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤਾਵ ਨਿਚ੍ਚੰ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਲਕ੍ਖਣਸੰਯੁਤ੍ਤਾਦੀਸੁ ਆਗਤਾ ਤਤੀਯਾ ਅਪਾਯਿਕਸਤ੍ਤਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਪੇਤਾਨੰ ਸਮੂਹੋ ਪੇਤ੍ਤਿ। ਪੇਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਸਯੋਤਿ **ਪੇਤ੍ਤਿ ਵਿਸਯੋ**। ਵਿਸਯੋਤਿਚ ਪਵਤ੍ਤਿਦੇਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਸੁਰਕਾਯੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸੁਰਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਉਪਰਿ ਦੇਵਾ ਸੁਰਨ੍ਤਿ ਇਦ੍ਧਿਵਿਸੇਸੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬਨ੍ਤਿ, ਸੁਟ੍ਠਵਾ ਰਮਨ੍ਤਿ ਕਾਮਸੁਖਰਤਿੰ ਪਚ੍ਚਨੁਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਨ ਸੁਰਾਤਿ ਅਸੁਰਾ। ਵੇਪਚਿਤ੍ਤਿ ਪਹਾਰਾਦਾਦਯੋ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸੁਰਪਟਿਪਕ੍ਖਾ ਸੁਰ ਸਦਿਸਾਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਿਯਙ੍ਕਰਮਾਤਾ ਉਤ੍ਤਰਮਾਤਾਦਯੋ ਵਿਨਿ ਪਾਤਿਕੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਖੁਦ੍ਦਕਸੁਰਾ ਚੂਲ਼ਕਸੁਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਮਰਾਜਾ ਦਯੋ ਵੇਮਾਨਿਕਪੇਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਏਕਦੇਸੇਨ ਸੁਰਸਦਿਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵੇਮਾਨਿਕਪੇਤਾਪਿ ਹਿ ਕਤ੍ਥਚਿ ਅਸੁਰਕਾਯਾਤਿ ਆਗਤਾ। ਲੋਕਨ੍ਤਰਿਕ ਨੇਰਯਿਕੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸੁਰਗੁਣ ਰਹਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਪਿ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸਨਿਦਾਨਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਜਾਤਿਦੁਕ੍ਖ ਨਿਦ੍ਦੇਸੇਸੁਚ ਅਸੁਰਕਾਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਥਾ ਕਾਲਕਞ੍ਚਿਕਪੇਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸੁਰਭਾਵਰਹਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ ਵਸੇਨ ਅਤ੍ਥਵਿਭਾਗੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਦਿਬ੍ਬਾ ਵਤ ਭੋਕਾਯਾ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਪੂਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਸੁਰਕਾਯਾਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸੁਤ੍ਤਪਦੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਅਪਾਯਾ ਅਸੁਰਕਾਯਾਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵਣ੍ਣਿਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਵੇਪਚਿਤ੍ਤਿ ਪਹਾਰਾਦਾਦਯੋ ਅਸੁਰਾ ਤਾਵ ਤਿੰਸੇਸੁ ਦੇਵੇਸੁ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ। ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾਸੁਰਾ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਦੇਵੇਸੁ। ਤਥਾ ਵੇਮਾਨਿਕਪੇਤਾਸੁਰਾ। ਤੇਪਿ ਹਿ ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾਸੁਰਾ ਵਿਯ ਤਿਹੇਤੁਕਾਪਿ ਦੁਹੇਤੁਕਾਪਿ ਅਹੇਤੁਕਾਪਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਯਮਰਾਜਾਨੋ ਪਨ ਵੇਸ੍ਸਭੂ ਨੋਤ੍ਤਿਚ ਪੇਤ੍ਤਿ ਰਾਜਾ ਸੋਮੋ ਯਮੋ ਵੇਸ੍ਸਵਣੋਚ ਰਾਜਾਤਿ ਏਵੰ ਕਥਾ ਵਤ੍ਥੁਪਾਲ਼ਿਯਂ ਆਗਤਾ ਵੇਸ੍ਸਭੂਆਦਯੋ ਸਯਂ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾ ਵੇਮਾਨਿਕਪੇਤਰਾਜਾਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾਪਿ ਨੇਰਯਿਕੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਕਾਰੁਞ੍ਞਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਹੇਟ੍ਠਾ ਨਿਰਯਲੋਕੇਸੁਪਿ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇ ਪੇਤਲੋਕਾਪਿ ਨਿਰਯਲੋਕਾਪਿ ਯਮਲੋ ਕਾਤਿਚ ਯਮਵਿਸਯਾਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ। ਯੇਚ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਪਰਿ ਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਾਪਜ੍ਝਾਸਯਾ ਕੁਰੁਰਕਮ੍ਮਕਾਰਿਨੋ ਰੇਵਤਿਵਿਮਾਨੇ ਯਕ੍ਖਾਤਿ ਆਗਤਾ ਸੰਕਿਚ੍ਚਜਾਤਕੇ ਰਕ੍ਖਸਾਤਿ ਆਗਤਾ ਯਕ੍ਖਰਕ੍ਖਸਾਨਾਮ ਇਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯੇਸੁ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ ਨਾਨਾਕਮ੍ਮ ਕਾਰਣਾਯੋ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂਪਿ ਕਾਲੋ ਉਪਕਾਲੋਤਿ ਏਵਮਾਦੀਹਿ ਨਾਮੇਹਿ ਨਾਰਦਜਾਤਕੇ ਆਗਤਾਨਂ ਨਿਰਯ ਪਾਲਾਨਂ ਉਪਰਿਯਮਰਾਜਾਨਂ ਆਣਾਪਵਤ੍ਤਿਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਲੋਕਨ੍ਤਰਿਕਾ ਸੁਰਾ ਨਿਰਯੇ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ। ਇਧ ਪਨ ਕਾਲਕਞ੍ਚਿਕਾਦਯੋ ਪੇਤਾਸੁਰਾਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਤੇਸਂ ਅਸੁਰਾਨਂ ਕਾਯੋ ਸਮੂਹੋਤਿ ਅਸੁਰਕਾਯੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਨਿਰਯਭੂਮਿਨਾਮ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਸੋਲ਼ਸੁਸ੍ਸਦਪਰਿ ਵਾਰਾਨਂ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਮਹਾਨਿਰਯਾਨਂ ਵਸੇਨ ਅਨ੍ਤੋ ਪਥਵਿਯਂ ਠਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਰਞ੍ਞ ਪਬ੍ਬਤ ਸਮੁਦ੍ਦ ਦੀਪਕਾਦੀਸੁਪਿ ਨਾਨਾਨਿਰਯ ਭੂਮਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਵਿਸੁਂ ਵਵਤ੍ਥਿਤਸ੍ਸ ਓਕਾਸਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਨਿਰਯੋਤ੍ਵੇਵ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸੇਸਾਨਂ ਪਨ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਅਪਾਯਭੁਮ੍ਮੀਨਂ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਓਕਾਸਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯ ਯੋਨਿ ਵਿਸਯ ਕਾਯ ਸਦ੍ਦੇਹਿ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਾਵਾ ਖਨ੍ਧਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਪਦੇਸਾਵਾ ਗਹਿਤਾਤਿ। [ਅਪਾਯਭੂਮਿ]

ਉਸ੍ਸਿਤੋ ਉਗ੍ਗਤੋ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨੋਵਾ ਮਨੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ। ਤੇਹਿ ਅਨਨ੍ਤੇਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲੇਸੁਪਿ ਇਤਰਭੂਮਿਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤਿਕ੍ਖਤਰਸੂਰ ਵਿਚਿਤ੍ਰਚਿਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਂ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਕਮ੍ਮ ਪਥਾਨਂ ਆਨਨ੍ਤਰਿਯਕਮ੍ਮਾਨਞ੍ਚ ਏਤ੍ਥੇਵ ਸਮ੍ਭਵਤੋਤਿ। ਤੇਸੁਪਿ ਪਨ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸਿਨੋਏਵ ਅਤਿਸਯੇਨ ਉਸ੍ਸਿਤਮਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਤਰੇ ਪਨ ਤੇਹਿ ਸਮਾਨਵਣ੍ਣਾਦਿਤਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਇਚ੍ਚੇਵ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਥਾਹ-ਤੀਹਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਠਾਨੇ ਹਿ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਉਤ੍ਤਰਕੁਰੁਕੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਅਧਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਦੇਵੇਚ ਤਾਵਤਿੰਸੇ। ਕਤਮੇਹਿ ਤੀਹਿ ਠਾਨੇਹਿ। ਸੂਰਾਚ ਸਤਿ ਮਨ੍ਤੋਚ ਇਧ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸੋਚਾਤਿ। ਅਕ੍ਖਰਚਿਨ੍ਤਕਾ ਪਨ ਵਦਨ੍ਤਿ ਮਨੂਤਿ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਰਾਜਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਮੇਚ ਜਨਾ ਤੇਨ ਥਪਿਤੇਸੁ ਮਰਿਯਾਦਧਮ੍ਮੇਸੁ ਠਿਤਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਿਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਨੁਨੋ ਅਪਚ੍ਚਾ ਪੁਤ੍ਤਾਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਭੂਮਿਪਰਿਯਾਯੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਤਿ ਇਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗਂ ਏਕਵਚਨਞ੍ਚ ਕਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਏਵਂ ਸੇਸੇ ਸੁਪਿ। ਯੇਸੁ ਪਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਦੇਵਾ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾ। ਤਤ੍ਥ ਧਤਰਟ੍ਠੋ ਗਨ੍ਧਪ੍ਪਾਨਂ ਰਾਜਾ ਹੋਤਿ। ਵਿਰੁਲ਼੍ਹਕੋ ਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਾਨਂ। ਵਿਰੂਪਕ੍ਖੋ ਨਾਗਾਨਂ। ਕੁਵੇਰੋ ਯਕ੍ਖਾਨਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਗਨ੍ਧਰੁਕ੍ਖੇਸੁ ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਗਨ੍ਧਪ੍ਪਾ। ਗਨ੍ਧਰੁਕ੍ਖਾਧਿਵਤ੍ਥਾ ਦੇਵਾ। ਤੇ ਮੂਲਗਨ੍ਧਾਦਿਵਸੇਨ ਦਸਧਾ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਆਗਤਾ। ਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਾਤਿ ਦਾਨਵਰਕ੍ਖਸਾ। ਨਾਗਾ ਯਕ੍ਖਾਚ ਪਾਕਟਾ। ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਯੇਭੁਯਜੇਨ ਪਾਪਜ੍ਝਾਸਯਾ ਕੁਰੁਰਕਮ੍ਮਕਾਰਿਨੋ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਵਾ ਅਵਿਹੇਠਨਤ੍ਥਾਯ ਤੇਸੁ ਨਾਨਾਰਾਜਾਨਂਵਾ ਨਾਨਾਸੇਨਾਪਤਿਂਵਾ ਥਪੇਸੁਂ।

ਆਟਾਨਾਟਿਯਸੁਤ੍ਤਂਚੇਤ੍ਥਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਯਕ੍ਖੋਯਕ੍ਖਿਨੀਗਨ੍ਧਪ੍ਪੋ ਗਨ੍ਧਪ੍ਪੀ ਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡੋ ਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡੀ ਨਾਗੋ ਨਾਗੀਤਿਚਤਸ੍ਸੋ ਅਵਰੁਦ੍ਧਕਜਾਤਿਯੋ ਆਗਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਸਰੀਰੋਭਾਸਸਿਰਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੁਤ੍ਤੋ ਅਮਨੁਸ੍ਸੋ ਯਕ੍ਖੋਤਿਚ ਦੇਵੋਤਿਚ ਦੇਵਤਾਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸਰੀਰੋ ਭਾਸ ਸਿਰਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਰਹਿਤੋ ਵਿਗਚ੍ਛਰੂਪੋ ਅਮਨੁਸ੍ਸੋ ਯਕ੍ਖੋਤ੍ਵੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਰੁਕ੍ਖਟ੍ਠਕਵਿਮਾਨੇ ਜਾਤੋ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾਨਾਮ। ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਜਾਤੋ ਗਨ੍ਧਪ੍ਪੋਨਾਮ। ਯੋ ਲੋਕੇ ਕਟ੍ਠਯਕ੍ਖੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਹੀਨਕਮ੍ਮਕਤਾ ਕਾਚਿ ਗਨ੍ਧਪ੍ਪਿਯੋ ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥੀਨਂ ਸਰੀਰਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇਸੁਪਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਵੇਦਗਨ੍ਥੇਸੁ ਯੋਗਿਨੀਤਿਚ ਲੋਕੇ ਜੋਗਿਨੀਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਭਿਲਕ੍ਖਿਤਰਤ੍ਤੀਸੁ ਗੋਚਰਪਸੁਤ ਕਾਲੇ ਜੁਤਿਅਤ੍ਥੇਨ ਜੁਣ੍ਹਾਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਕੁਬ੍ਭਣ੍ਡਾਨਾਮ ਮਹੋਦਰਾ ਵਿਸਾਲਕ੍ਖਾ ਰਕ੍ਖਸਾਏਵ। ਯੇ ਲੋਕੇ ਧਨ ਰਕ੍ਖਕਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਹਿ ਵੇਪੁਲ੍ਲਪਬ੍ਬਤੇ ਮਣਿਰਤਨਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਅਨ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੇ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਰਤਨਟ੍ਠਾਨਾਨਿਵਾ ਵਨਪ੍ਪਤਿ ਰੁਕ੍ਖੇਵਾ ਦਿਬ੍ਬੋਸਧਰੁਕ੍ਖੇਵਾ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਰੁਕ੍ਖੇਵਾ ਉਦਕਸਰੇਵਾ ਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਅਸਨ੍ਤਿ ਭਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਰਕ੍ਖਸਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਨਾਗੋ ਨਾਗੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਨ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਤੇਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਪਥਵਿਯਂਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਵਸੁਨ੍ਧਰਦੇਵਯਕ੍ਖਜਾਤਿਯੋਪਿ ਇਧ

ਨਾਗਾਤ੍ਵੇਵ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਮਹਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨ ਸੁਤ੍ਤੇ ਭੂਮਿਚਾਲਸੁਤ੍ਤਪਦੇ ਪਥਵੀ ਦੇਵਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਯਾਸਂ ਕੀਲ਼ਾਪਸੁਤ ਵਸੇਨ ਕਦਾਚਿ ਭੂਮਿਚਾਲੋ ਹੋਤਿ। ਯਾਸਞ੍ਚ ਮਨੁਪਦਾਨਿ ਵਞ੍ਚ ਵਿਜ੍ਜਾਤਿਚ ਭੂਮਿਵਿਜ੍ਜਾਤਿਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਜਾਲਸੁਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਤੇਸੁਚ ਨਾਨਾ ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤਾ ਅਵਰੁਦ੍ਧਕਾ ਪਾਪਾਤਿਰਤਾ ਕਿਬ੍ਬਿਸਕਮ੍ਮਕਾਰਿਨੋ ਕੀਲ਼ਾ ਸੋਣ੍ਡਵਸੇਨਵਾ ਘਾਸਸੋਣ੍ਡਵਸੇਨਵਾ ਪੇਤੇਸੁਚਨਿਰਯੇਸੁਚ ਪਕਤਿ ਵਣ੍ਣੇਨਵਾ ਸੋਣਗਿਜ੍ਝਕਾਕਾਦਿਵਣ੍ਣੇਨਵਾ ਸਤ੍ਤੇ ਵਿਹੇਠਯਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇ ਤਂ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁਵਾ ਜਾਤਕੇਸੁਵਾ ਵੇਦਗਨ੍ਥੇਸੁਵਾ ਕੁਸਲੇਹਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਸਹ ਪੁਞ੍ਞਕਾਰਿਨੋ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਜਨਾ ਮਾਘੇਨਨਾਮ ਜੇਟ੍ਠਪੁਰਿਸੇਨ ਸਹ ਏਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਤਿ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸਾ। ਸਾਏਵ **ਤਾਵਤਿਂਸਾ** ਨਿਰੁਤ੍ਤਿ ਨਯੇਨ। ਕਾਮਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇਸੁਪਿ ਅਯਂ ਦੁਤੀਯਦੇਵ ਲੋਕੋ ਜਨਵਸਭਸੁਤ੍ਤੇ ਆਗਤ ਨਯੇਨ ਸਕ੍ਕਟ੍ਠਾਨਿਯਾਨਂ ਪਜਾਪਤਿ ਵਰੁਣ ਈਸਾਨਾਦੀਨਂ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਦੇਵਰਾਜੂਨਂ ਨਿਬਨ੍ਧਨੋ ਕਾਸੋ ਹੋਤਿ। ਸਹਸ੍ਸਂ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨਂ। ਸਹਸ੍ਸਂ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਨ੍ਤਿ ਹਿ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮਾਘਪੁਰਿਸਾ ਪਨ ਤੇਸੁ ਸਮੁਦਾਗਤੇਸੁ ਦੇਵਰਾਜਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਤਰਹਿ ਧਰਮਾਨਾਚ ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਵਸੇਨ ਅਯਂ ਵਚਨਤ੍ਥੋ ਕਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਰੇ ਪਨ ਯਥਾ ਇਨ੍ਦਗੋਪਕਵਣ੍ਣਾਭਾ। ਤਾਵ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਿਂਸਤੀਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਿਧੁਰਜਾਤਕੇ ਤਾਵ ਸਦ੍ਦੋ ਤਿਂਸਸਦ੍ਦਪਰਿਵਾਰਮਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਇਧਾਪੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਂਸਮਤ੍ਤਾਨਂ ਸਕ੍ਕਟ੍ਠਾਨਿਯਾਨਂ ਦੇਵਰਾਜਕੁਲਾਨਂ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾ ਨਤ੍ਤਾ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਾਮਾਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਪਨ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਨਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਘਵਞ੍ਚਸੁਚ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁਚ ਠਾਨੇਸੁ ਸਕ੍ਕਾਨਂ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਸਙ੍ਖਾਏਵ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਪਾਲ਼ਿਯਂਏਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਸਨਙ੍ਕੁਮਾਰੋ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਾਨਂ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਸੁ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। **ਯਾਮੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਲੋਕੇ ਇਸ੍ਸਰਦੇਵਕੁਲਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। ਤਥਾ ਸੁਯਾਮੋਤਿਚ। ਤਂ ਸਹਚਰਿਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ਸੋ ਦੇਵ ਲੋਕੋਪਿ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਾਪਿ ਯਾਮਾਤ੍ਵੇਵ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਵਿਪੁਲਾਯ ਸਿਰਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਤੁਸਨ੍ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਮੁਖਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਤੁਸਿਤਾ**। ਯਥਾਰੁਚਿਤੇ ਭੋਗੇ ਸਯਮੇਵ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਰਮਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀ**। ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪਰੇਹਿ ਨਿਮ੍ਮਿਤੇਸੁ ਭੋਗੇਸੁ ਵਸਂ ਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀ**। ਬ੍ਰੂਹਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ ਅਤਿਪਣੀਤੇਹਿ ਝਾਨਾਦਿ ਗੁਣੇਹਿ ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਵਿਰੂਲ਼੍ਹਿਂ ਵੇਪੁਲ੍ਲਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ**। ਮਹਨ੍ਤਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਮਹਾਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਲੋਪੋ।

ਪਰਿਸਤਿ ਭਵਾਤਿ ਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾ। ਪਰਿਸਾਸੁ ਜਾਤਾਤਿਵਾ ਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾ। ਪਰਿਚਾਰਿਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਤਿ **ਬ੍ਰਹ੍ਮ ਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾ**। ਪੁਰੇ ਉਚ੍ਚੇ ਠਾਨੇ ਓਦਹਨ੍ਤਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ ਪੁਰੋਹਿਤਾ। ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਪੁਰੋਹਿਤਾਤਿ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋਹਿਤਾ**। ਮਹਨ੍ਤਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ **ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ**। ਸਹਸ੍ਸੋਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸੋਬ੍ਰਹ੍ਮਾ। ਤਿਸਹਸ੍ਸੋਬ੍ਰਹ੍ਮਾਤਿਆਦਿਨਾ ਸਙ੍ਖਾਰੁਪਪਤ੍ਤਿਸੁਤ੍ਤੇ ਆਗਤਾ ਅਧਿਪਤਿਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਸਹਸ੍ਸੋਬ੍ਰਹ੍ਮਾਤਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸਮ੍ਹਿ ਇਸ੍ਸਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ। ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸੋਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਇਸ੍ਸਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਯੋਪੇਤੇ ਏਕਤਲ ਵਾਸਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਲੋਕੇ ਮਹਾਜਨਾ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਕੁਲਦੇਵਤਾਯੋਨਾਮ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਕੇਚਿ ਮਹਾਦੇਵਂਨਾਮ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਕੇਚਿ ਵਾਸੁਦੇਵਂਨਾਮ। ਕੇਚਿ ਮਹੇਸਰਂਨਾਮ। ਕੇਚਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਾਰਂ ਨਾਮਾਤਿ। ਘਰਦੇਵਤਾ ਗਾਮਦੇਵਤਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾਦਯੋਪਿ ਤੇਸਂ ਮਹਾਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਕਾਏਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਦੇਵਰਾ ਜਾਨੋਵਿਯ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਘਰਦੇਵਤਾਦਯੋਵਿਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮ ਪੁਰੋਹਿਤਾਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਵਿਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥਚ ਘਰ ਦੇਵਤਾਦਯੋ ਮਹਾਦੇਵਰਾ ਜਾਨੋ ਅਦਿਸ੍ਵਾਵ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ ਤੇਉਭੋਪਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾਵ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋਹਿਤਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋਪਿ ਨਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਂਪਿ ਨਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਉਭੋਪਿ ਨਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਉਭਿਨ੍ਨਂਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਂਪਿ ਨਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ ਰੂਪਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਏਵ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਉਪਰਿਭੂਮੀਸੁਪਿ। ਯਂ ਪਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਨਿਮਨ੍ਤਨ ਸੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਪਕਤਿਰੂਪਂ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਪਾਤਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ। ਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋ ਹਿਤਾ ਦੀਨਂ ਉਪਰਿਮਾਨਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਪਕਤਿਰੂਪਂ ਕਸ੍ਸਚਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਦਿਨੋਵਾ ਦੇਵਸ੍ਸਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸਵਾਆਪਾਤਂ ਨਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਨਂ ਪਨ ਪਕਤਿਰੂਪਂ ਉਪਰਿਮਸ੍ਸ ਆਪਾਤਂ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿਯੇਵ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਜਨਵਸਭਸੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਹੇਟ੍ਠਿਮਹੇਟ੍ਠਿਮਾਹਿ ਦੇਵਾ ਉਪਰਿਮਦੇਵਾਨਂ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਾਪਿਤਮੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ

ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥਦੁਤੀਯਤਲੇ **ਪਰਿਤ੍ਤਾਭਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਏਵ। **ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਭਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋਹਿਤਾ ਏਵ। **ਆਭਸ੍ਸਰਾ**ਤਿ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋਏਵ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਲੇ ਅਧਿਪਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋਏਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਹੇਟ੍ਠਿਮਤਲਤੋ ਪਨ ਵਿਸੇਸ ਕਰਣਤ੍ਥੰ ਆਭਾਵਸੇਨ ਨਾਮਗਹਣੰ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਆਭਾ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਭਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਆਭਾ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਭਾ। ਆਭਾਸਰਨ੍ਤਿ ਨਿਚ੍ਛਰਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸੂਤਿ ਆਭਸ੍ਸਰਾਤਿ। ਤਤੀਯਤਲੇ **ਪਰਿਤ੍ਤਸੁਭਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਏਵ। **ਅਪ੍ਪਮਾਣਸੁਤਾ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋਹਿਤਾਏਵ। **ਸੁਤਕਿਣ੍ਣਾ**ਤਿ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਨੋਏਵ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਲੇ ਅਧਿਪਤਿਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਏਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਸੁਭਾਤਿ ਏਕਗ੍ਘਨਾ ਅਚਲਸਣ੍ਠਿਤਾ ਆਭਾਏਵ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਸੁਭਾ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਸੁਭਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਸੁਭਾ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਸੁਭਾ। ਸੁਤੇਹਿ ਆਕਿਣ੍ਣਾਤਿ ਸੁਭਾਕਿਣ੍ਣਾ। ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਾਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਆਕਾਰਸ੍ਸ ਰਸ੍ਸੋ ਅਨ੍ਤਿਮਣਕਾਰਸ੍ਸ ਚ ਹਕਾਰੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਤਲੇਸੁ ਪਕਤਿਕਾਯਪ੍ਪਭਾ ਅਧਿਮਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਸੰ ਵਸੇਨ ਪਰਿਤ੍ਤਾਭਾਤਿਆਦਿਕੰ ਨਾਮੰ ਸਿਦ੍ਧੰ। ਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿ ਸਜ੍ਜਾਤਿਆਦਿਕੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਵੇਰਞ੍ਜਸੁਤ੍ਤੇ ਪਥਮਤਲਵਾਸਿਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕਾਯਿਕਾ ਦੇਵਾਤਿ ਆਗਤਾ। ਦੁਤੀਯਤਲਵਾਸਿਨੋ ਆਭਾਦੇਵਾਤਿ। ਤਤੀਯਤਲਵਾਸਿਨੋ ਸੁਭਾਦੇਵਾਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਤਲੇ ਵਿਪੁਲੰ ਫਲੰ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਵੇਹਪ੍ਫਲਾ**। ਅਥਵਾ ਇਞ੍ਜਨਜਾਤਿਕੇਹਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜ੍ਝਾਨੇਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਤਲਾਨੰ ਤੇਜੋਸੰ ਵਟ੍ਟਾਦਿਕੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਭੂਮਿਤਲੇਨ ਸਹ ਆਯੁਕਪ੍ਪਨਿਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਇਞ੍ਜਿਤੰ ਪੁਞ੍ਞਫਲੰ ਅਤ੍ਥਿ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਯੰ ਸੁਭਾਕਿਣ੍ਣਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਕਪ੍ਪਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਲੇ ਆਦਿਕਪ੍ਪਿਕਾਨੰ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਪਚ੍ਛਿਮਿਕਾਨੰ ਪਨ ਤੇਸਟ੍ਠਿਕਪ੍ਪ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿਕਪ੍ਪ ਏਕਸਟ੍ਠਿ ਕਪ੍ਪਾਦਿ ਵਸੇਨ ਇਞ੍ਜਿਤੰ ਪਟਿਲੀਨੰ ਪੁਞ੍ਞਫਲੰ ਹੋਤੀਤਿ। ਆਨੇਞ੍ਜਜਾਤਿਕੇਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਜ੍ਝਾਨੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨੰ ਪਨ ਕੇਨਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਤਾਦਿਸੰ ਇਞ੍ਜਿਤੰ ਪੁਞ੍ਞਫਲੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਞਾਨ ਸਾਮਤ੍ਥਿਯਾਨੁਰੂਪੰ ਵਿਸੇਸੇਨ ਈਹਿਤੰ ਅਭਿਵਡ੍ਢਿਤੰ ਪੁਞ੍ਞਫਲੰ ਏਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵੇਹਪ੍ਫਲਾ।

ਨਤ੍ਥਿ ਸਞ੍ਞਾਮੁਖੇਨ ਗਹਿਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਅਸਞ੍ਞਾ। ਅਸਞ੍ਞਾਚ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾਚਾਤਿ **ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾ**। ਚਿਤ੍ਤਚੇ ਤਸਿਕਾਨੰ ਪਨ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯ ਤੇਸੰ ਅਸਤ੍ਤਪਸਙ੍ਕਾ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਸਤ੍ਤਗਹਣੰ ਕਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਏਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਏਕਤਲਵਾਸਿਨੋ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਹੀਨਮਜ੍ਝਿਮਪਣੀਤਤਾ ਵਿਸੇਸਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਤਦਨੁਰੂਪੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰਪਿ ਪਾਰਿਸਜ੍ਜ ਪੁਰੋਹਿਤ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤ ਵਿਸੇਸੋ ਸਮ੍ਭਵਤਿਯੇਵ। ਆਯੁਵੇਮਤ੍ਤਤਾਯ ਪਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞ ਅਦਸ੍ਸਨਾਦੀਨਞ੍ਚ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯ ਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਦਿਵਸੇਨ ਭੂਮਿਵਿਭਾਗੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਵੰ ਅਵਿਹਾਦੀਸੁਪਿ। ਓਲ਼ਾਰਿਕਾਨੰ ਕਾਮਰਾਗਪਟਿਘਾਨੁਸਯਾਨੰ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯ ਸੁਦ੍ਧਾਨੰ ਅਨਾਗਾਮਿਅਰਹਨ੍ਤਾਨਮੇਵ ਆਵਾਸਾਤਿ **ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸਾ**। ਤਤ੍ਥ ਪਥਮਭੂਮਿਵਾਸਿਨੋ ਅਪ੍ਪਕੇਨ ਕਾਲੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਾਨੰ ਨਵਿਜਹਨ੍ਤੀਤਿ ਅਵਿਹਾ। ਅਥਵਾ, ਓਲ਼ਾਰਿਕਾਨੰ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਸੰਯੋਜਨਾਨੰ ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਨਤ੍ਥਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਹਞ੍ਞਨੰ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸ ਨਾਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਵਿਪ੍ਫਾਰਿਕਤਾਪਤ੍ਤਿ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਅਵਿਹਾ**। ਦੁਤੀਯਭੂਮਿ ਵਾਸਿਨੋ ਨ ਕੇਨਚਿ ਚਿਤ੍ਤਪਰਿਲ਼ਾਹੇਨ ਤਪ੍ਪਨ੍ਤੀਤਿ **ਅਤਪ੍ਪਾ**। ਤਤੀਯ ਤਲਵਾਸਿਨੋ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਹਿ ਪਸਾਦਚਕ੍ਖੁ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁ ਪਞ੍ਞਾ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ **ਸੁਦਸ੍ਸਾ**। ਚਤੁਤ੍ਥਭੂਮਿਵਾਸਿਨੋ ਪਨ ਤਤੋ ਅਤਿਸਯੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਦਸ੍ਸਨਭਾਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਤਿ **ਸੁਦਸ੍ਸਿਨੋ**। ਅਤਿਸਯਤ੍ਥੇ ਹਿ ਅਯੰ ਈਕਾਰੋਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਭੂਮਿ ਵਾਸਿਨੋ ਉਪਰਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭੂਮਨ੍ਤਰਗਤਸ੍ਸ ਰੂਪਿਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯ ਨਤ੍ਥਿ ਰੂਪੀਨੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਕੇਨਚਿ ਗੁਣੇਨ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਵੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਅਕਨਿਟ੍ਠਾ**।

ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਭੂਮੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਤ੍ਤਕੰ ਆਕਾਸਪਦੇਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨ ਸਞ੍ਞਿਤਾ ਚਤੁਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਖਨ੍ਧਸਹਿਤੋ ਆਕਾਸਪਦੇਸੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਯਨਭੂਮਿ। ਏਵੰ ਸੇਸਾਸੁ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋਚਾਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸੇਸੁ ਸਬ੍ਬਥਾ ਸਬ੍ਬਪਕਾਰੇਨਪਿ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਸਕਦਾਗਾਮੀਨੰ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੇਨ ਅਨਾਗਾਮਿ ਮਗ੍ਗਟ੍ਠਸ੍ਸਪਿ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤੀਤਿ ਉਪਰਿਮਾਨੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਅਰਿਯਾਨਮੇਵ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਲਾਭੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਸੇਸਟ੍ਠਾਨੇਸੂ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸਤੋ ਅਸਞ੍ਞਾਪਾਯਤੋਚ ਅਵਸੇਸੇਸੁ ਏਕਵੀਸਤਿਯਾ ਠਾਨੇਸੁ, **ਅਨਰਿਯਾ**ਤਿ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ।

[ਭੂਮਿਚਤੁਕ੍ਕੰ]

੧੪੪. ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਹਿ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਓਕ੍ਕਮਨਂ ਅਨੁਪਵਿਸਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੇਨ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਤੋ ਪਰਂ ਭਵਙ੍ਗਂ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਭਵਙ੍ਗਪਰਿਯੋਸਾਨੇਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਜਾਤਿਯਾ ਅਨ੍ਧੋ **ਜਚ੍ਚਨ੍ਧੋ**। ਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ ਜਾਤਿ ਬਧਿਰ ਜਚ੍ਚਘਾਨਕ ਜਾਤਿਮੂਗ ਜਚ੍ਚੇਲ਼ ਜਚ੍ਚੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕ ਪਣ੍ਡਕ ਉਭਤੋ ਬਜਞ੍ਜਨਕ ਨਪੁਂਸਕ ਮਮ੍ਮਾਦਯੋ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸ ਚਕ੍ਖੁਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਲਦ੍ਧਾ। ਸੋ ਜਚ੍ਚਨ੍ਧੋ ਨਾਮ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਸਾਦਸੋਤ ਰਹਿਤੋ ਜਾਤਿਬਧਿਰੋ ਨਾਮ। ਪਸਾਦ ਘਾਨਰਹਿਤੋ ਜਚ੍ਚ ਘਾਨਕੋ ਨਾਮ। ਪਸਾਦਜਿਵ੍ਹਾਰਹਿਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਵਚਨਰਹਿਤੋ ਜਾਤਿਮੂਗੋਨਾਮ। ਦਿਸਾਵਿਦਿਸਾਮਤ੍ਤਂਪਿ ਸਞ੍ਜਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੋ ਜਾਤਿਏਲ਼ੋ ਨਾਮ। ਸਬ੍ਬਕਾਲਂਪਿ ਵਿਪਲ੍ਲਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਜਚ੍ਚੁਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋਨਾਮ। ਕਾਮਹੇਤੁ ਆਸਿਤ੍ਤਕਾਦਿਭਾਵੇਨ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਪਤ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡਕੋਨਾਮ। ਦ੍ਵੀਹਿ ਬਜਞ੍ਜਨੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਉਭਤੋ ਬਜਞ੍ਜਨਕੋਨਾਮ। ਭਾਵਦ੍ਵਯ ਰਹਿਤੋ ਨਪੁਂਸਕੋਨਾਮ। ਪਕਤਿਵਚਨੇਪਿ ਏਕਮੇਕਂ ਅਕ੍ਖਰਂ ਮਹੁਸ੍ਸਾਹੇਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੋ ਵਿਬਦ੍ਧਵਚਨੋ ਮਮ੍ਮੋਨਾਮ। ਏਤ੍ਥਚ ਚਕ੍ਖੁਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਲਦ੍ਧਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਤਂਵਾ ਅਞ੍ਞਂਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਚਕ੍ਖੁਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ। ਅਸਮਤ੍ਥੇਨਕਮ੍ਮੇਨ ਲਦ੍ਧਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਕਸ੍ਸ ਪਨ ਵਤ੍ਥੁਵਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਅਞ੍ਞਂਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਚਕ੍ਖੁਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਂਪਿ ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਭਾਵੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁ ਜਾਤਿ ਬਧਿਰਾਦੀਸੁ। ਆਯਤਨਾਨਂ ਪਟਿਲਾਭੋ ਜਾਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਾਰਹਕਾਲੋ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਜਾਤਿਕਾਲੋਨਾਮ। ਤਦਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਚਕ੍ਖੁਕੋ ਜਚ੍ਚਨ੍ਧੋਨਾਮਾਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਾਰਹ ਕਾਲਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਆਯਤਨਸ੍ਸ ਜਾਤਿਕਾਲੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਞ੍ਹਿਸਤਿ ਜਾਤਿਮੂਗਾਦਯੋਪਿ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿਚ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਵਿਭਾਵਨਿ ਯਂਪਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵਿਭਾਵਿਤੋਤਿ।

[੧੪੨] ਯਂ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਅਪਰੇ ਪਨ ਜਚ੍ਚਨ੍ਧੋਤਿ ਪਸੁਤਿਯਂਯੇਵ ਅਨ੍ਧੋ। ਮਾਤੁ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਅਨ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨ ਦੁਹੇਤੁਕਤਿਹੇਤੁਕਾਨਂ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਅਵਿਪਜ੍ਜਨਂ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ।

ਲੋਕੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਂਯੇਵ ਅਨ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਤਂ ਤਂ ਸਿਪ੍ਪਵਿਜ੍ਜਾਠਾਨੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾਵੇਯ੍ਯਤ੍ਤਿਯਭਾਵਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ। ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਹਿ ਮਹਾਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞੇਚ ਪਚ੍ਛਿਮਭਵਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਅਵਸੇਸਾਨਂ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕ ਤਿਹੇਤੁਕਾਨਂਪਿ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਰੂਪਕ੍ਕਮੇਨਵਾ ਮਾਤੁਯਾ ਵਿਸਮਪਯੋਗੇਨਵਾ ਨਾਨਾਬਾਧੇਨਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂਪਿ ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਾਨਂ ਵਿਪਤ੍ਤਿਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਨਿਯਮੇਤੁਨ੍ਤਿ। **ਭੁਮ੍ਮਸ੍ਸਿਤਾਨਞ੍ਚ ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾਸੁਰਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਭੂਮਿਯਂ ਜਾਤਾਤਿ ਭੁਮ੍ਮਾ। ਭੂਮਿਸਮ੍ਬਨ੍ਧੇਸੁ ਰੁਕ੍ਖਟ੍ਠਕ ਪਬ੍ਬਤਟ੍ਠਕ ਵਿਮਾਨੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਆਲ਼ਵਕ ਸਾਤਾਗਿਰ ਹੇਮਵਤਾਦਯੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ ਭੁਮ੍ਮਾਦੇਵਾ। ਯੇ ਲੋਕੇ ਬਲਿਹਰਣ ਵਸੇਨ ਪੂਜਨੀਯਟ੍ਠੇਨ ਯਕ੍ਖਾਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਭੁਮ੍ਮਦੇਵਜਾਤਿਕਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਭੋਗਸੁਖਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ ਕਿਚ੍ਛਜੀਵਿ ਕਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤੇਸਂ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾਨਂ ਭੁਮ੍ਮਦੇਵਾਨਂ ਪਰਂਪਰ ਪਾਰਿਸਜ੍ਜੇਸੁ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਭੁਮ੍ਮੇ ਦੇਵੇ ਸਿਤਾ ਨਿਸ੍ਸਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੇਨ ਭੁਮ੍ਮਸ੍ਸਿਤਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਭੁਮ੍ਮਿਸ੍ਸਿਤਾਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਪੁਞ੍ਞਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ ਰੁਕ੍ਖਗੁਮ੍ਬਲੇਣਗੁਹਾਸੁਸਾਨਾ ਦੀਸੁ ਵਿਵਿਤ੍ਤੇਸੁ ਭੂਮਿਪਦੇਸੇਸੁ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਯੇਵ ਵਿਰੂਪਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਨਿਪਤਨ੍ਤੀਤਿ ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾ। ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾਚ ਤੇ ਹੇਟ੍ਠਾਵੁਤ੍ਤਟ੍ਠੇਨ ਅਸੁਰਾਚਾਤਿ ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾ ਸੁਰਾ। ਤੇ ਪਨ ਗਾਮਸਮੀਪੇਵਾ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇਵਾ ਵਿਵਿਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਵਾਸੀਹਿ ਛਡ੍ਡਿਤਾਨਿ ਭਤ੍ਤਸਿਤ੍ਥਪੂਵਖਜ੍ਜਮਚ੍ਛਮਂਸਾਦੀਨਿ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾਵਾ ਤਾਨਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਦਾਰਕੇਵਾ ਗਿਲਾਨੇਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾਵਾ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਤਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾਵਾ ਜੀਵਿਤਂ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਤੇਸਂ ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾਸੁਰਾਨਂ। ਏਕਚ੍ਚਾਨਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਨ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇ ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾ ਸੁਰਾਨਾਮ ਅਹੇਤੁ ਕਾਏਵਾਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਤਿਹੇਤੁਕਾਨਂਪਿ ਸਬ੍ਭਾਵਤੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਏਕਚ੍ਚਾਨਂ ਪਿਯਙ੍ਕਰਮਾਤਾ ਉਤ੍ਤਰਮਾਤਾ ਧਮ੍ਮਗੁਤ੍ਤਾ ਫੁਸ੍ਸਮਿਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋਪਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਯਕ੍ਖਜਾਤਿਕਾਪਿ ਰਕ੍ਖਸਜਾਤਿਕਾਪਿ ਵੇਮਾਨਿਕਪੇਤਾਪਿ ਪਰਦਤ੍ਤੂਪਜੀਵਿ ਪੇਤਾਪਿ ਏਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

ਤੇਸੂਤਿ ਯਥਾਵੁੱਤੁਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ। ਯਸ੍ਮਾ ਆਯੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਨਾਮ ਏਕਭੂਮਿਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਸੇਸਸਾਧਾਰਣਨਿਯਮਪਰਿਮਾਣਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ। ਅਪਾਯਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਭੁਮ੍ਮ ਦੇਵਾਨਞ੍ਚ ਤਾਦਿਸੋ ਨਿਯਮਪਰਿਮਾਣੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਨ ਹਿ ਸਕਲਚਕ੍ਕ ਵਾਲਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਏਕਭੂਮਕਾ ਸਬ੍ਬਨਿਰਯਾ ਏਕਆਯੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵਨਯੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਵੁੱਤੁਂ **ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਪਾਯਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ। ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਪਾਯਾਨਂ ਆਪਾਯਿਕਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣ ਗਣਨਾਯ ਨਿਯਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਕਮ੍ਮਪਮਾਣਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਰਯੇਸੁ ਅਬ੍ਬੁਦਾਦੀਨਂ ਦਸਨ੍ਨਂ ਨਿਰਯਾਨਂ ਭਗਵਤਾ ਵੁੱਤੋ ਆਯੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਪਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨੇਵਸਿਦ੍ਧੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਮਨੁਸ੍ਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਗਾਸੀਨਂ ਵਸੇਨ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਸਵ੍ਵੇਵ ਹਿ ਆਯੁਕਪ੍ਪਸ੍ਸ ਆਰੋਹਣਂ ਓਰੋਹਣਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥਿ। ਨ ਇਤਰਦੀਪਵਾਸੀਨਂ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਉਤ੍ਤਰਕੁਰੁਵਾਸੀਨਂ ਨਿਯਮਤੋ ਵਸ੍ਸ ਸਹਸ੍ਸਂ ਹੋਤਿ। ਇਤਰੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸ ਸਤਾਨੀਤਿਚ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਤੇਸੁ ਦੀਪੇਸੁ ਆਦਿਕਪ੍ਪਿਕਾਨਂਪਿ ਸੋਏਵ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸੀਨਂ ਪਨ ਸਮਵਿਸਮਾਚਾਰਨਿਸਨ੍ਨਭੂਤਾ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਵਿਸਮਸਮਗਤਿਮੂਲਿਕਾਉਤੁਆਹਾਰਾਨਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯੋ ਤੇਸਂਪਿ ਸਾਧਾਰਣਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੁਪਿ ਆਯੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾਨਂ ਆਰੋਹਣਂ ਓਰੋਹਣਞ੍ਚ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ। ਨਿਸਨ੍ਨਮਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਗਤਿਯਾ ਏਕਗਤਿਕਾ ਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਤਥਾ ਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਉਤ੍ਤਰਕੁਰੁਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਮਮਾ ਅਪਰਿਗ੍ਗਹਾ। ਨਿਯਤਾਯੁਕਾ ਅਵਸੇਸਾਯੁਨਾਤਿ ਵੁੱਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਅਵਸੇਸਾਯੁਨਾਤਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਤੋ ਓਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਲਂ ਠਿਤੇਨ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋਤਿ।

ਵਿ**ਨਿਪਾਤਿਕਾਸੁਰਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਨਿਦਸ੍ਸਨਮਤ੍ਤਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਮਹੇਸਕ੍ਖਾਨਂ ਅਪ੍ਪੇਸਕ੍ਖਾਨਞ੍ਚ ਭੁਮ੍ਮਦੇਵਾਨਂ ਵੇਮਾਨਿਕਪੇਤਾਦੀਨਞ੍ਚ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਤ੍ਤਾ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਕਮ੍ਮਮੇਵ ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ। **ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨਂਪਨਦੇਵਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਉਪਰਿਮੇ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁੱਤਂ। **ਦਿਬ੍ਬਾਨੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਲੋਕੇ ਸਿਦ੍ਧਾਨਿ। **ਪਞ੍ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨੀ**ਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਯੇਭੁਯ੍ਯਵਸੇਨ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਾਵਕਭੂਤਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਦੇਵ ਪੁਤ੍ਤਾ ਆਕਾਸਟ੍ਠਕ ਵਿਮਾਨੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਯਾਵ ਨਿਮਿਰਾਜਕਾਲਾਪਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ ਜਾਤਕਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁੱਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਆਕਾਸਟ੍ਠਕਦੇਵਾਨਂਪਿ ਕਮ੍ਮਪਮਾਣਤਾ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਚੇਤ੍ਥ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਹਿ ਸੋਤਾ ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਤੋ ਪਰਂ ਕਾਮਭਵੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਨ ਚ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਲੋਕੇ ਸਹਸ੍ਸਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਾਨਾਪਿ ਤਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਸਂਪਾਪੁਣਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ। **ਮਨੁਸ੍ਸਗਣਨਾਯਾ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਵਸ੍ਸਗਣਨਾਯ। ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਹਿ ਪਞ੍ਞਾਸਵਸ੍ਸਾਨਿ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕੇ ਏਕੋ ਦਿਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਦਿਵੋ ਹੋਤਿ। ਤਿਂਸਰਤ੍ਤਿਦਿਵਾ ਏਕੋ ਦਿਬ੍ਬਮਾਸੋ। ਦ੍ਵਾਦਸਮਾਸਾ ਏਕਂ ਦਿਬ੍ਬਵਸ੍ਸਂ। ਤੇਨ ਦਿਬ੍ਬਵਸ੍ਸੇਨ ਤੇਸਂ ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਮਨੁਸ੍ਸਗਣਨਾਯ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਹੋਤੀਤਿ। **ਤਤੋ**ਤਿ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਤੋ। **ਚਤੁਗੁਣ**ਨ੍ਤਿ ਆਯੁਪਮਾਣਸ੍ਸ ਦਿਗੁਣਵੁਦ੍ਧਿਯਾਚੇਵ ਦਿਬ੍ਬਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵਸ੍ਸ ਦਿਗੁਣਵੁਦ੍ਧਿਯਾਚ ਵਸੇਨ ਚਤੂਹਿ ਭਾਗੇਹਿ ਗੁਣਿਤਂ ਵਡ੍ਢਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ। ਤਤ੍ਥ ਆਯੁਪਮਾਣਸ੍ਸ ਦਿਗੁਣਵੁਦ੍ਧਿਨਾਮ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਆਯੁਪਮਾਣਤੋ ਉਪਰਿਮਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਆਯੁਪਮਾਣਸ੍ਸ ਦਿਗੁਣਵੁਦ੍ਧਿ। ਏਤੇਨ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਂ ਦਿਬ੍ਬਂ ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਂ। ਯਾਮਾਨਂ ਦ੍ਵੇਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। ਤੁਸਿਤਾਨਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ, ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨਂ ਅਟ੍ਠ। ਵਸਵਤ੍ਤੀਨਂ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਹੋਤੀਤਿ ਸਿਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ।

ਦਿਬ੍ਬਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵਸ੍ਸ ਦਿਗੁਣਵੁਦ੍ਧਿਨਾਮ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵਤੋ ਉਪਰਿਮਾਨਂ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵਸ੍ਸ ਦਿਗੁਣਵੁਦ੍ਧਿ। ਏਤੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਤਾਵਤਿਂਸੇ ਏਕੋ ਦਿਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਦਿਵੋ। ਦ੍ਵੇਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਯਾਮੇ। ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਤੁਸਿਤੇ। ਅਟ੍ਠ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਯਂ। ਸਹਸ੍ਸਂ ਛ ਚਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਵਸਵਤ੍ਤਿਯਂ ਏਕੋ ਦਿਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਦਿਵੋਤਿ ਸਿਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਰਤ੍ਤਿਦਿਵਾਨਞ੍ਚ ਦਿਗੁਣਵੁਦ੍ਧਿਯਾ ਸਿਦ੍ਧਾਯ ਮਾਸਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਂਪਿ ਦਿਗੁਣਵੁਦ੍ਧਿ ਸਿਦ੍ਧਾਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚਸਤਿ ਯਥਾਵੁੱਤਾਨਿ ਤਾਵਤਿਂਸਾਦੀਨਂ ਦਿਬ੍ਬਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਦਿਨਿਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਤ੍ਤਿਦਿਵਮਾਸਸਂਵਚ੍ਛਰੇਤਿਏਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ ਸਿਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਤਥਾਚ ਸਤਿ ਉਪਰਿਮਾਨਂ ਆਯੁਪਰਿਮਾਣਾਨਿ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਨਂ ਆਯੁਪਰਿਮਾਣਤੋ ਚਤੁਗੁਣਾਨੀਤਿ ਸਿਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤਂ। **ਤਤੋ ਚਤੁਗੁਣਂ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਂ। ਤਤੋ ਚਤੁਗੁਣਂ ਯਾਮਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ। ਦਿਬ੍ਬਗਣਨਾਯ ਚ ਤਥਾ ਸਿਦ੍ਧਾਯ ਸਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਗਣਨਾਯਪਿ ਚਤੁਗੁਣਭਾਵੋ ਸਿਦ੍ਧੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਨੁਸ੍ਸਗਣਨਾਯਪਿ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਨਂ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਦੀਨਿ ਚਤੂਹਿ ਉਪਰੂਪਰਿਗੁਣਿਤਾਨਿ ਉਪਰਿਮਾਨਂ

ਤਿਕੋਟਿਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸਤ ਸਹਸ੍ਸਾਦਿਨਿ ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਆਦਿਅਨ੍ਤਦਸ੍ਸਨ ਵਸੇਨ ਨਿਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੋ **ਨਵਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ। ਵਸ੍ਸਾਨਂ ਨਵਸਤਂ ਕੋਟਿਯੋ ਚ ਏਕਵੀਸ ਕੋਟਿਯੋ ਚ ਤਥਾਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚ ਵਸਵਤ੍ਤੀਸੁ ਦੇਵੇਸੁ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਹੋਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

ਯਸ੍ਮਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਂ ਝਾਨਂ ਓਲਾਰਿਕਸ੍ਸ ਵਿਤਕ੍ਕਸ੍ਸ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਤੋ ਸੁਟ੍ਠੁਬਲਵਂ ਹੋਤਿ। ਤਤੋਯੇਵ ਤਤੀਯਜ੍ਝਾਨਤੋਪਿ ਨਾਤਿਦੁਬ੍ਬਲਞ੍ਚ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਤਤੀਯਜ੍ਝਾਨੇਨ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮਤਲੇ ਭੂਮਨ੍ਤਰੇ ਵਿਪਾਕਂ ਦੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਵਿਪਾਕਂ ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਵਿਪਾਕਞ੍ਚ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਭੂਮਿਯ**ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨੇਵਚ ਭੂਮੀਨਂ ਠਿਤਿਕ੍ਕਮੋਪਿ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨ ਵਸੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧੋ। ਥੇਰੇਨ ਪਨ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਞ੍ਚਕਨਯਵਸੇਨੇਵ ਝਾਨਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧਪਿ ਤੇਨੇਵ ਨਯੇਨ ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ **ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਵਿਪਾਕਂ ਤਤੀਯਜ੍ਝਾਨਭੂਮਿਯ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਤੇਸੂ**ਤਿ ਤਾਹਿ ਛਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧੀਤਿ ਗਹਿਤਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕੇਸੁ। **ਕਪ੍ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਕਪ੍ਪਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ ਹਿ ਕਪ੍ਪਾਮਹਾਕਪ੍ਪੋ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਕਪ੍ਪੋ ਅਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪੋ ਆਯੁਕਪ੍ਪੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਆਯੁਕਪ੍ਪੋਨਾਮ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤਂਤਂ ਆਯੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪੋਨਾਮ ਏਕਸ੍ਸਵਿਵਟ੍ਟਟ੍ਠਾਯਿਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਆਯੁਕਪ੍ਪਸ੍ਸ ਹਾਯਨਵਡ੍ਢਨਵਸੇਨ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਨ੍ਤਰਾ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਪਭੇਦਾ ਚੂਲਕਪ੍ਪਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਪੀਸਤਿਭੇਦਾਤਿ ਕੇਚਿ। ਅਸੀਤਿਭੇਦਾਤਿ ਅਪਰੇ। ਚੁਦ੍ਦਸਪ੍ਪ ਭੇਦਾਤਿ ਵੇਦਵਿਦੂ। ਯੇ ਲੋਕੇ ਮਨ੍ਵਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਏਕਮੇਕੇਨ ਮਨੁਨਾਮਕੇਨ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਰਾਜੇਨ ਉਪਲਕ੍ਖਿਤਾ ਅਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਿਵਟ੍ਟਟ੍ਠਾਯਿਮ੍ਹਿ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਰਾ ਜਾਨਂ ਏਕਮੇਵ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਅਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪਾ ਪਨ ਏਕੋ ਅਸਙ੍ਖਜੇ ਕਪ੍ਪੋਨਾਮ। ਸੋ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ ਸਂਵਟ੍ਟੋ ਸਂਵਟ੍ਟਟ੍ਠਾਯੀ ਵਿਵਟ੍ਟੋ ਵਿਵਟ੍ਟਟ੍ਠਾਯੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਿਨਸ੍ਸਮਾਨੋ ਕਪ੍ਪੋ ਸਂਵਟ੍ਟੋ। ਯਥਾ ਵਿਨਟ੍ਠਂ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਕਪ੍ਪੋ ਸਂਵਟ੍ਟਟ੍ਠਾਯੀ। ਵਡ੍ਢਮਾਨੋ ਕਪ੍ਪੋ ਵਿਵਟ੍ਟੋ। ਯਥਾ ਵਿਵਟ੍ਟਂ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਕਪ੍ਪੋ ਵਿਵਟ੍ਟਟ੍ਠਾਯੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤੇ ਪਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਕਪ੍ਪਾ ਏਕੋ ਮਹਾਕਪ੍ਪੋਨਾਮ। ਏਤ੍ਥਚ ਯੋ ਜਨਾਯਾਮਵਿਤ੍ਥਾਰੇ ਸੇਤਸਾਸਪਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਵਸ੍ਸਸਤ ਵਸ੍ਸਸਤਚ੍ਚਯੇਨ ਏਕੇਕਬੀਜਹਰਣੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣੇਪਿ ਏਕੋ ਮਹਾਕਪ੍ਪੋ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਨਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਂ ਦਿਘੋ ਮਹਾਕਪ੍ਪੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਤਤ੍ਥ ਯਦਾ ਕਪ੍ਪੋ ਤੇਜੇਨ ਸਂਵਟ੍ਟਤਿ। ਆਭਸ੍ਸਰਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਦਯ੍ਹਤਿ। ਯਦਾ ਆਪੇਨ ਸਂਵਟ੍ਟਤਿ। ਸੁਭਾਕਿਣ੍ਣਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਦਕੇਨ ਵਿਲੀਯਤਿ। ਯਦਾ ਵਾਯੁਨਾ ਸਂਵਟ੍ਟਤਿ। ਵੇਹਪ੍ਫਲਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਾਤੇਨ ਵਿਦ੍ਧਂਸਤੀਤਿ ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਯਂ ਲੋਕੋ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਸਤ੍ਤਸੁ ਵਾਰੇਸੁ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ। ਅਟ੍ਠਮੇ ਵਾਰੇ ਉਦਕੇਨ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ। ਪੁਨ ਸਤ੍ਤਸੁ ਅਗ੍ਗਿਨਾ। ਅਟ੍ਠਮੇ ਉਦਕੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਅਟ੍ਠਕਾਨਂ ਵਸੇਨ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਵਾਰੇਸੁ ਅਨ੍ਤਿਮੇ ਉਦਕਵਾਰੇ ਉਦਕਂ ਪਹਾਯ ਵਾਤਵਾਰੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਕਥਂ। ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਆਭਸ੍ਸਰਾਨਂ ਅਟ੍ਠਕਪ੍ਪਾਨੀ**ਤਿ। ਏਤੇਨ ਅਟ੍ਠਮੇ ਵਾਰੇ ਆਪੋਸਂਵਟ੍ਟੋ ਹੋਤਿ। ਅਨ੍ਤਰਾ ਸਤ੍ਤਸੁ ਸਤ੍ਤਸੁ ਵਾਰੇਸੁ ਤੇਜੋਸਂਵਟ੍ਟਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਸਿਦ੍ਧਂ। ਯਞ੍ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਸੁਭਾਕਿਣ੍ਣਾਨਂ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਕਪ੍ਪਾਨੀ**ਤਿ। ਏਤੇਨ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਮੇ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਮੇ ਵਾਰੇ ਵਾਤਸਂਵਟ੍ਟੋਹੋਤਿ। ਅਨ੍ਤਰਾ ਤੇਸਟ੍ਠਿਯਾ ਵਾਰੇਸੁ ਤੇਜੋਸਂਵਟ੍ਟਾ ਆਪੋਸਂਵਟ੍ਟਾਚ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਸਿਦ੍ਧਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਤੇਨਾਹੁ ਪੋਰਾਣਾ –

ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਭਸ੍ਸਰਾ ਹੇਟ੍ਠਾ, ਆਪੇਨ ਸੁਭਾਕਿਣ੍ਣਤੋ।
ਵੇਹਪ੍ਫਲਤੋ ਵਾਤੇਨ, ਏਵਂ ਲੋਕੋ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ॥

ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਗ੍ਗਿਨਾ ਵਾਰਾ, ਅਟ੍ਠਮੇ ਅਟ੍ਠਮੇ ਦਕਾ।
ਚਤੁਸਟ੍ਠਿ ਯਦਾ ਪੁਣ੍ਣਾ, ਏਕੋ ਵਾਯੁਵਾਰੋ ਸਿਯਾਤਿ॥

ਏਵਞ੍ਚ ਵਿਨਟ੍ਠੇ ਲੋਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇਪਿ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਭੂਮਿ ਅਵਿਨਟ੍ਠਾਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਨਂਦੇਵਾਨਂ ਕਪ੍ਪਸ੍ਸਤਤੀਯੋ ਭਾਗੋ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋਹਿਤਾਨਂਉਪਡ੍ਢਕਪ੍ਪੋ, ਮਹਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂਏਕੋਕਪ੍ਪੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜ ਕਪ੍ਪੋਵ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਨਮਹਾਕਪ੍ਪੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ਕਪ੍ਪਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਕਪ੍ਪਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਆਯੁਕਪ੍ਪਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ

ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਤੇਜੋਸੰਵਟ੍ਟਕਪ੍ਪੇਸੁ ਹਿ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਤਲੰ ਵਿਵਟ੍ਟਮਾਨੰ ਸਬ੍ਬਪਥਮੰ ਵਿਵਟ੍ਟਤਿ। ਸੰਵਟ੍ਟਮਾਨੰ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਾ ਸੰਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਡ੍ਢੇਨ ਸੰਵਟ੍ਟਸ੍ਸਚ ਪੁਬ੍ਬਡ੍ਢੇਨ ਸਹ ਏਕੰ ਵਿਵਟ੍ਟਟ੍ਠਾਯਿਕਪ੍ਪੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਲੇ ਏਕੋ ਆਯੁਕਪ੍ਪੋਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਦੁਤੀਯ ਤਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਮਹਾਕਪ੍ਪੋਵ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਪ੍ਪਕੰ ਊਨਕੰਵਾ ਅਧਿਕੰਵਾ ਗਣਨੂਪਗੰ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਡ੍ਢੇਹਿ ਸਹ ਸਤ੍ਤਕਪ੍ਪਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਆਭਸ੍ਸਰਾਨੰ ਅਟ੍ਠਕਪ੍ਪਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਵੰ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਕਪ੍ਪਾਨੀਤਿ ਏਤ੍ਥਾਪੀਤਿ। ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਭਵੰ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ **ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨੁਪਗਾ,** ਤੇਸੰ। ਏਕੋਵ ਵਿਸਯੋ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਯਸ੍ਸ ਤੰ ਏਕਵਿਸਯੰ। **ਏਕਜਾਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ। [ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਤੁਕ੍ਕੰ।]

੧੪੫. ਜਨੇਤੀਤਿ ਜਨਕੰ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤੀਤਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕੰ। ਉਪਪੀਲ਼ੇਤੀਤਿ ਉਪਪੀਲ਼ਕੰ। ਉਪਘਾਤੇਤੀਤਿ ਉਪਘਾਤਕੰ। ਤਤ੍ਥ **ਜਨਕੰ ਨਾਮ** ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਪਵਤ੍ਤੀਸੁ ਵਿਪਾਕਕ੍ਖਨ੍ਧ ਕਟਤ੍ਤਾਰੂਪਾਨੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਕਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਚੇਤਨਾ। ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਕਾ ਕਮ੍ਮਪਥਪਤ੍ਤਾਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਕਾ ਪਨ ਕਮ੍ਮਪਥੰ ਪਤ੍ਤਾਪਿ ਅਪਤ੍ਤਾਪਿ ਅਨੁਮਸੋ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਜਵਨਚੇਤਨਾਪਿ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤੇ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਚੇਤਨਾਪੀਤਿ। **ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕੰਨਾਮ** ਵਿਪਚ੍ਚਿਤੁੰ ਅਲਦ੍ਧੋਕਾਸਾਵਾ ਵਿਪਕ੍ਕਵਿਪਾਕਾ ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਚੇਤਨਾ। ਸਾ ਹਿ ਜਨਕਭੂਤਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋਵਿਪਾਕਵਾਰਤੋ ਪੁਰੇਵਾ ਪਚ੍ਛਾਵਾ ਸਭਾਗੰ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤ ਰੰਵਾਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨੰਵਾਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਮਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਥਾ ਗਨ੍ਧਾਰਬ੍ਭੇ ਰਤਨਤ੍ਤਯਪਣਾਮਚੇਤਨਾਤਿ। ਯੰ ਪਨ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕੰ ਪਨ ਵਿਪਾਕੰ ਜਨੇਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਅਲਦ੍ਧਵਿਪਾਕਵਾਰੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਹਿ ਪਚ੍ਚਯਸਾਮਗ੍ਗਿਯੰ ਸਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿਕਮ੍ਮੰ ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਪਾਕਮਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਅਜਨਕੰਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨੰਨਾਮ ਅਲਦ੍ਧੋਕਾਸਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਜਨਕਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਓਕਾਸਕਰਣੰ। ਤੰ ਪਨ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ ਪਾਕਟੰ। ਤਦਾ ਹਿ ਕੁਸਲੇ ਜਵਿਤੇ ਅਞ੍ਞੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕੰ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮੰ ਓਕਾਸੰ ਲਭਤਿ। ਅਕੁਸਲੇ ਜਵਿਤੇ ਅਞ੍ਞੰ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਤੰ ਇਤਿ ਵੁਤ੍ਤਕੇ –

ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਚਾਯੰ ਸਮਯੇ, ਕਾਲਙ੍ਕਰਿਯਾਥ ਪੁਗ੍ਗਲੋ।
ਸਗ੍ਗਮ੍ਹਿ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿਸ੍ਸ ਪਸਾਦਿਤੰ॥

ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਚਾਯੰ ਸਮਯੇ, ਕਾਲਙ੍ਕਰਿਯਾਥ ਪੁਗ੍ਗਲੋ।
ਨਿਰਯੇ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿਸ੍ਸ ਪਦੂਸਿਤਨ੍ਤਿ॥

ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇਪਿ ਏਤੰ ਬਹੁਲੰ ਲਬ੍ਭਤਿਯੇਵ। ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨੰਨਾਮ ਅਞ੍ਞੇਨ ਲਦ੍ਧੋਕਾਸੇਨ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮੇਨਵਾ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮੇਨਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੇ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਸਮੁਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਚਿਰਤਰ ਪਵਤ੍ਤਿਕਰਣੰ। ਯਥਾਹ –

ਅਭਿਵਾਦਨਸੀਲਿਸ੍ਸ, ਨਿਚ੍ਚੰ ਵੁਦ੍ਧਾਪਚਾਯਿਨੋ।
ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਧਮ੍ਮਾ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ, ਆਯੁ ਵਣ੍ਣੋ ਸੁਖੰ ਬਲਨ੍ਤਿ॥

ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਕੁਸਲੰਪਿ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਅਕੁਸਲੰਪਿ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕੰਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਅਕੁਸਲ ਕਮ੍ਮ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਹਿ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾਨੰ ਨਾਗਸੁਪਣ੍ਣਾਦੀਨੰ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਪੁਬ੍ਬਕਤੰ ਕੁਸਲੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਉਪਬ੍ਰੂਹਨੰ ਕਰੋਤਿਯੇਵ। ਤਥਾਕੁਸਲਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾਸੁਰਾਦੀਨੰ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਪੁਬ੍ਬਕਤੰ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਰਤਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਕਰੋਤਿਯੇਵਾਤਿ। **ਉਪਪੀਲ਼ਕਉਪਘਾਤਕਾਨਿਪਿ** ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲ ਚੇਤਨਾਯੋਏਵ। ਤਾਪਿ ਹਿ ਜਨਕਭੂਤਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕਵਾਰਤੋ ਪੁਰੇਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਵਾ ਵਿਪਾਕਵਾਰ ਗਹਣ ਕਾਲੇਪਿ ਵਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰੰਵਾ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨੰਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਤਰੰ ਕਤ੍ਵਾਵਾ ਵਿਬਾਧਯਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਸੋਵਾ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਮਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਉਪਪੀਲ਼ਕੇ ਤਾਵ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਵਿਬਾਧਨੰਨਾਮ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਜਨਕਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵਕਰਣੰ। ਕਮ੍ਮਞ੍ਹਿ ਨਾਮ

ਆਯੂਹਨਕਾਲੇ ਬਲਵਨ੍ਤਂਪਿ ਪਚ੍ਛਾ ਕਤੇਨ ਉਜੁਪਟਿਪਕ੍ਖੇਨ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰੇਨ ਵਿਬਾਧਿਯਮਾਨਂ ਪੁਨ ਵਿਹਤਸਾਮਤ੍ਥਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਉਪਰਿਭੂਮਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂਪਿ ਸਮਾਨਂ ਹੇਟ੍ਠਾਭੂਮਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਮਹੇਸਕ੍ਖੇਸੁ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂਪਿ ਸਮਾਨਂ ਅਪ੍ਪੇਸਕ੍ਖੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਤਥਾ ਉਚ੍ਚਕੁਲੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂਪਿ ਨੀਚਕੁਲੇਸੁ। ਦੀਘਾਯੁਕੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂਪਿ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕੇਸੁ। ਮਹਾਭੋਗੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂਪਿ ਅਪ੍ਪਭੋਗੇਸੁ। ਪੁਰਿਸਤ੍ਤ ਭਾਵਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂਪਿ ਸਮਾਨਂ ਇਤ੍ਥਤ੍ਤਭਾਵੇਵਾ ਨਪੁਂਸਕਭਾਵੇ ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂਪਿ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਭਾਵੇ। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂਪਿ ਅਨ੍ਧਂਵਾ ਬਧਿਰਂਵਾ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵੇਕਲ੍ਲਂ। ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਜਨਕਂਪਿ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾਦਿ ਅਙ੍ਗਵੇਕਲ੍ਲਂ ਜਨੇਤਿ। ਤਥਾ ਆਯੂਹਨਕਾਲੇ ਮਹਾਨਿਰਯੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂਪਿ ਅਕੁਸਲਂ ਪਚ੍ਛਾਕਤੇਨ ਬਲਵਕੁਸਲੇਨ ਵਿਬਾਧਿਯਮਾਨਂ ਉਸ੍ਸਦੇਸੁਵਾ ਪੇਤੇਸੁਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਰਾਜਾ ਚੇਤ੍ਥ ਨਿਦਸ੍ਸਨਂ। ਉਸ੍ਸਦੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਂਪਿ ਪੇਤੇਸੁਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾ ਨੇਸੁਵਾਤਿ ਆਦਿਸਬ੍ਬਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਂਪਿ ਤਬ੍ਬਿਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਤਥਾ ਹਿ ਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਕਤਕਾਲੇਦੁਬ੍ਬਲਂਪਿਸਮਾਨਂ ਪਚ੍ਛਾਸਭਾਗੇਨਬਲਵਤਾਕੁਸਲੇਨਵਾ ਅਕੁਸਲੇਨਵਾ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੀਯਮਾਨਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਬਲਵਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਵਿਬਾਧਨਂਨਾਮ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਹਿਤਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਦਾਕਦਾਚਿ ਸਰੀਰੇ ਨਾਨਾਅਨ੍ਤਰਾਯੇ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾਵਾ ਠਾਨਨ੍ਤਰਖੇਤ੍ਤਵਤ੍ਥੁ ਗੋਮਹਿਂਸ ਧਨ ਧਞ੍ਞਭੋਗ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਞ੍ਞਾਤਿ ਮਿਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਵਿਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾਵਾ ਦੁਕ੍ਖੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਕਰਣਂ। ਦੁਵਿਧਞ੍ਹਿ ਕਮ੍ਮਫਲਂਨਾਮ ਵਿਪਾਕਫਲਂ ਨਿਸਨ੍ਦਫਲਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਿਪਾਕਫਲਂਨਾਮ ਕਮ੍ਮਕਾਰਕਸ੍ਸੇਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ। ਨਿਸਨ੍ਦ ਫਲਂ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂਪਿ ਸਾਧਾਰਣਮੇਵ। ਧਮ੍ਮਪਦੇ ਆਨਨ੍ਦਸੇਟ੍ਠਿਵਤ੍ਥੁ ਏਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਚਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਪਨ ਕਮ੍ਮਜਸਨ੍ਤਥਿਸੀਸੇਸੁ ਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਏਕਂਵਾ ਦ੍ਵੇਵਾ ਤੀਣਿਵਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਪਾਲਤ੍ਥੇ ਰਾਦੀਨਂ ਵਿਯ। ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਉਪਘਾਤਕੇ ਸਙ੍ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਉਪਘਾ ਤਕਨ੍ਤਿ ਪਨ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਨ੍ਤਿਚ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕਂ। ਤਥਾ ਹਿ ਮਜ੍ਝਿਮਟ੍ਠ ਕਥਾਯਂ ਪਥਮਂ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਨਾਮੇਨ ਵਤ੍ਵਾ ਉਪਘਾਤਕਨ੍ਤਿਪਿ ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਨਾਮਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਥਮਂ ਉਪਘਾਤਕਨਾਮੇਨ ਵਤ੍ਵਾ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਨ੍ਤਿਪਿ ਤਸ੍ਸੇਵੇਤਂ ਨਾਮਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ ਮਗ੍ਗੇਪਿ ਮਰਣਸ੍ਸਤਿਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਤਦੇਵ ਕਮ੍ਮੁਪਚ੍ਛੇਦਕਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਧਚ ਪਰਤੋ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਕਮ੍ਮੁਨਾਤਿ ਵਕ੍ਖਤਿ।

ਇਮਸ੍ਸਪਿ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰੁਪਚ੍ਛੇਦਨਂ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ ਪਾਕਟਂ। ਤਦਾਹਿ ਪਥਮਂ ਪਾਪਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਦੁਗ੍ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੇ ਪੁਨ ਕਲਜਾਣ ਕਮ੍ਮਂ ਤਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਸੁਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਕਲਜਾਣਕਮ੍ਮਬਲੇਨ ਸੁਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੇ ਪੁਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਤਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਦੁਗ੍ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਪਾਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਦੁਟ੍ਠ ਗਾਮਣਿਰਞ੍ਞੋ ਸੋਣਤ੍ਥੇਰਪਿਤੁਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਕਮ੍ਮਕ੍ਖਯ ਕਰਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਕਮ੍ਮਸ੍ਸਪਿ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰੁਪਚ੍ਛੇਦਕਹਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲਤ੍ਥੇਰਾਦੀਨਂ ਵਿਯਾਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਲਦ੍ਧਾਨਿ ਮਹਗ੍ਗਤਕਮ੍ਮਾਨਿ ਯੇਨ ਅਕੁਸਲੇਨ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰੁਪਚ੍ਛੇਦਕੇ ਸਙ੍ਗਹੋ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਯਾਤਿ। ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨੁਪਚ੍ਛੇਦਨਂ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਆਯੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਲਦ੍ਧੋਕਾਸਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾਧਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਬਲੇਨ ਕਲ੍ਲਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾਵ ਕੇਨਚਿਰੋਗੇਨਵਾ ਭਯੇਨਵਾ ਉਪਕ੍ਕਮੇਨਵਾ ਮਰਨ੍ਤਾਨਂ ਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਏਤ੍ਥਚ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰਸ੍ਸਵਾ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸਵਾ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਾ ਦੀਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਇਮੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂਪਿ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਭਾਵੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਮਜ੍ਝਿਮਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਸਂਵਣ੍ਣੇਤਬ੍ਬਸੁਤ੍ਤਾਨੁਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸੇਵ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਾਦੀਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਸ੍ਸ ਕੁਸਲਭਾਵੋ ਉਪਪੀਲ਼ਕਉਪਘਾਤਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਭਾਵੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਪਨ ਮਜ੍ਝਿਮਟੀਕਾਯਂ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਅਰੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਵਿਯ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਮਹਾਟੀਕਾਯਂ ਪਨ ਸੋ ਕੇਚਿ ਵਾਦੋਪਿ ਕਤੋ। ਤਤ੍ਥਪਨ ਸਂਵਣ੍ਣੇਤਬ੍ਬਸੁਤ੍ਤਾਨੁਰੂਪਂ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਵਿਸੁਂ ਪਾਲ਼ਿਨਯੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਨ ਚ ਕੇਚਿਵਾਦੋ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਸੁਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂਹਿ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਾਏਸਾ ਮਾਣਵਪਟਿਪਦਾ, ਯਦਿਦਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੀ ਹੋਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਉਪਘਾਤਕਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਵਸੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਉਪਪੀਲ਼ਕਞ੍ਚ ਬਤ੍ਵਾਬਾਧਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਾ ਏਸਾ ਮਾਣਵ ਪਟਿਪਦਾ, ਯਦਿਦਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਹੇਠਕਜਾਤਿਕੋ ਹੋਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਵਿਹਿਂਸਾਦੀਨਂ

ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਞ੍ਚ ਦੀਘਾਯੁਕਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਾ ਏਸਾ ਮਾਣਵ ਪਟਿਪਦਾ। ਯਦਿਦਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਪਹਾਯ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਪਟਿਵਿਰਤੋ ਹੋਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਵਿਰਤਿਆਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਂ ਆਗਤਸ੍ਸੇਵ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਵਿਸੁਂ ਪਾਲ਼ਿਨਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਮਹਾਟੀਕਾਯਂ ਪਨ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰੂਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਾਦੀਨਿ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤੇਹਿ ਜਨਕਾਦਿਭਾਵੇਨਾਮ ਵਿਪਾਕਂ ਪਟਿਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। ਨਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵਿਪਾਕਸ੍ਸੇਵ ਉਪਘਾਤਕਤਾ ਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਕਿਚ੍ਚਵਸੇਨਾਤਿ ਜਨਨਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਂ ਉਪਪੀਲ਼ਨਂ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਨ੍ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਕਿਚ੍ਚਾਨਂ ਵਸੇਨ। ਤਤ੍ਥ ਏਕਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਚੇਤਨਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਸਾਧੇਤਿ। ਸਾ ਹਿ ਯਾਵ ਵਿਪਚ੍ਚਿਤੁਂ ਓਕਾਸਂ ਨਲਭਤਿ। ਤਾਵ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਾਦੀਸੁ ਤੀਸੁ ਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ। ਯਦਾ ਵਿਪਚ੍ਚਿਤੁਂ ਓਕਾਸਂ ਲਭਤਿ। ਤਦਾ ਏਕਾਯ ਚੇਤਨਾਯ ਏਕਾਏਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਹੋਤੀਤਿ ਏਵਂ ਸਾਕੇਤਪਞ੍ਹੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਏਕਂ ਅਪਾਯਭਵਂ ਜਨੇਤਿ। ਤਤੋ ਪਰਂ ਪਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਪਵਤ੍ਤਿ ਵਿਪਾਕਜਨਨੇਨ ਸਹ ਇਤਰਾਨਿ ਤੀਣਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਭਵਸਤਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਸਾਧੇਤਿਯੇਵ। ਧਮ੍ਮਦਿਨ੍ਨਾਯਨਾਮ ਉਗ੍ਗਸੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਦੇਵਿਯਾ ਵਤ੍ਥੁ ਏਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸਾ ਪਨ ਯਦਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕਵਾਰਤੋ ਪੁਰੇ ਅਰਿਯਭੂਤਸ੍ਸਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭੂਤਸ੍ਸਪਿ ਕਲ੍ਯਾਣ ਚਿਤ੍ਤਸਮਙ੍ਗਿਨੋਵਾ ਉਪਚ੍ਛੇਦਨਂ ਕਰੋਤਿ। ਤਦਾ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤ ਰਸ੍ਸੇਵ ਓਕਾਸਂ ਕਰੋਤਿ। ਸਯਂ ਵਿਪਾਕਂ ਨਜਨੇਤਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਪਾਪਚਿਤ੍ਤਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਂ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ। ਤਦਾਏਵ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕਂ ਜਨੇਤਿ। ਸਕਿਂ ਲਦ੍ਧਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਾਰਤੋ ਪਨ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨੇਕੇਸੁ ਅਤ੍ਤਭਾਵ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਸੁਪਿ ਉਪਚ੍ਛੇਦਨਾਦੀਨਿਯੇਵ ਕਰੋਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ ਤ੍ਥੇਰ ਵਤ੍ਥੁ ਸਾਮਾਵਤਿ ਵਤ੍ਥੁ ਵਗ੍ਗੁਮੁਦਾਤੀਰਿਯਭਿਕ੍ਖੁ ਵਤ੍ਥੁ ਦੁਸ੍ਸਿਮਾਰ ਕਲਾਬੁਰਾਜਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਇਦਂ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਬਹੁਲਂ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਬਲਵਂ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਂ ਦੁਬ੍ਬਲਸ੍ਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਸ੍ਸਵਾ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸਵਾ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਂਨਾਮ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਮਜ੍ਝਿਮਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਬਹੁਕਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮੇ ਆਯੂਹਿਤੇ ਬਲਵਕਮ੍ਮਂ ਦੁਬ੍ਬਲ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਪਿਚ ਪਵਤ੍ਤਿਯਂਪਿ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰਜਨਿਤਂ ਭਵਙ੍ਗਸਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਚਕ੍ਖੁ ਸੋਤ ਘਾਨ ਜਿਵ੍ਹਾ ਭਾਵ ਦਸਕ ਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਸਨ੍ਤਤਿ ਸੀਸੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਤਿਸੀਸਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਂਪਿ ਇਮਸ੍ਸੇਵ ਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਯਂ ਪਨ ਮਹਾਟੀਕਾਯਂ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਉਪਪੀਲ਼ਿਕਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਂ ਛਿਨ੍ਦਤਿ। ਨ ਸਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕਂ ਜਨੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਂ ਪੀਲ਼ੇਤਿ, ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨ ਦੇਤੀਤਿ ਇਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾ। ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨਦੇਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਸੁਖਸਨ੍ਤਾਨਂਵਾ ਦੁਕ੍ਖਸਨ੍ਤਾਨਂਵਾ ਚਿਰਕਾਲਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨਦੇਤਿ ਇਚ੍ਚੇਵਤ੍ਥੋ। ਨ ਪਨ ਉਪਘਾਤਕਂ ਵਿਯ ਭਵਙ੍ਗਸਨ੍ਤਾਨੇਨ ਸਹ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਂ ਛਿਨ੍ਦਤੀਤਿ।

[੧੪੩] ਯਂਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਜਨਕਂ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਂ ਅਨੁਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾਵ ਵਿਪਾਕਂ ਜਨੇਤਿ। ਉਪਘਾਤਕਂ ਉਪਚ੍ਛੇਦਨਪੁਬ੍ਬਕਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਤਾਵ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ''। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਇਧ ਪੁਬ੍ਬਕਤੇਨ ਉਪਚ੍ਛੇਦਨਕਕਮ੍ਮੇਨ ਮਰਿਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਵਤ੍ਥੂਨਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁਯੇਵ ਆਗਤਤ੍ਤਾਤਿ।

[੧੪੪] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

ਅਪਰੇ ਪਨ ਆਚਰਿਯਾ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਉਪਘਾਤਕਸ੍ਸ ਸਯਂ ਵਿਪਾਕਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਤ੍ਤਾ ਭਾਵਵਚਨਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਤੇਨੇਵ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਪਾਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਦੁਸ੍ਸਿਮਾਰ ਕਲਾਬੁਰਾਜਾ ਦੀਨਂ ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਕਮ੍ਮਭਾਵੇਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਆਗਤਤ੍ਤਾਤਿ। [ਜਨਕਚਤੁਕ੍ਕਂ]

੧੪੬. ਗਰੁਕਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਂ ਕੁਸਲਪਕ੍ਖੇ ਮਹਗ੍ਗਤਕਮ੍ਮਂ ਅਕੁਸਲਪਕ੍ਖੇ ਨਿਯਤਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਹ ਪਞ੍ਚਾਨਨ੍ਤਰਿਯਕਮ੍ਮਂ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ। ਮਹਗ੍ਗਤਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਵੁੱਤੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਪਮਾਦਵਸੇਨ ਵਾ ਨੀਵਰਣਧਮ੍ਮਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਪਰਿਹਾਯਿਯਮਾਨਂ ਨਿਕਨ੍ਤਿਬਲੇਨ ਵਾ ਪਟਿਬਾਹਿਯਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਂ ਨ ਦੇਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਏਕਸ੍ਸ ਬਹੂਸੁ ਆਨਨ੍ਤਰਿਯਕਮ੍ਮੇਸੁ ਕਤੇਸੁ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਸੇਸਾਨਿ ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਮਹਗ੍ਗਤਕਮ੍ਮਂ ਤਾਵ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਾਦਧਮ੍ਮਨੀਵਰਣਧਮ੍ਮਨਿਕਨ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਵਤਰਞ੍ਚ ਮਹਗ੍ਗਤਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰਂ ਅਞ੍ਞੇਨ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨ ਅਪ੍ਪਟਿਬਾਹਨਿਯਟ੍ਠੇਨ ਗਰੁਕਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਆਨਨ੍ਤਰਿਯਕਮ੍ਮਾਨਿ ਪਨ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਵਤਰਂ ਆਨਨ੍ਤਰਿਯਕਮ੍ਮਂ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕੇਨਚਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਪ੍ਪਟਿਬਾਹਨਿਯਟ੍ਠੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਯਥਾਰਹਂ ਤੇਸਂ ਗਰੁਕਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ। **ਆਸਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਰਣਕਾਲੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤਂ ਤਦਾ ਕਤਞ੍ਚ। ਤਤ੍ਥ ਤਦਾਕਤਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਿਮ ਜਵਨਵੀਥਿਤੋ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਆਸਨ੍ਨੇ ਕਤਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਕਮ੍ਮਂ। ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਵਿਪ੍ਪਸ੍ਸਨਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਅਨ੍ਤਿਮਜਵਨਵੀਥਿਯਂਪਿ ਕਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾਹ-ਮਰਣਕਾਲੇ ਵਾਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾਤਿ। ਏਤੇਨ ਤਤੋ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਮ੍ਮਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਅਨ੍ਤਿਮਜਵਨਵੀਥਿਯਂ ਪਵਤ੍ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਜਨੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਸਿਦ੍ਧਂ ਹੋਤੀਤਿ। **ਆਚਿਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਅਭਿਣ੍ਹਸੋ ਕਤਂ। ਸਕਿਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾਪਿ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਨਕਂ ਸਨ੍ਤਾਪਜਨਕਞ੍ਚ। **ਕਟਤ੍ਤਾਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਿਯਿਤ੍ਥਾਤਿ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਕਤਕਾਰਣਾਏਵ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ। ਗਰੁਕਾਦਿਭਾਵੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਕਤਾਨਿ ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯਕਮ੍ਮਾਨਿਏਵ। ਕਟਤ੍ਤਾਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਅਤੀਤਭਵੇਸੁ ਕਤੇਹਿ ਅਪਰਪਰਿਯਾਯਵੇਦਨੀਯੇਹਿ ਸਹ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਕਤਂ ਗਰੁਕਾ ਸਨ੍ਨਾਚਿਣ੍ਣਭਾਵਰਹਿਤਂ ਕਮ੍ਮਪਥਪਤ੍ਤਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯਕਮ੍ਮਂ। ਮਹਾਟੀਕਾਯਂ ਪਨ ਕਟਤ੍ਤਾਕਮ੍ਮਂ ਪੁਰਿਮ ਜਾਤੀਸੁ ਕਤਂਏਵ ਗਹਿਤਂ। ਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਨ ਸਮੇਤਿ। ਏਤੇਹਿ ਪਨ ਤੀਹਿ ਮੁਤ੍ਤਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਂ ਕਟਤ੍ਤਾਵਾ ਪਨ ਕਮ੍ਮਂਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਹਿ ਵੁੱਤੰ। ਨ ਚ ਅਤੀਤਭਵੇਸੁ ਕਤਾਨਿ ਮਾਤੁਘਾਤਕਾਦੀਨਿਪਿ ਅਪਰਪਰਿਯਾਯ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਏਤੇਹਿ ਤੀਹਿ ਮੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਵਾ ਅਮੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਾਨੀਤਿ ਵਾ ਅਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਾਨੀਤਿ ਵਾ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਸੇਸੇਤੁਂ। ਤਦਾ ਹਿ ਤਾਨਿ ਗਰੁਕ ਕਮ੍ਮਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਆਸਨ੍ਨਚਿਣ੍ਣਕਮ੍ਮਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿਪੀਤਿ।

ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਏਤੇਹਿ ਪਨ ਤੀਹਿ ਮੁਤ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞਾਣਵਸੇਨਕਤਂ ਕਟਤ੍ਤਾਵਾ ਪਨ ਕਮ੍ਮਂਨਾਮਾਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਨ ਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾਣਵਸੇਨ ਕਭਾਨੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਸੇਸੇਤੁਂ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਪੁਰਿਮਭਵੇਸੁ ਅਞ੍ਞਾਣ ਵਸੇਨ ਕਤਾਨਿਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਞਾਣਵਸੇਨ ਕਤਾਨਿਪੀਤਿ। ਤਾਨਿ ਪਨ ਵਿਸੇਸਨਾਨਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਕਤਾਨਂ ਗਰੁਕਾਦੀਹਿ ਤੀਹਿ ਮੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸਤ੍ਤਮਜਵਨ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਵਸੇਨ ਵੁੱਤਾਨੀਤਿ ਤੇਹਿ ਸਹ ਪੁਰਿਮਜਾਤੀਸੁ ਕਤਾਨਿ ਅਪਰਪਰਿਯਾਯ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਟਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਂਨਾਮਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਤਂਪੁਬ੍ਬਕਤਂ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਆਗਤਂ। ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਵਾ ਅਤੀਤਭਵੇਸੁ ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਕਾਲੇ ਕਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਚਤੂਸੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਗਰੁਕਮੇਵ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਭਵੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਦੇਤਿ। ਗਰੁਕੇ ਅਸਤਿ ਆਸਨ੍ਨਂ। ਆਸਨ੍ਨੇ ਅਸਤਿ ਆਚਿਣ੍ਣਂ। ਆਚਿਣ੍ਣੇ ਅਸਤਿ ਕਟਤ੍ਤਾਕਮ੍ਮਂ। ਤੇਨਾਹ **ਪਾਕਦਾਨਪਰਿਯਾਯੇਨਾ**ਤਿ। ਪਾਕਦਾਨਵਾਰੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ। ਕਸ੍ਮਾ ਇਧ ਆਸਨ੍ਨਂ ਆਚਿਣ੍ਣਤੋ ਪਥਮਂ ਵੁੱਤੰ। ਨਨੁ ਪਾਲਿਯਂ ਆਸਨ੍ਨਤੋ ਆਚਿਣ੍ਣਮੇਵ ਪਥਮਂ ਵੁੱਤੰ। ਯਥਾਹ-ਯਂ ਗਰੁਕਂ ਯਂ ਬਹੁਲਂ। ਯਦਾਸਨ੍ਨਂ। ਕਟਤ੍ਤਾਵਾ ਪਨ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁਚ ਤੇਨੇਵ ਕਮੇਨ ਪਾਕਦਾਨਵਾਰੋ ਵਿਹਿਤੋਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਸਭਾਵਤੋ ਬਲਵਦੁਬ੍ਬਲਕ੍ਕਮੇਨ ਪਾਲਿਯਂ ਆਚਿਣ੍ਣਂ ਪਥਮਂ ਵੁੱਤੰ। ਸੋ ਪਨ ਕਮੋ ਕਦਾਚਿ ਪਾਕਦਾਨਪਰਿਯਾਯੋਪਿ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਤੇਨੇਵ ਕਮੇਨ ਪਾਕਦਾਨਵਾਰੋ ਵਿਹਿਤੋ। ਆਸਨ੍ਨਂਪਿ ਹਿਸਮਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਤੋਸੇਤੁਂਵਾ ਸਨ੍ਤਾਪੇਤੁਂਵਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਂ ਬਲਵਤੋ ਆਚਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਨਿਵਤ੍ਤਕਂ ਨ ਹੋਤੀਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਮਹਾਕਮ੍ਮਵਿਭਙ੍ਗਸੁਤ੍ਤੇ ਪੁਬ੍ਬੇਵਾਸ੍ਸਤਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਂ ਸੁਖਵੇਦਨੀਯਂ। ਪਚ੍ਛਾਵਾਸ੍ਸਤਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਂ ਸੁਖਵੇਦਨੀਯਂ। ਮਰਣਕਾਲੇਵਾਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾਤਿ ਏਵਂ ਆਚਿਣ੍ਣਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸਪਿ

ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨੇਨ ਕਲਜਾਣ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸਗ੍ਗਗਮਨਂ ਵੁੱਤੁਂ। ਤਥਾ ਪੁਬ੍ਬੇਵਾਸ੍ਸਤਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਿਯਂ।ਲ। ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਸਮਤ੍ਤਾ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾਤਿ ਏਵਂ ਆਚਿਣ੍ਣ ਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸਪਿ ਏਕਚ੍ਚਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨੇਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇਨ ਅਪਾਯਗਮਨਂ ਵੁੱਤੁਂ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਉਭਿਨ੍ਨਂਪਿ ਬਲਵਭਾਵੇ ਸਤਿ ਆਸਨ੍ਨਮੇਵ ਪਰਿਯਤ੍ਤੁਂ ਭਵਿਤੁਂ ਅਰਹਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਥੇਰੇਨ ਆਸਨ੍ਨਮੇਵ ਪਥਮਂ ਵੁੱਤੁਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਪੁਬ੍ਬੇਵਾਸ੍ਸਕਤਂ ਹੋਤੀਤਿ ਇਦਂ ਆਸਨ੍ਨਾਨੁਸ੍ਸਰਿਤਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਵੁੱਤੁਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਮ੍ਬਦਾਠਿਕਨਾਮਸ੍ਸ ਚੋਰਘਾਤਕਸ੍ਸ ਮਹਾਵਾਤਕਾਲਨਾਮਸ੍ਸਚ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਏਤ੍ਥ ਕਥੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

[੧੪੫] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਆਗਤਂ ਜਰਗ੍ਗਵੋਪਮਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨ੍ਨਮੇਵ ਪਥਮਂ ਵਿਪਾਕਂ ਦੇਤੀਤਿ ਏਕਂਸੇਨ ਵੁੱਤੁਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਏਵਂ ਏਕਂਸੇਨ ਵੁੱਤੁਂ। ਨਚ ਉਟ੍ਠਾਤੁਂਪਿ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸੋ ਜਰਗ੍ਗਵੋ ਪਜਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨੇ ਠਿਤੋਪਿ ਪਥਮਤਰਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। [ਗਰੁਕਚਤੁਕ੍ਕਂ]

੧੪੭. ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੋ ਵੁੱਚਤਿ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਭੂਤੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ। ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ ਅਨੁ ਭਵਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵੇਦਨੀਯਂ। ਫਲਂ। ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇ ਵੇਦਨੀਯਂ ਫਲਂ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ **ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵੇਦਨੀਯਂ**।

[੧੪੬] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ ਵਿਪਾਕਾਨੁਭਵਨ ਵਸੇਨਾਤਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵੇਦਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤੁਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਵਿਪਾਕਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤੀਤਿ ਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਵੁੱਤੁਂ। ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਵਿਪਾਕਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤੀਤਿ ਏਤੇਨ ਇਧ ਵੇਦਨੀਯਸਦ੍ਦੋ ਕਮ੍ਮਸਾਧਨੋ ਵਿਪਾਕਾਤਿਧੇਯਜੋਚ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਇਧ ਅਞ੍ਞਪਦਤ੍ਥਸਮਾਸੋ ਏਵ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਨ ਉਤ੍ਤਰਪਦਤ੍ਥਸਮਾਸੋਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਂ ਉਪੇਚ੍ਚ ਤਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ ਫਲਂ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ **ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯਂ**। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਉਪਪਜ੍ਜ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਵਦਨ੍ਤੇਨ ਉਪਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਤਿ ਵੁੱਤੁਂ। ਸੁਤ੍ਤਪਦੇਸੁ ਪਨ ਉਪਪਜ੍ਜੇਵਾਤਿ ਪਾਠੋ ਦਿਟ੍ਠੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਮੀਪੇ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ ਉਪਪਜ੍ਜੋ। ਦੁਤੀਯੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਉਪਪਜ੍ਜੇਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ ਫਲਂ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯਨ੍ਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਪਾਠਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਉਪਪਜ੍ਜਾਤਿਵਾ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਭਵੇ ਪਵਤ੍ਤੋ ਏਕੋ ਨਿਪਾਤੋ। ਯਥਾ ਪਚ੍ਚਾਤਿ।

[੧੪੭] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਤੋ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਉਪਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਉਪਵਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤੁਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਉਪਪਜ੍ਜਵਾ ਵਿਪਾਕਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤੀਤਿ ਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਵੁੱਤੁਂ। ਪਰਿਯਾਯਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਪਰਿਯਾਯੋ। ਅਪਰੋਚ ਸੋ ਪਰਿਯਾ ਯੋਚਾਤਿ **ਅਪਰਪਰਿਯਾਯੋ**। ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਾ ਨਾਗਤਾ ਨਨ੍ਤਰ ਭਵੇਹਿ ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਤ ਭਾਵ ਪਰਿਵਤ੍ਤੋ। ਤੇ ਨੇਵ ਹਿ ਮਹਾਟੀਕਾਯਂ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤ ਰਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਅਪਰਪਰਿਯਾਯੇਤਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਾਨਨ੍ਤਰਾਨਾਗਤਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪਰਿਯਾਯੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤਿ ਵੁੱਤੁਂ। ਸੁਤ੍ਤਪਦੇਸੁ ਪਨ ਅਪਰੇਵਾ ਪਰਿਯਾਯੇਤਿਚ ਅਪਰਾਪਰੇਵਾ ਪਰਿਯਾਯੇਤਿਚ ਦ੍ਵਿਧਾ ਪਾਠੋ ਦਿਟ੍ਠੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਮਿਂ ਪਾਠੇਸਤਿ ਇਧ ਮਜ੍ਝੇ ਏਕਸ੍ਸ ਅਪਰਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਲੋਪੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਸਙ੍ਗਹਪੋਟ੍ਠਕੇਸੁ ਪਨ ਮਜ੍ਝੇ ਦੀਘੋ ਯਾਕਾਰਨਟ੍ਠੋਚ ਅਪਰਾਪਰਿਯਸਦ੍ਦੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਬਹੂਸੁ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਨਤ੍ਥਿ। ਪਾਲ਼ਿਯਾਚ ਨ ਸਮੇਤਿ।

[੧੪੮] ਯਞ੍ਚ ਵ◌ਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਅਪਰੇ ਅਪਰੇ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵ◌ੇ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਪਰਾਪਰਿਯ ਵ◌ੇਦਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਤੋਤਿ ਇਦਂ ਤਾਵ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਮਜ੍ਝੇ ਉਪਪਜ੍ਜਭਵ◌ਂ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਥਮੋ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੋਵ ਇਧ ਤਤੀਯੇ ਪਦੇ ਅਧਿਕਤੋਤਿ ਯੁਤ੍ਤੋ।

[੧੪੯] ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਬਜਞ੍ਜਨਤੋਚ ਸਬ੍ਬਂ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਅਪਰੇਵ◌ਾ ਪਰਿਯਾਯੇ ਵ◌ਿਪਾਕਂ ਪਟਿਸਂਵ◌ੇਦੇਤੀਤਿ ਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਅਪਰਾਪਰੇਵ◌ਾ ਪਰਿਯਾਯੇਤਿਵ◌ਾ। ਅਹੋਸਿਨਾਮਕਂ ਕਮ੍ਮਂ **ਅਹੋਸਿਕਮ੍ਮਂ**। ਅਹੋਸਿਕਮ੍ਮਂ। ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤਿਕਮ੍ਮਂ। ਅਤ੍ਥਿਕਮ੍ਮਂ। ਨਤਸ੍ਸ ਵ◌ਿਪਾਕੋਤਿ ਏਵ◌ਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਪਾਠਵਸੇਨ ਆਚਰਿਯੇਹਿ ਤਥਾਗਹਿਤਨਾਮ ਧੇਯਜਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਲਦ੍ਧਵ◌ਿਪਾਕਵ◌ਾਰਂ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਸੁ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਜਵਨੇਸੁ ਪਥਮਜਵਨਚੇਤਨਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵ◌ੇ ਦਨੀਯਂਨਾਮ। ਸਾ ਹਿ ਅਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਤਾਯ ਸਬ੍ਬਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਅਚਿਰਟ੍ਠਿ ਤਿਕਾਚ ਹੋਤਿ ਅਪ੍ਪਤਰਵ◌ਿਪਾਕਾਚਾਤਿ। ਪਚ੍ਚਯਂ ਲਦ੍ਧਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇਏਵ ਅਹੇਤੁਕਮਤ੍ਤਂ ਫਲਂ ਦਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਗਚ੍ਛਤਿ। ਨ ਏਕਂਪਿ ਮਰਣਕਾਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਪਚ੍ਚਯਂ ਪਨ ਅਲਭਮਾਨਾ ਅਹੋਸਿਕਂਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਪਚ੍ਚਯੋਤਿਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਫਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਓਕਾਸਦਾਯਕੋ ਨਾਨਾ ਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣਸਮਾ ਗਮਾਦਿਕੋ ਯੋਕੋਚਿ ਪਚ੍ਚਯੋਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ ਪਟਿਪਕ੍ਖੇਹਿ ਅਨਭਿਭੂਤਤਾਯਾਤਿਆਦਿਨਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪਚ੍ਚਯੋ ਵ◌ੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਕਾਕਵਲਿਯਾਦੀਨਂ ਵ◌ਿਯ ਪਾਕਟਤਰਫਲਦਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵ◌ੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਹਿ ਕਮ੍ਮਪਥਜਵਨਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਇਤਰਾਪਿਵ◌ਾ ਪਥਮਜਵਨਚੇਤਨਾ ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਸਮਾਯੋਗਵਸੇਨਪਿ ਲਦ੍ਧ ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਚਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਾਨੁਰੂਪਂ ਫਲਂ ਨ ਦੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਨਚਤਾਯ ਦਿਯਜਮਾਨਂ ਸਬ੍ਬਂਪਿ ਫਲਂ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸਵ◌ਾ ਕਮ੍ਮਕਾਰਕਸ੍ਸੇਵ ਵ◌ਾਪਾਕਟਮੇਵ ਸਿਯਾਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਞਾਣਵ◌ਿਭਙ੍ਗਟ੍ਠ ਕਥਾਯਂ ਏਕਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵ◌ੇਦਨੀਯਂ ਵ◌ਿਪਾਕਂ ਦੇਤਿ। ਸੇਸਾਨਿ ਅਵ◌ਿਪਾਕਾਨੀਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਅਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਾਨਿ ਸੇਸਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਹਿ ਏਕੋ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੋ ਏਕਸ੍ਸੇਵ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵ◌ੇਦਨੀ ਯਸ੍ਸ ਓਕਾਸੋਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਤੁਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਸਾਧਿਕਾ ਪਨ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਪਕਭੂਤਾ ਸਤ੍ਤਮਜਵਨਚੇਤਨਾ ਉਪਪਜ੍ਜ ਵ◌ੇਦਨੀਯਂਨਾਮ। ਸਾ ਹਿ ਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਤਾਯ ਥੋਕਂ ਸਾਰਭੂਤਾ ਹੋਤੀਤਿ ਪਥਮਚੇਤਨਾ ਵ◌ਿਯ ਸੀਘਤਰਂ ਵ◌ਿਪਚ੍ਚਿਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਬਲਵਤੀਚ ਹੋਤੀਤਿ ਏਕਂ ਭਵ◌ਂ ਜਨੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਪਤਿਤ ਜਵ ਨੇਸੁ ਪਨ ਅਨ੍ਤਿਮਜਵਨਤਾਯ ਮਜ੍ਝਿਮਚੇਤਨਾਯੋ ਵ◌ਿਯ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਪਚ੍ਚਯਂ ਲਦ੍ਧਾ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਏਵ ਭਵ◌ੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂਵ◌ਾ ਪਵਤ੍ਤਿ ਫਲਮੇਵਵ◌ਾ ਦਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਲਦ੍ਧਾ ਪਨ ਅਹੋਸਿਕਮ੍ਮਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਦੁਤੀਯਂ ਮਰਣਕਾਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਯਂਪਨ ਞਾਣਵ◌ਿਭਙ੍ਗਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਏਕਂ ਉਪਪਜ੍ਜਵ◌ੇਦਨੀਯਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਆਕਡ੍ਢਤਿ। ਸੇਸਾਨਿ ਅਵ◌ਿਪਾਕਾਨੀਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵ◌ਿਪਾਕਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਸੇਸਾਨਿਪਿ ਹਿ ਯਾਵ ਦੁਤੀਯਚੁਤਿ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਾਵ ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਿ ਵ◌ਿਪਾਕਂ ਦੇਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਇਧ ਮਿਸ੍ਸਕ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਅਨਨ੍ਤਰਭਵ◌ੇ ਮਿਸ੍ਸਕਕਮ੍ਮਫਲਂ ਅਨੁਭੋਨ੍ਤਾਨਿ ਵ◌ੇਮਾਨਿਕ ਪੇਤਵਤ੍ਥੂਨਿ ਅਞ੍ਞਾਨਿਚ ਤਂਤਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਅਨਨ੍ਤਰਭਵ◌ੇ ਏਵ ਸੁਗਤਿ ਯਂ ਕਬ੍ਬਿਪਾਕਭੂਤਂ ਵ◌ਿਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਾਨਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਯਂਵ◌ਾ ਤਬ੍ਬਿਪਾਕਭੂਤਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਾਨਿ ਅਨੇਕਾਨਿ ਵਤ੍ਥੁਸਤਾਨਿ ਏਤ੍ਥ ਕਥੇ ਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ।

[੧੫੦] ਯਂ ਪਨ ਵ◌ਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਸਾਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਦਤ੍ਵ◌ਾਵ ਪਵਤ੍ਤਿਵ◌ਿਪਾਕਂ ਦੇਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਪਨ ਅਦਿਨ੍ਨਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਵ◌ਿਪਾਕਂ ਦੇਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਯਥਾਵ◌ੁਤ੍ਤਵਤ੍ਥੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵ◌ਿਰੁਜ੍ਝਨਤੋ।

[੧੫੧] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

‘‘ਚੁਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰਞ੍ਹਿ ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯਸ੍ਸ ਓਕਾਸੋ’’ਤਿ ਕਾਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਅਕਾਰਣੰ।

ਚੁਤਿਅਨਨ੍ਤਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵਜੀਵੰਪਿ ਓਕਾਸਸਮ੍ਭਵਤੋ।

[੧੫੨] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

‘‘ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਪਨ ਦਿਨ੍ਨਾਯ ਜਾਤਿਸਤੇਪਿ ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਪਾਕੰ ਦੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ’’। ਤੰਪਿ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ।

ਕਮ੍ਮਸਙ੍ਕਰਾਪਤ੍ਤਿਤੋ। ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵੇਦਨੀਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜਵੇਦਨੀਯੰ ਅਪਰਪਰਿਯਾਯ ਵੇਦਨੀਯਨ੍ਤਿ ਤੇਸੰ ਸਙ੍ਕਮਨੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਥਾਠਾਨੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨ ਚੇਤ੍ਥ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁੰ। ਤਦਤ੍ਥਸਾਧਕਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਕਥਾਪਦੇਸਸ੍ਸਵਾ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸਵਾ ਯੁਤ੍ਤਿਯਾਵਾ ਅਭਾਵਤੋਤਿ। ਮਜ੍ਝੇ ਪਨ ਪਞ੍ਚਜਵਨ ਚੇਤਨਾ ਅਪਰਪਰਿਯਾਯ ਵੇਦਨੀਯੰਨਾਮ। ਏਤਾ ਹਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਬਲਵਨ੍ਤੀ ਸਾਰਭੂਤਾਚ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਸੀਘੰ ਵਿਪਚ੍ਚਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾ ਪਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤੀਯਭਵਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਦਾ ਓਕਾਸੰ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਪਞ੍ਚਵਾਰੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸੰਸਾਰਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਸਤਿ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਪਾਕੰ ਦੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਇਮਾਨਿਯੇਵ ਪਨ ਤੀਣਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖੇਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਪਾਕਵਾਰੰ ਅਲਭਮਾਨਾਨਿ ਅਹੋਸਿਕਮ੍ਮੰਨਾਮ। ਖੇਤ੍ਤਞ੍ਚ ਨੇਸੰ ਪਥਮਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮਚੁਤਿਯਾ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੰ। ਦੁਤੀਯਸ੍ਸ ਅਨਾਗਤਾਨਨ੍ਤਰਭਵਚੁਤਿਯਾ। ਤਤੀਯਸ੍ਸ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਚੁਤਿਯਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। [ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਚਤੁਕ੍ਕੰ]

੧੪੮. ਪਾਕਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨਾਤਿ ਅਪਾਯਾਦਿਕਸ੍ਸ ਵਿਪਚ੍ਚਨਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਤਥਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਅਕੁਸਲਾਦੀਸੁ ਚਤੂਸੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ। **ਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਅਙ੍ਗਭੂਤਾਨੰ ਕਾਯਾਦਿ ਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਾਨੰ ਵਸੇਨ। ਪਾਣੰ ਅਤਿਪਾਤੇਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ**। ਅਤਿਪਾਤਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਸਰਸਤੋ ਪਤਿਤੁੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਏਵ ਪਯੋਗਬਲੇਨ ਪਾਤਨੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਆਦਿਯਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੰ**। ਅਗਮਨੀ ਯਵਤ੍ਥੁਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਸੁ ਮਿਚ੍ਛਾ ਚਰਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ**। ਤਤ੍ਥ ਪਰਪਾਣੇ ਪਾਣਸਞ੍ਞਿਨੋ ਤਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਨ੍ਤਾਨੁਪਚ੍ਛੇਦਕਸ੍ਸ ਕਾਯਵਚੀਪਯੋਗਸ੍ਸ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਵਧਕਚੇਤਨਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋਨਾਮ। ਸਯਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਪਾਤੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਪਰਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੇ ਪਰਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਤਤੋ ਵਿਯੋਗਕਾਰਣਸ੍ਸ ਕਾਯ ਵਚੀਪਯੋਗਸ੍ਸ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਕਚੇਤਨਾ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੰਨਾਮ। ਅਗਮਨੀਯਵਤ੍ਥੁਸੁ ਮਗ੍ਗੇਨਮਗ੍ਗਪਟਿਪਾਦਕਸ੍ਸ ਕਾਯਪਯੋਗਸ੍ਸ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਅਸ੍ਸਾਦਚੇਤਨਾ ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋਨਾਮ। ਕੇਚਿ ਪਨਏਤ੍ਥਪਿ ਅਗਮਨੀਯ ਵਤ੍ਥੁਸਞ੍ਞਿਨੋਤਿ ਪਦੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਨ ਸਮੇਤਿ। ਅਗਮਯਨੀਵਤ੍ਥੁ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸੇਵਨਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਤੇਨ ਅਗਮਨੀਯਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਸਤਿ ਗਮਨੀਯ ਸਞ੍ਞਾਯਵਾ ਅਗਮਨੀਯ ਸਞ੍ਞਾਯਵਾ ਸੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਪਥੋ ਹੋਤਿ ਯੇਵਾਤਿ ਸਿਦ੍ਧੰ ਹੋਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਅਗਮਨੀਯਵਤ੍ਥੁ ਤਥਾ ਸਞ੍ਞਿਤਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸੇਵਨਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾਤਿ।

ਅਪਰੇ ਪਨ ਸਯੰ ਪਯੋਗੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਰੇਨ ਕਰੀਯਮਾਨੰ ਮਗ੍ਗੇਨ ਮਗ੍ਗਪਟਿਪਾਦਨੰ ਅਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੇਵਨਚਿਤ੍ਤੇ ਸਤਿਪਿ ਨਤ੍ਥਿ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਥਭੇਦੋ। ਪਯੋਗਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੇਵਨਚਿਤ੍ਤੇ ਪਨ ਸਤਿ ਪਯੋਗੋ ਅਪ੍ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ ਏਕੇ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਤਿਯਙ੍ਗਿਕੋਵ ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ, ਨ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕੋਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਸੇਵਨ ਪਯੋਗੇਨ ਸਹ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕੋਵ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਅਞ੍ਞੇ। ਸੇਵਨਪਯੋਗੋ ਪਨ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਲਬ੍ਭਮਾਨਤ੍ਤਾਯੇਵ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਨ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤਅਙ੍ਗਭਾਵਤੋ। ਇਤਰਥਾ ਇਤ੍ਥੀਨੰ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਪਯੋਗਕਿਚ੍ਚੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਤਾਸੰ ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ ਦੁਲ੍ਲਭੋ ਸਿਯਾਤਿ ਚ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਦੂਸਨੰਪਿ ਏਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤਿ। ਸਾ ਹਿ ਰਕ੍ਖਿਤਾਸੁ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ। ਟੀਕਾਸੁ ਪਨ ਸਾ ਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤਾਪਿ ਨ ਹੋਤਿ। ਕੁਤੋ ਮਾਤਾਦਿਰਕ੍ਖਿਤਾ। ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਹਿ ਇਧ ਪਾਸਣ੍ਡਿਯਧਮ੍ਮੋਵ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸਾਸਨਧਮ੍ਮੋਪਿ ਨਨ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿ ਨਿਯੋਪਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯਿਨੀ ਆਦਿਕਾ ਤਸ੍ਸਾ ਮਾਤਾਦਿਟ੍ਠਾਨਿਯਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ

ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਿਭਙ੍ਗਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋਪਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਯ।ਲ। ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ, ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ, ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਯ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਨਿਯਾ, ਤਤੋ ਅਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ ਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜੋ। ਖੀਣਾਸਵਾਯ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤਮਹਾਸਾਵਜ੍ਜੋਵਾਤਿ ਵੁੱਤੰ।

ਕਸ੍ਮਾਪਨੇਤ੍ਥ ਸੁਰਾਪਾਨਂ ਨਗਹਿ ਤਂ। ਤਂਪਿਹਿ ਅਪਾਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿ ਕਭਾਵੇਨ ਵੁੱਤੰ। ਯਥਾਹ-ਸੁਰਾਮੇਰਯਪਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਆਸੇਵਿਤਂ ਭਾਵਿਤਂ ਬਹੁਲੀਕਤਂ ਨਿਰਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ। ਯੋਚ ਸਬ੍ਬਲਹੁਕੋ ਸੁਰਾਮੇਰਯ ਪਾਨਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕੋ। ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਸ੍ਸ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁਪਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਪਞ੍ਚਪਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਦਯੋ ਕਮ੍ਮਪਥਾਏਵਾਤਿ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿ। ਵੁੱਚਤੇ, ਮੂਲਟੀਕਾਯਂ ਤਾਵ ਤਸ੍ਸ ਸਭਾਗਤ੍ਤੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੇ ਉਪਕਾਰਕਤ੍ਤੇਨ ਦਸਸੁਪਿ ਕਮ੍ਮਪਥੇਸੁ ਅਨੁਪਵੇਸੋਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਸਭਾਗਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਸੁਰਾਪਾਨਂਪਿ ਏਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ ਰਸਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਕਾਮੇਸੁ ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਭਾਵਤੋਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਉਪਕਾਰਕਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗਟੀਕਾਯਂ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਪਿਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਾਯੇਵ ਕਮ੍ਮਪਥਾਤਿ ਵੁੱਤਾ। ਵੁੱਤਾਵਸੇਸਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਨੇ ਅਨੇਕਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮ ਪਥਾਤਿ ਨ ਵੁੱਤਾਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਵਾਕ੍ਯਸ੍ਸ ਸਂਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁੱਤਾਵਸੇ ਸਾਤਿ ਸੁਰਾਪਾਨਾਦਯੋ ਤਬ੍ਬਿਰਮਣਾਦਯੋਚ। ਸੁਰਾਪਾਨਞ੍ਹਿ ਮਦਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਮਦੋ ਅਪੁਞ੍ਞਪਥਸ੍ਸ। ਤਬ੍ਬਿਰਤਿਪਿ ਨਿਮ੍ਮਦਤਾਯ। ਸਾਚ ਪੁਞ੍ਞਪਥਸ੍ਸਾਤਿ ਕਮ੍ਮਪਥੂਪਨਿਸ੍ਸਯਾਨਿ ਤਾਨਿ ਤਦਾਸਨ੍ਨਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਸਨ੍ਧਿਜਨਕਾਨਿਪਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਤਦਾਸਨ੍ਨਕਮ੍ਮਵਸੇਨਾਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸੁਰਾਪਾਨਸ੍ਸਵਾ ਸੁਰਾਪਾਨਵਿਰਤਿਯਾਵਾ ਆਸਨ੍ਨੇ ਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਤਮ੍ਮੂਲਕਾਨਂ ਅਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਾਨਂਵਾ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਾਨਂਵਾ ਵਸੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਂ ਵੁੱਤੰ ਹੋਤਿ-ਯੋ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਾਮਦਹੇਤੁ ਪਾਣਾ ਪਾਤਾਦੀਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸੁਰਾਪਾਨਂ ਤਸ੍ਸਤਿ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਬਲਵੂਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਹੋਤਿ ਪੁਬ੍ਬਚੇਤਨਾਠਾਨਿਯਞ੍ਚ। ਤਦੇਵ ਵਿਸੁਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਜਨੇਤਿ, ਨ ਇਤਰਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਚੇਤਨਾ ਯੋਪਿ ਕਮ੍ਮਪਥਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਭੂਤਾਏਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਜਨੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਇਤਰਾ। ਏਵਮਿਦਂਪੀਤਿ। ਨ ਹਿ ਕਮ੍ਮਪਥਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਸਰੂਪਤੋ ਆਗਤਾਨਿਏਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਜਨੇਨ੍ਤਿ। ਨ ਇਤਰਾਨੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਨਿਯਮੇਤੁਂ। ਯਾਨਿ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਨਸਾਮਤ੍ਥਿਯ ਯੁਤ੍ਤਾਨਿ, ਤਾਨੇਵ ਤਤ੍ਥ ਸਰੂਪਤੋ ਵੁੱਤਾਨਿ। ਯਾਨਿਪਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਨੇ ਅਨੇਕਨ੍ਤਿਕਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਤਤ੍ਥਸਰੂਪਤੋ ਨ ਵੁੱਤਾਨੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁਂ। ਤਥਾ ਹਿ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਮਗ੍ਗਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਪਿਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਾਯੇਵ ਕਮ੍ਮਪਥਾਤਿ ਵੁੱਤਾ। ਵੁੱਤਾਵਸੇਸਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਨੇ ਅਨੇਕਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਪਥਾਤਿ ਨ ਵੁੱਤਾਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਂਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਨੇ ਅਨੇਕਨ੍ਤਿਕਤ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਸਰੂਪਤੋ ਨ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿਚ। ਯਂ ਤਦਾ ਸਨ੍ਨਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁੱਤੰ। ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਸਰੂਪਤੋ ਵੁੱਤੇਸੁ ਤਦਾ ਸਨ੍ਨਕਮ੍ਮੇਸੁ ਅਨੁਪਵਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿਚ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਦੁਵਿਧਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਨਂ ਕਮ੍ਮਜਨਨਞ੍ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਜਨਨਤੋ ਕਮ੍ਮਜਨਨਮੇਵਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਮਹਾਵਿਪ੍ਫਾਰਞ੍ਚ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇਨ ਕੁਮ੍ਭਜਾਤਕੇ –

> ਯਂ ਵੇ ਵਿਵਿਤ੍ਵਾ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ ਚਰਨ੍ਤਿ,
> ਕਾਯੇਨ ਵਾਚਾਯ ਚੇਤਸਾਚ।
> ਨਿਰਯਂ ਵਜਨ੍ਤਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ,
> ਤਸ੍ਸਾ ਪੁਣ੍ਣਂ ਕੁਮ੍ਭਮਿਮਂ ਕਿਣਾਥਾਤਿ॥

ਏਵਂ ਤਦਾਸਨ੍ਨਕਮ੍ਮਵਸੇਨੇਵ ਤਸ੍ਸ ਅਪਾਯਗਾਮਿਤਾ ਵੁੱਤਾ। ਤਦੁਭਯਂ ਪਨਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਰਾਮੇਰਯਪਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਆਸੇਵਿਤਂ।ਲ। ਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਨ੍ਤਿ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਞ੍ਹਿਸੁਤ੍ਤਪਦੇਸੁ ਧਮ੍ਮਤਾ। ਯਦਿਦਂ ਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤਟ੍ਠਾਨੇ ਯਥਾਲਾਭਯੋਜਨਾਤਿ। ਤਥਾਹਿ ਮੂਲਟੀਕਾਯਂਪੁਨਬ੍ਭਵੇਦੇਤਿਪੁਨਬ੍ਭਵਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤੇਤੀਤਿ ਪਾਠੇ ਕਮ੍ਮਸਹਜਾਤਾ ਪੁਨਬ੍ਭਵਂਦੇਤਿ। ਕਮ੍ਮਸਹਾਯਭੂਤਾ ਅਕਮ੍ਮਸਹਜਾ ਤਾਪੁਨਬ੍ਭਵਂ ਸਂਵਤ੍ਤੇਤੀਤਿ ਵੁੱਤੰ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਇਮਾਯ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਤਸ੍ਸ ਵਿਸੁਂ ਏਕਨ੍ਤਕਮ੍ਮਪਥਭਾਵਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਪਞ੍ਚਪਿ ਕਮ੍ਮਪਥਾਏਵਾਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਵਾਕ੍ਯਂ। ਤਤ੍ਥ ਏਵਸਦ੍ਦੇਨ ਤੇਸਂ ਚੇਤਨਾਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਝਾਨਾਦਿਕੋਟ੍ਠਾਸਿਕਤ੍ਤਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਚੇਤਨਾ ਹਿ ਕਮ੍ਮਪਥਂ ਪਤ੍ਤਾਪਿ ਅਪਤ੍ਤਾਪਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਕਮ੍ਮ ਪਥਕੋਟ੍ਠਾਸਿਕਾਏਵ

ਹੋਤੀਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਮੂਲਟੀਕਾਯਂ ਕਮ੍ਮਪਥਾ ਏਵਾਤਿ ਕਮ੍ਮਪਥਕੋਟ੍ਠਾਸਿਕਾਏਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਨੁਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮ ਪਥਕੋਟ੍ਠਾਸਿਕਾਏਵ। ਨ ਝਾਨਾਦਿਕੋਟ੍ਠਾਸਿਕਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਕੇਚਿਪਨ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਵਾਕ੍ਯੇਨ ਤਸ੍ਸ ਵਿਸੁਂ ਕਮ੍ਮਪਥਭਾਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਖੁਦ੍ਦਕਪਾਠਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਨਸਬ੍ਬੰ ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਪਥਭਾਵੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਯੇਵ, ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਪੁਰਿਮਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਕਾਯਕਮ੍ਮਾਦਿਭਾਵਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਪਥਭਾਵਞ੍ਚ ਵਿਸੁਂ ਵਤ੍ਵਾ ਸੁਰਾਪਾਨਂਪਤ੍ਵਾ ਕਾਯਕਮ੍ਮਮੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਤੇਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮਭਾਵਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਪਥਭਾਵਞ੍ਚ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤੀਤਿ। ਧਾਤੁਸਂਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾ ਯਞ੍ਚ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਯਥਾਹ-ਤਤੀਯਂਪਞ੍ਚਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਬੁਜ੍ਝਨਕਾਨਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਸਤ੍ਤਕਮ੍ਮਪਥਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਮਂ ਦਸ ਕਮ੍ਮਪਥਵਸੇਨਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਤਤੀਯੇ ਸੁਰਾਪਾਨਮਿਸ੍ਸਕਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਇਚ੍ਚੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨ ਪਞ੍ਚਕਮ੍ਮਪਥਵਸੇਨਾਤਿ। ਏਤਾਸੁਪਿਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਨੇ ਅਨੇਕਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਤਾਏਵ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਤਿ ਨ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਸਬ੍ਬਾ ਪਾਲ਼ਿਟ੍ਠਕਥਾਟੀਕਾਯੋ ਸਂਸਨ੍ਦਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। **ਕਾਯਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਾਯੋ ਤਿਵਿਧੋ ਸਸਮ੍ਭਾਰਕਾਯੋ ਪਸਾਦਕਾਯੋ ਚੋਪਨਕਾਯੋਤਿ। ਇਧ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤੋ ਚੋਪਨਕਾਯੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤੇ**ਤਿ। ਚੋਪਨਕਾਯੋ ਹਿ ਕਦਾਚਿ ਕਾਯਙ੍ਗੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਪਰਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾ ਪਨਤ੍ਥਾਯਪਿ ਕਰੀਯਤੀਤਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਸੋ ਯੇਵਚ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਂ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਤੇਨ ਤੇਨ ਉਪਕ੍ਕਮ ਕਿਚ੍ਚੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਏਵ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੁਪਚ੍ਛੇਦਾਦਿਕਿਚ੍ਚਸਿਦ੍ਧਿਤੋ ਤਂਜਨ ਕਸ੍ਸ ਚੇਤਨਾਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਯੂਹਨ ਕਿਚ੍ਚਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਚ ਕਾਯਕਮ੍ਮਨਾਮ ਲਾਭੋਚ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਸ੍ਮਾਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਭੂਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਮਨੇਨ ਵਿਨਾ ਨਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਮਨੋਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਮਨੋਸੇਟ੍ਠਾ ਮਨੋਮਯਾਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਸੁਚਰਿਤਦੁਚ੍ਚਰਿਤਧਮ੍ਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਂ ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਸਾਧਾਰਣਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਿਸੇਸੇਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਸਾਧਾਰਣਭੂਤਾ ਪਨ ਕਾਯਵਚੀਯੋ ਏਵ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤਵਿਧਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕੇਵਲਂ ਮਨੋਮਤ੍ਤੇਨ ਨਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਿਤੇਹਿ ਪਨ ਕਾਯ ਵਚੀਪਯੋਗੇਹਿ ਏਵ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਏਵ ਤੇਸਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ**ਤਿ। ਪਰਤੋ **ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ**ਤਿ ਚ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਵੁਤ੍ਤਿਤੋ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ। ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਵੁਤ੍ਤਿਤੋ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂਨਾਮਾਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ ਤੀਣਿ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂਨਾਮ। ਮੁਸਾਵਾਦਾਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂਨਾਮਾਤਿ ਏਵਂ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਨਾਮਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਅਸਿਦ੍ਧਂ ਸਿਯਾ। ਕਥਂ। ਯਦਾ ਹਿ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਆਣਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਅਪ੍ਪਕੇਨ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਭਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਤਾਨਿ ਕਾਯਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਨਾਮਂ ਜਹੇਯ੍ਯੁਂ। ਵਚੀਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁਂ ਕਸ੍ਮਾ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਵੁਤ੍ਤਿਤੋ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂਨਾਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇਵਾ ਨੇਸਂ ਨਾਮਾਨਿ ਭਵੇਯ੍ਯੁਂ। ਉਭਯਦ੍ਵਾਰੇਸੁਪਿ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨਤੋ। ਯਦਾਪਨ ਮਜ੍ਝਿਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਹਤ੍ਥਮੁਟ੍ਠਾਦਿਵਸੇਨ ਅਪ੍ਪਕੇਨ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਤਾਨਿਪਿ ਵਚੀਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਨਾਮਂ ਜਹੇਯ੍ਯੁਂ। ਕਾਯਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁਂ। ਕਸ੍ਮਾ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਵੁਤ੍ਤਿਤੋ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂਨਾਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇਵਾ ਨੇਸਂ ਨਾਮਾਨਿ ਭਵੇਯ੍ਯੁਂ। ਉਭਯਦ੍ਵਾਰੇਸੁਪਿ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨਤੋ। ਏਵਞ੍ਚਸਤਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ।ਲ। ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋਚੇਤਿ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂਨਾਮਾਤਿ ਇਦਂ ਵਵਤ੍ਥਾਨਮੇਵ ਨਿਰਤ੍ਥਕਂ ਸਿਯਾ। ਤਥਾ ਪਰਤੋ ਮੁਸਾਵਾਦੋ।ਲ। ਪ੍ਪਲਾਪੋਚੇਤਿ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂਨਾਮਾਤਿ। **ਬਾਹੁਲ੍ਲਵੁਤ੍ਤਿਤੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਨ ਏਕਮੇਕੇਨ ਬਾਹੁਲ੍ਲਸਦ੍ਦੇਨ ਛਬ੍ਬਿਧਾਨਿ ਤਾਨਿ ਵਜ੍ਜਾਨਿ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਕਮ੍ਮਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਸਿਦ੍ਧਂ ਭਵਤਿ। ਯਥਾ ਵਨਚਰਕੋ ਸਙ੍ਗਾਮਾਵਚਰੋਤਿ।

ਮਨੋਕਮ੍ਮਾਨਿ ਪਨ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਰੇਸੁ ਚਰਨ੍ਤਾਨਿਪਿ ਚਰਣਮਤ੍ਤਾਨਿ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਰਾਨਿ ਤੇਸਂ ਕਮ੍ਮਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਅਙ੍ਗਂ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਵਿਸੁਂ ਕਤਾਨੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਕਾਯੋਤਿ ਨਾਮਂ ਅਨੇਕੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਸਯਮੇਵ ਸਿਦ੍ਧਂ ਪਾਕਟਞ੍ਚ। ਤਥਾ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਵਾਚਾਤਿ ਨਾਮਂ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲ ਜਵਨਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਕਸ੍ਸ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸਚ ਮਨੋਤਿ ਨਾਮਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਂ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰਂ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਵਵਤ੍ਥਾਨ ਕਿਚ੍ਚਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਆਗਤਂ। ਤਤ੍ਥੇਵ ਦ੍ਵਾਰਕਥਾਦੀਸੁ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦ੍ਵਾਰਵਵਤ੍ਥਾਨਂਪਿ ਵਿਸੁਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

[੧੫੩] ਏਤੇਨ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

> ‘‘ਕਾਯਕਮ੍ਮਸ੍ਸਚ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਭੂਤੰ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ’’। ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

[੧੫੪] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

> ‘‘ਤਥਾ ਮੁਸਾਵਾਦਾਦਿੰ ਕਾਯਵਿਕਾਰੇਨ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇਪਿ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦ੍ਵਾਰਵਵਤ੍ਥਾਨੰਪਿ ਨਸਿਯਾਤਿ’’ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਕਾਯਵਿਕਾਰੇਨ ਕਰੀਯਮਾਨੰ ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰਪਿ ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਾਮੰ ਦਾਤੁੰਵਾ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਸਭਾਵ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਸ੍ਸਾਤਿ।

[੧੫੫] ਏਤੇਨੇਵ ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

> ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਤਥਾ ਕਾਯਕਮ੍ਮਮੇਵ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਨ ਇਤਰਾਨਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਾਯਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਏਤ੍ਥੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ ਕਾਯਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਭਾਵੋ ਸਿਦ੍ਧੋ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮਾਦੀਨੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮਾਦਿ ਭਾਵੋਵਿਯਾਤਿ’’। ਤੰਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

ਨ ਹਿ ਕਾਯਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਨਾਮੰ ਇਧ ਵੁਤ੍ਤੰ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। [ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ]

੧੪੯. ਮੁਸਾਤਿ ਅਭੂਤਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਮੁਸਾ ਵਦਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਮੁਸਾਵਾਦੋ**। ਵਿਸਤਿ ਪਰੇਸੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸਮ੍ਮੋਦਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤੰ ਸਾਮਗ੍ਗਿਰਸੰ ਸੰਚੁਣ੍ਣੇਤਿ ਪਰਿਭਿਨ੍ਦਤਿ ਮਿਥੁ ਭੇਦੰ ਕਰੋਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਪਿਸੁਣਾ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਯਭਾਵੰ ਪਰੇਸਞ੍ਚ ਮਿਤ੍ਤਸੁਞ੍ਞਭਾਵੰ ਕਰੋਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿਵਾ ਪਿਸੁਣਾ। ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਨਯੇਨ। ਵਦਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਵਾਚਾ। ਪਿਸੁਣਾਚ ਸਾ ਵਾਚਾਚਾਤਿ **ਪਿਸੁਣਵਾਚਾ**। ਯੇਨ ਸੁਯ੍ਯਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਹਦਯਂ ਫਰਮਾਨਾ ਉਸਤਿ ਦਹਤੀਤਿ ਫਰੁਸਾ। ਫਰੁਸਾਚ ਸਾ ਵਾਚਾਚਾਤਿ **ਫਰੁਸਵਾਚਾ**। ਸਾਧੁਜਨੇਹਿ ਅਧਿਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ ਸੰਸੁਖੰ ਹਿਤਞ੍ਚ ਫਲਤਿ ਵਿਸਰਤਿ ਵਿਨਾਸੇਤਿ ਹਿਤਸੁਖਮਗ੍ਗੰ ਭਿਨ੍ਦਤੀਤਿ ਸਮ੍ਫੰ। ਤੰਵਾ ਫਲਤਿ ਭਿਜ੍ਜਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਸਮ੍ਫੰ। ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਪਗਤਸ੍ਸ ਪਟਿਭਾਣਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਾਰਤਯੁਦ੍ਧਸੀਤਾਹਰਣਾ ਦਿਕਸ੍ਸ ਵਾਚਾ ਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ। ਯਤ੍ਥ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਹਿਤਬੁਦ੍ਧਿਯਾਵਾ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕ ਹਿਤਬੁਦ੍ਧਿਯਾਵਾ ਉਪਾਯਦੀਪਕੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਵਿਨਯਪਦੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਮ੍ਫੰ ਪਲਪਨ੍ਤਿਪਕਾਰੇਨ ਕਥਯਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਸਪ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪੋ**। ਤਤ੍ਥ ਪਰਸ੍ਸਵਿਸੰ ਵਾਦਨਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੇਨ ਵਿਸੰ ਵਾਦਕ ਕਾਯਵਚੀਪਯੋਗਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਅਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਮੁਸਾਵਾਦੋ। ਸੋ ਪਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਭਞ੍ਜਨਕੋਵ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦੋ। ਇਤਰੋ ਕਮ੍ਮਮੇਵ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਕਮ੍ਮ ਪਥੋਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਾਨੰ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਉਟ੍ਠਾਨਮੁਖਮਗ੍ਗੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਰਜਾਨੰ ਉਟ੍ਠਾਨਪਦੇਸੋ ਰਜਪਥੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਥਾ ਲੋਕੇ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇਸੁ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਕਾਯਵਚੀਚਿਤ੍ਤਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣਕਿਚ੍ਚੇਸੁਯੇਹਿ ਕਿਚ੍ਚੇਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਯੇਸੁਵਾ ਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਤਾਨਿ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਕਾਯਵਚੀਚਿਤ੍ਤਾ ਭਿਸਙ੍ਖਰਣਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਾਨੰ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਉਟ੍ਠਾਨਮੁਖਮਗ੍ਗਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਪਥੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਪਨ ਤਾਨੀਤਿ। ਅਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਅਕੁਸਲੇਸੁ ਪਾਣਘਾਤ ਕਿਚ੍ਚਾਦੀਨਿ ਕੁਸਲੇਸੁ ਤਬ੍ਬਿਰਮਣਕਿਚ੍ਚਾਦੀਨਿ ਦਸਵਿਧਾਨਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨੀਤਿ। ਕਮ੍ਮਾਨਿਯੇਵ ਸੁਗਤਿਦੁਗ੍ਗਤੀਨੰ ਤਦੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਕਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਨਞ੍ਚ ਪਥਭੂਤਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਪਥੋਨਾਮਾਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਪਰਸ੍ਸ ਭੇਦਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੇਨ ਭੇਦਕਕਾਯਗਚੀਪਯੋਗਸਮੁਟ੍ਠਾ ਪਿਕਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਚੇਤਨਾ ਪਿਸੁਣਾਵਾਚਾ। ਸਾਪਿ ਪਰੇ ਭਿਨ੍ਨੇਯੇਵ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦੋ। ਅਭਿਨ੍ਨੇ ਕਮ੍ਮਮੇਵ। ਪਰਸ੍ਸ ਮਮ੍ਮਚ੍ਛੇਦਕਕਾਯ ਵਚੀਪਯੋਗਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਦੁਟ੍ਠਚੇਤਨਾ ਫਰੁਸਵਾਚਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਮਰਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ, ਮਰਣਮਤ੍ਤੰਵਾ ਦੁਕ੍ਖੰ ਨਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਘਟ੍ਟਿਯਮਾਨੇਤਿ ਮਮ੍ਮੰ। ਦੁਟ੍ਠਵਣੋ। ਮਮ੍ਮੰ ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਭਿਨ੍ਦਤਿ ਘਟ੍ਟੇਤੀਤਿ

ਮਮ੍ਮਚ੍ਛੇਦਕੋ। ਵਣ੍ਣਘਟ੍ਟਨਪਯੋਗੋ। ਇਧ ਪਨ ਮਮ੍ਮੰਵਿਯਾਤਿ ਮਮ੍ਮਂ। ਜਾਤਿਆਦੀਸੁ ਦਸਸੁ ਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੂਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ। ਮਮ੍ਮਚ੍ਛੇਦਕੋਤਿ ਜਾਤਿਆਦੀਸੁ ਘਟ੍ਟਨ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਫਰੁਸ ਕਾਯਵਚੀ ਪਯੋਗੋ। ਅਯ ਮਤ੍ਥੋ ਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧ ਟੀਕਾ ਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਥਵਾ। ਮਮਾਯਤੀਤਿ ਮਮੋ। ਮਿਤ੍ਤੋ। ਮਮਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਮਮ੍ਮਂ। ਮੇਤ੍ਤਾਚਿਤ੍ਤਂ। ਮਮ੍ਮਂ ਛਿਨ੍ਦਤੀਤਿ ਮਮ੍ਮਚ੍ਛੇਦਕੋ। ਅਯਂਪਿ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਖਾਏਵ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦੋਤਿ ਕੇਚਿ। ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਪੀਤਿ ਅਪਰੇ। ਯਥਾ ਪਨ ਪਰਂ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਮਾਪਨਕਮ੍ਮਂ ਪਰਸ੍ਸ ਦੂਰੇ ਠਿਤਸ੍ਸਪਿ ਮਤਸ੍ਸਪਿ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਵਂ ਅਕ੍ਕੋਸਨਕਮ੍ਮਂਪੀਤਿ ਦੀਘਮਜ੍ਝਿਮਟੀਕਾਕਾਰਾ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਕ੍ਕੋਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਚਣ੍ਡਾ ਮਹਿਂਸੀ ਤਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਤੂਤਿਵਾ ਚੋਰਾ ਤਂ ਖਣ੍ਡਾ ਖਣ੍ਡਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤੂਤਿਵਾ ਮੁਦ੍ਧਾ ਤੇ ਫਲਤੁ ਸਤ੍ਤਧਾਤਿਵਾ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਰਂ ਅਭਿਸਪਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦੋ ਹੋਤਿਯੇਵਾਤਿਚ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਅਨਤ੍ਥਵਿਞ੍ਞਾਪਨ ਕਾਯਵਚੀਪਯੋਗ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾ ਪਾਪਚੇਤਨਾ ਸਮ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪੋ। ਸੋਪਿ ਭਾਰਤਯੁਦ੍ਧ ਸੀਤਾਹਰਣਾਦਿਕੇਸੁ ਪਟਿਭਾਣਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਵਾਚਾਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤੇਸੁਏਵ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦੋ। ਸੋਚਖੋ ਪਰੇ ਤਂ ਅਨਤ੍ਥਂ ਸਚ੍ਚਤੋ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਯੇਵ। ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇ ਪਨ ਕਮ੍ਮਮੇਵ। ਤਥਾ ਰਾਜਕਥਾਦੀਸੁ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨ ਕਥਾਪਭੇਦੇਸੁਪਿ ਕਮ੍ਮਮੇਵ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਤਦਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ। ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਵਿਨਯਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸਬ੍ਬਂਪਿ ਸਤ੍ਥਕਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਵਚੀਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵਚੀਤਿ ਵਾਚਾਯੇਵ। ਸਾ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ ਸਦ੍ਦਵਾਚਾ ਵਿਰਤਿਵਾਚਾ ਚੇਤਨਾਵਾਚਾ ਚੋਪਨਵਾਚਾਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਸਦ੍ਦਸਹਿਤਾ ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤਾ ਚੋਪਨ ਵਾਚਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤੇ**ਤਿ। ਚੋਪਨਵਾਚਾ ਹਿ ਕਦਾਚਿ ਵਾਚਙ੍ਗੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਪਰਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਤ੍ਥਾਯਪਿ ਕਰੀਯਤੀਤਿ ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਸਾਯੇਵਚ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿ ਮੁਖਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰਂ। ਤਾਯ ਹਿ ਤਂਤਂਵਚੀਪਯੋਗਕਿਚ੍ਚੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਏਵ ਵਿਸਂਵਾਦਨਾਦਿਕਿਚ੍ਚਸਿਦ੍ਧਿਤੋ ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਾਪਕਸ੍ਸ ਚੇਤਨਾਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਯੂਹਨਕ੍ਰਿਯਾਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਚ ਵਚੀਕਮ੍ਮਨਾਮਲਾਭੋਚ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ। ਯਮੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵਾਤਿ। [ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ]

੧੫੦. ਅਭਿਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸਾਦਮਤ੍ਤੇ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਪਰਭਣ੍ਡਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਣਾਮਨਵਸੇਨ ਅਤਿਰੇਕਤਰਂ ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਨਿਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ **ਅਭਿਜ੍ਝਾ**। ਬ੍ਯਾਪਾਦੇਨ੍ਤਿ ਪਰਸਤ੍ਤੇ ਵਿਨਾਸਂ ਆਪਨ੍ਨੇ ਕਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ। ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਮਿਚ੍ਛਾਤਿ ਵਿਪਰੀਤਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਅਤ੍ਥਿਦਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿਆਦਿਨਯਪਵਤ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸ ਮਗ੍ਗਂ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿਆਦਿਨਯੇਨ ਤਬ੍ਬਿਪਰੀ ਤਤੋ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਰਸਨ੍ਤਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਅਸ੍ਸਾਦਨਾਭਿਨਨ੍ਦਨਰਜ੍ਜਨਮਤ੍ਤੇਸੁ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਅਹੋਵਤ ਇਦਂ ਮਮਸ੍ਸਾਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਣਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਭਿਜ੍ਝਾਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦੋ ਹੋਤਿ। ਪਰਸਨ੍ਤਕਭਾਵੋਯੇਵ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਲਾਭਾਵਤਿਮੇ। ਯੇ ਈਦਿਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਹੋਵਤਾਹਂਪਿ ਤਾਵਕਾਲਿਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਂ। ਯਾਚਿਤ੍ਵਾਵਾ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਰੇਯ੍ਯਂ। ਅਞ੍ਞਂਵਾ ਈਦਿਸਂ ਲਭੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਮੇਵ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਪਰਭਣ੍ਡਵਤ੍ਥੁਕੇ ਹਿ ਲੋਭੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਪਿ ਨ ਤਾਵ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦੋ ਹੋਤਿ। ਯਾਵ ਨ ਅਹੋਵਤ ਇਦਂ ਮਮਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਣਾਮੇਤੀਤਿ। ਅਨੁਮਸੋ ਡਂਸਮਕਸਾਦਿਕੇਪਿ ਆਰਬ੍ਭ ਇਮੇ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤੁ ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤੁ। ਅਹੋਵਤਿਮੇ ਨਸ੍ਸੇਯ੍ਯੁਂ ਵਿਨਸ੍ਸੇਯ੍ਯੁਂ। ਅਵਡ੍ਢਿਤਾਵਾ ਭਵੇਯ੍ਯੁਂ ਚਿਰਂਵਾ ਨਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯੁਂ। ਕਦਾਵਾ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵਂ ਪਰ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧਜੀਵਵਿਨਾਸਂ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ। ਇਤਰੋ ਕਮ੍ਮਮੇਵ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਪਰਸਤ੍ਤਵਤ੍ਥੁਕੇ ਹਿ ਕੋਧੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਪਿ ਨ ਤਾਵ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦੋ ਹੋਤਿ। ਯਾਵ ਨ ਅਹੋਵਤਾਯਂ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਿਨਾਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਿਨਾਸਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤੀਤਿ। ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਵਾ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਸ੍ਸਵਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਟਿਬਾਹਿਕਾ ਨਤ੍ਥਿਕਾਹੇ ਤੁਕਾਕ੍ਰਿਯਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧਾ ਨਿਯਤ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਏਵ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦੋ। ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਪਨ ਨਤ੍ਥਿਕਦਿਟ੍ਠਿਪਭੇਦਾਏਵ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਦੇਸਨਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਾ ਅਰਿਟ੍ਠਕਣ੍ਟਕਾਦੀਨਂ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋਪਿ ਕਮ੍ਮਪਥਾਏਵਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਵੀਸਤਿਵਤ੍ਥੁਕਾ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਵਾ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਿਵਾਕਮ੍ਮਮੇਵਾਤਿ।

ਨਿਯਤਾਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਯਥਾ ਤੀਣਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਯਤ੍ਤਕਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਾਧਿਮੋਕ੍ਖੇਨ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਫਲਦਾਨਨਿਯਮੇਨ ਨਿਯਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਤਕਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਨਿਯਾਮਂ ਓਕ੍ਕਮਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਥਾਦਿਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾ ਨਾਨਿ

ਕਾਰਣ ਪਟਿਰੂਪਕਾਨਿ ਯਤ੍ਤਕਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਮਿਚ੍ਛਾਧਿਮੋਕ੍ਖੇਨ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋਚੁਤਿਅਨਨ੍ਤਰੇਫਲਦਾਨਨਿਯਮੇਨ ਨਿਯਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਤਕਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਨਿਯਾਮਂ ਓਕ੍ਕਮਤਿ, ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਪਨ ਅਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਮਿਚ੍ਛਾਧਿਮੋਕ੍ਖਮਤ੍ਤੇਨ ਏਵਮੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕਂ ਆਚਰਿਯਕਂ ਸਮਯਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛੋਨਾਮ ਨਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਫਲਦਾਨ ਨਿਯਮਾਭਾਵਾਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਤ੍ਤਿਕੇਨ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਫਲਦਾਨ ਨਿਯਮਵਸੇਨੇਵ ਉਭਿਨ੍ਨਂਪਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਨਿਯਤਸਞ੍ਞਾਪਟਿਲਾਭੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਸਂਵਣ੍ਣਨਾਸੁ ਪਨ ਗਹਣਨਿਯਮਵਸੇਨਾਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਯਤਭਾਵੋ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰਾਪਿਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾਤਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦ੍ਵਯੇਨ ਵਿਨਾਪਿ। ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦ੍ਵਯਂ ਅਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾਪੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਪਿਸਦ੍ਦੇਨ ਪਨ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦ੍ਵਯੇਨ ਸਹਾਪੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਹਿ ਤੀਣਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਯਦਾ ਕਾਯਙ੍ਗਵਾ ਚਙ੍ਗਾਨਿ ਅਚੋਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨਸ੍ਮਿਂਏਵ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤਦਾਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਨਾਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਤਾਨਿ ਚੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਸਹੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤੇਨ ਇਮੇਸਂ ਤੀਸੁਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦੀਪੇਤਿ। ਏਵਂਸਨ੍ਤੇਪਿ ਇਮਾਨਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਏਵ ਬਹੁਲਂ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਕਾਯਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪਨ ਅਪ੍ਪਕਮੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਮਨਸ੍ਮਿਂਯੇਵਬਾਹੁਲ੍ਲਵੁਤ੍ਤਿਤੋ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਮਨਸ੍ਮਿਂ ਯੇਵਾਤਿ ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਜਵਨਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਤੇ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਏਵ। ਏਤੇਨ ਪੁਰਿਮੇਸੁਪਿ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇਤਿ ਪਦੇਸੁ ਏਵਸਦ੍ਦਸਮ੍ਭਵੋ ਦੀਪਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਤਤ੍ਥਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਕਮ੍ਮਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਸੁਟ੍ਠੁਤਰਂ ਉਪਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਉਪਲਕ੍ਖਣਾਦਿਵਸੇਨ ਅਤ੍ਥਨ੍ਤਰਪਸਙ੍ਗੋਪਿ ਸਿਯਾਤਿ। ਅਪਿਚ, ਇਧ ਏਵਸਦ੍ਦੇਨ ਅਯਂਪਿ ਵਿਸੇਸਤ੍ਥੋ ਦੀਪਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਪਾਣਵਧਾਦੀਸੁ ਹਿ ਵਧਾਮਿ ਨਂ ਅਵਹਰਾਮਿ ਨ ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਸਂਵਿਧਾਨਾਕਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਚੇਤਯਿਤਕ੍ਰਿਯਾਏਵ ਪਧਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਸਾਚ ਕਾਯਵਚੀਪਯੋਗੇਹਿ ਵਿਨਾ ਨਸਿਜ੍ਝਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੁ ਕਾਯ ਵਚੀ ਪਯੋਗਾ ਕਮ੍ਮਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਏਕਂ ਅਙ੍ਗਂ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਹਜਾਤਾਚ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦਯੋ ਚੇਤਨਾਪਕ੍ਖਿਕਾਏਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਬੋਹਾਰਿਕਤ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਪਰਭਣ੍ਡਾ ਭਿਜ੍ਝਾਯਨਾਦੀਸੁ ਪਨ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਤਪਧਾਨਾਨਂ ਕਾਯਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਾਨਂਪਿ ਕਾਯ ਵਚੀਪਯੋਗਾਕਮ੍ਮਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਅਙ੍ਗਮੇਵ ਨਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਚਿਨ੍ਤਾਪਵਤ੍ਤਿ ਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਤਤ੍ਥ ਕਮ੍ਮਸਿਦ੍ਧਿਤੋ। ਇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਕਾਯ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰਾਨਂ ਸਬ੍ਬੇਨਸਬ੍ਬਂ ਅਙ੍ਗਭਾਵਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨਤ੍ਥਂ ਮਨਸ੍ਮਿਂ ਯੇਵਾਤਿ ਏਵ ਗਹਣਂ ਇਧੇਵ ਕਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤੇਸੁ ਪਨ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤ ਸਬ੍ਭਾਵਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਬਾਹੁਲ੍ਲਸਦ੍ਦੋਪਿ ਇਧ ਗਹਿਤੋਤਿ।

[੧੫੬] ਯਂ ਪਨ ਵਿਭਾਵ**ਨਿਯਂ**

''ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਪਕ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਚੇਤ੍ਥ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦਯੋ ਚੇਤਨਾਪਕ੍ਖਿਕਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਇਧ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਪਕਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਪਿ ਕੇਵਲਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮ ਕਿਚ੍ਚਵਿਸੇਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦਯੋ ਚੇਤਨਾਪਕ੍ਖਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਚੇਤਨਾਏਵ ਪਨ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦਿਪਕ੍ਖਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ। [ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ]

੧੫੧. ਏਤ੍ਥ ਚ ਦਸਨ੍ਨਂਪਿ ਇਮੇਸਂ ਕਮ੍ਮਪਥਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਚੇਤਨਾਯੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਆਕਡ੍ਢਨੇ ਅਨੇਕਨ੍ਤਿਕਪਕ੍ਖਂ ਗਤਾਤਿ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਮਗ੍ਗਟੀਕਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਪਿ ਇਮਂ ਸਤ੍ਤਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਇਮਂ ਭਣ੍ਡਂ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਆਦਿਯਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਵਤ੍ਤਾ ਬਲਵਪਚ੍ਚਯੇ ਲਦ੍ਧਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤਿ। ਅਲਦ੍ਧਾ ਨਾਕਡ੍ਢਨ੍ਤੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤਾ। ਯਾਨਿ ਪਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਿ ਕਮ੍ਮਪਥਭੇਦਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾਨਿ ਕਾਯਕਮ੍ਮਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾਨਿ ਵਚੀਕਮ੍ਮਾਨਿਨਾਮ। ਸੁਦ੍ਧੇ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾਨਿ ਮਨੋਕਮ੍ਮਾਨਿਨਾਮਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ। **ਦੋਸਮੂਲੇਨਾ**ਤਿ ਦੋਸਸਙ੍ਖਾਤਮੂਲੇਨ ਦੋਸਮੂਲਕਚਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਦ੍ਵਿਧਾ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮੋ ਬਜਾਪਾਦਵਜ੍ਜੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਤੀਹਿਪਿ। **ਲੋਭਮੂਲੇਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਏਸਨਯੋ। ਤਤ੍ਥਾਪਿਤਿ ਪੁਰਿਮੋ ਅਭਿਜ੍ਝਾਵਜ੍ਜੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਤੀਹੀਤਿ। **ਦ੍ਵੀਹਿ ਮੂਲੇਹੀ**ਤਿ

ਕਦਾਚਿ ਦੋਸਮੂਲੇਨ ਕਦਾਚਿ ਲੋਭਮੂਲੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਦ੍ਵੀਹਿ ਮੂਲੇਹਿ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤਿ। ਮੋਹੋ ਪਨ ਸਬ੍ਬਸਾਧਾਰਣਤ੍ਤਾ ਵਿਸੇਸਕਰੋ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਇਧ ਨ ਗਹਿਤੋ।

[੧੫੧] ਯਂ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

> ''ਨਿਧਿਪਾਠਕਪਮਾਣਤੋ ਦੁਟ੍ਠਨਿਗ੍ਗਹਤ੍ਥਂ ਪਰਸਨ੍ਤਕਂ ਹਰਨ੍ਤਾਨਂ ਰਾਜੂਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਮਿਦਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਰਾਜੂਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ। ਤੇਸਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵੇਨ ਅਞ੍ਞੇ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਤਸਨ੍ਤਕਮੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵਮਾਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਕਸਞ੍ਞਾਯ ਏਵ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਹਰਨ੍ਤਾਨਂ ਕਮ੍ਮਫਲਸਮ੍ਬਨ੍ਧਾਪਵਾਦੀਨਞ੍ਚ ਮੋਹਮੂਲੇਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਇਧ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਸਹਜਾਤਮੂਲਞ੍ਹਿ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ ਅਸਾਧਾਰਣਭੂਤਞ੍ਚ। ਤੇਸਞ੍ਚ ਤਥਾਹਰਨ੍ਤਾਨਂ ਹਰਣਂ ਹਰਣਕਾਲੇ ਕਦਾਚਿਦੋਸਮੂਲੇਨ ਕਦਾਚਿ ਲੋਭਮੂਲੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਦ੍ਵੀਹਿ ਮੂਲੇਹਿ ਏਵ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਮੋਹੋ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਾਦੀਨਂਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜੂਨਂ ਕਾਲੇ ਪਵਤ੍ਤਂ ਪੋਰਾਣਕ ਨਿਧਿਸਤ੍ਥਂ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂਰਾਜੂਨਂ ਕਾਲੇ ਪਵਤ੍ਤੇਸੁ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਸੁ ਧਮ੍ਮਸਤ੍ਥ ਰਾਜਸਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਨਿਧਿਪਾਠੇਸੁ ਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞੀਨਂ ਰਾਜੂਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਯੋਚ ਰਾਜੂਨਂ ਅਭਿਸੇਕਕਾਲੇ ਦਿਨ੍ਨਞ੍ਞੇਵਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂਤਿਣਕਟ੍ਠੋਦਕਨ੍ਤਿ ਵਚਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਸਬ੍ਬਮਿਦਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਰਾਜੂਹਿ ਦਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਞ੍ਞੀਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਯੋਚ ਨਤ੍ਥਿ ਸੁਕਤ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਫਲਂ ਵਿਪਾਕੋਤਿ ਏਵਂ ਦਿਟ੍ਠਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਫਲਸਮ੍ਬਨ੍ਧਾ ਪਵਾਦੀਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਸੋਸਬ੍ਬੋਪਿ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਮੋਹੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਇਧ ਨਾਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਇਤਰਥਾ ਲੋਭੋ ਨਿਦਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮੁਦਯਾਯ। ਦੋਸੋ ਨਿਦਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮੁਦਯਾਯ। ਮੋਹੋ ਨਿਦਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮੁਦਯਾਯਾਤਿ ਵਚਨਤੋ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮ ਪਥਾਤਿ ਮੂਲਕਾਏਵ ਇਧ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ। ਏਵਂਪਨੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸਿਯਾ, ਕਮ੍ਮੇਸੁਚ ਕਮ੍ਮਫਲੇਸੁਚ ਸਞ੍ਜਾਤਕਙ੍ਖਾਨਂ ਜਨਾਨਂ ਕਙ੍ਖਾ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨਸਹੇਵਤਦਨੁਰੂਪਾਨਿਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ ਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਸੁਦ੍ਧੇਨ ਮੋਹਮੂਲੇਨ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚਿ ਸਤਿ ਪਰਤੋ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਚੇਤਨਾਯ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕੇਸੁ ਗਹਣਂਪਿ ਉਪਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤੀਤਿ। [ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਂ]।

੧੫੨. ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਂਪਿ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਂ ਕਾਯ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਪਰਿਯਾਯਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਕਥਂ, ਵਕ੍ਖਮਾਨੇਸੁ ਹਿ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਰਿਯਵਤ੍ਥੂਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਰਿਯਵਤ੍ਥੂਂ ਕਾਯਙ੍ਗ ਚੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ। ਵਾਚਙ੍ਗਂ ਚੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ। ਕਾਯਙ੍ਗ ਵਾਚਙ੍ਗਾਨਿ ਅਚੋਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਏਵ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮਾਤਿ ਅਯਮੇਕੋ ਪਰਿਯਾਯੋ। ਅਯਂ ਪਨ ਮੇਤ੍ਤਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਂ ਹੋਤਿ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਸੁ ਆਵਿਚੇਵ ਰਹੋ ਚ। ਮੇਤ੍ਤਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਂ ਹੋਤਿ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਸੁ ਆਵਿਚੇਵ ਰਹੋਚ। ਮੇਤ੍ਤਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਂ ਹੋਤਿ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਸੁ ਆਵਿਚੇਵ ਰਹੋਚਾਤਿਚ। ਸਬ੍ਬਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਞਾਣਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਂ ਞਾਣਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਂ। ਸਬ੍ਬਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਞਾਣਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਂ ਞਾਣਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਂ। ਸਬ੍ਬਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ ਞਾਣਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਂ ਞਾਣਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚ।

> ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਾਚਾਕਮ੍ਮਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ।
> ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ, ਪਣੀਹਿਤੇ ਪਦਕ੍ਖਿਣੇ ਤਿਚ॥

ਏਵਮਾਦੀਸੁ ਸੁਤ੍ਤਪਦੇਸੁ ਆਗਤੋ। ਅਪਿਚ, ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂ ਸਕਲਾਯ ਨਵਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਕਥਾਯ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਦਾਨਮਯਂਪਿ ਕਾਯਵਚੀ ਮਨੋਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਤਿਧਾ ਵਿਭਤ੍ਤਂ। ਤਥਾ ਸੀਲਮਯਂ ਭਾਵਨਾਮਯਞ੍ਚਾਤਿ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਦੁਸ੍ਸਿਲ੍ਯੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਕਾਯੋ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਕਾਯਸਂਵਰੋ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਕੁਸਲਂ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਂ ਤਦਙ੍ਗਪਹਾਨਾਦਿਵਸੇਨ ਤਂ ਦੁਸ੍ਸਿਲ੍ਯਂ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਂ ਸੋਧਯਮਾਨਂ ਕਾਯਸਂਵਰਂ ਪੂਰਯਮਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਂ ਕਾਯਚੋਪਨ ਰਹਿਤਂਪਿ ਕਾਯਙ੍ਗ ਸਂਵਰਣ ਕਿਚ੍ਚਤ੍ਤਾ ਕਿਚ੍ਚਸੀਸੇਨ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂਨਾਮ। ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਤਂ ਦੁਸ੍ਸਿਲ੍ਯਂ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੇ ਪਾਣਘਾਤਾਦਿਕਂ ਕਾਯਦੁਸ੍ਸਿਲ੍ਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਅਪ੍ਪਦਾਨਵਸੇਨ ਤਂ ਕਾਯਦੁਸ੍ਸਿਲ੍ਯਂ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ। ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਂ ਸੋਧ ਯਮਾਨਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਦੁਸ੍ਸਿਲ੍ਯੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੇ ਕਾਯਙ੍ਗਂ ਅਸੁਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁਂ

ਅਪ੍ਪਦਾਨਵਸੇਨ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੰ ਸੋਧਯਮਾਨੰ। ਕਾਯਸੰਵਰੰ ਪੂਰਯਮਾਨਨ੍ਤਿ ਸਯੰ ਕਾਯਙ੍ਗਸੰਵਰਣਕਿਚ੍ਚਸਮ੍ਪਾਦਨੇਨ ਕਾਯਸੰਵਰੰ ਪੂਰੇਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਚੀਕਮ੍ਮੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਅਵਯੇਸੰ ਪਨ ਸਬ੍ਬੰਪਿ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮੰ ਤੀਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤੰਪਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੰਏਵ ਸੋਧਯਮਾਨੰ ਮਨੋਸੰਵਰੰਏਵ ਪੂਰਯਮਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਵਤ੍ਤੰ ਮਨੋਕਮ੍ਮੰਨਾਮ। ਮਨੋਸੁਚਰਿਤਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਯਮੇਕੋ ਪਰਿਯਾਯੋ। ਅਯੰ ਪਨ ਅਨੇਕਸਤੇਸੁ ਕਮ੍ਮਪਥਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਆਗਤੋ। ਅਪਿਚ, ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯੰ ਸਕਲਾਯ ਦ੍ਵਾਰਕਥਾਕ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਰਿਯਾਯੇਸੁ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮਪੂਰਣੰਨਾਮ ਯਾਵਦੇਵ ਪਾਪਧਮ੍ਮਪਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮੋਯੇਵ ਪਧਾਨਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਦਿਯ੍ਯਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਦਾਨੰ**। ਵਤ੍ਥੁਪਰਿਚ੍ਚਾਗਚੇਤਨਾ। ਸੀਲਯਤੀਤਿ **ਸੀਲੰ**। ਕਾਯ ਵਚੀਕਮ੍ਮਾਨਿ ਸਾਵਜ੍ਜਾਨਿ ਨੀਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਨਵਜ੍ਜਾਨਿ ਸੁਸਮਾਹਿਤਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਦਹਤਿ ਥਪੇਤਿ, ਉਪਰਿਮੇ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇਚ ਉਪਧਾਰੇਤਿ। ਤੇਸੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਾਰੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਭਾਵੇਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ **ਭਾਵਨਾ**। ਅਧਿਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਵਾ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਪਚਾਯਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਅਪਚਾਯਨੰ**। ਪੂਜੇਨ੍ਤਿ ਕਾਯਵਾਚਾਹਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਨੀਚਵੁਤ੍ਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵਿਸੇਸੇਨ ਆਵਰਨ੍ਤਿ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਬਜਾਵਟਾਨੰ ਭਾਵੋ ਕਮ੍ਮੰਵਾ **ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚੰ**। ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਥਾਤਿ ਪਤ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਤਨਿ ਲਦ੍ਧਪੁਞ੍ਞਕੋਟ੍ਠਾਸਸ੍ਸ ਨਾਮੰ। ਪਾਪੀਯਤੀਤਿਵਾ ਪਤ੍ਤਿ। ਪਰੇਹਿ ਅਨੁਮੋਦਨ੍ਤੇਹਿ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿਸਨ੍ਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ। ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਦਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਪਤ੍ਤਿਦਾਨੰ**। ਤਦੇਵ ਪਰੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨੰ ਅਨੁਮੋਦਨ੍ਤਿ। ਸਾਧੁਕਾਰੰ ਦਦਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਪਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨੰ**। ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਧਮ੍ਮਸਵਨੰ**। ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ **ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ**। ਅਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਯਿਟ੍ਠੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੁਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟਾਨੰ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਫਲੰ ਵਿਪਾਕੋਤਿਆਦਿਨਾ ਦਸਵਤ੍ਥੁਕੰ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿੰ ਉਜੁੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਦਿਟ੍ਠਿਜੁਕਮ੍ਮੰ**। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਨ ਤਾਨਿ ਪੁਨੇਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੰ ਸੋਧੇਨ੍ਤਿ ਏਤੇਹੀਤਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ। ਪੂਜਨੀਯਭਾਵੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਨ੍ਤੀਤਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨੀਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿਏਵ ਅਵਸ੍ਸੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਟ੍ਠੇਨ ਕ੍ਰਿਯਾਨਿਚਾਤਿ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਰਿਯਾਨਿ। ਤਾਨਿਯੇਵ ਸੁਖਵਿਸੇਸਾਨੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਵਤ੍ਥੂਨਿਚਾਤਿ **ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਰਿਯਵਤ੍ਥੂਨੀ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਏਕਮੇਕੰ ਤਿਵਿਧੰ ਹੋਤਿ ਪੁਰਿਮੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਪਚ੍ਛਿਮਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਦਾਨੇ ਤਾਵ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗਕਰਣੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰਨਾਮ। ਤਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਿਨਾ ਪਚ੍ਚਯੇਨ ਦਾਨਮਯੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਪਵਤ੍ਤਯਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਏਵੰ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਾਦਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਦਾਨੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਤੀਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਾ ਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਪੁਰਿਮੰਨਾਮ। ਪਚ੍ਛਾ ਭਾਗੇ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਅਤ੍ਤਮਨਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਾ ਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਪਚ੍ਛਿਮੰਨਾਮੰ। ਸਬ੍ਬੰਪਿ ਚੇਤੰ ਅਕੁਸਲੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਬਲਵਪਚ੍ਚਯੇ ਲਦ੍ਧਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਦੇਤਿ। ਅਲਦ੍ਧਾ ਨ ਦੇਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਪੁਨ ਹੀਨ ਮਜ੍ਝਿਮਪਣੀਤਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧੰ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਹੀਨੇਨ ਛਨ੍ਦੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵੀਰਿਯੇਨ ਵੀਮੰਸਾਯਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਹੀਨੰ, ਮਜ੍ਝਿਮੇਨ ਛਨ੍ਦਾਦਿਨਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ, ਪਣੀਤੇਨ ਪਣੀਤੰ। ਯਸਕਾਮਤਾਯਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਹੀਨੰ। ਪੁਞ੍ਞਫਲਕਾਮਤਾਯਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ। ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇ ਵਦਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯਭਾਵੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਪਣੀਤੰ। ਅਤ੍ਤੁਕ੍ਕੰਸਨ ਪਰਵਮ੍ਭਨਾਦੀਹਿ ਉਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠੰਵਾ ਹੀਨੰ। ਅਨੁਪਕ੍ਕਿਲਿਟ੍ਠੰ ਲੋਕਿਯਸੁਖਭਾਗਿਤਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ। ਮਗ੍ਗਫਲਸੁਖਭਾਗਿਤਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਪਣੀਤੰ। ਤਣ੍ਹਾਵਸੇਨਵਾ ਭਵਭੋਗਤ੍ਥਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਹੀਨੰ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖਤ੍ਥਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ। ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਵਿਮੋਕ੍ਖਤ੍ਥਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਤੰ ਪਾਰਮਿਤਾਦਾਨੰ ਪਣੀਤਨ੍ਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਸੀਲਨਿਦ੍ਦੇਸੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਯਥਾ ਚੇਤ੍ਥ, ਏਵੰ ਸੇਸੇਸੁਪਿਯਥਾ ਸਮ੍ਭਵੰ ਤਿਕਦ੍ਵਯੰ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸੀਲੰ ਨਾਮਭਿਕ੍ਖੁਸੀਲੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸੀਲੰ, ਸਾਮਣੇਰਸੀਲੰ, ਗਹਟ੍ਠਸੀਲਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਬ੍ਬਿਧੰ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਸਮਾਦਾਨਕਿਚ੍ਚੰ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਸਿਦ੍ਧੰਹੋਤਿ। ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੇਨਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨੇਨਵਾ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਭਿਨ੍ਨਾਯ ਸਬ੍ਬੰ ਸਮਾਦਾਨੰ ਭਿਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨ ਸੀਲਾਨਿ ਭਿਨ੍ਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਪਟਿਞ੍ਞੰ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਥਪੇਤ੍ਵਾਪਨ ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁੰ ਅਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾ ਪਦਾਨਿ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯੰ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਸੰਵਰਭੇਦੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਸਮਾਦਾਨ ਭੇਦੋ। ਨ ਹਿ ਤੰ ਪੁਨ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਪਟਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੰਵਰੋ ਪਾਕਤਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋਵਾ ਪਟਿਕਮ੍ਮੰ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋਵਾ ਅਲਜ੍ਜੀਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਨ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸਾਮਣੇਰਸੀਲੇਪਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਸਰਣਗਮਨੇਨੇਵ ਸਮਾਦਾਨੰਸਿਦ੍ਧੰ ਹੋਤਿ। ਲਿਙ੍ਗਨਾਸਨਙ੍ਗੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਰਣਗਮਨੇ ਭਿਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬੰ ਸਮਾਦਾਨੰ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਇਤਰੇਸੁ ਪਨ ਯੰ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਸੰਵਰਭੇਦੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਗਹਟ੍ਠਸੀਲੇ ਪਨ ਪਕਤਿ ਗਹਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹਣਵਸੇਨੇਵ ਸਮਾਦਾਨਂ ਸਿਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਤੋਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂਚ ਭਿਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਭਿਨ੍ਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪੁਨ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਵ◌ਿਸੁਂ ਵ◌ਿਸੁਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇ ਪਨ ਯਂ ਵ◌ੀਤਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਏਤਦੇਵਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਤਦੇਵ ਪੁਨ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਕਾਲਾ ਤਿਕ੍ਕਮਨੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਂ ਸਮਾਦਾਨਂ ਵ◌ੂਪਸਮ੍ਮਤਿਯੇਵ। ਦੁਸ੍ਸੀਲਭਾਵ◌ੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਨਿਚ੍ਚਸੀਲਾਨਂ ਭੇਦੇਨ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਨਿਚ੍ਚਾਨਿਚ੍ਚੇਸੁ ਪਨ ਯਂ ਨਿਚ੍ਚਮੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਨਵਟ੍ਟਤਿ ਸਾਵਜ੍ਜਂ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਨਿਚ੍ਚਸੀਲਂ ਨਾਮ। ਯਂ ਪਨ ਨਿਚ੍ਚਂਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਮਹਨ੍ਤਂ ਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਨ੍ਦਂ ਹੋਤਿ। ਅਨਿਚ੍ਚਂਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ ਸਾਵਜ੍ਜਂ ਨ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਅਨਿਚ੍ਚਸੀਲਂਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਾਵ◌ੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸੀਲਂ ਸਾਮਣੇਰਭਾਵ◌ੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਸਾਮਣੇਰਸੀਲਂ ਪਕਤਿਗਹਟ੍ਠਾਨਂਪਞ੍ਚਸੀਲਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸਙ੍ਖੇਪਗਤਾਨਂ ਉਪਾਸਕਾਨਂ ਤਾਪਸਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾਨਞ੍ਚ ਦਸਸੀਲਂ ਨਿਚ੍ਚਸੀਲਂਨਾਮ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਤਂ ਤਂ ਯਥਾਸਕਂ ਸੀਲਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸੁਦ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਰਕ੍ਖਿਤੁਮੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵ◌ਾਦਿਕੋ ਸਾਵਜ੍ਜੋ ਹੋਤਿ ਅਸੁਦ੍ਧੋ। ਕਸ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਰੂਪਸ੍ਸ ਆਚਾਰਸ੍ਸ ਵ◌ਿਪਤ੍ਤਿਤੋ। ਪਕਤਿਗਹਟ੍ਠਾਨਂ ਪਨ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਪੋਸਥਸੀਲਂ ਅਨਿਚ੍ਚਸੀਲਂਨਾਮ। ਤਞ੍ਹਿ ਤੇਸਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਨਿਚ੍ਚਂਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਨਿਚ੍ਚਂਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਥਾ ਦਸਸੀਲਞ੍ਚ। ਤਞ੍ਹਿ ਪਕਤਿ ਗਹਟ੍ਠਾਨਂ ਅਨਿਚ੍ਚਸੀਲਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਗਿਹਿਨਿਵਤ੍ਥਂ ਪਹਾਯ ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥਧਾਰਣੇਨ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸਙ੍ਖੇਪਗਤਾਨਂ ਏਵ ਨਿਚ੍ਚਸੀਲਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਪਕਤਿਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਞ੍ਚਸੀਲਂ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਂਪਿ ਅਸਮਾਦਿਨ੍ਨਂਪਿ ਨਿਚ੍ਚਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਮੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਵ◌ੀਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਨਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਥਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਵ◌ੇਸਧਾਰੀਨਂ ਦਸਸੀਲਂ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨਂਪਿ ਅਸਮਾਦਿਨ੍ਨਂਪਿ ਨਿਚ੍ਚਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਮੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਵ◌ੀਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਨਵਟ੍ਟਤਿ। ਵ◌ੇਸਧਾਰਣੇਨ ਸਹ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾਤਿ।

ਉਪਰਿ ਵ◌ੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਸਮਥਵ◌ਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਦੁਵ◌ਿਧਾ ਭਾਵਨਾ ਭਾਵਨਾਨਾਮ। ਸਾ ਇਧ ਅਪ੍ਪਨਂ ਅਪਤ੍ਤਾਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਧਮ੍ਮਵ◌ਿਨਯਪਰਿ ਯਤ੍ਤਿਯਾ ਸਹ ਅਨਵਜ੍ਜਕਮ੍ਮਸਿਪ੍ਪਵ◌ਿਜ੍ਜਾਠਾਨੇਸੁ ਪਰਿਚਯਕਰਣ ਚੇਤਨਾਪਿ ਏਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤਿ। ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ ਪਨ ਮਾਤਾਪਿਤੂਸੁ ਕੁਲੇਜੇਟ੍ਠੇਸੁ ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮਿਕਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ਅਞ੍ਞੇਸੁਚ ਗੁਣਵਯਵ◌ੁਦ੍ਧੇਸੁ ਯਥਾਰਹਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ ਵਨ੍ਦਨਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਰਣਂ ਸਾਮਿਚਿਕਰਣਂ ਵਤ੍ਤਪਟਿਵਤ੍ਤਕਰਣਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਸਬ੍ਬਂ ਅਪਚਾਯਨਂਨਾਮ। ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਚ ਆਗਨ੍ਤੁਕਗਮਿਕਅਦ੍ਧਿਕਾਨਂ ਗਿਲਾਨਾਨਂ ਜਿਣ੍ਣਾਨਂ ਕਿਚ੍ਚ ਕਰਣੀਯੇਸੁ ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਨਂ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ਪਰੇਸਂ ਤਂਤਂਪੁਞ੍ਞ ਕਮ੍ਮੇਸੁਚ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਹਿਤਫਰਣਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਵ◌ਿਯ ਕਾਯਵ◌ਾਚਾਹਿ ਵ◌ਾਯਾਮਕਰਣਂ ਵ◌ੇਯਜਾਵਚ੍ਚਂਨਾਮ। ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਸ੍ਸ ਯਸ੍ਸਕਸ੍ਸਚਿ ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪਰੇਹਿ ਸਾਧਾਰਣਕਰਣਂ ਪਤ੍ਤਿਦਾਨਂਨਾਮ। ਪਰੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਾਯ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਅਤ੍ਤਮਨਤਾਪਵ◌ੇਦਨਂ ਪਤ੍ਤਾ ਨੁਮੋਦਨਂਨਾਮ। ਅਦਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਪਨ ਅਨੁਮੋਦਨਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਪਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨਂ। ਪਤ੍ਤਿਯਾਏਵ ਅਭਾਵਤੋ। ਪਤ੍ਤਿਚ ਦੁਵ◌ਿਧਾ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਿਕਾ ਅਨੁਦ੍ਦਿਸ੍ਸਿਕਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਿਕਂ ਅਨੁਮੋਦਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਵ◌ੇਦਨੀਯਂ ਜਾਤਨ੍ਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ ਪਨ ਦ੍ਵਯਂ ਦਾਨਪੁਞ੍ਞੇਸੁਏਵ ਵ◌ਿਸੇਸਤੋ ਪਾਕਟਂ। ਤਞ੍ਹਿ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਦੇਵਤਾਨਂਵ◌ਾ ਪਰਦਤ੍ਤੁਪਜੀਵ◌ਿਪੇਤਾਨਂਵ◌ਾ ਵ◌ੇਮਾਨਿਕਪੇਤਾਨਂਵ◌ਾ ਵ◌ਿਨਿਪਾਤਿਕਾਸੁਰਾਨਂਵ◌ਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਅਨੁਮੋਦਿਤਞ੍ਚ ਤੇਸਂ ਤਙ੍ਖਣੇਏਵ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮ ਵ◌ੇਦਨੀਯਂ ਜਾਤਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਹਿਤ ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾਯ ਧਮ੍ਮਕਥਾਯ ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੇ ਠਤ੍ਵ◌ਾ ਸਵਨਞ੍ਚ ਕਥਨਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਸਵਨਂ ਧਮ੍ਮ ਦੇਸਨਾਚਨਾਮ। ਨਿਰਵਜ੍ਜਕਮ੍ਮਸਿਪ੍ਪਵ◌ਿਜ੍ਜਾਠਾਨਾਨਂ ਸਵਨਕਥਨਚੇਤਨਾਚ ਏਤ੍ਥੇਵਸਙ੍ਗਯ੍ਹਨ੍ਤਿ।

ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਨਤ੍ਥਿਯਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿਆਦਿਨਯਪਵਤ੍ਤਾਯ ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾਯ ਮਿਚ੍ਛਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾਵ◌ਾ ਇਸ੍ਸਰਨਿਮ੍ਮਾਨਾਦਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾਵ◌ਾ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਾਦਿਦਿਟ੍ਠਿਯਾਵ◌ਾ ਵ◌ਿਸੁਦ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਤੇਹਿ ਤੇਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿਵ◌ਾ ਯੁਤ੍ਤੀਹਿਵ◌ਾ ਕਾਰਣੇਹਿਵ◌ਾ ਕਮ੍ਮਸਕਤਾ ਞਾਣਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਵ◌ੋਦਾਨਕਰਣਂ ਦਿਟ੍ਠੁਜੁਕਮ੍ਮਂਨਾਮਾਤਿ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਤਿਵ◌ਿਧਮੇਵ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਰਿਯਵਤ੍ਥੁ ਆਗਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਤ੍ਤਿਦਾਨਾਨੁਮੋਦਨਾਨਿ ਦਾਨੇ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਇਸ੍ਸਾਮਚ੍ਛੇਰਾਨਂ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭਾਵ◌ੇਨ ਤਂ ਸਭਾਵਤ੍ਤਾ। ਅਪਚਾਯਨਵ◌ੇਯਜਾਵਚ੍ਚਾਨਿ ਸੀਲੇ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਚਾਰਿਤ੍ਤ ਸੀਲਤ੍ਤਾ। ਸੇਸਾਨਿ ਤੀਣਿ ਭਾਵਨਾਮਯੇ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸਭਾਵਤ੍ਤਾ। ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਵ◌ਿਨਿਮੁਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਹਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਦਿਟ੍ਠੁਜੁਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਞਾਣ ਵਡ੍ਢਨਮੇਵ◌ਾਤਿ। ਤੀਸ੍ਵ◌ੇਵ◌ਾ ਏਤਂ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤਿ। ਦਿਟ੍ਠੁਜੁਕਮ੍ਮਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਨਿਯਮ ਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਸਤਿਯੇਵ ਹਿ ਕਮ੍ਮਸਕਤਾਞਾਣੇ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਤੀਣਿ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ। **ਮਨੋਕਮ੍ਮਮੇ**ਵ◌ਾਤਿ ਮਨਸ੍ਮਿਂਏਵ ਕਮ੍ਮਪਥ ਕਿਚ੍ਚਸਿਦ੍ਧਿਤੋ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂਏਵ।

[੧੫੮] ਵ◌ਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

‘‘ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਪਕਤ੍ਤਾ ਭਾਵੇਨ ਕਾਯ ਦ੍ਵਾਰਾਦੀਸੁ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਤੋਤਿ’’ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਪਕੰ ਅਭਿਞ੍ਞਾਕੁਸਲੰ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਾਦੀਸੁ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰਪਿ ਕਾਯਵਚੀਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਕਾਯਵਾਚਾਨੰ ਕਮ੍ਮਪਥ ਅਙ੍ਗਭਾਵਾਸਮ੍ਭਵਤੋਤਿ। ਤਞ੍ਚ **ਭਾਵਨਾਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਦਾਨਸੀਲਵਸੇਨ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ। ਕੇਵਲੰ ਭਾਵਨਾਕਮ੍ਮਵਿਸੇਸਤ੍ਤਾ ਤਞ੍ਚ ਮਹਗ੍ਗਤ ਕੁਸਲੰ ਭਾਵਨਾਕਮ੍ਮ ਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਯੰ ਪਨ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਮਗ੍ਗੇ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨੇਨ ਨੀਵਰਣਾਨੰ। ਦੁਤੀਯੇਨ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨੰ। ਤਤੀਯੇਨ ਪੀਤਿਯਾ। ਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਨੰ ਪਹਾਨੰ ਸੀਲੰ। ਵੇਰਮਣਿ ਸੀਲੰ। ਚੇਤਨਾ ਸੀਲੰ। ਸੰਵਰੋ ਸੀਲੰ। ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੀਲਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। **ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਭਾਵਨਾ ਬਲੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਅਨੁਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਚਲਟ੍ਠਿਤਿਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਹੋਤਿ।

[੧੫੯] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

‘‘ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਪਵਤ੍ਤਾਨੰ ਕਾਮਾਵਚਰਭਾਵਤੋਤਿ’’ ਕਾਰਣੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਤੇਸੰ ਕਾਮਾਵਚਰਤਾਮਤ੍ਤੰ ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਰਣੰ ਹੋਤੀਤਿ। **ਝਾਨਙ੍ਗਭੇਦੇਨਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਝਾਨਭੇਦੇਨਾਤਿ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਝਾਨਙ੍ਗਭੇਦੇਨਾਤਿਵਾ ਝਾਨਙ੍ਗਸਮੁਦਾਯਭੇਦੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਝਾਨਭੇਦੇਨ ਇਚ੍ਚੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਕੁਸਲਕਮ੍ਮੰ

੧੫੩. **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਾਕਟ੍ਠਾਨਚਤੁਕ੍ਕੇ। **ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਰਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਸਹਗਤਚੇਤਨਾਵਜ੍ਜਿਤੰ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਚੇਤਨਾ ਇਧ ਪਜ੍ਜਿਤਾਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਅਨਾਕਡ੍ਢਨਤੋ। ਕਥੰ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਚੇ। ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਹੇ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇਸੁ ਤੰ ਅਵਤ੍ਵਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੇਸੁ ਏਵ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਯਥਾਹ-ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਹਗਤੋ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋ, ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾਤਿਚ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਸਹਗਤੋ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋ, ਇਮੇਧਮ੍ਮਾ ਭਾਵਨਾਯਪਹਾ ਤਬ੍ਬਾਤਿਚ, ਸੇਸਾ ਪਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾ ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਚ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾਤਿ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਕਥਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਯੋ ਦਸ੍ਸਨੇਨਪਹਾਤਬ੍ਬੇਸੁ ਨ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਸੋ ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਨਾਕਡ੍ਢਤੀਤਿ। ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਦਸ੍ਸਨੇਨਪਹਾਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇਸੁਏਵ ਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਟਤ੍ਤਾ ਇਤਰਤ੍ਥ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਦ੍ਧਟਤ੍ਤਾਤਿ। ਯਥਾਹ-ਸਹਜਾਤਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਚੇਤਨਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਞ੍ਚ ਰੂਪਾਨੰ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯੇਨਪਚ੍ਚਯੋ। ਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਚੇਤਨਾ ਵਿਪਾਕਾਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਟਤ੍ਤਾਚ ਰੂਪਾਨੰ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿਚ ਸਹਜਾਤਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਚੇਤਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾਨੰਧਮ੍ਮਾਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਞ੍ਚਰੂਪਾਨੰ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿਚ। ਨਚ ਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਸਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਨਾ ਵਿਪਾਕੁਪ੍ਪਾਦਨੰਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਯਦਿਏਵੰ ਸਾ ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਪਾਕੰਪਿ ਨਜਨੇਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿਚੇ।ਨ। ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਵਿਭਙ੍ਗੇ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਟਤ੍ਤਾ। ਯਥਾਹ-ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ। ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰਵਾ।ਲ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣੰ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸੰ ਵਿਪਾਕੇ ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਤਿ। ਤੇਨਾਹ **ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਪਨ ਸਬ੍ਬੰਪਿ ਦ੍ਵਾਦਸਵਿਧ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ।

[੧੬੦] ਯੰ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

‘‘ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਵਿਰਹੇਨ ਸਬ੍ਬਦੁਬ੍ਬਲੰਪਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਹਗਤੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਆਕਡ੍ਢਤਿ। ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਸਮ੍ਪਯੋਗੇਨ ਤਤੋ ਬਲਵਨ੍ਤੰਪਿ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਸਹਗਤੰ ਨਾਕਡ੍ਢਤੀਤਿ’’ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਵਿਰਹਮਤ੍ਤੇਨ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਹਗਤੰ ਸਬ੍ਬਦੁਬ੍ਬਲਨ੍ਤਿਚ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਸਮ੍ਪਯੋਗਮਤ੍ਤੇਨ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਸਹਗਤੰ ਤਤੋ ਬਲਵਨ੍ਤਨ੍ਤਿਚ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁੰ। ਸਤ੍ਥਰਿ ਕਙ੍ਖਤਿ ਧਮ੍ਮੇ ਕਙ੍ਖਤੀਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯੇ

ਮਹਾਹਤ੍ਥਿਨਾਗਸ੍ਸ ਵਿਯ ਬਲਵਤਰਤ੍ਤਾ ਅਤਿਵਿਯ ਕਾਲ਼ਕਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾਚਾਤਿ। ਤਥਾ ਹਿਸਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨਪਹਾਤਬ੍ਬੇਸੁ ਪਧਾਨਭਾਵੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਤੋਯੇਵਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਆਕਡ੍ਢਨੰਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤੀਤਿ। ਸਭਾਵਵਿਰੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯੇਵ ਪਨ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਹਗਤੰ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਰਹਿਤੰ ਹੋਤੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਸਹਗਤਮੇਵ ਸਬ੍ਬਦੁਬ੍ਬਲਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪੀ**ਤਿ ਸੁਗਤਿਦੁਗ੍ਗਤਿਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਸ੍ਮਿੰਪਿ। **ਯਥਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸੁ ਲੋਕੇਸੁ ਲਦ੍ਧਵਤ੍ਥੁਦ੍ਵਾਰਾਨੁਰੂਪੰ। **ਵਿਪਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਵਿਪਾਚੇਤਿ ਵਿਪਕ੍ਕਭਾਵੰ ਆਪਾਦੇਤਿ। ਸਬ੍ਬੰਪਿਵਾਦ੍ਵਾਦਸਵਿਧੰ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮੰ ਸਤ੍ਤਾ ਕੁਸਲਪਾਕਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ, ਵਿਪਕ੍ਕਭਾਵੰ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਯਸ੍ਮਾ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਾਨਿ ਅਪਾਯਭੂਮਿਯੰਪਿ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾਨੰ ਨਾਗਸੁਪਣ੍ਣਾਦੀਨੰ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਸਯਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਓਕਾਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਖਵਿਪਾਕੰ ਜਨਯਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਸੰਪਿ ਆਪਾਯਿਕਾਨੰ ਤੇਨ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣ ਸਮਾਯੋਗੇ ਸਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਓਕਾਸੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸੁਖਵਿਪਾਕੰ ਜਨਯਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਥਾਪਵਤ੍ਤਿਯਞ੍ਚਾਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। ਨ ਹਿ ਤਾਨਿ ਸੁਖਵਿਪਾਕਾਨਿ ਅਕੁਸਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਭਵਿਤੁੰ ਅਰਹਨ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤੇਞ੍ਹੇਤੰ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਵਕਾਸੋ, ਯੰ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯਜਾਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਵਿਪਾਕਾਨਿ ਸੁਗਤਿ ਕਾਮਲੋਕੇ ਅਹੇਤੁਕਾਨਿ ਅਟ੍ਠਪਿ ਸਬ੍ਬਸ੍ਮਿੰ ਕਾਮਲੋਕੇ ਤੇਸੁਚ ਪਞ੍ਚਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ ਸਨ੍ਤੀਰਣ ਯੁਗਲ਼ਾਨਿ ਰੂਪਲੋਕੇ ਵਿਪਚ੍ਚਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਯਥਾਰਹੰ ਵਿਪਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਰੂਪਾਵਚਰ ਕੁਸਲਞ੍ਹਿ ਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪਾਨਿ ਜਨਯਨ੍ਤੰਪਿ ਸਯੰ ਵਿਪਚ੍ਚਮਾਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਰੇ ਅਞ੍ਞਭੂਮਿਕ ਵਿਪਾਕਭਾਵੇਨ ਨਵਿਪਚ੍ਚਤਿ। ਕਾਮਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਭਾਵੇਨ ਪਨ ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤ ਕਮ੍ਮ ਵਿਸੇਸਤ੍ਤਾ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਯ ਅਵਿਸਯਭੂਤੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਰਮ੍ਮਣੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਦਿਸੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤਭਾਵਪਤ੍ਤੇਨ ਰੂਪ ਵਿਪਾਕਭਾਵੇਨੇਵ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਰੂਪਲੋਕੇਪਿ ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਵਿਪਾਕਾਨਿ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਸ੍ਸੇਵਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ। ਦ੍ਵੀਸੁ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਚ੍ਚਨਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਨਾਮ ਮਹਨ੍ਤੰਠਾਨੰ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਾ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਤ੍ਥਿਯਾਨੁਰੂਪੰ ਨਾਤਿਹੀਨੰ ਵਿਪਾਕੰ ਜਨੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਪਨ ਨਾਨਾਠਾਨੇਸੁ ਨਾਨਾਕਿਚ੍ਚੇਹਿ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਾ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਤ੍ਥਿਯਾਨੁਰੂਪੰ ਵਿਪਚ੍ਚੇਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਪਰਿਤ੍ਤਕੇਸੁ ਵਿਪਚ੍ਚਮਾਨੰ ਠਾਨਾ ਨੁਰੂਪੰ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ। ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਟ੍ਠਾਨੇ ਵਿਪਚ੍ਚਮਾਨੰ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਜਵਨਾ ਨੁਰੂਪੰ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਲ਼ਸਕਮਗ੍ਗੋ ਦ੍ਵਾਦਸਕਮਗ੍ਗੋ ਅਹੇਤੁ ਕਟ੍ਠਕਨ੍ਤਿ ਏਵਏਕੇਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਪ੍ਪਭੇਦੋ ਪਵਤ੍ਤੋਤਿਤੰ ਪਭੇਦੰਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਤਤ੍ਥਾਪੀਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਕੁਸਲੰ ਦੁਵਿਧੰ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਤੰ ਅਸਮ੍ਪਜਾਨਕਤਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਮ੍ਮਾ ਯੂਹਨਕਾਲੇ ਅਨੁਮਸੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੰ ਦਿਟ੍ਠੁਜੁਕਮ੍ਮਞ੍ਞਾਣੰਪਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਕਤੰ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਤੰਨਾਮ। ਯਥਾਹ-ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਫਲਞ੍ਚ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਕਤੰ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਤੰ ਨਾਮਾਤਿ। ਦਿਟ੍ਠੁਜੁਕਮ੍ਮਞ੍ਞਾਣ ਮਤ੍ਤੰਪਿ ਅਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਸਮ੍ਪਜਾਨਕਤੰ ਨਾਮ। ਯਥਾਹ-ਕਮ੍ਮੰਪਿ ਕਮ੍ਮਫਲਮ੍ਪਿ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਕਤੰ ਅਸਮ੍ਪਜਾਨਕਤੰ ਨਾਮਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਤੰ ਤਿਹੇਤੁਕੰ ਹੋਤਿ। ਅਸਮ੍ਪਜਾਨਕਤੰ ਦੁਹੇਤੁਕੰ। ਯਥਾਹ-ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਰਣੰ ਪਨ ਚਤੁਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਹੋਤਿ। ਅਸਮ੍ਪਜਾਨ ਕਰਣੰ ਚਤੂਹਿ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਕਮੇਕੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਓਮਕਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧੰ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕੁਸਲਸਮਯੇ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤੇ ਨੀਵਰਣਧਮ੍ਮੇਵਾ ਅਤ੍ਤੁਕ੍ਕੰਸਨ ਪਰਵਮ੍ਭਨਾਦਿਕੇ ਪਾਪਧਮ੍ਮੇਵਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਕਤੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ ਨਾਮ। ਅਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਕਤੰ ਤੇਹਿਵੋਕਿਣ੍ਣੰ ਓਮਕੰਨਾਮ। ਅਪਿਚ, ਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਲਾਭਾ ਵਤ ਮੇ। ਨਚ ਵਤ ਮੇ ਅਲਾਭਾ। ਸੁਲਦ੍ਧੰ ਵਤ ਮੇ। ਨਚ ਵਤ ਮੇ ਦੁਲ੍ਲਦ੍ਧੰ। ਯਸ੍ਸ ਮੇ ਈਦਿਸੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਪਸੁਤਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਅਨੁਮੋਦਿਤੰ। ਤੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੰ। ਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਯੇਨਕੇਨਚਿ ਕਾਰਣੇਨ ਦੁਟ੍ਠਕਤੰ ਮਯਾਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤੰਓਮਕੰ। ਏਵੰ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੰ ਵਿਪਾਕ ਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਤਥਾਪੀਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। **ਤਤ੍ਥਾਪੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲੇਪਿ। **ਤਿਹੇਤੁਕਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਭੂਤੰ ਪਣੀਤਭੂਤੰ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੰ ਤਿਹੇਤੁਕੰ। **ਤਿਹੇਤੁਕਪਟਿਸਨ੍ਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੰ ਤਿਹੇਤੁਕ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਿਪਾਕੰ। ਏਤ੍ਥਚ ਏਕਚੇਤਨਾ ਏਕਮੇਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਦੇਤਿ। ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਪਾਕੰ ਪਨ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯੇਸੁਪਿ ਭਵੇਸੁ ਦੇਤਿਯੇਵ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ –

ਏਕਪੁਪ੍ਫੰ ਯਜਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਹਸ੍ਸਕਪ੍ਪਕੋਟਿਯੋ।

ਦੇਵੇਸੁਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਸੇਸੇਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ॥

ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ ਏਕਮੇਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਦੇਤੀਤਿ ਇਦੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਨ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਚੇਤਨਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਹਸ੍ਸਕਪ੍ਪ ਕੋਟਿ ਪਰਿਮਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿਨਾਮ ਏਕਚ੍ਛਰਕ੍ਖਣੇਪਿ ਅਨੇਕਸਤ ਸਹਸ੍ਸ ਕੋਟਿਸਙ੍ਖੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਤੋਚਿਰਤਰੇਕਾਲੇਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਸਹਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਕੋਟਿਯੋਤਿ ਚ ਸਹਸ੍ਸਆਯੁਕਪ੍ਪਕੋਟਿਯੋ ਸਹਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵਕੋਟਿਯੋਤਿ ਨੇਤ੍ਤਿਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਚੇਤਨਾਨਞ੍ਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਦਾਨਭਾਵੋ ਕੋਸਲਸੰਯੁਤ੍ਤਕੇਨ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਕਪਿਣ੍ਡਪਾਤਦਾਨਸ੍ਮਿੰਹਿ ਏਕਾਚੇਤਨਾਦ੍ਵੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਨ ਦੇਤਿ। ਪੁਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮਚੇਤਨਾਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਸਗ੍ਗੇ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਤਿ ਹਿ ਸੰਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਿਹੇਤੁ ਕੰਪਿ ਕਮ੍ਮੰ ਪਟਿਪਕ੍ਖੇਹਿ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯਮਾਨੰ ਵਿਹਤਸਾਮਤ੍ਥਿਯੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਹੇਤੁਕਵਿਪਾਕੰ ਜਨੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਨਚ ਤੰ ਅਤਿਦੁਬ੍ਬਲੰਪਿ ਸਮਾਨੰ ਕੋਸਲ੍ਲਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਞਾਣੇਨ ਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਤਿਬਜਾਮੁਲ੍ਹਪਚ੍ਚਯ ਭੂਹੰ ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾਦਿਵਿਪਤ੍ਤਿਸਹਿਤੰ ਅਹੇਤੁਕਵਿਪਾਕੰ ਜਨੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਤਿਹੇਤੁਕਮੋਮਕਨ੍ਤਿਆਦਿ। **ਦ੍ਵਾਦਸਵਿਪਾਕਾਨਿਵਿਪਚ੍ਚਤਿ**। ਅਯੰ ਦ੍ਵਾਦ ਸਕਮਗ੍ਗੋਨਾਮ **ਅਹੇਤੁਕਵਿਪਾਕਾਨੇਵ ਵਿਪਚ੍ਚਤਿ**। ਇਦੰ ਅਹੇਤੁ ਕਟ੍ਠਕੰਨਾਮ। ਏਵੰ ਤਿਪਿਟਕਚੂਲਨਾਗਤ੍ਥੇਰਵਾਦਵਸੇਨ ਵਿਪਾਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਮੋਰਵਾਪਿਵਾਸਿ ਮਹਾਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਵਾਦੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਗਾਥਮਾਹ। ਸੋ ਹਿ ਥੇਰੋਵਿਪਾਕਾਨੰ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਤਾਚ ਕਮ੍ਮਵਸੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧਾਪਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਸਙ੍ਖਾਰੰ ਕਮ੍ਮੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰਵਿਪਾਕਾਨਿ ਨ ਪਚ੍ਚਤਿ। ਸਸਙ੍ਖਾਰੰਕਮ੍ਮੰ ਅਸਙ੍ਖਾਰਵਿਪਾਕਾਨਿ ਨਵਚ੍ਚਤੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਯਥਾ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਨਾਮ ਮੁਖੇ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸਨ੍ਨਿਸੀਦਤਿ। ਚਲਨ੍ਤੇ ਚਲਤਿ। ਏਵੰ ਪਯੋਗੇਨ ਅਸਾਧਨੀਯਾਨੰ ਵਿਪਾਕਾਨੰ ਤਿਕ੍ਖਮਨ੍ਦਤਾ ਵਿਸੇਸਭੂਤੋ ਸਙ੍ਖਾਰਭੇਦੋ ਕਮ੍ਮਵਸੇਨੇਵ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬੋ। ਨ ਪਯੋਗਵਸੇਨ। ਇਤਰਥਾ ਕਮ੍ਮਵਿਸੇਸੇਨ ਤਿਕ੍ਖਮਨ੍ਦਜਾਤਾਨੰ ਤੇਸੰ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਪਚ੍ਚਯਮਤ੍ਤੇਨ ਮਨ੍ਦਤਿਕ੍ਖਤਾਪਤ੍ਤਿਨਾਮ ਸਿਯਾਤਿ। ਅਹੇਤੁ ਕਵਿਪਾਕਾਨੰ ਪਨ ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ ਅਪਰਿਬਜਤ੍ਤੋਵ ਤਿਕ੍ਖਮਨ੍ਦਤਾ ਵਿਸੇਸੋਤਿ ਉਭਯਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤੇਸੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰਾਸਙ੍ਖਾਰਭਾਵੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨਵਾ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨਵਾ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਪੁਬ੍ਬਪਯੋਗਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਵਿਸੇਸਸ੍ਸ ਭਾਵਾਭਾਵੇਨ ਵਤ੍ਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਨ ਕਮ੍ਮਾਗਮਨਵਸੇਨ, ਨ ਹਿ ਕਮ੍ਮਭਵੇ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਵਿਸੇਸੇਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਮੰ ਵਾਦੰ ਕੇਚਿਵਾਦੰਨਾਮ ਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਕੇਚਨਾ**ਤਿ ਆਹ।

ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕੇਚਿਵਾਦੇ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਕਮ੍ਮੇ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕ ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਕਮ੍ਮੇਚ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਵਿਪਾਕਾਨਿ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਚਤੂਸੁ ਤਿਹੇ ਤੁਕੁਕ੍ਕਟ੍ਠੇਸੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਦ੍ਵਯੇ ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰ ਦ੍ਵੇ, ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਦ੍ਵਾਦਸ। ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਦ੍ਵਯੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰ ਦ੍ਵੇ, ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਦ੍ਵਾਦਸ। ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕੋਮਕਕਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਦ੍ਵਯੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰ ਦ੍ਵੇ, ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਦਸ। ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਦ੍ਵਯੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰ ਦ੍ਵੇ, ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਦਸ। ਤਥਾ ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕੁਕ੍ਕਟ੍ਠੇਸੁ। ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕੋਮਕੇਸੁ ਪਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰ ਏਕੰ ਅਹੇਤੁਕੰ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਅਟ੍ਠਅਹੇਤੁਕਾਨੀਤਿ ਏਵੰ ਵਿਪਾਕਾਨੰ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵਾਦਸਕਮਗ੍ਗਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦਸਕਮਗ੍ਗਾ ਏਕੰ ਅਹੇਤੁਕਟ੍ਠਕਞ੍ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੰਸਬ੍ਬੰ ਸਙ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਤੇਸਨ੍ਤਿ ਗਾਥਮਾਹ।

ਤੇਸਨ੍ਤਿ ਤੇਸੰ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਥੇਰਾਨੰ ਵਾਦੇ। ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯੰ ਪਨ ਤਿਹੇਤੁਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤਿਹੇਤੁਕਾਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਦੁਹੇਤੁਕਾ ਨਚਅਹੇਤੁਕਾ। ਦੁਹੇਤੁਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਦੁਹੇਤੁਕਾਪਿ ਹੋਤਿ ਅਹੇਤੁਕਾਪਿ। ਤਿਹੇਤੁਕਾ ਪਨ ਨਹੋਤੀਤਿ ਏਵੰ ਪਵਤ੍ਤੋ ਮਹਾਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤਤ੍ਥੇਰਵਾਦੋਪਿ ਆਗਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਦੁਹੇਤੁਕੇਨ ਹੀਨੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਹੇਤੁਕਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਅਵਸ੍ਸੰ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਤਿਹੇਤੁਕੇਨਪਿ ਹੀਨੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦੁਹੇਤੁਕਾਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਅਵਸ੍ਸੰ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾਯੇਵਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਇਧ ਅਯੰਵਾਦੋ ਥੇਰੇਨ ਨ ਗਹਿਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗੇ ਪਨ-ਗਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨੰ ਹੇਤੂਨੰ ਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ। ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਜਵਨਕ੍ਖਣੇ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਕੁਸਲਾ। ਨਿਕਨ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੂ ਕੁਸਲਾ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਅਬਜਾਕਤਾਤਿਚ ਗਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਞਾਣ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਛਨ੍ਨੰ ਹੇਤੂਨੰ ਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿ ਹੋਹਿ। ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਜਵਨਕ੍ਖਣੇ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੂ ਕੁਸਲਾ। ਨਿਕਨ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੂ ਅਕੁਸਲਾ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੂ ਅਬਜਾਕਤਾਤਿਚ ਏਵੰ ਤਿਹੇਤੁਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ

ਤਿਹੇਤੁਕਾਵ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਾਵ। ਨ ਪਨ ਗਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇ ਸਤ੍ਤੁਨ੍ਨਂ ਹੇਤੂਨਂ ਪਚ੍ਚਯਾਤਿਆਦਿਨਾ ਤਿਹੇਤੁਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਨਚ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਹੇਤੂਨਂ ਪਚ੍ਚਯਾਤਿਆਦਿਨਾ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਹੇਤੁਕਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧੀਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਤੀਸੁ ਖਣੇਸੁ ਸਹਜਾਤ ਹੇਤੂਨਂ ਵਸੇਨ ਹੇਤੁ ਮੂਲਕੋਵ ਅਯਂ ਦੇਸਨਾਵਾਰੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੋਕਾਸਤਾਯ ਅਹੇਤੁਕਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਤਤ੍ਥ ਨਵੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਪਨ ਅਲਬ੍ਭਮਾਨਤਾਯ। ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਪਨ ਅਨੋਕਾਸਾਯੇਵ ਨਹੋਤਿ। ਅਲਬ੍ਭ ਮਾਨਤ੍ਤਾਯੇਵ ਸਾ ਨਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੁਤ੍ਤਿਤੋ ਪਾਲ਼ਿਯੇਵ ਬਲਵਤਰਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤਤ੍ਥੇਰਵਾਦੋਵ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਸਮੇਤੀਤਿ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਟੀਕਾਕਾਰਾ ਪਨ ਕਮ੍ਮਸਰਿਕ੍ਖਕ ਵਿਪਾਕਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਸਾਵਸੇਸ ਪਾਠੋਵ ਮਹਾਥੇਰੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂਪਿ ਤਿਪਿਟਕਚੂਲ਼ਨਾਗਤ੍ਥੇਰਵਾਦੋਵ ਪਮਾਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ।

> **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ** ਇਦਾਨਿ ਏਕਾਯ ਚੇਤਨਾਯ ਦ੍ਵਾਦਸਵਿਪਾਕਾਨਿ ਏਤ੍ਥੇਵ ਦਸਕਮਗ੍ਗੋਪਿ ਅਹੇਤੁਕਟ੍ਠਕਮ੍ਪਿਤਿ ਆਗਤਸ੍ਸ ਮੋਰਵਾਪਿਵਾਸਿ ਮਹਾਧਮ੍ਮਰਕ੍ਖਿਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸਾਤਿ ਪਾਠੋ।

ਮੋਰਵਾਪਿਵਾਸਿਮਹਾਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸਾਤਿ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਮਹਾਧਮ੍ਮ ਰਕ੍ਖਿਤਤ੍ਥੇਰਵਾਦੋਪਿ ਪਨ ਏਤ੍ਥ ਏਕਦੇਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਿਂਪਿ ਹਿ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਵਿਪਾਕਮੇਵ ਦੇਤਿ। ਨੋ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਂ । ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰਿਕਵਿਪਾਕਮੇਵ ਦੇਤਿ। ਨੋ ਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਨ੍ਤਿ ਆਗਤਮੇਵਾਤਿ। [ਕਾਮਾਵਚਰਕਮ੍ਮਂ]

੧੫੪. ਰੂਪਾਵਚਰਕਮ੍ਮੇ **ਪਰਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਅਪਗੁਣਤਾ ਯਵਾ ਹੀਨਤਾਯਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਯਂ ਪਣੀਤੇਹਿ ਛਨ੍ਦਾਦੀਹਿ ਯੁਤ੍ਤਂਪਿ ਅਭਾਵਿਤਂ ਹੋਤਿ ਪਟਿਲਦ੍ਧਮਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਅਪਗੁਣਤਾਯ ਪਰਿਤ੍ਤਂਨਾਮ। ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਯਂ ਅਪਗੁਣਂ ਹੋਤਿ, ਉਪਰਿ ਝਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਭਵਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਇਦਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂਨਾਮਾਤਿ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਂ ਪਨ ਸੁਭਾਵਿਤਂਪਿ ਸਮਾਨਂ ਹੀਨੇਹਿ ਛਨ੍ਦਾਦੀਹਿ ਯੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਹੀਨਤਾਯ ਪਰਿਤ੍ਤਂਨਾਮ। ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਯਸ੍ਸ ਆਯੂਹਨਕ੍ਖਣੇ ਛਨ੍ਦੋਵਾ ਹੀਨੋ ਹੋਤਿ। ਵੀਰਿਯਂਵਾ, ਚਿਤ੍ਤਂਵਾ, ਵੀਮਂਸਾਵਾ, ਤਂ ਹੀਨਂਨਾਮਾਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਮਜ੍ਝਿਮਂ**ਪਿ ਦੁਵਿਧਂ। ਤਤ੍ਥ ਨਾਤਿਪਗੁਣ ਤਾਯ ਮਜ੍ਝਿਮਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਨਾਤਿਸੁਭਾਵਿਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮੋਤਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮਜ੍ਝਿਮੇਹਿ ਛਨ੍ਦਾਦੀਹਿ ਯੁਤ੍ਤਤਾਯ ਮਜ੍ਝਿਮਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਯਸ੍ਸ ਆਯੂਹਨਕ੍ਖਣੇ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਮਜ੍ਝਿਮਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠ ਸਾਲਿਨਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਪਣੀਤਂ**ਪਿ ਦੁਵਿਧਂ। ਤਤ੍ਥ ਅਤਿਪਗੁਣਤਾਯ ਪਣੀਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸੁਭਾਵਿਤੋ ਵਸਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਣੀਤੋਤਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਪਣੀਤੇਹਿ ਪਨ ਛਨ੍ਦਾਦੀਹਿ ਯੁਤ੍ਤਤਾਯ ਪਣੀਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਯਸ੍ਸ ਆਯੂਹਨਕ੍ਖਣੇ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਣੀਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਪਣੀਤਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਯਾਨਿ ਅਪਗੁਣਤਾਦਿ ਵਸੇਨ ਪਰਿਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ, ਤਾਨਿ ਇਧ ਨਾਧਿਪ੍ਪੇਤਾਨਿ। ਯਾਨਿ ਪਨ ਹੀਨਾਦੀਹਿ ਛਨ੍ਦਾਦੀਹਿ ਯੁਤ੍ਤਤਾਯ ਪਰਿਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ, ਤਾਨੇਵ ਇਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤਾਨਿ। ਇਮਾਨੇਵ ਹਿ ਤਿਵਿਧਾਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਤਿਵਿਧਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਪਪਤ੍ਤਿਭੇਦਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਝਾਨੇਸੁ ਵਸੀਪਤ੍ਤਾਨਂਪਿ ਛਨ੍ਦਾਦੀਨਂ ਅਪਣੀਤਤਾਯ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇਸੁ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਸਾਧਕਂ। ਤੇਨੇਵਚ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਸਿਦ੍ਧਾਨਿ ਹੀਨ ਮਜ੍ਝਿਮ ਪਣੀਤਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਪਭੇਦੇਨ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਨਾਮ ਇਮੇਹਿ ਪਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਇਮੇਸਂ ਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਾਰਸਖਤ੍ਤਿਯਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਵੇਸ੍ਸਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਸੁਦ੍ਦਾ ਅਟ੍ਠਚਤ੍ਤਾ ਲੀਸ ਗੋਤ੍ਤ ਚਰਣਾਨਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤੇਨ ਹਿ ਦੇਵਾਨਂਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮੂਨਂਪਿ ਲਬ੍ਭਮਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭੇਦਂ ਉਪਲਕ੍ਖੇਤੀਤਿ।

> **[੧੬੧] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

> ''ਪਟਿਲਦ੍ਧਮਤ੍ਤਂ ਅਨਾਸੇਵਿਤਂ ਪਰਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਵਿਸੇਸਤੋਵ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਥਾ ਨਾਤਿ ਸੁਭਾਵਿਤਂ ਅਮਰਿਪੁਣ੍ਣਵਸੀਭਾਵਂ ਮਜ੍ਝਿਮਂ। ਅਤਿਵਿਯਸੁਭਾਵਿਤਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣ ਵਸੀਭਾਵਂ ਪਣੀਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਇਧ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਤਞ੍ਹਿ ਉਪਰਿ ਞਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਭवਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾਸਮਤ੍ਥਂवਾ ਹਾਨ ਭਾਗਿਯਤਾਦਿ वਿਸੇਸਂ वਾ ਸਨ੍ਧਾਯ वੁਤ੍ਤਂ। ਨ ਪਨ ਉਪਪਤ੍ਤਿ ਭੇਦਜਨਕ वਿਸੇਸਨ੍ਤਿ।

[੧੬੨] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

‘‘ਆਚਰਿਯੇਨ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਰਿਤ੍ਤਂਪਿ ਈਸਕਂ ਲਦ੍ਧਾਸੇवਨਮੇव ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਨ੍ਤਿ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਹਾਨੇਨ ਨਾਮਰੂਪਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇ-

ਸਮਾਨਾਸੇवਨੇ ਲਦ੍ਧੇ, वਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਮਹਬ੍ਬਲੇ।
ਅਲਦ੍ਧਾ ਤਾਦਿਸਂ ਹੇਤੁ, ਮਭਿਞ੍ਞਾ ਨ वਿਪਚ੍ਚਤੀਤਿ॥

ਸਮਾਨਭੂਮਿਕਤੋव ਆਸੇवਨ ਲਾਭੇਨ ਬਲव ਭਾवਤੋ ਮਹਗ੍ਗਤਧਮ੍ਮਾਨਂ वਿਪਾਕਦਾਨਂ वਤ੍वਾ ਤਦਭਾवਤੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਅवਿਪਚ੍ਚਨਂ वੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ वੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ वਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬਮੇव।

ਯਥਾ ਹਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮਾਨਭੂਮਕਜवਨਤੋ ਅਲਦ੍ਧਾਸੇवਨਾਪਿ ਸਮਾਨਾ वਿਪਾਕਂ ਨ ਦੇਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਥਾ ਆਦਿ ਕਮ੍ਮਿਕवੀਥਿਯਂ ਏਕवਾਰਮਤ੍ਤਭੂਤਾ ਸਬ੍ਬਸਮਾਪਤ੍ਤਿ वੀਥੀਸੁਚ ਸਬ੍ਬਪਥ ਮਭੂਤਾ ਮਹਗ੍ਗਤਚੇਤਨਾਪਿ ਸਮਾਨਭੂਮਕਧਮ੍ਮਤੋ ਅਲਦ੍ਧਾਸੇवਨ ਤਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ वਿਪਾਕਂ ਨਦੇਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ वਿਞ੍ਞਾਤੁਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ- ਤਸ੍ਸੇव ਰੂਪਾवਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ वਿਪਾਕਂ।ਲ। ਪਥਮਂ ਞਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ वਿਹਰਤੀਤਿ वੁਤ੍ਤਂ। ਨ ਚ ਸਾ ਚੇਤਨਾ ਉਪਚਿਤਾਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸਮਾਨਭੂਮਕ ਧਮ੍ਮਤੋ ਅਲਦ੍ਧਾਸੇवਨਤ੍ਤਾਤਿ।ਨ। ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾਯਪਿ ਅवਿਪਾਕਤਾਪਤ੍ਤਿਤੋ। ਸਾਪਿਹਿ ਤਸ੍ਸੇव ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਞਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾवਿਤਤ੍ਤਾ वਿਪਾਕਂ। ਲ। ਪਥਮਂ ਞਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ वਿਹਰਤੀਤਿ वੁਤ੍ਤਾ। ਨਚ ਸਾਪਿ ਸਮਾਨਭੂਮਕਧਮ੍ਮਤੋ ਲਦ੍ਧਾਸੇवਨਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਉਭਯਤ੍ਥ ਪਨ ਪਥਮਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪਚਿਨਿਤ੍वਾ ਭਾवੇਤ੍वਾ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ਅਸਮਾਨਭੂਮਿਕ ਜवਨੇਹਿਪਿ ਲਦ੍ਧਾਸੇवਨ ਭਾवਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪਚਿਤਤਾ ਭਾवਿਤਤਾਚ वੁਤ੍ਤਾਤਿ ਸਕ੍ਕਾ वਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਆਦਿ ਕਮ੍ਮਿਕਭੂਤਾਪਿ ਮਹਗ੍ਗਤਚੇਤਨਾ ਮਰਣਾ ਸਨ੍ਨੇ ਲਦ੍ਧਾ ਅਬ੍ਭੁਞ੍ਞਾ ਆਸਨ੍ਨਕਮ੍ਮਭੂਤਾ वਿਪਾਕਂ ਨਦੇਤੀਤਿ ਨ वਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਅਭਿਞ੍ਞਾਚੇਤਨਾ ਚ ਸਮਾਨਭੂਮਕੇਹਿਪਿ ਨਾਨਾवਜ੍ਜਨवੀਥਿਜवਨੇਹਿ ਸੁਟ੍ਠਤਰਂ ਲਦ੍ਧਾਸੇवਨਤ੍ਤਾ ਤਿਕ੍ਖਤਰਭੂਤਾ ਕਥਂ ਦੁਬ੍ਬਲਾਨਾਮ ਸਿਯਾ। ਤੇਨੇव ਅਯਂ वਾਦੋ ਅਨੁਟੀਕਾਯਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। वੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਕੇਚਿ ਪਨ ਸਮਾਨ ਭੂਮਕਤੋ ਆਸੇवਨਲਾਭੇਨ ਬਲवਨ੍ਤਾਨਿ ਞਾਨਾਨੀਤਿ ਤਾਨਿ वਿਪਾਕਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਪਨ ਸਤਿਪਿ ਞਾਨਭਾवੇ ਤਦਭਾवਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਆਗਨ੍ਤੁਕਤ੍ਤਾवਾ ਦੁਬ੍ਬਲਾ। ਤਸ੍ਮਾ वਿਪਾਕਂ ਨ ਦੇਨ੍ਤੀਤਿ वਦਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਅਕਾਰਣਂ। ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮवਸੇਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਯਪਿ वਸੀਭਾवਸਮ੍ਭवਤੋਤਿ। ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਪਨ ਆਨਿਸਂਸਭੂਤਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਚੇਤਨਾ ਤਸ੍ਸ ਫਲਸਦਿਸਾ ਫਲਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ वਿਪਾਕਂ ਨਦੇਤੀਤਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਟੀਕਾਕਾਰਾ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਇਦ੍ਧਿ वਿਕੁਬ੍ਬਨਾਦਿਕਿਚ੍ਚਂ वਿਪਚ੍ਚਨਕਿਚ੍ਚਤੋਪਿ ਮਹਨ੍ਤਤਰਂ ਹੋਤਿ। ਸਬ੍ਬਥਾ ਮੇਨਚ वਿਕੁਬ੍ਬਨਾਦਿਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤਿਯਾ वਿਪਚ੍ਚਨਥਾਮੇਪਿ ਤੇਨ ਥਾਮੇਨ ਸਹ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਪੁਨ वਿਪਾਕਂ ਨਦੇਤੀਤਿਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇव। **ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਭਾवਂ ਅਪਤ੍ਤਂ ਪਰਿਤ੍ਤਾਦਿਭੇਦੇਨ ਤਿवਿਧਂ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਂ। **ਤਦੇ**वਾਤਿ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਮੇव। **ਸਞ੍ਞਾ**वਿ**ਰਾਗਂ ਭਾ**वੇ**ਤ੍**वਾਤਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਸਤਿ ਰਜ੍ਜਨ ਦੁਸ੍ਸਨ ਮੁਯ੍ਹਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸਤਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਏवਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਏव ਆਦੀਨवਂ ਦਿਸ੍वਾ ਅਚਿਤ੍ਤਕਭवਪਤ੍ਥਨਾ ਸਹਿਤਂ वਾਯੋਕਸਿਣੇवਾ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਮਤੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਕਾਸ ਕਸਿਣੇवਾ ਸਞ੍ਞਾवਿਰਾਗਂ ਭਾवੇਤ੍वਾ। **ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇਨ ਯੇਨ ਇਰਿਯਾਪਥੇਨ ਇਧ ਮਰਨ੍ਤਿ, ਤੇਨੇव ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਕਮ੍ਮਕਿਰਿਯवਾਦਿਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਏवਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਨ ਹਿ ਅਕਮ੍ਮਕਿਰਿਯवਾਦੀਨਂ ਞਾਨਭਾवਨਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। **ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਪਨ ਸੁਦ੍ਧਾ**वਾ**ਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸੁਦ੍ਧਾवਾਸੇਸੁ ਪਨ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਏव ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਨ ਅਞ੍ਞੇ ਸਕਦਾਗਾਮਿਆਦਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਅਨਾਗਾਮੀਨਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ। ਅਨਾਗਾਮੀਸੁਚ ਸਦ੍ਧਾਧਿਕੋ ਅवਿਹੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, वੀਰਿਯਾਧਿਕੋ ਅਤਪ੍ਪੇਸੁ। ਸਤਾਧਿਕੋ ਸੁਦਸ੍ਸੇਸੁ। ਸਮਾਧਾਧਿਕੋ ਸੁਦਸ੍ਸੀਸੁ। ਪਞ੍ਞਾਧਿਕੋ ਅਕਨਿਟ੍ਠੇਸੂਤਿ। ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਭਾवੇਤ੍वਾ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ

ਅਰੂਪੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ**ਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਾਦੀਨਂ ਯਥਾ ਸਕਂ ਵਿਪਚ੍ਚਨਭੂਮਿ ਵਤ੍ਥਾਨਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭਿਨੋ ਪਨ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਵਿਪਚ੍ਚਨਭੂਮੀਸੁ ਇਚ੍ਛਿਤਭੂਮਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਨਿਕਨ੍ਤਿਯਾ ਸਤਿ ਕਾਮਲੋਕੇਪਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿਯੇਵ। ਇਤਰੇ ਪਨ ਝਾਨੇ ਅਪਰਿ ਹੀਨੇ ਸਤਿ ਕਾਮਲੋਕੇਪਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿਯੇਵ। ਇਤਰੇ ਪਨ ਝਾਨੇ ਅਪਰਿਹੀਨੇ ਸਤਿ ਕਾਮਭਵੇ ਨਿਕਨ੍ਤਿਨਾਮ ਤੇਸਂ ਨ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਾਏਵ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

[੧੬੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਤੇਸਂਪਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸਕਦਾਗਾਮੀਨਂ ਨਿਕਨ੍ਤਿਵਸੇਨ ਕਾਮਭਵੇਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ''ਤਥਾ ਕਾਮਭਵੇਪਿ ਕਾਮਾਵਚਰ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨ। ਇਜ੍ਝਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸੀਲਵਤੋ ਚੇਤੋਪਣਿਧਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਤੇਹਿ ਝਾਨੇ ਅਪਰਿਹੀਨੇ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਗਾਮਿਨੋਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਤੋ ਤੇ ਝਾਨਅਨਾਗਾਮਿਨੋਨਾਮਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਝਾਨਪਰਿ ਹਾਨਿਚ ਤੇਸਂ ਤਂਤਂ ਪਲਿਬੋਧ ਵਸੇਨੇਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਪਨ ਕਾਮ ਰਾਗਾਦਿਵਸੇਨ। ਕਸ੍ਮਾ, ਮਗ੍ਗਸਹਾਯੇਨ ਝਾਨੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਾ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇ-ਸਹਦਸ੍ਸਨੁਪ੍ਪਾਦਾ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਅਰਿਯਸਾਵਕਸ੍ਸ ਤੀਣਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ ਮਹੀਯਨ੍ਤਿ।ਲ। ਸੋ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ।ਲ। ਪਥਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਚੇ ਸਮਯੇ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਕਾਲਙ੍ਕਰੇਯ੍ਯ। ਨਤ੍ਥਿ ਤਸ੍ਸ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਯੇਨ ਸਂਯੋਜਨੇਨ ਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਪੁਨ ਯਿਮਂ ਲੋਕਂ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਤਸ੍ਮਿਂ ਚੇ ਸਮਯੇਤਿਆਦਿਨਾ ਸੋ ਲਦ੍ਧਜ੍ਝਾਨਂ ਅਪਰਿਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚੇ ਕਾਲਙ੍ਕਰੋਤਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਪਰਿਹਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਤਂ ਸਂਯੋਜਨਂ ਪਾਕਤਿਮੇਵਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਝਾਨਲਾਭੀਨਂ ਪਨ ਅਨਾਗਾਮਿਸ੍ਸਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇਯੇਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਦਾਨਤੋ ਪਚ੍ਚਯੋ ਨਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਝਾਨਲਾਭੀਨਨ੍ਤਿ ਮਹਗ੍ਗਤਜ੍ਝਾਨਲਾਭੀਨਂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨ ਸਕਦਾਗਾਮੀਨਂ। ਪਚ੍ਚਯੋ ਨਹੋਤੀਤਿ ਤੇਸਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਨਿਕਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਹਾ ਕਾਮਸੁਗਤਿਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਸੇਖਾਨਂ ਕੁਪ੍ਪਧਮ੍ਮਾਨਂਪਿ ਸਤਂ ਝਾਨੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਕਾਮਭਵੇ ਨਿਕਨ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਨਾਗਾਮਿਸ੍ਸ ਪਨ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਤ੍ਥੇਨ ਗੀਵਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੀਯਮਾਨਸ੍ਸਪਿ ਝਾਨਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਚਵਨਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਹਿ ਸਮਾਧਿਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਪਨ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਭਵੇ ਅਕਨਿਟ੍ਠੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਾਨਾਪਿ ਅਧਿਪਤਿਭੂਤੇਸੁ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇਸੁ ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਹੀਨਜ੍ਝਾਸਯਤ੍ਤਾ ਪੁਰੋਹਿਤ ਪਾਰਿਸਜ੍ਜੇਸੁਏਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਥਾਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਸੁਤ੍ਤਪਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਵਚਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਇਤ੍ਥੀ ਚ ਇਧ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋਹਿਤਾਨਂਪਿ ਸਙ੍ਗਹਣਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤੇ ਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਪਰਿਸਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਸਂਯੁਤ੍ਤਕੇ –

> ਅਥਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਿਖੀਭਗਵਾ ਅਭਿਤ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਪਟਿਭਾਤੁ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਰਿਸਾਯਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਨਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਿਕਥਾਤਿ।

ਪਰਿਸਭਾਵੇਚ ਸਤਿ ਪਰਿਸਾਸੁ ਜਾਤਾਪਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋਤਿ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਰਿਸਾਯਾਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋਹਿਤ ਗਣਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨਨੁ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਨ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥੇਵ ਤੇਸਂ ਸਙ੍ਗਹਣਂ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚੇ। ਨ। ਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਮਾਰਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਏਵਂ ਅਧਿਪਤਿ ਭੂਤੇਹਿ ਸਕ੍ਕਾਦੀਹਿ ਸਹ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਇਧ ਅਧਿਪਤਿਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨਸ੍ਸੇਵ ਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਨੇਤ੍ਤਿਯਂ-ਇਤ੍ਥੀ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸਿਯਾਤਿ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਵੇਹਪ੍ਫਲਾਦੀਸੁ ਉਪਰਿਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇਸੁਪਿ ਪੁਰੋਹਿਤਪਾਰਿਸਜ੍ਜਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿਤਾ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਸਂਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਥੇਰਾਨਞ੍ਹਿ ਭਣ੍ਡਗਾਹਕਦਹਰਾ ਵਿਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂਪਿ ਪਾਰਿਸਜ੍ਜਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

‘‘ਇਤ੍ਥਿਯੋਪਿ ਪਨ ਅਰਿਯਾ ਵਾ ਅਨਰਿਯਾ ਵਾ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾ ਭਿਨਿਯੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜੇਸੁਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜੇਸੁਯੇਵਾਤਿ ਅਕਨਿਟ੍ਠੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਾਨਾਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਪਰਿਚਾਰਿਕ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇਸੁਏਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਨ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਮਣਿਮਞ੍ਜੂਸਾਯਂ ਪਨ

ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜੇਸੁਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋਹਿਤਾਦੀਸੂਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ।

ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

ਸਾਮਾਵਤਿਯਾਦੀਨਂ ਪਥਮਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਰਿਯਫਲਾਨਿ ਸਚ੍ਛਾਕਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਅਨਾਗਾਮਿਨਿਯੋ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਇਤਰਾ ਕਾਚਿ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਕਾਚਿ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਇਚ੍ਚੇਵ ਉਦਾਨਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਪਿਚੇਤ੍ਥ ਵੇਹਪ੍ਫਲੇ ਅਕਨਿਟ੍ਠੇ ਚਤੁਤ੍ਥਾਰੁਪ੍ਪੇਤਿ ਤੀਸੁ ਭਵਗ੍ਗੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਰਿਯਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਹੇਟ੍ਠਾਭੂਮੀਸੁ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ। [ਕਮ੍ਮਚਤੁਕ੍ਕਂ]।

੧੫੫. ਆਯੁਕ੍ਖਯੇਨ ਮਰਣਂ ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਯੇਨ ਮਰਣਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਅਪਰਿਕ੍ਖੀਣੇਯੇਵ ਕਮ੍ਮਾਨੁਭਾਵੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇ ਯਥਾਨਿਯਮਿਤਸ੍ਸ ਆਯੁਪਰਿਮਾਣਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਯੇਨ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੇਨ ਮਰਣਂ **ਆਯੁਕ੍ਖਯ ਮਰਣਂਨਾਮ**। ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਦੁਬ੍ਬਲੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਿਕ੍ਖੀਣੇਯੇਵ ਆਯੁਪਰਿਮਾਣੇ ਕੇਵਲਂ ਕਮ੍ਮਸਤ੍ਤਿਪਰਿਕ੍ਖਯੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾਵ ਮਰਣਂ **ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਯ ਮਰਣਂਨਾਮ**। ਤਦੁਭਯਸ੍ਸ ਸਮਂ ਪਰਿਕ੍ਖਯੇਨ ਮਰਣਂ **ਉਭਯਕ੍ਖਯ ਮਰਣਂਨਾਮ**। ਧਰਮਾਨੇਪਿ ਤਦੁਭਯੇ ਪੁਰਿਮਭਵੇਸੁ ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਭਵੇ ਕਤੇਨ ਉਪਘਾਤਕਕਮ੍ਮੇਨ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਭੂਤੇ ਨਾਨਾਰੋਗਾਬਾਧ ਪਥਵੀਪਵੇਸ ਅਸਨਿਪਾਤਾਦਿਕੇ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੇ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਸ੍ਸਿਮਾਰਕਲਾਬੁਰਾਜਾਦੀਨਂ ਵਿਯ ਅਨ੍ਤਰਾਵ ਉਪਰੋਧਿਤ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਰਣਂ **ਉਪਚ੍ਛੇਦਕ ਮਰਣਂਨਾਮ**। ਨਨੁ ਚੇਤ੍ਥ ਮਰਨ੍ਤਾਨਂ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਤਂਤਂਭਵੇ ਜਨੇਨ੍ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਖਿਯਜਤਿਯੇਵ। ਅਥਕਸ੍ਮਾ ਇਤਰੇਪਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਸਰਸਵਸੇਨੇਵ ਹਿ ਕਮ੍ਮਸਾਮਤ੍ਥਿਯਸ੍ਸ ਖਯੋ ਇਧ ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਯੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਯੇ ਪਨ ਦਸਵਸ੍ਸ ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸ ਯਾਵ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜ ਵਸ੍ਸਾਦਿ ਵਸੇਨ ਨਾਨਾਆਯੁਕਪ੍ਪਵਿਧਾਯਕਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇ ਸਬ੍ਬਜਨ ਸਾਧਾਰਣਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਯਸਮ੍ਭੂਤਾ ਉਤੁਆਹਾਰਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਆਯੁਕਪ੍ਪਸ੍ਸ ਠਿਤਿਕਰਾ ਵੁਦ੍ਧਿਕਰਾ ਹਾਨਿਕਰਾਚਾਤਿ ਤਿਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਕੁਸਲਮੂਲੇਸੁ ਵਡ੍ਢਮਾਨੇਸੁ ਹਾਨਿਕਰਾ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ। ਕੁਸਲਮੂਲੇਸੁ ਵਡ੍ਢਮਾਨੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਿਕਰਾ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ। ਉਭਯਮੂਲੇਸੁ ਸਮਂ ਠਿਤੇਸੁ ਠਿਤਿਕਰਾ ਸਮਂ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਆਯੁਕਪ੍ਪੋ ਕਤ੍ਥਚਿ ਸਦਾ ਠਿਤਿਭਾਗੋ ਹੋਤਿ। ਕਤ੍ਥਚਿ ਕਦਾਚਿ ਹਾਨਿਭਾਗੋ ਕਦਾਚਿ ਵੁਦ੍ਧਿਭਾਗੋ ਹੋਤਿ। ਤਯੋਪਿ ਚੇਤੇ ਠਿਤਿਕਰਾਦਯੋ ਤਂਤਂਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਮਾਨਾ ਆਯੁਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾਯੁਕ ਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਂ ਦਸਵਸ੍ਸਿਕੇ ਕਾਲੇ ਵਿਪਚ੍ਚਮਾਨਂ ਤਦਨੁਰੂਪਂਏਵ ਭੋਗਞ੍ਚ ਇਸ੍ਸਰਿਯਞ੍ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਦਸਵਸੇਨ ਖਿਯਜਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਸਤ੍ਤਾ ਸਨ੍ਤਾਨਭੂਤਾ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨ ਭੂਤਾਪਿ ਤਗ੍ਗਤਿਕਾ ਤਦਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾ ਏਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਣਮਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਇਦ੍ਧਿਮਯ ਵਿਜ੍ਜਾਮਯ ਰਸਾਯਨਵਿਧਿ ਜੀਵਿਤ ਸਙ੍ਖਾਰ ਵਿਦੂਹੀਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਮਹਾਪਦਾਨਸੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾਯਂ –

ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਬ੍ਬਵ੍ਵੁਬੁਦ੍ਧਾ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾਯੁਕਾ। ਕਸ੍ਮਾ ਤੇ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਂ ਨ ਅਟ੍ਠਂਸੁਤਿ। ਉਤੁਭੋਜਨਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ। ਉਤੁਭੋਜਨਵਸੇਨ ਹਿ ਆਯੁ ਹਾਯਤਿਪਿ ਵਡ੍ਢਤਿਪੀਤਿ।

ਤਸ੍ਮਾ ਪਧਾਨਨਿਸ੍ਸਯਭੂਤੇਸੁ ਦ੍ਵਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕ ਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੁ ਤਂ ਤਂ ਆਯੁਕਪ੍ਪਵਸੇਨ ਪਰਿਣਮਨ੍ਤੇਸੁ ਜਿਯਜਮਾਨੇਸੁ ਯਾਵਮਹਨ੍ਤਂਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕਾਧਿਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ ਖਿਯਜਤਿਯੇਵ। ਸੋਚਸ੍ਸ ਖਯੋ ਨ ਸਰਸੇਨ ਹੋਤਿ। ਅਥਖੋ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਇਧ ਆਯੁਕ੍ਖਯੋ ਵਿਸੁਂ ਗਹਿਤੋਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਮਰਣੇਪਿ ਨੇਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਥ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਮਰਣਨ੍ਤਿ ਅਕਾਲਮਰਣਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਞ੍ਚਿਪਵਤ੍ਤਮਾਨਂ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਕਮ੍ਮੁਨਾਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਹਿਵਾ ਅਨੇਕ ਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ। ਤਾਨਿ ਪਨ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਮੂਲਭੇਦਤੋ ਸਂਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਧਾ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਪਨ ਤਾਨੀਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਵਾਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਆਬਾਧਾ। ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਮ੍ਹ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਿਕਾ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਸਮਪਰਿਹਾਰਜਾ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਪਕ੍ਕਮਿਕਾ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾ ਆਬਾਧਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾ ਕੇਚਿ ਉਪਪੀਲ਼ਕਕਮ੍ਮਜਾਕੇਚਿ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਕਮ੍ਮਜਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਵਾਤੋ ਕੁਪ੍ਪਮਾਨੋ ਸੀਤੁਣ੍ਹਾਦੀਹਿ ਦਸਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਕੁਪ੍ਪਤਿ। ਤੇਸੁਚ ਏਕਮੇਵ ਕਮ੍ਮ ਵਿਪਾਕਜਂ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਾਨਿ ਪਨ ਅਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾਨੀਤਿ ਮਿਲਿਨ੍ਦ ਪਞ੍ਹੇ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾਪਿ ਆਬਾਧਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਵਾਤ ਕੁਪ੍ਪਨਾਦੀਹਿ ਵਿਨਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੇਚਿ ਵਾਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦਯੋਪਿ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਿਕਾਤਿ ਵਾਤਾਦੀਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਤਿਣ੍ਣਂਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ। ਯੇ ਪਨ ਲੋਕੇ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਯੋਗਮੁਤ੍ਤਾ ਸਯਂ ਜਾਤਾ ਨਾਨਾਭਯੁਪਦ੍ਦਵਾ। ਤੇ ਉਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਵਿਸਮਪਰਿਹਾਰਜਾਤਿ ਅਨਿਸਮ੍ਮਕਾਰੀਨਂ ਅਨੇਕਵਿਧੇ ਵਿਸਮੇ ਵਿਪਤ੍ਤਿਮੁਖੇ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਯੋਜਨ੍ਤਾਨਂ ਤਤੋ ਤਤੋਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਾ ਪਤਨ ਪਕ੍ਖਲਨਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ। ਓਪਕ੍ਕਮਿਕਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾਵਾ ਪਰੇਹਿ ਰਾਜਚੋਰਵੇਰੀਹਿਵਾ ਅਮਨੁਸ੍ਸਵਾਲ਼ਯਕ੍ਖਦੇਵਤਾਹਿਵਾ ਵਾਲ਼ਮਿਗਾਦੀਹਿਵਾ ਕਤਾਨਂ ਪਯੋਗਾਨਂ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ। ਕੁਪ੍ਪਿਤਾ ਹਿ ਦੇਵਤਾ ਸਕਲਂ ਰਜ੍ਜਂਵਾ ਰਟ੍ਠਂਵਾ ਦੀਪਕਂਵਾ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਅਸੇਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸੇਨ੍ਤਿ ਦਣ੍ਡਕਰਟ੍ਠ ਮਜ੍ਝਰਟ੍ਠ ਕਲਿਙ੍ਗਰਟ੍ਠ ਮਾਤਙ੍ਗਰਟ੍ਠੇਸੁ ਵਿਯ। ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸੇਵਾ ਵਾਲ਼ਯਕ੍ਖੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਵੇਸਾਲ਼ਿਯਂ ਵਿਯ। ਰਕ੍ਖਸੇਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਭੂਮਿਯਂਵਿਯ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਤਂ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇ ਯਕ੍ਖਾ ਵਾਲ਼ੇ ਅਮਨੁਸ੍ਸੇ ਓਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਬਹੁਮਨੁਸ੍ਸਾ ਕਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂਪਿ ਯਕ੍ਖਾਤਿ ਯਕ੍ਖਾਧਿਪਤਿਨੋ। ਵਾਲ਼ੇ ਅਮਨੁਸ੍ਸੇ ਓਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਚਣ੍ਡੇ ਯਕ੍ਖੇ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਲਦ੍ਧੋਕਾਸਾ ਮਹਾਜਨਂ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਵਿਸਮਾਚਾਰ ਬਹੁਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਨ੍ਨਸਦ੍ਧਾ ਯਕ੍ਖਸੇਨਾਪਤਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਪੁਬ੍ਬੇਵਿਯ ਆਰਕ੍ਖਂਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਜਨਪਦਨਗਰਨਿਗਮਗਾਮੇਸੁਚੇਵ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇਚ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇ ਵੁਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਥਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਰੋਗ ਕਪ੍ਪਾਪਿ ਇਧ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾਤਿ ਉਪਪੀਲ਼ਕੋਪਘਾਤਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਚ੍ਚਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਆਬਾਧਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਂ ਅਕਾਲਮਰਣਂ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਮ੍ਮੁਨਾਵਾ ਅਞ੍ਞੇਹਿਵਾ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਹੋਤੀਤਿ। ਯੇਹਿ ਕੇਚਿ ਲੋਕੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਪਾਣਹਰਾ ਜੀਵਿਤਵਿਨਾਸਕਾ ਨਾਨਾਰੋਗਾਵਾ ਨਾਨਾਬਾਧਾਵਾ ਨਾਨਾਭਯਾ ਨਿਵਾ ਨਾਨਾ ਦਣ੍ਡਾਵਾ ਨਾਨਾ ਉਪਦ੍ਦਵੂ ਪਸਗ੍ਗਾਵਾ। ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਸਕਕਮ੍ਮ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਏਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਧਾਰਣਾਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਪਰਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਧਾਰਣਾਏਵ। ਸਕਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਪਿ ਪਰੇਸਂ ਸਾਧਾਰਣਾਏਵ। ਕਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਾ ਯਤੋ ਕੁਤੋਚਿ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਪਰੇਸਂਵਾ ਸਾਧਾਰਣਾਏਵ। ਸਬ੍ਬਸਾਧਾਰਣਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਿਤੇਸੁ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਥਾਹ-ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ।

ਯਥਾ ਚਤੁਮਹਾਪਥੇ ਥਪਿਤੇ ਲਕ੍ਖਮ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਹਿ ਆਗਤਾ ਸਰਸਤ੍ਤਿਤੋਮਰਪਾਸਾਣਾਦਯੋ ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਕਾਯੇਪਿ ਸਬ੍ਬੁਪਦ੍ਦਵਾ ਨਿਪਤਨ੍ਤੀਤਿ।

ਯੇਸੁਚ ਰਜ੍ਜਰਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਤੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੇਜਨਾ ਉਪਾਯ ਕੁਸਲਾਵਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨਚ ਪਟਿਕਾਰਕੁਸਲਾ। ਨਾਪਿ ਪਰਿਹਾਰ ਕੁਸਲਾ। ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਯੇਸਂ ਦੁਬ੍ਬਲਂ ਹੋਤਿ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨਤ੍ਥੋ ਬਲ ਵਾ। ਤੇਜਨਾ ਵਿਨਾਪਿ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਕਮ੍ਮੁਨਾ ਤਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਮਰਣਂ

ਵਾ ਮਰਣਮਤ੍ਤਂਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਕਲ੍ਯਾਣਭੂਤਂਪਿ ਹਿ ਕਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਵਤਰਂ ਯਤੋਕੁਤੋਚਿ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਂ ਰੋਗਂਵਾ ਆਬਾਧਂ ਵਾ ਭਯਂਵਾ ਦਣ੍ਡਂਵਾ ਉਪਦ੍ਦਵੁਪਸਗ੍ਗਂਵਾ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਰੋਗਾਦਯੋਏਵ ਤਂਖੇਪੇਨ੍ਤਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਉਦਕਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਵਤਰਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਗ੍ਗਿਏਵ ਤਂ ਖੇਪੇਨ੍ਤੋ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਏਵਂ ਸਮ੍ਪਦਮਿਦਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਇਮੇਸਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵੋ ਮਹਾਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਜਰਾ ਸੁਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦੇਸੇਨ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ ਮਗ੍ਗੇਚ ਮਰਣਸ੍ਸਤਿ ਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਆਯੁ ਦੁਬ੍ਬਲਤੋਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਨ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਹ –

> ਆਯੁਨਾਮੇਤਂ ਅਬਲਂ ਦੁਬ੍ਬਲਂ। ਤਥਾ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਜੀਵਿਤਂ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸੁਪਨਿਬਨ੍ਧਞ੍ਚੇਵ ਇਰਿਯਾਪਥੁਪਨਿਬਨ੍ਧਞ੍ਚ ਸੀਤੁਣ੍ਹੁ ਪਨਿਬਨ੍ਧਞ੍ਚ ਮਹਾਭੂਤੁਪਨਿਬਨ੍ਧਞ੍ਚ ਆਹਾਰੁਪਨਿਬਨ੍ਧਞ੍ਚਾਤਿਆਦਿ।

ਤਥਾ ਕਾਯਬਹੁਸਾਧਾਰਣਤੋ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਤੋਤਿ ਇਮੇਸਂ ਪਦਾਨਂ ਨਿਦ੍ਦੇਸੇਨਪਿ ਪਾਕਟੋਯੇਵ। ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਆਯੁਨੋ ਤਿਣਗ੍ਗੇ ਉਸ੍ਸਾਵਬਿਨ੍ਦੁਸ੍ਸੇਵ ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵੇ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਯਞ੍ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ਕਮ੍ਮਸਾਪਿ ਤਥੇਵ ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਤਾ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਤਰਥਾ ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਬ੍ਬੇਕਤਹੇਤੁਦਿਟ੍ਠਿਨਾਮ ਸਿਯਾ। ਯਥਾਹ –

> ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਮਣੋਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਵਾ ਏਵਂਵਾਦੀ ਹੋਤਿ ਏਵਂ ਦਿਟ੍ਠੀ। ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਾਯਂਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤਿ ਸੁਖਂਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂਵਾ। ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪੁਬ੍ਬੇਕਤਹੇਤੂਤਿ।

ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਮਿਲਿਨ੍ਦਪਞ੍ਹੇ ਤੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਆਗਤੋ। ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਪਨ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਪਵਤ੍ਤਮਰਣਂਪਿ ਅਕਾਲਮਰਣਤਾਸਾਮਞ੍ਞੇਨ ਇਧ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਮਰਣੇ ਸਙ੍ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ

> ''ਇਦਂ ਪਨ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ ਉਤ੍ਤਰਕੁਰੁਵਾਸਿਨਂ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਦੇਵਾਨਞ੍ਚ ਨਹੋਤੀਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਯਥਾ ਪਨ ਮਹਾਟੀਕਾਯਂ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਪੇਤਾਨਂ ਇਤੋ ਞਾਤਕੇ ਹਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪੁਞ੍ਞਪਤ੍ਤਿ ਅਨੁਮੋਦਿਤ੍ਵਾ ਤਙ੍ਖਣੇਯੇਵ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸੁਗਤਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਕੁਸਲਭੂਤਂ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਥਾ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਨੇਰਯਿ ਕਾਨਂਪਿ ਯਮਰਞ੍ਞੋ ਸਮਨੁਯੁਞ੍ਜਨਕਾਲਾਦੀਸੁ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਪੁਞ੍ਞਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਤਙ੍ਖਣੇਯੇਵ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸੁਗਤਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਚ੍ਛੇ ਦਕਮਰਣਂਨਾਮ ਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਤਾਵਤਿਂਸਾਦੀਨਂ ਦੇਵਾਨਞ੍ਚ ਤਂ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਮਰਣਂ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਤਥਾ ਹਿ ਸੁਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਵ ਪੁਤ੍ਤ ਸਂਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਅਥ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਲ਼੍ਹਾ ਉਪਚ੍ਛੇਦਕਕਮ੍ਮਾਦਿ ਵਸੇਨਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਕਾਲਙ੍ਕਤ੍ਵਾ ਅਵੀਚਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਰੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸੇ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਰੁਕ੍ਖਂ। ਅਭਿਰੁਲ਼੍ਹਾਤਿ ਆਰੁਲ਼੍ਹਾ ਪਞ੍ਚ ਸਤਦੇਵਚ੍ਛਰਾਯੋ। ਮਨੋਪਦੋਸਿਕ ਖਿਟ੍ਟਾਪਦੋਸਿਕ ਦੇਵਾਨਂ ਮਰਣਂ ਮਹਾਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਦਿਘਾਯੁਕੇ ਦੇਵਲੋਕੇਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਿ ਕਾਲਙ੍ਕਿਰਿਯਾ ਛਨ੍ਨਤ੍ਥੇਰਗੋਧਿਕਤ੍ਥੇਰਾਦੀਨਂਵਿਯ ਸਯਮੇਵ ਸਤ੍ਥਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਮਰਣਞ੍ਚ ਏਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਤਥਾਚਾ**ਤਿ ਤੇਹਿ ਪਕਾਰੇਹਿਚ। ਮਰਨ੍ਤਾਨਂ ਛਨ੍ਨਂ ਦ੍ਵਾਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਮਰਣਕਾਲੇ**ਤਿ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ। **ਯਥਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਗਤਿਦੁਗ੍ਗਤਿਗਾਮੀਨਂ ਅਰਹਾਨੁਰੂਪਂ। ਯੇਪਨ ਖੀਣਾਸਵਾ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਸੁਕ੍ਖਵਿਪਸ੍ਸਕਾਨਂ ਪਕਤਿਯਾ ਯਥੋ ਪਟ੍ਠਿਤਂ ਨਾਮਰੂਪ ਮੇਵ ਅਨ੍ਤਿਮ ਜਵਨਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂਹੋਤਿ। ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭੀਨਂ ਪਨ ਞਾਨਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਕਸਿਣਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਿਕਂ। ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਞਾਨਙ੍ਗਾਨਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਰਜਰੂਪਂ। ਜੀਵਿਤ ਸਮਸੀਸੀਨਂ ਪਨ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾਦਿਨਿ ਅਨ੍ਤਿਮਜਵਨਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਆਦਿਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾਯਥਾਗਹਿਤਂ ਕਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਮੇਵ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਯੇਪਨ

ਅਨੇਜੋਸਨ੍ਤਿ ਮਾਰਬ੍ਭਯਂ ਕਾਲਮਕਰੀਮੁਨੀਤਿ ਇਮਂ ਸੁਤ੍ਤਪਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ ਭਗਵਤੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਚੁਤਿਯਾ ਆਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤੇਨ ਸਯਮੇਵ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਆਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਿਕੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਕੋਵਿਦਤਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਬ੍ਬੋ ਕਾਮਾਵਚਰਵਿਪਾਕੋ ਕ੍ਰਿਯਮਨੋਧਾਤੁ ਕ੍ਰਿਯਾਹੇਤੁਕ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣ ਧਾਤੁ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਂਨਾਮ ਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਾਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਅਜ੍ਝਾਸਯੋ ਚਸ੍ਸ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸਨ੍ਤਿਨਿਨ੍ਨੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਨੇਜੋਸਨ੍ਤਿ ਮਾਰਬ੍ਭਾਤਿ ਸੁਤ੍ਤਪਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਸਨ੍ਤਿਮਾਰਬ੍ਭਾਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਨ੍ਧਾਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਆਲਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ। ਥੇਰਗਾਥਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਸਨ੍ਤਿਮਾਰਬ੍ਭਾਤਿ ਸਨ੍ਤਿਂ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਮਹਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਪਾਲ਼ਿਯਾ ਤਦਟ੍ਠਕਥਾਯਚ ਨਸਮੇਤਿ। ਤਾਸੁ ਹਿ ਭਗਵਤੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਝਾਨਙ੍ਗ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਸਮਨਨ੍ਤਰਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਨਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਸੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਅਭਿਞ੍ਞਾਸਮਨਨ੍ਤਰਂ ਉਦਾਨਟ੍ਠਕਥਾਦਿਸੁ ਆਗਤਂ। ਯਥਾਹ-ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀਤਿ ਇਦ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀਤਿ। ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਸਮਨਨ੍ਤਰਂ ਪੁਗ੍ਗਲਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਟ੍ਠਕਥਾਦੀਸੁ ਆਗਤਂ। ਯਥਾਹ-ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਮੇ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਞ੍ਞਾਣੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਭਵਙ੍ਗਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਤੀਤਿ। ਸਂਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਾਨਨ੍ਤਰਂ ਫਲਂ। ਫਲਾਨਨ੍ਤਰਂ ਭਵਙ੍ਗਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਂ। ਤਂ ਪਨ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂਵਾ ਹੋਤਿ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂਵਾ। ਤਿਖਿਣੇਨ ਅਸਿਨਾ ਸੀਸੇ ਛਿਜ੍ਜਮਾਨੇਪਿ ਏਕਂਵਾ ਦ੍ਵੇਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

[੧੬੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਏਵਂ ਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ‘‘ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਨ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਯਥੋਪਟ੍ਠਿਤਂ ਨਾਮਰੂਪਧਮ੍ਮਾਦਿਕਮੇਵ ਚੁਤਿਪਰਿਯੋਸਾਨਾਨਂ ਗੋਚਰਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਨ ਕਮ੍ਮ ਕਮ੍ਮਨਿ ਮਿਤ੍ਤਾਦਯੋਤਿ।’’ ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਂ ਕਮ੍ਮਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਯੋ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਨਕਰੋਤਿ। ਨਚ ਚੁਤਿਯਾ ਗਹਿਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿਨਾਮ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂਪਿ ਭਵਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ। **ਅਭਿਮੁਖੀਭੂਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਓਕਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਂ। ਕਮ੍ਮਂਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਉਪਲਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣ ਭੂਤਾਨਿ ਦੇਯਜਧਮ੍ਮ ਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਪਰਪਾਣਾਦੀਨਿਚ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਉਪਕਰਣਭੂਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਉਪਕਰਣਭੂਤਾਨਿ ਪਰਿਵਾਰਭੂਤਾਨਿਚ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਾਦੀਨਿ ਆਵੁਧਭਣ੍ਡਾਦਿਨਿਚ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਲਕ੍ਖਣ ਸਂਯੁਤ੍ਤੇ ਗਵਾਦੀਨਿ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰਾਸਿਕਤਾਨਿ ਅਟ੍ਠਿਪੁਞ੍ਜਾਦੀਨਿ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਮ੍ਮਸਮ੍ਬਨ੍ਧਾਨਿ ਯਾਨਿ ਕਾਨਿਚਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿਵਾ ਇਧ ਉਪਕਰਣੇ ਸਙ੍ਗਹਿ ਤਾਨੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਨਿ। **ਉਪਲਭਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਉਪਭੋਗਭੂਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਉਭਯਂਪਿ ਵਾ ਯਂ ਕਾਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਲਭਿਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਉਪਲਭਿਤਬ੍ਬਂਨਾਮ। ਅਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਨੁਭਵਨਤ੍ਥਾਯ ਲਭਿਤਬ੍ਬਂ ਉਪਭੋਗ ਭੂਤਂਨਾਮ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਗ੍ਗਿਜਾਲ ਲੋਹਕੁਮ੍ਭਿ ਨਿਰਯਪਾਲ ਨਿਰਯਸੁਨਖਾਦੀਨਿ ਨਿਰਯਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਪਨ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਜਨਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਤਤੋ ਤਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਂਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤਂ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਯਥਾਹ-ਤਸ੍ਸ ਗਿਲਾਨਸੇਯਜਾਯ ਨਿਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਨਿਰਯੋ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਸੋਣਗਿਰਿਪਾਦਤੋ ਮਹਨ੍ਤਾ ਮਹਨ੍ਤਾ ਸੁਨਖਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਾਵਿਯ ਸਂਪਰਿਵਾਰੇਸੁਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਦੇਵ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਪਿ। ਯਥਾਹ-ਨਨ੍ਦਵਨ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨ ਮਿਸ੍ਸਕਵਨ ਫਾਰੁਸਕਵਨ ਵਿਮਾਨਾਨਿਚੇਵ ਦੇਵਨਾਟਕਾਨਿਚ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਨਿਵਿਯ ਅਹੇਸੁਨ੍ਤਿ। ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਪਨ ਸਯਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਂਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਕਮ੍ਬਲਯਾਨਸਦਿਸੋ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਵਣ੍ਣੋ ਮਨੁਸ੍ਸਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਪਬ੍ਬਤਪਾਦ ਵਨਸਣ੍ਡ ਨਰਕਪਪਾਤਾਦੀਨਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨੀਤਿ। **ਕਮ੍ਮਬਲੇਨਾ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਜਨੇਤੁਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ। ਇਦਞ੍ਚ

ਯੇਭੁਯਜਵਸੇਨ ਵੁੱਤੁੰ। ਪਕਤਿਯਾ ਪਨ ਆਚਿਣ੍ਣ ਭੂਤੰਵਾ ਤਙ੍ਖਣਕਤੰਵਾ ਪਰੇਨ ਸਰਾਪਿਤੰਵਾ ਸਯਮੇਵ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤੰਵਾ ਪਕਤਿਯਾਵ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸੰਵਾ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੰਵਾ ਕਮ੍ਮੰਵਾ ਤਸ੍ਸਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰਵਾ ਅਦ੍ਵੇਨਪਿ ਕਾਰਣਬਲੇਨ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਤਿਯੇਵਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। **ਤਮੇਵ ਤਤੋਪਟ੍ਠਿਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਆਰਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਯੇਭੁਯਜਵਸੇਨ ਵੁੱਤੁੰ। ਤਤੋ ਹਿ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਪਥਮੰ ਕਮ੍ਮਬਲੇਨਵਾ ਕਾਰਣਨ੍ਤੁਰੇਨਵਾ ਪਾਪਪਕ੍ਖਿਯੇਸੁ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੇਸੁ ਪੁਨ ਦੁਟ੍ਠ ਗਾਮਣਿ ਰਞ੍ਞੋ ਵਿਯ ਪੁਬ੍ਬਕਤੰ ਬਲਵਨ੍ਤੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤਾਨੰਵਾ ਸੋਣਤ੍ਥੇਰ ਵਿਤ੍ਤੁ ਵਿਯ ਤਙ੍ਖਣੇਯੇਵ ਪਸਾਦਜਨਕੰ ਪੁਞ੍ਞੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨੰਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਕਲ੍ਯਾਣਪਕ੍ਖਿਯਾਨਿ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਪਥਮੰ ਕਲ੍ਯਾਣ ਪਕ੍ਖਿਯੇਸੁ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਸੋਕਰਞ੍ਞੋ ਵਿਯ ਪਚ੍ਛਾ ਕੇਨਚਿ ਕਾਰਣੇਨ ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਓਕਾਸੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨੰ ਪਾਪਪਕ੍ਖਿਯਾਨਿ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀਤਿ। **ਵਿਪਚ੍ਚਮਾਨਕ ਕਮ੍ਮਾਨੁਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਵਿਪਚ੍ਚਮਾਨਕੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕੁਸਲੰ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰ ਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੁਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਭਿਣ੍ਹੰ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਤੰ ਅਕੁਸਲੰ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਉਪਕਿਲਿਟ੍ਠੰ ਅਕੁਸਲ ਚਿਤ੍ਤੁਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਭਿਣ੍ਹੰ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰਪਿ ਸੁਗਤਿਗਾਮੀਨੰ ਕੁਸਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁਭੂਤੰ ਪਣੀਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਤੀਤਿਚ ਦੁਗ੍ਗਤਿਗਾਮੀਨੰ ਅਕੁਸਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁਭੂਤੰ ਹੀਨਾਰਮ੍ਮਣੰ ਆਪਾਤ ਮਾਗਚ੍ਛਤੀ ਤਿਚ ਵੁੱਤੁੰ। ਮੂਲਟੀਕਾਯੰ ਮਹਾਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਆਸਨ੍ਨੇ ਅਕੁਸਲੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿਯੰ ਕੁਸਲਞ੍ਚ ਸੁਗਤਿਯੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁੱਤੁੰ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਯਦਾ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਦੀਨਿ ਸਗ੍ਗਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਤਾਨਿ ਤਣ੍ਹਾਯ ਅਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਤੋ ਚਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥਨ੍ਤਿ। ਵੁੱਚਤੇ। ਉਪਕਿਲਿਟ੍ਠੰਯੇਵ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੁੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਦੁਗ੍ਗਤਿਏਵ ਤਸ੍ਸ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਮਗ੍ਗੇ ਤਾਦਿਸਿਯਾ ਤਣ੍ਹਾਯ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਹਕਾਰਿ ਕਾਰਣ ਭਾਵੋ ਵੁੱਤੋ। ਯਥਾਹ-ਨਿਕਨ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੂ ਅਕੁਸਲਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੁਗਤਿਭਵਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨੇਪਿ ਅਯੰ ਤਣ੍ਹਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਕੁਸਲ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਿਯਾਮਕਸਹਕਾਰਿਪਚ੍ਚਯਭੂਤਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਤਾਨਿਵਾ ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਦੀਨਿ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿਵਾ ਅਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਤੋ ਚਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਤਣ੍ਹਾ ਤਦੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਿਕਾਏਵ ਭਵਿਤੁੰ ਅਰਹਤਿ। ਨ ਤੰ ਪਟਿਬਾਹਿਕਾਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁੰ। ਯਞ੍ਚ ਨਿਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਦਗਧਿਤੰਵਾ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੰ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਅਨੁਬਜਞ੍ਜਨਸ੍ਸਾਦਗਧਿਤੰ ਵਾ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਮਯੇ ਕਾਲਙ੍ਕਰੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਯੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰਗਤੀਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨਿਰਯੰਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨ ਯੋਨਿੰਵਾਤਿਆਦਿਤ੍ਤੁਪਰਿਯਾਯੇ ਵੁੱਤੁੰ। ਤੰਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰੇਸੰ ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾਦੀਸੁ ਗਧਿਤੰ ਤਣ੍ਹੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁੱਤੁੰ। ਨਕਮ੍ਮਾਦੀਸੂਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। **ਉਪਲਭਿਤਬ੍ਬ ਭਵਾਨੁਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਲਭਿਤਬ੍ਬੋ ਭਵੋ ਯਦਿ ਸੁਗਤਿਭਵੋ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਅਸ੍ਸਾਦਨਾਕਾਰੇਨ। ਯਦਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਭਵੋ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਅਨਸ੍ਸਾਦਨਾਕਾਰੇਨਾਤਿ ਏਵੰ ਉਪਲਭਿ ਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਭਵਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪੰ। **ਤਤ੍ਥੋਣਤੰ**ਵਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਯਥੋ ਪਟ੍ਠਿਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਓਣਮਨ੍ਤੰਏਵ। ਤਥਾ ਹਿ ਬਾਲਪਣ੍ਡਿਤਸੁਤ੍ਤੇ ਤਾਨਿਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਲਮ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਭਿਪ੍ਪਲਮ੍ਬਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁੱਤੁੰ। ਤਤ੍ਥ ਤਾਨਿਸ੍ਸਾਤਿ ਅਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਤਾਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਪੁਞ੍ਞ ਕਮ੍ਮਾਨਿ। ਕਮ੍ਮਸੀਸੇਨ ਵੁੱਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿਚ। ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤੀਤਿ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੁਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਤਨਿਏਵ ਓਣਮਨ੍ਤੰ ਅਜ੍ਝੋਣਮਨ੍ਤੰ ਅਭਿਮੁਖੀਭੂਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਲਮ੍ਬਨ੍ਤਿ ਪਲਮ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤਾਨਿ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵੰ ਪਨ ਤੇਸੁ ਤਥਾ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤੇਸੁ ਤੰਚਿਤ੍ਤੁਸਨ੍ਤਾਨੰ ਤੇਸੁ ਨਿਨ੍ਨਪੋਣਪਬ੍ਭਾਰਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁੱਤੁੰ ਤਤ੍ਥੋਣਤੰਵਾਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਕਿਲੇਸਬਲਵਿਨਾਮਿਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਦੇਵੰ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਅਵਿਜ੍ਜਾਨੰ ਅਪ੍ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਾ ਦਿਤਾਦੀਨਵੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਸਯੇ ਤਣ੍ਹਾ ਨਾਮੇਤਿ ਸਹਜਾਤ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਖਿਪਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁੱਤੁੰ। ਤਤ੍ਥ ਤਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਚਿਤ੍ਤੁਸਨ੍ਤਾਨੰ ਇਚ੍ਚੇਵ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਮਿੰਵਿਸਯੇਤਿ ਕਮ੍ਮਾਦਿਆਰਮ੍ਮਣੇ। ਤਣ੍ਹਾਨਾਮੇਤੀਤਿ ਵਟ੍ਟਮੂਲਕ ਤਣ੍ਹਾ ਤੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਓਣਮਨ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਯੋਜੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

[੧੬੫] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

''ਤਤ੍ਥੋਣਤੰਵਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਉਪਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਭਵੇ ਓਣਤੰ ਵਿਯ ਓਣਤੰਏਵ ਵਾ''ਤਿ ਵੁੱਤੁੰ। ਤੰ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਅਭਿਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ। ਤਥਾਪਵਤ੍ਤਿ ਪਨ ਸਣਿਕੰ ਮਰਨ੍ਤਾਨੰ ਏਵ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਲਹੁਕ ਮਰਣੇਨ ਮਰਨ੍ਤਾਨੰ ਪਨ ਨ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਵੁੱਤੁੰ। **ਬਾਹੁਲ੍ਲੇਨਾ**ਤਿ

[੧੬੬] ਯੰ ਪਨ ਵ◌ਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

‘‘ਬਾਹੁਲ੍ਲੇਨਾਤਿਏਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਭਵਨ੍ਤਰੇਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵ◌ੁੱਤੁਨਯੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ’’ਤਿ ਵ◌ੁੱਤੁੰ। ਤੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵ◌ੁੱਤਾਨੰ ਅਸਵ੍ਵਿਸਤ੍ਤਾਨੰ ਚਿੱਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਅਭਿਣ੍ਹਪ੍ਪਗਤ੍ਤਿਪਸਙ੍ਗੋਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਚਿੱਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸੇਵ ਤੇਸੰ ਅਭਾਵਤੋਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਅਪਰੇਨ ਪਕਾਰੇਨ ਕਮ੍ਮੁ ਪਟ੍ਠਾਨੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਤਮੇਵਵ◌ਾ ਪਨ।ਲ। ਦ੍ਵ◌ਾਰਪਤ੍ਤੁੰ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਵ◌ੁੱਤੁੰ। ਤਤ੍ਥ **ਅਭਿਨਵਕਰਣਵਸੇਨ ਦ੍ਵ◌ਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤੁੰ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਸਵ੍ਵੰ ਅਜਨੇਤ੍ਵ◌ਾ ਤਙ੍ਖਣੇ ਏਵ ਕਰਣਾਕਾਰੰ ਜਨੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਭਿਨਵ◌ੰ ਵ◌ਿਯ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਮਨੋਦ੍ਵ◌ਾਰੇ ਤੰਸਦਿਸਜਵਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਤ੍ਤੁੰ ਪਾਤੁਭੂਤੰ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰਭਵ◌ੇਪਵਤ੍ਤੁੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਕਟੰ ਕਮ੍ਮੰ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਇਦੰਨਾਮਮਯਾਕਤਨ੍ਤਿ ਏਵ◌ੰ ਪੁਬ੍ਬੇਕਤਸਵ੍ਵੰ ਜਨੇਤ੍ਵ◌ਾਪਿ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਨ ਤਥਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਪਵਤ੍ਤੁੰ ਭਵਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਭਵ◌ੇ ਪਵਤ੍ਤੁੰ ਅਪਾਕਟਞ੍ਚਾਤਿ। ਅਪਿਚ, ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਸੁ ਤੀਸੁ ਵਤ੍ਥੁਸੁ ਦਾਨਪੂਜਾਦਿਵਸੇਨ ਆਚਿਣ੍ਣਬਹੁਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਮਰਣਨ੍ਤਿ ਕਾਬਾਧਬਲੇਨ ਵ◌ਿਸੀਦਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦੁਕ੍ਖੰਅਜਾਨਿਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਸੀਦਨ੍ਤਰੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵ◌ਿਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨੰ ਦੇਨ੍ਤਾਚੇਤਿਯੰ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਾ ਪੂਜੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਵ◌ਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਪਮੋਦਚਿਤ੍ਤਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਬ੍ਬਿਪਰੀਤੇਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮਬਹੁਲਾਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਇਦੰਪਿ ਦ੍ਵ◌ਾਰਪਤ੍ਤਮੇਵ◌ਾਤਿ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇਤੰ ਲਕ੍ਖਣ ਸੰਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਕਥਾਯ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਤਤ੍ਥ ਅਸਿਲੋਮਪੇਤਾਦਿ ਪਤ੍ਥਸੁ ਤਸ੍ਸ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਸਿਕਭਾਵ◌ੋਵ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਅਹੋਸੀਤਿ ਚ। ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਿਯਾ ਵ◌ਿਜ੍ਝਨਕ ਭਾਵ◌ੋਵ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਅਹੋਸੀਤਿਚ। ਤਸ੍ਸ ਉਸੁਨਾ ਵ◌ਿਜ੍ਝਨਕਭਾਵ◌ੋਵ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਅਹੋਸੀਤਿਚ। ਤਸ੍ਸ ਪਤੋਦਸੂਚਿਯਾ ਵ◌ਿਜ੍ਝਨਕਭਾਵ◌ੋਵ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਅਹੋਸੀਤਿਚ। ਤਸ੍ਸ ਸੂਚੀਹਿ ਪਤੋਦਨਦੁਕ੍ਖੰ ਪਚ੍ਚਨੁਭਵ◌ਿਤ੍ਤੁੰ ਕਮ੍ਮਮੇਵ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਸੂਚਿਲੋਮਪੇਤੋ ਜਾਤੋਤਿਚ ਏਵ◌ੰ ਬਹੁੰਦ੍ਵ◌ਾਰ ਪਤ੍ਤਵਸੇਨ ਕਮ੍ਮੁਪਟ੍ਠਾਨੰ ਵ◌ੁੱਤਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਸਿਕ ਭਾਵ◌ੋਵ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਅਹੋਸੀਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਿਰਯੇ ਪਚਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਨ ਆਸਨ੍ਨ ਮਰਣਸ੍ਸ ਤੰਕਮ੍ਮੰ ਤਦਾ ਤਸ੍ਸ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਸਿਕਸਵ੍ਵੰ ਜਨੇਤ੍ਵ◌ਾ ਦ੍ਵ◌ਾਰ ਪਤ੍ਤਵਸੇਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪੀਤਿ। ਸੋਚ ਦ੍ਵ◌ਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾਕਾਰੋ ਕਮ੍ਮਕੋਟ੍ਠਾਸਿਕੋ ਏਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸਚ ਅਪਾਕਟੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਗਹਣਯੋਗਜਤਾ ਜਾਤਾਤਿ। **ਪਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨ ਮਰਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਿਮ ਜਵਨਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪੁਨ ਆਸਨ੍ਨਮਰਣਸ੍ਸ। **ਵ◌ੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾ ਵਸਾਨੇ**ਵ◌ਾਤਿ ਕਾਮਭਵਤੋ ਚਵ◌ਿਤ੍ਵ◌ਾ ਕਾਮਭਵ◌ੇਯੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾਨੰ ਜਵਨ ਪਰਿਯੋਸਾਨਾਨੰਵ◌ਾ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਪਰਿਯੋਸਾਨਾਨੰਵ◌ਾ ਵ◌ੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਅਵਸਾਨੇ। ਇਤਰੇਸੰ ਪਨ ਜਵਨਪਰਿਯੋਸਾਨਾਨੰਏਵ ਵ◌ੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਅਵਸਾਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰਪਿ ਵ◌ੁੱਤੋਯੇਵ। ਯਥਾਹ-ਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਪਰਿਯੋਸਾਨਾਯ ਸੁਦ੍ਧਾਯਵ◌ਾ ਜਵਨਵ◌ੀਥਿਯਾ ਅਨਨ੍ਤਰੰ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੁੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ।

[੧੬੭] ਵ◌ਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

‘‘ਤਤ੍ਥ ਕਾਮਭਵਤੋ ਚਵ◌ਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾਨੰ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਪਰਿਯੋਸਾਨਾਨਿ ਸੇਸਾਨੰ ਜਵਨਪਰਿਯੋਸਾਨਾਨੀਤਿ ਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਰਣਿਯੰ ਵ◌ੁੱਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵ◌ੁੱਤੁੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਹਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ੁੱਤੇ ਕਿੰਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਯ ਧਮ੍ਮਾ ਨੁਸਾਰਣਿਯਾਤਿ। **ਭਵਙ੍ਗਕ੍ਖਯੇ**ਵ◌ਾਤਿ ਭਵਙ੍ਗਾਵਸਾਨੇਵ◌ਾ ਇਚ੍ਚੇਵਤ੍ਥੋ। ਯਦਿ ਦੁਵ◌ਿਧਪੀਥਿਚਿਤ੍ਤਤੋ ਪਰੰ ਪਞ੍ਚਵ◌ੋਕਾਰੇ ਵਤ੍ਥੁਰੂਪੰ ਚਤੁਵ◌ੋਕਾਰੇ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੰ ਦ੍ਵ◌ਿਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਾਯੁਸੇਸੰ ਹੋਤਿ। ਤਦਾ ਏਕਸ੍ਸ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਅਵਸਾਨੇਤਿ ਵ◌ੁੱਤੁੰ ਹੋਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਸੋਮਨਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਦੋਮਨਸ੍ਸਚਿਤ੍ਤੇਨ ਚਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਗਨ੍ਤੁਕਭਵਙ੍ਗ ਸਮ੍ਭਵ◌ੋ। ਤੰ ਸਮ੍ਭਵ◌ੇਚ ਸਤਿ ਅਞ੍ਞਭਵਙ੍ਗਸਮ੍ਭਵ◌ੋਪਿ ਅਵ◌ਾਰਿ ਤੋਤਿ ਸੁਵ◌ੁੱਤਮੇਤੰ ਭਵਙ੍ਗਕ੍ਖਯੇਵ◌ਾਤਿ। **ਤਸ੍ਮਿੰਨਿਰੁਦ੍ਧਾਵਸਾਨੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਤਸ੍ਸ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਵਸਾਨੇ। ਯੋ ਪਨ ਲੋਕੇ ਚੁਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧੀਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਕੋ ਅਨ੍ਤਰਾਭਵ◌ੋਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਯਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਤ੍ਤੋ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਕੋ ਵ◌ਿਯ ਇਦ੍ਧਿਮਾ ਵ◌ਿਯ ਚ ਖਣੇਨ ਇਚ੍ਛਿਤੰ ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ। ਇਤੋ ਚੁਤਾ ਕੇਚਿ ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਮਾਤਾਪਿਤੁ ਸਮਾਗਮਾਦੀਨਿ ਆਗਮੇਨ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਾਹੰਵ◌ਾ ਅਤਿਰੇਕ ਸਤ੍ਤਾਹੰਵ◌ਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ ਲਦ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਤੰਨਿਸੇਧੇਤੁੰ **ਤਸ੍ਸਾਨਨ੍ਤਰਮੇ**ਵ◌ਾਤਿ ਵ◌ੁੱਤੁੰ। ਸਵਤ੍ਥੁਕੰ ਪਞ੍ਚਵ◌ੋਕਾਰੇ ਅਵਤ੍ਥੁਕਮੇਵਵ◌ਾ ਚਤੁਵ◌ੋਕਾਰੇ। **ਯਥਾਰਹਨ੍ਤਿ**

ਕੁਸਲਭੂਤਸ੍ਸਵਾ ਅਕੁਸਲਭੂਤਸ੍ਸ ਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਅਰਹਾਨੁਰੂਪਂ। ਅਵਿਜ੍ਜਾਤਣ੍ਹਾਨੁਸਯਾ ਕੁਸਲਭੂਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਹੀਨਟ੍ਠੇਨ ਅਕੁਸਲਭੂਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸਹਜਾਤਭਾਵੇਨਾਪਿ ਪਰਿਵਾਰਭੂਤਾ ਮੂਲਭੂਤਾਚ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਾਵਤ੍ਥਂ ਅਪਤ੍ਵਾ ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇਨਪਿ ਅਵਿਰੁਦ੍ਧਭਾਵੇਨ ਅਨੁਰੂਪਂ। ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨੋਵਾ ਸੇਤਿ, ਅਨੁਅਨੁਵਾਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਸੇਤੀਤਿ ਅਨੁਸਯੋ। ਅਨੁਸਯਭੂਤਾਯ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਤਿ **ਅਵਿਜ੍ਜਾਨੁਸਯਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ**। ਤਣ੍ਹਾਨੁਸਯੋ ਮੂਲਂ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ **ਤਣ੍ਹਾਨੁਸਯ ਮੂਲਕੋ**। ਅਵਿਜ੍ਜਾਨੁਸਯ ਮੂਲਕੇਨ ਤਣ੍ਹਾਨੁਸਯ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੁਟ੍ਠੁਤਰਂ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਹਿ ਤਣ੍ਹਾਯਪਿ ਮੂਲਭੂਤਾ ਹੋਤਿ। ਤਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਤਾਦੀਨਵੇ ਏਵ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਤਣ੍ਹਾਪਵਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਤਣ੍ਹਾ ਚ ਪਨ ਸਹਕਾਰਿ ਕਾਰਣ ਭਾਵੇਨ ਤਂ ਤਂ ਸਙ੍ਖਾਰਂ ਨਿਯੋਜੇਨ੍ਤੀ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਭੂਤਾ ਬਲਵਆਸਨ੍ਨ ਸਹਾਯਭੂਤਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਏਤ੍ਥਚ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮ ਸਹਜਾਤਾਨਂਵਾ ਕਮ੍ਮਨਿਕਨ੍ਤਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਨਿਕਨ੍ਤਿ ਸਹਜਾਤਾਨਂਵਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰ ਸਹ ਜਾਤਾਨਂਵਾ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨ ਜਵਨ ਸਹਜਾਤਾਨਂਵਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਤਣ੍ਹਾਨਂਪਿ ਧਮ੍ਮਤੋ ਅਨੁਸਯਸਦਿਸਤਾਯ ਅਨੁਸਯ ਵੋਹਾਰਸਮ੍ਭਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਿਚ, ਅਨੁਸਯਾਨਾਮ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਨੇ ਕੁਸਲਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸਪਿ ਬਲਵਸਹਾਯਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਏਕਨ੍ਤਾਨੁਸਯਭੂਤਾਏਵ ਪਰਿਯਤ੍ਤਾਤਿ ਕਿਂਸਹਜਾਤਾਨਂ ਗਹਣੇਨਾਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂਪਿ ਤਣ੍ਹਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨਂ ਅਪ੍ਪਹੀਨਤ੍ਤਾਤਿ ਏਵਂ ਅਪ੍ਪਹੀਨਸਦ੍ਦੇਨ ਏਕਨ੍ਤਾਨੁਸਯਾਏਵ ਗਹਿਤਾਤਿ। **ਸਙ੍ਖਾਰੇਨਾ**ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਚੇਤਨਾਸਙ੍ਖਾਰੇਨ। ਤਂ ਸਹਜਾਤਫਸ੍ਸਾਦਿਧਮ੍ਮਸਮੂਹੇਨਪਿਵਾ। ਸੋਪਿ ਹਿ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਭਾਵੇ ਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਜਨੇਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਅਥਵਾ, ਸਙ੍ਖਾਰੇਨਾਤਿ ਮਰਣਸਨ੍ਨ ਜਵਨਵਿਞ੍ਞਾਣ ਸਹਜਾਤੇਨ ਚੇਤਨਾਸਙ੍ਖਾਰੇਨ। ਤਂ ਸਹਜਾਤ ਫਸ੍ਸਾਦਿਧਮ੍ਮਸਮੂਹੇਨਪਿਵਾ। ਤਦੁਭਯਂਪਿ ਹਿ ਕਮ੍ਮਾਦਿਵਿਸਯੇ ਖਿਪਨਕ ਸਙ੍ਖਾਰਭਾਵੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਜਨੇਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਤਣ੍ਹਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨਂ ਅਪ੍ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਤਾਦੀਨਵੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਿਸਯੇ ਤਣ੍ਹਾ ਨਾਮੇਤਿ। ਸਹਜਾਤਸਙ੍ਖਾਰਾ ਖਿਪਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮੂਲਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਸਹਜਾਤਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਚੁਤਿਆਸਨ੍ਨਜਵਨਵਿਞ੍ਞਾਣਸਹਜਾਤਾ ਚੇਤਨਾ। ਸਬ੍ਬੇਪਿਵਾ ਫਸ੍ਸਾਦਯੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਕਲੇਨ ਪਨ ਵਚਨੇਨ ਅਗ੍ਗਮਗ੍ਗੇਨ ਅਪ੍ਪਹੀਨਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਕਮ੍ਮਾਦਿਵਿਸਯੇਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਵਾ ਆਦੀਨਵਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ, ਤਥਾ ਰੂਪਾਯੇਵ ਤਣ੍ਹਾ ਤਦੁਭਯਸ੍ਮਿਂ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਂ ਨਾਮੇਤਿ। ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਰਾ ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਿਨਵ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਾਤੁਭਾਵਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੀਤਿ।

ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਪਰਿਗ੍ਗਯ੍ਹਮਾਨਨ੍ਤਿ ਫਸ੍ਸਾਦੀਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਯ੍ਹਮਾਨਂ। **ਸਹਜਾਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਮਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ। **ਅਧਿਟ੍ਠਾਨ ਭਾਵੇਨਾ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਯਭਾਵੇਨ। **ਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਭੂਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਧਾਨਭੂਤਂ। ਪਦ ਦ੍ਵਯੇਨ ਵਿਜਾਨਨਧਾਤੁਯਾ ਅਤਿਵਿਯ ਮਹਾਨੁਭਾਵਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਲੋਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਮਹਾਨੁਭਾਵੇ ਪੁਰਿਸਵਿਸੇਸੇ ਜਾਯਮਾਨੇ ਪਰਿਵਾਰਭੂਤਾ ਸਹਜਾਤਜਨਾਚ ਤਸ੍ਸ ਉਪਭੋਗ ਪਰਿਭੋਗਭੂਤਾ ਪਾਸਾਦਕਪ੍ਪਰੁਕ੍ਖਾਦਯੋਵ ਤੇਨ ਸਹ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸਮ੍ਪਦਮਿਦਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਭਵਨ੍ਤਰਪਟਿਸਨ੍ਧਾਨਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂਭਵੇ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਤੇਨ ਸਹ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਹਹਨ ਵਸੇਨ। **ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਮੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ** ਨ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨਿਰੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਿਭਾਵੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਨ ਹਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਕਤਿਕਾਲੇਪਿ ਦੇਸਨ੍ਤਰਂਵਾ ਖਣਨ੍ਤਰਂਵਾਸਙ੍ਕਨ੍ਤਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਕੁਤੋ ਮਰਣਕਾਲੇ ਭਵਨ੍ਤਰਂ। ਯਞ੍ਚ ਅਨਮਤਗ੍ਗੋ ਯਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਂਸਾਰੋ। ਪੁਬ੍ਬਕੋਟਿ ਨਪਞ੍ਞਾਯਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨੀਵਰਣਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤਣ੍ਹਾਸਂਯੋਜਨਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਵਤਂ ਸਂਸਰਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਂਪਿ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯੇਸਞ੍ਹਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਤਣ੍ਹਾਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਵਸੇਨ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਪਾਤੁਭਵਤਿ। ਤੇਚ ਪੁਬ੍ਬੇ ਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਤੇਸਂ ਹੇਤੁਫਲਸਮ੍ਬਨ੍ਧੇਨ ਭਵਨ੍ਤਰਂ ਸਨ੍ਧਾਵਤਿ ਸਂਸਰਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਤਤੋਯੇਵਚ ਤਸ੍ਸਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਪੁਰਿਮਭਵਪਰਿ ਯਾਪਨ੍ਨੇਹਿ ਹੇਤੂਹਿ ਵਿਨਾ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਂਪਿ ਸਿਦ੍ਧਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਪਟਿਘੋਸ ਪਦੀਪਮੁਦ੍ਧਾਦੀਨਿ ਚੇਤ੍ਥ ਨਿਦਸ੍ਸਨਾਨੀਤਿ।

ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਮਰਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨੇ। **ਮਨ੍ਦਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵੇਨ ਵਤ੍ਥੁਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵੇਨਚ ਮਨ੍ਦਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਲਮ੍ਬਣਕਾ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਧਰਨ੍ਤੇਸ੍ਵੇਵਾ**ਤਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੇਸੁ ਏਵ। **ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਭਵਙ੍ਗਾਨਂਪੀ**ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾਪਿ

ਕਤਿਪਯਭਵਙ੍ਗਾਨੰਪਿ। **ਇਤਿ ਕਤ੍ਵ**ਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ। ਕਾਮਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੁਨਾਮ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਕਓਕਾਸੇ ਏਕੋ ਵਣ੍ਣੋ ਉਪਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਵਾਰੇਸੁ ਗਭਿਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਵਣ੍ਣਾਯਤਨਮੇਵ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰ ਗਹਿਤਮੇਵ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮੇਵਚ ਦਸ੍ਸਿਤੰ। ਤਥਾਪਿ ਛਦੇਵਲੋਕਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਤੇ ਦਿਬ੍ਬਰਥੇਯੇਵ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਕਤ੍ਵਾ ਚਵਨ੍ਤਾਨੰ ਧਮ੍ਮਿਕਉਪਾਸਕ ਦੁਟ੍ਠਗਾਮਣਿ ਅਭਯਰਾਜਾਦੀਨੰ ਵਸੇਨ ਤੰਪਿ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰਵਿਯ ਛਬ੍ਬਿਧੰਪਿ ਛਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤੰਪਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮਤੀਤੰਪਿ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਤੰਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਸੰ ਕਤ੍ਵਾ **ਕਾਮਾਵਚਰਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ।ਲ। ਉਪਲਬ੍ਭਤੀ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਤਥਾ ਚਵਨ੍ਤਾ ਹਿ ਦਿਬ੍ਬਵਣ੍ਣੰਪਿ ਦੇਵਤਾਨੰ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਿਟ੍ਠੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਦਿਬ੍ਬੋ ਰਥਸਦ੍ਦੋਵਾ ਤੂਰਿਯਸਦ੍ਦੋਵਾ ਵਚਨਸਦ੍ਦੋਵਾ ਸੋਤੇਨ ਸੁਤੋਯੇਵ। ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧੋਪਿ ਘਾਨੇਨ ਘਾਯਿਤੋਯੇਵ। ਨਿਰਯਤੋ ਉਗ੍ਗਤੇਨ ਅਗ੍ਗਿਜਾਲੇਨ ਦਯ੍ਹਮਾਨਕਾਯੇਨ ਚਵਨ੍ਤਾਨੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤ ਨਨ੍ਦਯਕ੍ਖ ਨਨ੍ਦਮਾਣ ਵਕਾਦੀਨੰ ਖੁਰਚਕ੍ਕੇ ਆਸਜ੍ਜਮਾਨਾਨੰ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੰਪਿ ਸਮ੍ਭਵਤਿਯੇਵ। ਰਸਧਮ੍ਮਾਪਿ ਯਥਾ ਸਮ੍ਭਵੰ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਚ੍ਚਸਙ੍ਖੇਪੇ –

ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਸਿਯਾ ਸਨ੍ਧਿ, ਵਿਨਾ ਕਮ੍ਮੰ ਦ੍ਵਿਗੋਚਰੇਤਿ।

ਮਹਾਟੀਕਾਯੰਪਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ। ਯਦਾ ਪਨ ਅਨ੍ਤਿਮ ਜਵਨਵੀਥਿਤੋ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਯਥੋਪਟ੍ਠਿਤੰ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਅਨ੍ਤਿਮਜਵਨਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਹੋਤਿ। ਤਦਾ ਤੰ ਅਤੀਤੰਪਿ ਹੋਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਤਾਵ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਥਾ ਵਣ੍ਣਾਰਮ੍ਮਣਭਾਵੋ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਨ ਗਹਿਤਭਾਵੋਚ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਤਰਥਾ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰਪਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤੰ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇਏਵ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਦਸ੍ਸਿਤਨ੍ਤਿ ਤੰਪਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤੰ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤੰ ਪਞ੍ਚਾਰਮ੍ਮਣੰਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰਵਾ ਨਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਸਿਯਾ। ਨਚ ਸਕ੍ਕਾ ਤਥਾ ਵਤ੍ਤੁੰ। ਕਸ੍ਮਾ, ਚਕ੍ਖੁੰ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਛਲਾਰਮ੍ਮਣ ਭੂਤਸ੍ਸ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਿਕ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨ ਜਵਨਾਨਮ੍ਪਿ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। ਤਤੋਯੇਵਚ ਤਦਨੁਬਨ੍ਧਾਯ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾਪਿ ਸਮ੍ਭਵ ਤੋਤਿ।

[੧੬੮] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਤਥਾ ਅਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯੰਵੁਤ੍ਤੁੰ ''ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਆਪਾਤਮਾਗਤੇਸੁ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਵਸੇਨਾ''ਤਿ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

[੧੬੯] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

''ਛਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਛਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤੰ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਛਟ੍ਠਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਯਥਾਸਮ੍ਭਵੰ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਤੰਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਕਮ੍ਮੰ ਵਿਯ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰਪਿ ਥੇਰੇਨ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੁੰ ਸਿਯਾ। ਨਚ ਤੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤੰ ਨ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ।

[੧੭੦] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਮੂਲ ਟੀਕਾਦੀਸੁਚ ਯੇਭੁਯ੍ਯਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੁੰ ਸਾਵਸੇਸਪਾਠੰ ਅਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਾਤਮਾਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਯਚ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਾ ਮੂਲਟੀਕਾਦੀਸੁਚ ਕਮ੍ਮ ਬਲੇਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਿਤੰ ਵਣ੍ਣਾਯਤਨੰ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸਵਿਯ ਦਿਬ੍ਬ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਵਿਯਚ

ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਯੇਵ ਗੋਚਰਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਨਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਆਚਰਿਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਅਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਅਞ੍ਞਂ ਕਾਰਣਂ ਨਤ੍ਥਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਵਿਚਾਰਣਾਯਾਤਿ।

ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮਤੀਤਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸ ਜਵਨਾਵਸਾਨਾਯ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਵੀਥਿਯਾ ਚਵਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਞ੍ਚ ਭਵਙ੍ਗਾਨਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਰਮ੍ਮਣਤਾ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਵਸਾਨਾਯ, ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਏਵ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਜਵਨਾਵਸਾਨਾਯ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਯ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਿਕਵੀਥਿਯਾ ਚਵਨਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਛਨ੍ਨਞ੍ਚ ਭਵਙ੍ਗਾਨਂ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਤਦਾਰਣਾਵਸਾਨਾਯ, ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਚਤੁਨ੍ਨਞ੍ਚ ਭਵਙ੍ਗਾਨਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਬਹੁਤਰਾਯੁਕੇ ਬਲਵਨ੍ਤੇਪਿ ਵਤ੍ਥੁਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵੇ ਸਤਿ ਕਾਮਸਤ੍ਤਾਨਂਪਿ ਜਵਨਾਵਸਾਨਾ ਵੀਥਿ ਹੋਤਿਯੇਵਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾਵਸਾਨਾਯ ਏਵ ਯੋਜਿਤਤ੍ਤਾ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੋ ਪਰਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਭਵਙ੍ਗਾਨਂ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾਏਵ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਦਾਰਮ੍ਮਣ ਪਰਿਯੋਸਾਨਾਯਵਾ ਸੁਦ੍ਧਾਯਵਾ ਜਵਨਵੀਥਿਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ਇਧ ਜਵਨਾਵਸਾਨਾਪਿ ਯੋਜਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

[੧੭੧] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਏਵਂ ਅਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਤਾਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਭਵਙ੍ਗਾਨਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾਏਵ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਤਾ ਲਬ੍ਭਤੀ''ਤਿਆਦਿ। ਤਂ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਂ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ਯਸ੍ਮਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਸ੍ਸੇਵ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂਵਾ ਉਪਕਰਣਂਵਾ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਮੇਵ ਨ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪੁਰਿਮਭਾਗੇਏਵ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਵਸੇਨ ਸਿਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸਚ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਮੇਵ ਉਪਕਰਣਭੂਤਮੇਵਵਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਂਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਿਮਜਵਨਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਪੁਰਿਮੇਨ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇਨ ਵਤ੍ਥੁਤੋ ਅਭਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾਵਾ ਤਸ੍ਸਦਿਸਤ੍ਤਾਵਾ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਨ੍ਤੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਮੂਲਟੀਕਾਯਂ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਾਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸਨ੍ਨਕਤਕਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣ ਸਨ੍ਤਤਿਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਤਂਸਦਿਸਞ੍ਚ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੇਸੁ ਦੇਯਜਧਮ੍ਮਵਤ੍ਥੂਸੁ ਚੇਤਿਯਾਦੀਸੁਵਾ ਯੇਹਿ ਸਤ੍ਥਾਦੀਹਿਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਮ੍ਮਂ ਸਿਦ੍ਧਂ। ਤੇਸਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖੇ ਧਰਮਾਨਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸਨ੍ਤਤਿਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਹਿ ਸਦਿ ਸਵਤ੍ਥੂਨਂ ਧਰਮਾਨਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਤਂਸਦਿਸਞ੍ਚਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਦਿਸਵਤ੍ਥੂਨਿਪਿ ਹਿ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧੋਕਾਸਕਾਰਣਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਯਥਾ ਤਂ ਇਤੋ ਪਰਿਤ੍ਤਕੇਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇਨ ਨਿਰਯੇ ਉਸ੍ਸਦਸਾਮਨ੍ਤੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪੁਞ੍ਞਕਰਣਕਾਲੇ ਲਦ੍ਧਨਿਮਿਤ੍ਤਸਦਿਸਂ ਨਿਰਯਗ੍ਗਿਜਾਲਾਨਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾਵਾ ਵਣ੍ਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵਾ ਪੁਞ੍ਞਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਂ ਅਗ੍ਗਿਜਾਲਾਨਿ ਵਿਯਾਤਿ।

[੧੭੨] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਮੂਲਟੀਕਾਪਾਠਂ ਅਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਂਸਦਿਸਞ੍ਚਾਤਿਏਤ੍ਥ ਨਟ੍ਠਚਕਾਰਂ ਪਾਠਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਿਕ ਜਵਨਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤੇਨ ਸਹ ਸਮਾਨਤ੍ਤਾ ਤਦੇਕਸਨ੍ਤਤਿਪਤਿਤਂ ਚੁਤਿਆਸਨ੍ਨਜਵਨਗਹਿ ਤਂਪਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਣ੍ਣਾਦਿਕਂ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤ ਭਾਵੇਨ ਵੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਮੇਵ।

ਅਪਿਚ, ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਅਪਰਸ੍ਸ ਮਰਣਸਮਯੇ ਞਾਤਕਾ ਅਯਂ ਤਾਤ ਤਵਤ੍ਥਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪੂਜਾ ਕਰੀਯਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਹੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਦਾਮਧਜਪਟਾਕਾਦਿਵਸੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂਵਾ ਧਮ੍ਮਸਵਨਤੂਰਿਯਪੂਜਾਦਿ ਵਸੇਨ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਂਵਾ ਧੂਮਵਾਸਗਨ੍ਧਾਦਿਵਸੇਨ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂਵਾ ਇਦਂ ਤਾਵ ਸਾਯਸ੍ਸੁ, ਤਵਤ੍ਥਾਯ ਦਾਤਬ੍ਬਂ ਦੇਯਜਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਧੁਫਾਣਿ ਤਾਦਿਵਸੇਨ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਂਵਾ ਇਦਂ ਤਾਵ ਫੁਸਸ੍ਸੁ, ਤਵਤ੍ਥਾਯ ਦਾਤਬ੍ਬਂ ਦੇਯਜਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚੀਨਪਟ ਸੋਮਾਰਪਟਾਦਿਵਸੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ ਰਮ੍ਮਣਂਵਾ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪਸਂਹਰਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਰੂਪਸਦ੍ਦਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਟੀਕਾਯਂ ਸਨ੍ਤਤਿਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਰਸਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ ਰਮ੍ਮਣਾਨਿ

ਸਨ੍ਧਾਯ ਤੰਸਦਿਸਞ੍ਚਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਪਥਮੰ ਸਾਯਿਤ ਫੁਸਿਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਛਾ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ ਅਞ੍ਞਾਨੀਤਿ ਏਤ੍ਥਚ ਏਵੰ ਉਪਸੰਹਟਾਨਿ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾਦੀਨਿ ਪਥਮੰ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਚਵਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪੁਨ ਅਤ੍ਥਿ ਦਾਨਿ ਏਵਰੂਪਾਨੀਤਿ ਸੁਦ੍ਧੇਨ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਵਨ੍ਤਾਨੰ ਤਾਨਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ। ਪਥਮਤਤੀਯਾਰੁਪ੍ਪ ਪਟਿਸਨ੍ਧੀਨੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਭੂਤੰ ਦੁਤੀਯਚਤੁਤ੍ਥਾਰੁਪ੍ਪਪਟਿਸਨ੍ਧੀਨੰ ਮਹਗ੍ਗਤਭੂਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਯਥਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ। ਆਰੁਪ੍ਪੇਸੁ ਉਪਰਿਭੂਮਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨੰ ਅਰੂਪੀਨੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਪਟਿਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਨ ਚ ਤੇ ਤਾਨਿ ਪੁਨ ਆਯੂਹਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਰੁਪ੍ਪ ਵਜ੍ਜਿਤਾ**ਤਿ। ਪਮਾਦਪਕ੍ਖੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਜ੍ਝਾਨਾਨੰ ਤਤੋਯੇਵਚ ਅਪ੍ਪਹੀਨੇਹਿ ਓਰਮ੍ਭਾਵਿਯ ਸੰਯੋਜਨੇਹਿ ਹੇਟ੍ਠਭਾਗੰ ਆਕਡ੍ਢਿਤ ਮਾਨਸਾਨੰ ਕਾਮਭਵੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾਨੰ ਤੇਸੰ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਹੇਤੁ ਕੁਕ੍ਕਟ੍ਠਭੂਤੰ ਉਪਚਾਰਜ੍ਝਾਨਚੇਤਨੰ ਅਞ੍ਞੰ ਦੁਬ੍ਬਲਕਮ੍ਮੰ ਓਕਾਸੰ ਨਲਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਤਥਾ ਕਾਮਤਿਹੇਤੁਕਾ**ਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਟ੍ਠ ਕਥਾਯੰ-ਨ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਜ੍ਝਾਨਤੋ ਬਲਵਤਰੰਨਾਮ ਕਮ੍ਮੰ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਨ ਹਿ ਤਸ੍ਸਾਲ। ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਤਤੋ ਚਵਨ੍ਤਾਨੰ ਉਪਚਾਰਜ੍ਝਾਨਮੇਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਨਕੰ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਰੂਪਾਵਚਰਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਪਨ ਤੇਸੰ ਨਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਯਮਕੇਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚੁਤਸ੍ਸ ਅਰੂਪਧਾਤੁੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤੁਸ੍ਸਾਤਿਵਾ ਅਰੂਪ ਧਾਤੁਯਾ ਚੁਤਸ੍ਸ ਕਾਮਧਾਤੁੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤੁਸ੍ਸਾਤਿਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚੁਤਸ੍ਸ ਰੂਪਧਾਤੁੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤੁਸ੍ਸਾਤਿ। ਰੂਪ ਲੋਕਤੋ ਚਵਨ੍ਤਾਨੰ ਪਨ ਅਞ੍ਞੰ ਦੁਬ੍ਬਲਕਮ੍ਮੰ ਓਕਾਸੰ ਨਲਭਤੀਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਏਵੰਸਨ੍ਤੇਪਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਨੀਵਰਣਾਨੰ ਤੇਸੰ ਅਪ੍ਪਨਾ ਪਤ੍ਤਜ੍ਝਾਨਵਿਸੇਸੇਨ ਸੁਪਰਿਭਾਵਿਤਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਤ੍ਤਾ ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾਦਿਵਿਪਤ੍ਤਿ ਜਨਕੰ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕੋਮਕਕਮ੍ਮੰਪਿ ਓਕਾਸੰ ਨ ਲਭਤਿ। ਕੁਤੋ ਅਪਾਯਗਾਮਿਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਅਹੇਤੁਕ ਰਹਿਤਾ ਸਿਯੁ**ਨ੍ਤਿ।

[੧੨੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

''ਉਪਚਾਰਜ੍ਝਾਨਾ ਨੁਭਾਵੇਨੇਵ ਦੁਹੇਤੁਕ ਤਿਹੇਤੁਕ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਸਿਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬੰ।

ਯਦਿ ਹਿ ਤੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਦਾਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾ। ਦੁਹੇਤੁਕਪਟਿ ਸਨ੍ਧਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਨ ਹਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਨੀਵਰਣਾਨੰ ਅਪ੍ਪਨਾਵੀਥਿਯੰ ਪਵਤ੍ਤੰ ਉਪਚਾਰਜ੍ਝਾਨੰ ਤਿਹੇਤੁਕੋਮਕੰਨਾਮ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ। ਅਥ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾ। ਸਯੰ ਬਲਵਤਰਸ੍ਸਪਿ ਸਤੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨੇ ਕਾਰਣੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਰੂਪਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਉਪਚਾਰਜ੍ਝਾਨਤੋ ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਕਾਯਵਚੀਮਨੋਕਮ੍ਮਕੁਸਲਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯੇਵ ਤਾਨਿਯੇਵਚ ਕਾਨਿਚਿ ਤਿਹੇਤੁਕੋਮਕਾਨਿਪਿ ਕਾਨਿਚਿ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕੁਕ੍ਕਟ੍ਠਾਨਿਪਿ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਓਲਾਰਿਕਾਨੰ ਪਨ ਨੀਵਰਣਾਨੰ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਾ ਸਵਿਪਤ੍ਤਿਕਪਟਿ ਸਨ੍ਧਿਜਨਕਾਨਿ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕੋਮਕਾਨਿ ਤੇਸੰ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਪਰਪਰਿਯਾਯ ਭੂਤਾਨਿਚ ਤਾਦਿਸਾਨਿ ਤੇਸੰ ਓਕਾਸੰ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁਚ ਨੇਸੰ ਛਨ੍ਦੋਵਾ ਨਿਕਨ੍ਤਿਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿਯੇਵ। ਯੇਨ ਨਾਨਾਕਮ੍ਮਾਨਿਪਿ ਵਿਪਚ੍ਚਿਤੁੰ ਓਕਾਸੰ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਯੇਨਚ ਤੇ ਚਕ੍ਖੁ ਸੋਤਦ੍ਵਾਰੇਹਿਪਿ ਤਤੋ ਚਵਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਤ੍ਥ ਉਪਚਾਰਜ੍ਝਾਨੇਨ ਕਾਰਣੰ ਅਵਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਤੰਕਾਰਣੰ ਵਤ੍ਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਕਾਮਤਿਹੇਤੁਮ੍ਹਾ ਚੁਤਿਯਾ ਪਰੰ ਸਬ੍ਬਾ ਵੀਸਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਸਿਯੁੰ। ਇਤਰਾ ਦੁਹੇਤੁਕਾਹੇਤੁਕਚੁਤਿਤੋ ਪਰੰ ਕਾਮੇਸ੍ਵੇਵ ਭਵੇਸੁ ਦਸਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਵੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਵਿਸਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਸਹ ਵੀਥਿਮੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਾਕਾਰੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਪਰੰਪਰਭਵੇਸੁਚ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਇਚ੍ਚੇ**ਵਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। **ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਨਿਰੋਧਾਨਨ੍ਤਰਤੋ**ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਨਿਰੋਧਸ੍ਸ ਭਙ੍ਗਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਕਾਲਤੋ। **ਤਮੇਵਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਦਿਸੇ ਤਬ੍ਬੋਹਾਰੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਯਥਾ ਤਾਨਿਯੇਵ ਓਸਧਾਨੀਤਿ। **ਯਾਵ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚੁਤਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਤਦਾਸਨ੍ਨ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਗਹਣੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। **ਅਸਤਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਸਤਿ। **ਭਵਸ੍ਸਅਙ੍ਗਭਾਵੇਨਾ**ਤਿ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵਸ੍ਸ ਅਵਿਚ੍ਛੇਦ ਕਾਰਣਭਾਵੇਨ। ਤਸ੍ਮਿੰਤਿ ਅਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯਰਹਿਤਾਨੰ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਵਸ੍ਸੋਦਕ ਰਹਿਤਾਨੰ ਤਰੁਣਸਸ੍ਸਾਨੰ ਵਿਯ ਮਿਲਾਤ ਭਾਵਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ ਤਮੇਵ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਯਥਾਕ੍ਕਮੰ ਏਵ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਾਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਚੁਤਿਯਾ ਯਥਾਕ੍ਕਮੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਏਵ। ਨ ਪਨ ਪਰਸਮਯੇ ਵਿਯ ਕਦਾਚਿ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

[੧੭੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

‘‘ਯਾਵ ਵਟ੍ਟ ਮੂਲ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਵਟ੍ਟਮੂਲਸਮੁਚ੍ਛੇਦੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੋ। ਤਤੋ ਪਰਂਪਿ ਯਾਵਖਨ੍ਧਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਯੇਵ।

ਇਹਾਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ। **ਇਚ੍ਚੁਯ**ਨ੍ਤਿ ਇਤਿ ਅਯਂ। ਇਤਿਸਦ੍ਦੋ ਆਦਿਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾ ਇਹ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚ ਭਵਙ੍ਗਞ੍ਚ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦਿ ਵੀਥਿਯੋਚ ਚੁਤਿਚਾਤਿ ਅਯਂ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਥਾ ਪੁਨ ਭਵਨ੍ਤਰੇਪਿ ਸਨ੍ਧਿਭਵਙ੍ਗਾਦਿਕਾ ਅਯਂਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਾਨਿ ਯਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਮਗ੍ਗਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਪਭੇਦਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਗਹਾ ਪਟ੍ਠਪਿਯਨ੍ਤਿ। ਤਦਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਯਾ**ਤਿ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਨ ਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਞਾਣੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਞਤ੍ਵਾ। **ਏਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਪਭੇਦਪਵਤ੍ਤਿਵਿਧਾਨਂ। **ਅਧੁਵ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਂ। **ਅਧਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਧਿਗਮਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਚਤੁਮਗ੍ਗਞ੍ਞਾਣੇਨ ਪਤਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ। **ਪਦ**ਨ੍ਤਿ ਸਉਪਾਦਿਸੇਸਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। **ਬੁਧਾ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ। ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਨੁਸਯ ਮਤ੍ਤਂਪਿ ਅਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਕਿਲੇਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਯਥਾ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕੇਸੁ ਅਧਿਸਯਿਤਂ ਤਣ੍ਹਾਸਿਨੇਹ ਸਙ੍ਖਾਤਂ ਬਨ੍ਧਨਂ ਏਤੇਹੀਤਿ **ਸੁਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨ ਸਿਨੇਹ ਬਨ੍ਧਨਾ**। ਸਮਨ੍ਤਿ ਵੂਪਸਮਨ੍ਤਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸਨ੍ਤਾਪਾ ਏਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ **ਸਮੋ**। ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। **ਏਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਚਿਰਾਯਾ**ਤਿ ਚਿਰਕਾਲਂ। ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਅਧਿਗਮਾਵਹਂ ਸੀਲ ਧੁਤਙ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਂ ਵਤਂ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਸੁਬ੍ਬਤਾ**। ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲਸਲ੍ਲੇਖ ਵੁਤ੍ਤਿਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਚਿਰਾਯ ਸੁਬ੍ਬਤਾ ਬੁਧਾ ਏਤਂ ਅਧੁਵਂ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਯ ਅਚ੍ਚੁਤਂ ਪਦਂ ਅਧਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਸਿਨੇਹਬਨ੍ਧਨਾ ਸਮਂ ਏਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਯ ਵੀਥਿਮੁਤ੍ਤ ਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਰੂਪ ਸਙ੍ਗਹ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧੫੬. ਏਵਂ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕੇ ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਭੇਦਪ੍ਪਵਤ੍ਤੀਹਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯਥਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਰੂਪਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਦਿਗਾਥ ਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਏਤਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਏਤ੍ਤਾਵਂ**। ਤੇਨ ਏਤ੍ਤਵਤਾ। ਨਿਪਾਤਪਦਂਵਾ ਏਤਂ। **ਹਿ** ਸਦ੍ਦੋ ਪਦਪੂਰਣੇ। ਪਭੇਦੋਚ ਪਵਤ੍ਤਿਚ ਪਭੇਦਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯੋ। ਤਾਹਿ ਸਹ ਯੇ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਤੇ **ਸਪ੍ਪਭੇਦਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਕਾ**। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਪ੍ਪਭੇਦਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਕਾ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮਯਾ ਵਿਭਤ੍ਤਾ। ਇਦਾਨਿ ਰੂਪਂ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਉਦ੍ਦਿਸਨਂ ਕਥਨਂ **ਸਮੁਦ੍ਦੇਸੋ**। ਸਮੁਦ੍ਦਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਰੂਪਸ੍ਸ ਪੁਨ ਵਿਭਜਨਂ **ਵਿਭਾਗੋ**। ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ ਰੂਪਂ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ**। ਕਮ੍ਮਾਦਿ। ਕਲਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਅਵਯਵਾ। ਤਾ ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਕਲਾਪੋ**। ਪਿਣ੍ਡੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਵਤ੍ਤਿਕ੍ਕਮਤੋ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕ੍ਕਮਤੋ। ਸਲਕ੍ਖਣਤੋ ਸਸਮ੍ਭਾਰਤੋਚ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਵਨ੍ਤਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤੀਤਿ **ਮਹਾਭੂਤਾਨਿ**। ਤਾਨਿ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾਵਤੋਪਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿਏਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ਉਪਾਦਾਰੂਪਾਨਿ ਉਪਾਦਾਯਾਤਿ।

[੧੭੫] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ **ਮਹਾਟੀਕਾਯਞ੍ਚ**

''ਸਸਮ੍ਭਾਰਧਾਤੁਵਸੇਨਾਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਂ।

ਨ ਹਿ ਸਸਮ੍ਭਾਰਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨੇਵ ਤੇਸਂ ਅਯਂ ਵੋਹਾਰੋ ਪਵਤ੍ਤੋਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਨਚ ਸਲਕ੍ਖਣਤੋ ਮਹਤ੍ਤੇਨ ਵਿਨਾ ਤੇਸਂ ਸਸਮ੍ਭਾਰਤੋ ਮਹਤ੍ਤਂਨਾਮ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਂ ਤੇਸਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਦ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨੇਸੁ ਪਥਵਿਪਬ੍ਬਤਾਦਿਵਸੇਨ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਾਦਿਵਸੇਨ ਸਸਮ੍ਭਾਰਤੋ ਮਹਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਸਲਕ੍ਖਣਮਹਤ੍ਤਮੂਲਕਮੇਵਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਮਹਾਭੂਤਾਤਿਵਾ ਲੋਕੇ ਵਿਸਂਵਾਦ ਕਟ੍ਠੇਨ ਮਾਯਾਕਾਰਾਵਾ ਆਵਿਸਨਗਹਣੇਸੁ ਅਚਿਨ੍ਤੇਯਜਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਯਕ੍ਖਾਦਯੋਵਾ ਵਞ੍ਚਕਟ੍ਠੇਨ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋਵਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤੇਨੇਵਟ੍ਠੇਨ ਤੇਹਿ ਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਇਮਾਨਿਪਿ ਮਹਾਭੂਤਾਵਿਯਾਤਿ ਮਹਾਭੂਤਾਨਿ। ਉਭਯਤ੍ਥਾਪਿਚ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਅਭੂਤਾਨਿ ਅਬ੍ਭੁਤਾਨਿਵਾ ਏਤੇਸੂਤਿ ਨਿਬ੍ਬਚਨਂ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

[੧੭੬] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

ਯਕ੍ਖਿਨਿਂ ਵਿਸੁਂ ਉਪਮਾਮਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਮਨਾਪਵਣ੍ਣਸਣ੍ਠਾਨਾ ਦੀਹਿਵਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਞ੍ਚਿਕਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀਆਦਯੋ ਵਿਯ ਮਨਾਪ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਰੂਪਦਸ੍ਸਨਾਦਿਨਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵਞ੍ਚਕਤ੍ਤਾ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਅਭੂਤਾਨਿ ਏਤੇਸੂਤਿ ਮਹਾਭੂਤਾਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਯ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਹਿ ਮਹਾਭੂਤਸਾਮਞ੍ਞਤੋਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇ ਏਵ ਮਾਯਾਕਾਰੋ ਯਕ੍ਖੋ ਯਕ੍ਖਿਨੀਤਿ ਤਯੋ ਮਹਾਭੂਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। **ਚਤੁਨ੍ਨਞ੍ਚਮਹਾਭੂਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨਂ। **ਉਪਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਦਲ੍ਹਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ। ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਪਾਠਸੇਸੋ। ਉਪਾਦਾਯ ਰੂਪਨ੍ਤਿਵਾ ਸਮਾਸਪਦਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

[੧੭੭] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

''ਉਪਾਦਾਯ ਪਵਤ੍ਤਂ ਰੂਪਂ ਉਪਾਦਾਰੂਪਨ੍ਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਇਧ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਾਠੇ ਕਤ੍ਥਚਿ ਯਕਾਰਵਿਰਹੋ ਦਿਟ੍ਠੋ। ਤਥਾ ਹਿ ਮੂਲਟੀਕਾਯਂ ਉਪਾਦਾਯਤਿ ਨਿਸ੍ਸਯਤੀਤਿ ਉਪਾਦਾਯਂ। ਤਮੇਵ ਰੂਪਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਪਥਯਤੀਤਿ ਪਥਵੀ। ਸਹਜਾਤਰੂਪਾਨਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨ ਭਾਵੇਨ ਪਕ੍ਖਾਯਤਿ ਉਪਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪੁਥੁ ਮਹਨ੍ਤੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਜਾਯਤੀਤਿਪਿ ਪਥਵੀ। ਪਕਾਰੇਨ ਥਵੀਯਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਰੂਪਸਮ੍ਭਾਰਾਨਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਤ੍ਤਾ। ਅਯਂ ਤੇਸਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਾ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤਾ ਭੂਮਿ

ਭੂਤਾਤਿਆਦਿਨਾ ਨਾਨਾਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਗੁਣਪਦੇਨ ਅਭਿਤ੍ਥਵੀਯਤੀਤਿ ਪਥਵੀ। ਸਾਏਵ ਨਿਸਤ੍ਤਨਿਜੀਵਟ੍ਠੇਨ ਧਾਤੂਤਿ **ਪਥਵੀਧਾਤੁ**। ਆਪੇਤਿ ਸਹਜਾਤਰੂਪਾਨਿ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਅਪ੍ਪਾਯਤਿ ਵਾ ਤਾਨਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਬ੍ਰੂਹੇਤਿ ਵਡ੍ਢੇਤੀਤਿ ਆਪੋ। ਤਾਨਿਵਾ ਅਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਭੁਸੋ ਪਾਤਿ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਪਿਵਤਿਵਾ ਵਿਵਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਤਾਨਿ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਤਿ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡੇਤੀਤਿ ਆਪੋ। ਸੋਯੇਵ ਧਾਤੂਤਿ **ਆਪੋਧਾਤੁ**। ਤੇ ਜਤਿ ਤਿਕ੍ਖਭਾਵੇਨ ਸਮੁਜ੍ਜਲਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਪਕਾਸਤਿ, ਤੇਜੇਤਿਵਾ ਨਿਸੇਤਿ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮੇ ਤਿਕ੍ਖਥਾਮ ਬਲੇ ਕਰੋਤਿ, ਪਰਿਪਾਚੇਤਿਵਾ ਉਸ੍ਮਾਪੇਤੀਤਿ ਤੇਜੋ, ਸੋ ਏਵ ਧਾਤੂਤਿ **ਤੇਜੋਧਾਤੁ**। ਵਾਯਤਿ ਸਮੀਰੇਤਿ ਦੇਸਨ੍ਤਰੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਹੇਤੁਭਾਵੇਨ ਭੂਤਸਙ੍ਘਾਟੰ ਦੇਸਨ੍ਤਰੰ ਗਮੇਤੀਤਿ ਵਾਯੋ। ਵਾਯਤਿ ਵਾ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮੇ ਅਪਤਮਾਨੇ ਕਤ੍ਵਾ ਵਹਤੀਤਿ ਵਾਯੋ। ਸੋਏਵ ਧਾਤੂਤਿ **ਵਾਯੋਧਾਤੁ**। ਤਤ੍ਥ ਕਕ੍ਖਲ਼ਲਕ੍ਖਣਾ ਪਥਵੀ। ਆਬਨ੍ਧਨਲਕ੍ਖਣੋ ਆਪੋ। ਉਣ੍ਹਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੋ ਤੇਜੋ। ਵਿਤ੍ਥਮ੍ਭਨਲਕ੍ਖਣੋ ਵਾਯੋ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਪਥਵੀ ਕਕ੍ਖਲ਼ਲਕ੍ਖਣਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਨਨੁ ਸਾ ਮੁਦੁਭੂਤਾਪਿ ਹੋਤੀਤਿ। ਸਚ੍ਚੰ, ਮੁਦੁਭੂਤਾਪਿ ਪਨ ਸਾ ਸੇਸਭੂਤਤ੍ਤਯੰ ਉਪਾਦਾਯ ਕਕ੍ਖਲ਼ਾ ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਜੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਉਪਾਦਾਯੇਵ ਪਨ ਅਯੰਮੁਦੁ ਅਯੰ ਕਕ੍ਖਲ਼ਾਤਿ ਭਵਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਮੁਦੁਕਕ੍ਖਲ਼ਾਨੰ ਦੀਘਰਸ੍ਸਾਨੰ ਵਿਯ ਅਨਵਟ੍ਠਾਨਤਾ ਹੋਤਿ। ਮੁਦੁਭੂਤਾਪਿ ਹਿ ਤਤੋ ਮੁਦੁਤਰੰ ਪਤ੍ਵਾ ਕਕ੍ਖਲ਼ਾਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਕਕ੍ਖਲ਼ਾਪਿ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤਰੰ ਪਤ੍ਵਾ ਮੁਦੁਭੂਤਾਨਾਮ ਜਾਤਾਤਿ। ਆਬਨ੍ਧਨਲਕ੍ਖਣੋ ਆਪੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੋਚ ਪਕਤਿਉਦਕੇ ਅਧਿਮਤ੍ਤੋਤਿ ਪਕਤਿਉਦਕੰ ਬਦ੍ਧੰ ਘਨੀਭੂਤਮੇਵ ਸਿਯਾਤਿ ਚੇ। ਨ। ਆਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬਾਯ ਪਥਵਿਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਪਥਵੀ ਬਲਵਤੀ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸੋ ਬਦ੍ਧਤਰੰ ਆਬਨ੍ਧਤੀਤਿ। ਉਣ੍ਹਤ੍ਤ ਲਕ੍ਖਣੋ ਤੇਜੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਏਵਞ੍ਚਸਤਿ ਸੀਤਭਾਵੋ ਤੇਜੋਯੇਵ ਨ ਸਿਯਾਤਿ ਚੇ। ਨ। ਉਸਤਿ ਦਹਤਿ ਪਰਿਪਾਚੇਤਿ ਪਰਿਣ ਤਭਾਵੰ ਗਮੇਤੀਤਿ ਉਣ੍ਹੋਨਾਮ। ਸੀਤਭਾਵੋਚ ਦਹਤਿ ਪਰਿਪਾਚੇਤਿ ਤਬ੍ਭਾਵੰ ਗਮੇਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮੂਲਟੀਕਾਯੰ ਤੇਜੋਏਵ ਹਿ ਸੀਤੰ। ਹਿਮਪਾਤਸਮਯਾਦੀਸੁ ਸੀਤਸ੍ਸ ਪਰਿਪਾਚਕਤਾਦਸ੍ਸਨ ਤੋਤਿ। ਵਿਤ੍ਥਮ੍ਭਨ ਲਕ੍ਖਣੋ ਵਾਯੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਪਨ ਘਨ ਥਦ੍ਧੇਸੁ ਸਿਲਾਥਮ੍ਭਾਦੀਸੁ ਨਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਚੇ। ਨ। ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਪਥਵੀ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹਜਾਤਵਾਯੁਵਿਤ੍ਥਮ੍ਭਨੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਥਾਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਥਿਰਤਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾਚ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਹਤੀਤਿ। ਚਕ੍ਖਤੀਤਿ **ਚਕ੍ਖੁ**। ਸਮਵਿਸਮੰ ਆਚਿਕ੍ਖਤਿ ਸਮਵਿਸਮਜਾਨਨਸ੍ਸ ਤਮ੍ਮੂਲਕਤ੍ਤਾ। ਰੂਪੰਵਾ ਅਸ੍ਸਾਦੇਤਿ ਆਪਾਤੰ ਆਗਤਾਗਤਸ੍ਸ ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਨਿਰਾਕਰਣਤੋ। ਤੰਵਾ ਵਿਭਾਵੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੁਣਾਤੀਤਿ **ਸੋਤੰ**। ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਸੁਯਜਨ੍ਤਿਵਾ ਏਤੇ ਨਾਤਿ ਸੋਤੰ। ਘਾਯਤੀਤਿ **ਘਾਨੰ**। ਘਾਯਨ੍ਤਿ ਘਾਯਿਯਨ੍ਤਿਵਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਘਾਨੰ। ਜੀਵਿਤਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਰਸੋ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਨ੍ਨਤਾਯ ਤੰ ਅਵ੍ਹਾਯਤੀਤਿ **ਜਿਵ੍ਹਾ**। ਅਥਵਾ। ਜੀਵਿਤੰ ਵਹਤਿ ਏਤਾਯਵਾ ਤੰ ਵਹਨ੍ਤਿ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਾਦਨਤ੍ਤਾਤਿ ਜਿਵ੍ਹਾ। ਜੀਤਿਵਾ ਜਯੋ ਪਰਾਜਯੋਵਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਦੁਭਯੰ ਵਹਤਿ ਵਹਨ੍ਤਿਵਾ ਏਤਾਯਾਤਿ ਜਿਵ੍ਹਾ। ਸਸਮ੍ਭਾਰਜਿਵ੍ਹਾ। ਯਥਾਹ –

ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਿ ਜਾਤਸ੍ਸ, ਕੁਦਾਰੀ ਜਾਯਤੇ ਮੁਖੇ।
ਯਾਯ ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ, ਨਰੋ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤੰ ਭਣਨ੍ਤਿ॥

ਇਧ ਪਨ ਤੰ ਸਹਚਰਿਤਤ੍ਤਾ ਜਿਵ੍ਹਾਤਿ ਪਸਾਦਰੂਪਮੇ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕੁਚ੍ਛਿਤਾਨੰ ਕੇਸਾਦੀਨੰ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾਨਞ੍ਚ ਆਯੋ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ **ਕਾਯੋ**। ਸਸਮ੍ਭਾਰਕਾਯੋ। ਇਧ ਪਨ ਤੰ ਸਹਚਰਿਤੋ ਪਸਾਦ ਕਾਯੋਏਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਪਸੀਦਨ੍ਤੀਤਿ **ਪਸਾਦਾ**। ਪਸੀਦਨ੍ਤਿ ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਾਦੀਨਿ ਆਰਮ੍ਮਣਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਸੰਸੀਦਮਾਨਾਨਿ ਵਿਯ ਸਰੂਪਤੋ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਪਸਾਦਾ, ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਆਦਾਸਮਣ੍ਡਸਦਿਸਾ ਕਮ੍ਮਜਮਣ੍ਡਾ। ਇਮੇ ਪਨ ਪਞ੍ਚ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਤਾਦਿ ਨਿਦਾਨ ਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨ ਭੂਤਪਸਾਦ ਲਕ੍ਖਣਾ ਰੂਪਾਦਿ ਅਭਿਘਾਤਾਰਹ ਭੂਤਪਸਾਦਲਕ੍ਖਣਾ ਵਾ ਚਕ੍ਖੁਪਸਾਦਾਦਯੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ ਚਕ੍ਖੁ ਤਾਵ ਸੇਤਮਣ੍ਡਲ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਣ੍ਹਮਣ੍ਡਲਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਊਕਾਸਿਰਪਮਾਣੇ ਅਤਿਮੁਖੇ ਠਿਤਾਨੰ ਸਰੀਰਸਣ੍ਠਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਪਦੇਸਭੂਤੇ ਦਿਟ੍ਠਮਣ੍ਡਲੇ ਤੇਲਮਿਵ ਸਤ੍ਤਪਿਚੁਪਟਲਾਨਿ ਸਤ੍ਤਅਕ੍ਖਿਪਟਲਾਨਿ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਸੋਤੰ ਸੋਤਬਿਲਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਙ੍ਗੁਲਿਵੇਠਨਾਕਾਰੰ ਉਪਚਿਤਤਨੁਤਮ੍ਬਲੋਮੰ ਪਦੇਸੰ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਘਾਨੰ ਨਾਸਿਕਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਜਪਦਸਣ੍ਠਾਨੰ ਪਦੇਸੰ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਜਿਵ੍ਹਾ ਸਸਮ੍ਭਾਰ ਜਿਵ੍ਹਾਮਜ੍ਝੇ ਉਪ੍ਪਲ ਦਲਗ੍ਗ ਸਣ੍ਠਾਨੰ ਪਦੇਸੰ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਕਾਯੋ ਪਨ ਮਹਨ੍ਤਿ ਯਾ ਕਪ੍ਪਾਸ ਪਟਲਵਟ੍ਟਿਯੰ ਆਸਿਤ੍ਤਤੇਲੰਵਿਯ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਚਕ ਤੇਜਸ੍ਸ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠਾਨੰ ਕੇਸਗ੍ਗ ਲੋਮਗ੍ਗ ਨਖਗ੍ਗ ਸੁਕ੍ਖਚਮ੍ਮਾਨਿਚ ਅਵਸੇਸੰ ਸਕਲਸਰੀਰੰ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ। ਤੇ ਪਨ

ਪਞ੍ਚ ਯਥਾਰਹਂ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁਦ੍ਵਾਰਭਾਵਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁਚ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਚਤਸ੍ਸੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਧਾਤੁਯੋ ਸਨ੍ਧਾਰਣਆਬਨ੍ਧਨ ਪਰਿਪਾਚਨ ਸਮੁਦੀਰਣ ਕਿਚ੍ਚੇਹਿ ਉਪਕਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਖਤ੍ਤਿ ਯਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਚਤਸ੍ਸੋ ਧਾਤਿਯੋ ਧਾਰਣ ਨਹਾਪਨ ਮਣ੍ਡਨ ਬੀਜਨ ਕਿਚ੍ਚੇਹੀਤਿ। ਉਤੁਚਿਤ੍ਤਾਹਾਰਾਚ ਨਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਤਂ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰਂ ਪਿਤੁ ਜੇਟ੍ਠਭਾਤੁ ਜੇਟ੍ਠਭਗਿਨਿਯੋਵਿਯ। ਆਯੁਚ ਨਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਨੁਪਾਲੇਤਿ। ਯਥਾ ਤਂ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰਂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਰਾਜਸਮ੍ਮਤੋ ਮਹਾਭਿਸਕ੍ਕੋਵਿਯ। ਵਣ੍ਣਾਦਯੋਚ ਨਂ ਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਤਂ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰਂ ਸਹਜਾਤਾ ਅਮਚ੍ਚਪੁਤ੍ਤਾ ਵਿਯਾਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਵਿਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਵਿਚਿਤ੍ਤਾ। ਸਞ੍ਞਾਵਿਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਿਤ੍ਤਾ। ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਿਤ੍ਤ ਤਾਯ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਕਮ੍ਮਵਿਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਭੂਤਾਨਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਭੂਤਵਿਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਇਮੇ ਪਸਾਦਾ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾ। ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਸਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਹਿ ਪਸਾਦਮਣ੍ਡਭੂਤਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਕੇਚਿ ਰੂਪਸ੍ਸੇਵ ਅਭਿਘਾਤਾਰਹਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਦ੍ਦਾਦੀਨਂ। ਕੇਚਿ ਸਦ੍ਦਾਦੀਨਂ ਏਵ, ਨ ਰੂਪਸ੍ਸਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਰੂਪੇਹਿਚ ਲਕ੍ਖਣਤੋ ਅਸਂਮਿਸ੍ਸਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ।

ਰੂਪਯਤੀਤਿ **ਰੂਪਂ**। ਵਣ੍ਣਵਿਸੇਸਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਹਦਯਙ੍ਗਤਭਾਵਂ ਪਕਾਸੇਤਿ। ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਵਾ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿਦਬ੍ਬਂ ਸਮਵਿਸਮਂਵਾ ਪਕਾਸੇ ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਪ੍ਪਤਿ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞੇਯਜਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ **ਸਦ੍ਦੋ**। ਸਦ੍ਦਯਤੀਤਿ ਸਦ੍ਦੋ। ਤਂ ਤਂ ਅਤ੍ਥਂਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਤ੍ਥੁਂਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਦਤਿਵਾ ਤਂ ਤਂ ਦਿਸਂਵਾ ਦੇਸਂਵਾ ਖਣੇਨ ਵਿਸ੍ਸਰਤਿ ਵਿਪ੍ਫਰਤੀਤਿ ਸਦ੍ਦੋ। ਗਨ੍ਧਯਤੀਤਿ **ਗਨ੍ਧੋ**। ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਤ੍ਥੁਂਸੂਚੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਗੋ। ਵਾਤੋ। ਤੇਨ ਧਾਰੀਯਤੀਤਿ ਗਨ੍ਧੋ। ਰਸੀਯਤਿ ਅਸ੍ਸਾਦੀਯਤੀਤਿ **ਰਸੋ**। ਰਸਨ੍ਤਿਵਾ ਤਂ ਅਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤੀਤਿ ਰਸੋ। ਫੁਸੀਯਤੀਤਿ **ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਂ**। ਫੁਸਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਪਸਾਦੇਨ ਸਹ ਘਟ੍ਟਨਂ ਕਲਾਪਨ੍ਤਰਭੂਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਹਨਨਞ੍ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਦੁਭਯਂਪਿ ਆਪੋ ਧਾਤੁਯਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਆਪੋਧਾਤੁਵਿਵਜ੍ਜਿਤ**ਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤਂ ਤਸ੍ਸਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਨਨੁ ਸੀਤਤਾਵਾ ਦ੍ਰਵਤਾਵਾ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ ਗਯ੍ਹਤੀਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਸੀਤਤਾ ਹਿ ਤੇਜੋਯੇਵ, ਨ ਆਪੋ। ਯਦਿ ਹਿ ਸਾ ਆਪੋਯੇਵ ਸਿਯਾ। ਪਕ੍ਕੁਮਿਤੇ ਸਨ੍ਤੱਤੇ ਲੋਹਰਸੇਪਿਸ੍ਸ ਸੀਤਤਾ ਲਬ੍ਭਮਾਨਾ ਸਿਯਾ। ਸੋ ਹਿ ਰਸੋ ਆਪਾਧਿਕੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਂ ਪਨ ਨਲਬ੍ਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਤੇਜੋਯੇਵ, ਨ ਆਪੋਤਿ। ਅਪਿਚ, ਸੀਤੁਣ੍ਹਾਨਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਲਾਪੇ ਸਹ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ ਓਰਪਾਰਾਨਂ ਵਿਯ ਤੇਸਂ ਅਨਵਟ੍ਠਾਨਤੋਚ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਨ ਹਿ ਸੀਤਕਲਾਪੇ ਉਣ੍ਹਂ, ਉਣ੍ਹਕਲਾਪੇਵਾ ਸੀਤਂ ਸਹ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਸ੍ਮਿਂਚ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੀਤਸਞ੍ਞਾ ਸਣ੍ਠਾਤਿ। ਪਚ੍ਛਾ ਤਤੋ ਸੀਤਤਰੇ ਆਗਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪੁਨ ਉਣ੍ਹਸਞ੍ਞਾ ਸਣ੍ਠਾਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਉਣ੍ਹਸਞ੍ਞਾਯਂਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਤਥਾ ਉਣ੍ਹੇ ਮਨ੍ਦੇ ਸੀਤਸਞ੍ਞਾ ਸਣ੍ਠਾਤਿ। ਸੀਤੇ ਮਨ੍ਦੇ ਉਣ੍ਹਸਞ੍ਞਾਤਿ।

ਅਥ ਪਨ ਦ੍ਰਵਭਾਵਭੂਤੋ ਆਪੋ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ ਗਯ੍ਹਤਿ। ਅਯੋ ਪਿਣ੍ਡਾਦੀਸੁ ਆਬਨ੍ਧਨਭੂਤੋਪਿ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾਵ ਗਯ੍ਹੇਯ੍ਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਯਥਾ ਤੇਸੁ ਇਤਰਾਨਿ ਤੀਣਿ ਭੂਤਾਨਿ ਵਿਨਾ ਇਤਰੀਤਰੇਨ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਕਾਯਿਕ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਸੋਪਿ ਵਿਨਾ ਇਤਰੇਹਿ ਵਿਸੁਂ ਕਾਯਿਕਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤੋਏਵ ਸਿਯਾ। ਨ ਪਨ ਹੋਤਿ। ਯਞ੍ਹਿ ਤਾਨਿ ਅਯੋਪਿਣ੍ਡਾਦੀਨਿ ਫੁਸਨ੍ਤਾਨਂ ਕਾਯਿਕਂ ਸੁਖਂਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਂ ਸਣ੍ਹਥਦ੍ਧਤਾ ਵਸੇਨਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੀਤੁਣ੍ਹਤਾਵਸੇਨਵਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਥਮ੍ਭਨਸ੍ਸ ਮਨ੍ਦਗਾਲ੍ਹਤਾਵਸੇਨਵਾ। ਨੋ ਅਞ੍ਞਥਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਰਿਮਭਾਗੇ ਤੀਣਿ ਭੂਤਾਨਿ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾਵਾ ਵਣ੍ਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਭਾਗੇ ਸੁਦ੍ਧੇਨ ਮਨੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਨ੍ਤਾਨੇਨ ਦੀਘਰਸ੍ਸਾਦਿਸਣ੍ਠਾਨਂਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਂ ਅਲਾਤਚਕ੍ਕਂ ਵਾ ਤਂਤਂਛਿਦ੍ਦਵਿਵਰਂਵਾ ਜਾਨਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਪਥਮਂ ਦ੍ਰਵਤਾਸਹਿਤਾਨਿ ਵਿਲੀਨਾਨਿ ਮੁਦੂਨਿ ਤੀਣਿ ਭੂਤਾਨਿ ਪਥਵਿਂ ਏਵ ਵਾ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਸੁਦ੍ਧੇਨ ਮਨੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਨ੍ਤਾਨੇਨ ਵਿਸੁਂ ਦ੍ਰਵਭਾਵਂ ਅਦ੍ਦਤਿਨ੍ਤਭਾਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਤਂ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਨ੍ਤਾ ਇਚ੍ਚੇਵ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਅਵਿਸੇਸਵਿਦੂਨੋਤਿ। ਗੁਨ੍ਨਂ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਚਰਣਟ੍ਠਾਨਂ ਗੋਚਰੋ। ਗੋਚਰਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਇਧ ਗੋਚਰੋ। ਗੋਤਿਵਾ ਇਧ ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਧਿਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਤੇਸੁ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਏਤਾਨਿਵਾਤੇਸੁ ਚਰਨ੍ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੀਤਿ ਗੋਚਰਾ। ਤੇਯੇਵ ਇਧ ਏਕਤ੍ਤਂ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ **ਗੋਚਰਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਮਾਨਿਪਨ ਪਞ੍ਚ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਚਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਪਟਿਹਨਨ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਰੂਪਾਦੀਨੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ।

ਇਤ੍ਥੀ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਵਿਸਦਾਕਾਰਸਣ੍ਠਿਤਂ ਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕਂ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਂ ਤਥਾ ਸਣ੍ਠਾਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਸੋ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਭਾਵੋਤਿ ਇਤ੍ਥਤ੍ਤਂ। ਪੁਰਿਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਸਦਾਕਾਰਸਣ੍ਠਿਤਂ ਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕਂ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। ਤਤ੍ਥ ਇਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗ ਇਤ੍ਥਿਨਿਮਿਤ੍ਤ ਇਤ੍ਥਿ

ਕੁਤੁ ਇਤ੍ਥਾਕਪ੍ਪਾਨਂ ਹੇਤੁਭਾਵ ਲਕ੍ਖਣਂ **ਇਤ੍ਥਤ੍ਤਂ**। ਪੁਰਿਸਲਿਙ੍ਗ ਪੁਰਿਸਨਿਮਿਤ੍ਤ ਪੁਰਿਸਕੁਤ੍ਤ ਪੁਰਿਸਾਕਪ੍ਪਾਨਂ ਹੇਤੁਭਾਵ ਲਕ੍ਖਣਂ **ਪੁਰਿਸਤ੍ਤਂ**। ਤਤ੍ਥ ਲਿਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਪਧਾਨਙ੍ਗਭੂਤਂ ਮਹਾਸਣ੍ਠਾਨਂ। ਨਿਮਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਙ੍ਗਭੂਤਂ ਖੁਦ੍ਦਕਸਣ੍ਠਾਨਂ। ਕੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਕੀਲ਼ਾਲਿਲਾਦਿ ਕ੍ਰਿਯਾਵਿਸੇਸੋ। ਆਕਪ੍ਪੋਤਿ ਗਮਨਾਦਿਕੋ ਆਕਾਰਵਿਕਾਰੋ। ਸਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸਾਏਵ। ਯੇ ਸਦ੍ਦਸਤ੍ਥੇਸੁ ਲਿਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਯੇਸਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਅਯਂ ਇਤ੍ਥੀਏਵ, ਨ ਪੁਰਿਸੋ। ਅਯਂ ਪੁਰਿਸੋਏਵ, ਨ ਇਤ੍ਥੀਤਿ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਣ੍ਠਾਨਾਦੀਨਂ ਅਵਿਸਦਾਦਿਭਾਵੋਏਵ ਅਤ੍ਥਤੋ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਤਾ ਹੋਤਿ। ਤਦੁਭਯਮੁਤ੍ਤਭਾਵੋਚ ਨਪੁਂਸਕਤਾ। ਸੋਚ ਅਕ੍ਖਰਪਦ ਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਵਚਨੇਸੁ ਚ ਵਚਨਤ੍ਥੇਸੁਚ ਯਥਾਰਹਂ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਰਹਿਤੇਸੁਪਿ ਪਦੇਸੁਚ ਰੁਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਪਦਤ੍ਥੇਸੁਚ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਇਤ੍ਥਿਪੁਮਨਪੁਂਸਕਤਾਸਿਦ੍ਧਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ।

[੧੭੮] ਯਂ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਇਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁਚ ਨਿਮਿਤ੍ਤਸਦ੍ਦੋਵਿਯ ਲਿਙ੍ਗਸਦ੍ਦੋ ਅਙ੍ਗਜਾਤੇ ਪਾਕਟੋ ਦਿਟ੍ਠੋਤਿ।

[੧੭੯] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

''ਇਤ੍ਥਿਸਣ੍ਠਾਨਂ ਇਤ੍ਥਾਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਲਿਙ੍ਗਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਆਕਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਸਣ੍ਠਾਨੇ ਪਾਕਟੋ ਦਿਟ੍ਠੋਤਿ। ਸੇਸਂਪਨ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਅਸਮੇਨ੍ਤਂਪਿ ਤੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਭਵਨ੍ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਤਂਸਹਿਤੇ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨੇ ਏਸਾ ਇਤ੍ਥੀ, ਏਸੋ ਪੁਰਿਸੋਤਿ ਏਵਂ ਪਵਤ੍ਤਾ ਸਦ੍ਦ ਬੁਦ੍ਧਿਯੋ ਏਤੇਨਾਤਿ ਭਾਵੋ ਭਵਨ੍ਤਿਵਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ਤਂਸਹਿਤੇ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨੇ ਲਿਙ੍ਗਾਦੀਨਿ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤੀਤਿ ਭਾਵੋ। ਸੋ ਏਵ ਰੂਪਨ੍ਤਿ **ਭਾਵਰੂਪਂ**। ਹਦਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਤਂਤਂਅਤ੍ਥਂਵਾ ਅਨਤ੍ਥਂਵਾ ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਹਦਯਂ। ਹਦਨ੍ਤਿਵਾ ਸਤ੍ਤਾ ਇਤੋ ਨਾਨਾਵਿਕਕ੍ਕੇ ਓਸਜਨ੍ਤਿ ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ ਹਦਯਂ। ਹਰਨ੍ਤਿਵਾ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤਿ ਤਂ ਸਤ੍ਤਾ ਜੀਵਿਤਂਵਿਯ ਦਯਨ੍ਤਿ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿਚਾਤਿ ਹਦਯਂ। ਵਸਨ੍ਤਿ ਨਿਵਸਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤ ਸਿਕਾਧਮ੍ਮਾ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਵਤ੍ਥੁ। ਹਦਯਞ੍ਚ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਚਾਤਿ **ਹਦਯਵਤ੍ਥੁ**। ਧਾਤੁਦ੍ਵਯਨਿਸ੍ਸਯਲਕ੍ਖਣਂ **ਵਤ੍ਥੁਰੂਪਂ**। ਤਂ ਪਨ ਹਦਯਕੋਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਡ੍ਢਪਸਤਮਤ੍ਤਂ ਲੋਹਿਤਂ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਣਿਯਂ ਪਨ ਦੇਸਨਾਭੇਦਰਕ੍ਖਨਤ੍ਥਂ ਅਵਤ੍ਵਾ ਪਟ੍ਠਾਨੇਏਵ ਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਥਾਹ-ਵਤ੍ਥੁ ਕੁਸਲਾਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਵਤ੍ਥੁ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿਆਦਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਛਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਅਞ੍ਞਂ ਵਤ੍ਥੁਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਸੁਚ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਕੁਸਲਾਦੀਨਂ ਨਿਸ੍ਸਯਾਏਵ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸਯਭਾਵੇਨ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਨਾਮ ਵਿਸੁਂ ਏਕਂ ਵਤ੍ਥੁਰੂਪਮੇਵਾਤਿ ਸਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ।

[੧੮੦] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

ਯਂ ਰੂਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯਾਤਿ ਪਾਠਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਟਤ੍ਤਾ ਰੂਪਸਾਮਞ੍ਞਪਸਙ੍ਗੋ ਹੋਤੀਤਿ ਤਂ ਵਿਸੋਧੇਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਿਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਪਨ ਬਹੂਸੁ ਅਨਞ੍ਞਸਾਧਾਰਣੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਵਤ੍ਥੁਨਾਮੇਨ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸੋਪਸਙ੍ਗੋ ਨਤ੍ਥਿਯੇਵਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਜੀਵਨ੍ਤਿ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮਾ ਯੇਨਾਤਿ ਜੀਵਿਤਂ। ਤੇਸਂ ਜੀਵਨੇ ਆਧਿਪਚ੍ਚਯੋਗੇਨ ਤੇਸੁ ਇਨ੍ਦਂ ਇਸ੍ਸਰਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਜੀਵਿਤਞ੍ਚ ਤਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਞ੍ਚਾਤਿ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਸਹਜਾਤਾ ਨੁਪਾਲਨ ਲਕ੍ਖਣਂ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਬੀਜਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਿ ਉਪ੍ਪਲਾਦੀਨਿ ਬੀਜੇਵਿਨਟ੍ਠੇਪਿ ਉਦਕਾਨੁਪਾਲਿਤਾਨਿ ਚਿਰਂਪਿ ਕਾਲਂ ਜੀਵਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਨਿਰੁਦ੍ਧ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਾਨਿ ਕਮ੍ਮੇ ਅਸਨ੍ਤੇਪਿ ਜੀਵਿਤਾਨੁਪਾਲਿਤਾਨਿ ਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨ ਵਸ੍ਸਸਤਂਪਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਂਪਿ ਕਪ੍ਪਂਪਿ ਸੋਲ਼ਸਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿਪਿ ਜੀਵਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਤਥਾ ਹਿ ਜੀਵਿਤਰਹਿਤਾਨਿ ਇਤਰਰੂਪਾਨਿ ਜੀਵਨ੍ਤਾਨਿਨਾਮ ਨਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਯੇਨ ਏਕੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨਵਾ ਉਤੁਨਾਵਾ

ਆਹਾਰੇਨਵਾ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਪਰੰ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੰਪਿ ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਘਟੇਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਜਰੂਪਾਨੰ ਸਨ੍ਤਤਿਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਏਕਵੀਥਿ ਏਕਜਵਨਵਾਰ ਏਕਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਾਰੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ। ਉਤੁਜਾਹਾਰਜਾਨਞ੍ਚ ਸਭਾਗੇਕ ਉਤੁਆਹਾਰ ਵਸੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ। ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਾਨੰ ਪਨ ਵਿਸੁੰ ਸਨ੍ਤਤਿਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਸੰ ਏਕਭਵਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੰ ਅਦ੍ਧਾਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਯਦਿ ਏਵੰ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਕਥਨ੍ਤਿ। ਤੇਹਿ ਜੀਵਿਤਯੋਗੇਨ ਜੀਵਨ੍ਤਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵੰਸਨ੍ਤੇਪਿ ਤੇਸੰ ਸਨ੍ਤਤਿਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਅਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਿਪਾਕਾਨਿ ਤਾਵ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਸਦਿਸਾਨਿ। ਤਾਨਿਪਿ ਹਿ ਅਸਤਿ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇ ਯਾਵਜੀਵੰਪਿ ਏਕਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਯਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਆਪਾਤਾਗਤਤ੍ਤਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਤਦਭਾਵੇਪਿ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾ ਬਹੂ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਜੀਵਿਤਸ੍ਸਅਦ੍ਧਾਨਫਰਣਾਨੁਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਅਪਿਚ, ਯਾਵਖਨ੍ਧਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਾ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੁਪਨਿਬਨ੍ਧੇਨ ਅਬ੍ਬੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨੰ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿਯਾਵਸੇਨਪਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਕਿਲੇਸਸੀਸੰ ਅਵਿਜ੍ਜਾ। ਪਵਤ੍ਤਸੀਸੰ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

[੧੮੧] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਆਹਾਰਜਾਦੀਨੰ ਆਹਾਰਾਦਿਯੇਵ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਪਿ ਠਿਤਿਯਾਪਿ ਕਾਰਣੰ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਤਙ੍ਖਣੇ ਧਰਮਾਨਤ੍ਤਾ। ਕਮ੍ਮ ਜਾਨੰ ਪਨ ਕਮ੍ਮੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਏਵ ਕਾਰਣੰ, ਨ ਠਿਤਿਯਾ। ਕਸ੍ਮਾ, ਤਙ੍ਖਣਾਭਾਵਤੋ। ਜੀਵਿਤੇਨ ਪਨ ਅਨੁਪਾਲਿਤਤ੍ਤਾ ਏਵ ਤੇਸੰ ਖਣਟ੍ਠਿਤਿ ਸਿਦ੍ਧਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਯਥਾਸਕੰ ਖਣਮਤ੍ਤਟ੍ਠਾਯੀਨੰਪਿ ਹਿ ਸਹਜਾਤਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਹੇਤੁਭਾਵੇਨ ਅਨੁਪਾਲਕੰ। ਨ ਹਿ ਤੇਸੰ ਕਮ੍ਮੰਯੇਵ ਠਿਤਿਕਾਰਣੰ ਹੋਤਿ। ਆਹਾਰਜਾਦੀਨੰ ਆਹਾਰਾਦਿ ਵਿਯ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਤਙ੍ਖਣਾਭਾਵ ਤੋਤਿ''। ਤੰ ਨ ਯੁਤ੍ਤੰ।

ਧਮ੍ਮਾਨਞ੍ਹਿ ਖਣਟ੍ਠਿਤਿਨਾਮ ਏਕਕਲਾਪਗਤਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯਾ ਯਤ੍ਤਾਏਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਨਾਨਾਕਲਾਪਗਤਜਨਕਪਚ੍ਚਯਾਯਤ੍ਤਾ। ਇਤਰਥਾ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਲਬ੍ਭਮਾਨਾਨੰ ਉਪਚਯਸਨ੍ਤਤੀਨੰ ਵਿਯ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇ ਲਬ੍ਭਮਾਨਾਯ ਜਰਤਾਯਪਿ ਕੁਤੋਚਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਤਾ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਵੁਤ੍ਤਾ ਸਿਯਾਤਿ। ਅਪਿਚ, ਖਣਟ੍ਠਿਤਿਨਾਮ ਸਭਾਵਸਿਦ੍ਧਾਏਵ। ਨ ਹਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਯਵੇਕਲ੍ਲੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖਣੇਸੁ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਵ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਨਚ ਪਚ੍ਚਯਾਧਿਮਤ੍ਤੇਨ ਅਤਿਰੇ ਕਤਰੰ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਖਣਟ੍ਠਿਤਿਯੰ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਯਮਾਨਾਪਿ ਆਹਾਰਾਦਯੋ ਅਨੁਪਾਲਯਮਾਨਞ੍ਚ ਜੀਵਿਤੰ ਪਚ੍ਛਾ ਬਲਵਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿ ਪਵਤ੍ਤਿਅਤ੍ਥਾਯਏਵ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਨ੍ਤਿ ਪਾਲੇਤਿਚ। ਨ ਖਣਟ੍ਠਿਤਿਪਵਤ੍ਤਿਯਾਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਬ੍ਬੇਸੰਪਿ ਖਣਟ੍ਠਿਤਿਨਾਮ ਧਰਮਾਨਜਨਕਾਯਤ੍ਤਾ ਵਾ ਜੀਵਿਤਾਯਤ੍ਤਾਵਾ ਨਹੋਤੀਤਿ ਸਿਦ੍ਧੰ ਹੋਤਿ। ਯਦਿ ਪਨ ਤੰ ਸਨ੍ਤਤਿਪਵਤ੍ਤਿਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾ, ਏਵੰਸਤਿ ਯੁਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਅਟ੍ਠ ਕਥਾਯੰਪਿ ਸਨ੍ਤੇਪਿਚ ਅਨੁਪਾਲਨ ਲਕ੍ਖਣਾਦਿਮ੍ਹਿ ਵਿਧਾਨੇ ਅਤ੍ਥਿਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਤੰ ਤੇਧਮ੍ਮੇ ਪਾਲੇਤੀਤਿਆਦਿਵਚਨੇ ਯਥਾਸਨ੍ਤਤਿਟ੍ਠਿਤਿ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਤਥਾ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਇਦੰ ਪਨ ਪਾਚਕਗ੍ਗਿਨਾ ਸਹ ਸਕਲੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕਸਰੀਰੰ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ। ਕਬਲ਼ੰ ਕਰੀਯਤੀਤਿ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ। ਆਹਰੀਯਤਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰੀਯਤੀਤਿ ਆਹਾਰੋ। ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋਚ ਸੋ ਆਹਾਰੋਚਾਤਿ **ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੋ**। ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਇਦਞ੍ਚ ਸਵਤ੍ਥੁਕ ਵਚਨੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਅਥਵਾ, ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰਭਕ੍ਖਾਨੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਭੁਸੋ ਹਰਤਿ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤੇਤੀਤਿ ਆਹਾਰੋ। ਖਜ੍ਜ ਭੋਜ੍ਜਾਦਿਕੇ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੇ ਆਹਾਰੋ ਤਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਾ ਤਪ੍ਪਰਿਯਾ ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾਚਾਤਿ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੋ। ਇਮਸ੍ਮਿਂਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ ਓਜਾ ਏਵ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗਾਨੁਸਾਰਿਨੋ ਰਸਸ੍ਸ ਸਾਰਭੂਤੋ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਬਲਕਾਰੋ ਭੂਤਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਪਰਮਸਿਨਿਦ੍ਧਸਿ ਨੇਹੋ ਇਧ **ਆਹਾਰਰੂਪੰਨਾਮ**। ਤਤ੍ਥ ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗਾਨੁਸਾਰਿਨੋ ਰਸਸ੍ਸਾਤਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤ੍ਵਾ ਆਮਾਸਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਆਹਾਰਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪਾਚਕਤੇਜੇਨ ਵਿਵੇਚਿਤਾਨਿ ਰਸਾਦਿਭਾਵੇਨ ਪਞ੍ਚਧਾ ਵਿਭਾਗੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਣੀਤ ਸਿਨਿਦ੍ਧ ਲਹੁਕ ਸਿਨੇਹ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਰਸੋਨਾਮ। ਯੋ ਲੋਕੇ ਰਸਧਾਤੂਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੋ ਪਾਚਕ ਤੇਜਬਲੇਨ ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਰਸਹਰਣਿਯਮਨਿਜਾਲਾਨੁਸਾਰੇਨ ਹੇਟ੍ਠਾਚ ਉਦ੍ਧਞ੍ਚ ਸਕਲਸਰੀਰੇ ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗਾਨਿ ਅਨੁਸਰਨ੍ਤੋ ਅਨੁਫਰਨ੍ਤੋ ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗਾਨੁਸਾਰੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਭੂਤੋ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੰ ਬਲੰ ਕਰੋਤੀਤਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਬਲਕਾਰੋ। ਸੋ ਹਿ ਆਮਾਸਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤ ਮਤ੍ਤੋਵ ਸਕਲਸਰੀਰੇ ਭੂਤੇਸੁ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਬਲੰ ਜਨੇਤੀਤਿ।

[੧੮੨] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

‘‘ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗਾ ਨਸਾਰਿ ਰਸਹਰ ਸਙ੍ਖਾਤਾਤਿ’’ ਪਾਠੋ। ਸੋ ਦੁਪ੍ਪਾਠੋ।

ਤਂ ਪਨ ਸੇਨ੍ਹਿਯਕਾਯੋਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਲਕ੍ਖਣਂ ਆਹਾਰਰੂਪਂ। ਓਜਾਲਕ੍ਖਣਂ ਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਉਦਯਤਿ ਪਸਵਤੀਤਿ **ਓਜਾ**। ਅਵਸਦ੍ਦੋਵਾ ਰਕ੍ਖਣੇ। ਰਕ੍ਖਣਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਮੇਵ। ਅਵਤਿ ਜਨੇਤਿਚਾਤਿ ਓਜਾ। ਕਿਂ ਅਵਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਸ੍ਸਯਵਤ੍ਥੁਂ। ਕਿਞ੍ਚ ਜਨੇਤਿ। ਆਹਾਰਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪਂ। ਉਦਯਾਨਨ੍ਤਰਂ ਰੂਪਂ ਜਨੇਤੀਤਿ ਓਜਾਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਾਪਦੇਸਰਹਿਤੇਨ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਦਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਵੇਨ ਸਿਦ੍ਧਂ ਰੂਪਂ **ਸਭਾਵਰੂਪਂ**। ਉਪ੍ਪਾਦਾਦਿਨਾ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਦਿਨਾਚ ਸਙ੍ਖਹਲਕ੍ਖਣੇਨ ਸਹਿਤਂ ਰੂਪਂ **ਸਲਕ੍ਖਣਰੂਪਂ**। ਉਜੁਕਤੋਵ ਕਮ੍ਮਾਦੀਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਂ ਰੂਪਂ **ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਰੂਪਂ**। ਰੁਪ੍ਪਨਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਰੂਪਂ **ਰੂਪਰੂਪਂ**। ਯਥਾ ਦੁਕ੍ਖਦੁਕ੍ਖਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਅਜ੍ਝਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਖਤਲਕ੍ਖਣਯੁਤ੍ਤ ਤਾਯ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਦਿਕਂ ਲਕ੍ਖਣਤ੍ਤਯਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਸਨਾਰਹਂ ਰੂਪਂ **ਸਮ੍ਮਸਨਰੂਪਂ**। ਤੇ ਤੇ ਦਬ੍ਬਸਮ੍ਭਾਰਾਵਾ ਰੂਪਕਲਾਪਾਵਾ ਵਿਸੁਂਵਿਸੁਂ ਭੁਸੋ ਕਾਸਨ੍ਤਿ ਪਕਾਸਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਆਕਾਸੋ। ਨਿਸਤ੍ਤ ਨਿਜੀਵਟ੍ਠੇਨ ਧਾਤੁ। ਆਕਾਸਸਙ੍ਖਾਤਾ ਧਾਤੂਤਿ **ਆਕਾਸਧਾਤੁ**। ਪਰਿਤੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਛਿਨ੍ਦਤਿ ਕਲਾਪਨ੍ਤਰਭੂਤਾਨਿ ਕਲਾਪਨ੍ਤਰ ਭੂਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਸਂਮਿਸ੍ਸਂ ਏਕਤ੍ਤਂ ਅਨੁਪਗਮਨਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। ਤੇਹਿਵਾ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦੀਯਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋਵਾ ਪਰੇਸਂਵਾ ਅਕਤ੍ਵਾਮਜ੍ਝੇ ਵਿਸੁਂ ਥਪੀਯਤਿ। ਤੇਸਂਵਾ ਛਿਦ੍ਦਵਿਵਰਮਤ੍ਤਭੂਤੋ। ਨ ਵਿਸੁਂ ਏਕੋ ਉਪ੍ਪਾਦਸਹਿਤੋ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮੋ। ਨਾਪਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਰੂਪਕਲਾਪਸ੍ਸ ਪਕ੍ਖਭੂਤੋਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। ਵਿਕਾਰਲਕ੍ਖਣਰੂਪਾਨਿ ਹਿ ਅਸਭਾਵਧਮ੍ਮਭੂਤਾਨਿਪਿ ਤਂਤਂ ਰੂਪਕਲਾਪੇਸੁ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਮਾਨਤਾ ਤਂਤਂਰੂਪਕਲਾਪਪਕ੍ਖਿਕਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਤੇਹਿ ਰੂਪ ਕਲਾਪੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਬਹਿਭੂਤਤ੍ਤਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਰੂਪ ਕਲਾਪਸ੍ਸ ਪਕ੍ਖਭੂਤੋ ਨ ਹੋਤੀਤਿ। ਅਸਭਾਵਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾਚ ਪਨ ਕੇਨਚਿ ਰੂਪੇਨ ਫੁਸਨ ਪਰਿਯਾਯੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸੋ ਅਸਂਫੁਟ੍ਠੋ ਚਤੂਹਿ ਮਹਾਭੂਤੇਹੀਤਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਘਨਪਿਣ੍ਡਵਤ੍ਥੂਸੁ ਪਟਿਘਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਸਭਾਵਾਨਂ ਨਾਨਾ ਕਲਾਪਗਤਭੂਤਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸਂਫੁਟ੍ਠਤਾ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਸਂਫੁਟ੍ਠੋ ਚਤੂਹਿ ਮਹਾਭੂਤੇਹੀਤਿ ਏਤੇਹਿ ਅਸਂਫੁਟ੍ਠੋ ਅਜਟਾਕਾਸਂ ਕਥਿਤਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਟੀਕਾਯਂ ਪਨ ਅਯਂ ਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਅਜਟਾਕਾਸਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਨਹੋਤਿ, ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਰੂਪਨਿਦ੍ਦੇਸੋਯੇਵ। ਸੋਚ ਘਨਪਿਣ੍ਡ ਵਤ੍ਥੁਸੁਏਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਸੁਚ ਭੂਤਾਨਂ ਅਸਂਫੁਟ੍ਠਤਾਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭੂਤਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਅਬਜਾਪਿਤਾ ਏਕਤ੍ਤਂ ਅਨੁਪਗਤਤਾਏਵ। ਤਤ੍ਥ ਅਸਂਫੁਟ੍ਠਤਾਨਾਮ ਯੁਤ੍ਤਾ ਸਿਯਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਅਬਜਾਪਿਕਤਾ ਹਿ ਅਸਂਫੁਟ੍ਠਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਨਾਨਾਕਲਾਪਗਤਾਨਂ ਭੂਤਾਨਂ ਪਰਿਯਨ੍ਤਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਲ਼ਧਮ੍ਮੋ। ਰੂਪਪਰਿਚ੍ਛੇਦਲਕ੍ਖਣਂ **ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਰੂਪਂ**। ਯਾ ਪਨ ਚਲਮਾਨੇਨ ਕਾਯਙ੍ਗੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖੇ ਠਿਤੇ ਜਨੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਪਾਕਟਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸਯਞ੍ਚ ਤੇਨ ਕਾਯਙ੍ਗੇਨ ਤੇਹਿ ਜਨੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਸਾ **ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮ**। ਯਾ ਉਚ੍ਚਾਰੀਯਮਾਨੇਨ ਵਾਚਙ੍ਗੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਞ੍ਚ ਸੋਤਪਥੇ ਠਿਤੇ ਜਨੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ। ਸਯਞ੍ਚ ਤੇਨਵਾਚਙ੍ਗੇਨ ਤੇਹਿ ਜਨੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਸਾ **ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮ**। ਅਥਵਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ ਜਨਾ ਵਿਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿਵਾ ਜਨੇਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਸਸਮ੍ਭਾਰੇ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਭੂਤੇ ਕਾਯੇ ਪਵਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਚੋਪਨ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਤੋ ਕਾਯੋ ਏਵਵਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਜਸਦ੍ਦਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਵਾਚਾਯ ਪਵਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਚੋਪਨਵਾਚਾ ਸਙ੍ਖਾਤਾ ਵਾਚਾ ਏਵਵਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਯਙ੍ਗਵਿਕਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਂਤਂਅਙ੍ਗਂ ਸਨ੍ਥਮ੍ਭਨ੍ਤਾ ਸਨ੍ਧਾਰੇਨ੍ਤਾ ਚਾਲੇਨ੍ਤਾ ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗਾਨੁਸਾਰਿਸਙ੍ਖਾਤਾ ਚਿਤ੍ਤਜਵਾਤਕਲਾਪਾ ਤਂਤਂਅਙ੍ਗਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਚ ਯਥਾਵਾ ਤਥਾਵਾ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਯਸ੍ਸ ਤੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਜਵਾਤਕਲਾਪੇਤਿ ਸਹਜਾਤਸ੍ਸ ਚੋਪਨਕਾਯਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਕਲਾਪਾ ਯਥਾਧਿਪ੍ਪੇਤਦਿਸਾਭਿਮੁਖਾਏਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਚੋਪਨਕਾਯਸਙ੍ਖਾਤੋ ਆਕਾਰਵਿਕਾਰੋ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਨਿਯਾਮਕਸਦਿਸੀ ਹਿ ਅਯਂ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਤੇਚ ਨਾਵਾਸਦਿ ਸਾਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਨਿਯਾਮਕੋ ਨਾਵਾਯ ਮੂਲਭਾਗੇ ਠਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਮਹਾਫਿਯਂ ਦਲ਼੍ਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਦਿਸੋਤੇ ਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਂ ਮਹਾਨਾਵਂ ਇਚ੍ਛਿਤਦਿਸਾਭਿਮੁਖਂ ਨਿਯੋਜੇਤਿ। ਨ ਯਂਵਾ ਤਂਵਾ ਦਿਸਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਦੇਤਿ। ਏਵਂ ਸਮ੍ਪਦਮਿਦਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਿਕਾ ਹਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਮੂਲਭਾਗੇਏਵ ਲਬ੍ਭਮਾਨਾ ਤੇ ਯਥਾਧਿਪ੍ਪੇਤਦਿਸਾਭਿਮੁਖੇ ਏਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਯੋਜੇਤੀਤਿ ਸਾ ਨਿਯਾਮਕਸਦਿਸੀ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਦੇਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ। ਏਕਜਵਨਵੀਥਿਯਂ ਸਤ੍ਤਸੁ ਜਵਨੇਸੁ ਪਥਮ

ਜਵਨਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹਜਾਤਰੂਪਕਾਯਂ ਸਂਥਮ੍ਭੇਤੁਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਪਰਾਪਰਂ ਪਨ ਚਾਲੇਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਦੁਤੀਯਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸਤ੍ਤਮਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਨ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਛਹਿਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਂ ਵਾਯੋਧਾਤੁਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਪਚ੍ਚਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਅਤ੍ਤਨਾਸਹਜਾਤਂ ਰੂਪਕਾਯਂ ਸਂਥਮ੍ਭੇਤੁਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਚਾਲੇਤੁਂ ਅਭਿਕ੍ਕਮਾਪੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਅਭਿਕ੍ਕਮਾਮੀਤਿ ਕਾਯਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਜਵਨ ਵਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਯਸ੍ਮਿਂਵਾਰੇ ਚਲਨਸਙ੍ਖਾਤਂ ਦੇਸਨ੍ਤਰਪਾਪਨਂ ਜਾਯਤਿ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨ ਹਿ ਕਤਿਪਯਜਵਨਵਾਰੇਹਿ ਚਲਨਂ ਜਾਯਤਿ। ਯਦਿ ਜਾਯੇਯਜ, ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿਯਾਗਮਨਂ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਸੀਘਤਰਂ ਗਮਨਂ ਪਞ੍ਞਾਯੇਯਜ। ਕਸ੍ਮਾ, ਏਕਚ੍ਛਰਕ੍ਖਣੇਪਿ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਚਿਕ੍ਕਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਉਪਰਿ ਅਕ੍ਖਰੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਿਚਾਰਣਾਯਂ ਪਾਕਟੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤੋ ਪੁਰਿਮਵਾਰੇਸੁ ਸਂਥਮ੍ਭਨਸਨ੍ਧਾਰਣਾਨਿਏਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਚੇਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਯੁਗਸਕਟੋਪਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਸਾਪਿ ਨਾਨਾਜਵਨਵੀਥੀਸੁ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਨਂ ਵਾਯੋਧਾਤੂਨਂ ਅਪਰਾਪਰਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨੇਚ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਤਥਾ ਹਿ ਚਲਨਚਿਤ੍ਤਜਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਯਂ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿ ਉਤੁਜਰੂਪਸਙ੍ਘਾਟਾਨਿਪਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਹਿਤਾਨਿ ਵਿਯ ਤਦਾਕਾਰਵਨ੍ਤਾਨਿ ਸਵੇਗਾਨਿ ਸਵਿਪ੍ਫਾਰਾਨਿਏਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਨਾਨਾ ਜਵਨਵੀਥੀਨਂ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਭਵਙ੍ਗਸਮਯੇਸੁਪਿ ਅਭਿਕ੍ਕਮਨਾਦਿਕਂ ਚਲਨਂ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਏਕਾਬਦ੍ਧਪਵਤ੍ਤਾਨਿਚ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਰੂਪਾਨਿਨਾਮ ਏਕਸ੍ਸ ਵਿਸਯੇ ਇਤਰਾਨਿ ਏਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਸੋ ਤਦਨੁ ਪਰਿਵਤ੍ਤੀਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਚਿਤ੍ਤਜੇ ਚਲਨ੍ਤੇ ਇਤਰਾਨਿਪਿ ਚਲਨ੍ਤਿ ਯੇਵਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਚਲਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਿਮਪਚ੍ਛਿਮਾਨਂ ਰੂਪਕਲਾਪਸਙ੍ਘਾਟਾਨਂ ਪੁਰਿਮ ਪੁਰਿਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਦੇਸਤੋ ਦੇਸਨ੍ਤਰੇ ਯਥਾਪਵਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਵੇਸਾਕਾਰੇਨ ਅਪਰਾਪਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਹਿ ਰੂਪਾਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ ਦੇਸੇ ਅਨਿਰੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਂਪਿ ਦੇਸਨ੍ਤਰ ਸਙ੍ਕਮਨਂਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਇਤਰਥਾ ਖਣਿਕਧਮ੍ਮਤਾ ਅਬਜਾਪਾਰਧਮ੍ਮਤਾ ਅਵਸਵਤ੍ਤਿਤਾਚ ਤੇਸਂ ਨਸਿਯਾਤਿ। ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਚੀਭੇਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਣ੍ਠਟ੍ਠਾਨਾਦਿ ਗਤਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕ ਪਥਵੀਧਾਤੂਸੁ ਚਲਮਾਨਕਣ੍ਠਪਦੇਸਾਦਿਗਤਚਿਤ੍ਤਜ ਪਥਵੀਧਾਤੂਨਂ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਠਾਨਕਰਣਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਨ ਸਹੇਵਯੋ ਵਚੀਘੋਸਸਙ੍ਖਾਤੋ ਚਿਤ੍ਤਜਸਦ੍ਦੋ ਜਾਯਤਿ। ਸੋ ਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਜਾਤੇਨ ਆਕਾਰਵਿਕਾਰੇਨ ਯਥਾਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਤਂਤਂ ਵਣ੍ਣਵਿਸੇਸਤ੍ਤਂ ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ। ਯੇਨਚ ਸੁਣਨ੍ਤਾਨਂ ਤਂਤਂਅਤ੍ਥਜੋਤਕੋ ਅਕ੍ਖਰਸਨ੍ਨਿਪਾਤਭੂਤੋ ਪਦਬਜਞ੍ਜਨਵਿਸੇਸੋ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ। ਸੋ ਚੋਪਨਵਾਚਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਆਕਾਰਵਿਕਾਰੋ ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਯ ਪਥਵੀਧਾਤੁਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਘਟ੍ਟਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤੋ ਏਕੋ ਆਕਾਰਵਿਕਾਰੋ ਵਚੀ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਘਟ੍ਟਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤੋਤਿ ਕਮ੍ਮਜਭੂਤਾਯ ਚਤੁਜਭੂਤਾਯਏਵਵਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਪਥਵੀਧਾਤੁਯਾ ਸਹਘਟ੍ਟਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਦ੍ਦਵਿਸੇਸਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਘਟ੍ਟਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਪਨ ਚਲਮਾਨਕਣ੍ਠਪਦੇਸਾਦਿਵਿਕਾਰਭੂਤੋ ਕਾਯਙ੍ਗਵਿਸੇਸੋਏਵ ਸਿਯਾ। ਵਿਕਾਰਦ੍ਵਯਞ੍ਚ ਅਸਂਮਿਸ੍ਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕਪਥਵੀਹਿ ਸਹ ਘਟ੍ਟਨਂ ਚਿਤ੍ਤਜਪਥਵੀਨਂ ਕਿਚ੍ਚਂ। ਯਂ ਪਨ ਤਾਸਂ ਯਥਾਵਾ ਤਥਾਵਾ ਅਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਇਚ੍ਛਿਤਕ੍ਖਰਂ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਥਾ ਘਟ੍ਟਨਪਕਾਰਵਿਧਾਨਂ। ਇਦਂ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਿਚ੍ਚਂ। ਘਟ੍ਟਨੇਨ ਸਹੇਵ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਦ੍ਦਾਨਂ ਤਂਤਂਵਣ੍ਣਤ੍ਤ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਦਹਨਮੇਵ ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਿਚ੍ਚਂ। ਕੁਮ੍ਭਥੁਨਤਲਂ ਵਿਯਚ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕਪਥਵੀ। ਪਹਰਣਹਤ੍ਥੋ ਵਿਯ ਚਿਤ੍ਤਜਪਥਵੀ। ਹਤ੍ਥਪਰਿ ਵਤ੍ਤਨ ਵਿਕਾਰੋ ਵਿਯ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਸਦ੍ਦਵਿਕਾਰੋ ਵਿਯ ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਕੁਮ੍ਭਥੁਨਸ੍ਸ ਨਾਨਾਸਦ੍ਦਪਭੇਦੋਵਿਯ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣਭੇਦੋਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਦੇਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਇਦਂ ਵਕ੍ਖਾਮਿ ਏਤਂ ਵਕ੍ਖਾਮੀਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਰੂਪਾਨਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਤੇਸਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਚਿਤ੍ਤ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕਂ ਘਟ੍ਟਯਮਾਨਾਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤੇਨ ਧਾਤੁਘਟ੍ਟਨੇਨ ਸਹੇਵ ਸਦ੍ਦੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿਚ ਪੁਰਿਮਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾ ਨਾਯ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਕਿਚ੍ਚਂਪਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਅਨੇਕਸਤੇਸੁ ਜਵਨਵਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਯਸ੍ਮਿਂਵਾਰੇ ਪਰਿਬਜਤ੍ਤਂ ਅਕ੍ਖਰਂ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਮੂਲ ਟੀਕਾਯਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ ਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਘਟ੍ਟਨਸ੍ਸ ਬਲਵਭਾਵਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨੇਨਾਤਿ ਏਤੇਨ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਨਾਨਾਜਵਨਵੀਥੀਹਿ ਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਪਥਮ ਜਵਨਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨਤਾਯ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਤ੍ਤਾ। ਨਚ ਏਕਜਵਨ ਵਾਰਮਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਬਜਤ੍ਤਂ ਏਕਕ੍ਖਰਂ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁਂ। ਕਸ੍ਮਾ, ਤਸ੍ਸ ਏਕਦ੍ਵਿਅਚ੍ਛਰਕ੍ਖਣਮਤ੍ਤੇਨ ਕਾਲੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਏਕਚ੍ਛਰਕ੍ਖਣੇਚ ਅਨੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਜਵਨਵੀਥੀਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਚ –

ਏਕਮਤ੍ਤਾ ਤਯੋ ਰਸ੍ਸਾ, ਦ੍ਵਿਮਤ੍ਤਾ ਦੀਘਮੁਚ੍ਚਰੇ।

ਤਿਮਤ੍ਤੇ ਤੁ ਗੀਤੋ ਵੇਯਜੋ, ਬਜਵ੍ਜਨਾ ਅਙ੍ਢਮਤ੍ਤਿਕਾਤਿ॥

ਮਿਲਿਨ੍ਨੂਪਵ੍ਵੇਚ ਸਾਧਿਕੇ ਵੀਹਿਵਾਹਸਤੇ ਵੀਹਿਬੀਜਾਨਿ ਏਕਚ੍ਛਰਕ੍ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਲਂਪਿ ਨਉਪੇਨ੍ਤਿ। ਕਲਭਾਗਂਪਿ ਨਉਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪਿਤਂ। ਏਕਕ੍ਖਰਂ ਉਚ੍ਚਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸਚ ਤਤ੍ਤਕਂਪਿ ਕਾਲਂ ਉਚ੍ਚਾਰਣਚਿਤ੍ਤਬਜਾਪਾਰੋ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਤਿਯੇਵ। ਨਚ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਏਕਮੇਵ ਸਦ੍ਦਂ ਉਚ੍ਚਾਰੇਮੀਤਿਵਾ ਸੁਣੋਮੀਤਿਵਾ ਸਕ੍ਕਾ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚਾਰੇਤੁਂ ਸੋਤੁਵ੍ਵ। ਤਥਾ ਨਿਯਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਸਦ੍ਦਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਤੋ ਅਨੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸੇਵ ਉਚ੍ਚਾਰਣ ਸਵਨ ਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਏਕਮੇਵਾਤਿ ਅਭਿਮਾਨੋ ਪਨ ਸਮੂਹਘਨ ਸਨ੍ਤਤਿਘਨੇਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਤ੍ਤਾਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨ ਯੇਨ ਯਥਾਸਮ੍ਭਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੋ ਕਾਯੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ ਵਾਚਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੀਤਿਆਦਿਸੁ ਬੋਧਨਤ੍ਥੋ। ਸੁਦਿਨ੍ਨ ਕਣ੍ਡੇ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੀਤਿਆਦੀਸੁ ਪਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥੋ। ਇਧ ਪਨ ਦੁਵਿਧੋਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਪਰਂ ਬੋਧੇਤੁਕਾਮਤਾਰਹਿ ਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਕਾਯਙ੍ਗਵਾਚਙ੍ਗਚੋਪਨੇਸੁਪਿ ਪਵਤ੍ਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਲਬ੍ਭਮਾਨਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਮੂਲਟੀਕਾਯਂ ਪਨ ਪਰਂ ਬੋਧੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਵਿਨਾਪਿ ਅਭਿਕ੍ਕਮਨਾਦਿਪਵਤ੍ਤਨੇਨ ਸੋ ਚਿਤ੍ਤ ਸਹਭੂਵਿਕਾਰੋ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ। ਸਯਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਦ੍ਵਿਧਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਤ੍ਥ ਦ੍ਵੀਸੁ ਬੋਧਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤੀਸੁ ਪੁਰਿਮਾ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਸ੍ਸ ਚਲਮਾਨਵਣ੍ਣਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿਯਾ ਚਲਮਾਨਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਂ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿਯਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਸੁਦ੍ਧੇਨ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਿਕਜਵਨੇਨਏਵ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮਾਚ ਵਚੀਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਉਚ੍ਚਾਰਿਯਮਾਨਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿਯਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਸੁਦ੍ਧੇਨ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਿਕਜਵਨੇਨਏਵ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਨ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਜਵਨੇਨ। ਸਾ ਹਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਜਾਨਨ੍ਤੇਏਵ ਪਰਸਤ੍ਤੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਨ ਅਜਾਨਨ੍ਤੇ। ਞਾਪਕ ਹੇਤੁ ਹਿ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਜਾਨਨ੍ਤੇਏਵ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬਂ ਞਾਪੇਤਿ, ਨੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤੇ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਕਾਯਙ੍ਗ ਚੋਪਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵਾ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾਵਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾਵਾ ਪਰਸ੍ਸ ਤਂਤਂਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਜਾਨਨ੍ਤਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨ ਗਤਾਨਂਪਿ ਪਥਧਂ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਜਾਨਨਂ ਸਿਦ੍ਧਂ ਭਵਤਿ। ਤਂਜਾਨਨੇਨ ਵਿਨਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਜਾਨਨਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਨ੍ਤਾਨਂਚ ਪੁਰਿਮਸਿਦ੍ਧਸਙ੍ਕੇਤ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧ ਜਾਨਨੇਨ ਵਿਨਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਜਾਨਨਂ ਨ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਮਜ੍ਝੇ ਵਿਸੁਂ ਪੁਬ੍ਬਸਙ੍ਕੇਤ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਗਹਨਂਪਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਨ ਪਵਤ੍ਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤੀਸੁ ਪਰਂ ਅਭਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿਯਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਭਿਕ੍ਕਮਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਅਭਿਕ੍ਕਮਨਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿਯਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨਾਦੀਸੁ। ਤਥਾ ਪਰਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿਯਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਥਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਕਥਨਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿਯਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਪਰਂ ਰਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਕਾਯਙ੍ਗਂ ਚਾਲੇਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਲਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਰਾਗਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਰਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਥਨ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਰਾਗਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸਬ੍ਬਾਸੁ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕਕ੍ਰਿਯਾਸੂਤਿ। ਲਹੁਨੋ ਭਾਵੋ **ਲਹੁਤਾ**। ਮੁਦੁਨੋ ਭਾਵੋ **ਮੁਦੁਤਾ**। ਕਮ੍ਮਨਿ ਸਾਧੁ ਕਮ੍ਮਞ੍ਞਂ। ਕਮ੍ਮਯੋਗਜਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਮ੍ਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਾਵੋ **ਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਾ**।

ਅਦਨ੍ਧਤਾਲਕ੍ਖਣਾ ਰੂਪਸ੍ਸ ਲਹੁਤਾ। ਅਥਦ੍ਧਤਾ ਲਕ੍ਖਣਾ ਰੂਪਸ੍ਸ ਮੁਦੁਤਾ। ਸਰੀਰਕ੍ਰਿਯਾਨੁਕੂਲਕਮ੍ਮਞ੍ਞਭਾਵਲਕ੍ਖਣਾ ਰੂਪਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਾ। ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਵਿਜਹਨ੍ਤਿਯੋਪਿ ਏਤਾ ਵਿਰੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਸਪ੍ਪਾਯ ਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਵਸੇਨ ਅਸਂਮਿਸ੍ਸਤੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਾਯਵਿਰੁਦ੍ਧਂ ਉਤੁਂਵਾ ਆਹਾਰਂਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕ੍ਰਿਯਂਵਾ ਸੇਵਨ੍ਤਾਨਂ ਸਰੀਰਗਤਾ ਧਾਤੁਯੋ ਕਦਾਚਿ ਸਕਲਸਰੀਰਂਵਾ ਸਰੀਰੇਕਦੇਸਂਵਾ ਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸੇਸਤੋ ਪੂਤਿਮੁਖ ਸਪ੍ਪਸਙ੍ਖਾਤਆਪੋ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਾਯਂ ਅਸਯ੍ਹਭਾਰਂ ਵਿਯ ਗਰੁਂ ਭਾਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਇਰਿਯਾ ਪਥਪਰਿਵਤ੍ਤਨੇ ਕਾਯਭਾਰਿਯਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਤਦਾਰੂਪਸ੍ਸ ਲਹੁਤਾ ਨਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਸਪ੍ਪਾਯਂ ਉਤੁਂਵਾ ਆਹਾਰਂਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕਿਰਿਯਂਵਾ ਸੇਵਨ੍ਤਾਨਂ ਸੋ ਧਾਤੁਕ੍ਖੋਭੋ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ। ਕਾਯੋ ਸਲ੍ਲਹੁਕੋ ਹੋਤਿ। ਇਰਿਯਾਪਥਪਰਿਵਤ੍ਤਨੇ ਕਾਯ ਭਾਰਿਯਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਦਾ ਸਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸਾਸੁਪਿ। ਵਿਸੇਸਨਤੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਮੁਦੁਭਾਯਂ ਕਟ੍ਠਮੁਖਸਪ੍ਪਸਙ੍ਖਾਤ ਪਥਵੀਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਕ੍ਖਕਟ੍ਠਂਵਿਯ ਕਾਯਂ ਥਦ੍ਧਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਂਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਇਰਿਯਾਪਥਪਰਿਵਤ੍ਤਨੇ ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗਾਨਂਛਿਜ੍ਜਨਭਿਜ੍ਜਨਾਕਾਰਪਤ੍ਤਂ ਥਦ੍ਧਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਾਯਂ

ਸਤ੍ਤਮੁਖਸਪ੍ਪਸਙ੍ਖਾਤ ਵਾਯੋ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ ਵਾਯੋਵਿਸਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਮਰਿਕਚੋਰਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਰਟ੍ਠਂ ਵਿਯ ਕਾਯਂ ਵਿਵਟ੍ਟਮਾਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਸੁਖਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਜੋਧਾਤੁ ਪਨ ਤਾਸਂ ਸਬ੍ਬਾਸਂਪਿ ਮੂਲਭੂਤਾ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਇਮਾ ਪਨ ਅਰੋਗਿਨੋ ਕਲ੍ਲਭਾਵੋਵਿਯ ਸੁਪਰਿਮਦ੍ਦਿਤਚਮ੍ਮਸ੍ਸ ਮੁਦੁਭਾਵੋਵਿਯ ਸੁਦਨ੍ਧਸੁਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਮਭਾਵੋਵਿਯ ਰੂਪਕਾਯਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥਪਰਿਵਤ੍ਤਨੇ ਸਲ੍ਲਹੁਕਤਾਦਿਵਸੇਨ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾ ਵਿਸੇਸਾਕਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ **ਵਿਕਾਰਰੂਪਂ ਨਾਮ**। ਚਯਨਂ ਚਯੋ। ਪਿਣ੍ਡਵਸੇਨ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਆਦਿਤੋ ਉਪਰਿਤੋਚ ਚਯੋ **ਉਪਚਯੋ**। ਪਥਮਾਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਉਪਰੁਪਰਿਵਡ੍ਢਿਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਉਪਸਦ੍ਦੋ ਉਪਞ੍ਞਤ੍ਤਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਿਯ ਪਥਮਤ੍ਥੋ ਉਪਸਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਿਯਚ ਉਪਰਿ ਅਤ੍ਥੋਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮੂਲਟੀਕਾਯਂ ਉਪਸਦ੍ਦੋ ਪਥਮਤ੍ਥੋ ਉਪਰਿਅਤ੍ਥੋਚ ਹੋਤੀਤਿ। ਤੇਨੇਵਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਯੋ ਆਯਤਨਾਨਂ ਆਚਯੋ, ਸੋ ਰੂਪਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ। ਯੋਰੂਪਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸਾ ਰੂਪਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਨਨਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰਣਂ ਤਤਿ। ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਾ ਤਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂਵਾ ਤਤਿ **ਸਨ੍ਤਤਿ**। ਯਥਾ ਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਆਯਤਨਾਨਂ ਅਦ੍ਧਾਨਪੂਰਣਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਗਬ੍ਭਸੇਯਜਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਰੂਪਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਪਥਮਾਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਅਤ੍ਥੇਨ ਉਪਚਯੋਨਾਮ। ਤਤੋ ਪਰਂ ਯਾਵ ਸਬ੍ਬਪਥਮਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਚਕ੍ਖੁ ਸੋਤ ਘਾਨਜਿਵ੍ਹਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੋ, ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਰੂਪਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਉਪਰਿ ਵਡ੍ਢਿਅਤ੍ਥੇਨ ਉਪਚਯੋਨਾਮ। ਤਤੋ ਪਰਂ ਯਾਵਜੀਵਂ ਚਤੁਸਨ੍ਤਤਿਰੂਪਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਸਨ੍ਤਤਿਨਾਮ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਨਦੀਤੀਰੇ ਨਿਖਾਤਕੂਪਸ੍ਮਿਂ ਉਦਕੁਗ੍ਗਮਨਕਾਲੋਵਿਯ ਆਚਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਕਾਲੋਵਿਯ ਉਪਚਯੋ ਵਡ੍ਢਿ। ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਸਨ੍ਤਤਿ ਪਵਤ੍ਤੀਤਿ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵਚਕ੍ਖਾਦਿ ਦਸਕਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਰੂਪੁਪ੍ਪਾਦੋ ਉਪਚਯੋਨਾਮ। ਤਤੋ ਪਰਂ ਸਨ੍ਤਤਿ ਨਾਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਤੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਸਂਸੇਦਜੋਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਪਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਰੂਪਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਪਥਮਾ ਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੇਨ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣ ਵਡ੍ਢਿ ਅਤ੍ਥੇਨਚ ਉਪਚਯੋ ਨਾਮ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਰੂਪਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਸਨ੍ਤਤਿਨਾਮ। ਅਪਿਚ, ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕ ਰੂਪਾਨਂਪਿ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਸਨ੍ਤਤਿਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਸਚ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢਿ ਪਵਤ੍ਤਿ ਵਸੇਨ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਿਸ੍ਸੋਅਵਤ੍ਥਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਕੇਕਸਨ੍ਤਤਿਯਂ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਸਨ੍ਤਤਿਸੀਸਰੂਪਾਨਂ ਸਬ੍ਬਪਥਮਂ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਨਾਮ। ਤਤੋ ਵਡ੍ਢਨਰੂਪਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਵਡ੍ਢੀਨਾਮ। ਵਡ੍ਢਨੇ ਸਮਤ੍ਤੇ ਅਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਬਨ੍ਧਟ੍ਠਿਤਿਵਸੇਨ ਵਤ੍ਤਨਵਸੇਨਉਪ੍ਪਾਦੋਪਵਤ੍ਤਿਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਵਡ੍ਢਿਯੋ ਉਪਚਯੋਨਾਮ। ਪਵਤ੍ਤਿਸਨ੍ਤਤਿ ਨਾਮ। ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਪਨ ਲੋਕੇ ਸਬ੍ਬਾਸੁ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਦ੍ਧਰੂਪਪਵਤ੍ਤੀਸੁ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਜਾਯਨ ਵਡ੍ਢਨ ਪਵਤ੍ਤਨਸਙ੍ਖਾਤੇ ਅਵਤ੍ਥਾਭੇਦੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪਚਯਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਨਯੋ-ਰੁਕ੍ਖਤਿਣਾਦੀਨਿਵਾ ਸਾਖਾ ਪਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਫਲਾਦੀਨਿਵਾ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਜਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ। ਵਡ੍ਢਨੇ ਸਮਤ੍ਤੇ ਅਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਬਨ੍ਧਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ। ਜੀਰਣਂ ਜਰਾ, ਜੀਰਨ੍ਤਿ ਜਿਣ੍ਣਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਜਰਾ। ਸਾਯੇਵ **ਜਰਤਾ**। ਉਪ੍ਪਾਦਜਰਾਭਙ੍ਗੇਹਿ ਨਿਚ੍ਚਲਤਿ ਨਕਮ੍ਪਤੀਤਿ ਨਿਚ੍ਚੋ ਅਸਙ੍ਖਤ ਧਮ੍ਮੋ। ਨ ਨਿਚ੍ਚੋ ਅਨਿਚ੍ਚੋ, ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮੋ। ਅਨਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਭਾਵੋ **ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ**, ਭਙ੍ਗੋ।

[੧੮੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਨਿਚ੍ਚਧੁਵਭਾਵੇਨ ਨ ਇਚ੍ਚਂ ਅਨੁਗਨ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨਿਚ੍ਚਸਦ੍ਦੋ ਹਿ ਸਾਸਨੇ ਲੋਕੇਚ ਪਾਕਟੋ। ਸੋ ਏਵ ਇਧ ਨਕਾਰਯੁਤ੍ਤੋ ਅਨਿਚ੍ਚੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਲਕ੍ਖੀਯਨ੍ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੀਯਨ੍ਤਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛੀਯਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਾ ਇਮੇ ਸਙ੍ਖਤਾਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਲਕ੍ਖਣਂ। ਸਙ੍ਖਤ ਭਾਵਜਾਨਨਨਿਮਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾਹ- ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇ ਤੀਣਿ ਮਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਙ੍ਖਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਤਲਕ੍ਖਣਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ, ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਵਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਠਿਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ

ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ। ਨਨੁ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਜਾਤਿਨਾਮ ਆਗਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾਪਿ ਇਧ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਜਾਤਿਰੂਪਮੇ**ਵਾਤਿਆਦਿ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਰੂਪਸਮੁਦ੍ਦੇਸੇ। ਜਨਨੰ ਪਾਤੁਭਵਨੰ ਜਾਤਿ। ਜਾਯਨ੍ਤਿਵਾ ਏਤਾਯਾਤਿ ਜਾਤਿ, **ਉਪਚਯ ਸਨ੍ਤਤਿ ਨਾਮੇਨਪਵੁਚ੍ਚਤਿ** ਤਸ੍ਸਾਜਾਤਿਯਾਤਥਾ ਅਵਤ੍ਥਾਭੇਦਯੋਗਤੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਸਾ ਹਿ ਆਦਿਤੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਰੂਪਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਾਨਿ ਕਰੋਤਿ। ਪੁਨ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿਚ ਆਯਤਨਾਨਿ ਪੂਰੇਤਿ। ਪੂਰਿਤਾਨਿ ਚ ਦੀਘੰਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਅਬ੍ਬੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ ਪਬਨ੍ਧਯਤੀਤਿ। **ਏਕਾ ਦਸਵਿਧੰਪੀ**ਤਿ ਮਹਾਭੂਤਾਦਿਭਾਵੇਨ ਏਕਤ੍ਤੰ ਉਪਨਯਨਵਸੇਨ ਏਕਾ ਦਸਪਭੇਦੰਪਿ। ਕਥੰ ਸਰੂਪਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਵੀਸਤਿਵਿਧੰ ਹੋਤੀਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ **ਭੂਤਪ੍ਪਸਾਦ ਵਿਸਯਾ**ਤਿਆਦਿਨਾ ਏਕਾਦਸਵਿਧਸ੍ਸੇਵ ਸਰੂਪਤੋ ਦਸ੍ਸਨੰ ਅਨ੍ਤੋਗਧਭੇਦਾਨੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਸੁਪਾਕਟਤ੍ਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਤੇਨਾਹ-**ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਿਧਨ੍ਤਿ**।

ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭੂਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਪਸਾਦਾ ਅਗਹਿਤਗਹਣੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਿਸਯਾ ਗੋਚਰਾ। ਦ੍ਵਿਧੋ ਭਾਵੋ। ਏਕੰ ਹਦਯੰ। ਇਤਿ ਇਦੰ ਸੋਲ਼ਸਵਿਧੰ ਰੂਪੰ ਜੀਵਿਤਾਹਾਰਰੂਪੇਹਿ ਸਹ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਿਧੰ ਹੋਤਿ ਤਥਾ ਏਕੋ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। ਦ੍ਵਿਧਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਅਗਹਿਤਗਹਣੇਨ ਤਿਵਿਧੋ ਵਿਕਾਰੋ। ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੰ ਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਦਸ ਅਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਾਚਾਤਿ ਰੂਪੰ ਸਰੂਪਤੋ ਅਟ੍ਠਵੀਸਤਿਵਿਧੰ ਭਵੇਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਪਚ੍ਛਿਮਾਨਿ ਦਸਰੂਪਾਨਿ ਸਭਾਵਤੋ ਅਨੁਪਲਬ੍ਭਮਾਨਤ੍ਤਾ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਾਨਿ ਰੂਪਾਨਿ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ **ਅਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਾਨਿ ਨਾਮ**। ਅਪਿ ਚੇਤ੍ਥ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਵਿਸੁੰ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਿਚ ਏਤਾਨਿ ਸਭਾਵਤੋ ਅਨੁਪਲਬ੍ਭਮਾਨਾਨੀਤਿ ਵਾ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਨੀਤਿਵਾ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁੰ। ਵੋਹਾਰਸਿਦ੍ਧ ਮਤ੍ਤਭਾਵੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਤਾਦਿਸੇਨ ਸੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਗਤਿਯਾ ਸਿਦ੍ਧੇਨ ਪਰਮਤ੍ਥ ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਉਪਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ। ਇਤਰਥਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਲਕ੍ਖਣਰਹਿਤੰ ਅਸਙ੍ਖਤ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰਪਿ ਸਭਾਵਤੋ ਅਨੁਪਲਬ੍ਭਮਾਨੰ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਞ੍ਚ ਨਾਮ ਸਿਯਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਲਕ੍ਖਣਰਹਿਤਤ੍ਤਾਏਵ ਏਤਾਨਿ ਅਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਾਨਿਨਾਮ। ਨ ਸਭਾਵਤੋ ਅਨੁਪਲਬ੍ਭਮਾਨਤ੍ਤਾਤਿ ਯੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾਤਿ। [ਰੂਪਸਮੁਦ੍ਦੇਸੋ]

੧੫੭. ਰੂਪਵਿਭਾਗੇਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਪਨ ਏਤੰ ਯਥਾਸਮੁਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ ਅਟ੍ਠਵੀਸਤਿ ਵਿਧੰ ਰੂਪੰ ਅਹੇਤੁਕਟ੍ਠੇਨ ਏਕਵਿਧਮੇਵ। ਨ ਸਹੇਤੁਕਾ ਹੇਤੁਕ ਵਸੇਨ ਦ੍ਵਿਧੰ। ਤਥਾਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠੇਨ ਏਕਵਿਧਮੇਵ। ਨ ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾਪਚ੍ਚਯ ਵਸੇਨ ਦ੍ਵਿਧਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਪਵਤ੍ਤੰ ਏਕਵਿਧਨਯੰ ਤਾਵ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਸਬ੍ਬਞ੍ਚਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਰਦ੍ਧੰ।

[੧੮੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਏਕਵਿਧਨਯੋਪਿ ਰੂਪਵਿਭਾਗੋਏਵਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ''ਯਥਾ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠ ਰੂਪਾਨੰ ਏਕਵਿਧਾਦਿਨਯੰ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਪਨੇਤਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਵਕ੍ਖਤਿ ਹਿ –

ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾਦਿਭੇਦੇਨ, ਵਿਭਜਨ੍ਤਿ ਯਥਾਰਹਨ੍ਤਿ।

ਏਤੇਨ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾਦਿਭੇਦੋ ਏਵ ਰੂਪਵਿਭਾਗੋਨਾਮਾਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੰਪਿ ਰੂਪੰ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੋਗਾ ਭਾਵਤੋ ਅਹੇਤੁਕ ਮੇਵ, ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਹੇਤੁਕੰ। ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਹੇਤੁਕਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਵਿਭਾਗੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯੰ ਸਾਸਵੰ ਸਙ੍ਖਤੰ ਲੋਕਿਯਨ੍ਤਿ ਪਾਠੋ। ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯੰ ਸਙ੍ਖਤੰ ਲੋਕਿਯੰ ਸਾਸਵਨ੍ਤਿ ਪਨ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਪਾਲ਼ਿਯੰਪਿ ਤਥਾ ਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਸਭਾਗਯੁਗਲ਼ਸਮ੍ਭਵਤੋਚਾਤਿ। ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਪਾਲ਼ਿਕਮੇਨ ਅਸਮੇਨ੍ਤਾਨਿਪਿ ਸਭਾਗ ਯੁਗਲ਼ਤ੍ਤਾ ਭਾਗਤੋ ਯੁਤ੍ਤਾਨਿਏਵ। ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਨਕੇਨ ਪਚ੍ਚਯੇਨ ਸਹੇਵ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ **ਸਪਚ੍ਚਯੰ**। ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਕਰੀਯਤੀਤਿ **ਸਙ੍ਖਤੰ**। ਪਞ੍ਚੁਪਾਦਾ ਨਕ੍ਖਨ੍ਧਸਙ੍ਖਾਤੇ ਲੋਕੇਏਵ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ **ਲੋਕਿਯੰ**। ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਪਵਤ੍ਤੇਹਿ ਆਸਵੇਹਿ ਸਹੇਵ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ **ਸਾਸਵੰ**। ਅਕਨਿਟ੍ਠ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸਨ੍ਤਾਨ ਭੂਤੰਪਿ ਰੂਪੰ

ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਵਿਸਯਭਾਵੇਨ ਕਾਮੇਏਵ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ **ਕਾਮਾਵਚਰਂ**। ਨਤ੍ਥਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਗਹਿਤਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂਨਾਮ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ**। ਯੋ ਧਮ੍ਮੋ ਅਞ੍ਞੇਨ ਪਯੋਗੇਨ ਪਹੀਨੋਪਿ ਸਮੁਦਯਪਹਾਨੇ ਅਸਤਿ ਅਪਹੀਨੋਵ ਹੋਤਿ। ਪੁਨ ਅਵਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਤਾ। ਅਪ੍ਪਹੀਨੋਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤਿ ਪਹੀਨੋਵ ਹੋਤਿ। ਪੁਨ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਤਾ। ਤਾਦਿਸੋ ਧਮ੍ਮੋ ਪਹਾਨਵਾਯਾਮਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਾਨਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਹਾਤਬ੍ਬੋਨਾਮ। ਰੂਪਂਪਿ ਏਦਿਸਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਅਪ੍ਪਹਾਤਬ੍ਬ ਮੇ**ਵਾਤਿ। ਅਟ੍ਠਾਨਤ੍ਤਾ ਪਹਾਨ ਵਾਯਾਮਂ ਨ ਅਰਹਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥਵਾ, ਵਿਨਾ ਸਮੁਦਯਪਹਾਨੇਨ ਪਹਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਦਿ ਏਵਂ ਰੂਪਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ। ਤਂ ਪਜਹਥ। ਤਂ ਵੋ ਪਹੀਨਂ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਇਦਂ ਕਥਨ੍ਤਿ। ਤਂਪਿ ਤਬ੍ਬਿਸਯਸ੍ਸ ਰਾਗਸ੍ਸ ਪਹਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਯਥਾਹ –

ਰੂਪੇ ਖੋ ਰਾਧ ਯੋ ਛਨ੍ਦੋ, ਯੋ ਰਾਗੋ, ਯਾਨਨ੍ਦੀ, ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਂ ਪਜਹਥ। ਏਵਂ ਤਂਰੂਪਂ ਪਹੀਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਨਮੂਲਂ ਤਾਲਾਵਤ੍ਥੁਕਤਂ ਅਨਭਾਵਂਕਤਂ ਆਯਤਿਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ।

ਅਯਂ ਨਯੋ ਅਞ੍ਞੇਸੁਪਿ ਕੁਸਲਾਦੀਸੁ ਅਪ੍ਪਹਾਤਬ੍ਬੇਸੁ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਏਵਸਦ੍ਦੋ ਚੇਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਪਦੇਸੁਪਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੋ। ਇਤਿਸਦ੍ਦੋ ਆਦਿਅਤ੍ਥੋ, ਪਕਾਰਤ੍ਥੋਵਾ। ਤੇਨ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਆਗਤਂ ਨ ਹੇਤੁ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਆਦਿਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਧਮ੍ਮਸਮੂਹੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂਨਾਮ। ਤਸ੍ਮਿਂਪਿਚ ਯਤ੍ਥ ਤਣ੍ਹਾਯ ਅਤਿਰੇਕਤਰਂ ਦਲ਼੍ਹਪਰਿਗ੍ਗਹੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਚਕ੍ਖਾਦਿਕੋ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹ ਛਬ੍ਬਿਧੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੋ ਨਾਮ**। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੇ ਵਿਦਿਤੋ ਪਾਕਟੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਸੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਜ੍ਝਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਰੂਪਾਦਿਨਿ ਫਸ੍ਸਾਦੀਨਿਚ ਤਦੁਪਾਦਾਯ ਤਣ੍ਹਾਪਰਿਗ੍ਗਹਸ੍ਸ ਮਨ੍ਦਤ੍ਤਾ ਬਾਹਿਰਾਨਿ ਨਾਮ। ਯਥਾ ਹਿ ਲੋਕੇ ਮਣਿਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਂਵਾ ਰਜਤਂਵਾ ਬਹਿਗੇਹੇ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਥਪਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਵਾ ਸੁਪ੍ਪਂਵਾ ਘਟੋਵਾ ਸਰਾਵੋਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਗੇਹੇ ਥਪਿਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਿਮਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾਪਿ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨੇਵ ਤਣ੍ਹਾਪਰਿਗ੍ਗਹਦਲ਼੍ਹਤਾਯ ਅਨ੍ਤੋਪਰਿਭੋਗਾਤ੍ਵੇਵ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਾਨਿ ਪਨ ਬਾਹਿਰ ਪਰਿਭੋਗਾਤ੍ਵੇਵ। ਏਵਂ ਸਮ੍ਪਦਮਿਦਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਇਧਪਿ ਹਿ ਯਦਿ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯ। ਰੂਪਾਦੀਨਿ ਫਸ੍ਸਾਦਿਨਿਚ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾਪਿ ਚਕ੍ਖਾਦਿਕਂ ਛਬ੍ਬਿਧਮੇਵ ਅਵਸ੍ਸਂ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਇਤਿ ਤਣ੍ਹਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹਸ੍ਸ ਦਲ਼੍ਹਮਨ੍ਦਤਾ ਵਸੇਨੇਵ ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕ ਬਾਹਿਰਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਪਵਤ੍ਤਿਦੇਸਵਸੇਨਾਤਿ ਨਿਟ੍ਠਮੇਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ।

[੧੮੫] ਯਂ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਰੂਪਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਧਿਕਿਚ੍ਚ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਕਾਮਂ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮ੍ਭੂਤਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਰੁਲ਼੍ਹੀਵਸੇਨ ਪਨ ਚਕ੍ਖਾਦਿਕਮੇਵ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਨ੍ਤਿ’’ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

[੧੮੬] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

‘‘ਅਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਤਂਪਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਧਿਕਿਚ੍ਚ ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤੀਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ। ਤਦੇਵ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਨ੍ਤਿ’’ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਹਿ ਸਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਧਮ੍ਮ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮੋਨਞ੍ਚ ਅਵਿਸੇਸੋ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ।

ਯਂ ਪਨ **ਤਤ੍ਥ**

ਅਥਵਾ ਯਦਿ ਮਯਂ ਨ ਹੋਮ, ਤ੍ਵਂ ਕਟ੍ਠਕਲਿਙ੍ਗਰੂਪਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਸ ਸਾਤਿਸਯਂ ਉਪਕਾਰਕਤ੍ਤਾ ਚਕ੍ਖਾਦਿਨੇਵ ਵਿਸੇਸਤੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਯੁਤ੍ਤਤਰਂ।

ਤਥਾ ਉਪਕਾਰਾਤਿਸਯਤ੍ਤਾਏਵ ਹਿ ਤੇਸੁ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਰਿਗ੍ਗਹ ਦਲ੍ਹਤਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਸਤ੍ਤਵਿਧੰਪਿ **ਦ੍ਵਾਰਰੂਪੰਨਾਮ**। ਯਥਾਕ੍ਕਮੰ ਵੀਥਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦਿਕਮ੍ਮਾਨਞ੍ਚ ਪਵਤ੍ਤਿਮੁਖਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਪਞ੍ਚ ਵਿਧੰ ਪਸਾਦਰੂਪੰ ਉਪਪਤ੍ਤਿਦ੍ਵਾਰੰਨਾਮ। ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦ੍ਵਯੰ ਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰੰਨਾਮਾਤਿ **ਓਲ਼ਾਰਿਕਰੂਪੰ** ਪਕਤਿਯਾ ਥੂਲਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਘਟ੍ਟਨਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਓਲ਼ਾਰਿਕਤ੍ਤਾ। **ਸਨ੍ਤਿਕੇਰੂਪੰ** ਦੂਰੇ ਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਸੀਘਤਰੰ ਞਾਣੇਨ ਗਹਣਯੋਗਤ੍ਤਾ। **ਸਪ੍ਪਟਿਘਰੂਪਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਟਿਹਨਨੰ ਪਟਿਘੋ। ਸੋ ਦੁਵਿਧੋ ਵਿਸਯਵਿਸਯੀਨੰ ਪਟਿਘਟ੍ਟਨੰ ਮਹਾ ਭੂਤਾਨੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਟਿਘਟ੍ਟਨਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੇਨ ਪਟਿਘਟ੍ਟਨੇਨ ਪਸਾਦ ਦ੍ਵਾਰਾਨੰ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸਚ ਵਿਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ। ਇਦੰ ਵਿਸਯਵਿਸਯੀਨੰ ਪਟਿਘਟ੍ਟਨੰਨਾਮ। ਯੇਨ ਰੁਪ੍ਪਨਲਕ੍ਖਣਾਨੰ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਰੁਪ੍ਪਨ ਕੁਪ੍ਪਨ ਘਟ੍ਟਨ ਪੀਲ਼ਨ ਭਿਜ੍ਜਨਾਦਯੋ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਇਦੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਟਿਘਟ੍ਟਨੰ ਨਾਮ। ਪਟਿਘੇਨ ਸਹ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਸਪ੍ਪਟਿਘੰ।

[੧੮੭] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

''ਯੋ ਸਯੰ ਨਿਸ੍ਸਯਵਸੇਨਚ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਪਟਿਮੁਖਭਾਵੋ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਤਨੰ। ਸੋ ਪਟਿਘੋ ਵਿਯਾਤਿ ਪਟਿਘੋ। ਯਥਾਹਿ ਪਟਿਘਾਤੇ ਸਤਿ ਦੁਬ੍ਬਲਸ੍ਸ ਚਲਨੰ ਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਟਿਮੁਖਭਾਵੇ ਸਤਿ ਅਰੂਪਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਦੁਬ੍ਬਲਸ੍ਸ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸ ਚਲਨੰ ਹੋਤੀਤਿ'' ਏਵੰ ਮਹਾਭੂਤਘਟ੍ਟਨੰ ਉਪਮਾਮਤ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸਯਵਿਸਯਿਘਟ੍ਟਨਮੇਵ ਗਹਿਤੰ। ਤੰ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨੰ।

ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਯਾਨਿ ਲੋਕੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਸਨ੍ਤਾਨੇਸੁ ਘਟ੍ਟਨਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਯੇਸੰ ਵਸੇਨ ਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਲਗ੍ਗਨ ਬਨ੍ਧਨ ਥਮ੍ਭਨ ਧਾਰਣ ਚਲਨਾਦੀਨਿਵਾ ਵਡ੍ਢਨ ਹਾਯਨ ਛੇਦਨ ਭੇਦਨ ਵਿਲੀਨ ਵਿਕਿਰਣਾਦੀਨਿਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਇਧ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਸਿਯੁੰ। ਨਚ ਤਾਨਿ ਅਨੁਗ੍ਗਹ ਉਪਘਾਤ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਭੂਤ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤ ਸਙ੍ਖਾਤੰ ਘਟ੍ਟਨੰਵਿਨਾ ਅਞ੍ਞਪਕਾਰਾਨਿਏਵ ਸਕ੍ਕਾ ਭਵਿਤੁਨ੍ਤਿ। ਇਤਰੰ ਸੋਲ਼ਸਵਿਧੰ ਵੁਤ੍ਤਪਟਿਪਕ੍ਖਵਸੇਨ **ਸੁਖੁਮਰੂਪੰ ਦੂਰੇਰੂਪੰ ਅਪਟਿਘਰੂਪਞ੍ਚ**। ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਰੂਪੰ ਨਾਮ ਕਤ੍ਥਚਿ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਸਰੀਰਟ੍ਠਕਰੂਪੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਤ੍ਥਚਿ ਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨ ਮੇਵ ਤਦੁਭਯੰਪਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਤੁਸੰ ਆਦਿਨ੍ਨਪਰਾਮਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ ਨਾਮ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਤੋ ਪਨ ਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰਨਾਮ। ਕਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲੰ ਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਸਾਤਿਸਯੰ ਭੁਸੰ ਆਦਿਨ੍ਨਗਹਿਤਪਰਾਮਟ੍ਠਤਾਸਮ੍ਭਵਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਕਮ੍ਮਜੰਉਪਾਦਿਨ੍ਨਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ। ਏਤੰ ਮਮਾਤਿਆਦਿਨਾ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਭੁਸੰ ਆਦਿਯਤੀਤਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਉਪੇਤੇਨ ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਫਲਭਾਵੇਨ ਆਦਿਨ੍ਨੰ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸਹ ਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ **ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੰ**। ਨਿਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਭਾਵੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਧਮ੍ਮਤੋ ਅਨਞ੍ਞਤ੍ਤੇਪਿ ਅਞ੍ਞੇ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਚਰੀਯਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਅਤ੍ਥਵਿਸੇਸਬੋਧੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਨਿਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿਵਾ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਕਿਚ੍ਚੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤੇਨ ਸਹ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਚਕ੍ਖਾਦਿਦ੍ਵਯੰ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਵਸੇਨ ਗੋਚਰਗ੍ਗਾਹਿਕੰ। ਘਾਨਾਦਿਤ੍ਤਯੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਵਸੇਨ ਗੋਚਰਗ੍ਗਾਹਿਕਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧੰਪਿ ਗੋਚਰਗ੍ਗਾਹਿਕਰੂਪਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਤਤ੍ਥ ਪਸਾਦੇ ਅਲ੍ਲੀਯਿਤ੍ਵਾ ਲਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੰਨਾਮ। ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤੰਪਿ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੰਨਾਮ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਚਕ੍ਖਾਦਿਦ੍ਵਯੰ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਮੇਵ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਘਾਨਾਦਿਤ੍ਤਯੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਮੇਵਾਤਿ, ਪਚ੍ਚਯਵਿਸੇਸਤੋ। ਆਲੋਕੋ ਹਿ ਰੂਪਗਹਣੇ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਆਕਾਸੋਚ ਸਦ੍ਦਗਹਣੇ ਸੋਤਸ੍ਸਾਤਿ ਚਕ੍ਖੁਰੂਪੇਸੁਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਲਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਆਲੋਕਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਓਕਾਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਥਾ ਸੋਤਸਦ੍ਦੇਸੁਚ ਆਕਾਸਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸਾਤਿ। ਵਾਯੁਆਪਪਥਵਿਯੋ ਪਨ ਘਾਨਾਦਿਤ੍ਤਯਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧਾਦਿਗਹਣੇ ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਾਯੁਨਾਮ ਗਨ੍ਧਾਕਡ੍ਢਨਕੋ ਨਾਸਵਾਤੋਯੇਵ, ਸੋਚ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਆਪੋਨਾਮ ਜਿਵ੍ਹਾਤੇਮਨਕੋ ਆਪੋ, ਸੋਪਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਨ ਹਿ ਰਸੋ ਸੁਕ੍ਖਜਿਵ੍ਹਾਯ ਫਰਤੀਤਿ। ਪਥਵੀਚ ਘਟ੍ਟਨਤ੍ਥਾਯ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਨ ਹਿ ਦੁਬ੍ਬਲਪਥਵੀਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਆਲੋਕੋਵਾ ਰਜੋਵਾਕਾਯੇ ਪਤਮਾਨੋਪਿ ਪਸਾਦੇ ਘਟ੍ਟੇਤੀਤਿ। ਇਤਿ ਪਚ੍ਚਯਵਿਸੇਸਤੋ ਤੇਸੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਵਸੇਨ ਗਹਣ ਵਿਸੇਸੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਤਾਵ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਗਹਣੰ ਪਾਕਟੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਮੀਪੇ ਅਕ੍ਖਿਵਣ੍ਣੰਵਾ ਭਮੁਕਮੂਲੰਵਾ ਨਪਸ੍ਸਤਿ। ਦੂਰੇ ਪਨ ਮਹਨ੍ਤੰ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਾਦਿਕੰਵਾ ਫਲਿਕਾਦਿਤਿਰੋਹਿਤੰਵਾ ਵਣ੍ਣੰ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਦਿਸਾਦੇਸਵਵਤ੍ਥਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ। ਸੋਤਸ੍ਸ ਪਨ ਕਥਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਦੂਰੇ ਸਦ੍ਦੋ ਚਿਰੇਨ ਸੁਯ੍ਯਮਾਨੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮਦਿਸਾਭਾਗੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋਪਿ ਸਦ੍ਦੋ ਅਨ੍ਤਰਾ ਮਹਨ੍ਤੇ ਚੇਤਿਯਾਦਿਕੇ ਅਨ੍ਤਰਿਤੇ ਸਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸਤੋਵਾ

ਸੁਯਜਤਿ। ਉਤ੍ਤਰਪਸ੍ਸਤੋਵ◌ਾ। ਅਸੁਯਜਮਾਨੋਵ◌ਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਵ◌ੁਚ੍ਚਤੇ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਦ੍ਦੋਸਙ੍ਘਾਟੋ ਆਸਨ੍ਨੇ ਠਿਤਾਨਂ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਵਸਾਨਾ ਕਮੇਨ ਪਾਕਟੀਭੂਤੋ ਹੋਤਿ। ਪਟਿਘਟ੍ਟਨਾਨਿਘਂਸੋਚ ਬਲਵ◌ਾ ਹੋਤਿ। ਅਹਂ ਸੁਣੋਮੀਤਿ ਪਵਤ੍ਤਾ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਵ◌ੀਥਿਯੋ ਸੀਘਤਰਂ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਵ◌ਿਯ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਦੂਰੇ ਠਿਤਾਨਂ ਪਨ ਪਟਿਘਟ੍ਟਨਾਨਿਘਂਸੋ ਮਨ੍ਦਤਰੋ ਹੋਤਿ। ਆਦਿਤੋ ਅਪਾਕਟੋ। ਮਜ੍ਝੇਵ◌ਾ ਅਵਸਾਨੇਵ◌ਾ ਪਿਣ੍ਡਵਸੇਨ ਪਾਕਟੀਭੂਤੋ। ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਵ◌ੀਥਿਯੋ ਚਿਰੇਨ ਪਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਲਹੁਂ ਸੁਤੋ। ਚਿਰੇਨ ਸੁਤੋਤਿ ਅਤਿਮਾਨੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਅਪਿਚ, ਸਦ੍ਦੋਨਾਮ ਨਿਸ੍ਸਯਧਾਤੁਪਰਂਪਰਾਯ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਦੂਰਂਪਿ ਦੇਸਂ ਗਚ੍ਛਤਿਯੇਵ। ਏਵ◌ਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਚ ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇਏਵ ਠਤ੍ਵ◌ਾ ਸਵਨ੍ਤੁਪਚਾਰੇ ਠਿਤਾਨਂ ਸੋਤਸਹਸ੍ਸਂਪਿ ਘਟ੍ਟੇਤਿ। ਮਹਨ੍ਤੇ ਪਨ ਚੇਤਿਯਾਦਿਕੇ ਅਨ੍ਤਰਿਤੇ ਸਤਿ ਯਤੋ ਆਕਾਸੋ ਉਜੁਂ ਵ◌ਿਵਟੋ ਹੋਤਿ। ਤਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸਤੋਵ◌ਾ ਉਤ੍ਤਰਪਸ੍ਸਤੋਵ◌ਾ ਗਤਗਤਠਾਨਤੋਵਸੋਤਂ ਘਟ੍ਟੇਤਿ। ਮਨ੍ਦਤਰੋ ਪਨ ਸਦ੍ਦੋਅਸੁਯਜ ਮਾਨੋਪਿ ਹੋਤਿ। ਏਵ◌ਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਚ ਯਾਵ ਸੋਤਪਸਾਦੇ ਅਲ੍ਲੀਯਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਾਵ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਅਲ੍ਲੀ ਯਿਤ੍ਵ◌ਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਨ ਸੋ ਸੁਯਜਤੀਤਿ। ਯਦਿ ਪਨ ਸੋਤਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਵ◌ਿਸਯਂ ਸਿਯਾ। ਯਥਾ ਅਨ੍ਤੋ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤੋ ਗਨ੍ਧੋ ਬਹਿ ਨਘਾਯਿਯਤਿ। ਤਥਾ ਅਨ੍ਤੋ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤੋ ਸਦ੍ਦੋਪਿ ਬਹਿ ਨਸੁਯੇਯ੍ਯ। ਗਨ੍ਧਸ੍ਸ ਵ◌ਿਯ ਦਿਸਾਦੇਸਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਵ◌ਿਸ੍ਸਨ ਸਿਯਾਤਿ।

[੧੮੮] ਵ◌ਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

''ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਸਯਦੇਸਂ ਤਂ, ਫਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਗਣ੍ਹਤੀਤਿ ਚੇ। ਅਧਿਟ੍ਠਾਨ ਵ◌ਿਧਾ ਨੇਪਿ, ਤਸ੍ਸ ਸੋ ਗੋਚਰੋ ਸਿਯਾ।'' ਤਿਪਿ ਵ◌ਿਚਾਰਿਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਨ ਹਿ ਚਕ੍ਖਾਦਿਦ੍ਵਯਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵ◌ਿਸਯਦੇਸਗਮਨਸਙ੍ਗੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ **ਗੋਚਰਗ੍ਗਾਹਿਕਂ**। ਪਸਾਦ ਮਣ੍ਡਭੂਤਤ੍ਤਾ ਆਪਾਤਮਾਗਤਂ ਆਰਮ੍ਮਣਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵ◌ਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣਾਧਿਟ੍ਠਿਤਂ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਤਂਤਂ ਗੋਚਰਗਹਣ ਸਭਾਵਤ੍ਤਾਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ।

ਵਣ੍ਣੋਤਿ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। **ਓਜਾ**ਤਿ ਆਹਾਰ ਰੂਪ ਮਾਹ। ਵ◌ਿਨਿਭੁਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵ◌ਿਨਿਬ੍ਭੋਗੋ। ਠਾਨਤੋ ਦੇਸਤੋ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾਰਣਤੋ ਵ◌ਿਸੁਂਵ◌ਿਸੁਂ ਵਵਤ੍ਥਪੀਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨਵ◌ਿਨਿਬ੍ਭੋ ਗੋਤਿ ਅਵ◌ਿਨਿਬ੍ਭੋਗੋ। ਸੋ ਏਵ ਰੂਪਨ੍ਤਿ **ਅਵ◌ਿਨਿਬ੍ਭੋਗਰੂਪਂ**। ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੇਨਪਨੇਤ੍ਥ ਗਨ੍ਧਰਸਓਜਾ ਕਤ੍ਥਚਿ ਵ◌ਿਨੀਭੁਤ੍ਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਵ◌ਿਧਮੇਵ ਅਵ◌ਿਨਿਬ੍ਭੋਗਰੂਪਂ ਇਚ੍ਛਿਤਂ। ਤਂ ਪਰਤੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। [ਰੂਪਵ◌ਿਭਾਗੋ]।

੧੫੮. ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਏਕਾ ਚੇਤਨਾਏਵ। ਸਾਯੇਵ ਹਿ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਭਾਵ◌ੇਨ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾ। ਯਥਾਹ-ਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਚੇਤਨਾ ਵ◌ਿਪਾਕਾਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਟਤ੍ਤਾਚ ਰੂਪਾਨਂ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ। **ਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਨ ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਚੇਤਸਿਕਧਮ੍ਮਾਨਂਪਿ ਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਭਾਵ◌ੇਨ ਵ◌ੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਯਥਾਹ-ਹੇਤੂ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਤਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਞ੍ਚ ਰੂਪਾਨਂ ਹੇਤੁ ਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿਆਦਿ। **ਉਤ੍ਤੂ**ਤਿ ਤੇਜੋਯੇਵ। ਸੋ ਹਿ ਕਪ੍ਪਸਣ੍ਠਾਪਨਵਸੇਨ ਸਕਲਂ ਓਕਾਸ ਲੋਕਂਪਿ ਨਾਨਾਸਰੀਰਸਣ੍ਠਾਪਨਵਸੇਨ ਸਕ ਲਂ ਰੂਪਮਯਂ ਕਾਯਂ ਸਤ੍ਤਲੋਕਂਪਿ ਨਾਨਾਰੁਕ੍ਖਤਿਣਾਦੀਨਂ ਅਬ੍ਭਪਟਲਮੇਘਵ◌ੁਟ੍ਠਿਜਲਅਗ੍ਗਿ ਵ◌ਾਤਾਦੀਨਞ੍ਚ ਸਣ੍ਠਾਪਨਵਸੇਨ ਸਕਲਂ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕਂਪਿ ਉਦਯਤਿ ਪਸਵਤਿ ਜਨੇਤਿ ਵਡ੍ਢੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਉਤ੍ਤੂਤਿ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਅਰਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਉਤ੍ਤੂਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਆਹਾਰੋ**ਤਿ ਓਜਾਏਵ। ਰੂਪਵ◌ਿਰਾਗਭਾਵਨਾਭੂਤਂ ਅਰੂਪਕੁਸਲਂ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਂ ਨਜਨੇਤੀਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ **ਪਞ੍ਚਵ◌ੀਸਤਿਵ◌ਿਧਂਪੀ**ਤਿ। **ਅਤਿਸਙ੍ਖਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਤੀਤਕਾਲੇ ਯਥਾਕਾ ਲਨ੍ਤਰੇ ਰੂਪਂ ਜਨੇਤਿ, ਤਥਾ ਵ◌ਿਸੇਸੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸੁਟ੍ਠਕਤਂ। **ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿ ਕਸਨ੍ਤਾਨੇ**ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇਤਿ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤ ਮੇਵ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਨ੍ਤਿਵ◌ਾ ਇਕਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਮੁਪਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣਂ ਉਪਾਦਾਯ। **ਖਣੇਖਣੇ**ਤਿ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੀਸੁ ਤੀਸੁ ਖਣੇਸੁ।

ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਤ੍ਵੇਰੋ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਰੂਪਾਨਂ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇਏਵ ਉਪ੍ਪਾਦਂ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇਏਵ ਨਿਰੋਧਞ੍ਚ ਆਹ। ਅਹਂ ਪਨਸ੍ਸਾ ਧਿਪ੍ਪਾਯੋ-ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਰੂਪਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇਏਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇ। ਯਥਾਹ –

> ਯਸ੍ਸਵਾ ਪਨ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਨੋਤਿ।

ਤਥਾ ਤਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇਏਵ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਨ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ। ਯਥਾਹ –

> ਯਸ੍ਸ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਅਬਜਾਕਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ। ਨੋਤਿ।

ਅਰੂਪਭਵਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਏਤਂ ਯਮਕਦ੍ਵਯਂ ਵੁੱਤਂ। ਰੂਪਾਨਿ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇਪਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇਪਿ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ ਚੇ। ਨ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ –

> ਯਸ੍ਸਵਾ ਪਨ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਅਰੂਪੇ ਤਣ੍ਹਾਯ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਤੇਸਂ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਨੋਚ ਤੇਸਂ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਪਞ੍ਚਵੋਕਾਰੇ ਤਣ੍ਹਾਯ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਤੇਸਂ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿਚ।

ਇਤਰਤ੍ਥਚ

> ਅਰੂਪੇ ਕੁਸਲਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਤੇਸਂ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਨੋਚ ਤੇਸਂ ਅਬਜਾਕਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਪਞ੍ਚਵੋਕਾਰੇ ਕੁਸਲਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਤੇਸਂ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਬਜਾਕਤਾ ਧਮ੍ਮਾਚ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿਚ।

ਏਵਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਪਞ੍ਹਾਏਵ ਉਦ੍ਧਟਾ ਸਿਯੁਂ। ਨੋਤਿ ਪਨ ਪਟਿਸੇਧੋਵ ਉਦ੍ਧਟੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਨਯਿਦਂ ਅਰੂਪਭਵਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਜਰੂਪਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿ ਚੇ। ਤਮ੍ਪਿ ਨ। ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਸ੍ਸ ਵਿਗਹਣੇ ਵਿਰੋਧਸ੍ਸ ਯਮਕਪਾਠਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ। ਅਨੁਲੋਮਸ੍ਸੇਵਚ ਭਾਵਤੋ। ਯਥਾਹ –

> ਯਸ੍ਸਵਾਪਨ ਯਤ੍ਥ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਨੋਚ ਤੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ।
>
> ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਚਵਨ੍ਤਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਤੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਞ੍ਚ ਨਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਞ੍ਚ ਨਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨ ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਮੇਵ ਵੁੱਤਂ। ਯਦਿਚ ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇਪਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯਜ, ਪੁਰਿਮਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਪਵਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤੇਸਂ।ਲ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵੁੱਤਂ ਸਿਯਾ, ਪਚ੍ਛਿਮਕੋਟ੍ਠਾਸੇਚ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਚਵਨ੍ਤਾਨਂ ਇਚ੍ਚੇਵ ਵੁੱਤਂ ਸਿਯਾਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਪਨ ਅਰੂਪ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁੱਤਨ੍ਤਿ ਚੇ। ਨ। ਤਥਾ ਗਹਣਤ੍ਥਂ ਯਮਕ ਪਾਠਨ੍ਤਰਾਭਾਵਤੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਵਿਸਯੇਚ ਠਾਨੇ ਪਾਲ਼ਿਯੋ ਸਂਸਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬਲਵਤਿਯਾ ਪਾਲ਼ਿਯੁਤ੍ਤਿਯਾਏਵ ਠਾਤਬ੍ਬਤੋਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਦਨ੍ਧਪਵਤ੍ਤਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਲਹੁਪਵਤ੍ਤਿਨੋ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੋਚ ਤੇਸਂ ਵਿਸੁਂ ਗਣਨੂਪਗੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞੋਯੇਵ ਰੂਪ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਖਣਪਬਨ੍ਧੋ। ਅਞ੍ਞੋ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਪਰਿਮਾਣੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇਨ ਯੁਤ੍ਤਾ ਖਣੇ ਖਣੇ ਨਿਰਨ੍ਤਰਮੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾਚ ਪਨ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਤੇਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਦਿਵਾ ਨਿਰੋਧਨ੍ਤੋਵਾ

ਯਾਵਜੀਵੰਪਿਸਹੇਵ ਹੋਤੀਤਿਪਿ ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋਤਿ। ਯਮਕ ਪਾਲ਼ਿਯੋ ਪਨ ਨਾਨਾਤ੍ਥਾ, ਨਾਨਾਬਜਵ੍ਜਨਾ, ਗਮ੍ਭੀਰੋਚ ਸਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਪਨ ਧਮ੍ਮਤਾ ਏਸਾ ਯਮਕਸ੍ਸ। ਯਦਿਦਂ ਯਥਾਲਾਭਯੋਜਨਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਂ ਦਿਟ੍ਠਂ ਯਮਕਪਾਠਂ ਯਥਾਲਾਭਯੋ ਜਨਾਯੇਵ ਸਕ੍ਕਾ ਯੋਜੇਤੁਨ੍ਤਿ। ਰੂਪਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਵਿਸੇਸਭੂਤਂ ਅਰੂਪਕੁਸਲਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਰੂਪਸਹਿਤਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਨਜਨੇਤਿ। ਸੁਦ੍ਧਅਰੂਪਮੇਵ ਜਨੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਸੀਸਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਭਾਵਾ ਤਤ੍ਰੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਛਚਤ੍ਤਾਲੀਸਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਰੂਪਂ ਜਨੇਤੁਂ ਨ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਅਰੂਪਵਿਪਾਕਾ ਪਨ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਯਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਅਰੂਪਪਾਕਸ੍ਸੇਵ ਗਹਣਂ ਕਤਂ, ਤੇਨੇਵ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ, ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਬਹੂਨਿ ਆਰੁਪ੍ਪੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਅਨੋਕਾਸਤ੍ਤਾ ਰੂਪਂ ਨਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਅਨੋਕਾਸਤਾਨਾਮ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਸੀਸਸ੍ਸ ਅਭਾਵੋ ਏਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋਤਿ।

[੧੮੯] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ''ਰੂਪਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਹੇਤੁਨੋ ਤਬ੍ਬਿਧੁਰਤਾਯਾ''ਤਿਪਿ ਕਾਰਣਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਅਕਾਰਣਂ।

ਰੂਪਾਰੂਪਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਭੂਤਮਗ੍ਗਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਰੂਪੋਕਾਸੇ ਸਤਿ ਰੂਪਜਨਕਤਾਦਸ੍ਸਨਤੋਤਿ। ਝਾਨਙ੍ਗਵਿਰਹੇਨ ਅਙ੍ਗਦੁਬ੍ਬਲਾਨਿਪਿ ਰੂਪਂ ਨ ਜਨੇਨ੍ਤੀਤਿ ਦ੍ਵਿਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਗਹਣਂ ਕਤਂ। ਇਤਰਾ ਨਿਪਿ ਪਨ ਪਨ੍ਨਰਸਕਾਮਰੂਪ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਚੁਤਿ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਰੂਪਂ ਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਏਵਂਸਨ੍ਤੇਪਿ ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਭਵਙ੍ਗਕਾਲੇ ਅਖੀਣਾਸਵਾਨਞ੍ਚ ਚੁਤਿਕਾਲੇ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਸਂ ਇਧ ਅਗਹਣਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

[੧੯੦] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਂ ਪਨ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸੇਵ ਅਨ੍ਤੋਗਧਤ੍ਤਾ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਰਂ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਨ ਤਸ੍ਸ ਵਜ੍ਜਨਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸੇਵਾਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਅਰੂਪਵਿਪਾਕਸ੍ਸ ਸਰੂਪਤੋ ਵਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤਾਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਯਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਪਨ੍ਨਰਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਰੂਪਂ ਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ, ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ। ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿਨਾਮ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇਏਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਪਚ੍ਚਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਬਲਵਂ ਹੋਤਿ। ਰੂਪਞ੍ਚ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇਵ।

ਤਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਵਨ੍ਤਕ੍ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਭਾਵੇਨ ਦੁਬ੍ਬਲਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਸਯਂਪਿ ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਂ ਹੋਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਤਾਨਿ ਤਦਾ ਰੂਪਂ ਨਸਮੁਟ੍ਠਾ ਪੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਕੇਚਿ ਅਨਨ੍ਤਰਾਸੇਵਨਾਦਿਪਚ੍ਚਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇਏਵ ਫਰਨ੍ਤਿ। ਰੂਪਸ੍ਸ ਪਨ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਭੂਤਾ ਉਤੁਆਹਾਰਾ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮਾਚ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇਏਵਫਰਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਸਂ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇਚ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਪਚ੍ਚਯਲਾਭੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

[੧੯੧] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ''ਪਚ੍ਛਾਜਾਤ ਪਚ੍ਚਯਰਹਿਤਂ ਪਨ ਆਹਾਰਾਦੀਹਿਚ ਅਨੁਪਤ੍ਥਦ੍ਧਂ ਦੁਬ੍ਬਲਵਤ੍ਥੁਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋਚ ਆਗਨ੍ਤੁਕਤਾਯ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪੇਹਿਚ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪਾਨਂ ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਕਾਰਣਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤ ਪਚ੍ਚਯ ਰਹਿਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤ ਪਚ੍ਚਯ ਰਹਿਤਸ੍ਸ ਪਿਉਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਜਨਕਭਾਵਸ੍ਸ ਵਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਾ। ਨ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਪਚ੍ਛਿਮਚਿਤ੍ਤਂ ਪੁਰਿਮਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਰੂਪਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚਯੇਕਦੇਸਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ

ਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸਾਤਿ। ਖੀਣਾਸਵਾਨੰ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੰ ਪਨ ਪਕਤਿਯਾਵ ਵੂਪਸਨ੍ਤਵਟ੍ਟਮੂਲੇ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸਨ੍ਤਤਰੰ ਹੋਤਿ। ਪੁਨ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰਾਨੰ ਪਰਿਕ੍ਖਯੇਨ ਦੁਬ੍ਬਲਤਰੇ ਪਰਿਯਨ੍ਤਗਤੇ ਚ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਨਿਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਾ ਦੁਬ੍ਬਲਤਰਞ੍ਚ ਹੋਤੀਤਿ ਤੰ ਰੂਪੰ ਨਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ, ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਤੇਰ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੰਪਿ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੰ ਰੂਪੰ ਨਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਯਥਾਹ-ਖੀਣਾਸਵਾਨੰ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ।

> ਕਾਮਾਵਚਰਾਨੰ ਪਚ੍ਛਿਮਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਯਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾਨੰ ਪਚ੍ਛਿਮਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ। ਰੂਪਾਵਚਰੇ ਅਰੂਪਾਵਚਰੇ ਪਚ੍ਛਿਮਭਵਿਕਾਨੰ ਯੇਚ ਰੂਪਾਵਚਰੰ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ ਉਪਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੰ, ਚਵਨ੍ਤਾਨੰ ਤੇਸੰ ਵਚੀ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ, ਨੋਚ ਤੇਸੰ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤੀਤਿ –

ਪਨ ਵਚਨਤੋ ਅਞ੍ਞੇਸੰਪਿ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੰ ਰੂਪੰ ਨਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਨ ਹਿ ਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਪਕ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਬ੍ਭਗਮਨਾਦਿ ਵਿਨਿਬਦ੍ਧਾਭਾਵੇ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰਾਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਚ ਯੁਤ੍ਤੰ ਚੁਤੋਚ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਨਾਪਿ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੰ ਰੂਪੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ ਪਾਲ਼ਿ ਅਤ੍ਥੀਤਿ।

> **ਅਨੁਟੀਕਾਯੰ** ਪਨ
>
> ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਾਠੇ ਤੇਸੰ ਚਵਨ੍ਤਾਨੰ ਨੋਚ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤੀਤਿ ਵਚਨੰ ਨ ਕੇਵਲੰ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਾਭਾਵੰ ਸਾਧੇਤਿ, ਅਥਖੋ ਤਤੋ ਪੁਰਿਮਾਨੰ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਾਭਾਵੰਪਿ ਸਾਧੇਤਿਯੇਵਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਚੁਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਮਿੰਹਿ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਨਿਰੋਧੇ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧੇ ਤਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਰਸਮਚਿਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋਪਿ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧੋਏਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇਤੰ ਵਿਚਾਰੇਤਬ੍ਬੰ।

ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰੋਤਿ ਹਿ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੋਚ ਸੁਟ੍ਠੁ ਓਲ਼ਾਰਿਕੋ ਰੂਪਧਮ੍ਮੋਤਿ ਨਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੇ ਤਨ੍ਨਿਰੋਧਾਭਾਵ ਵਚਨੇਨ ਇਤਰਾਨਿ ਸੁਖੁਮਾਨਿਪਿ ਰੂਪਾਨਿ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੰ ਨਜਨੇਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁੰ।

[੧੯੨] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

> ਨ ਹਿ ਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਪਕਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਬ੍ਭਗਮਨਾਦਿ ਵਿਨਿਬਦ੍ਧਾਭਾਵੇ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰਾਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨੰ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਤਾਨਿਏਵ ਹਿ ਗਬ੍ਭਗਮਨਾਦੀਨਿ ਇਮਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸ ਸਾਧਕਾਨਿ ਭਵਿਤੁੰ ਅਰਹਨ੍ਤਿ ਓਲ਼ਾਰਿਕਸ੍ਸ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਅਸਮੁਟ੍ਠਾਪਕੰਪਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਇਤਰੰ ਸੁਖੁਮਰੂਪੰ ਪਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿਯੇਵਾਤਿ।

[੧੯੩] ਯੰਪਿ **ਤਤ੍ਥ**

> ਨ ਚ ਯੁਤ੍ਤੰ ਚੁਤੋਚ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਅਕਾਰਣੰ।

ਨ ਹਿ ਚੁਤਿਤੋ ਪਰੰ ਕਤਿਪਯਖਣਮਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਜਰੂਪਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਕੋਚਿ ਵਿਰੋਧੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ।

> ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

ਨਾਪਿ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਂ ਰੂਪਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ ਪਾਲ਼ਿ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥਪਿ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਂ ਰੂਪਂ ਨਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਪਨ ਯੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾ, ਯਥਾ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਆਦਿਤੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾਲੇ ਏਕਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਮਤ੍ਤੇ ਪਚ੍ਚਯਪਰਿਤ੍ਤਤਾਯਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਨ੍ਧਵੁਤ੍ਤਿ ਤਾਯਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇਪਿ ਮਰਣਕਾਲੇ ਪਰਿਕ੍ਖੀਯਮਾਨਪਚ੍ਚਯਤਾਯਵਾ ਨਿਰੋਧਾਸਨ੍ਨਤਾਯਵਾ ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਆਦਿਅਨ੍ਤਨਿਸ੍ਸਿਤਾਨਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਮਦੁਬ੍ਬਲਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁਨ੍ਤਿ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਵਿਕਾਸਨਿਯਞ੍ਚ ਪਾਲ਼ਿਵਿਰੋਧਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਕਿਞ੍ਚਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਟੀਕਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਕਾਸਯਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋਤਿ।

ਪਥਮਭਵਙ੍ਗਮੁਪਾਦਾਯਾਤਿ ਪਥਮ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ। **ਜਾਯਨ੍ਤਮੇ**ਵਾਤਿ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜ ਮਾਨਮੇਵ, ਨ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਂ। ਨਚ ਭਿਜ੍ਜਮਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾਰਣਂ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਚਸਤ੍ਤਤਿਵਿਧੇ ਚਿਤ੍ਤੇ। **ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਦ੍ਵਯਵਜ੍ਜਿਤਂ ਛਬ੍ਬੀਸਤਿਵਿਧਂ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਚਿਤ੍ਤਂ। **ਇਰਿਯਾਪਥ**ਨ੍ਤਿ ਗਮਨਵਜ੍ਜਿਤਂ ਤਿਵਿਧਂਪਿ ਇਰਿਯਾਪਥਂ।

[੧੯੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਗਮਨਾਦੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਾਨਂ ਚਲਨਫਨ੍ਦਨਮਤ੍ਤਂਪਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਨਾ ਸਿਜ੍ਝਤਿ। ਕੁਤੋ ਗਮਨਂ। ਨਚ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਂ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ। **ਪਿ** ਸਦ੍ਦੇਨ ਤਂ ਨਕੇਵਲਂ ਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਪਕਮਤ੍ਤਂਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਨ੍ਨਾਮੇਤੀ**ਤਿ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤਿ ਅਯਮੇਵਵਾ ਪਾਠੋ ਸਿਯਾ, ਵਕ੍ਖਮਾਨੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਂ ਯਥਾਪਵਤ੍ਤਂ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਅਪਤਮਾਨਂ ਅਚਲਮਾਨਂ ਧਾਰੇਤਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਯਥਾਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥਸ੍ਸ ਰਕ੍ਖਨਮਤ੍ਤਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਨਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਅਭਿਨੀਹਰਣਂ। ਇਤਰਥਾ ਥਮ੍ਭਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਪਸਙ੍ਗੋ ਸਿਯਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਥਾਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸਵਾ ਭਵਙ੍ਗ ਚਿਤ੍ਤੇ ਅਬ੍ਬੋਕਿਣ੍ਣੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਓਸੀਦਨ੍ਤਿ ਪਤਨ੍ਤਿ। ਨ ਤਥਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਛਬ੍ਬੀਸਤਿਵਿਧੇ ਜਾਗਰਣਚਿਤ੍ਤੇ ਵਕ੍ਖਮਾਨੇਸੁਚਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਵਿਧੇਸੁ ਜਾਗਰਣਚਿਤ੍ਤੇਸੁਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ। ਤੇਸੁ ਪਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਉਪਤ੍ਥਦ੍ਧਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਓਸੀਦਨ੍ਤਿ ਨ ਪਤਨ੍ਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਯਥਾ ਥਪਿਤਾਨੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

[੧੯੫] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਨ ਏਵ ਮੇਤੇਸੁ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਵਿਧੇਸੁ ਵਕ੍ਖਮਾਨੇਸੁ ਚ ਛਬ੍ਬੀਸਤਿ ਯਾ ਜਾਗਰਣਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੂ''ਤਿ ਪਾਠੋ।

ਨ ਏਵਮੇਤੇਸੁ ਛਬ੍ਬੀਸਤਿਯਾ ਜਾਗਰਣਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਵਕ੍ਖਮਾਨੇ ਸੁਚ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਵਿਧੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੂਤਿ ਪਨ ਪਾਠੋ ਯੁਤ੍ਤੋ। **ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਆਵਜ੍ਜਨਮਾਹ। ਨ ਹਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿ ਜਵਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਇਰਿਯਾਪਥੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨ ਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਿਸਦ੍ਦੇਨ ਗਹਿਥਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੋਟ੍ਠਬ੍ਬਨਾਦੀਨਿ ਪਞ੍ਚਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿਪਿ ਗਹਿਤਾਨਿਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਇਰਿਯਾਪਥੋਨਾਮ ਗਮਨਾਦਿਨਾ ਤੇਨ ਤੇਨ ਅਵਤ੍ਥਾਵਿਸੇਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਏਵ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿਚਿਤ੍ਤਂ ਰੂਪ ਸਾਮਞ੍ਞਮੇਵ

ਜਨੇਤਿ ਨ ਤਤੋਪਰਂ। ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਯਥਾਪਵਤ੍ਤੰ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂਏਵ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਨ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤੰ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤੁਂ। ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਞ੍ਚ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਙ੍ਗਾਨਿਚ ਕਾਯਿਕ ਵਾਚਸਿਕ ਵਿਕਾਰਾਨਿ ਜਨੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਯਾਨਿਚ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਉਤ੍ਤਰਕਿਚ੍ਚਂ ਜਨੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਹੇਟ੍ਠਿਮਹੇਟ੍ਠਿਮਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਜਨੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਅਯਂ ਵਿਭਾਗੋ ਕਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

[੧੯੬] ਯਂ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

"ਯਂਪਨ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਜਨਕਂ, ਤਂ ਏਕਂਸਤੋ ਇਰਿਯਾਪਥੁ ਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਂ। ਇਰਿਯਾ ਪਥਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਸਹ ਅਵਿਨਾਭਾਵਤੋ"ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਇਧ ਹਿ ਇਰਿਯਾਪਥੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਂਨਾਮ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਰਹਿਤਮੇਵਾ ਧਿਪ੍ਪੇਤਂ, ਨ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਹਿਤਂ। ਇਤਰਥਾ ਅਪ੍ਪਨਾਜਵਨਾਨਂਪਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਜਨਕਤਾ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਤਿ। **ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਵਨਾਨਿ ਤੇਰਸਾ**ਤਿ ਹਸਿਤੁਪ੍ਪਾਦੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਲੋਭਮੂਲਤੋ ਮਹਾ ਕੁਸਲਤੋ ਮਹਾ ਕ੍ਰਿਯਤੋ ਚ ਚਤ੍ਤਾਰਿਚਤ੍ਤਾਰੀਤਿ ਤੇਰਸ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਵਨਾਨਿ। ਤੇਸੁਪਨ ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਤੋ ਅਟ੍ਠਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨਂ। ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਕੁਸਲਕੁਸਲਤੋ ਛਸੇਕ੍ਖਾਨਂ। ਕ੍ਰਿਯਤੋ ਪਞ੍ਚਖੀਣਾਸਵਾਨਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਸਬ੍ਬਂ ਕਾਯਵਚੀਮਨੋਕਮ੍ਮਂ ਞਾਣਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਂ ਞਾਣਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਵਿਚਾਰਣਕਿਚ੍ਚਰਹਿਤੋ ਹਸਿਤੁਪ੍ਪਾਦੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਨਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਏਵਂ ਪਵਤ੍ਤੋ ਵਾਦੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਿਂਵਾਦੇ ਹਿ ਸਤਿ ਇਤਰੇਸਂਪਿ ਅਹੇਤੁਕਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਮਹਾ ਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਞ੍ਚ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਸਮ੍ਭਵੋ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਹਸਿਤੁਪ੍ਪਾਦਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਤਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਞਾਣਾਨਂ ਵਸੇਨ ਞਾਣਪੁਬ੍ਬਙ੍ਗਮਤਾ ਞਾਣਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਤਾ ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ। **ਸੀਤੁਣ੍ਹੋਤੁ ਸਮਞ੍ਞਾਤਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਸੀਤਂ ਇਦਂ ਉਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨੇਹਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਞਾਤਾ। **ਠਿਤਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ**ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਿਤਿਭਾਵਂ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣਂਵਾ ਪਤ੍ਤਾਏਵ। ਨ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਮਿਵ ਜਾਯਨ੍ਤੁ ਮਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾਰਣਂ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ।

[੧੯੭] ਯਂ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

"ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਾਦਿਪਚ੍ਚਯੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਲਾਭੇਨ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇਏਵ ਉਤੁਓਜਾਨਂ ਬਲਵਭਾਵੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਤੇਜੋਧਾਤੁ ਠਿਤਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾਤਿਆਦਿ"। ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯਵਚਨਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਚਾਰਿਤਮੇਵ।

ਅਪਿਚ, ਯਦਿ ਉਤੁਨੋ ਬਲਵਭਾਵੋ ਰੂਪੁਪ੍ਪਾਦਨਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯਾਯਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾ। ਏਵਂ ਸਤਿ ਸੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇ ਰੂਪਂ ਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਤਦਾ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸੇਵ ਅਭਾਵਤੋ। ਵਕ੍ਖਤਿਚ **ਠਿਤਿਕਾਲਮੁਪਾਦਾਯ ਉਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ **ਠਿਤਿਕਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠੀਤਿਕਾਲੋ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯਵਚਨਂ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। **ਓਜਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਆਹਾਰੋ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦਿਵਸੇਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨ ਗਤੋਅਸਿਤਪੀਤਖਾਯਿਤਸਾਯਿਤਵਸੇਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ, ਬਹਿਦ੍ਧਸਨ੍ਤਾ ਨਗਤੋਚ ਓਜਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਦੁਵਿਧਾਹਾਰੋ। ਤਦੁਭਯਾਪਿਚ ਸਂਸਗ੍ਗ ਵਸੇਨ ਲਦ੍ਧੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਾ ਏਵਰੂਪਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਅਜ੍ਝੋਹਰਣ ਕਾਲੇ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਬਹਿਦ੍ਧਾਸਮ੍ਭੂਤੇਨ ਉਤੁਨਾ ਸਹ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤ ਸਮ੍ਭੂਤਾਨਂ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਂ ਉਤੁਓਜਾਨਂ ਵਿਯ ਬਹਿਦ੍ਧਾਸਮ੍ਭੂਤਾਯ ਓਜਾਯਪਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਸਬ੍ਬਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਯਥਾਹ-ਮਜ੍ਝਿਮਟ੍ਠਕਥਾਯਂ

ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੋ ਤਾਵ ਮੁਖੇ ਥਪਿਤਮਤ੍ਤੋ ਏਵ ਅਟ੍ਠਰੂਪਾਨਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਦਨ੍ਤਵਿਚੁਣ੍ਣਿਤਂ ਪਨ ਅਜ੍ਝੋਹਰੀਯਮਾਨਂ ਏਕੇਕਂ ਸਿਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠ ਅਟ੍ਠ ਰੂਪਾਨਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ।

ਆਚਰਿਯਧਮ੍ਮਪਾਲਤ੍ਥੇਰੇਨ ਪਨ ਯਦਿ ਬਹਿਦ੍ਧਸਮ੍ਭੂਤਾ ਓਜਾ ਰੂਪੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਸਤਿ ਯਥਾ ਬਹਿਦ੍ਧਸਮ੍ਭੂਤੋ ਉਤੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਞ੍ਚ ਬਹਿਦ੍ਧਾਚ ਰੂਪੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਤਥਾ ਸਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਪਿ ਰੂਪੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ। ਨ ਪਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾਪਿ ਰੂਪੰ ਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾ ਪੇਤਿਯੇਵ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਓਜਾਏਵ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਸਾ ਪਨ ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਪਚ੍ਚਯੋਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਮੁਖੇ ਥਪਿਤਮਤ੍ਤੋਏਵ। ਨ ਸਙ੍ਖਾਦਿਤੋ। ਤਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿਯੇਵ, ਕੇਨਾਹ ਅਟ੍ਠ ਅਟ੍ਠ ਰੂਪਾਨਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ ਮਜ੍ਝਿਮਟੀਕਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕਾ ਉਤੁ ਓਜਾਨਾਮ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਣੀਤਰੂਪਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਓਜਾਪਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਉਤੁਨਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸੇਦਿਯਮਾਨਾ ਤਾਯਚ ਓਜਾਯ ਸੁਟ੍ਠੁ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੀਯ ਮਾਨਾ ਸਰੀਰੇ ਮੇਦਸਿਨੇਹੁਪਚਯਵਸੇਨ ਰੂਪੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿਯੇਵਾਤਿ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਕਾਲੇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਸੁਟ੍ਠੁ ਬਲਵਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤ ਕਾਲੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਪਨ ਮਾਤਰਾ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਾਹਾਰੋਪਿ ਦਾਰਕਸ੍ਸ ਸਰਰੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਸਰੀਰੇ ਮਕ੍ਖਿਤਾਹਾ ਰੋਪਿ ਰੂਪੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਮੁਖੇ ਥਪਿਤਮਤ੍ਤੋਏਵ ਅਟ੍ਠਰੂਪਾਨਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿਚ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। **ਠਾਨ ਪਤ੍ਤੋ**ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੰ ਪਤ੍ਤੋਏਵ। ਏਤ੍ਥਚ ਚਤੂਸੁ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਉਤੁਏਵ ਮਹਨ੍ਤੋ ਮਹਾਥਾਮੋ ਮਹਾਵਿਪ੍ਫਾਰੋਚ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਸਕਲਸ੍ਸਪਿ ਓਕਾਸਲੋਕਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕਸ੍ਸਚ ਸਮੁਟ੍ਠਾ ਪਕੋ ਵਿਨਾਸਕੋ ਚ ਹੋਤਿ। ਸਤ੍ਤਲੋਕਸ੍ਸਚ ਸੋਏਵ ਮਹਨ੍ਤੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮ੍ਭਾਰਭੂਤੋ ਹੋਤਿ। ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਤੀਣਿ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਮਤ੍ਤਾਨਿਏਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ।

ਹਦਯ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਰੂਪਾਨਿ ਕਮ੍ਮਜਾਨੇਵ, ਨ ਚਿਤ੍ਤਜਾਦਿਨਿ। ਯਦਿਏਵੰ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਿ ਖੋ ਤੇ ਆਵੁਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ। ਕਤਰੇਨ ਤ੍ਵੰ ਏਤਰਹਿ ਵਿਹਾਰੇਨ ਵਿਹਰਸੀਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਭਾਰਾਨੰ ਵਣ੍ਣਾਨੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਨੰ ਵਿਸਦਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਤਾਵਸੇਨ ਉਪਚਰਿ ਤਤ੍ਤਾਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਏਕਾਬਦ੍ਧਪਵਤ੍ਤਾਨਿ ਚਤੁਜਰੂਪਾਨਿ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਮਿਲਾਤੇਚ ਮਿਲਾਤਾਨੇਵਾਤਿ। ਉਤੁਚਿਤ੍ਤਾਹਾਰਾ ਪਨ ਤੇਸੰ ਨਵਨ੍ਨੰ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਉਪ੍ਪਲਪਦੁਮਾਨਿ ਵਿਯ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਾਨਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਨਿ। ਤੇਸੰ ਬੀਜੰ ਵਿਯ ਕਮ੍ਮੰ। ਕਦ੍ਦਮੋਦਕਾਨਿ ਵਿਯ ਉਤੁਆਹਾਰਾਦੀਨਿ। **ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਦ੍ਵਯੰ ਚਿਤ੍ਤਜਮੇ**ਵ। ਤਥਾ ਹਿ ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇਸੁ ਭਗਵਤਾ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। **ਸਦ੍ਦੋਚਿਤ੍ਤੋਤੁਜੋ**ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨਨੁਨਿਧਿਕਣ੍ਡਸੁਤ੍ਤੇ ਸੁਵਣ੍ਣਤਾ ਸੁਸਰਤਾ ਸੁਸਣ੍ਠਾਨੰ ਸੁਰੂਪਤਾਤਿਆਦਿਨਾ ਤਾਦਿਸੇਨ ਕਮ੍ਮਵਿਸੇਸੇਨ ਸਦ੍ਦਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਸਚ੍ਚੰ, ਕਮ੍ਮਵਿਸੇਸੇਨ ਪਨ ਯਥਾ ਸੁਵਿਸਦੋ ਸੁਮਧੁਰੋ ਸਦ੍ਦੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਥਾ ਠਾਨਕਰਣਗਤਾਨੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕਸਰੀਰਾਨੰ ਸੁਸਣ੍ਠਿਤਤਾ ਵਾਤ ਸੇਮ੍ਹਾਦੀਹਿ ਅਪਲਿਬੁਦ੍ਧਤਾਚ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਮ੍ਮੂਲਿਕਾਸਦ੍ਦਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਫਲੇਸੁ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸੁਸਰਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਜਨਿਤਤ੍ਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਲਹੁਤਾਦਿਤ੍ਤਯੰ ਉਤੁਚਿਤ੍ਤਾਹਾਰੇਹਿ ਸਮ੍ਭੋਤੀਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨਨੁ ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਸੰਵਤ੍ਤਨਿਕਾ ਏਸਾ ਮਾਣਵ ਪਟਿਪਦਾ, ਯਦਿਦੰ ਅਵਿਹਿੰਸਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਪ੍ਪਾਬਾਧ ਪਚ੍ਚਯਸਮੁਟ੍ਠਿਤਞ੍ਚ ਏਤੰ ਰੂਪਤ੍ਤਯੰ। ਤਥਾ ਹਿ ਦਨ੍ਧਤ੍ਤਾਦਿ ਕਰ ਧਾਤੁਕ੍ਖੋਭ ਪਟਿਪਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਤਾ ਏਤਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਾਨਿਨਾਮ ਉਦਕੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਤਪਾਕਤੇਲਾਨਿ ਵਿਯ ਪਕਤਿਯਾਵ ਕਮ੍ਮਾਨੁਰੂਪੰ ਲਹੁ ਮੁਦੁ ਕਮ੍ਮਞ੍ਞ ਭੂਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੰ ਵਿਸੁੰ ਲਹੁਤਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਤੋ ਤੇਸੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰਭਵੇ ਏਕਾਅਦ੍ਧਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਤਾਵ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਯਮਕੇਸੁਪਿ ਤੇਸੰ ਕਾਲਭੇਦੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵੁਤਿਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਨ ਅਦ੍ਧਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਨੇਵ ਗਹਿਤੋਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੰਨਾਮ ਨਾਨਾਨੀਵਰਣਭੇਦਵਸੇਨਵਾ ਸੁਖ ਦੁਕ੍ਖ ਪੀਤਿ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ ਸਦ੍ਧਾ ਪਞ੍ਞਾਦਿ ਵਸੇਨਵਾ ਨਾਨਾ ਖਣੇਸੁ ਨਾਨਾ ਅਵਤ੍ਥਾ ਯੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਉਤੁਆਹਾਰਾਚ ਸਪ੍ਪਾਯਾ ਸਪ੍ਪਾਯਭੇਦਵਸੇਨ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਹਿ ਤੀਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤ ਰੂਪਾਨਿਏਵ ਨਾਨਾਖਣੇਸੁ ਗਰੁਕਲਹੁਕਾਦਿ ਵਸੇਨ ਨਾਨਾਵਿਕਾਰਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਤੋ ਤੇਸੰ ਸਨ੍ਤਤਿ ਸਮਯ ਵਸੇਨ ਕਾਲਭੇਦੋ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਯਮਕੇਸੁਪਿ ਅਕਮ੍ਮਜਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਖਣਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨਪਿ ਕਾਲਭੇਦੋ ਗਹਿਤੋਤਿ। ਨਨੁ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾ ਆਬਾਧਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸਤਿਚ ਕਮ੍ਮ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇ ਆਬਾਧਰੂਪੇ ਤਤੋਵੁਟ੍ਠਾਨਭੂਤੋ ਕਮ੍ਮਜੋ ਲਹੁਤਾਦਿ ਗੁਣੋਪਿ ਵਿਸੁੰ ਲਬ੍ਭਮਾਨੋ ਸਿਯਾਤਿ। ਨ। ਯੇਸਞ੍ਹਿ ਵਸੇਨ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਰੀਰੇ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾਨਾਮ ਆਬਾਧਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਉਪਪੀਲ਼ਕੁਪ ਘਾਤਕਕਮ੍ਮਾਨਿਪਿ ਗਤਿਕਾਲਪਯੋਗ ਵਿਪਤ੍ਤਿਯੋ ਲਭਮਾਨਾਨਿ ਏਵ ਸਰੀਰਟ੍ਠਕਾ ਪਥਵਾਦਯੋ ਵਾਤਪਿਤ੍ਤਾਦਯੋਚ ਉਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਧਾਤੁਯੋ ਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਬਾਧੇ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ।

ਉਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਸੁ ਪਨ ਖੁਬ੍ਭਿਤਾਸੁ ਇਤਰਾਨਿ ਤਦਨੁਗਤਿਕਾਨਿ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਸੀਤੇਨਪਿ ਰੁਪ੍ਪਤਿ, ਉਣ੍ਹੇਨਪਿ ਰੁਪ੍ਪਤਿ, ਜਿਗਚ੍ਛਾਯਪਿ ਰੁਪ੍ਪਤਿ, ਵਿਪਾਸਾਯਪਿ ਰੁਪ੍ਪਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਉਤੁਪਧਾਨੋਵ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਰੁਪ੍ਪਨਪਚ੍ਚਯੋ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੇਵਲੰ ਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇ ਆਬਾਧੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਤੋ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮਜੋ ਲਹੁਤਾਦਿਗੁਣੋਨਾਮ ਵਿਸੁੰ ਲਬ੍ਭਮਾਨੋ ਸਿਯਾਤਿ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਵਿਹਿੰਸਾ ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਾ ਤੇਸੰ ਉਪਪੀਲ਼ਕਾਦੀਨੰ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਸੁਵਿਦੂਰਤਾਯਚੇਵ ਸਰੀਰਕੋਟ੍ਠਾਸਾਨੰ ਘਨਸਿਨਿਦ੍ਧਸਣ੍ਠਿਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖੋਭਨਿਯਤਾਯਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਭਵੇ ਨਿਰਾਬਾਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਤ੍ਥੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਸੰਵਤ੍ਤਨਿਕਾ ਏਸਾ ਮਾਣਵਪਟਿਪਦਾ। ਯਦਿਦੰ ਅਵਿਹਿੰਸਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਨ ਪਨ ਅਪ੍ਪਾਬਾਧਨਿਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਹੁਤਾਦਿਤ੍ਤਯਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਤਾਯ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਰੂਪਕਣ੍ਡੇਨ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਟਤ੍ਤਾਰੂਪੇਸੁ ਏਵ ਏਤੰ ਰੂਪਤ੍ਤਯੰ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਰੂਪਕਲਾਪਾਨਾਮ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਪਰਮਾਣੁਸ੍ਮਿੰਪਿ ਬਹੁਵਿਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਚਤੁਜਰੂਪ ਕਲਾਪੇਸੁ ਘਨਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਕਲਾਪਨ੍ਤਰਭੂਤਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁਪਿ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤੁਜੇਸੁ ਤਸ੍ਸਾ ਗਹਣੰ ਕਤੰ। ਕਾਮੰ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਅਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਰੂਪਾਨਿ ਕੇਨਚਿ ਪਚ੍ਚਯੇਨ ਅਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਪਨ ਨ ਤਥਾ ਲਕ੍ਖਣਰੂਪਾਨਿ। ਯਥਾ ਇਤਰਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਦਿ ਪਚ੍ਚਯ ਵਿਸੇਸੇਨ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨ ਵਿਸੇਸਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਲਕ੍ਖਣਰੂਪਾਨਿ ਨ ਕੁਤੋਚਿ ਜਾਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ। **ਜਾਯਮਾਨਾਦਿ ਰੂਪਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਯਮਾਨ ਜਿਯਜਮਾਨ ਮਿਯਜਮਾਨਾਨੰ ਰੂਪਕਲਾਪਾਨੰ। **ਸਭਾਵਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣਸਙ੍ਖਾਤਲਕ੍ਖਣਸਭਾਵਮਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਰੂਪਕਣ੍ਡੇ ਉਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਚ ਆਹਾਰਸਮੁਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਏਵ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਜਰਤਾ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ ਪਾਲ਼ਿਯਮੇਵ ਨ ਕੁਤੋਚਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧਪਿ ਤਾਸੰ ਨਕੁਤੋਚਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਗਹਣੰ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਉਪਚਯਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਪਨ ਪਾਲ਼ਿਯੰਪਿ ਕੁਤੋਚਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰਪਿ ਤਾਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸਤਿ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਾਨਿ ਸਤ੍ਤਰਸ ਚਿਤ੍ਤਜਰੂਪਾਨਿ ਚੁਦ੍ਦਸ ਉਤੁਜਰੂਪਾਨਿ ਤੇਰਸ ਆਹਾਰਜ ਰੂਪਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਤਾਸੰ ਨਕੁਤੋਚਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਤਾ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਰੂਪਜਨਕਾਨੰ ਜਨਨਬਜਾਪਾਰੋਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨਾ ਜਨਿਤਰੂਪਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਏਵ ਫਰਤਿ। ਨ-ਤਤੋ ਪਰੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਲਬ੍ਭਮਾਨਾ ਉਪਚਯਸਨ੍ਤਤਿਯੋਯੇਵ ਕੁਤੋਚਿ ਜਾਤਪਰਿਯਾਯੰ ਅਰਹਨ੍ਤਿ, ਨ ਜਰਤਾ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਯੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਯੰਚ ਤਾਸੰਏਵ ਕੁਤੋਚਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਗਹਣੰ ਕਤੰ। ਅਪਿਚ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਜਾਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਯੇ ਸਤਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਅਸਤਿ ਨ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਜਾਤਾ ਪਨ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਯੇ ਸਤਿ ਜਿਯਜਨ੍ਤਿ, ਮਿਯਜਨ੍ਤਿ। ਅਸਤਿ ਨਜਿਯਜਨ੍ਤਿ ਨਮਿਯਜਨ੍ਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਰਿਮਾਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਚ੍ਚਯਾਯਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਾਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਚ੍ਚਯ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖਾ ਹੋਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਤਾਸੰ ਤੇਸੁ ਗਹਣੰ ਅਗਹਣਞ੍ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਯੰ ਪਨ ਸੁਤ੍ਤਪਦੇਸੁ ਜਰਾਮਰਣੰ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਙ੍ਖਤੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਜਾਤਿਯਾ ਸਤਿਏਵ ਤਦੁਭਯੰ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਅਸਤਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਇਧ ਪਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਇਤਰ ਅਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਰੂਪਾਨਿ ਵਿਯ ਚਤ੍ਤਾਰਿਪਿ ਏਤਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਦਿਪਚ੍ਚਯਵਿਸੇਸੇਨ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਵਿਸੇਸਾਨਿ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨੰਪਿ ਨ ਕੁਤੋਚਿ ਜਾਤਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਏਵੰਸਨ੍ਤੇਪਿ ਸਾਰਤਰੰ ਪਾਲ਼ਿਨਯੰ ਅਤਿਧਾਵਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੋਤੀਤਿ ਉਪਚਯਸਨ੍ਤ ਤੀਨੰ ਕੁਤੋਚਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਸਙ੍ਗਹੋਏਵ ਸੇਯਜੋਤਿ। [ਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਨਨਯੋ]

੧੫੯. ਏਕੋ ਏਵ ਜਾਤਿ ਸਙ੍ਖਾਤੋ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਾ**। ਏਕੋਏਵ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਨਿਰੋਧੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਏਕਨਿਰੋਧਾ**। ਏਕਸਦ੍ਦੋ ਚੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਨ ਯਾਨਿ ਰੂਪਾਨਿ ਏਕਾਯਏਵ ਜਾਤਿਯਾ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਏਕਾਯ ਏਵ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਯ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਪਿਣ੍ਡਿ ਇਧ ਰੂਪਕਲਾਪੋਨਾਮਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਕਲਾਪਗਤ ਰੂਪਗਣਨਾਯ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਲਾਪੇਪਿ ਅਨੇਕਾਨਿ ਜਾਤਿਆਦੀਨਿ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੰ ਮੂਲਟੀਕਾਯ ਨਸਮੇਤਿ। ਯੁਤ੍ਤਿਚ ਨਤ੍ਥਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਏਕੇਕਕਲਾਪ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਰੂਪਾਨੰ ਸਹੇਵ ਉਪ੍ਪਾਦਾਦਿਪਵਤ੍ਤਿਤੋ ਏਕੇਕਕਲਾਪਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਾਦਯੋ ਏਕੇਕਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਯਥਾ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਕਲਾਪਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਕਲਾਪਾ ਨੁਪਾਲਕੰ ਉਪਾਦਾਯ ਰੂਪਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਵੰ ਕਲਾਪੁਪ੍ਪਾਦਾਦਿ ਸਭਾਵਾ ਜਾਤਿਆਦਯੋ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪਾਨਿਚ੍ਚੇਵ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਵਿਕਾਰਪਰਿਚ੍ਛੇਦ ਰੂਪਾਨਿਚ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ। ਯਦਿਚ ਯੋ ਆਯਤਨਾਨੰ ਆਚਯੋ। ਸੋ ਰੂਪਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋਤਿਚ ਯੋ ਰੂਪਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ। ਸਾਰੂਪਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਤੀਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਤਾਨਿ ਜਾਤਿਆਦੀਨਿ ਲਕ੍ਖਣਰੂਪਾਨਿ ਵਿਸੁੰਵਿਸੁੰ ਰੂਪਾਨੰਏਵ, ਨਕਲਾਪਸ੍ਸਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚੇਯਜੁੰ। ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ

ਰੂਪੀਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਆਯੂਤਿਆਦਿਨਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਚਕ੍ਖਾਦਿ ਜੀਵਿਤਾਦੀਨਿਪਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਲਾਪੇ ਅਨੇਕਾਨਿਏਵ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਥਾ ਕਪ੍ਪਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਲਾਪੇ ਅਵ੍ਵਾਨਿ ਉਪਾਦਾਰੂਪਾਨਿ ਵਿਯ ਲਕ੍ਖਣਰੂਪਾਨਿਪਿ ਏਕੇਕਾਨਿਏਵਾਤਿ ਨਿਟ੍ਠਂ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਏਕੋ ਸਮਾਨੋ ਮਹਾਭੂਤਸਙ੍ਖਾਤੋ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਏਕਨਿਸ੍ਸਯਾ**। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਸਮਾਨਤ੍ਥੋ ਏਕਸਦ੍ਦੋ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਭੂਤਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਯਤਾਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਯਾਨਿਚਏਕੁਪ੍ਪਾਦਤਾਦੀਹਿਤੀਹਿਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਤਾਨਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸਹਵੁਤ੍ਤੀਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਸਹਵੁਤ੍ਤਿਨੋ**ਤਿ। ਦਸਪਰਿਮਾਣਾਨਿਅਸ੍ਸਾਤਿਦਸਕਂ। ਦਸਨ੍ਨਂ ਸਮੂਹੋ ਵਾ ਦਸਕਂ। ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਉਪਲਕ੍ਖਿਤਂ ਦਸਕਨ੍ਤਿ **ਚਕ੍ਖੁਦਸਕਂ**। ਚਕ੍ਖੁਪਧਾਨਂਵਾ ਦਸਕਂ ਚਕ੍ਖੁਦਸਕਂ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਜੋ ਸਦ੍ਦੋ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਵਿਕਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਨਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਵਿਕਾਰੋਚ ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਵਿਨਾ ਨਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਚਿਤ੍ਤਜਂ ਸਦ੍ਦਨਵਕਂਵਾ ਵਚੀਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਨਵਕਂਵਾ ਨਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਵ**ਚੀਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਸਦ੍ਦੇ ਹਿ ਚ ਸਹਵਚੀਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਦਸਕ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਵਿਕਾਰੋ ਸਦ੍ਦੇਨ ਵਿਨਾ ਨਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਇਦਂ ਤਾਵ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਯਾ ਤਾਯ ਵਾਚਾਯ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਵਿਵ੍ਵਾਪਨਾ ਵਿਵ੍ਵਾਪਿਤਤ੍ਤਂ। ਇਦਂ ਤਂਰੂਪਂ ਵਚੀਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਵਿਕਾਰਰਹਿਤਂ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਜਂ ਸਦ੍ਦਨਵਕਂ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਆਗਤਮੇਵ। ਯਥਾਹ-ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦ ਨਿਦ੍ਦੇਸੇਸੁ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣਤੋ ਉਦ੍ਧਂ ਪਵਤ੍ਤਉਤ੍ਤੁਤੋਚੇਵ ਚਿਤ੍ਤਤੋਚ ਸਦ੍ਦਨਵਕਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਅਟ੍ਠਕਥਾ ਨਯੇਨ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਰਹਿਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕ ਵਿਪ੍ਫਾਰ ਸਦ੍ਦੋਨਾਮ ਅਸੋਤ ਵਿਵ੍ਵੇਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਜੋ ਸਦ੍ਦੋ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਸਙ੍ਗਹਕਾਰੇਨ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧੋ। ਯਥਾਹ-ਪਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ ਸੋਤਵਿਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਆਵਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਨਾ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਘਟ੍ਟਨਾਯ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਅਸੋਤ ਵਿਵ੍ਵੇਯ੍ਯੋ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਪ੍ਫਾਰਸਦ੍ਦੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਅਸ੍ਸਾਸ ਪਸ੍ਸਾਸੇ ਚਿਤ੍ਤਜਂ ਸਦ੍ਦਨਵਕਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਥਾਹ-ਚਿਤ੍ਤਜੇ ਅਸ੍ਸਾਸ ਪਸ੍ਸਾਸ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਪਿ ਓਜਟ੍ਠਮਕਞ੍ਚੇਵ ਸਦ੍ਦੋਚਾਤਿ ਨਵਾਤਿ, ਸਦ੍ਦਨਵਕੇਚ ਆਗਤੇ ਸਦ੍ਦਲਹੁਤਾਦਿ ਦ੍ਵਾਦਸਕਂਪਿ ਆਗਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੁਦ੍ਧਟ੍ਠਕਂ, ਸਦ੍ਦਨਵਕਂ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਨਾਕਂ, ਵਚੀਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਦਸਕਂ, ਲਹੁਤਾਦੇਕਾ ਦਸਕਂ, ਸਦ੍ਦਲਹੁਤਾਦਿਦ੍ਵਾਦਸਕਂ, ਕਾਯਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿ ਲਹੁਤਾਦਿ ਦ੍ਵਾਦਸਕਂ, ਵਚੀਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦਲਹੁਤਾਦਿ ਤੇ ਰਸਕਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਜਕਲਾਪਾ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਸਚ੍ਚਸਙ੍ਖੇਪੇ ਪਨ ਸਦ੍ਦ ਲਹੁਤਾਦਿ ਦ੍ਵਾਦਸਕਂ ਵਿਸੁਂ ਅਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਜ ਕਲਾਪਾ ਸਤ੍ਤੇਵ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਟੀਕਾਸੁ ਪਨਸ੍ਸ **ਪੋਰਾਣਟੀਕਾਯਂ**

ਮਹਾਟ੍ਠਕਥਾਨਯੇਨ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਰਹਿਤੇ ਅਸੋਤ ਵਿਵ੍ਵੇਯ੍ਯੇ ਵਿਤਕ੍ਕ ਵਿਪ੍ਫਾਰਸਦ੍ਦੇ ਸਦ੍ਦਨਵਕਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਵਾਦਨ੍ਤਰਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਨ। ਅਪਿਚ, ਮਹਾਜਨਸਨ੍ਨਿਪਾਤਸ੍ਸ ਦੂਰਤੋ ਅਪਵ੍ਵਾਯਮਾਨਕ੍ਖਰਪਦਬਜ੍ਵਜਨਤ੍ਥੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਨਿਗ੍ਘੋਸਸਦ੍ਦੋ ਅਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਕੋ ਏਵਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਮਿਗਪਕ੍ਖੀਨਂਚ ਅਵ੍ਵਮਵ੍ਵਂ ਭਾਸਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਧਦਮਿਲ਼ਾਦਿਨਂ ਅਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਕੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਦ੍ਦੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਰਹਿਤੋ ਅਸੋਤਵਿਵ੍ਵੇਯ੍ਯੋ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਪ੍ਫਾਰ ਸਦ੍ਦੋ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਮਹਾਜਨਸਨ੍ਨਿਪਾਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨ ਨਿਗ੍ਘੋਸਸਦ੍ਦੋਪਿ ਆਸਨ੍ਨੇ ਠਿਤਾਨਂ ਪਵ੍ਵਾਯਮਾਨਕ੍ਖਰਪਦ ਬਜ੍ਵਜਨਤ੍ਤੋ ਸਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਕੋਏਵ ਹੋਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਚਿਤ੍ਤ ਜਸਦ੍ਦਾ ਦੂਰਤਰੇ ਠਿਤਾਨਂ ਅਪਵ੍ਵਾਯਮਾਨ ਪਦਬਜ੍ਵਜਨਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਰਹਿਤਾ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ। ਨਚ ਮਿਗਪਕ੍ਖਿਆਦੀਨਂ ਚਿਤ੍ਤਜੋ ਸਦ੍ਦੋ ਵਿਵ੍ਵਤ੍ਤਿਰਹਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਸਮਾਨਜਾਤਿਯਾਨਂ ਪਰੇਸਂ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਤ੍ਥ ਵਿਵ੍ਵਾਪਨਤੋਤਿ।

ਪਚ੍ਛਿਮ ਟੀਕਾਯਂ ਪਨਸ੍ਸ

ਸਦ੍ਦਨਵਕਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਚ੍ਛਰਾ ਸਙ੍ਘਾਤ ਪਾਣਿਪ੍ਪਹਾਰਾਦਿ ਸਦ੍ਦ ਸਹਿਤਂ ਅਟ੍ਠਕਮੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ।

ਤਾਦਿਸੋ ਹਿ ਸਦ੍ਦੋ ਚਿਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯੋ ਉਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੋਏਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸੇਵਾ ਅਵਚੀਘੋਸੇਸੁ ਕਦਾਚਿ ਚਿਤ੍ਤਸਹਿਤੇਸੁ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤ ਖਿਪਿਤ ਵਮਿਤ ਛਡ੍ਡਿਤਸਦ੍ਦਾਦੀਸੁ ਪਿਵਾ ਏਤੰ ਸਦ੍ਦਨਵਕੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਉਤੁਜਕਲਾਪੇਸੁ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਕਸ੍ਮਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਨਨੁ ਬਹਿਦ੍ਧਾਪਿ ਰੂਪਾਨੰ ਲਹੁ ਗਰੁ ਮੁਦੁ ਥਦ੍ਧ ਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਚ੍ਚੰ, ਤਾ ਪਨ ਭੂਤਾਨੰ ਓਮਤ੍ਤਾਧਿਮਤ੍ਤ ਵਸੇਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਨ ਲਹੁਤਾਦਿਤ੍ਤਯਵਸੇਨਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਆਕਾਸਧਾਤੁਚ ਲਕ੍ਖਣਰੂਪਾਨਿਚ ਰੂਪਕਲਾਪੇਸੁ ਨਗਹਿਤਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਕਲਾਪਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ। ਆਕਾਸਧਾਤੁਕਲਾਪਾਨੰ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦ ਮਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਰੂਪਕਲਾਪਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਭੂਤਾ ਅਵਯਵਭੂਤਾ ਨ ਹੋਤਿ, ਲਕ੍ਖਣਰੂਪਾਨਿਚ ਸਬ੍ਬੇਸੰਪਿ ਕਲਾਪਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਦਿ ਲਕ੍ਖਣ ਮਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਵਿਕਾਰਰੂਪਾਨਿ ਵਿਯ ਕਲਾਪਾਨੰ ਭੇਦਕਰਾਨਿ ਅਙ੍ਗਭੂਤਾਨਿ ਕਲਾਪਵਿਸੇਸਪਞ੍ਞਾਪਨਸ੍ਸ ਕਾਰਣਭੂਤਾਨਿ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਤੇਸੁ ਨਗਹਿਤਾਨੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਏਤੇਨ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਾਤਿਆਦਿਨਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨਿਯਮੋ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਰੂਪਾਨਞ੍ਞੇਵ, ਨ ਅਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਰੂਪਾਨੰ। ਤੇਸੰ ਪਨ ਕਲਾਪ ਭੇਦ ਕਰਣ ਮੇਵ ਕਲਾਪਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਚ ਦੀਪੇਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਨਿਰੋਧਙ੍ਗਰਹਿਤਸ੍ਸਪਿ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦ੍ਵਯਸ੍ਸ ਕਲਾਪਭੇਦ ਕਰਤ੍ਤਾਏਵ ਤੇਸੁ ਗਹਣੰ ਸੁਟ੍ਠੁ ਉਪਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। [ਕਲਾਪਯੋਜਨਾ]

੧੬੦. ਯਥਾਰਹਨ੍ਤਿ ਸਭਾਵਕਾ ਭਾਵਕਾਨੰ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਪਰਿ ਪੁਣ੍ਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਞ੍ਚ ਅਰਹਾਨੁਰੂਪਤੋ। **ਅਨੂਨਾਨੀ**ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ। ਨਞ੍ਹਿ ਇਦੰ ਨਾਮਰੂਪੰ ਕਾਮਲੋਕੇ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਨ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੀਤਿ।

[੧੯੮] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

''ਯਥਾਰਹਨ੍ਤਿ ਸਭਾਵਕਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਯਤਨਾਨੰ ਅਨੁਰੂਪਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਅਨੂਨਾਨੀਤਿ ਇਦੰ ਪੁਗ੍ਗਲਵਸੇਨ ਵਿਸੇਸਨੰ ਹੋਤੀਤਿ। **ਸੰਸੇਦਜਾਨਞ੍ਚੇਵਓਪਪਾਤਿਕਾਨਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਮਹਾਸੀਹਨਾਦਸੁਤ੍ਤੇ-

> ਚਤਸ੍ਸੋ ਖੋ ਇਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ ਯੋਨਿਯੋ। ਕਤਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ, ਅਣ੍ਡਜਾ ਯੋਨਿ ਜਲਾਬੁਜਾ ਯੋਨਿ ਸੰਸੇਦਜਾਯੋਨਿ ਓਪਪਾਤਿਕਾ ਯੋਨੀਤਿ। ਯੇ ਖੋ ਤੇ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ ਸਤ੍ਤਾ ਅਣ੍ਡਕੋਸੰ ਅਭਿਨਿਬ੍ਭਿਜ੍ਜ ਅਭਿਨਿਬ੍ਭਿਜ੍ਜ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ ਅਣ੍ਡਜਾ ਯੋਨਿ। ਯੇ ਖੋ ਤੇ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ ਸਤ੍ਤਾ ਵਤ੍ਥਿਕੋਸੰ ਅਭਿਨਿਬ੍ਭਿਜ੍ਜ ਅਭਿਨਿਬ੍ਭਿਜ੍ਜ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ ਜਲਾਬੁਜਾ ਯੋਨਿ। ਯੇ ਖੋ ਤੇਸਾਰਿ ਪੁਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਪੂਤਿਮਚ੍ਛੇਵਾ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਪੂਤਿਕੁਣਪੇਵਾ ਪੂਤਿਕੁਮ੍ਮਾਸੇਵਾ ਚਨ੍ਦਨਿਕਾਯਵਾ ਓਲ੍ਲਿਗਲ੍ਲੇਵਾ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ ਸੰਸੇਦਜਾ ਯੋਨਿ। ਦੇਵਾ ਨੇਰਕਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਏਕਚ੍ਚੇਚ ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾ ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ ਓਪਪਾਤਿਕਾ ਯੋਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਅਣ੍ਡੇ ਜਾਤਾ ਅਣ੍ਡਜਾ। ਜਲਾਬੁਮ੍ਹਿ ਜਾਤਾ ਜਲਾਬੁਜਾ। ਸੰਸੇਦੇ ਜਾਤਾ ਸੰਸੇਦਜਾ। ਵਿਨਾ ਏਤੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਤਿ ਓਪਪਾਤਿਕਾ। ਅਭਿਨਿਬ੍ਭਿਜ੍ਜ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨਵਸੇਨ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਪੂਤਿ ਕੁਣਪੇਤਿਆਦੀਹਿ ਅਨਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਾਨੇਵ ਦਸ੍ਸਿਤਾਨਿ। ਇਟ੍ਠੇਸੁ ਸਪ੍ਪਿ ਤੇਲਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਸੁ ਸਤ੍ਤਾ ਜਾਯਨ੍ਤਿਏਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਤ੍ਥਚ ਪੁਰਿਮੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਾਲ਼ਿਨਯੇਨ ਅਣ੍ਡੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਣ੍ਡਕੋਸੋ। ਜਲਾਬੁਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਤ੍ਥਿਕੋਸੋ, ਤਤੋ ਜਾਤਾ ਵਿਜਾਤਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾਤਿ ਅਣ੍ਡਜਾ ਜਲਾਬੁਜਾਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ ਜਰੰ ਜੀਰਣੰ ਭੇਦੰ ਯਾਤਿ ਉਪੇਤੀਤਿ ਜਲਾਬੂਤਿ ਸਦ੍ਦਨੀਤਿਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਜਲੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕਲਲੰ। ਤੰ ਆਵੁਨਾਤਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ ਅਵਤਿਵਾ ਰਕ੍ਖਤੀਤਿ ਜਲਾਬੁ, ਗਬ੍ਭਪਲਿਵੇਠਨਾਸਯੋ। ਸੰਸੀਦਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਸੰਸੇਦੋ। ਪੂਤਿਮਚ੍ਛਾ ਦਿਕੋ ਸਪ੍ਪਿਤੇਲਾਦਿਕੋ ਪਦੁਮਗਬ੍ਭਵੇਲੁਗਬ੍ਭਰੁਕ੍ਖਸੁਸਿਰਪੁਪ੍ਫਫਲਾਦਿ ਕੋਚ ਅਲ੍ਲਕਿਲਿਨ੍ਨਪਦੇਸੋ। ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇਏਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਤ੍ਤਾ ਤਤੋ ਤਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਓਪਪਾਤਿਕਾ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਅਣ੍ਡਜਾਦਯੋਪਿ ਅਣ੍ਡਕੋਸਾਦਿਮ੍ਹਿ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਉਪ੍ਪਤਨ੍ਤਾ ਏਵ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਸਂਪਿ ਓਪਪਾਤਿਕਤ੍ਤੁਪਸਙ੍ਗੇ ਮਞ੍ਞਮਾਨੇ ਉਪਪਾਤੋ ਨੇਸਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਓਪਪਾਤਿਕਾਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਂਸਗਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਵਿਸਿਟ੍ਠਓਪਪਾਤੋ ਗਹਿਤੋ। ਯਥਾ ਅਭਿਰੂਪਸ੍ਸ ਕਞ੍ਞਾ ਦਾਤਬ੍ਬਾਤਿ ਵਦਤਿ।

ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਵਸੇਨਾਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਯਤਨਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਉਕ੍ਕਂਸਤਾਵੇਨ, ਤਤ੍ਥ ਓਪਪਾਤਿਕਾ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗੇਹਿ ਸਹ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੇਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਤੇਸਂ ਵਡ੍ਢਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਂਸੇਦਜਾਨਂ ਪਨ ਆਯਤਨਾਨਿ ਏਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਾਨਿ ਪਨ ਪੁਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾਏਵ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਜਾਤਾਨੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਓਮਕਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਅਵਕਂਸਵਸੇਨ। **ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਘਾਨਭਾਵਸੇਕਾਨਿਕਦਾਚਿਪਿ ਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ** ਜਾਤਿਬਧਿਰ ਜਚ੍ਚਘਾਨਕਾਨਂ ਅਭਾਵਕਾਨਞ੍ਚ ਸਮ੍ਭਵਤੋਤਿ ਅਪ੍ਪੋਯੋ। ਤਤ੍ਥ ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਸੁਗਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿ ਜਾਤਿਯਾਨਂ ਅਹੇਤੁਕਸਂਸੇਦਜਾਨਂ ਕਦਾਚਿ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਸੁਗਤਿਯਂ ਪਨ ਓਪਪਾਤਿਕਭਾਵੇਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਨਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਓਮਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੁਗਤਿਜਾਤਿ ਯਾਨਂ ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਤਾਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਭਾਵਕੇਹਿ ਆਦਿਕਪ੍ਪਿਕੇਹਿਤਿ। ਦੁਗ੍ਗਤਿਜਾਤਿਯਾਨਂਪਿ ਪਨ ਤੇਸਂ ਕਦਾਚਿ ਚਕ੍ਖੁ ਸੋਤ ਭਾਵ ਵੇਕਲ੍ਲਤਾਏਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਘਾਨਵੇਕਲ੍ਲਤਾ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਂ ਪਨ ਅਘਾਨਕੋ ਓਪਪਾਤਿਕੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਹਿ ਅਟ੍ਠ ਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਜਿਵ੍ਹਾਵੇਕਲ੍ਲਤਾਨਾਮ ਸਬ੍ਬੇਸਂਪਿ ਨਤ੍ਥਿ ਯੇਵਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਥਾ ਹਿ ਧਮ੍ਮਹਦਯਵਿਭਙ੍ਗੇ –

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸਚਿ ਏਕਾਦਸਾ ਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਸ। ਕਸ੍ਸਚਿਅਪਰਾਨਿ ਦਸ। ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਵ। ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਤ੍ਤਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਾਮਧਾਤੁਯਨ੍ਤਿ ਕਾਮਲੋਕੇ। ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ। ਕਸ੍ਸਚਿ ਏਕਾਦਸਾ ਯਤਨਾਨੀਤਿਆਦਿਸੁ ਚਤੂਸੁ ਵਾਕ੍ਯੇਸੁ ਸਂਸੇਦਜੋਪਪਾਤਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਤ੍ਤਾਯਤਨਾਨੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕੋਵ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਮਾ ਸਤ੍ਤਾਯਤਨਂ ਨਾਮ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਪਵਤ੍ਤਿ ਕਾਲੇਯੇਵ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਾਦਸਯਤਨਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਸਾਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵੇਕਲ੍ਲਵਸੇਨ। ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾਨਿ ਦਸਾਤਿ ਸੋਤ ਵੇਕਲ੍ਲਵਸੇਨ। ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਵਾਤਿ ਚਕ੍ਖੁਸੋਤ ਦ੍ਵਯ ਵੇਕਲ੍ਲ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਦਿਚ ਅਘਾਨਕੋ ਓਪਪਾਤਿਕੋਨਾਮ ਸਿਯਾ। ਤਦਾ ਸੁਦ੍ਧਜਚ੍ਚਘਾਨਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਯੋ ਦਸਕਵਾਰਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਸਿਯੁਂ। ਤਥਾ ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਘਾਨਕ ਜਚ੍ਚਬਧਿਰਘਾਨਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਯੋ ਨਵਕਵਾਰਾ ਏਕੋਚ ਅਟ੍ਠਕਵਾਰੋ ਵੁਤ੍ਤੋ ਸਿਯਾ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵਿਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਸੇਨ। ਤਥਾ ਅਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ਨਤ੍ਥਿ ਅਘਾਨਕੋ ਓਪਪਾਤਿ ਕੋਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵਾਰੇ ਨਪੁਂਸਕਾਨਂ ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਨ੍ਤਿ ਅਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਆਦਿਕਪ੍ਪਿਕੇ ਅਭਾਵਕੋਪਿ ਓਪਪਾਤਿਕੋ ਨਤ੍ਥਿਯੇਵਾਤਿ। ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਅਵੁਤ੍ਤਂਪਿ ਪਨ ਸਂਸੇਦਜਾਨਂ ਵੁਤ੍ਤਪਕਾਰਂ ਚਕ੍ਖਾਦਿਵੇਕਲ੍ਲਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾਹ-ਸਤ੍ਤਤਿ ਉਕ੍ਕਂਸਤੋਵ ਰੂਪਾਨਿ ਸਂਸੇਦਜੋਪਪਾਤ ਯੋਨੀਸੁ। ਅਥਵਾ, ਅਵਕਂਸਤੋ ਤਿਂਸਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਿਂਸਾਤਿ ਜਿਵ੍ਹਾਕਾਯ ਵਤ੍ਥੁ ਦਸਕਾਨਂ ਵਸੇਨ ਤਿਂਸਰੂਪਾਨੀਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਦਞ੍ਚ ਵਚਨਂ ਸਂਸੇਦਜਾਨਂ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਮਹਾਟੀਕਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਆਚਰਿਯਾ ਨਨ੍ਦ੍ਤ੍ਥੇਰੇਨ ਪਨ ਯਮਕੇ ਘਾਨਜਿਵ੍ਹਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਵਿਨਾਭਾਵ ਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਜਿਵ੍ਹਾ ਵੇਕਲ੍ਲਤਾ ਵਿਯ ਘਾਨਵੇਕਲ੍ਲਤਾਪਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਇਚ੍ਛਿਤਂ। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਯਮਕੇ ਪਨ –

ਯਸ੍ਸਵਾ ਪਨ ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਅਘਾਨਕਾਨਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਨਂ ਤਾਸਂ ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋਚ ਤਾਸਙ੍ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿਚ। ਯਸ੍ਸਵਾ ਪਨ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਅਘਾਨਕਾਨਂ ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਨਂ ਤੇਸਂ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਨੋਚ ਤੇਸਂ ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਸ੍ਮਾ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਘਾਨਵੇਕਲ੍ਲਤਾਪਿ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ।

ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

ਅਪਰੇ ਪਨ ਯਮਕੇ ਘਾਨਜਿਵ੍ਹਾਨੰ ਸਹਚਾਰਿਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਅਜਿਵ੍ਹਾਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਭਵਤੋ ਅਘਾਨਕਸ੍ਸਪਿ ਅਭਾਵਮੇਵ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਯਥਾ ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਾਨਿ ਰੂਪਭਵੇ ਘਾਨ ਜਿਵ੍ਹਾਹਿ ਵਿਨਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਨ ਏਵੰ ਘਾਨਜਿਵ੍ਹਾ ਅਵ੍ਵਮਵ੍ਵੰ ਵਿਨਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰਪਿ ਰੂਪਭਵੇ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋਤਿ ਏਵੰ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਕਾਮਭਵੇ ਅਪਵਤ੍ਤਿ ਵਸੇਨ ਤੇਸੰ ਸਹਚਾਰਿਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਯੁਤ੍ਤੰ।

ਓਕਾਸਵਾਰੇ ਹਿ ਏਕਨ੍ਤਸਹਚਾਰਿਤਾ ਵੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਏਕਨ੍ਤਸਹਚਾਰਿਤਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਗਬ੍ਭੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਸੇਨ੍ਤੀਤਿ ਗਬ੍ਭਸੇਯਜਕਾ। ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਸਵ੍ਜਨ੍ਤਿ ਲਗ੍ਗਨ੍ਤੀਤਿ ਸਤ੍ਤਾ। ਯਥਾਹ-ਰੂਪੇ ਖੋ ਰਾਧ ਯੋ ਛਨ੍ਦੋ, ਯੋ ਰਾਗੋ, ਯਾ ਨਨ੍ਦਿ, ਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਤ੍ਰ ਸਤ੍ਤੋ, ਤਤ੍ਰ ਵਿਸਤ੍ਤੋ, ਤੇਨ ਸਤ੍ਤੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿਆਦਿ। ਗਬ੍ਭਸੇਯਜਾਚ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾਚਾਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਅਣ੍ਡਜਾਚੇਵ ਜਲਾਬੁਜਾਚ। **ਤੀਣਿਦਸਕਾਨਿ ਪਾਤੁ ਭਵਨ੍ਤਿ**। ਯਾਨਿ ਕਲਲਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਭਾਵਦਸਕੰ ਕਦਾਚਿ ਨਲਬ੍ਭਤਿ** ਨਪੁੰਸਕਸ੍ਸਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਏਵਞ੍ਚਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਹਦਯਵਿਭਙ੍ਗੇ ਗਬ੍ਭਸੇਯਜਕਾਨੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਅਹੇਤੁਕਾਨੰ ਨਪੁੰਸਕਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਤਤੋਪਰ**ਨ੍ਤਿ ਗਬ੍ਭਸੇਯਜਕਾਨੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣਤੋ ਪਰੰ। **ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ**ਤਿ ਏਕਦਸਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ। ਤਥਾ ਹਿ ਕਥਾਵਤ੍ਥੁਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਸੇਸਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਤਿ ਰਤ੍ਤਿਮ੍ਹਿ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਸੇਸਾਨੀਤਿ ਕਾਯਾਯਤਨ ਮਨਾਯਤਨਤੋ ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਘਾਨਜਿਵ੍ਹਾ ਯਤਨਾਨਿ। ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਿਮ੍ਹੀਤਿ ਏਕਾਦਸਮਸਤ੍ਤਾਹਸ੍ਸ ਪਰਿਯੋਸਾਨਰਤ੍ਤਿਮ੍ਹਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥੋ ਯਮਕਟੀਕਾਯ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ –

ਗਬ੍ਭਸੇਯਜਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਭਵਿਕਸ੍ਸ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਦਸ ਮਸਤ੍ਤਾਹਾ ਓਰਤੋ ਠਿਤਸ੍ਸ ਰੂਪਾਯਤਨੰ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਨੋਚ ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਯੰ ਪਨ ਯਸ੍ਸਵਾ ਪਨ ਯਤ੍ਥ ਰੂਪਾਯਤਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਥ, ਤਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਘਾਨਾਯਤਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਚਵਨ੍ਤਾਨੰ ਅਘਾਨਕਾਨੰ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਨੰ ਰੂਪਾਵਚਰਾਨੰ ਤੇਸੰ ਤਤ੍ਥ ਰੂਪਾਯਤਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਥ। ਨੋਚ ਤੇਸੰ ਤਤ੍ਥ ਘਾਨਾਯਤਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਘਾਨਕਾਨੰ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤੰ ਯੇ ਏਕਾਦਸਮਸਤ੍ਤਾਹਾ ਓਰਤੋ ਕਾਲਙ੍ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਘਾਨਾਯਤਨਾਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਕਮ੍ਮੇਨ ਗਹਿਤਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾਨੰ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਤ੍ਥਚ ਚਕ੍ਖੁਘਾਨੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਸੋਤਜਿਵ੍ਹਾ ਅਵੁਤ੍ਤਾਪਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਸਿਦ੍ਧਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ।

[੧੯੯] ਯੰ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

‘‘ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇਤਿ ਸਤ੍ਤਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇਤਿ’’ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ।

ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਵਿਰੋਧਤੋ ਈਦਿਸੇਸੁ ਚ ਠਾਨੇਸੁ ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਪਮਾਣਤੋਤਿ।

[੨੦੦] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

‘‘ਟੀਕਾਕਾਰਮਤੇਨ ਏਕਾਦਸਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਵਾਤਿ’’ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਤੋ ਵੁਤ੍ਤੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਟੀਕਾਕਾਰ ਮਤੋਨਾਮ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

[੨੦੧] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

‘‘ਕਮੇਨਾਤਿ ਚਕ੍ਖੁਦਸਕਪਾਤੁਭਾਵਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੇਨ ਸੋਤਦਸਕਂ। ਤਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੇਨ ਘਾਨ ਦਸਕਂ। ਤਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਾ ਤਿਕ੍ਕਮੇਨ ਜਿਵ੍ਹਾਦਸਕਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ’’। ਤਂਪਿ ਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬ।

ਯਥਾਵੁਤ੍ਤ ਅਟ੍ਠਕਥਾਵਿਰੋਧਤ੍ਤਾ ਏਵ।

[੨੦੨] ਯਂਪਿ **ਤਤ੍ਥ**

‘‘ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂਪਿ ਹਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਵਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ।

ਨ ਹਿ ਸਾਨਾਮ ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਯਤ੍ਥ ਈਦਿਸੋ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕ੍ਕਮੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਸਿਯਾ। ਨਨੁ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਵਸੇਨਵਾ ਪੁਰਿਮਂਭਵਚਕ੍ਕਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਪਵਤ੍ਤਿਦੀਪਨਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚੇ।ਨ। ਤਤ੍ਥਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਦੀਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਅਙ੍ਗਾਨਂ ਪਚ੍ਚਯਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭਾਵਪਵਤ੍ਤਿਕ੍ਕਮੇਨ ਪਾਲਿਯਂ ਆਗਤਂ ਪਞ੍ਚਪਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਆਯਤਨਨਿਦ੍ਦੇਸਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਪਨ ਸੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਯੇਵ। ਨਚ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕ੍ਕਮੋ ਥੇਰੇਨ ਇਧ ਕਮੇਨਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਪਾਠੇਨ ਦਸ੍ਸਿਤੋਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ **ਕਮੇਨਾ**ਤਿ ਇਧਪਿ ਦੇਸਨਕ੍ਕਮੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦੇਸਿਤਾਨੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਚ੍ਚਸਙ੍ਖੇਪ ਟੀਕਾਯਂ ਪਨ

ਸਾਖਾਵਤ੍ਥਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਪਚ੍ਛਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਚਕ੍ਖੁ ਸੋਤਘਾਨਜਿਵ੍ਹਾਦਸਕਾਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਟੀਕਾਕਾਰੋਪਨ ਏਕਾਦਸਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇਤਿ ਆਹਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ ਯੇਵਾਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ਕਲਲਾਦੀਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸਂਯੁਤ੍ਤਕੇ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਯਥਾਹ –

ਪਥਮਂ ਕਲਲਂ ਹੋਤਿ, ਕਲਲਾ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਬੁਦਂ।
ਅਬ੍ਬੁਦਾ ਜਾਯਤੇ ਪੇਸਿ, ਪੇਸਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤੇ ਘਨੋ।
ਘਨਾ ਪਸਾਖਾ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਕੇਸਾ ਲੋਮਾ ਨਖਾਪਿਚਾਤਿ॥

ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਥਮਨ੍ਤਿ ਪਥਮੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਿਞ੍ਞਾਣੇਨ ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ਵਾ ਫੁਸ੍ਸੋਤਿਵਾ ਨਾਮਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਥਖੋ ਤੀਹਿ ਜਾਤਿਉਣ੍ਣਂਸੂਹਿ ਕਤਸੁਤ੍ਤਗ੍ਗੇ ਸਣ੍ਠਿਤਤੇਲਬਿਨ੍ਦੁਪਮਾਣਂ ਕਲਲਂ ਹੋਤਿ। ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ –

ਤਿਲਤੇਲਸ੍ਸ ਯਥਾ ਬਿਨ੍ਦੁ, ਸਪ੍ਪਿਮਣ੍ਡੋ ਅਨਾਵਿਲੋ।
ਏਵਂ ਵਣ੍ਣਪਟਿਭਾਗਂ, ਕਲਲਂ ਸਂਪਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ॥

ਕਲਲਾ ਹੋਤਿ ਅਬ੍ਬੁਦਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਕਲਲਾ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਮਂਸਧੋਵਨਉਦਕਵਣ੍ਣਂ ਅਬ੍ਬੁਦਂਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਕਲਲਨ੍ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਂਪਿ ਚੇਤਂ –

ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਕਲਲਂ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਪਕ੍ਕਸਮੂਹਕਂ।
ਵਿਵਤ੍ਤਮਾਨਂ ਤਬ੍ਭਾਵਂ, ਅਬ੍ਬੁਦਂਨਾਮ ਜਾਯਤੀਤਿ॥

ਅਬ੍ਬੁਦਾ ਜਾਯਤੇ ਪੇਸੀਤਿ ਤਸ੍ਮਾਪਿ ਅਬ੍ਬੁਦਾ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਵਿਲੀਨ ਤਿਪੁਸਦਿਸਾ ਪੇਸਿਨਾਮ ਸਞ੍ਜਾਯਤਿ। ਸਾ ਮਰਿਚਫਾਣਿਤੇਨ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਗਾਮਦਾਰਕਾ ਹਿ ਸੁਪਕ੍ਕਾਨਿ ਮਰਿਚਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਟਕਨ੍ਤਰੇ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਂ

ਆਦਾਯ ਕਪਾਲੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਆਤਪੇ ਥਪੇਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਸੁਕ੍ਖਮਾਨੰ ਸੁਕ੍ਖਮਾਨੰ ਸਬ੍ਬਭਾਗੇਹਿ ਮੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਵਰੂਪਾ ਪੇਸਿ ਹੋਤਿ। ਅਬ੍ਬੁਦਨ੍ਤਿ ਨਾਮੰ ਅਨੁਰਧਾਯਤਿ। ਵੁਤ੍ਤੰਪਿ ਚੇਤੰ –

> ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਅਬ੍ਬੁਦੰ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਪਕ੍ਕਸਮੂਹਕੰ।
> ਵਿਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਤਬ੍ਭਾਵੰ, ਪੇਸਿਨਾਮ ਪਜਾਯਤੀਤਿ॥

ਪੇਸਿਯਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇ ਘਨੋਤਿ ਤਤੋ ਪੇਸਿਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚ ਯੇਨ ਕੁਕ੍ਕੁਟਣ੍ਡਸਣ੍ਠਾਨੋ ਘਨੋਨਾਮ ਮੰਸਪੇਸਿ ਪਿਣ੍ਡੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ। ਪੇਸੀਤਿਨਾਮੰ ਅਨੁਰਧਾਯਤਿ। ਵੁਤ੍ਤੰਪਿ ਚੇਤੰ –

> ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਪੇਸਿ ਭਵਤਿ, ਪਰਿਪਕ੍ਕੰ ਸਮੂਹਕੰ।
> ਵਿਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਤਬ੍ਭਾਵੰ, ਘਨੇਤਿਨਾਮ ਜਾਯਤੀਤਿ।
> ਯਥਾ ਕੁਕ੍ਕੁਟਿਯਾ ਅਣ੍ਡੰ, ਸਮਨ੍ਤੰ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲੰ।
> ਏਵੰ ਘਨਸ੍ਸ ਸਣ੍ਠਾਨੰ, ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਾਤਿਚ॥

ਘਨਾ ਪਸਾਖਾ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾਨੰ ਸੀਸਸ੍ਸਚ ਅਤ੍ਥਾਯ ਪਞ੍ਚਪੀਲ਼ਕਾ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਯੰ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰਪਞ੍ਚਮੇ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਪਞ੍ਚਪੀਲ਼ਕਾ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਸਣ੍ਠਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮ ਤੋਤਿ। ਕੇਸਾ ਲੋਮਾ ਨਖਾਪਿਚਾਤਿ ਦ੍ਵਾਚਤ੍ਤਾਲੀਸਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਏਤਾਨਿ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਛਟ੍ਠਸਤ੍ਤਾਹਾਦਯੋ ਛਸਤ੍ਤਾਹਾ ਪਸਾਦਨਿਸ੍ਸਯਾਨੰ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਾਨੰ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਣਤਕਾਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਪਨ ਏਕਾਦਸਮ ਸਤ੍ਤਾਹਸ੍ਸ ਪਰਿਯੋ ਸਾਨਦਿਵਸੇ ਏਕਤੋ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਨਿਟ੍ਠਮੇਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਤਿਲਤੇਲਸ੍ਸ ਯਥਾਬਿਨ੍ਦੂਤਿਆਦਿਨਾ ਕਲਲਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਸਣ੍ਠਾਨੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਥੋਕੰ ਵਡ੍ਢਿਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰ। ਨ ਹਿ ਤਦਾ ਤਾਦਿਸੰ ਪਕਤਿਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਿਟ੍ਠੰ ਵਣ੍ਣਜਾਤੰਵਾ ਸਣ੍ਠਾਨੰਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾਯੇਯਜਾਤਿ। ਅਨੁਮਾਨਤੋ ਪਨ ਏਵੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਏਕਾਯ ਊਕਾਯ ਸਤ੍ਤਮੋ ਭਾਗੋ ਲਿਕ੍ਖਾਨਾਮ। ਲਿਕ੍ਖਾਯ ਛਤ੍ਤਿੰਸਤਿਮੋ ਭਾਗੋ ਰਥਰੇਣੂਨਾਮ। ਰਥਰੇਣੂਸ੍ਸ ਛਤ੍ਤਿੰਸਤਿਮੋ। ਤਜ੍ਜਾਰੀ ਨਾਮ। ਤਜ੍ਜਾਰਿਯਾ ਛਤ੍ਤਿੰਸਤਿਮੋ ਅਣੂਨਾਮ। ਅਣੂਸ੍ਸ ਛਤ੍ਤਿੰਸਤਿਮੋ ਭਾਗੋ ਪਰਮਾਣੂਨਾਮ। ਸੋ ਪਨ ਆਕਾਸਕੋਟ੍ਠਾਸਿਕੋ ਮੰਸਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਪਾਤੰ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ। ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸੇਵ ਆਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੇਸੰ ਛਤ੍ਤਿੰਸ ਪਰਿਮਾਨੋ ਅਣੂ ਪਨ ਤਿਤ੍ਤਿਚ੍ਛਿਦ੍ਦ ਤਾਲਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇਹਿ ਪਵਿਟ੍ਠਸੂਰਿਯਰਸ੍ਮੀਸੁ ਵਟ੍ਟਿਵਟ੍ਟਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਭਮਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸਕਲੰ ਪਨ ਕਲਾਪਤ੍ਤਯਪਰਿਮਾਣਮਤ੍ਤਭੂਤੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਪਰਮਾਣੁਤੋਪਿ ਪਰਿਤ੍ਤਕਮੇਵ ਸਿਯਾ। ਸੋ ਹਿ ਸਨ੍ਤਾਨਾਨੁਬਨ੍ਧਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਖਣੇ ਖਣੇ ਉਪਚਿਤਰੂਪਕਲਾਪਸਮੂਹੋਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਹੇਟ੍ਠਿਮ ਕੋਟਿਯਾ ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸਕਲਾਪਪਰਿਮਾਣੋਏਵ ਸਿਯਾ। ਤਤੋ ਪਰਿਤ੍ਤਕੇ ਸਤਿ ਸਨ੍ਤਾਨ ਘਟਨਸ੍ਸੇਵ ਅਸਮ੍ਭਵਤੋਤਿ। ਯੰ ਪਨ ਮਹਾਟੀਕਾਯੰ ਤੇ ਪਨ ਕਲਾਪਾ ਪਰਮਾਣੁਪਰਿਮਾਣਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਧਾਤੂਨੰ ਚੁਣ੍ਣਮਨਸਿਕਾਰਾਨੁਰੂਪਮਤ੍ਤਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। **ਦੁਤੀਯਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਥਮ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤੰ। **ਠਿਤਿਕਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿਕਾਲੰ। **ਓਜਾਫਰਣਮੁਪਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਗਬ੍ਭਸੇਯਜਕਾਨੰ ਤਾਵ ਅਬ੍ਬੁਦਭਾਵ ਪੇਸਿਭਾਵ ਘਨਭਾਵਾਦਿ ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਮਾਤੁਯਾ ਆਮਾਸਯਗਤਾਯ ਅਜ੍ਝੋਹਟਾਹਾਰ ਸਿਨੇਹਭੂਤਾਯ ਓਜਾਯ ਜਲਾਬੁਮੂਲਾ ਨੁਸਾਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਫਰਣਕਾਲੰ ਉਪਾਦਾਯ, ਯਥਾਹ –

> ਯਞ੍ਚਸ੍ਸ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਮਾਤਾ, ਅਨ੍ਨੰ ਪਾਨਞ੍ਚ ਭੋਜਨੰ।
> ਤੇਨ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਯਾਪੇਤਿ, ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਗਤੋ ਤਿਰੋਤਿ॥

ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਤੇਨ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਯਾਪੇਤੀਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਨਾਤਿਤੋ ਉਟ੍ਠਿਤੋ ਨਾਲ਼ੋ ਮਾਤੁਉਦਰ ਪਟਲੇਨ ਏਕਾਬਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਉਪ੍ਪਲਦਣ੍ਡਕੋ ਵਿਯ ਛਿਦ੍ਦੋ। ਤੇਨ ਆਹਾਰਰਸੋ ਸੰਸਰਿਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਏਵੰ ਸੋ ਦਸਮਾਸੇ ਯਾਪੇਤਿ। ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਗਤੋ ਤਿਰੋਤਿ ਮਾਤੁਯਾ ਤਿਰੋ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤੋ। ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਨਾਭਿਨਾਲ਼ਸ੍ਸ ਉਟ੍ਠਿਤਕਾਲੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਨਾਤਿਤੋ ਉਟ੍ਠਿਤੋ ਨਾਲ਼ੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਨ ਹਿ ਅਬ੍ਬੁਦਾਦਿਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸ ਨਾਤਿਨਾਲ਼ੋਨਾਮ ਉਟ੍ਠਿਤੋ

ਸਿਯਾਤਿ। ਸੰਸੇਦਜੋਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪਨ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਲਦ੍ਧੰਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖੇਲ਼ੰਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਕਾਲੇ ਓਜਾਫਰਣੰ ਉਪਾਦਾਯ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਓਜਾਫਰਣਮੁਪਾਦਾਯਆਹਾਰਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ**ਤਿ । **ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੋਪਰਿ ਸਤ੍ਤਰਸਮਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਤੋ ਉਪਰਿ ਪੁਬ੍ਬਕਾਲੇ ਸਤ੍ਤਰਸਮਸ੍ਸ ਭਵਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ। **ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਾਨਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ** ਤੇਸਂ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾਯੇਵ ਤਤੋ ਸਤ੍ਤ ਰਸਮਂ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੰਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਨੋ ਅਞ੍ਞਥਾਤਿ। **ਪੁਰੇਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਰਸਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੰਏਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਤਤੋਪਰ**ਨ੍ਤਿ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਤੋ ਪਰਸ੍ਮਿਂ ਸੋਲ਼ਸਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣਪਰਿਮਾਣੇ ਖਣੇ। **ਚਿਤ੍ਤਜਾਹਾਰਜਰੂਪਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਜਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨੰ ਆਹਾਰਜ ਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਵੋਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਕਸਨ੍ਤਾਨੇ ਤੇਸਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਯਮੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਤਂ ਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਭਾਵਦਸਕਂਨਾਮ ਕਾਮਰਾਗਨਿਦਾਨਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ ਹੋਤੀਤਿ ਤਬ੍ਬਿਰਾਗ ਭਾਵਨਾਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇ ਰੂਪਲੋਕੇ ਤਸ੍ਸ ਅਲਾਭੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਆਹਾਰਜਕਲਾਪਾਨਿਚ ਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ** ਅਜ੍ਝੋਹਟਾ ਹਾਰਾ ਭਾਵਤੋ, ਤਤੋਯੇਵਚ ਸਰੀਰਗਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਹਾਰਸ੍ਸਪਿ ਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਭਾਵਤੋ। ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਲਬ੍ਭਮਾਨ ਰੂਪਕਲਾਪੇਸੁਪਿ ਗਨ੍ਧਰਸਾਨੰ ਓਜਾਯਚ ਅਭਾਵਂ ਵਣ੍ਣੇਤਿ। ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਪਞ੍ਚਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੋਤਾ ਯਤਨੰ, ਮਨਾ ਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਨ੍ਤਿ ਚ, ਪਞ੍ਚਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਸੋਤਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣ ਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੂਤਿਚ, ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਹਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਹਾਰੋਤਿ ਚ ਵਿਭਙ੍ਗੇਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਰੂਪਲੋਕੇ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੇਪਿ ਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਰਸਬ੍ਭਾਵਾ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਲਾਭੋ ਅਵਾਰਿਤੋ ਏਵ ਹੋਤਿ। ਗਨ੍ਧਾਦੀਨੰ ਪਨ ਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਰਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ। ਯੇਨ ਤੇ ਧਮ੍ਮਮਤ੍ਤਭਾਵੇਪਿ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯਂ ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਅਵਚਨੰ ਤਤ੍ਥ ਅਭਾਵਮੇਵ ਦੀਪੇਤੀਤਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਤਥਾ ਪਨ ਭੂਤਚਤੁਕ੍ਕਂ ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ, ਯਥਾਹ-ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾਨੰ ਏਕਂ ਮਹਾਭੂਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਯੋ ਮਹਾਭੂਤਾਤਿਆਦਿ। ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨੰ ਪਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬ ਧਾਤੁਚ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮਾਨੰ ਧਮ੍ਮਭਾਵੇ ਸਮਾਨੇਪਿ ਯੇਨ ਕਿਚ੍ਚਵਿਸੇਸੇਨ ਗਨ੍ਧੋ ਰਸੋ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੋਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯ ਤੇਸਂ ਤੇਨ ਨਾਮੇ ਨ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਪਲਬ੍ਭਮਾਨਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਕਥਾਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਯਮਕੇ ਸੁਤਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਤੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ। ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਪਨ ਨਿਸਨ੍ਨ ਧਮ੍ਮਮਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਨੰ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਧਮ੍ਮਧਾਤੂਸੁ ਅਨੁਪਵੇਸੋਤਿ ਯੁਤ੍ਤੋ ਸਿਯਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਤੀਣਿਦਸਕਾਨਿ ਜੀਵਿਤਨਵਕਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਦ ਮਤਿਯਾ ਚਕ੍ਖੁਸਤ੍ਤਕਂ ਸੋਤਸਤ੍ਤਕਂ ਵਤ੍ਥੁਸਤ੍ਤਕਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਤੀਣਿ ਸਤ੍ਤਕਾਨਿ ਜੀਵਿਤਛਕ੍ਕਞ੍ਚਾਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। **ਅਭਿਰਿਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਅਲਬ੍ਭਮਾਨੇ ਪਥਮਂ ਵਜ੍ਜਿਤੇ ਤਤ੍ਥ ਲਬ੍ਭਮਾਨਤਾਵਸੇਨ ਅਵਸਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਤਿਰੇਕਂਵਾ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਰੂਪਲੋਕੇ ਵਿਯ ਕਾਮਲੋਕੇ ਜੀਵਿਤਨਵਕਂ ਕਸ੍ਮਾ ਵਿਸੁਂ ਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਰੂਪਲੋਕੇ ਪਨ ਆਹਾਰੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਚ ਸਕਲਸਰੀਰਬ੍ਯਾਪਿਨੋ ਅਨੁਪਾਲਕ ਜੀਵਿਤਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ ਏਤਦੇਵ ਤਦੁਭਯਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਅਨੁਪਾਲੇਤੀਤਿ ਪਾਕਟਂ ਤਤ੍ਥ ਜੀਵਿਤਨਵਕਨ੍ਤਿ ਵਿਸੁਂ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਕਾਮਲੋਕੇ ਪਨ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਾ ਨੁਪਾਲਕਾਨਿ ਬਹੂਨਿ ਪਾਕਟਾਨਿਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਜੀਵਿਤਨਵਕਂ ਅਪਾਕਟਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁਂ ਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾ। ਕਾਮਲੋਕੇਪਿ ਪਨ ਏਤਂ ਅਸਿਤਾਦਿਪਾਚਕਗ੍ਗਿਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸੇਵਚ ਉਦਯਭੂਤਸ੍ਸ ਸਕਲਸਰੀ ਰਾਨੁਪਾਲਕਸ੍ਸ ਉਸ੍ਮਾਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਕਾਯਗ੍ਗਿਨੋ ਵਸੇਨ ਪਾਕਟਮੇਵ। ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ –

> ਆਯੁ ਉਸ੍ਮਾਚ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਯਦਾ ਕਾਯਂ ਜਹਨ੍ਤਿਮਂ।
> ਅਪਵਿਦ੍ਧੋ ਤਦਾ ਸੇਤਿ, ਨਿਰਤ੍ਥਂਵ ਕਲਿਙ੍ਗਰਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ॥

ਤਤ੍ਥ ਆਯੂਤਿ ਤੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਗ੍ਗੀਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਂ ਜੀਵਿਤਮੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਉਸ੍ਮਾਤਿ ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਯੋ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਯੇਸੁ ਤਿਕ੍ਖਮਨ੍ਦਵਸੇਨ ਵਿਸਮ ਭੂਤੇਸੁ ਕਾਯੇ ਨਾਨਾਬਾਧਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਹ-ਬਹ੍ਵਾਬਾਧੋ ਹੋਤਿ ਬਹ੍ਵਾਤਙ੍ਕੋ। ਵਿਸਮਵੇਪਾਕਿਨਿਯਾ ਗਹਣਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾ ਗਤੋ ਹੋਤਿ ਅਤਿਉਣ੍ਹਾਯਅਤਿਸੀਤਲਾਯਾਤਿ। ਸਮਭੂਤੇਸੁ ਪਨ ਸਤ੍ਤਾ ਨਿਰਾਬਾਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਹ-ਅਪ੍ਪਾਬਾਧੋ ਹੋਤਿ। ਅਪ੍ਪਾਤਙ੍ਕੋ। ਸਮਵੇਪਾਕਿਨਿਯਾਗਹਣਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਹੋਤਿ। ਨਾਤਿਸੀਤਾਯ ਨਚ੍ਚੁਣ੍ਹਾਯ ਮਜ੍ਝਿਮਾਯ ਪਧਾਨਕ੍ਖਮਾਯਾਤਿ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਅਸਿਤਾਦਿਪਾਚਕਗ੍ਗਿਸ੍ਮਿਂ ਏਵ ਏਤਂਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। ਥੇਰੇਨਚਨਾਮਰੂਪਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਜੀਵਿਤਨਵਕਂ ਨਾਮ, ਰੂਪਲੋਕੇ ਵਿਸੁਂ ਸਿਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਪਨ ਸੇਸੇਸੁ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਜੀਵਿਤਨਵ ਕਞ੍ਞੇਵ ਤੀਣਿ ਓਜਟ੍ਠਮਕਾਨਿ ਚਾਤਿ ਤੇਤ੍ਤਿੰਸ ਤੇਤ੍ਤਿੰਸ ਰੂਪਾਨਿ ਪਾਕਟਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਤਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਸੂਤਿ ਪਾਚਕਗ੍ਗਿਅਸ੍ਸਾਸ ਪਸ੍ਸਾਸਵਜ੍ਜਿਤੇਸੁ ਤੀਸੁ ਤੇਜੋਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਾਯੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੂਤਿ ਅਟ੍ਠਸੁ। ਇਤਿ ਕਾਮਲੋਕੇਪਿ ਸਕਲਸਰੀਰਬ੍ਯਾਪੀਸੁ ਤੇਜੋਵਾਯੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਲਬ੍ਭਮਾਨਤ੍ਤਾ ਏਤੰ ਸਕਲ ਸਰੀਰੇਏਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਕਾਮਲੋਕੇ ਵਿਯ ਰੂਪਲੋਕੇ ਰੂਪਕਲਾਪਾਨੰ ਨਿਰੋਧਕ੍ਕਮੋ ਨ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਵਿਸੇਸਾਭਾਵਤੋ, ਰੂਪਲੋਕੇਪਿ ਹਿ ਮਰਣਕਾਲੇ ਪਨ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤੋ ਪਰਿ ਸਤ੍ਤਰਸਮਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿਕਾਲ ਮੁਪਾਦਾਯ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਾਨਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿਆਦਿਕੋ ਨਿਰੋਧਕ੍ਕਮੋ ਕਾਮਲੋਕਸਦਿਸੋਯੇਵ। ਕੇਵਲੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਆਹਾਰਜਰੂਪ ਨਿਰੋਧੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਥਾ ਕਲੇਵਰ ਨਿਕ੍ਖੇਪੋਚ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤ੍ਥਪਿ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਤੋ ਪਰੰ ਸੋਲ਼ਸਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣ ਪਰਿਮਾਣੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਚਿਤ੍ਤਜਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨੰ ਵੋਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ। ਤਤੋ ਪਰੰ ਉਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪਪਰੰਪਰਾ ਏਕਦ੍ਵਿਤਿ ਅਚ੍ਛਰਾਕਾਲਮਤ੍ਤੰਪਿ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵੋਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤੁੰ। ਨਚ ਏਤ੍ਤਕਮਤ੍ਤੇਨ ਕਾਲੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯਪਿ ਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਯਾ ਮਤਕਲੇਵਰੰਨਾਮ ਸਕ੍ਕਾ ਲਦ੍ਧੁੰ। ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਏਕਕ੍ਖਣੇਨ ਵਿਯ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾਯਨਤੋਤਿ। ਯਥਾਚ ਰੂਪਲੋਕੇ, ਤਥਾ ਕਾਮਲੋਕੇਪਿ ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾਨੰ ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਚ ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਸਰੀਰਾਨਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੇਨ ਕਮ੍ਮਜਕਾਯੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪੇਹਿ ਘਨਪੂਰਿਤਾਨਿ ਸਲ੍ਲਹੁਕਭਰਾਨਿ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਤਰਰੂਪਾਨਿ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੰ ਚੁਤਿਕਾਲੇ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪੇਸੁ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇਸੁ ਤਾਨਿ ਤਿਨ੍ਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਰੰ ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਘਟ੍ਟੇਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਥੋਕੰ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਸਰੀਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋਨਾਮ ਤੇਸੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

[੨੦੩] ਯੰ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

''ਮਰਣਕਾਲੇ ਪਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਸਰੀਰਨਿਕ੍ਖੇਪਾਭਾਵਤੋ ਸਬ੍ਬੇਸੰਪਿ ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਦ੍ਵਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿਚ ਸਹੇਵ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੁੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਰੂਪਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਰੂਪੰ ਨਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਨ ਹਿ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨ ਚਿਤ੍ਤ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਰੂਪਾਨਿ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪੇਹਿ ਸਹੇਵ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਚਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਨਿਰੋਧਤੋ ਥੋਕੰ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਉਤੁਜਰੂਪਾਨਿਪਿ ਚਿਤ੍ਤਜਰੂਪਨਿਰੋਧਤੋ ਥੋਕੰ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੁੰ। ਨਚ ਤਾਵਤ੍ਤਕੇਨ ਕਾਲੇਨ ਤੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤ ਮਾਨੇਸੁਪਿ ਸਰੀਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋਨਾਮ ਸਕ੍ਕਾ ਭਵਿਤੁਨ੍ਤਿ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਪਨ ਥਿਨ ਮਿਦ੍ਧਾਦੀਨੰ ਨੀਵਰਣਜਾਤਿਯਾਨੰ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਤਦਨੁਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤਜਰੂਪਾਨੰ ਤਦਨੁਗਤਿਕਾਨਞ੍ਚ ਉਤੁਜਰੂਪਾਨੰ ਲਹੁਕਗਰੁਕਤਾਦਿਵਿਕਾਰੋ ਨ ਨ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਲਹੁਤਾਦਿਤ੍ਤਯੰਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਤੇਵੀਸਰੂਪੇਸੂ**ਤਿ। ਘਾਨਾਦਿਤ੍ਤਯਭਾਵਦ੍ਵਯਵਜ੍ਜਾਨਿ ਤੇਵੀਸਰੂਪਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿਯੇਵ ਚਕ੍ਖੁ ਸੋਤਵਤ੍ਥੁ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦ੍ਵਯਵਜ੍ਜਾਨਿ ਅਸਞ੍ਞੀਨੰ ਸਤ੍ਤਰਸੇਵ ਰੂਪਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਅਸਞ੍ਞੀਨੰ ਪਨ ਗਰੁਲਹੁਤਾਦਿਪਕਾਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇ ਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬੋ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਰੁਪ੍ਪਨਵਿਕਾਰਸ੍ਸ ਬਹੁਕਾਰਣਤ੍ਤਾਤਿ। **ਉਪਪਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮਰੂਪਾਸਞ੍ਞੀਨੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ। ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੋਏਵ ਹਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਉਪਪਤ੍ਤਿਖਣੋਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ। **ਪਵਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਕਲੇ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਪਨ **ਨਕਿਞ੍ਚਿਪਿ ਨਲਬ੍ਭਤਿ**। ਲਬ੍ਭਤਿਯੇਵਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਨ ਹਿ ਇਦੰਨਾਮ ਰੂਪੰ ਪਵਤ੍ਤੇ ਨਲਬ੍ਭਤਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰਏਵ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। [ਰੂਪਪਵਤ੍ਤਿਕ੍ਕਮੋ]

੧੬੧. ਏਵੰ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕ ਰੂਪਸਙ੍ਗਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯਥਾ ਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸਙ੍ਗਹੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਨਿਬ੍ਬਾਨੰਪਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਪਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸਙ੍ਖਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿ ਭਗਵਤਾ ਕਥਿਤੰ, ਯਥਾਹ-ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਚਤ੍ਤਾਰੋਚ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿਚ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਾਨਿ ਅਸਙ੍ਖਤਾਚ ਧਾਤੁ, ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਤਿ। ਏਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਭਾਵੰ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਨ ਹਿ ਲੋਕਵੋਹਾਰਸਿਦ੍ਧਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਨਾਮ ਸਕ੍ਕਾ ਭਵਿਤੁਨ੍ਤਿ। **ਚਤੁਮਗ੍ਗਞਾਣੇਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਮਨ੍ਤੇਨ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੰਵਿਯ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਮਗ੍ਗਞਾਣੇਹਿ ਅਰਿਯਜਨੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਞਾਣੇਹਿ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ **ਚਤੁਮਗ੍ਗਞਾਣੇਨਾ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਤਾਦਿ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਤੋ ਵਿਮੁਖਾਨੰ

ਅਨ੍ਧਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨੰ ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾਨੰ ਵਿਯ ਚਨ੍ਦ ਮਣ੍ਡਲਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਸਯਭਾਵੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਨ ਚ ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾਨੰ ਚਕ੍ਖੁਮ੍ਹਿ ਅਨੁਪਲਦ੍ਧਮਤ੍ਤੇਨ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੰ ਨਤ੍ਥਿਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ। **ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਭਾਵੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਯਞ੍ਹਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੰ ਨਹੋਤਿ। ਤੰ ਸਰੂਪਤੋ ਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖੰਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਤਦੁਭਯੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ਪਵ੍ਵਵਨ੍ਨਾਨੰ ਕਲ੍ਯਾਣਕਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨੰ ਅਨੁਮਾਨਤੋ ਸਿਦ੍ਧਤੰ ਦੀਪੇਤਿ, ਨ ਹਿ ਅਨੁਮਾਨਤੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਿਯੰ ਅਸਿਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਪਾਕਟਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਵਾਯਾਮੋਪਿਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਯੇਨ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਸਿਦ੍ਧਿਯਾਤਿ। ਏਵੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਕੇਵਲੰ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਨ ਹੋਤਿ। ਅਥਖੋ ਮਹਾਤੇਜਵਨ੍ਤੰ ਮਹੋਜਵਨ੍ਤਞ੍ਚ ਤੰ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਮਗ੍ਗਫਲਾਨਮਾਲਮ੍ਬਣਭੂਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਵਿਨਾਮਗ੍ਗ ਫਲਾਨੰ ਅਕਿਚ੍ਚਸਿਦ੍ਧਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤੋ ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਤੇਜਵਨ੍ਤ ਤੰ ਮਹੋਜਵਨ੍ਤਤਞ੍ਚ ਦੀਪੇਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਏਕੋ ਰਾਜਾ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਮਹਾਗਾਮੇ ਏਕੋ ਗਾਮਭੋਜਕੋ ਏਕੋਚ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰੋ ਵਸਤਿ। ਤੇਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਗਾਮਭੋਜਕੋ ਨਗਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਉਪਟ੍ਠਹਿ। ਸੋ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਰਾਜਵਲ੍ਲਭੋ ਹੋਤਿ। ਰਾਜਤੋ ਮਹਤਿੰ ਆਣੰ ਲਭਤਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਇਦਾਨਿ ਇਧਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਮਜੀਵਿਤੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਟ੍ਵਿੰ ਪਵਿਟ੍ਠੋ। ਗਾਮਭੋਜਕੋਚ ਤੰਅਟ੍ਵਿੰ ਪਵਿਟ੍ਠੰਪਿ ਮੁਞ੍ਚਿਤੁੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਧਿ। ਏਵੰ ਸਮ੍ਪਦਮਿਦੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਰਾਜਾ ਵਿਯ ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ। ਗਾਮ ਭੋਜਕੋ ਵਿਯ ਞਾਣੰ। ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਵਿਯ ਮੋਹੋ। ਪਰਿਵਾਰ ਚੋਰਾ ਵਿਯ ਸੇਸਕਿਲੇਸਾ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨੁਪਟ੍ਠਾ ਨਕਾਲੇ ਗਾਮਭੋਜਕੋ ਵਿਯ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਞਾਣੰ। ਉਪਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ ਗਾਮ ਭੋਜਕੋ ਵਿਯ ਮਗ੍ਗਞਾਣਨ੍ਤਿ। ਤਞ੍ਹਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਦਿ ਭੇਦੇਸੁ ਖਨ੍ਧਾਦਿਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਿਨਨ੍ਧਮਾਨਾਵ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਥਾਹ –

ਅਨ੍ਤੋਜਟਾ ਬਹਿਜਟਾ, ਜਟਾਯ ਜਟਿਤਾ ਪਜਾਤਿ।

ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਵੇਲੁਗੁਮ੍ਬੇ ਵੇਲੁਸਾਖਾ ਵਿਯ ਵਿਨਨਟ੍ਠੇਨ ਸੰਸਿਬ੍ਬਨਟ੍ਠੇਨ ਵਾਨਸਮਞ੍ਞੰ ਲਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਵਾਨਸਙ੍ਖਾਤਾਯਤਞ੍ਹਾਯਾ**ਤਿ। **ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਟਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਸਯਭਾਵੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਵਾਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਭਾਵਤੋ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਿਲਕ੍ਖਣੇਨ। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮ੍ਭੂਤਾਨੰ ਤਿਵਿਧਵਟ੍ਟਸਨ੍ਤਾਪਾਨੰ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿਅਤ੍ਥੇਨ। ਤੇਸੰ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਭਾਵਟ੍ਠੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਕਵਿਧੰਪੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ਸਭਾਵਤੋ ਏਕਵਿਧੰਪਿ ਜਾਤਿਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਜਾਤਿਭੂਮਿਸਮ੍ਪਯੋਗਾਦਿ ਭੇਦੇਨ ਕਾਲ ਦਿਸਾਦੇਸਪੁਗ੍ਗਲਭੇਦੇਨਚ ਵਤ੍ਥੁਤੋ ਭਿਨ੍ਨਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਤਥਾ ਇਦੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ। ਇਦੰ ਪਨ ਸਭਾਵਤੋਪਿ ਵਤ੍ਥੁਤੋਪਿ ਅਭਿਨ੍ਨਮੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਵਿਧੰ ਹੋਤਿ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸੰਸਾਰੇ ਅਤੀਤੇ ਏਤਰਹਿ ਅਨਾਗਤੇਚ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨੰਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨੰਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸੰਪਿ ਏਕਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਅਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ। ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਅਨਨ੍ਤੰ ਸਬ੍ਬਤੋਪਭਨ੍ਤਿ ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਨੰ ਖਯਨਿਰੋਧਭਾਵੇਨ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਏਤੰ ਤਬ੍ਭਾਵੇਨਏਵ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਭਿਬਜਤ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਞਾਤਬ੍ਬੰ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨੰ ਦਸ੍ਸਨਵਿਸਯਭੂਤੇਨ ਕੇਨਚਿਨਿਮਿਤ੍ਤੇਨ ਨਿਦਸ੍ਸਿਤੁੰਵਾ ਕਾਲਭੇਦੇਨ ਦਿਸਾਦੇਸਪੁਗ੍ਗਲਸਨ੍ਤਾਨ ਭੇਦੇਨ ਹੀਨਪਣੀਤਾਦਿਭੇਦੇਨ ਚ ਭਿਨ੍ਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਦਸ੍ਸਿਤੁੰਵਾ ਨਾਰਹਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਨਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਪਰਨ੍ਤਵਿਰਹਿਤੰ। ਸਬ੍ਬਤੋਪਭਨ੍ਤਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਕ੍ਖਸਿਦ੍ਧੇਹਿ ਅਨਨ੍ਤੇਹਿ ਗੁਣੋਭਾਸੇਹਿ ਸਬ੍ਬਤੋ ਪਭਾਵਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਥਾ ਅਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾਚ ਪਨ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸੰਸਾਰੇ ਸਬ੍ਬਾਸੁਚ ਦਿਸਾਸੁ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿੰ ਨਾਮ ਕਾਲੇ ਅਸੁਕਾਯਨਾਮ ਦਿਸਾਯ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਕਸ੍ਮਾ, ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਨ੍ਤੇਨ ਯਦਾ ਕਦਾਚਿ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਅਵਸ੍ਸੰ ਅਧਿਗਨ੍ਤਬ੍ਬਤਾਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਦਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਚ ਲਬ੍ਭਮਾਨਤ੍ਤਾ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਵਿਨਯੇ, ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇ, ਉਦਾਨੇਚ –

> ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਯਾਕਾਚਿ ਲੋਕੇ ਸਵਨ੍ਤਿਯੋ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੰ ਅਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ। ਯਾਚ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਾ ਧਾਰਾ ਪਪਤਨ੍ਤਿ। ਨ ਤੇਨ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਊਨਤ੍ਤੰਵਾ ਪੂਰਤ੍ਤੰਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਏਵ ਮੇਵ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਬਹੂਚੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨ ਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ। ਨ ਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਊਨਤ੍ਤੰ ਵਾ ਪੂਰਤ੍ਤੰਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ।

ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁਚ ਨ ਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਊਨਤ੍ਤਂਵਾ ਪੂਰਤ੍ਤਂਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯ੍ਯੇਪਿ ਮਹਾਕਪ੍ਪੇ ਬੁਦ੍ਧੇਸੁ ਅਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਦਾਪਿ ਤੁਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨ ਧਾਤੂਤਿ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਪਨ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਗਮੇ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯ੍ਯਾਪਿ ਸਤ੍ਤਾ ਅਮਤਂ ਆਰਾਧੇਨ੍ਤਿ। ਤਦਾਪਿ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ ਪੂਰਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੂਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਨਿਮਨ੍ਤਨਸੁਤ੍ਤੇਚ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਅਨਨ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਤੋਪਭਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਤੋਪਭਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਤੋ ਪਭਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਤੋ ਹਿ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਧਮ੍ਮੋ ਪਭਸ੍ਸਰਤਰੋਵਾ ਜੋਤਿਵਨ੍ਤਤਰੋਵਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਤਰੋਵਾ ਪਣ੍ਡਰ ਤਰੋਵਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਬ੍ਬਤੋਵਾ ਪਭੂਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਨਕਤ੍ਥਚਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਸਬ੍ਬਤੋਪਤਂ। ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸਾਦੀਸੁ ਹਿ ਅਸੁਕਦਿਸਾਯਂਨਾਮ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਏਵਂਸਨ੍ਤੇਪਿ ਏਤਂ ਨਿਰੁਦ੍ਧਤੇਕਾਲਿਕਧਮ੍ਮ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਮਾਨਤ੍ਤਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਭੇਦੇਨ ਭਿਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਚਰਿਤੁਂ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਸਉਪਾਦਿਸੇਸਾ**ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਉਪਾਦੀਯਤਿ ਤਣ੍ਹਾਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਭੁਸਂ ਗਣ੍ਹੀਯਤੀਤਿ ਉਪਾਦਿ। ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕਂ। ਸੋਯੇਵ ਏਕਦੇਸੇਨਵਾ ਅਨਵਸੇਸੇਨਵਾ ਪਹੀਨੇਹਿ ਕਮ੍ਮਕਿਲੇਸੇਹਿ ਸੇਸੋਤਿ ਉਪਾਦਿਸੇਸੋ। ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪਾਦਿਸੇਸੋ ਯਸ੍ਸਾ ਅਧਿਗਤਕਾਲੇਤਿ ਸਉਪਾਦਿਸੇਸਾ। **ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੂ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿਸ ਭਾਵੋ। ਸਉਪਾਦਿਸੇਸਾਚ ਸਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਚਾਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਨਤ੍ਥਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪਾਦਿਸੇਸੋ ਯਸ੍ਸਾ ਅਧਿਗਤਕਾਲੇਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾ, ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਚ ਸਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਚਾਤਿ ਵਿਗ੍ਗਹੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਇਤਿ ਵੁਤ੍ਤਕੇ-ਦ੍ਵੇ ਮਾ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯੋ। ਕਤਮਾ ਦ੍ਵੇ, ਸਉਪਾਦਿਸੇਸਾਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁ, ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੂਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾ ਕਿਲੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨਂਨਾਮ। ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਖਨ੍ਧਨਿਬ੍ਬਾਨਂਨਾਮ। ਪੁਰਿਮਾਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂਨਾਮ। ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂਨਾਮ। ਯਥਾਹ-ਏਕਾ ਹਿ ਧਾਤੁ ਇਧ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਾ ਸਉਪਾਦਿਸੇਸਾ ਭਵਨੇਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਯਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾ ਪਨ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਾਤਿ। ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇ ਪਨ ਸਤ੍ਤਨਿਪਾਤੇ ਉਭਤੋਭਾਗਵਿਮੁਤ੍ਤ ਪਞ੍ਞਾਪਿ ਮੁਤ੍ਤਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਖਨ੍ਧੁਪਾਦਿਸੇਸਵਸੇਨ ਕਾਯਸਕ੍ਖਿਦਿਟ੍ਠਿਪਤ੍ਤ ਸਦ੍ਧਾਵਿਮੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਰੀਸਙ੍ਖਾਤਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਸੇਕ੍ਖਾਨਂ ਆਰਦ੍ਧਵਿਪਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚ ਯੋਗੀਕਲ੍ਯਾਣਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਕਿਲੇਸੁ ਪਾਦਿਸੇਸਵਸੇਨ ਸਉਪਾਦਿਸੇਸਤਾ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਤਾਚ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਵਨਿਪਾਤੇ ਅਨ੍ਤਰਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ, ਉਪਹਚ੍ਚਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ, ਅਸਙ੍ਖਾਰਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ, ਸਸਙ੍ਖਾਰਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ, ਉਦ੍ਧਂ ਸੋਤਅਕਨਿਟ੍ਠਗਾਮੀਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਅਨਾਗਾਮੀਨਂ ਸਕਦਾਗਾਮਿਸ੍ਸ ਤਿਣ੍ਣਂ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਨਨ੍ਤਿ ਨਵਨ੍ਨਂ ਸੇਕ੍ਖਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਕਿਲੇਸੁਪਾਦਿਸੇਸਵਸੇਨ ਸਉਪਾਦਿਸੇਸਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਨੇਤ੍ਤਿਯਂ ਪਨ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂਪਿ ਸਉਪਾਦਿਸੇਸਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਇਧ ਨਾਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਖਯੋ ਸਉਪਾਦਿ ਸੇਸਂਨਾਮ। ਚੁਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੋ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਂਨਾਮ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਨ੍ਧਾਨਾਮ ਕਿਲੇਸੇਸੁ ਸਤਿਏਵ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਅਸਤਿ ਨਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਪਿ ਕਿਲੇਸਕ੍ਖਯੇਨ ਸਹੇਵ ਖਿਯਨ੍ਤਿ। ਯਾਵਚੁਤਿਯਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਂ ਪਨ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸਪਿ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਪਵਤ੍ਤਕਮ੍ਮਕਿਲੇਸਾਨਂ ਫਲਨਿਸਨ੍ਨਭੂਤਂ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮ ਤਾਸਿਦ੍ਧਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਖੀਣੇਸੁਪਿ ਕਿਲੇਸੇਸੁ ਯਾਵਚੁਤਿਯਾ ਪਵਤ੍ਤ ਤਿਯੇਵ। ਚੁਤਿਕ੍ਖਣੇ ਤਸ੍ਸ ਨਿਰੋਧੋਪਿ ਧਮ੍ਮਤਾਨਿਰੋਧੋ ਏਵ। ਯੋ ਪਨ ਤਦਨਨ੍ਤਰੇ ਪੁਨਭਵਸ੍ਸ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੋ। ਸੋ ਕਿਲੇਸਕ੍ਖਯੇਨ ਸਹੇਵ ਸਿਦ੍ਧੋ। ਨ ਕੇਵਲਂ ਤਦਨਨ੍ਤਰੇ ਪੁਨ ਭਵਸ੍ਸੇਵ। ਤਤੋ ਪਰਂਪਿ ਅਨਮਤਗ੍ਗ ਸਂਸਾਰੇ ਭਵਪਰਂਪਰਾਯ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੋਪਿ ਤੇਨ ਸਹੇਵ ਸਿਦ੍ਧੋ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇਤਂ ਏਕਮੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। ਏਵਂਸਨ੍ਤੇਪਿ ਖਨ੍ਧਾਵਸੇਸਸ੍ਸ ਭਾਵਾ ਭਾਵਲੇਸਂ ਉਪਾਦਾਯ ਅਯਂ ਭੇਦੋ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਦੁਵਿਧਂ ਹੋਤਿ ਕਾਰਣਪਰਿਯਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਦੁਵਿਧ ਪਞ੍ਞਾਪਨਸ੍ਸ ਕਾਰਣਲੇਸੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਨਾਮ ਸਪਲਿਬੋਧਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਨਾਨਾਪਲਿਬੋਧੇਹਿ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਜਨਂ ਪੀਲੇਨ੍ਤਿ। ਸਨ੍ਤਸੁਖਂਨਾਮ ਲਦ੍ਧੁਂ ਨਦੇਨ੍ਤਿ। ਸਨਿਮਿਤ੍ਤ ਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾਚ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਜਰਾਮਰਣਾਦੀਨਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਅਨਤ੍ਥਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁ ਭੂਤਾ ਭੂਮਿਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਪਣਿਹਿਤਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾਚ ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾਨਂ ਮੂਲਭੂਤਂ ਆਸਾਦੁਕ੍ਖਂਨਾਮ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂਪਿ ਜਨੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖਸਿਦ੍ਧੇਨ ਗੁਣਭੇਦੇਨ ਤਿਵਿਧਂਭੇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਸੁਞ੍ਞਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਪਲਿਬੋਧ ਵਿਵਿਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸੁਞ੍ਞਤਂ। ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਹਿ ਸਤਿ ਬਾਲਾਨਂ ਯਤ੍ਤਕਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਪਲਿਬੋਧਾ ਅਪਾਯ ਦੁਕ੍ਖਪਲਿਬੋਧਾਚ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂਚ ਤਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਰਕ੍ਖਨਤ੍ਥਂ ਯਤ੍ਤਕਾ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮਪਲਿਬੋਧਾ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਨਿਰੋਧੋਯੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਮੂਲਕੇ ਪਲਿਬੋਧੇ ਨਿਰੋਧੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਨ ਵਿਨਾ ਤੇਨ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ।

ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਨਿਰੋਧੋ ਤੇਹਿ ਪਲਿਬੋਧੇਹਿ ਵਿਵਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਥਾ ਰਾਗਕ੍ਖਯੋਯੇਵ ਰਾਗਮੂਲਕੇ ਪਲਿਬੋਧੇ ਨਿਰੋਧੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਨ ਵਿਨਾ ਤੇਨ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ। ਦੋਸਕ੍ਖਯੋਯੇਵ ਦੋਸਮੂਲਕੇ। ਮੋਹਕ੍ਖਯੋਯੇਵ ਮੋਹਮੂਲਕੇਤਿਆਦਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਇਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਸਬ੍ਬਪਲਿ ਬੋਧੇਹਿ ਵਿਵਿਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸੁਞ੍ਞਤਂਨਾਮ।

ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਉਪ੍ਪਾਦਪਵਤ੍ਤਮੂਲਕੋ ਓਲਾਰਿਕਾਕਾਰੋ। ਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਜਰਾਮਰਣਾਨਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤਾ ਭੂਮਿਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਮਾਰਾਨਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਵੇਰਾਨਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਰੋਗਾਦਿ ਅਨਤ੍ਥਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤਾ ਭੂਮਿਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਤੋ ਤੇ ਮਾਰਧੇਯਜਾਤਿਪਿ ਮਚ੍ਚੁਧੇਯਜਾਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਕਾਲ ਦਿਸਾ ਦੇਸ ਸਨ੍ਤਾਨਾਦਿ ਭੇਦੇਨ ਹੀਨਪਣੀਤਾਦਿ ਭੇਦੇਨਚ ਭੇਦਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਖਯਨਿਰੋਧਭਾਵੇਨ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ **ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ**। ਤਞ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਕਿਲੇ ਸਾਦੀਨਂ ਅਨਤ੍ਥਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਅਨਤ੍ਥਾਨਂ ਅਭਾਵਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਨਚ ਤਂ ਕਾਲਭੇਦੇਨ ਭਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਇਦਂ ਅਤੀਤੇ ਅਸੁਕਕਪ੍ਪੇ ਅਸੁਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ, ਇਦਂ ਅਨਾਗਤੇ, ਇਦਂ ਏਤਰਹੀਤਿ। ਨਾਪਿ ਦਿਸਾਭੇਦੇਨ ਭਿਨ੍ਨਂ। ਇਦਂ ਦਸਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਅਸੁਕਾਯਨਾਮ ਦਿਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ, ਇਦਂ ਅਸੁਕਾਯ ਨਾਮਾਤਿ। ਨਚਾਪਿ ਦੇਸਭੇਦੇਨਵਾ ਸਨ੍ਤਾਨਭੇਦੇਨਵਾ ਭਿਨ੍ਨਂ। ਇਦਂ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਇਦਂ ਦੇਵਲੋਕੇ ਇਦਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇਤਿ ਵਾ ਇਦਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਇਦਂ ਦੇਵਾਨਂ ਇਦਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਨ੍ਤਿਵਾਤਿ। ਤਥਾ ਪਣੀਤਾਦਿ ਭੇਦੇਨ ਭਿਨ੍ਨਂ ਨ ਹੋਤਿ। ਇਦਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਨਂ। ਇਦਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ। ਇਦਂ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨਨ੍ਤਿ।

ਪਣਿਹਿਤਂ, ਪਣਿਧਾਨਂ, ਪਣਿਧਿ, ਪਤ੍ਥਨਾ, ਆਸਾ, ਜੀਘਚ੍ਛਾ, ਪਿਪਾਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕਂ। ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਚ ਲਬ੍ਭਮਾਨਾਪਿ ਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਲਦ੍ਧਂ ਆਸਾ ਦੁਕ੍ਖਂਨਾਮ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤਿ। ਆਸਾਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਰਿਯਨ੍ਤੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਦੁਕ੍ਖਂ ਆਸਾਮੂਲਕਂ ਹੋਤਿ। ਆਸਾਸਦਿਸਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਦਾਨਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਨ ਸਯਂ ਪਿਪਾਸਵਿਨਯਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਆਸਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਤਣ੍ਹਾਪਣਿਧਿਂਵਾ ਛਨ੍ਦਪਣਿਧਿਂਵਾ ਵਿਨੇਨ੍ਤਂ ਵਿਧਮੇਨ੍ਤਂ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਣਿਹਿਤਨ੍ਤਿ **ਅਪ੍ਪਣੀਹਿਤਂ**। ਏਤ੍ਥਚ ਦੁਵਿਧਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਸੁਖਂ ਸਨ੍ਤਿਸੁਖਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਮਨੁਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬ ਬ੍ਰਹ੍ਮ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਭਵਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਸੁਖਂਨਾਮ। ਤਂ ਪਨ ਖਣੇਖਣੇ ਵਿਜ੍ਜੁਵਿਯ ਭਿਜ੍ਜਨਧਮ੍ਮਂ। ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋਚ ਅਨਿਚ੍ਚਧਮ੍ਮਾ। ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਅਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਆਸਾਦੁਕ੍ਖਂ ਭਿਯ੍ਯੋ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਂ ਵੇਦਯਿਤਸੁਖਂਨਾਮ ਆਸਾ ਦੁਕ੍ਖਜਨਕਤ੍ਤਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਹ-ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵੇਦਯਿਤਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਨਾਚ ਕਤਮਂ ਤਂ ਆਵੁਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਸੁਖਂ, ਯਦੇਤ੍ਥ ਵੇਦਯਿਤਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਪੁਟ੍ਠੇਨ ਏਤਦੇਵੇਤ੍ਥ ਆਵੁਸੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ ਸੁਖਂ, ਯਦੇਤ੍ਥ ਵੇਦਯਿਤਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਨ੍ਤਿਸੁਖਂਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿ ਤਾਨਂਵਾ ਕਿਲੇਸਾਦੀਨਂ ਅਪਾਯਦੁਕ੍ਖਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਮਾਪਯੋਗਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵਿਮੁਚ੍ਚਨਸੁਖਂ। ਏਤਦੇਵੇਤ੍ਥ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਂ ਅਚਲਸੁਖਂ। ਏਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਸਤਿ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸ ਦਿਬ੍ਬਬ੍ਰਹ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਾਨਂਪਿ ਅਵਸ੍ਸਂ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਟ੍ਠੇਨ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਵਿਚਿਨਿਰਯ ਭਯਾਦੀਨੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਵੇਦਯਿਤਸੁਖਮੂਲਕਸ੍ਸ ਆਸਾਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਸੁਖਦੀਪਕਂ ਇਦਂ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਪਦਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਏਕਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਗੁਣਪਦਂ ਹੋਤੀਤਿ।

ਆਕਾਰ ਭੇਦੇਨਾਤਿ ਤਿਵਿਧਸ੍ਸ ਸੁਞ੍ਞਤਾਦਿਕਸ੍ਸ ਗੁਣਕੋਟ੍ਠਾਸਸ੍ਸ ਭੇਦੇਨ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਦੇਤਂ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸਂਸਾਰੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਅਨੁਸਯਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਨਂ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਮੇਵ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨਂ ਖਿਯਜਨਂ। ਤਂ ਖਯਧਾਤੁ ਨਿਰੋਧਧਾਤੁ ਸਙ੍ਖਾਤਂ ਏਕਂ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਹੋਤਿ। ਏਕਾ ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਹੋਤਿ। ਏਕੋ ਪਰਮਤ੍ਥਧਮ੍ਮੋ ਹੋਤਿ। ਖਯਟ੍ਠੇਨ ਨਿਰੋਧਟ੍ਠੇਨ ਸਭਾਵਤੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਤਾ, ਨ ਹਿ ਤਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਰੂਪਂ ਹੋਤਿ। ਕਾਯੇ ਞਾਣੇਚ ਸਰੂਪਤੋ ਉਪਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ, ਦੁਵਿਧਞ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਰਣਂ ਕਾਯਸਚ੍ਛਿਕਰਣਂ ਞਾਣਸਚ੍ਛਿਕਰਣਞ੍ਚ। ਯਥਾਹ-ਛਨ੍ਦਜਾਤੋ ਉਸ੍ਸਹਤਿ। ਉਸ੍ਸਹਿਤ੍ਵਾ ਤੁਲੇਤਿ। ਤੁਲਯਿਤ੍ਵਾ ਪਦਹਤਿ। ਪਹਿਤਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਕਾਯੇਨਚੇਵ ਪਰਮਤ੍ਥਸਚ੍ਚਂ ਸਚ੍ਛਿਕਰੋਤਿ। ਪਞ੍ਞਾਯਚ ਤਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸਂਸਾਰੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸਨ੍ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਨਂ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਮੇਵ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨਂ ਨਿਬ੍ਬਾਯਨਂ ਕਾਯਸਚ੍ਛਿਕਰਣਂਨਾਮ। ਏਵਂ ਕਾਯੇਨ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਤਂ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨਂ ਞਾਣੇਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਮੇ ਕਿਲੇਸਾਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਂ ਞਾਣਸਚ੍ਛਿਕਰਣਂਨਾਮ। ਤੇਸੁ ਕਾਯ ਸਚ੍ਛਿਕਰਣਂ ਅਨਨ੍ਤਂ ਅਪਰਿਮਾਣਂ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਂ ਖੇਪੇਤਿ। ਞਾਣਸਚ੍ਛਿਕਰਣਂ ਅਨਪ੍ਪਕਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ

ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ। ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮੇਸੁ ਏਵ ਰੂਪਂ ਸਚ੍ਛਿਕਰਣਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨਸ੍ਸ ਸੁਵ੍ਵਤਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਮਨੁਬੁਦ੍ਧੀਨਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤੁਚ੍ਛਸਵ੍ਵਾ ਨਿਰਤ੍ਥਕਸਵ੍ਵਾ ਸਣ੍ਠਾਤਿ। ਅਨਿਮਿਤ੍ਤ ਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਭਾਵਮਤ੍ਤਸਵ੍ਵਾ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਸਵ੍ਵਾ ਸਣ੍ਠਾਤਿ। ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਤਣ੍ਹਾਵਸਿਕਾ ਜਨਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸੁਖਂ ਨਾਮ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ।

ਯੋ ਪਨ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਂ ਖਯਨਿਰੋਧਮਤ੍ਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂਨਾਮ ਨਹੋਤਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਅਭਾਵਮਤ੍ਤਂ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿਰੂਪਂ ਹੋਤਿ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚਨਾਮ ਗਮ੍ਭੀਰਾਦੀਨਂ ਅਨਨ੍ਤਗੁਣਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁ ਹੋਤਿ, ਨਚ ਅਭਾਵਮਤ੍ਤਂ ਤੇਸਂ ਵਤ੍ਥੁ ਭਵਿਤੁਂ ਅਰਹਤਿ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਰਮਂ ਸੁਖਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਚ ਅਭਾਵਮਤ੍ਤੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸੁਖਂਨਾਮ ਸਕ੍ਕਾਲਦ੍ਧੁਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਤਸ੍ਸ ਖਯਨਿਰੋਧਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਯਸ੍ਸਚ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਸੋ ਖਯਨਿਰੋਧੋ ਸਿਜ੍ਝਤਿ। ਏਤ ਦੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਨਾਮਾਤਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂਪਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖ ਸਨ੍ਤਿਤੋ ਅਤਿਰੇਕਪਯੋਜਨਂਨਾਮ ਨਲਬ੍ਭਤਿ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸਚ ਗੁਣਪਦਾਨਿ ਨਾਮ ਅਨਨ੍ਤਾਨਂ ਵਟ੍ਟਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਟਿਪਕ੍ਖਵਸੇਨ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਨੋ ਅਞ੍ਞਥਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਤ੍ਤਕਾਨਿ ਅਗੁਣਪਦਾਨਿ ਵਟ੍ਟਧਮ੍ਮੇਸੁ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਤਕਾਨਿ ਤੇਸਂ ਖਯ ਨਿਰੋਧੇ ਅਨਨ੍ਤਾਨਿ ਗੁਣਪਦਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਯੋ ਖਯਨਿਰੋਧੋਪਿ ਤਾਵ ਵਿਸੁਂ ਧਮ੍ਮਭਾਵੇਨਵਿਞ੍ਞਾਤੁਂ ਦੁਕ੍ਕਰੋਗਮ੍ਭੀਰੋ ਹੋਤਿ। ਯਤੋ ਤਂ ਅਭਾਵਮਤ੍ਤਂ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿਰੂਪਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ। ਗੁਣਪਦਾਨਂ ਪਨਸ੍ਸ ਗਮ੍ਭੀਰਭਾਵੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵਨਤ੍ਥਿ। ਸਨ੍ਤਿਸੁਖਞ੍ਚ ਨਾਮ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਾਨਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਤਾਏਵ। ਤੇਸਂ ਵੂਪਸਮੋ ਸੁਖੋਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਵੂਪਸਨ੍ਤਤਾਤਿਚ ਤੇਸਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਖਯਨਿਰੋਧੋਏਵਾਤਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਸਬ੍ਬ ਵੇਦਯੀਤਸੁਖਾਨਂ ਉਕ੍ਕਂਸਗਤਾ ਤਸ੍ਸ ਖਯਨਿਰੋਧਸ੍ਸ ਪਰਮਸੁਖਤਾ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਭਾਵੇ ਤਾਵ ਇਦਂ ਸੁਤ੍ਤਂ।

> ਅਤ੍ਥਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਅਜਾਤਂ ਅਭੂਤਂ ਅਕਤਂ ਅਸਙ੍ਖਤਂ। ਨੋ ਚੇ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਅਭਵਿਸ੍ਸ ਅਜਾਤਂ ਅਭੂਤਂ ਅਕਤਂ ਅਸਙ੍ਖਤਂ, ਨ ਯਿਮਸ੍ਸ ਜਾਤਸ੍ਸ ਭੂਤਸ੍ਸ ਕਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਰਣਂ ਪਞ੍ਞਾਯੇਥ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜਾਤਂ ਅਭੂਤਂ ਅਕਤਂ ਅਸਙ੍ਖਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਜਾਤਸ੍ਸ ਭੂਤਸ੍ਸ ਕਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਰਣਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਅਜਾਨਨਂ ਅਜਾਤਂ। ਜਾਤਿਕ੍ਖਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਭਵਨਂ ਅਭੂਤਂ। ਅਭਾਵੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਕਰਣਂ ਅਕਤਂ। ਅਸਙ੍ਖਰਣਂ ਅਸਙ੍ਖਤਂ। ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂਵਾ ਪਵਤ੍ਤੇਤੁਂਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਭਾਵੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਜਾਤਿਕ੍ਖਯੋਤਿਵਾ ਵਿਸੁਂ ਏਕਾ ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਸੁਂ ਧਮ੍ਮਭਾਵਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਨਤ੍ਥਿ ਜਾਤਂ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਅਜਾਤਨ੍ਤਿਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਨਾਮ ਪਚ੍ਚਯੇ ਸਤਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਅਸਤਿ ਨ ਜਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਜਾਤਂ ਵਿਯ ਅਜਾਤਂਪਿ ਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥਿ। ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਦਿਚ ਅਜਾਤਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਜਾਤਮੇਵ ਅਤ੍ਥਿ। ਏਵਂਸਤਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਅਜਾਤਤ੍ਥਾਯ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਨਂਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਕਿਲੇਸਧਮ੍ਮਾ ਜਾਤਾਯੇਵ ਸਿਯੁਂ। ਨੋ ਅਜਾਤਾ। ਕਸ੍ਮਾ, ਅਜਾਤਸ੍ਸਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯਾਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਪਾਯਦੁਕ੍ਖਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖੇਸੁ, ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇਚ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਰੋਗਾਬਾਧਭਯੁਪਦ੍ਦਵੇਸੁ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਲੋਕੇ ਸਬ੍ਬੇ ਪੁਰਿਸਕਾਰਾ ਪੁਰਿਸਥਾਮਾ ਪੁਰਿਸਪਰਕ੍ਕਮਾ ਨਿਰਤ੍ਥਕਾ ਏਵ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਨੋ ਚੇਤਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇਲ। ਪਞ੍ਞਾਯੇਥਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਜਾਤਂਨਾਮ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨਿ ਅਜਾਤਤ੍ਥਾਯ ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਨਂ ਤੇ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਨਜਾਯਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਪੁਰਿਸਕਾਰਾ ਪੁਰਿਸਥਾਮਾ ਪੁਰਿਸਪਰਕ੍ਕਮਾ ਸਤ੍ਥਕਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਯਸ੍ਮਾਚ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨਿਰੋਧਾ ਸਙ੍ਖਾਰ ਨਿਰੋਧੋ। ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨਿਰੋਧੋਲ। ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਨਿਰੋਧੋ ਹੋਤੀਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਰੋਧਸ੍ਸ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਥਵਚਨਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਰੋਧੋ ਦੁਵਿਧੋ ਜਾਤਨਿਰੋਧੋ ਅਜਾਤਨਿਰੋਧੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੋਧੋ ਜਾਤਨਿਰੋਧੋਨਾਮ। ਮਚ੍ਚੁਤਿਚ ਮਰਣਨ੍ਤਿਚ ਏਤਸ੍ਸੇਵਨਾਮਂ। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਪਰਿਯਾ ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕਿਲੇਸਾਦੀਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਸ੍ਸਪਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਭਾਵੋ ਅਜਾਤ ਨਿਰੋਨਾਮ। ਯੋ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਸਮਥੋ ਸਬ੍ਬੁਪਧਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਤਣ੍ਹਕ੍ਖਯੋ ਵਿਰਾਗੋ ਨਿਰੋਧੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਯਮਿਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤੋ, ਅਯਮੇਵ ਹਿ ਸਬ੍ਬਪਲਿਬੋਧੇਹਿ ਸੁਞ੍ਞਤ੍ਤਾ ਸੁਞ੍ਞਤੋਨਾਮ। ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਜਾਰਾਮਰਣਾਦੀਨਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤਸ੍ਸ ਨਿਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੋਨਾਮ। ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾਨਂ ਨਿਦਾਨਭੂਤਸ੍ਸ ਆਸਾਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੋਨਾਮ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਸੁਞ੍ਞਤਂਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਞ੍ਚੇ**ਤਿ ਤਿਵਿਧਂ ਹੋਤੀਤਿ। **ਪਦਨ੍ਤਿ**ਆਦਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਵੇਵਚਨਾਨਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਵਿਸੁਂ ਅਸਂਮਿਸ੍ਸੋ ਕੇਵਲੋ ਉਪਲਬ੍ਭਮਾਨੋ ਏਕੋ ਪਰਮਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਪਦਂ ਨਾਮ। ਕੋਟ੍ਠਾਸਤ੍ਥੋ ਹਿ ਪਦਸਦ੍ਦੋ। ਯਥਾ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਚੵਨਾਭਾੵੇਨ **ਅਚ੍ਚੁਤੰ**। ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਪਰਨ੍ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਪੵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ **ਅਚ੍ਚਨ੍ਤੰ**। ਸਙ੍ਖਰਣਕਿਚ੍ਚਰਹਿਤਤ੍ਤਾ **ਅਸਙ੍ਖਤੰ**। ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਭਾੵਤੋ **ਅਨੁਤ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ। ੵ**ਾਨਮੁਤ੍ਤਾ** ਤਣ੍ਹਾ ੵਿਮੁਤ੍ਤਾ, ਮਹਨ੍ਤੇ ਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧਾਦਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਏਸਿੰਸੁ ਅਧਿਗਚ੍ਛਿੰਸੂਤਿ **ਮਹੇਸਯੋ**, ਬੁਦ੍ਧਾ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥੵਣ੍ਣਨਾਯ ਰੂਪਨਿਬ੍ਬਾਨ ਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸਮੁਚ੍ਚਯ ਸਙ੍ਗਹ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧੬੨. ਏਵੰ ਛਹਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਰਮਤ੍ਥੇ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਤਂਤਂਰਾਸਿਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਮੁਚ੍ਚਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਆਦਿਗਾਥ ਮਾਹ। ਯੇ ਸਲਕ੍ਖਣਾ ਦ੍ਵਾਸਤ੍ਤਤਿਵਿਧਾ ਵਤ੍ਥੁਧਮ੍ਮਾ ਮਯਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਸਮੁਚ੍ਚਯਂ ਯਥਾਯੋਗਂ ਪਵਕ੍ਖਾਮੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਤਤ੍ਥ **ਸਲਕ੍ਖਣਾਵਤ੍ਥੁਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਪਦੇਹਿ ਦਸਵਿਧਾਨਿ ਅਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਰੂਪਾਨਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। ਨ ਹਿ ਤਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਵੇਨਿਕਭੂਤੇਨ ਸਭਾਵ ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਦਿ ਸਾਮਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣੇਨਚ ਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕਨ੍ਤੁਪਰਮਤ੍ਥਤਾਯ ਅਭਾਵਤੋ। ਤਤੋਯੇਵਚ ਵਤ੍ਥੁਧਮ੍ਮਾਚ ਨਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਰੂਪਤੋ ਅਨੁਪਲਬ੍ਭਮਾਨਤ੍ਤਾ। ਦਬ੍ਬਵਾਚਕੋ ਹਿ ਇਧ ਵਤ੍ਥੁਸਦ੍ਦੋ। ਦਬ੍ਬਞ੍ਚਨਾਮ ਇਧ ਸਰੂਪਤੋ ਲਬ੍ਭਮਾਨੋ ਸਭਾਵੋ ਏਵ। ਏਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸਪਿ ਮਗ੍ਗਫਲ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਞਾਣੇਸੁ ਸਰੂਪਤੋ ਲਬ੍ਭਮਾਨ ਸਭਾਵਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਅਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਰੂਪਾਨਂ ਵਿਯ ਚ ਵਤ੍ਥੁਧਮ੍ਮ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯੇਨ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਧਮ੍ਮਮਤ੍ਤਭਾਵੰ ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਯ ਪਰਿਕਪ੍ਪਿਤਾਕਾਰਮਤ੍ਤਭਾਵੰਵਾ ਸਸਵਿਸਾਣ ਕਚ੍ਛਪਲੋਮਾਦੀਨਂ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਭੂਤ ਪਰਿਕਪ੍ਪਿਤ ਮਤ੍ਤਭਾਵੰਵਾ ਨਿਵਾਰੇਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਏਤ੍ਥਚ **ਦ੍ਵਾਸਤ੍ਤਤਿਵਿਧਾਸਲਕ੍ਖਣਾਵਤ੍ਥੁਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਵਚਨੇ ਪਯੋਜਨਂ ਨਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਦ੍ਵਾਸਤ੍ਤਤਿਵਿਧੇਸੁ ਏਕਚ੍ਚੇ ਏਵ ਧਮ੍ਮਾ ਪੁਰਿਮੇਸੁ ਤੀਸੁ ਸਙ੍ਗਹੇਸੁ ਆਗਤਾ। ਪਚ੍ਛਿਮੇਚ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਹੇ ਅਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਰੂਪਾਨਿਪਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾਨਿਏਵਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਵਤ੍ਥੁਧਮ੍ਮਾਸਲਕ੍ਖਣਾਤਿ ਪਦੇਹਿ ਅਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਰੂਪਾਨਂ ਸਲਕ੍ਖਣਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨੇ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਤਂ ਰੂਪਸਮੁਦ੍ਦੇਸ ਦੀਪਨਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵਾਤਿ। ਏਕਨ੍ਤਾਕੁਸਲਜਾਤਿਯਾਨਂ ਆਸਵ ਚਤੁਕ੍ਕਾਦੀਨਂ ਸਙ੍ਗਹੋ **ਅਕੁਸਲਸਙ੍ਗਹੋ,** ਨ ਅਕੁਸਲ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾਯੇਵ ਅਕੁਸਲਭੂਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤੁਫਸ੍ਸਾਦੀਨਨ੍ਤਿ। ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤਮਿਸ੍ਸਕਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹੋ **ਮਿਸ੍ਸਕਸਙ੍ਗਹੋ**।

ਬੋਧਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਞਾਣਂ, ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਬੋਧਿਯਾ ਪਕ੍ਖਾ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਾ। ਬੋਧਿਸਮ੍ਭਾਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਬੋਧਿ ਪਕ੍ਖੇਸੁ ਭਵਾ ਅਨ੍ਤੋਗਧਾਤਿ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਾ। ਤੇਸਂ ਸਙ੍ਗਹੋਤਿ **ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਸਙ੍ਗਹੋ**। ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਅਨਵਸੇਸਾਨਂ ਪਰਮਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹੋ **ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਹੋ**। ਚਿਰਪਾਰਿਵਾਸਿਯਟ੍ਠੇਨ ਮਦਨਿਯਟ੍ਠੇਨਚ ਆਸਵ ਸਦਿਸਤ੍ਤਾ **ਆਸਵਾ**। ਯਦਿਚ ਤਦੁਭਯਟ੍ਠੇਨ ਆਸਵਾਨਾਮ ਸਿਯੁਂ। ਇਮੇ ਲੋਭਾਦਯੋ ਏਵ ਆਸਵਾਨਾਮ ਸਿਯੁਂ। ਪੁਪ੍ਫਾਸਵਾਦਯੋ ਹਿ ਲੋਕੇ ਛ ਪਞ੍ਚ ਰਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠਰਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਸਯਂਪਿ ਕੁਮ੍ਭੇਸੁ ਪਰਿਵਾਸਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਕੁਮ੍ਭੇਚ ਪਰਿਵਾਸਂ ਗਾਹਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਪਨ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸਂਸਾਰੇ ਸਯਂਪਿ ਸਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਰਿਵਾਸਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਪਰਿਵਾਸਂ ਗਾਹਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਸਕਲਂ ਸਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਂ ਸਦਾ ਆਸਵਪੂਰਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਹ-ਚਕ੍ਖੁਂ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਨਿਵੀਸਮਾਨਾ ਨਿਵੀਸਤੀਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਏਤ੍ਥੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਚ ਪੁਨ ਅਨੁਸਯਭਾਵੇਨ ਪਰਿਵਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵੀਸਮਾਨਾ ਏਤ੍ਥੇਵ ਨਿਵੀਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਾਵਚ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਯੋਵਨਂ ਨਲਬ੍ਭਤਿ। ਤਾਵ ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਗੂਥਪੂਰਿਤਕੂਪਂ ਵਿਯ ਦੁਬ੍ਬਿਸੋਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਪੁਪ੍ਫਾਸਵਾਦਯੋਚ ਮਦਂ ਜਨੇਨ੍ਤਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮੇਵ ਜਨੇਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਪਨ ਯਾਵ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਂ ਨਲਭਤਿ। ਤਾਵ ਨਿਚ੍ਚਮਦਂ ਜਨੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਇਮੇਯੇਵ ਚਿਰਪਾਰਿਵਾਸਿਯਟ੍ਠੇਨ ਮਦਨਿ ਯਟ੍ਠੇਨਚ ਆਸਵਾਨਾਮ ਭਵਿਤੁਂ ਅਰਹਨ੍ਤੀਤਿ।

ਵਿਸਨ੍ਦਨਟ੍ਠੇਨਵਾ ਆਸਵਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਆਸਵਾ, ਯਥਾ ਹਿ ਕੁਥਿਤ ਕੁਟ੍ਠਿਨੋ ਮਹਾਵਣਮੁਖੇਹਿ ਯੂਸਸਙ੍ਖਾਤੋ ਆਸਵੋ ਵਿਸਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਲੋਤਿਕਖਣ੍ਡਾਨਿ ਦੂਸੇਤਿ, ਏਵਂ ਇਮੇਪਿ ਛਹਿਦ੍ਵਾਰੇਹਿ ਵਿਸਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਛਲਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿਦੂਸੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਆਯਤਂਵਾ ਸਂਸਾਰਦੁਕ੍ਖਂ ਸਵਨ੍ਤਿਪਸਵਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤੀਤਿ ਆਸਵਾ। ਅਥਵਾ, ਭਵਤੋ ਆਭਵਗ੍ਗਾ ਧਮ੍ਮਤੋ ਆਗੋਤ੍ਰਭੁਮ੍ਹਾ ਸਵਨ੍ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਕਰਣਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਆਸਵਾ। ਆਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਵਧਿਅਤ੍ਥਜੋਤਕਤ੍ਤਾ। ਅਵਧਿਚ ਦੁਵਿਧੋ ਮਰਿਯਾਦਵਿਸਯੋ ਅਭਿਵਿਧਿਵਿਸਯੋਚਾਤਿ ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਨੀਕ੍ਰਿਯਾ ਅਵਧਿਭੂਤਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਬਹਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਸੋ ਮਰਿਯਾਦਵਿਸਯੋ ਨਾਮ। ਯਥਾ ਆਪਾਤਲਿਪੁਤ੍ਤਾ ਦੇਵੋ ਵੁਟ੍ਠੋਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਨੀਕ੍ਰਿਯਾ ਅਵਧਿਭੂਤਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਸੋ ਅਭਿਵਿਧਿਵਿਸਯੋਨਾਮ। ਯਥਾ ਆਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਭਗਵਤੋ ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੋ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤੋਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਅਭਿਵਿਧਿਵਿਸਯੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਵਗ੍ਗਞ੍ਚ ਗੋਤ੍ਰਭੁਞ੍ਚ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਸਵਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

[੨੦੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਅਵਧਿਚ ਮਰਿਯਾਦਅਭਿਵਿਧਿਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧੋਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤੰ ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ''ਤਤ੍ਥ ਆਪਾਤਲਿਪੁਤ੍ਤਾ ਦੇਵੋ ਵੁਟ੍ਠੋਤਿਆਦੀਸੁਵਿਯ ਕ੍ਰਿਯੰ ਬਹਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤੋ ਮਰਿਯਾਦੋ। ਆਭਵਗ੍ਗਾਸਦ੍ਦੋ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤੋਤਿਆਦੀਸੁਵਿਯ ਕ੍ਰਿਯੰ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤੋ ਅਭਿਵਿਧੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਤੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਅਵਵਿਧਿਵਿਸਯਭੂਤੋ ਭਵਗ੍ਗੋ ਲੋਕਤ੍ਤਯਬਜਾਪਕੰ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਮਨਕ੍ਰਿਯੰ ਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਨਚ ਅਵਧਿਭੂਤੋ ਅਤ੍ਥੋ ਕ੍ਰਿਯੰ ਬਹਿਵਾ ਅਨ੍ਤੋਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਕ੍ਰਿਯਾਏਵ ਪਨ ਤੰ ਬਹਿਵਾ ਅਨ੍ਤੋਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਮੂਲਟੀਕਾਯੰ-ਦੁਵਿਧੋਹਿ ਅਵਧਿ ਅਭਿਵਿਧਿਵਿਸਯੋ ਅਨਭਿਵਿਧਿਵਿਸਯੋਚ। ਅਭਿਵਿਧਿਵਿਸਯੰ ਕ੍ਰਿਯਾਬਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਆਭਵਗ੍ਗਾ ਭਗਵਤੋ ਯਸੋ ਗਤੋਤਿ। ਇਤਰੰ ਬਹਿਕਤ੍ਵਾ, ਆਪਾਤਲਿਪੁਤ੍ਤਾ ਵੁਟ੍ਠੋ ਦੇਵੋਤਿ। ਕਾਮੇਤਿ ਇਚ੍ਛਤੀਤਿ ਕਾਮੋ। ਸੋਏਵ ਆਸਵੋਤਿ **ਕਾਮਾਸਵੋ**। ਕਾਮੀਯਤਿਵਾ ਓਲਾਰਿਕੇਨ ਕਾਮੇਨ ਇਚ੍ਛੀਯਤੀਤਿ ਕਾਮੋ। ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਮੁਖੇਨ ਦੇਸਿਤੋ ਸਬ੍ਬੋ ਕਾਮਾਵਚਰਧਮ੍ਮੋ। ਇਧ ਪਨ ਤੰ ਨਾਮੇਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾ ਤਣ੍ਹਾਏਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ, ਕਾਮੋਏਵ ਆਸਵੋਤਿ ਕਾਮਾਸਵੋ। ਕਾਮਾਵਚਰਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸ੍ਸਾਦਨਾਭਿਨਨ੍ਦਨ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਕਾਮਰਾਗੋ। ਥੇਰੇਨ ਪਨ ਅਯਮਤ੍ਥੋਵ ਇਚ੍ਛਿਤੋ। ਵਕ੍ਖਤਿ ਹਿ **ਕਾਮਭਵ ਨਾਮੇਨ ਤਬ੍ਬਤ੍ਥੁਕਾ ਤਣ੍ਹਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ**ਤਿ।

[੨੦੫] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਪੁਰਿਮਤ੍ਥੋਵ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨੋ, ਥੇਰਮਤਾਨੁਗਤਸ੍ਸ ਇਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਅਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ।

ਭਵਾਸਵੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦੁਵਿਧੋ ਭਵੋ ਕਮ੍ਮਭਵੋ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋ ਚ। ਤਤ੍ਥ ਮਹਗ੍ਗਤਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾ ਕਮ੍ਮਭਵੋ। ਤੰਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋ। ਇਧਪਿ ਭਵਸਦ੍ਦੇਨ ਤਦਾਰਮ੍ਮਣਾ ਤਣ੍ਹਾਏਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਭਵੋਏਵ ਆਸਵੋਤਿ ਭਵਾਸਵੋ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਦੁਵਿਧੇ ਭਵੇ ਨਿਕਨ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਰੂਪਾਰੂਪਰਾਗੋ।

[੨੦੬] ਯੰ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ**

''ਸਸ੍ਸਤ ਦਿਟ੍ਠਿਸਹਗਤੋਚ ਰਾਗੋ ਏਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਯੁਤ੍ਤੰ।

ਭਵਾਸਵੋ ਚਤੂਸੁ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤ ਲੋਭਸਹਗਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਕਣ੍ਡੇ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਭਵਤਣ੍ਹਾ ਵਿਭਵਤਣ੍ਹਾਤਿ ਆਗਤੰ। ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ ਸਹਗਤੋ ਰਾਗੋ ਯਾਕਾਚਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲ ਕਮ੍ਮਭਵਨਿਕਨ੍ਤਿ ਯਾਕਾਚਿ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵਪਤ੍ਥਨਾ। ਸਬ੍ਬਾ ਭਵਤਣ੍ਹਾਯੰ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ ਯੁਤ੍ਤਾ। ਇਧ ਪਨ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੰ ਭਵਾਸਵੰ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੋ ਲੋਭੋ ਕਾਮਾਸਵੇ ਏਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋਤਿ ਯੁਤ੍ਤੋਤਿ।

[੨੦੭] ਏਤੇਨੇਵ ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ** ਵੁਤ੍ਤੰ।

''ਤਤਿਯੋ ਭਾਦਿਟ੍ਠਿਸਹਗਤੋ''ਤਿ। ਤੰਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

ਯਾਕਾਚਿ ਦਿਟ੍ਠਿ **ਦਿਟ੍ਠਾਸ**ਵੋ। ਯੋਕੋਚਿ ਮੋਹੋ **ਅਵਿਜ੍ਜਾਸ**ਵੋ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਇਮੇ ਏਵ ਆਸਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਨਨੁ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਮਾਨਾਦਯੋ ਚਿਰਪਾਰਿਵਾਸਿਯਟ੍ਠਾਦਿਯੁਤ੍ਤਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਚ੍ਚੰ। ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਕਾਮਾਸਵੇ ਪਰਿਵੁਟ੍ਠੇ ਸਤਿ ਸਬ੍ਬੇਕਾਮਵਿਸਯਾ ਮਾਨਾਦਯੋ ਪਰਿਵੁਟ੍ਠਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਮੁਤ੍ਤੇ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਏਵ, ਤਥਾ ਭਵਾਸਵੇ ਪਰਿਵੁਟ੍ਠੇ ਸਤਿ ਭਵਵਿਸਯਾ। ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੇਚ

ਪਰਿਵੁਟ੍ਠੇ ਸਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਸਯਾਤਿ। ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਨ ਤੇਸੰ ਤਿਣ੍ਣੰਪਿ ਮੂਲਭੂਤਾਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇ ਏਵ ਪਾਰਿਵਾਸਿਯਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਪਧਾਨਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਤਰੇ ਪਨ ਤਦਨੁਬਨ੍ਧਮਤ੍ਤਾਏਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਤੇ ਆਸਵਾਤਿ ਵਿਸੁੰ ਵਤ੍ਤੁੰ ਅਰਹਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਤਿਤੰ ਜਨੰ ਅਨਸ੍ਸਾਸਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਨ੍ਤੋ ਹਨਤਿ ਮਾਰੇਤੀਤਿ **ਓਘੋ**। ਪਕਤਿਮਹੋਘੋ। ਤਥਾ ਅਵਹਨਨਟ੍ਠੇਨ ਦੁਤ੍ਤਰਟ੍ਠੇਨਚ ਓਘਸਦਿਸਾਤਿ ਓਘਾ। ਯਦਿਚ ਅਵਹਞ੍ਞਨਟ੍ਠੇਚ ਦੁਤ੍ਤਰਟ੍ਠੇਨਚ ਓਘਾਨਾਮ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿਆਦਿਕੋ ਪਸਙ੍ਗੋ ਮਾਨਾਦੀਨਞ੍ਚ ਓਘਭਾਵ ਪਰਿਹਾਰੋ ਵੁਤ੍ਤੁ ਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਵਟ੍ਟਸ੍ਮਿਂਵਾ ਭਵਯਨ੍ਤਕੇਵਾ ਸਤ੍ਤੇ ਯੋਜੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਯੋਗਾ**। ਭਵਨ੍ਤਰਚੁਤਿਯਾ ਸਹ ਭਵਨ੍ਤਰਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਨ੍ਥੇਨ੍ਤਿ ਘਟੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਗਨ੍ਥਾ। ਅਭਿਜ੍ਝਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਰਾਗਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਰੂਪਾਰੂਪ ਰਾਗਾਪਿ ਏਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। **ਬਜਾਪਾਦੋ**ਤਿਪਿ ਸਬ੍ਬੋ ਦੋਸੋ ਏਵ। **ਇਦੰ ਸਚ੍ਚਾਤਿ ਨਿਵੇਸੋ**ਤਿ ਇਦਮੇਵ ਸਚ੍ਚੰ, ਮੋਘਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਪਵਤ੍ਤੋ ਮਿਚ੍ਛਾਭਿਨਿਵੇਸੋ। ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਅਮਗ੍ਗਭੂਤੰਯੇਵ ਗੋਸੀਲਗੋਵਤਾਦਿਕੰ ਪਰਤੋ ਆਮਸਨੰ ਤਥਾ ਤਥਾ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਣੰ **ਸੀਲਬ੍ਬਤਪਰਾਮਾਸੋ**। ਏਤ੍ਥਚ ਪਰਤੋਤਿ ਭੂਤਸਭਾਵਪਚ੍ਚਨਿਕਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾਯਸਦ੍ਦੋ ਪਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਰੂਪਕਾਯੇ ਨਾਮਕਾਯੇਚ ਪਵਤ੍ਤੋਤਿ ਅਤਿਤਕਾਯੇਨ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਕਾਯੰ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਯੇਨਚ ਅਨਾਗਤਕਾਯੰ ਗਨ੍ਥੇਤਿ ਘਟੇਤੀਤਿ **ਕਾਯਗਨ੍ਥੋ**। ਅਥਵਾ, ਕਾਯੇ ਗਨ੍ਥੋਤਿ ਕਾਯਗਨ੍ਥੋ। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤ ਗਨ੍ਥੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨਿਗਣ੍ਠੋਨਾਟਪੁਤ੍ਤੋਤਿਆਦੀਸੁਵਿਯ ਗਨ੍ਥਸਦ੍ਦੋ ਗਨ੍ਥਿਯੰ ਪਵਤ੍ਤੋ। ਭੁਸੰ ਆਦਿਯਨ੍ਤਿ ਅਮੁਞ੍ਚਨਗਾਹੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ **ਉਪਾਦਾਨਾਨਿ**। ਕਿਲੇਸਭੂਤੋ ਕਾਮੋਏਵ ਉਪਾਦਾਨੰ **ਕਾਮੁ ਪਾਦਾਨੰ**। ਵਤ੍ਥੁਭੂਤੰਵਾ ਕਾਮੰ ਉਪਾਦਿਯਤੀਤਿ ਕਾਮੁਪਾਦਾਨੰ।

ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿਦਿਟ੍ਠਿਯੋ ਤਿਵਿਧ ਮਹਾਦਿਟ੍ਠਿਯੋ ਅਞ੍ਞਾਪਿਵਾ ਸਾਸਨੇ ਲੋਕੇਚ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾ ਵਿਪਰੀਤਗਾਹਭੂਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ **ਦਿਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨੰ**। ਯਥਾਗਹਿਤੰਵਾ ਪੁਰਿਮਦਿਟ੍ਠਿੰ ਇਦਮੇਵ ਸਚ੍ਚੰ ਮੋਘਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਉਪਾਦਿਯਤੀਤਿ ਦਿਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨੰ। ਗੋਣਕੁਕ੍ਕੁਰਾਦੀਨੰ ਤੰਤੰਪਕਤਿਚਾਰਿਤ੍ਤੰ ਸੀਲੰ ਨਾਮ। ਤਮੇਵ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਮਾਦਿਨ੍ਨੰ ਵਤੰਨਾਮ। ਤਦੁਭਯੰ ਸੰਸਾਰਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੋਤਿ ਦਲ੍ਹਗਹਣੰ **ਸੀਲਬ੍ਬਤੁ ਪਾਦਾਨੰ ਨਾਮ। ਅਤ੍ਤਵਾਦੁਪਾਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਰਿਕਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧਿਯਾ ਗਹਿਤੋ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਸਤ੍ਤ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਧਾਨਿਸ੍ਸਰੋ। ਯੰ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨਾ ਸਤ੍ਤੋਤਿਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੋਤਿਵਾ ਜੀਵੋਤਿਵਾ ਤਥਾਗਤੋਤਿਵਾ ਲੋਕੋਤਿਵਾ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਨਾਨਾਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਇਸ੍ਸਰਨਿਮ੍ਮਿਤੰਵਾ ਅਧਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰਵਾ ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਸਸ੍ਸਤੰਵਾ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤੰਵਾ ਉਚ੍ਛੇਦੰਵਾ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਤੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿਚੇਵ ਉਪਾਦਿਯਨ੍ਤਿਚ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਤਵਾ ਦੁਪਾਦਾਨੰ। ਵੀਸਤਿਵਿਧਾ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤੀਤਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠੰ ਪਧਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਉਪਾਦਿਯਨ੍ਤੀਤਿ ਦਲ੍ਹੰ ਆਦਿਯਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਹ –

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ। ਇਧ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਰੂਪੰ ਅਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ। ਰੂਪਵਨ੍ਤੰਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ। ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਾ ਰੂਪੰ। ਰੂਪਸ੍ਮਿਂਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ। ਵੇਦਨੰ ਅਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ। ਵੇਦਨਾਵਨ੍ਤੰਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ। ਅਤ੍ਤਨਿਵਾ ਵੇਦਨੰ। ਵੇਦਨਾਪਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ। ਸਞ੍ਞੰ। ਸਙ੍ਖਾਰੇ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਰੂਪੰ ਅਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਰੂਪਮੇਵ ਅਤ੍ਤਾਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਰੂਪਵਨ੍ਤੰਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾ ਮੇ ਰੂਪਵਾਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਾ ਰੂਪਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਰੂਪੰ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਰੂਪਸ੍ਮਿਂਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਰੂਪੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਤ੍ਤਾ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਕਥੰ ਰੂਪਕਾਯੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਅਜ੍ਜ ਅਹੰ ਥਦ੍ਧੋਮ੍ਹੀਤਿ ਵਾ ਅਜ੍ਜ ਅਹੰ ਮੁਦੁਕੋਮ੍ਹੀਤਿਵਾ ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਥਵਿ ਸਙ੍ਖਾਤੰ ਰੂਪੰ ਅਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿਨਾਮ। ਅਜ੍ਜ ਮਮ ਕਾਯੋ ਥਦ੍ਧੋਤਿਵਾ ਮੁਦੂਤਿਵਾ ਵਦਨ੍ਤੋ ਸੇਸਧਮ੍ਮੇਵਾ ਧਮ੍ਮਮਤ੍ਤਕੰਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਪਥਵੀਵਨ੍ਤੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿਨਾਮ। ਅਜ੍ਜ ਥਦ੍ਧਭਾਵੋਵਾ ਮੁਦੁਭਾਵੋਵਾ ਮਯਿ ਜਾਤੋਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਥਵਿਸ ਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿਨਾਮ। ਅਜ੍ਜਾਹੰ ਥਦ੍ਧਭਾਵੇ ਠਿਤੋਮ੍ਹਿ ਮੁਦੁਭਾਵੇ ਠਿਤੋ ਮ੍ਹੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋਪਥਵਿਮ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਮਨੁਸ੍ਸਤਿਨਾਮ। ਅਯੰ ਪਥਵਿਮ੍ਹਿ ਚਤੁਰਾਵਤ੍ਥਿਕਾਯ ਸੰਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਪਵਤ੍ਤਾਕਾਰੋ। ਸੇਸੇਸੁ ਸਤ੍ਤਵੀਸਤਿਰੂਪੇਸੁ ਯਥਾਸਮ੍ਭਵੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਅਹੰ ਮਰਾਮਿ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿਆਦਿਨਾ ਹਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਯੰਪਿ ਸਾਦਿਟ੍ਠਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿਯੇਵ। ਸੇਸਰੂਪੇਸੁ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਦੰ ਨਾਮ ਅਹੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੰਭੁਞ੍ਜਿਂ। ਅਜ੍ਜ ਸੰਭੁਞ੍ਜਾਮਿ। ਪਰਤੋ ਸੰਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿਵਾ ਸੁਖਿਤੋਮ੍ਹਿ ਦੁਕ੍ਖਿਤੋਮ੍ਹੀਤਿਵਾ ਵੇਦਨੰ ਅਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ। ਅਜ੍ਜ ਮਮ ਕਾਯੋ ਸੁਖਿਤੋ ਦੁਕ੍ਖਿਤੋਤਿਵਾ

ਮਮਚਿਤ੍ਤੁੰ ਸੁਖਿਤੰ ਦੁਕ੍ਖਿਤਨ੍ਤਿਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਵੇਦਨਾਵਨ੍ਤੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ। ਅਜ੍ਜਸੁਖਂਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂਵਾ ਮਯਿਜਾਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵੇਦਨੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ। ਅਜ੍ਜਾਹੰ ਸੁਖਿਤ ਭਾਵੇ ਠਿਤੋਮ੍ਹਿ ਦੁਕ੍ਖਿਤਭਾਵੇ ਠਿਤੋਮ੍ਹੀਤਿ ਵੇਦਨਾਯ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਬ੍ਬੇਸੁਚ ਪਞ੍ਚਾਸਮਤ੍ਤੇਸੁ ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਅਹੰ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ। ਦਸ੍ਸਨੰ ਮੇਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਵਨ੍ਤੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ। ਮਯਿਦਸ੍ਸਨੰਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ, ਅਹੰ ਦਸ੍ਸਨੇ ਸਮਤ੍ਥੋਮ੍ਹੀਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ। ਏਸੇ ਵਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਸੂਤਿ। ਅਹ ਮਸ੍ਮਿ ਅਹੰ ਏਕੋ ਸਤ੍ਤੋ ਏਕੋਪੁਗ੍ਗਲੋ ਏਕੋ ਜੀਵੋ ਏਕੋ ਲੋਕੋ ਏਕੋ ਨਰੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਦੇਵੋਸਕ੍ਕੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਤਿਵਾ ਅਹੰਗਚ੍ਛਾਮਿ ਅਹੰ ਤਿਟ੍ਠਾਮਿ ਅਹੰ ਨਿਸੀਦਾਮਿ ਅਹੰ ਨਿਪ੍ਪਜ੍ਜਾਮਿ ਅਹੰ ਸਮਿਞ੍ਜੇਮਿ ਪਸਾਰੇਮੀਤਿਆਦਿਨਾ ਵਾ ਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕਂਵਾ ਏਕਮੇਕਂਵਾ ਖਨ੍ਧੰ ਸਮੂਹਤੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਅਪਰਿਞ੍ਞਾਤਵਤ੍ਥੁਕਾਨਞ੍ਹਿ ਏਕਮੁਹੁਤ੍ਤੁ ਮਤ੍ਤੇਪਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਤਨੋਵਾ ਪਰਸ੍ਸਵਾ ਅਤ੍ਤਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਵਚਨੰ ਕਥੇਨ੍ਤਾਨੰ ਚਿਤ੍ਤਂਵਾ ਵਚਨਂਵਾ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇ ਰੂਪਾਰੂਪਧਮ੍ਮੇ ਕਦਾਚਿ ਅਤ੍ਤਤੋ ਉਪਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਕਦਾਚਿ ਅਤ੍ਤਪਰਿਵਾਰ ਭਾਵੇਨ। ਕਦਾਚਿ ਅਤ੍ਤਨਿਸ੍ਸਿਤਭਾਵੇਨ। ਕਦਾਚਿ ਅਤ੍ਤਨਿਸ੍ਸਯਭਾਵੇਨ। ਕਦਾਚਿ ਏਕੇਕਧਮ੍ਮਵਸੇਨ। ਕਦਾਚਿ ਸਮੂਹਧਮ੍ਮਵਸੇਨਾਤਿ।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨਿਮਿਤ੍ਤੰਨਾਮ ਵਸਵਤ੍ਤਨਾਕਾਰੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਵਸਵਤ੍ਤਨਾ ਕਾਰੋਚ ਰੂਪਾਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਚ੍ਚਯਾਯਤ੍ਤ ਵੁਤ੍ਤਿਕਤ੍ਤੰ ਖਣਿ ਕਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸੁਟ੍ਠ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਰਿਞ੍ਞਾਤਵਤ੍ਥੁਕਾਨੰ ਅਤ੍ਤ ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਵਚਨੰ ਕਥੇਨ੍ਤਾਨੰਪਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਦੁਮਿਨਿਪਤ੍ਤੇ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੂ ਵਿਯ ਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਲਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾਏਵ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਵਾ ਵਾ ਸੇਤੁੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਨੀਵਾਰੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਨੀਵਰਣਾਨਿ**। ਕਾਮਨਟ੍ਠੇਨ ਕਾਮੋ, ਛਨ੍ਦਨਟ੍ਠੇਨਛਨ੍ਦੋਤਿ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ। ਬਲਵਰਾਗੋ। ਸੋਏਵਨੀਵਰਣਨ੍ਤਿ **ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਨੀਵਰਣਂ**। ਪਟ੍ਠਾਨੇਆਰੁਪ੍ਪੇਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੰ ਨੀਵਰਣੰ ਪਟਿਚ੍ਚਉਦ੍ਧਚ੍ਚਨੀਵਰਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਰੂਪਾਰੂਪਰਾਗੇ ਅਵਸੇਸੋ ਸਬ੍ਬੋਲੋਭੋ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਝਾਨਪਟਿਪਕ੍ਖਭਾਵੋਪਨ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣਿਕਰਾਗਸ੍ਸੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਬਜਾਪਜ੍ਜਨੰ **ਬਜਾਪਾਦੋ**। ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੂਤਿਭਾਵੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯੋਕੋਚਿਦੋਸੋ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ **ਥਿਨਮਿਦ੍ਧ ਨੀਵਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਚ **ਉਦ੍ਧਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚ ਨੀਵਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਚ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਾ ਏਕੰ ਨੀਵਰਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਕਿਚ੍ਚਤੋ ਪਚ੍ਚਯਤੋ ਪਟਿਪਕ੍ਖਤੋਚ ਸਦਿਸਤ੍ਤਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਕਿਚ੍ਚਤੋ ਤਾਵ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਦ੍ਵਯਂ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਨੰ ਲੀਨਭਾਵਾ ਪਾਦਨਕਿਚ੍ਚਂ। ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਦ੍ਵਯਂ ਅਵੂਪਸਨ੍ਤਭਾਵਾਪਾਦਨਕਿਚ੍ਚਂ। ਪਚ੍ਚਯਤੋ ਪੁਰਿਮਦ੍ਵਯਂ ਤਨ੍ਦਿਵਿਜਮ੍ਭਿ ਤਤਾਪਚ੍ਚਯਂ। ਪਚ੍ਛਿਮਦ੍ਵਯਂ ਞਾਤਿਬਜਸਨਾਦਿਵਿਤਕ੍ਕਪਚ੍ਚਯਂ। ਪਟਿਪਕ੍ਖਤੋ ਪੁਰਿਮਦ੍ਵਯਂ ਵੀਰਿਯਪਟਿਪਕ੍ਖਂ। ਪਚ੍ਛਿਮਦ੍ਵਯਂ ਸਮਥਪਟਿਪਕ੍ਖਨ੍ਤਿ।

ਅਨੁਸੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਅਨੁਸਯਾ**। ਅਨੁਰੂਪਂ ਕਾਰਣੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਨੁਅਨੁ ਸੇਨ੍ਤੀਤਿਵਾ ਅਨੁਸਯਾ। ਯਾਵ ਮਗ੍ਗਂ ਨਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਾਵ ਅਨੁਰਾ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਯਜਮਾਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਾਰਣਲਾਭੇ ਸਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਹੀਨਟ੍ਠੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਾ ਰਹਭਾਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਨ ਪਨ ਸਰੂਪਤੋ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਕਥਂ ਵਿਞ੍ਞਾ ਯਤੀਤਿ ਚੇ। ਯਸ੍ਸ ਕਾਮਰਾਗਾਨੁਸਯੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਟਿਘਾਨੁਸਯੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਲਿਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤੁਪਿ ਅਨੁਸਯਾ ਅਨੁਸਯਵਾਰੇ ਸਹ ਅਨੁਸੇਨ੍ਤੀਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਵਾਰੇ ਸਹ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਯਥਾਹ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸ੍ਸ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨੁਸਯੋਚ ਅਨੁਸੇਤਿ। ਕਾਮਰਾਗ। ਪਟਿਘ। ਮਾਨ। ਦਿਟ੍ਠਿ। ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ। ਭਵਰਾਗਨੁਸਯੋਚ ਅਨੁਸੇਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਵਾਰੇਪੀਤਿ।

ਅਪਿਚ, ਸਰੂਪਤੋ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਪਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਹਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਬਜਾਕਤਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਹਿ ਸਹ ਅਨੁਰੂਪਾ ਅਵਿਰੁਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੇਨ੍ਤਿ। ਵਿਸੁੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਭਾਵੇਨ ਅਵੁਟ੍ਠਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਯਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਨੁਸਯਾ। ਅਨੁ ਅਨੁ ਸੇਨ੍ਤੀਤਿਵਾ ਅਨੁਸਯਾ। ਪਕਤਿਯਾ ਯਥਾਨੁਸਯਿਤੇਸੁਏਵ ਕਾਮਰਾਗਾਦੀਸੁ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਦਿਗੁਣ ਤਿਗੁਣਾਦਿ ਵਸੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਸੇਨ੍ਤਿ। ਸਯਨਾਕਾਰੇਨ ਉਪਰੂਪਰਿ ਪਲਿਵੇਠੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤੀਸੁ ਰਾਗਾਦੀਨਂ ਅਵਤ੍ਥਾਸੁ ਪਥਮਾਵਤ੍ਥਾਯ ਠਿਤਾਨਂ ਕਾਮਰਾਗਾ ਦੀਨਮੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਹਿ ਅਵਤ੍ਥਾ ਅਨੁਸਯਾਵਤ੍ਥਾ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਾਵਤ੍ਥਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਾਵਤ੍ਥਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੇ ਕਾਮਰਾਗਾਦਯੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਕਾਯਙ੍ਗਵਾਚਙ੍ਗਂ ਚਾਲੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਤਥਾਪਵਤ੍ਤਾ ਅਵਤ੍ਥਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਾਵਤ੍ਥਾਨਾਮ। ਯੇ ਮਨਸ੍ਮਿਂ ਏਵ ਜਵਨਚਿਤ੍ਤਸਹਜਾਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਤਥਾਪਵਤ੍ਤਾ ਅਵਤ੍ਥਾ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਾਵਤ੍ਥਾਨਾਮ। ਯੇ ਪਨ ਜਵਨਸਹਜਾਤਭਾਵਂਪਿ ਅਪਤ੍ਵਾ ਵਾਸਨਾਧਾਤੁਯੋ ਵਿਯ ਚਿਕ੍ਕਸਨ੍ਤਾਨਾ ਨੁਸਯਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਬੀਜਭਾਵੇਨ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਿਕੇਚ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਆਪਾਤਮਾਗਤੇ ਯੇਸਂ ਵਸੇਨ ਆਵਜ੍ਜਨਂ ਰਾਗਾਦਿਪਾਤੁਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਅਯੋਨਿਸੋ ਭਵਙ੍ਗਂ ਆਵਟ੍ਟੇਤਿ, ਅਭਾਵਿਤਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਂ ਯੇਸਂ ਵਸੇਨ ਦਮਥਂ ਨਉਪੇਤਿ, ਤੇਸਂ ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤਾ ਅਵਤ੍ਥਾ ਅਨੁਸਯਾਵਤ੍ਥਾਨਾਮ। ਤਦਵਤ੍ਥਿਕਾ ਕਾਮਰਾਗਾਦਯੋ ਅਨੁਸਯਾਨਾਮ। ਤੇ ਪਨ ਅਪਰਮਤ੍ਥਭੂਤਾਪਿ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕਨ੍ਤਪਰਮਤ੍ਥਜਾਤਿਕਤ੍ਤਾ। ਨਚ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤਭੂਤਾ ਏਕਨ੍ਤਾਕੁਸਲਜਾਤਿਕਤ੍ਤਾ। ਨਾਪਿ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤਵਿਰੁਦ੍ਧਾ, ਵਿਸੁਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਭਾਵੇਨ ਅਨੁਪਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ। ਨਾਪਿ ਕਾਲਤ੍ਤਯਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤਾ, ਤੇਕਾਲਿਕਧਮ੍ਮਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਯੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ। ਯਦਾ ਪਨ ਤੇ ਸਮੁਟ੍ਠ ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਵਿਸੁਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮ ਭਾਵਞ੍ਚ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਦਿਭਾਵੋਚ ਤੇਸਂ ਪਰਿਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਏਤਦਤ੍ਥਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਕਥਾਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਤੇਸਂ ਸਾਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮਭਾਵੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧਭਾਵੋਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪਿਤੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਯਥਾ ਪਨ ਫਲਧਾਰਿਮ੍ਹਿ ਰੁਕ੍ਖਮ੍ਹਿ ਵਿਸਕਣ੍ਟਕੇ ਦਿਨ੍ਨੇ ਰੁਕ੍ਖਾਨੁਸਯਿਤੋ ਫਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਭੂਤੋ ਸਿਨੇਹੋ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਮਯੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਮਾਨਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸਾਨੁਸਯੇ ਚਿਤ੍ਤ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਯਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਮਗ੍ਗੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਹਮਗ੍ਗੁਪ੍ਪਾਦਾ ਸੋ ਸੋ ਅਨੁਸਯੋ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਸ੍ਸ ਪਨ ਪੁਨ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਕੁਤੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਮਗ੍ਗੋ ਅਨਾਗਤਸਾਮਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਲੇਸਜਾਤਂ ਪਜਹਤੀਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਅਨਾਗਤਸਾਮਤ੍ਥਿਯਨ੍ਤਿ ਅਨਾਗਤਸਮ੍ਮਤਂ, ਨ ਏਕਨ੍ਤ ਅਨਾਗਤਂ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਮਗ੍ਗੋ ਯੇਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ, ਤੇ ਅਤੀਤਾਤਿਵਾ ਅਨਾਗਤਾਤਿਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿਵਾ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤੇਨਚ ਮਗ੍ਗੋ ਕਿਲੇਸਮੁਖੇਨ ਯਾਨਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਕਮ੍ਮਾਨਿਚ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਕਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕੇਚ ਪਜਹਤਿ, ਤੇ ਅਤੀਤਾਤਿਵਾਅਨਾਗਤਾਤਿਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿਵਾ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਯਦਿ ਏਵਂ ਮਗ੍ਗੇਨ ਪਹੀਨਾ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇਭੂਮਕਧਮ੍ਮਾ ਕਾਲਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਾਮ ਅਤਙ੍ਖਤਾ ਨਾਮ ਅਪਚ੍ਚਯਾਨਾਮ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ।ਨ। ਤੇਕਾਲਿਕਜਾਤਿਕਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਤ ਸਪਚ੍ਚਯਜਾਤਿਕਤ੍ਤਾ ਚ। ਤੇ ਹਿ ਮਗ੍ਗੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਇਮੇ ਨਾਮਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਨਿਰੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵਂ ਸਙ੍ਖਤਲਕ੍ਖਣਂ ਆਹਚ੍ਚ ਞਾਣੇਨ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਲਕ੍ਖਣਵਸੇਨ ਤੇਭੂਮਕਾਦਿਭਾਵਂ ਭਜਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਭਾਵਂ ਅਪਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਸਯਾਵਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਵਾਸਨਾਵਤ੍ਥਾਯਵਾ ਕਮ੍ਮਸਮਙ੍ਗੀਤਾਵਤ੍ਥਾਯਵਾ ਆਸਯਜ੍ਝਾਸਯਾ ਧਿਮੁਤ੍ਤਿਚਰਿਤਵਤ੍ਥਾਸੁਵਾ ਠਿਤਾਨਂ ਸਭਾਵਾਨਂ ਜਾਤਿਵਸੇਨ ਪਰਮਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਤਾ ਅਕੁਸਲਾਦਿਤਾਚ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਾ ਹੋਤੀਤਿ।

[੨੦੮] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਅਪ੍ਪਹੀਨਾ ਹਿ ਕਿਲੇਸਾ ਕਾਰਣਲਾਭੇ ਸਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਾ ਰਹਾ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਅਨੁਅਨੁਸਯਿਤਾ ਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤਦਵਤ੍ਥਾ ਅਨੁਸਯਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਨ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਤੋ ਅਨਾਗਤ ਕਿਲੇਸਾ। ਅਤੀਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਪਿ ਤਂਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਤਥਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਸਯਾਨਾਮ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਕਦਾਚਿਪਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਪੁਬ੍ਬਾ ਅਨਾਗਤ ਕਿਲੇਸਾ ਏਵਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਅਨੁ ਅਨੁਸਯਿਤਾ ਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਤੇ ਅਨੁਅਨੁਸਯਿਤਾ ਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਅਨੁਸਯਿਤਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ।

[੨੦੯] ਯਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ

''ਤੇ ਪਨ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਤੋ ਅਨਾਗਤਕਿਲੇਸਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ।

ਨ ਹਿ ਮਗ੍ਗੇਨ ਅਪ੍ਪਹੀਨਾ ਅਨੁਸਯਾ ਅਨਾਗਤਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਹੀਨਾਪਿਚ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਤੋ ਅਨਾਗਤਾਤਿ ਨਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁੰ। ਅਨਾਗਤ ਸਾਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਤ੍ਤਾਤਿ। ਏਤੇਨ ਅਤੀਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਪਿ ਤੰਸਭਾਵਤ੍ਤਾਤਥਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦੰਵਿਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਅਪਿਚ, ਉਪ੍ਪਾਦਟ੍ਠਿਤਿਭਙ੍ਗ ਪਤ੍ਤਾਨੰਏਵ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਤੇਕਾਲਿਕਤਾ ਹੋਤੀਤਿ ਤਦਪਤ੍ਤਾਨੰ ਅਨੁਸਯਾਨੰ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਤਾ ਪਰਿਯਾਯੇਵ ਵਤ੍ਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਲਿਯੰ ਯਸ੍ਸ ਕਾਮਰਾਗਾਨੁਸਯੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਨੁਸਯੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲਿਕੋ ਉਪ੍ਪਾਦਵਾਰੋ ਏਵ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਨ ਨਿਰੋਧਵਾਰੋ, ਨਚ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤ ਵਾਰਾਤਿ। ਯੰ ਪਨ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗੇ ਹਞ੍ਚਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਰਤ੍ਤੋ ਰਾਗੰ ਪਜਹਤਿ, ਦੁਟ੍ਠੋ ਦੋਸੰ, ਮੂਲ੍ਹੋ ਮੋਹਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਪਤ੍ਤਾਨੰ ਏਕਨ੍ਤੁਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਲਕ੍ਖਣੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵਤ੍ਤਮਾਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਭੁਤ੍ਵਾਵਿਗਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਓਕਾਸਕਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਮੁਦਾਚਾਰੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਨ ਮਗ੍ਗਵਜ੍ਝੰ। ਭੂਮਿਲਦ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣਾ ਧਿਗ੍ਗਹਿ ਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਮੁਗ੍ਘਾਟਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੰ ਮਗ੍ਗਵਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਮਾਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਮੁਦਾ ਚਾਰੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਦ੍ਵਯੰ ਖਣਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਮੇਵ। ਭੁਤ੍ਵਾਵਿਗਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਤੀਤਮੇਵ। ਓਕਾਸ ਕਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਨਾਗਤਮੇਵ। ਤਦੁਭਯੰ ਪਨ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮੀਪਤ੍ਤਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸਮੀਪਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

ਭੂਮਿਲਦ੍ਧੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਨੁਸਯਿਤਾਨੰ ਮਗ੍ਗੇਨ ਅਪ੍ਪਹੀਨਾਨੰ ਅਨੁਸਯਾਨੰਏਵ ਨਾਮੰ। ਆਰਮ੍ਮਣਾਧਿਗ੍ਗਹਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਨਾਮ ਸੁਭਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਿਕੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਸਕਿੰ ਜਵਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਤਮ੍ਮੂਲਕੋ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਵੇਗੋ ਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਤਾਵ ਅਧਿਮਤ੍ਤਥਾਮਗਤ ਭਾਵੇਨ ਠਿਤਾਨੰ ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਨਾਮੰ। ਅਨੁਸਯਾ ਹਿ ਨਾਮ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸੰਸਾਰੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਪਤ੍ਤਾਨੰ ਕਿਲੇਸਾਨੰ ਵਸੇਨ ਉਪਰੂਪਰਿ ਥਿਰ ਤਰ ਦਲ੍ਹਤਰ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਥਾਮਗਤਾਏਵਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਯੇਨਵਾ ਤੇਨਵਾ ਵਾਯਾਮੇਨ ਪਜਹਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਾ। ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਯਦਾ ਯੋ ਯੋ ਅਨੁਸਯੋ ਪਚ੍ਚਯਲਾਭੇਨ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨ ਬਹੁਲੋ ਹੋਤਿ, ਤਦਾ ਸੋ ਸੋ ਵਿਸੇਸੇਨ ਅਧਿਮਤ੍ਤਥਾਮ ਗਤਭਾਵੰ ਪਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਯਦਾ ਯੋ ਯੋ ਪਟਿਪਕ੍ਖਧਮ੍ਮ ਸਮਾਦਾਨੇਨ ਨਿਗ੍ਗਹਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਦਾ ਸੋ ਸੋ ਮਨ੍ਦਥਾਮ ਗਤਭਾਵੰ ਪਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰਨਾਮ ਸਮਥ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਹਿ ਸੁਟ੍ਠੁਅਨਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨੰ ਤੇਸਞ੍ਞੇਵ ਨਾਮੰ। ਅਸਮੁਗ੍ਘਾਟਿ ਤੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰਨਾਮ ਮਗ੍ਗੇਨ ਅਪ੍ਪਹੀਨਾਨੰ ਭੂਮਿਲਦ੍ਧਾਨੰ ਤੇਸੰਏਵ ਨਾਮਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾਨਾਮ ਕਿਲੇਸਾਨੰ ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਪਟਿਪਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾ ਮਗ੍ਗਟ੍ਠਫਲਟ੍ਠਾ ਸੇਕ੍ਖਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਗ੍ਗਫਲਕ੍ਖਣੇਸੁ ਉਪਰਿ ਮਗ੍ਗਵਜ੍ਝੇਹਿਪਿ ਅਨੁਸਯੇਹਿ ਸਾਨੁਸਯਾਤਿਵਾ ਨਿਰਾਨੁਸਯਾਤਿਵਾ ਥਾਮਵਤਾਤਿਵਾ ਅਥਾਮਗਤਾਤਿਵਾ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਨੁਸਯਾਨੰ ਤਾਦਿਸੇ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਭਾਵੇ ਸਤਿਪਿ ਹਞ੍ਚਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਕਿਲੇਸੇ ਪਜਹਤਿ। ਤੇਨਹਿ ਥਾਮਗਤੋ ਅਨੁਸਯੰ ਪਜਹਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤ ਦੋਸੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਕਾਮਰਾਗੋਏਵ ਅਨੁਸਯੋ **ਕਾਮਰਾਗਾਨੁਸਯੋ**।

ਸੰਯੋਜੇਨ੍ਤਿ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤੀਤਿ **ਸੰਯੋਜਨਾਨਿ,** ਤਾਨਿ ਪਨ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਸੀਲਬ੍ਬਤਪਰਾਮਾਸੋ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋਤਿ ਪਞ੍ਚ ਓਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ। ਰੂਪਰਾਗੋ ਅਰੂਪਰਾਗੋ ਮਾਨੋ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ ਅਵਿਜ੍ਜਾਤਿ ਪਞ੍ਚ ਉਦ੍ਧੰਭਾਗਿਯਾਨੀਤਿ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇਚ ਦਸਸੰਯੋਜਨਾਨਿ ਆਗਤਾਨਿ। ਇਤਰਾਨਿ ਪਨ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇਏਵ ਆਗਤਾਨੀਤਿ ਤਤੋ ਵਿਸੇਸਕਰਣਤ੍ਥੰ **ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਕਮੋ ਪਨ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰਪਿ ਪਾਲਿਯਾ ਨਸਮੇਤਿ। ਸਭਾਗ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਹਵਸੇਨ ਪਨ ਇਧ ਅਞ੍ਞਥਾ ਕਮੋ ਵੁਤ੍ਤੋ ਸਿਯਾਤਿ। ਚਿਤ੍ਤੰ ਕਿਲਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਿਬਾਧੇਨ੍ਤਿ ਉਪਤਾਪੇਨ੍ਤਿਚਾਤਿ **ਕਿਲੇਸਾ**। ਕਿਲਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿਵਾ ਮਲੀਨਭਾਵੰ ਨਿਹੀਨਭਾਵਞ੍ਚ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤੇਹੀਤਿ ਕਿਲੇਸਾ। **ਕਾਮਭਵਨਾਮੇਨਾ**ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਦੀਪਕੇਨ ਕਾਮਨਾਮੇਨ ਰੂਪਾਰੂਪਭਵਦੀਪਕੇਨ ਚ ਭਵਨਾਮੇਨ। ਤਾਦਿਸੰ ਕਾਮ ਭਵਸਙ੍ਖਾਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤੰ ਵਤ੍ਥੁ ਏਤਿਸ੍ਸਾਤਿ **ਤਬ੍ਬਤ੍ਥੁਕਾ। ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਬ੍ਬਤਾਨਿ ਪਰਤੋ ਆਮਸਨਾਕਾਰੇਨ ਇਦੰ ਮੇ ਸਚ੍ਚੰ ਮੋਘਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਅਭਿਨਿਵਿਸਨਾਕਾਰੇਨ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਤ੍ਤਾਭਿਨਿਵੇਸਾਕਾਰੇਨਚ ਪਵਤ੍ਤੰ। **ਵਤ੍ਥੁਤੋ**ਤਿ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮਤੋ। ਅਯੰ ਪਾਪਸਙ੍ਗਹੋ ਅਕੁਸਲਙ੍ਗਹੋ ਨਵਧਾ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਯੋਜਨਾ। [ਅਕੁਸਲਸਙ੍ਗਹੋ]

੧੬੩. ਮਿਸ੍ਸਕ ਸਙ੍ਗਹੇ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ ਪਾਪਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨੰਪਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਜੁਕਰਣੰਨਾਮ ਝਾਨੇਨ ਵਿਨਾ ਨ ਸਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਸਤ੍ਤਝਾਨਙ੍ਗਾਨੀ**ਤਿ। ਕਲ੍ਯਾਣੇਵਾ ਪਾਪਕੇਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਜੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤਪਟਿਪਾਦਨਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਨ ਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਅਕੁਸਲਜ੍ਝਾਨਙ੍ਗੰ। ਸੇਸਾਨਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾਨੀਤਿ। ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮ ਪਾਪਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਾਸੁ ਸੁਗਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿ ਵਿਵਟ੍ਟਸਙ੍ਖਾਤਾਸੁਚ ਨਾਨਾਦਿਸਾਸੁ ਤੰਤੰਦਿਸਾਤਿ ਮੁਖਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਤਿਨਾਮ ਸਮ੍ਮਾਵਾ ਮਿਚ੍ਛਾਵਾ ਪਵਤ੍ਤੇਹਿ ਦਸ੍ਸਨਾਦੀਹਿ ਏਵ ਸਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਦ੍ਵਾਦਸਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾਨੀ**ਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਜੁਗਤਿਯਾਵਾ

ਵਙ੍ਕਗਤਿਯਾਵਾ ਗਮਨਸ੍ਸ ਪਥਙ੍ਗਾਨਿ ਉਪਾਯਙ੍ਗਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪ ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਯਾਮ ਮਿਚ੍ਛਾਸਮਾਧਯੋ ਪਾਪਕਮ੍ਮ ਦੁਗ੍ਗਤਿਭਵ ਸਙ੍ਖਾਤਾਸੁ ਅਹਿਤਦਿਸਾਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਙ੍ਕਗਤਿਯਾ ਗਮਨਸ੍ਸ ਉਪਾਯਙ੍ਗਾਨਿ, ਇਤਰਾਨਿ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਮ ਸੁਗਤਿਭਵ ਵਿਵਟ੍ਟਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਾਸੁ ਹਿਤਦਿਸਾਸੁ ਉਜੁਗਤਿਯਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਕਮ੍ਮੇ ਵਿਤਕ੍ਕ ਵਿਚਾਰ ਦੋਮਨਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤਂ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕਜ੍ਝਾਨਂ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪ ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਯਾਮ ਮਿਚ੍ਛਾਸਮਾਧਿ ਸਙ੍ਖਾਤੋ ਤਿਯਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗੋਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਂ ਸੇਸੇਸੁ ਸੁਚਰਿਤਦੁਚ੍ਚਰਿਤਕਮ੍ਮੇਸੁ ਝਾਨਮਗ੍ਗਾ ਉਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਾ। ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪਨ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁਚ ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਚਾ ਮਿਚ੍ਛਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਤੀਤਿ ਇਮੇਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਗਤਾ। ਇਮੇ ਪਨ ਵਿਸੁਂ ਚੇਤਸਿਕਧਮ੍ਮਾ ਨਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਅਧਿਵਚਨਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਇਧ ਨਗਹਿਤਾ।

[੨੧੦] ਯਂ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

> ''ਸੁਗਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤੀਨਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਚ ਅਭਿਮੁਖਂ ਪਾਪਨਤੋ ਮਗ੍ਗਾ। ਤੇਸਂ ਪਥਭੂਤਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਮਙ੍ਗਾਨੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।
> ਨ ਹਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਮਗ੍ਗਾਨਂ ਪਥਭੂਤਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਮਗ੍ਗਸਦ੍ਦੋਯੇਵ ਪਥਪਰਿਯਾਯੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤੋ ਨ ਅਙ੍ਗਸਦ੍ਦੋਤਿ।

[੨੧੧] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

> ''ਮਗ੍ਗਸ੍ਸਵਾ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾਨੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਂ।

ਇਧ ਹਿ ਕਤ੍ਥਚਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਤਿਯਙ੍ਗਿਕੋ ਕਤ੍ਥਚਿ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕੋਤਿਆਦਿਨਾ ਨਾਨਾਮਗ੍ਗੋਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋਤਿ। ਆਧਿਪਚ੍ਚਟ੍ਠੇਨ **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ**। ਕਿਞ੍ਚ ਆਧਿਪਚ੍ਚਂ। ਅਤ੍ਤਾਧੀਨਵੁਤ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਤਿਯਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਭਾਵੋ। ਇਤਿ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਧਿਪਚ੍ਚਸਙ੍ਖਾਤਂ ਇਨ੍ਦਟ੍ਠਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਸਾਧੇਨ੍ਤੀਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ। ਇਨ੍ਦਟ੍ਠਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੀਤਿਪਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ। ਇਸ੍ਸਰਾ ਅਧਿਪਤਿਨੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਚਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਦਸ੍ਸਨਾਦਿਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਾਦੀਨਂ ਇਸ੍ਸਰਾਹੋਨ੍ਤਿ। ਬਲਵਦੁਬ੍ਬਲਮਨ੍ਦ ਤਿਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਅਤ੍ਤਾਕਾਰਾਨੁਵਤ੍ਤਾਪਨਤੋ। ਭਾਵਦ੍ਵਯਂ ਇਤ੍ਥਾਕਾਰਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਯਂ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕ ਰੂਪਾਨਂ ਸਕਲਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕਸ੍ਸੇਵ ਵਾ ਇਸ੍ਸਰੋ ਹੋਤਿ। ਅਞ੍ਞਥਾ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਤੋ। ਤਥਾ ਹਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਂ ਇਤ੍ਥਿਭਾਵੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਬ੍ਬੇ ਕਮ੍ਮਾਦਿਪਚ੍ਚਯਾ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਾ ਇਤ੍ਥਾਕਾਰਸਹਿਤਮੇਵ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਨੋ ਅਞ੍ਞਥਾ। ਛਨ੍ਦਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪ੍ਪਾਯਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਨ੍ਦਾਕਾਰਸਹਿਤਾਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਬ੍ਬਿਪਰੀਤੇਨ ਪੁਰਿਸਸਨ੍ਤਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਜੀਵਿਤਦ੍ਵਯਂ ਰੂਪਾ ਰੂਪਸਨ੍ਤਤੀਨਂ ਰਤ੍ਤਿ ਦਿਵ ਮਾਸ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਦ੍ਧਾਨਫਰਣੇ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਇਸ੍ਸਰੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਸਂ ਤਦਾਯਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿ ਕਤ੍ਤਾ। ਮਨੋ ਵਿਜਾਨਨਕਿਚ੍ਚੇ। ਵੇਦਨਾਪਞ੍ਚਕਂ ਤਥਾ ਤਥਾ ਆਰਮ੍ਮਣਰਸਾਨੁਭਵਨੇ। ਸਦ੍ਧਾ ਆਰਮ੍ਮਣਾਵਿਮੁਚ੍ਚਨੇ। ਵੀਰਿਯਂ ਕਮ੍ਮਨਿ ਅਲੀਨ ਵੁਤ੍ਤਿਭਾਵੇ। ਸਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਟ੍ਠਾਨੇ। ਸਮਾਧਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਨਿਚ੍ਚਲਟ੍ਠਿ ਤਿਯਂ। ਪਞ੍ਞਾ ਅਸਮ੍ਮੋਹਕਿਚ੍ਚੇ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਇਸ੍ਸਰੋ ਹੋਤਿ। ਅਨਞ੍ਞਾਭਿਭਵਨੀਯਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਸਿਲਾਯਂ ਪਥਵੀ ਸਹਜਾਤੇਹਿ ਅਨਭਿਭਵਨੀਯਾ ਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਤਨਾਵਤੇ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁਂ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਉਦਕੇ ਆਪੋ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਤੇਜੋ ਵਾਤੇ ਵਾਯੋ। ਏਵਂ ਸਮ੍ਪਦਮਿਦਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਅਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਞ੍ਞਾਤਂ। ਨ ਅਞ੍ਞਾਤਂ ਅਨਞ੍ਞਾਤਂ। ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੋ। ਅਮਤਂਵਾ ਪਦਂ। ਅਨਞ੍ਞਾਤਂ ਞਸ੍ਸਾਮਿ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮਿ। ਆਖ੍ਯਾਤਿਕਂਪਿ ਹਿ ਪਦਂ ਸਞ੍ਞਾਸਦ੍ਦਭਾਵੇ ਠਿਤਂ ਨਾਮਿਕਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਯਥਾ ਮਕ੍ਖਲਿਗੋਸਾਲੋ ਏਹਿਪਸ੍ਸਿ ਕੋਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਦਨ੍ਤਰੇਨ ਸਹ ਸਮਾਸਭਾਵੋ ਨਵਿਰੁਜ੍ਝਤੀਤਿ। ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਏਵਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ **ਅਨਞ੍ਞਾ ਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ**। ਆਦਿਮਨਸਿਕਾਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਾਦਿਸੇਨ ਉਸ੍ਸਾਹੇਨ ਸਹ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਆਰਭਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਸ੍ਸਾਹੇ ਅਪਟਿਪਸ੍ਸਦ੍ਧੇਯੇਵ ਸੋਤਾਮਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਆਜਾਨਾਤੀਤਿ ਅਞ੍ਞਂ। ਤਮੇਵ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨ੍ਤਿ **ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ**, ਪਥਮਮਗ੍ਗੇਨ ਅਨਞ੍ਞਾਤਂ ਞਤ੍ਵਾਪਿ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ

ਜਾਨਨਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਵਿਪ੍ਪਕਤਭਾਵੇਨ ਯਥਾ ਦਿਟ੍ਠੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੇ ਅਮਤਪਦੇਏਵ ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਜਾਨਨਕਿਚ੍ਚ ਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਾ ਤਾਵਿਨੋ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤ ਆਜਾਨਨ ਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਤਿਵਿਧਂ ਪੇਤਂ ਤਥਾਰੂਪੇ ਜਾਨਨੇ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਇਸ੍ਸਰੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਤਤ੍ਥ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਾਕਟੇ ਰੂਪਕਾਯੇ ਅਤ੍ਤਗਾਹਦਲ੍ਹਤ੍ਤਂ ਤਬ੍ਬਿਮੁਤ੍ਤਿਚ ਇਮੇਸਂ ਅਪਰਿਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਞ੍ਞਾਯਚ ਹੋਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤੁਂ ਆਦਿਤੋ ਪਞ੍ਚ ਪਸਾਦਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥਿਪੁਮ ਤਾਭੇਦੋ ਇਮੇਸਂ ਵਸੇਨ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸ ਗਾਹੋ ਤਬ੍ਬਿਮੁਤ੍ਤਿਚ ਇਮੇਸਂ ਅਪਰਿਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਞ੍ਞਾਯਚ ਹੋਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤੁਂ ਕਦਨਨ੍ਤਰਂ ਭਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਦ੍ਵਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸੋਚ ਅਤ੍ਤਾ ਇਮਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਜੀਵਸਞ੍ਞਂ ਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂਵਾ ਜੀਵਗਾਹੋ ਤਬ੍ਬਿਮੁਤ੍ਤਿਚ ਇਮਸ੍ਸ ਅਪਰਿਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਞ੍ਞਾਯਚ ਹੋਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤੁਂ ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਦਂ ਪਨ ਭਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਤੋ ਪੁਰੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂਪਿ ਰੂਪਾਰੂਪ ਮਿਸ੍ਸਕਤ੍ਤਾ ਇਧ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਨਾਮਕਾਯੇ ਅਤ੍ਤਗਾਹਦਲ੍ਹਤ੍ਤਂ ਤਬ੍ਬਿਮੁਤ੍ਤਿਚ ਇਮਸ੍ਸ ਅਪਰਿਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਞ੍ਞਾਯਚ ਹੋਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤੁਂ ਨਾਮਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਆਦਿਤੋ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸੋਚ ਅਰੂਪੀ ਅਤ੍ਤਾ ਇਮੇਸਂ ਵਸੇਨ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਿਤੋਚ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂਵਾ ਸੁਖਿਤਦੁਕ੍ਖਿਤਗਾਹੋ ਤਬ੍ਬਿਮੁਤ੍ਤਿਚ ਇਮੇਸਂ ਅਪਰਿਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਞ੍ਞਾਯਚ ਹੋਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤੁਂ ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਪੇਦਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਞ੍ਚਕਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਸ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਵੋਦਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਤਂਤਂਗਾਹਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾਵਾ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਸਦ੍ਧਾਦਿਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਾਯ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੋਦਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਯਾ ਆਦਿ ਮਜ੍ਝ ਪਰਿਯੋਸਾਨ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਅਨ੍ਤੇ ਤੀਣਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ।

[੨੧੨] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

''ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧੀਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਅਗਹਣਨ੍ਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨਹਿ ਸਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਭਾਵਾਰਹੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਯਾ ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਭਗਵਤੋ ਥੇਰਸ੍ਸਚ ਅਗਹਣਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਭਾਵਾਰਹਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਯਦਿ ਹਿ ਸਮ੍ਭਵੇਯ੍ਯ, ਸਤਂਪਿ ਸਹਸ੍ਸਂਪਿ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਬਲਿਯਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਪਟਿਪਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇ ਸਹਨ੍ਤਿ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੀਤਿ **ਬਲਾਨਿ**। ਯਥਾ ਅਬਲਾਨਂ ਬਲਿਯਨ੍ਤਿ। ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੇਨਂ ਪਰਿਸ੍ਸਯਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਬਲਾਤਿ ਦੁਬ੍ਬਲਾ। ਨਨ੍ਤਿ ਹੀਨਵੀਰਿਯਂ ਜਨਂ। ਬਲਿਯਨ੍ਤੀਤਿ ਬਲਸਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਨ੍ਤਿ। ਪਰਿਸ੍ਸਯਾਤਿ ਅਬਲਾ ਰਾਗਾਦਿ ਪਰਿਸ੍ਸਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਪਿਚ, ਪਟਿਪਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਕਮ੍ਪਿਯਟ੍ਠੇਨ ਅਕ੍ਖੋ ਭਣਿਯਟ੍ਠੇਨ ਬਲਾਨਿਨਾਮ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਪਟਿਪਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਨ ਕਮ੍ਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤਾ **ਸਦ੍ਧਾਬਲਂ**ਨਾਮ। ਕੋਸਜ੍ਜਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਕਮ੍ਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤਾ **ਵੀਰਿਯਬਲਂ**ਨਾਮ। ਮੁਟ੍ਠਸਚ੍ਚੇਨ ਕਮ੍ਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤਾ**ਸਤਿਬਲਂ**ਨਾਮ। ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੇਨ ਕਮ੍ਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤਾ**ਸਮਾਧਿਬਲਂ**ਨਾਮ। ਅਵਿਜ੍ਜਾਯਕਮ੍ਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤਾ **ਪਞ੍ਞਾਬਲਂ** ਨਾਮ। ਸੇਸਦੁਕਦ੍ਵਯਂ ਪਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਟਿਪਕ੍ਖੇਨਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ।

[੨੧੩] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਪਾਪਬਲਦੁਕਂ ਪਟਿਪਕ੍ਖੇਨ ਯੋਜੇਤੁਂ ਨਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ''ਅਹਿਰਿਕਾਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਦ੍ਵਯਂ ਪਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਸੁ ਥਿਰਭਾਵੇ ਨੇਵਾਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਸੁ ਥਿਰਭਾਵੋਤਿਚ ਪਟਿਪਕ੍ਖੇਹਿ ਅਕਮ੍ਪਿਯਤਾ ਤਿਚ ਅਤ੍ਥਤੋ ਨਾਨਤ੍ਤਾਭਾਵਤੋਤਿ। ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਬਲਾਨਿ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤਾਨਿ। ਅਹਿਰਿਕਾਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਾਨਿ ਅਕੁਸਲਬਲਾਨਿ। ਸੇਸਾਨਿ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤਾਨੀਤਿ। **ਅਧਿਪਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਤੀਤਿ ਸਾਮਿ ਇਸ੍ਸਰੋ। ਸੋ ਪਨ ਪਦੇਸ ਇਸ੍ਸਰੋ ਸਕਲਿਸ੍ਸਰੋਤਿ ਦੁਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਰੇਸਂ ਵਿਸਯੇ ਸਯਂ ਪਰਵਸੇ ਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯੇਏਵ ਪਰੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਪਦੇਸਿਸ੍ਸਰਾ ਨਾਮ। ਪੁਬ੍ਬਾਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਵਸੇਨ ਪੁਬ੍ਬਾਗਮਨਵਸੇਨ ਵਾ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ

ਪਵਤ੍ਤੁਂ ਅਧਿਪਤਿਟ੍ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞੋ ਦੁਤਿਯੋ ਇਸ੍ਸਰੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਧਿਕੋ ਪਤੀਤਿ ਅਧਿਪਤਿ। ਅਤ੍ਤਾ ਧੀਨਵੁਤ੍ਤੀਨਂ ਪਤੀਤਿ ਅਧਿਪਤੀਤਿਚ ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਛਨ੍ਦੋਏਵ ਅਧਿਪਤੀਤਿ ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤਿ। ਛਨ੍ਦਵਤੋ ਕਿਂਨਾਮ ਕਮ੍ਮਂ ਨਸਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਏਵਂ ਪੁਬ੍ਬਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਵਸੇਨਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਤੀਤਭਵੇਸੁ ਸੁਟ੍ਠੁ ਆਸੇਵਿਤਛਨ੍ਦਾਗਮਨਵਸੇਨਵਾ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਕਲ੍ਯਾਣ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇਸੁ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਮਹੋਘੇਵਿਯ ਤਿਣਪਣ੍ਣਕਸਟੇ ਅਤ੍ਤਪਰਾਧੀਨੇ ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਗ੍ਗਹਿਤਧੁਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤੋ ਕਤ੍ਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਛਨ੍ਦੋ। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ। ਨਨੁ ਚੇਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਤਯੋ ਧਮ੍ਮਾ ਅਧਿਪਤਿਭਾਵਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਭਾਵਂ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾਵ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪਤਿਭੂਤਾਵ ਸਮਾਨਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਕਿਚ੍ਚਵਸੇਨ ਪਰਵਸੇਪਿ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਚ੍ਚਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਪਨ ਅਧਿਪਤਿਕਿਚ੍ਚਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥੇਤ੍ਥ ਦੋਸੋਤਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਏਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਕਂ ਦਿਬ੍ਬਵਿਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਨ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਨਾਮ ਨਹੋਤਿ। ਨਚ ਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਅਞ੍ਞਞ੍ਹਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿ ਰਜ੍ਜਕਿਚ੍ਚਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਜ੍ਜਾਗਹਣ ਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਸਮ੍ਪਦਮਿਦਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਅਧਿਪਤਿਕਿਚ੍ਚਂਨਾਮ ਤਂਤਂਕਿਚ੍ਚ ਵਿਸੇਸਂ ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਅਤੁਲ੍ਯਬਲੇਨ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਸਹਜਾਤ ਧਮ੍ਮੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਅਨਿਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਕਤ੍ਵਾ ਧੁਰ ਵਾਹਿਤਾ। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਕਿਚ੍ਚਂ ਪਨ ਵਿਜਾਨਨਾਦਿਕਿਚ੍ਚਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਆਹਰਨ੍ਤਿ ਸਹਜਾਤਾਦਿਪਚ੍ਚਯਸਾਮਞ੍ਞਤੋ ਅਤਿਰੇਕੇਨ ਅਸਾਧਾਰਣਪਚ੍ਚਯਸਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸੇਨ ਹਰਨ੍ਤਿ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਆਹਾਰਾ**। ਆਹਰਨ੍ਤਿਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮ੍ਭੂਤਾ ਤੇ ਤੇ ਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਧਮ੍ਮਾਚ ਅਤ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਯਕਿਚ੍ਚਂ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ ਸੁਟ੍ਠੁ ਹਰਨ੍ਤਿ ਵਹਨ੍ਤਿ ਏਤੇਹੀਤਿ ਆਹਾਰਾ। ਯਥਾਹਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਆਹਾਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਏਤੇਨ ਸਬ੍ਬੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮ੍ਭੂਤਾ ਪਚ੍ਚਯਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਆਹਾਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾਤਿ ਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠਿਤਿਕਾ। ਯਥਾਰਹਂ ਚਤੁਵੀਸਤਿਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਠਿਤਿਸਭਾਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨਨੁਚੇਤ੍ਥ ਪਚ੍ਚਯਾਹਾਰੋਵ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਨ ਆਹਾਰਪਚ੍ਚਯੋ। ਇਧ ਪਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ ਆਹਾਰਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮੋਵ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਸਚ੍ਚਂ, ਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠੇਨ ਪਨ ਆਹਾਰਨਾਮਕਾਨਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਚਤੁਵੀਸਤਿਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਯੇਧਮ੍ਮਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾਤਿ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤੇ ਤੇਸਂ ਪਚ੍ਚਯਾਹਾਰਾਨਂਪਿ ਆਹਾਰਭੂਤਾਤਿ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਆਹਾਰਾਨਂ ਮਹਨ੍ਤੁ ਭਾਵੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਯਵਬੀਜਾਨਂਵਾ ਸਾਲਿਬੀਜਾਨਂਵਾ ਆਨੁਭਾਵੋ ਨਾਮ ਕਲਿਰਙ੍ਕੁਰਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਨ ਪਧਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਤੋਪਰਂ ਪਨ ਸਸ੍ਸਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਛ ਪਞ੍ਚ ਮਾਸੇ ਵਡ੍ਢਿਯਾਵਾ ਠਿਤਿਯਾਵਾ ਪਥਵਿ ਰਸਆਪੋਰਸਾਨਂ ਆਨੁਭਾਵੋ ਪਧਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਕਬਲ਼ੀ ਕਾਰਾਹਾਰੂਪਜੀਵੀਨਂ ਕਾਮਸਤ੍ਤਾਨਂ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੋਨਾਮ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਰੂਪੁਪ੍ਪਾਦਨੇ ਪਧਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਤੋਪਰਂ ਪਨ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਵਡ੍ਢੀਯਾਵਾਠਿਤਿਯਾਵਾ ਉਤੁਆਹਾਰਾਨਂ ਆਨੁਭਾਵੋ ਪਧਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਾਨਿ ਹਿ ਯਾਵ ਆਸਨ੍ਨਮਰਣਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨਿਪਿ ਉਤੁਆਹਾਰੇਹਿ ਅਨੁਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿਏਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਉਤੁਚ ਆਹਾਰੁ ਪਤ੍ਥਮ੍ਭਿਤੋਯੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚਤੁਸਨ੍ਤਤਿਰੂਪਂ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੇਨ ਅਨੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭੀਯਮਾਨਂ ਚਿਰਂ ਨਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੀਯਮਾਨਂਏਵ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਥਾਚ ਸਕੁਣਾਵਾ ਡਂਸਮਕਸਾ ਦਯੋਵਾ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਆਹਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਪੋਸੇਨ੍ਤਿ। ਤੁਣ੍ਡੇ ਅਸਨ੍ਤੇ ਆਹਾਰਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਮਰਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਵ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਫਸ੍ਸੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਰਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਉਪਭੋਗਪਰਿਭੋਗਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਣ੍ਹਾਵੇਪੁਲ੍ਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਿਵਿਧਂ ਵਟ੍ਟਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜ੍ਜਤਨਾਪਿ ਵਟ੍ਟੇ ਅਨੁਕਣ੍ਠਮਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਯਦਿ ਹਿ ਫਸ੍ਸੋਨਾਮ ਨ ਸਿਯਾ, ਆਰਮ੍ਮਣਰਸਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨਾ ਪਰਿਭੋਗਰਹਿਤੇਨ ਤਣ੍ਹੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਓਕਾਸੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਤਿਵਿਧਵਟ੍ਟਮੇਵ ਨਸਿਯਾਤਿ। ਯਥਾਚ ਤੇ ਸਕੁਣਾਦਯੋ ਪਕ੍ਖੇ ਵਿਯੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਪਤਮਾਨਾ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਰੁਕ੍ਖਂ ਵਨਤੋ ਵਨਂ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਯਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਪਕ੍ਖੇਸੁ ਅਸਨ੍ਤੇਸੁ ਗਮਨਂ ਅਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਾ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਰਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਆਯੂਹਨਲਕ੍ਖਣਾਯ ਚੇਤਨਾਯ ਚੇਤਯਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਸਮਙ੍ਗਿਤਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਭਵਤੋ ਭਵਂ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜ੍ਜਤਨਾ ਵਟ੍ਟੇ ਸਂਸਰਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਹਿ ਚੇਤਨਾਨਾਮ ਨ ਸਿਯਾ, ਕਮ੍ਮਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਅਭਾਵੋ। ਤਦਭਾਵੇਚ ਵਿਪਾਕਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਅਭਾਵੋ। ਤਦਭਾਵੇਚ ਤਦਨੁਸਯਿਤਸ੍ਸ ਕਿਲੇਸਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਅਭਾਵੋਤਿ ਵਟ੍ਟਂਨਾਮ ਨ ਸਿਯਾਤਿ। ਯਥਾਚ ਤੇ ਸਕੁਣਾਦਯੋ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਗੋਚਰਟ੍ਠਾਨਂਵਾ

ਤਂਤਂਦਿਸਾਭਾਗਂਵਾ ਵਿਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਯਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਮਿਂ ਅਸਨ੍ਤੇ ਕਿਞ੍ਚਿਗਹੇਤਬ੍ਬਵਤ੍ਥੁਂਵਾ ਗਨ੍ਤੁਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਂਵਾ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਰਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਆਰਮ੍ਮਣਵਿਜਾਨਲਕ੍ਖਣੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਨ ਤਂਤਂਆਰਮ੍ਮਣਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਫਸ੍ਸਾਦਯੋ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਿਵਿਧਂ ਵਟ੍ਟਂ ਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂਨਾਮ ਨ ਸਿਯਾ, ਫਸ੍ਸਾਦੀਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਲਾਭੋਯੇਵ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਟ੍ਟਮੇਵ ਨ ਸਿਯਾਤਿ। ਤੇਨਾਹ **ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ।ਲ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਚਤੁਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ। ਸਂਯੁਤ੍ਤਕੇਚ –

> ਚਤ੍ਤਾਰੋਮੇ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਆਹਾਰਾ ਭੂਤਾਨਂ ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਸਮ੍ਭਵੇਸੀਨਂਵਾ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਗ੍ਗਹਾਯ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਓਲ਼ਾਰਿਕੋਵਾ ਸੁਖੁਮੋਵਾ, ਫਸ੍ਸੋ ਦੁਤੀਯੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਤਤੀਯਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਚਤੁਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ ਭੂਤਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਂ। ਸਮ੍ਭਵੇਸੀਨਨ੍ਤਿ ਕਲਲਾਦਿ ਕਾਲੇ ਠਿਤਾਨਂ। ਚਤੁਨ੍ਨਂਪਨ ਆਹਾਰਾਨਂ ਯਥਾਸਮ੍ਭਵਂ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸਂਸਾਰਵਟ੍ਟੇਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇਵਾ ਠਿਤਿਯਾਵਾ ਅਨੁਗ੍ਗਹਾਯਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿ ਆਕਾਰੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਕੋਪਨੇਤ੍ਥ ਆਹਾਰੋ। ਕਿਂ ਆਹਾਰੇਤੀਤਿ। ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾ ਹਾਰੋ ਓਜਟ੍ਠਮਕਰੂਪਾਨਿ ਆਹਾਰੇਤਿ। ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੋ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵੇਦਨਾ। ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾਹਾਰੋ ਤਯੋ ਭਵੇ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਹਾਰੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਨਾਮਰੂਪਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਪਾਕਟਫਲਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਓਜਟ੍ਠਮਕਰੂਪੁਪ੍ਪਾਦਨਂ ਪਨ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਹੋਤਿ। ਚਤੁਸਨ੍ਤਤਿਰੂਪੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਮੇਵ ਮਹਨ੍ਤਂ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਠਿਤਿਯਾਤਿਚ ਅਨੁਗ੍ਗਹਾਯਾਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਪਿਚ ਯਥਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਾਸੇਵਨਪਚ੍ਚਯਾ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਕਪਰਿਯਾਯਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਰਿਯਾਯਾਤਿਚ ਦੁਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਆਹਾਰਪਚ੍ਚਯੋਪਿ ਦੁਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾਹਾਰੋ ਤਯੋਭਵੇਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਪਰਿਯਾਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਹਿ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਅਰੂਪਾ ਹਾਰਾ ਅਸਹਜਾਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਆਹਾਰਟ੍ਠੇਨ ਪਚ੍ਚਯਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। **ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣੇਸੁ ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਿ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ**। ਤਾਨਿ ਹਿ ਦੁਬ੍ਬਲਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਵਤ੍ਥੁਕਤ੍ਤਾ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਅਭਿਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਤੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਵੇਦਨਾ ਏਕਗ੍ਗਤਾ ਝਾਨਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਵਿਤਕ੍ਕਪਚ੍ਛਿਮਕਂ ਝਾਨਨ੍ਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਂ ਨਾਯਕਭੂਤੋਚ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਤੇਸੁ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਾਵੇਦਨਾ ਏਕਗ੍ਗਤਾਯੋ ਤਂ ਨ ਸਾਧੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਵੀਰਿਯੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਰਹਿਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਸੁ ਥਿਰਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਵੀਰਿਯੇਸੁ ਸੋਲ਼ਸਾਹੇਤੁਕਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਸਮਾਧਿਬਲਕਿਚ੍ਚਂ ਨ ਸਾਧੇਤਿ। ਵੀਰਿਯਪਚ੍ਛਿਮਕਂ ਬਲਨ੍ਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਆਹ **ਅਵੀਰਿਯੇਸੁ ਬਲਾਨਿ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਹੇਤੁਰਹਿਤਾ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਵਿਵਟ੍ਟਸ੍ਸਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਪਥਭਾਵਂ ਨਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਹੇਤੁਪਚ੍ਛਿਮਕੋ ਮਗ੍ਗੋਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਆਹ **ਅਹੇਤੁਕੇਸੁ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾਨਿ ਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਚਿਤ੍ਤੇ ਏਕਗ੍ਗਤਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਰਹਿ ਤਤ੍ਤਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸਂਸਪ੍ਪਨਸਭਾਵਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਅਭਿਭੂਤਤ੍ਤਾ ਚ ਮਗ੍ਗਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਲਭਾਵਾਯ ਬਲਵਤੀ ਨਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਏਕਗ੍ਗਤਾ ਮਗ੍ਗਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਲਭਾਵਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ। **ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕ ਤਿਹੇਤੁਕ ਜਵਨੇਸ੍ਵੇਵਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕ ਤਿਹੇਤੁਕਸਦ੍ਦੇਨ ਮੋਮੂਹਦ੍ਵਯਹਸਨਜਵਨਾਨਿ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਜਵਨਸਦ੍ਦੇਨ ਤਿਭੂਮਕਾਨਿ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਤਿਹੇਤੁਕਵਿਪਾਕਾਨਿ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤਿ।

[੨੧੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

> ''ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕਤਿਹੇਤੁਕਗਹਣੇਨ ਏਕਹੇਤੁਕੇਸੁ ਅਧਿਪਤੀਨਂ ਅਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਜਵਨਭਾਵਸਾਮਞ੍ਞਤ੍ਤਾ ਪਨ ਹਸਨਚਿਤ੍ਤੇਪਿ ਤੇਸਂ ਅਭਾਵੋ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬੋਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ।

ਯਥਾਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬਾਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬਾਗਮਸ੍ਸ ਚ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਅਧਿਪਤਿਨੋ ਸਮ੍ਭਵਾਨੁਰੂਪਂ **ਏਕੋ**ਵ **ਲਬ੍ਭਤਿ**। ਨ ਦੁਤਿਯੋ। ਇਤਰਥਾ ਅਧਿਪਤਿਏਵ ਨਸਿਯਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਯਥਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਚ੍ਚਯਵਿਭਙ੍ਗੇ ਅਰੂਪਿਨੋਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾਨਂਧਮ੍ਮਾਨਂ ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਞ੍ਚ ਰੂਪਾਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨ ਤਥਾ ਅਧਿਪਤਿਪਚ੍ਚਯਵਿਭਙ੍ਗੇ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤਿ ਛਨ੍ਦਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾਨਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਏਕੇਕਾਧਿਪਤਿ ਵਿਭਾਗਵਸੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਅਧਿਪਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਵਿਸੇਸੋ

ਪਾਕਟੋ ਹੋਤੀਤਿ। **ਨਵੇਰਿਤਾ**ਤਿ ਨਵ ਈਰਿਤਾ ਕਥਿਤਾ। ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਾ ਬਜਾਕਤੇਹਿ ਸਮਾਕਿਣ੍ਣੋ **ਕੁਸਲਾਦਿ ਸਮਾਕਿਣ੍ਣੋ**।
[ਮਿਸ੍ਸਕਸਙ੍ਗਹੋ]

੧੬੪. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਬੁਜ੍ਝਤੀਤਿ ਬੋਧਿ। ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿਵਾ ਤਾਨਿ ਤੰ ਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਏਤਾਯਾਤਿ ਬੋਧਿ। ਚਤੁਮਗ੍ਗਞਾਣੰ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਮਹਾ ਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਬੋਧਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ-ਞਾਣਨ੍ਤਿ। ਪਕ੍ਖੋਤਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਸਮ੍ਭਾਰੋ। ਬੋਧਿਯਾ ਪਕ੍ਖੇ ਭਵਾਤਿ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਾ। ਅਧਿਸੀਲਾ ਧਿਚਿਤ੍ਤਾ ਧਿਪਞ੍ਞਾ ਸਙ੍ਖਾਤਾਸੁ ਤੀਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸੁ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਧਮ੍ਮਾਨੰ ਏਤੰਨਾਮੰ। ਤੇ ਪਨ ਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਸਤ੍ਤ ਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਆਹ **ਚਤ੍ਤਾਰੋਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ**ਤਿਆਦਿ। ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਮੁਖਾ ਪਧਾਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਾਯਾਦੀਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਗਮਨੰ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਕਾਯਾਦੀਸੁ ਚਿਤ੍ਤ ਨਿਬਨ੍ਧਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਪਟ੍ਠਾਨਾਨਿ। ਸਤਿਏਵ ਪਟ੍ਠਾਨਾਨੀਤਿ ਸਤਿ ਪਟ੍ਠਾਨਾਨਿ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾਨੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਧਮ੍ਮਭਾਵੰ ਅਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ ਤਿਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਕਾਯੇਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ **ਕਾਯਾ ਨੁਪਸ੍ਸਨਾ**। ਰੂਪਕਾਯੇ ਰੂਪਸਮੂਹੇ ਅਸ੍ਸਾਸਪਸ੍ਸਾਸਾਦਿਕਸ੍ਸ ਅਵਯਵਕਾਯਸ੍ਸ ਤੰਤੰਕਾਯਭਾਵੇਨਵਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਭਾਵੇਨਵਾ ਯਾਵ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਯੇ ਸਮ੍ਮੋਹੋ ਪਹਿਯਜਤਿ। ਤਾਵ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨਵਪ੍ਪਭੇਦਾਸੁ ਵੇਦਨਾਸੁ ਸੁਖਵੇਦਨਾਦਿ ਕਾਯਅਵਯਵਵੇਦਨਾਯ ਤੰਤੰ ਵੇਦਨਾਭਾਵੇਨ ਉਦਯਬ੍ਬਯਵਸੇਨ ਚ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ **ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ**। ਸੋਲ਼ਸ ਪਭੇਦੇਸੁ ਸਰਾਗਾ ਦੀਸੁ ਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਸਰਾਗਾਦਿਕਸ੍ਸ ਅਵਯਵਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੰਤੰ ਚਿਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਉਦਯਬ੍ਬਯਵਸੇਨਚ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ **ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ**। ਪਞ੍ਚਪਭੇਦੇਸੁ ਨੀਵਰਣਾਦੀਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਾਦਿਕਸ੍ਸ ਅਵਯਵਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਤੰ ਤੰ ਧਮ੍ਮਭਾਵੇਨ ਉਦਯਬ੍ਬਯਵਸੇਨਚ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ **ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ**।

[੨੧੫] ਯੰ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

''ਕੁਚ੍ਛਿਤਾਨੰ ਕੇਸਾਦੀਨੰ ਆਯੋਤਿ ਕਾਯੋ। ਅਸ੍ਸਾਸ ਪਸ੍ਸਾਸਾਨੰਵਾ ਸਮੂਹੋ ਕਾਯੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰ ਮੇਵ।

[੨੧੬] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

''ਕਾਯਸ੍ਸ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਤੇਨ ਹਿ ਕਾਯੇ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋਵ ਪਧਾਨਤੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋਤਿ।

[੨੧੭] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

''ਵੇਦਨਾਨੰ ਵਸੇਨ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ। ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਥਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ ਪਦੇਪਿ।

[੨੧੮] ਯੰਪਿ **ਤਤ੍ਥ**

''ਸਞ੍ਞਾਸਙ੍ਖਾਰਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਿਨ੍ਨਲਕ੍ਖਣਾਨਮੇਵ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਮੇਵ।

ਨ ਹਿ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਸਞ੍ਞਾਸਙ੍ਖਾਰਾਵ ਵਿਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਪਾਲ਼ਿਯਞ੍ਹਿ ਛਨੀਵਰਣਾ ਪਥਮੰ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਤੋ ਪਞ੍ਚੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ। ਤਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ। ਤਤੋ ਸਤ੍ਤਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ। ਤਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨੀਤਿ। ਯਦਿਏਵੰ ਏਕਾਯ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਯ ਵੁਤ੍ਤਾਯ ਇਤਰਾਪਿ ਸਿਦ੍ਧਾਤਿ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੰ ਏਕਮੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋਤਿ।ਨ। ਯੋ ਹਿ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਯੰ

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵੁੱਤੋ। ਸੋ ਰੁਪ੍ਪਨਲਕ੍ਖਣਾਨੁਪਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਵੁੱਤੋ। ਰੁਪ੍ਪਨਲਕ੍ਖਣਞ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਪਰ ਮਤ੍ਥਧਮ੍ਮੋ। ਸੋਚ ਤਥਾ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਸੇਸਤੋ ਸੁਖੁਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਵਿਪਲ੍ਲਾਸਸ੍ਸ ਪਹਾਨਾਯ ਹੋਤੀਤਿ। ਕਾਯੋਤਿ ਪਨ ਤੰਤੰ ਸਮੂਹਭੂਤਰੂਪਧਮ੍ਮਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਨਰੁਪ੍ਪਨਲਕ੍ਖਣਵਸੇਨ। ਨਚ ਤੰਤੰ ਕਾਯਭਾਵੇਨ ਗਹਿਤੋ ਤੰਤੰ ਰੂਪਧਮ੍ਮਸਮੂਹੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ ਪਰਮਤ੍ਥਧਮ੍ਮੋਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮਿਸ੍ਸਕਤ੍ਤਾ। ਸੋਚ ਤਥਾ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਸੇਸਤੋ ਓਲਾਰਿਕਸ੍ਸ ਸੁਭਾਦਿ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸਸ੍ਸ ਪਹਾਨਾਯ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਵੇਦਨਾਚਿੱਤ੍ਤੇਸੁਪਿ ਓਲਾਰਿਕਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਸੁਖੁਮਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋਤਿ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤੂਪਨਿਬਨ੍ਧਾ ਨਿਚ੍ਚਸੁਖ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸਾ ਓਲਾਰਿਕਾ। ਅਤ੍ਤਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਸੁਖੁਮੋ। ਤਤ੍ਥ ਵੇਦਨਾ ਚਿੱਤ੍ਤਾ ਨੁਪਸ੍ਸਨਾ ਓਲਾਰਿਕਵਿਪਲ੍ਲਾਸਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਵਿਸੁੰ ਵੁੱਤ੍ਤਾ। ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਸੁਖੁਮ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸ ਪਹਾਨਾਯਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋਵ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ ਵੱਤੁਬ੍ਬਾਤਿ। ਸਮ੍ਮਾ ਪਦਹਨ੍ਤਿ ਏਤੇਹੀਤਿ **ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾਨਿ**। ਕਾਮੰ ਤਚੋਚ ਨ੍ਹਾਰੁਚ, ਅਟ੍ਠਿਚ ਅਵਸਿਸ੍ਸਤੁ। ਉਪਸ੍ਸੁਸ੍ਸਤੁ ਮੇ ਸਰੀਰੇ ਮੰਸਲੋਹਿਤੰ। ਯਨ੍ਤੰ ਪੁਰਿਸਥਾਮੇਨ ਪੁਰਿਸਪਰਕ੍ਕਮੇਨ ਪੱਤੁਬ੍ਬੰ। ਨ ਤੰ ਅਪਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਸਣ੍ਠਾਨੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਏਵੰ ਅਨਿਵੱਤਨਵੁੱਤ੍ਤਿ ਵਸੇਨ ਪਵੱਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮਸ੍ਸ ਏਤੰ ਨਾਮੰ। ਸੋ ਪਨ ਤਥਾ ਪਵੱਤੋ ਏਕੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ਕਿਚ੍ਚਸਿਦ੍ਧਿਵਸੇਨ ਚਤੁਧਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਵੁੱਤੰ **ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰਪਾਪਕਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਦੇਸੇ ਠਾਨੇ ਵਾ ਅਹੰ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਨਾਮ ਪਾਪੰ ਅਕਾਸਿੰ, ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚਨਾਮ ਮਯ੍ਹੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਅਤੀਤੇ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਭਾਵੇਨ ਵਿਦਿਤਾਨੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ। **ਪਹਾਨਾਯਾ**ਤਿ ਤੇਸੰ ਅਤੀਤੇ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਯਾਵਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਾਪੁਨ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਧਮ੍ਮਤਾਪਾਦਨਕਰਣਤ੍ਥੰ। **ਵਾਯਾਮੋ**ਤਿ ਸੀਲ ਪੂਰਣ ਸਮਥ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਭਾਵਨਾਕਮ੍ਮੇਸੁ ਦਲ੍ਹੰ ਵਾਯਾਮੋ। **ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਤੀਤੇ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਵਿਦਿਤਾਨੰ ਪਰਸਨ੍ਤਾਨੇਸੁਵਾ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾਵਾ ਵਿਦਿਤਾਨੰ। **ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਯੇਸੰ ਅਕੁਸਲ ਮੂਲਾਨੰ ਅਤ੍ਥਿਤਾਯ ਇਮੇਸੰ ਸੱਤਾਨੰ ਈਦਿਸਾਨਿ ਕਿਲੇਸਜਾਤਾਨਿ ਵਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਾਨਿਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਮਯਿ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿਏਵ। ਅਹੰਪਿ ਤੇਹਿ ਕਿਲੇਸੇਹਿਵਾ ਕਮ੍ਮੇਹਿਵਾ ਅਪਰਿਮੁੱਤੋਯੇਵ। ਅਹੰਪਿ ਸ੍ਵੇਵਾ ਪਰਸੁਵੇਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਸੁਵਾ ਤਾਨਿ ਅਤੀਤੇ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾ ਮਿਯੇਵਾਤਿ ਏਵੰ ਪੱਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨੰ ਅਤੀਤੇ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪ੍ਪੱਤ੍ਤਿਯਾ ਪੱਚ੍ਚਯਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਤ੍ਥੰ। **ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰਕੁਸਲਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਭੂਮਕੇਸੁ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸੱਤਵਿਸੁਦ੍ਧਿਪਭੇਦੇਸੁ ਇਮੇਨਾਮ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਧਮ੍ਮਾ ਮਯਾ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਨਧਿਗਤਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸਮਯੇ ਅਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਏਵ ਅਪ੍ਪੱਤਾਨੰ ਅਨਧਿਗਤਾਨੰ ਉਪਰਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਧਿਗਮਨਤ੍ਥਾਯ।

ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਭਿਯ੍ਯੋ ਭਾਵਾਯਾਤਿ ਯਾਨਿ ਸੀਲਾਦੀਨਿ ਕੁਸਲਾਨਿ ਮਯਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ। ਤਾਨਿ ਯਾਵ ਨਿਯਾਮੰ ਨਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਮਯ੍ਹੰ ਏਤਾਨੀਤਿ ਵੱਤੁੰ ਨਾਰਹਨ੍ਤਿ। ਸ੍ਵੇਵਾ ਪਰਸੁਵੇਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੰ ਪਤ੍ਵਾਵਾ ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਯੇਵਾਤਿ ਏਵੰ ਪੱਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੇ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਤੇਸੰ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਕੁਪ੍ਪਧਮ੍ਮਤਾਪਾਦਨਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠਤਰੰ ਵਡ੍ਢਨਤ੍ਥਾਯ। ਏਤੇਸੁ ਪਨ ਚਤੂਸੁ ਮੁਖੇਸੁ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਏਕੇਨ ਮੁਖੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾਯਾਮੋ ਚਤੁਕਿਚ੍ਚਸਾਧਕੋਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਏਵ ਏਕਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਚਤੁਕਿਚ੍ਚਸਾਧਕਤਾ ਵੁੱਤ੍ਤਾਤਿ।

ਇਜ੍ਝਨੰ ਇਦ੍ਧਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਯੋਗਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਿਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਨਿਬ੍ਬੱਤ੍ਤੀਤਿ ਅੱਤੋ। ਸਾ ਪਨ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯਜਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸਿਦ੍ਧਿ, ਪਰਿਞ੍ਞੇਯਜਾਨੰ ਪਰਿਞ੍ਞਾਸਿਦ੍ਧਿ, ਪਹਾਤਬ੍ਬਾਨੰ ਪਹਾਨਸਿਦ੍ਧਿ, ਸਚ੍ਛਿਕਾ ਤਬ੍ਬਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਰਣਸਿਦ੍ਧਿ, ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾਨੰ ਭਾਵਨਾਸਿਦ੍ਧੀਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ ਹੋਤਿ। ਇਜ੍ਝਤੀਤਿਵਾ ਇਦ੍ਧਿ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ ਯੋਗਕਮ੍ਮੇਨ ਇਜ੍ਝਨ੍ਤਾਨੰ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਮਹਗ੍ਗਤ ਲੋਕੁੱਤਰਧਮ੍ਮਾਨੰ ਨਾਮੰ। ਪਜ੍ਜਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਪਾਦੋ। ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਪਾਦੋਤਿ **ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋ**। ਇਦ੍ਧਿਪੱਤ੍ਤਿਯਾ ਬਲਵੁਪਾਯੋ ਪਧਾਨਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਵੁੱਤੰ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਅਧਿਪਤਿਧਮ੍ਮਾਨੰ ਵਸੇਨ ਚਤੁਧਾ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁੱਤੰ **ਚੱਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ**ਤਿਆਦਿ। ਅਧਿਪਤਿਭੂਤੋ ਛਨ੍ਦੋਵ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਤਿ **ਛਨ੍ਦਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ**। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਸਬ੍ਬੇ ਮਹਗ੍ਗਤਾਨੁੱਤਰਭੂਤਾ ਉੱਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾਨਾਮ ਨਪਾਕਤਿਕੇਨ ਛਨ੍ਦੇਨਵਾ ਵੀਰਿਯੇਨਵਾ ਚਿੱਤੇਨਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯ ਵਾ ਅਧਿਗਨ੍ਤਬ੍ਬਾ

ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪਲਿਬੋਧੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੇਨ ਅਧਿਪਤਿਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤੇਨ ਛਨ੍ਦਾਦਿਨਾਏਵ ਅਧਿਗਨ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਧਮ੍ਮਾ ਅਧਿਪਤਿਭੂਤਾਵ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਤਿ।

[੨੧੯] ਯੰਪਨ ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ

''ਇਜ੍ਝਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਾਦਿਕਂ ਏਤਾਯਾਤਿ ਇਦ੍ਧਿ, ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਞ੍ਞਾਣਂ। ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਪਾਦੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਸਂਯੁਤ੍ਤਕੇ ਕਤਮਾਚ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਇਦ੍ਧਿ। ਇਧ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੇਕਵਿਹਿਤਂ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਂ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ। ਏਕੋਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਹੁਧਾ ਹੋਤਿ।ਲ। ਯਾਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾਪਿ ਕਾਯੇਨ ਵਸਂ ਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਇਦ੍ਧੀਤਿ ਇਮਾਯ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਸਮੇਤਿ। ਏਵਂਸਨ੍ਤੇਪਿ ਇਧ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਰਿਯਾਯੋਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋਤਿ ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪਨ ਪਥਮਵਾਰੇ ਲੋਕਿਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਿਸ੍ਸਕਾ ਚਿਤ੍ਤ ਚੇਤਸਿਕਰਾਸੀਏਵ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ- ਪਥਮਜ੍ਝਾਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂਹਿ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਨਾਮ। ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿਨਾਮ।ਲ। ਨੇਵਸਞ੍ਞਾ ਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਜ੍ਝਾਨਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਨਾਮ। ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾ ਯਤਨਜ੍ਝਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿਨਾਮ। ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਨਾਮ। ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੋ ਇਦ੍ਧਿਨਾਮ।ਲ। ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਨਾਮ। ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੋ ਇਦ੍ਧਿਨਾਮਾਤਿਚ। ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਨਾਮ। ਦੁਤਿਯਜ੍ਝਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿਨਾਮ। ਲ। ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਜ੍ਝਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿ ਪਾਦੋਨਾਮ। ਨੇਵਸਞ੍ਞਾ ਨਾਸਞ੍ਞਾ ਯਤਨਜ੍ਝਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿਨਾਮ। ਸੋਤਾ ਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਨਾਮ। ਸਕਦਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੋ ਇਦ੍ਧਿਨਾਮ।ਲ। ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੋ ਇਦ੍ਧਿਨਾਮਾਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਤਂ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਨਾਮ। ਤਤੋ ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਮਗ੍ਗੋ ਇਦ੍ਧਿਨਾਮਾਤਿਪਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਇਧ ਪਨ ਉਤ੍ਤਰਚੂਲ਼ਭਾਜਨਿਯੇ ਆਗਤਨਯੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਧਿਪਤਿਧਮ੍ਮਾਏਵ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤਞ੍ਚ ਪਨ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਭੂਤਾਏਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਇਧ ਲੋਕਿਯ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਮਿਸ੍ਸਕਭੂਤਾਤਿ। ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਲਾਨਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਾਨੇਵ। ਪਾਕਟਟ੍ਠਾਨਤੋ ਪਨ ਚਤੂਸੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਯਙ੍ਗੇਸੁ ਸਦ੍ਧਾਯ ਥਾਮੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਹ-ਕਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਚਤੂਸੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਯਙ੍ਗੇਸੁ ਏਤ੍ਥ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਚਤੂਸੁ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇਸੁ ਵੀਰਿਯਸ੍ਸ। ਯਥਾਹ-ਕਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਚਤੂਸੁ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੇਸੁ ਏਤ੍ਥ ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਚਤੂਸੁ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਸਤਿਯਾ। ਯਥਾਹ-ਕਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖਵੇਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਚਤੂਸੁ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇਸੁਏਤ੍ਥ ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਚਤੂਸੁ ਝਾਨੇਸੁ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ। ਯਥਾਹ-ਕਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਚਤੂਸੁ ਝਾਨੇਸੁ ਏਤ੍ਥ ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਚਤੂਸੁ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾਯ ਥਾਮੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾਹ-ਕਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਚਤੂਸੁ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੇਸੁ ਏਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਸਮ੍ਬੋਧਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਞਾਣਂ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਬੁਜ੍ਝਤਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਤਿ ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਵਾ ਏਤਾਯਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਸਾ ਹਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਂ ਬੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਸੋਲ਼ਸਹਿ ਅਤ੍ਥੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਬੁਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਏਕਦੇਸ ਤੋਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਯਾ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਟ੍ਠੇਨ ਸਮ੍ਬੋਧਿਯਾ ਅਙ੍ਗੋ ਸਹਕਾਰੀਬਲਵਪਚ੍ਚਯੋਤਿ **ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ**। ਸਤਿਏਵ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ **ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ**। ਸਾ ਹਿ ਕਾਯਾਦੀਸੁ ਚਤੂਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੋਚਰੇਸੁ ਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁਸਂਵਡ੍ਢਮਾਨਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਪਮਾਦ ਪਕ੍ਖਂ ਵਿਧਮੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਅਪ੍ਪਮਾਦਪਕ੍ਖਞ੍ਚ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਮਗ੍ਗਞ੍ਞਾਣ ਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਭੂਮਿਭੂਤੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤ ਬਹਿਦ੍ਧਾਧਮ੍ਮੇ ਵਿਚਿਨਾਤਿ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਫੁਸਨਾਦੀਹਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਦੀਹਿਚ ਵਿਵਿਧਾ ਕਾਰੇਹਿ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਕੁਰੁਮਾਨੋਵਿਯ ਤੇਸੁ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਕਾਰਂ ਅਸੇਸਂ ਉਪਧਾਰੇਤੀਤਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ। ਸੋਏਵ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋਤਿ **ਧਮ੍ਮਵਿਚਯ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ**। ਸੋਪਿ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੋਚਰਭੂਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁਸਂਵਡ੍ਢਮਾਨੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂਸਮ੍ਮੋਹ ਪਕ੍ਖਂ ਵਿਧਮੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਅਸਮ੍ਮੋਹਪਕ੍ਖਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਚਤੁਮਗ੍ਗਞਾਣ ਸਮ੍ਬੋਧਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮੁਟ੍ਠਹਤੀਤਿ। ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਵੀਰਿਯਮੇਵ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋਤਿ **ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ**। ਤਮ੍ਪਿ ਹਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੋਚਰੇਸੁ ਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਂਵਡ੍ਢਮਾਨਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਲੀਨਸਙ੍ਕੋਚ ਕੋਸਜ੍ਜਪਕ੍ਖਂ ਕਿਲੇਸਜਾਤਂ ਵਿਧਮੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਧੁਰਸਂਪਗ੍ਗਹਪਕ੍ਖਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾ ਪੇਤੀਤਿ।

ਪੀਤਿਯੇਵ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ **ਪੀਤਿ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ**। ਸਾਪਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੁਪ੍ਪਕਾਰੇਸੁ ਗੋਚਰੇਸੁ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਂਵਡ੍ਢਮਾਨਾ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਬ੍ਬਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਰਤਿਉਕ੍ਕਣ੍ਠਪਕ੍ਖਂ ਵਿਧਮੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਧਮ੍ਮਰਤਿ ਧਮ੍ਮਨਨ੍ਦਿਧਮ੍ਮਾਰਾਮ ਪਕ੍ਖਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੁਪ੍ਪਕਾਰਂ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯੇਵ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ **ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ**। ਸਾਪਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੁਪਕਾਰੇਸੁ ਗੋਚਰੇਸੁ ਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਂਵਡ੍ਢਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਮ੍ਭ ਦਰਥਪਕ੍ਖਂ ਵਿਧਮੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਸੀਤਲਪਕ੍ਖਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੁਪ੍ਪਕਾਰਂ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਸਮਾਧਿਏਵ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋਤਿ **ਸਮਾਧਿ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ**। ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬੋਧਿਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਤਾ ਪਾਕਟਾ। ਤਤ੍ਰਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਏਵ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋਤਿ **ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ**। ਸਾਪਿਹਿ ਵੁਤ੍ਤੁਪ੍ਪਕਾਰੇਸੁ ਸਤਿਆਦੀਨਂ ਗੋਚਰੇਸੁ ਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਂਵਡ੍ਢਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲੀਨੁਦ੍ਧਚ੍ਚਪਕ੍ਖਂ ਵਿਧਮੇਤ੍ਵਾ ਸਮਵਾਹਿਤਪਕ੍ਖਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੁਪ੍ਪਕਾਰਂ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤੀਤਿ। ਸਮ੍ਮਾ ਅਵਿਪਰੀਤਤੋ ਦਸ੍ਸਨਂ **ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ**। ਸਾ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋ ਧਗਾਮਿਨਿਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ ਹੋਤਿ। ਸਮ੍ਮਾ ਅਵਿਪਰੀਤਤੋ ਸਂਕਪ੍ਪਨਂ **ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ**। ਯਥਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਸਭਾਵੇਸੁ ਫਰਮਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ ਤਥਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਂਵਿਧਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਸੋ ਪਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋਤਿ। ਯਥਾਹ-ਯਾਚਾਵੁਸੋ ਵਿਸਾਖ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਯੋਚ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ। **ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ** ਦਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯੇਵ। ਸਮ੍ਮਾ ਵਾਯਮਨ੍ਤਿ ਏਕੇਨਾਤਿ **ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ**। ਚਤੁਕਿਚ੍ਚਸਾਧਕਂ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨ ਵੀਰਿਯਂ। ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਦ੍ਵਯਂ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਾਮਞ੍ਞੇਨ ਏਕਂ ਕਤ੍ਵਾ **ਚੁਦ੍ਦਸੇਤੇ ਸਭਾਵਤੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸਤ੍ਤਧਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੁਪ੍ਪਕਾਰਾਨਂ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਚਤੁਕ੍ਕ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਚਤੁਕ੍ਕਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤਧਾ। ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਚੁਦ੍ਦਸਨ੍ਨਂ ਕਿਚ੍ਚਾਨਂ ਠਾਨਭੇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਚਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

[੨੨੦] ਯਂਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਸਤ੍ਤਧਾ ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਹੋਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਚਾਤਿਆਦਿਮਾਹਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤ ਸਰੂਪਂ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ। ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਵਿਰਤਿਤ੍ਤਯਞ੍ਚ ਏਕਂ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਟ੍ਠਾਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਚ ਪੀਤਿਚ ਉਪੇਕ੍ਖਾਚ ਏਕਂ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਟ੍ਠਾਨਂ। ਛਨ੍ਦੋਚ ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਏਕਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਨਵਧਮ੍ਮਾ ਏਕਟ੍ਠਾਨਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਕਂ ਵੀਰਿਯਂ ਚਤੁਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨ ਇਦ੍ਧਿ ਪਾਦਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਬਲਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗ ਵਸੇਨ ਨਵਟ੍ਠਾਨਿਕਂ। ਏਕਾ ਸਤਿ ਚਤੁਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਬਲ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗ ਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਿਕਾ। ਏਕੋ ਸਮਾਧਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਬਲ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗ ਵਸੇਨ ਚਤੁਟ੍ਠਾਨਿਕੋ। ਏਕਾਪਞ੍ਞਾ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਬਲ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗ ਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਟ੍ਠਾਨਿਕਾ। ਏਕਾ ਸਦ੍ਧਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਬਲ ਵਸੇਨ ਦੁਟ੍ਠਾਨਿਕਾਤਿ। ਤੇ ਪਨ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸ ਪਭੇਦਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ਨਾਨਾਖਣਿਕਾਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਮਗ੍ਗਫਲੇਸੁ ਪਨ ਨਵਟ੍ਠਾਨਿਕਂ ਵੀਰਿਯਂ ਏਕਮੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂਕਤ੍ਵਾ ਨਵਸੁਠਾਨੇਸੁ ਅਤ੍ਤ ਪਟਿਪਕ੍ਖਾਨਂ ਪਾਪ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਚ੍ਚਯ ਯਮੁਗ੍ਘਾਤਵਸੇਨ ਨਵ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਸਾਧਯਮਾਨਂ ਏਕਮੇਵ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਅਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਿਕਾਦੀਸੁ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਏਕਚਿਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਏਕਤੋ ਉਪਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਸਬ੍ਬੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇ ਹੋਨ੍ਤੀ**ਤਿ। **ਨਵਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪ ਪੀਤਿਯੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵਾਸਦ੍ਦੋ ਕ੍ਵਚਿ ਸਦ੍ਦਤ੍ਥੋ। ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਕ੍ਵਚਿ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਿਕਾ ਦਿਕੇਪੀਤਿਚ ਕ੍ਵਚਿ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਿਕਾਦਿਕੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇ ਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਲੋਕਿਯੇਪੀਤਿ ਸੀਲਵਿਸੋਧਨਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੇ ਕਾਮਾ ਵਚਰਕੁਸਲਾਦਿਕੇ ਲੋਕਿਯਕੁਸਲ ਕ੍ਰਿਯਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਪਿ। **ਯਥਾ ਯੋਗ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਵਿਸੋਧਨਕਮ੍ਮ ਸਮਥਕਮ੍ਮਨਾਮਰੂਪਪਰਿਗ੍ਗਹਾਦਿਕਮ੍ਮੇਸੁ ਯੁਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨਂ ਵਿਰਤਿਤ੍ਤਯਾਦੀਨਂ ਅਨੁਰੂਪਂ। **ਛਬ੍ਬਿਸੁਦ੍ਧਿਪਵਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲ ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਦੀਨਂ ਛਨ੍ਨਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧੀਨਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ। ਏਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਮਗ੍ਗਫਲਪਤਿਟ੍ਠਾਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਪੂਰਿਤੇ ਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ ਸੀਲੇਪਿ ਸਦ੍ਧਾਸਤਿਆਦਯੋ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯੇਸੁ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਮਗ੍ਗਪਾਦਕਤ੍ਥਾਯ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤੇਸੁ ਮਹਗ੍ਗਤਜ੍ਝਾਨੇਸੁ ਮੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਂਯੁਤ੍ਤਕੇ –

ਏਵੰ ਭਾਵਿਤੋ ਖੋ ਕੁਣ੍ਡਲਿਯ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸੰਵਰੋ ਤੀਣਿ ਸੁਚਰਿਤਾਨਿ ਪਰਿਪੂਰੇਤਿ। ਏਵੰ ਭਾਵਿਤਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸੁਚਰਿਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨੇ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਭਾਵਿਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਭਾਵਿਤਾ ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇ ਵਿਜ੍ਜਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯੋ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰਪਿ ਨਕੇਵਲੰ ਬਲਵਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਮਗ੍ਗਫਲੇਸੁਏਵ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇ ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤਿ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਾਦਕ ਕਸਿਣਜ੍ਝਾਨ ਆਨਾਪਾਣਾ ਸੁਕ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰਜ੍ਝਾਨੇਸੁਪਿ ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। [ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਸਙ੍ਗਹੋ]

੧੬੫. ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਹੇ **ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਰਾਸਯੋ। ਅਤੀਤਾਦਿ ਭੇਦ ਭਿਨ੍ਨਾਨੰ ਰੂਪਾਨੰ ਖਨ੍ਧੋ ਰਾਸੀਤਿ **ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ**। ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਰੁਪ੍ਪਨ ਲਕ੍ਖਣੇ ਰਾਸਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਞਾਣੇਨ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਏਵ। ਤਥਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਵੇਦਯਿਤਲਕ੍ਖਣੇ ਸਞ੍ਜਾਨਨ ਲਕ੍ਖਣੇ ਰਾਸਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ ਅਤੀਤਾਦਿਭੇਦਭਿਨ੍ਨਾ ਵੇਦਨਾਸਞ੍ਞਾਯੋ **ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ** ਚਨਾਮ। ਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ। ਫਸ੍ਸ ਚੇਤਨਾ ਦਯੋ। ਤੇਹਿ ਛਸੁਵਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਤੀਸੁਵਾ ਕਮ੍ਮਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਏਕਤੋ ਸਙ੍ਗਮ੍ਮ ਸਮਾਗਮ੍ਮ ਫੁਸਨਚੇਤਯਿਤਾਦੀਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚੇਹਿ ਦਸ੍ਸਨਸਵਨਾਦੀਨਿ ਸਾਧਾਰਣਕਿਚ੍ਚਾਨਿਵਾ ਕਾਯਿਕ ਵਾਚਸਿਕਮਾਨਸਿਕਾਨਿਵਾ ਸਯਨ ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨ ਗਮਨ ਕਥਨ ਚਿਨ੍ਤਨਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਵਿਦਹਨ੍ਤੀਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਸੰਯੁਤ੍ਤਕੇ –

ਕਿਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਵਦੇਥ। ਸਙ੍ਖਤੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਕਿਞ੍ਚ ਸਙ੍ਖਤੰ ਅਭਿ ਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ, ਰੂਪੰ ਰੂਪਤ੍ਤਾਯ ਸਙ੍ਖਤੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ। ਵੇਦਨੰ ਵੇਦਨਤ੍ਤਾਯ ਸਙ੍ਖਤੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ। ਸਞ੍ਞੰ ਸਞ੍ਞਤ੍ਤਾਯ ਸਙ੍ਖਤ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਸਙ੍ਖਾਰਤ੍ਤਾਯ ਸਙ੍ਖਤ ਮਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ। ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਤ੍ਤਾਯ ਸਙ੍ਖਤ ਮਭਿ ਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਙ੍ਖਤ ਮਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਰੂਪੰ ਰੂਪਤ੍ਤਾਯ ਸਙ੍ਖਤਮਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਯਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਸਯਨ ਨਿਸਜ੍ਜਾਦਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਯਾ ਯਾ ਰੂਪਵਿਕਤਿ ਇਚ੍ਛੀਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਤਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਰੂਪਵਿਕਤਿਯਾ ਜਾਤਤ੍ਤਾਯ ਇਰਿਯਾਪਥ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨਾਦਿ ਵਸੇਨ ਤੰ ਤੰ ਰੂਪਵਿਕਤਿੰ ਸਙ੍ਖਤੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਖਜ੍ਜਭੋਜ੍ਜਾਦਿਕੰ ਵਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਾਦਿਕੰ ਮਞ੍ਚ ਪੀਠ ਗੇਹ ਰਥਾਦਿਕੰ ਸਬ੍ਬੰ ਉਪਭੋਗ ਪਰਿਭੋਗਭੂਤੰ ਬਾਹਿਰ ਰੂਪੰਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਵੇਦਨਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕੰ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬੰਪਿ ਵੇਦਨੰ। ਤਤ੍ਥ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕੰ ਵੇਦਨੰ ਸਙ੍ਖਤੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਾ ਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਨਚ੍ਚਗੀਤਾਦੀਨਿ ਤੰ ਤੰ ਵੇਦਨੁਪਕਰਣਾਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦਨ ਵਸੇਨ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਞ੍ਚ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਾ ਮਾਨੁਸਕੰਵਾ ਦਿਬ੍ਬੰਵਾ ਤਂਤੰ ਵੇਦਨੰ ਪਤ੍ਥੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨ ਸੀਲਾਦਿ ਸਮ੍ਪਾਦਨ ਵਸੇਨ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ। ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਪਨ ਫਸ੍ਸੰ ਫਸ੍ਸਤ੍ਤਾਯ ਚੇਤਨੰ ਚੇਤਨਤ੍ਤਾਯਾਤਿਆਦਿਨਾ ਦਾਨੰ ਦਾਨਤ੍ਤਾਯ ਸੀਲੰ ਸੀਲਤ੍ਤਾਯ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੰ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਤ੍ਤਾਯਾਤਿਆਦਿਨਾ ਵਾ ਸਬ੍ਬੰ ਲੋਕਪਵਤ੍ਤਿੰ ਞਤ੍ਵਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਪਾਕਟਾ ਚੇਤਨਾਦਯੋ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਯੋ ਲੋਭਾਦਯੋ ਸਦ੍ਧਾਸਤਿਪਞ੍ਞਾਦਯੋਚ ਧਮ੍ਮੇ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਖਨ੍ਧਭਾਵੇਨ ਅਵਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨਾਸਞ੍ਞਾਵ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ।

ਯਥਾ ਹਿ ਛੇਕੋ ਮਹਾਭਿਸਕ੍ਕੋ ਭੇਸਜ੍ਜਮੂਲਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤੇਸੁ ਮੂਲੇਸੁ ਇਮਾਨਿ ਥੂਲਾਨਿਪਿ ਮੁਦੂਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿਪਿ ਕਕ੍ਖਲਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਥਮਤਰੰ ਕਕ੍ਖਲਾਨਿ ਵਿਸੁੰ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣੰ ਕਰੋਤਿ। ਸੇਸਾਨਿ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਮੁਦੂਨਿ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣੰ ਕਰੋਤਿ। ਤਤੋ ਉਭਯਾਨਿ ਮਿਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਿਲਾਯੰ ਪਿਸੇਤ੍ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜਕਮ੍ਮੇ ਉਪਨੇਤਿ। ਏਵੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਕਿਲਮਤਿ। ਏਵਮੇਵੰ ਭਗਵਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੁ ਤਿਲਕ੍ਖਣੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਸੁਖਅਤ੍ਤ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸਾਨੰ ਪਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਿਭਾਗੇ ਅਕਤੇ ਤੀਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਨਾਮਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵੇਦਨਾਸਞ੍ਞਾਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਤੇ ਤਯੋ ਧਮ੍ਮੇ ਵਿਸੁੰ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮੇਕੰ ਖਨ੍ਧੰ ਨਾਮ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਸਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਯਥਾ ਮਚ੍ਛਾਨਾਮ ਉਦਕੇ ਸਤਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਸਤਿ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਵਾ ਮਧੁਕਰਾਵਾ ਭਮਰਾਵਾ ਯਸ੍ਮਿੰ ਵਨੇ

ਪੁਪ੍ਫਰਸ ਫਲਰਸੇ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਲਭਮਾਨਾ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਵ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸੁਖ ਸਵ੍ਵਿਤੇਸੁ ਪਤਿਸਰਣੇਸੁ ਵੇਦਨਾਸਦਿਸਂ ਪਤਿਸਰਣਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਦੇਵਬ੍ਰਹ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਅਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤਾਪਿ ਸੁਖਵੇਦਨਤ੍ਥਾਯਏਵ ਅਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਯਦਿਚ ਤਾਹਿ ਵਿਨਾ ਯਥਿਚ੍ਛਿਤਂ ਸੁਖਵੇਦਨਂ ਲਭੇਯ੍ਯੁਂ। ਕੋਨਾਮ ਤਾ ਸਾਦਿਯਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਫਸ੍ਸਚੇਤਨਾਦੀਹਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਵੀਰਿਯਾਦੀਹਿ ਲੋਭਦੋਸਾਦੀਹਿ ਸਦ੍ਧਾਸਤਿਪਞ੍ਞਾਦੀਹਿ ਚ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧਧਮ੍ਮੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਂ ਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਞ੍ਚ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਖਤਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਾਪਿ ਸੁਖਵੇਦਨਤ੍ਥਾਯਏਵ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ। ਯਦਿਚ ਤਾਦਿਸੇਨ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਣੇਨ ਵਿਨਾਪਿ ਯਥਿਚ੍ਛਿਤਂ ਸੁਖਂ ਲਭੇਯ੍ਯੁਂ, ਤੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਕੋਨਾਮ ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਇਤਿ ਸੁਖਸਵ੍ਵਿਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵੇਦਨਾਨਾਮ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਮੁਕ੍ਕਂਸਗਤਂ ਸੁਖਸਵ੍ਵਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ ਤਂ ਵਿਸੁਂ ਏਕਂ ਖਨ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਦੇਸਨਂ ਦੇਸੇਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਤਸਵ੍ਵਿਤੇਸੁ ਪਤਿਸਰਣੇਸੁ ਸਞ੍ਞਾਸਦਿਸਂ ਪਤਿਸਰਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਤੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯੇਸੁ ਸਬ੍ਬਂ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂ ਸਞ੍ਞਾਯ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੁਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਵਿਞ੍ਞੁਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾ ਯਤ੍ਤਕਂ ਪਰੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਤਕਂ ਮਯਂਪਿ ਜਾਨਾਮ। ਕੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋਤਿ ਏਵਂ ਲੋਕੇ ਞਾਣਸਮ੍ਮਤਂ ਸਞ੍ਞਂ ਪਰਮਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਅਤ੍ਤਸਵ੍ਵਿਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਞ੍ਞਾਨਾਮ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਮੁਕ੍ਕਂ ਸਗਤਂ ਅਤ੍ਤਸਵ੍ਵਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾਤਂਪਿ ਵਿਸੁਂ ਏਕਂ ਖਨ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਦੇਸਨਂ ਦੇਸੇਤੀਤਿ। ਤਥਾ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਚ੍ਚਸਵ੍ਵਿਤੇਸੁ ਪਤਿਸਰਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸਦਿਸਂ ਪਤਿਸਂਰਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਸੁਖਂ ਦੁਕ੍ਖਂਨਾਮ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਸੁਖਪਤ੍ਤਾਨਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਦੁਕ੍ਖ ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਸੁਖਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿਵਾ। ਸਞ੍ਞਾਨਾਮ ਅਨਿਚ੍ਚਾ, ਕਦਾਚਿ ਪਮੁਸ੍ਸਤਿ ਕਦਾਚਿ ਨਪਮੁਸ੍ਸਤੀਤਿਵਾ। ਵੀਰਿਯਂਨਾਮ ਅਨਿਚ੍ਚਂ। ਕਦਾਚਿ ਆਰਭਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਨ ਆਰਭਤੀਤਿਵਾ। ਲੋਭੋਨਾਮ ਅਨਿਚ੍ਚੋ। ਕਦਾਚਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਨਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿਵਾ। ਦੋਸੋਨਾਮ ਅਨਿਚ੍ਚੋ। ਕਦਾਚਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿਵਾ। ਸਦ੍ਧਾਨਾਮ ਅਨਿਚ੍ਚਾ। ਕਦਾਚਿ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀਤਿਵਾ। ਪਞ੍ਞਾਨਾਮ ਅਨਿਚ੍ਚਾ। ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂਪਿ ਕਦਾਚਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿਵਾ ਏਵਂ ਚੇਤਸਿਕਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨਿਚ੍ਚ ਭਾਵੋਨਾਮ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਲੋਕਿਯਜਨਾਨਂਪਿ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ। ਨ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਚਿਤ੍ਤਂਨਾਮ ਅਨਿਚ੍ਚਂ। ਕਦਾਚਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਸਯਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਦਾਚਿ ਸੁਖੇਨ ਯੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਦੁਕ੍ਖੇਨਾਤਿਆਦਿਨਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਚ੍ਚਸਞ੍ਞਮੇਵ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਇਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂਨਾਮ ਨਿਚ੍ਚਸਵ੍ਵਿਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਰਮੁਕ੍ਕਂ ਸਗਤਂ ਨਿਚ੍ਚਸਵ੍ਵਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ ਤਂਪਿ ਵਿਸੁਂ ਏਕਂ ਖਨ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਦੇਸਨਂ ਦੇਸੇਤੀਤਿ।

[੨੨੧] ਯਂਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਭਾਜਨ ਭੋਜਨ ਬਞ੍ਜਨ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕ ਭੁਞ੍ਜਕ ਵਿਕਪ੍ਪਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚੇਵ ਵੁਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਿਭਾਵਨ੍ਤੇਨ ''ਰੂਪਞ੍ਹਿ ਵੇਦਨਾ ਨਿਸ੍ਸਯਤ੍ਤਾ ਭਾਜਨਟ੍ਠਾਨਿਯਂ। ਵੇਦਨਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਭੋਜਨਟ੍ਠਾਨਿਯਾ। ਸਞ੍ਞਾ ਵੇਦਨਸ੍ਸਾਦ ਲਾਭ ਹੇਤੁਤ੍ਤਾ ਬਞ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨਿਯਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਣਤੋ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕਟ੍ਠਾਨਿਯਾ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪਭੁਞ੍ਜਕਤ੍ਤਾ ਭੁਞ੍ਜਕਟ੍ਠਾਨਿਯਂ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾਚ ਅਧਿਪ੍ਪੇ ਤਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧੀਤਿ ਪਞ੍ਚੇਵ ਵੁਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਸਾਰਤੋ ਨਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਨ ਹਿ ਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਏਤਪ੍ਪਰਮਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਆਗਤਂ। ਉਪਮਾਦੀਪਨੇਏਵ ਆਗਤਂ। ਨ ਚ ਭਗਵਤਾ ਭਾਜਨਾਦਿਵਿਕਪ੍ਪਸਿਦ੍ਧਿਮਤ੍ਤਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚੇਵ ਖਨ੍ਧਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਤਥਾਸਿਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਯੋਜਨਾਭਾਵਤੋਤਿ।

[੨੨੨] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

''ਦੇਸਨਾਕ੍ਕਮੇਪਿ ਇਦਮੇਵ ਕਾਰਣਂ। ਯਤ੍ਥ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯਞ੍ਚ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯੇਨਚ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯੋਚ ਭੋਜਕੋ, ਯੋਚ ਭੁਞ੍ਜਿਤਾ। ਤੇਸਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਦਸ੍ਸੇਤੁਕਾਮਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਅਸਾਰਂ।

ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਉਪਾਦਾਨਾਨੰ ਵਿਸਯਭੂਤਾ ਖਨ੍ਧਾ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ। ਸਬ੍ਬ ਸਭਾਗਧਮ੍ਮ ਪਰਿਯਾਦਾਨਵਸੇਨ ਸਾਸਵਾ ਅਨਾਸਵਾਚ ਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਭੂਮਿਪਰਿਗ੍ਗਹਵਸੇਨ ਸਾਸਵਾਏਵ **ਪਞ੍ਚੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਆਯਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਫਲੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਭੁਸੰ ਉਸ੍ਸਹਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ **ਆਯਤਨਾਨਿ**। ਆਯਤਨਸਦ੍ਦੋ ਪਨ ਛਸੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੇਸੁ ਦ੍ਵਾਰਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੋ ਸਞ੍ਜਾਤਿਦੇਸਟ੍ਠੇਨ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਆਕਰਟ੍ਠੇਨ, ਛਸੁ ਬਾਹਿਰੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੋ ਸਮੋਸਰਣਟ੍ਠੇਨ, ਉਭਯਤ੍ਥਾਪਿ ਕਾਰਣਟ੍ਠੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤ ਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂਵਾ ਭਵੇ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇਵਾ ਸੰਸਾਰੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਸਹ ਜਾਯਮਾਨਾ ਚਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਛਸੁ ਦ੍ਵਾਰਪਦੇਸੇਸੁਏਵ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ। ਸਨ੍ਤਾਨਾਨੁਬਨ੍ਧਵਸੇਨ ਨਿਵਸਨ੍ਤਾਪਿ ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਨਿਵਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ। ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਥਪਿਤਾ ਵਿਯ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਪਿ ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ। ਤਸ੍ਮਾ ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਛਸਞ੍ਜਾਤਿਦੇਸਟ੍ਠੇਨ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ ਆਕਰਟ੍ਠੇਨਚ ਆਯਤਨਾਨਿਨਾਮ। ਦੇਵਾਯਤਨੰ ਵਿਯ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨਾਤਿਪਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ।

ਯਥਾਚ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਪੁਪ੍ਫਫਲੇਸੁ ਖੇਮੇਸੁ ਰੁਕ੍ਖੇਸੁ ਤਤੋ ਤਤੋ ਪਕ੍ਖਿਨੋ ਨਿਲਿਨਤ੍ਥਾਯ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯਚ ਨਿਚ੍ਚੰ ਸਮੋਸਰਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਛਸੁਠਾਨੇਸੁ ਤਤੋ ਤਤੋ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਆਰਮ੍ਮਣਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਨਿਚ੍ਚੰ ਸਮੋਸਰਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਰੂਪਾਦੀਨਿ ਛ ਸਮੋਸਰਣਟ੍ਠੇਨ ਆਯਤਨਾਨਿਨਾਮ। ਤਦੁਭਯਾਨਿ ਪਨ ਤੇਸੰ ਚਿਤ੍ਤ ਚੇਤਸਿਕਾਨੰ ਕਾਰਣਟ੍ਠੇਨ ਆਯਤਨਾਨਿਨਾਮ। ਚਕ੍ਖੁਚ ਤੰ ਆਯਤਨਞ੍ਚਾਤਿ **ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ**। ਏਵੰ ਸੇਸਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਾਨਿ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਹਿਤਕ੍ਰਿਯਾਸੁ ਬਹੁਪਕਾਰਤ੍ਤਾ ਕਾਮਰੂਪ ਬਜਾਪਿਤਤ੍ਤਾ ਚ ਪਾਕਟਾਨੀਤਿਆਦਿਮ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਤੇਹਿ ਆਸਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਤਦਨਨ੍ਤਰੰ ਘਾਨੰ। ਤਤੋ ਜਿਵ੍ਹਾਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਦੇਸਾਯਤਨਾਨਿਨਾਮ। ਤਤੋ ਸਕਲਕਾਯਬਜਾਪਕੋ ਕਾਯੋ। ਤਤੋ ਤੇਸੰ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਗੋਚਰਵਿਸਯਗ੍ਗਾਹਕੰ ਮਨੋਤਿ। ਸੇਸਾਨਿ ਪਨ ਤੇਸੰ ਵਿਸਯਤ੍ਤਾ ਤਦਨੁਕ੍ਕਮੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤਾਨੀਤਿ।

ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਨ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸਵਾ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸਵਾ ਦੇਵਸ੍ਸਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋਵਾ ਵਸੇ ਅਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋਏਵ ਸਭਾਵੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਧਾਤੁਯੋ**। ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਵਵਤ੍ਥਿਤਸਭਾਵਤ੍ਤਾਵਾ ਯਥਾਸਭਾਵੰ ਧਾਰੀਯਨ੍ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੀਯਨ੍ਤਿ ਵਵਤ੍ਥਪੀਯਨ੍ਤੀਤਿ ਧਾਤੁਯੋ। ਅਪਿਚ, ਨਿਸ੍ਸਤ੍ਤ ਨਿਜ੍ਜੀਵਟ੍ਠੇਨ ਧਾਤੁਯੋ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਸ੍ਸਤ੍ਤਟ੍ਠੇਨਾਤਿ ਸਤ੍ਤਾਕਾਰਾ ਭਾਵਟ੍ਠੇਨ ਸਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਭਾਵਟ੍ਠੇਨ। ਕੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਕਾਰੋ ਕਿਂ ਸਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਜੀਵਯੋਗੋ ਸਤ੍ਤਾਕਾਰੋ। ਈਹਾਚ ਬਜਾਪਾਰੋ ਚ ਸਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ। ਨਿਜ੍ਜੀਵਟ੍ਠੇਨਾਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਯਾਵ ਨਮਰਤਿ। ਭਵਪਰਂਪਰਾਯਵਾ ਯਾਵ ਸੰਸਾਰੋ ਨ ਨਿਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਾਵ ਅਭਿਜ੍ਜਮਾਨੋ ਅਚ੍ਛਿਜ੍ਜਮਾਨੋ ਏਕੋਵ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਏਵੰ ਗਹਿਤਸ੍ਸ ਜੀਵਸ੍ਸ ਅਭਾਵਟ੍ਠੇਨ। ਚਕ੍ਖਾਦਯੋਚ ਧਮ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਤ੍ਤਾਕਾਰਰਹਿਤਾ ਸਤ੍ਤ ਕਿਚ੍ਚਰਹਿਤਾਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨਚ ਸਯੰ ਜੀਵਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨਾਪਿ ਜੀਵਯੋਗਾਤਿ। ਇਤਿ ਨਿਸ੍ਸਤ੍ਤਟ੍ਠੇਨ ਨਿਜ੍ਜੀਵਟ੍ਠੇਨਚਤੇਧਾਤੁਯੋਨਾਮਾਤਿ। ਤੇਸੰ ਪਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਕਾਰੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਯਥਾਹ-ਭੇਰਿਤਲੰ ਵਿਯ ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਦਣ੍ਡੋ ਵਿਯ ਰੂਪਧਾਤੁ। ਸਦ੍ਦੋਵਿਯ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ। ਤਥਾ ਆਦਾਸਤਲੰ ਵਿਯ ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ। ਮੁਖੰ ਵਿਯ ਰੂਪਧਾਤੁ। ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਵਿਯ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ। ਅਥਵਾ, ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤ ਕਿਲਯਨ੍ਤੰ ਵਿਯ ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ। ਯਨ੍ਤਚਕ੍ਕਯਟ੍ਠਿ ਵਿਯ ਰੂਪਧਾਤੁ। ਉਚ੍ਛੁਰਸ ਤੇਲਾਨਿ ਵਿਯ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ। ਤਥਾ ਅਧਰਾਰਣਿ ਵਿਯ ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ। ਉਤ੍ਤਰਾਰਣਿ ਵਿਯ ਰੂਪਧਾਤੁ। ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ। ਏਸਨਯੋ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਆਦੀਸੁ। ਮਨੋਧਾਤੁ ਪਨ ਯਥਾਸਮ੍ਭਵਤੋ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਆਦੀਨੰ ਪੁਰੇਚਰਾਨੁਚਰਾ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

ਧਮ੍ਮਧਾਤੁਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਲ੍ਲਮਿਵ ਸੂਲਮਿਵਚ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਸਞ੍ਞਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸਲ੍ਲ ਸੂਲਯੋਗਾ ਆਤੁਰਾ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾਨੰਵਾ ਸਞ੍ਞਾ ਆਸਾ ਦੁਕ੍ਖਜਨਨਤੋ ਰਿਤ੍ਤਮੁਟ੍ਠਿ ਵਿਯ ਅਯਥਾਭੁਚ੍ਚਨਿਮਿਤ੍ਤਗਾਹਤੋ ਵਨਮਿਗੋਵਿਯ। ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੰ ਪਕ੍ਖਿਪਨਤੋ ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੁਯੰ ਖਿਪਨਪੁਰਿਸਾ ਵਿਯ। ਜਾਤਿਦੁਕ੍ਖਾਨੁਬਨ੍ਧਤੋ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾਨੁਬਨ੍ਧਚੋਰੋ ਵਿਯ। ਸਬ੍ਬਾਨਤ੍ਥਾਵਹਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਹੇਤੁਤੋ ਵਿਸਰੁਕ੍ਖਬੀਜਾਨਿ ਵਿਯ। ਰੂਪੰ ਨਾਨਾਵਿਧੁਪਦ੍ਦਵਨਿਮਿਤ੍ਤਤੋ ਖੁਰ ਚਕ੍ਕਂਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਅਸਙ੍ਖਤਾਪਿਧਾਤੁ ਅਮਤਤੋ ਸਨ੍ਤਤੋ ਖੇਮਤੋ ਚ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਕਸ੍ਮਾ, ਸਬ੍ਬਾਨਤ੍ਥਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤਤ੍ਤਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਗਹਿਤਾਰਮ੍ਮਣੰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਞ੍ਞੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋ ਵਨਮਕ੍ਕਟੋ ਵਿਯ, ਦੁਦ੍ਦਮਨਤੋ ਅਸ੍ਸਖਲੁਙ੍ਕੋ ਵਿਯ, ਯਤ੍ਥ ਕਾਮਨਿਪਾਤਿਤੋ ਵੇਹਾਸੰ ਖਿਤ੍ਤਦਣ੍ਡੋ ਵਿਯ, ਲੋਭਦੋਸਾਦਿ ਨਾਨਾਪ੍ਪਕਾਰ ਕਿਲੇਸਯੋਗਤੋ ਰਙ੍ਗਨਟੋ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਤਿ।

ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਸਚ੍ਚਂ। ਸਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਭੂਤਸ੍ਸ ਤਥਸ੍ਸ ਅਵਿਪਰੀਤਸ੍ਸ। ਅਪਿਚ, ਕੇਨਟ੍ਠੇਨ ਸਚ੍ਚਾਨਿ। ਤਥਟ੍ਠੇਨ ਅਵਿਤਥਟ੍ਠੇਨ ਅਨਞ੍ਞਥਟ੍ਠੇਨ। ਯਞ੍ਹਿ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਤਥਂ ਹੋਤਿ ਅਵਿਤਥਂ ਅਨਞ੍ਞਥਂ। ਦੁਕ੍ਖਦੁਕ੍ਖ ਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖ ਵਿਪਰਿਣਾਮਦੁਕ੍ਖ ਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਤੀਹਿ ਦੁਕ੍ਖੇਹਿ ਤਂ ਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਭਿਣ੍ਹਪੀਲ਼ਨਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖਂ ਨਾਮ ਕਮ੍ਮਜਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਗੇਵ ਤਂਤਂਕਮ੍ਮਾ ਭਿਸਙ੍ਖਰਣਦੁਕ੍ਖਂ। ਤਥਾ ਉਤੁਜਾਦੀਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਗੇਵ ਤਂਤਂ ਉਤੁਚਿਤ੍ਤਾਹਾਰਾਨਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਣਦੁਕ੍ਖਂ।

ਚਕ੍ਖੁ ਹਿ ਨਾਮ ਰੂਪਿਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂਪਿ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਞਾਣਭਾਵਨਾ ਸਙ੍ਖਾਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕਮ੍ਮਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਨੋ ਅਞ੍ਞਥਾ। ਕਾਮਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਨ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਕਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂਪਿ ਯਾਵਜੀਵਂ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਆਹਾਰਾਦਿਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ ਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਨੋ ਅਞ੍ਞਥਾ। ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਯਵੇਕਲ੍ਲੇਵਾ ਜਾਤੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਵਾ ਆਗਤੇ ਯਦਾਕਦਾਚਿ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਮਰਣਕਾਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਭਿਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਅਸ੍ਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਕਮ੍ਮਂਵਾ ਆਹਾਰਾਦਿਪਚ੍ਚਯਂਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨਂ ਵਾ ਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸਂਸਾਰੇ ਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਰਿਯਨ੍ਤੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਚਕ੍ਖੁ ਅਪਰਿਯਨ੍ਤੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਪੀਲ਼ੇਤਿਯੇਵ। ਇਦਮਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖਂ। ਇਦਂ ਚਕ੍ਖੁ ਨਾਮ ਪਚ੍ਚਯਵੇਕਲ੍ਲੇਵਾ ਜਾਤੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਵਾ ਆਗਤੇ ਯਦਾ ਕਦਾਚਿ ਭਿਜ੍ਜਨਜਾਤਿਕਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਭਿਜ੍ਜਨਭਯੇਨ ਪਗੇਵ ਪਚ੍ਚਯ ਸਮ੍ਪਾਦਨਦੁਕ੍ਖਂ ਰਕ੍ਖਾਵਰਣਗੁਤ੍ਤਿਸਂਵਿਧਾਨਦੁਕ੍ਖਂ ਭਿਜ੍ਜਨਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਾ ਭਿਜ੍ਜਮਾਨੇਵਾ ਭਿਨ੍ਨੇਵਾ ਸੋਚਨਪਰਿਦੇਵਨਾਦਿਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਵਿਪਰਿਣਾਮ ਦੁਕ੍ਖਂਨਾਮ। ਇਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਚਕ੍ਖੁ ਅਪਰਿਯਨ੍ਤੇਨ ਵਿਪਰਿਣਾਮਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਪੀਲ਼ੇਤਿਯੇਵ। ਇਦਮਸ੍ਸ ਵਿਪਰਿਣਾਮਦੁਕ੍ਖਂ। ਦੁਕ੍ਖਦੁਕ੍ਖਂ ਪਨ ਤਦੁਭਯੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਸਹੇਵ ਸਿਜ੍ਝਤਿ। ਏਵਂ ਚਕ੍ਖੁ ਦੁਕ੍ਖਦੁਕ੍ਖ ਸਙ੍ਖਾਰ ਦੁਕ੍ਖ ਵਿਪਰਿਣਾਮ ਦੁਕ੍ਖਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਤੀਹਿ ਦੁਕ੍ਖੇਹਿ ਤਂ ਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲਂ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਪੀਲ਼ੇਤਿਯੇਵ। ਯਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸ ਤਥਾਪੀਲ਼ਨਂ, ਤਂ ਤਥਂ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਤਥਂ, ਅਨਞ੍ਞਥਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਚਕ੍ਖੁ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂਨਾਮ। ਏਸ ਨਯੋ ਸੋਤਾਦੀਸੁ ਤੇਭੂਮਕਧਮ੍ਮੇਸੁ।

ਸੇਸਸਚ੍ਚੇਸੁਪਿ ਯਂ ਲੋਭਸ੍ਸੇਵ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਤ੍ਤਂ। ਯਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸੇਵ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਤ੍ਤਂ। ਯਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗਸ੍ਸੇਵ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਮਗ੍ਗਤ੍ਤਂ ਤਂ ਕਥਂ ਹੋਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯਾਵਚ ਲੋਭੋ ਨ ਪਹਿਯ੍ਯਤਿ। ਤਾਵ ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਅਸ੍ਸਾਦੇਤਿਯੇਵ। ਯਾਵਚ ਤਾਨਿ ਅਸ੍ਸਾਦੇਤਿ। ਤਾਵ ਤੇਸਂ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਯਾਵਚ ਕਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਵ ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਯਾਵਚਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਾਵ ਤੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰ ਦੁਕ੍ਖਾਦੀਹਿ ਨਮੁਚ੍ਚਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਲੋਭਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਤ੍ਤਂ ਤਥਂ ਹੋਤਿ। ਚਕ੍ਖਾਦੀਸੁਚ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਸਬ੍ਬਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿਯੇਵ। ਅਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਰੋਧਭੂਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸੇਵ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਤ੍ਤਂ ਤਥਂ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਲੋਭਪਹਾਨਤੋ ਅਞ੍ਞੋ ਦੁਕ੍ਖਮੁਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗੋਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜ ਮਾਨੋ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਤਂ ਪਜਹਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗਸ੍ਸੇਵ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਮਗ੍ਗਤ੍ਤਂ ਤਥਂ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਤਥਂ, ਅਨਞ੍ਞਥਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂਸਨ੍ਤੇਪਿ ਸਚ੍ਚਸਦ੍ਦੋ ਪਰਿਯਾਯ ਸਚ੍ਚੇਸੁਪਿ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਚਤ੍ਤਾਰਿਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨੀ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੇ ਤਾਵ ਸਕ੍ਕਾਯਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਧਮ੍ਮਾਏਵ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂਨਾਮ। ਤੇਯੇਵ ਹਿ ਅਸ੍ਮਿਮਾਨਸ੍ਸ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਭੂਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤਂ ਮਾਨਂ ਨ ਸਮੂਹਨਤਿ। ਤਾਵ ਦੁਕ੍ਖਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਪਰਿਞ੍ਞਾਚਨਾਮ ਯਾਵਦੇਵ ਅਸ੍ਮਿਮਾਨਸਮੁਗ੍ਘਾਤਾਯ ਹੋਤਿ। ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੋਚ ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਸੁ ਨਿਵਿਸਤੀਤਿ ਤੇਸੁ ਪਰਿਞ੍ਞਾਤੇਸੁ ਪਰਿਞ੍ਞਾਕਿਚ੍ਚਂ ਸਿਦ੍ਧਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਬ੍ਬਿਪਰੀ ਤੇਨ ਪਨ ਅਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਬਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਮਗ੍ਗਫਲਧਮ੍ਮਾਚ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਵਜ੍ਜਾ ਉਦਯਬ੍ਬਯ ਪੀਲ਼ਨਤੋ ਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖਵਿਪਰਿਣਾਮਦੁਕ੍ਖੇਹਿਚ ਅਪਰਿਮੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਨਾਮ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੇ ਏਕੋ ਲੋਭੋਯੇਵ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂਨਾਮ। ਸੋਹਿ ਅਤ੍ਤਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਸਤ੍ਤੇ ਅਤ੍ਤਨਿਚ ਆਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮੇਸੁਚ ਅਸ੍ਸਾਦਂ ਜਨਯਿਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਤੋ ਅਨੁਕ੍ਕਣ੍ਠਮਾਨੇ ਕਰੋਤੀਤਿ ਤੇਸਂ ਲੋਭਸਦਿਸੋ ਅਞ੍ਞੋ ਞਾਤਿਵਾ ਮਿਤ੍ਤੋਵਾ ਸਹਾਯੋਵਾ ਅਤ੍ਤਾਵਾ ਅਤ੍ਤਨਿਯਂਵਾ ਨਤ੍ਥੀਵਿਯ ਖਾਯਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂਸਦਿਸੋ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸਂਵਿਧਾਯਕੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਞ੍ਚ ਪਜਹਿਤ੍ਤਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਦੁਜ੍ਜਹੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਵਸੇਸਾਪਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂਨਾਮ।

ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਨਨੁ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਿ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲਭਾਵੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਸਾਪਿ ਸਮੁਦਯੇ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੇਏਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਯਥਾਹਿ ਏਕੋ ਛੇਕੋ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੁਤ੍ਤੰ ਭੂਮਿ ਭਾਗੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣਬਲੇਨ ਭੂਮਿਭਾਗਞ੍ਚ ਨਾਨਾਬੀਜਾਨਿਚ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਨਸਦਿਸੰ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਮਾਪੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਭੂਮਿ ਉਯ੍ਯਾਨ ਪਾਲਸ੍ਸ ਬੀਜਾਨੰ ਰੁਕ੍ਖਾਨਞ੍ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਕਿਚ੍ਚੰ ਸਾਧੇਤਿ। ਬੀਜਾਨਿਚ ਅਙ੍ਕੁਰੁਪ੍ਪਾਦਨਕਿਚ੍ਚੰ ਸਾਧੇਨ੍ਤਿ, ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋਏਵ ਪਨ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਸਾਧੇਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਭੂਮਿਯੰ ਬੀਜੇਸੁ ਰੁਕ੍ਖੇਸੁਚ ਯੰਯੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਕਰੋਤਿ। ਮਮੇਤਨ੍ਤਿ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਤਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਭੋਗੇ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੋ ਇਦੰ ਮਾਪੇਸਿ, ਕਸ੍ਸੇਦੰ ਉਯ੍ਯਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋਏਵ ਮਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸੇਦੰ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਇਚ੍ਚੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਨ ਭੂਮਿੰ ਮਾਪੇਸਿ। ਬੀਜਾਨਿ ਮਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਇਦੰ ਉਯ੍ਯਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਾ ਪਨ ਉਯ੍ਯਾਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਪਰੰਪਰਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਭੂਮਿਏਵ ਆਦਿਤੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ। ਨਚ ਬੀਜਾਨੀਤਿ। ਏਵੰ ਸਮ੍ਪਦਮਿਦੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦ ਨਯਞ੍ਹਿ ਪਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਯਪਰੰ ਪਰਵਸੇਨ ਦੁਕ੍ਖ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਵਿਧਾਨੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਏਵ ਆਦਿ ਪਭਵਪਧਾਨਭੂਤਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਣ੍ਹਾ। ਸਚ੍ਚਦੇਸਨਾਯੰ ਪਨ ਤੇਸੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਧਮ੍ਮਵਿਧਾਨੇ ਤਣ੍ਹਾਏਵ ਸਾਮਿਜੇਟ੍ਠਕ ਪਧਾਨਭੂਤਾ ਹੋਤਿ। ਨ ਅਵਿਜ੍ਜਾਤਿ ਨਤ੍ਥਿ ਸਮੁਦਯਾਰਿਯਸਚ੍ਚਭਾਵੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਓਕਾਸੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਕਿਲੇਸਾਨੰ ਤਦਙ੍ਗਨਿਰੋਧਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨ ਨਿਰੋਧਾ ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰਨਾਮ। ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਨਿਰੋਧਾਰਿਯਸਚ੍ਚੰਨਾਮ। ਛਸੁ ਲੋਕਿਯਵਿਸੁਦ੍ਧੀਸੁ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾਨਿ ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ ਨਾਮ। ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਮਗ੍ਗੋਏਵ ਮਗ੍ਗਅਰਿਯਸਚ੍ਚੰਨਾਮਾਤਿ।

ਅਰਿਯਸਦ੍ਦੋ ਚੇਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਕਦਾਚਿ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਕੁਤੋਚਿ ਕਥਞ੍ਚਿ ਅਵਿਤਥਭਾਵੇਨ ਉਤ੍ਤਮਤ੍ਥਵਾਚਕੋਤਿ। ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਸਚ੍ਚਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵਿਭਾਵਿਤੋ **ਦੁਕ੍ਖੰਅਰਿਯ ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪੀਲ਼ਨਟ੍ਠੋ, ਸਙ੍ਖਤਟ੍ਠੋ, ਸਨ੍ਤਾਪਟ੍ਠੋ, ਵਿਪਰਿਣਾਮਟ੍ਠੋਤਿ ਇਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਅਤ੍ਥੇਹਿ ਚਕ੍ਖਾਦਿਕਸ੍ਸ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਤੇਭੂਮਕਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖਤਟ੍ਠ ਵਿਪਰਿਣਾਮਟ੍ਠਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰ ਦੁਕ੍ਖਵਿਪਰਿਣਾਮਦੁਕ੍ਖੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਏਵ। ਪਦਤ੍ਥੋਪਨ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਸਙ੍ਖਰੀਯਤੀਤਿ ਸਙ੍ਖਤੋ। ਪਗੇਵ ਕਮ੍ਮਾਦਿਪਚ੍ਚਯਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣਦੁਕ੍ਖੇਨ ਵਿਨਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਨਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਵਿਰੂਪੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਣਾਮੋ ਵਿਪਰਿਣਾਮੋ। ਪਰਿਹਾਨਿਚੇਵ ਪਰਿਭੇਦੋਚ। ਪੀਲ਼ਨਟ੍ਠੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪੀਲ਼ਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਪੀਲ਼ਨੰ। ਪੀਲ਼ੇਤੀਤਿ ਪੀਲ਼ਨੰ। ਪੀਲ਼ੀਯਤੇ ਪੀਲ਼ਨੰ। ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਸਭਾਵੋ। ਪੀਲ਼ਨੰ ਅਤ੍ਥੋ ਯਸ੍ਸਾਤਿ ਵਿਗ੍ਗਹੋ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਦੁਗ੍ਗਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋਚ ਨਾਨਾਰੋਗੇਹਿ ਸਯੰ ਨਿਚ੍ਚੰ ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨਦੁਕ੍ਖੇਹਿ ਮਾਤਰਞ੍ਚ ਨਿਚ੍ਚੰ ਪੀਲ਼ੇਤਿਯੇਵ। ਯਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨੰ, ਤਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਪੀਲ਼ਨਕਿਚ੍ਚਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਏਵਮੇਵੰ ਯੇ ਚਕ੍ਖਾਦਯੋ ਧਮ੍ਮਾ ਜਰਾਮਰਣੇਹਿ ਨਿਚ੍ਚੰ ਪੀਲ਼ੀਯਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨਦੁਕ੍ਖੇਹਿ ਤੰ ਸਮਙ੍ਗੀਨੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਨਿਚ੍ਚੰ ਪੀਲ਼ੇਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਯਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਤੇਸੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨੰ, ਤਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸ ਪੀਲ਼ਨਕਿਚ੍ਚਮੇਵਾਤਿ। ਯਥਾਹਯੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਠਿਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਪਾਤੁਭਾਵੋ। ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸੇਸੋ ਉਪ੍ਪਾਦੋ। ਰੋਗਾਨੰ ਠਿਤਿ ਜਰਾਮਰਣਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੋ। ਯੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸੋਤਸ੍ਸ ਘਾਨਸ੍ਸ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਕਾਯਸ੍ਸ ਮਨਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋਤਿਆਦਿ।

ਸਨ੍ਤਾਪਟ੍ਠੋਤਿ ਰਾਗਗ੍ਗਿਆਦੀਹਿ ਏਕਾਦਸਹਿ ਅਗ੍ਗੀਹਿ ਭੁਸੰ ਪਰਿਦਯ੍ਹਨਟ੍ਠੋ। ਯਥਾਹ –

> ਚਕ੍ਖੁੰ ਆਦਿਤ੍ਤੰ। ਕੇਨ ਆਦਿਤ੍ਤੰ। ਰਾਗਗ੍ਗਿਨਾ ਆਦਿਤ੍ਤੰ। ਦੋਸਗ੍ਗਿਨਾ। ਮੋਹਗ੍ਗਿਨਾ। ਜਾਤਿਯਾ। ਜਰਾਯ। ਮਰਣੇਨ। ਸੋਕੇਨ। ਪਰਿਦੇਵੇਨ। ਦੁਕ੍ਖੇਨ। ਦੋਮਨਸ੍ਸੇਨ। ਉਪਾਯਾਸੇਨ ਆਦਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਸੋਤੰ ਆਦਿਤ੍ਤੰ। ਘਾਨੰ ਆਦਿਤ੍ਤੰ। ਜਿਵ੍ਹਾ ਆਦਿਤ੍ਤਾ। ਕਾਯੋ ਆਦਿਤ੍ਤੋ। ਮਨੋ ਆਦਿਤ੍ਤੋਤਿ।

ਆਦਿਪਨੰ ਸਨ੍ਤਾਪਨੰ ਪਰਿਦਯ੍ਹਨਨ੍ਤਿ ਇਧ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋਪਿ ਚਿਰਕਾਲੰ ਪਾਰਮਿਤਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣਦੁਕ੍ਖੇਨ ਅਨ੍ਤਿਮਭਵੇਚ ਸੀਲਾਦਿਵਿਸੁਦ੍ਧਿਭਾਵਨਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਸੁਸੰ ਪੀਲ਼ੇਤਿਯੇਵ। ਤਥਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੋਚ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਪਿ ਪਿਲ਼ਨਾਦਿਅਤ੍ਥੇਨ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਸਙ੍ਗਹੋ ਸਿਯਾਤਿ।ਨ। ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਸਨ੍ਤਿ ਵਹਤ੍ਤਾ। ਸੋ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਣਦੁਕ੍ਖੰ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਅਨੁਭੂਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਕਿੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਸਬ੍ਬੰ ਕਿਲੇਸਜਾਤੰ ਖੇਪੇਨ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨੋਚ ਸਬ੍ਬੰ ਆਯਤਿੰ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸੰਸਾਰੇ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖੰ ਵੂਪਸਮੇਨ੍ਤੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਵੂਪਸਨ੍ਤੰਚ ਅਨਾਗਤ ਦੁਕ੍ਖੰ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਣਦੁਕ੍ਖੰ ਗਣਨੁਪਗੰ

ਨਹੋਤਿ। ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤੋਚ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਦਤ੍ਵਾਵ ਭਿਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਰਿਣਾਮਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਕਾਚਿ ਹਾਨਿਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨ ਸੋ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਸਙ੍ਗਹੋਤਿ। ਲੋਕਿਯਧਮ੍ਮਾ ਪਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤ ਮਾਨਾਚ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਪਕਾਰੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖੇਹਿ ਭੁਸਂ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਏਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਚ। ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਰਿਲ਼ਾਹਦੁਕ੍ਖਂ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਖੁਰਚਕ੍ਕਸਦਿਸੇ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਯਨ੍ਤੇ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਯੋਜੇਨ੍ਤਾਵ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਏਵ ਪੀਲਨਾਦਿਅਤ੍ਥੇਹਿ ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸਪਿ ਸਮ੍ਪਾਪਕਪਚ੍ਚਯਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣਲੇਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਤ੍ਤਪਸਙ੍ਗੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਭਵਾਭਵਸਙ੍ਖਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਸਮੁਦੇਤਿ। ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਅਬ੍ਬੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਯਤਿ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਵਡ੍ਢੇਤਿਵਾਤਿ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ, ਆਯੂਹਨਟ੍ਠੋ, ਨਿਦਾਨਟ੍ਠੋ, ਸਂਯੋਗਟ੍ਠੋ, ਪਲਿਬੋਧਟ੍ਠੋਤਿ ਚਤੂਹਿ ਅਤ੍ਥੇਹਿ ਲੋਭਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ ਆਯੂਹਨਟ੍ਠੋਤਿ ਭਵਾਭਵ ਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇਪਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਭਿਯ੍ਯੋ ਪਰਿਬ੍ਰੂਹਨਟ੍ਠੋ ਰਾਸਿਕਰਣਟ੍ਠੋ ਨਿਦਾਨਟ੍ਠੋਤਿ ਤਦੇਵ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪ੍ਪਦਾਨਟ੍ਠੋ ਨਿਯ੍ਯਾਤਨਟ੍ਠੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਸਂਯੋਗਟ੍ਠੋਤਿ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਮਿਂਏਵ ਦਲ੍ਹਂ ਬਨ੍ਧਨਟ੍ਠੋ। ਪਲਿਬੋਧਟ੍ਠੋਤਿ ਤਤੋ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਮੁਚ੍ਚਨੁਪਾਯਸ੍ਸ ਨੀਵਾਰਣ ਵਸੇਨ ਪਲਿਬੁਨ੍ਧਨਟ੍ਠੋ ਉਪਰੁਨ੍ਧਨਟ੍ਠੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦ ਧਮ੍ਮਤਾਪਤ੍ਤਿ ਵਸੇਨ ਖਿਯ੍ਯਾਨਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ। ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ ਨਪਵਤ੍ਤਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ। ਨਿਸ੍ਸਰਣਟ੍ਠੋ ਵਿਵੇਕਟ੍ਠੋ, ਅਸਙ੍ਖਤਟ੍ਠੋ, ਅਮਤਟ੍ਠੋਤਿ ਚਤੂਹਿ ਅਤ੍ਥੇਹਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਸ੍ਸਰਣਟ੍ਠੋਤਿ ਨਿਸ੍ਸਰਣ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਮੁਚ੍ਚਨਟ੍ਠੋ। ਵਿਵੇਕਟ੍ਠੋਤਿ ਵਟ੍ਟਦੁਕ੍ਖਪਲਿਬੋਧਤੋ ਵਿਵਿਚ੍ਚਨਟ੍ਠੋ। ਅਸਙ੍ਖਤਟ੍ਠੋਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਭਾਵਟ੍ਠੋ। ਅਮਤਟ੍ਠੋਤਿ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਭਾਵਟ੍ਠੋਤਿ।

ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਪਟਿਪਦਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ ਗਮੇਤਿ ਸਮ੍ਪਾਪੇਤੀਤਿ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਟਿਲਾਭਕਰਣ ਵਸੇਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਪਟਿਪਦਾ। ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀਚ ਸਾ ਪਟਿਪਦਾ ਚਾਤਿ ਵਿਗ੍ਗਹੋ। ਨਿਯ੍ਯਾਨਟ੍ਠੋ, ਹੇਤ੍ਵਟ੍ਠੋ, ਦਸ੍ਸਨਟ੍ਠੋ, ਅਧਿਪਤੇਯ੍ਯਟ੍ਠੋਤਿ ਚਤੂਹਿ ਅਤ੍ਥੇਹਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਮਗ੍ਗਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਯ੍ਯਾਨਟ੍ਠੋਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿਆਦਿਕਂ ਵਟ੍ਟਸੋਤਂ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨਿਰੋਧਾ ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧੋਤਿਆਦਿਕਂ ਵਟ੍ਟਪਟਿਸੋਤਂ ਅਭਿਮੁਖਂ ਨਿਗ੍ਗਮਨਟ੍ਠੋ। ਹੇਤ੍ਵਟ੍ਠੋਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਅਰਿਯਗੁਣਾਨਂ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵ ਸਾਧਨਟ੍ਠੋ। ਦਸ੍ਸਨਟ੍ਠੋਤਿ ਅਞ੍ਞਾਣਅਦਸ੍ਸਨਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੋਹਸ੍ਸ ਪਹਾਨ ਵਸੇਨ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨਟ੍ਠੋ। ਅਧਿਪਤੇਯ੍ਯਟ੍ਠੋਤਿ ਤਣ੍ਹਾ ਦਾਸਬ੍ਯਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਭੁਜਿਸ੍ਸਭਾਵਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਸਯਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਧਿਪਤਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਰੋਚਨਟ੍ਠੋ। ਲੋਕਿਯਮਗ੍ਗਾ ਹਿ ਤਣ੍ਹਾਯ ਆਰਮ੍ਮਣਭਾਵੇ ਠਿਤਾ ਤਣ੍ਹਾਦਾਸਬ੍ਯਂ ਨਾਤਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾਨਾਮ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਕ੍ਕੂਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਭੀਰੁਕਾ। ਯੇਚ ਅਤ੍ਤਨਿ ਦੁਕ੍ਖਂ ਜਨੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਵੇਰਿਸਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਂਵਾ ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਜਨਕਂਵਾ ਤੇ ਨਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਖਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਯਂ ਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਆਯੂਹਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਖਵਡ੍ਢਿਯਾਏਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਕਿਂ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਂ, ਕਿਂਚ ਏਕਨ੍ਤ ਦੁਕ੍ਖਜਨਕਨ੍ਤਿ। ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਹਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਤੇਭੂਮਕਧਮ੍ਮਾਏਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਾਨਾਮ। ਕਸ੍ਮਾ, ਤੇਹਿ ਮੁਤ੍ਤੇਏਵ ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖੇਹਿ ਮੁਚ੍ਚਨਤੋ, ਅਮੁਤ੍ਤੇਚ ਅਮੁਚ੍ਚਨਤੋਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਤਣ੍ਹਾਏਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਜਨਕਂਨਾਮ। ਕਸ੍ਮਾ, ਤਾਯ ਪਹੀਨਾਯਏਵ ਏਕਨ੍ਤ ਦੁਕ੍ਖੇਹਿ ਮੁਚ੍ਚਨਤੋ, ਅਪਹੀਨਾਯਚ ਅਮੁਚ੍ਚਨਤੋਤਿ।

ਤਥਾ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸੁਖਕਾਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸੁਖਾਭਿਨਨ੍ਦਿਨੋ। ਯੇਚ ਅਤ੍ਤਨਿ ਸੁਖਂ ਜਨੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਪਿਯਮਿਤ੍ਤਸਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋਪਨ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਂਵਾ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਮਗ੍ਗਂਵਾਤੇ ਨਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੁਖਵਡ੍ਢਿਯਾ ਯਂ ਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਆਯੂਹਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਖਵਡ੍ਢਿਯਾਏਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਕਿਂ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖਂ ਕੋਚ ਏਕਨ੍ਤ ਸੁਖਮਗ੍ਗੋਤਿ। ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਭਾਵੋਏਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਏਕਨ੍ਤ ਸੁਖਂਨਾਮ। ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਜਨਕਸ੍ਸ ਪਹਾਨਮਗ੍ਗੋਏਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਏਕਨ੍ਤ ਸੁਖਮਗ੍ਗੋਨਾਮਾਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾਨਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਪਦਾਨਿ ਕਥੇਸੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

[੨੨੩] ਯਂ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧੋ ਏਤ੍ਥ ਏਤੇਨਾਤਿਵਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਏਤੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਨਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨ ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਨਿਰੋਧ ਕ੍ਰਿਯਾਸਾਧਨੇ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਸਹਕਾਰੀ ਕਾਰਣਂ ਹੋਤੀਤਿ। **ਸੇਸਚੇਤਸਿਕਾ**ਤਿ ਵੇਦਨਾ ਸਞ੍ਞਾਹਿ ਸੇਸਾ ਪਞ੍ਞਾਸ ਚੇਤਸਿਕਾ। ਅਤੀਤਾਦਿਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧ ਭਿਨ੍ਨਾਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਦਿ ਓਲਾਰਿਕਾਦਿ ਹੀਨਾਦਿ ਦੂਰਾਦਿਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਭਿਨ੍ਨਾਨਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਰਾਸਟ੍ਠੇਨ ਖਨ੍ਧਵੋਹਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਪਨ ਤਾਦਿ ਸੋ ਭੇਦੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਭੇਦਾਭਾਵੇਨਾ**ਤਿਆਦਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਅਤੀਤਾਦਿਕੇ ਤਿਵਿਧਭੇਦੇ ਏਕਂਪਿ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ। ਅਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬ ਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ। ਤਞ੍ਹਿ ਤੇਕਾਲਿਕਧਮ੍ਮਾਨਂ ਖਯਵਿਰਾਗਨਿਰੋਧਭੂਤੋ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤ ਧਮ੍ਮੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਂ ਅਤੀਤੇ ਅਸੁਕਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। ਇਦਂ ਅਨਾਗਤੇ। ਇਦਂ ਏਤਰਹੀਤਿ ਏਵਂ ਕਾਲਭੇਦੇਨ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਂ ਨਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਦਿਸਾ ਦੇਸਠਾਨਭੇਦੇਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਪੁਗ੍ਗਲਭੇਦੇਨ ਚ। ਕੇਵਲਂ ਪਨ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸਂਸਾਰਵਟ੍ਟੇ ਯਤ੍ਤਕਾਨਿ ਅਨਤ੍ਥ ਪਦਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖਸਿਦ੍ਧੇਹਿ ਗੁਣਪਦੇਹਿਏਵ ਤਂ ਕਥੇ ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਦੁਕੇਸੁ ਪਨ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਦੁਕਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਂ ਬਹਿਦ੍ਧਾਏਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ। ਓਲਾਰਿਕਦੁਕਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੁਖੁਮਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਓਲਾਰਿਕਂ। ਹੀਨਦੁਕਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਹੀਨਂ। ਦੂਰੇ ਦੁਕਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦੂਰੇਏਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਨ੍ਤਿਕੇਤਿ। **ਖਨ੍ਧਸਙ੍ਗਹਨਿਸ੍ਸਟ**ਨ੍ਤਿ ਖਨ੍ਧਸਙ੍ਗਹਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਂ।

ਦ੍ਵਾਰਾਲਮ੍ਬਣਭੇਦੇਨਾਤਿ ਦ੍ਵਾਰਛਕ੍ਕ ਆਰਮ੍ਮਣਛਕ੍ਕਾਨਂ ਭੇਦੇਨ। ਆਯਤਨਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸ ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਦ੍ਵਾਰਛਕ੍ਕਂ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂਏਵਾਤਿ ਸੇਸਧਮ੍ਮਾਲਮ੍ਬਣਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਆਰਮ੍ਮਣਛਕ੍ਕਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਦ੍ਵਾਰਾ।ਲ। ਪਰਿਯਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਛਨ੍ਨਂ ਦ੍ਵਾਰਾਨਂ ਛਨ੍ਨਂ ਆਲਮ੍ਬਣਾਨਂ ਤੇਸੁ ਦ੍ਵਾਰਾਲਮ੍ਬਣੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਞ੍ਚ ਕਮੇਨ ਧਾਤੁਯੋ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਪਿ ਦ੍ਵਾਰਛਕ੍ਕੇ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਕਦੇਸਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਦ੍ਵਾਰਛਕ੍ਕਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਤ੍ਤਕਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਲਮ੍ਬਣੇਕਦੇਸਮੇਵਾਤਿ। ਮਗ੍ਗੋ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ ਮਗ੍ਗੋਨਾਮ ਮਤੋਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਮਗ੍ਗਯੁਤ੍ਤਾ ਏਕੂਨਤਿਂਸਧਮ੍ਮਾ ਫਲਭੂਤਾਚ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸ ਧਮ੍ਮਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚ ਵਿਨਿਸ੍ਸਟਾ ਚਤੂਹਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚੇਹਿ ਵਿਨਿਸ੍ਸਟਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾ। ਯਮੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵਾਤਿ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਯ ਸਮੁਚ੍ਚਯ ਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਚ੍ਚਯ ਸਙ੍ਗਹ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧੬੬. ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਹਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਹਿ ਪਥਮਸ੍ਸ ਨਾਮਰੂਪਪਰਿਚ੍ਛੇਦ ਢ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਵਿਧਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਦੁਤੀਯਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਪਰਿਗ੍ਗਹਢ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਵਿਧਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਯੇਸਂਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। ਇਦਾਨਿ ਯੇਸਂ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਙ੍ਖਤਾਸਙ੍ਖਤਭੂਤਾ ਯੇਧਮ੍ਮਾ ਯਥਾ ਯੇਹਿ ਹੇਤਾਦੀਹਿ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰੇਹਿ ਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਕਾਰਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਵਿਭਾਗਂ ਤੇਸਂ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤਾਨਂ ਵਿਭਾਗਞ੍ਚ ਤੇਸਂ ਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਭਾਗਞ੍ਚ ਤੇਸਂਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਾਨਂ ਇਹ ਵਿਭਾਗਞ੍ਚ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ ਪਚ੍ਚਯਸਙ੍ਗਹੇ ਯਥਾਰਹਂ ਪਵਕ੍ਖਾਮੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

[੨੨੪] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

''ਪਚ੍ਚਯੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਤਂ ਵਿਭਾਗਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਨ ਸਮੇਤਿ।

[੨੨੫] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

''ਇਹ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਮੁਚ੍ਚਯ ਸਙ੍ਗਹਾਨਨ੍ਤਰੇ ਠਾਨੇ''ਤਿ ਇਹ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਵਿਭਾਵਨਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਏਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਇਦਾਨਿ ਸਦ੍ਦੋ ਨਿਰਤ੍ਥਕੋ ਹੋਤੀਤਿ, ਪਟਿਚ੍ਚ ਫਲਂ ਸਮੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਏਤਸ੍ਮਾਤਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਚ੍ਚਾਤਿ ਅਵਿਨਾ, ਅਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਵਿਜ੍ਜਾਦਿਕੋ ਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮੋਤਿ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿ। ਅਥਵਾ, ਸਮੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਂ ਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋ। ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਹੇਵ ਕਲਾਪਵਸੇਨ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਪਾਤੁਭਾਵੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾਸਕਂ ਪਚ੍ਚਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤੇਨ ਅਵਿਨਾਭਾਵੀਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋ, ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪਚ੍ਚਯਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤਾਨਂ ਸਙ੍ਖਤ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਚ੍ਚਯਾਯਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿਤਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਤਸਾਧਾਰਣਂ ਏਕਂ ਸਾਮਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਂ। ਯਂ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਤ੍ਥਚ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯ ਤਾਤਿ ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਏਵਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ ਅਯਂ ਪਚ੍ਚਯੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾ। ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਭਾਵੋ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾ। ਯਥਾਵੁਤ੍ਤ ਸਾਮਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਂ ਏਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਪਟਿਚ੍ਚ ਫਲਂ ਸਮੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਏਤਸ੍ਮਾਤਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋ। ਅਵਿਜ੍ਜਾਦਿਕੋ ਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮੋਤਿਚ ਇਮੇਸਂ ਪਚ੍ਚਯਾ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾਏਵ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾਤਿਚ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਪਨ ਸਮੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨਂ ਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਪਨ ਅਯਮੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ਕਤਮੋਚ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋ। ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਜਰਾਮਰਣਂ, ਉਪ੍ਪਾਦਾਵਾ ਤਥਾਗਤਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਵਾ ਤਥਾਗਤਾਨਂ ਠਿਤਾਵ ਸਾ ਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਤਾ ਧਮ੍ਮਨਿਯਾਮਤਾ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾਤਿ।ਲ। ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਉਪ੍ਪਾਦਾਵਾ।ਲ। ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾ। ਇਤਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਤਤ੍ਰ ਤਥਤਾ ਅਵਿਤਥਤਾ ਅਨਞ੍ਞਥਤਾ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਠਿਤਾਵ ਸਾ ਧਾਤੂਤਿਆਦਿਨਾ ਤਤ੍ਰ ਤਥਤਾ ਅਵਿਤਥਤਾਤਿਆਦਿਨਾਚ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਂ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਾਮਞ੍ਞ ਲਕ੍ਖਣਮੇਵ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋਨਾਮਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਨ ਚੇਤ੍ਥ ਭਾਵਸਾਧਨੇ ਕਤੇ ਸਤਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਦ੍ਦੇਨ ਸਹ ਸਮੁਪ੍ਪਾਦਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਸਮਾਨਕਤ੍ਤੁਤਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਬਜਞ੍ਜਨਯੁਤ੍ਤਿਵਿਰੋਧੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਯੋ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕ੍ਰਿਯਾਯ ਕਤ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਮੁਪ੍ਪਾਦਕ੍ਰਿਯਾਯਪਿ ਕਤ੍ਤੁਤਾ ਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਨ ਹਿ ਕ੍ਰਿਯਾਨਾਮ ਕਤ੍ਤੁਰਹਿਤਾਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ। ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮੇਸੁਚ ਗਮ੍ਭੀਰੇਸੁ ਸਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਦਿਲਕ੍ਖਣਂ ਵਿਯ ਇਦਂਪਿ ਸਙ੍ਖਤਲਕ੍ਖਣਂ ਗਮ੍ਭੀਰਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਨਯਿਧ ਗਮ੍ਭੀਰਵਚਨਵਿਰੋਧੋ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਅਥਖੋ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਤੋ ਸਙ੍ਖਤਲਕ੍ਖਣਮੇਵ ਗਮ੍ਭੀਰਤਰਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਾਦਿਸੇਨ ਪਨ ਸਾਮਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਦਯੋ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾ

ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਾਮ। ਯਥਾਹ-ਕਤਮੇਚ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਧਮ੍ਮਾ ਜਰਾਮਰਣੰ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ।ਲ। ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ। ਇਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਪਚ੍ਚਯਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਭੂਤਾਨੰ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਚ੍ਚਯਾ ਸਤ੍ਤੁ ਵੁਤ੍ਤਿਤਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋਚ ਸੋ ਨੀਯਤਿ ਞਾਯਤਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝੀਯਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਨਯੋਚਾਤਿ **ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਨਯੋ**। ਪਠਪੇਤਿ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮੇ ਨਾਨਾਪਕਾਰੇਹਿ ਪਚ੍ਚਯਭੇਦੇਹਿ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ ਦੇਸੇਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਪਟ੍ਠਾਨੰ। ਮਹਾਪਕਰਣੰ। ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਦੇਸਿਤੋ ਨਯੋ **ਪਟ੍ਠਾਨਨਯੋ**।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮੇ ਭਾਵੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਸਤਿ ਤੇ ਤੇ ਭਵਨ੍ਤਿ ਸੀਲੇਨਾਤਿ ਤਬ੍ਭਾਵਭਾਵਿਨੋ। ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾ। ਤੇਸੰ ਭਾਵੋ ਤਬ੍ਭਾਵਭਾਵਿਭਾਵੋ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਦੰ ਹੋਤਿ। ਇਮਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਾ ਇਦੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਏਵੰ ਪਵਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਨਿਯਾਮੋ। ਤਬ੍ਭਾਵਭਾਵਿਭਾਵੋਏਵ ਆਕਾਰੋ ਤਬ੍ਭਾਵਭਾਵਿਭਾਵਾਕਾਰੋ। ਸੋ ਏਵ **ਤਬ੍ਭਾਵਭਾਵਿਭਾਵਾਕਾਰਮਤ੍ਤੰ**। ਮਤ੍ਤਸਦ੍ਦੇਨ ਹੇਤਾਦਿਪਚ੍ਚਯ ਸਤ੍ਤਿਨਿਯਮੰ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਤੇਨ ਉਪਲਕ੍ਖਿਤੋ ਨਯੋ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦ ਨਯੋ। **ਆਹਚ੍ਚਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠਿਤਿੰ ਆਰਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਹੇਤੁ ਆਰਮ੍ਮਣਾ ਦਿਵਸੇਨ ਤਥਾਤਥਾ ਉਪਕਾਰਕਤਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਪਚ੍ਚਯਸਤ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸੋ ਆਹਚ੍ਚਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠਿਤਿਨਾਮ। ਸੋ ਹਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿਆਦੀਸੁ ਵਿਯ ਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮੁਦ੍ਧਾਰਮਤ੍ਤੇ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਹੇਤੁਪਚ੍ਚਯੋ ਆਰਮ੍ਮਣਪਚ੍ਚਹੋਤਿਆਦਿਨਾ ਪਚ੍ਚਯਸਤ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸੁਦ੍ਧਾਰਵਸੇਨ ਆਹਚ੍ਚ ਮਤ੍ਥਕੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸਿਤਤ੍ਤਾ ਆਹਚ੍ਚਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠਿਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣ ਕਿਚ੍ਚੰ ਪਤ੍ਵਾ ਅਨੋਸਕ੍ਕਮਾਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। **ਆਰਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਚ। ਵੁ**ਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਭਗਵਤਾ ਕਥੀਯਤਿ।

ਉਭਯੰ ਪਨ ਵੋਮਿਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਪਪਞ੍ਚੇਨ੍ਤਿ ਆਚਰਿਯਾਤਿ ਇਦੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਮੁਪ੍ਪਾਦੰ ਪਪਞ੍ਚੇਨ੍ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੇਹਿ ਤੰ ਪਪਞ੍ਚਯਨ੍ਤਾ ਪਟ੍ਠਾਨ ਨਯੰਪਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਪਞ੍ਚੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਯਥਾ ਸੂਰਿਯੋ ਉਦਯਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਵਿਧਮੇਤ੍ਵਾ ਦਬ੍ਬਸਮ੍ਭਾਰੇ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਾਕਟੇ ਕਰੋਤਿ। ਏਵਮੇਵੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਚਤੁਸਚ੍ਚਞਾਣੰ ਅਵਿਜ੍ਜਨ੍ਧਕਾਰੰ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚ ਧਮ੍ਮੰ ਵਿਦਤਿ ਪਾਕਟੰ ਕਰੋਤੀਤਿ ਵਿਜ੍ਜਾ। ਤਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖਤ੍ਤਾ ਮੋਹੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨਾਮ। ਸੋ ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਞ੍ਞਾਣਅਦਸ੍ਸਨ ਸਙ੍ਖਾਤੰ ਅਨ੍ਧਕਾਰੰ ਜਨੇਤ੍ਵਾਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਪਟਿਚ੍ਚ ਫਲੰ ਏਤਿ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਏਤਸ੍ਮਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਅਵਿਜ੍ਜਾਚ ਸਾ ਪਚ੍ਚਯੋ ਚਾਤਿ **ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯੋ**। ਤਸ੍ਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਸਙ੍ਖਤੰ ਕਾਯਵਚੀਮਨੋਕਮ੍ਮੰ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤੇਹੀਤਿ **ਸਙ੍ਖਾਰਾ**। ਵਿਜਾਨਾਤੀਤਿ **ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ**। ਵਿਜਾਨਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਨਮਤੀਤਿ **ਨਾਮੰ**। ਰੁਪ੍ਪਤਿ ਵਿਕਾਰੰ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ **ਰੂਪੰ**। ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨ **ਆਯਤਨੰ**। ਦੇਵਾਨੰ ਦੇਵਾਯਤਨਮਿਵ। ਫੁਸਤੀਤਿ **ਫਸ੍ਸੋ**। ਫੁਸਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਫਸ੍ਸੋ। ਵੇਦਯਤੀਤਿ **ਵੇਦਨਾ**। ਵੇਦਯਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਨੁਭਵਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤਾਯਾਤਿਵਾ ਵੇਦਨਾ। ਤਸ੍ਸਤਿ ਪਰਿਤਸ੍ਸਤੀਤਿ **ਤਣ੍ਹਾ**। ਨਿਚ੍ਚਪਿਪਾਸਵਸੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣਹੇਤੁ ਨਿਚ੍ਚੰ ਚਞ੍ਚਲਤਿ ਪਤ੍ਥੇਤਿ ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਰਿਤਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚਞ੍ਚਲਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤਾਯਾਤਿ ਵਾ ਤਣ੍ਹਾ। ਉਪਾਦਿਯਤੀਤਿ **ਉਪਾਦਾਨੰ**। ਅਮੁਞ੍ਚਗਾਹੰ ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਉਪਾਦਿਯਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਉਪਾਦਾਨੰ।

ਭਵਤਿ ਵਡ੍ਢਤੀਤਿ **ਭਵੋ**। ਭਵਨ੍ਤਿ ਜਾਯਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਨਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਭਵੋ। ਜਨਨੰ **ਜਾਤਿ**। ਜਾਯਨ੍ਤਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਤ ਧਮ੍ਮਾ ਏਤਾਯਾਤਿ ਵਾ ਜਾਤਿ। ਜੀਰਣੰ **ਜਰਾ**। ਜੀਰਨ੍ਤਿ ਜਿਣ੍ਣਭਾਵੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਵਾ ਜਰਾ। ਸੋਚਨੰ **ਸੋਕੋ**। ਸੋਚਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਪਰਿਲ੍ਲਾਹੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਸੋਕੋ। ਪਰਿਦੇਵਨੰ **ਪਰਿਦੇਵੋ**। ਤੰ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਪਰਿਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਨ੍ਤਿ ਕਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਵਾ ਪਰਿਦੇਵੋ। ਖਮਿਤੁੰ ਸਹਿਤੁੰ ਦੁਕ੍ਕਰਨ੍ਤਿ **ਦੁਕ੍ਖੰ**। ਦੁਮ੍ਮਨਸ੍ਸ ਵਿਰੂਪਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਾਵੋ **ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ**। ਭੁਸੋ ਆਯਾਸਨੰ **ਉਪਾਯਾਸੋ**। ਆਯਾਸਨਨ੍ਤਿ ਅਨਸ੍ਸਾਸਨੰ। ਵਿਸੀਦਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇਨ। ਅਵਿਜ੍ਜਾਦਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾਦਿਪਚ੍ਚਯਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਪਰੰਪਰਵਿਧਿਨਾ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਏਤਸ੍ਸਕੇਵਲਸ੍ਸਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਦਿਕਸ੍ਸ ਏਤਸ੍ਸ ਸਕਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਰਾਸਿਸ੍ਸ ਕੇਨਚਿ ਸੁਖੇਨ ਅਸੰਮਿਸ੍ਸਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਰਾਸਿਸ੍ਸ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਦੁਵਿਧੋ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਨਯੋ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਨਯੋ ਅਭਿਧਮ੍ਮਨਯੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਨਯੇਨ ਤਾਵ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ

ਸਮੁਦਯਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ ਨਿਰੋਧਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ ਮਗ੍ਗਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਚਾਤਿ। ਅਭਿਧਮ੍ਮਨਯੇਨ ਪਨ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ ਅਪਰਨ੍ਤ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਪਰਨ੍ਤਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਤਿ ਚਤੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਟ੍ਠ ਵਿਧਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਨਯੇਨ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਅਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ ਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ ਆਨੇਞ੍ਜਾ ਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋਤਿ ਪਨ ਤਿਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਦ੍ਵਾਦਸ ਅਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਅਪੁਞ੍ਞਾਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋਨਾਮ। ਕਾਮਰੂਪ ਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋਨਾਮ। ਅਰੂਪਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਆਨੇਞ੍ਜਾਤਿਸਙ੍ਖਾਰੋਨਾਮ। ਅਭਿਧਮ੍ਮਨਯੇਨ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਭੂਤਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਚੇਤਨਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਾਮ। ਕਿਰਿਯਚੇਤਨਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਨਗਹਿਤਾ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਕਿਰਿਯਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਨ ਯਸ੍ਮਾ ਨੇਵ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਨ ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯਤ੍ਤਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰੋ ਨਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਵਿਜ੍ਜਾਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਮੂਲਾ ਨਿਚ ਕਿਰਿਯਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯ ਪਚ੍ਚਯਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਧਮ੍ਮਾ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਦੇਸਨਾਯਂ ਨਗਹਿਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਸਂਯੁਤ੍ਤੇਪਿ ਯਤੋ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਪਹੀਨਾ ਹੋਤਿ। ਵਿਜ੍ਜਾਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਸੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਵਿਰਾਗਾ ਵਿਜ੍ਜੁਪ੍ਪਾਦਾ ਨੇਵ ਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਤਿ। ਨ ਅਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਂ। ਨ ਆਨੇਞ੍ਜਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਰੂਪਪਚ੍ਚਯਵਸੇਨ ਪਨ ਤੇਸਂਪਿ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋ ਅਵਾਰਿਤੋਯੇਵ। ਨਹਿ ਕੋਚਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਰਹਿਤੋ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮੋਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਦੀਸੁਪੀਤਿ। **ਵਿਞ੍ਞਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਬਾਤ੍ਤਿਂਸਵਿਧਂ ਲੋਕਿਯਵਿਪਾਕਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਨਯੇਨ। ਅਭਿਧਮ੍ਮਨਯੇਨ ਪਨ ਕਿਰਿਯਚਿਤ੍ਤਵਜ੍ਜਿਤਂ ਏਕੂਨਸਤ੍ਤਤਿਵਿਧਂ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। **ਨਾਮਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਲੋਕਿਯ ਵਿਞ੍ਞਾਣ ਸਹਜਾਤਂ ਵੇਦਨਾਦਿਖਨ੍ਧਤ੍ਤਯਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਂ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਂ ਪਵਤ੍ਤਿਯਂ ਚਿਤ੍ਤਜ ਰੂਪਞ੍ਚ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਨਯੇਨ। ਅਭਿਧਮ੍ਮਨਯੇਨ ਪਨ ਸਬ੍ਬਂ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲ ਵਿਪਾਕਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਖਨ੍ਧਤ੍ਤਯਂ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਰੂਪਞ੍ਚ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯਂ ਸਬ੍ਬਂਪਿ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪਂ ਗਹਿਤਮੇਵ।

[੨੨੬] **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

''ਤਦੁਭਯਂਪਿ ਇਧ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਿਞ੍ਞਾਣਸਹਗਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਂ।

ਸਲ਼ਾਯਤਨਨ੍ਤਿ ਛ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾਯਤਨਾਨਿ ਏਵ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਵਿਭਤ੍ਤਾਨਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਨ ਆਚਰਿਯਾ ਬਾਹਿਰਾਯਤਨਾਨਿ ਫਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿਪਿ ਇਧ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤਂਪਿ ਨਿਦਾਨਵਗ੍ਗ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਸਮੇਤਿਯੇਵ। ਯਥਾਹ –

> ਕਤਮੋਚ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ। ਚਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਰੂਪੇਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਤਿਣ੍ਣਂ ਸਙ੍ਗਤਿ ਫਸ੍ਸੋ। ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ। ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ।ਲ। ਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਾ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਅਯਂ ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ। ਸੋਤਞ੍ਚ। ਲ। ਮਨਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਤਿਣ੍ਣਂ ਸਙ੍ਗਤਿ ਫਸ੍ਸੋ।ਲ। ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋਤਿ।

ਫਸ੍ਸਵੇਦਨਾਦਯੋਪਿ ਨਯਦ੍ਵਯੇ ਤਂ ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਤਣ੍ਹੁਪਾਦਾਨਾਨਿ** ਪਾਕਟਾਨਿ। **ਭਵੋ** ਦੁਵਿਧੋ ਕਮ੍ਮਭਵੋ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋਚ। ਲੋਕਿਯਕੁਸਲਾਕੁਸਲਭੂਤਾ ਚੇਤਨਾਚ। ਚੇਤਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦਯੋ ਅਨਭਿਜ੍ਝਾਦਯੋਚ ਕਮ੍ਮਭਵੋ। ਯਥਾਹ-ਸਬ੍ਬਂਪਿ ਭਵਗਾਮਿਕਮ੍ਮਂ ਕਮ੍ਮਭਵੋਤਿ। ਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਲੋਕਿਯਵਿਪਾਕਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿਚ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਾਨਿ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਨਯੇਨ। ਅਭਿਧਮ੍ਮਨਯੇਨ ਪਨ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰ ਖਨ੍ਧਾਪਿ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਆਗਤਾਏਵ। **ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣਾਨਿ** ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਙ੍ਖਤ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਲਕ੍ਖਣਪਤ੍ਤਾਨਿ। ਸੋਕਾਦੀਸੁ ਞਾਤਿਬਜਸਨਾਦੀਹਿ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸੋਚਨਾਕਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਵੇਦਨਾ **ਸੋਕੋਨਾਮ**। ਰੋਦਨਾਕਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਅਨਿਟ੍ਠੋ ਚਿਤ੍ਤਜਸਦ੍ਦੋ **ਪਰਿਦੇਵੋਨਾਮ**। ਕਾਯਿਕਾ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾ **ਦੁਕ੍ਖਂਨਾਮ**। ਚੇਤਸਿਕਾ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾ **ਦੋਮਨਸ੍ਸਂਨਾਮ**। ਞਾਤਿਬਜਸਨਾਦਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸਂਸੀਦਨਵਿਸੀਦਨਾਕਾਰਪਵਤ੍ਤੋ ਦੋਸੋ **ਉਪਾਯਾਸੋਨਾਮ**। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਵਿਭਾਗੋ। ਯੇਸਂ ਪਨ ਖਨ੍ਧਦੁਕ੍ਖੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਅਪ੍ਪਹੀਨਾ ਹੋਤਿ। ਤੇਸਂ ਇਤਰਸਚ੍ਚੇਸੁਪਿ ਸਾ ਅਪ੍ਪਹੀਨਾਏਵ ਹੋਤੀਤਿ ਤੇ ਖਨ੍ਧਪਵਤ੍ਤਿਯਂਏਵ ਸੁਖਸਞ੍ਞਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਖਨ੍ਧਨਿਰੋਧੇ ਦੁਕ੍ਖਸਞ੍ਞਂ। ਖਨ੍ਧਪਵਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੇਏਵ ਸੁਖਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਖਨ੍ਧਨਿਰੋਧਮਗ੍ਗੇ

ਦੁਕ੍ਖਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਖਨ੍ਧਪਵਤ੍ਤਿਪਚ੍ਚਯਭੂਤਾ ਪੁਞ੍ਞਾ ਪੁਞ੍ਞਾਨੇਞ੍ਜਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਧਮ੍ਮਾਏਵ ਤੇਸਂ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨਿਵੁਟਾਨਂ ਸੁਖਕਾਮਾਨਂ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਕ੍ਕੂਲਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਟਿਸਰਣਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚ ਯਾਸਙ੍ਖਾਰਾ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਵਿਸੇਸਤੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਖਨ੍ਧਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਯ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਭੂਤਾ ਅਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤਿ। ਅਨਾਗਤ ਖਨ੍ਧਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਯ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਸੁਚਰਿਤਭੂਤਾ ਪੁਞ੍ਞਾਨੇਞ੍ਜਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਸਤਿ ਅਪ੍ਪਹੀਨਭਵਤਣ੍ਹਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚੁਤਿਅਨਨ੍ਤਰਂ ਪੁਨਭਵਾਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਯਾ ਕੋਚਿ ਵਿਬਨ੍ਧੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨਾਮਰੂਪਂ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ ਫਸ੍ਸੋ ਵੇਦਨਾਤਿ ਇਮੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸਞ੍ਞਿਤਾ ਪਞ੍ਚਧਮ੍ਮਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਪਾਤੁ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਮੇਵ ਪਧਾਨਂ ਜੇਟ੍ਠਕਂ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਵਿਞ੍ਞਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਚ ਸਤਿ ਤਸ੍ਸ ਉਦਯਭੂਤਾਨਂ ਨਾਮਰੂਪਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਬਨ੍ਧੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਨਾਮ ਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਾਮਞ੍ਞਤੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋਨਾਮ ਕਾਯੋ ਰੂਪ ਕਾਯੋਚ ਵੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਏਵਂਸਨ੍ਤੇਪਿ ਤੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਕਾਯੇਸੁ ਯੇਧਮ੍ਮਾ ਸਤ੍ਤਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਪਧਾਨਙ੍ਗਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੇਹਿਚ ਫਸ੍ਸਾ ਦੀਨਿ ਉਪਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਆਗਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੇਸੁਚ ਸਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਗਾਹਂ ਦਲ਼੍ਹਤਰਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਵਿਸੁਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਾਮਰੂਪੇ ਸਤਿ ਤੇਸਂਪਿ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਬਨ੍ਧੋ ਨਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਸਲ਼ਾਯਤਨਸਮੁਟ੍ਠਿਤੋਚ ਫਸ੍ਸੋ ਸਲ਼ਾਯਤਨੇ ਸਤਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਸਲ਼ਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਫਸ੍ਸੋ**ਤਿ। ਫਸ੍ਸਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਚ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸੇ ਸਤਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਭਵਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਵੇਦਨਾ**ਤਿ। ਸੁਖਵੇਦਨਾਸਦਿਸੋ ਤਣ੍ਹਾਯ ਅਵਸ੍ਸਯੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਤਣ੍ਹਾ**ਤਿ। ਕਾਮੁਪਾਦਾਨਞ੍ਚਨਾਮ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਮੁਦਾਚਰਿਤ੍ਵਾ ਦਲ਼੍ਹਤ੍ਤਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਤਣ੍ਹਾਏਵ, ਦਿਟ੍ਠਿਯੋਚ ਅਤ੍ਤਨਿਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁਚ ਅਸ੍ਸਾਦਨ ਖਮਨ ਰੋਚਨ ਭੂਤਾਯ ਤਣ੍ਹਾਯ ਵਸੇਨ ਦਲ਼੍ਹਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਉਪਾਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ। ਉਪਾਦਿਯਨ੍ਤਾਚ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਨਿਯਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਹਿਤਵੁਡ੍ਢਿਸਞ੍ਞਿਤਂ ਤਂਤਂ ਕਮ੍ਮਭਵਂ ਆਯੂਹਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਭਵੋ**ਤਿ। ਭਵਸਦ੍ਦੋ ਹੇਤ੍ਥ ਵਡ੍ਢਿਪਰਿਯਾਯੋ। ਯਥਾ –

ਸੁਵਿਜਾਨੋ ਭਵਂ ਹੋਤਿ, ਦੁਵਿਜਾਨੋ ਪਰਾਭਵੋਤਿ।

ਕਮ੍ਮਭਵੇ ਸਤਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪੁਨਭਵੋਪਿ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਭਵਪਚ੍ਚਯਾਜਾਤੀ**ਤਿ। ਜਾਤਿਯਾਚ ਸਤਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਜਰਾਮਰਣਂ ਹੋਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾਜਰਾਮਰਣ**ਨ੍ਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਤਬ੍ਭਾਵਭਾਵਿਭਾਵਵਿਧਿ। ਸੋਕਾਦਿਵਚਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਈਦਿਸੇਨ ਤਬ੍ਭਾਵ ਭਾਵਿਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਕਲਸ੍ਸ ਵਟ੍ਟਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਆਦੀਨਵਰਾਸਿਦਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਚ੍ਚਯਸਙ੍ਗਹੇ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਨਯੇ। ਅਦ੍ਧਾਨਵਨ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਭੁਸੋ ਧਾਰੇਤੀਤਿ ਅਦ੍ਧਾ। ਕਾਲੋ। ਸੋ ਹਿ ਤੇਕਾਲਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਸਨ੍ਤਾਨਾਨੁਪਬਨ੍ਧਵਸੇਨ ਕਪ੍ਪਪਰਂਪਰਾ ਵਸ੍ਸ ਉਤੁ ਮਾਸ ਪਕ੍ਖ ਰਤ੍ਤਿ ਦਿਵ ਪਰਂਪਰਾਚ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਪਤਮਾਨੇ ਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਤੀਤਿ। ਅਥਵਾ, ਭੁਸੋ ਦਹਨ੍ਤਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਤੇਕਾਲਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਅਦ੍ਧਾ। ਕਾਲੋਯੇਵ। ਸੋ ਪਨ ਸਯਂ ਅਭਿਨ੍ਨੋਪਿ ਭੇਦਵਨ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਉਪਾਦਾਯ ਭਿਨ੍ਨੋ ਵਿਯ ਉਪਚਰਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਤਯੋਅਦ੍ਧਾ**ਤਿ।

[੨੨੭] ਯਂ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ**

‘‘ਅਤਤਿ ਸਤਤਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਦ੍ਧਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ’’। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਅਦ੍ਧਾਨਨ੍ਤਿ ਨਸਿਜ੍ਝਤਿ। ਯਥਾ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪਟਿਪਨ੍ਨੋਤਿ। **ਅਙ੍ਗਾਨੀ**ਤਿ ਅਵਯਵਪਧਾਨਙ੍ਗਾਨਿ। ਪਧਾਨਸਮ੍ਭਾਰਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਆਕਾਰਾ**ਤਿ ਅਵਯਵਕੋਟ੍ਠਾਸਾ। ਕੋਟ੍ਠਾਸਤ੍ਥੋ ਹੇਤ੍ਥ ਆਕਾਰਸਦ੍ਦੋ। ਯਥਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਾਕਾਰਾਤਿ। ਆਕਿਰਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਥਪਿਤਾ ਵਿਯ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਆਕਾਰਾਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਸਨ੍ਧੀ**ਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਖੇਪਾਨਂ ਸਙ੍ਘਟਨਟ੍ਠਾਨਂ। ਸਙ੍ਖੇਪਾਤਿ ਪਧਾਨਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਹਾ। ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਆਵਟ੍ਟਨ੍ਤੀਤਿ **ਵਟ੍ਟਾਨਿ**। ਮੂਲਯਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਵਟ੍ਟਧਮ੍ਮਾ ਏਤ੍ਥ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਤਦਾਯਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿਤਾਯਾਤਿ **ਮੂਲਾਨਿ**। ਪਤਿਟ੍ਠਾ। ਪਭਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਏਕਾਯ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਸਮੁਦ੍ਦੋ ਦਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਮੁਖੇ

ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚਤੂਸੁ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇਸੁ ਉਦਕਸ੍ਸ ਲੋਣਭਾਵਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਭਗਵਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿਆਦਿਨਾ ਏਕਮੇਵ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭਵਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਨਮਤਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਕਲਸ੍ਸ ਸਂਸਾਰਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਾਪੇਸਿ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇਨਚ ਨਾਮ ਤਸ੍ਸ ਏਕਸ੍ਸ ਭਵਸ੍ਸ ਹੇਤੁਚ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ। ਫਲਞ੍ਚ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਹੇਤੂ ਨਾਮ ਪੁਰਿਮਭਵੇ ਸਿਦ੍ਧਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ। ਫਲਂਨਾਮ ਅਨਾਗਤਭਵੇ ਜਾਤਿ। ਇਤਿ ਏਕਭਵਵਿਸਯਾਪਿ ਅਯਂ ਦੇਸਨਾ ਏਕਦੇਸੇਨ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤ ਸਾਧਾਰਣਾਚ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਙ੍ਖਾਰਾਅਤੀਤੋਅਦ੍ਧਾ**ਤਿਆਦਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਦ੍ਧੁਨੋ ਅਦ੍ਧਾਵਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਅਭੇਦਂ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਵਚਨਂ ਧਮ੍ਮਤੋ ਵਿਸੁਂ ਅਦ੍ਧਾਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਕਾਲਸ੍ਸ ਅਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਕਾਲੋਯੇਵ ਲੋਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤੀਤਿ ਪਵਤ੍ਤਂ ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਦਞ੍ਚ ਨੀਵਾਰੇਤਿ। ਨ ਹਿ ਸਯਂ ਅਭਾਵਭੂਤੋ ਕਾਲੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਵਤ੍ਤਕੋ ਨਿਵਤ੍ਤਕੋਚ ਭਵਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਏਕਮੇਕਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਭਗਵਾ ਅਤੀਤਭਵੇ ਹੇਤੁਞ੍ਚ ਅਨਾਗਤਭਵੇ ਫਲਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤੀਤਿ। ਅਹੇਤੁਵਿਸਮਹੇਤੁਦਿਟ੍ਠੀਨਂ ਨੀਵਾਰਣਤ੍ਥਂ ਅਤੀਤਹੇਤੁ ਦਸ੍ਸਨਂ। ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿ ਨੀਵਾਰਣਤ੍ਥਂ ਅਨਾਗਤਫਲਦਸ੍ਸਨਂ। ਸਸ੍ਸਤ ਦਿਟ੍ਠਿਨੀਵਾਰਣਤ੍ਥਂ ਉਭਯਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਅਹੇਤੁ ਅਪਚ੍ਚਯਾ ਸਤ੍ਤਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਂਕਿਲਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਿਸੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ ਪਵਤ੍ਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਅਹੇਤੁਦਿਟ੍ਠਿਨਾਮ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਪਜਾਪਤਿ ਇਸ੍ਸਰਨਿਮ੍ਮਾਨਾਦਿਵਸੇਨ ਅਭੂਤ ਹੇਤੁਦਸ੍ਸਨਂ ਵਿਸਮਹੇਤੁਦਿਟ੍ਠਿਨਾਮ। ਸਤ੍ਤਾ ਮਰਣੇ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਗਤੇ ਜਾਤਿਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਪਵਤ੍ਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿਨਾਮ। ਅਤ੍ਤਾਨਿਚ੍ਚੋ ਧੁਵੋ, ਸੋਵ ਭਵਤੋ ਭਵਂ ਸਨ੍ਧਾਵਤਿ ਸਂਸਰਤੀਤਿ ਪਵਤ੍ਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿਨਾਮ। ਏਵਂ ਨਿਚ੍ਚੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਧਾਵਨ੍ਤੋਪਨ ਅਵਿਜ੍ਜਾਦੀਹਿ ਸਾਧੇਤਬ੍ਬੋ ਨਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਪੁਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਵਦਨ੍ਤੇਨ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ ਨੀਵਾਰਿਤਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸੋਕਾਦਯੋ ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਨਗਹਿਤਾਤਿ। ਜਾਤਿਯਾ ਸਤਿ ਸੋਕਾਦਯੋ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵਂ ਤਬ੍ਭਾਵ ਭਾਵਿਭਾਵ ਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ। ਸਤਿਪਿ ਹਿ ਜਾਤਿਯਾ ਰੂਪ ਲੋਕੇ ਅਰੂਪਲੋਕੇਚ ਤੇ ਨ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤਿ। ਕਾਮਲੋਕੇਪਿ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਨ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਯਦਿਏਵਂ ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਤੇਸਂ ਵਚਨਨ੍ਤਿ। ਜਾਤਿਯਾਵਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਦਿਕਸ੍ਸਵਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਸ੍ਸ ਸਕਲਸ੍ਸ ਵਟ੍ਟਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਆਦੀਨਵਰਾਸਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਸੋਕਾਦਿਵਚਨਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦ ਫਲਨਿਦਸ੍ਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਫਲਨਿਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਮਹਾਆਦੀਨਵ ਰਾਸਿਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਉਦਯਫਲਸ੍ਸ ਨਿਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਇਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਭਵਸ੍ਸ ਅਤੀਤਪਚ੍ਚਯਾ ਦ੍ਵੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਏਵ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ ਏਵ ਦ੍ਵੇ ਇਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਤੇ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਨ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਅਵੁਤ੍ਤਾਨਂਪਿ ਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥਤੋ ਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾਤਿ। ਕਥਞ੍ਚ ਤੇ ਅਵੁਤ੍ਤਾਪਿ ਲਦ੍ਧਾਤਿ। ਤਬ੍ਭਾਵ ਭਾਵਿਭਾਵਲਕ੍ਖਣੇਨ ਤਦਵਿਨਾਭਾਵਿਭਾਵਲਕ੍ਖਣੇਨਚ ਲਦ੍ਧਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਙ੍ਖਾਰਗ੍ਗਹਣੇਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। ਏਸ ਨਯੋ ਪਰਤ੍ਥਪਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਸਙ੍ਖਾਰਗ੍ਗਹਣੇਨਾਤਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਆਦਿਤੋ ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਙ੍ਖਾਰ ਵਚਨੇਨ। **ਤਣ੍ਹੁਪਾਦਾਨਭਵਾਪਿ ਗਹਿਤਾ ਭਵਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਭਾਵੇ ਭਾਵਤੋ, ਅਭਾਵੇਚ ਅਭਾਵਤੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਗਹਣੇਨ ਤਣ੍ਹੁਪਾਦਾਨਾਨਿਪਿ ਗਹਿਤਾਨਿ ਭਵਨ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਭਾਵੇਚ ਭਾਵਤੋ, ਅਭਾਵੇਚ ਅਭਾਵਤੋ ਸਙ੍ਖਾਰਗ੍ਗਹਣੇਨ ਕਮ੍ਮਭਵੋਪਿ ਗਹਿਤੋ ਭਵਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਕਿਲੇਸਭਾਵਸਾਮਞ੍ਞਤੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਗਹਣੇਨ ਤਣ੍ਹੁਪਾਦਾਨਾਨਿ। ਕਮ੍ਮਭਾਵ ਸਾਮਞ੍ਞਤੋ ਸਙ੍ਖਾਰਗ੍ਗਹਣੇਨ ਕਮ੍ਮਭਵੋ ਗਹਿਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਤਥਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਗਹਿਤਾ ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਤਦਵਿਨਾ ਭਾਵਿਭਾਵੇਨ ਤਣ੍ਹੁਪਾਦਾਨਵਚਨੇਨ ਅਵਿਜ੍ਜਾਚ ਭਵਵਚਨੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਾਚ ਗਹਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਲਕ੍ਖਣਧਮ੍ਮਾਨਂ ਲਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਵਿਨਾਭਾਵਿਭਾਵਤੋ ਤਦਵਿਨਾਭਾਵਿਭਾਵੇਨ **ਜਾਤਿਜਰਾ।ਲ। ਗਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਇਤਿਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ। ਵੀਸਤਾਕਾਰਾ ਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਪਥਮਂ ਹੇਤੁਪਞ੍ਚਕਂ ਏਕੋ ਸਙ੍ਖੇਪੋ। ਦੁਤੀਯਂ ਫਲਪਞ੍ਚਕਂ ਏਕੋ। ਤਤੀਯਂ ਹੇਤੁਪਞ੍ਚਕਂ ਏਕੋ। ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਫਲਪਞ੍ਚਕਂ ਏਕੋ ਸਙ੍ਖੇਪੋਤਿ ਚਤੁਸਙ੍ਖੇਪਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਙ੍ਗਹਾ

ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਚਤੂਸੁ ਪਨ ਸਙ੍ਖੇਪੇਸੁ ਸਿਦ੍ਧੇਸੁ ਪਥਮੇਨ ਦੁਤੀਯਸ੍ਸ ਦੁਤੀਯੇਨ ਤਤੀਯਸ੍ਸ ਤਤੀਯੇਨ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸਾਤਿ ਏਵੰ ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਨ੍ਧਿਯੋਪਿ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਤਿਸਨ੍ਧਿ ਚਤੁਸਙ੍ਖੇਪਾਚ ਭਵਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਹੇਤੁਪਞ੍ਚਕੰ ਫਲਪਞ੍ਚਕਨ੍ਤਿ ਏਤੰ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪਾਕਟਵੋਹਾਰਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਹੇਤੁਫਲ ਸਦ੍ਦਾ ਪਨ ਪਚ੍ਚਯਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਰਿਯਾਯਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦੁਤੀਯਪਞ੍ਚਕਸ੍ਸ ਪਥਮੰ ਉਪਾਦਾਯ ਫਲਪਞ੍ਚਕਤਾ ਤਤੀਯੰ ਉਪਾਦਾਯ ਹੇਤੁਪਞ੍ਚਕਤਾਚ ਨ ਨ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਤਥਾ ਤਤੀਯਸ੍ਸਪਿ ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਉਪਾਦਾਯ ਹੇਤੁਪਞ੍ਚਕਤਾ ਦੁਤੀਯੰ ਉਪਾਦਾਯ ਫਲਪਞ੍ਚਕਤਾਚਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਹੇਤੁਤੋ ਫਲਮੇਵ ਸਿਯਾ। ਨ ਫਲਤੋ ਹੇਤੂਤਿ ਚੋਦਨਾ ਅਨੋਕਾਸਾਏਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਨ ਹੇਤੁਪਞ੍ਚਕੇਸੁ ਸਙ੍ਖਾਰਕਮ੍ਮਭਵਾਨੰ ਵਿਸੇਸੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ। ਯਥਾਹ-ਦਾਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਮਾਸੰਪਿ ਸੰਵਚ੍ਛਰੰਪਿ ਦਾਨੂਪਕਰਣਾਨਿ ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪੁਰਿਮਚੇਤਨਾਯੋ ਆਯੂਹਨਸਙ੍ਖਾਰਾਨਾਮ। ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਾਨੰ ਪਨ ਹਤ੍ਥੇ ਦਕ੍ਖਿਣੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪਯਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਤਨਾ ਭਵੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਕਾਵਜ੍ਜਨੇਸੁਵਾ ਛਸੁ ਜਵਨੇਸੁ ਚੇਤਨਾ ਆਯੂਹਨ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਾਮ। ਸਤ੍ਤਮਜਵਨਚੇਤਨਾ ਭਵੋ। ਯਾਕਾਚਿਵਾ ਪਨ ਚੇਤਨਾ ਭਵੋ। ਤੰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਆਯੂਹਨ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਾਮਾਤਿ। ਕਮ੍ਮਭਵੋ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋਤਿ ਦ੍ਵੇ ਭਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਸੁ ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਏਕਸ੍ਸੇਵ ਭਵ ਅਙ੍ਗਸ੍ਸ ਅਵਯਵਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਕਮ੍ਮਭਵਸਙ੍ਖਾਤੋਭਵੇਕਦੇਸੋ**ਤਿਆਦਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਸਙ੍ਖਾਰਕਮ੍ਮਭਵਾਨੰ ਵਿਸੇਸੋ ਵੁਤ੍ਤ ਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

[੨੨੮] ਯੰ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

‘‘ਕਮ੍ਮਭਵਸਙ੍ਖਾਤੋ ਭਵੇਕਦੇਸੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਆਯਤਿੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਚੇਤਨਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਇਧ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਤੇਸੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰਪਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਹੇਤੁਪਞ੍ਚਕੇਸੁ ਸਙ੍ਗਹਿਤਤ੍ਤਾਤਿ। ਯਥਾ ਰੁਤਪਾਲ਼ਿਨਯੇਨਵਾ ਏਤੰ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। **ਅਵਸੇਸਾਚਾ**ਤਿ ਇਦੰ ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਦਿਫਲਪਞ੍ਚਕੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਦੇਤੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣਗ੍ਗਹਣੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਦਿ ਫਲ ਪਞ੍ਚਕੰ ਗਹਿਤੰ। ਤੰ ਅਤ੍ਥਤੋ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋਏਵ। ਨਹਿ ਫਲਪਞ੍ਚਕਤੋ ਅਞ੍ਞੋ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਧਮ੍ਮਵਿਭਾਗ ਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥੰ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵਸਦ੍ਦੇਨ ਚਤੁਤ੍ਥਪਞ੍ਚਕੰ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਦ੍ਵਾਦਸਸੁ ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨਾਮ ਮੋਹੋ। ਸੋਚ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ। ਤਣ੍ਹਾਨਾਮ ਲੋਭੋ। ਸੋਚ ਅਕੁਸਲ ਮੂਲਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਤਣ੍ਹਾਵਸੇਨ ਦ੍ਵੇ ਮੂਲਾਨੀ**ਤਿ। ਅਥਵਾ, ਮੂਲਨ੍ਤਿ ਸੀਸੰ। ਦ੍ਵੇ ਵਟ੍ਟਸੀਸਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਪੁਰਿਮੰ ਪਞ੍ਚਕਦ੍ਵਯੰ ਏਕੰ ਭਵਚਕ੍ਕੰ ਪਚ੍ਛਿਮੰ ਪਞ੍ਚਕਦ੍ਵਯੰ ਏਕੰ ਭਵਚਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮੰ ਅਵਿਜ੍ਜਾਮੂਲੰ। ਤਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਚਰਿਤਾਨੰਵਾ ਅਪਾਯਗਾਮੀਨੰਵਾ ਚਕ੍ਕੰ। ਪਚ੍ਛਿਮੰ ਤਣ੍ਹਾਮੂਲੰ। ਤਞ੍ਚ ਰਾਗਚਰਿਤਾਨੰਵਾ ਸੁਗਤਿਗਾਮੀਨੰਵਾ ਚਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਿਤੰ। ਚਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਪਨ ਯਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਟ੍ਟਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਆਰਬ੍ਭੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪੁਨ ਆਗਤੇਏਵ ਚਕ੍ਕੰਨਾਮ ਸਿਯਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਦੁਤੀਯੇਨ ਹੇਤੁਫਲ ਯੁਗਲ਼ੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਬ੍ਬੰ ਏਕਮੇਵ ਚਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤੰ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਆਗਮਨਸਮ੍ਭਾਰੇਸੁ ਅਵਿਜ੍ਜਾਏਵ ਸੀਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਗਮਨਸਮ੍ਭਾਰੇਸੁਚ ਤਣ੍ਹਾਏਵ। ਨਨੁ ਉਭਯਤ੍ਥ ਉਭਯੰਪਿ ਸੀਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਸੁਖਵੇਦਨਾਸਦਿਸੋ ਹਿ ਤਣ੍ਹਾਯ ਆਹਾਰੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵੇਦਨਙ੍ਗਤੋ ਪਰੰ ਵਟ੍ਟਙ੍ਗ ਘਟੇਨ੍ਤੇਨ ਵੇਦਨਾ ਨੁਰੂਪਾਤਣ੍ਹਾਏਵ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ। ਨ ਅਵਿਜ੍ਜਾਤਿ ਗਮਨਸਮ੍ਭਾਰੇਸੁ ਤਾਵ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਓਕਾਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਬ੍ਬਪਥਮੰ ਆਰਬ੍ਭਟ੍ਠਾਨੇਚ ਸਬ੍ਬਪਧਾਨਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਏਵ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ ਹੋਤਿ। ਸਾਚ ਸਙ੍ਖਾਰੁਪ੍ਪਾਦਨੇ ਅਵਿਰਜ੍ਝਨਕਙ੍ਗਭੂਤਾਤਿ ਨ ਤੇਸੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਕਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬੰ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਆਗਮਨਸਮ੍ਭਾਰੇਸੁ ਤਣ੍ਹਾਯ ਓਕਾਸੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਦੇਸਨਾਨਾਮ ਪਧਾਨਙ੍ਗਪਰਿਗ੍ਗਹ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ। ਨ ਲਬ੍ਭਮਾਨ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮ ਪਰਿਗ੍ਗਹ ਵਸੇਨਾਤਿ।

ਯੰ ਪਨ ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ**

ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਜ੍ਜਾਮੂਲੰ। ਅਪਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਣ੍ਹਾਮੂਲਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ ਹੇਤੁਫਲਕੋਟ੍ਠਾਸਸ੍ਸ। ਅਪਰਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਹੇਤੁਫਲ ਕੋਟ੍ਠਾਸਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤਾਨਿ ਦ੍ਵੇਮੂਲਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਆਹ –

ਤੇਸਮੇਵਚ ਮੂਲਾਨਂ, ਨਿਰੋਧੇਨ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤੀਤਿ।

ਤੇਸਂ ਸਮੁਦਯੇਨ ਸਕਲਵਟ੍ਟਂ ਸਮੁਦੇਤਿ। ਨਿਰੋਧੇਨਚ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਦ੍ਵੇਮੂਲਾਨਿਨਾਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਪਟਿਲੋਮ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦ ਦਸ੍ਸਨਮੇਤਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਪਟਿਲੋਮ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਮੁਪ੍ਪਾਦੋਨਾਮ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨਿਰੋਧਾ ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨਿਰੋਧੋਤਿਆਦਿਕੋ ਨਿਰੋਧਵਾਰੋ। ਇਦਾਨਿ ਸੋਕਾਦਿ ਵਚਨਂ ਨ ਕੇਵਲਂ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਫਲ ਨਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਅਥਖੋ ਜਰਾਮਰਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਂ ਅਙ੍ਗਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਵਟ੍ਟਮੂਲਧਮ੍ਮਪਟਿਪਾਦਕਾਨਂ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮਾਨਂ ਨਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂਪਿ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਜਰਾਮਰਣ ਮੁਚ੍ਛਾਯਾ**ਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਮੁਚ੍ਛਾਸਦ੍ਦੇਨ ਸੋਕਾਦੀਨਂ ਗਹਣਂ। ਤੇਪਿ ਹਿ ਸਯਂ ਆਸਵਸਮ੍ਭੂਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਸਵੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਏਤੇਨ ਤੇਸਂ ਜਰਾਮਰਣਙ੍ਗੇ ਗਹਣਂ ਸਿਦ੍ਧਂ ਭਵਤਿ। ਜਰਾਮਰਣਮੁਚ੍ਛਾਯ ਅਭਿਣ੍ਹਸੋ ਪੀਲ਼ਿਤਾਨਂ ਬਾਲਾਨਂ ਆਸਵਾ ਅਭਿਣ੍ਹਸੋ ਸਮੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਆਸਵਾਨਂਸਮੁਪ੍ਪਾਦਾਅਵਿਜ੍ਜਾਚ ਪਵਡ੍ਢਤਿ**। ਆਸਵਸਮੁਦਯਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮੁਦਯੋਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਪੁਨ ਆਬਨ੍ਧਮੇਵ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥਚ –

ਨਾਨਾ ਬ੍ਯਸਨਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਸੋਕਾਦੀਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤੋ।
ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ, ਯਤੋ ਵਟ੍ਟਂ ਪਵਤ੍ਤਤੀ ਤਿਪਿ॥

ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾਹ-ਕਤਮੋਚ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕੋ। ਸਮ੍ਮੋਹਵੇਪਕ੍ਕਂ ਵਾਹਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਦਾਮਿ। ਪਰਿਯੇਟ੍ਠਿਵੇਪਕ੍ਕਂਵਾਤਿ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੋਹੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾ। ਪਰਿਯੇਟ੍ਠਿ ਤਣ੍ਹਾ। ਤਦੁਭਯਂ ਵਿਪਾਕਂ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾਜਰਾਮਰਣਸੋਕਾਦਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਸਮ੍ਮੋਹਵੇਪਕ੍ਕਂ ਪਰਿਯੇਟ੍ਠਿਵੇਪਕ੍ਕਨ੍ਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੋਹੋਨਾਮ ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨਾ ਦਿਨਾ ਫੁਟ੍ਠੋਸੋਚਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤਿ ਉਰਤਾਲ਼ਿ ਕਨ੍ਦਤਿ, ਸਮ੍ਮੋਹਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਏਵਂ ਆਗਤੋ ਸਮ੍ਮੋਹੋ। ਪਰਿਯਿਟ੍ਠਿਨਾਮ ਯਥਾ ਜਿਗਚ੍ਛਾਤਿ ਪੀਲ਼ਿਤੋ। ਭੋਜਨਂ ਪਤ੍ਥੇਤਿ ਪਰਿਯੇਸਤਿ ਪਿਪਾਸਾਭਿਪੀਲ਼ਿਤੋ। ਪਾਣਿਯਂ ਪਤ੍ਥੇਤਿ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਏਵਂ ਕੇਨਚਿ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਫੁਟ੍ਠੋ ਸੁਖਂ ਪਤ੍ਥੇਤਿ ਪਰਿਯੇਸਤੀਤਿ ਏਵਂ ਪਵਤ੍ਤਾ ਪਰਿਯਿਟ੍ਠਿਤਣ੍ਹਾ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਯਸ੍ਮਾ ਜਰਾਮਰਣਸਦਿਸਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਿਸਟਂ ਨਿਯਤਞ੍ਚ ਇਮਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਟ੍ਠਾਨਂਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਦੁਕ੍ਖਨਿਸ੍ਸਰਣਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਦੇਸਨਾ ਜਰਾਮਰਣਨਿਦਾਨਾ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਹ-ਕਿਚ੍ਛਂ ਵਤਾਯਂ ਲੋਕੋ ਆਪਨ੍ਨੋ ਜਾਯਤਿਚ ਜਿਯਜਤਿਚ ਮਿਯਜਤਿਚ ਚਵਤਿਚ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿਚ। ਅਥਚ ਪਨਿਮਸ੍ਸਂ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਰਣਂ ਨਪ੍ਪਜਾਨਾਤਿ ਜਰਾਮਰਣਸ੍ਸਾਤਿਆਦਿ। ਯੇਸੁ ਪਨ ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਞਾਤੇਸੁ ਜਰਾਮਰਣਂ ਸਮੂਲਂ ਖਨਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਮੋਚੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਜਾਤਿਆਦੀਨਿ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਦੇਸਿਤਾਨਿ। ਅਪਿਚ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਠਤ੍ਵਾ ਆਗਮਨਸਮ੍ਭਾਰੇਹਿਚ ਗਮਨਸਮ੍ਭਾਰੇਹਿਚ ਆਗਤਿਯਾਚ ਗਤਿਯਾਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਯਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾਯ ਅਤੀਤੇ ਅਨਾਗਤੇਚ ਸਕਲਸਂਸਾਰੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਿਤਾਏਵ ਹੋਤਿ। ਸਬ੍ਬਾਨਿਚ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤਾਨਿ। ਭਵਚਕ੍ਕਞ੍ਚ ਅਨਾਦਿਮਨ੍ਤਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਬਨ੍ਧਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਜਰਾਮਰਣਵਚਨੇਨਵਾ ਸੋਕਾਦਿਵਚਨੇਨਵਾ ਅਵਿਜ੍ਜਂ ਅਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਆਦੀਨਵਰਾਸਿਦਸ੍ਸਨਮੇਵ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। **ਇਚ੍ਚੇ**ਵਨ੍ਤਿਆਦਿ ਨਿਗਮਨਂ। ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਠਪੇਸੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਆਬਨ੍ਧਂ ਅਨਾਦਿਕਂ ਤੇਭੂਮਕਂ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿਪਿ ਯੋਜੇਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਆਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ ਜਰਾਮਰਣਮੁਚ੍ਛਾਯਾਤਿਆਦਿਨਾ ਵੁਤ੍ਤ ਨਯੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਆਬਨ੍ਧਂ। **ਅਨਾਦਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨਨੁ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਆਦਿਭੂਤਤ੍ਤਾ ਸਾ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਨ ਹੋਤਿ। ਵਟ੍ਟਕਥਾਯ ਸੀਸ ਭੂਤਤ੍ਤਾਏਵ ਸਾ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਯ ਪਨ ਤਾਯ ਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਅਨਾਦਿਕਭਾਵੋਪਿ ਦਸ੍ਸਿਤੋ। ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਹਿ ਨਾਮ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਸਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਏਵ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋਵ ਸਿਦ੍ਧਮੇਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਅਤੀਤਭਵੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਸਿਦ੍ਧਾਯ ਤਸ੍ਸਾਅਧਿਟ੍ਠਾਨਭੂਤੋ

ਅਤ੍ਤਭਾਵੋਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਸਿਜ੍ਝਤਿਯੇਵ। ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋ ਚ ਇਮਸ੍ਸਂ ਦਸਨੇਯਂ ਵੁਤ੍ਤ ਨਯੇਨ ਅਵ੍ਵਾਯ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਏਵ ਸਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਅਵ੍ਵਥਾ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਪੁਨ ਤਸ੍ਸਪਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਭੂਤੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਸਿਜ੍ਝਤਿਯੇਵਾਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋਚਾਤਿ ਉਭਯਂ ਪੇਤਂ ਅਨਵਟ੍ਠਿਤਂ ਅਨਾਦਿਕਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਪਨ ਤਿਵਿਧਸ੍ਸਪਿ ਪਧਾਨਪਚ੍ਚਯਭੂਤਤ੍ਤਾ ਸਾ ਵਟ੍ਟਕਥਾਯ ਸੀਸਭੂਤਾ ਹੋਤਿ। ਯਦਿ ਸਾ ਵਟ੍ਟਸ੍ਸ ਆਦਿਭੂਤਾ ਨ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਸਚ੍ਚਂ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਪਚ੍ਚਯੇ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸਪਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ ਆਗਚ੍ਛਤਿਯੇਵ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਨਿਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਨਪਞ੍ਞਾ ਯੇਯਜਾਤਿ। ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ। ਯਥਾਹ-ਆਸਵਸਮੁਦਯਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮੁਦਯੋਤਿ। ਯਥਾਚਾਹ-ਅਵਿਜ੍ਜਂ ਪਾਹਂ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਸਾਹਾਰਂ ਸਨਿਦਾਨਂ ਵਦਾਮਿ। ਕੋਚਸ੍ਸਾ ਆਹਾਰੋ। ਪਞ੍ਚਨੀਵਰਣਾ ਤਿਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਚਾਹ-ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਪਚ੍ਚਯੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਉਭਯਮੇਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ। **ਪਠਪੇਸੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸਿ ਦੇਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। [ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਨਯੋ।]

੧੬੭. ਇਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਨਨਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਹੇਤੁਪਚ੍ਚਯੋ**ਤਿਆਦਿ ਆਰਦ੍ਧਂ। ਤਤ੍ਥਹੇਤੁਚ ਸੋ ਪਚ੍ਚਯੋਚਾਤਿ **ਹੇਤੁਪਚ੍ਚਯੋ**, ਹੇਤੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੇਤੁਭਾਵੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕੇਨਟ੍ਠੇਨ ਹੇਤੂਤਿ ਮੂਲਟ੍ਠੇਨ, ਕੋਚ ਮੂਲਟ੍ਠੋਤਿ। ਰੁਕ੍ਖਾਨਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸ੍ਸ ਵਿਯ ਭੂਮਿਯਂ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿ ਤਭਾਵਸਾਧਨਟ੍ਠੋ ਮੂਲਟ੍ਠੋਨਾਮ। ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਕੁਸਲਾਦਿ ਭਾਵਸਾਧਨਟ੍ਠੋ ਮੂਲਟ੍ਠੋਨਾਮਾਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਤਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਸਦ੍ਦਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਹਿਨੋਨ੍ਤਿ ਵੁਦ੍ਧਿਵਿਰੂਲ੍ਹਿਵੇਪੁਲ੍ਲਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਤਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮਾ ਏਤ੍ਥ ਏਤੇਨਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਦਲ੍ਹਨਿਪਾਤਿਨਾ ਥਾਮਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨਾਤਿ ਹੇਤੁ। ਪਚ੍ਚਯ ਸਦ੍ਦੋ ਪਨ ਉਪਕਾਰਕਟ੍ਠੋ। ਉਪਕਾਰਕੋਤਿਚ ਸਯਂ ਯਾਦਿਸੇਨ ਸਭਾਵੇਨ ਉਪਲਬ੍ਭਮਾਨੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਵਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਠਿਤਾਵਾ ਉਪਰੂਪਰਿਵੁਦ੍ਧਿਵਿਰੂਲ੍ਹਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਤ੍ਤਂ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਾਦਿ ਸੇਨਸਭਾਵੇਨ ਉਪਲਦ੍ਧਿਯੇਵ। ਨਹਿ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮੇਸੁ ਈਹਾਵਾ ਬ੍ਯਾਪਾਰੋਵਾ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ। ਯੇਨ ਕਤ੍ਤਾਵਾ ਕਾਰੇਤਾਵਾ ਉਪਲਬ੍ਭੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਤਥਾ ਉਪਲਦ੍ਧਿਯਂ ਪਨ ਸਤਿ ਅਨੁਰੂਪਾਨਂ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂਵਾ ਠਿਤਿਭਾਵਪਤ੍ਤਿਤੋ ਠਿਤਾਨਂ ਵਾ ਉਪਰੂਪਰਿਵੁਦ੍ਧਿਵਿਰੂਲ੍ਹਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਤ੍ਤੁਪਗਮਨਤੋ ਸੁਟ੍ਠੁ ਕਰਾਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਾਧੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਕਾਰਕੋ ਤ੍ਵੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਇਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਥਿਰਭਾਵਵੁਦ੍ਧਿ ਵਿਰੂਲ੍ਹਿਭਾਵਸਾਧਨ ਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਮੂਲਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕਾ ਛਹੇਤੁਧਮ੍ਮਾ ਹੇਤੁਪਚ੍ਚਯੋ ਨਾਮ।

ਆਰਮਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਅਜ੍ਝੋਲਮ੍ਬਮਾਨਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਂ। ਆਰਮ੍ਮਣਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕਾ ਛਲਾਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮਾ **ਆਰਮ੍ਮਣਪਚ੍ਚਯੋ**। ਅਧਿਪਤਿ ਸਦ੍ਦਤ੍ਥੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੋਯੇਵ। ਅਧਿਪਤਿ ਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਅਧਿਪਤਿਪਚ੍ਚਯੋ**। ਸੋ ਦੁਵਿਧੋ ਆਰਮ੍ਮਣਾਧਿਪਤਿ ਸਹਾਜਾਤਾਧਿਪਤਿਵਸੇਨ। ਆਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮਾਪਿ ਹਿ ਕੇਚਿ ਗਰੁਕਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਰਮ੍ਮਣਿਕਧਮ੍ਮੇ ਸਾਮਿਨੋ ਵਿਯ ਦਾਸੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇਵਤ੍ਤਯਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨਿ ਨਿਚ੍ਚਂ ਨਿਨ੍ਨਪੋਣਪਬ੍ਭਾਰੇਏਵ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਨਤ੍ਥਿ ਅਨ੍ਤਰਂ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰੋ, ਅਨਨ੍ਤਰਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੋ**। ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਨਨ੍ਤਰਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਸਮਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੋ**। ਇਮੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਧਮ੍ਮਤੋ ਵਿਸੇਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਪੁਰਿਮਚਿਤ੍ਤੇ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇਪਿ ਪਚ੍ਛਾ ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਾਨਾਨੁਬਨ੍ਧਵਸੇਨ ਸਾਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮ ਭਾਵੇਨ ਅਤ੍ਤਸਦਿਸਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਨਂ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਤਾ। ਧਮ੍ਮਨ੍ਤਰੇ ਉਪ੍ਪਾਦਿਯਮਾਨੇਪਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਾਦੀਨਂ ਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਾਨਂ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਨਿਯਾਮਂ ਨਾਮ ਸਾਧੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਰੂਪਸ੍ਸੇਵ ਧਮ੍ਮਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਤਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਚਿ ਸਤਿ ਨਿਰੋਧਾ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾ ਚਵਨ੍ਤਸ੍ਸਚ ਪੁਰਿਮਪਚ੍ਛਿਮਭਾਗਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾਨਂਪਿ ਅਨਨ੍ਤਰਤਾ ਸਮਨਨ੍ਤਰਤਾਚ ਉਪਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਨਹਿ ਅਭਾਵ ਭੂਤੋ ਅਨ੍ਤਰੇ ਕਾਲੋ ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਕਰੋਤਿਨਾਮ। ਨਚ ਅਞ੍ਞਸਨ੍ਤਾਨਭੂਤੋ ਅਨ੍ਤਰੇ ਰੂਪਧਮ੍ਮੋ। ਅਞ੍ਞਞ੍ਹਿ ਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਅਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨਂ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਕਾਲਾਨਨ੍ਤਰਤਾ ਸਮਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਵਾਦਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਣ੍ਠਾਨਾਭਾਵਤੋ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਨਨ੍ਤਰਾਤਿ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤੇਨ ਯਥਾਸਣ੍ਠਾਨਵਨ੍ਤਾਨਂ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨਨ੍ਤਰਤਾਨਾਮ ਮਜ੍ਝੇ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਸਹਿਤਾਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਤਥਾ

ਸਣ੍ਠਾਨਰਹਿਤਾਨਂ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਰਿਮਪਚ੍ਛਿਮਾਨਂ ਤੇਸਂ ਏਕੀਭੂਤਾਨਂ ਵਿਯ ਪਵਤ੍ਤਿਸਮਨਨ੍ਤਰਤਾਨਾਮ। ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤਨ ਸਮਤ੍ਥਤਾ ਸਮਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਤਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਯੇ ਪਨ ਧਮ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨਿ ਜਾਤੇ ਏਵ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨੋ ਅਜਾਤੇ। ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹੇਵਚ ਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨੋ ਪੁਰੇ ਪਚ੍ਛਾਚ, ਤੇਸਂ ਜਾਤਤ੍ਥਾਯ ਵਿਯ ਸਯਂ ਤੇਹਿ ਸਹ ਜਾਤਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋ**। ਪਕਾਸਸ੍ਸ ਪਦੀਪੋ ਵਿਯ। ਪਦੀਪਜਾਲਞ੍ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਂ ਪਕਾਸਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਆਲੋਕੇਨ ਸਹੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨ੍ਤਂ ਤਿਦਣ੍ਡਂ ਵਿਯ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਵਸੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਚ੍ਚਯੋ**। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮੇਨ ਸਹ ਵਿਸੇਸੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ। ਨਹਿ ਸਹ ਜਾਤਸਦ੍ਦੋ ਏਵਰੂਪਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੋਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਂ ਬੋਧੇਤੀਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਯਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਨਿਸ੍ਸਯੋ। ਨਿਸ੍ਸਯਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੋ**। ਸੋ ਪਨ ਸਹਜਾਤਨਿਸ੍ਸਯੋ ਵਤ੍ਥੁਪੁਰੇਜਾਤ ਨਿਸ੍ਸਯੋਤਿ ਦੁਵਿਧੋ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਹਜਾਤੋਵ ਸਮਾਨੋ ਪਟਕੋਟ੍ਠਕੋ ਵਿਯ ਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਾਨਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ ਸਹਜਾਤਨਿਸ੍ਸਯੋ। ਪਥਵੀ ਵਿਯ ਤਿਣਰੁਕ੍ਖਾਦੀਨਂ ਪੁਰੇ ਜਾਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਵਤ੍ਥੁਪੁਰੇਜਾਤ ਨਿਸ੍ਸਯੋ। ਬਲਵਤਰੋ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਯੋ **ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ**। ਯਥਾ ਹਿ ਸਾਲਿਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸੂਦੋਵਾ ਉਕ੍ਖਲਿਵਾਕਟ੍ਠਂਵਾ ਅਗ੍ਗਿਵਾਨਿਸ੍ਸਯੋ ਏਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ। ਸਾਲਿਖੇਤ੍ਤਵੁਟ੍ਠਿਧਾਰਾ ਏਵ ਪਨ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ, ਨ ਹਿ ਤਾਸੁਅਸਤਿ ਭਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸੂਦਾਦੀਨਂਪਿ ਥਾਮੋਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਤਥਾ ਯਹਿਂ ਪਚ੍ਚਯੇ ਅਸਤਿ ਨਿਸ੍ਸਯਧਮ੍ਮਾਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਕੁਤੋ ਨਿਸ੍ਸਿਤਧਮ੍ਮਾ। ਸੋ ਪਚ੍ਚਯੋ ਨਿਸ੍ਸਯਤੋਪਿ ਬਲਵਤਰਟ੍ਠੇਨ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਸੋ ਪਨ ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਅਨਨ੍ਤਰੂਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਪਕਤੂਪਨਿਸ੍ਸਯੋਤਿ ਤਿਵਿਧੋ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਗਰੁਕਤਾ ਆਰਮ੍ਮਣ ਧਮ੍ਮਾ ਗਰੁਕਤਤ੍ਤਾਏਵ ਅਧਿਪਤਿਭੂਤਾ ਬਲਵ ਨਿਸ੍ਸਯਭੂਤਾਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮਾਚ ਤੇਹਿ ਵਿਨਾ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਏਵ ਅਭਾਵਤੋ ਬਲਵਨਿਸ੍ਸਯਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਕਤੂਪਨਿਸ੍ਸਯੋਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਪਕਤੋ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋਤਿ ਪਕਤੂਪਨਿਸ੍ਸਯੋ। ਪਕਤੋਤਿਚ ਯਥਾ ਕਤੇ ਸਤਿ ਅਨੁਰੂਪੇ ਕਾਲੇ ਤਸ੍ਮਿਂਸਨ੍ਤਾਨੇ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਧਮ੍ਮਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਕਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਰਣਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਸਦ੍ਧਾ ਸੀਲਂ ਸੁਤਂ ਚਾਗੋ ਪਞ੍ਞਾਤਿਚ ਰਾਗੋ ਦੋਸੋ ਮੋਹੋ ਮਾਨੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਪਤ੍ਥਨਾਤਿਚ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਉਪ੍ਪਾਦਨਂ। ਕਾਯਿਕਂ ਸੁਖਂ ਕਾਯਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਉਤੁ ਭੋਜਨਂ ਸੇਨਾਸਨਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਉਪਸੇਵਨਞ੍ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਪੁਰੇਤਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਮਾਨਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋ**। ਸੋ ਦੁਵਿਧੋ ਆਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤ ਨਿਸ੍ਸਯ ਪੁਰੇਜਾਤ ਵਸੇਨ। ਨਿਸ੍ਸਯਾਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮਾ ਏਵ ਹਿ ਕੇਚਿ ਪੁਰੇਜਾਤ ਤਾਮਤ੍ਤਵਿਸਿਟ੍ਠਾ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। ਆਚਰਿਯਾਨਨ੍ਤਤ੍ਥੇਰੇਨ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਯਾਰਮ੍ਮਣਾਕਾਰਾਦੀਹਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠਾ ਪੁਰੇਜਾਤਾਕਾਰੇਨ ਉਪਕਾਰਕਤਾ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਪੁਰੇ ਜਾਤਤਾਵਿਸਿਟ੍ਠੇਹਿ ਨਿਸ੍ਸਯਾਰਮ੍ਮਣਸਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸੇਹਿ ਅਞ੍ਞੋ ਵਿਸੁਂ ਪੁਰੇਜਾਤਸਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸੋਨਾਮ ਨਦਿਸ੍ਸਤਿਯੇਵ। ਪੁਰੇ ਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਾਨਂ ਰੁਕ੍ਖਪੋਤਕਾਨਂ ਵਿਯ ਪਚ੍ਛਾ ਆਸਿਞ੍ਚਿਯਮਾਨਂ ਉਦਕਂ ਪੁਰੇ ਜਾਤਾਨਂ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵੁਦ੍ਧਵਿਰੂਲ੍ਹਭਾਵਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵਞ੍ਚ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਵਸੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤੋ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮੋ **ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋ**। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਗਿਜ੍ਝਪੋਤਕਸਰੀਰਾਨਂ ਆਹਾਰਾਸਾ ਚੇਤਨਾਵਿਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮੂਲਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਏਤੇਨ ਮਨੋਸਞ੍ਚੇ ਤਨਾਹਾਰਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਹਿ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮੇਹਿ ਰੂਪਕਾਯਸ੍ਸ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਿਤ ਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਤੇਨੇਵ ਆਹਾਰਾਸਾ ਵਿਯਾਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਚੇਤਨਾਗਹਣਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਾ ਪਨ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਾ ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਆਹਾਰਾਸਾ ਚੇਤਨਾ ਪੁਰੇਜਾਤਾਨਂ ਤੇਸਂ ਗਿਜ੍ਝਸਰੀਰਰੂਪਾਨਂ ਚਿਰਕਾਲਂ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੇਨ ਵਿਨਾਪਿ ਅਮਿਲਾਤ ਭਾਵਂ ਉਪਰੂਪਰਿਚ ਵੁਦ੍ਧਵਿਰੂਲ੍ਹਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਤਿਯੇਵ। ਯਸ੍ਮਾ ਸੁਪਾਕਟੇਨ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇਕ ਦੇਸੇਨ ਸਕਲਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸ ਸਾਧਨਤ੍ਥਾਯ ਅਯਂ ਉਪਮਾ ਇਧ ਵੁਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਚੇਤਨਾ ਗਹਣਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤ ਪਚ੍ਚਯਂ ਪਤ੍ਵਾਪਿ ਚੇਤਨਾਏਵ ਪਧਾਨਾ ਜਾਤਾਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਤਾਯ ਏਵ ਉਪਮਾਯ ਸਾਧਨਂ ਉਪਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਯਥਾਵੁਤ੍ਤ ਟੀਕਾਪਾਠੇਪਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਲਬ੍ਭਤਿਯੇਵ।

ਆਸੇਵਨ੍ਤਿ ਤੰ ਸੁਟ੍ਠੁ ਭਜਨ੍ਤਿ ਅਪਰਾਪਰੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸੇਵਮਾਨਾ ਵਿਯ ਭਜਮਾਨਾ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਪਾਰਿਪੂਰੰ ਆਕਾਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਆਸੇਵਨੰ। ਆਸੇਵੇਤਿਵਾ ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵਾਸੰ ਸੁਟ੍ਠੁ ਗਾਹਾਪੇਤਿ। ਵਡ੍ਢੇਤੀਤਿਵਾ ਆਸੇਵਨੰ। ਅਪਿਚ ਕੁਸਲਾਦਿਭਾਵੇਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਪਯੋਗੇਨ ਕਰਣੀਯਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਕਰਣੰ ਪਵਤ੍ਤਨੰ ਅਤ੍ਤਸਦਿਸਸ੍ਸਵਾ ਅਤ੍ਤਸਦਿਸਭਾਵਾਪਾਦਨੰ ਵਾਸਨੰ ਆਸੇਵਨਟ੍ਠੋਤਿ ਮੂਲਟੀਕਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਪਯੋਗੇਨ ਕਰਣੀਯਸ੍ਸਾਤਿ ਏਤੇਨ ਆਵਜ੍ਜਨਦ੍ਵਯਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮੇਚ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਨਹਿ ਆਵਜ੍ਜਨ ਦ੍ਵਯਸ੍ਸ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਸ੍ਸਪਿ ਵਡ੍ਢੇਤੁੰਵਾ ਹਾਪੇਤੁੰਵਾ ਪਯੋਗੇਨ ਕਰਣੀਯਤਾਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਤ੍ਤਾ। ਵਿਪਾਕੇਸੁਚ ਅਰਿਯਫਲਾਨਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਪਯੋਗੇਨ ਕਰਣੀਯਾਨਿਪਿ ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾਨੁਭਾਵੇਨ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲੇਨ ਤੇਨ ਪਯੋਗੇਨੇਵ ਸਾਧੇਤਬ੍ਬਾਨਿ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਕੇਵਲੰ ਕਮ੍ਮਵੇਗੇਨ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਾਤਿਤੇਸੁ ਲੋਕਿਯਵਿਪਾਕੇਸੁ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਕਰਣੰ ਪਵਤ੍ਤਨਨ੍ਤਿ ਉਪਰੂਪਰਿ ਪਗੁਣ ਬਲਵਭਾਵਾਪਾਦਨੇਨ ਸਹ ਪਵਤ੍ਤਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮ ਵਿਜ੍ਜਾਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਹਣੇਸੁ ਪੁਰਿਮਾਭਿਯੋਗੋ ਵਿਯ ਆਸੇਵਨਟ੍ਠੇਨ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਪਵਤ੍ਤਾਨੰ ਸਜਾਤਿਯਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਗੁਣਬਲਵਭਾਵਾਯ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਆਸੇਵਨਪਚ੍ਚਯੋ** ਨਾਮਾਤਿ ਸਿਦ੍ਧੰ ਹੋਤੀਤਿ।

ਕਾਯਙ੍ਗਵਾਚਙ੍ਗਚਿਤ੍ਤਙ੍ਗਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣਭੂਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਯੋਗਸਙ੍ਖਾਤੇ ਨ ਕਿਰਿਯਾਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯੋ**। ਸੋ ਦੁਵਿਧੋ ਸਹਜਾਤਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕਵਸੇਨ। ਤਤ੍ਥ ਜੇਟ੍ਠਸਿਸ੍ਸ ਮਹਾ ਵਡ੍ਢਕਿਆਦਯੋ ਵਿਯ ਸਕਿਚ੍ਚਪਰਕਿਚ੍ਚਸਾਧਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸਹਜਾਤਚੇਤਨਾ ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋ। ਯਥਾ ਪਨ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਾਨੰ ਸਕਿੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਪ੍ਪਯੋਗੋ ਕਾਮਸੁਖਾਨੁਭਵਨਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ ਕਾਲਨ੍ਤਰੇ ਪੁਤ੍ਤਪਾਤੁਭਾਵਤ੍ਥਾਯਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਬੀਜਨਿਧਾਨ ਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ। ਏਵਮੇਵੰ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ ਤਦਭਿਸਙ੍ਖਰਣਵੇਗਜਨਿਤੰ ਕਾਲਨ੍ਤਰੇ ਵਿਪਾਕਕਟੱਤ੍ਤਾਰੂਪਾਨੰ ਪਾਤੁਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਕਿਰਿਯਾ ਵਿਸੇਸਨਿਧਾਨ ਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲ ਚੇਤਨਾ ਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯੋਨਾਮ। ਵਿਪਚ੍ਚਨਮਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ ਵਿਪਾਕਪਚ੍ਚਯੋ। ਵਿਪਚ੍ਚਨ ਭਾਵੋਚ ਨਾਮ ਲੋਕੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਪੁਪ੍ਫਫਲਾਦੀਨੰ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਪਕ੍ਕਭਾਵੰ ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਮਨੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ। ਏਵੰ ਨਿਰੁਸ੍ਸਾਹਸਨ੍ਤ ਭਾਵਸਙ੍ਖਾਕੇਨ ਮਨ੍ਮਨ੍ਨਾਕਾਰੇਨ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪਾਤੁਭਾਵੋ। ਤਤੋਯੇਵਚ ਵਿਪਾਕਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿ ਅਵਿਭੂਤਾ ਹੋਤਿ। ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿੰ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਭਵਸਿਦ੍ਧੇ ਕਮ੍ਮਾਦਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਤਾਨਿ ਵੁਟ੍ਠਿਤਕਾਲੇ ਕਿਞ੍ਚਿਜਾਨਨਚਿਤ੍ਤ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਾ ਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਾਦੀਨਿ ਪਨ ਪਚ੍ਛਾਜਾਨਨਚਿਤ੍ਤ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤਾਨਿਪਿ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣ ਘਟ੍ਟਨਾਨੁਭਾਵ ਬਲੇਨ ਸਹੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਤੇਸੰ ਉਸ੍ਸਾਹਬਜਾਪਾਰਮਤ੍ਤ ਵਸੇਨਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

ਅਰੂਪਿਨੋ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮਾਨੰ ਜਨਨਟ੍ਠੇਨ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਟ੍ਠੇਨਚ, ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੋ ਪਨ ਇਮਸ੍ਸ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿ ਕਸ੍ਸ ਕਾਯਸ੍ਸ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਟ੍ਠੇਨੇਵ ਉਪਕਾਰਕਤਾ **ਆਹਾਰਪਚ੍ਚਯੋ**। ਅਪਿਚ, ਆਹਾਰਟ੍ਠੋਨਾਮ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਪ੍ਪਧਾਨੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਆਹਾਰਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਰੂਪਸ੍ਸ ਆਹਾਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਕਾਯਸ੍ਸ ਆਹਾਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤ੍ਵੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਰੂਪਾਹਾਰਾਨੰਪਿ ਆਹਾਰਟ੍ਠੋ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਵਸੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਜਨਯਨ੍ਤਾਪਿ ਹਿ ਆਹਾਰਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਜਨਿਤਾਨਞ੍ਚ ਤਦਞ੍ਞੇਸਞ੍ਚਸਨ੍ਤਾਨਟ੍ਠਿਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨੇਨ ਸਹੇਵ ਜਨੇਨ੍ਤੀਤਿ।

ਇਸ੍ਸਰਿਯਟ੍ਠੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਚ੍ਚਯੋ**। ਸੋ ਤਿਵਿਧੋ ਸਹਜਾਤਾਦਿਵਸੇਨ। ਤਤ੍ਥ ਸਹਜਾਤਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਇਸ੍ਸਰਭੂਤਾ ਅਰੂਪਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਧਮ੍ਮਾ ਸਹਜਾਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਚ੍ਚਯੋ। ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਤਾਨੰ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਦਸ੍ਸਨਾਦਿ ਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਇਸ੍ਸਰਭੂਤਾ ਪੁਰੇ ਜਾਤਾ ਪਞ੍ਚਪਸਾਦਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਧਮ੍ਮਾ ਪੁਰੇ ਜਾਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਚ੍ਚਯੋ। ਸਹਜਾਤਾਨੰ ਕਟੱਤ੍ਤਾਰੂਪਾਨੰ ਚਿਰਤਰਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਇਸ੍ਸਰਭੂਤੰ ਰੂਪਜੀਵਿਤੰ ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਚ੍ਚਯੋ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਭਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਦ੍ਵਯੰ ਇਧ ਨ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਯਸ੍ਸ ਜਨਕਤ੍ਤੁੰਵਾ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਤ੍ਤੁੰਵਾ ਅਨੁਪਾਲਕਤ੍ਤੁੰਵਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮੋਨਾਮ। ਭਾਵਦ੍ਵਯਸ੍ਸ ਪਨ ਸਹਜਾਤ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ ਏਤੰ ਤਯੰਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਕੇਵਲੰ ਪਨ ਤੰਸਹਿਤੇ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਕਮ੍ਮਾਦੀਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨੰ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਧਮ੍ਮਾਨੰ ਇਤ੍ਥਾਕਾਰਾਦਿਵਸੇਨੇਵ ਯੋ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਯਮੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਭਾਵਰੂਪਾ ਨੁਭਾਵੇਨ ਸਿਦ੍ਧੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਤਾਦਿਸੇ ਨਿਯਾਮਕਿਚ੍ਚੇ ਇਸ੍ਸਰਤ੍ਤਾਯੇਵ ਦ੍ਵਯੰ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰਨਾਮ

ਹੋਤਿ। ਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਚ੍ਚਯਤ੍ਤੇ ਨਾਤਿ ਤਂ ਇਧ ਨਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੁਸਂ ਦਲ੍ਹਂ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਝਾਯਨਟ੍ਠੇਨ ਓਲੋਕਨਟ੍ਠੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਝਾਨਪਚ੍ਚਯੋ**। ਦੁਗ੍ਗਤਿ ਸੁਗਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨ ਸਮ੍ਪਾਪਕਟ੍ਠੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਮਗ੍ਗਪਚ੍ਚਯੋ**। ਏਤ੍ਥਚ ਯੇਨਯੇਨ ਸਮ੍ਮਾਦਸ੍ਸਨਾਦਿਨਾ ਲਕ੍ਖਣਵਿਸੇਸੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਕੁਸਲਭੂਤਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਾਦਯੋ ਸੁਗਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨ ਸਮ੍ਪਾਪਕਟ੍ਠੇਨ ਮਗ੍ਗਪਚ੍ਚਯਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਬ੍ਯਾਕਤਭੂਤਾਨਂਪਿ ਤੇਸਂ ਸੋ ਸੋ ਲਕ੍ਖਣਵਿਸੇਸੋ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵਾਤਿ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਤੇਨੇਵਟ੍ਠੇਨ ਮਗ੍ਗਪਚ੍ਚਯਤਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਸਤਿਪਿ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾਨਂ ਤਂਤਂ ਸਮ੍ਪਾਪਕਟ੍ਠੇਨਚ ਉਪਕਾਰਕਤ੍ਤੇ ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਨਂ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸੋ ਅਤ੍ਥੋ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਤੇਸਂ ਪਨ ਮਗ੍ਗਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾਯੇਵ ਮਗ੍ਗਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਤਾ ਪਚ੍ਚੇਤਬ੍ਬਾ। ਏਸਨਯੋ ਹੇਤੁਕਮ੍ਮਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਝਾਨ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁਪੀਤਿ।

ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਤਾਦੀਹਿ ਪਕਾਰੇਹਿ ਸਮਂ ਏਕੀਭੂਤੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਯੁਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯੋ**। ਸਮਾਨੇਪਿ ਸਹਜਾਤਭਾਵੇਨ ਨਿਸ੍ਸਯ ਨਿਸ੍ਸਿਤ ਭਾਵੇਨਚ ਯੁਤ੍ਤਭਾਵੇ ਏਕੁਪ੍ਪਾਦਤਾਦਿਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਯੋਗਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਵਿਰਹਤੋ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯੋ**। ਯਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਕਾ ਸਮ੍ਭਵਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਤਦਾਸਙ੍ਕਾ ਵਿਗਮਨਤ੍ਥਂ ਅਯਂ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯੋਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਤਦਾਸਙ੍ਖਾ ਰਹਿਤੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਨ੍ਤਰਾਦੀਸੁ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯਪਸਙ੍ਗੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਹੇਟ੍ਠਾਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਸੁ ਏਵ ਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮੇਸੁ ਯੋ ਯੋ ਅਤ੍ਥਿਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਖਣਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਸਮਙ੍ਗਿਭਾਵੇਨ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸੇਵ ਖਣਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸਹਜਾਤਾਦਿਵਸੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਸੋ ਸੋ **ਅਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੋ**। ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਸਤਿ ਅਞ੍ਞੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਓਕਾਸਂ ਨਲਭਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਓਕਾਸਦਾਨ ਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਸਯਂ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਨਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੋ**। ਅਯਂਪਿ ਵਿਸੁਂ ਸਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ ਨਿਸੀਦਤਿ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਪਚ੍ਛਿਮਚਿਤ੍ਤੇ ਠਿਤਾਨਂਪਿ ਪੁਰਿਮਚਿਤ੍ਤਂ ਵਤ੍ਤਤਿਯੇਵਾਤਿ ਲੋਕਸ੍ਸ ਅਭਿਮਾਨੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥਿਤਾਸਙ੍ਕਾ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਦਾਸਙ੍ਕਾ ਨਿਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥਂ ਅਯਂ ਪਚ੍ਚਯੋ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਵਿਨਾਸਂ ਗਤੋ ਵਿਗਤੋ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਅਵਿਗਤੇ ਅਞ੍ਞੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਓਕਾਸਂ ਨਲਭਤਿ, ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਓਕਾਸਦਾਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਸਯਂ ਵਿਗਤਭਾਵੇਨ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਵਿਗਤਪਚ੍ਚਯੋ**। ਵਤ੍ਤਮਾਨਤਾ ਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਅਵਿਗਤਭਾਵੇਨ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸੇਵ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਉਪਕਾਰਕੋ ਧਮ੍ਮੋ **ਅਵਿਗਤਪਚ੍ਚਯੋ**। ਪੁਰਿਮਪਚ੍ਚਯ ਦੁਕਮੇਵ ਚੇਤ੍ਥ ਨਾਨਤ੍ਥ ਪਸਙ੍ਗਨਿਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥਂ ਞਾਣਵਿਸਦਤ੍ਥਞ੍ਚ ਪਰਿਯਾਯਨ੍ਤਰੇਨ ਵਿਗਤਦੁਕਂਨਾਮ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸਿਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਖੋ ਕਚ੍ਚਾਨ ਅਯਮੇਕੋ ਅਨ੍ਤੋ। ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਯਂ ਦੁਤੀਯੋ ਅਨ੍ਤੋਤਿਆਦਿਨਾ ਨਾਨਾਅਤ੍ਥਦੀਪਕਾ ਅਤ੍ਥਿ ਨਤ੍ਥਿ ਸਦ੍ਦਾ ਸਾਸਨੇ ਲੋਕੇਚ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਚ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪੁਨ ਪਰਿਯਾਯਨ੍ਤਰੇਨ ਵਚਨਂ ਸੋਤੂਨਂ ਞਾਣਵਿਸਦਤ੍ਥਾਯ ਹੋਤੀਤਿ। ਟੀਕਾਕਾਰਾ ਪਨ ਬਹੂਂ ਤੇਸਂ ਪਚ੍ਚਯ ਦੁਕਾਨਂ ਨਾਨਤ੍ਥਸਮ੍ਭਵਂ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ। [ਪਚ੍ਚਯੁਦ੍ਦੇਸੋ]

੧੬੮. ਇਦਾਨਿ ਯਥਾ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੇ ਚਤੁਵੀਸਤਿਪਚ੍ਚਯੇ ਪਥਮਂ ਛਹਿ ਰਾਸੀਹਿ ਸਙ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਰਾਸੀਨਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਤੇਸਂ ਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਨਿਦ੍ਦੇਸਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਛਧਾਨਾਮਨ੍ਤੁਨਾਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯ ਮਾਹ। ਨਾਮਂ ਨਾਮਸ੍ਸ ਛਧਾ ਛਬ੍ਬਿਧੇਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ। ਨਾਮਂ ਨਾਮਰੂਪੀਨਂ ਪਞ੍ਚਧਾ। ਪੁਨ ਨਾਮਂ ਰੂਪਸ੍ਸ ਏਕਧਾ, ਰੂਪਂ ਨਾਮਸ੍ਸ ਏਕਧਾਏਵ। ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮਰੂਪਾਨਿ ਨਾਮਸ੍ਸ ਦੁਵਿਧਾ, ਦ੍ਵਯਂ ਨਾਮਰੂਪਂ ਦ੍ਵਯਸ੍ਸੇਵ ਨਾਮਰੂਪਸ੍ਸ ਨਵਧਾਤਿ ਏਵਂ ਛਕ੍ਕਪਞ੍ਚਕਾਦਿਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚਯਾ ਛਬ੍ਬਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਕਥਂ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

[੨੨੯] ਯਂਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

''ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮਰੂਪਾਨਿ ਨਾਮਸ੍ਸ ਦ੍ਵਿਧਾ ਦ੍ਵਿਪਕਾਰਾ ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ''। ਤਂ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਂ।

ਪਚ੍ਚਯਕਥਾ ਹਿ ਨਾਮ ਪਚ੍ਚਯਤੋ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਤੋ ਪਚ੍ਚਯਸਤ੍ਤਿਤੋਤਿ ਤੀਹਿ ਪਕਾਰੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤਾਯੇਵ ਸੁਵੁਤ੍ਤਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਨਨ੍ਤਰਾਦਿਪਚ੍ਚਯਾਨਾਮ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਅਵਿਚ੍ਛੇਦਾਯ ਕਿਚ੍ਚਟ੍ਠਾਨਾਨੁਕ੍ਕਮਪਟਿਪਾਦਨਾਯ ਏਵ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾਦੀਸੁ ਅਰੂਪਧਮ੍ਮੇਸੁ ਯੋਕੋਚਿ ਧਮ੍ਮੋ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਵਿਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਨ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ

ਅਨਨ੍ਤਰਨਿਰੁਦ੍ਧਾਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਧਮ੍ਮਾਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਵਿਰੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾਤਿਏਤੇਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵਿਰੁਦ੍ਧਾਨਂ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਨਨ੍ਤਰ ਪਚ੍ਚਯਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਪਟੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂਵਾ। ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਨ੍ਤਾਨਪਰਿਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਆਸੇਵਨਪਚ੍ਚਯੋਨਾਮ, ਕੇਵਲਂ ਪਯੋਗਸਾਧਨੀਯੇਸੁ ਜਵਵੇਗ ਸਹਿਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ ਏਵ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਜਵਨਾਨੀ**ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਜਵਨਾਨੀ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਫਲਜਵਨਵਜ੍ਜਾਨਿ ਲੋਕਿਯ ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਿ **ਪਚ੍ਛਿਮਾਨਂਜਵਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਫਲਜਵਨਵਜ੍ਜਾਨਂ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨਂ। ਭਿਨ੍ਨਜਾਤਿਕਾ ਹਿ ਧਮ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਪਾਰਿਪੂਰਂ ਪਰਿਵਾਸਂਨਾਮ ਗਹੇਤੁਂਵਾ ਗਾਹਾਪੇਤੁਂਪਾ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਯਦਿ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੁਂ, ਜਾਤਿਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਧਮ੍ਮਾ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਂ ਅਭਿਨ੍ਨਾਏਵ ਸਿਯੁਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਨ੍ਨਜਾਤਿਕਂ ਫਲਜਵਨਂ ਮਗ੍ਗਤੋ ਪਰਿਵਾਸਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਮਗ੍ਗੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵਾਸਂ ਫਲਸ੍ਸ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਫਲਚਿਤ੍ਤਾਨਿਚ ਪਰਿਕਮ੍ਮਪਯੋਗਬਲੇਨ ਜਵਨ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨ ਗਹਣ ਬਲੇਨਾਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਕਾਮਾਵਚਰਭਾਵਤੋ ਮਹਗ੍ਗਤਾ ਨੁਤ੍ਤਰ ਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿਨਾਮ ਆਸੇਵਨਬਲੇਨ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਗੋਤ੍ਰਭੂ ਞਾਨ ਮਗ੍ਗਾਨਂ ਭੂਮਿ ਭੇਦੋ ਇਧ ਅਪ੍ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਹੇਤੁ।ਲ। ਨਾਮਰੂਪਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਹੇਤੁਮਗ੍ਗਞ੍ਞਾਨਿ ਅਹੇਤੁਕਵਜ੍ਜਿਤਾਨਂ, ਞਾਨਞ੍ਞਾਨਿ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਵਜ੍ਜਿਤਾਨਂ ਸਹਜਾਤਾਨਂ ਨਾਮਰੂਪਾਨਂ। ਸਹਜਾਤਰੂਪਲਕ੍ਖਣਂ ਪਨ ਸਯਮੇਵ ਵਕ੍ਖਤਿ। ਚੇਤਨਾਨਾਮ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਦ੍ਵੇ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਸਾਧੇਤਿ ਸਹਜਾਤਾਨਂ ਸਂਵਿਧਾਨਞ੍ਚ ਆਯਤਿਂ ਵਿਪਾਕਪਾਤੁ ਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਵਤ੍ਤਾ ਕਾਰਸਙ੍ਖਾਤ ਬੀਜਨਿਧਾਨਞ੍ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਂਵਿਧਾਨਕਿਚ੍ਚਂ ਸਬ੍ਬਚੇਤਨਾ ਸਾਧਾਰਣਂ ਹੋਤਿ। ਬੀਜਨਿਧਾਨਕਿਚ੍ਚਂ ਪਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਾਯਏਵ ਚੇਤਨਾਯ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਸਹਜਾਤਾਚੇਤਨਾਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸਹਜਾਤਾਚੇਤਨਾ**ਤਿ ਅਨੁਮਸੋ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣ ਸਹਜਾਤਾਪਿ ਚੇਤਨਾ। ਸਾਪਿ ਹਿ ਸਹਜਾਤਾਨਂ ਸਂਵਿਦਹਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਕਮ੍ਮਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਂਏਵਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਵਤ੍ਤਾਕਾਰਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕਬੀਜਸ੍ਸ ਨਿਦਹਨਂਨਾਮ, ਨ ਤਾਵਦੇਵ ਬੀਜਕਿਚ੍ਚਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ। ਅਮ੍ਬਬੀਜਾਦੀਨਿ ਵਿਯ ਪਰਿਣਤਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਖਣਨ੍ਤਰੇਏਵ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕਾ ਚੇਤਨਾਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕਾਚੇਤਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਧਮ੍ਮ ਪਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣਤੋ ਵਿਸੁਂ ਭੂਤੇ ਅਤੀਤਕਾਲੇ ਸਿਦ੍ਧਾ ਕੁਸਲਾ ਕੁਸਲਚੇਤਨਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਚੇਤਨਾਤਿਵਾ ਪਾਠੋ ਸਿਯਾ।

ਵਿਪਾਕਕ੍ਖਨ੍ਧਾਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂਸਹਜਾਤਾਨਂਰੂਪਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸਚ ਸਹਜਾਤਰੂਪਾਨਞ੍ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾਨਾਮ ਪੁਰੇ ਜਾਤਾ ਸਾਲਰੁਕ੍ਖਪੋਤਕਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨੁਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਿਧਾਰਾਨਂ ਵਸੇਨ ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਵਿਰੁਲ੍ਹਿਂ ਵੇਪੁਲ੍ਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਯਾਵਕਪ੍ਪਾਵਸਾਨਾਪਿ ਮਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਲਵਨਸਣ੍ਡਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਰਿਮਚਿਤ੍ਤਕ੍ਖਣੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਕਲਸਰੀਰੇ ਕਮ੍ਮਜਕਾਯੋ ਚਿਤ੍ਤਜਕਾਯੋ ਉਤੁਜਕਾਯੋ ਆਹਾਰਜ ਕਾਯੋਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਸਕਲਸਰੀਰਟ੍ਠਕਾ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਾਨਂ ਪਥਮਭਵਙ੍ਗਾਦੀਨਂ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਨਂ ਵਸੇਨ ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਵਿਰੁਲ੍ਹਿਂ ਵੇਪੁਲ੍ਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਉਪਰੁਪਰਿ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕ ਰੂਪਪਰਂਪਰਾਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯਤ੍ਤਂ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਾ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਪੁਰੇਜਾਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਆਤੀਤਾਨਨ੍ਤਰਚਿਤ੍ਤੇ ਜਾਤਸ੍ਸਾਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਯਾਵ ਅਟ੍ਠਮਚਿਤ੍ਤਾਵਾ ਪੁਰੇਜਾਤਸ੍ਸ। ਏਤ੍ਤਕੋ ਹਿ ਕਾਲੋ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਡ੍ਢਨਕਾਲੋਨਾਮ। ਤਤੋਪਰਂ ਹਾਯਨਕਾਲੇ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤੇਨ ਪਯੋਜਨਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ਯਾਵ ਸੋਲਸਮਚਿਤ੍ਤਾ ਏਵ ਵਾ ਪੁਰੇਜਾਤਸ੍ਸ। ਯਦਗ੍ਗੇਨ ਹਿ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ ਵਤ੍ਥੁਰੂਪਂ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯਤਂ ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਦਗ੍ਗੇਨ ਚੁਤਿਚਿਤ੍ਤਂਪਿ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਰੂਪਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਤਥਾ ਸੇਸਰੂਪਾਨਞ੍ਚ। ਯਥਾ ਹਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨ੍ਤੋ ਆਹਾਰੋ ਵਡ੍ਢਨਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤਮੇਵ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਤਿ। ਹਾਯਨਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤਂ ਨੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਦਾਪਿ ਤਦਨੁਰੂਪਸ੍ਸ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਸ੍ਸ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। ਏਵਮਯਂਪੀਤਿ।

ਅਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਆਨੁਭਾਵੋਨਾਮ ਮਹਾਵਿਪ੍ਫਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਕਾਯੇਕਦੇਸੇ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਪਿ ਸਕਲਂ ਇਮਂ ਚਤੁਜਕਾਯਂ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਇਮਸ੍ਸਕਾਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ। ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਪਸਾਦਵਤ੍ਥੂਨਿ ਰੂਪਾਦੀਹਿ ਸਹਲਦ੍ਧਘਟ੍ਟਨਾਨਿਏਵ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਆਧਾਰਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਘਟ੍ਟਨਞ੍ਚ ਠਿਤਿਪਤ੍ਤਕਾਲੇਏਵਾਤਿ ਤੇਸਂ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯਤਾ ਸਿਦ੍ਧਿ ਹੋਤਿ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਨਾਮ ਪਞ੍ਚਵੋਕਾਰਭਵੇ ਵਤ੍ਥੁਨਿਸ੍ਸਯੇਨ ਵਿਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ, ਯਦਾ

ਪੁਰੇਜਾਤੰਵਾ ਵਡ੍ਢਨਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤੰਵਾ ਵਤ੍ਥੁੰ ਨ ਲਭਤਿ, ਤਦਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾਲੇਵਾ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇਵਾ ਯੰ ਯੰ ਲਭਤਿ, ਤੰ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਯਦਾ ਪਨ ਪੁਰੇ ਜਾਤੰ ਸੁਟ੍ਠੁ ਬਲਵਨ੍ਤਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੁੰ ਲਭਤਿ, ਤਦਾ ਤਦੇਵ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਞ੍ਚ ਨਿਯਮਤੋ ਪਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇਏਵ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਨੋ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਾਲੇ। ਨਹਿ ਤਦਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਤ੍ਥੁਪੁਰੇਜਾਤੰ ਭਵਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਛਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪਵਤ੍ତਿਯ**ਨ੍ਤਿ।

ਪਞ੍ਚਾਲਮ੍ਬਣਾਨਿਚ ਪਞ੍ਚਵਿਞ੍ਞਾਣਵੀਥਿਯਾਤਿ ਇਦੰ ਨਿਯਮਸਿਦ੍ਧਿਗਹਣ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਨ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤਾਨਿ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਰੂਪਾਨਿ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣ ਵੀਥਿਯਾ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਧਮ੍ਮੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ। ਆਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤੰ ਚਕ੍ਖੁੰ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਤਿ। ਸੋਤੰ, ਘਾਨੰ, ਜਿਵ੍ਹੰ, ਕਾਯੰ, ਰੂਪੇ, ਸਦ੍ਦੇ, ਗਨ੍ਧੇ, ਰਸੇ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇ, ਵਤ੍ਥੁੰ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਖਨ੍ਧੇ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਤਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਚਕ੍ਖੁੰ ਅਸ੍ਸਾਦੇਤਿ ਅਭਿਨਨ੍ਦਤੀਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਿਪਤ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਿਧੰ ਰੂਪਮੇਵ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਭਵਙ੍ਗਸ੍ਸਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਏਵੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਭਵਙ੍ਗਾਨੰਪਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਤਾਯ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤ ਗਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਆਰਬ੍ਭ ਪਵਤ੍ਤਿ ਕਾਲੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਾਨੰਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤੰ ਲਬ੍ਭਮਾਨੰ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਵੰਸਨ੍ਤੇਪਿ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਨਿਯੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਵਿਪਾਕਾ ਬ੍ਯਾਕਤੋ ਏਕੋ ਖਨ੍ਧੋਤਿਆਦਿਨਾ ਪਾਲਿਯੰਏਵ ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਆਰੁਪ੍ਪੇ ਵਿਯ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇਪਿ ਵਤ੍ਥੁਪੁਰੇ ਜਾਤਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ ਅਪਰਿਬ੍ਯਤ੍ਤਤ੍ਤਾਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਮਤ੍ਤਭਾਵੇਏਵ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣੰ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਆਰਮ੍ਮਣਮੇਵਗਰੁਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਵਸੇਨ ਅਸ੍ਸਾਦਨਾਦਿਵਸੇਨਚ ਗਰੁਕਤੰ ਇਟ੍ਠਾਰਮ੍ਮਣ ਮਾਹ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਤਸ੍ਸਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਇਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਗੂਥਕੁਣਪਾਦੀਨਿਪਿ ਹਿ ਤਦਭਿਨਨ੍ਦਨ੍ਤਾਨੰ ਕਿਮਿਮਕ੍ਖਿਕ ਸੁਨਖ ਗਿਜ੍ਝ ਕਾਕਾਦੀਨੰ ਗਰੁਕਤਾਨਿਏਵ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ।

[੨੩੦] ਯੰ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ**

''ਗਰੁਕਤਨ੍ਤਿ ਗਰੁੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ''ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨੰ।

ਚਕ੍ਖੁੰ ਗਰੁੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਦੇਤਿ ਅਭਿਨਨ੍ਦਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਅਸ੍ਸਾ ਦਨਾਦਿਵਸੇਨਪਿ ਅਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦੇਸਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾਤਿ। **ਰਾਗਾਦਯੋ ਪਨ ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਰਾਗੋ ਦੋਸੋ ਮੋਹੋ ਮਾਨੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਪਤ੍ਥਨਾਤਿ ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਹ ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਾ ਪਞ੍ਚਅਨਨ੍ਤਰਿਯ ਕਮ੍ਮਾਨਿਚ ਗਹਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਨਨ੍ਤਰਿਯਵਜ੍ਜਾਨਿ ਤਾਨਿ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਮੁਖੇਨ ਯਥਾਰਹੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਚਤੁਭੂਮਕ ਕੁਸਲਾਨੰ ਅਨਨ੍ਤਰਿਯਕਮ੍ਮਾਨਿ ਪਨ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਾਨਮੇਵ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਬਲਵਨਿਸ੍ਸਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿਯੇਵਚ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਯਥਾਰਹੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਞ੍ਚ ਬਹਿਦ੍ਧਾਚ ਰਾਗਾਦੀਨੰ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਕਾਯਿਕਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਬ੍ਯਾਕਤਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਬਲਵ ਨਿਸ੍ਸਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਸਦ੍ਧਾਦਯੋ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਸਦ੍ਧਾ ਸੀਲੰ ਸੁਤੰ ਚਾਗੋ ਪਞ੍ਞਾਤਿ ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਹ ਸਬ੍ਬੇ ਦਾਨਸੀਲਾਦਯੋ ਚਤੁਭੂਮਕਕੁ ਸਲਾਨੰ ਰਾਗਾਦਿ ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਦਿਚਤੁਭੂਮਕ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਨਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਬਲਵਨਿਸ੍ਸਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। **ਸੁਖੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਭੋਜਨੰ ਉਤੁਸੇਨਾਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਵਜ੍ਜਾ ਸਬ੍ਬੇ ਚਤੁਭੂਮਕਾ ਬ੍ਯਾਕਤਾ ਗਹਿਤਾ, ਤੇਪਿ ਹਿ ਯਥਾਰਹੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਞ੍ਚ ਬਹਿਦ੍ਧਾਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਬ੍ਯਾਕਤਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਬਲਵਨਿਸ੍ਸਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। **ਕਮ੍ਮੰਵਿਪਾਕਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸੁਟ੍ਠੁ ਬਲਵੰ ਕਮ੍ਮੰ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ, ਨ ਦੁਬ੍ਬਲਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚੁਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਨ ਗਹਿਤਾ। ਨਨੁ ਤੇਸੰਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੁਕ੍ਖਤਿਣਾਦੀਨੰ ਵੁਦ੍ਧਿਵਿਰੂਲ੍ਹਿ ਵੇਪੁਲ੍ਲਤ੍ਥਾਯ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਞ੍ਚ ਆਰੋਗ੍ਯਾਦਿਅਤ੍ਥਾਯ ਪਥਵਿਰਸ ਆਪੋਰਸ ਵਸ੍ਸੋਦਕ ਬ੍ਯਿਜਮੂਲਭੇਸਜ੍ਜਾਦਯੋ ਬਲਵਨਿਸ੍ਸਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਯੰ ਪਨਤ੍ਥੋ ਮੂਲਟੀਕਾਯੰ ਕਥਿਤੋਯੇਵ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ –

ਨਹਿ ਰੂਪਾਬ੍ਯਾਕਤੰ ਪਕਤੂਪਨਿਸ੍ਸਯੰ ਲਭਤਿ। ਅਚੇਤਨੇਨ ਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨੇਨ ਪਕਤਸ੍ਸੇਵ ਅਭਾਵਤੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਅਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨੇਨ ਕਤ੍ਤੁਭੂਤੇਨ ਸਦ੍ਧਾਦਯੋ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਾ ਉਤੁਭੋਜਨਾਦਯੋਚ ਉਪਸੇਵਿਤਾ। ਨ ਏਵੰ ਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨੇਨ। ਯਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਉਤੁਬੀਜਾਦਿਕੇ ਕਮ੍ਮਾਦਿਕੇਚ ਸਤਿ ਰੂਪੰ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਨ ਤੰ ਤੇਨ ਰੂਪੇਨ ਪਕਤੰ ਹੋਤਿ। ਸਚੇਤਨਸ੍ਸੇਵ ਹਿ ਉਪ੍ਪਾਦਨੁਪਸੇਵਨਪਯੋਗਵਸੇਨ ਚੇਤਨੰ ਪਕਪ੍ਪਨੰ ਪਕਰਣੰ। ਰੂਪਞ੍ਚ ਅਚੇਤਨਨ੍ਤਿ।

ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ, ਦੁਵਿਧੰ ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੇਨ ਸਨ੍ਤਾਨੇਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸੁਟ੍ਠੁਉਪ੍ਪਾਦਿਤੰਵਾ ਹੋਤਿ ਉਪਸੇਵਿਤੰਵਾ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤੁਪਸੇਵਿਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਾਲਨ੍ਤਰੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਕਰਣਸਙ੍ਖਾਤਞ੍ਚ ਤਥਾ ਉਪ੍ਪਾਦਨੁਪਸੇਵਨੰਨਾਮ ਸਚੇਤਨੇ ਅਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨੇਏਵ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਨ ਅਚੇਤਨੇ ਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੰਨਾਮ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਦੰ ਹੋਤਿ, ਅਸਤਿ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਪਨ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਨਾਮ ਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋਯੇਵਾਤਿ।

[੨੩੧] ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

''ਯਥਾਰਹੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਞ੍ਚ ਬਹਿਦ੍ਧਾਚ ਰਾਗਾਦਯੋ।ਲ। ਸੇਨਾਸਨਞ੍ਚਾਤਿ'' ਵਿਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ''ਰਾਗਾਦਯੋ ਹਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਕਾ। ਪੁਗ੍ਗਲਾਦਯੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਸੇਵਿਤਾਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਨ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਸ੍ਸਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਰਾਗਾਦਯੋ ਪਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਰਾਗਾਦੀਨੰ ਬਲਵਨਿਸ੍ਸਯਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਮਾਨਚ੍ਛਨ੍ਦਾਨੰ ਇਤ੍ਥਿ ਪੁਰਿਸਾਦੀਨੰ ਮਨੋਪਦੋਸਿਕ ਦੇਵਾਦੀਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਰਾਗਾਦਯੋ ਨਿਦਸ੍ਸਨੰ।

[੨੩੨] ਯਾਚ **ਤਤ੍ਥ**

''ਯਥਾਠਿਤਵਸੇਨ ਯੋਜਨੰ'' ਕਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਤਨੋਹਿ ਰਾਗਾਦਯੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਅਤ੍ਥਵਿਭਾਵਨਾ ਕਤਾ। ਸਾਪਿ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਾਯੇਵ।

ਤਾਯ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਾਗਾਦਯੋ ਸਦ੍ਧਾਦਯੋਚ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਕੁਸਲਾਦੀਨੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦ੍ਧਾਯੋ ਪਨ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕੁਸਲਸ੍ਸਾਤਿ ਏਵੰ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਵਿਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾਤਿ।

[੨੩੩] ਯਞ੍ਚ

'ਤਤ੍ਥਾ'ਤਿਆਦਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋਰਾਗਾਦਯੋਨਿਸ੍ਸਾਯਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਮੇਵ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਿਧਾਨੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰਪਿ ਅਨੁਪਪਨ੍ਨਮੇਵ।

ਨਯਦਸ੍ਸਨਮਤ੍ਤਭੂਤੰਪਿ ਹਿ ਸੰਵਣ੍ਣਨਾਵਾਕ੍ਯੰਨਾਮ ਨਯਮੁਖੰ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤੀਤਿ। **ਗਰੁਕਤੰਆਰਮ੍ਮਣ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੰ ਲੋਕਿਯਕੁਸਲੰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਮਗ੍ਗਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨਾਨਿ ਚ ਕਾਮਾਵਚਰ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨਾਨਿ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ ਮਹਾਕ੍ਰਿਯਜਵਨਾਨੰ। ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਅਟ੍ਠਵਿਧਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਘਦ੍ਵਯ ਮੋਮੂਹ ਦ੍ਵਯ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਿ ਅਵਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬੰ ਲੋਕਿਯ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਧਮ੍ਮਜਾਤੰ ਲੋਭਸਹਗਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਏਵੰ ਪਚ੍ਚਯ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਵਿਭਾਗੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

[੨੩੪] ਯੰ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ**

''ਗਰੁਕ ਤੰਆਲਮ੍ਬਣਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਅਸ੍ਸਾਦਾਦਿਨਾ ਗਰੁਕਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੰ ਵਿਭਾਵੇਨ੍ਤੇਨ ''ਤਞ੍ਹਿ ਝਾਨਮਗ੍ਗ ਫਲਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਦਿਭੇਦੰ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ ਅਸ੍ਸਾਦਾਦਿਮਗ੍ਗਫਲਾਦਿਧਮ੍ਮੇ ਅਤ੍ਤਾਧੀਨੇ ਕਰੋਤੀਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਧਿਪਤਿਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਦਾਨ ਸੀਲ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੁਚਿਣ੍ਣਗੋਤ੍ਰਭੁ ਵੋਦਾਨ ਮਗ੍ਗਫਲ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਨਿਚੇਵ ਰਾਗਦਿਟ੍ਠਿਚਕ੍ਖੁਸੋਤਾਦੀਨਿਚਾਤਿ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਤਿਚ ਇਦੰ ਗੋਤ੍ਰਭੁਵੋਦਾਨਾਨਿਯੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾ। ਨਚ ਤਾਨਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ତੀਤਿ। **ਸਹਜਾਤਾਨੰਨਾਮਰੂਪਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਹੇਤੁਕ ਤਿਹੇਤੁਕ ਜਵਨਸਹ ਜਾਤਾਨਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਸਹਜਾਤ ਰੂਪਾਨਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਚਿਤ੍ਤ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪਾਨਞ੍ਚ। ਏਸ ਨਯੋ ਪਰਤ੍ਥਪਿ। ਪਞ੍ਚਵੋਕਾਰਭਵੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਵਿਨਾ ਪਤਿਟ੍ਠੰ ਨਲਭਤਿ। ਵਤ੍ਥੁਚਤੇਨ ਵਿਨਾ ਪਤਿਟ੍ਠੰ ਨਲਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ** ਵਤ੍ਥੁ**ਵਿਪਾਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਚ੍ਚਯੇ ਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕੰ ਪਚ੍ਚੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਤਿ। ਸੋਏਵ ਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭਾਵੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨ ਰੂਪਾਨਿਚ ਚਿਤ੍ਤੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਉਪਾਦਾਰੂਪਾਨਿਚ ਮਹਾਭੂਤੇਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਧਮ੍ਮਾਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ।

[੨੩੫] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

''ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਵਸੇਨੇਵ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਚ੍ਚਯਤਾ। ਨ ਸਹਜਾਤਮਤ੍ਤਤੋਤਿ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਰੂਪੰ ਨਾਮਾਨੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਚ੍ਚਯੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਨ ਸਹਜਾਤਮਤ੍ਤਤੋਤਿ ਏਤੇਨ ਯਦਿ ਸਹਜਾਤਮਤ੍ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਚ੍ਚਯਤਾਸਿਯਾ। ਏਵੰਸਤਿ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਰੂਪੰ ਨਾਮਾਨੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਚ੍ਚਯੋ ਸਿਯਾਤਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੰ ਹੋਤਿ। ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇਪਿ ਪਨ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਰੂਪੰ ਨਾਮਾਨੰ ਪਚ੍ਚਯੋ ਨਹੋਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਸੁਨ੍ਦਰਮੇਤਨ੍ਤਿ।

ਛਵਤ੍ਥੂਨਿ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੂਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵਤ੍ਥੁਸਹਜਾਤ ਨਿਸ੍ਸਯੋ ਵਤ੍ਥੁਪੁਰੇਜਾਤਨਿਸ੍ਸਯੋ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤਨਿਸ੍ਸਯੋਤਿ ਤਿਵਿਧੋ ਵਤ੍ਥੁਨਿਸ੍ਸਯੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਵਤ੍ਥੁ ਵਿਪਾਕਾਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਵਤ੍ਥੁਸਹਜਾਤਨਿਸ੍ਸਯੋ। ਯੰ ਪਨ ਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਪੁਰੇਜਾਤੰ, ਵਤ੍ਥੁੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤੰ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਪੁਰੇਜਾਤਨਿਸ੍ਸਯੋਨਾਮ। ਯੰ ਪਨ ਪੁਰੇਜਾਤੰ ਵਤ੍ਥੁ ਯਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਯੋਚੇਵ ਹੋਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚ, ਤੰ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣ ਪੁਰੇਜਾਤਨਿਸ੍ਸਯੋਨਾਮ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਆਰਮ੍ਮਣ ਨਿਸ੍ਸਯ ਪੁਰੇਜਾਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤ ਅਤ੍ਥਿਅਵਿਗਤਨ੍ਤਿ ਤੀਣੀਤਿ। ਕਥਞ੍ਚ ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਯੋਚ ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚ ਹੋਤੀਤਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਤ੍ਥੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਸਮ੍ਮਸਨਵਸੇਨਵਾ ਅਸ੍ਸਾਦਨਾਦਿਵਸੇਨਵਾ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਕਿਚ੍ਚਾਧਿਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਵੰ ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਯੋਚ ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚ ਹੋਤੀਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਪਟ੍ਠਾਨੇ-ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵਤ੍ਥੁੰ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਤਿ, ਅਸ੍ਸਾਦੇਤਿ। ਅਭਿਨਨ੍ਦਤਿ। ਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਰਾਗੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਆਚਰਿਯਾ ਇਮੰ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤਨਿਸ੍ਸਯੰਨਾਮ ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇਏਵ ਵਾਚਨਾਮਗ੍ਗੰ ਆਰੋਪਯਿੰਸੁ। ਅਯੰਪਨੇਤ੍ਥ ਤੇਸੰ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਤਾਵ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਠਾਨੇ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਵਿਨਾ ਵੀਥਿਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਏਕਾਵਜ੍ਜਨਵੀਥਿ ਯਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰਨਾਮ ਧਮ੍ਮਤੋਚ ਕਾਲਤੋਚ ਅਭਿਨ੍ਨਮੇਵ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਚਰਿਯਾ। ਪਕਤਿਕਾਲੇਚ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿਨਾਮ ਪਚ੍ਚੇਕ ਵਤ੍ਥੁਨਿਸ੍ਸਯਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਦਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵਤ੍ਥੁੰ ਆਰਬ੍ਭਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਵਸੇਨ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਿ, ਏਤੰ ਮਮਾਤਿਵਾ ਅਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਤਦਾਯੰ ਵਤ੍ਥੁ ਆਵਜ੍ਜਿਤੰ ਹੋਤਿ। ਜਵਨਾਨਿਪਿ ਤਦੇਵ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਸ੍ਸਯਵਤ੍ਥੂਨਿ। ਯਦਿ ਹਿ ਤਾਨਿਵਾ ਅਞ੍ਞੰਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯੁੰ। ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਾਨਿਨਾਮ ਜਵਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਆਵਜ੍ਜਿਤੰ ਅਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋਤਿ। ਭਿਨ੍ਨਾ ਰਮ੍ਮਣਾਨਿਚਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਪਚ੍ਚੇਕਵਤ੍ਥੂਨਿਵਾ ਅਞ੍ਞੰਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਨਤੋਤਿ। ਨਚ ਤਥਾ ਸਕ੍ਕਾ ਭਵਿਤੁੰ ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਵਿਰੋਧਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣ ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋ ਪਕਤਿ ਕਾਲੇ ਨ ਸਕ੍ਕਾ

ਲਦ੍ਧੁਨ੍ਤਿ। ਮਰਣਾਸਨ੍ਨਕਾਲੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਏਕਮੇਵ ਵਤ੍ਥੁੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਪਵਤ੍ਤਾਨੰ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨੰ ਤੇਸੰ ਤਦੇਵ ਵਤ੍ਥੁਚ ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚ ਹੋਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਤੇਸੰ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਤਾਵਾ ਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਤਾਵਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਯੰ ਤੇਸੰ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਯਦਿ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਆਵਜ੍ਜਿਤੰ ਵਤ੍ਥੁੰ ਅਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਸ੍ਸਯਵਤ੍ਥੂਨਿ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯੁੰ। ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਾਨਿਨਾਮ ਜਵਨਾਨਿ ਭਵੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਤਾਵ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਆਵਜ੍ਜਿ ਤਪ੍ਪਕਾਰਸ੍ਸੇਵ ਗਹਣਤੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਆਵਜ੍ਜਨੰਪਿ ਵਤ੍ਥੁਨ੍ਤ੍ਵੇਵ ਆਵਜ੍ਜਤਿ। ਤਥਾ ਜਵਨਾਨਿਚ ਵਤ੍ਥੁਨ੍ਤ੍ਵੇਵ ਜਵਨ੍ਤਿ। ਨੋ ਅਞ੍ਞਥਾਤਿ ਨਤ੍ਥਿ ਜਵਨਾਨੰ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਤਾਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਤਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਥਾ ਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਤਾਪਿ ਤੇਸੰ ਨਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਕਸ੍ਮਾ, ਵਿਭਾਗਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਨਹਿ ਸਨ੍ਤਤਿਘਨਵਸੇਨ ਏਕੀਭੂਤਮਿਵ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰੰ ਪਵਤ੍ਤ ਮਾਨੇਸੁ ਬਹੂਸੁ ਵਤ੍ਥੂਸੁ ਏਕਮੇਕੰ ਵਤ੍ਥੁੰ ਇਦਮੇਵਾਤਿ ਵਿਸੁੰ ਕਤ੍ਵਾ ਆਵਜ੍ਜਨੰਵਾਜਵਨਾਨਿਵਾ ਗਹੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਨਚ ਤਥਾ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਧਮ੍ਮਤੋਵਾ ਕਾਲਤੋਵਾ ਭਿਨ੍ਨਾ ਰਮ੍ਮਣਤਾਨਾਮ ਸਕ੍ਕਾ ਲਦ੍ਧੁਨ੍ਤਿ ਇਤਿ ਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਤਾਪਿ ਤੇਸੰ ਨਤ੍ਥਿ ਯੇਵਾਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਇਮਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤਨਿਸ੍ਸਯ ਵਿਧਾਨਸ੍ਸ ਪਕਤਿਕਾਲੇਪਿ ਲਬ੍ਭਮਾਨਤਾ ਸਾਧਿਤਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਅਪਿਚ, ਸਬ੍ਬੰ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੂਪਕਾਯੰ ਆਰਬ੍ਭ ਰੂਪੰ ਮੇ ਅਨਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿਵਾ ਏਤੰ ਮਮਾਤਿਵਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਰੂਪੇਸੁ ਇਦੰ ਨਾਮਰੂਪੰ ਤਸ੍ਸਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਨਹੋਤੀਤਿ ਨਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਆਰਮ੍ਮਣ ਭੂਤੇਸੁ ਪਨ ਤੇਸੁ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਰਮ੍ਮਣਮਤ੍ਤੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤੰ ਹੋਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ। **ਕਬਲ਼ੀ ਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ**ਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕ ਰੂਪਾਹਾਰੋਚੇਵ ਬਹਿਦ੍ਧਾਹਾਰੋਚ। ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਞ੍ਚ ਯਾਵ ਮਾਤੁਯਾ ਆਹਾਰਫਰਣੰ ਨਲਬ੍ਭਤਿ, ਤਾਵ ਕਲਲਾਦਿਕਾਲੇਸੁ ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਹਾਰੋਯੇਵ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨਕਿਚ੍ਚੰ ਸਾਧੇਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਪਟ੍ਠਾਨੇ-ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਇਮਸ੍ਸ ਕਾਯਸ੍ਸ ਆਹਾਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ, ਓਜਟ੍ਠਮਕਰੂਪਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨੰ ਪਨਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾਹਾਰੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨੰ ਲਦ੍ਧਕਾਲੇਯੇਵਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਯਦਿਏਵੰ –

ਯਞ੍ਚਸ੍ਸ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਮਾਤਾ, ਅਨ੍ਨੰ ਪਾਨਞ੍ਚ ਭੋਜਨੰ। ਤੇਨ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਯਾਪੇਤਿ, ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਗਤੋ ਤਿਰੋਤਿ

ਕਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਪਾਕਟਾਹਾਰੇਨ ਤਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਬੋਧਨਤ੍ਥਨ੍ਤਿ। **ਇਮਸ੍ਸਕਾਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨੰ ਤਾਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ ਏਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਸ੍ਸ ਠਿਤਿਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇਸੁ ਦ੍ਵਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿ ਕਸ੍ਸ ਤਤੋਪਰੰ ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਸ੍ਸ ਓਜਾਫਰਣਕਾਲੇ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਸ੍ਸਚ ਕਾਯਸ੍ਸ। ਇਤਰੇਸੰਪਿ ਯਥਾਸਮ੍ਭਵੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਰੂਪਲੋਕੇ ਪਨ ਵਿਨਾਪਿ ਦੁਵਿਧੇਨ ਓਜਾਹਾਰਕਿਚ੍ਚੇਨ ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤ ਕਮ੍ਮਵਿਸੇਸੇਨ ਸਿਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸੁਚਿਰੰਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨੰ ਫਰਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਸ੍ਸ ਰੂਪ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸ੍ਸ ਤਥਾਰੂਪਾਨਞ੍ਚ ਭਵਙ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨੰ ਅਰੂਪਾਹਾਰਾਨੰ ਵਸੇਨ ਅਨੇਕਕਪ੍ਪਾਨਿਪਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਕਮ੍ਮਜਕਾਯਬਹੁਤਰੇਸੁ ਦੇਵੇਸੁ ਪੇਤਨਿਰਯੇਸੁਚ ਸੁਚਿਰੰਪਿ ਕਾਲੰ ਬਹਿਦ੍ਧਾਹਾਰੇਨ ਵਿਨਾ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਤੇਸੁ ਪਨ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਹਾਰੋਪਿ ਲਬ੍ਭਤਿਯੇਵਾਤਿ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਵਿਪਾਕਕ੍ਖਨ੍ਧਾਪਿ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਨ **ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾਧਮ੍ਮਾ ਸਹਜਾਤਰੂਪਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ **ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇਵਤ੍ਥੁਵਿਪਾਕਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਸਬ੍ਬਥਾਤਿ ਸਬ੍ਬਪਕਾਰੰ ਸਹਜਾਤਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ। ਪਕਾਰੋਚ ਤਿਵਿਧੋ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋਤਿਆਦਿਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਰੂਪਜੀਵਿਤਮਿਚ੍ਚਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਪੋਰਾਣੇਹਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਅਯੰ ਅਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੋ ਅਵਿਗਤਪਚ੍ਚਯੋਚਾਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੰ। ਨਨੁ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੋ ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਞ੍ਚ ਸਹਜਾਤੇ ਸਙ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਤਿ ਤਿਵਿਧੋਵ ਅਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੋ ਸਿਯਾਤਿ।ਨ। ਸਹਜਨਨਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਸਹੁਪ੍ਪਾਦਨਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ। ਸਹੁਪ੍ਪਾਦਨਲਕ੍ਖਣੋ ਹਿ ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋ। ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੋਚ ਓਜਟ੍ਠਮਕਰੂਪਾਨਿ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਿਤਿਕ੍ਖਣੇਏਵ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨੋ ਉਪ੍ਪਾਦਕ੍ਖਣੇ। ਯਥਾਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਸਹਜਾਤਰੂਪਾਨਿ

ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਉਪ੍ਪਾਦਨਪੁਬ੍ਬਕਾਏਵ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨ੍ਤਿ, ਨ ਤਥਾ ਸੋ ਆਹਾਰੋ। ਸੋ ਪਨ ਵਿਨਾਵ ਸਹੁਪ੍ਪਾਦਨਕਿਚ੍ਚੇਨ ਸਹਜਾਤਾਨਿਪਿ ਅਸਹਜਾਤਾਨਿਪਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਤੀਤਿ ਰੂਪਜੀਵਿਤੰਪਿ ਸਹ ਉਪ੍ਪਾਦਨਕਿਚ੍ਚੇਨ ਵਿਨਾਵ ਸਹ ਜਾਤਰੂਪਾਨਿ ਅਨੁਪਾਲੇਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਧਮ੍ਮਾ ਸਹਜਾਤ ਲਕ੍ਖਣਾਭਾਵਾਏਵ ਸਹਜਾਤਪਚ੍ਚਯੇ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤਾ। ਇਦਾਨਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਮਾਨਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਚ੍ਚਯਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਨਿਸ੍ਸਯ।ਲ। ਸਮੋਧਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਸਮੋਧਾਨਵਿਧਿ, ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਅਧਿਪਤਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਤਾਵ ਦੁਵਿਧੋ ਆਰਮ੍ਮਣਸਹਜਾਤਵਸੇਨ। ਤਤ੍ਥ ਆਰਮ੍ਮਣਾਧਿਪਤਿ ਤੀਸੁ ਕਮ੍ਮਵਜ੍ਜੇਸੁ ਸਮੋਧਾਨੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਆਰਮ੍ਮਣ ਮਤ੍ਤੰਪਿ ਹਿ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸਹ ਸਮੋਧਾਨੰ ਨਗਚ੍ਛਤਿ। ਕੁਤੋ ਅਧਿਪਤਿ ਭੂਤਨ੍ਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਆਰਮ੍ਮਣਮਤ੍ਤੰਪਿ।ਲ। ਨ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਨਨੁ ਕਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਭਵਙ੍ਗਚੁਤਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਸਚ੍ਚੰ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਮੂਲਟੀਕਾਯੰ ਕਮ੍ਮੰ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਤੇ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨੰ ਕਤੂਪਚਿਤ ਭਾਵੇਨ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਆਰਮ੍ਮਣਾਕਾਰੇਨ। ਵਿਸਯ ਮਤ੍ਤਤਾਵਸੇਨਚ ਆਰਮ੍ਮਣਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤਿ। ਨ ਸਨ੍ਤਾਨਵਿਸੇਸਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਫਲੁਪ੍ਪਾਦਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰੇਨ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਵਿਸਭਾਗਤ੍ਤਾ ਸਹ ਘਟਨੰ ਨਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਵਿਸਜ੍ਜਿਤਨ੍ਤਿ। ਸਹਜਾਤਾਧਿਪਤਿ ਪਨ ਅਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੇ। ਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯੋ ਤਿਵਿਧੋ ਸਹਜਾਤੋ ਵਤ੍ਥੁਪੁਰੇਜਾਤੋ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਅਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੇ, ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ। ਸੋ ਚੇ ਗਰੁਕਤੋ ਹੋਤਿ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੇਪੀਤਿ। ਪੁਰੇਜਾਤਪਚ੍ਚਯੋ ਤਿਵਿਧੋ ਆਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤੋ ਵਤ੍ਥੁਪੁਰੇ ਜਾਤੋ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਥੁਪੁਰੇਜਾਤੋ ਅਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੇ। ਇਤਰੇ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੀਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੇਸੁ। ਤੇਚੇ ਗਰੁਕਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੇਪੀਤਿ। ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯੋ ਦੁਵਿਧੋ ਸਹਜਾਤੋ ਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਹਜਾਤੋ ਅਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੇ। ਨਾਨਾਕ੍ਖਣਿਕੋ ਪਨ ਦੁਵਿਧੋ ਬਲਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲੋਚ। ਤਤ੍ਥਚ ਬਲਵਾ ਦੁਵਿਧੋ ਅਕਾਲਿਕੋ ਕਾਲਿਕੋਚ, ਤਦੁਭਯਾਪਿ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੇ। ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਪਨ ਵਿਸੁੰ ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯੋਯੇਵ। ਸਬ੍ਬੋ ਆਹਾਰਪਚ੍ਚਯੋ ਸਬ੍ਬੋਚ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਚ੍ਚਯੋ ਅਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੇ।

ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯੋ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ ਸਹਜਾਤੋ ਵਤ੍ਥੁਪੁਰੇਜਾਤੋ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤੋ ਪਚ੍ਛਾਜਾਤੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾ ਦ੍ਵੇ ਪਚ੍ਛਿਮੋਚ ਅਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੇ। ਤਤੀਯੋ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ। ਸੋ ਚੇ ਗਰੁਕਤੋ ਹੋਤਿ, ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੇਪੀਤਿ। ਸੇਸੇਸੁ ਪਨ ਸਤ੍ਤਰਸਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਹੇਤੁ, ਸਹਜਾਤ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞ, ਵਿਪਾਕ, ਝਾਨ, ਮਗ੍ਗ, ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ, ਅਵਿਗਤਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਪਚ੍ਚਯਾ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਤੋਚ ਅਤ੍ਥਿਪਚ੍ਚਯੇ। ਅਨਨ੍ਤਰ ਸਮਨਨ੍ਤਰ ਆਸੇਵਨ ਨਤ੍ਥਿ ਵਿਗਤ ਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੇਤਿ। ਇਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਸਭਾਗਸਙ੍ਗਹਵਸੇਨ ਸੰਖਿਪ੍ਪਮਾਨਾ ਆਰਮ੍ਮਣਾਦੀਸੁ ਚਤੂਸੁ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ ਸਮੋਧਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ।

[੨੩੬] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

ਤੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿੰਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਚਤੁਵੀਸਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਸਮੋਧਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਨਹਿ ਸੋ ਕੋਚਿਪਚ੍ਚਯੋਤਿ''ਆਦਿ। ਤੰ ਸਬ੍ਬੰਪਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਮਤਿਮਤ੍ਤਮੇਵ।

[੨੩੭] ਯਞ੍ਹਿ **ਤਤ੍ਥ**

''ਨਹਿ ਸੋ ਕੋਚਿਪਚ੍ਚਯੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿ ਕਾਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣਭਾਵੰ ਨਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤੰ ਤਾਵ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਨਹਿ ਇਧ ਧਮ੍ਮਸਰੂਪਮਤ੍ਤੇਨ ਸਮੋਧਾਨੰ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। ਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠੇਨ ਸਹੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। ਨਚ ਹੇਤਾਦਿਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠੋ ਆਰਮ੍ਮਣਾਦਿਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਸਨਯੋ ''ਸਕ ਸਕਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸਚ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਭਾਵੰ ਨਗਚ੍ਛਤੀਤਿ'' ਏਤ੍ਥਾਪਿ।

ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਯੋ ਸਕਸਕਪਚ੍ਚਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਭਾਵੰ ਨਗਚ੍ਛਤਿ। ਨਹਿ ਸੋ ਕੋਚਿ ਪਚ੍ਚਯੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਯੋਜਨਾ।

[੨੩੮] ਯਞ੍ਚ **ਤਤ੍ਥ**

‘‘ਕਮ੍ਮਹੇਤੁਕਤ੍ਤਾਚ ਲੋਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਫਲਹੇਤੂਪਚਾਰ ਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਕਮ੍ਮਸਭਾਵਂ ਨਾਤਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ’’ ਵੁਤ੍ਤੰ।

[੨੩੯] ਯਞ੍ਚ

‘‘ਤੇਚ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਲੋਕਸਮ੍ਮੁਤਿਵਸੇਨਚ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਯੇਵਾਤਿ’’ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਦੁਭਯਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਾਸਨਯੁਤ੍ਤਿ ਯਾਪਿ ਵਿਰੁਦ੍ਧਮੇਵਾਤਿ।

ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਟ੍ਠਾਨਨਯੇ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਸਹ ਜਾਤਸਭਾਗੇਸੁ ਪਚ੍ਚਯੇਸੁ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਿਞ੍ਞਾਣਂਨਾਮ ਨਾਮਰੂਪਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਪਟਿਬਦ੍ਧਓਕਾਸੇ ਚੁਤਿਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਕਲਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਭਵਸ੍ਸ ਸੀਸਭੂਤਂ ਬੀਜਭੂਤਞ੍ਚ ਹੋਤਿ। ਯਤੋ ਸਕਲਕਾਯਭੂਤਸ੍ਸ ਨਾਨਾਰੂਪਾਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ। ਬੀਜਤੋ ਵਿਯ ਮਹਾਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ। ਯਥਾਹ –

> ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚ ਹਿ ਆਨਨ੍ਦ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਨ ਓਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਥ। ਅਪਿਨੁਖੋ ਨਾਮਰੂਪਂ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਸਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਥਾਤਿ। ਨੋ ਹੇਤਂ ਭਨ੍ਤੇ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚ ਹਿ ਆਨਨ੍ਦ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵੋਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਥ। ਅਪਿਨੁਖੋ ਨਾਮਰੂਪਂ ਇਤ੍ਥਤ੍ਤਾਯ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਥਾਤਿ। ਨੋਹੇਤਂ ਭਨ੍ਤੇ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚ ਹਿ ਆਨਨ੍ਦ ਦਹਰਸ੍ਸੇਵ ਸਤੋ ਵੋਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਥ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸਵਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯਵਾ। ਅਪਿਨੁਖੋ ਨਾਮਰੂਪਂ ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਵਿਰੁਲ੍ਹਿਂ ਵੇਪੁਲ੍ਲਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਥਾਤਿ। ਨੋਹੇਤਂ ਭਨ੍ਤੇ। ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਆਨਨ੍ਦ ਏਸੇਵ ਹੇਤੁ ਏਸ ਨਿਦਾਨਂ ਏਸ ਸਮੁਦਯੋ ਏਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਨਾਮਰੂਪਸ੍ਸ। ਯਦਿਦਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਸਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਥਾਤਿ ਵਡ੍ਢਿਸ੍ਸਥ। ਨਾਮਰੂਪਞ੍ਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਵਡ੍ਢਿਯੇਵਾਤਿ। ਵੋਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਥਾਤਿ ਭਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਥ। ਇਤ੍ਥਤ੍ਥਾਯਾਤਿ ਈਦਿਸਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵੁਦ੍ਧਿਂ ਵਿਰੁਲ੍ਹਿਂ ਵੇਪੁਲ੍ਲਨ੍ਤਿ ਪਥਮਵਯਵਸੇਨ ਵੁਦ੍ਧਿਂ। ਮਜ੍ਝਿਮਵਯਵਸੇਨ ਵਿਰੁਲ੍ਹਿਂ। ਪਚ੍ਛਿਮਵਯਵਸੇਨ ਵੇਪੁਲ੍ਲਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਰੂਪੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਨੇਤਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਰੂਪਂ ਪੁਨ ਸਯਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਯਾਵ ਚੁਤਿਯਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨਂ ਸਬ੍ਬਾਸਂ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਰੂਪਸਨ੍ਤਤੀਨਂ ਸਿਤ ਭੂਤਂ ਬੀਜਭੂਤਞ੍ਚ ਹੋਤਿ। ਅਤਿਬਲਵਨ੍ਤੰਪਿ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪੁਰਿਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਰੂਪਪਵੇਣਿਯਾ ਅਸਤਿ ਰੂਪਂ ਜਨੇਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਏਵਂ ਉਤੁ ਆਹਾਰਾਪੀਤਿ। ਤਤੋਯੇਵ ਹਿ ਅਰੂਪਭਵੇ ਕਾਮਾਵਚਰਾਦੀਨਿ ਰੂਪਜਨਕਚਿਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਤਤ੍ਥ ਰੂਪਂ ਨਜਨੇਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤੇਪਿ ਉਤੁ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਪਥਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਕਮ੍ਮਜਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਯਾ ਵਿਜ੍ਜ ਮਾਨਤ੍ਤਾਏਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਵਿਭਙ੍ਗਟੀਕਾਯਂ ਅਰੂਪਂ ਪਨ ਰੂਪਸ੍ਸ ਓਕਾਸੋ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਰੂਪੇ ਸਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਅਞ੍ਞਂ ਰੂਪਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ। ਤਦੇਵ ਤਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪੁਰਿਮਰੂਪਸ੍ਸਾਪਿ ਹਿ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵੋ ਅਤ੍ਥਿ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਤਿਸਦਿਸਤਾਦਸ੍ਸਨਤੋਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਤਿਸਦਿਸਤਾਦਸ੍ਸਨਤੋਤਿ ਏਤੇਨ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਯਥਾ ਤਿਣਰੁਕ੍ਖਾਨਂ ਬੀਜਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਂ ਨਿਯਾਮਰੂਪਂਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਯਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਨ੍ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਤਿਣਰੁਕ੍ਖਾ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਯਥਾਵਾ ਤਥਾਵਾ ਅਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮਾਨਬੀਜੇਹਿਏਵ ਤਿਣਰੁਕ੍ਖੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਦਿਸਾ ਕਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਵਂ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਯੋਨਿ ਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਂ ਨਿਯਾਮ ਰੂਪਂਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਯਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤੇ ਸਮਾਨ ਜਾਤਿਕੇਹਿਏਵ ਕੁਲੇਹਿ ਵਿਸੇਸਤੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਏਵ ਸਬ੍ਬਸੋ ਸਦਿਸਰੂਪਸਣ੍ਠਾਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਬੀਜਨਿਯਾਮੋ ਵਿਯ ਯੋਨਿਨਿਯਾਮੋਪਿ ਹੋਤਿ। ਸੋਚ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਰੂਪਸ੍ਸੇਵ ਆਨੁਭਾਵੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਅਪਿਚ, ਅਯਂ ਯੋਨਿਨਿਯਾਮੋਨਾਮ ਕਲਲਕਾਲਾਦੀਸੁ ਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸਰੀਰੇਸੁ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਸਮੁਦਾਗਤਂ ਉਤੁਜਰੂਪਸਨ੍ਤਾਨਂਏਵ। ਯਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਂਸਨ੍ਤਾਨਂ ਸਮਾਨਜਾਤਿਕਸਤ੍ਤਸਣ੍ਠਾਨਸਦਿਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਤਿਕੁਲਸਦਿਸਞ੍ਚ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਹਿਇਤ੍ਥਿਭਾਵਾਦਿਰੂਪਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਇਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗਾਦੀਨਿ ਬੀਜਰੂਪਞ੍ਚ ਤਿਣਰੁਕ੍ਖਾਨਂ ਤਂਤਂਵਣ੍ਣਸਣ੍ਠਾਨਾ ਦੀਨਿ ਨਿਯਾਮੇਤਿ। ਏਵਂ ਯੋਨਿਰੂਪਂ ਨਾਨਾਜਾਤਿਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਯਾਮਕਂ ਵਵਤ੍ਥਾਪਕਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਪਵਤ੍ਤਿਯਂ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਜਰੂਪਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਿਕਰੂਪਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਨਿਰਪੇਕ੍ਖਤਾ ਪੁਰਿਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਰੂਪਪਵੇਣਿ ਪਟਿਬਦ੍ਧਤਾਚ ਸਾਧਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਤੇਨੇਵਚ ਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿਭਙ੍ਗਕ੍ਖਣੇਸੁਪਿ ਚਿਤ੍ਤਰਹਿਤੇ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਕਾਲੇਪਿ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਸਹਜਾਤਰੂਪਨ੍ਤਿ ਪਨੇਤ੍ਥਾ**ਤਿਆਦਿ। **ਇਤੀ**ਤਿਆਦਿ ਨਿਗਮਨਂ। ਤਤ੍ਥ **ਸਮ੍ਭ**ਵਾਂਤਿ ਯਥਾ

ਸਮ੍ਭਵਂ। ਸਮ੍ਭਵਾਤਿਵਾ ਸਮ੍ਭੂਤਾ। **ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਭੂਤਾਚ। **ਬਹਿਦ੍ਧਾਚਾ**ਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਭੂਤਾਚ। **ਸਙ੍ਖਤਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਭੂਤਾ। **ਅਸਙ੍ਖਤਾ**ਤਿ ਅਸਙ੍ਖਤਭੂਤਾ। ਏਵਂ ਤੇਕਾਲਿਕਾਚ ਕਾਲਮੁਤ੍ਤਾਚ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਸਮ੍ਭੂਤਾਚ। ਤਥਾ ਸਙ੍ਖਤਾਸਙ੍ਖਤਭੂਤਾਚ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਨਾਮਰੂਪਾਨਂ ਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧਾ ਠਿਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਸਬ੍ਬਥਾ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤ੍ਥਚ ਤਿਵਿਧਾ ਠਿਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਤੇਕਾਲਿਕਾਦਿਭਾਵੇ ਸਤਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿਪਚ੍ਚਯਾਨਂਪਿ ਯਥਾਸਮ੍ਭਵਂ ਤੇਕਾਲਿਕਾਦਿਭੇਦੋ ਸਿਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਆਰਮ੍ਮਣਅਧਿਪਤਿ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯਾ ਤੇਕਾਲਿਕਾ ਕਾਲਮੁਤ੍ਤਾਚ ਹੋਨ੍ਤਿ।

[੨੪੦] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

''ਆਰਮ੍ਮਣਅਧਿਪਤਿਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯਾਨਂ ਤਿਕਾਲਿਕਾਨਨ੍ਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਿਬ੍ਬਾਨਾਨਂਪਿ ਕਾਲਮੁਤ੍ਤਾਨਂ ਤੇਸੁ ਪਵਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਅਭਿਨਵਾਨਂ ਧਨਧਞ੍ਞਭੋਗਾਨਂਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਸਿਪ੍ਪਸੁਤਪਰਿ ਯਤ੍ਤੀਨਂਵਾ ਸੀਲਸਮਾਧਿਪਞ੍ਞਾਨਂਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਭਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਭੋਗ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਫਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਨਂਵਾ ਪਟਿਲਾਭਤ੍ਥਾਯ ਪੁਬ੍ਬਯੋਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਗਤਾਨਂ ਤਾਸਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਪਚ੍ਚਯਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਪਨ ਅਨਾਗਤਂ ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਪਦਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ ਸੋਤ, ਘਾਨ, ਜਿਵ੍ਹਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਪਦਂ, ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਦਂ, ਸਦ੍ਦ, ਗਨ੍ਧ, ਰਸ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਸਮ੍ਪਦਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ ਅਨਾਗਤੇ ਖਨ੍ਧੇ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ ਸੀਲਂ ਸਮਾਦਿਯਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਭਵਨ੍ਤਰਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਏਵ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਾ ਪਨ ਦਾਨਾਦੀਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਰੂਪਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯੋ ਪਨ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤੀਤਵਸੇਨ ਦ੍ਵਿਕਾਲਿਕੋ। ਅਨਨ੍ਤਰ ਸਮਨਨ੍ਤਰ ਆਸੇਵਨ ਨਤ੍ਥਿ ਵਿਗਤ ਪਚ੍ਚਯਾ ਅਤੀਤਕਾਲਿਕਾ। ਸੇਸਾ ਪਨ੍ਨਰਸ ਪਚ੍ਚਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲਿਕਾਤਿ। ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਦੁਕੇ ਆਰਮ੍ਮਣਾ ਧਿਪਤਿ ਸਹਜਾਤ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞ ਨਿਸ੍ਸਯ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯ ਪੁਰੇਜਾਤ ਆਹਾਰ ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਗਤਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਾ ਚੁਦ੍ਦਸ ਪਚ੍ਚਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਵ। ਆਰਮ੍ਮਣ ਅਧਿਪਤਿ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਾ ਸਙ੍ਖਤਾ ਅਸਙ੍ਖਤਾਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸੇਸਾ ਸਙ੍ਖਤਾਵਾਤਿ। **ਪਞ੍ਞਵਿਧਂਪਿਅਰੂਪ**ਨ੍ਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਕਦਾਚਿਪਿ ਰੂਪਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਣ੍ਠਾਨਤ੍ਥਂ ਅਨੁਪਗਮਨਤੋ ਨਾਮਨ੍ਤਿਚ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ, ਅਧਿਵਚਨਸਙ੍ਖਾਤਨਾਮਾਭਿਧਾਨਵਸੇਨੇਵ ਸੁਣਨ੍ਤੇਹਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਭਾਵੁਪਗਮਨਤੋਤਿ।

੧੬੯. ਪਞ੍ਞਪੀਯਤੀਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਅਯਂਪਿ ਏਕੋ ਵਚਨਤ੍ਥੋਤਿ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨੇਹਿ ਥਪੀਯਤਿ। ਵੋਹਰੀਯਤਿ ਚੇਵ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛੀ ਯਤਿਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯੋਕੋਚਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਚ੍ਚਭੂਤੋ ਬਜ੍ਞਜਨਤ੍ਥੋ। ਤਥਾ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬਾ ਅਤ੍ਥਾ ਪਞ੍ਞਪੀਯਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਬਜ੍ਞਜਨਤ੍ਥਜੋਤਕੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੋਤਿ ਏਵਂ ਦੁਵਿਧਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਤਤੋਅਵਸੇਸਾ।ਲ। ਦੁਵਿਧਾਹੋਤੀ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਪਞ੍ਞਾਪੀਯਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਮਾਹ। **ਪਞ੍ਞਾਪਨਤੋਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਦ੍ਦਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ। **ਤਂਤਂਭੂਤਵਿਪਰਿਣਾਮਾਕਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਪਥਵਿਯਾਦੀਨਂ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਅਧਿਮਤ੍ਤਭਾਵਪ੍ਪਕਾਰਸਙ੍ਖਾਤਂ ਤਥਾ ਤਥਾ ਪਰਿਣਾ ਮਾਕਾਰਂ। ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸਾਕਾਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਚ। ਨਿਸ੍ਸਾਯ। ਪਥਮਂ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਥਾਤਥਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਪਥਵੀਨਾਮ ਅਯਂ ਪਬ੍ਬਤੋਨਾਮਾਤਿ ਏਵਮਾਦਿ ਨਯੇਨ ਮਹਾਜਨੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ, ਕਥਿਤਾ, ਵੋਹਰਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਥਵਿਪਬ੍ਬਤਾਦਿਕਾ**ਤਿਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ ਨਦਿ ਸਮੁਦ੍ਦਾਦਿਕਾਯੋ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਤਿ। ਅਯਂ ਸਮੂਹਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮ।

[੨੪੧] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯਂ** ਪਨ

''ਸਣ੍ਠਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ'' ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸਾ ਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਨਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਨਹਿ ਇਧ ਸਣ੍ਠਾਨਂ ਪਧਾਨਂ ਹੋਤੀਤਿ। **ਸਮ੍ਭਾਰਸਨ੍ਨਿਵੇਸਾਕਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਕਟ੍ਠਾਦੀਨਂ ਸਮ੍ਭਾਰਾਨਂ ਤਥਾ ਤਥਾ ਸਨ੍ਨਿਵੇਸਾਕਾਰਂ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ ਨਾਵਾਦਯੋ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਤਿ। ਅਯਂ ਸਣ੍ਠਾਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਕਟ੍ਠਾਦਯੋ ਏਵ ਹਿ ਗੇਹਾਕਾਰੇਨ ਸਣ੍ਠਿਤਾ ਗੇਹਨ੍ਤਿ ਰਥਾਕਾਰੇਨ ਸਣ੍ਠਿਤਾ ਰਥੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ।

[੨੪੨] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

“ਸਮੂਹਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ” ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਨਹਿ ਇਧ ਸਮੂਹੋ ਪਧਾਨਨ੍ਤਿ। ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਾਦਿਕਾ ਸਤ੍ਤਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਉਪਾਦਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਚਨ੍ਦਾਵਟ੍ਟਨਾਦਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਾਦੀਨਂ ਸਿਨੇਰੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਵਟ੍ਟਨਾਦਿਕਂ। ਯਤੋ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ ਉਦੇਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਪੁਬ੍ਬਦਿਸਾਨਾਮ। ਪੁਬ੍ਬਤਰਂ ਲਦ੍ਧਪ੍ਪਕਾਸਤ੍ਤਾ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਅਤ੍ਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਸਾ ਪਚ੍ਛਿਮਦਿਸਾਨਾਮ। ਪਚ੍ਛਾਲਦ੍ਧਪਕਾਸਤ੍ਤਾ। ਤਾਸਂ ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸਾ ਦਿਸਾ ਵੁਡ੍ਢਿਅਤ੍ਥੇਨ ਦਕ੍ਖਿਣਦਿਸਾਨਾਮ। ਇਤਰਾ ਪਨ ਉਚ੍ਚਤਰਟ੍ਠੇਨ ਉਤ੍ਤਰਾਦਿਸਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਦਾ ਸੂਰਿਯੋ ਉਦੇਤਿ, ਤਦਾ ਸਕਲਸ੍ਸ ਅਹਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਤ੍ਤਾ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਹੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਏਵਮਾਦਿਕਾ ਦਿਸਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਕਾਲਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋਨਾਮ। ਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ ਥਲਨਿਨ੍ਨਾਦਿਕਾ ਦੇਸਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ। **ਅਸਮ੍ਫੁਟ੍ਠਾਕਾਰਨ੍ਤਿ** ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਸਮ੍ਫੁਸਨਾਕਾਰਂ। ਅਯਂ ਆਕਾਸਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮ। **ਤਂ ਤਂ ਭੂਤਨਿਮਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਾਦਿਕਂ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਕਾਦਿਕਞ੍ਚ ਭੂਤਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਨੀਲਕਸਿਣਾਦਿਕਂ ਵਣ੍ਣਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਏਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਗਯ੍ਹਤਿ। **ਭਾਵਨਾ ਵਿਸੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਾਦਿਕਂ ਭਾਵਨਾਵਿਸੇਸਂਚ। ਏਤੇਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤ ਉਗ੍ਗਹਨਿਮਿਤ੍ਤ ਪਟਿਭਾਗਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਸਿਦ੍ਧਕਾਰਣਂ ਵਦਤਿ। ਅਯਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮ।

ਏਵਮਾਦਿਭੇਦਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਆਗਤਾ ਉਪਾਦਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਉਪਨਿਧਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਆਦਯੋ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ। **ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਪੀ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਸਮ੍ਮੁਤਿਤੋ ਲਦ੍ਧਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਤਾਸਂ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਭਾਵਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਤਥਾ ਵੋਹਰਨ੍ਤਾਨਂ ਮੁਸਾਵਾਦੋਨਾਮ ਨਹੋਤੀਤਿ। **ਅਤ੍ਥਚ੍ਛਾਯਾਕਾਰੇਨਾ**ਤਿ ਤਂ ਤਂ ਭੂਤਾਦੀਨਂ ਪਰਮਤ੍ਥਾਨਂ ਸਮੂਹਸਣ੍ਠਾਨਾਦਿਛਾਯਾਕਾਰੇਨ। ਅਤ੍ਥਚ੍ਛਾ ਯਾਕਾਰੇਨਾਤਿਵਾ ਸਦ੍ਦਾਭਿਧੇਯਜਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਦਬ੍ਬਪਟਿਬਿਮ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਸਵਿਗ੍ਗਹਾਕਾਰੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, **ਤਂਤਂਉਪਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨਂ ਤਂਤਂਪਵਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸਂ ਉਪਾਦਾਯ। **ਉਪਨਿਧਾਯਾ**ਤਿ ਓਲੁਮ੍ਬਿਯ। **ਪਰਿਕਪ੍ਪਿਯਮਾਨਾ**ਤਿ ਪਰਿਕਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧਿਯਾ ਪਰਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਗਯ੍ਹਮਾਨਾ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਏਵਮਾਦਿਪਭੇਦਾ ਆਲਮ੍ਬਣਭੂਤਾ ਪਰਿਕਪ੍ਪਿਯਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਪੀਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਸਙ੍ਖਾਯਤੀ**ਤਿ ਗਣੀਯਤਿ। ਗਣਨੂਪਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਥਪੀਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮਞ੍ਞਾਯਤੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨੀਯਤਿ। ਨਾਮਂ, ਨਾਮਕਮ੍ਮਂ, ਨਾਮਧੇਯਜਂ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿ, ਬਜਞ੍ਜਨਂ, ਅਭਿਲਾਪੋਤਿ ਇਮੇ ਛ **ਨਾਮ ਨਾਮਕਮ੍ਮਾ**। ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੇ ਨਮਤੀਤਿ ਨਾਮਂ। ਅਤ੍ਥਵਿਸਯਂ ਏਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਤ੍ਤਨਿਚ ਅਤ੍ਥਂ ਨਾਮੇਤੀਤਿ ਨਾਮਂ। ਪਿਟਕਤ੍ਤਯਸਙ੍ਖਾਤੇ ਹਿ ਨਾਮੇ ਸਤਿ ਤਦੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਸਬ੍ਬੇ ਤਦਤ੍ਥਾ ਪਦੇਪਦੇ ਵਾਕਜੇਵਾਕਜੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਯੇਵਾਤਿ।

ਅਪਿਚ ਸੁਣਨ੍ਤਾਨਂ ਞਾਣਂ ਤਂਤਂਅਤ੍ਥਾਭਿਮੁਖਂ ਨਾਮੇਤੀਤਿ ਨਾਮਂ ਨਾਮਗਹਣਵਸੇਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਨਾਮਮੇਵ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਨਾਮਕਮ੍ਮਂ। ਧੀਯਤਿ ਧਾਰੀਯਤੀਤਿ ਧੇਯਜਂ। ਨਾਮਮੇਵ ਧੇਯਜਨ੍ਤਿ ਨਾਮਧੇਯਜਂ। ਅਵਿਦਿਤਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤੋ ਅਤ੍ਥੋ ਏਤਾਯ ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕਥੀਯਤੀਤਿ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਬਜਞ੍ਜਨਤੋ ਪਾਕਟਕਰਣਤੋ ਬਜਞ੍ਜਨਂ। ਅਭਿਬਜਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਲਪੀਯਤਿ ਕਥੀਯਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਏਤੇਨਾਤਿ ਅਭਿਲਾਪੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਵਣ੍ਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਕ੍ਖਰਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਰਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਦੀਘਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਰਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਬਜਞ੍ਜਨਵਗ੍ਗਘੋਸਾਘੋਸਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਲਿਙ੍ਗਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਪਦਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਵਾਕਜਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋਪਿ ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਪਭੇਦਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਅਤ੍ਥੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ **ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ। ਅਵਿਜ੍ਜ ਮਾਨੇਸੁ ਭੂਮਿਪਬ੍ਬਤਾਦੀਸੁ ਪਵਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ **ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ। ਏਤਾ ਏਵ ਸਮਾਸਟ੍ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਪਦਸਂਯੋਗਵਸੇਨ ਇਤਰਾ ਚਤਸ੍ਸੋਪਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਏਤਾਯ ਪਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਅਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਵਦਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਪਰਤ੍ਥਪਿ। ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਛਲਭਿਞ੍ਞੋਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਸੇਸਨਭੂਤਾਨਂ ਛਨ੍ਨਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਤਾ ਵਿਸੇਸਿਤਬ੍ਬਭੂਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਤ੍ਤਾ ਛਲ ਭਿਞ੍ਞੋਤਿ **ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਨਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ। ਇਤ੍ਥੀ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਸਦ੍ਦੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੋਤਿ ਇਤ੍ਥਿਯਾਸਦ੍ਦੋ ਇਤ੍ਥਿਸਦ੍ਦੋਤਿ **ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਨ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ। ਚਕ੍ਖੁਚ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚ ਉਭਯਂਪਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਮਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ **ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਨਵਿਜ੍ਜਮਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ। ਰਾਜਾਚ ਪੁਤ੍ਤੋਚ

ਦ੍ਵ◌ੇਪਿ ਅਵ◌ਿਜ੍ਜਮਾਨਾਏਵ◌ਾਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋਤਿ **ਅਵ◌ਿਜ੍ਜਮਾਨੇਨਅਵ◌ਿਜ੍ਜਮਾਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ**ਨਾਮਾਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਉਭਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਵਚਨਤੋ ਚ ਵਚਨਤ੍ਥਤੋਚ ਵ◌ਿਨਿਮੁਤ੍ਤਾ ਸਦ੍ਦਸਭਾਵ◌ਾ ਨਾਮਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮ ਵ◌ਿਸੁਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਅਤ੍ਥਜੋਤਕ ਭਾਵ◌ੇਨ ਵ◌ਿਸੁਂ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ। ਸਦ੍ਦੋ ਹਿ ਨਾਮ ਅਕ੍ਖਰਪਦਬ੍ਯਞ੍ਜਨਭਾਵ◌ੇ ਉਪਗਤੋਯੇਵ ਅਤ੍ਥਜੋਤਨੇ ਸਮਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ। ਪਰਮਤ੍ਥ ਸਦ੍ਦੋਚ ਖਣਿਕੋ ਚੁਣ੍ਣਵ◌ਿਚੁਣ੍ਣਭੂਤੋ ਤਬ੍ਭਾਵ◌ੇ ਉਪਗਤੋ ਨਹੋਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਦ੍ਦਸਭਾਵ◌ਾਨਾਮ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਨਾਮ ਵ◌ਿਸੁਂ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਅਤ੍ਥਿਭਾਵ◌ੋਚਸ੍ਸਾ ਵਚਨਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਅਕ੍ਖਰ ਪਦ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗੋਚਰਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਦਨਨ੍ਤਰੇਚ ਤਦਤ੍ਥਵ◌ਿਜਾਨਨਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਕਟੋਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਗਾਥਾਦ੍ਵਯਂ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਵਚੀਘੋਸਾ ਨੁਸਾਰੇਨ**ਾਤਿ ਉਚ੍ਚਾਰਿਯਮਾਨਸਦ੍ਦਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਵਚੀਘੋਸਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਕਰਣਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਅਨੁਸਾਰੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸੋਤਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣ ਵ◌ੀਥਿਯਾ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਮਨੋਦ੍ਵ◌ਾਰਸ੍ਸ ਗੋਚਰ ਭੂਤਾ ਸਾਯਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਕੀਦਿਸੀ ਪਨ ਸਾਯਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ ਆਹ **ਅਤ੍ਥਾਯਸ੍ਸਾ।ਲ। ਤਤੋਪਰ**ਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਤਤੋਪਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਨਾਮਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਮਨੋਦ੍ਵ◌ਾਰਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਪਰਂ ਅਤ੍ਥਾ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਯਸ੍ਸਾ ਨਾਮਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਸਾਰੇਨ ਪਰਮਤ੍ਥਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਭੂਤਾ ਅਤ੍ਥਾ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਅਯਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਲੋਕਸਙ੍ਕੇਤਨਿਮ੍ਮਿਤਾਤਿ ਵ◌ਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾਤਿ ਯੋਜਨਾ।

ਏਤ੍ਥਚ **ਸੋਤਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣਵ◌ੀਥਿਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਤੀਤਸਦ੍ਦਮਤ੍ਤਾ ਰਮ੍ਮਣਾ ਤਦਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾਨਾਮ ਮਨੋਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣਵ◌ੀਥਿਪਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਵ◌ੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਸਾਰਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਂ-ਤੇਨ ਵ◌ੁਤ੍ਤਵਚਨੇ ਯਤ੍ਤਕਾਨਿ ਅਕ੍ਖਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਏਕਮੇਕਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਤੀਤਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸੋਤ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣਵ◌ੀਥਿਯਾ ਮਨੋਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣਵ◌ੀਥਿਯਾਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾਯ ਅਵਸਾਨੇ ਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖਰਾਨਿ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਕ੍ਖਰਸਮੂਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਏਕਾ ਮਨੋਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣਵ◌ੀਥਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਅਯਂ ਅਕ੍ਖਰਸਮੂਹੋ ਏਤਸ੍ਸ ਨਾਮਨ੍ਤਿ ਨਾਮਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਗਹਣਵਸੇਨ ਅਪਰਾਯ ਮਨੋਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣ ਵ◌ੀਥਿਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾਯ ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਮਨੋਵ◌ਿਞ੍ਞਾਣ ਵ◌ੀਥਿਯਾ ਅਯਮੇਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਪਕਤਿਯਾ ਤਦਤ੍ਥਵ◌ਿਜਾਨਨਂ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ। ਮਣਿਸਾਰਮਞ੍ਜੂਸਾਯਂ ਪਨ ਤਦਨੁਵਤ੍ਤਿਕਵ◌ੀਥਿਤੋ ਪਰਂ ਏਕਂ ਵ◌ਿਨਿਚ੍ਛਯਵ◌ੀਥਿਂ ਵ◌ਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਗਹਣਵ◌ੀਥਿਞ੍ਚ ਵਦਤਿ। ਤਤੋ ਪਰਂ ਏਕਕ੍ਖਰੇ ਸਦ੍ਦੇ ਏਕਤ੍ਥਜੋਤਿਕਾਯ ਨਾਮਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਗਹਣਂ ਹੋਤਿ। ਯਾ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਮਨਸਾ ਵਵਤ੍ਥਾਪਿਤੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੋਨਾਮ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਤੋਪਰਂ ਤਦਤ੍ਥਗਹਣਨ੍ਤਿ। ਈਦਿਸੇਸੁ ਪਨ ਠਾਨੇਸੁ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਜਵਨਵ◌ੀਥਿਵ◌ਾਰਾਨਂ ਪਟਿਪਾਟਿਕਥਨਂਨਾਮ ਪਧਾਨਪਾਕਟਗਹਣਵਸੇਨੇਵ◌ਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਏਕਚ੍ਛਰਕ੍ਖਣੇ ਅਨੇਕ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਹਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਤਥਾ –

ਏਕਮਤ੍ਤੋ ਭਵ◌ੇ ਰਸ੍ਸੋ, ਦ੍ਵ◌ਿਮਤ੍ਤੋ ਦੀਘਮੁਚ੍ਚਤੇ।
ਤਿਮਤ੍ਤੋਤੁਪ੍ਲੁਤੋ ਞੇਯ੍ਯੋ, ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਅਦ੍ਧਮਤ੍ਤਿਕਨ੍ਤਿਚਂ॥

ਨ ਚ ਪਰਮਤ੍ਥਸਦ੍ਦਸਙ੍ਘਾਟਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂਪਿ ਏਕਕ੍ਖਰਂਨਾਮ ਭਵ◌ਿਤੁਂ ਪਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਬਹੁਂ ਵ◌ਿਚਾਰਣਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਨਕਤਾਤਿ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵ◌ਣ੍ਣਨਾਯ ਅਟ੍ਠਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨ ਸਙ੍ਗਹ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧੭੦. ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਹਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਹਿ ਸਪਚ੍ਚਯਪਭੇਦਂ ਨਾਮਰੂਪ ਵਿਭਾਗਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਵਿਦਿਤਨਾਮਰੂਪ ਵਿਭਾਗਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਵਿਧਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। ਇਤੋ ਪਚ੍ਚਯ ਸਙ੍ਗਹਤੋ ਪਰਂ ਸਮਥਵਿਪਸ੍ਸਨਾਨਂ ਭਾਵਨਾਨਂ ਦੁਵਿਧੰਪਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਪਵਕ੍ਖਾਮੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਲੇਸੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿਵਾ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਯੋ ਓਲਾਰਿਕਧਮ੍ਮੇ ਸਮੇਤੀਤਿ **ਸਮਥੋ**। ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤੋ ਏਕਗ੍ਗਤਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸਮਾਧਿ। ਵਿਸੇਸੇਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ **ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ**। ਅਨਿਚ੍ਚਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਦਿਕਾ ਭਾਵਨਾਪਞ੍ਞਾ। ਤਾਯ ਹਿ ਯੋਗਿਨੋ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨੇਨ ਪਸ੍ਸਿਤਂ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਾਦਿਕਂ ਨਿਚ੍ਚਸੁਖਾਦਿਕਞ੍ਚ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸੇਸੇਨ ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਕਮੇਵ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾਤਿ **ਭਾਵਨਾ**। ਭਾਵੇਨ੍ਤਿਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਂ ਏਤਾਹੀਤਿ ਭਾਵਨਾ। ਕਿਰਿਯਾ ਕਮ੍ਮਂ। ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਠਾਨਂ। ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਠਾਨਨ੍ਤਿ **ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ**। ਵੀਰਿਯਾਰਬ੍ਭਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਯੋਗਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਸਿਣਮਣ੍ਡਲਾਦਿਕਂ ਕਸਿਣਭਾਵਨਾਦਿਕਞ੍ਚ। ਆਦਿਮਜ੍ਝ ਪਰਿਯੋਸਾਨਾਨਞ੍ਹਿ ਸਮੁਦਾਯਭੂਕਂ ਏਕਮੇਤਂ ਪਥਵੀਕਸਿਣ ਭਾਵਨਾਦਿਕਂ ਭਾਵਨਾਕਮ੍ਮੰਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਵਯਵਭੂਤਸ੍ਸ ਯੋਗ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਂ ਸਮ੍ਭਵਤੀਤਿ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਉਤ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰ ਯੋਗਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਦਟ੍ਠਾਨਤਾਯ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਭੂਤਂ ਭਾਵਨਾਵਿਧਿਞ੍ਚਾਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਮ੍ਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਯੋਗਕਮ੍ਮਮੇਵਵਾ ਸੁਖਵਿਸੇਸਾਨਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਟ੍ਠੇਨਠਾਨਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੁਵਿਧੇਪਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ। **ਸਮਥਸਙ੍ਗਹੇ**ਤਿ ਸਮਥ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਸਙ੍ਗਹੇ। **ਦਸਕਸਿਣਾਨੀ**ਤਿ ਦਸਕਸਿਣਮਣ੍ਡਲਾਨਿ ਕਸਿਣਜ੍ਝਾਨਾਨਿਚ। ਤਦੁਭਯਾਨਿਪਿ ਹਿ ਯੋਗਾਨੁਯੋਗਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਸਮਥ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਤ੍ਤਾ ਸਮਥਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। **ਦਸਅਸੁਭਾ**ਤਿ ਦਸਅਸੁਭਵਤ੍ਥੂਨਿ ਅਸੁਭਜ੍ਝਾਨਾਨਿਚ। **ਦਸਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਯੋ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਾਦੀਨਿ ਦਸਅਨੁਸ੍ਸਤਿਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਅਨੁਸ੍ਸਰਣਸਤਿ ਯੋਚ। ਸੇਸਾਨਿਪਿ ਯਥਾਨੁਰੂਪਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ। ਚਰਣਂ ਚਰਿਯਾ। ਸਮੁਦਾਚਰਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਵਤ੍ਤਿਬਹੁਲਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਰਾਗਸ੍ਸ ਚਰਿਯਾ **ਰਾਗਚਰਿਯਾ**। ਰਾਗਚਰਿਤਾਤਿ ਪਾਠੋ, ਸੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਟ੍ਠਾਨੇਏਵ ਸੋ ਯੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ।

[੨੪੩] ਯੋ ਪਨ **ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ**

ਚਰਿਯਾਨਂ ਸਂਸਗ੍ਗਭੇਦੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਇਧ ਨਾਧਿਪ੍ਪੇਤੋ।

ਨਹਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਨਂਨਾਮ ਸਂਸਗ੍ਗਚਰਿਤਸ੍ਸਪਿ ਏਕਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾਨਿ ਹੋਤੀਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਸੋ ਭੇਦੋ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਨਗਰੁਕਤੋਤਿ। ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਅਪ੍ਪਨਾਯ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਪਵਤ੍ਤਾ ਕਾਮਾਵਚਰ ਭਾਵਨਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮਭਾਵਨਾਨਾਮ। ਸਾ ਪਨ ਅਪ੍ਪਨਾਯ ਆਸਨ੍ਨੇ ਦੂਰੇਤਿ ਦੁਵਿਧਾ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਾ ਆਸਨ੍ਨੇ, ਸਾ ਅਪ੍ਪਨਂ ਉਪੇਚ੍ਚ ਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਾਰਭਾਵਨਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਤਰਾ ਪਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮ ਭਾਵਨਾਏਵਨਾਮ। ਇਤਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਭਾਵਨਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਵਿਸੇਸ ਪਾਕਟਭਾਵਤ੍ਥਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਦ੍ਵੀਹਿ ਨਾਮੇਹਿ ਗਹਿਤਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਪਰਿਕਮ੍ਮਭਾਵਨਾ।ਲ। ਤਿਸ੍ਸੋਭਾਵਨਾ**ਤਿ ਤਾਸਂ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ ਪਰਤੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। **ਪਰਿਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਭਾਵਨਾਯ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਂ ਕਸਿਣਮਣ੍ਡਲਾਦਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਤਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸਾ ਆਰਮ੍ਮਣ ਭਾਵੇਨ ਏਕੰਪਿ ਸਮਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਵਿਸੇਸਪਾਕਟਭਾਵਤ੍ਥਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਉਗ੍ਗਹਨਿਮਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਸੰਪਿ ਵਿਸੇਸੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਵਿਦਤ੍ਥਿਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਪਰਿਤ੍ਤਪਮਾਣੇਨਵਾ ਖਲ ਮਣ੍ਡਲਾਦਿਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਮਹਨ੍ਤਪਮਾਣੇਨਵਾ ਕਤਂ ਅਕਤਂਵਾ ਪਥਵੀ ਮਣ੍ਡਲਤਲਮੇਵ ਅਸੇਸਫਰਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠੇਨ ਕਸਿਣਨ੍ਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ। ਸਕਲਸਦ੍ਦਪਰਿਯਾਯੋ ਹਿ ਕਸਿਣਸਦ੍ਦੋ। ਯਥਾ ਕਸਿਣੇਨ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਸ੍ਸਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਤ੍ਤਕੇ ਪਥਵੀਤਲੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਤ੍ਤਕਂ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਸੇਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਏਵ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਨ ਪਨ

ਤਸ੍ਸ ਏਕਦੇਸੇ ਠਤ੍ਵਾਤਿ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ਪਥਵੀਮਣ੍ਡਲਤਲਮੇਵ ਅਸੇਸਫਰਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠੇਨ ਕਸਿਣਨ੍ਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਨ੍ਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸਕਸਿਣੇਸੁਪੀਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ, ਅਵਿਭੂਤਵਣ੍ਣਾਯ ਪਥਵਿਯਾ ਏਕ ਤਲਭਾਵੇਨਸਨ੍ਨਿਵਿਟ੍ਠਾਸਣ੍ਠਾਨਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿਯਿਧ**ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ**ਨਾਮ । ਤਥਾ **ਆਪੋਕਸਿਣੰ ਤੇਜੋਕਸਿਣਞ੍ਚ**। ਫੁਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੇ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਣ੍ਠਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਾ ਵਾਯੁਵਟ੍ਟਿ ਵਾ**ਯੋਕਸਿਣੰ**ਨਾਮ। ਨੀਲਵਣ੍ਣਵਿਸਿਟ੍ਠਾਏਕਾ ਸਣ੍ਠਾਨਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ **ਨੀਲਕਸਿਣੰ**ਨਾਮ। ਤਥਾ **ਪੀਤਲੋਹਿਤੋ ਦਾਤਕਸਿਣਾਨਿ**ਪਿ। ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਅਗ੍ਗਿਭਾਸਵਿਸਿਟ੍ਠਾ ਕਤ੍ਥਚਿ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾ ਸਣ੍ਠਾਨਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ **ਆਲੋਕਕਸਿਣੰ**ਨਾਮ। ਤਿਤ੍ਤਿਛਿਦ੍ਦਵਾਤ ਪਾਨਛਿਦ੍ਦਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾ ਆਕਾਸਵਿਸਿਟ੍ਠਾ ਸਣ੍ਠਾਨਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ **ਆਕਾਸਕਸਿਣੰ**ਨਾਮਾਤਿ। ਅਤਿਵਿਯ ਧੁਮਾਤੰ ਸੁਨਭਾਵੰ ਗਤਨ੍ਤਿ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤੰ। ਤਦੇਵ ਕੁਚ੍ਛਿਤਤ੍ਤਾ **ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਕੰ**। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਛਵਸਰੀਰਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ। ਤਦੇਵ ਪੂਤਿਭਾਵੰ ਗਤਕਾਲੇ ਪੁਰਿਮਵਣ੍ਣੰ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨੀਲਭਾਵੰ ਪਤ੍ਤੰ **ਵਿਨੀਲਕੰ**। ਤਦੇਵ ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਤਤੋ ਵਿਸਨ੍ਦਮਾਨਪੁਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤੰ **ਵਿਪੁਬ੍ਬਕੰ**। ਯੁਦ੍ਧਭੂਮਿਯਾਦੀਸੁ ਸਤ੍ਥੇਨ ਮਜ੍ਝੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਥਪਿਤੰ ਵਿਰੂਪਛਿਨ੍ਨਸਰੀਰੰ **ਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਕੰ**ਨਾਮ। ਸੋਣ ਸਿਙ੍ਗਾਲਾਦੀਹਿ ਵਿਵਿਧਾਕਾਰੇਨ ਖਾਯਿਤਪਦੇਸਯੁਤ੍ਤੰ ਸਰੀਰੰ **ਵਿਕ੍ਖਾਯਿਤਕੰ**ਨਾਮ। ਸੋਣਸਿਙ੍ਗਾਲਾਦੀਹਿ ਏਵ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਤਤੋ ਖਿਤ੍ਤਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਯੁਤ੍ਤੰ ਸਰੀਰੰ **ਵਿਤ੍ਤਕ੍ਖਿਕੰ** ਨਾਮ। ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗੇਸੁ ਸਤ੍ਥੇਨ ਹਨਿਤ੍ਵਾ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਤਤੋ ਖਿਤ੍ਤਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਯੁਤ੍ਤੰ ਸਰੀਰੰ **ਹਤਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੰ**ਨਾਮ। ਪਗ੍ਘਰਿਤ ਲੋਹਿਤਸਰੀਰੰ **ਲੋਹਿਤਕੰ** ਨਾਮ। ਪੁਲ਼ੁਵਪਰਿਪੂਰੰ ਸਰੀਰੰ **ਪੁਲ਼ੁਵਕੰ**। ਸਕਲੋ ਅਟ੍ਠਿਸਙ੍ਘਾਟੋਵਾ ਏਕਮੇਕੰਵਾ ਅਟ੍ਠਿ **ਅਟ੍ਠਿਕੰ** ਨਾਮ। ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਸਰਣੰ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ। ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਸ੍ਸ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ **ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸ੍ਸਤਿ**। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸਾਸੁਪੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਰਹਤਾਦਿਗੁਣੋ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੋਨਾਮ। ਸ੍ਵਕ੍ਖਾਤਤਾਦਿਗੁਣੋ ਧਮ੍ਮਗੁਣੋਨਾਮ। ਸੁਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਤਾਦਿਗੁਣੋ ਸਙ੍ਘਗੁਣੋ ਨਾਮ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਸ੍ਸ ਅਖਣ੍ਡਤਾਦਿ ਗੁਣੋ ਸੀਲਗੁਣੋਨਾਮ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਨਸ੍ਸ ਵਿਗਤਮਲਮਚ੍ਛੇਰਤਾਦਿ ਗੁਣੋ ਚਾਗਗੁਣੋਨਾਮ। ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਦੇਵਤ੍ਤੰਵਾ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤੰਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤੰਵਾ ਵਹਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦ੍ਧਾਦਿਗੁਣਾ ਦੇਵਤਾਗੁਣਾਨਾਮ। ਵਤ੍ਤ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨਵਾ ਧੁਤਙ੍ਗਸਮਾਦਾਨਵਸੇਨਵਾ ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਚਿਰੰਵਿਕਾਲੰ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਾਨੰ ਕਾਮਰਾਗਾਦੀਨੰ ਵੂਪਸਮੋ ਅਤ੍ਤਨਾਅਧਿਗਤਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚ ਉਪਸਮੋਨਾਮ। ਏਕਭਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਭੇਦੋ ਮਰਣੰ ਨਾਮ। ਕੇਸਕਾਯਾਦੀਨੰ ਨਾਨਾਕਾਯਾਨੰ ਸਮੂਹਭੂਤੋ ਅਯੰ ਕਾਯੋ ਕਾਯੋਨਾਮ। ਅਤ੍ਤਨਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਅਸ੍ਸਾਸ ਪਸ੍ਸਾਸਾ ਆਨਾਪਾਣੰਨਾਮ। ਮਿਜ੍ਜਤਿ ਸਿਨਿਯ੍ਹਤੀਤਿ **ਮੇਤ੍ਤਾ**। ਯੰ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿਤਸੁਖੰ ਅਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸਵਾ ਏਸਾ ਮਿਤ੍ਤੇਸੁਵਾ ਭਵਾਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਪਨ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨੰ ਹਿਤੂਪਸੰਹਾਰਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਅਦੋਸੋਏਵ। ਪਰਸਤ੍ਤਾਨੰ ਹਿਤੂਪਸੰਹਾਰ ਹਿਤਮੋਦਨ ਅਹਿਤਾਪਨਯਨਸਙ੍ਖਾਤੰ ਬਜਾਪਾਰਤ੍ਤਯੰ ਪਹਾਯ ਤੇਸੰ ਕਮ੍ਮਸਕਤਾਨੁਬ੍ਰੂਹਨਵਸੇਨ ਉਪਪਤ੍ਤਿਤੋ ਯੁਤ੍ਤਿਤੋ ਪੇਕ੍ਖਤੀਤਿ **ਉਪੇਕ੍ਖਾ**। ਤਥਾ ਪਵਤ੍ਤਾ ਤਤ੍ਰਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾਏਵ। ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਸੁਸਤ੍ਤੇਸੁ ਭਵਾਤਿ **ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾ**। ਨ ਹਿ ਏਤ੍ਤਕੇਸੁ ਏਵ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਏਤਾ ਪਵਤ੍ਤੇਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਤਤੋ ਅਵ੍ਵੇਸੂਤਿ ਏਵੰ ਏਤਾਸੰ ਵਿਸਯਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਏਵੰਸਨ੍ਤੇਪਿ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿ ਕੇਨ ਆਦਿਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਵਨਾਚਿਤ੍ਤੰ ਲਦ੍ਧਾਸੇਵਨੰ ਲਦ੍ਧਵਿਸੇਸਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਦ੍ਵੀਸੁ ਤੀਸੁਤਿਆਦਿਨਾ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਸੀਮਸਮ੍ਭੇਦੋਚ ਓਧਿਸੋਫਰਣ ਅਨੋਧਿਸੋਫਰਣ ਦਿਸਾਫਰਣਾਨਿਵ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ। ਯੰ ਪਨ ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕੰ ਦਿਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗੇਚ ਸਬ੍ਬੇਸਤ੍ਤਾ ਅਵੇਰਾ ਹੋਨ੍ਤੁਤਿਆਦਿਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਵਿਧਾਨੰ ਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਮੇਤ੍ਤਾਝਾਨੇ ਵਸੀਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਏਤਾ ਪਨ ਵਿਸੇਸੇਨ ਦੋਸਪਕ੍ਖਿਕਾਨੰ ਕਿਲੇਸਾਨੰ ਉਜੁਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤੰਸਮਙ੍ਗਿਨੋਚ ਨਿਚ੍ਚੰ ਸੋਮ੍ਮਹਦਯਭਾਵੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸਦਿ ਸਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੇਨਾਮ। ਤੇਸੰ ਵਿਹਾਰੋਤਿ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੋ**। ਸੇਟ੍ਠਾਨੰਵਾ ਸੇਟ੍ਠਭੂਤੋਵਾ ਵਿਹਾਰੋਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੋਤਿ। **ਆਹਾਰੇ**ਤਿ ਅਸਿਤ ਪੀਤ ਖਾਯਿਤ ਸਾਯਿਤ ਵਸੇਨ ਚਤੁਪ੍ਪਭੇਦੇ ਅਜ੍ਝੋਹਟਾਹਾਰੇ। **ਪਟਿਕੂਲਸਵ੍ਵਾ**ਤਿ ਆਹਾਰਹੇਤੁ ਅਨੁਭਵਿਤਬ੍ਬਾਨੰ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਵਸੇਨ ਸਰਸਪਟਿਕੂਲਤਾ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਵਸੇਨ ਆਸਯਨਿਧਾਨ ਪਕ੍ਕਾਪਕ੍ਕਫਲਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ ਵਸੇਨ ਚ ਤਤ੍ਥ ਨਿਕਨ੍ਤਿ ਪਹਾਨਸਵ੍ਵਾ। **ਚਤੁਧਾਤੁਵਵਤ੍ਥਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰਗਤਾਨੰ ਪਥਵਿਆਦੀਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਧਾਤੂਨੰ ਸਲਕ੍ਖਣਾ ਦਿਵਸੇਨ ਵਿਸੁੰ ਵਿਸੁੰ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਧਾਤੁਯੋ ਵਵਤ੍ਥਪਿਯਨ੍ਤਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਯਨ੍ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਯਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਚਤੁਧਾਤੁਵਵਤ੍ਥਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਅਸੁਭਸਵ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਰਾਗਸ੍ਸਪਹਾਨਾਯਾਤਿ ਵਚਨਤੋ **ਦਸਅਸੁਭਾ।ਲ। ਰਾਗਚਰਿਤਸ੍ਸ ਸਪ੍ਪਾਯਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਰਾਗੇਨ ਚਰਤੀਤਿ ਰਾਗਚਰਿਤੋ। ਸੋ ਹਿ ਕਾਮੰ ਕਦਾਚਿ ਦੋਸੇਨ ਚਰਤਿ। ਕਦਾਚਿ ਮੋਹੇਨ। ਕਦਾਚਿ ਸਦ੍ਧਾਦੀਸੁਪਿ ਅਵ੍ਵਤਰੇਨ। ਰਾਗੋ ਪਨਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨੇਨ ਰਾਗੇਨ ਸੋ ਰਾਗਚਰਿਤੋਤਿ

ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ। ਮੇਤ੍ਤਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਬਜਾਪਾਦਸ੍ਸ ਪਹਾਨਾਯਾਤਿ ਵਚਨਤੋ ਮੇਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰਾਨਂ ਯਥਾਕ੍ਕਮਂ ਬਜਾਪਾਦਵਿਹਿਂਸਾ ਅਰਤੀਨਂ ਨਿਸ੍ਸਰਣਤਾਵਚਨਤੋ ਸੁਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣਕਸਿਣਾਨਂ ਦੋਸਵਤ੍ਥੁਤ੍ਤਾਭਾਵਤੋ **ਚਤਸ੍ਸੋਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੋ।ਲ। ਦੋਸਚਰਿਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸੇਵਾਯਂ ਚਰਿਯਵਿਭਾਗੋ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਚ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸ ਨਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਵਕ੍ਖਤਿਹਿ **ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਿਕਾ**ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਸਪ੍ਪਾਯਾ। ਤਸ੍ਸ ਤਦਨੁਗਤਿਕਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਿ ਸਪ੍ਪਾਯਾਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਵ੍ਵਾਯੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਇਤਰਥਾ ਨਿਸ੍ਸਰਣਞ੍ਚੇਤਂ ਰਾਗਸ੍ਸ। ਯਦਿਦਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਚੇਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤੀਤਿ ਵਚਨਤੋ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਰਾਗਚਰਿਤਸ੍ਸਾਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸਿਯਾਤਿ। **ਨੀਲਾਦੀਨਿਚ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਸਿਣਾਨੀ**ਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਮਨਾਪਿਯਰੂਪਾਨਿ ਨੀਲਾਦੀਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਮਨਾਪਿਯਾਨਿ ਪਨ ਤਾਨਿ ਰਾਗਚਰਿਤਸ੍ਸੇਵ ਸਪ੍ਪਾਯਾਨੀਤਿ। ਆਨਾਪਾਣਸਤਿ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਵਿਤਕ੍ਕੁਪਚ੍ਛੇਦਾਯਾਤਿ ਵਚਨਤੋ **ਆਨਾਪਾਣਂਵਿਤਕ੍ਕਚਰਿਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਮੋਹਚਰਿਤੋ ਪਨ ਪਕਤਿਯਾ ਪਮਾਦਬਹੁਲੋ ਹੋਤਿ ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋਚ। ਆਨਾਪਾਣਞ੍ਚਨਾਮ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਂ ਤਸ੍ਸ ਸਤਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਵਿਯ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਤਂ **ਮੋਹਚਰਿਤਸ੍ਸਸਪ੍ਪਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਸਿਯਾ।

[੨੪੪] ਵਿਭਾਵਨਿਯਂ ਪਨ

ਬੁਦ੍ਧਿਵਿਸਯਭਾਵੇਨ ਮੋਹਪਟਿਪਕ੍ਖਤ੍ਤਾਤਿ ਕਾਰਣਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਯੁਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧਿਚਰਿਤੇਨ ਸਹ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਸਿਯਾਤਿ। ਕਾਮਞ੍ਚ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਾਦਯੋਪਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਬੁਦ੍ਧਿਵਿਸਯਾਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਨ ਵਿਸੇਸਤੋ ਸਦ੍ਧਂ ਉਪਬ੍ਰੂਹਯਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸ੍ਸਤਿ ਆਦਯੋ।ਲ। ਸਦ੍ਧਾਚਰਿਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ। ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਸੁਖੁਮਤਰਾਨਿ ਮਰਣਾਦੀਨਿ ਵਿਪੁਲਬੁਦ੍ਧੀਨਂ ਏਵ ਵਿਸਯਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਮਰਣ। ਲ। ਬੁਦ੍ਧਿਚਰਿਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ। **ਸੇਸਾਨਿਪਨਸਬ੍ਬਾਨਿਪੀ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭੂਤ ਕਸਿਣਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਆਲੋਕਾਕਾਸਕਸਿਣਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਰੁਪ੍ਪਾਚਾਤਿ ਦਸਵਿਧਾਨਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਨਿ। **ਤਤ੍ਥਾਪੀ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਦਸਸੁ ਸੇਸ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁਪਿ। ਪੁਥੁਲਂ ਖਲਮਣ੍ਡਲਾਦਿਪਮਾਣਂ ਮੋਹਚਰਿਤਸ੍ਸ ਸਪ੍ਪਾਯਂ। ਸਮ੍ਬਾਧਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਓਕਾਸੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਭਿਯ੍ਯੋ ਸਂਮੋਹਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ। ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਵਿਦਤ੍ਥਿਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਪਮਾਣਂ ਵਿਤਕ੍ਕਚਰਿਤਸ੍ਸੇਵ ਸਪ੍ਪਾਯਂ। ਮਹਨ੍ਤਞ੍ਹਿ ਵਿਤਕ੍ਕਸਨ੍ਧਾਵਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥਚ **ਵਿਤਕ੍ਕਚਰਿਤਸ੍ਸੇ**ਵਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਏਵਸਦ੍ਦੋ ਖੁਦ੍ਦਕਨ੍ਤਿਪਦੇ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਵਿਤਕ੍ਕਚਰਿਤਸ੍ਸ ਖੁਦ੍ਦਕਮੇਵ ਸਪ੍ਪਾਯਂ। ਨ ਪੁਥੁਲਨ੍ਤਿ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇਤਂ ਉਜੁਵਿਪਚ੍ਚਨਿਕਵਸੇਨਚੇਵ ਅਤਿਸਪ੍ਪਾਯਤਾਯਚ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਰਾਗਾਦੀਨਂ ਪਨ ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਕਾ ਸਦ੍ਧਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨੁਪਕਾਰਿਕਾ ਕੁਸਲਭਾਵਨਾਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿਪਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁਪਿ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁ। **ਪਰਿਕਮ੍ਮਭਾਵਨਾ ਲਬ੍ਭਤੇ**ਵ ਪਰਿਕਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਾ ਏਕਸ੍ਸਪਿ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਅਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ। **ਦਸਸੁਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁਉਪਚਾਰਭਾਵਨਾਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਨਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਨਾ**। ਕਸ੍ਮਾ ਇਤਿ ਚੇ। ਬੁਦ੍ਧ ਧਮ੍ਮ ਸਙ੍ਘ ਸੀਲ ਚਾਗ ਦੇਵਤਾ ਉਪਸਮ ਗੁਣਾਨਂ ਤਾਵ ਗਮ੍ਭੀਰਤਾਯ ਨਾਨਾਪ੍ਪਕਾਰਗੁਣਾ ਨੁਸ੍ਸਰਣਾਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾਯਗਾਤਿ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਗਮ੍ਭੀਰ ਤਾਯਾਤਿ ਏਤੇਨ ਏਕੇਕਸ੍ਸਪਿ ਗੁਣਪਦਸ੍ਸ ਗਮ੍ਭੀਰਤ੍ਤਾ ਤਬ੍ਬਿਸਯੋ ਸਮਾਧਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਸਸਕੋ ਵਿਯ ਤਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਲਭਾਵੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਨਾਨਾਪ੍ਪਕਾਰ ਗੁਣਾਨੁਸ੍ਸਰਣਾਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾਯਵਾਤਿ ਏਤੇਨ ਤੇਸਂ ਗੁਣਾਨਂ ਅਤਪ੍ਪ ਨਿਯਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਕੇਏਵ ਗੁਣਪਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਨਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂਪਿ ਨਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੀਤਿ। ਸੇਸੇਸੁ ਪਨ ਮਰਣਸਞ੍ਞਾਵਵਤ੍ਥਾਨੇਸੁ ਮਰਣਂ ਤਾਵ ਸਭਾਵ ਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾ ਸਂਵੇਜਨੀਯਧਮ੍ਮਤ੍ਤਾਚ ਇਤਰਾਨਿਚ ਦ੍ਵੇ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮਤਾਯ ਗਮ੍ਭੀਰਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਨਾਯ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਨਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਯਦਿਏਵਂ ਕਸ੍ਮਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸਙ੍ਖਾਤੇ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮੇ ਅਪ੍ਪਨਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਦੁਤੀਯਚਤੁਤ੍ਥਾਰੁਪ੍ਪਜ੍ਝਾਨਾਨਿਚ ਪਥਮਤਤੀਯਾਰੁਪ੍ਪ ਸਙ੍ਖਾਤੇ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮੇਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਤਾਵ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਤੋ ਸਮ੍ਮਸਨਞ੍ਞਾਣਤੋਚ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਉਪਰੁਪਰਿਪਵਤ੍ਤਾਨਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਭਾਵਨਾਨਂ ਬਲੇਨ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰੇਪਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸਙ੍ਖਾਤੇ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮੇ ਅਪ੍ਪਨਾਭਾਵੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਆਰੁਪ੍ਪਜ੍ਝਾਨਾਨਿਚ ਅਪ੍ਪਨਾਪਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਉਦਯਮਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਸਮਤਿਕ੍ਕਮਨਮਤ੍ਤਕਰਣੇਨ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮੇਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਅਪ੍ਪਨਾਭਾਵੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ। **ਤਤ੍ਥਾਪੀ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਸਮਤਿਂਸਅਪ੍ਪਨਾਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁਪਿ। ਪਞ੍ਚਕਜ੍ਝਾਨੇ ਨਿਯੁਤ੍ਤਾਨਿ **ਪਞ੍ਚਕਜ੍ਝਾਨਿ ਕਾਨਿ**।

ਞਾਣਪਞ੍ਞਕਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਭਾਵਯੋਗਜਾਨੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰਹੋਤਿ। ਪਟਿਕੂਲਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿਨਾਮ ਅਤਿਅਨਿਟ੍ਠਾਨਿ ਲੂਖਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਰਭਿਜਨਨੇ ਪਰਿਦੁਬ੍ਬਲਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਤਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਥਪੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਿਤਕ੍ਕੇਨ ਵਿਨਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ਤਤ੍ਥ ਏਕਗ੍ਗੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਵਿਤਕ੍ਕਬਲੇਨੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਦਸਅਸੁਭਾ।ਲ। ਪਥਮਜ੍ਞਾਨਿਕਾ**ਤਿ। ਯਦਿਏਵੰ ਕਥੰ ਤੇਸੁ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜ੍ਞਾਨੰ ਹੋਤੀਤਿ ਨੀਵਰਣਸਨ੍ਤਾਪੰ ਪਹਾਨਬਲੇਨਚੇਵ ਤੰ ਤੰ ਆਨਿਸੰਸਦਸ੍ਸਨ ਞਾਣਬਲੇਨਚ। ਬਜਾਧਿਦੁਕ੍ਖਪੀਲ਼ਿਤਸ੍ਸ ਰੋਗਿਨੋ ਵਮਨਵਿਰੇਚਨਪਵਤ੍ਤਿਯੰ ਵਿਯ ਬਹੁੰ ਦਾਨਿ ਵੇਤ੍ਤਨੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਆਨਿਸੰਸਦਸ੍ਸਾਵਿਨੋ ਪੁਪ੍ਫਛ੍ਛਟ੍ਟਕਸ੍ਸ ਗੂਥਰਾਸਿਦਸ੍ਸਨੇ ਵਿਯ ਚਾਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਮੇਤ੍ਤਾਦਯੋ ਤਯੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਨੰ ਬਜਾਪਾਦਵਿਹਿੰ ਸਾਅਰਤੀਨੰ ਨਿਸ੍ਸਰਣਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਤੇ ਕਦਾਚਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਵਿਨਾ ਅਪ੍ਪਨੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਮੇਤ੍ਤਾਦਯੋ ਤਯੋ ਚਤੁਕ੍ਕਜ੍ਞਾਨਿਕਾ**ਤਿ। ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਪਨ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬਸੋ ਉਦਾਸਿਨਪਕ੍ਖੇ ਠਤ੍ਵਾ ਭਾਵਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਕਦਾਚਿਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਵੇਦਨਾਯ ਵਿਨਾ ਅਪ੍ਪਨੰ ਨਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਞ੍ਚਮਜ੍ਞਾਨਿਕਾ**ਤਿ। **ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਨਆਰੁਪ੍ਪਾ**ਤਿ ਕਸਿਣੁਗ੍ਘਾਟਿਮਾਕਾਸਾਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਆਰੁਪ੍ਪਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁਪਿ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁ। **ਯਥਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੰਤੰਆਰਮ੍ਮਣਾਨੁਰੂਪੰ। ਆਰਮ੍ਮਣੇਨ ਵਿਨਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮੰਨਾਮ ਨ ਸਿਜ੍ਝਤਿ। ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸੁਟ੍ਠੁ ਦਲ਼੍ਹਵਿਭੂਤਗਹਣਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਉਗ੍ਗਹੇਨ ਵਿਨਾ ਆਰਮ੍ਮਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਸਤਿਚ ਆਰਮ੍ਮਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਪਚਾਰਜ੍ਞਾਨੰਪਿ ਤਾਵ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਪਗੇਵ ਅਪ੍ਪਨਾਞਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਪਰਿਕਮ੍ਮਨਿਮਿਤ੍ਤੰ।ਲ। ਲਬ੍ਭਨ੍ਤੇ**ਵਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾਪੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁਪਿ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁ। **ਯਥਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ ਤੰਤੰਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਨੁਰੂਪੰ। **ਪਰਿਯਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਇਦੰ ਪਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਵਿਭੂਤਤਰਤ੍ਤਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਪਥਮੰ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਤਾਦਿਸੇ ਤਦਾਕਾਰੇ ਤੰਸਣ੍ਠਾਨੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪਚਾਰੋਵਾ ਅਪ੍ਪਨਾਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਟਿਭਾਗਨਿਮਿਤ੍ਤੰਨਾਮ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਪਟਿਭਾਗ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰਪਨਾ**ਤਿਆਦਿ। ਵੁਤ੍ਤਮੇਵਤ੍ਥੰ ਦਲ਼੍ਹੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ **ਤਤ੍ਥਹੀ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਏਵੰ ਸਮਥਕਮ੍ਮੇ ਪਥਮੰ ਉਗ੍ਗਹਕੋਸਲ੍ਲੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਾਵਨਾਵਿਧਾਨੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ **ਕਥ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਮਾਹ। **ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਯਥਾ ਸਣ੍ਠਿਤੰ ਆਕਾਰੰ ਚਿਤ੍ਤੇ ਉਪਰੂਪਰਿ ਵਿਭੂਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਸਾਚਭਾਵਨਾ**ਤਿ ਉਗ੍ਗਹਣਾਕਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤ ਜਵਨਵੀਥਿਪਰੰਪਰਸਙ੍ਖਾਤਾ ਸਾ ਚਿਤ੍ਤਭਾਵਨਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮਭਾਵਨਾ ਨਾਮ। ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਕਰਣਵਸੇਨ ਵਡ੍ਢਨਾਕਾਰਸਣ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ। ਸਮੁਗ੍ਗਹਿਤੰ ਹੋਤੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਉਗ੍ਗਹਿਤੰ ਸਮੁਗ੍ਗਹਿਤੰਨਾਮ ਹੋਤਿ ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਚਕ੍ਖੁਨਾਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵਮਨੋਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸ ਆਪਾਤਮਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਸ੍ਸਆਪਾਤਮਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਨਿਮ੍ਮਿਲਿਤ੍ਵਾਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾਵਾ ਆਵਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਿਟ੍ਠਸਦਿਸੰ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੰ ਹੋਤਿ। ਉਗ੍ਗਹਨਿਮਿਤ੍ਤੰਨਾਮ। ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਵਿਨਸ੍ਸਮਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ। ਸਾਚ ਭਾਵਨਾ ਸਮਾਧਿਯਤਿ। ਨ ਤਾਵ ਭਾਵਨਨ੍ਤਰਭਾਵੰ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਤਥਾ ਸਮਾਹਿਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਮਤ੍ਥਕਪਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸਮਾਧਿਨਾ ਸਮਾਹਿਤਸ੍ਸ ਏਤਸ੍ਸ ਯੋਗਿਨੋ। **ਤਤੋਪਰ**ਨ੍ਤਿ ਉਗ੍ਗਹਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਤੋ ਪਰੰ। ਭਾਵਨਮਨੁਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੇ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਪਦਹਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਤਪ੍ਪਟਿਭਾਗ**ਨ੍ਤਿ ਸਭਾਵ ਧਮ੍ਮਭੂਤੇਨ ਤੇਨ ਉਗ੍ਗਹਨਿਮਿਤ੍ਤੇਨ ਸਦਿਸੰ। **ਵਤ੍ਥੁਧਮ੍ਮਵਿਮੁਚ੍ਚਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਮੇਘਵਲਾਹਕਨ੍ਤਰਤੋਵਾ ਰਾਹੁਮੁਖਤੋਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੰ ਵਿਯ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮਭੂਤਾ ਉਗ੍ਗਹਨਿਮਿਤ੍ਤਤੋ ਵਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁੰ ਉਪਟ੍ਠਿਤੰ। ਤਤੋਯੇਵ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਙ੍ਖਾਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਇਤਿ ਕਥਿਤੰ। **ਭਾਵਨਾ ਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਕੇਵਲੰ ਭਾਵਨਾਚਿਤ੍ਤਬਲੇਨ ਪਸਿਦ੍ਧੰ। **ਆਲਮ੍ਬਣ**ਨ੍ਤਿ ਤਦੇਵ ਸਮੁਗ੍ਗਹਿਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਲਮ੍ਬਣੰ **ਚਿਤ੍ਤੇਸਨ੍ਨਿਸਨ੍ਨੰਸਮਪ੍ਪਿਤੰਹੋਤੀ**ਤਿ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਿਕਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਨਿਚ੍ਚਲਭਾਵੇਨ ਸਣ੍ਠਿਤੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਅਪ੍ਪਿਤੰ ਪਵੇਸਿਤੰ ਹੋਤਿ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਲਮ੍ਬਣੰ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਾਦਿਕਸ੍ਸ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਲਮ੍ਬਣਸ੍ਸ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਪਰਿਯੋਦਾਤਭਾਵੇਨ ਉਪਟ੍ਠਿਤਤਾਨਾਮ ਕਿਲੇਸਮਲਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨੇਨ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਪਰਿਯੋਦਾਤਭਾਵੰ ਪਤ੍ਵਾ ਓਭਾਸਜਾਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨੇਵ ਹੋਤਿ। ਨ ਤਸ੍ਸ ਆਲਮ੍ਬਣਸ੍ਸ ਵਸੇਨ। ਨਹਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮੇ ਤਾਦਿਸੋ ਗੁਣੋਨਾਮ ਉਪਲਬ੍ਭਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਟਿਭਾਗ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਨੀਵਰਣਸਙ੍ਖਾਤਾਨੰ ਪਟਿਬਨ੍ਧਕਧਮ੍ਮਾਨੰ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਤਾ ਸਿਦ੍ਧਾ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਤਤੋਪਟ੍ਠਾਯਾ**ਤਿਆਦਿ। ਪਟਿਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ ਨੀਵਾਰੇਨ੍ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਰਣਪਕ੍ਖਿਕੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਾਤੇਨ੍ਤੀਤਿ ਪਟਿਬਨ੍ਧਾ। ਨੀਵਰਣ ਧਮ੍ਮਾ। ਵਿਸੇਸੇਨ ਪਹੀਨਾ ਪਟਿਬਨ੍ਧਾ ਏਤਾਯਾਤਿ ਪਟਿਬਨ੍ਧਵਿਪ੍ਪਹੀਨਾ। **ਸਮਾਸੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ

ਆਸੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਸਤ੍ਤਵਿਧੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤ ਰਕ੍ਖਣਵਿਧਾਨੰ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਗਬ੍ਭੰ ਵਿਯ ਸੁਟ੍ਠੁ ਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਸੇਵਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਆਵਾਸੋ ਗੋਚਰੋ ਭਸ੍ਸੰ, ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਭੋਜਨੰ ਉਤੁ।
ਇਰਿਯਾਪਥੋਤਿ ਸਤ੍ਤੇ ਤੇ, ਅਸਪ੍ਪਾਯੇ ਵਿਵਜ੍ਜਯੇ॥

ਸਪ੍ਪਾਯੇ ਸਤ੍ਤ ਸੇਵੇਥ, ਏਵਞ੍ਹਿ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤੋ।
ਨਚਿਰੇਨੇਵ ਕਾਲੇਨ, ਹੋਤਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪ੍ਪਨਾਤਿ ਹਿ ਵੁਤ੍ਤੰ॥

ਰੂਪਾਵਚਰਪਥਮਜ੍ਝਾਨੰਅਪ੍ਪੇਤੀਤਿ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾਯ ਵਿਸਯਭਾਵੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਤਿਸਯੰ ਸਣ੍ਹਸੁਖੁਮਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਉਪਚਾਰਜ੍ਝਾਨਤੋ ਸਤਗੁਣੇਨਵਾ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨਵਾ ਥਿਰਤਰਜ੍ਝਾਨਙ੍ਗਯੁਤ੍ਤੰ ਰੂਪਾਵਚਰ ਸਙ੍ਖਾਤੰ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਅਨੁਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਮੇਵ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨੰ ਵਸੀਭੂਤੰ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਸੀਤਾਸੁ ਪਨ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪਥਮੰ ਵਿਤਕ੍ਕੰ ਆਵਜ੍ਜਤਿ। ਤਤੋ ਵਿਚਾਰੰ। ਤਤੋ ਪੀਤਿੰ। ਤਤੋ ਸੁਖੰ। ਤਤੋ ਸਮਾਧਿੰ। ਤਤੋ ਪੁਨ ਵਿਤਕ੍ਕੰ। ਤਤੋ ਵਿਚਾਰਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਿ ਆਵਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਦਾ ਤੰਤੰਝਾਨਙ੍ਗਾਲਮ੍ਬਣਾ ਚਿਤ੍ਤਵਾਰਾ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਕਤਿਪਯਭਵਙ੍ਗੇਹਿ ਅਨ੍ਤਰਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਭੂਤਾ ਵਿਯ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਆਵਜ੍ਜਨ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ ਵਸਿਤਾਯੋ ਵਸੀਭੂਤਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਤਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਮਤ੍ਥਕਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਞ੍ਹਿ ਯਮਕਪਾਟਿ ਹਾਰਿਯਾਦਿਕਾਲੇਸੁ ਲਹੁਕਪਵਤ੍ਤਿੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨੰ ਤੰਤੰਝਾਨਙ੍ਗਾ ਰਮ੍ਮਣਾਚਿਤ੍ਤਵਾਰਾਪਿ ਚਤੁਪਞ੍ਚਜਵਨਿਕਾਏਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਨ੍ਤਰਭਵਙ੍ਗਾਨਿਪਿ ਪਚ੍ਛਿਮਵਾਰਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰ ਭੂਤਾਨਿ ਭਵਙ੍ਗ ਚਲਨ ਸਙ੍ਖਾਤਾਨਿ ਦ੍ਵੇਏਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਯਤ੍ਥ ਅਪਰੰ ਝਾਨਙ੍ਗੰ ਆਪਾਤ ਮਾਗਚ੍ਛਤਿ। ਨਹਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਆਪਾਤੰ ਅਨਾਗਤੇ ਭਵਙ੍ਗੰ ਚਲਤਿ। ਨਚ ਵਿਨਾ ਭਵਙ੍ਗਚਲਨੇਨ ਆਵਜ੍ਜਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧੇ ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਵਸਿਭਾਵਪਤ੍ਤਾਨੰਪਿ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਭਵਙ੍ਗਚਾਰੇ ਗਣਨਾਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਪਨ ਅਯੰ ਪਨ ਮਤ੍ਥਕਪ੍ਪਤ੍ਤਾਵਸੀ ਭਗਵਤੋ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਕਾਲੇ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਸੰਵਾ ਏਵਰੂਪੇ ਕਾਲੇਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਝਾਨਸ੍ਸ ਸੀਘਤਰੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਸਮਤ੍ਥਤਾ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਵਸੀਨਾਮ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨੇ ਦਨ੍ਧਾਯਿਤਤ੍ਤੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸਾਸੁਪੀਤਿ। ਤਥਾ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤੰ ਝਾਨੰ ਅਚ੍ਛਰਾਮਤ੍ਤਾਦਿਵਸੇਨ ਅਤਿਪਰਿਤ੍ਤਕੰਪਿ ਖਣੰ ਥਪੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਤਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਸੀਨਾਮ। ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤਜ੍ਝਾਨਤੋ ਸੀਘਤਰੰ ਵੁਟ੍ਠਾਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਵਸੀਨਾਮ। ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਵਸੀ ਪਨ ਆਵਜ੍ਜਨਵਸਿਯਾ ਸਿਦ੍ਧਾਯ ਸਿਦ੍ਧਾਏਵ ਹੋਤੀਤਿ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਯਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਤਤ੍ਤਕੰ ਚਿਰਤਰੰ ਝਾਨੰ ਥਪੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਤਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਸਿਤਾਨਾਮਾਤਿਪਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਥਾ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨ ਕਾਲਤੋ ਅਨ੍ਤੋ ਅਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਕਾਲਵਸੇਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਨਸਮਤ੍ਥਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਵਸਿਤਾਨਾਮਾਤਿ। ਤੰਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿਯੇਵ।

ਪਾਲ਼ਿਯਞ੍ਹਿ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨੰ ਯਤ੍ਥਿਚ੍ਛਕੰ ਯਦਿਚ੍ਛਕੰ ਯਾਵਤਿਚ੍ਛਕੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਾਯ ਦਨ੍ਧਾਯਿਤਤ੍ਤੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿਆਦਿਨਾ ਸੀਘਤਰੰਵਾ ਹੋਤੁ। ਚਿਰਤਰੰਵਾ। ਯਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਝਾਨੰ ਥਪੇਤੁੰਵਾ ਯਤ੍ਤਕੇ ਕਾਲੇ ਤਤੋ ਉਟ੍ਠਾਤੁੰਵਾ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਤਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਅਨੂਨੰਵਾ ਅਨਧਿਕੰਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁੰਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤੁੰਵਾ ਸਮਤ੍ਥਤਾਪਿ ਦਸ੍ਸਿਤਾਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚਸਤਿ ਵੁਟ੍ਠਾਨਵਸਿਤਾਪਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਸਿਤਾਯ ਸਿਦ੍ਧਾਯ ਸਿਦ੍ਧਾਏਵਾਤਿ ਤਾਸੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਵਿਸੇਸਕਪ੍ਪਨਾਪਿ ਨਿਪ੍ਪਯੋਜਨਾ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਵਸਨੰ ਵਸੀ। ਸਮਤ੍ਥਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਸ੍ਸਰ ਭਾਵੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਵਸੀਏਵ ਵਸਿਤਾ। ਯਥਾ ਦੇਵੋਏਵ ਦੇਵਤਾਤਿ। ਕਤ੍ਵਾ ਪਦਹਤੋਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਿਕੰ ਓਲ਼ਾਰਿਕਙ੍ਗੰ ਪਹਾਨਾਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨੰ ਤਾਵ ਵਸੀਭੂਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਓਲ਼ਾਰਿਕਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਤਦਾ ਅਹੋਵਤਮੇ ਅਵਿਤਕ੍ਕੰ ਝਾਨੰ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਸਯੋ ਸਣ੍ਠਾਤਿ। ਤਦਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕੰ ਝਾਨੰ

ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪੁਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਭਾਗਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾ ਭਾਵਨਾ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਸਾਪਿ ਯਾਵ ਵਿਤਕ੍ਕੇ ਨਿਕਨ੍ਤਿ ਨ ਪਰਿਯਾਦਿਯਤਿ, ਤਾਵ ਪਰਿਕਮ੍ਮਭਾਵਨਾਨਾਮ। ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਾਯ ਪਨ ਵਿਤਕ੍ਕਨਿਕਨ੍ਤਿਯਾ ਉਪਚਾਰ ਭਾਵਨਾਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸਜ੍ਝਾਨੁਪਚਾਰੇਸੁਪਿ। ਏਵਂ ਤਂਤਂਝਾਨਙ੍ਗਵਿਰਾਗਭਾਵਨਾਬਲੇਨ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਿਕਸ੍ਸ ਓਲ਼ਾਰਿਕਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਝਾਨਙ੍ਗਸ੍ਸ ਪਜਹਨਤ੍ਥਾਯ। **ਵਿਚਾਰਾਦਿਸੁਖੁਮਙ੍ਗੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਵਿਚਾਰਾਦੀਨਂ ਸੁਖੁਮਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪੁਨ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂਵਾ ਝਾਨਙ੍ਗਾਨਂ ਤੇਨ ਤੇਨ ਵਿਤਕ੍ਕਾਦਿਨਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕੇਨ ਅਙ੍ਗੇਨ ਵਿਨਾ ਪੁਨ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ। **ਪਾਹਤੋ**ਤਿ ਪਦਹਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਪਧਾਨਨਾਮਕਂ ਆਤਾਪਵੀਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਾਦਯੋ**ਤਿ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਾਦੀਨਿ ਸੇਸਰੂਪਾਵਚਰਜ੍ਝਾਨਾਨਿ। **ਯਥਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਦ੍ਵਾਵੀਸਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਾਦੀਨਂ ਅਨੁਰੂਪਾਨਿ ਕਸਿਣਆਨਾਪਾਣਾਨਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਵਸੇਸੇਸੁ ਪਨ ਅਟ੍ਠਾਰਸਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਯਸ੍ਮਾ ਅਰੂਪਜ੍ਝਾਨਾਨਿ ਨਾਮ ਆਰਮ੍ਮਣਾਤਿਕ੍ਕਮਨਵਸੇਨੇਵ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਦਤਿਕ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਕਸਿਣੁਗ੍ਘਾਟਨਂਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੇਸੁ ਤਦੁਗ੍ਘਾਟਨਂ ਸਮ੍ਭਵਤਿ। ਤਾਨਿਯੇਵ ਕਸਿਣਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਆਕਾਸਵਜ੍ਜਿਤਕਸਿਣੇਸੂ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਆਕਾਸਕਸਿਣਞ੍ਹਿ ਉਗ੍ਘਾਟੀਯਮਾਨਂਪਿ ਆਕਾਸ ਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਨਤ੍ਥਿ ਤਤ੍ਥ ਤਦਤਿਕ੍ਕਮਨਸਮ੍ਭਵੋਤਿ। **ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠੇ ਕਸਿਣਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਕਸਿਣਨਿਮਿਤ੍ਤਸਞ੍ਞਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਆਕਾਸਂ ਅਨਨ੍ਤਂ ਆਕਾਸਂ ਅਨਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸਸਞ੍ਞਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੇ ਤਂਕਸਿਣਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਅਨੁਰਧਾਯਤਿ। ਤਪ੍ਪਮਾਣਂ ਆਕਾਸਮੇਵ ਉਪਟ੍ਠਾਤਿ। ਏਵਂ ਕਸਿਣਸਞ੍ਞਾਵਿਧਮਨੇਨ ਆਕਾਸਸਞ੍ਞਾਪਵਤ੍ਤਨੇਨਚ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕਸਿਣਂ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਵਿਯੋਜੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਲਦ੍ਧਂ ਆਕਾਸਂ ਆਰਬ੍ਭਾਤਿ ਪਾਟ੍ਠਸੇਸੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਏਸਨਯੋ ਪਥਮਾ ਰੂਪ੍ਪਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁਪਿ। **ਅਨਨ੍ਤਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਂ ਆਕਾਸਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਵਤ੍ਤਮਨਸਿਕਾਰਵਸੇਨ। **ਸਨ੍ਤਮੇਤਂ ਪਣੀਤਮੇਤਨ੍ਤਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਤਥਾ ਸਮ੍ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਤ੍ਤਾ ਉਪਰਿ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਚਤੁਤ੍ਥਾਰੁਪ੍ਪਮਪ੍ਪੇਤੀ**ਤਿ। **ਪਰਿਕਮ੍ਮਂਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸੋ ਭਗਵਾ ਇਤਿਪਿ ਅਰਹਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਸਮਨੁਸ੍ਸਰਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਤਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਾਦਿਕੇ ਆਲਮ੍ਬਣੇ। ਭੁਮਤ੍ਥੇ ਚੇਤਂ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨਂ। **ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਆਕਾਰਸਙ੍ਖਾਤੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ। ਭਾਵਲਕ੍ਖਣੇ ਚੇਤਂ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨਂ। **ਸਾਧੁਕਮੁਗ੍ਗਹਿਤੇ**ਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣਸ੍ਸ ਵਿਭੂਤਤਰ ਵਸੇਨਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਨ੍ਨਪੋਣਪਬ੍ਭਾਰਵਸੇਨਵਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਉਗ੍ਗਹਿਤੇ। **ਉਪਚਾਰੋਚ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ** ਅਰਿਯਸਾਵਕਾਨਂ ਦਿਟ੍ਠਸਚ੍ਚਾਨਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਇਤਰੇਸਂਪਿ ਵਾ ਮਰਣਸਞ੍ਞਾਵਤ੍ਥਾਨੇਸੂਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਨੀਵਰਣਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਨੇਨ ਝਾਨਙ੍ਗਪਾਤੁਭਾਵੇਨਚਉਪਚਾਰਸਮ੍ਪਦਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਂ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁਯਥਾਰਹਂਸਮਥਜ੍ਝਾਨਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾਇਦਾਨਿਤੇਸੁਸਮਥਜ੍ਝਾਨੇਸੁਕਸਿਣਜ੍ਝਾਨਾਨਂ ਨਿਸਨੂਭੂਤਂਅਭਿਞ੍ਞਾ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਅਭਿਞ੍ਞਾਵਸੇਨਪਵਤ੍ਤਮਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਯੋ ਕਤਾਧਿਕਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਆਸਨ੍ਨਭਵੇ ਸਮਥਜ੍ਝਾਨੇਸੁ ਕਤਾਭਿਯੋਗੋਵਾ ਹੋਤਿ, ਪੂਰਿਤਬੋਧਿਸਮ੍ਭਾਰੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸ ਜਾਤਿਕੋਵਾ। ਤਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਸੁ ਨਵਵਿਧੇਸੁਵਾ ਸਮਥਜ੍ਝਾਨੇਸੁਸਿਜ੍ਝ ਮਾਨੇਸੁ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਿ ਸਿਜ੍ਝਤਿਯੇਵ। ਰੂਪਜ੍ਝਾਨਮਤ੍ਤੇਸੁਪਿ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤੇਸੁ ਸਿਜ੍ਝਤਿ ਯੇਵਾਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇਚ ਆਰੁਪ੍ਪਜ੍ਝਾਨਾਨਂਪਚ੍ਚਯਭਾਵਂਅਨੁਪਗਤਸ੍ਸਪਿਆਕਾਸਕਸਿਣਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਤਾਸਮ੍ਭਵੋ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਦੀਘਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਨਹਿ ਅਟ੍ਠਸੁ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਚੁਦ੍ਦਸਹਾਕਾਰੇਹਿ ਚਿਣ੍ਣਵਸੀਭਾਵਂ ਵਿਨਾ ਉਪਰਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਧਿਗਮੋ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਪਨ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਸ ਵਿਸੇਸੇ ਅਵਸੇਸਾਨਂ ਬਹੂਨਂ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸਾਧਾਰਣਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਇਮੇਹਿ ਪਨ ਚੁਦ੍ਦਸਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਪਰਿਦਮੇਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਭਾਵਿਤਭਾਵਨੋ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕੋ ਯੋਗਾਵਚਰੋ ਇਦ੍ਧਿਵਿਕੁਬ੍ਬਨਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਤੀਤਿ ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਦਿਸਾਨਂ ਅਟ੍ਠਸੁ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਚਿਣ੍ਣਵਸੀਭਾਵਾਨਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਕਮ੍ਮੇ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਕਸਿਣਾ ਨੁਲੋਮਤੋ ਕਸਿਣਪਟਿਲੋਮਤੋਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਚੁਦ੍ਦਸਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੂਪਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਦਮੇਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਂ ਸੂਰਂ ਅਭਿਨੀਹਾਰਕ੍ਖਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਇਦ੍ਧਿਵਿਕੁਬ੍ਬਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾ ਮੀਤਿ ਆਰਭਨ੍ਤਾਨਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਂ ਪਨ ਰੂਪਾਵਚਰਪਞ੍ਚ ਮਜ੍ਝਾਨਂ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਛਸੁ ਆਲਮ੍ਬਣੇਸੁ ਯਥਾਰਹਂ ਅਪ੍ਪੇਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਪਾਦਕਤ੍ਥਾਯ ਯਂਅਭਿਞ੍ਞਾਜਾਤਿਕਂ ਰੂਪਾਵਚਰਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਂ ਸਬ੍ਬਪਥਮਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਯਤਿ। ਤਤੋ ਭਵਙ੍ਗਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ। ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠੇਯਜਂ। ਸਵਤ੍ਥੁਕਂ ਸਤਰੂਪਸਹਸ੍ਸਰੂਪਾਦਿਕਂ ਨਿਮ੍ਮਿਤਰੂਪਂ। ਤਂ ਅਧਿਟ੍ਠੇਯਜਂ ਆਦਿ ਯਸ੍ਸ ਅਵਤ੍ਥੁਕਸ੍ਸ ਆਵਿਭਾਵਤਿਰੋਭਾਵਾਦਿਕਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਾਤਿ **ਅਧਿਟ੍ਠੇਯਜਾਦਿਕਂ। ਆਵਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ**

ਪਰਿਕਮ੍ਮੰਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧੇ ਤਾਵ ਯਂਯਂਸਤਾਦਿਕਂ ਨਿਮ੍ਮਿਤਰੂਪਂਵਾ ਆਵਿਭਾਵਾਦਿਕਂ ਨਿਮ੍ਮਿਤਕਮ੍ਮਂਵਾ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਤੁਂ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਅਵਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਸਤਂ ਹੋਮਿ ਸਹਸ੍ਸਂ ਹੋਮੀਤਿਵਾ ਸਤਂ ਹੋਤੁ ਸਹਸ੍ਸਂ ਹੋਤੂਤਿਵਾ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਹੋਤੁ ਏਵਞ੍ਚੇਵਞ੍ਚ ਹੋਤੂਤਿਵਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਦਿਬ੍ਬਸੋਤਾਦੀਸੁ ਪਨ ਯਂ ਯਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਸੋਤੁਂਵਾ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂਵਾ ਜਾਨਿਤੁਂਵਾ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤੁਂਵਾ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਅਸੁਕਾਨਂਵਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣੋਮੀਤਿਆਦਿਨਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਜ੍ਜਨਂ ਆਗਤਮੇਵ। ਯਥਾਹ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਸਚੇ ਸਤਂ ਇਚ੍ਛਤਿ। ਸਤਂ ਹੋਮੀਤਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹੇਵ ਸਤਂ ਹੋਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥਚ ਆਦਿਤੋ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਜ੍ਜਨਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮਾਦਾਨਤ੍ਥਾਯ ਹੋਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਪਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਅਨੁ ਬਲਪ੍ਪਦਾਨਤ੍ਥਾਯਾਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਬਲੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਮਾਹਿਤਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਚਿਤ੍ਤਂਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯੇ ਅਭਿਞ੍ਞਾਚਿਤ੍ਤਗਤਿਕਂ ਹੋਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਰਣਕਾਲੇ ਤੇਨੇਵ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇ ਅਤੀਤਂ ਧਮ੍ਮਜਾਤਂ ਯਾਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਾ ਜਾਨਾਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਞਾਣਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਸਮਾਧਿਞਾਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਤੀਤਂਸਞਾਣਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਸੇਸਾਭਿਞ੍ਞਾਸੁਪਿ ਤਸ੍ਸ ਞਾਣਸ੍ਸ ਵਿਸਯਵਿਸੇਸੋ ਯਥਾਰਹਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਥੇਰੇਨ ਪਨ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਜ੍ਜਨਂਨਾਮ ਨ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਹੋਤਿ। ਨ ਹਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਵਸੀਭਾਵਪਤ੍ਤਾਨਂ ਪੁਨ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨੇਨ ਕਿਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਇਧ ਨਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਰੂਪਾਦੀਸੁਆਲਮ੍ਬਣੇਸੁਯਥਾਰਹਮਪ੍ਪੇਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਞਾਣਂ ਤਾਵ ਤੇਕਾਲਿਕਭੂਤੇਸੁ ਛਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਛਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣਧਮ੍ਮੇਸੁ ਯਂ ਯਂ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਤਿ। ਤਂ ਤਂ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਪਨ ਕਾਯਗਤਿਕਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇਨਕਾਯੇਨ ਆਕਾਸੇਗਮਨਕਾਲੇ ਅਤੀਤਂ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਕਾਯਂ ਚਿਤ੍ਤਗਤਿਕਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਅਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇਨ ਕਾਯੇਨ ਗਮਨਕਾਲੇ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਰੂਪਕਾਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਥਾਪਵਤ੍ਤਮਾਨਸ੍ਸ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਞਾਣਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿਰੂਪਂ ਆਰਮ੍ਮਣ ਮਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਰਮ੍ਮਣਪੁਰੇਜਾਤਂ। ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣ ਪੁਰੇਜਾਤਂ ਹੋਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਅਨਾਗਤੇ ਇਦਂਨਾਮ ਹੋਤੂਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨ ਕਾਲੇ ਅਨਾਗਤਂ ਤਂਤਂਰੂਪਧਮ੍ਮਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਦ੍ਦੋ ਦਿਬ੍ਬਸੋਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਹੋਤਿ। ਅਤੀਤੇ ਸਤ੍ਤਦਿਵਸਾਨਿ ਅਨਾਗਤੇ ਸਤ੍ਤਦਿਵਸਾਨੀਤਿ ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਕਾਲੇ ਅਤੀਤਾ ਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਭੂਤਂ ਪਰਸ੍ਸਚਿਤ੍ਤਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋਵਾ ਖਨ੍ਧਾ ਚੇਤੋਪਰਿਯ ਞਾਣਸ੍ਸ। ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਤਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮਂਪਿ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿਯੇਵ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟ੍ਠਾਨੇ ਕੁਸਲਾ ਖਨ੍ਧਾ ਚੇਤੋ ਪਰਿਯਞਾਣਸ੍ਸ ਯਥਾਕਮ੍ਮੁਪਗਞਾਣਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਞਾਣਦ੍ਵਯਂ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਤਾਵ ਪਰਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਲਮ੍ਬਣਤਾਨਾਮ ਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨਵਾ ਅਦ੍ਧਾ ਵਸੇਨਵਾ ਯੋਜਿਤਾ। ਯਦਿ ਹਿ ਖਣਿਕਵਸੇਨ ਯੋਜੇਯ੍ਯ। ਆਵਜ੍ਜਨੇ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇ ਜਵਨਾਨਿਪਿ ਤਦੇਵ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਰੁਦ੍ਧਂ ਅਤੀਤਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਤਾਨਿ ਕਾਲਤੋ ਆਵਜ੍ਜਨੇਨ ਸਹ ਭਿਨ੍ਨਾਲਮ੍ਬਣਾਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨਚ ਅਨਿਟ੍ਠੇ ਮਗ੍ਗਫਲਵੀਥਿਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਕਾਲਮਤ੍ਤੇਨਾਪਿ ਤੇਸਂ ਤੇਨ ਸਹ ਭਿਨ੍ਨਾਲਮ੍ਬਣਤਾ ਅਟ੍ਠਕਥਾਚਰਿਯੇਹਿ ਅਨੁ ਮਤਾਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਈਦਿਸੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂਨਾਮ ਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨ ਅਦ੍ਧਾਵਸੇਨਚ ਗਹੇਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਮੂਲਟੀਕਾਯਂ ਪਨ ਖਣਿਕਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ ਵਸੇਨੇਵ ਯੋਜਿਤਂ। ਨਹਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਤ੍ਤਿਕਂ ਸਨ੍ਤਤਿ ਅਦ੍ਧਾਨਵਸੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਵਤ੍ਤੁਂ। ਇਤਰਥਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਧਮ੍ਮੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ ਆਸੇਵਨਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਸਿਯਾ। ਨ ਤੁ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਅਤੀਤੋ ਧਮ੍ਮੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਰਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋ ਆਸੇਵਨਪਚ੍ਚਯੇਨ ਪਚ੍ਚਯੋਤਿਚ੍ਚੇਵ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਆਵਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਖਣਵਸੇਨ ਸਹੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਪਰਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਨਚ ਤਾਨਿ ਧਮ੍ਮਤੋ ਭਿਨ੍ਨਾ ਲਮ੍ਬਣਾਨਿਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਗਹਣਾ ਕਾਰਸ੍ਸ ਅਭਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ। ਆਵਜ੍ਜਨਂਪਿ ਹਿ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤੇਵ ਆਵਜ੍ਜਤਿ। ਜਵਨਾਨਿਚ ਚਿਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤੇਵ ਜਵਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿਚ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਅਤੀਤਾਨਨ੍ਤਰ ਚੁਤਿਤੋ ਪਨ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਤੀਤਾ ਖਨ੍ਧਾ ਖਨ੍ਧੁਪਨਿ ਬਨ੍ਧਾ ਨਾਮ ਗੋਤ੍ਤਕਸਿਣ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਿਕਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਞਾਣਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਹੋਤਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾਤਿ ਏਵਂ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਛਸੁ ਆਲਮ੍ਬਣੇਸੁ ਯਥਾਰਹ ਮਪ੍ਪੇਤੀਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਪਵਕ੍ਖਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਮਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਭੇਦੇਨ ਪਭੇਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਨ੍ਤਿਆਦਿਗਾਥ ਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਯਂ ਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਯਥਾ ਯਥਾਚ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਤਥਾ ਤਥਾਵਾ ਇਜ੍ਝਨ ਸਙ੍ਖਾਤੋ ਵਿਧੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਪਕਾਰੋਵਾ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ **ਇਦ੍ਧਿਵਿਧਂ**। ਤਂ ਪਨ ਤਿਵਿਧਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾ ਨਿਦ੍ਧਿ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨਿਦ੍ਧਿ ਮਨੋਮਯਿਦ੍ਧਿ ਵਸੇਨ।

ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਕਤਿਵਣ੍ਣੰ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਤ ਸਹਸ੍ਸਾਦਿ ਬਹੁਭਾਵ ਕਰਣ ਵਸੇਨਵਾ ਆਕਾਸਗਮਨਾਦਿਵਸੇਨ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯ ਦਸ੍ਸਨ ਵਸੇਨਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਾ ਇਦ੍ਧਿ **ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਿਦ੍ਧਿਨਾਮ**। ਪਕਤਿਵਣ੍ਣੰ ਪਨ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਮੇਵ ਕੁਮਾਰਵਣ੍ਣਨਾਗਵਣ੍ਣਾਦਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਤਾ ਇਦ੍ਧਿ **ਵਿਕੁਬ੍ਬਨਿਦ੍ਧਿਨਾਮ**। ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਞ੍ਞੰ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸੰ ਸਰੀਰੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਿਤਾ ਇਦ੍ਧਿ **ਮਨੋਮਯਿਦ੍ਧਿਨਾਮ**। ਦਿਵੇ ਭਵਾ ਦਿਬ੍ਬਾ। ਦੇਵਲੋਕੇ ਜਾਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦਿਬ੍ਬਞ੍ਚ ਤੰ ਸੋਤਞ੍ਚਾਤਿ ਦਿਬ੍ਬਸੋਤੰ। ਦੇਵਾਨੰ ਉਲ੍ਲਾਰਕਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਦੂਰੇਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਸਮਤ੍ਥੰ ਪਸਾਦਸੋਤੰ। ਦਿਬ੍ਬਸੋਤਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਪਨ ਇਦੰ ਅਭਿਞ੍ਞਾਞਾਣੰਪਿ **ਦਿਬ੍ਬਸੋਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਸਿਣਜ੍ਝਾਨ ਸਙ੍ਖਾਤੇਨਵਾ ਦਿਬ੍ਬਵਿਹਾਰੇਨ ਪਟਿਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਸਯਞ੍ਚ ਤਸ੍ਮਿੰ ਦਿਬ੍ਬਵਿਹਾਰੇ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਦਿਬ੍ਬਞ੍ਚ ਤੰ ਸੋਤਞ੍ਚਾਤਿ ਦਿਬ੍ਬਸੋਤੰ। ਪਰਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਜਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ **ਪਰਚਿਤ੍ਤਵਿਜਾਨਨੰ**। ਤਦੇਵ ਚੇਤੋਪਰਿਯਾਯਨ੍ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛਿਜ੍ਜ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਚੇਤੋਪਰਿਯਞਾਣਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਵਾਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਤੀਤਭਵੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਛਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਆਪਾਤੰ ਆਗਤਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਦਿਤਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਤੀਤਜਾਤੀਸੁ ਗੋਚਰ ਨਿਵਾਸਵਸੇਨ ਨਿਵਸਿੰਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਪਨ ਪਰੇਸੰ ਛਦ੍ਵਾਰਗਹਿਤਾਪਿ ਧਮ੍ਮਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਵਾਸੋ ਹੋਤਿਯੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਵਾਸਸ੍ਸ ਅਨੁਸ੍ਸਰਣੰ **ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿ**। ਇਧ ਪਨ ਤੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞਾਣੰ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਦਿਬ੍ਬਞ੍ਚ ਤੰ ਚਕ੍ਖੁਚਾਤਿ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁ। ਤੰ ਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ਇਦੰ ਅਭਿਞ੍ਞਾਞਾਣੰਪਿ **ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਦਿਬ੍ਬਵਿਹਾਰ ਵਸੇਨ ਪਟਿਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਸਯਞ੍ਚ ਦਿਬ੍ਬਵਿਹਾਰਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਾ ਦਿਬ੍ਬਞ੍ਚ ਤੰ ਚਕ੍ਖੁਚਾਤਿ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁ। ਯਥਾਕਮ੍ਮੂਪਗਞਾਣੰ ਅਨਾਗਤੰਸਞਾਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਞਾਣਾਨਿ ਇਮਸ੍ਸੇਵ ਪਰਿਭਣ੍ਡਞਾਣਾਨਿਨਾਮ। ਨਹਿ ਤੇਸੰ ਪਟਿਲਾਭਤ੍ਥਾਯ ਵਿਸੁੰ ਚਿਤ੍ਤਪਰਿਦਮਨਪਰਿਕਮ੍ਮੰਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਞਾਣੇ ਪਟਿਲਦ੍ਧੇ ਤੇਸੰਪਿ ਪਟਿਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਨਿਰਯੇਸੁ ਦੁਕ੍ਖੰ ਦੇਵੇਸੁਵਾ ਸੁਖੰ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੇ ਸਤ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਅਤੀਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਕਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਯਥਾਕਮ੍ਮੂਪਗਞਾਣੰ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਸੰ ਅਨਾਗਤੇ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇਸੰ ਅਨਾਗਤਖਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਅਨਾਗਤੰਸਞਾਣੰ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿ ਞਾਣੰ ਵਿਯਚ ਸਬ੍ਬੰਪਿ ਅਨਾਗਤਧਮ੍ਮਜਾਤੰ ਏਤਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਏਤਞ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਯੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞਾਣਗਤਿਕਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਵਿਭਾਵਨਿਯੰ ਪਨ

ਅਨਾਗਤੇ ਸਤ੍ਤਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਧਮ੍ਮਾ ਦੁਤੀਯਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਏਤਸ੍ਸ ਵਿਸਯੋਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। ਤਮ੍ਪਿ ਯੁਤ੍ਤੰਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ।

ਨਹਿ ਭਵਨ੍ਤਰੇਪਿ ਅਨਾਵਤਧਮ੍ਮੇ ਜਾਨਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੰ ਏਤੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ ਅਨਾਗਤਧਮ੍ਮੇ ਨਜਾਨਾਤੀਤਿ ਸਕ੍ਕਾ ਭਵਿਤੁੰ। ਯਥਾ ਚੇਤੰ, ਤਥਾ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਞਾਣੰਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ ਪਰਸਨ੍ਤਾਨਗਤੇ ਅਤੀਤਧਮ੍ਮੇਤਿ। ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਪਨ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁਚ ਭਵਨ੍ਤਰਗਤਧਮ੍ਮੇਹਿ ਏਵ ਞਾਣਦ੍ਵਯੰ ਯੋਜਿਤੰ। ਤੰ ਪਨ ਅਸਾਧਾਰਣਕਾਲਵਸੇਨ ਆਨੁਭਾਵਵਿਸੇਸਪਾਕਟਤ੍ਥੰ ਯੋਜਿਤਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾਤਿ। **ਗੋਚਰਭੇਦੋ**ਤਿ ਦਸਕਸਿਣਾਦੀਸੁ ਗੋਚਰੇਸੁ ਸਮਥਜ੍ਝਾਨਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਭੇਦੋ।

ਸਮਥਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਨਯੋ।

੧੭੧. ਸਬ੍ਬਲੋਕਿਯਮਹਾਜਨੇਹਿ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠੰ ਪੁਗ੍ਗਲਸਤ੍ਤਇਤ੍ਥਿ ਪੁਰਿਸਾਦਿਕੰ ਨਿਚ੍ਚ ਧੁਵ ਸੁਖ ਅਤ੍ਤ ਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸੇਸੇਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ। ਕਿਰਿਯਾ ਕਮ੍ਮੰ। ਭਾਵਨਾਪਯੋਗੋ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਕਮ੍ਮੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਮ੍ਮੰ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਏਵ ਵਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਕਮ੍ਮੰ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਠਾਨੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਭੂਮੀਤਿ **ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ**। ਖਨ੍ਧਾਦਿਧਮ੍ਮਜਾਤੰ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਕਮ੍ਮਮੇਵ ਵਾ ਉਤ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਭਾਵਨਾ ਵਿਸੇਸਸ੍ਸ ਆਨਿਸੰਸਵਿਸੇਸਸ੍ਸਵਾ ਠਾਨੰ

ਆਸਨ੍ਨਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ ਸਙ੍ਗਹੋ ਤੀਣਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨੀਤਿਆਦਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਨਿਚ੍ਚਸੀਲਮੇਵ ਸਯਞ੍ਚ ਦੁਸ੍ਸਿਲ੍ਯਮਲਤੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਕਾਯੰ ਵਾਚਞ੍ਚ ਤਤੋ ਵਿਸੋਧਨਤੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ **ਸੀਲਵਿਸੁਦ੍ਧਿ**। ਸੁਭਾਵਿਤ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਮੇਵ ਸਯਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣਮਲਤੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਤੰਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲਞ੍ਚ ਤਤੋ ਵਿਸੋਧਨਤੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ **ਚਿਤ੍ਤਵਿਸੁਦ੍ਧਿ**। ਚਿਤ੍ਤਸੀਸੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਸਮਾਧਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਧਮ੍ਮਵਵਤ੍ਥਾਨਞਾਣਸਙ੍ਖਾਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿਏਵ ਤੰ ਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲੰ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿਮਲਤੋ ਵਿਸੋਧਨਤੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ **ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਸੁਦ੍ਧਿ**। ਸੋਲ਼ਸਵਿਧੰ ਅਟ੍ਠਵਿਧੰ ਕਙ੍ਖੰ ਵਿਤਰਨ੍ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਾ। ਪਚ੍ਚਯਪਰਿਗ੍ਗਹਞਾਣੰ। ਸਾ ਏਵ ਤੰਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲੰ ਅਹੇਤੁ ਦਿਟ੍ਠਿ ਵਿਸਮਹੇਤੁਦਿਟ੍ਠੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਾਹਿ ਦੁਵਿਧਾਹਿ ਕਙ੍ਖਾਹਿ ਵਿਸੋਧਨਤੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ **ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਵਿਸੁਦ੍ਧਿ**। ਮਗ੍ਗੋਚ ਅਮਗ੍ਗੋਚ ਮਗ੍ਗਾਮਗ੍ਗਾ। ਤਤ੍ਥ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਵਿਸੁਦ੍ਧਾਧਿਗਮਨਸ੍ਸ ਉਪਾਯਭੂਤੋ ਮਨਸਿਕਾਰਵਿਧਿਵਾ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋਵਾ ਮਗ੍ਗੋਨਾਮ। ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਪਾਯਭੂਤੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋਵਾ ਅਧਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਨਿਵਾ ਅਮਗ੍ਗੋਨਾਮ। ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਤੋ ਅਮਗ੍ਗਸ੍ਸਚ ਅਮਗ੍ਗਤੋ ਜਾਨਨੰ ਦਸ੍ਸਨਞ੍ਚ ਮਗ੍ਗਾਮਗ੍ਗਞਾਣਦਸ੍ਸਨੰ। ਤਮੇਵ ਤੰਸਮਙ੍ਗੀਪੁਗ੍ਗਲੰ ਅਮਗ੍ਗੇ ਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞਾਯ ਵਿਸੋਧਨਤੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ **ਮਗ੍ਗਾਮਗ੍ਗਞਾਣਦਸ੍ਸਨਵਿਸੁਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ। ਉਪਰਿ ਵਿਸੇਸੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਪਟਿਪਦਾ। ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਰੰਪਰਸਙ੍ਖਾਤੋ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਮਗ੍ਗੋ। ਪਟਿਪਦਾਭੂਤੰ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿ ਪਟਿਪਦਾਞਾਣਦਸ੍ਸਨੰ। ਤਮੇਵ ਨਿਚ੍ਚਸਞ੍ਞਾਦਿਤੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ **ਪਟਿਪਦਾਞਾਣਦਸ੍ਸਨਵਿਸੁਦ੍ਧਿ**ਨਾਮ, ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਞਾਣਸਙ੍ਖਾਤ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਮੇਵ ਸਮ੍ਮੋਹਮਲਤੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ **ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਵਿਸੁਦ੍ਧਿ**ਨਾਮ। ਏਤ੍ਥਚ ਸੁਤਮਯਾਦਿਵਸੇਨ ਸਿਦ੍ਧੰ ਅਨੁਮਾਨ ਞਾਣੰਪਿ ਞਾਣਮੇਵਾਤਿ ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਪਚ੍ਚਕ੍ਖਞਾਣਮੇਵ ਗਹੇਤੁੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਦਸ੍ਸਨਗਹਣੰ ਕਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਲਕ੍ਖੀਯਨ੍ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੀਯਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਅਨਿਚ੍ਚਾਏਵਾਤਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛੀਯਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਾ ਏਤੇਨਾਤਿ ਲਕ੍ਖਣੰ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ ਏਵ ਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ **ਅਨਿਚ੍ਚਲਕ੍ਖਣੰ**। ਪੁਬ੍ਬਪਦੇ ਭਾਵਪਚ੍ਚਯਲੋਪੋ। ਅਞ੍ਞੋਹਿ ਅਨਿਚ੍ਚੋ, ਅਞ੍ਞਾ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਥਾਗਮਨਕ੍ਰਿਯਾਯੋਗੇਨ ਪੁਰਿਸੋ ਗਤੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਨ ਪਨ ਗਮਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਪੁਰਿਸੋ। ਨਚ ਪੁਰਿਸੋ ਗਮਨਕ੍ਰਿਯਾ। ਅਞ੍ਞਾ ਹਿ ਕ੍ਰਿਯਾ, ਅਞ੍ਞੋ ਪੁਰਿਸੋ। ਤਥਾ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਯੋਗੇਨ ਸਬ੍ਬੋ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮੋ ਅਨਿਚ੍ਚੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਨ ਪਨ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ ਸੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਨਚ ਸੋ ਧਮ੍ਮੋ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ। ਅਞ੍ਞਾ ਹਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ, ਅਞ੍ਞੋ ਸੋ ਧਮ੍ਮੋਤਿ। ਕਤਮਾ ਪਨ ਸਾ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਤਿ। ਵਿਪਰਿਣਾਮਾ ਕਾਰੋ। ਜੀਰਣਾਕਾਰੋ ਭਿਜ੍ਜਨਾਕਾਰੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਪਨ ਆਕਾਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਦਾਕਾਰਵਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੇ ਞਾਣੰ ਪਵਤ੍ਤਤਿ ਅਯੰ ਧਮ੍ਮੋ ਅਨਿਚ੍ਚੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਯੇਵ ਇਧ ਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ ਦ੍ਵੀਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਅਭਿਣ੍ਹਸੰਪਟਿਪੀਲ਼ਨਾਕਾਰੋ ਦੁਕ੍ਖਤਾਨਾਮ। ਅਵਸਵਤ੍ਤਨਾਕਾਰੋ ਅਨਤ੍ਤਤਾਨਾਮਾਤਿ। ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਾਯ ਪਨ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਯ ਸਹ ਅਨਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨਿਚ੍ਚੇਨ ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਹ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਯ ਅਨੁਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ **ਅਨਿਚ੍ਚਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ**। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸਾਸੁਪਿ ਦ੍ਵੀਸੁ। ਯਾਵ ਸਰੀਰੇ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਤਿਵਿਧਲਕ੍ਖਣਯੁਤ੍ਤਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਤਾਵ ਤੇਸੁ ਤਿਵਿਧਲਕ੍ਖਣਵਿਭਾਵਨਵਸੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਮਸਨੰ ਆਮਸਨੰ ਸਮ੍ਮਸਨੰ। ਸਮ੍ਮਸਨਾਕਾਰੇਨ ਪਵਤ੍ਤੰ ਞਾਣੰ **ਸਮ੍ਮਸਨਞਾਣੰ**। ਉਦਯੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਤੰਤੰ ਖਣਾਨੁਰੂਪੰ ਤੰਤੰ ਪਚ੍ਚਯਾਨੁਰੂਪਞ੍ਚ ਨਵਨਵਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਾਤੁ ਭਾਵੋ ਚੇਵ ਉਪਰੁਪਰਿ ਵਡ੍ਢਨਞ੍ਚ। ਵਯੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਾ ਨਵਨਵਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿਚ। ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਅਲਦ੍ਧਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਪੁਰਾਣਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨੰ। ਸਮੂਹ ਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨ ਪਨ ਉਦਯਪਕ੍ਖਸ੍ਸਵਾ ਵਯਪਕ੍ਖਸ੍ਸਵਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨਞਾਣੰ **ਉਦਯਬ੍ਬਯਞਾਣੰ**। ਤੇਸੁ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਕ੍ਖੇਸੁ ਉਦਯਕੋਟ੍ਠਾਸੋਨਾਮ ਉਪਰੁਪਰਿ ਪਾਕਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਵਯਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਪਨ ਅਪਾਕਟੋ। ਸੋ ਏਵ ਚ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਯ ਪਰਮਾ ਕੋਟੀਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਸੁਟ੍ਠਤਰੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨਞਾਣੰ **ਭਙ੍ਗਞਾਣੰ**। ਭਙ੍ਗੇ ਦਿਟ੍ਠੇ ਏਵੰ ਭਿਜ੍ਜਨਸਭਾਵਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਸੋਕ ਦੁਕ੍ਖਵਤ੍ਥੁਭਾਵੇਨ ਤਥਾ ਤਥਾ ਭਾਯਿਤਬ੍ਬਪਕਾਰਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨਞਾਣੰ **ਭਯਞਾਣੰ** ਨਾਮ। ਲੋਕੇ ਪਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਯਵਤ੍ਥੁੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਪਿ ਆਸਨ੍ਨੇ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿੰ ਪਟਿਸਰਣੇ ਸਤਿ ਨ ਭਾਯਨ੍ਤਿ। ਅਸਤਿ ਏਵ ਭਾਯਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਭਾਯਿਤਬ੍ਬਾਨੰ ਤੇਸੰ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਞ੍ਞਪਟਿਸਰਣਾਭਾਵਦਸ੍ਸਨੰ **ਆਦੀਨਵਞਾਣੰ** ਨਾਮ। ਕੁਤੋਚਿ ਪਟਿਸਰਣਾਭਾਵੇਨ ਤੇਹਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਕਾਰ ਸਹਿਤੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣੰ **ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਞਾਣੰ**ਨਾਮ। ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦੀਯਮਾਨੇਹਿ ਤੇਹਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਮੁਚ੍ਚਿਤੁੰ ਅਜ੍ਝਾਸਯਸਹਿਤੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣੰ **ਮੁਚ੍ਚਿਤੁਕਮ੍ਯਤਾਞਾਣੰ** ਨਾਮ। ਸੁਟ੍ਠੁ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੀਘੰ ਮੁਚ੍ਚਨਤ੍ਥੰ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾਯ ਆਕਾਰੇਹਿ ਅਨੇਕਾਦੀਨਵਰਾਸਿ ਭਾਵ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਨਵਸੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁਵਿਪ੍ਫਾਰਤਰੰ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਞਾਣੰ **ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਞਾਣੰ** ਨਾਮ। ਤੇਸੰ ਪਨ ਅਨੇਕਾਦੀਨਵਰਾਸਿਭਾਵੇ ਸੁਟ੍ਠੁ ਦਿਟ੍ਠੇ ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਨਿਕਨ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਯਾਦਿਨ੍ਨਾਯ ਇਦਾਨਿ ਮੁਚ੍ਚਨੁਪਾਯੋ ਲਦ੍ਧੋਤਿ ਅਧਿਮਤ੍ਤਬ੍ਯਾਪਾਰੰ

ਅਕਤ੍ਵਾ ਸਮੇਨ ਵਾਯਾਮੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਪਰਿਗ੍ਗਹੇ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾਕਾਰਸਹਿਤੰ ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁਵਾ ਭਯਞ੍ਚ ਨਨ੍ਦਿਞ੍ਚ ਪਹਾਯ ਉਦਾਸਿਨਭਾਵਸਹਿਤੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣੰ **ਸਙ੍ਖਾਰੁਪੇਕ੍ਖਾਞਾਣੰ**ਨਾਮ। ਉਪਰਿ ਮਗ੍ਗੁਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਵਹਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਭਾਵੇਨ ਮਗ੍ਗੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਲੋਮੇਹਿ ਥਾਮਬਲੇਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣੰ **ਅਨੁਲੋਮਞਾਣੰ** ਨਾਮ। ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਨੰਵਾ ਞਾਣਾਨੰਤੰ ਅਨੁਲੋਮੰ ਹੋਤਿ ਲਕ੍ਖਣਤ੍ਤਯਸ੍ਸ ਸੁਟ੍ਠੁਤਰੰ ਵਿਭਾਵਨਤੋ। ਉਪਰਿਮਗ੍ਗਸ੍ਸਵਾ ਅਨੁਲੋਮੰ ਹੋਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਭਾਵਤੋ, ਪਦਟ੍ਠਾਨਤ੍ਤਾਚਾਤਿਪਿ ਅਨੁਲੋਮਞਾਣੰ ਨਾਮਾਤਿ। ਅਤ੍ਤ ਜੀਵਸੁਞ੍ਞਤਾਦਸ੍ਸਨ ਬਲੇਨ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਕਿਲੇਸਬਨ੍ਧਨਤੋ ਵਿਮੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਮਗ੍ਗੋ **ਸੁਞ੍ਞਤਾਵਿਮੋਕ੍ਖੋ** ਨਾਮ। ਸਙ੍ਖਾਰਾਨੰ ਯਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਿਲੇਸਾਨੰ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਹੋਤਿ। ਤਾਨਿ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨਾਥ ਭਾਵ ਦਸ੍ਸਨ ਬਲੇਨ ਵਿਮੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਮਗ੍ਗੋ **ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੋਵਿਮੋਕ੍ਖੋ** ਨਾਮ। ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਸ੍ਸਾਸਾਭਾਵ ਦਸ੍ਸਨਬਲੇਨ ਵਿਮੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਮਗ੍ਗੋ **ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੋਵਿਮੋਕ੍ਖੋ**ਨਾਮ। **ਸੁਞ੍ਞਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ**ਤਿ ਅਨਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ। ਸਾ ਹਿ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮੂਹਘਨ ਸਨ੍ਤਤਿਘਨ ਕਿਚ੍ਚਘਨ ਆਰਮ੍ਮਣਘਨੇਸੁ ਤੰਤੰਘਨ ਵਿਨਿਬ੍ਭੁਜ੍ਜਨ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਾ ਇਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਾਰਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾਨੁਪਸ੍ਸਨਤੋ ਸੁਞ੍ਞਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਨੁਪਸ੍ਸਨਾ**ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ। ਸਾਪਿ ਹਿ ਸਨ੍ਤਤਿ ਵਿਚ੍ਛੇਦਨ ਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਹਨ੍ਤਿ ਗਹਿਤਸ੍ਸ ਨਿਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਧਮਨਤੋ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਪਣਿਹਿਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਾ ਨੁਪਸ੍ਸਨਾ। ਸਾਪਿ ਹਿ ਮਹਾਆਦੀਨਵਰਾਸਿ ਭਾਵ ਵਿਭਾਵਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਇਦੰ ਮਮ ਏਤੰ ਮਮਾਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਣਿਹਿਤ ਗੁਣਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾਨੁਪਸ੍ਸਨਤੋ ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। **ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸੰਵਰਸੀਲ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਨਯਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸੀਲੰ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬਲੋ ਕਿਯਸੀਲਾਨੰ ਜੇਟ੍ਠਕਤ੍ਤਾ ਪਤਿਚ ਹੋਤਿ। ਚਤੁਭੂਮਕਕੁਸਲਾਨੰ ਆਦਿਪਭਵਭੂਤਤ੍ਤਾ ਮੁਖਞ੍ਚ। ਇਤਿ ਪਤਿਮੁਖਟ੍ਠੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਮੇਵਚ ਦੁਸ੍ਸਿਲਜਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸੰਵਰਣਤੋ ਪਿਦਹਨਤੋ ਸੰਵਰੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਯੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਵਿਫਨ੍ਦਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਲੋਲਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਦਨੁਬਨ੍ਧਾਚ ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸੰਵਰਣਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਸਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯ ਸੰਵਰੋਨਾਮ। ਸੋ ਏਵ ਸੀਲਨ੍ਤਿ **ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸੰਵਰਸੀਲੰ**। ਆਜੀਵਨ੍ਤਿ ਜੀਵਿਤੰ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਆਜੀਵੋ। ਪਚ੍ਚਯਪਰਿਯੇਸਨਵਾਯਾਮੋ। ਸੋਯੇਵ ਬੁਦ੍ਧਪਟਿਕੁਟ੍ਠੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫਦਾਨਾਦੀਹਿ ਮਿਚ੍ਛਾਪਯੋਗੇਹਿ ਤਿਵਿਧਕੁਹਨਵਤ੍ਥੂਹਿਚ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ **ਆਜੀਵਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ**ਨਾਮ। ਸਾ ਏਵ ਸੀਲਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਤਥਾਰੂਪੇਨ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਾਦਿਨਾ ਪਯੋਗੇਨ ਪਟਿਲਦ੍ਧਾਨੰ ਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਕਾਲੇਸੁ ਸਮ੍ਮੋਹਸ੍ਸ ਗੇਧਸ੍ਸ ਮਦਸ੍ਸ ਪਮਾਦਸ੍ਸਚ ਪਹਾਨਤ੍ਥੰ ਤੰਤੰਪਯੋਜਨਮਰਿਯਾਦੰਵਾ ਪਟਿਕੂਲਲਕ੍ਖਣੰਵਾ ਧਾਤੁਮਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੰਵਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹਣ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚਯਸੇਵਨੇ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਞਾਣੰ **ਪਚ੍ਚਯ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਸੀਲੰ**ਨਾਮ। ਪਰਿਸੁਜ੍ਝਤੀਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਿ। ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਿਯੇਵ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ। ਸਾ ਏਵ ਸੀਲਨ੍ਤਿ ਸਮਾਸੋ। ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲਾਨੀਤਿ **ਚਤੁਪਾਰਿ ਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲੰ**। ਚਿਤ੍ਤਵਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਸਦ੍ਦੇਨ ਸਮਾਧਿ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਦੁਵਿਧੋਪਿਸਮਾਧਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸੁਦ੍ਧਿ**ਨਾਮਾਤਿ। **ਲਕ੍ਖਣਰਸਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨਪਦਟ੍ਠਾਨ ਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਸਭਾਵੋ ਲਕ੍ਖਣੰਨਾਮ। ਅਗ੍ਗਿਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਤ੍ਤੰ ਵਿਯ। ਤੇਨ ਸਭਾਵੇਨ ਸਾਧੇਤਬ੍ਬੰ ਕਿਚ੍ਚੰਵਾ ਸਾਧਨਪਚ੍ਚਯਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਗੁਣਸਙ੍ਖਾਤਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਾ ਰਸੋਨਾਮ। ਅਗ੍ਗਿਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਚਨ ਜੋਤਨਾਨਿ ਵਿਯ। ਸਾ ਏਵ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਾ ਕਾਰਿਯਸਙ੍ਖਾਤੰ ਫਲੰਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨੰਨਾਮ। ਅਗ੍ਗਿਸ੍ਸ ਧੂਮੋ ਵਿਯ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਸਾਧਾਰਣਪਚ੍ਚਯਸਙ੍ਖਾਤੰ ਆਸਨ੍ਨਕਾਰਣੰ ਪਦਟ੍ਠਾਨੰਨਾਮ। ਤੇਸੰ ਵਸੇਨ ਨਾਮਸ੍ਸਚ ਰੂਪਸ੍ਸਚ ਪਰਿਗ੍ਗਹੋ ਞਾਣੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਹਣੰ ਨਾਮਰੂਪਵਵਤ੍ਥਾਨੰ **ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਸੁਦ੍ਧਿ**ਨਾਮ। ਏਤ੍ਥਚ ਪਰਿਗ੍ਗਹੋ ਦੁਵਿਧੋ ਸਙ੍ਖੇਪ ਪਰਿਗ੍ਗਹੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰਪਰਿਗ੍ਗਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇ ਦ੍ਵਿਧਾ ਕਤ੍ਵਾ ਇਦੰ ਨਾਮਮੇਵ, ਨ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਰੂਪਮੇਵ, ਨ ਨਾਮੰ। ਅਞ੍ਞੰ ਨਾਮੰ ਅਞ੍ਞੰ ਰੂਪੰ। ਤਦੁਭਯਤੋਚ ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਤਾਵਾ ਜੀਵੋਵਾ ਸਤ੍ਤੋਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲੋਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੋਵਾ ਦੇਵੋਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਵਾ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਏਵੰ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਸੁਦਿਟ੍ਠੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨੰ ਸਙ੍ਖੇਪਪਰਿਗ੍ਗਹੋਨਾਮ। ਞਾਣੁਤ੍ਤਰਿਕੋਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਏਤ੍ਤਕਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿੰ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਞ੍ਞਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਹੀਤਿ। ਤਯੋ ਹਿ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸਾ। ਯਥਾਹ-ਅਨਤ੍ਤਨਿ ਅਤ੍ਤਾਤਿ ਸਞ੍ਞਾਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਧਮ੍ਮੇ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਸਦ੍ਧਾਮਤ੍ਤੇਨਪਿ ਦਿਟ੍ਠਿ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਇਤਰੇ ਪਨ ਨਾਮਰੂਪਪਰਿਗ੍ਗਹੇ ਕਤੇਯੇਵ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯਾਵਚ ਏਤੇ ਦ੍ਵੇ ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਵ ਨਾਮਰੂਪਪਰਿਗ੍ਗਹੋਚ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਤੰਮੂਲਿਕਾਚ ਕਿਲੇਸਧਮ੍ਮਾ ਅਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਪਿਚ। ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਆਹਾਰਾਨੰ ਵਸੇਨ ਚਤੁਧਾ, ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਧਾ, ਛਨ੍ਨੰ ਧਾਤੂਨੰ ਵਸੇਨ ਛਧਾਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਾਮਰੂਪੰ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇ ਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਤਤ੍ਥ ਛ ਧਾਤੁਯੋਨਾਮ

ਪਥਵਿਧਾਤੁ ਆਪੋਧਾਤੁ ਤੇਜੋਧਾਤੁ ਵਾਯੋਧਾਤੁ ਆਕਾਸਧਾਤੁ ਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯੋ। ਪਕ੍ਕੁਸਾਤਿ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਹਿ ਇਮਾ ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਚਪਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਤਿ। ਯਤ੍ਤਕੇ ਵਾ ਪਨ ਧਮ੍ਮੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾ ਮੇਤਿ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਸਞ੍ਞਾਚਿਤ੍ਤਦਿਟ੍ਠਿ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਤ੍ਤਕਾਪਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ ਯੇਵਾਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਸਙ੍ਗਹਪਕਰਣੇ ਯੋ ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕ ਵਿਭਾਗੋ ਰੂਪਵਿਭਾਗੋਚ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਨਾਮਰੂਪਸ੍ਸ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰਪਰਿਗ੍ਗਹੋਨਾਮ। ਅਯਂਪਨ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਅਵਿਸਯੋ। ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਚਤੁਸਚ੍ਚਾਨਂ ਪਨ ਆਭਿਧਮ੍ਮਿਕਤ੍ਥੇਰਾਨਂ ਏਵ ਵਿਸਯੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਨਾਮਰੂਪਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਨਾਮਰੂਪ ਮਤ੍ਤਤੋ ਉਦ੍ਧਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤੋਚ ਸਰੀਰਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਜੀਵਸਞ੍ਞਿਤੋ ਅਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਕਰੋਤਿ, ਸੋ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤਿ, ਸਂਸਰਤਿ, ਸਨ੍ਧਾਵਤੀਤਿ ਏਵਂ ਪਵਤ੍ਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਪਹੀਯਤਿ। ਸੁਦ੍ਧੇ ਨਾਮੇ ਏਵਵਾਰੂਪੇ ਏਵਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਸਤ੍ਤਕ੍ਰਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾਨਂ ਈਹਾਬ੍ਯਾਪਾਰਾਨਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤੋ ਤਦੁਭਯਸਂਯੋਗੇਏਵ ਤੇਸਂ ਲਬ੍ਭਮਾਨਤਾ ਦਸ੍ਸਨਤੋਚ ਤਦੁਭਯਂਵਾ ਏਕਮੇਕਂਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਾਤਿ ਪਵਤ੍ਤਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਪਹੀਯਤਿ। ਅਤ੍ਤਾ ਜੀਵੋ ਸਤ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਦੇਵੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ ਵੋਹਾਰੇਸੁਚ ਵੋਹਾਰ ਮਤ੍ਤੇ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਾਮ ਏਕਨ੍ਤਤੋ ਅਤ੍ਥਿ ਜੀਵੋਨਾਮ ਏਕਨ੍ਤਤੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿਆਦਿਨਾ ਤਦਤ੍ਥਾਭਿਨਿਵੇਸਵਸੇਨ ਅਤਿਧਾਵਨਞ੍ਚ ਪਹੀਯਤੀਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤਦਤ੍ਥਾਭਿਨਿਵੇਸੋਤਿਚ ਅਤ੍ਤਾਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ ਜੀਵੋਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿਆਦਿਨਾ ਦਲ੍ਹਤਰਂ ਅਭਿਨਿਵੇਸੋ। ਅਤਿਧਾਵਨਨ੍ਤਿ ਨਾਮਰੂਪਂ ਅਤ੍ਤਾਤਿਆਦਿਨਾ ਗਹਣਂ। **ਪਚ੍ਚਯਪਰਿਗ੍ਗਹੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਦੁਵਿਧੋ ਪਚ੍ਚਯਪਰਿਗ੍ਗਹੋ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਥਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ ਨਾਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੋਤੁਕਾਹਾਰਵਸੇਨ ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਵਿਜ੍ਜਾਤਣ੍ਹੁਪਾਦਾਨਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਤਦੁਭਯਸ੍ਸਚ ਪਚ੍ਚਯਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿਨਾਮ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਚ੍ਚਯਸਙ੍ਗਹੇ ਵਿਭਤ੍ਤੇਹਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਨਯ ਪਟ੍ਠਾਨਨਯੇਹਿ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿਨਾਮ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਪਟ੍ਠਾਨਨਯੇਨ ਪਰਿਗ੍ਗਹੋ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਅਵਿਸਯੋਏਵ। ਪਚ੍ਚਯਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸਪਨ ਯਥਾਵਵਤ੍ਥਿਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਨਾਮਰੂਪਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਚ੍ਚਯਾਯਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿਕਤਾਦਸ੍ਸਨਤੋ ਅਹੇਤੁਕਦਿਟ੍ਠਿ ਪਹੀਯਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਰੂਪਪਚ੍ਚਯਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ ਵਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨਤੋ ਇਸ੍ਸਰਨਿਮ੍ਮਾਨ ਕਾਲਨਿਮ੍ਮਾਨਾਦਿਕਾ ਵਿਸਮਹੇਤੁਦਿਟ੍ਠਿਚ ਪਹੀਯਤਿ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਭਾਰਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਪਾਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਯਾਚ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਕਾਰਕਸ੍ਸਵਾ ਵਿਪਾਕ ਵੇਦਕਸ੍ਸਵਾ ਕਤ੍ਤੁਨੋ ਅਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤੋ ਕਾਰਕ ਵੇਦਕ ਦਿਟ੍ਠਿ ਪਹੀਯਤਿ। ਅਨਮਤਗ੍ਗੇਚ ਸਂਸਾਰੇ ਤੀਸੁ ਅਦ੍ਧਾਸੁ ਹੇਤੁਫਲ ਪਰਂਪਰਾਵਸੇਨ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਨਾਮਰੂਪਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਵਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਤੋ ਅਹੋਸਿਂ ਨੁਖੋ ਅਹਮਤੀਤਮਦ੍ਧਾਨਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਕਾਯ ਪੁਗ੍ਗਲਸਤ੍ਤ ਵਿਸਯਾਯ ਸੋਲਸਵਿਧਾਯ ਕਙ੍ਖਾਯਚ ਅਤਿਕ੍ਕਮੋ ਹੋਤਿ। ਸਭਾਵਧਮ੍ਮਪਵਤ੍ਤਿਯਾਚ ਸੁਟ੍ਠੁ ਦਿਟ੍ਠਾਯ ਦੇਸਨਾਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਸੁਧਮ੍ਮਤਾ ਦਸ੍ਸਨਤੋ ਬੁਦ੍ਧਸੁਬੁਦ੍ਧਤਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਰਿ ਕਙ੍ਖਤਿ ਧਮ੍ਮੇ ਕਙ੍ਖਤੀਤਿਆਦਿਨਯਪਵਤ੍ਤਾ ਅਟ੍ਠਵਿਧਾਪਿ ਕਙ੍ਖਾ ਪਹੀਯਤੀਤਿ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਙ੍ਖਤਾਨਂਪਿ ਸਤਂ ਅਸਮ੍ਮਸਨੁਪਗਤ੍ਤਾ **ਤੇਭੂਮਕਸਙ੍ਖਾਰੇਸੂਤਿ** ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਨੁਸਯਸਮੂਹਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਸਨਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਕਾਮਰਾਗਾਦਯੋ ਅਨੁਸਯਾ ਅਨੁਸੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਯੇਵ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਸਨਾਰਹਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਤੇਭੂਮਕਸਙ੍ਖਾਰੇਸੂਤਿ। ਇਮਸ੍ਸ ਚ ਪਦਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣਤ੍ਤਯਂ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਅਤੀਤਾਦਿਭੇਦਭਿਨ੍ਨੇਸੂ**ਤਿ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਦੀਹਿ ਏਕਾਦਸਹਿ ਭੇਦੇਹਿ ਭਿਨ੍ਨੇਸੁ। **ਖਨ੍ਧਾਦਿਨਯਂਆਰਬ੍ਭਾ**ਤਿ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗੇ ਵਿਭਤ੍ਤਂ ਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕਂ ਦ੍ਵਾਰਛਕ੍ਕਂ ਆਰਮ੍ਮਣਛਕ੍ਕਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਛਕ੍ਕਂ ਫਸ੍ਸਛਕ੍ਕਂ ਵੇਦਨਾਛਕ੍ਕਂ ਸਞ੍ਞਾਛਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਕਂ ਸਮ੍ਮਸਨਭੂਮਿਵਿਭਾਗਨਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂਨਯਾਨੁਸਾਰੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਤੇਵੀਸਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਕੋਟ੍ਠਾਸੇਸੁ ਯਸ੍ਸ ਯੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਸਨਂ ਆਰਭਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਰਭਿਤਬ੍ਬਮੇਵ। **ਕਲਾਪਵਸੇਨਸਂਖਿਪਿਤ੍**ਵਾਤਿ ਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕੇਨ ਯੇ ਰੂਪਂ ਤਾਵ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਦਿਭੇਦਭਿਨ੍ਨਂਪਿ ਸਮਾਨਂ ਸਬ੍ਬਂ ਏਕਰੂਪਪਿਣ੍ਡਭਾਵੇਨ ਸਂਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਸ ਨਯੋ ਵੇਦਨਾ ਦੀਸੁਪੀਤਿ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਨਯੋ। ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਰੂਪਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਵਾ ਓਲਾਰਿਕਂਵਾ ਸੁਖੁਮਂਵਾ ਹੀਨਂਵਾ ਪਣੀਤਂਵਾ ਯਂ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇਵਾ। ਸਬ੍ਬਂ ਰੂਪਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਖਯਟ੍ਠੇਨ ਦੁਕ੍ਖਂ ਭਯਟ੍ਠੇਨ ਅਨਤ੍ਤਾ ਅਸਾਰਕਟ੍ਠੇਨ। ਯਾਕਾਚਿ ਵੇਦਨਾ।ਲ। ਯਾਕਾਚਿ ਸਞ੍ਞਾ।ਲ। ਯੇਕੇਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ।ਲ। ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ।ਲ। ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਖਯਟ੍ਠੇਨ। ਦੁਕ੍ਖਂ ਭਯਟ੍ਠੇਨ ਅਨਤ੍ਤਾ ਅਸਾਰਕਟ੍ਠੇਨਾਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਸਬ੍ਬਂ ਰੂਪਂ।ਲ। ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਗਹਣਮੇਵ ਕਲਾਪਵਸੇਨ ਸਙ੍ਖਿਪਨਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਅਨਿਚ੍ਚਂਖਯਟ੍ਠੇਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਰੂਪਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਖਯਟ੍ਠੇਨ। ਵੇਦਨਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ। ਸਞ੍ਞਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਖਯਟ੍ਠੇਨਾਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਮ੍ਮਸਿਤਬ੍ਬਧਮ੍ਮਪਰਿਗ੍ਗਹੇਨ ਸਹੇਵ ਸਮ੍ਮਸਨਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਇਤਰਥਾ ਸਮ੍ਮਸਨਂ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਤਦਤ੍ਥਸ੍ਸ ਪਨ ਪਾਕਟਤ੍ਤਾ ਇਧ ਅਨਿਚ੍ਚਂ

ਖਯਟ੍ਠੇਨਾਤਿਆਦਿਨਾ ਸਮ੍ਮਸਨਪਦਮੇਵ ਥੇਰੇਨ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਰੂਪਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਖਯਟ੍ਠੇਨਾਤਿ ਤਂਤਂਰੂਪਂ ਞਾਣੇਨ ਦਲ੍ਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਯਂ ਪਥਵਿਧਾਤੁ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਖਯਟ੍ਠੇਨ। ਅਯਂ ਆਪੋਧਾਤੁ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਖਯਟ੍ਠੇਨਾਤਿਆਦਿਨਾ ਸਮ੍ਮਸਨਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਯੇ ਸਬ੍ਬਂ ਥਦ੍ਧਕ੍ਰਿਯਾਮਤ੍ਤਂ ਪਥਵੀਨਾਮ। ਸਾਚ ਕ੍ਰਿਯਾ ਸੀਤੁਣ੍ਹਪਰਿਵਤ੍ਤਿਯਾਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਤਿ। ਨਾਨਾਹਾਰਪਰਿਵਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਨਾਨਾਚਿਤ੍ਤਪਰਿਵਤ੍ਤਿਯਾਵਾ ਨਾਨਿਰਿਯਾਪਥਪਰਿਵਤ੍ਤਿਯਾਵਾ ਨਾਨਾ ਕਾਯਿਕਕ੍ਰਿਯਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਯਾਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਤਿ। ਨਾਨਾਸਨ੍ਤਤਿ ਸਙ੍ਕਨ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਨਵਨਵਾਸੁ ਕ੍ਰਿਯਾਸਨ੍ਤਤੀਸੁ ਪਾਤੁਭੋਨ੍ਤੀਸੁ ਪੁਬ੍ਬਪੁਬ੍ਬਕ੍ਰਿਯਾਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਸਨ੍ਤਤਿ ਨਾਮ ਧਮ੍ਮਤੋ ਵਿਸੁਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਵਨਵਸਨ੍ਤਤੀਨਂ ਪਾਤੁਭਾਵੋਨਾਮ ਨਵਨਵਕ੍ਰਿਯਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਏਵ। ਪੁਬ੍ਬਪੁਬ੍ਬਸਨ੍ਤਤੀਨਂ ਨਸ੍ਸਨਂਨਾਮ ਪੁਬ੍ਬਪੁਬ੍ਬ ਕ੍ਰਿਯਾਨਂ ਭਿਜ੍ਜਨਮੇਵਾਤਿ। ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਾਯੇ ਨਾਨਾਥਦ੍ਧਕ੍ਰਿਯਾਨਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਥਵਿਧਾਤੁਯਾ ਖਯਵਯਂ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਤਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਤਂਸਹਜਾਤਾਨਂ ਰੂਪਾਨਂ ਖਯਵਯਂ ਪਸ੍ਸਤਿਯੇਵ। ਆਪੋ ਨਾਮ ਆਬਨ੍ਧਨਕ੍ਰਿਯਾਮਤ੍ਤਂ। ਤੇਜੋਨਾਮ ਸੀਤਕ੍ਰਿਯਾਮਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹ ਕ੍ਰਿਯਾਮਤ੍ਤਞ੍ਚ। ਵਾਯੋਨਾਮ ਵਿਤ੍ਥਮ੍ਭਨਕ੍ਰਿਯਾਮਤ੍ਤਂ। ਇਮਾਚ ਕ੍ਰਿਯਾ ਖਣੇ ਖਣੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਇਮਾਸਞ੍ਚ, ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਸਨ੍ਤਤਿਪਰਿਵਤ੍ਤਿਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਆਪਾਦੀਨਂ ਤਂਸਹਜਾਤਰੂਪਾਨਞ੍ਚ ਖਯਵਯਂ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਸਨ੍ਤਤਿਪਰਿਵਤ੍ਤਿਂ ਪਨ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਰੀਰਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਪਨ ਕਾਯਸਂਫਸ੍ਸੇਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਸਨ੍ਤਤਿਸਰੀਰਭੂਤਾਨਂ ਪਨ ਧਾਤੂਨਂ ਖਯਵਯਂ ਞਾਣੇਨਏਵ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਤਂਤਂਸਨ੍ਤਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾਵਾ ਤਥਾ ਤਥਾ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਰੂਪਧਾਤੂਨਂ ਅਨਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਞਾਣੇਨ ਸੁਦਿਟ੍ਠਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਮ੍ਮਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੇਸਖਨ੍ਧੇਸੁਪਿ ਤਂਤਂਸਨ੍ਤਤਿਨਾਨਾਤ੍ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨਾਦੀਨਂ ਖਯਵਯਂ ਸੁਦਿਟ੍ਠਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਸਨਂ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। **ਭਯਟ੍ਠੇਨਾ**ਤਿ ਭਾਯਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠੇਨ। ਯਞ੍ਹਿ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਹੋਤਿ। ਖਣਮਤ੍ਤੇਪਿ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਂ। ਤਂ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਭਾਯਿਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਕਸ੍ਮਾ, ਤਞ੍ਹਿ ਯੋ ਅਭਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਕਰੋਤਿ। ਏਤਂ ਮੇਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਙ੍ਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਹਰਤਿ। ਤਂ ਅਪਰਿਯਨ੍ਤੇਹਿ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਣਦੁਕ੍ਖੇਹਿਵਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਦੁਕ੍ਖੇਹਿਵਾ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਪੀਲ਼ੇਤਿ। ਬਾਧਤਿ। ਇਤਿ ਨਾਨਾਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਸਮ੍ਪਟਿਪੀਲ਼ਨਸਭਾਵਤ੍ਤਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਭਾਯਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠੇਨ ਦੁਕ੍ਖਂਨਾਮਾਤਿ। ਅਤ੍ਤਪਟਿਪਕ੍ਖਤ੍ਤਾ ਅਨਤ੍ਤਾ। ਯੋ ਹਿ ਇਤੋ ਉਦ੍ਧਂ ਮਯ੍ਹਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਿਮਤਰੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਏਵਂ ਪਰਮਜ੍ਝਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਤਮੋ ਪਨ ਤਥਾਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਥਾ ਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਣਕਿਚ੍ਚੇਹਿ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਛਨ੍ਦੇਨਵਾ ਵਸੇਨਵਾ ਅਜ੍ਝਾਸਯੇਨਵਾ ਆਣਾਵਿਧਾਨੇਨਵਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਅਵਿਰਜ੍ਝਮਾਨੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੋਤਿ। ਤਥਾਰੂਪੋ ਏਵ ਹਿ ਧਮ੍ਮੋ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸੁਖਕਾਮਾਨਂ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਕੂਲਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ ਨਾਮਾਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸੁਖਕਾਮਾਨਂ ਤੇਸਂ ਯਥਾਪਵਤ੍ਤਂ ਸੁਖਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤਿ ਵਿਕਿਰੇਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਕੂਲਾਨਂ ਤੇਸਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰਣਾਦਿ ਮੂਲਕਂ ਨਾਨਾਦੁਕ੍ਖਂ ਜਨੇਤਿ ਵਡ੍ਢੇਤਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਪਟਿਪਕ੍ਖੋਏਵ ਹੋਤਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ ਏਦਿਸਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਅਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਅਕਰਣਤੋ ਅਤ੍ਤਪਟਿਪਕ੍ਖਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਕਰਣਤੋਚ ਰੂਪਂ ਅਨਤ੍ਤਾਨਾਮਾਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਨਵਤ੍ਤਤਿ ਅਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਨ ਕਰੋਤਿ ਅਤ੍ਤਪਟਿਪਕ੍ਖਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਆਹ **ਅਸਾਰਕਟ੍ਠੇਨਾ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਾਰੋਨਾਮ ਪਚ੍ਚਯਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਮਤ੍ਤੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁਂਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਚ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਨ ਵਿਨਾ ਯਦਿਚ੍ਛਕਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਵਾ ਸਮਤ੍ਥਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤੋ ਥਾਮਬਲਵਿਸੇਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਰੂਪਂ ਪਨ ਸਯਂਪਿ ਏਵਰੂਪੋ ਸਾਰੋਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਨਚ ਏਵਰੂਪੇਨ ਸਾਰੇਨ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਨਹਿ ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ ਵਿਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁਂਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਪਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਨ ਵਿਨਾ ਖਣਮਤ੍ਤਂਪਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂਵਾ ਥਾਮੋਵਾ ਬਲਂਵਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਯਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਥਾਮੇਨ ਬਲੇਨ ਵਿਨਾ ਕੇਵਲਂ ਪਚ੍ਚਯਸਾਮਗ੍ਗਿ ਬਲੇਨੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਨੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ। ਤਂ ਅਨੇਕ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚਯਾਭਿਸਙ੍ਖਰਣਦੁਕ੍ਖਾਨਿ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਨਿਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਤਪਟਿਪਕ੍ਖਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ, ਪੀਲ਼ੇਤਿ, ਬਾਧਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਏਸਨਯੋ ਵੇਦਨਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਖਯਟ੍ਠੇਨਾਤਿਆਦੀਸੁ। ਇਤਿ ਲਕ੍ਖਣਤ੍ਤਯਂ ਸਮ੍ਮ ਸਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਅਦ੍ਧਾਨਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਏਕੇਕਭਵਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਕਾਲਸ੍ਸ ਵਸੇਨ। ਨਹਿ ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਪਞ੍ਚਕਂ ਅਞ੍ਞਂ ਭਵਨ੍ਤਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇਏਵ ਅਸੇਸਂ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤੀਤਿ। ਅਪਿਚ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਭਵੇਪਿ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵਯਾਨਂ ਮਨ੍ਦਾਦੀਨਂ ਦਸਨ੍ਨਂ ਦਸਕਾਨਂ ਸਂਵਚ੍ਛਰਉਤ੍ਤੁ ਮਾਸ ਪਕ੍ਖਤਿਥਿ ਅਹੋਰਤ੍ਤਿ ਯਾਮ ਪਹਾਰਾਦੀਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਅਦ੍ਧਾਨਭੇਦੋ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬੋ। **ਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਸਭਾਗੇਕਸਨ੍ਤਾਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਯਾਵਾ ਅਰੂਪ ਸਨ੍ਤਤਿਯਾਵਾ ਵਸੇਨ। **ਖਣਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਰੂਪਾਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨਂ ਆਯੁ ਪਰਿਮਾਣਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਖਣਸ੍ਸ ਵਸੇਨ। ਏਤ੍ਥਚ ਖਣਵਸੇਨ ਸਮ੍ਮਸਨਂਨਾਮ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਏਵ ਵਿਸਯੋ ਸਿਯਾ, ਨ ਸਾਵਕਾਨਂ। ਨਹਿ ਤੇ ਏਵਂ ਪਰਿਤ੍ਤਕੇ ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਾਦਂਵਾ ਨਿਰੋਧਂਵਾ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਦ੍ਧਾਸਨ੍ਤਤਿਵਸੇਨ ਸਮ੍ਮਸਨਮੇਵ ਇਧਾ ਧਿਪ੍ਪੇਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਲਕ੍ਖਣਤ੍ਤਯੰਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਤੇਸੁ ਤੇਭੂਮਕ ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਤਿਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਆਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨਿਚ੍ਚ ਜਾਤਿਕਤੰਵਾ ਦੁਕ੍ਖਜਾਤਿਕਤੰਵਾ ਅਨਤ੍ਤਜਾਤਿਕਤੰਵਾ ਞਾਣੇ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਾਕਟੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਿਸੇਸਤੋ ਪਨ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਞਾਣੇ ਅਨਿਚ੍ਚਲਕ੍ਖਣਦਸ੍ਸਨਮੇਵ ਪਧਾਨੰ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠੇਯੇਵ ਇਤਰਾਨਿ ਕਮੇਨ ਦਿਟ੍ਠਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਦਿਟ੍ਠੇਚ ਅਦਿਟ੍ਠਾਨੀਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਆਦਿਤੋ ਅਨਿਚ੍ਚਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸੇਵ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਾਕਟਭਾਵੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋਤਿ। **ਤੇਸ੍ਵੇਵਾ**ਤਿ ਤੇਭੂਮਕਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਏਵ। **ਪਚ੍ਚਯਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਤਾਵ ਅਵਿਜ੍ਜਾਤਣ੍ਹੁਪਾਦਾਨਕਮ੍ਮਾਹਾਰਸਙ੍ਖਾਤਾਨੰ ਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਵਸੇਨ। ਵੇਦਨਾਸਞ੍ਞਾਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਪਨ ਆਹਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਫਸ੍ਸੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਚ ਨਾਮਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਨਯੋ। ਅਤੀਤਾਨਨ੍ਤਰਭਵੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਤਣ੍ਹੁਪਾਦਾਨ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਅਪ੍ਪਹੀਨਵਸੇਨ ਸਮੁਦਿਤੇਸੁ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਵੇਦਨਾਸਞ੍ਞਾਸਙ੍ਖਾਰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਨ੍ਤਤਿਯੋਚ ਸਮੁਦੇਨ੍ਤਿ। ਯਾਵ ਮਰਣਕਾਲਾ ਖਣੇ ਖਣੇ ਨਾਨਾਕਲਾਪਵਸੇਨ ਉਦੇਨ੍ਤਿ ਪਸਵਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ ਏਵ ਪਹੀਨਵਸੇਨ ਨਿਰੁਦ੍ਧੇਸੁ ਤਾ ਰੂਪਾਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਭਵਨ੍ਤਰੇ ਪੁਨ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਸਙ੍ਖਾਤੰ ਨਿਰੋਧੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਯਥਾ ਉਦਕੇ ਸਤਿ ਮਚ੍ਛਾਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਸਤਿ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਕਮ੍ਮਜੇਸੁ ਨਾਮਰੂਪੇਸੁ ਸਤਿ ਇਤਰਾਨਿ ਨਾਮਰੂਪਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਸਤਿ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਇਤਰਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਕਮ੍ਮਜੇਸੁ ਸਙ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਉਦਯਬ੍ਬਯਵਿਧਾਨੰ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। ਏਵੰ ਅਵਿਜ੍ਜਾਤਣ੍ਹੁਪਾਦਾਨਕਮ੍ਮਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਉਦਯਬ੍ਬਯਪਵਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ। ਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਪਨ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਭਵੇ ਸਮੁਦੇਨ੍ਤਾਨਿਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਖਣੇ ਖਣੇ ਕਬਲੀਕਾਰਾਹਾਰੂਪਤ੍ਥਮ੍ਭਨੰ ਲਦ੍ਧਾ ਏਵ ਯਥਾ ਪਵਤ੍ਤਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧ ਮਾਨਾ ਨਵਨਵਾ ਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਸਮੁਦੇਨ੍ਤਿ। ਅਲਦ੍ਧਾ ਪਨ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਸਨ੍ਤਤਿਯੰ ਪੁਨ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਸਙ੍ਖਾਤੰ ਏਕਭਵਨਿਰੋਧੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਪਵਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਵਾ ਛਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਨ੍ਤੀਤਿ।

ਵੇਦਨਾਸਞ੍ਞਾਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਨ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਆਪਾਤਾਗਤੇਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣਸਮ੍ਫਸ੍ਸੰ ਲਦ੍ਧਾਏਵ ਛਦ੍ਵਾਰਿਕਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਵਿਪਾਕ ਕ੍ਰਿਯਭੂਤਾ ਸਮੁਦੇਨ੍ਤਿ। ਨਵਨਵਾ ਸਨ੍ਤਤਿਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ। ਅਲਦ੍ਧਾ ਪਨ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਸਨ੍ਤਤਿੰ ਨ ਘਟੇਨ੍ਤਿ। ਵਿਞ੍ਞਾਣੰਚ ਸਹਜਾਤ ਨਾਮੇਚ ਵਤ੍ਥੁਰੂਪੇਚ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਏਵ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਨਿਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਨਿਵਤ੍ਤਤੀਤਿ। **ਖਣਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਪਚ੍ਚਯੇ ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲੰ ਨਾਮਰੂਪਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣਵਸੇਨ। ਖਣਸਦ੍ਦੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮਸਨਞਾਣੇ ਵੁਤ੍ਤਰੂਪਸਨ੍ਤਤਿ ਨਾਮਸਨ੍ਤਤਿਯੋਪਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਨਹਿ ਸਾਵਕਾਨੰ ਞਾਣੰ ਖਣਵਸੇਨ ਨਾਮਰੂਪਾਨੰ ਉਦਯੰਵਾ ਵਯੰ ਵਾ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ। ਯਥਾ ਪਨ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਨ੍ਤੋ ਲੇਣੇ ਮਹਨ੍ਤੋ ਤਮੋਖਨ੍ਧੋ ਜਾਯਤਿ। ਦੀਪੰ ਜਾਲੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਦੀਪੋਭਾਸੋ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਏਵ ਸਕਲੰ ਅਨ੍ਤੋਲੇਣੰ ਫਰਮਾਨੋ ਉਦੇਤਿ। ਤਮੋਖਨ੍ਧੋ ਵੇਤਿ। ਆਲੋਕਸ੍ਸ ਉਦਯੋ ਹੋਤਿ। ਤਮੋਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਵਯੋ। ਪੁਨ ਦੀਪੇ ਨਿਬ੍ਬਾਪੀਯਮਾਨੇ ਤਮੋਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਉਦਯੋ ਹੋਤਿ। ਆਲੋਕਸ੍ਸ ਵਯੋ। ਏਵ ਮੇਵੰ ਸਰੀਰੇ ਨਾਨਾਉਤੁਵਸੇਨਵਾ ਨਾਨਾਹਾਰਵਸੇਨਵਾ ਨਾਨਾਚਿਤ੍ਤ ਵਸੇਨਵਾ ਨਾਨਿਰਿਯਾਪਥਵਸੇਨਵਾ ਨਾਨਾਪਯੋਗਵਸੇਨਵਾ ਉਦਯਪਕ੍ਖਾਨੰ ਵਯਪਕ੍ਖਾਨਞ੍ਚ ਨਾਨਾਸਨ੍ਤਤੀਨੰ ਉਦਯਞ੍ਚ ਉਦਯਤੋ ਵਯਞ੍ਚ ਵਯਤੋ ਸੁਦਿਟ੍ਠੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਆਰਦ੍ਧਵਿਪਸ੍ਸਕਭਾਵੰ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦਯਬ੍ਬਯ ਞਾਣੇ ਤਿਕ੍ਖੇ ਸੂਰੇ ਵਹਨ੍ਤੇ ਦਸਵਿਧਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨੁਪਕ੍ਕਿਲੇਸਸਙ੍ਖਾਤਾ ਪਾਰਿਪਨ੍ਥਕਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਓਭਾਸੋਤਿਆਦਿਗਾਥ ਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਓਭਾਸੋ**ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਿਤੋ ਸਰੀਰੋਭਾਸੋ। **ਪੀਤੀ**ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ ਪੀਤਿ। **ਪਸ੍ਸਦ੍ਧੀ**ਤਿ ਦੁਵਿਧਾਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ। **ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਾਧਿਮੋਕ੍ਖੋ। **ਪਗ੍ਗਹੋ**ਤਿ ਵੀਰਿਯੰ। **ਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸੰ। **ਞਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਞਾਣੰ। **ਉਪਟ੍ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਤਿ। **ਉਪੇਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਰਮਜ੍ਝਤ੍ਤੁਪੇਕ੍ਖਾ ਚੇਵ ਆਵਜ੍ਜਨੁਪੇਕ੍ਖਾ ਚ। **ਨਿਕਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਓਭਾਸਾਦੀਹਿ ਸਹ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਆਲਯੰ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਸੁਖੁਮਾ ਤਣ੍ਹਾ। ਅਯਮੇਵ ਪਨ ਏਕਨ੍ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨੁਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ ਹੋਤਿ। ਓਭਾਸਾਦਯੋ ਪਨ ਤਸ੍ਸਾ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤਤ੍ਤਾ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਨ ਵਤ ਮੇ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਵਰੂਪੋ ਓਭਾਸੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬੋ। ਏਵਰੂਪਾ ਪੀਤਿ।ਲ। ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਾ ਅਦ੍ਧਾ ਮਗ੍ਗੰ ਪਤ੍ਤੋਸ੍ਮਿ। ਫਲੰ ਪਤ੍ਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਏਵੰ ਅਸ੍ਸਾਦਸਹਿਤਾ ਅਮਗ੍ਗੇ ਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞਾ ਅਫਲੇ ਫਲਸਞ੍ਞਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਦਾ ਕੋਚਿ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਯੋਗਾਵਚਰੋ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮਾਨਵਸੇਨ ਵਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤੀਤਿ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਪਨ ਤਾਵਦੇਵ ਸਭਿੰ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਮਮ ਏਤੇਸੁ ਓਭਾਸਾਦੀਸੁ ਏਤੰ ਮਮ ਏਸੋ ਹ ਮਸ੍ਮਿ ਏਸੋ ਮੇ ਅਤ੍ਤਾਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਕਾਮਨਾਕਾਰੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਨਚ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮੋਨਾਮ ਈਦਿਸਸ੍ਸ ਨਿਕਾਮਨਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ। ਅਦ੍ਧਾ ਮਮ ਸੰਕਿਲੇਸਧਮ੍ਮੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਸੋ

ਵਡ੍ਢਮਾਨੇ ਮੰ ਨਿਯਜਾਨਮੁਖਤੋ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟਮੁਖੇ ਯੋਜੇਸ੍ਸਤਿ। ਹਨ੍ਦ ਤੇਸ੍ਵੇਵ ਲਕ੍ਖਣਤ੍ਤਯੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕਨ੍ਤਿੰ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਪਵਤ੍ਤੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵੀਥਿੰ ਪਟਿਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਤੇ ਓਭਾਸਾਦਯੋ ਏਵ ਤਾਵ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਅਯੰ ਮੇ ਓਭਾਸੋ ਅਨਿਚ੍ਚੋ ਖਯਟ੍ਠੇਨ ਦੁਕ੍ਖੋ ਭਯਟ੍ਠੇਨ ਅਨਤ੍ਤਾ ਅਸਾਰਕਟ੍ਠੇਨਾਤਿਆਦਿਨਾ ਸਮ੍ਮਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵੰ ਤੇ ਓਭਾਸਾਦਿਕੇ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਭੂਤੇ ਪਰਿਪਨ੍ਥ ਧਮ੍ਮੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਪ੍ਪਰਿਗ੍ਗਹਵਸੇਨ ਤੇਸੁ ਨਿਕਨ੍ਤਿੰ ਪਰਿਯਾਦਿ ਯਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਮਗ੍ਗਾਮਗ੍ਗਲਕ੍ਖਣਵਵਤ੍ਥਾਨਞਾਣੰ ਮਗ੍ਗਾਮਗ੍ਗਞਾਣ ਦਸ੍ਸਨਵਿਸੁਦ੍ਧਿਨਾਮ। ਅਮਗ੍ਗੇਸੁ ਓਭਾਸਾਦੀਸੁ ਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞਾਮਲਤੋ ਯਥਾ ਵੁਤ੍ਤਨਿਕਨ੍ਤਿਮਲਤੋਚ ਵਿਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ। ਤਞ੍ਹਿ ਞਾਣੰ ਤੇਸੁ ਨਿਕਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭਿਤਾਯ ਏਵ ਓਭਾਸਾਦਿਪਟਿਬਨ੍ਧਤੋ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੰਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ।

[੨੪੫] ਵਿ**ਭਾਵਨਿਯੰ** ਪਨ

ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਵਸੇਨ ਓਭਾਸਾਦਿ ਪਟਿਬਨ੍ਧਪਰਿਗ੍ਗਹੰ ਵਿਸੁੰ ਅਵਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਾਮਗ੍ਗਜਾਨਨਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਮਗ੍ਗਾਮਗ੍ਗਞਾਣਦਸ੍ਸਨਵਿਸੁਦ੍ਧਿਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸਾ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਤਥਾ ਪਰਿਪਨ੍ਥਵਿਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਤਥਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨੁਪਕ੍ਕਿਲੇਸਪਰਿਪਨ੍ਥਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਸ੍ਸ **ਯਾਵਾਨੁਲੋਮਾ**ਤਿ ਯਾਵਅਨੁਲੋਮਞਾਣਾ। ਤਿਲਕ੍ਖਣੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਰਿਪਾਕੰਆਗਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰੁਪੇਕ੍ਖਾਭਾਵੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤਿਵਿਧ ਵਿਮੋਕ੍ਖਮੁਖਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਚੇਵ ਸਤ੍ਤਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਵਿਭਾਗਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯ ਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਚ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਸ੍ਸ ਪਰਿਪਾਕੰ ਆਗਮ੍ਮ ਪਟਿਚ੍ਚ। ਇਦਾਨਿ ਅਪ੍ਪਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਕ੍ਖਣੇਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਅਪ੍ਪਨਾ** ਤਿਚ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਅਪ੍ਪਨਾ। **ਦ੍ਵੇਤੀਣਿਵਿਪਸ੍ਸਨਾਚਿਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਪਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਮਨ੍ਦਪਞ੍ਞਸ੍ਸ ਤੀਣਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। **ਯੰਕਿਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਤੀਸੁ ਲਕ੍ਖਣੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ। **ਯਾਸਿਖਾਪਤ੍ਤਾਸਾਨੁਲੋਮਾਸਙ੍ਖਾਰੁਪੇਕ੍ਖਾ**ਤਿ ਮਤ੍ਥਕਪਤ੍ਤਾ ਅਨੁਲੋਮਞਾਣਸਹਿਤਾ ਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੁਪੇਕ੍ਖਾ ਅਤ੍ਥਿ। ਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿਵਿਪਸ੍ਸਨਾਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਸਙ੍ਖਾਰੁਪੇਕ੍ਖਾਞਾਣੰ ਅਨੁਲੋਮਞਾਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਞਾਣਾਨਿ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਨਾਮਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਇਦੰ ਪਨ ਪਰਿਪਾਕਗਤਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਦਸ੍ਸਨਵਚਨੰ। ਏਤ੍ਥਚ **ਵੁਟ੍ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤ ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਮਿਤ੍ਤਤੋਵਾ ਸਯੰ ਸੰਯੋਜਨਵਤ੍ਥੁਭਾਵਤੋਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਤੰ ਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲੰਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭਾਵਤੋ ਸਮੁਦਯਪਹਾਨਵਸੇਨ ਵਟ੍ਟ ਪਵਤ੍ਤਤੋਚ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਵਸ੍ਸੰ ਵੁਟ੍ਠਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨੀਤਿ ਏਵੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਞਾਣਾਨੰ ਵੁਟ੍ਠਾਨ ਗਾਮਿਨਿਭਾਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਤਤੋਪਰ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰਵਾ ਤਿਣ੍ਣੰਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰੰ **ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਆਲਮ੍ਬਿਤ੍**ਵਾਤਿ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਆਵਜ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨਿਯੰ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੇਚਰਭਾਵੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਕਤ੍ਵਾ। ਤਤੋ ਯੇਵਚ ਤੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਨਾਮੰ ਨਲਭਤੀਤਿ। **ਪੁਥੁਜ੍ਜਨ ਗੋਤ੍ਤਮਭਿਭਵਨ੍ਤੋ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨ ਗੋਤ੍ਤੰ ਭਵਤਿ ਅਭਿਭਵਤੀਤਿ **ਗੋਤ੍ਰਭੁ**। ਗੋਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਕਿਲੇਸ ਸਮਾਯੋਗੇਨ ਅਨਰਿਯਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਜਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਰਿਯਗੋਤ੍ਤਮਭਿਸਮ੍ਭੋਨ੍ਤੋਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਏਤੇਨ ਗੋਤ੍ਤੰ ਭਵਤਿ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ ਗੋਤ੍ਰਭੁ। ਗੋਤ੍ਤਨ੍ਤਿਚ ਤੰਤੰ ਕਿਲੇਸ ਵਿਸੁਦ੍ਧਭਾਵ ਸਙ੍ਖਾਤਾ ਅਰਿਯਜਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਮਗ੍ਗੋ ਅਪ੍ਪਨਾ ਵੀਥਿੰ ਓਤਰਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰਪਰਿਜਾਨਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਤੇਭੂਮਕ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਏਕਨ੍ਤਦੁਕ੍ਖਭਾਵੰ ਪਰਿਚ੍ਛਿਜ੍ਜ ਜਾਨਨ੍ਤੋ। ਪਰਿਜਾਨਨਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਤੇਸੰ ਦੁਕ੍ਖਭਾਵ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੋਹਸ੍ਸ ਪਹਾਨਮੇਵ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। **ਸਮੁਦਯ ਸਚ੍ਚੰਪਜਹਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨੇ ਅਨੁਸਯਭਾਵੇਨ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਸਙ੍ਖਾਤੰ ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਏਕਦੇਸੇਨਵਾ ਅਨਵਸੇਸੇਨਵਾ ਅਪਚ੍ਛਾਵਤ੍ਤਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਜਹਨ੍ਤੋ। **ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰਸਚ੍ਛਿਕਰੋਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਵਿਯ ਨਭਮਜ੍ਝੇ ਵਿਰੋਚਮਾਨੰ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਏਕਦੇਸਸ੍ਸਵਾ ਸਕਲਸ੍ਸਵਾ ਕਿਲੇਸ ਵਟ੍ਟਸ੍ਸਵਾ ਆਯਤਿੰ ਭਾਵਿਨੋ ਵਿਪਾਕਵਟ੍ਟਸ੍ਸੰਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਪੁਨ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਧਮ੍ਮਭਾਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਨਿਰੋਧਸਙ੍ਖਾਤੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ। **ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰਭਾਵਨਾਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸੰਸਾਰੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਨਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਵਸੇਨ। ਮਗ੍ਗਚੇਤਨਾਯ ਪਨ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕਫਲਤ੍ਤਾ ਤਙ੍ਖਣੇ ਅਪਨੀਤਗ੍ਗਿਕੇ ਪਦੇਸੇ ਪੁਨ ਉਦਕੰ ਆਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਮਗ੍ਗਾਨੁਕੂਲਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਦੁਕ੍ਖਪਰਿਜਾਨਨਾਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਅਨੁਕੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਨਿ ਤਤੋਪਰੰ ਦ੍ਵੇਵਾ ਤੀਣਿਵਾ ਫਲਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਤੋਪਰੰ ਭਵਙ੍ਗਪਾਤੋ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਤਤੋਪਰ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਯਥਾ ਪਨ

ਪਸਾਦਚਕ੍ਖੁਨਾਵ◌ਾ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾਵ◌ਾ ਕਿਞ੍ਚਿਰੂਪਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਾਨਿ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਤਂ ਰੂਪਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪਚ੍ਛਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸਪਿ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਪਾਤੁਭੂਤਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਨ ਤਾਵ ਤੇਸਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਤਂ ਰੂਪਂ ਤਸ੍ਸ ਅਹਂ ਇਦਂਨਾਮ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਪਾਕਟਂ ਹੋਤਿ। ਪਚ੍ਛਾ ਪਨ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨ ਵ◌ਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁਏਵ ਤਂਰੂਪਂ ਤਦਨੁਬਨ੍ਧਾਚ ਨਾਨਾਕਾਰਾ ਤਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭੂਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਵ◌ਂ ਇਧਪਿ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਵ◌ਾਰੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁਏਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚ ਤਦਨੁਬਨ੍ਧਾਨਿ ਮਗ੍ਗਫਲਾਦੀਨਿਚ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤੀਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ **ਪੁਨਭਵਙ੍ਗਂ।ਲ। ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ**ਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਞਾਣਸ੍ਸ ਭੂਮਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਮਗ੍ਗਂਫਲਞ੍ਚਨਿਬ੍ਬਾਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਗਾਥ ਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪਣ੍ਡਿਤੋ**ਤਿ ਅਰਿਯਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਫਲਟ੍ਠੋ। **ਹੀਨੇ**ਤਿ ਪਹੀਨੇ। **ਸੇਸੇ**ਤਿ ਅਪਹੀਨੇ ਉਪਰਿਮਗ੍ਗਵਜ੍ਝੇ। ਇਮਾਨਿ ਪਨ ਦ੍ਵ◌ੇ ਪਹੀਨਾਵਸਿਟ੍ਠਕਿਲੇਸਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਾਨਿ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਜੀਵ◌ਿਤਸਮਸੀਸਿਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਕਿਲੇਸ ਵ◌ਿਭਾਗੇਸੁ ਅਕੋਵ◌ਿਦਾਨਞ੍ਚ ਨਲਬ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ **ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਤਿਵ◌ਾਨਵ◌ਾ**ਤਿ। ਏਤ੍ਥਚ ਵ◌ਿਸੁਦ੍ਧਿਮਗ੍ਗੇ ਤਾਵ ਸਬ੍ਬਪਥਮਂ ਮਗ੍ਗਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਤਤੋ ਫਲਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ। ਤਤੋ ਪਹੀਨਕਿਲੇਸਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ। ਤਤੋ ਅਵਸਿਟ੍ਠਕਿਲੇਸਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ। ਅਵਸਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਪਥਮਂ ਕਿਲੇਸਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਵ◌ੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨੇਸੁ ਪਥਮਂ ਕਿਲੇਸਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਤੋ ਮਗ੍ਗਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਾਨੀਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਪਾਲਿਯਂ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨ ਞਾਣਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦੇਸਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਥਮਂ ਛਿਨ੍ਨਮਨੁਪਸ੍ਸਨੇ ਪਞ੍ਞਾਵ◌ਿਮੁਤ੍ਤਿ ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਏਵ◌ਂ ਵ◌ਿਸੁਂ ਵ◌ਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਸ੍ਸ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਛਿਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਕਿਲੇਸਜਾਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਾਲਿ ਅਨੁ ਸਾਰੇਨ ਵ◌ੁਚ੍ਚਮਾਨੇ ਪਨ ਪਥਮਂ ਪਹੀਨਂ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ। ਤਤੋ ਪਚ੍ਚੇਕਂ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾਦੀਨਂ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ। ਤਤੋ ਤੇਸਂ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ। ਤਤੋ ਫਲਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ। ਤਤੋ ਤੇਸਂ ਆਰਮ੍ਮਣਭੂਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਪਾਲਿਯਞ੍ਹਿ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਞਾਣਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਮਗ੍ਗਵ◌ਾਰੇਪਿ ਫਲਵ◌ਾਰੇਪਿ ਦ੍ਵ◌ਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਆਗਤਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂ ਨਾਮ ਇਤਰੇਸਂ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਾਨਂ ਆਦਿਮ੍ਹਿਵ◌ਾ ਮਜ੍ਝੇ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾਵ◌ਾ ਅਵਸਾਨੇਵ◌ਾ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਸਿਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਕਿਲੇਸਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਂਪਿ ਮਗ੍ਗਫਲਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਾਨਂ ਆਦਿਮ੍ਹਿਵ◌ਾ ਪਚ੍ਛਾਵ◌ਾਤਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਮਗ੍ਗਂ ਫਲਞ੍ਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਗਾਥਾਪਿ ਅਵ◌ਿਰੁਦ੍ਧਾ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਅਧਿਮਾਨਨਿਦ੍ਦੇਸਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਸੋ ਹਿ ਮਗ੍ਗਫਲਨਿਬ੍ਬਾਨ ਪਹੀਨ ਕਿਲੇਸਾ ਵਸਿਟ੍ਠਕਿਲੇਸ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨੇਨ ਸਞ੍ਜਾਤਸੋਮਨਸ੍ਸੋ ਅਰਿਯਗੁਣਪਟਿਵ◌ੇਧੇ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖੋਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਏਤ੍ਥਚ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਸਕਦਾਗਾਮਿਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ। ਅਨਾਗਾਮਿਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ। ਅਰਹਤੋ ਪਨ ਅਵਸਿਟ੍ਠਕਿਲੇਸੋਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੀਤਿ ਏਕੂਨਵ◌ੀਸਤਿ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣ ਵਸੇਨ ਲਬ੍ਭਮਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂਪਿ ਪਨ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਤਥਾ ਹਿ ਚੂਲ਼ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸੁਤ੍ਤਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਸਾ ਪਨ ਨ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾ ਹੋਤਿ। ਏਕੋ ਹਿ ਪਹੀਨਕਿਲੇਸਮੇਵ ਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਤਿ। ਏਕੋ ਅਵਸਿਟ੍ਠਕਿਲੇਸਮੇਵ। ਏਕੋ ਮਗ੍ਗਮੇਵ। ਏਕੋ ਫਲਮੇਵ। ਏਕੋਨਿਬ੍ਬਾਨਮੇਵ। ਇਮਾਸੁ ਪਨ ਪਞ੍ਚਸੁਪਚ੍ਚਵ◌ੇਕ੍ਖਨਾਸੁ ਏਕਂਵ◌ਾਦ੍ਵ◌ੇਵ◌ਾ ਨੋ ਲਦ੍ਧੁਂ ਨਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਏਵ◌ਂ ਛਬ੍ਬਿਸੁਦ੍ਧਿਕਮੇਨ ਭਾਵ◌ੇਤਬ੍ਬੋ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ ਮਗ੍ਗੋ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਵ◌ਿਸੁਦ੍ਧਿਨਾਮ ਵ◌ੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਮਗ੍ਗਸਦ੍ਦੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਮਗ੍ਗਞਾਣਂ ਤਦਨੁਕੂਲਪਵਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਫਲਞਾਣਞ੍ਚ ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਵ◌ਿਪਸ੍ਸਨਾਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ ਮਗ੍ਗਫਲੇਸੁ। ਅਭਿਨਿਵ◌ਿਸਨਂ ਅਭਿਨਿਵ◌ੇਸੋ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਸਿਲਾਪਥਵ◌ਿਯਂ ਨਿਖਾਤਸਿਨੇਰੁਪਾਦਸ੍ਸ ਵ◌ਿਯ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੁਖਨ੍ਧੇਸੁ ਦਲ਼੍ਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਵਤ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਤ੍ਤਾ ਇਤਿ ਅਭਿਨਿਵ◌ੇਸੋ ਅਤ੍ਤਾਭਿਨਿਵ◌ੇਸੋ। ਤਂ **ਅਤ੍ਤਾਭਿਨਿਵ◌ੇਸਂ। ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੁਧਮ੍ਮਾਨਂ ਕੇਵਲਂ ਪਚ੍ਚਯਾਯਤ੍ਤ ਵ◌ੁਤ੍ਤਿਤਾਯ ਖਣਭਙ੍ਗਸ੍ਸਚ ਅਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਸੋ ਅਭਿਨਿਵ◌ੇਸੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਦ੍ਵਯਂ ਸੁਦਿਟ੍ਠਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਰੂਪਂ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵ◌ੇਦਨਾ ਅਨਤ੍ਤਾਤਿਆਦਿਨਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਤਂ ਅਭਿਨਿਵ◌ੇਸਂ ਵ◌ਿਮੋਚਯਮਾਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵ◌ਿਮੋਕ੍ਖਮੁਖਂ ਹੋਤਿ**, ਸੁਞ੍ਞਤਵ◌ਿਮੋਕ੍ਖ ਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਫਲਸ੍ਸਚ ਪਵ◌ੇਸਨਦ੍ਵ◌ਾਰਭੂਤਤ੍ਤਾ, **ਵ◌ਿਪਲ੍ਲਾਸ ਨਿਮਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵ◌ਿਪਰੀਤਵਸੇਨ ਆਸਨਂ ਉਪਗਮਨਂ ਪਵਤ੍ਤਨਂਵ◌ਾ ਵ◌ਿਪਲ੍ਲਾਸੋ। ਅਨਿਚ੍ਚੇ ਨਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਉਪਗਮਨਂ ਪਵਤ੍ਤਨਂਵ◌ਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਏਵ ਕਿਲੇ ਸੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਆਸਨ੍ਨਕਾਰਣਤ੍ਤਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵ◌ਿਪਲ੍ਲਾਸਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। **ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੁਧਮ੍ਮਾਨਂ ਖਣਭਙ੍ਗਸ੍ਸ ਅਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਤਂਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤੀਤਿ ਤੇਸਂ ਖਣਭਙ੍ਗਂ ਸੁਦਿਟ੍ਠਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਰੂਪਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਵ◌ੇਦਨਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾਤਿਆਦਿਨਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਤਂਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਵ◌ਿਮੋਚਯਮਾਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਣ੍ਹਾਪਣਿਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਏਵ ਅਭਿਸਙ੍ਗਵਸੇਨ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਣਿਦਹਨਤੋ ਦਲ਼੍ਹਂ ਥਪਨਤੋ ਪਣਿਧੀਤਿ ਤਣ੍ਹਾਪਣਿਧਿ। ਤਂਤਣ੍ਹਾ ਪਣਿਧਿਂ। **ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੁਧਮ੍ਮਾਨਂ ਮਹਾਆਦੀਨਵਰਾਸਿਭਾਵਸ੍ਸ ਅਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਸੋਪਣਿਧਿ ਹੋਤੀਤਿ ਤੇਸਂ ਮਹਾਆਦੀਨਵਰਾਸਿਭਾਵ◌ਂ ਸੁਦਿਟ੍ਠਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ

ਰੂਪੰਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਨਾਦੁਕ੍ਖਾਤਿਆਦਿਨਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਤੰਪਣਿਧਿੰ ਵਿਮੋਚਯਮਾਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਏਤਾ ਵਿਮੋਕ੍ਖਮੁਖਭੂਤਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ ਏਵੰ ਵਿਸੇਸ ਨਾਮਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਸੁਞ੍ਞਤਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਅਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਨਾਮ ਕੇਵਲੰ ਅਤ੍ਤਾਕਿਨਿਵੇਸਭੂਤਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਿਗਾਹਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤਸ੍ਸ ਞਾਣਸ੍ਸੇਵ ਆਨੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਥਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਿ ਮਗ੍ਗੋਪਿ ਸਹਜਾਤਞਾਣ ਕਿਚ੍ਚੇਨ ਨਾਮੰ ਲਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਯਦਿਵੁਟ੍ਠਾਨ।ਲ। ਸੁਞ੍ਞਤੋਵਿਮੋਕ੍ਖੋ ਨਾਮਹੋਤਿਮਗ੍ਗੋ**ਤਿ। ਅਨਿਚ੍ਚਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਅਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਨਾਮ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਤਿ ਨਿਵੇਸਭੂਤਸ੍ਸ ਮਾਨਗਾਹਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤਾਯ ਸਦ੍ਧਾਯਪਿ ਆਨੁਭਾਵੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਥਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਿ ਮਗ੍ਗੋਪਿ ਸਹਜਾਤਸਦ੍ਧਾ ਕਿਚ੍ਚੇਨ ਨਾਮੰ ਲਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਯਦਿਅਨਿਚ੍ਚਤੋ।ਲ। ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋਨਾਮਾ**ਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਅਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਨਾਮ ਪਣਿਧਿਸਙ੍ਖਾਤ ਤਣ੍ਹਾਗਾਹਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਸ੍ਸਪਿ ਆਨੁਭਾਵੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਥਾ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਿ ਮਗ੍ਗੋਪਿ ਸਹਜਾਤਸਮਾਧਿਕਿਚ੍ਚੇਨ ਨਾਮੰ ਲਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਯਦਿ ਦੁਕ੍ਖਤੋ। ਲ। ਅਪ੍ਪਣਿਹਿਤੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋਨਾਮਾ**ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗੇ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਮਨਸਿਕਰੋਤੋ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਅਧਿਮਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮਨਸਿਕਰੋਤੋ ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਅਧਿਮਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਮਨਸਿਕਰੋਤੋ ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਅਧਿਮਤ੍ਤੰ ਹੋਤੀਤਿ। ਮਗ੍ਗੋ ਪਨ ਤਿਣ੍ਣੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਕਿਚ੍ਚਵਿਸੇਸੋਨਾਮ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਗਮਨਵਸੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ **ਮਗ੍ਗੋ। ਲ। ਨਾਮਾਨਿ ਲਭਤੀ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸੁਞ੍ਞਤਵਿਮੋਕ੍ਖੇਨ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਰੀਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਮਜ੍ਝੇ ਛਸੁ ਮਗ੍ਗਫਲਕ੍ਖਣੇਸੁ ਦਿਟ੍ਠਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਨਾਮ। ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਕ੍ਖਣੇ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋਨਾਮ। ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਵਿਮੋਕ੍ਖੇਨ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇ ਸਦ੍ਧਾਨੁਸਾਰੀਨਾਮ। ਉਪਰਿ ਸਤ੍ਤਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਸਦ੍ਧਾਵਿਮੁਤ੍ਤੋਨਾਮ। ਅਪਣਿਹਿਤਵਿਮੋਕ੍ਖੇਨ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਟ੍ਠਸੁਪਿ ਠਾਨੇਸੁ ਕਾਯਸਕ੍ਖਿਨਾਮ। ਸੋਯੇਵ ਅਰੂਪਜ੍ਝਾਨੰ ਪਾਦਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੇ ਠਿਤੋ ਉਭਤੋਭਾਗਵਿਮੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮਾਤਿ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਯੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਰਿਪਾਕਮਾਗਮ੍ਮਾਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰੁਪੇਕ੍ਖਾਭਾਵੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤਿਵਿਧਵਿਮੋਕ੍ਖਮੁਖਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਚੇਵ ਸਤ੍ਤਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਵਿਭਾਗਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾਚ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਸ੍ਸ ਪਰਿਪਾਕੰ ਆਗਮ੍ਮ ਪਟਿਚ੍ਚਾਤਿ। ਤੰ ਸਰੂਪਤੋ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ ਹੋਤੀਤਿ। ਮਗ੍ਗਵੀਥਿਯੰ ਫਲਞ੍ਚ ਮਗ੍ਗਾਗਮਨ ਵਸੇਨ ਤਥਾ ਤੀਣਿ ਨਾਮਾਨਿ ਲਭਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। **ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਦਿ ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਤੀਤਿਆਦਿਨਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਨਯੇਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਫਲਟ੍ਠਾਨੰ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ। **ਯਥਾਸਕੰਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੰ। ਸਕਦਾਗਾਮਿਸ੍ਸ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਭੂਤੰ ਯੰ ਯੰ ਫਲੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਗਮਨ ਵਸੇਨੇਵ ਸੁਞ੍ਞਤਾਦਿਵਿਮੋਕ੍ਖੋਤਿਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਨਮਗ੍ਗਾਗਮਨਵਸੇਨਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਗਮਨ ਵਸੇਨ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤ ਨਾਮਲਾਭੋਨਾਮ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਅਭਿਧਮ੍ਮੇ ਪਨ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮਮਗ੍ਗੋ ਨਆਗਤੋ। ਨਹਿ ਸੋ ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯਤੋ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੋਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਹੀਨਪਣੀਤਾਦਿਵਸੇਨ ਵਿਭਾਗਾਰਹਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਭਾਵਤੋ। ਤੇਨੇਵ ਹਿਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾ ਭਿਞ੍ਞਾਦਿਵਸੇਨਵਾ ਪਾਰਮਿਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਰਿਤ੍ਤਮਹਨ੍ਤਾਦਿਵਸੇਨਵਾ ਹੀਨ ਪਣੀਤ ਪਣੀਤਤਰ ਪਣੀਤਤਮ ਵਿਭਾਗੋ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯੰ ਪਨ ਅਨਿਚ੍ਚਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਨਿਚ੍ਚਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਵਿਧਮਨਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਾਮ ਸਮਾਨਾਪਿ ਸਯੰ ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋਨਾਮੰ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਦਾਤੁੰ ਨਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਗ੍ਗੋ ਅਭਿਧਮ੍ਮ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਨਾਮੰ ਨਲਭਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਪਨ ਯਥਾ ਪਥਵਿਕਸਿਣਾਰਮ੍ਮਣੰ ਝਾਨੰ ਪਥਵਿਕਸਿਣਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਏਵੰ ਸੁਞ੍ਞਤਾਦਿਨਾਮੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿ ਮਗ੍ਗਫਲਾਨਿਪਿ ਆਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨਪਿ ਸੁਞ੍ਞਤਾਦਿਨਾਮੰ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਆਰਮ੍ਮਣਕਰਣਵਸੇਨ ਪਨ ਸਮ੍ਪਯੋਗਵਸੇਨਵਾ ਪਲਿਬੋਧਕਰਾਚ ਨਿਮਿਤ੍ਤਕਰਾਚ ਪਣਿਧਿਕਰਾਚ ਰਾਗਾਦਯੋ ਕਿਲੇਸਧਮ੍ਮਾ ਤੇਸੁ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞੰ ਆਗਮਨੰਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣੰਵਾ ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾਵੇਨਪਿ ਸੁਞ੍ਞਤਾਦਿਨਾਮੰ ਲਭਨ੍ਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਆਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਸਰਸਵਸੇਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾਵੇਨ। **ਨਾਮਤ੍ਤਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਞ੍ਞਤਾਦਿ ਨਾਮਤ੍ਤਿਕੰ। **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਸੁ ਮਗ੍ਗਵੀਥਿ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵੀਥੀਸੁ। **ਸਬ੍ਬੇਸੰਪੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੰਪਿ ਮਗ੍ਗਫਲਾਨੰ। **ਸਮਮੇਵਾ**ਤਿ ਸਮਾਨਮੇਵ। ਸਦਿਸਮੇਵ। **ਏਤ੍ਥਪਨਾ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਪਨ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਮਗ੍ਗਫਲੇਸੁ। ਯਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਾਦਿਟ੍ਠਿਯੋਚ ਸੋਲਸਵਿਧਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਚ ਅਤ੍ਤਦਿਟ੍ਠਿਮੂਲਿਕਾ ਏਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਤਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾਯ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਚ ਅਪਾਯਗਾਮਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿਨਾਮ ਅਤ੍ਤਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਤਿਯਾਏਵ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਸਤਿਯਾ ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਸਚ੍ਚਾਨਞ੍ਚ ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਹੀਨਾ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ **ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੰ।ਲ। ਪਹੀਨਾਪਾਯ ਗਮਨੋ**ਤਿ

ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਪਾਯਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਏਤੇਹੀਤਿ ਅਪਾਯਗਮਨਾਨਿ। ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾਚੇਵ ਪੁਬ੍ਬੇਕਤਦੁਚ੍ਚਰਿਤਕਮ੍ਮਾਨਿਚ। ਪਹੀਨਾਨਿ ਅਪਾਯਗਮਨਾਨਿ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਪਹੀਨਾਪਾਯਗਮਨੋ। ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਚਤੁਸਚ੍ਚਾਨਂ ਪਹੀਨਅਤ੍ਤਦਿਟ੍ਠੀਨਂ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਧਮ੍ਮਾ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਉਪਰੂਪਰਿ ਵਡ੍ਢਨਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਕਿਲੇਸਧਮ੍ਮਾ ਪਨ ਹਾਯਨਪਕ੍ਖੇ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਉਪਰਿਮ ਕੋਟਿਯਾ ਸਤ੍ਤਹਿ ਭਵੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮੋਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋਨਾਮ ਹੋਤੀ**ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਸਦ੍ਦੇਨ ਸਤ੍ਤਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗਹਣਵਾਰਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਪਰਮੋਤਿ ਉਕ੍ਕਂਸਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। ਇਤਿ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਰਮੋ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ। ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮੋ। ਸੋ ਪਨ ਦੇਵੇਸੁ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁ ਪਰਮੋ, ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁ ਪਰਮੋ, ਉਭਯਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁ ਪਰਮੋਤਿ ਤਿਵਿਧੋ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ਕਤਮੋਚ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮੋ ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਸਂਯੋਜਨਾਨਂ ਪਰਿਕ੍ਖਯਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਨਿਪਾਤਧਮ੍ਮੋ ਨਿਯਤੋ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਪਰਾਯਨੋ, ਸੋ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਦੇਵੇਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇਚ ਸਨ੍ਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਸਂਸਰਿਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਨ੍ਤਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁ ਪਰਮੋਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਹਿ ਚ ਸਦ੍ਦੋ ਅਨਿਯਮਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਯੋਚ ਦੇਵੇਏਵ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਂਸਰਤਿ। ਯੋਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇਏਵ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਂਸਰਤਿ। ਯੋਚ ਦੇਵੇਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇਚ ਮਿਸ੍ਸਕਭਵ ਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਂਸਰਤਿ। ਤਿਵਿਧੋ ਪੇਸੋ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁ ਪਰਮੋਨਾਮਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਮਿਸ੍ਸਕਭਵ ਵਸੇਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਏਤ੍ਥਚ ਯਸ੍ਮਾ ਮਹਗ੍ਗਤਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸਚ ਉਪਰਿਮਗ੍ਗ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਯਚ ਆਨੁਭਾਵਂ ਅਨਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਇਮਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵਗਤਿਯਾ ਏਵ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮੋਨਾਮ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੋਚ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਕਤਮੇਸਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਇਧ ਨਿਟ੍ਠਾ। ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮਸ੍ਸ ਕੋਲਂ ਕੋਲਸ੍ਸ ਏਕਬੀਜਿਸ੍ਸ ਸਕਦਾਗਾਮਿਸ੍ਸ ਯੋਚ ਦਿਟ੍ਠੇਵਧਮ੍ਮੇ ਅਰਹਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਕਾਮਭਵੇਏਵ ਝਾਨਰਹਿਤੋ ਸੁਕ੍ਖਵਿਪਸ੍ਸਕੋਵਾ ਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋਵਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤੇਨੇਵਚ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗਟ੍ਠ ਕਥਾਯਂ ਤਯੋਪਿ ਇਮੇ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਕਾਮਭਵਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਾਰੂਪਭਵੇ ਪਨ ਬਹੁਕਾਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਟ੍ਠਕਥਾਯਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਮਂ ਭਵਨ੍ਤਿ ਕਾਮਭਵੇ ਅਟ੍ਠਮਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੇ ਕਾਮਭਵੇਯੇਵ ਸਤ੍ਤਵਾਰਤੋ ਓਰਂਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇ ਯੇਵਵਾ ਉਪਰਿਮਗ੍ਗਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਤਥਾਰੂਪੋ ਪਵਤ੍ਤਿਵਿਸੇਸੋ ਉਪਰਿ ਮਗ੍ਗਵਿਪਸ੍ਸਨਾਬਲੇਨ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਉਪਰਿ ਤਿਣ੍ਣਂ ਮਗ੍ਗਾਨਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਨਿਯਾਮੇਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯੇ ਪਨ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇਵਾ ਸਕ੍ਕਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਵਿਸਾਖਾਦਯੋ ਵਿਯ ਸਤ੍ਤਸੁ ਭਵੇਸੁ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਭਵੇਵਾ ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਯੇਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇਯੇਵ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਤਥਾਰੂਪੋ ਪਵਤ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸੋ ਮਹਗ੍ਗਤਜ੍ਝਾਨਬਲੇਨ ਸਿਦ੍ਧੋਤਿ। ਯਸ੍ਮਾਚ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਦੇਵੇਚਾਤਿ ਏਤੇਨ ਕਾਮਭਵੇ ਸਤ੍ਤ ਓਪਪਾਤਿਕ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਚਾਤਿ ਏਤੇਨ ਸਤ੍ਤ ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਦਸ੍ਸੇਤੀਤਿ ਉਭਯੇਨ ਚੁਦ੍ਦਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਲਬ੍ਭਮਾਨੇ ਚੁਦ੍ਦਸਭਵੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸਕ੍ਕਪਞ੍ਹਸੁਤ੍ਤੇ –

ਇਤੋ ਸਤ੍ਤ ਤਤੋ ਸਤ੍ਤ, ਸਂਸਰਾਨਿ ਚਤੁਦ੍ਦਸਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਥਾ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇਚ ਤਿਕਨਿਪਾਤੇ ਸਚੇ ਉਦਾਯਿ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਵੀਤਰਾਗੋ ਕਾਲਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤਪਸਾਦੇਨ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਦੇਵੇਸੁ ਦੇਵਰਜ੍ਜਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਅਪਿਚ ਉਦਾਯਿ ਆਨਨ੍ਦੋ ਦਿਟ੍ਠੇਵਧਮ੍ਮੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾ ਯਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਇਮੇਹਿ ਸੁਤ੍ਤਪਦੇਹਿ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁ ਪਰਮਸ੍ਸ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਾਮਭਵੇ ਚੁਦ੍ਦਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯੋ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਮਹਾਵਗ੍ਗਸਂਯੁਤ੍ਤਟੀਕਾਯਞ੍ਚ ਕੇਚਿ ਪਨ ਕਾਮਭਵੇ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂਏਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਤਤੋ ਉਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਵੀਮਂਸਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਾਨਸੁਤ੍ਤੇਸੁਚ ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਟ੍ਠਮਂ ਭਵਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀਤਿਚ, ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰੇ ਛਕ੍ਕਨਿਪਾਤੇ ਅਭਬ੍ਬੋ ਦਿਟ੍ਠਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਟ੍ਠਮਂ ਭਵਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁਨ੍ਤਿ ਚ, ਮਹਾਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਅਜਿਤਪਞ੍ਹੇ ਸੋਹਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਞਾਣੇਨ ਅਭਿਸਙ੍ਖਾਰਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ, ਨਿਰੋਧੇਨ ਸਤ੍ਤਭਵੇ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨਮ ਤਗ੍ਗੇਸਂਸਾਰੇ ਯੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ ਨਾਮਞ੍ਚ ਰੂਪਞ੍ਚ, ਏਤ੍ਥੇਤੇ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਵੂਪਸਮਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਪਟਿਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨ੍ਤੀਤਿਚ, ਏਵਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਤੇਸਂ ਸੁਤ੍ਤਪਦਾਨਂ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ। **ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮਰਾਗਸ੍ਸ ਦੋਸਸ੍ਸ ਤਦੇਕਟ੍ਠਮੋਹਸ੍ਸਚ। **ਤਨੁਕਰਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸਨ੍ਤਾਨੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਿਕੇਸੁ

ਕਾਮਵਤ੍ਥੂਸੁ ਬਲਵਨ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਯਤੋ ਤੇਸਂ ਮੇਥੁਨਵਤ੍ਥੁਸਮਾਯੋਗੋਪਿ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਥਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਂਲਿਖਨਵਸੇਨ ਤਨੁਕਰਣਤੋ। ਅਧਿਚ੍ਚੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨਚ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਮਨ੍ਦਤਾਵਸੇਨਚ ਤਨੁਕਭਾਵੋ ਸਾਧਨਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਅਧਿਚ੍ਚੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨਾਤਿ ਕਦਾਚਿ ਚਿਰੇਨ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ। **ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਮਨ੍ਦਤਾਯਾ**ਤਿ ਚਿਰੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਨਂਪਿ ਮਨ੍ਦਤਰਂ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨ। ਮਹਾਸਿਵਤ੍ਥੇਰੇਨ ਪਨ ਤੇਸਂਪਿ ਮੇਥੁਨਵਤ੍ਥੁ ਸਮਾਯੋਗੋ ਇਚ੍ਛਿਤੋ। ਸੋ ਮਹਾਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਯਞ੍ਚ ਛਕ੍ਕਨਿਪਾਤੇ ਮਿਗਾਸਾਲਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਅਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਨੋਪਿ ਇਸਿਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਕਦਾਗਾਮਿਤੁਂ ਭਗਵਤਾ ਬ੍ਯਾਕਤਂ, ਤਂਪਿ ਤਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨਮਰਣਕਾਲੇ ਅਧਿਗਮਵਸੇਨ ਬ੍ਯਾਕਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਕਿਂਦੇਵ ਇਮਂ ਲੋਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਗਮਨਤੋ ਸਕਦਾਗਾਮੀਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਯਮੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਥਮਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। **ਅਰਹਤ੍ਤਂਭਾਵੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾਖੀਣਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਸਵਾ ਯਸ੍ਸਾਤਿ **ਖੀਣਾਸਵੋ**। ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਫਲਞ੍ਚ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਆਯਤਿਂ ਫਲਪਟਿਲਾਭਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਂ। ਦਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਏਤਾਯਾਤਿ ਕਤ੍ਵਾ। ਤਾਯ ਪਨ ਦਕ੍ਖਿਣਾਯ ਵਿਪਤ੍ਤਿਕਰਾਨਂ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਭਾਵਤੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਕਰਾਨਞ੍ਚ ਸੀਲਕ੍ਖਨ੍ਧਾਦਿਗੁਣਾਨਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਤ੍ਤਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੇਸੁ ਅਗ੍ਗੋ ਜੇਟ੍ਠਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂਦਕ੍ਖਿਣਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੁਂ ਅਰਹਤੀਤਿ **ਅਗ੍ਗਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯੋ। ਪੁਗ੍ਗਲਭੇਦੋ**ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਫਲਟ੍ਠਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਸਙ੍ਖੇਪਭੇਦੋ। ਵਿਤ੍ਥਾਰਭੇਦੋ ਪਨ ਏਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਤਾਵ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ, ਦ੍ਵਾਦਸ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਅਟ੍ਠਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਦ੍ਵਾਦਸ ਅਰਹਨ੍ਤੋਤਿ ਫਲਟ੍ਠਾਨਂ ਛਨ੍ਨਵੁਤਿਭੇਦੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਸਦ੍ਧਾਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਧਿਮੁਤ੍ਤੋਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਏਕਬੀਜੀ ਕੋਲਂਕੋਲੋ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮੋਚਾਤਿ ਤੀਹਿ ਗੁਣਿਤਾ ਛ। ਪੁਨ ਚਤੂਹਿ ਪਟਿਪਦਾਹਿ ਗੁਣਿਤਾ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਿਵਿਧ ਵਿਮੋਕ੍ਖਚਤੁਪਟਿਪਦਾਨਂ ਪਨ ਭੇਦੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਅਰਹਨ੍ਤੋਚ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਪਨ ਅਵਿਹੇਸੁ ਤਾਵ ਤਯੋ ਅਨ੍ਤਰਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਨੋ, ਏਕੋ ਉਪਹਚ੍ਚ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ, ਏਕੋ ਉਦ੍ਧਂ ਸੋਤੋ ਅਕਨਿਟ੍ਠਗਾਮੀਤਿ ਪਞ੍ਚ। ਤੇਯੇਵ ਸਸਙ੍ਖਾਰਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀ ਅਸਙ੍ਖਾਰਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀਚਾਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗੁਣਿਤਾ ਦਸ। ਤਥਾ ਅਤਪ੍ਪਸੁ ਦਸ੍ਸੁਦਸ੍ਸੀਸੁ ਤਿਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਕਨਿਟ੍ਠੇ ਪਨ ਉਦ੍ਧਂਸੋਤੋ ਅਕਨਿਟ੍ਠਗਾਮੀਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਸਙ੍ਖਾਰਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਨੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਸਙ੍ਖਾਰਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਨੋਤਿ ਅਟ੍ਠਾਤਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਅਟ੍ਠਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ। ਸੁਤ੍ਤਨਿਪਾਤਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਦ੍ਵਾਦਸ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ, ਦ੍ਵਾਦਸ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਦ੍ਵੇ ਅਰਹਨ੍ਤੋ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਗ੍ਗਟ੍ਠਾਤਿ ਚਤੁਪਞ੍ਞਾਸ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਯੇਵ ਸਦ੍ਧਾਧੁਰ ਪਞ੍ਞਾਧੁਰ ਵਸੇਨ ਦ੍ਵੀਹਿ ਗੁਣਿਤਾ ਅਟ੍ਠਸਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਆਗਤੋ। **ਏਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲਭੇਦੇ। **ਸਬ੍ਬੇਸਂਪੀ**ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਫਲਟ੍ਠਾਨਂਪਿ ਸਾਧਾਰਣਾਵ। ਨ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿ ਵਿਯ ਏਕਚ੍ਚਾਨਂਏਵ ਸਾਧਾਰਣਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਅਤਿਵਿਯ ਮਮਾਯਿਤਸ੍ਸ ਅਭਿਨਨ੍ਦਿ ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝੋਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਅਪਵਤ੍ਤਿਕਰਣਂ ਨਾਮ ਬਹਲਰਾਗਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਂਏਵ ਸਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, **ਅਨਾਗਾਮੀਨਞ੍ਚੇਵ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚਲਬ੍ਭਤੀ**ਤਿ। ਤੇਸਂਪਿ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭੀਨਂ ਕਾਮਰੂਪਭਵਗਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਇਧ ਗਹਣਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਕਸ੍ਮਾ, ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਨਿਰੋਧਬਲੇਨੇਵ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। ਤੇਨਾਹ ਤਤ੍ਥਾਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਵਿਧਿ, ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਤੇ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਅਨਤ੍ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਤਿ। ਤਤੋ ਦੁਤੀਯਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਤਤ੍ਥਗਤੇ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਤਥੇਵ ਵਿਪਸ੍ਸਤਿ। ਤਤੋ ਤਤੀਯਂ ਝਾਨਂ। ਤਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ। ਤਤੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ। ਤਤੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ। ਤਤੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾ ਯਤਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਤਤ੍ਥਗਤੇ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਤਥੇਵ ਵਿਪਸ੍ਸਤਿ। ਤਤੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਨਾਨਾਬਦ੍ਧਅਵਿਕੋਪਨਂ ਸਙ੍ਘਪਤਿਮਾਨਨਂ ਸਤ੍ਥੁਪਕ੍ਕੋਸਨਂ ਅਦ੍ਧਾਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਤਿ ਇਮਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ। ਤਤੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾ ਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਕਂਵਾ ਦ੍ਵੇਵਾ ਚਿਤ੍ਤਵਾਰੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਚਿਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ **ਨਿਰੋਧਂ ਫੁਸਤੀ**ਤਿ। **ਤਤ੍ਥਤਤ੍ਥੇ**ਵਾਤਿ ਤਤੋ ਤਤੋ ਝਾਨਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੁਟ੍ਠਿਤਕਾਲੇਏਵ। **ਵਿਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਨਿਰੋਧਸ੍ਸ ਸਮਥ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਯੁਗਨਨ੍ਧਬਲੇਨੇਵ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਬਲੇਨਪਿ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਸ੍ਸ ਸਣ੍ਹਸੁਖੁਮਭਾਵਾ ਪਾਦਨਤ੍ਥਂ ਇਦਂ ਪਥਮਜ੍ਝਾਨਂ ਅਨਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ। **ਯਾਵਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂਗਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਯਾਵ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਜ੍ਝਾਨਂ, ਤਾਵ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਵੁਟ੍ਠਾਨਵਿਪਸ੍ਸਨਾਵਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। ਆਵਜ੍ਜਨਾਧਿਟ੍ਠਾਨ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਾਨਿਪੇਤ੍ਥ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾਨਿਯੇਵ। ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਮਗ੍ਗੇ ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ ਵਸਿਯੋ ਨਿਰੋਧਪਰਿਕਮ੍ਮੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ। **ਤਤੋਪਰਨ੍ਤਿ** ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਜ੍ਝਾਨਗਤੇ ਸਙ੍ਖਾਰੇਵਿਪਸ੍ਸਨਾਨਨ੍ਤਰਂ, ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯਂ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਾਬਨ੍ਧੇ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਬਨ੍ਧਾਨਿ ਚਿਵਰਾਦੀਨਿ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨਿ ਅਗ੍ਗਿਆਦਿਨਾ ਪਰਿਸ੍ਸਯੇਨ ਮਾਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤੁਤਿਵਾ, ਏਕਸੀਮਾਯਂ

ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮੇ ਕਰੀਯਮਾਨੇ ਸਙ੍ਘੋ ਮਂ ਪਭਿਮਾਨੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਦਾ ਵੁਟ੍ਠਹਾਮੀਤਿਵਾ, ਸਤ੍ਥਾ ਮਂ ਕੇਨਚਿਕਾਰਣੇਨ ਪਕ੍ਕੋਸਾ ਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਦਾ ਵੁਟ੍ਠਹਾਮੀਤਿਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਕਿਚ੍ਚਂ। **ਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ** ਨਿਰੋਧਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇਏਵ ਮਰਣਂ ਨੁਖੋ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਏਵਂ ਪਵਤ੍ਤੋ ਅਦ੍ਧਾਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਗਹਿਤੋ। **ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ।ਲ। ਵੋਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿਚਿਤ੍ਤੁਸਨ੍ਤਤਿ** ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਥਾਰੂਪਸ੍ਸ ਪਯੋਗਵਿਸੇਸਸ੍ਸ ਸੁਟ੍ਠੁ ਕਤਤ੍ਤਾ। **ਤਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ। ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਅਨਾਗਾਮਿ ਫਲਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਰਾਵਜ੍ਜਨਂਪਿ ਨਿਪ੍ਪਰਿਕਮ੍ਮਂਪੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਤਥਾਹਿ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਪਰਿਕਮ੍ਮਮੇਵ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਨ ਵਿਸੁਂ ਆਸਨ੍ਨਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। **ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ**ਨ੍ਤਿ ਫਲਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਂ। ਏਵਂ ਦੁਵਿਧਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਨਯਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯਦਤ੍ਥਂ ਸੋ ਨਿਦ੍ਦਿਸੀਯਤਿ, ਤਦਤ੍ਥੇ ਸੋਤੁਜਨੇ ਨਿਯੋਜੇਨ੍ਤੋ **ਭਾਵੇ ਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ** ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿ। ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਵਾ ਏਤਾਯ ਉਪਰੂਪਰਿ ਵਿਸੇਸਨ੍ਤਿ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿ। ਸੀਲਾਦਿਧਮ੍ਮੋ। ਰਸੀਯਤਿ ਨਿਰਾਮਿਸਸੁਖਾਨੁਭਵਨਵਸੇਨ ਅਨੁਭਵੀਯਤੀਤਿ ਰਸੋ। ਞਾਨਮਗ੍ਗ ਫਲਭੂਤੋ ਅਧਿਗਮਧਮ੍ਮੋ। ਅਰਹਤ੍ਤ ਫਲਮੇਵਵਾ। ਤਦੁਭਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਮੇਵਵਾ। ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਰਸੋ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿ ਰਸੋ। ਸੋਏਵ ਅਸ੍ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠੇਨ ਅਸ੍ਸਾਦੋ ਚਾਤਿ **ਪਟਿਪਤ੍ਤਿ ਰਸਸ੍ਸਾਦੋ**। ਸਾਸਨੇ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਰਸਸ੍ਸਾਦਂ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਮਯਾ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਭਾਵਨਾਦ੍ਵਯਂ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ।

ਇਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨਿਯਾਨਾਮ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਚਤੁਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾਯ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਸਙ੍ਗਹਸ੍ਸ

ਪਰਮਤ੍ਥਦਿਪਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਗਮ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ

੧੭੨. ਚਾਰਿਤ੍ਤੇਨ ਕੁਲਾਚਾਰੇਨ ਸੋਭਿਤੇ ਞਾਤਿ ਮਿਤ੍ਤ ਧਨ ਭੋਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਸਾਲੇ ਕੁਲੇ ਉਦਯੋ ਵਡ੍ਢਿ ਯਸ੍ਸ ਸੋਤਿ **ਚਾਰਿਤ੍ਤਸੋਭਿਤਵਿਸਾਲਕੁਲੋਦਯੋ**। ਤੇਨ। ਸਦ੍ਧਾਯ ਅਭਿਵੁਡ੍ਢਾਨੰ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਸੁਤਚਾਗਾਦਿਗੁਣਾਨੰ ਉਦਯੋ ਵਡ੍ਢਿ ਏਤਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ **ਸਦ੍ਧਾਤਿਵੁਡ੍ਢਪਰਿਸੁਦ੍ਧਗੁਣੋਦਯੋ**। ਤੇਨ। **ਨਮ੍ਪਵ੍ਹਯੇਨਾ**ਤਿ ਨਮ੍ਪਨਾਮਕੇਨ ਉਪਾਸਕੇਨ। **ਪਣਿਧਾਯਾ**ਤਿ ਭੁਸੰ ਨਿਧਾਯ ਹਦਯੇ ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਦਾਯ ਪਟਿਚ੍ਚ। **ਪਰਾਨੁਕਮ੍ਪ**ਨ੍ਤਿ ਪਰੇਸੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਨ੍ਦਬੁਦ੍ਧੀਨੰ ਪਚ੍ਛਿਮਜਨਾਨੰ ਅਨੁਕਮ੍ਪੰ ਅਨੁਦਯੰ ਕਾਰੁਞ੍ਞੰ ਪਣਿਧਾਯਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਪਤ੍ਥਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਯਾਚਿਤੰ। **ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਤੇਨ ਵਿਪੁਲੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਵਿਪੁਲੇਨ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥ ਸਙ੍ਗਹਪਕਰਣਸ੍ਸ ਕਰਣਪੁਞ੍ਞੇਨ। **ਤੁਮੂਲਸੋਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਨਾਮਕੰ ਵਿਹਾਰੰ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਖੁਦ੍ਦਸਿਕ੍ਖਾਟੀਕਾਯੰਸੀਹਲ਼ਦੀਪੇ ਤੁਮੂਲਸੋਮਵਿਹਾਰੇ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਕਵਤ੍ਤੰਪਿ ਤਾਲ਼ ਪਣ੍ਣੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਕਰੀਯਤਿ। ਨ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਣੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥਿ। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਇਟ੍ਠਕਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਪਾਸਾਦਾਦਯੋਤਿ। ਏਸੋ ਕਿਰ ਵਿਹਾਰੋ ਆਦਿਤੋ ਅਭਯਗਿਰਿਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਭੂਤਾਯ ਸੋਮਦੇਵਿਯਾ ਕਾਰਾਪਿਤਤ੍ਤਾ ਯਾਵਜ੍ਜਤਨਾਪਿ ਸੋਮਵਿਹਾਰੋਤ੍ਵੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਤੁਮੂਲਸਦ੍ਦੋ ਪਨ ਵਿਪੁਲਸਦ੍ਦਪਰਿਯਾਯੋ।

ਅਥੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਤਿ ਸਦ੍ਦੋ, ਤੁਮੂਲੋ ਭੇਰਵੋ ਮਹਾ।
ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੇ ਪਦਿਨ੍ਨਮ੍ਹਿ, ਸਿਵੀਨੰ ਰਟ੍ਠਵਡ੍ਢਨੇਤਿ॥

ਆਦੀਸੁ

ਵਿਯ। ਸੋਚ ਵਿਹਾਰੋ ਸਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤੇਹਿ ਮਹਾਪਰਿਵੇਣੇਹਿ ਸਙ੍ਗਤੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਪੁਲੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਵਿਤ੍ਥਿਣ੍ਣੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਵਿਪੁਲਤ੍ਤਾ ਮਹਨ੍ਤਤ੍ਤਾ ਵਿਤ੍ਥਿਣ੍ਣਤ੍ਤਾ ਤੁਮੂਲ ਸੋਮੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤੰ ਤੁਮੂਲਸੋਮੰ। ਅਤ੍ਥਤੋ ਮਹਾਸੋਮ ਵਿਹਾਰਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਏਤੇਨ ਥੇਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਚਰਿਯਵੰਸਸ੍ਸ ਵਸਨ ਵਿਹਾਰੰ ਕਿਤ੍ਤੇਤਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਪਨ ਨਾਮਰੂਪਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇ ਕਿਤ੍ਤਿਤੰ। **ਧਞ੍ਞਾਧਿਵਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਹਾਰੇ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਭੂਤ ਮਹਿਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਾਦੀਨੰ ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤਤ੍ਥੇਰਾਨੰ ਅਜ੍ਝਾਵੁਟ੍ਠਭੂਤੰ। ਦੀਪਪਸਾਦਕ ਮਹਾਮਹਿਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਹਿ ਵੰਸੇ ਜਾਤਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਹਾਰੇ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਭੂਤੋ ਮਹਾਥੇਰੋਪਿ ਮਹਿਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋਨਾਮਾਤਿ ਧਾਤੁਵੰਸੇ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਉਦਿਤੋਦਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਉਦਿਤੰ। ਨਭਮਜ੍ਝੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੰ ਵਿਯ ਸਕਲਸੀਹਲ਼ਦੀਪੇ ਅਤਿਵਿਯ ਉਗ੍ਗਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਵੇਸਾਰਜ੍ਜਾਦਿ ਪਞ੍ਞਾਵਸੇਨਵਾ ਅਵਦਾਤੇਹਿ ਪਰਿਯੋਦਾਤੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸੋਤਿਤਾਤਿ **ਪਞ੍ਞਾਵਦਾਤਗੁਣਸੋਤਿਤਾ**। ਤੇ ਏਵ ਲਜ੍ਜੀਪਾਪਗਰਹਿਨੋ। **ਮਞ੍ਞਨ੍ਤੁ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੁ। **ਪੁਞ੍ਞਵਿਭਾਵੋਦਯ ਮਙ੍ਗਲਾਯਾ**ਤਿ ਵਿਪੁਲਾਨੰ ਪੁਞ੍ਞਾਨੰ ਵਡ੍ਢਿਸਙ੍ਖਾਤ ਮਙ੍ਗਲਤ੍ਥਾਯ। ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਯੋਜਨਾ, ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਤੇਨ ਵਿਪੁਲੇਨ ਧਞ੍ਞਾਧਿਵਾਸੰ ਉਦਿਤੋਦਿਤੰ ਤੁਮੂਲਸੋਮ ਵਿਹਾਰਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਨਿਵਾਸਿਨੋ ਮਹਿਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਾਦਿਕੇ ਪਞ੍ਞਾਵਦਾਤ ਗੁਣਸੋਭਿਤੇ ਲਜ੍ਜਿਭੂਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂਚ ਪੁਞ੍ਞਵਿਭਵੋਦਯਮਙ੍ਗਲਾਯ ਆਯੁਕਨ੍ਤੰ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤੁ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਜਨਾਤਿ। ਅਥਵਾ, ਤੰਵਿਹਾਰੰ ਅਞ੍ਞੇ ਪਞ੍ਞਾਵਦਾਤ ਗੁਣਸੋਭਿਤ ਲਜ੍ਜੀ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤੁਤਿ ਯੋਜਨਾ। ਏਤੇਨ ਥੇਰੋ ਪਚ੍ਛਿਮਜਨਾਨੰ ਛਸੁ ਅਨੁਤ੍ਤਰਿਯਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਨੁਸ੍ਸਤਾਨੁਤ੍ਤਰਿਯਸਙ੍ਖਾਤੰ ਪੁਞ੍ਞਵਿਸੇਸਞ੍ਚ ਮਯੰਪਿ ਤਾਦਿਸਗੁਣਭਾਗਿਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹਨੁਪਾਯਞ੍ਚ ਪਟਿਪਾਦੇਸੀਤਿ।

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ ਨਿਗਮਕਥਾ

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾਚ –

ਨਗਰੇ **ਦੀਪਰਙ੍ਗ**ਮ੍ਹਿ, ਗਾਮੇ ਤਿ ਨਾਮਕੇ।
ਅਟ੍ਠਸੁਞ੍ਞਦ੍ਵਯੇਕਮ੍ਹਿ, ਸਾਕੇ ਜਾਤੇਨ ਯਾ ਮਯਾ॥

ਮੁਰ੍ਵਾਗਾਮੇ ਅਰਞ੍ਞਮ੍ਹਿ, **ਲਙ੍ਘਤੀ**ਤਿ ਵਿਸ੍ਸੁਤਾਲਯੇ।
ਵਸਤਾ ਮਹਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਗਣਸ੍ਸ ਹਿਤਕਾਰਿਨਾ॥

ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀਨਾਮ, ਸਙ੍ਖਤਾ ਸਾਰਦਸ੍ਸਿਨਾ।
ਸਾਰੇਸੀਨੰ ਹਿਤਤ੍ਥਾਯ, ਸਾਰਾਸਾਰਵਿਵੇਕਿਨੰ॥

ਸੁਨਿਟ੍ਠਿਤਾ ਅਯੰ ਟੀਕਾ, ਨਿਬ੍ਭਯਾ ਨਿਰੁਪਦ੍ਦਵਾ।
ਨਵਪਞ੍ਞਦ੍ਵਯੇਕਮ੍ਹਿ, ਸਾਕੇ ਕੋਮੁਦਸਾਰਦੇ॥

ਤਥਾ ਕਲ੍ਯਾਣਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ, ਸਾਧੂਨੰ ਅਮਤਪ੍ਫਲਾ।
ਨਿਟ੍ਠੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ ਸਬ੍ਬੇਪਿ, ਨਿਬ੍ਭਯਾ ਨਿਰੁਪਦ੍ਦਵਾ॥

ਯਥਾ ਲੋਕਮ੍ਹਿ ਜੋਤਨ੍ਤਿ, ਉਭੋ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ।
ਤਥੇਵ ਪਰਮਤ੍ਥੇਸੁ, ਅਯੰ **ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀ**॥

ਪਾਲ਼ਿਯਤ੍ਥੇਸੁ ਸਾ ਸੁਭਾ, **ਸਦ੍ਦਨਿਰੁਤ੍ਤਿਦੀਪਨੀ**।
ਉਭੋ ਲੋਕਮ੍ਹਿ ਜੋਤਨ੍ਤੁ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋ ਯਾਵ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਨਗਰੇ ਦੀਪਰਙ੍ਗਮ੍ਹੀਤਿ ਦੀਪਵਾਸਿਮਹਾਜਨੰ ਰਞ੍ਜੇਤੀਤਿ ਦੀਪਰਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੇ ਨਗਰੇ। ਗਾਮੇ ਨਾਮਕੇਤਿ ਰੋਹਿਤਮਿਗਾਨੰ ਨਿਵਾਸਭੂਮਿਤਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਏਵੰਨਾਮਕੇ ਮਹਾਗਾਮੇ। ਸਾਕੇਤਿ ਕਲਿਯੁਗੇ। ਯਾ ਮਯਾਤਿ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀਨਾਮ ਯਾਟੀਕਾ ਮਯਾ ਸਙ੍ਖਤਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਲਙ੍ਘਤੀਤਿ ਵਿਸ੍ਸੁਤਾਲਯੇਤਿ ਏਵੰਵਿਸ੍ਸੁਤੇ ਅਰਞ੍ਞਵਿਹਾਰੇ। ਸਾਰੇਸੀਨਨ੍ਤਿ ਸਾਰਗਵੇਸੀਨੰ। ਸਾਰਾਸਾਰਵਿਵੇਕਿਨਨ੍ਤਿ ਅਯੰ ਸਾਰੋ ਅਯੰ ਅਸਾਰੋਤਿ ਏਵੰ ਸਾਰਞ੍ਚ ਅਸਾਰਞ੍ਚ ਵਿਵੇਚੇਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਾਨੰ। ਸਾਕੇਤਿ ਕਲਿਯੁਗੇ। ਕੋਮੁਦਸਾਰ ਦੇਤਿ ਕੁਮੁਦਪੁਪ੍ਫਯੁਤ੍ਤੇ ਸਰਦਉਤੁ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇਪਚ੍ਛਿ ਮਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸੇ। ਅਮਤਪ੍ਫਲਾਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪਯੋਜਨਾ। ਸੁਭਾਤਿ ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸੋਭਣਾ। ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋਤਿ ਤਿਵਿਧੰ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੰ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ।

ਇਤਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮਤ੍ਥਸਙ੍ਗਹਪਕਰਣਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਸੰਵਣ੍ਣਨਾ

ਭੂਤਾ ਪਰਮਤ੍ਥਦੀਪਨੀਨਾਮਾ ਯਂਟੀਕਾ

ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।